

Lietuvos Respublikos Seimo *aštuntoji sesija*

2024 m. balandžio 11 d. – gegužės 9 d.
360–373 posėdžiai

Stenogramos

28

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji sesija

2024 m. balandžio 11 d. – gegužės 9 d.

360–373 posėdžiai

TURINYS

VIII (PAVASARIO) SESIJA

2024 m. balandžio 11 d. – gegužės 9 d.

Rytinis posėdis Nr. 360 (2024 m. balandžio 11 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	31
Įstatymo „Dėl transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimo paspartinimo“ projekto Nr. XIVP-3336(2)ES priėmimas	32
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 37 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3516(2) priėmimas	33
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 5 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3298(2) priėmimas	35
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 12, 13 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3299(2) priėmimas	36
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 13, 19, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3398(2) priėmimas	36
Vidaus vandenų transporto kodekso 16 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3396(2) priėmimas	36
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo, technologijų ir inovacijų ilgalaikės politikos vystymosi kryptių aprašo patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3325(2) priėmimas	36
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. IX-1827 „Dėl Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos pavadinimo pakeitimo ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3121(2) priėmimas	37
Įstatymo „Dėl transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimo paspartinimo“ projekto Nr. XIVP-3336(2)ES priėmimo tęsinys	38
Šio įstatymo priėmimas	38
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 37 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3516(2) priėmimo tęsinys	39
Šio įstatymo priėmimas	39
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 5 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3298(2) priėmimo tęsinys	39
Šio įstatymo priėmimas	39
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 12, 13 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3299(2) priėmimo tęsinys	39
Šio įstatymo priėmimas	39
Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 15, 16, 40 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3300(3) priėmimas	39
Šio įstatymo priėmimas	40
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 13, 19, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3398(2) priėmimo tęsinys	40
Šio įstatymo priėmimas	40
Vidaus vandenų transporto kodekso 16 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3396(2) priėmimo tęsinys	40

Šio įstatymo priėmimas	40
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3, 5, 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2366(2) priėmimas	40
Šio įstatymo priėmimas	44
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo, technologijų ir inovacijų ilgalaikės politikos vystymosi krypčių aprašo patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3325(2) priėmimo tęsinys	44
Šio nutarimo priėmimas	44
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. IX-1827 „Dėl Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos pavadinimo pakeitimo ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3121(2) priėmimo tęsinys	44
Šio nutarimo priėmimas	44
Seimo rezoliucijos „Dėl situacijos švietime“ projekto Nr. XIVP-3607 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (V. Targamadzė)	44
Seimo narės J. Šiugždinienės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	47
Seimo nario D. Kepenio kalba	49
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	50
Seimo narės L. Nagienės kalba	51
Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3627 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	55
Seimo savaitės (2024-04-15 – 2024-04-19) – 2024 m. balandžio 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	56

Vyriausybės valanda

Finansų ministrės G. Skaistės, aplinkos ministro S. Gentvilo, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, energetikos ministro D. Kreivio, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės ir kultūros ministro S. Kairio atsakymai į Seimo narių klausimus	57

Vakarinis posėdis Nr. 361 (2024 m. balandžio 11 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Jono Makauso atleidimo iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nario pareigų“ projekto Nr. XIVP-3566 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Niewierowicz)	64
Seimo nutarimo „Dėl Karolio Januševičiaus skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nariu“ projekto Nr. XIVP-3567(2) svarstymas ir priėmimas	64
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ³ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3572 pateikimas (A. Širinskienė)	65
Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projekto Nr. XIVP-3604 pateikimas (D. Kreivys)	68
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3605 pateikimas (D. Kreivys)	69
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3574 pateikimas (E. Pupinis)	70
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3594 pateikimas (P. Kuzmickienė)	71
Baudžiamojo kodekso 64 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3238 ir Baudžiamojo proceso kodekso 336 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3242 pateikimas (E. Pupinis)	72

Kelių transporto kodekso Nr. I-1628 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3482 pateikimas (T. Tomilinas)	72
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2426(4) pateikimas (R. Tamašunienė)	77
Seimo nutarimo „Dėl Jono Makausko atleidimo iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nario pareigų“ projekto Nr. XIVP-3566 priėmimo tęsinys	79
Šio nutarimo priėmimas	79
Seimo nutarimo „Dėl Karolio Januševičiaus skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nariu“ projekto Nr. XIVP-3567(2) priėmimo tęsinys	79
Šio nutarimo priėmimas	79
Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projekto Nr. XIVP-3604 pateikimo tęsinys	79
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3605 pateikimo tęsinys	79
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3574 pateikimo tęsinys	80
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3594 pateikimo tęsinys	80
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ³ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3572 pateikimo tęsinys	80
Baudžiamojo kodekso 64 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3238 ir Baudžiamojo proceso kodekso 336 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3242 pateikimo tęsinys	80
Žemės įstatymo Nr. I-446 13 ir 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-3568(2) ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3569(2) svarstymas	81
Kelių transporto kodekso Nr. I-1628 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3482 pateikimo tęsinys	83
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3609, Civilinio proceso kodekso 646, 650 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 583 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3610, Bausmių vykdymo kodekso 6, 100 straipsnių pakeitimo ir 7, 8 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3611, Baudžiamojo proceso kodekso 163, 307, 342 ir 352 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3612 ir Administracinių nusižengimų kodekso 672 ir 676 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3613 pateikimas (G. Skaistė)	84
Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2749 pateikimas (J. Baublys)	85

Rytinis posėdis Nr. 362 (2024 m. balandžio 16 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 16 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	88
Informaciniai pranešimai	90
Baudžiamojo kodekso 5, 7, 8, 18, 25, 27, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 47, 48, 51, 52, 54, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 72 ² , 74, 75, 76, 82, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 93, 97, 243, 244 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 5 ¹ , 40 ¹ , 58 ¹ , 72 ⁵ , 72 ⁷ , 72 ⁸ , 72 ⁹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3066(2) ir Baudžiamojo proceso kodekso 53, 217, 307, 338, 357, 389, 392, 405 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 357 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3067(2) svarstymas	90
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 18, 23, 37, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3390(2) svarstymas	90

Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3627(2) svarstymas	91
Seimo nario A. Vinkaus kalba	91
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3639 pateikimas (J. Razma)	92
Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3354(2) svarstymas	93
Turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo projekto Nr. XIVP-3435(3) svarstymas	94
Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3391(2)ES svarstymas	94
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6 ¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3425(2) svarstymas	94
Seimo nario A. Vinkaus kalba	94
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 10, 11, 12, 14, 15, 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2920 ir Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės pakeitimo įstatymo Nr. I-1143 2, 17, 26 straipsnių pakeitimo ir pakeitimo įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2921 svarstymas	95
Baudžiamojo kodekso 5, 7, 8, 18, 25, 27, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 47, 48, 51, 52, 54, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 72 ² , 74, 75, 76, 82, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 93, 97, 243, 244 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 5 ¹ , 40 ¹ , 58 ¹ , 72 ⁵ , 72 ⁷ , 72 ⁸ , 72 ⁹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3066(2) ir Baudžiamojo proceso kodekso 53, 217, 307, 338, 357, 389, 392, 405 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 357 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3067(2) svarstymo tęsinys	96
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 18, 23, 37, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3390(2) svarstymo tęsinys	96
Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3627(2) svarstymo tęsinys	97
Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3354(2) svarstymo tęsinys	97
Turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo projekto Nr. XIVP-3435(3) svarstymo tęsinys	97
Kelių transporto kodekso 8 ² ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3392(2) svarstymas	97
Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3391(2)ES svarstymo tęsinys	98
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6 ¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3425(2) svarstymo tęsinys	98
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3639 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	98
Seimo nario A. Matulo kalba	98
Seimo narės A. Širinskienės kalba	99
Šio nutarimo priėmimas	101
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 5, 15, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72 ¹ , 75 ³ , 76 ² , 80, 81, 82 ¹ , 90 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3414(2) ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3415(2) svarstymas	102
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2170(2) svarstymas	103

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2332 svarstymas	103
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 418 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2412 svarstymas	103
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3606 pateikimas (A. Gedvilienė)	103
Baudžiamojo kodekso 3, 60, 71, 99, 100, 100 ¹ , 100 ² , 100 ³ , 103, 107, 108, 109, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 142, 143, 145, 146, 147, 147 ¹ , 147 ² , 148, 149, 150, 151, 151 ¹ , 152, 152 ¹ , 156, 157, 159, 160, 161, 162, 169, 170, 170 ¹ , 170 ² , 172, 173, 174, 175, 176, 178, 180, 181, 185, 188, 189, 189 ¹ , 191, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 198 ¹ , 198 ² , 202, 206, 207, 208, 209, 210, 213, 214, 215, 217, 218, 224, 229, 231, 232, 233, 234, 236, 238, 242, 250, 250 ² , 250 ⁴ , 250 ⁵ , 251, 256, 256 ¹ , 257, 257 ¹ , 258, 259, 262, 265, 267, 267 ¹ , 267 ² , 267 ³ , 268, 270, 270 ³ , 270 ³ , 273, 274, 275, 276, 276 ¹ , 276 ² , 276 ³ , 277, 278, 279, 280, 281, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 292, 292 ¹ , 294, 295, 296, 297, 299, 300, 301, 302, 302 ¹ , 303, 304, 306, 306 ¹ , 306 ² , 307, 308, 309, 310, 311 ir 312 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3601, Baudžiamojo proceso kodekso 362 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3602 ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3603 pateikimas (E. Dobrowolska)	108
Baudžiamojo proceso kodekso 418 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3239 pateikimas (E. Pupinis)	109
Baudžiamojo proceso kodekso 138 ir 163 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3240 ir Baudžiamojo kodekso 47, 65, 66, 71, 72 ³ , 90, 175 ¹ , 189 ¹ , 190, 192, 199, 199 ¹ , 199 ² , 200, 206, 212, 219, 220, 221, 224 ¹ , 225, 226, 227, 248 ir 282 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3241 pateikimas (E. Pupinis)	109
Kelių transporto kodekso 7, 18 ¹ , 18 ³ , 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3616 ir Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 449 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3617 pateikimas (M. Ošmianskienė)	110
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3608 pateikimas (E. Gentvilas)	111
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 5, 15, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72 ¹ , 75 ³ , 76 ² , 80, 81, 82 ¹ , 90 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3414(2) ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3415(2) svarstymo tęsinys	115
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2170(2) svarstymo tęsinys	115
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2332 svarstymo tęsinys	115
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 418 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2412 svarstymo tęsinys	116
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3606 pateikimo tęsinys	116
Baudžiamojo kodekso 3, 60, 71, 99, 100, 100 ¹ , 100 ² , 100 ³ , 103, 107, 108, 109, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 142, 143, 145, 146, 147, 147 ¹ , 147 ² , 148, 149, 150, 151, 151 ¹ , 152, 152 ¹ , 156, 157, 159, 160, 161, 162, 169, 170, 170 ¹ , 170 ² , 172, 173, 174, 175, 176, 178, 180, 181, 185, 188, 189, 189 ¹ , 191, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 198 ¹ , 198 ² , 202, 206, 207, 208, 209, 210, 213, 214, 215, 217, 218, 224, 229, 231, 232, 233, 234, 236, 238, 242, 250, 250 ² , 250 ⁴ , 250 ⁵ , 251, 256, 256 ¹ , 257, 257 ¹ , 258, 259, 262, 265, 267, 267 ¹ , 267 ² , 267 ³ , 268, 270, 270 ³ , 270 ³ , 273, 274, 275, 276, 276 ¹ , 276 ² , 276 ³ , 277, 278, 279, 280, 281, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 292, 292 ¹ , 294, 295, 296, 297, 299, 300, 301, 302, 302 ¹ , 303, 304, 306, 306 ¹ , 306 ² , 307, 308, 309, 310, 311 ir 312 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3601, Baudžiamojo proceso kodekso 362 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3602 ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3603 pateikimo tęsinys	116

Baudžiamojo proceso kodekso 418 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3239 pateikimo tęsinys	117
Baudžiamojo proceso kodekso 138 ir 163 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3240 ir Baudžiamojo kodekso 47, 65, 66, 71, 72 ³ , 90, 175 ¹ , 189 ¹ , 190, 192, 199, 199 ¹ , 199 ² , 200, 206, 212, 219, 220, 221, 224 ¹ , 225, 226, 227, 248 ir 282 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3241 pateikimo tęsinys	117
Kelių transporto kodekso 7, 18 ¹ , 18 ³ , 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3616 ir Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 449 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3617 pateikimo tęsinys	117

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	118
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	118

Vakarinis posėdis Nr. 363 (2024 m. balandžio 16 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Krašto apsaugos ministro Lauryno Kasčiūno pranešimas apie karo komendantūrų struktūros kūrimą

Krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno kalba	120
Krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno atsakymai į Seimo narių klausimus	123
Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projekto Nr. XIVP-3619 pateikimas (L. Kasčiūnas)	129
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3579 pateikimas (A. Bagdonas)	131
Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projekto Nr. XIVP-3619 pateikimo tęsinys	135
Miškų įstatymo Nr. I-671 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3547 pateikimas (T. Tomilinas)	135
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3573 pateikimas (D. Asanavičiūtė)	139
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3647 pateikimas (I. Pakarklytė)	143

Rytinis posėdis Nr. 364 (2024 m. balandžio 18 d.)

Informaciniai pranešimai	145
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	145
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projekto Nr. XIVP-3578 pateikimo tęsinys (V. Bakas)	148
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48, 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 15 ² ir 46 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3357(2) priėmimas	149

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 6, 7 ¹ , 7 ² , 7 ³ , 11, 22, 29 ² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3358(3) priėmimas	149
Antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3359(2) priėmimas	149
Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3360(2) priėmimas	149
Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3361(2) priėmimas	150
Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 2, 11, 16, 18, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3362(2) priėmimas	150
Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3363(2) priėmimas	150
Taurių metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 2, 8, 9, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3364(2) priėmimas	150
Administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3365(2) priėmimas	150
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2877(2) priėmimas	150
Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo Nr. VIII-342 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3307(2) priėmimas	151
Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo Nr. VIII-1641 1, 5, 14, 15, 17, 19, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3490(2)ES priėmimas	151
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5 ¹ ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3385(4) priėmimas	152
Žemės įstatymo Nr. I-446 13 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3568(2) priėmimas	152
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3569(2) priėmimas	153
Seimo savaitės (2024-04-22 – 2024-04-26) – 2024 m. balandžio 23 d. (antradienio) ir 25 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	153
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3651, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3652 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3650 pateikimas (J. Razma)	154
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3651 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	154
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3652 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	154
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3650 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	154
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2162(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2163(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2164(2) ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2336 svarstymas	155

Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3626 pateikimas (A. Stončaitis)	155
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48, 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 15 ² ir 46 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3357(2) priėmimo tęsinys	156
Šio įstatymo priėmimas	157
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 6, 7 ¹ , 7 ² , 7 ³ , 11, 22, 29 ² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3358(3) priėmimo tęsinys	157
Šio įstatymo priėmimas	157
Antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3359(2) priėmimo tęsinys	157
Šio įstatymo priėmimas	157
Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3360(2) priėmimo tęsinys	158
Šio įstatymo priėmimas	158
Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3361(2) priėmimo tęsinys	158
Šio įstatymo priėmimas	158
Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 2, 11, 16, 18, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3362(2) priėmimo tęsinys	158
Šio įstatymo priėmimas	158
Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3363(2) priėmimo tęsinys	158
Šio įstatymo priėmimas	158
Taurių metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 2, 8, 9, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3364(2) priėmimo tęsinys	158
Šio įstatymo priėmimas	158
Administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3365(2) priėmimo tęsinys	159
Šio įstatymo priėmimas	159
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2877(2) priėmimo tęsinys	159
Šio įstatymo priėmimas	159
Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo Nr. VIII-342 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3307(2) priėmimo tęsinys	159
Šio įstatymo priėmimas	159
Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo Nr. VIII-1641 1, 5, 14, 15, 17, 19, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3490(2)ES priėmimo tęsinys	159
Šio įstatymo priėmimas	159
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5 ¹ ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3385(4) priėmimo tęsinys	160
Šio įstatymo priėmimas	160
Žemės įstatymo Nr. I-446 13 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3568(2) priėmimo tęsinys	160
Šio įstatymo priėmimas	160
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3569(2) priėmimo tęsinys	160
Šio įstatymo priėmimas	160

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2162(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2163(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2164(2) ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2336 svarstymo tęsinys	160
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3651 priėmimo tęsinys	161
Šio nutarimo priėmimas	161
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3652 priėmimo tęsinys	161
Šio nutarimo priėmimas	161
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3650 priėmimo tęsinys	161
Šio nutarimo priėmimas	161
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projekto Nr. XIVP-3578 pateikimo tęsinys (V. Bakas)	161
Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3626 pateikimo tęsinys (A. Stončaitis)	165
Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3628 pateikimas (A. Gedvilienė)	169

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, užsienio reikalų ministro G. Landsbergio, žemės ūkio ministro K. Navicko, sveikatos apsaugos ministro A. Dulčio, krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno, aplinkos ministro S. Gentvilo, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės ir kultūros ministro S. Kairio atsakymai į Seimo narių klausimus	173

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	178

Vakarinis posėdis Nr. 365 (2024 m. balandžio 18 d.)

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15 ⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3596(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3597(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3598(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27, 28 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3599(2) ir Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11 ¹ , 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27 ¹ , 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52 ¹ , 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ² , 27 ² , 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 18, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3600(2) svarstymas	180

Seimo nario V. Mitalo kalba	181
Seimo narės A. Armonaitės kalba	181
Seimo nario V. Semeškos kalba	182
Seimo nario K. Starkevičiaus kalba	183
Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projekto Nr. XIVP-3619(2) svarstymas	184
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3427(2) svarstymas	184
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 21 ¹ , 26, 28, 35, 36, 40, 44, 44 ¹ , 50, 53, 57, 57 ¹ , 58, 59, 61, 62, 62 ¹ , 63, 94, 95, 103, 133, 138, 139 ir 140 ²⁶ straipsnių pakeitimo ir 61 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3635 ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 16, 30 ¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3636 pateikimas (A. Bilotaitė)	185
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3520(2) priėmimas	189
Šio įstatymo priėmimas	190
Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3627(2) priėmimas	190
Šio įstatymo priėmimas	192
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15 ⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3596(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3597(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3598(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27, 28 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3599(2) ir Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11 ¹ , 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27 ¹ , 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52 ¹ , 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ² , 27 ² , 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 18, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3600(2) svarstymo tęsinys	192
Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projekto Nr. XIVP-3619(2) svarstymo tęsinys	193
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3427(2) svarstymo tęsinys	193
Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projekto Nr. XIVP-3629, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3630, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 21, 24, 25, 39, 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3631 ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3632 pateikimas (L. Kasčiūnas)	194
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3633 ir Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3634 pateikimas (S. Kairys)	198
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 19, 20, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3541(2) ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3542(2) pateikimas (A. Armonaitė)	201
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 57, 58 straipsnių pakeitimo ir 57 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3335 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	202
Lukiškių aikštės Vilniuje memorialinio statuso įstatymo Nr. XIII-3202 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-726 pateikimas (E. Gentvilas)	204

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 57, 58 straipsnių pakeitimo ir 57 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3335 pateikimo tęsinys	209
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 19, 20, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3541(2) ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3542(2) pateikimo tęsinys	209
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3633 ir Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3634 pateikimo tęsinys	210
Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projekto Nr. XIVP-3629, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3630, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 21, 24, 25, 39, 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3631 ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3632 pateikimo tęsinys	210

Rytinis posėdis Nr. 366 (2024 m. balandžio 23 d.)

Seimo Pirmininko pavaduotojo P. Saudargo kalba, prisimenant ilgametį Seimo narį, XIV Vyriausybės Ministrą Pirmininką, buvusį krašto apsaugos ministrą G. Kirkilą	211

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų Liudviko Narcizo Rasimavičiaus 85-ųjų ir Juozo Karvelio 90-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro P. Ginioto kalba	212
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro V. P. Plečkaičio kalba	213
Signatarų klubo prezidentės B. Valionytės kalba	214
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 23 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	215
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15 ⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3596(2) priėmimas	216
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3597(2) priėmimas	218
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3598(2) priėmimas	218
Statybos įstatymo Nr. I-1240 27, 28 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3599(2) priėmimas	218
Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11 ¹ , 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27 ¹ , 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52 ¹ , 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ² , 27 ² , 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 18, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3600(2) priėmimas	218
Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3391(2)ES priėmimas	218
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 18, 23, 37, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3390(2) priėmimas	219
Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projekto Nr. XIVP-3619(2) priėmimas	219
Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3513(2) svarstymas	219

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1129 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3562 pateikimas (A. Veryga)	220
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15 ⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3596(2) priėmimo tęsinys	223
Šio įstatymo priėmimas	223
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3597(2) priėmimo tęsinys	223
Šio įstatymo priėmimas	223
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3598(2) priėmimo tęsinys	223
Šio įstatymo priėmimas	224
Statybos įstatymo Nr. I-1240 27, 28 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3599(2) priėmimo tęsinys	224
Šio įstatymo priėmimas	224
Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11 ¹ , 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27 ¹ , 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52 ¹ , 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ² , 27 ² , 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 18, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3600(2) priėmimo tęsinys	224
Šio įstatymo priėmimas	224
Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3391(2)ES priėmimo tęsinys	224
Šio įstatymo priėmimas	224
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 18, 23, 37, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3390(2) priėmimo tęsinys	224
Šio įstatymo priėmimas	224
Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projekto Nr. XIVP-3619(2) priėmimo tęsinys	225
Šio nutarimo priėmimas	225
Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3513(2) svarstymo tęsinys	225
Įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3446(2) svarstymas	225
Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3461(2) svarstymas	225
Seimo nario V. Rakučio kalba	226
Seimo nario V. Ažuolo kalba	227
Bausmių vykdymo kodekso 15, 20, 21, 31, 37, 64, 68, 83, 90 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3280(2), Baudžiamojo proceso kodekso 358 ir 360 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3281(2), Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 14, 15, 16, 25, 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3282(2) ir Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3283(2) svarstymas	231
Teismų įstatymo Nr. I-480 44 ¹ , 98, 101 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 44 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1288(3) svarstymas	231
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 1, 2, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 28, 29, 33, 34, 34 ¹ , 38, 39 straipsnių, III skyriaus ketvirtojo skirsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3454(2) svarstymas	232
Seimo nario A. Verygos kalba	232
Seimo nario A. Syso kalba	232
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3557(2) svarstymas	234

Seimo nario A. Vinkaus kalba	234
Finansinės paskatos pirmąjį būstą išigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 1, 2, 4, 5, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo ir Finansinės paskatos pirmąjį būstą išigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3368(2) ir Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 12, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3369(2) svarstymas	236
Seimo nario L. Kukuraičio kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	236
Seimo narės G. Burokienės kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	237
Seimo nario A. Syso kalba	238
Seimo nario V. Ažuolo kalba	239
Teismų įstatymo Nr. I-480 44 ¹ , 98, 101 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 44 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1288(3) svarstymo tęsinys	243
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 1, 2, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 28, 29, 33, 34, 34 ¹ , 38, 39 straipsnių, III skyriaus ketvirtąjį skirsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3454(2) svarstymo tęsinys	244
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3557(2) svarstymo tęsinys	244

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės J. Sejonienės pareiškimas	244
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	244

Vakarinis posėdis Nr. 367 (2024 m. balandžio 23 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Dainiaus Kreivio pranešimas apie Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją

Energetikos ministro D. Kreivio kalba	246
Energetikos ministro D. Kreivio atsakymai į Seimo narių klausimus	249
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2691(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2692(2), Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2693(2), Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2694(2) ir Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2695(2) svarstymas	253
Seimo narės A. Kubilienės kalba	253
Seimo narės J. Sejonienės kalba	253
Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2702(2) ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2703 svarstymas	255
Administracinių nusižengimų kodekso 351, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 359 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3333(2) ir Civilinio kodekso 4.103 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3334(2) svarstymas	255
Civilinio kodekso Nr. VIII-1864 2.8 straipsnio 2 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2906 svarstymas	256

Administracinių nusižengimų kodekso 349 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2458 ir Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2459 svarstymas	257
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3640, Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3641, Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3642, Administracinių nusižengimų kodekso 47 ¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3643, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3644 ir Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3645 pateikimas (V. Šilinskas)	257
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2691(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2692(2), Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2693(2), Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2694(2) ir Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2695(2) svarstymo tęsinys	261
Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2702(2) svarstymo tęsinys	261
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2703 svarstymo tęsinys	263
Administracinių nusižengimų kodekso 351, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 359 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3333(2) ir Civilinio kodekso 4.103 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3334(2) svarstymo tęsinys	264
Civilinio kodekso Nr. VIII-1864 2.8 straipsnio 2 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2906 svarstymo tęsinys	264
Administracinių nusižengimų kodekso 349 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2458 ir Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2459 svarstymo tęsinys	264
Civilinio kodekso 6.469 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3637 pateikimas (A. Bagdonas)	264
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3621, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3622, Kelių įstatymo Nr. I-891 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3623 ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3624 pateikimas (J. Urbanavičius)	267
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3649 pateikimas (J. Šiugždinienė)	269
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21 ¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3595 pateikimas (L. Slušnys)	271
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3584 ir Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3585 pateikimas (A. Armonaitė)	271
Civilinio kodekso 6.469 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3637 pateikimo tęsinys	275
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3621, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3622, Kelių įstatymo Nr. I-891 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3623 ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3624 pateikimo tęsinys	275

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3649 pateikimo tęsinys	276
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21 ¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3595 pateikimo tęsinys	276

Rytinis posėdis Nr. 368 (2024 m. balandžio 25 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 25 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	277
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projekto Nr. XIVP-3578 svarstymas	279
Seimo nario D. Gaižausko kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	279
Seimo nario B. Matelio kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	280
Seimo narės D. Šakalienės kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	281
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	282
Seimo nario E. Gentvilo kalba	282
Seimo nario V. Bako kalba	284
Seimo nario K. Masiulio kalba	285
Kelių transporto kodekso 8 ² ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3392(2) priėmimas	286
Šio įstatymo priėmimas	288
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projekto Nr. XIVP-3578 svarstymo tęsinys	288
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3557(2) priėmimas	289
Šio įstatymo priėmimas	291
Baudžiamojo kodekso 5, 7, 8, 18, 25, 27, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 47, 48, 51, 52, 54, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 72 ² , 74, 75, 76, 82, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 93, 97, 243, 244 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 5 ¹ , 40 ¹ , 58 ¹ , 72 ⁵ , 72 ⁷ , 72 ⁸ , 72 ⁹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3066(2) priėmimas	291
Šio įstatymo priėmimas	291
Baudžiamojo proceso kodekso 53, 217, 307, 338, 357, 389, 392, 405 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 357 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3067(2) priėmimas	291
Šio įstatymo priėmimas	292
Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3007(3)VK priėmimas	292
Šio įstatymo priėmimas	293
Administracinių nusižengimų kodekso 196 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 196 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3008(2)VK priėmimas	293
Šio įstatymo priėmimas	293

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3009(2)VK priėmimas	293
Šio įstatymo priėmimas	293
Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3010(2)VK priėmimas	293
Šio įstatymo priėmimas	294
Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 2, 6, 8, 9, 10, 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3011(2)VK priėmimas	294
Šio įstatymo priėmimas	294
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3012(2)VK priėmimas	294
Šio įstatymo priėmimas	295
Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3461(3) priėmimas	295
Šio įstatymo priėmimas	304
Turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo projekto Nr. XIVP-3435(3) priėmimas	305
Šio įstatymo priėmimas	305
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8 ir 59 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3006(2) priėmimas	305
Šio įstatymo priėmimas	306
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6 ¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3425(2) priėmimas	306
Šio įstatymo priėmimas	306
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 5, 15, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72 ¹ , 75 ³ , 76 ² , 80, 81, 82 ¹ , 90 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3414(2) priėmimas	306
Šio įstatymo priėmimas	306
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3415(2) priėmimas.....	307
Šio įstatymo priėmimas	307

Vyriausybės valanda

Krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, finansų ministrės G. Skaistės, aplinkos ministro S. Gentvilo, energetikos ministro D. Kreivio ir žemės ūkio ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių klausimus	307

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės R. Tamašunienės pareiškimas	311

Vakarinis posėdis Nr. 369 (2024 m. balandžio 25 d.)

Opozicinės Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ darbotvarkė

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-977(3) pateikimas (L. Kukuraitis)	313
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3531 pateikimas (A. Stončaitis)	317

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3638 pateikimas (J. Varkalys)	319
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 37, 68 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3495 pateikimas (L. Savickas)	322
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 9, 15 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3588 pateikimas (A. Stončaitis)	322
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3022 pateikimas (L. Kukuraitis)	326
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1375(2) priėmimas	330
Šio įstatymo priėmimas	330
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 4, 5, 6, 22, 29, 30, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2467(2) pateikimas	330
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3068(2) ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3069(2) pateikimas	330
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3492 pateikimas (L. Nagienė)	331
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3659 pateikimas (R. Miliūtė)	331
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3666 pateikimas (V. Targamadzė)	334
Seimo savaitės (2024-05-06 – 2024-05-10) – 2024 m. gegužės 7 d. (antradienio) ir 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	336

Rytinis posėdis Nr. 370 (2024 m. gegužės 7 d.)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Kęstučio Glavecko 75-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro A. K. Leščinsko kalba	337
Seimo nario, aplinkos ministro S. Gentvilo kalba	339
Signatarų klubo prezidentės B. Valionytės kalba	341
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 7 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	341
Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3513(2) priėmimas	342
Įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3446(2) priėmimas	342
Bausmių vykdymo kodekso 15, 20, 21, 31, 37, 64, 68, 83, 90 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3280(2) priėmimas	342
Baudžiamojo proceso kodekso 358 ir 360 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3281(2) priėmimas	342
Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 14, 15, 16, 25, 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3282(2) priėmimas	343
Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3283(2) priėmimas	343

Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3213(2), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3214(2), Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 7, 8, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3215(2), Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3216(2), Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3217(2), Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 6, 8, 18, 19 ir 22 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3218(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 4, 9, 10, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3219(2), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37 ² , 45, 46 ¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3220(2), Individualių įmonių įstatymo Nr. IX-1805 5 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3221(2), Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 4, 6, 6 ¹ , 10 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3222(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 4, 5, 7 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3223(2), Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3224(2), Privačios detektyvinės veiklos įstatymo Nr. XII-1615 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3225(2), Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 4, 6 ¹ ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3226(2), Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3227(2), Tarptautinių sankcijų įstatymo Nr. IX-2160 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3228(2) ir Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3229(2) svarstymas	343
Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3513(2) priėmimo tęsinys	345
Šio įstatymo priėmimas	345
Įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3446(2) priėmimo tęsinys	345
Šio įstatymo priėmimas	345
Bausmių vykdymo kodekso 15, 20, 21, 31, 37, 64, 68, 83, 90 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3280(2) priėmimo tęsinys	345
Šio įstatymo priėmimas	345
Baudžiamojo proceso kodekso 358 ir 360 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3281(2) priėmimo tęsinys	345
Šio įstatymo priėmimas	345
Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 14, 15, 16, 25, 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3282(2) priėmimo tęsinys	345
Šio įstatymo priėmimas	345
Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3283(2) priėmimo tęsinys	346
Šio įstatymo priėmimas	346
Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2437(2)ES svarstymas	346
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 2, 4, 5 ¹ , 16, 17, 20, 24, 25, 30 ¹ , 30 ² , 31, 32, 35, 38, 39 ³ , 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 48 ¹ , 50 straipsnių ir IV skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3257(2), Civilinio proceso kodekso 626, 663 ir 736 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3258(2), Administracinių nusižengimų kodekso 95, 362 ¹ , 589 straipsnių, priedo pakeitimo ir 96 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3259(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 22 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3260(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3261(2), Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3262(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 3 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3263(2), Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 papildymo 13 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3264(2) ir	

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3265(2) svarstymas	346
Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projekto Nr. XIVP-3604(2) svarstymas	348
Seimo nario V. Valkiūno kalba	349
Kelių įstatymo Nr. I-891 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3577(2) svarstymas	349
Baudžiamojo proceso kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2411 svarstymas	349
Baudžiamojo proceso kodekso Nr. IX-785 176, 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2419 svarstymas	350
Baudžiamojo proceso kodekso Nr. IX-785 304 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2618 svarstymas	351
Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3343 svarstymas	351
Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2, 3, 7 ² ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2805(2) ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3236(2) svarstymas	352
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3594(2) svarstymas	352
Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3056(2) ir Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3057(2) svarstymas	352
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1214(2) svarstymas	353
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 8, 19 ⁴ , 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3292(2), Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3293(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3294(2) svarstymas	353
Seimo nario K. Adomaičio kalba	353
Seimo nario T. Tomilino kalba	354
Seimo narės L. Girskienės kalba	355
Seimo nutarimo „Dėl Remigijaus Žemaitaičio apkaltos proceso Lietuvos Respublikos Seime nutraukimo“ projekto Nr. XIVP-3723, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3729, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3730, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3727, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3728 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3725 pateikimas (J. Razma)	356
Seimo nutarimo „Dėl Remigijaus Žemaitaičio apkaltos proceso Lietuvos Respublikos Seime nutraukimo“ projekto Nr. XIVP-3723 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	357
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3729 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	357

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3730 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	357
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3727 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	357
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3728 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	358
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3725 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	358
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 10 d. išvados Nr. 250-I-5“ projekto Nr. XIVP-3673 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	358
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 10 d. išvados Nr. 250-I-4“ projekto Nr. XIVP-3691 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	358
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. sausio 24 d. išvados Nr. 250-I-2“ projekto Nr. XIVP-3706 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	359
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. kovo 13 d. išvados Nr. 250-I-3“ projekto Nr. XIVP-3707 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	360
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-6“ projekto Nr. XIVP-3708 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	360
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-7“ projekto Nr. XIVP-3709 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	361
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-8“ projekto Nr. XIVP-3710 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	361
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. sausio 17 d. išvados Nr. 250-I-1“ projekto Nr. XIVP-3711 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	362
Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projekto Nr. XIVP-3629(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3630(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 21, 24, 25, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3631(2) ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3632(2) svarstymas	363
Seimo nario V. Semeškos kalba	363
Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3056(2) ir Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3057(2) svarstymo tęsinys	364
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1214(2) svarstymo tęsinys	364
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 8, 19 ⁴ , 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3292(2), Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3293(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3294(2) svarstymo tęsinys	365
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 10 d. išvados Nr. 250-I-5“ projekto Nr. XIVP-3673 priėmimo tęsinys	367
Šio nutarimo priėmimas	367
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 10 d. išvados Nr. 250-I-4“ projekto Nr. XIVP-3691 priėmimo tęsinys	367
Šio nutarimo priėmimas	367
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. sausio 24 d. išvados Nr. 250-I-2“ projekto Nr. XIVP-3706 priėmimo tęsinys	367

Šio nutarimo priėmimas	367
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. kovo 13 d. išvados Nr. 250-I-3“ projekto Nr. XIVP-3707 priėmimo tęsinys	367
Šio nutarimo priėmimas	367
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-6“ projekto Nr. XIVP-3708 priėmimo tęsinys	367
Šio nutarimo priėmimas	367
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-7“ projekto Nr. XIVP-3709 priėmimo tęsinys	368
Šio nutarimo priėmimas	368
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-8“ projekto Nr. XIVP-3710 priėmimo tęsinys	368
Šio nutarimo priėmimas	368
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. sausio 17 d. išvados Nr. 250-I-1“ projekto Nr. XIVP-3711 priėmimo tęsinys	368
Šio nutarimo priėmimas	368
Seimo nutarimo „Dėl Remigijaus Žemaitaičio apkaltos proceso Lietuvos Respublikos Seime nutraukimo“ projekto Nr. XIVP-3723 priėmimo tęsinys	368
Šio nutarimo priėmimas	368
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3729 priėmimo tęsinys	368
Šio nutarimo priėmimas	369
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3730 priėmimo tęsinys	369
Šio nutarimo priėmimas	369
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3728 priėmimo tęsinys	369
Šio nutarimo priėmimas	369
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3725 priėmimo tęsinys	369
Šio nutarimo priėmimas	369
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3724(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3722(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3726(2) pateikimas (J. Razma)	370
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3724(2) pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	370
Šio nutarimo priėmimas	370
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3722(2) pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	370
Šio nutarimo priėmimas	371

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3726(2) pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	371
Šio nutarimo priėmimas	371
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3719 pateikimas (A. Žukauskas)	371
Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3657 pateikimas (K. Navickas)	372
Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 6, 10, 13 ¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3674 pateikimas (K. Navickas)	372

Vakarinis posėdis Nr. 371 (2024 m. gegužės 7 d.)

Informaciniai pranešimai	374

Lietuvos švietimo tarybos pranešimas „Lietuvos švietimo būklė 2023 metais“

Lietuvos švietimo tarybos pirmininkės S. Mačiukaitės-Žvinienės kalba	374
Lietuvos švietimo tarybos pirmininkės S. Mačiukaitės-Žvinienės atsakymai į Seimo narių klausimus	377
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-3561 priėmimas	380
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3436 pateikimas (M. Navickienė)	381
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusia galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3664 pateikimas (M. Ošmianskienė)	384
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3669 pateikimas (L. Maskaliovienė)	385
Kultūros politikos pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3654, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3655 ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3656 pateikimas (S. Kairys)	386
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-3561 priėmimo tęsinys	389
Šio nutarimo priėmimas	389
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3669 pateikimo tęsinys	389
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3436 pateikimo tęsinys	390
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusia galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3664 pateikimo tęsinys	390
Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3670, Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3592 ir Baudžiamojo kodekso 182 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3593 pateikimas (A. Zedelytė-Kaminskė)	390
Baudžiamojo kodekso 182 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3570 pateikimas (J. Sabatauskas)	393
Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3309 pateikimas (K. Starkevičius)	394

Rytinis posėdis Nr. 372 (2024 m. gegužės 9 d.)

Lietuvos narystės Europos Sąjungoje 20-mečio ir Europos dienos minėjimas

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba	396
Europos Komisijos Pirmininkės U. fon der Lejen kalba	397
1999–2004 metų Europos Komisijos Pirmininko R. Prodžio kalba (<i>vaizdo įrašas</i>)	399
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos, Seimo Europos reikalų komiteto pirmininkės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	400
Ukrainos Aukščiausiosios Rados Ukrainos integracijos į Europos Sąjungą komiteto pirmininkės I. Klympuš-Cincadzės kalba	401
Europos Parlamento nario, Lietuvos Respublikos Seimo pirmojo Europos reikalų komiteto pirmininko A. Kubiliaus kalba	403
2014–2019 metų Europos Komisijos nario, 2001–2004 metų Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komiteto pirmininko V. P. Andriukaičio kalba	405
E. Belicko režisuoto filmo „Karta.EU“ apie Lietuvos jaunimą, gimusį 2004 m. gegužės 1 d., herojės M. Bartašytės kalba	408
Europos Parlamento nario, vyriausiojo derybininko dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje P. Auštrevičiaus kalba	409
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	410
Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projekto Nr. XIVP-3604(2) priėmimas	411
Šio nutarimo priėmimas	411
Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3354(2) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	411
Teismų įstatymo Nr. I-480 44 ¹ , 98, 101 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 44 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1288(3) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	412
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2691(2) priėmimas	412
Šio įstatymo priėmimas	412
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2692(2) priėmimas	412
Šio įstatymo priėmimas	415
Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2693(2) priėmimas	416
Šio įstatymo priėmimas	416
Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2694(2) priėmimas	416
Šio įstatymo priėmimas	417
Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2695(2) priėmimas	417
Šio įstatymo priėmimas	417
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3427(3) priėmimas	418
Šio įstatymo priėmimas	418

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės J. Sejonienės pareiškimas	418
Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	418
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	419

Vyriausybės valanda

Žemės ūkio ministro K. Navicko, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, aplinkos ministro S. Gentvilo, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, finansų ministrės G. Skaistės ir sveikatos apsaugos ministro A. Dulcio atsakymai į Seimo narių klausimus	419

Vakarinis posėdis Nr. 373 (2024 m. gegužės 9 d.)

Seimo rezoliucijos „Dėl dirbtinio intelekto technologijų naudojimo viešajame sektoriuje principų“ projekto Nr. XIVP-3717 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Petrauskienė)	427
Šios rezoliucijos priėmimas	432
Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2241 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3581 pateikimas (K. Vilkauskas)	432
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 1, 2, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 28, 29, 33, 34, 34 ¹ , 38, 39 straipsnių, III skyriaus ketvirtąjį skirsnį, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3454(2) priėmimas	435
Šio įstatymo priėmimas	439
Administracinių nusižengimų kodekso 351, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 359 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3333(2) priėmimas	439
Šio įstatymo priėmimas	439
Civilinio kodekso 4.103 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3334(2) priėmimas	439
Šio įstatymo priėmimas	440
Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2702(3) priėmimas	440
Šio įstatymo priėmimas	441
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10 ¹ , 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3692, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3693, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3694, Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3695 ir Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3696 pateikimas (L. Kasčiūnas)	442
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3758 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	444
Seimo savaitės (2024-05-13 – 2024-05-17) – 2024 m. gegužės 14 d. (antradienio) ir 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	444
Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projekto Nr. XIVP-3675, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3676, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3677, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413 ¹ , 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3678, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3679,	

Administracinių nusižengimų kodekso 119 ¹ ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3680, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 12, 20, 22, 23, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3681, Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10 ¹ ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3682, Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3683, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 18, 20, 32, 33, 34, 37, 37 ² , 37 ³ , 55, 58, 60 ¹ , 65, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3684, Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 21, 26 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3685, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3686, Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 23, 26, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3687, Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3688, Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3689 ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10, 11, 14, 16, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3690 pateikimas (G. Skaistė)	444
Klimato kaitos valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3714ES pateikimas (S. Gentvilas)	446
Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projekto Nr. XIVP-3713 pateikimas (T. V. Raskevičius)	450
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10 ¹ , 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3692, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3693, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3694, Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3695 ir Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3696 pateikimo tęsinys	453
Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projekto Nr. XIVP-3675, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3676, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3677, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413 ¹ , 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3678, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3679, Administracinių nusižengimų kodekso 119 ¹ ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3680, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 12, 20, 22, 23, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3681, Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10 ¹ ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3682, Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3683, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 18, 20, 32, 33, 34, 37, 37 ² , 37 ³ , 55, 58, 60 ¹ , 65, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3684, Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 21, 26 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3685, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3686, Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 23, 26, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3687, Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3688, Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3689 ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10, 11, 14, 16, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3690 pateikimo tęsinys	453
Klimato kaitos valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3714ES pateikimo tęsinys	454

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3758 priėmimo tęsinys	455
Šio nutarimo priėmimas	455
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3503(2) pateikimas (K. Navickas)	455
Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3646 pateikimas (V. Juozapaitis)	458
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3648 pateikimas (A. Kupčinskas)	461
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3653 pateikimas (M. Skritulskas)	461
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	463

SANTRUMPOS

- DFVL* – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
 - DPF* – Darbo partijos frakcija
 - LF* – Laisvės frakcija
 - LSDPF* – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
 - LSF* – Liberalų sąjūdžio frakcija
 - LVŽSF* – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
 - MSNG* – Mišri Seimo narių grupė
 - TS-LKDF* – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
-
- A* – alternatyvus teisės aktas
 - ES* – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
 - GR* – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
 - NKL* – teisės aktas, įgyvendinantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus įsipareigojimus
 - VK* – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 360 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Prašau užimti vietas. Pradedame balandžio 11 dienos, ketvirtadienio, Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 111 Seimo narių.

Darbotvarkės 1-1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Bet prieš jį aš norėčiau suteikti žodį gerbiama A. Kupčinskui, kuris turi gerą žinią mums.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas rytas, kolegos. Gerbiama Pirmininke, jeigu galima, aš norėčiau kelioms minutėms į tribūną visą komandą pakviesti.

PIRMININKĖ. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). 1 minutei.

PIRMININKĖ. 1 minutei į tribūną. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ne, komanda... (*Triukšmas salėje, plojimai*) Trenerį dar pakviesime. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, gerbiama Pirmininke, iš tiesų šios kadencijos Seimo krepšinio komanda padarė, ko nepavyko nė vienai kitai Seimo rinktinei, tai yra per ketverius metus tris kartus iškovojo taurę. Vieną kartą nusileido Estijoje. Turime garbę šią taurę garbingai perleisti jums saugoti ir eksponuoti. Tikimės, kad Seime ji ras savo vietą. Sveikiname dar kartą visus. (*Plojimai*)

10.03 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

PIRMININKĖ. Tęsiame darbotvarkės tvirtinimą. Prašau. J. Jarutis dėl darbotvarkės.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Frakcijos vardu prašau išbraukti iš popietinės darbotvarkės 2-18 klausimą – Lukiškių aikštės memorialinio statuso įstatymo projektą Nr. XIVP-726.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų nėra. Gerbiami kolegos, apsispręskime balsuodami. Yra J. Jaručio frakcijos vardu prašymas išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 2-18 klausimą. Darbotvarkės 2-18 klausimas yra Lukiškių aikštės Vilniuje memorialinio statuso įstatymas. Kas pritariate išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 114: už – 83, prieš – 20, susilaikė 11. E. Gentvilas norėtų replikuoti, manau.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, štai ką rodo ir šis balsavimas. Politikai nurodinės kultūrininkams, architektams, kas kokioje aikštėje turi būti. Tai yra grįžimas į sovietmetį ir – dar blogiau – į Viduramžius. Dabar liks kitas kelias – pakeisti tą įstatymą taip, kaip šitai valdančiajai daugumai atrodo, ateis kita kadencija – pakeis tą įstatymą taip, kaip tai būsima valdančiajai daugumai atrodys, o kol kas galioja taip, kaip atrodo praėjusiai R. Karbauskio valdančiajai daugumai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, matau, kad daug kas susirinko, bet, primenu, mes turime apsispręsti dėl darbotvarkės. Dar yra pora klausimų. Yra keli projektai, kurie neįtraukti į pavasario darbų programą, tai yra 2-6, 2-7, 2-8, 2-9.1 ir 2-9.2 klausimai. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti jų svarstymui šiandieną? Nematau prieštaraujančių.

Suteikiu žodį R. Žemaitaičiui.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas Eugenijau, Liberalų sąjūdis... Šiaip tai yra Seimo valia – kaip nusprendžia, taip yra, bet aš, Augi, vis tiek niekaip nesuprantu. Tu ką tik agitavai, kad čia reikėtų keisti ir panašiai, bet, žiūriu į balsavimo rezultatus, kad tu pats balsavai už tai, kad išbrauktume iš darbotvarkės. Tai kaip čia dabar, Augi, išėjo?

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš taip susijaudinau, taip susinervinau, kad ne taip pabalsavau. Ačiū už pastabą. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Būna. K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Pritardamas Eugenijui konceptualiai noriu pasakyti, kad pas mus yra priimta nurodinėti, kur kabinti kokią lentelę, kada kokią šventę švęsti ir panašiai. Tokiu būdu mes iš tikro tęsiame sovietinę tradiciją. Aš stengiuosi nuosekliai balsuoti prieš visokius nurodinius, tačiau, Eugenijau, ir pats, ir kiti, ir visa Liberalų frakcija balsuojate, kada kokią šventę švęsti, kada architektai turi džiaugtis ir panašiai.

PIRMININKĖ. V. Mitalas.

V. MITALAS (*LF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš irgi prie to paties trumpą repliką. Iš tikrųjų apmaudu, kad įstatymo projektas išbrauktas iš darbotvarkės. Juk reikia labai aiškiai pasakyti: tas įstatymo projektas neveikia, jis yra neveikiantis, tuščiaviduris, principinis R. Karbauskio, sakykime, buvusios valdančiosios daugumos, dalykas, ir niekur nėra, kad miestų viešosios erdvės yra Seimo ar parlamento, ar dar kieno iš aukščiau reguliuojamos. Iš tikrųjų viešosios erdvės yra miesto atsakomybė. Jeigu mes turime pasitikėjimą miestais, savivaldybėmis, tai tikrai turėjome balsuoti už šito įstatymo projekto palikimą. Labai apmaudu.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, apsispręskime dėl visos darbotvarkės. Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas mano te kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 113: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 12. Darbotvarkei pritarta.

G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Reaguodamas į prieš tai buvusią diskusiją, tiesiog noriu pasakyti, kad daug čia sudeginote alyvos kaltindami buvusią valdžią, bet iš tikrųjų visi balsavo už, išskyrus Laisvės partiją. Net Eugenijus ir Kęstutis, kurie pasisakė prieš, balsavo už. Tai tiesiog žiūrėkite, kaip Seimas balsuoja.

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos. Tęskime darbą.

10.09 val.

Įstatymo „Dėl transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimo paspartinimo“ projektas Nr. XIVP-3336(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – įstatymo „Dėl transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimo paspartinimo“ projektas Nr. XIVP-3336(2)ES. Priėmimo stadija. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją G. Palucką į tribūną. Pradedame priėmimą pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Gal galėtumėte pristatyti komiteto nuomonę dėl jų?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Teisės departamento pastabos yra daugiau redakcinio pobūdžio ir komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Dėkui, pritarta.

Dėl 3 ir 4 straipsnių pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 5 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Gal galėtumėte pakomentuoti?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Tai yra taip pat daugiau redakcinio pobūdžio pastaba ir komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 5 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Komitetas pritarė taip pat bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 6 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamentą? Ačiū, pritarta. Dėl 7 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 8 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Redakcinio pobūdžio. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti 8 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 9 straipsnio yra teiktos dvi Teisės departamento pastabos. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Pirmajai pataisai komitetas siūlo nepritarti, nes iš esmės yra aišku, kurios jurisdikcijos teisė būtų taikoma, jeigu būtų įsteigiama projektui įgyvendinti *dukterinė* įmonė. Todėl būtent dėl šios priežasties komitetas siūlo nepritarti pirmajai pataisai... 9 straipsnio 2 daliai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti?.. Atsiprašau. Ar galime priimti suredaguotą 9 straipsnį?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Antrajai Teisės departamento pataisai siūloma pritarti ir komitetas yra nusprendęs pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti komiteto nuomonei nepritarti pirmajai Teisės departamento pastabai ir suredaguoti pagal antrąją? Nematau prieštaraujančių. Ačiū.

Ir 10 straipsnis. Dėl jo irgi yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Taip pat redakcinio pobūdžio. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 10 straipsniui? Ačiū. Dėkoju pranešėjui.

Motyvai dėl viso. Z. Balčytis kalba už.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų, jeigu kalbėtume apie istorinę praeitį, šiais metais yra beveik 20 metų, kai prasidėjo projekto įgyvendinimas. Pirmiausiai tai buvo Europos Parlamente, kai trys... Latvijos, Estijos ir Lietuvos, kur aš labai aktyviai taip pat dalyvavau, pradėjome įtikinėti visus kitus, kad toks projektas yra ne tik ekonomine, bet ir karine prasme labai naudingas. Šiandieną įvykiai Ukrainoje taip pat parodė, kad geležinkelis yra pagrindinė transporto rūšis, kuri yra tinkama pervežti tam tikrai ginkluotei, jau nekalbant apie ekonomiką. Todėl aš tikrai palaikau šią idėją, Ekonomikos komiteto sprendimą suteikti tam tikrus... ir pripažinti ypatingos valstybinės svarbos projektais, taip pat kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos šito projekto įgyvendinimą ateityje paspartinti. Tikrai visus skatinu, kad palaikytume ir balsuotume už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku. Balsavimas planuojamas nuo 10 val. 40 min.

10.13 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 37 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3516(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3516(2). Tai yra priėmimo stadija. Penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų užsirašė du Seimo nariai. Pirmasis kalba A. Gedvilas – motyvai prieš. Dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo. Prašau.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Viešųjų pirkimų įstatymo 1 straipsnyje skelbiama, kad šio įstatymo tikslas – užtikrinti efektyvių ir skaidrių viešųjų pirkimų ir projekto konkursų atlikimą. Akivaizdu, kad teikiamos pataisos, leisiančios netaikyti įstatymo nuostatų pirkimams, kai perkančioji organizacija veikia gynybos ir saugumo srityje, atidaro Pandoros skrynią ir atveria kelią korupcijai, piktnaudžiavimams ir neskaidrumui.

Prieš kelias savaites savo postą palikęs KAM'o ministras A. Anušauskas kaip savo pasitraukimo priežastis įvardijo korupcijos apraiškas krašto apsaugos sistemoje. Jis buvo susidūręs su grubaus kišimosi į viešuosius pirkimus atvejais. Šiomis dienomis žiniasklaidoje pasirodė informacija, kad karinei žvalgybai įtarimų kėlė su Lietuvos politikais bendravusi Izraelio gynybos pramonės įmonė „Elbit Systems“, tačiau tai nereiškia, kad negalėjo būti ir kitų.

Ką darytų atsakinga ir skaidri valdžia tokiu atveju? Išsamiai ištirtų dabartinę situaciją ir užkirstų kelią bet kokioms tokioms kylančioms abejonėms. Ką daro valdantieji? Numarina visus bandymus ištirti ministro teiginius ir dar buldozeriu stumia neskaidrias įstatymo pataisas, nors šioje situacijoje turi būti sustabdyti visi su karine pramone susiję pirkimai, nes ir anksčiau šioje

sferoje buvo labai daug neskaidrumo, – prisiminkime „auksinių“ šaukštų istoriją. Yra atliktas išsamus tyrimas, kas vyksta šioje srityje.

Gerbiamieji, ne tik Ukrainos, bet ir kitų šalių pavyzdžiai aiškiai rodo, kad su karine pramonės susiję pirkimai patenka į didesnės korupcijos rizikos sritį, todėl jiems reikalinga ypatinga kontrolė. Mes einame visiškai kitu keliu. Kodėl tai daroma valdančiųjų rankomis, kodėl tai daroma likus...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. GEDVILAS (MSNG). ...keliems mėnesiams iki rinkimų ir dabartinės valdžios išėjimo, lieka neatsakyta. Todėl raginu nepritarti.

PIRMININKĖ. Laikas! K. Starkevičius kalba už.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tikrai noriu kolegas nuraminti. Viskas daroma tam, kad mes būtume pasiruošę. O jeigu būsime pasiruošę, tada ir jokio karo nebus. Dabartinė situacija rodo, kad reikia greitų ir efektyvių sprendimų. Jei mes vien tik dėliosime standartinius sprendimus, tai tuomet galime būti ir nepasiruošę. Tada ir kils mūsų valstybei grėsmė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų aš susilaikysiu. Bet vėl grįžtu prie diskusijos, kuri, mano galva, išvertė iš posto krašto apsaugos ministrą. Mes besąlygiškai privalome remti Ukrainą, remti ją greitai ir remti ją visomis išgalėmis. Besąlygiškai mes turime investuoti į savo krašto gynybą, daryti tą greitai ir visomis įmanomomis priemonėmis. Tačiau, mano galva, šis L. Kasčiūno projektas sugriauna G. Landsbergio vienos Kinijos politiką, priverčia ją bankrutuoti. Mes akivaizdžiai rodome, kad tas vadinamasis *decoupling'as* neveikia, mes grįžtame prie *de-risking'o*, apie tai kalbėjome jau nuo pat kadencijos pradžios, kad visa Europos Sąjunga, visas pasaulis šiaip jau eina tuo keliu. Dabar atverdami pusės metų langą mes atrodome tikrai kurioziškai ir įdomiai, kai prieš tai verčiame išrinkti detales iš GIPL'o, iš muitinės įrenginių, o štai dabar į karinę techniką leidžiame kišti kiniškus dronus. Mano galva, tai yra tiesiog šizofreniška ir, aišku, kelia klausimą dėl skaidrumo, dėl to abejonių nėra. Kas galėtų paneigti, kad jau kai kurios mūsų įmonės turi prisipirkusias tų varikliukų ir tik laukia įstatymo lango? Taigi, projektas tikrai kelia daug klausimų, nors jo tikslas, aišku, yra šventas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Tikrai galiu sutikti su gerbiamu Giedriumi, nėra lengva situacija, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad Ukrainai labai trūksta ginklų, amunicijos, ypač dronų. Mes esame prie pasirinkimo ribos, kaip galime padėti ukrainiečiams. Šiandien turime ieškoti nestandartinių, kartais ir sudėtingų sprendimų. Tačiau reikia pažymėti, kad šis įstatymas galios iki 2025 m. gegužės 1 d. Tai yra tam tikram laikui priimamas įstatymas vien tam, kad mūsų gamintojai galėtų kiek galima daugiau tiekti Ukrainai gynybos priemonių, tai yra dronų.

Todėl, kolegos, kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Dar kartą atkreipiu dėmesį į tai, kad vis dėlto tai yra laikina sąlyga, susijusi būtent su Rusijos agresija prieš Ukrainą. Mūsų pareiga – padėti visomis priemonėmis kovoti už laisvę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Iš tiesų, kova už laisvę, Ukrainos kova už laisvę yra šventas reikalas, tačiau konservatoriai su savo ta, sakyčiau, idiotiška užsienio politika save įvarė į tokį kampą, kad patys turbūt dabar bijo žiūrėti į aifonus, pagamintus Kinijoje ir gulinčius prieš jų nosis, arba į aipadus, kompiuterius. Čia, net salėje, aš manau, turbūt kiekvienas Konservatorių frakcijos narys juos vienaip ar kitaip turi. Tai dabar bandoma iš tos padėties išeiti. Na, palikime mes pusės metų langą. Aš nesuprantu, tai sovietmečiu taip būdavo: patys susikurdavo sau problemų, po to didvyriškai su jomis kovodavo. Jaunieji konservatoriai, jaunieji komjaunuoliai, aš manau, nedarykite tokių klaidų. Tikrai susilaikysiu dėl šio siūlymo, nors labai remiu Ukrainą ir jos šventą kovą.

PIRMININKĖ. Motyvai už – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Tiesiog siaubas! Aš turėčiau pasisakyti prieš, bet kalbėsiu už. Išprovokavo mane kolega, nes kalba, kad čia yra kažkas baisaus. Iš tiesų, tikrai nėra tai pats linksmiau-

šias sprendimas, kai turime atverti savo rinką kiniškiems produktams, bet tai yra vieneri metai. Kai šiandien mes negalime nieko pagaminti, neturėdami tam tikrų komponentų, kai tuos pačius dalykus arba tuos pačius dronus testavimui ir viskam pradės gaminti kolegos iš Lenkijos, pradės gaminti kolegos iš Vokietijos ar net Skandinavijos, nežinau, kokia ten situacija, ir kitur, mes vėl dėl savo ambicijų liksime uodegoje. Aš tikrai nesu labai didelis fanas, bet, kita vertus, jeigu jau žengiame šitą žingsnį, nebedarome stumk ir trauk, priimame sprendimą metams, testuojame, pasidarome ir tiesiog aiškiai apsisprendžiame, kad po metų lietuviai, Lietuvos įmonės, Lietuvos gamintojai turi patys jau turėti savo komponentus ir tiekimo grandines nustatyti iš ten, kur yra gamintojai jau iš saugių šalių, patikimų šalių, ir šitą istoriją baigti. Ačiū.

PIRMININKĖ. V. Valkiūnas norėtų pasisakyti prieš.

V. VALKIŪNAS (DPF). Aš visiškai sutinku su L. Slušniu, kad yra siaubas, ir, kaip sako A. Skardžius, kad „Lenovo“ prekių ženklas ir kompiuteriai yra iš Kinijos, tai beveik kiekvienas Seimo narys turi, todėl kažką vaizduoti ir čia imituoti kažkokią veiklą, kai jau Kiniją praleidote seniai ir su muitais, ir kitur, kur jūsų atstovai Europos Sąjungoje, Briuselyje, sėdi, miega ir nieko nedaro, kad užkardytų muitais kitus įvežimus, dabar šaukštai po pietų. Tai ko jūs dar triukšmaujate?

PIRMININKĖ. Ir paskutinis už kalbės P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, tiesiog nediskuokime tuščioje vietoje, imkime pavyzdį. Štai ta pati Ukraina, kuri yra suinteresuočiausia greita ir efektyvia dronų gamyba, iš ko gamina? Iš kiniškų detalių. Kokius naudoja dronus? Kiniškus. Man praeitą savaitę teko lankytis toje pačioje Ukrainoje, Zaporizios srityje, Chersono srityje, stebėti dronistų darbą, kokius žvalgybinius dronus leidžia ukrainiečiai. Sparno tipo, kalbant taip, gamina ir amerikiečiai, ir ukrainiečiai, ir lietuviai, ir rusai. Sparno tipo yra išvystytos technologijos ir tolimiems skrydžiams, žvalgybiniai, bepiločiai. Iš tikrųjų jie naudojami įvairių gamintojų. Kalbant apie kopterius, deja, bet pavadinimas „Mavic“ yra tapęs tiesiog bendriniu. Niekas kitas, išskyrus „Mavicus“, ten artimo nuotolio žvalgyboje net neskraido. Toliau, kalbant apie savižudžius dronus, FPV dronus, tai vėlgi – iš nieko kito, kaip tik iš kiniškų detalių, deja, konkurencingo drono šiandien nepagaminsite. Taikydami tam tikrus savo komponentus, galime gaminti korpusus, įvairius mechanizmus, reikalingus paleidėjus ir taip toliau, mes galime gaminti tą Lietuvoje, tačiau tam tikrų elementų, tam tikrų ne kiniškų komponentų šiandien rinkoje už adekvačią kainą nėra. Taigi, nusimačius pereinamąjį laikotarpį, taip nusimačius *China free* politiką po metų, būtent toks sprendimas šiandien yra optimalus ir aš kviesčiau kolegas palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, keturi pasisakė už, keturi – prieš. Apsispręsimė per balsuoti numatytą laiką.

10.24 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 5 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3298(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3298(2). Jį sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai už. Kalba V. Semeška. Ruošiasi A. Bagdonas.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. 2022 metais, priėmus Viešųjų pirkimų įstatymą, mažos vertės prekių ar paslaugų viešųjų pirkimų ribos padidintos nuo 58 tūkst. iki 70 tūkst. eurų, o darbų – nuo 145 tūkst. iki 174 tūkst. eurų. Ši riba nebuvo pakeista dėl mažos vertės pirkimų atskirų, pabrėžiu – atskirų, pirkimo dalių ir kituose viešuosius pirkimus reglamentuojančiuose įstatymuose, tai yra Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymuose, todėl šiuo projektu minėtuose įstatymuose siūloma taikyti vienodas ribas, tai yra nustatyti 70 ir 174 tūkst. eurų vertes. Komitete papildomai pakeista ir 86 straipsnio 7 dalis, tai yra pirkimo sutartys žodžiu gali būti sudarytos tik tada, kai supaprastinto pirkimo vertė neviršija – prieš tai buvo 10 tūkst., padidinta iki 15 tūkst. ribos. Taigi, kolegos, suvienodinsime mažos vertės prekių ir paslaugų ribas Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstaty-

me, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme. Todėl kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Po 2022 m. gruodžio 13 d. įvykdyto Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo pastebėta, kad mažos vertės pirkimų ribos įvairiuose įstatymuose buvo numatomos skirtingai, neatsižvelgiant į objektyvius pagrindus. Tai nesudaro galimybių perkančiosioms organizacijoms taikyti paprastesnes procedūras, dėl to mūsų tikslas šiandien yra suvienodinti šias mažos vertės pirkimų ribas. Siūloma, kad įstatymuose būtų numatyta vienoda mažos vertės pirkimų riba. Šie pakeitimai sudarys vienodas sąlygas visiems dalyviams ir supaprastins pirkimų procedūras: sumažės biurokratinė našta, nebereikės rengti perteklinių dokumentų, sutrumpės ir viešųjų pirkimų laikas. Priėmę šį projektą užtikrinsime skaidrumą ir aiškumą, nes tik vienodai reglamentuoti įstatymai leidžia efektyviau naudoti viešųjų pirkimų galimybes. Kviečiu jus pritarti šiems pakeitimams, jie padės užtikrinti veiksmingesnę viešųjų pirkimų sistemą mūsų šalyje. Kviečiu balsuoti už patobulintą Ekonomikos komiteto projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.27 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 12, 13 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3299(2) (priėmimas)

Kitas klausimas, jis yra susijęs, 1-4.2 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3299(2). Jį sudaro keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

Toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

10.28 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 13, 19, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3398(2) (priėmimas)

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Taigi toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo projektas Nr. XIVP-3398. Čia nebuvo pasiūlymų, išskyrus Teisės departamento dėl 6 straipsnio, jam pritarti siūlė. Taigi galime galbūt pastraipsniui? 1, 2, 3, 4, 5 straipsniai be pasiūlymų, dėl 6 straipsnio – Teisės departamento pasiūlymas. Ar galime bendru sutarimu pritarti straipsniams? Dėkoju, pritarta. Dabar motyvai dėl viso. Nematau, nematau. Balsavimas bus per balsavimo langą. Tada dėkoju.

10.28 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 16² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3396(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-6 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3396. Vėlgi pasiūlymų nebuvo. 1 straipsniui ir 2 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Daugiau straipsnių nėra.

Motyvai. Nematau, kad būtų norinčių kalbėti kolegų. Tai, vadinasi, balsuosime tam numatytu metu. Gerai.

10.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo, technologijų ir inovacijų ilgalaikės politikos vystymosi kryptių aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3325(2) (priėmimas)

Dabar tada pereiname prie 1-8 klausimo, nes dėl 1-7 klausimo yra pasiūlymų, dėl kurių turėsime balsuoti. Čia – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo, technologijų ir inovacijų ilgalaikės politikos vystymosi kryptių aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3325. Taip. Pabandykime

nuo priedo. Ir čia buvo dėl II skyriaus 7 punkto Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė tiesiog, ar ne?

R. LOPATA (LSF). Kad būtų greičiau, mes pritarėme visiems Seimo kanceliarijos Teisės departamento punktams, išskyrus paskutinį.

PIRMININKAS. Gerai, tuoj. Tai aš tikrai įvardinsiu trumpai. Toliau kitas buvo taip pat Teisės departamento, jam pritarė. Tada buvo... kuris čia dabar? Taip pat dėl baigiamųjų nuostatų III skyriaus 32.6 punkto Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam nepritarė komitetas.

R. LOPATA (LSF). Nepritarėme, nes manome, kad dabartinė tvarka, kurią siūlo palikti, sudarant Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybą, yra nepakankama, jinais nėra aktyvi, todėl siūlome ją praplėsti įvairių sričių specialistais, tokiu būdu suaktyvinant jos veiklą. Už tokį pasiūlymą...

PIRMININKAS. Tai gal tada galime bendru sutarimu, kad pritariame priedui, vystymosi kryptį aprašui? Dėkoju, pritarta. Ir dėl pagrindinės dalies preambulės buvo Teisės departamento, komitetas pritarė. Dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento, jam pritarė. Ir dėl 4 straipsnio Teisės departamento, jam pritarė.

R. LOPATA (LSF). Taip.

PIRMININKAS. Vadinas, lieka du straipsniai pagal naują redakciją. Ar galime bendru sutarimu 1 ir 2 straipsniams pritarti? Dėkoju, pritarta. Kaip ir viskas. Dėkoju, pirmininke. Motyvai už, prieš. Nėra dėl motyvų. Vadinas, viską apsvaistėme, lieka balsavimas. Balsuosime tam numatytu metu.

10.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. IX-1827 „Dėl Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos pavadinimo pakeitimo ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3121(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas, čia bus taip pat priėmimas. Dabar priėmimas. Čia dėl bendrųjų nuostatų buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Toliau čia buvo taip pat dėl V skyriaus „Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos veiklos organizavimas“ Teisės departamento du pasiūlymai, jiems komitetas pritarė. Galime galbūt bendru sutarimu bendrosioms nuostatoms, ne, tiksliau, nuostatoms, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos nuostatoms, pritarti? Dėkoju, pritarta.

Grįžtame prie nutarimo. Nutarimas vieno straipsnio. Ar galime 1 straipsniui bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta. Motyvai. Yra dėl motyvų. Už – gerbiamas V. Mitalas. Prašau.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tikrai nebūčiau kalbėjęs, jeigu per svarstymą nebūtų kilę čia kai kurių diskusijų, kurios vis dėlto nėra pagrįstos. Aš noriu pasakyti, kad tai yra labai paprastas klausimas. Dar prieš stojant į Europos Sąjungą buvo pakeistas įstaigos pavadinimas, bet nuostatai taip ir liko nepakeisti. Tai, kas dabar daroma, tai yra prisitaikoma, na, patobulinami tie patys nuostatai, kurie reikalingi geram institucijos darbui, ir natūralu, kad nuostatuose keičiama ir pavadinimo redakcija, nors tas pavadinimas iš tikrųjų jau anksčiau galiojo. Aš tikrai siūlau pritarti ir ramiai Seimui už tai nubalsuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – gerbiamas D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. 21 metai praėjo nuo tos dienos, kai buvo pakeistas pavadinimas, dingo žodžiai „moterys ir vyrai“. Pasirodo, tas globalistų judėjimas, kuris dabar jau nebeuori, kad būtų vartojami žodžiai „tėvas ir mama“, „senelis ir močiutė“, jau nebeuoriama tų žodžių, tas judėjimas, kaip matome, prasidėjo daugiau kaip prieš 20 metų. Jeigu mes su tuo sutinkame ir einame tuo keliu toliau, tai išnyks greitai ir šeima, ir visa kita ir mes tokia amorfinė mase pavirsime. Čia yra labai gudriai paslėptas tikslas, kurio siekiama nuosekliai, kasmet, ir tam dirba labai brangios organizacijos, mokslo įstaigos, jos visos susijungia ir bando pakeisti žmogaus sąmonę, kad nebereikia šeimos, nebereikia tokių sąvokų.

Aš esu kategoriškai prieš tai ir manau, kad kol bus vyrai ir moterys, tol bus šeima, tol bus vaikai, tol bus valstybė. O dabar einame nuvalstybinimo keliu, ko siekia šitie ponai. Vakar Žmogaus teisių komiteto posėdyje aš pasakiau, kad dabar aš matau Lygių galimybių kontrolieriaus

tarnybą kaip Laisvės partijos štabą, kuris tų tikslų siekia. Vakar ten šviesiai tiesiai pasakė: kuo greičiau priimkime Stambulo konvenciją, kuo greičiau priimkime Partnerystės įstatymą ir dar kuo greičiau leiskime keisti lytį, nes visi jau keičia. Pažiūrėkime, kaip dabar olandai verčia, kai pradėjo keisti lytis. Taigi stabdykime tą šliaužiantį perversmą ir tikrai neleiskime tokių dalykų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar nori prieš pasisakyti gerbiamas V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų tas įstatymas rodo *nupušimo* viršūnę. Žodžiai „moteris ir vyras“ labai trukdo, labai baisūs dalykai. Tai ką ta tarnyba gins? Kokius gyvūnus? Gal ji gins vištgaidžių teises ar dar kažkokias teises? Gal kas nors galėtų paaiškinti, ką ta tarnyba veiks, nes tokį *nupušimą* daryti... Aš suprantu, kad visur reikia įkišti ką nors – kokį „žmogą“, kažkokias galimybes, 71 lytį. Ministrai nežino, kiek lyčių. Kokių dar nesąmonių galima padaryti? Aišku, jūs galite tas nesąmones daryti, tai varykite toliau. Sėkmės! Tik paaiškinkite, kieno teises ta tarnyba gins, kokių gyvūnų? Jeigu vyrų ir moterų nebelieka, galite paaiškinti, kokių gyvūnų teisės bus ginamos?

PIRMININKAS. Gerai. Dėkui. Dar nori pasisakyti už gerbiamas T. V. Raskevičius. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kolega V. Ažuolas prašė paaiškinti, tai aš gal ir paaiškinsiu. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba įgyvendina du įstatymus – Lygių galimybių įstatymą ir Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą. Šitaip tarnyba veikia jau 20 metų. Bet kadangi V. Ažuolas nei matė, nei girdėjo, nei jam buvo įdomu, ką ta institucija veikia, tai jis dabar čia gali atsistoti ir visokių klaidesių Seimo salėje pilstyti.

Įstatymas nuo 2003 metų pakeitė šios institucijos pavadinimą. Praėjo 21 metai nuo to pasikeitimo. Jinai vadinasi Lygių galimybių tarnyba ir gina moterų ir vyrų lygias galimybes, jas užtikrina taip, kaip jai numatyta įstatymu. Per tuos 20 metų įstatymas keistas 20 kartų, todėl Seimui atskaitingos institucijos nuostatai, kuriuos tvirtina Seimo nutarimu, neatitinka faktinės įstatymo raidės. Visa, ką daro šis projektas, tai suderina įstatymą su biudžetinės įstaigos nuostatais. Ar skaitėte jūs tuos nuostatus, ar žiūrėjote, kas ten parašyta? Neskaitėte, jums neįdomu. Jums tik svarbu nuėjus į LRT eterį rėkti apie 72 lytis. Užteks visus čia *durninti*, užteks visus čia *gąsdinti*. Gal pradėkime Seime konstruktyviai kalbėti, o ne blėnis pilstyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų daugiau niekas neužsirašė. Bet V. Mitalas per centrinį mikrofoną nori dėl vedimo tvarkos.

V. MITALAS (LF). Aš dėl vedimo tvarkos norėčiau. Iš tikrųjų, gerbiamas pirmininke, kai mes kalbame apie instituciją, kuri reguliuojama įstatymu, ir kolega Seimo narys sako, kad ji reguliuos vištgaidžių teises, tai gal jūs sudrausminkite? Ar gal reikia poną V. Ažuolą iš tikrųjų... (*Balsas salėje*) Ką reiškia – klausėte? Ar jūs *durnas*, ar tik labai gerai apsimetate? Jeigu tik apsimetate, jums labai puikiai pavyksta.

PIRMININKAS. Kolegos, neplėtokime toliau to žodžių karo. Nuskamba aštresnių replikų, aš tikrai kviesčiau kolegas susilaikyti nuo nederamų sąvokų ir tokių replikų.

Toliau tada balsavimo laikas už pusės minutės ateina. Mes galime pereiti prie tų klausimų, dėl kurių reikėjo balsuoti. Tai yra dėl tam tikrų pasiūlymų.

10.39 val.

Įstatymo „Dėl transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimo paspartinimo“ projektas Nr. XIVP-3336(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas. Gerai, tada galime 1-2 klausimą. Įstatymo „Dėl transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimo paspartinimo“ projektas Nr. XIVP-3336.

Gerbiami kolegos, kviečiu susėsti į savo darbo vietas. Prasidėjo balsavimų langas ir mes pradėsime balsuoti. Ne. Taigi balsuojame „Dėl transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimo paspartinimo“ projekto. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.40 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 37 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3516(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-3 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3516. Balsuojame dėl Viešųjų pirkimų įstatymo 37 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 101: už – 77, prieš – 3, susilaikė 21. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.41 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 5 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3298(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymas ir lydimieji. Nėra pasiūlymų, viskas apsvastyta. Galime balsuoti dėl Viešųjų pirkimų įstatymo projekto Nr. XIVP-3298. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.42 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 12, 13 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3299(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4.2 klausimas – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3299(2). Balsuojame dėl šio projekto. Taip pat priėmimas. Lydimasis Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.43 val.

Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 15, 16, 40 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3300(3) (priėmimas)

Dabar kviečiu komiteto pranešėją gerbiamą A. Bagdoną į tribūną. Mes turėsime šiek tiek padirbėti, nes yra pasiūlymų. Turiu omenyje darbotvarkės 1-4.3 klausimą – Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3300(3).

Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 3 straipsnio buvo Seimo nario K. Starkevičiaus pasiūlymas. Sudarysime galimybę gerbiamam K. Starkevičiui pristatyti pasiūlymą. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, šis pasiūlymas yra siejamas su tuo, kad būtų suvienodintas terminas. Siekiant suderinti įstatymo projekto 3 straipsnio nuostatas su įstatymo Nr. XIVP-3516 nuostatomis dėl terminuoto išimties galiojimo laikotarpio, įstatymo projektas papildomas nauju 4 straipsniu ir patikslinamas įstatymo projekto 6 straipsnis. Čia faktiškai suredaguojamas įsigaliojimo laikas ir terminai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šitą pasiūlymą? Gal galite pakelti rankas, ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šitą pasiūlymą, kad mums čia nereikėtų vargti. Atrodo, visuose salės kampuose yra, tai svarstome. Komiteto nuomonė. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas apsvarstė gerbiamo K. Starkevičiaus siūlymą ir jam pritarė bendru sutarimu. Dalyvavo 10 komiteto narių.

PIRMININKAS. Matydami tokį gausų komiteto pritarimą, balsuokime dėl šio pasiūlymo. Nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Dėl paties pasiūlymo lyg ir nemačiau norinčių kalbėti dėl motyvų. Balsuojame dėl pasiūlymo, kurį pristatė K. Starkevičius. Komitetas jam pritarė.

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pasiūlymui pritarta.

Toliau, kalbant apie pasiūlymus, dėl 3 straipsnio nebuvo, tik Teisės departamento, jam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui su K. Starkevičiaus pasiūlymu ir Teisės departamento pasiūlymu? Gerai.

Dėl 4, 5 straipsnių nebuvo. Dėl 6 straipsnio buvo K. Starkevičiaus pastaba, jai mes jau pritarėme, tai čia dėl šio straipsnio nereikia, ir Teisės departamento, jai buvo pritarta. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Visiems straipsniams pritarta bendru sutarimu. Dėkoju komiteto pranešėjui. Motyvai dėl viso. Nematau norinčių kalbėti. Balsuojame dėl viso 1-4.3 klausimo – Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3300.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.47 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 13, 19, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3398(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas. Likęs tik balsavimas. Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3398(2). Balsuojame. Taip pat priėmimas. Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 108: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.48 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 16² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3396(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-6 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3396(2). Balsuojame. Priėmimas. Likęs tik balsavimas dėl Vidaus vandenų transporto kodekso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 112, visi 112 balsavo už. Įstatymas vieningai priimtas. (*Gongas*)

10.48 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3, 5, 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2366(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-7 klausimas. Turime čia pasiūlymų, tai kviečiu komiteto pranešėją R. Vaitkų, jeigu galėtumėte, į tribūną. Čia yra Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo projektas Nr. XIVP-2366(2). Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario K. Adomaičio pasiūlymas. Gal galėtų gerbiamas K. Adomaitis jį mums pristatyti? Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, ačiū už galimybę pristatyti šį siūlymą. Mes kalbame apie daugiabučių renovacijos klausimą ir apie tai, kokį procentą mes turėtume skirti jų renovacijai įgyvendinti. Noriu atkreipti dėmesį, kad šiuo metu mes renovacijai reikalaujame A arba B klasės, tačiau renovacija iš esmės yra sustojusi. Kodėl? Todėl, kad A arba B klasė su naujais langais, kaip dabar yra ministerijos kvietime, yra tiesiog per brangi gyventojams. Jie nebesirenka renovacijos – renkami tik labai mažus šilumos mazgų patobulinimus. Tai akivaizdu, kad su dabartiniu paramos procentu mes renovacijos neišjudiname, ji yra per maža ir turime galvoti, kaip didinti paramos procentus.

Antras dalykas, jeigu jau mes kalbame apie kažkokį paramos procento didinimą, darykime tai dėl gerų priežasčių. Renovacija niekada nebuvo ir negali būti vien tik dėl energetinio efektyvumo. Gerbiami Seimo nariai, renovacija niekada negali būti vien tik dėl energetinio efektyvumo. Mano siūlymas gal nesiekia kvartalinės renovacijos, nesiekia to idealo, bet jis siekia, kad būtų bent jau gera renovacijos architektūra. Vadinasi, jeigu tie, kas renovuojasi, gauna miesto savivaldybės pritarimą, kad jų architektūra atitinka geros renovacijos kokybės standartą, jie gauna papildomus 5 % paramos. Kaip ir būtų toks būdas padidinti tą paramą renovacijai.

Pabaigoje noriu pasakyti, kad nėra privaloma laikytis šio siūlymo – jis niekada nebus būtinas ir neišvengiamas. Visi, kurie norės renovuoti tradiciškai, nenorės investuoti į architektūrą papildomai, galės gauti tradicinius 30 %. Šiuo atveju tu gausi papildomus 5 %, jeigu įdėsi papildomų pastangų dėl geresnės renovacijos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, remiantys šį pasiūlymą? (*Balsai salėje*) Na, dvi rankos nesiskaito, jei kelia tas pats Seimo narys, bet po vieną skaitosi. Matau, kad turbūt yra. (*Balsai salėje*) Yra. Tuomet komiteto nuomonė. Prašau.

R. VAITKUS (LSF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nebuvo, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Už pasiūlymą gerbiamas A. Skardžius norėtų pasisakyti. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kad renovaciją reikia gelbėti, tai visiems akivaizdu, nes visą laiką atsiranda norinčių įsisavinti pinigų nesiekiant pasiekti tikslų. Visai neseniai Audito komitete svarstėme RRF'o pinigų. Beveik 4 mlrd. dotacijų ir skolintų lėšų. Prioritetai – renovacija ir atsinaujinantys energetikos ištekliai. Ir visi šie pinigai, gerbiami valdantieji, iki jūsų kadencijos pabaigos, kaip teigia Finansų ministerija, bus paskirstyti. Tam, kad 4 mlrd. neišeitų vėjais, aš vis dėlto siūlau orientuotis į rezultatą, o ne į įsisavinimą. Todėl, kolegos, siūlymas, be abejo, pridėtų, sakykime, prie renovacijos tuos nedidelius procentus, tą dalį pinigų, kurie galbūt jau seniai yra padalinti ir kam nors paskirstyti. Aš siūlau palaikyti šią pataisą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, reikėtų atmesti šį pasiūlymą. Nors K. Adomaičio intencija tikrai gera, bet ji išsprendžiama automatiškai. Nuo sausio 1 dienos visos Lietuvos savivaldybės turės pasitvirtinti geros, kokybiškos architektūros gaires. Tai reiškia, kad visi Lietuvoje renovuojami pastatai turės atitikti savivaldybės standartus. Kasparo intencija išsprendžiama automatiškai. Užtai nereikia duoti papildomų 5 %. Kasparo pasiūlymas duoti 5 % premiją visiems Lietuvos pastatams reiškia tai, kad mes Lietuvoje renovuosime 120 pastatų mažiau. Išdalinę ir padidinę visiems pastatams papildomą 5 % premiją, mes negalėsime finansuoti 120 pastatų Lietuvoje. Vadinasi, Lietuvoje bus mažiau renovuota pastatų su 5 % intensyvesniu finansavimu. Ir tai yra klaida. Mes prašymų dėl renovacijos turime daugiau, negu turime pinigų. Intensyvumo kėlimas neišspręs problemos, didins pyktį.

Todėl kviesčiau atmesti šiuos 5 % ir dėl kitos priežasties. Priėmimo stadijoje įregistruoti tokį pasiūlymą, kai pats projektas metus yra Seime, prieš 2 dienas registruoti tokį pasiūlymą, kuris kainuoja 55 mln. eurų, yra neadekvatu. Vyriausybė rengia ir išvadą. Metai, kai projektas įregistruotas. Prieš 2 dienas iki priėmimo įregistruoti pasiūlymą, kainuojantį 55 mln. eurų, na, kolegos, negalima taip dalinti valstybės finansų ir iškreipti lūkesčių. Man atrodo, tiesiog pasakykime, kad tai bus išspręsta automatiškai sausio 1 dieną. Gera intencija, tik nereikia papildomai finansuoti 5 %. Renovuojamų projektų apimtis tikrai sumažės, pakėlus intensyvumą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar balsuosime dėl pasiūlymų. Replikos bus po balsavimo. Dėkoju. Dabar balsuojame dėl šio K. Adomaičio pasiūlymo, ką tik aptarto.

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 57, prieš – 7, susilaikė 48. Taigi pasiūlymui yra pritarta. (*Plojimai*)

Dabar replika po balsavimo – pats K. Adomaitis. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Ministras nevysiškai teisus dėl dviejų dalykų. Vienas dalykas, dėl šio pasiūlymo buvo įregistruotas atskiras projektas, atskira formuluotė, bet ji komitete buvo bendru sutarimu atmesta. Vietoj jos pasirinkta eiti tuo keliu, kurį mes dabar priėmėme, ir šį pasiūlymą mes įgyvendinsime. Ačiū visiems už palaikymą.

O antras dalykas. Šiuo metu renovacija, kad ir kiek mažai ten bebūtų pinigų, vis tiek nevyksta. Net ir tie keli milijonai eurų, kurie yra, nepanaudojami, nes parama yra per maža. Tai šiuo atveju mes padidinsime paramą dėl gerų priežasčių ir tikrai, neabejoju, mes galėsime renovaciją bent šiek tiek išjudinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos išsakytos. Dabar judame toliau įstatymo keliu. Kadangi buvo pritarta Seimo nario K. Adomaičio pasiūlymui, tai tada turime... Pritarus Seimo nario pasiūlymui, dėl nuorodų projekte būtina patikslinti įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 3 straipsnio 2 dalį; jeigu teikiant valstybės paramą šio straipsnio 1 dalies 8 (dabar pasidaro) punkte nurodyti asmenys atitinka šio straipsnio 1 dalies 7 (dabar) punkte nustatytas sąlygas, valstybės parama šiems asmenims teikiama šio straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytu būdu. Tiesiog mes pakeičiame tų punktų skaičius.

Toliau buvo dėl šio straipsnio Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Daugiau nebuvo. Taigi 1 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nebuvo, dėl 3 straipsnio nebuvo, dėl 4 straipsnio nebuvo. 5 straipsnį taip pat patiksliname pagal Seimo nario priimtą pasiūlymą. Ar galime jiems bendru sutarimu pritariti? Dėkoju. Dėkoju komiteto pranešėjui. Įveikėme procedūrą pastraipsniui.

Dabar motyvai už – gerbiamas V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, kai buvo pritarta pasiūlymui skirti didesnę procentą, tai tikrai jau galime balsuoti už, bet teisybės dėlei reikia priminti, ką patys valdantieji sugriežtino, pridarė tiek, kad ta renovacija pradėjo žlugti. Pavyzdys: B klasės daugiabutis ir A klasės – 50 % brangesnė renovacija, finansinės naudos gaunama tiek mažai dėl tos A klasės, kad žmonėms neapsimoka net renovuoti. Europinių lėšų panaudojimas: Vyriausybė suplanuoja per metus panaudoti europinių lėšų 3,5 mlrd., faktas – 1 mlrd. Tai išeina kaip tame posakyje „Šuo ant šieno“ – nei pats ėda, nei kitiems duoda. Tai dabar, kolegos, dėl tokio pasiūlymo nors 55 mln. daugiau žmonių gaus renovacijai, bet šiaip tai reikėtų palengvinti visas sąlygas, kad tie pinigai būtų naudojami renovuojant, nes jeigu tokiu tempu renovuosime, tai po kokių 20 metų gal baigsime renovuoti arba sugrius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar lieka tik už. Gerbiamas S. Gentvilas kalbės už. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas V. Ažuolas, kaip buvęs Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, turėtų mokėti matematiką žymiai geriau. Jeigu pasakai, kad finansuoti intensyviau, vadinasi, galėsi esamą biudžetą paskirstyti mažesniai ratui namų. Mes neturime šiandieną problemos Lietuvoje dėl daugiabučių gyventojų, kurie nori renovuoti. Mes pradėdami turėti problemą dėl per didelio intensyvumo. Lietuva dosniausiai Europoje remia privataus turto atnaujinimą – 42 % galutinės renovacijos sąmatos dengiama valstybės. Nė viena Europos Sąjungos valstybė taip neremia privačios renovacijos. Vokietijoje yra 5–10 % subsidija, lengvatinės paskolos, bet tikrai ne 42 %. Tai nustokime persubsidijuoti renovaciją ir kitus projektus, nes projektai yra išgraibstomi per valandas, kaip buvo dėl saulės energetikos ar baterijų kaupiklių, nes intensyvumas yra milžiniškas, tada lieka keletas laimingų ir daug nelaimingų. Renovacija turi tendenciją išsisemti dėl to, kad valstybė nebeskiria pinigų. Skiria tik Europa per struktūrinį finansavimą, per Modernizavimo fondą, per RRF'o biudžetus ir šitie pinigai yra ir leidžiami laiku.

Tiesiog pritarkime šitam projektui, kuris turi daugiau sudėtinių dalių. P. Kuzmickienė ir A. Gedvilienė iš esmės jį pateikė dėl Sausio 13-osios nukentėjusių ir fokusas buvo būtent tai, o

kad dabar plačiai ir horizontaliai pakėlėme visiems 5 % finansavimą, sukėlėme lūkesčius, nuo to pinigų daugiau neatsiras. Turėkime ir valdykime šituos lūkesčius adekvačiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, yra tikrai už kalbantys. Vis tiek norite pasisakyti? Gerai. Už kalba gerbiamas K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai labai keistai kalba ministras. Tai, ką kadencijos pradžioje kalbėjo apie proveržį, apie renovacijos kažkokį atgimimą, šian dien turbūt reikia konstatuoti, kad procesas yra beviltiškas. Viename sakinyje ministras skundžiasi, kad žmonės neina, o dabar ministras skundžiasi, kad žmonės jau eina, jau per daug išgraibstoma. Turbūt renovacijos esmė yra ne tik tai, kad pastatai tampa estetiškai gražesni ir žmonės nori to estetinio vaizdo, bet velnias slypi detalėse. Po ta estetika, kur mes siekiame energetinio efektyvumo, netgi nepadaryti tie žingsniai, kad būtų užtikrinta, jog tas energetinis efektyvumas išliktų ne tik dvejus ar trejus metus, bet ir po dešimties metų tie namai atliktų tą funkciją ne tik estetikumo, bet ir, svarbiausia, taupytų žmonių pinigus, mažintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų pasekmes ir visa kita.

Dėl to turbūt, ministre, nereikia skųstis, o reikia tiesiog daryti darbus, kurie priklauso nuo jūsų. Jūsų rankose yra visi raktai sprendimų, kurie galėtų būti priimti čia, bet turbūt tas rezultatas, kurį jūs žadėjote šios Vyriausybės darbo pradžioje – tūkstantis daugiabučių ar dar daugiau, na, matome, kad tai yra tikrai vėlgi opijus liaudžiai, kur rezultato jokio nebus. Reikėtų skaičiuoti, kiek džaulių energijos bus sutaupyta, turbūt iš viso gautume priešingą rezultatą, kiek yra investuota būtent į medžiagas, į darbą ir kiek sutaupyta energijos. Turbūt reikėtų grįžti jums į ministeriją, sėsti ir atlikti namų darbus, tai, ką žadėjote kadencijos pradžioje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir už – gerbiamas K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, iš tiesų aš norėčiau pasidžiaugti – per šią kadenciją mes padarėme du svarbius dalykus renovacijos atžvilgiu. Dar prieš dvejus metus mes įtvirtinome 80 % paramą šilumos mazgams. Šilumos mazgų atnaujinimas yra tiesiog paprasčiausias, būtinausias dalykas, kuris turi būti padarytas 100 % visuose daugiabučiuose, kuris atsiperka finansiskai labai greitai. Aš labai džiaugiuosi, kad ministerija yra minėjusi, kad dar 20 mln. paramos šitai daliai atkeliauja. Ta finansine dalimi mes tikrai sutaupysime energijos. Antrą dalį mes padarome šiandien, nes daugiabučių renovavimas niekada nėra tik dėl energetinio efektyvumo. Mes dabar pradėsime... Pagaliau merai, aš tikiuosi, savivaldybių merai, ne atskirų ten dviejų savivaldybių per visą Lietuvą, bet visų savivaldybių merai pradės galvoti, o kas ta architektūros kokybė, o kaip čia ją įgyvendinti, o kas tos taisyklės, ir ne tik iki atskirų skyrių vedėjų kažkur žemai biurokratinėje mašinoje, bet ir iki aukščiausio lygio pakils šitas klausimas. Gyventojai užduos merams tą klausimą, kaip kokybiškai įgyvendinti architektūrą, ir mes paskirsime tuos papildomus 5 %, dėl ko mes ką tik nubalsavome.

Tačiau neturime čia sustoti. Renovacija irgi turi būti susijusi su parama įrengiant liftus, parama įrengiant slėptuves arba priedangas, apie ką kalba ir ministras. Renovacija turi būti susijusi su gyvenimo kokybės pakėlimu, tai yra būtų išplėtimu į balkonus, galbūt langų išplėtimu. Tų sprendimų yra daug. Geriau padaryti mažiau, bet kokybiškai, negu padaryti tikrai... aplipinti putplastičiu kelis namus ir džiaugtis, kad mes neva sutaupėme klimato kaitai kelis CO₂... Kaip teisingai K. Mažeika pasakė, galbūt tas putplastis kainuoja daugiau CO₂, negu sutaupome energijos.

PIRMININKAS. Dėkoju už pasisakymus už, tačiau, kolegos, akivaizdu, kad jūsų karšti įtikinėjimai balsuoti už turi atvirkštinį efektą, nes per tą laiką atsirado norinčių kalbėti prieš. Gerbiamas A. Skardžius dabar kalbės prieš. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Aš negaliu klausyti kolegų, kurie taip paprastai žiūri į renovaciją. Vis dėlto ar mes negrįžtame į 2012 metus, kai ta pati valdančioji dauguma paliko parlamentą, Vyriausybę ir 1 mlrd. litų aplinkos ministras paliko nepanaudotų pinigų renovacijai? Renovacija tikrai nėra vien tik kailinukų užvilkinimas ant namo fasado. Vis dėlto yra daug įvairiausių konstrukcijų, ypač blokiniuose namuose. Ištisi mikrorajonai Vilniuje ir kituose didesniuose miestuose, niekas neatidaro mazgų, kaip konstruktyvai yra sutvirtinti, niekas jų nerenovuoja, iš naujo nepadengia antikorozine danga. O žinote, kaip sovietmečiu statybos vyko, tikrai ne taip, kaip dabar.

Vis dėlto yra tų mazgų tarnavimo laikas ir mes, įdėję didelius pinigus, galime sulaukti didelių problemų, ir nelabai tolimoje ateityje. Todėl kiekviena tokia renovacija, kur žiūrima ne kompleksiškai, kainuos mums didelius pinigus, brangiau nei nauja statyba, ir mes tiesiog sukišime tuos pinigus, o efektas bus trumpalaikis. Ir, aišku, renovacijai dar priešinasi šilumos gamintojai, nes jiems mažėja parduodamos šilumos kiekis, mes turėkime omenyje ir tai. Todėl aš siūlau kompleksiškai žiūrėti, o ne pripuolamai, nors pritariu kai kurioms iniciatyvoms, bet tiesiog nepalikiu 2012 metų situacijos, kai 1 mlrd. litų liko nepanaudota renovacijai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Taigi, balsuosime dėl darbotvarkės 1-7 klausimo – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2366. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo, technologijų ir inovacijų ilgalaikės politikos vystymosi krypčių aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3325(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo, technologijų ir inovacijų ilgalaikės politikos vystymosi krypčių aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3325. Likęs tik balsavimas. Priėmimas. Balsuojame dėl Mokslo, technologijų ir inovacijų ilgalaikės politikos vystymosi krypčių aprašo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 86, prieš – 2, susilaikė 20. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. IX-1827 „Dėl Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos pavadinimo pakeitimo ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3121(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau. Dar darbotvarkės 1-9 klausimas yra apsvarstytas. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. IX-1827 „Dėl Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos pavadinimo pakeitimo ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3121. Balsuojame. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 98, balsavo 96: už – 70, prieš – 7, susilaikė 19. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Man atrodo, kad esame apsvarstę tiek įstatymų ir galėjome dėl jų balsuoti. Dabar eisime toliau pagal darbotvarkę.

11.09 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl situacijos švietime“ projektas Nr. XIVP-3607 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Pagal darbotvarkę 1-10 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl situacijos švietime“ projektas Nr. XIVP-3607. Tai yra pateikimo tęsinys, kiek aš atsimenu. Gerbiama Vilija Targamadze, prašau į tribūną.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū už galimybę pristatyti rezoliuciją. Aš ją truputėlį sutrumpintai perskaitysiu.

Seimas, įvertinęs tai, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos inicijuotų pokyčių gausa – ugdymo turinio atnaujinimas, mokyklų tinklo pertvarka, įtraukiojo ugdymo įgyvendinimas, VŠĮ

„Mokausi Lietuvoje“ steigimas ir kiti – vyksta fragmentuotai ir nėra aiškaus, ištekliais pagrįsto jų įgyvendinimo plano; atsižvelgdamas į tai, kad 2023 metų gruodžio 20 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 768 patvirtintos Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės, kuriose numatoma, kad gimnazijų 3 ir 4 klasėse turi būti po 21 ar daugiau mokinių (išskyrus nevalstybines gimnazijas), sukėlė didžiulį nerimą regionuose; pažymėdamas, kad yra ignoruojamas Lietuvos Respublikos Seime atstovaujamų politinių partijų „Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030)“, kuriame yra nurodytas savivaldybių savarankiškumo didinimas; konstatuodamas, kad nepasirengta įgyvendinti atnaujintų bendrųjų programų, vėluojama parengti vadovėlius ir metodinę medžiagą, skaitmeninį ugdymo turinį; patvirtindamas, kad tarpinių patikrinimų praktiniam įgyvendinimui tinkamai nepasiruošta, parengtos nekokybiškai suformuluotos tarpinio patikrinimo užduotys... Ir taip toliau.

Todėl skatina Vyriausybę (yra šeši punktai) išsiaiškinti atsakingus asmenis, institucijas, nepasirengusias tinkamai įgyvendinti inicijuotus pokyčius švietime (ypač nekompetentingai – tarpinių patikrinimų ir bendrųjų programų). Juos viešai paskelbti ir įvertinti konkrečių asmenų, institucijų veiklą bei kompetencijas eiti atitinkamas pareigas.

Antras. Mokyklų tinklo pertvarką vykdyti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seime atstovaujamų politinių partijų „Susitarimą dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030)“, suteikti savivaldybėms daugiau savarankiškumo ir atsakomybės už racionalų švietimo lėšų panaudojimą, tinklo efektyvumą bei ugdymo(si) rezultatus, už regioninių gimnazijų išsaugojimą. Mokymo lėšų iš valstybės biudžeto skirti valstybinių ir savivaldybių mokyklų klasėms, kaip ir nevalstybinėms mokykloms.

Parengti inicijuotiems pokyčiams įgyvendinti ištekliais pagrįstą planą, nurodant terminus ir atsakingas institucijas bei asmenis.

Ketvirtas. Priimti sprendimą dėl tarpinių patikrinimų adekvataus užduočių įvertinimo, atsižvelgiant į nekorektiškų užduočių galimą poveikį mokinių atliktų užduočių įvertinimui, nustatyti tarpinio įvertinimo nekorektiškumo įgyvendinimo priežastis ir pateikti tarpinio įvertinimo ir valstybinių brandos egzaminų tarpusavio sąryšio modelį.

Penktas. Parengti valstybinių brandos egzaminų užduočių korektiškas formuluotes ir tinkamas abiturientams jų atlikimo sąlygas bei adekvačias vertinimo normas užduotims, kurti Valstybinių brandos užduočių banką ir juo naudotis, pateikiant užduotis.

Ir šešta. Sukurti ir įdiegti centralizuotos didaktinės stebėsenos modelį, sudarantį galimybes laiku pastebėti didaktinius nesklandumus ir projektuoti jų savalaikę įveiką.

Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad... reikia pripažinti, kad politinių partijų susitarimas dėl švietimo faktiškai yra nustumtas į paribį arba užribį ir ypač yra neatsižvelgiama į 18 punktą, kur didinamas savivaldybių savarankiškumas. Turbūt prisiminate, kurie dalyvavote rengiant šį politinių partijų susitarimą, kai buvo siūlyta pradėti nuo vizijos ir įvardinti, kas... susitarti dėl jos ir įvardinti, kas trukdo, o paskui sudaryti ištekliais pagrįstą planą. Deja, tai buvo ignoruojama ir turime tam tikrus rezultatus. Todėl yra ir įvairių griūčių, ir įgriuvų.

Aš tikrai labai tikiuosi, kad visi labai susimąstys, kad švietimas yra tikrai investicija į ateitį, čia yra racionalizavimas, kaip būtų galima išeiti iš šios padėties, ir balsuos tinkamai. Ir nepamirškime, kad vis dėlto švietimas, kartoju dar kartą, yra investicija į ateitį. Mes negalime žaisti žmonių likimais. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už pateikimą. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tiesų turbūt suprantama, opozicijos tikslas – politizuoti visus šiuos reikalus. Manychiau, geriau būtų spręsti esminius tokius klausimus, galbūt komitete ieškoti tų būdų, kaip racionaliai naudojant ir lėšas, ir kitus resursus pasiekti geriausią rezultatą.

Bet norėčiau paklausti. Faktiškai daug problemų tęsiasi nuo anos kadencijos. Pavyzdžiui, dėl programų parengimo. Iš tiesų buvo pradėtas tas procesas ir jis buvo labai užvilktas tuo metu anos Vyriausybės, kuomet buvo diskutuojama dėl pačių programų turinio. Tai iš tikrųjų kiek jūs

siekiate, tarkime, ta rezoliucija aiškintis tuos kaltus asmenis? Ar jūs norite paskutinės kadencijos, ar nagrinėsime ir gerbiamojo S. Skvernelio kadenciją, kuomet buvo, tarkime, taip pat neefektyviai dirbama? Ačiū.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū už klausimą. Pradėsiu nuo klausimo, gal nuo komentaro iš pat pradžių. Niekas nežada politizuoti. Jeigu aš politizuoju... Aš dirbu kaip švietimo ekspertė, esu edukologijos profesorė ir nuo šito nesisalinu. Tai šitą reikia įvertinti. Ir turbūt Švietimo ir mokslo komiteto posėdyje ne kartą buvo sakomos tos problemos, ir ne tik mano, o daugelio žmonių – ir opozicijos, ir netgi kartais valdantieji pasakydavo. O dėl programų tai nepamirškite, kad yra ketvirtieji metai. Šias programas rengė ir tvirtino būtent ši ministerija ir Nacionalinė švietimo agentūra dalyvavo. Jokių būdu. Ten tik buvo postūmis, kad reikia rengti programas. Taigi nereikia manipuliuoti ir reikia vis dėlto sąžiningai dėlioti faktus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Ačiū, gerbiama Vilija, už savalaikę rezoliuciją, bet aš joje kai ko pasigendu. Jūs čia vardinate, jūsų nuomone, svarbius dalykus, bet kadangi mes ne kasdien priimame tokias rezoliucijas, tai aš manau, kad arba pavadinimas yra per daug platus, reikėtų jį siaurinti, arba į turinį būtinai reikia įtraukti, mano nuomone, labai svarbų klausimą – tai moksleivių sveikatos klausimą. Jeigu jūs pasidomėtumėte, kodėl šiandien vis labiau prastėja mūsų jaunių sveikata, tikrai trys iš dešimties šaukiamojo amžiaus jaunuoliai betinka karo tarnybai, tai atsakymas vienas – atsakinga Švietimo ministerija. Jeigu jie yra atsakingi, o mes apie tai jiems čia net neprimename, tai kada mes vėl kitą rezoliuciją priimsime dėl sveikatos reikalų Švietimo ministerijoje? Tai arba pavadinime galbūt apie mokymąsi kalbėkime, arba įrašykime čia ir sveikatos klausimus. Ačiū.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū už klausimą. Fizinis raštingumas yra iš tikrųjų labai svarbus dalykas, sveikata taip pat. Tenka važinėti po ikimokyklinio ugdymo įstaigas ir mokyklas, tuos dalykus ypač pabrėžiame, nes mes matome, kokia yra situacija. Bet mes nepamirškime, kad yra ir bendrosios programos, ir taip toliau. Taigi nepasakyčiau, kad čia yra šitas dalykas pašalintas. Gal kiekvienas norime, kad tai būtų ypač išryškinta. Tada reikėtų išryškinti ir kitus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jūsų nori paklausti gerbiama G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama Vilija, tikrai savalaikė, nepolitizuota... tikriausiai negali būti politikų valdomame parlamente kitokia rezoliucija. Bet pasigendu ir aš poros dalykų ir norėčiau jūsų paklausti. Pirmiausia pasigendu mokytojų, iš mokytojų perspektyvos, nes jie, man atrodo, turėjo labai daug pergyventi ir išgyventi per tuos metus mokydami ir auklėdami mūsų atžalas, kadangi nebuvo vadovėlių, kurdami pačią medžiagą programai. Galbūt reikėjo į tai irgi atkreipti dėmesį, nes tikrai mokytojo indėlis, kad įvyko kažkas, yra didžiulis.

Ir antra. Norėjau jūsų paklausti jau kaip švietimo ekspertės. Kaip jūs vertinate švietimo tikslus ir šitą, sakykime, reformą, kas dabar įvyko? Ar ji padeda pasiekti užsibrėžtus mūsų Lietuvos švietimo tikslus, ar ji kaip tik atitolina mus nuo tų konkrečių pasiekimų?

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Mokytojai turbūt ir buvo tie žmonės, kurie dar stengėsi ir tebesistengia atlaikyti tą pokyčių laviną. Jiems reikia iš tikrųjų padėkoti. Bet rezoliucija truputį į kitką yra nukreipta, tai ir nėra paminėti. O iš tikrųjų dėl švietimo tikslų tai jokių būdu nepadeda. Jūs supraskite, kad jeigu yra tikslas, tai turi būti ir planas jam įgyvendinti, ir tai turi būtų pagrįsta išteklių. O dabar yra mėtomasi į vieną pusę arba į kitą pusę ir yra fragmentuota. Taigi, nėra to sisteminio požiūrio, jūs esate visiškai teisi, aš potekstę supratau. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūsų nori paklausti gerbiamas R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dabar yra ketinama, yra toks projektas panaikinti per 70 mokyklų. Pasigirsta kalbų, kad gal būtų galimybė geriau centralizuoti tą visą švietimą, kad regionuose nebūtų uždarytos tos mokyklos. Rezoliucijoje man gal šiek tiek pritrūko paties klasės krepšelio principo. Jeigu jisai būtų panaikintas, gal kitokia situacija būtų. Kaip į tai žiūrėtumėte? Ačiū.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Aš negaliu atsakyti jums į klausimą. Čia reikia skaičiuoti, ar mokinio krepšelis, ar klasės krepšelis. Aš nežinau kitų finansavimų, bet čia yra labai aiškiai pasakyta.

Kitas dalykas. Nelygiavertės sąlygos yra skirtos valstybinėms ir savivaldybių mokykloms ir nevalstybinėms mokykloms – ten yra kitas finansavimas, ten dalis yra finansuojama, esant net ir mažesniai mokinių skaičiui. O šiaip tai dėl tinklo ir dėl mokyklų dabar neuždarymo kol kas, tik neleidimo 11 klasę formuoti, tos mokyklos 11 klasę (aš turiu omenyje gimnazijas), perspektyvų yra. Aš manau, kad bus uždarytos... neuždarytos, galbūt taps pagrindinėmis mokyklomis, o pasakui – progimnazijomis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiama R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Gerbiama kolege, gerbiama profesore, ačiū už jūsų pateiktą rezoliuciją ir jos sukonkretinimą po įvykių atsistatydinus švietimo ir mokslo ministrui su komanda. Jis tikrai skyrė laiko ne tam, kam reikia, ir visiškai ignoravo signalus, kuriuos ne kartą čia teko jam pačiam išgirsti Vyriausybės valandos metu, kad yra nepasirengta nei atnaujintam ugdymo turiniui, nei juo labiau tarpiniams patikrinimams.

Kitas, mano vertinimu, jūsų rezoliucijoje paliestas labai svarbus momentas – mokyklų tinklo pertvarka. Dėl jos, kaip čia prieš tai kalbėjusieji kolegų minėjo, gresia mažų regioninių ilgujų gimnazijų uždarymas. Kaip jūs matytumėte, kaip turėtų dabar, kadangi reforma vis tiek eina visa apimtimi, pasielgti Vyriausybė, kuri tvirtina būtent nutarimą dėl klasių komplektavimo ir mokinių skaičiaus klasėse, kaip jie turėtų spręsti?

Kitas svarbus momentas (taip pat paminėtas) – dėl privačių ir valstybinių mokyklų finansavimo. Kaip jūs vertinate, kaip turėtų tai atrodyti?

Ir trečia, ko pasigedau rezoliucijoje, – „Tūkstantmečio mokyklų“ programos sėkmė. Kaip jūs vertinate, koks dabartinės Vyriausybės tikslas ir užduotis? Kokios mes sulauksime dar šitos reformos dalies sėkmės?

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū už klausimus. Kaip supratau, trys pozicijos. Tai 2 punkte yra parašyta dėl mokyklų tinklo pertvarkos. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad savivaldybės turėtų daugiau savarankiškumo formuodamos, nes kas ne kas, bet savivaldybės daugiau mato ir jaučia tą demografinįėjimą, kiek ateis vaikų ir panašiai, juo labiau kad... Man yra ypač keista, kad jeigu 21 vaiko nebus šiais metais, o po to eina didesnis mokinių skaičius, tai neleidžiama, o reikia kurti skyrius ir panašiai.

Kitas dalykas, reikėtų peržiūrėti šitas taisykles, kurias patvirtino Vyriausybė, nes ten yra netikslumų. Dėl finansavimo yra labai nelygiavertės sąlygos, nes yra finansuojami klasės krepšeliai. Yra padarytos didelės išimties privačioms mokykloms, bet nepamirškime, kad ne visos privačios mokyklos vykdo ir valstybinę politiką, nes įtraukusis ugdymas yra valstybinė politika. Kai kurios atsisako ir organizuoja konkursus ir didžiausią atranką. Taigi, čia reikėtų labai gerai peržiūrėti. Galų gale, gal reikia galvoti ir apie finansavimą. Gal galėtų atsirasti ir tam tikros lubos, nes kai kurių privačių mokyklų kainos yra ypač didelės.

Trečias buvo dėl TŪM'o – „Tūkstantmečio mokyklų“ programos. Man labai sunku vertinti. Švietimo ir mokslo komiteto posėdyje buvo svarstyta. Mes net negalėjome gerai sužinoti tų kriterijų, pagal kokius kriterijus buvo atrinkti „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ švietimo ekspertai. Tas klausimas dar tęsiasi. Apskritai mes negauname pakankamai informacijos apie šitą eigą. O tai yra dideli pinigai. Viena vertus, reikia labai džiaugtis, kad 210 mln. įliejama į švietimą, tai yra gera investicija, bet, kita vertus, jei tai bus daroma neplaningai ir nebus pasiekti tikslai, mes tuomet irgi turėsime prastus rezultatus. Visą laiką reikia žinoti tikslą, ko tu sieki, ir vertinti rezultatus, taip pat ir tarpinius rezultatus. O apie tarpinius rezultatus aš kol kas tik girdžiu: įsisavino, neįsisavino, skirta, neskirta – tokie kiekybiniai, nėra rimtos analizės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausyti numatytas laikas jau gerokai išseko. Taigi dėkoju gerbiamai V. Targamadzei. Galite grįžti į savo darbo vietą.

Dabar pradėdame diskusiją. J. Šiugždinienė frakcijos vardu pirmoji diskusijoje dėl šios rezoliucijos. Prašom į tribūną.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mili kolegų, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į kelis dalykus. Šiandien parengtos rezoliucijos didelė dalis yra tikrai neaktuali. Ministras ir viceministras neseniai atsistatydino. Tikiu, kad mes visi, tiek opozicija, tiek pozicija, iš tiesų esame nusiteikę spręsti problemas ir atsakomybę laikome tai, kad yra planas, yra pripažintos tam tikros klaidos ir jos yra

sprendžiamos. Tikrai nemanau, kad jums džiaugsmo suteikia tai, kad šiandien nėra politinės komandos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje. Tikiu, kad visi tai suprantame ir tą atsakomybę vertiname.

Dabar dėl kai kurių punktų. Pirmiausia dėl mokyklų tinklo pertvarkos ir dėl savivaldybių savarankiškumo. Šiandien savivaldybės turi visas galimybes priimti savarankiškus sprendimus. Tai, kad yra nustatytas tam tikras mokinių skaičius, kuris suteikia galimybę visiems vaikams turėti pasirinkimus, taip pat būti kokybiškai ugdomiems, turėti antrą užsienio kalbą, mokytis trečios užsienio kalbos, turėti galimybę pasirinkti ir mokytis chemijos, fizikos ir kitų dalykų, yra labai labai svarbu, bet šiandien kai kuriose savivaldybėse tokios galimybės vaikai neturi. Todėl ir yra nustatytos tinklo taisyklės. Tos taisyklės nustatytos jau prieš keletą metų. Savivaldybės puikiai žinojo, kad jos turi susitvarkyti savo tinklą. Kai kurios to nepadarė. Jų nėra daug, bet jos nepadarė. Taigi paklauskime, kodėl. Pasižiūrėkime į konkrečias savivaldybes. Jeigu vis dėlto buvo nuspręsta, kad norima išlaikyti pakraščių gimnazijas, tai kodėl savivaldybės rajonų centre formuoja tokius didelius klasių komplektus? Per tuos metus buvo galima priimti sprendimą neformuoti tokių didelių klasių komplektų, nes vaikų yra tiek, kiek jų yra, jų nėra daugiau, ir turėti pakraščiuose normalius klasių komplektus, kad vaikai turėtų visas galimybes mokytis. Kodėl šitas savarankiškumo sprendimas nėra įgyvendintas? Čia aš palieku kabantį klausimą mums visiems.

Kitas dalykas. Mes, Seimo nariai, turime būti nuoseklūs. Profesorei aš priminsiu diskusijas Seimo komitete. Mes nuolat sakome, kad turime savivaldybėms duoti daugiau savarankiškumo. Kodėl mes to nesakome dėl kitų sričių? Kodėl mes šiandien matome, kad įtraukiojo ugdymo – tai yra savarankiškoji funkcija – valstybė finansuoja net 80 % visų lėšų, viso finansavimo skiria? Kodėl mes užvakar komitete prašėme, kad valstybė taip pat finansuotų STEAM centrus, STEAM laboratorijas? Kodėl to negali daryti savivaldybės? Kodėl iki šiol savivaldybės nefinansavo pakraščių mokyklų ir jų viso ugdymo plano? Kodėl mes manome, kad jos padarys dabar, tos, kurios to nepadarė? Tai nėra didelė savivaldybių dalis. Mes kalbame apie keletą savivaldybių, kurios nesprendė šito klausimo.

Aš tikrai labai žiūriu į visus, prašau racionaliai permąstyti šitą situaciją ir pagalvoti apie mūsų vaikus, o ne apie artėjančius rinkimus, ir kodėl iki šandienos tai nebuvo išspręsta. Ir šiandien yra galimybė tą padaryti, nereikia net uždaryti, kaip sakant, gimnazijų tuose rajonų pakraščiuose. Įsteikime jungtinę gimnaziją, įsteikime skyrių, kas sudarys sąlygas mums, mokytojams, gauti didesnius atlyginimus, kas sudarys galimybę vaikams turėti visus pasirinkimus mokytis įvairiausių dalykų, tų, kurių jie turėtų galėti mokytis. Kodėl šiandien savivaldybė nustato, kad jeigu mokykloje nesusidarys klasė iš šešių vaikų, tai mokysitės tada chemijos savarankiškai? Jums tai tinka, jeigu jūsų vaikui taip būtų pasakyta? Nesusidaro klasė penkių vaikų, susidaro dviejų vaikų, kurie norės mokytis chemijos, bet jie negali mokytis chemijos. Jie nebus chemikai, jie nebus chemijos mokytojai. Čia yra labai labai rimtas klausimas, todėl aš prašau nuoseklumo, kalbant apie savivaldybių savarankiškumą, jeigu jau apie jį kalbame, ir pasižiūrėti, ar šiandien tas savarankiškumas buvo tikrai įgyvendinamas.

Kitas dalykas – mokymo lėšas iš valstybės biudžeto skirti valstybinių ir savivaldybių mokyklų klasėms, kaip ir nevalstybinėms mokykloms. Mokymo lėšos yra skiriamos visiems vaikams, mes tą puikiai žinome. Nevalstybinėse mokyklose tėvai papildomai finansuoja infrastruktūrą ir taip pat specialias ugdymo programas, jeigu jie mano, kad vaikas turi lankyti mokyklą, kurioje yra galbūt tam tikras specialusis ugdymas. Kiekvienas mūsų vaikas turi teisę turėti ugdymo krepšelį ir šiandien tą papildomai finansuoja tėvai. O ugdymo lėšos yra skiriamos visiems vaikams, nesvarbu, ar jie nevalstybinėje, ar valstybinėje mokykloje mokytųsi.

Dabar dėl tarpinių patikrinimų. Tikrai reikia pripažinti, tą pripažino šiandien ir buvęs ministras, ir buvęs viceministras, kad yra tam tikrų trūkumų ir buvo padaryta klaidų. Yra parengtas planas, kaip tas klaidas ištaisyti, todėl, man atrodo, šiandien labai svarbu laikytis rimties ir taisyti trūkumus, priimti atsakomybę taisyti tuos trūkumus. Jie nėra kažkokie milžiniški, tarpiniai patikrinimai nėra visiškai naujas procesas. Mūsų patikrinimai vyksta nuolatos, pasitaikydavo klaidų, buvo anksčiau pasitaikę. Aš čia pasisakysiu klausimu dėl programų, dėl atnaujinto ugdymo

turinio. Čia turbūt mano klausimas ir gerbiamai profesorei, kaip edukologijos profesorei: ar sprendimas, kurį priėmė buvusi Vyriausybė, atnaujinti vienu metu visas programas, nenumačius lėšų nei metodinėms priemonėms, nei vadovėliams, palikus tą pačią vadovėlių rengimo tvarką, kaip yra žinoma, kad negali būti visi vadovėliai parengti privataus sektoriaus, mes negalime jo kontroliuoti šiandien, buvo geras sprendimas? Nebuvo geras sprendimas, bet mes su juo gyvenome ir stengėmės jį kuo geriau įgyvendinti tokį, koks jisai buvo priimtas buvusios Vyriausybės. Man atrodo, čia reikia būti labai sąžiningiems šitais klausimais.

Kitas dalykas, kad kai kurie siūlymai rezoliucijoje – deja, jų reikėtų redaguoti – nėra korektiški. Nekorektiškas siūlymas yra rengti Vyriausybei užduotis, užduočių formuluotes parengti. Vyriausybė to nedaro – tą daro Nacionalinės švietimo agentūros pasamdyti ekspertai. Čia irgi klausimas yra turbūt, ar tikrai ir kokie yra konkretūs pasiūlymai. Šiandien aštuonios akys tikrina užduotis. Labai gaila, kad tokia situacija susidarė, ir turbūt niekas nesitikėjo, ir aš negalėjau tikėti, kad galėjo rasti klaidų turint du rengėjus ir du recenzentus. Faktas, kad šitą situaciją mes turime spręsti ir užduoti sau klausimą, o kodėl gi taip atsitiko, kaip tai galėjo atsitikti.

6 punktas. Aš jo nelabai suprantu – įdiegti centralizuotos didaktinės stebėsenos modelį, sudarantį galimybes laiku pastebėti didaktinius nesklaidumus. Aš jo tikrai nesuprantu, ką tai reiškia, bet neturiu galbūt aš edukologinio išsilavinimo, todėl tikrai nesuprantu, net nežinočiau, kaip įgyvendinti tą centralizuotą didaktinės stebėsenos modelį.

Tai tiek dėl rezoliucijos. Kolegos, tikrai prašau visų kuo rimtesnio požiūrio, nes šiandien išspręsti problemas mes galime tikrai visi kartu...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas jau.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). ...bendradarbiaudami.

PIRMININKAS. Ačiū. Frakcijos vardu, ne? Gerbiamas D. Kepenis dabar kalbės. Prašau į tribūną.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiama Vilija...

PIRMININKAS. Kolegos, replikos... Aš atsiprašau, sustabdysiu! Replikos po balsavimo.

D. KEPENIS (LVŽSF). ...įkišo pagalį į širšių lizdą ir mes matome, kas čia vyksta. Aš manau, tik prasidėjo kalba. Apskritai aš manau, kad mūsų kadencija įeis į Lietuvos istoriją kaip labiausiai griovusi švietimo sistemą kadencija, daugiausia problemų sukėjusi ir daugiausia nuvylusi ateities žmonių, kurie galvoja apie Lietuvos ateitį. Mes dabar tapome vienadieniais veikėjais, kurie tik sprendžia, kas vyksta po nosimi. Kas bus po metų ar po dešimties metų, mes net nekalbame kažkodėl. Štai Sokratas pasakė: laiminga tauta, kurios geriausi atstovai tampa mokytojais. Tai jei-gu mes norime, kad mūsų tauta būtų laiminga ir drąsiai žvelgtų į ateitį, mūsų mokytojai būtų gerbiamiausi ir geriausiai apmokami žmonės... Mokyklų vadovai turėtų gauti ne mažesnę atlyginimą nei ligoninių vadovai. Deja, jie gauna kelis kartus mažiau, nes mums visiškai nerūpi Lietuvos ateitis.

Aš manau, kad gerbiama Vilija tik pradėjo labai rimtą darbą. Ta rezoliucija, kurią mes šiandien turime priimti, yra žymiai platesnė ir gilesnė, ir turime kalbėti apie visumą. Dabar tik šneka-me... Jeigu šita rezoliucija būtų pavadinta „Dėl moksleivių prastų žinių ir jų prasto patikrinimo“, tai nebūtų apie ką kalbėti, viskas aišku – reikia tikrinti žinias ir susirūpinti, nes moksleiviai šiandien prastai išmano dalykus. Tačiau mes matome, kad tai yra ne viskas, reikia daug giliau pažiūrėti į problemas ir turime apie tai rimtai kalbėti. Ne tik apie atlyginimus, ne tik apie moksleivių skaičių, apie mokyklų skaičių. Yra toks vadinamasis subsidiarumo principas, tai reiškia, kad apatinė grandis išmano labiausiai ir jie turi būti atsakingiausi, jie turi spręsti. Ir kai kažkur Vilniuje sėdi veikėjas, kuris nėra niekados buvęs kaime, jisai nurodo, ką ten reikia padaryti, tai žmonės pasipiktinę, kaip taip gali būti. Apie tai šiandien irgi turime kalbėti ir tą turime nurodyti.

Bet pati didžiausia problema, kurią aš matau, yra tai, kad mes neliečiame paties svarbiausio klausimo, paties svarbiausio klausimo, mes jį paliekame ateičiai. Žiūrėkite, Antikoje senovės Graikijos mokykloje būdavo trys dalykai: protinis ugdymas, jausminis ir fizinis. Visiems dalykams buvo vienodai skiriama dėmesio, kad žmonės būtų, moksleiviai išeitų į gyvenimą dvasingi. Tam buvo ir teatrai kuriami mokyklose, ir dainuodavo, ir šokdavo, ir dvasingumą ugdydavo, ir protinis ugdymas buvo pakankamai išvystytas, bet nė kiek ne mažiau buvo skiriama fiziniams lavi-

nimui. Šiandien mes taip nugyvenome fizinį lavinimą, kad kadencijos pradžioje mes kalbėjome, kad kas antras abiturientas, šaukiamojo amžiaus jaunuolis, nebetinka karo tarnybai. Dabar jau mūsų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas aiškina, kad iš dešimties tik trys tinka karo tarnybai. Kas už tai atsakingas? Visi rodo į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją – ten viskas prasideda. Ten, mokykloje, viskas prasideda. Nuo čia reikia pradėti. Ką mes padarėme, kai gerbiama Laisvės partija čia mums siūlė legalizuoti narkotikus ir žadėjo, kad duos daug daug milijonų moksleivių fiziniam lavinimui? Kiek davė? Tiek, matote, rodau. (*Rodo iškeltą špygą*) Va tiek davė, ir šnipštas, ir baigėsi viskas kalbomis. Ir šiandien mūsų jaunuoliai ištežėliai kaip niekuomet, tokių dar nebuvo Lietuvos istorijoje.

Todėl aš manau, kad apie tai turime taip pat kalbėti ir tai turime būtinai įrašyti. Tai yra ir mokyklų infrastruktūros dalykas, ir finansavimo, ir mokytojų kvalifikacijos dalykas, ir bendradarbiavimas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos, ko šiandien visiškai nėra. Jeigu to nepadarysime, tai mūsų valstybė toliau nuosekliai grius tiek fiziniu, tiek dvasiniu, tiek netgi protiniu lygmeniu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau diskusijoje pasisakys gerbiamas A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, labai retai kalbu apie švietimo sistemą, bet ši kartą paprasčiausiai norėčiau iškelti klausimą: kodėl atsiranda tokios rezoliucijos Seime, ypač dėl tokios jautrios sistemos kaip švietimo sistema? Mačiau ir girdėjau, buvusi švietimo, mokslo ir sporto ministrė kalbėjo, bet aš supratau, kad ji iki šios dienos nesuprato, kad turime švietimo sistemą, bet neturime švietimo sistemoje sisteminio valdymo – čia yra pagrindinė priežastis. Ministerija atlieka savo funkcijas, mokytojai atlieka savo funkcijas, savivaldybės atlieka savo funkcijas, o kur yra sisteminis požiūris nuo ministerijos iki paties žemiausio lygio mokyklų? Vienas dalykas.

Antras dalykas. Buvo užsibrėžtas tikslas padaryti švietimo sistemos reformą. Kas daro reformą, neturėdami priemonių tai reformai įgyvendinti? Paprasčiausiai vadovėliai neparengti, kitos priemonės, kurios reikalingos reformai daryti, irgi neparengtos dar iki šios dienos. Tai yra viena problema.

Norint reformą įgyvendinti ir kitas klausimas turi būti keliamas: ar mokytojai buvo parengti tai reformai įgyvendinti? Ar buvo organizuojamos tam tikros stažuotės, kursai, kad mokytojai irgi būtų pasirengę, galėtų tą reformą sėkmingai įgyvendinti ir perteikti moksleiviams? Negirdėjau, nes ne viename rajone teko susidurti ir susitikti su švietimo darbuotojais.

Kitas pavyzdys, kuris irgi parodo, kad nėra sisteminio valdymo. Mokytojai moko moksleivius ištisuos metus, o užduotis formuoja ekspertai (gali būti ir labai patyrę), kurie nedalyvavo tame mokymo procese. Jie suformuoja užduotis gal viešojo konkurso tvarka. Aš įsivaizduoju, esu ekonomistas, mokslų daktaras, mane Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetas dabar pakviečia ir sako: suformuok dabar egzaminų užduotis, nors ir nedalyvavau dėstant ar mokant. Šiandien, aš suprantu, taip atrodo švietimo sistema.

Kitas pavyzdys. Kur galima rasti tokį pavyzdį, jeigu šiandien laikomas egzaminas, tarpinis egzaminas, o vaikai, moksleiviai neturi galimybių prieš tai turėti laisvą dieną, ar vieną, ar dvi, pasiruošti tiems egzaminams? Ar tikslas yra padėti pliusą ir tą konvejerį, neparuoštą, stringantį, bet kokia kaina, neaišku, koks bus rezultatas... tegul jisai važiuoja? Bet kas prisiims atsakomybę, galutinę atsakomybę už tuos vaikus, kuriems nebuvo suteikta galimybių toje naujoje reformoje gauti priemonių ir įgyti tam tikrų žinių, laikančius egzaminus, jeigu pažymiai būna, galima pasakyti, dėl išorinių blogų priežasčių ne tokie, kokių tikisi tėvai ir jie patys? Kas gali atsakyti, gal jiems ir gyvenime ateitis bus sužlugdyta dėl to stojant į tam tikrus universitetus?

Vieną kartą gal grįžkime prie to, ką... Man labai patiko, aš stebiu Pasaulio ekonomikos forumą Davose, vienas iš ekonomistų N. Rubinis, kuris yra Nobelio premijos laureatas, grįžo ir jo Niujorko universitete paklausė: ką tu naujo išgirdai? Aš plačiai neatsakysiu, bet sako: žinote, visos politinės krizės atsiranda iš žmogaus žioplumo. Tai gal tada pagalvokime, gal tam tikras pareigas einantys žmonės tikrai yra be kompetencijos ir be gebėjimo suvokti, kaip valdyti sistemą, kuri yra mūsų valstybės prioritetas, – švietimo sistemą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinė diskusijoje dalyvaus gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, pradėsiu nuo kai kurių dalykų, kurie mane paskatino pasisakyti. Pirmiausia, sako: ankstesnioji valdžia blogai padarė, sukūrė planą ir taip toliau, ugdymo programos neparengtos ir taip toliau. Dabar aš atsisuku į kitą pusę ir klausiu: jeigu viskas buvo blogai, kodėl mes viso šito nestabdėme? Mes matėme: nepasirengę, nepasiruošę, vadovėlių neturime, mokytojai dar rugpjūčio mėnesį, kai rengė naują ugdymo planą, net nežinojo, kaip reikės dirbti. Sako: visą vasarą jums yra atostogos, bet nesvarbu, jūs galėsite važiuoti į seminarus. Tai gerai prisimenu, kai Švietimo ir mokslo komitete užduodavome klausimą. Tokiu atveju galėjome, kai matėme, kad programos neparengtos, neatnaujintos, mokytojai nepasirengę... To prašė net atskirų... istorikai kalbėjo, matematikai kalbėjo, to prašė patys mokytojai: nukelkite vienerius metus, kai atsiras vadovėlių ir mes būsimė pasirengę. To niekas negirdėjo.

Toliau. Einu prie finansavimo. Mes sakome: kur yra mūsų savivaldybės ir kur savivaldybių savarankiškumas, kodėl savivaldybės nesirūpina? Kalbama apie vaikų pavėžėjimą, kai atstumas dabar kai kuriems vaikams pagal tinklo pertvarkos taisykles bus net iki 50 kilometrų. Tai kaip jums atrodo, kaip reikės tam vaikui pasiekti, kai mokyklų autobusiukai, žinome, kokie yra pasenę?

Karjeros specialistai. Žinau, kad karjeros specialistams dabar yra pridėta, Švietimo ministerija skyrė lėšų per savivaldybes ne prie mokinio krepšelio, ne prie finansavimo, kad būtų prie ugdymo plano, bet vėl ne visi etatai. 800 moksleivių mokykloje, progimnazijoje, etatas yra 0,8. Niekaip nesuprantu skaičiavimo, todėl lauksiu, komitete gal kas nors paaiškins. Jeigu aš eičiau toliau, matyčiau, kuo toliau, tuo didesnis finansavimas.

Dabar gerbiama buvusi ministrė sako, kad privačioms mokykloms ugdymui taip pat yra skiriama lėšų. Bet kokio dydžio klasės yra privačiose mokyklose? Jose galima turėti 12 ir 14 vaikų ir jie gauna finansavimą, gali būti ir 10 vaikų, tačiau valstybinėje mokykloje šito jau negali būti, tai yra savivaldybės bendrojo ugdymo mokykloje.

„Tūkstantmečio mokyklų“ programa. Tai čia turime labai gerai. Įkūrėme „Tūkstantmečio mokyklų akademiją“, surinkome ekspertus, apie kuriuos mes negalima gauti net duomenų, informacijos, ir sakome, viskas yra gerai. Ir vėl viską daro savivaldybė. Pati savivaldybė parengia planus, pati savivaldybė organizuoja visą veiklą ir konsultantai... nežinau, nežinome, nes čia yra ekspertai.

Kitas momentas dėl tarpinių patikrinimų. Kai buvo užduotas klausimas per Vyriausybės valandą, o kas priims atsakomybę, kai jau po pirmojo fizikos egzamino, tarpinio patikrinimo, mes žinome, buvo blogai, tai nebuvo atsakyta, kas priims atsakomybę. Tai dabar Vyriausybė... Švietimo ministerija atsistatydino, o kas priims atsakomybę – neaišku.

Dėl to tikriausiai kiekvieną kartą sukelia tai, kad mes matome, kad tiek daug švietimo srityje turime problemų, be galo daug, bet sugebėjome įkurti „Tūkstantmečio mokyklų akademiją“, sugebėjome įkurti „Mokykis Lietuvoje“, dar vieną departamentą. Turime tokių, kur biudžeto lėšos kartais nukeliauja ne ten, kur reikėtų, kur mes galėtume, sakytume, spręsti esmines švietimo problemas. Todėl tikrai aš kviečiu pritarti rezoliucijai. Galbūt ją reikia dabar, šiuo momentu, ir pataisyti, kadangi dabartinės ministerijos vadovų nebelikę, bet tikrai galime tai išspręsti ir atkreipti dėmesį, kokių turime problemų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi diskusijos dalyviai pasisakė. Dabar pereisime į priėmimo stadiją ir bus išsakomi motyvai už ir prieš. (*Balsai salėje*) Negali būti. Gal ką nors ne tą įjungė, man atrodo. Negaliu patikėti, kad nėra motyvų nei už, nei prieš. Nors, aišku, daug kas apsidžiaugė, bet panašu, kad čia techninė klaida. Ne, tikrai nėra. (*Balsai salėje*) Yra, sako. Čia pas mus šiek tiek techninių iššūkių, leiskime susitvarkyti, išspręsti technines problemas. (*Balsai salėje*) Buvo kažkas užsirašęs, taip? Pakelkite rankas. Buvo. Gerai, tuoj rasime. Čia tiesiog nerandame. (*Balsai salėje*) Mieli kolegos, neranda, kažkur dingo, techninė klaida. Gal galite užsirašyti iš naujo? Leiskite iš naujo užsirašyti. Va, atidarėme. Mieli kolegos, įvyko techninė klaida, aš tikrai nežinau, nei kodėl, nei kas, nei kaip, bet prašom užsirašyti iš naujo. Tai gerai, gerbiama Tamašuniene, užsirašykite iš naujo. Už ar prieš jūs norite? Už. Tai ką dabar mes galime padaryti, jeigu dingo? Bet kaip pas jus

rodo tą, ko pas mus nerodo? (*Balsai salėje*) Dabar gerai, atradome, atsiprašome už techninius nesklaidumus, labai atsiprašome, atradome viską, kaip buvo.

Už pasisako gerbiamas K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Galbūt tai ir yra švietimo spragos, kurios atsispindi net ir mūsų sistemose, ar ne? Iš tiesų turbūt ši rezoliucija yra šios valdančiosios daugumos švietimo politikos pasekmė ir turbūt tas švietimo prioritetas, kuris buvo skelbtas kadencijos pradžioje ar netgi prieš rinkimus, yra, akivaizdu, per didelis kėsnis šitai valdančiajai daugumai ir šitai ministerijos jau kelintai vadovybei.

Šios rezoliucijos, vadinkime, diskusijų ir priėmimo stadijoje galima kalbėti apie tai, kad visgi yra tos dvi Lietuvos ne tik investicijų skatinimo, ne tik regioninės politikos, kitose srityse, bet lygiai taip pat ir švietimo sistemos. Vilnius ir galbūt dar vienas, du didieji miestai tikrai klesti, ypač kalbant apie mokyklų tinklo pertvarką, „Tūkstantmečio mokyklas“ ir taip toliau, bet tai, kas vyksta regionuose, tai yra turbūt apverktina. Jau buvo šiandien diskusijose kalbėta, kad turbūt yra daugiau žalos nei naudos.

Todėl, kolegos, turbūt su liūdesiu reikia konstatuoti, kad nors ta rezoliucija jau davė šioji tokį rezultatą paskutinių dienų kai kurių atsakingų žmonių atsakomybės prisiėmimo akivaizdoje, tačiau problemas reikia spręsti. Turbūt tai yra tam tikra motyvacija galimam ar naujam ministrui, ar laikinai pareigas einančiam ministrui, kad visgi daryti reikia, ir tie žingsniai čia turbūt yra atspindėti. Taigi kviečiu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasisakys gerbiamas E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tos problemos yra įvardintos, jau ir pasiūlymai tam tikri pateikti, bet vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį į ugdymo programų visą atnaujinimo procesą. Tikrai negaliu sutikti su netiesa. Iš tikrųjų visa muzika buvo užsakyta dar anos Vyriausybės ir tas finansavimas vykdomas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Čia gerbiama Laima sako: sustabdyti, tai iš tikrųjų ant ko nors reikėtų pakabinti visą nevykdyto projekto finansavimą. Kalbėti, aišku, labai lengva, bet įvykdyti ir, tarkime, kompensuoti visas netesības, pavėlavus įgyvendinti tą projektą, tai iš tikrųjų būtų didelė našta. Taigi kalbant reikėtų ir tam tikros atsakomybės.

Dabar dar dėl kitų dalykų. Norėčiau priminti, kad praeita Vyriausybė uždarė 150 mokyklų be jokios alternatyvos. Šiuo metu yra sukurtos tam tikros alternatyvos, nereikia tų mokyklų uždaryti. Čia skleidžiate melą, gerbiamieji, jų niekas neuždaro. Paprasčiausiai yra kelios klasės, kurios gali būti jungtinės, gali būti tam tikri gimnazijų filialai, kuriuose galėtų vykti procesas. Aišku, atsakomybė būtų gimnazijoms. Ir būtų turbūt sudarytos galimybės turėti klases, ypač pasirinkus tam tikrus dalykus, didesnes negu kad mažose mokyklose. Iš tikrųjų apie tai reikia kalbėti, dėl to reikia ieškoti sprendimų.

Šiaip tai vėlgi čia buvo tikrai neaiškių dalykų, į ką atkreipė dėmesį ir gerbiama ministrė, kad vis dėlto kokias egzaminų duomenų bazes galime rengti. Jūs siūlote parengti užduotis, kurias persprendę visi eis į egzaminus? Taip niekas nevyksta. Kaip žinome, tos tvarkos yra senos, kuomet užduotys yra rengiamos per NŠA, skelbiant konkursą atrenkami patys geriausi žmonės. Ir nebūtinai jie ne mokytojai, paprasčiausiai per konkursą būna ir mokytojų, jie atsakingi už tam tikrą lygį. Jie nėra išviešinami, nes ir vakar turbūt girdėjote, kas sekėte tą laidą, kad vis dėlto jeigu žmonės bus išviešinti, paprasčiausiai jie nesiims tam tikros atsakomybės. Siūlau nepritarti. O jeigu ir bus pritarta, tai, savaime suprantama, bus pertvarkyta...

PIRMININKAS. Laikas. Ačiū. Dabar, gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad baigėsi balsavimų langas, bet aš jį pratęsiu, kol mes apsvarstysime rezoliuciją ir balsuosime dėl jos. Taip pat dar vieną klausimą norime būtinai, kaip jau Seniūnų sueigoje minėjome, dėl Aleksandro Stulginskio žvaigždės pateiks Pirmininkė ir pabalsuosime. Ir tada eisime, matyt, į Vyriausybės valandą kažkiek pavėlavę, bet jau tarsimės dėl to galbūt pietų pertraukos metu.

Replikos po balsavimo. Aš turiu suteikti tiems, kurie dabar kalbės. Už – gerbiama R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Taip, muzika atnaujintam turiniui galbūt ir buvo užsakyta, bet kai groti nemoki, tai nereikia tikėtis, kad šlovinančios dainos ir suskambės. Mokyklų bendruome-

nės labai aiškiai identifikavo ir signalizavo apie problemas, kurias ir apima šita rezoliucija, daugiau nei prieš metus. Todėl buvo pakankamai laiko sureaguoti, sustyguoti ir išvengti tų klaidų, kurios įvyko. Tai pirma.

Mokyklų tinklas. Tikrai pasekmė bus regionų tuštėjimas. Čia Vyriausybė turi visus instrumentus peržiūrėti. Įtraukusis ugdymas. Nei vaikai su negalia, nei itin gabūs vaikai nesulaukia kokybiško ugdymo ir tai vėl užprogramuota problema ateityje. Tai ir moralinis smūgis, ir pasitikėjimo jaunimu griovimas tokiais tarpiniais patikrinimais, kurie pabaigoje pavadinti *pilotais*. Tai reiškia, kad vaikai yra eksperimento subjektai. Ar taip gali būti teisinėje valstybėje? Abejoju. Tai išvis švietimo sistemos diskreditacija.

„Tūkstantmečio mokyklos“, mano vertinimu, – turgaus modelis, kai už chemijos laboratoriją tu įpareigotas uždaryti arba klases, arba sumažinti kitų mokyklų statusą, ir tuomet tu gausi finansavimą neva ugdymo kokybei. Ir iš viso – iškelta ugdymo kokybės vėliava, bet paskutiniai praeitų metų rezultatai yra prastesni. Vadinasi, neorientuota į mokinių pasiekimų ir ugdymo kokybės gerinimą, būtent siekiant geresnio rezultato. Matome, kad ta reforma patyrė visišką fiasko, nes ir rezultatai jau trečių metų šios Vyriausybės valdymo yra prastesni. Todėl reikia nesipykti: klaidos tam, kad jas išmoktume, atsiprašymai tam, kad kiti pasitikėtų.

PIRMININKAS. Dėkoju.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Šita rezoliucija yra puiki proga su bendruomenėmis kalbėtis ir spresti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas! Dabar prieš gerbiama J. Šiugždinienė. Prašau.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai nežinau, apie kokius prastesnius rezultatus yra kalbama. Gal iš viso geriau netikrinti, užsidengti akis ir tiesiog nieko nematyti. Keli dalykai dėl „Tūkstantmečio mokyklų“ programos. Iš viso pirmą kartą istorijoje lėšos buvo savivaldybėms padalintos pagal mokinių skaičių visiškai skaidriai ir atvirai ir pačios savivaldybės įgyvendina „Tūkstantmečio mokyklų“ programą. Tai pirmą kartą! Niekada... Visą laiką buvo nuleidžiami sprendimai iš viršaus. Jiems padeda ekspertai – tai, kas buvo minėta, „Tūkstantmečio mokyklų akademija“. Nebuvo prievartos dalyvauti šitoje programoje, bet kažkodėl visos savivaldybės, išskyrus dvi, aktyviai dalyvauja šitoje programoje ir tikrai negirdėjome kokių nors esminių nusiskundimų ar kad kažkas yra, na, prastai įgyvendinama. Tai reikia turėti tada argumentų ir kalbėti jau konkrečiai apie argumentus.

Kitas dalykas. Turiu pasakyti, nepaisant to, kad tikrai reikia pripažinti, jog buvo tarpinio patikrinimo įgyvendinimo klaidų, jie yra laikomi geriau negu valstybiniai brandos egzaminai. Į juos atėjo žymiai daugiau vaikų, negu ateidavo, negu drįsdavo ateiti į valstybinius brandos egzaminus, tai yra chemija, fizika, biologija ir visi kiti dalykai. Dvigubai, trigubai daugiau vaikų šiandien išdrįso ateiti į tarpinius patikrinimus. Tai, kad ne visiems pasisekė, yra normalu. Iš šitos kartos, praėjusiais metais laikydami PUPP'ą, kas ketvirtas neišlaikė matematikos PUPP'o. Tai taip, mes čia turime nesuderintų lūkesčių situaciją ir, na, ta situacija yra tokia, ir mes turime tą pripažinti. Bet gal geriau šiandien pamatyti, kad aš kažko negaliu išspręsti, negu paskutinę dieną, kai laikau vienintelį valstybinį brandos egzaminą savo gyvenime. Tai, manau, mes visi turime sutarti, kad požiūris, išskaidymas valstybinių brandos egzaminų į tarpinius, yra geras sprendimas. Tai, kad įvyko klaidų, iš 14 įvykusių tarpinių patikrinimų 3 buvo rasta tam tikrų trūkumų, yra blogai, nes tai iš dalies diskreditavo procesą, bet to pasitaikydavo ir anksčiau.

PIRMININKAS. Laikas.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tai ištaisysime klaidas ir judėkime į priekį, nes sprendimas, kad vaikas gali...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). ...dar pasibandyti anksčiau, yra teisingas. Tik dar vieną paskutinį dalyką pasakysiu...

PIRMININKAS. Atsiprašau, laikas. Labai atsiprašau, laikas. D. Kepenis kalbės už.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Mes čia, Seime, dažnai šnekame, kad rezoliucijos tik popieriuje, niekam neįdomios, niekas jų nesilaiko. Ne, ponai, jūs klystate, žmonės kaime ir miesteliuose įdėmiai klausosi, ką Seime kalba apie juos, apie švietimo sistemą, apie Lietuvos ateitį. Jie tikrai skaito,

kas ten parašyta, ir labai jautriai reaguoja į viską. Jei šiandien priimsime šią rezoliuciją, mes grąžinsime žmonėms viltį ir tikėjimą, kad šioje valstybėje kažkam tikrai rūpi mūsų šalies ateitis, mūsų moksleivių išsilavinimas. Jie patikės, kad tai, kas dabar vyksta, yra laikina. Tai, kad Lietuvos švietimo sistemą užvaldė vienos garsios šeimos verslo interesai ir čia sėdinti palaikymo komanda, nereiškia, kad taip bus amžinai. Tie žmonės tikrai supranta, kad tai yra labai laikina ir situacija keisis. Ši rezoliucija yra būtent pirmoji kregždė, kuri parodys, kad šioje valstybėje rūpinamasi švietimu ir kad Lietuvos ateitis tikrai bus šviesi, jei mes tikėsime, kad tokių žmonių dar yra. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Kolegos, tą rezoliuciją priimti būtų sudėtinga, nes 1 punktas, kuris, matyt, visada rašomas kaip svarbiausias, jau įgyvendintas. Kaip dabar įgyvendinti ir dar kartą atleisti G. Jakštą, kuris jau atleistas, kurio nėra? Būtų sudėtinga dar kartą atleisti ir įgyvendinti rezoliuciją. Matyt, reikėtų autoriams kažką tobulinti ir ieškoti kito atpirkimo ožio.

Dabar yra toks kietas rezoliucijos palaikytojų argumentas, kurį aš girdėjau, apie tai, kad traukiasi regionai, nyksta gyventojai dėl to, kad nyksta mokyklos. Matyt, atvirkščiai – nyksta mokyklos dėl to, kad nyksta gyventojai. Jeigu kas nors žino receptą, kaip padidinti gimstamumą, kad tas gimstamumas visų pirma padidėtų regionuose, tuomet reikėtų rašyti kitą rezoliuciją – gyventojų prieaugio didinimo regionuose rezoliuciją. Tuomet mokyklos, aišku, išsiplės, tos renovuotos mokyklos, kurios jau uždarytos, nes tiesiog nėra mokinių, klestės. Keisti autorių argumentai. O visa kita yra gerų norų palinkėjimai – inicijuoti, kad sprendimai būtų pagrįsti planais. Aišku, kad jie visados taip yra daromi. Kad būtų pakankamai išteklių. Aišku, kad taip visados yra daroma. Dėl ko čia raginti? Tai yra tušti paraginimai, absoliučiai niekas dėl šios rezoliucijos nesikeistų.

Todėl siūlau jai nepritarti. Nebent G. Jakštą norime antrą kartą atleisti. Tai yra neblogai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už – V. Targamadžė. Prašom.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Gerbiamas Masiuli, nežinau, kiek gerbiamas, bet neskaitėte jūs. Yra pateikta pataisa ir svarstymo metu būtų tai svarstoma. Jei gilinatės, tai įsigilinkite. Jūs esate profesorius, tai gal bent išmokite analizuoti.

Dabar dėl rezoliucijos. Vienas dalykas, tai yra tik dalis, kurioje konstatuojama problema, pasakui racionalizuojama, ką reikėtų daryti. Užuoč čia pešėsi, susėskite ir pažiūrėkite, kaip iš tos klampynės išeiti. Jūs ką, norite į akivarus visą laiką pulti? Tam yra kūr grindos, yra galimybė rasti išeities taškus. Aš suprantu, kad buvo galima. Žiūrėkite, iš pat pradžių jūs norėjote ir į Švietimo įstatymą įsirašėte, kad švietimo politiką formuoja ministerija. Prieš tai nebuvo šito. Ką darote? Argi visos programos atnaujinamos? Atnaujinamos tik nelyginių klasių. Reikėjo tą dalyką apgalvoti. Kitaip tariant, žinote, aš klausau ir visai nepolitizuodama pasakysiu, kad visi mes pagrybavame, bet šitaip nusigrybauti švietime tikrai nederu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Žukauskas. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, jau čia daug pasakyta mano kolegų, bet aš noriu priminti, kad reformos yra daromos darymo būdu, o ne kaltų ieškojimais ir demagogija. Bet kokia tikra reforma pereina nestabilumo ir neapibrėžties tarpsnį. Tas yra puikiai žinoma iš pokyčių vadybos. Tame nestabiliame, neapibrėžtame tarpsnyje reikia taisyti klaidas ir spręsti konfliktus, o ne užsiimti isterijos kurstymu ir tolesniu situacijos destabilizavimu, o mes tą šiandien čia ir matome. Ir vis dėlto man juokinga matyti, kad šią rezoliuciją inicijuoja politinės jėgos, kurios savo metu paliko savo ministrę be jokių išteklių, be jokios paramos ir paskyrė kadencijos pabaigoje ministrą, kuris apskritai nieko nedarė. Tai aš vis dėlto kviečiu balsuoti prieš šią rezoliuciją, rimtai pagalvoti apie vaikų ateitį – vaikų, kurie mums atėję pareiškė, kad jie už reformas ir jie nori dalyvauti taisant tas natūralias klaidas ir sprendžiant konfliktus, ir palaiko tai, kas vyksta. Pašnekėkite su mokinių organizacijomis, tai pamatysite visai kitą vaizdą. Kviečiu vis dėlto nepalaikyti šios rezoliucijos, o susitelkti į realų darbą.

PIRMININKAS. Dėkoju, motyvai išsakyti. Dabar kviečiu susikaupti, susėsti į darbo vietas, nes vyks balsavimas. Pasakysiu, kaip. Pagal Statutą, kiek atsimenate, po rezoliucijos projekto svarstymo Seimas nusprendžia, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Pirmiausia balsuojame, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Dėl to ir balsuojame. Kas už tai, kad priimtume rezoliuciją be pataisų?

Vyksta balsavimas dėl ką tik aptartos rezoliucijos, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Yra tokia formulė. Kas už, tai už tai, kad priimtume rezoliuciją be pataisų, kas prieš ar susilaikys, tai manys, kad nereikia priimti rezoliucijos. Balsuojame.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 59, prieš – 45, susilaikė 20. Taigi rezoliucijai nėra pritar-
ta. Ir dėl rezoliucijos tiek žinių tada pagal Statutą.

Dabar, gerbiami kolegos, truputėlį nesiblaškykime, susitarkime, kaip toliau dirbame, nes da-
bar jau beveik 10 minučių po 12 valandos. Mes esame susitarę, kad leidžiame Seimo Pirmininkei
pateikti įstatymą dėl Aleksandro Stulginskio žvaigždės, dėl kurios yra susidariusi ekstraordinari-
nė situacija, ir komitetas galėtų tada pasvarstyti, jeigu mes galėtume po pateikimo dar šiame posė-
dyje pritarti. Ir tada yra dar vienas pareiškimas. Tai aš jau čia matau. Ar mes galbūt galime daryti
Vyriausybės pusvalandį, ar visą tą darome pietų *sąskaita*? (*Balsai salėje*) Tai kaip? Gal mano siūly-
mas – vis dėlto darome Vyriausybės pusvalandį ir tada spėsime šituos dalykus padaryti? Nerei-
kės tada... Ar galime bendru susitarimu? Galime. Vyriausybės pusvalandis tinka? Ačiū. Gerai.

12.08 val.

**Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 2 ir 6
straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3627 (pateikimas)**

Tada kviečiu gerbiama Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen pateikti 2-3 klausimą – Seimo
apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo
projektą Nr. XIVP-3627. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu nedi-
deles pataisas dėl Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo, bet, mano galva, svarbias. Atkrei-
piu dėmesį, kad šiame įstatyme nebuvo numatyta galimybė įteikti apdovanojimą asmeniui mi-
rus. Turėdama galvoje, kad šis apdovanojimas yra teikiamas už ypatingus viso gyvenimo nuopel-
nus parlamentarizmui, manyčiau, kad būtų prasminga tokią galimybę numatyti. Turiu pripažinti,
kad šį teikimą ir šias pataisas, suprantama, paskatino, paskubino skaudi žinia apie sovietmečio
disidentės, vienuolės F. N. Sadūnaitės mirtį. Manyčiau, kad tai būtų Seimo pagarbos ir Seimo mo-
ralinė pozicija pakoregavus įstatymą teikti apdovanojimą, dėl kurio mes jau pradėjome svarsty-
mo procesą. Tai laukiu jūsų klausimų ir labai labai prašau pritarimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Klausia gerbiamas A. Sysas.
Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama Pirmininke, suprantu susidariusią keblią situa-
ciją šiek tiek. Šita nuostata liks galioti, taip sakant, visam laikui, tai nėra vienkartinis pasiūlymas?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Mano pozicija yra tokia, kad mes tiesiog išplečiame tų galimų atvejų
skaičių, tai yra ir asmeniui mirus, ir po mirties galima teikti apdovanojimą. Aš dėl to, atvirai ta-
riant, nematau jokių pavojų, jokių minusų, aš manau, kad tiesiog galėtų galioti tokia norma, o
Seimas kasmet apsispręs, ką mano esant nusipelnusių gauti tokį apdovanojimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Na, aš taip pat drįsiu paklausti, bet jūs čia jau kaip ir atsakėte ir į mano
klausimą, kad nematote jokių keblumų, bet kiekviena mirtis yra didžiausia tragedija, net ne keblu-
mas. Kai buvo velionė gyva, buvo pereiti tie visi etapai jai būnant gyvai, tai čia yra išimtinis at-
vejis ir turbūt, aš įsitikinęs, jūs labai teisingai elgiatės teikdama pataisą.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju. Dar kartą pakartosiu, be jokios abejonės, šitą pataisą paskati-
no ši skaudi situacija, tačiau aš manau, kad mes turėtume į tai žvelgti ne kaip į vienkartinį pakei-
timą, o tiesiog kaip į išplėtimą atvejų, kuomet Aleksandro Stulginskio žvaigždė galėtų būti teikia-
ma. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar
motyvai po pateikimo. Už – gerbiamas E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, visiškai trumpai agituojau pritarti pateiktam Seimo
Pirmininkės pasiūlymui, nes kokia yra alternatyva? Jeigu mes nieko nedarome, tai išbraukiame
žmogų iš apdovanojamųjų sąrašo, kai Seimo komisijos valia ir viso Seimo valia buvo aiški – pri-

tarti F. N. Sadūnaitės apdovanojimui Laisvės premija. Šita nelaimė atėjo ir mes neturime turbūt moralinės teisės išbraukti ją iš apdovanojamųjų sąrašo vien dėl to, kad atsitiko mirtis. Reikia su tvarkyti tuos dalykus nesumenkinant jos nuopelnų, nepaisant to, kad šiandien jos nebėra tarp gyvųjų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai tiek motyvų. Dabar balsuojame po... arba gal bendru sutarimu, gal niekas neprieštarauja? Tinka. Gerai, pritarta bendru sutarimu. Kaip suprantu, komitetas dar šiandien apsvartys, ar ne, kad mes galėtume kitą savaitę šitą svarstyti? Pagrindinis komitetas, aišku, Švietimo ir mokslo komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir balandžio 16 dieną svarstysime. Dėkoju, pritarta. Dabar dėl skubos tvarkos galime bendru sutarimu? Siūloma skubos tvarka. Dėkoju, pritarta.

Tada pareiškimas. Gerbiamas M. Puidokas buvo užsirašęs, bet jūs kalbate, girdžiu. Nebenorite pareiškimo? Gerai, pareiškimų nėra. Tai gal mes galime tada pristatyti dar vieną klausimą? (*Šurmulytės salėje*)

12.15 val.

Seimo savaitės (2024-04-15 – 2024-04-19) – 2024 m. balandžio 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Be balsavimo – darbų programa. Kitos savaitės darbotvarkę galėtume pristatyti, čia galime be balsavimo tiesiog iki Vyriausybės pusvalandžio. Gal J. Razma, jeigu norėtų? Kitos savaitės darbotvarkę reikia pristatyti. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitą savaitę planuojame dirbti tokiu įprastu, nusistovėjusiu ritmu. Posėdžių trukmė planuojama iki 17 valandos. Kaip įprasta, antradienį pirmoje dienos pusėje daugiausia svarstymo stadijos projektai, kurie jau apsvartyti komitetuose. Per Vyriausybės pusvalandį turėsime naują krašto apsaugos ministrą. Toliau įvairūs tiek Vyriausybės, tiek Seimo narių pateikimai.

Ketvirtadienį pirmoje dienos pusėje vyrauja priėmimai tų projektų, kurių mes šią savaitę, antradienį, turėjome svarstymo stadiją. Kol kas planuojamas ir laikinosios tyrimo komisijos išvadų pateikimo tęsinys, bet, žinoma, pagal aplinkybes jis gali būti nukeltas, jeigu išaiškėtų, kad ne visi Seimo nariai spėjo susipažinti su įslaptinta informacija, ar dėl kokių kitų aplinkybių. Kol kas jis yra ketvirtadienio rytinio posėdžio pabaigoje.

Ketvirtadienį vakarinio posėdžio, kaip įprasta, pabaigoje Seimo narių projektai pagal jų registracijos eilę, pagal Seimo narių pageidavimus, kuriuos jie man pateikė. Sakyčiau, kad į visus pageidavimus buvo atsižvelgta.

PIRMININKAS. Dėkoju, tačiau jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Gerbiamas A. Skardžius klausia. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pirmasis vicepirmininke, vis dėlto jūs minėjote, kad jeigu susipažins Seimo nariai, pranešėjo komisijos išvados bus teikiamos Seimui. Tad aš norėčiau jūsų klausti, o kaip dėl teisėsaugos institucijų kreipimosi į Seimą šios komisijos darbo metu? Juk ten žiauriai skamba tas kreipimasis. Jeigu mes, na, parlamentas laikosi savo reglamentų, teisės aktų, tai teisėsaugos institucijos arba čia daro spaudimą, arba jų kreipimasis yra pagrįstas ir reikia tą kreipimąsi išnagrinėti, kad jiems čia buvo išsukinėjamos rankos. Negražu.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mane šiek tiek nustebino, tiesą sakant, tie Valstybės saugumo departamento ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pareiškimai, kurie iš esmės turi tokį, sakyčiau, politinį pobūdį. Labai keista, kad tos institucijos politikuoja. Jeigu jos nesutinka su komisijos išvadomis, juk gyvename teisinėje valstybėje – tegu skundžia atitinkamus punktus teismui ir teismas pasakys tą visą teisybę, o dabar jos čia politikuoja, kažką įrodinėja.

Aš dar galiu suprasti, kad generalinė prokurorė kreipėsi į Etikos ir procedūrų komisiją dėl galimų procedūrinių pažeidimų. Tai Etikos ir procedūrų komisija turbūt tuos momentus išnagrinės. Labai linkėčiau, kad Etikos ir procedūrų komisija kitą trečiadienį užbaigtų tą nagrinėjimą, jeigu tai įmanoma. O tas kitas institucijas tikrai dar kartą raginčiau elgtis, kaip dera teisinėje valstybėje, neįsivelti į politikavimus, o jeigu reikia, ginti savo reputaciją teismuose.

PIRMININKAS. Dabar klausia gerbiamas R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kadangi yra tendencija šiais metais anksčiau baigti vakarinius posėdžius, ar būtų galimybė iš, tarkime, gegužės ar birželio mėnesių atkelti teikiamus arba svarstomus projektus anksčiau laiko? Ačiū.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Mielai atkeltume, bet man sudėtinga priversti komitetus dirbti didesniu tempu. Mano paties teikti projektai kai kuriuose komitetuose guli beveik pusę metų ir nematau priežasčių, kodėl jie negalėtų būti svarstomi anksčiau. Pavyzdžiui, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete yra užsigulėjęs mano projektas dėl didesnio savivaldybės dokumentų prieinamumo tarybos nariams ir visuomenei, dar nesvarsto komitetas, ar Teisės komitete mano Statuto pataisos guli jau kurį laiką. Turbūt ir kiti kolegos turi tokių atvejų. Aš linkėčiau komitetams kaip nors suintensyvinti darbą, formuoti platesnes darbotvarkes, kad iš tikrųjų neliktų mums daug tų projektų sesijos pabaigai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Galbūt mes galėtume bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

Dabar gerbiamas T. V. Raskevičius per centrinį mikrofoną. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Norėčiau, kad Seimo nariai pasisveikintų su mūsų posėdį stebinčiais Vilniaus Valdorfo mokyklos devintokais, ir norėčiau padėkoti Seimo nariams, kad gražiai elgėsi ir neišgąsdino mūsų posėdį stebinčių svečių.

PIRMININKAS. Ar neišgąsdinome, reikės klausti pačių mokinių. Bet sveiki! Malonu, kad lankotės, domitės Seimo darbu.

12.20 val.

Vyriausybės valanda

Dabar, mieli kolegos, Vyriausybės pusvalandis. Klausia opozicija. Ministrus kviečiu užimti savo vietas salės dešinėje, žiūrint iš mano perspektyvos. Pradėsime Vyriausybės pusvalandį. Taip, pirmasis klausia gerbiamas A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Nematau ministro, kuriam norėjau užduoti klausimą, nors jisai šiandien, mačiau, buvo salėje. Tai aš jį tiesiog viešai įgarsinsiu, tą klausimą, ir galbūt jis grįžęs atsakys.

Mus pasiekė tokia įdomi informacija, kad užsienio reikalų ministro šeima bandė parduoti savo mokyklų tinklą Vokietijos investuotojams ir jiems tas sandėris nepavyko. Jo sutuoktinės turto deklaracijoje yra nurodytas nekilnojamojo turto įsigijimas užsienyje už, jeigu neklystu, 800 tūkst. eurų. Tai aš norėjau paklausti užsienio reikalų ministro, kur jisai susiruošė su šeima. Gal jisai atsakys, kai grįš. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip, iš tiesų kol kas ministro nematome, gal sutrukdė, bet finansų ministrė G. Skaistė nori reaguoti. Prašom.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš tiesiog noriu pasakyti, kur yra premjerė ir, matyt, užsienio reikalų ministras. Šiandien vyksta Trijų jūrų forumas, yra daug svečių suvažiavę Lietuvoje, tiesiog labai daug renginių vyksta. Premjerė negali dalyvauti, pasistengsime atsakyti.

PIRMININKAS. Taip, dėkoju. Aš taip pat nespėjau pastebėti, kad šiandien nedalyvauja dar minėta gerbiama I. Šimonytė, L. Kasčiūnas ir M. Skuodis dėl svarbių susitikimų.

Dabar klausimą užduos gerbiama V. Targamadžė. Prašau.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Aš noriu klausti ministro S. Gentvilo. Kada bus sutvarkytas Salininkuose sąvartynas, nes jis yra uždarytas? Bendruomenė jau ne kartą kreipėsi į gerbiamą Seimo narę A. Bilotaitę, vyko bevaisis susirašinėjimas, o ten, nepamirškite, kad yra ne tik tai, kad ten paukščiai jau veisiasi ir panašiai, bet ten gi yra specialioji zona. Prašau atsakyti, kada bus sutvarkytas, nes jau prarado viltį.

S. GENTVILAS (*LSF*). Visų pirma, nuo sausio 1 dienos valstybinei žemei perėjus savivaldai, perėjo ne tik teisės, bet ir pareigos. Vienas iš tų pavyzdžių yra Kaunas, kur abipus Nemuno naftos teršalai bėga į Nemuną: viena vertus, A. Juozapavičiaus gatvėje, kita vertus, Piliakalnio gatvėje. Savivaldybės ne tik pinigus turi rinkti už valstybinę žemę, bet ją ir tvarkyti. Jeigu čia yra valstybinė žemė, tai jos nelegalus užėmimas turėtų būti traktuojamas ir žiūrima... Bet jeigu čia kalba-

ma konkrečiai apie atliekų rūšiavimo centrą ir jo problematiką, tai tam atliekų rūšiavimo centrui kaip įmonei yra panaikintas taršos leidimas vienas pirmųjų Lietuvoje. Jeigu leisite, aš padetiliausiu informaciją raštu, nes reikalaujate konkretaus atsakymo, kaip tenai vyksta, koks procesas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiama O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas bus socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Jums teko iššūkis laikinai eiti švietimo ministro pareigas. Kaip suprantu, sprendama iš premjerės ir Prezidento pasakymo, jie niekur neskubės, tai gali užtrukti. Gal jūs galėtumėte pasakyti savo nuomonę, pakomentuoti, kaip ketinate organizuoti darbą Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, kad problemos būtų kuo skubiau sprendžiamos? Ką pati asmeniškai galvojate dėl tarpinių patikrinimų užduočių atitikties programai, dėl trukmės atsakinėti bei laisvos dienos prieš tarpinį patikrinimą? Kokia jūsų pačios nuomonė?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Darbas bus užtikrintas, jisai vyks sklandžiai. Šiandien susitikau su komanda jau iš pat ryto, aptarėme visus žingsnius, kurie turėtų būti padaryti. Šiaip darbas tikrai vyksta sklandžiai.

Dabar esminiai dalykai dėl tarpinių patikrinimų yra įvertinti klaidas ir užtikrinti, kad jos nebūtų kartojamos. Esu suplanavusi susitikimą su NŠA laikinuoju vadovu, kad pasižiūrėčiau irgi, ar įvertinti yra tam tikri nesklandumai ir kaip jie būtų užtikrintai pašalinti. Turėsiu tą susitikimą kitą savaitę.

Noriu pasakyti, kad tikrai gausybės darbų kaip laikinai einanti pareigas neplanuoju, planuoju keletą esminių dalykų, kurie šiuo metu yra svarbiausi Lietuvos moksleiviams. Bet tikrai pasitikiu komanda, šiandien buvome susitikę, darbas vyks sklandžiai, o darbai, kurie turi būti padaryti, bus padaryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš tik atkreipiu dėmesį, kad nesuteiksiu žodžio replikoms, dėl vedimo tvarkos taip pat, nes yra Vyriausybės pusvalandis. Yra užsirašiusiųjų eilė, laikas yra skaičiuojamas, tai visos replikos bus po Vyriausybės pusvalandžio. Deja, taip jau bus.

Taip pat atkreipiu gerbiamų kolegų dėmesį, kad Seime lankosi ir balkone mums gali pamatuoti iš Kauno rajono neįgaliųjų draugijos atvykę kolegės. Sveiki visi! Džiugu, kad domitės Seimo veikla.

Dabar klausimą užduos gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų energetikos ministrai. Gerbiamas ministre, jūs Seime pristatėte savo Lietuvos energetikos testamentą, tai yra energetikos sektoriaus vystymo gaires iki 2050 metų. Kiek supratau iš jūsų ankstesnių pasisakymų, tai vis dėlto JAV nacionalinė atsinaujinančios energetikos laboratorija Denveryje rengė šį projektą. Tai mano klausimas būtų: galbūt jos siūlymu čia atsirado vėl grįžimas prie „Hitachi“ atominės energetikos? Kiek kainavo ši studija Lietuvai ir kodėl jūs pasirinkote būtent Jungtines Amerikos Valstijas? Juk jos, kaip ir Kinija, yra vienos didžiausių teršėjų pasaulyje, daugiausiai išmeta CO₂, daugiausiai naudoja iškastinio kuro. Tad ar mums pakeliui? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Jūsų visi teiginiai yra klaidingi aliai vieno. Jokia amerikiečių laboratorija nerengė strategijos, nerengė studijos. Visa strategija yra paremta bent aštuoniomis studijomis skirtingų sektorių – nuo vandenilio, šildymo tinklų išmanizavimo ir kitų. Pagrindinę transformacijos studiją atliko britų kompanija DNV. Visų šitų studijų pagrindu buvo surašyta strategija. Ką atlieka NREL, amerikiečių laboratorija, pagal susitarimą tarp Lietuvos energetikos ministerijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų ministerijos, sakykime, Energetikos departamento, tai yra atlieka modeliavimą, kuris dar nebaigtas, pirminius duomenis mes esame gavę, bet jie dar nėra baigti. Modeliavimą daro kartu su mūsų Lietuvos energetikos agentūra. Čia vienas faktas.

Kitas faktas, kuris yra neteisingas, jokių „Hitachi“ reaktorių nėra statoma ir nebus statoma. Strategijoje įdėtas apsisprendimas, politinis apsisprendimas, ar po 2040 metų Lietuvoje turėtų atsirasti mažųjų naujos kartos, naujausios kartos saugių branduolinių reaktorių. Tas apsisprendimas turės būti padarytas iki 2028–2030 metų. Tai vėlgi teiginys yra klaidingas.

Ir trečias dalykas, tai nėra kažkoks testamentas. Pagal teisinius aktus ministerija kas šešerius metus turi atnaujinti energetikos strategiją. Ir ministerija daro tai, ką yra įpareigota atlikti pagal galiojančius teisės aktus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Noriu paklausti sveikatos ministro. Štai jūs dabar vykstate per Lietuvą ir kuriate sveikatos centrus, bet jūsų partijos programoje, kurią jūs pateikėte ateidami į valdžią, buvo kalbama, kad prevencija užsiima sveikatos biurais, kurių uždavinys – išmokyti žmones sveikai gyventi ir nesirgti, ekologiją tvarkyti, darbo sąlygas prižiūrėti. Tie sveikatos centrai, kuriuos dabar jūs kuriate, pavyzdžiui, Klaipėdoje 35 įmonės – ligoninės, vaistinės, poliklinikos – sujungtos į sveikatos centrą, kuris už mūsų sveikatą, eilių trumpinimą pas gydytojus gali atsakyti 10 %. Kitaip sakant, tas darinys sutrumpins eilę tikrai vienam žmogui iš dešimties, o kiti devyni turi eiti į sveikatos biurą tam, kad jie nepatektų į tą eilę, nes jie gali nesirgti, ką rodo praktika, jeigu jais būtų rūpinamasi. Dabar, kaip aš matau, tuos sveikatos biurus jūs apleidote, per trejus metus neapsilankėte nė viename biure. Kaip jūs tą sveikatos sistemą išivaizduojate? Kada pagaliau Lietuvoje pradės mažėti ligonių skaičius, jeigu vykdysime kažkokias programas? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū jums už klausimą. Matote, visai neblogai, jeigu dabar jau ir jūs apie sveikatos centrus manote, kad jie gali kuo nors padėti, nors iš pradžių buvote labai neigiamai nusiteikęs. Aš manau, kad čia yra tik preliminarūs pasvarstymai, kad eilės gali sumažėti 10 %, jeigu savivaldybėje veikiančios visos įstaigos veiks kaip vienas tinklas ir tikrai visi kartu rūpinsis tuo paciento keliu.

Klausimas jūsų, kaip padaryti, kad į tuos sveikatos centrus tie žmonės nepakliūtų? Tai, mano nuomone, dabar mes tikrai turime tą didžiulę rakštį – nesinaudojimą prevencinėmis programomis. Be abejo, yra mokslininkų, kurie mano, kad ir pandemija, ir visas tas negatyvas, susipriešinimas dėl skiepijimo padarė poveikį apskritai ir visoms prevencinėms programoms. Mūsų dabartinis prioritetas – kaip suaktyvinti prevencines programas. Tai šalia to, kas jau dabar veikia (ir biurai, ir ką stengiasi padaryti šeimos gydytojai), suorganizavome Vilniuje ir Kaune du koordinavimo centrus, kurie dar papildomai užsiims prevencijos populiarinimu, žinučių skleidimu, įskaitant įvairius skaitmenizuotus įrankius, kaip paskatinti žmones naudotis visomis prevencinėmis programomis. Iš tikrųjų, kaip jūs ir sakote, geriau būtų, kad į tą sveikatos centrą išvis neateitų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiama R. Baškienė. Dabar klausimą prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Nematau susisiekiimo ministro, bet gal man padėtų į šitą klausimą atsakyti aplinkos ministras. Gerbiamas ministre, į mane kreipėsi Kuršėnų miesto gyventojai sakydami, kad regioniniai keliai ir per miestą einančios gatvės, svarbios, beveik pagrindinės gatvės, dar šiandien kai kurios (Vytauto, Papilės gatvės) yra be šaligatvių, be dviračių takų. O tai nėra vien tik saugumas – tai yra ir miesto patrauklumas, tai yra ir aplinkosauga kartu. Prašau pasakyti, gal Vyriausybėje tiesiog planuojama ateičiai, kaip galėtų prisidėti savivaldybės, kartu veikiančios, rengti dviračių takus? Galbūt nauji projektai numatomi ateityje, kad mes visi kartu galvotume ir galėtume padėti žmonėms saugiai vaikščioti gatvėmis? Išivaizduojate, kai nėra šaligatvio, kur vaikšto mamos su vaikais ar vaikučiai, grįžtantys iš mokyklos, ar neįgalieji?.. Galbūt teko girdėti šios problemos, manau, ne tik Kuršėnų mieste, bet ir visoje Lietuvoje, sprendimo galimybių kelius?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Svarbus klausimas – gyventojų saugumas. Tiesą sakant, čia tikrai finansų ir planavimo klausimas. Tai čia yra savivaldos savarankiškoji funkcija, jeigu yra miesto teritorijoje. Jeigu ne miesto, regioninis kelias... Nepaisant to, mano žiniomis, Kelių direkcija tiesia patį asfaltą, savivaldybės dažniausiai pasirūpina šaligatviais ir dviračių takais, tai tam savivalda turi turėti pinigų. Šios kadencijos pradžioje, priminsiu, buvo siūlomas automobilio taršos mokestis, kuris turėjo papildyti būtent savivaldybių biudžetus per Darnaus judumo fondą. Tas Darnaus judumo fondas turėjo būti naudojamas, visų pirma, dviračių takams, pėsčiųjų takams ir viešajam transportui. Kadangi Seimas apsisprendė Darnaus judumo fondo nekurti, iš automobilių neimti mokesčių ir nenukreipti jų į dviračių takus ir viešąjį transportą, šiandien savivaldos susiduria su ta problema, kurią jūs įvardinate. Linkėčiau ryžto iš teršėjų finansuoti dviračių takus, pėsčiųjų takus, viešąjį transportą ateinančiu metu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū. Klausimas gerbiamam aplinkos ministrui. Po Žemės įstatymo pakeitimų savivaldybės įgijo teisę disponuoti žeme, tačiau kai kurios institucijos taip pat įgijo kai

kurias pareigas dėl elektroninių aukcionų, valstybinės žemės nuomos organizavimo. Čia reikėjo priimti kai kuriuos poįstatyminius aktus. Aplinkos ministerija turėjo nustatyti tvarką, Vyriausybė turėjo priimti nutarimą, o NŽT turėjo parengti informacinę sistemą, kad savivaldybės turėtų tokią galimybę. Į mane kreipėsi kelios savivaldybės, kurios norėjo paspartinti šį procesą, išnuomoti valstybinės žemės sklypus, kad pritrauktų investicijų, sukurtų darbo vietų. Bet nuo įstatymo įsigaliojimo praėjus jau 4 mėnesiams tokios galimybės neturi. Tai, ministre, ar žinote šią problemą, ar problema galbūt neegzistuoja? Ar čia kai kurios atskiros savivaldybės su ja susiduria, reikėtų ten ieškoti problemų? O jei egzistuoja, kada bus priimti reikalingi sprendimai? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar dar atsakysite? Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū už aktualų klausimą. Taip, šio tokio vėlavimo būta. Visų pirma, Vyriausybės nutarimas dėl žemės nuomos priimtas kovo pabaigoje, dėl valstybinės žemės nuomos – vadinamasis nutarimas Nr. 260. Jau keletą savaitių tai yra legalu, tvarka nustatyta. Dėl viešųjų pirkimų trikdžių buvo perkama aukcionų sistema. Seniau Žemės ūkio duomenų centras žemės nuomos aukcionus darydavo per Valstybės žemės fondą, dabar nuo balandžio tai atliks Registrų centras per portalą *evarzytines.lt*, visa valstybinė žemė bus parduodama kartu su nekilnojamoju turtu. Savivaldybės apie tai yra informuotos. Balandį jau bus pirmieji aukcionai. Taip, jūs teisis dėl vėlavimo, bet balandį jau faktiškai bus paleisti aukcionai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (MSNG). Premjerės nėra, bet, tikiuosi, Vyriausybė vis tiek dirba ir atsiras, kas galėtų atsakyti. Vakar Vyriausybės posėdyje leista pirkti su saugumu ir gynyba susijusias prekes tiesiogiai, be viešųjų pirkimų procedūrų. Lyg to būtų negana, šį ryt šioje salėje buvo svarstomi Vyriausybės parengti įstatymo pataisymai, leisiantys netaikyti įstatymo nuostatų pirkimams, kai veikiama gynybos arba saugumo srityje. Viešųjų pirkimų įstatymo 1 straipsnyje skelbiama, kad įstatymo tikslas – užtikrinti efektyvų ir skaidrų pirkimą. Tačiau Vyriausybė savo veiksmais atveria kelią korupcijai ir piktnaudžiavimui. Su karine pramone susiję pirkimai yra didesnės korupcijos rizikos sritis.

Klausimas yra toks. Kodėl tokios pataisos gimsta šioje Vyriausybėje, likus keliems mėnesiams iki darbo pabaigos? Kodėl tai daroma iš karto po skandalingo krašto apsaugos ministro pasikeitimo? Ar Vyriausybei neužteko laiko per daugiau negu dvejus metus, kol vyksta karas Ukrainoje, tinkamai sutvarkyti viešųjų pirkimų srities?

A. ARMONAITĖ (LF). Jūs klausiate, kodėl. Nes mes norime, kad Lietuva būtų saugesnė. Mes norime, kad Lietuvoje ne tik užsienio investuotojai kurtųsi gynybos ir saugumo srityje, bet ir Lietuvos įmonės augtų ir augintų gynybos pramonę. Mes norime, kad Lietuvos krašto apsaugos institucijos galėtų operatyviai prieiti prie joms reikiamos ginkluotės tada, kada reikia. Mes per kovidą pasimokėme, kai buvo sutrūkusios tiekimo grandinės, kai pačių būtiniausių, paprasčiausių produktų nebūdavo, tokių kaip kaukės ir pirštinės. Mes auginame Lietuvos savarankiškumą ir saugumą. Jeigu reikia kokių nors įstatymų pakeitimų, kad ir dabar, kad ir bet kurią kitą dieną, mes jų imsime, nes Vyriausybė turi priimti sprendimus, o ne tik kelti klausimus ir diskutuoti. Sprendimai būdavo priimami ir anksčiau, sprendimai ir dabar bus priimami. Lietuva turės stiprią gynybos ir saugumo pramonę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Klausimas gerbiamam sveikatos ministrui. Pastaruoju metu daugelis ligų plinta sparčiau ir plačiau. Gaila, renkasi vis jaunesnius asmenis. Prie tokių ligų yra priskiriamos onkologinės ligos, kurių gydymas gana sudėtingas ir brangus. Sergantieji panašiomis ligomis, suprantama, nori gauti pažangiausią, efektyviausią gydymą, bet Lietuva ne visada turi tų vaistų, nors užsienio valstybėse toks gydymas yra plačiai taikomas.

Noriu paklausti. Kokiais principais, gerbiamas ministre, vadovaujasi jūsų kadencijos laikotarpiu vykdoma politika dėl inovatyvių vaistų vartojimo praktikoje, jų kompensavimo? Dažnai kalbame apie tuos retus susirgimus. Dabar Baltijos Asamblėjoje buvo susitikusios Estija, Latvija ir Lietuva, tarėmės dėl bendrų pirkimų, kurie stringa. Jūs lankėtės, taip pat buvote susitikę trys ministrai, gal atvežėte mums kokį nors atsakymą tuo klausimu?

A. DULKYS. Ačiū jums už klausimą. Matyt, buvo keletas mūsų kadencijos principų. Visų pirma, visų PSDF'o svarstymų metu laikėmės nuostatos (pavyko kiekvienais metais tai padaryti), stengėmės, kad nė viena sritis nebūtų palikta be išteklių augimo. Vadinas, jeigu PSDF'as tais metais auga ir yra galimybių, tai žiūrime, kad neliktų nė vienos eilutės, kurioje nebūtų didesnio ar mažesnio augimo. Tai yra svarbiausias iš visų principas.

Antras principas, kad, be abejo, suteikiame tam tikrus prioritetus ir tada žiūrime, kad kai kuriose PSDF'o eilutėse tai augtų spartesniu žingsniu, negu, sakykime, yra bendras PSDF'o augimas. Apskritai vaistų srityje visą laiką, jeigu yra įstatyminė nuostata, kad turi augti vaistų dalis ne mažiau, kaip augo pats PSDF'as, tai mes čia laikėmės principo, kad vaistams visą laiką skiriame šiek tiek didesnę procentą, negu augo bendras PSDF'as. Tada, jeigu jau lendame giliau į tą vaistų sritį, čia vėl atitinkamai stengiamės, kad visas grupes paliestų augimas, bet onkologijai yra suteikiamas prioritetas. Jeigu neklystu, bijau pameluoti, bet man atrodo, kad šiuo metu gal net apie 44 % visų išteklių, skiriamų vaistams, yra būtent susiję su onkologija.

Dėl retų ligų vėl tas pats. Retoms ligoms turi augti, bet laikėmės principo, kad augtų spartesniu tempu. Tarkime, kokiais 2019–2020 metais (čia gal vėl bus truputuką mano paklaida) gal 5–6 mln. eurų per metus tekdavo retoms ligoms, o dabar mes jau kalbame apie 28, 30, 32 mln. eurų. Vadinas, tas žingsnis yra spartinamas vis greičiau.

Dar vienas prioritetas, kuriam skyrėme išskirtinį dėmesį, – sustiprinti Valstybinę vaistų kontrolės tarnybą, kad ten būtų stiprus skyrius, kuris užsiima būtent technologiniais vertinimais, naujų vaistų vertinimu. Manau, kad jau šie metai bus pirmieji, kai bus išnagrinėta tiek paraiškų, kiek jų buvo ir pateikta, nors, pripažinsiu, 2020 metais, man atrodo, buvo apie 100 neišnagrinėtų paraiškų. Bijau, kad čia savo laiką jau išnaudojau. Nepykite, jeigu dar kažko nepaliečiau, tai pasakyčiau jums asmeniškai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klaustų K. Mažeika, bet jo nėra. Pakeitus sistemą, jeigu ištriname K. Mažeiką, tada gerbiamas Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų ministrui M. Skuodžiui, bet kadangi jo nėra, tai turbūt jam atstovauja finansų ministrė šiandieną, ar ne? Gal perduosite mano prašymą? Yra kalbama apie paštomatus Žemaičių Naumiestyje. Apie tą gyvenvietę žino ir Vyriausybės kanclerė, nes šiuo klausimu kalbamės nuo pereinamųjų metų spalio mėnesio ir su ministru. Tikrai pripažino mūsų frakcijoje, kad klausimas yra skausmingas, reikia paštomatų tinklą didinti, buvo pažadėjęs, kad tai bus padaryta. Mėginau taip pat šitą klausimą spręsti darbo tvarka su nauju generaliniu direktoriumi, tačiau sistema arba žmonės, kurie atsiliepė į skambučius, visą laiką pripažįsta, kad problema egzistuoja ir jie mums per 2 ar keletą dienų atsakys. Klausimas yra toks, kad gyventojai surinko per 800 parašų, įrodėme pagal nustatytus normatyvus, kad tikrai per mėnesį viršysime 1 tūkst. 600 siuntų. Dabar šitie gyventojai turi paštomato paslaugomis naudotis Šilutėje, specialiai važiuoti ten ir atgal. Aplinkinėse gyvenvietėse – Gardamas ten...

PIRMININKAS. Laikas, laikas.

Z. BALČYTIS (DFVL). ...kiti irgi prisidėtų prie šitos...

PIRMININKAS. Ačiū, laikas. Viskas, išgirdome klausimą. Dėkui.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Gal tada, manau, raštu pabandydysime atsakyti. Perduosiu jūsų klausimą susisiekimui ministrui ir atsakysime raštu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas gerbiamam kultūros ministrui. Seimo nariai gavo raštą iš Meno kūrėjų asociacijos dėl Medijų fondo finansavimo. Tikiuosi, kad šita situacija jums žinoma. Esmė yra ta, kad jūsų priimtose taisyklėse buvo Medijų fondo tarybos pakoreguotos ir, matyt, nukentėjo kai kurių projektų finansavimas. Kiek žinau, jau finansavimo konkursai yra įvykę. Kaip manote, kaip galite spręsti ar dabar situaciją, ar čia ateityje, kaip jūs galvojate spręsti šitą situaciją ir kokių gal ir dabar dar galite imtis veiksmų?

Antras klausimas dėl Lentvario E. F. Andrė parko griūvančių grotų. Jūsų viceministras buvo jau daugiau negu prieš metus ir buvo nuspręsta ieškoti finansavimo galimybių, tačiau iki šiol jokie darbai nėra prasidėję. Ačiū.

S. KAIRYS. Nežinau dėl antrojo klausimo, ne iki galo ten supratau, o dėl pirmojo viskas vyksta pagal planą. Buvo sektoriaus atstovai susitikę, diskutavo labai ilgai, kam ministerija skiria didžiulį dėmesį, kad šitas fondas veiktų pagal savireguliacijos principus, pagal principus išlaikydamas pagarbų atstumą nuo valstybės, tai siūlyčiau palikti šituos derinimosi klausimus būtent pačiam sektoriui. Sektorius buvo sutaręs, kad taisyklės reikalauja tam tikrų paaiškinimų, ir Medijų fondas tai padarė – paaiškino (dauguma sektoriaus atstovų kaip tik to prašė ir tai buvo teigiamas žingsnis), tai aš nežinau, kodėl aš jį kažkaip turėčiau matyti visai kitoje šviesoje. Taisyklės patvirtintos, šaukimai įvykę, ekspertai svarsto paraiškas, skirstys dvigubai didesnę finansavimą, negu buvo iki šiol. Aš manyčiau, kad reikia visada matyti tolesnę tikslą į priekį ir nepulti į tam tikrą paniką matant vienos dienos kažkokius išsūkius.

Kitas dalykas dėl Lentvario, rodos, jeigu teisingai... Aš dabar taip nepakomentuosiu, buvo susitikimai, buvo kažkoks bendras vizitas, kuriame irgi dalyvavote. Kaip ten juda klausimas, aš tikrai dabar nepasakysiu, tikrai neturiu atnaujintos informacijos, bet egzistuoja pagalbos būdai, egzistuoja programos, dėl kurių reikia teikti paraiškas, pretenduoti į finansavimą ir tokiu būdu spręsti tokius probleminius klausimus. Bet apie tai turbūt pakalbėsime šiek tiek atnaujinę informaciją, jeigu konkrečiai apie Lentvarį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš norėčiau paklausti sveikatos ministro dviejų klausimų. Pirmas labai trumpas, kiek iš ES skirtų 800 mln. lėšų sveikatai šiandien jau yra išmokėta, gal skaičių galėtumėte pasakyti?

Ir antras klausimas. Jums turbūt yra žinoma informacija, kuri ir žiniasklaidai paaiškėjusi, kad privačios gydymo įstaigos vagia ligonių kasų lėšas, prirašydamos nebūtų paslaugų? Vakar Sveikatos reikalų komitete ligonių kasos irgi pateikė skandalinę informaciją, kad patikrinus vien Vilniaus privačias įstaigas tos vagystės milijonais yra skaičiuojamos. Ar jūs jau ėmėtės kokių nors veiksmų, kad patikrintumėte visas Lietuvoje veikiančias privačias gydymo įstaigas? Ir gal jau ėmėtės kokių nors kardomųjų priemonių, sankcijų, baudų griežtinimo, kad tos vagystės nebesikartotų ir nebesitęstų? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū už klausimus. Dėl pirmojo. Jūs juk labai puikiai, gerai suprantate, nes labai, žinau, aktyviai dalyvaujate ir savo savivaldybėje, kad visų sveikatos srityje esančių projektų terminai dar nėra suėję tokie, kad būtų išmokamos lėšos. Puikiai žinote, kada kokius parlamentas priėmė teisės aktus, kada kokie sveikatos centrai steigiami, kur infekcijos centrai yra statomi. Visos šitos priemonės, na, sakykime, be abejo, tie išmokėjimai dar laukia, nes visi juk dabar, šiuo metu, daro projektus. Juk jūs tą puikiai žinote, tai neklauskite, juk esate... Tikrai turite visą informaciją ir tiesiog svarbu, kad tie pinigai tikrai pasieks sveikatos sistemą. Man atrodo, tuo pasidžiaukime. Ačiū jums už tas pastangas, kurias jūs darote savo savivaldybėje, kad tie projektai būtų kokybiški. Man atrodo, čia svarbiausias dalykas.

Dabar dėl Valstybinės ligonių kasos paskelbtos informacijos. Aš manau, kad ji tiesiog daro tą darbą, kuris jai ir priklauso. Ne Sveikatos apsaugos ministerija, o būtent Valstybinė ligonių kasa ir turi atlikti monitoringą, kaip kokios paslaugos yra. Ji turi atlikti monitoringą ne tik privačių įstaigų – ji turi daryti visų įstaigų monitoringą ir čia šiuo atveju aš turiu galbūt tam tikrų pastabų Valstybinei ligonių kasai, kad to monitoringo galėtų būti ir daugiau. Dabar ten, kur atsiranda... Pastebėjau tam tikrą tendenciją: kur mes tikrai padidiname finansavimą arba pasirenkame kaip prioritetą, kad ten bus daugiau finansavimo, čia būtent slauga, mobilios paslaugos, slauga namuose, būtent čia yra didžiuliai paslaugų augimo skaičiai tiek dėl gyventojų apimties, tiek dėl paslaugų apimties, labai natūraliai Ligonų kasai ten pasidomėjus paaiškėja, kad yra daugybė įvairių, didesnių ir mažesnių pažeidimų, dėl kurių Ligonų kasa atitinkamai ir žiūri pagal sumos dydį, ar reikia kreiptis į teismą, ar reikia įspėti pačią gydymo įstaigą.

Sveikatos reikalų komitete šiuo metu aktyviai yra diskutuojama, ar teisine prasme neturėtų Valstybinė ligonių kasa turėti papildomų kokių nors įgaliojimų, sakykime, ar neturėtų turėti kokių nors įrankių, priemonių, kurios, sakykime, turėtų tam tikras pasekmes. Bet jau dabar, jeigu yra stiprus pažeidimas, jeigu yra pinigų suma, Ligonų kasa turi teisę ir privalo kreiptis į teismą

tam, kad būtų pažeidimai eliminuoti. Mano žiniomis, jau yra ne viena gydymo įstaiga, kuri gražina šimtatūkstantines eurų sumas pagal Valstybinės ligonių kasos nurodymą. Aš manau, kad mes tik plėšime tą monitoringą.

Manau, kad visos priemonės turi būti adekvačios ir proporcingos, taip pat laukiu ir tikiuosi, kad parlamentas šioje sesijoje apskritai priims sprendimus dėl pačios Valstybinės ligonių kasos reorganizavimo ir konsolidavimo. Šiuo metu vyksta Valstybinės ligonių kasos naujo vadovo, naujo nuolatinio vadovo konkursas. Tikiuosi, kad visi surėmę pečius čia padarysime nemažą proveržį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. T. Tomilino nėra. T. Bičiūno nėra. R. Šarknickas ir kaip tik spėjame. Labai ačiū.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Mano klausimas būtų finansų ministrei, nes tai liečia mokesčių mokėtojų pinigus. Viešųjų pirkimų tarnyba pranešė, kad nacionalinio stadiono koncesijos sutartis... projekto pakeitimuose trūksta kainos apskaičiavimo pagrįstumo, todėl Vilniaus savivaldybė ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija rizikuoja permokėti. Tad nėra aišku, kodėl kainų padidėjimo rizika nėra dalinamasi tarp visų šalių, o atsakomybė tenka savivaldybei ir ministerijai. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Su jūsų minima išvada dar nesu susipažinusi, mačiau tik viešojoje erdvėje, kad yra paskelbta. Matyt, sprendimą priims Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kartu su Vilniaus savivaldybe, atsižvelgdamos į visus turimus duomenis. Tačiau asmeniškai aš dar nespėjau susipažinti su pateikta pozicija.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiami kolegos. Dėkoju ministrams. Atsakėte į visus klausimus. Vyriausybės pusvalandį baigėme.

D. Kepenis. Replika. Nežinau, po kokio balsavimo, bet pasakykite.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas sveikatos ministre ponas Dulky, jūs absoliučiai apvertėte klausimą aukštyn kojomis. Aš jūsų klausiu, ponas Dulky, kodėl jūs, kurdamas gydomosios medicinos centrus, juos pavadinate sveikatos centrais? Sveikatos centras lygiai prieš 33 metus Nacionalinėje sveikatos koncepcijoje buvo įrašytas, kad jį reikia sukurti. Tos koncepcijos idėja buvo tokia, kad sujungia švietimo skyrių, sporto skyrių, socialinį skyrių, sveikatos biurą, ekologus, žemdirbius tam, kad žmonės mokytųsi gyventi sveikai ir būtų sąlygos. Toks sveikatos centras buvo įrašytas į Nacionalinę sveikatos koncepciją. Štai stovi jūsų buvęs kolega.

PIRMININKAS. Dėkoju.

D. KEPENIS (LVŽSF). Bet jūs dabar pavadinate priešingai.

PIRMININKAS. Gerbiamas Dainiau Kepeni, dėkoju. Nepiktinaudžiaukite mano suteiktu, nes iš tikrųjų...

D. KEPENIS (LVŽSF). Pamelavo, grynai pamelavo ponas ministras.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nėra tokio žanro, tiesiog jūs pakalbėjote į mūsų eterį gal ne visai pagal Statutą.

Visiems dėkoju. Rytinį plenarinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 361 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 11 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, pradėdame balandžio 11 dienos vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Jono Makauskio atleidimo iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nario pareigų“ projektas Nr. XIVP-3566 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pirmasis klausimas po pietų yra Seimo nutarimo „Dėl Jono Makauskio atleidimo iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nario pareigų“ projektas. Kviečiu pranešėją J. Niewierowiczų, Prezidento vyriausiąjį patarėją, pristatyti šį nutarimą. Prašom.

J. NIEWIEROWICZ. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Respublikos Prezidentas vadovavosi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir Energetikos įstatymo suteiktais įgaliojimais ir pasirašė dekretą dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nario J. Makauskio atleidimo iš pareigų, pasibaigus jo kadencijai. Čia turbūt yra gera proga padėkoti jam už jo pastangas, atliekant savo pareigas VERT'e, ir kartu pakviesti Seimo narius pritarti Prezidento dekretui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu šiek tiek tyliau kalbėtis su kolegomis ir labiau klausyti pranešėjo. Nutarimas pristatytas. Klausimų, kaip matau, jam nėra. Ačiū pranešėjui. Motyvų taip pat nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Valdemarai, reikės balsuoti. Gal dabar pritariame po pateikimo ir svarstymo, o dėl priėmimo vis tiek balsuosime? (*Balsai salėje*) Gera, ačiū, Valdemarai, už jūsų gerą valią. Po pateikimo pritarta bendru sutarimu.

Svarstymo stadija. Diskutuoti nėra norinčių. Gal galime pritarti ir po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Yra du straipsniai. Dėl abiejų straipsnių pastabų nėra. Gal galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsime per balsavimo intervalą galutinai. Jeigu mes apsispręsime teigiamai, tada ir 2-2 klausimas taps aktualus.

14.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Karolio Januševičiaus skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nariu“ projektas Nr. XIVP-3567(2) (svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Karolio Januševičiaus skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nariu“ projektas. Svarstymo stadija. Diskutuoti nėra norinčių. Pranešėjas taip pat nieko nenori pasakyti, suprantu. Tai gal po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti bendru sutarimu.

Ir priėmimo stadija. Dėl motyvų. Jūs užsirašęs? Prašom. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kadangi aš nepaspaudžiau registracijos mygtuko pradžioje, tai dabar visi pritarimai bendru sutarimu manęs nebežymi, kad aš balsavau, nebalsavau, nepritariau. Faktiškai aš statistikoje egzistuoju kaip nedalyvaujantis. Aš negaliu pritarti nė vienam – nei buvusiame balsavimui, nei dabartiniam. Reikalauju balsuoti arba iš viso nebalsuoti.

PIRMININKAS. Supratau, Kęstuti. Kai jūs taip pasakėte, visi jau tikrai išgirdo. Dabar dėl motyvų dėl priėmimo ar yra norinčių kalbėti? Mačiau, nėra. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

Atsiprašau, dar pagrindinio komiteto išvada buvo. K. Starkevičius galėjo pristatyti. Bet aš perskaitysiu tą komiteto išvadą, kad yra pritarta suredaguotam Seimo nutarimo projektui ir ko-

miteto išvadoms bendru sutarimu. Atsiprašau, kad nuskubėjau. Po svarstymo diskutuoti nėra norinčių.

Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū. Ir dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimas dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto. Pranešėjas – D. Kreivys. Jo nėra salėje. Ir darbotvarkės 2-5 klausimo negali pateikti.

14.05 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15³ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3572 (pateikimas)

Žiūriu dabar... Ką aš matau, kad A. Širinskienė yra salėje. Kviečiu tada A. Širinskienę pristatyti darbotvarkės 2-8 klausimą, nes kitų pranešėjų nematau. Darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo statuto projektas. Prašau jį pristatyti.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerbiami kolegos, norėčiau pristatyti Statuto pataisas. Matyt, pristatymą pradėsiu profesoriaus V. Sinkevičiaus atsiųstais komentarais. Manau, profesorius neprieštarauja, kad jie būtų panaudoti pristatymui, nes iš tikrųjų jie padeda geriau suprasti ir Teisės departamento išvadas.

Pasak profesoriaus, konstitucinės teisės žinovo, Konstitucijos 60 straipsnio 3 dalis „Seimo nario išlaidos, susijusios su jo parlamentine veikla, atlyginamos iš valstybės biudžeto“, be kita ko, reiškia, kad valstybės biudžeto lėšos, skirtos padengti išlaidas, susijusias su Seimo nario parlamentine veikla, nėra Seimo nario nuosavybė ir jokia būdu negali ja tapti. Vadinasi (daro išvadą profesorius), už parlamentinei veiklai skirtas lėšas, tai yra už valstybės biudžeto lėšas, įsigyti telefonai, kompiuterinė įranga ir kitas turtas, reikalingas Seimo nario parlamentinei veiklai, taip pat nėra Seimo nario nuosavybė, nors kažkodėl Teisės departamentas ir daro išvadą, kad Seimo narys įgyja nuosavybę. Bet tai, kas nėra tavo atlyginimas, na, įgyti daiktai už tai, kas nėra tavo atlyginimas, tikrai netampa nuosavybe. Joks teisės aktas, šiuo atveju netgi ir kuris aiškintų Konstituciją ir įgyvendintų Konstitucijos nuostatas, beje, to ir neteikia. To mes niekur nerasime.

Ir toliau citata: „Už parlamentinei veiklai skirtas lėšas įgytais mobiliaisiais telefonais, kompiuteriais, kita įranga, kitu turtu, reikalingu Seimo nario parlamentinei veiklai, Seimo narys naudojasi tik laikinai ir jis tai daro tol, kol eina Seimo nario pareigas.“ Šiuo metu Statute buvo spraga, kurią aš, tiesą sakant, pamačiau ir pati pirkdama kompiuterį, tai yra likęs neaiškumas, ką daryti po to, kai baigiasi tavo kadencija. Statutas nesako, nei kad tai yra Seimo nario nuosavybė, skirtingai, kaip dabar aiškina Teisės departamentas, visai nesivadovaudamas Konstitucijos 60 straipsniu, nei Statutas sako, kad turi būti grąžinta. Tai yra reguliavimo spraga, kurią aš ir siūlau išspręsti, suprantant, kad Konstitucijos 60 straipsnis labai aiškiai atriboja Seimo nario atlyginimą, nuo kurio mes paskui mokame visus pajamų mokesčius, ir kitą išmoką, tai yra parlamentinei veiklai skirtas biudžeto lėšas. Kaip žinote, nuo jų mes pajamų mokesčio ar kitų mokesčių nemokame.

Šiuo atveju siūlau papildyti Statutą dviem normomis, tai yra suteikti Seimo nariui labai aiškia galimybę ir pareigą grąžinti įsigytą kompiuterinę įrangą arba, jeigu Seimo narys dėl kokių nors priežasčių to nenori padaryti, sudaryti galimybę Seimo nariui grąžinti dalį lėšų, kurios būtų paskaičiuotos pagal Valdybos nustatytą tvarką, į Seimo kanceliarijos biudžetą, iš kurio mums ir yra išmokamos parlamentinės lėšos. Kartais tie grąžinimai, beje, ir dabar vyksta, tai nėra kažkokia naujiena. Jeigu Seimo narys įsigyja ką nors, kas negali būti įsigyta pagal aprašą, tai atitinkamai paskui ar buhalterija, ar Etikos ir procedūrų komisija tą grąžinimą ir dabar gali padaryti. Ta procedūra tikrai nėra nauja, tokia nukritusi ir nesuprantama Seimo kanceliarijai.

Lygiai kaip ir daiktų grąžinimas Seimo kanceliarijai tikrai nėra kažkokia nauja paslauga, kurią jinai galėtų teikti. Mes ir dabar, tiesa, jau Kanceliarijos įgytus daiktus taip pat grąžiname kiekvienos kadencijos pabaigoje, jeigu mūsų įgaliojimai nutrūksta. Dėl Konstitucijos 60 straipsnio nuostatų, kurios aiškiai atriboja parlamentines išlaidas kaip ne Seimo nario nuosavybę ir atlyginimą kaip Seimo nario nuosavybę, negali kilti jokių teisėtų lūkesčių, kad Seimo narys, įsigijęs daiktų už parlamentinei veiklai skirtas lėšas, juos gali pasilikti savo nuosavybėje ir naudoti pasibaigus

kadencijai. Būtent dėl to teisėto lūkesčio nebuvimo aš ir siūlau, kad vis dėlto šis teisės aktas galio-
tų *atgal* (beje, Teisės departamentas dėl to pastabų lyg ir neturėjo) ir atitinkamai galiotų šitos ka-
dencijos Seimo nariams, taip suteiktume daugiau aiškumo. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus, jei-
gu tokių būtų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimų yra. Pirmasis klausia J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDFP*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, ar jūs ne-
planuojate inicijuoti kitų įstatymų projektų? Pavyzdžiui, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo,
naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, pagal kurį jūsų įstatymo projekto nuostatos negalėtų bū-
ti įgyvendintos taip tiesiogiai, kaip jūs rašėte, pataisas (Seimo kanceliarija negalėtų priimti to tur-
to, pagal kitą įstatymą tai daryti galėtų tik Mokesčių inspekcija) ir atitinkamai galbūt kitų. Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš kelčiau vis dėlto klausimą, ar Teisės departamentas, formuluo-
damas tą savo išvadą, buvo labai vienareikšmiškai teisingas, ir, matyt, reikėtų platesnės teisininkų
diskusijos. Vienas dalykas, Seimo nario statusas, Konstitucinis Teismas ne kartą yra pasakęs, yra
ypatingas.

Kitas dalykas, Statutas yra specialioji teisės norma, tai yra specialusis įstatymas, kuris tą
ypatingą Seimo nario statusą reguliuoja. Tai man kyla klausimas, ar teisės sistemoje specialusis
įstatymas negali reguliuoti ir to Seimo nario įgyto daikto atidavimo tam tikrų nuostatų? Aš taip iš
pirmo žvilgsnio sakyčiau, kad gali, nes mes tikrai turime daug pavyzdžių, kai specialieji teisės
aktai nustato šiek tiek kitas taisykles negu bendro pobūdžio teisės aktai. Bet čia, aš manau, būtų
diskusija. Jeigu, tarkime, komitetas po klausimų matytų, kad ir teisės specialistai, ne tik Teisės
departamentas, sako, kad gali būti pateiktas arba turi būti pateiktas kitas lydimasis teisės aktas,
tai, manau, turint gerą Seimo valią, tai tikrai yra nesunku padaryti. Ne vieną, ne du kartus yra
taip buvę, kad tiesiog yra registruojamas lydimasis, tikrai įsitikinęs, kad tokio teisės akto reikia.
Kai aš vertinau, na, man neatrodė, kad tikrai yra būtina, nes turime specialųjį teisės aktą labai
specialiam Seimo nario statusui reguliuoti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia J. Jarutis. Prašau.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, jūs kaip teisininkė supran-
tate, kad konstitucinė teisė ir bendroji teisė reguliuoja skirtingus santykius. Jūs savo pristatyme
išskyrėte, kad reikėtų grąžinti būtent mobiliuosius telefonus, kompiuterius ir kitą turtą, kuris įsi-
gyjamas parlamentinei veiklai atlikti. Na, sakykime, aš neseniai esu išsigijęs padangas. Aš jaučiu,
kad iki kadencijos pabaigos aš jų nesuvažinėsiu. Tai pateks šitos padangos į grąžintinų daiktų
sąrašą ar ne? Pagal jūsų bendrą nuostatą viskas turėtų patekti – ir neišvažinėtas benzinas, likęs
benzino bake. Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš suprantu, kolega, kad geras dalykas yra ironija, tik jinau turėtų
būti, matyt, laiku ir vietoje. Tai vienas dalykas dėl jūsų teiginio, kad konstitucinė teisė reguliuoja
kažkokius išskirtinius dalykus, o specialioji – kitus. Tai konstitucinė teisė, Lietuvos Respublikos
Konstitucija, nieko skirtingo nereguliuoja. Ji yra taikoma tiesiogiai – nereikia kažkokių įgyven-
dinančių teisės aktų, kad tos teisės ar pareigos, ar nuostatos galiotų visoje valstybėje. Tai vienas
dalykas.

Kitas dalykas. Taip, aš nurodžiau tą turtą, kuris yra įsigyjamas didžiausios vertės, bet jeigu
jūs norite išplėsti šią reguliavimų objektą, tai jūs galite suregistruoti ir pasiūlymus grąžinti nesu-
valgytas Seimo saldinių dėžutes. Tik aš iš savo patirties matau, kad jau dabar, norint pateikti ši-
tą projektą ir surinkti 29 parašus, buvo problemų, nes, tarkime, jūsų frakcijos kai kurie nariai sa-
kė, kad nepasirašys, nes jie bijo frakcijos. Tai jūs puikiai suprantate, kad jeigu būtų grąžinimas
padaromas iki saldinių dėžučių suskaičiavimo, tokiu atveju greičiausiai ir tų 29 parašų būtų tie-
siog nebuvę. Aš manau, kad visur teisėje turėtų būti protingumo kriterijus. Tikrai kai kurie daly-
kai nusidėvi, ir padangos nusidėvi labai greitai. Kai kurie dalykai, pavyzdžiui, kompiuteriai, jei
aš gerai atsimenu (kolega Julius gal papildys), nusidėvi per trejus metus. Tai yra trejų metų nusi-
dėvėjimo laikotarpis, jis yra gana ilgas, kartu įvertinant ir kompiuterinės įrangos kainą. Aš ma-
niau ir aš šiek tiek tikėjau, vadovaudamasi tuo protingumo principu, nesismulkinti iki labai
greitai nusidėvinčių arba net suvalgomų daiktų, apsistoti prie tų, dėl kurių kyla tikrai labai daug
abejonių, kai, tarkime, yra įsigyjama kompiuterinė technika, likus metams iki Seimo nario įgalio-

jimų pabaigos. Visi puikiai suprantame, kad tokiu atveju Seimo narys į namus išsineša iš esmės beveik naują kompiuterį. Ar tai yra sąžininga? Ar taip yra kitose institucijose, kurias sieja tarnybos santykiai ar darbo santykiai? Taip nėra. Tai kodėl taip turėtų būti Seime? Ar tikrai tas ypatingas Seimo nario statusas leidžia mums turėti tokias privilegijas? Mes matome Konstitucijos 60 straipsnį, kuriame labai aiškiai pasakyta, kad atlyginimas – tai yra mūsų nuosavybė, ir parlamentinės lėšos – tai yra ne mūsų nuosavybė, yra atriboti dalykai. Toks filosofinis klausimas, kaip iš ne savo nuosavybės gali įsigyti ką nors kaip savo nuosavybę?

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Labai ačiū. Jūs labai išsamiai išaiškinote J. Jaručiui dalį mano buvusio klausimo. Iš tiesų, kolege, aš nematau, kad čia yra daug ironijos. Čia tiesiog norima padaryti geriau. Jūs tikriausiai pripažinsite, kad ta Seimo valdybos anksčiau patvirtinta griežtesnė parlamentinių lėšų naudojimo tvarka buvo patogesnė ir nevedė Seimo narių prie dabartinės situacijos ir aiškinimosi prieš visuomenę, kas kokį kompiuterį ar telefoną nusipirko. Tada nebuvo leidžiama to daryti. Taip pat nebuvo leidžiama nuomoti automobilių. Čia vėlgi būtų atskiras dalykas. Ar nemanote, kad galbūt reikėtų tų teisės aktų, kurie leistų dar patobulinti, išplėsti aiškumą ir panaudojimą, gal išplėsti ir daugiau atvejų, ne tik dėl telefonų ir kompiuterių? Bet aš labai labai skeptiškai žiūriu į automobilių nuomą.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš irgi labai skeptiška. Manau, kad turėsime skandalų rugsėjo, spalio ar lapkričio mėnesiais, nes taip būdavo visuomet, kai tie automobiliai būdavo nuomojami. Tiesiog po kadencijos dalis Seimo narių rasdavo būdų, kaip įsigyti juos per kaimynus, draugus, pažįstamus, bet galutiniu naudos turėtoju dažniausiai tapdavo Seimo narys arba jo giminaičiai. Tai tikrai Seimui garbės neatnešė. Kuomet buvo atsisakyta kompiuterinės įrangos nuomos, aišku, kilo problema tokia, kad Seimo kanceliarija ne visus Seimo narių padėjėjus aprūpina visa įranga. Aš manyčiau, jeigu Seimo kanceliarija priimtų sprendimą kiekvienam Seimo nario padėjėjui, galų gale kiekvienam etatui skirti po vieną kompiuterį, tai didelės, matyt, pirkimo bangos ir nebūtų. Turiu pripažinti, aš pati turėjau įsigyti savo padėjėjoms du kompiuterinės įrangos vienetų, nes viena turi nesikraunantį, negali nešiotis kompiuterio, kita iš viso neturi. Jeigu būtų aprūpinta arba jeigu Seimo narys galėtų pasirinkti, tarkime, iš dviejų kompiuterio modelių, aš manyčiau, tų diskusijų nekiltų. Bet kai buvo leista įsigyti, o įsigyti buvo leista dėl to, kad pasirodė, jog nuoma yra labai brangi, du kartus ar net daugiau pabrangina kompiuterio kainą, tai reikia spręsti, ką daryti su tuo įsigytu turtu.

Šiuo atveju, manau, visi suvokiame, kad tą turtą įsigijome ne už savo asmenines lėšas, ir, manau, tikrai būtų garbinga kompiuterinę įrangą grąžinti. Tuo labiau kad ta antroji mano siūlymo dalis suteikia galimybę, jeigu Seimo narys nenori, išsipirkti, sumokėti, grąžinti tą dalį skirtos sumos. Šiuo atveju Valdyba galėtų nustatyti ar likutinę vertę, ar vertinti nusidėvėjimą, pagal nusidėvėjimą paskaičiuoti. Tikrai nematau, kad būtų labai didelės sumos. Jei per trejus metus kompiuteris nusidėvi, tai pagalvokime, kas lieka iš jo vertės, tarkime, jei dauguma yra nusipirkę tuos kompiuterius daugiau kaip prieš dvejus metus. Aš manau, čia labiau yra skaidrumo ir aiškumo klausimas negu lėšų klausimas Seimo nariui, kad sugrąžintų ten tą likutį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausiti ir atsakyti jau išseko. Ačiū pranešėjai. Kviečiu dabar pasisakyti dėl motyvų. Už kalbės K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki. Iš tiesų manau, kad turime plačiai žiūrėti į šitą klausimą. Tikrai yra situacijų, kai tie kompiuteriai reikalingi ir kai čia kartais sureikšminamas tas jų įsigijimas, tai kiekvienu individualiu atveju ten turbūt yra ir aplinkybės, ir priežastys, kodėl taip buvo padaryta, ir viskas čia yra normalu. Man atrodo, kas bijo šito įstatymo priėmimo labiausiai, tai Seimo Informacijos ir komunikacijos departamentas, nes jeigu jis atgaus n skirtingų kompiuterių, nesvarbu, geresnių, blogesnių, tai bet koks informacinių sistemų specialistas nesugebės jų prižiūrėti ir išdalinti tūkstančio žmonių organizacijai, atsakyti už jų atnaujinimus ir taip toliau. Iš tiesų dėl šios priežasties aš iš pradžių buvau skeptiškas dėl tų grąžinimų, bet štai vakar dalyvavau Aplinkos ministerijos konferencijoje, kur pasisakė vienas iš atstovų, iš diskusijos dalyvių, kad visus naudotus kompiuterius kviečia visas valstybines institucijas parduoti per *evarzytines.lt*. Nereikės nei jų išmesti, nei rūpintis, kaip prižiūrėti visus skirtingus kompiuterius, bus galima parduoti per

evarzytines.lt. Tikrai yra paklausa tų naudotų kompiuterių, nebijokime šito grąžinimo, o tiesiog leiskime, kaip sakyti, daiktams turėti antrą gyvenimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū už suteiktą žodį. Gerbiamas Kasparai, aš nebijau šito grąžinimo, bet pasisakau prieš šitą modelį. Nebijau to grąžinimo dėl to, kad aš nieko nesu pirkęs iš tų telefonų ar kompiuterių, kuriuos čia numato projektas, kad reiktų grąžinti. Tačiau aš manau, kad tai yra tam tikras populizmas, tam tikras apkrovimas darbu Seimo kanceliarijos, tai čia ir Kasparo nuskambėjo mintyse. Galima būtų gal paprasčiau – didinti tą laiką, iki kada įsigijus reikia... nebereikia grąžinti. O šiaip aš noriu, kad Seimas nepritartų šitam dalykui. Seimas kitais būdais gali sutvarkyti ir ieškos būdų, kaip sutvarkyti, kad nebūtų tų piktnaudžiavimų, kurie gali atrodyti kaip piktnaudžiavimas. O jeigu šiandien Seimas pritars, tai aš teiksiu siūlymą, kad, pavyzdžiui, aš savo automobilį galėčiau padovanoti Seimui. Mano automobilis tuoj, už mėnesio, bus nuvažiavęs lygiai 0,5 mln. kilometrų ir didžioji dalis to 0,5 mln. kilometražo yra iš už Seimo pinigų įsigyto benzino. Aš tą mašiną matau kaip beprasmiską toliau naudoti ir pabaigęs kadenciją pripažįstu, kad aš ją naudoju ir drožiau 12 metų už Seimo pinigų, tai aš Seimui ir paliksiu šitą automobilį III rūmų aikštelėje. Atvažiuos naujas Seimo narys, galės pasiimti raktelius ir naudotis E. Gentvilo automobiliu. Kitaip sakant, nenuėikime iki absurdo, ką ir J. Jarutis pasakė apie padangas ir taip toliau. Mano manymu, čia einama tikrai negeru keliu, šiek tiek populistiniu keliu, o Seimas turi rasti sprendimus, kad nebūtų tų dalykų, kurie galėtų būti vertinami kaip piktnaudžiavimas. Jeigu taip pažiūrėjus, aš gal tik porą Seimo narių matau, kur neaiškios situacijos, o visa kita čia buvo visiškai normalu. O kad išpūstas skandalas, ką darysi.

PIRMININKAS. Dėkui, motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuodami, ar pritariame po pateikimo, šiek tiek vėliau.

14.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projektas Nr. XIVP-3604 (pateikimas)

Per tą laiką, matau, kad yra energetikos ministras Seime, kviečiu jį pristatyti darbotvarkės 2-4 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projektą Nr. XIVP-3604 ir taip pat dar kitą projektą, darbotvarkės 2-5 klausimą. Prašom.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, teikiame svarstyti Seimui nutarimo projektą, kurio tikslas – pripažinti Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto ypatingos valstybinės svarbos projektu. Šiuo projektu bus pradėtas naujas elektros perdavimo tinklo plėtros etapas – papildomomis naujomis perdavimo sistemos linijomis bus sujungta rytinė ir vakarinė Lietuvos elektros energetikos sistemos dalys nuo Panevėžio iki Darbėnų, taip padidinant energetinį saugumą, užtikrinant patikimą elektros energijos perdavimą ir sudarant reikalingas sąlygas jūros bei sausumos atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai ir integracijai.

Įgyvendinus projektą, bus suformuotas vidinis Lietuvos aukštos įtampos tinklo linijų ryšys šiaurinėje Lietuvos dalyje, kuriuo bus galima optimaliai paskirstyti galios srautus tarp vakarinės ir rytinės Lietuvos dalių. Tai taip pat leis užtikrinti geresnes planuojamų didelių elektros energijos generavimo šaltinių, tokių kaip jūros vėjo parkai, energijos perdavimo sąlygas į elektros vartojimo centrus, kartu užtikrinant naujų technologijų, pavyzdžiui, vandenilio ar kitų naujų technologijų, plėtros galimybę. Šios naujos infrastruktūros vystymas, be kita ko, prisidės prie patikimo energetikos sistemos veikimo sinchroniškai su kontinentinės Europos tinklais. Įgyvendinus projektą dėl padidinto pralaidumo su Latvijos elektros perdavimo sistema pagerės elektros rinkos integracija. Kartu bus užtikrintas Lietuvos elektros perdavimo tinklo patikimumas ir kokybė dideliems Šiaurės vakarų Lietuvos regiono vartotojams. Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projektą pripažinus ypatingos svarbos projektu, būtų sudarytos sąlygos ir prielaidos užtikrinti sklandų šio strateginio energetikos projekto planavimą ir įgyvendinimą. Ačiū jums už dėmesį ir prašom svarstyti šį projektą.

PIRMININKAS. Dėkui. Yra norinčių paklausti. Pirmasis klausia A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, visi norime gero valstybei, ir iš tiesų tai, kad daromi tokie žingsniai, yra labai svarbu. Tačiau mes ką tik išgyvenome regione, kai buvo kalbama apie metanolio gamyklos statybą rekreacinėje zonoje ir panašiai. Buvo didžiulė visuomenės reakcija, bet, ačiū Dievui, esu dėkingas Kretingos tarybai ir merui, kad priėmė teisingą sprendimą ir atsisakė rekreacinėje zonoje statyti. Išeinu iš to, kad vėl nekiltų kokia banga. Labai geranoriškai jūsų klausiu, ar tai nesusiję koku nors aspektu ar proceso tam tikros dalies tąsa su metanolio gamykla?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Nesusiję.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Jo salėje nematau. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, vis tiek buvo atlikta galimybių studija ir čia kalbame apie socioekonominę naudą, bet ar įvertintos galimybių studijoje ir galimos įvairios pasekmės, jeigu tokių būtų, aplinkosaugai, tokioms vietos bendruomenėms, kurios ten gyvena, jeigu eitų ta trasa per tas vietas, kurios numatytos? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Projektas yra svarbus mūsų valstybei ir, be abejo, planuojant tokius projektus yra atsižvelgiama į tankiai gyvenamas vietas. Linija yra statoma stengiantis mažiau siai intervenuoti į tankiai gyvenamas vietas, tiek ir gamtos rezervatus. Noriu pasakyti, kad aukštos įtampos perdavimo linijos statyba yra tiesiog privaloma, nes visa gamyba, skirtingai negu anksčiau, koncentruojasi vakarinėje Lietuvos dalyje, o vartojimas yra rytinėje dalyje. Anksčiau, kuomet turėjome Ignalinos atominę elektrinę, visas vartojimas vyko Vilniuje ir Kaune ir automatiškai visos linijos turėjo, buvo pastatytos tam, kad galėtų laisvai absorbuoti tą elektros energiją, kuri pagaminama rytinėje dalyje. Dabar mes turime, vaizdžiai tariant, maksimaliai pervaryti visą elektrą per visą Lietuvą į rytinę dalį, į pramoninius centrus tam, kad Vilniuje ir Kaune galėtų šviesti lemputės. Todėl reikalingas žiedas – dalis eis per pietus, dalis per šiaurę ir turėsime tvarią Lietuvos energetikos sistemą. Tai čia yra tiesiog higiena, ką mes turime padaryti.

PIRMININKAS. Daugiau klausimų nematau. Dabar dėl motyvų už kalbės G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiama kolegė, pirmiausia ačiū ministrui už pristatymą. Daugelis nuogastavimų, kurie buvo išsakyti dabar ir dėl vandenilio gamyklos, ir dėl kai kurių aplinkosauginių dalykų, yra iš tiesų perdėti. Šitos linijos, perdavimo linijos, pabrėšiu, mums kritiškai reikia tam, kad įgyvendintume tą strategiją, kurią patys esame ir patvirtinę. Visos kitos alternatyvos plačiąja prasme kainuoja daugiau, turiu galvoje, naudojantis dabartiniais perdavimo tinklais didėja nuostoliai, didėja avarijų tikimybė ir panašūs dalykai. Tai šituos, sakykime, siūlymus teikia pirmiausia ne pats ministras ponas D. Kreivys, o teikia visa rinka, kuri aiškiai sako, jog be šios linijos mūsų strategijos įgyvendinimas nebus toks efektyvus.

Kolegos, tikrai kviečiu išgirsti tuos argumentus, kurie buvo išsakyti, ir palaikyti šį infrastruktūrinį projektą, kuris yra ne mažiau svarbus nei kiti mums galbūt paprasčiau ir geriau suprantami, tokie kaip „Rail Baltica“, „Via Baltica“ ir panašiai. Čia energetikos greitkelis, kuris mums yra kritiškai reikalingas. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Apsisprendime balsuodami kiek vėliau.

14.31 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3605 (pateikimas)

Dabar taip pat ministrą paprašysiu pristatyti Alternatyviųjų degalų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo nariai, įstatymo projektu siekiama užtikrinti direktyvos dėl skatinimo naudotis atsinaujinančių energetikos išteklių energija nuostatų galutinį perkėlimą atsisakant pareigos, kuri buvo perkeliama direktyvą įrašyta į įstatymą, notifikuoti Europos Komisijai. Kadangi gautas Europos Komisijos išaiškinimas po to, kai buvo kreiptasi į Komisiją, kad direktyva dėl skatinimo naudotis elektros energija nėra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnio objektas, todėl pagal šį straipsnį ratifikavimas neatliekamas. Direktyvos dėl skatinimo naudoti atsinaujinančios energetikos išteklius nuostatos yra perkeltos į Alternatyviųjų degalų įstatymą ir įsigalios priėmus šį įstatymo pakeitimą. Trumpai tariant, direktyva būtų įsigalio-

jusi tik tada, kai būtume suderinę su Komisija. Komisija pasakė, kad nereikia derinti ir nederins, todėl mes tai turime pašalinti iš įstatymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Pirmas klausia K. Adomaitis. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas ministre, jūs minite, kad perkeliate įstatymo pataisymus dėl direktyvos, bet Alternatyviųjų degalų įstatymą reikia taisyti kur kas ambicingiau. Dėl naujai įsigaliojusių direktyvų yra keliama nauji europiniai reikalavimai dėl alternatyviųjų degalų naudojimo kiekio. Mes turime tik, rodos, 16,8 %, o turėtų būti virš 20 % arba kitokie sprendimai, pasirinkti pagal direktyvą, yra leidžiami. Bet šitos diskusijos kol kas negirdėti niekur ir mes turime labai limituotą laiką, per kiek laiko turime tą padaryti. Tai mano klausimas būtų: kada ruoštumėtės visiškai perkelti visą direktyvą su visomis ambicijomis ir su visais tikslais?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Taip, tai jūs kalbate jau apie trečią (yra trys) direktyvą, kuri buvo priimta tik prieš pat Naujuosius metus. Be abejo, kaip ir kiekvienos direktyvos perkėlimas, tai užtrunka, nėra automatinis. Todėl ministerija rengia direktyvos perkėlimą ir planuojame tai turbūt rudens sesijoje arba šios sesijos pabaigoje atnešti į parlamentą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, žinote, skaitau tą direktyvą, vakar pasižiūrėjau ir vis tiek man neaišku. Man vis tiek neaišku. Yra aiškiai pasakyta, kad iš aliejinių augalų, keliančių didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką, pagaminti biodegalai nuo 2023 m. gruodžio 31 d. nelaikomi biodegalais. Mes vis tiek biodegalų kažkiek turime. Tai kas tada bus? Čia iš esmės yra rapsų aliejus. Taip aš suprantu? Ar aš kažkur klystu? Iš tikrųjų paaiškinkite, apie ką kalba tiksliai ši direktyva, nes direktyvoje pasakyta: 2019 metais užfiksuotas tas skaičius.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Direktyvą mes svarstėme daug kartų, nežinau, kiek čia tų klausimų turėjome. Dabar yra tik techninis pataisymas, mes išbraukiame notifikavimą. Aš nenoriu ten atidarinti šitų. Pagrindinis klausimas buvo antros kartos degalų klausimas ir konsensusas buvo labai sunkiai rastas, nes lobizmas iš visų pusių gana didelis ir ta siaura linija, kuri buvo pereita, buvo suderinta tiek tarp gamintojų... Aišku, didžiausias nepasitenkinimas buvo kuro importuotojų ir „Orleno“, kad visi traukia *kaldrą* į savo pusę. Bet manau, kad ta riba, aš dabar jau tiksliai nepasakysiu, kur jinai nubrėžta, buvo optimali, nes visi niekados nebus patenkinti. Visi buvo truputį nepatenkinti. Aš manau, kad perkeliant naują direktyvą vėl turėsime tuos *kaldros* tampymus į skirtingas puses.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Dėl motyvų šio įstatymo atžvilgiu nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

14.36 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3574 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas. E. Pupinis yra salėje. Kviečiu jį pristatyti Socialinio draudimo pensijų įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šis įstatymo projektas gimė po susitikimų su gyventojais. Iš tiesų paprastas variantas, kai asmuo, kuris gaudavo neįgalumo išmoką, būdamas našlys, gavo našlių pensiją, našlių išmoką. Bet po to išėjęs į išankstinę pensiją jis neteko našlių pensijos. Po kiek laiko, kai jis pasirinko išeiti į normalią pensiją, vėl buvo grąžinta našlių pensija. Tai iš tiesų siūlau, kad vis dėlto, kaip mes ir tarėmės, tapus našliu ta pensija būtų mokama nuolatos. Tai šiuo atveju tą spragą ir siūloma ištaisyti įstatymu.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Vinkus turi klausimą. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas kolega Pupini, žinome, kad čia parašyta, kad iš žmogaus atimtų po 38 eurus, o kiek iš viso sudarytų biudžeto?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Biudžeto sudarytų, minutę, pasakysiu tiksliai, biudžeto sudarytų šiems metams, aišku, čia problema būtų dėl peržiūrėjimo, tai šiems metams sudarytų apie 250 tūkst., o metams užtektų apie 550 tūkst. ištaisyti šią klaidą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, teikiau įstatymo pataisą irgi taip pat ištaisyti klaidą, tačiau labai gražiai, skeptiškai atmetė Vyriausybė, net ir išvadą parašė, kad ministerija pateiks kompleksiskai visiškai naują įstatymą. Ar manote, kad šį įstatymą reikia keisti? Aš manau, kad reikėtų, kaip ir Teisės departamentas yra pasisakęs: išankstinė pensija ir ten yra mokėjimo sąlygos numatytos.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Na, nežinau iš tikrųjų tolesnės eigos, galbūt ir šis bus įtrauktas į bendrą dokumentą, bet turiu pareigą, sužinojęs problemą, teikti įstatymo projektą. Tai šiuo atveju taip.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Taip. Labai ačiū. Ne viską girdėjau, kaip jūs pristatėte, bet tikiuosi... Tas išimties buvimas, nes viename komitete, konkrečiai, mūsų Socialinių reikalų komitete, viena kolegė labai kritikavo išimčių buvimą. Na, štai išimtis dėl to, kad mes ten piniginių paramos klausimus bandėme spręsti. Mielas kolega, dabar sakykite, ar šioje situacijoje neatsiras taip pat irgi išimtis, kad dėl neįgalųjų mes leidžiame, kad jie kartu gautų ir, vadinasi, išmoką dėl priešpensinio ir motinystės, atsiprašau, motinystės pasakiau, ir vienišo asmens, nes arba visur būkime vienodai teisingi, netaikykime niekur išimčių, arba tada, na, žiūrėkime vėlgi į situaciją labai labai žmogiškai, kad padėtume žmonėms. Ačiū.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Na, iš tikrųjų žmonėms reikia padėti, bet čia tikrai nematau logikos, kai žmogus, vadinasi, gaudamas vieną išmoką iš Socialinio draudimo fondo, neįgalumo pensiją, jisai buvo našlys, po to jis pamatė, kad iš tikrųjų išankstinę pensiją, atėjo laikas, galima pasirinkti, jis jau netapo našliu, po to atėjo laikas, vadinasi, vėl pasirinkti pensiją, išeina į normalią pensiją, nes terminas sutapo, jis vėl tampa našliu. Tai iš tikrųjų čia jokios logikos nėra. Netgi juokavo asmuo, kuris pasakojo: aš tam tikru momentu buvau tapusi ne našle jau.

Tai iš tikrųjų, man atrodo, čia logiškas sprendimas. Kitos išmokos, aišku, galėtų dubliuoti, kažkaip gali būti panašios, tarkime. Tai šiuo atveju aš ir siūlau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Noriu pasakyti, kad minėta našlių pensija ir vienišo asmens išmokos yra mokamos papildomai, kaip kalbėta, prie negalios ar senatvės pensijos. Tačiau jeigu priešpensinio amžiaus asmuo su negalia pasirenka gauti išankstinę senatvės pensiją, tai jis privalo atsisakyti arba našlių pensijos, arba vienišo asmens. Pripažinkime, kad logikos tikrai nėra. Asmuo, atitinkantis našlių pensijos ar vienišo asmens išmokos mokėjimo reikalavimus, šią teisę praranda, o tai reiškia, yra baudžiamas finansine prasme dėl tos priežasties, kad pasirinko gauti išankstinę pensiją. O viso labo yra kalbama apie teisę mokėti arba teisę atimti iš žmogaus 38 eurus, nes toks yra mokamų našlių pensijos ir vienišo asmens išmokų dydis. Ir pabrėžiu – kalbame apie neįgalius priešpensinio amžiaus žmones, kurių pajamos tikrai nėra didelės, kurie neretai negali išgyyti brangesnių vaistų ar geresnio maisto. Taigi siūlymas, kad išankstinę pensiją pasirinkęs priešpensinio amžiaus su negalia asmuo galėtų gauti ir našlių pensiją, ir vienišo asmens išmoką (minėtus 38 eurus), tikrai yra teisingas ir tikslingas. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbėti norinčių nėra. Apsispręsimе balsuodami numatytu laiku.

14.42 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3594 (pateikimas)

Kviečiu P. Kuzmickienę į tribūną pristatyti darbotvarkės 2-7 klausimą – Socialinio draudimo pensijų įstatymo 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pristatau jums Socialinio draudimo pensijų įstatymo 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo yra siekiama aiškiau suregulamentuoti socialinio draudimo pensijų, skiriamų ir mokamų senatvės pensijos amžių sukausiems asmenims su negalia, skyrimą ir mokėjimą, nuo 2024 m. sausio 1 d. pradėjus įgyvendinti Lietuvos Respublikos asmenų su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymą.

Iš esmės tai yra toks labiau techninio pobūdžio projektinis pasiūlymas, siekiant patikslinti mano minėto 58 straipsnio 4 dalį ir nustatyti, kad senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims netekto darbingumo (invalidumo) pensijų mokėjimas tęsiamas tol, kol jie įgyja teisę gauti didesnio dydžio socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo senatvės pensiją asmeniui su negalia. Taigi priėmus įstatymo projektą būtų užtikrintos asmenų teisės gauti didesnę iki 2024 m. sausio 1 d. galiojusiais teisės aktais vadovaujantis paskirtą netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, nes jiems naujas dalyvumo lygio vertinimas nebuvo atliktas. Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra tik prilygino jiems nustatytą darbingumo lygį ar specialiųjų poreikių lygį dalyvumo lygiui. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų tai iš praktikos galiu pasakyti, kad visada būdavo skiriama didesnė išmoka. Aš suprantu, kad dabar mes nustatėme dalyvumo lygį ir priėmėme naują įstatymą. Kiek dabar papildomai lėšų reikėtų ir kiek žmonių jau šiandien yra tų, kurie gavo sumažintą? Jau turime ar tikrai čia atitaisome klaidą?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Taisome laiku klaidą. Papildomų lėšų nėra. Labai ačiū už klausimą. Papildomų lėšų nereikės, nei tų, kurios buvo numatytos keičiant Socialinio draudimo pensijų įstatymą dėl negalios reformos įgyvendinimo. Taigi, lėšų nereikės, bet teisingumas bus užtikrintas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsavimo metu.

14.45 val.

Baudžiamojo kodekso 64¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3238, Baudžiamojo proceso kodekso 336 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3242 (pateikimas)

E. Pupinį vėl prašyčiau sugrįžti į tribūną ir pristatyti 2-9 klausimą – Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimus, 2-9 klausimą, jeigu galima.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šis įstatymo projektas atsirado po to, kai Peticijų komisija priėmė sprendimą tenkinti vieno iš teisininkų pasiūlymą, kuris buvo išdėstytas peticijoje.

Esmė yra gana paprasta. Iš tiesų pirmos instancijos teismai, atsižvelgdami į tai, kad žmogus įvykdė nesunkų baudžiamąjį nusikaltimą, taiko tam tikrą nuolaidą: nutraukia tyrimus, žmogus prisipažįsta ir tam tikra bausmė mažinama vienu trečdaliu. Tačiau atsiradus galbūt kažkokiems norams sumažinti šią bausmę arba geriams advokatams... jis vis dėlto duoda skundą į antros instancijos teismą ir vėl bando teistis. Teismai vėl pradeda visą procesą – turi surinkti tam tikrus įkalčius, renka įrodymus, vėl eina valstybės sąnaudos. Ir jeigu kaltinamajam nepasiseka, jis paprasčiausiai pasako: na, gerai, tvarka, aš tada grįžtu prie pradinės bausmės su visa nuolaida. Iš tikrųjų peticijos siūlytojas pasiūlė, kad vis dėlto ta išimtis, jeigu žmogus atsisako pirmos instancijos teismo sprendimo, išimtis gauti tą teismo 1/3 bausmės mažinimo nebūtų taikoma.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar pasižiūrėsime, ar yra norinčių paklausti. Lyg ir nematau. Iš tikrųjų nėra? Iš tikrųjų nėra norinčių paklausti. Dėkoju Edmundui. Dėl motyvų? Nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Žemės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dėl jo yra pasiūlymų. Gal tada dėl jų ir dėl viso iš karto apsispręsime per numatytą balsuoti intervalą?

14.47 val.

Kelių transporto kodekso Nr. I-1628 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3482 (pateikimas)

Kviesčiau tada pristatyti darbotvarkės 2-12 klausimą – Kelių transporto kodekso 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Pranešėjas – T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, norėčiau parodyti keletą skaidrių ir pristatyti labai svarbų projektą. Nors ten yra vienas sakinyss, bet mes paliečiame labai opią Lietuvos regionų problemą. Kadangi mes visi tikriausiai keliaujame nuosavais automobiliais, galbūt mums retai kada tenka pagalvoti, o kaip gi atrodo ta tarpmiestinio transporto situacija Lietuvoje, kokia yra pažanga, kaip atrodo mūsų tarpmiestinio susisiekimo parkas, kaip dažnai galima nuvykti iš vieno didesnio ar mažesnio miesto į kitą? Iš tiesų, mūsų prieš keletą... prieš metus ar daugiau čia priimti sprendimai, pandemijos pasekmės, nuolatinis demografinis spaudimas nulemia, kad mes turime gana tragišką tarpmiestinio viešojo transporto situaciją.

Čia yra grafikas, kuris iliustruoja maršrutų ir reisų skaičių mažėjimą Lietuvos mastu. Aš pabrėžiu: mes nekalbame apie susisiekimą Vilniaus ar Kauno mieste, viduje, mes kalbame apie tarpmiestinį transportą. Čia, deja, maršrutų skaičius nuo 2021 iki 2023 metų yra sumažėjęs trečdaliu, o reisų – beveik dvigubai. Tai jus tikriausiai, ypač vienmandatininkus, pasiekia skundai, gana liūdni žmonių nusiskundimai apie tai, kad „O kur mano autobusas?“ Nuėmė paskutinį arba priešpaskutinį reisą, kai reikia į darbą, kai reikia ypač į ligoninę. Tai yra vyresnio, garbaus amžiaus žmonių problema, kai lieka vienas arba išvis nelieta galimybės iš savo miestelio maršrutu nukeliauti kur nors į ligoninę. Tai yra tikra drama.

Kas gi nutiko per tą laiką? Per tą laiką mes priėmėme Kelių kodeksą, kuris turėjo pagerinti situaciją, bet mes matome, kad situacija negerėja. Taip pat aš gavau informaciją iš Susisiekimo ministerijos (mes kartu su Kasparu parengėme tą projektą), kad iš esmės viena Kelių kodekso nuostata labai stipriai užkerta kelią naujų maršrutų plėtrai ir įtvirtina kelių didžiųjų įmonių oligopoliją šiuo atveju arba monopoliją būtent toje specifinėje rinkoje. Jeigu mes (čia yra konkreti istorija), jeigu Raseinių meras nori inicijuoti naują maršrutą iš Raseinių į Kauną, jis to padaryti negali, nes tas naujas maršrutas daugiau negu 50 % sutampa su kitu maršrutu, kuris jau egzistuoja. Tokiu būdu dabartinė rinka, pakankamai iškreipta, oligopolinė, yra užfiksuojama, užšaldoma ir mes naujų maršrutų pamatyti negalime.

Aš suprantu tą logiką, kodėl mes stambiosioms vežėjų įmonėms suteikiame tokias privilegijas. Todėl, kad, na, jos taip pat turi ir nepelningus maršrutus ir mes tikimės iš jų, kad jie užtikrins susisiekimą ten, kur neuždirba pinigų, ten, kur tiesiog žmonėms reikia paslaugos. Aš tik primenu, čia yra laisva rinka, čia nėra jokios valstybės pagalbos, išskyrus lengvatas tam tikroms grupėms. Bet šita skaidrė rodo dramatišką reisų ir maršrutų mažėjimą, todėl galima konstatuoti, kad rinka neveikia, ir turime ieškoti išeikių. Išeitys, aš sakytčiau (čia paskutinė skaidrė), galimos keturios sprendimo kryptys dėl tarpmiestinio transporto gaivinimo, gelbėjimo Lietuvoje. Pirma opcija yra nieko nedarymas. Maršrutai kartu su gyventojų mažėjimu, demografinėmis tendencijomis, tiesiog nyksta. Tai vyksta dabar. Jūs matote tai ekrane, aš ką tik rodžiau dramatiškai mažėjantį maršrutų skaičių.

Antras variantas buvo keliamas diskutuojant dėl Kelių transporto kodekso, tai yra agresyvi konkurencija. Tiesiog atverti rinką, leisti visiems tarptautiniams vietos vežėjams dalyvauti visuose maršrutuose ir taip tikėtis, kad rinka veiks, mes turėsime geresnę paslaugą, mažesnę kainą, geresnę kokybę ir daugiau reisų. Aš nesu laisvosios rinkos apologetas ir netikiu, kad tai kaip nors padės mažų miestelių gyventojams, todėl nesu tokios agresyvios liberalizacijos šalininkas.

Yra trečias kelias, jį aš siūlau šiuo projektu. Tai yra labai nuoširdžios, sąžiningos derybos su oligopolinės rinkos dalyviais. Aš tik primenu, absoliučiai dominuoja dvi tarpmiestinio pervežimo įmonės, tik dvi, ir tiek žinių. Mes šiuo projektu galėtume atverti diskusiją ir kalbėti apie tai: jeigu yra tam tikri įstatymų leidėjo įsipareigojimai dėl maršrutų išlaikymo vienu ar kitu rinkos dalyvių rankose, tai, matyt, turi būti tam tikri tų pačių vežėjų socialiniai įsipareigojimai, kalbant apie nepelningus maršrutus. Tos derybos, mano galva, ir būtų geriausias šių pataisų inicijavimo rezultatas. Aš tikiuosi, Ekonomikos komitete tiesiog įvyks pokalbis, kaip rasti geriausią sprendimą, kad tokio dramatiško maršrutų ir reisų mažėjimo nebūtų.

Aišku, yra ketvirtas kelias, juo aš tikiu labiausiai, bet tam reikia labai plataus politinio sutarimo. Mes tikriausiai neišvengsime nepelningų maršrutų subsidijavimo tiesiogiai iš biudžeto, mokant už kilometrus. Tai gali kainuoti ir dešimtis, ir šimtus milijonų. Bet tai yra kito politinio sezono, būsimo politinio sezono, klausimas.

Baigdamas noriu pasakyti, kad dėl prastos dabartinės demografinės situacijos iš esmės visos viešosios paslaugos traukiasi iš rajonų, iš regionų. Tai yra iš dalies natūralus procesas, mes negalime išlaikyti visų mokyklų, negalime išsaugoti visų ligoninių. Taip pat mes turime didžiulį Europos Sąjungos spaudimą, kad tuoj pradėsime baudas už tai, kad vien automobiliais važinėjame. Mano galva, tokioje situacijoje, kai demografinių tendencijų mes negalime efektyviai sustabdyti, viešojo susisiekimo tarp miestų kokybė, dažnumas turi nuolat augti. Jeigu nors viena paslauga traukiasi iš regiono, natūralu, kad mes žmonėms turime užtikrinti dažnesnį susisiekimą su didesniu miestu, o ne retesnį. Susisiekimas tampa tokia esmine ir mūsų demografinės politikos priemone, todėl aš siūlau ta taisykle vadovautis ir grąžinti į Seimo darbotvarkę viešojo susisiekimo tarp miestų temą kuo greičiau, būtent pasinaudojus šia pataisa, kuria aš siūlau atsakyti nuostatos dėl maršrutų persidengimo draudimo. Nežinau, ar tai yra geriausias sprendimas, galbūt Ekonomikos komitetas ras tobulesnę formuluotę, bet aš siūlau bent jau vėl pradėti diskutuoti apie dramatišką viešojo transporto situaciją.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėkui, yra norinčių paklausti. Pirmasis – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, manau, kad šis projektas dar labiau sumažins maršrutų skaičių. Turėjau karčią patirtį, kuomet prie ilgo maršruto prisitaikydavo žmonės su trumpais maršrutais. Jie paleisdavo tuos maršrutus prieš pat tą ilgąjį maršrutą ir iš tikrųjų po kiek laiko tas, kuris važiuo ilgesniu maršrutu, nunyko, jam kaštų nepadengdavo, nes iš vidurio buvo paimti žmonės, kuriuos jis paveždavo, taip subalansuodamas savo kaštus. Ar nemanote, kad šiuo atveju vis dėlto kaip nors kitaip reikia sureguliuoti, ypač žiūrint, kad nesidubliuotų tie maršrutai tam tikrose vietose, nes priešingu atveju mes, ko gero, rinkoje neteksime nei vieno, nei kito? O apskritai iš Europos Sąjungos reikalavimų – nė vienas maršrutas negali būti nuostolingas. Iš tikrųjų, jeigu yra maršrutas, tai šiuo metu subsidijuojame ar per studentų programas, ar per kitas programas, vis tiek jis gauna tam tikrus pinigus. Nė vienam turbūt verslininkui negali primesti šiuo metu nepelningo maršruto. Nebent todėl, kad tu taip nori, gauni, duodi kokį nors pelningą maršrutą. Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Nežinau, kolega, iš kur jūs paėmėte, kad jeigu mes leisime konkurencijai veikti geriau, tai mes staiga neteksime maršrutų. Tai nėra savaime suprantama. Aš čia, šitoje salėje, ypač iš dešinės pusės, nuolat girdžiu, kad konkurencija yra pagrindinė mažesnės kainos ir geresnės kokybės prielaida. Čia manęs nereikia įtikinti, kad taip, kartais geras reguliavimas gali padėti, aš esu reguliavimo šalininkas, aš nenoriu paleisti visiškai laisvosios rinkos, tačiau tada, kai mes turime oligopolinę rinką, kai turime du vežėjus, kurie absoliučiai dominuoja rinkoje, neleisti kitiems iš viso užėiti į rinką ir leisti visiškai dominuoti dviem įmonėms, tikrai nematau, kad tai yra... tai yra kitas kraštutinis, kuriam aš nepritariu. Aš nepritariu ir tam kraštutinumui, kad viską atverkime, jokių reguliavimų. Aš čia sutinku su jumis, kad visko gali būti, bet nuostolingų maršrutų, kolega, yra. Nuostolingi maršrutai iš dalies dengiami iš pelningų maršrutų. Viskas gerai, bet mes turime grįžti prie pokalbio su vežėjais Ekonomikos komitete. Jeigu mes negrįšime, tai aš ką tik rodžiau dramatišką situaciją mūsų regionuose. Žmonės kenčia, skambina, verkia ir sako, kas darosi, kodėl vežėjai naikina maršrutus, o mes jokių įrankių juos išlaikyti neturime, todėl reikia iš naujo šito pokalbio.

Teisės departamentas parašė, kad galbūt ne 50, gal 60, gal 40. Na, tai diskutuokime, aš visiškai tam atviras. Jeigu mes neleisime, neatversime vėl šitos diskusijos, aš bijau, kad mes arčiau kitų metų turėsime visišką fiasko. Taip, gražiai atrodys kelių vežėjų nauji elektriniai autobusai, taip, labai daug jie uždirbs iš kelionių, pelningų kelionių tarp didžiųjų miestų, bet regionuose bus labai skausminga situacija. Beje, Utena, čia žmonės taip pat labai stipriai skundėsi, kad pamažėjo maršrutų ir pamažėjo reisų.

PIRMININKAS. Klausia K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, kolega, kad iškėlėte šią problemą. Aš tikrai noriu pasakyti, kad mes, Ekonomikos komitetas, parlamentinės kontrolės tvarka šitą klausimą ne kartą svarstėme ir dabar matome, kad pagal dabartinę įstatyminę bazę, jeigu Susisiekimo ministerija norėtų, galėtų organizuoti tuos maršrutus tik tomis kryptimis, kurių dabar labai trūksta. Deja, ministerija

baksnoja į įstatymą, kad įstatymas to neleidžia. Bet mes toliau tai pratęsimė ir matau, kad reikės daryti įstatymo pataisas, kad ministeriją priverstume dirbti taip, kaip jie turi dirbti, ir mes pradėsime tokį kaip ir reguliavimą. Dabar šitas įstatymas jūsų į tą pusę ir eina, nes čia vėlgi atveriamas, ką ir E. Pupinis... visiškai išeina link laukinio liberalizavimo, kuriam jūs ir nepritariate. Taigi ar jūs negalvojate, kad reikia ieškoti to optimalaus varianto? Mes tikrai pakviesime jus į komitetą ir mes jį rasime. Šiandien ačiū už problemos iškėlimą, bet toks projektas neišspręs.

PIRMININKAS. Laikas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Iš tiesų, gerbiamas Kazy, aš pripažįstu, kad šia tema labiausiai suinteresuota yra Susisiekimo ministerija, kuri signalizuoja nuolatos, kad yra bėda, ir atitinkamai kviečia mus kuo greičiau spręsti ją. Aš visiškai jums pritariu, kad jeigu mes rasime kitą sprendimą, jeigu tai bus kita formuluotė, jeigu bus paaiškinta, kad ministerija gali tuos maršrutus naujus daryti, man viskas tiks. Aš tikrai nesu tokios aršios, radikalios, agresyvios liberalizacijos šalininkas, aš suprantu, kad reikia tiems vežėjams jausti tam tikrą nuoseklumą, tam tikrą politikos tęstinumą, jie daug investicijų daro. Visa tai suprantu labai gerai, tačiau aš nenoriu matyti, kad būtų toks dramatiškas nepelningų reisų naikinimas. To neturi būti Lietuvoje, nes pas mus ir taip viešosios paslaugos tolsta nuo žmogaus, o čia mes dar ir susisiekimą bloginame. Tai yra tiesioginis kenkimas ekonomikai, nes ekonomika laikosi ant žmonių mobilumo. Kai tik žmonių mobilumas krenta, tai atitinkamai atsiranda ilgalaikis nedarbas, socialinės problemos ir taip toliau. Mobilumas yra esminis ekonomikos variklis ir jeigu mes turime žmonių, kurių nepasiekia paslaugos ar net komercinės paslaugos, tai yra didžiulė tragedija, turime dėl to kažką daryti. Kadangi turime oligopolinę rinką, mums gana lengva bus kalbėtis su tais vežėjais, bet tą pokalbį reikia pradėti. Ir šitas niuansas jiems yra skaudus, todėl jie, manau, labai noriai eis į pokalbį su Seimu ir Vyriausybe.

PIRMININKAS. Dėkui. Primenu, klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės. Prašau, L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų jau priimdami ankstesnį įstatymą mes jautėme, kad gali būti toks variantas. Man teko kalbėti su profsąjungų lyderiais, su jų atstovais, kurie atstovavo visiems parkams regionuose, kad ateis vienas ar du vežėjai. Aš neįsivaizduoju kito sprendimo. Kaip jūs įsivaizduojate, savivaldybei parašius raštą ar dar kažkaip mes negalėsime įsteigti, nes neatitiks reikalavimų? Gal pagalba kažkokia turėtų būti, subsidija, pagalba savivaldybėms, kad jos lygiai taip pat derintų tuos maršrutus, kartu įsijungtų, nes nemanau, kad didieji vežėjai sutiks taip labai lengvai. Ar nemanote, kad čia turėtų tikrai per savivaldą eiti, nes čia ir didžiulė problema?

T. TOMILINAS (DFVL). Ačiū, kolege. Aš nuo to ir pradėjau, kad yra konkretus Raseinių atvejis, kur Raseinių meras nori sukurti naują maršrutą ir staiga jisai kaip į sieną įsiremia į mūsų priimtą įstatymą, kuris jam tiesiog neleidžia to padaryti. Jeigu jis neleidžia, tai reiškia, kad mes tam tikras lengvatas, teises, juridines lengvatas, suteikiame dabartiniams vežėjams. *Okay*, viskas gerai, bet tada prasideda derybos, jeigu jūs turite tiek daug įstatyminių lengvatų, tai gal galėtume tam tikrų socialinių įsipareigojimų priiimti tam, kad iš tikrųjų liktų tas susisiekimas regionuose? Tai čia, man atrodo, sąžiningas pokalbis ir jis gali būti tęsiamas.

Aš tikrai noriu priminti, dar nepamirškime, mes turime įsipareigojimų Europos Sąjungai. 94,2 % mūsų visų kelionių vyksta automobiliu, tai reiškia, kad mes teršiamo orą ir nepasiekiamo oro taršos mažinimo kokybės, o paskui mokėsime baudas. Tai dar to betruko, kad mokėtume baudas nevystydami savo viešojo transporto. Reikia kažką skubiai daryti. Ir tas dramatiškas mažėjimas – mes įsipareigojame mažinti taršą, o mūsų viešojo transporto parkas, ne parkas, o maršrutų ir reisų skaičiai mažėja. Na, taip negali būti.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pirmiausia noriu pasakyti, kad palaikau kolegos pateiktą projektą. Iš tikrųjų tai labai svarbu daugeliui savivaldybių. Savivaldybių, kurios arčiau didmiesčių, šiek tiek kitokia situacija negu nutolusių, bet tą klausimą reikia spręsti. Aišku, savivaldybės sugalvoja įvairių būdų: ir specialias korteles steigia, ir panašiai, bet visą laiką, kaip jūs, kolega, teigiate, klausimas iš esmės neišsprendžiamas ir paskui kuo toliau dirba, tuo

toliau turi dotuotis ir naikinti tuos nuostolingus maršrutus. Bet kalbant apie privačius vežėjus, dideles kompanijas, galbūt jūs bent preliminariai bandėte apskaičiuoti, kiek jie galėtų turėti netekčių po šito įstatymo projekto pateikimo?

T. TOMILINAS (DFVL). Aš tikiuosi, kad jie neturės jokių netekčių, o kartu su Seimu ir Vyriausybe suras geriausią sprendimą. Tiesiog plėsdami savo paslaugas jie atras naujų keleivių, atras naujų krypčių ir mes tikrai turėsime rezultatą. Aš nenorėčiau prognozuoti, kad čia būtų kokie nors nuostoliai. Sveika konkurencija dar niekam nepakenkė šitoje valstybėje. Jeigu tai yra rinka, tai ir nevaidinkite, kad čia ne rinka. Arba jeigu tai yra valstybės subsidija, tai tada taip ir pasakysime: mes subsidijuojame iš valstybės. Apsispręskime.

Aišku, aš tikiu, kad bent jau kitoje kadencijoje, jeigu geopolitinė padėtis mums leis, jeigu mes neturėsime dramatiškų iššūkių kitose sferose, tikrai keletą dešimčių ar netgi 100 mln. tai sferai reikėtų skirti subsidijuoti, kaip ir Laima klausė, tam tikrus maršrutus, kurie ir lieka nuostolingi. Gali būti tokių situacijų, kai miestai yra gerokai nutolę, neįmanoma ten gauti pelno. Ten žmonių nėra, tai traktuoti, kad ten ne žmonės gyvena, jie nenori važiuoti? Jie nori važiuoti. Sąžiningai priimkime, kiek galime subsidijuoti už 1 kilometrą, ir subsidijuokime. Taip ir tie vežėjai laimės, ir gyventojai laimės. Bet to aš nesiūlau šiandien, nėra apie tai kalbama. Šiandien kalbama apie tai, ką mes dabar, esant dabartiniam reguliavimui, galime padaryti.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau klausimų nėra. Dėl motyvų nori kalbėti už L. Nagienę. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš kalbėsiu apie regioninę politiką. Mes visiškai užmiršome, kad regione taip pat gyvena žmonės, ir priimdami ankstesnį įstatymą kaip tik mes matėme šią grėsmę. Grėsmė priėmus praėjusioje sesijoje (čia buvo galbūt prieš metus, kai priėmėme tą įstatymą), kad ateis tik keli vežėjai. Net tikėjomės, galėjo ateiti net ir iš kitų valstybių vežėjai, kurie visiškai uzurpuos, užims šią rinką, ir jie tikrai nepelningai nedirbs. Savivaldybės šiandien visiškai subsidijuoja savo gyventojus, kurie važinėja transportu po rajoną. Rajone susisiekimas yra faktiškai... Pavyzdžiui, pas mus, mūsų regione, nemokamai važiuoja vietiniu transportu. Suskaičiavus jiems yra ženkliai pigiau.

Todėl aš kviečiu kolegas šiuo momentu palaikyti, nes kaip nors pradėsime kalbėti apie tai ar Ekonomikos komitete, kaip ir pirmininkas pasakė, reikia galvoti ir spręsti tą klausimą. Bus bent pirmas žingsnis, o diskutuodami rasime reikalingą sprendimą, kuris tikrai nenuskriaustų regione gyvenančių žmonių, kad tiesiog tarpmiestinis susisiekimas būtų lygiai taip pat sėkmingas. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbės K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, iš tikrųjų problema yra. Kas tą problemą sukūrė? Šiek tiek istorijos. Buvo pandemijos laikotarpis. Taip, tada reisų savaime sumažėjo dėl to, kad nebuvo galima važiuoti jokių transportu. Toliau buvo ir Transporto kodekso keitimas. Mes jį priėmėme praėjusiais metais. Kas po to atsitiko? Dabar gerai įsiklausykite.

Iš tikrųjų čia buvo minėta, kad dabar dvi kompanijos. Iš viso dirba ten 36, virš 30 kompanijų. Iki pandemijos dirbo virš 40 kompanijų, Lietuvoje važinėjo. Taigi čia sakyti, kad yra kažkoks monopolis, ne visai sutikčiau. Savivalda šitam projektui buvo pritarusi. Tačiau kas atsitiko? Susisiekimo ministerija nesudarinėjo sutarčių. Siūlė sudaryti trumpalaikes sutartis. Kas tada? Vežėjai kreipėsi į teismą ir dabar laimi bylas, atsiranda vis daugiau tų maršrutų. Jie paprasčiausiai nesudarinėjo trumpalaikių. Įsivaizduokite, kad reikia atnaujinti transportą, nes yra reikalavimai kodekse, ten dešimties metų turi būti transporto priemonė, reikia pirkti. Ateina jis į banką, turi trumpalaikę sutartį. Kas jam skolins pinigų? Niekas neskolina. Viena iš priežasčių. Dabartiniu metu, sakau, teismas jau ilgalaikes sutartis... Kur aš matau išeitį? Ir dabar galima, jeigu Susisiekimo ministerija, Transporto saugos administracija, kuri iš tikrųjų dirba labai sunkiai ir vangiai, galėtų ten, kur yra probleminiai, čia Raseiniai, kiti, paprasčiausiai pasiūlyti, kad vežtų dažniau žmones. Ir ten būtų galima vežti, bet šio žingsnio nedaro, mosikuoja kodeksu, kad 50 % neleidžia.

PIRMININKAS. Laikas!

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Tikrai 50 % leidžia, tikrai reikia lankstesnės sistemos. O mes, komitetas, tikrai prisižadame ir kviečiame visus grįžti. Ką darysi, padirbsime už ministeriją.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

Dėl darbotvarkės 2-13 klausimo, suprantu, nėra 29 Seimo narių parašų, šiandien nesvarstysime.

15.11 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2426(4) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas. R. Tamašunienė kviečiama į tribūną pristatyti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mielai kolegos, aš tikrai šią kadenciją kaip niekada daug pristačiau šia tema įstatymų projektų. Ir šis buvo patobulinti skirtas projektas. Todėl dar kartą teikiu signalizuodama dėl didelio intensyvumo kelių būklės, dėl žiedinių savivaldybių finansinių išgalių tvarkyti savo infrastruktūrą, dėl naujai besiplečiančių gyvenviečių ir poreikio faktiškai miesto kokybės gatvių, kur yra labai tankiai gyvenama gyventojų, kur reikia sudaryti sąlygas saugiai vaikščioti šaligatviais tiek vaikams, tiek kitiems.

Tam, be abejo, reikia didelių finansinių investicijų. O Kelių priežiūros ir plėtros programai jau kelerius metus nėra skiriama jokie papildomo finansavimo, koks buvo daugybę metų būtent žiedinėms savivaldybėms, todėl, aš manau, tą situaciją reikėtų taisyti ir pačią metodiką pataisyti taip, kad vis dėlto bent šiek tiek didesnis finansavimas būtų nukreiptas ten, kur tos investicijos realiai labai greitai atsiperka, vertinant kaip tik eismo intensyvumo kriterijų.

Kelių priežiūros ir plėtros programa sudaroma realiai iš trijų tokių didesnių dalių: 67 % yra skiriama valstybinės reikšmės keliams, 33 % – savivaldybių vietinės reikšmės keliams. Būtent savivaldybių sąskaita yra suformuotas 9 % vadinamasis rezervas arba priemonė, skirta vietinės reikšmės keliams, kurie yra svarbūs valstybės objektai.

Mano vertinimu, jeigu valstybė pasako, kad vienas ar kitas savivaldybės vietinės reikšmės kelias yra svarbus valstybei, jis turėtų būti finansuojamas arba iš valstybinės reikšmės finansavimo kišenės, arba iš kitų programų. O tų programų, mano vertinimu, yra pakankamai. Ekonomikos ir inovacijų ministerija turi priemonę keliams būtent ekonomikos plėtrai užtikrinti. Dabar radosi nauja programa – Karinio mobilumo programa, kur taip pat iš tos programos galima valstybei svarbius objektus tvarkyti, tai yra kelių infrastruktūrą. O štai žiedinės savivaldybės, kur vyksta ir sunkiasvorių mašinų eismas, ir tie patys karinio mobilumo keliai eina būtent per žiedinių savivaldybių teritoriją – tiek Kauno rajono, tiek Vilniaus rajono, be abejo, ir Šiaulių didelė aglomeracija gyventojų, kur tas poreikis yra didesnis, todėl paliekamus 9 % valstybės rezervo, aš manau, būtų tikslinga nukreipti būtent į priemiesines arba žiedines savivaldybes, į jų biudžetus ir taip pagerinti tų kelių infrastruktūros kokybę. Kaip Seimo narys, išrinktas būtent iš žiedinės savivaldybės vienos dalies... Vienas iš pagrindinių klausimų iš bendruomenių, iš seniūnų, seniūnaičių, atskirų piliečių yra kaip tik kelių būklė ir labai jau ilgas laukimas, kuomet atsirastų bent kokia kelio infrastruktūra tankiai apgyvendintose gyvenvietėse. Todėl aš manau, kad neskriaudžiant kitų savivaldybių, nė kiek neatimant iš kitų, o būtent iš tos kišenės, kuria realiai disponuoja Susisiekimo ministerija, siūlau paskirti šešioms Lietuvos žiedinėms savivaldybėms, kur yra didelis eismo intensyvumas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Yra norinčių paklausti. Pirmoji klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege Rita, jūs žinote mano nuomonę. Ar negalvojate galbūt palikti tą rezervą mažesnę, o padidinti savivaldybėms, vietoj 33 %, tarkime, būtų 38 %, o 4 % būtų tas rezervas? Negalvojate apie tai?

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš buvau pateikusi visus 9 % atiduoti į savivaldybių kišenę ir taip padidinti savivaldybių, visų savivaldybių dalį, bet ir tokiam sprendimui nebuvo pritarta. Tai galvoju vis dėlto koncentruotis į tą kelių infrastruktūrą, kur tas poreikis yra didžiausias, vertinant gyventojų ir eismo apkrovimo požiūriu.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tiesų nežinau, kaip čia tikėtis jums balsų, kuomet čia Seimo nariai faktiškai iš visos Lietuvos ir kažkodėl pradės rūpintis aplinkinėmis savivaldybėmis, kur gyvena nemažai žmonių. Tačiau vėlgi, palyginus kelius regione su šiais keliais, kuriems buvo praeitą kadenciją ministro J. Narkevičiaus skirta dešimtys milijonų eurų, tai iš tikrųjų sąlygos ir taip nevienodos. Ar nemanote, kad vis dėlto geriau jums bandyti teikti, kad būtų

didinama visoms savivaldybėms, ne išskirtinai šešioms, kurios ir taip neblogai gyvena, o visai Lietuvai? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Pirmiausia noriu atsakyti į antrąją klausimo dalį. Susisiekimo ministerija ir mūsų dalyvavimas Vyriausybėje per pusantrų metų padidino investicijas į kelius, išgelbėjo merdinčias kelių įmones. Ir iš tikrųjų visoje Lietuvoje iki šiol gauname merų linkėjimus, kad tikrai savivaldybės pajuto, kad vietinės reikšmės keliams, žvyrkeliams asfaltuoti buvo skiriamas pakankamas dėmesys būtent paskutiniaisiais kadencijų metais.

Antras mano atsakymas. Noriu pasakyti, mieli kolegos iš visos Lietuvos, iš visos Lietuvos žmonės didžiuosiuose miestuose ir gyvena. Tai yra jaunimas iš jūsų savivaldybių apsigyvena, dirba, tęsia mokslus šitose savivaldybėse ir jie, kaip mokesčių mokėtojai, tikisi, kad jiems bus pagerinta gyvenimo kokybė. O infrastruktūra ir jos kokybė atspindi ir žmonių pasitenkinimą gyvenamąja aplinka, vienas iš pagrindinių tokių rodiklių, mano vertinimu. Tai labai labai kviečiu palaikyti, nes tikrai tose savivaldybėse gyvena jauni žmonės iš visų savivaldybių.

PIRMININKAS. Ir klausia Z. Balčytis. Prašau.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, pirmą kartą girdžiu tokią nuostabią kalbą, kad pinigų yra, pinigų pakanka, kad tose žiedinėse savivaldybėse gyvena piliečiai, kurie yra to nusipelnę, bet turbūt mes turime turėti omenyje, kad tie piliečiai, kurie ateina į tas žiedines dideles savivaldybes, kai kurie yra atėję iš mažų savivaldybių, kurios nepriklauso jūsų apibrėžimui. Tai mano klausimas būtų, ką daryti toms savivaldybėms, kurios neįeina į žiedinių savivaldybių sudėtį, kurios pagal jūsų projektą ateityje savo kelių infrastruktūrai gerinti, atstatyti gaus dar mažiau?

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ne, jūs labai klaidingai supratote mano projektą. Aš jokiais būdais nei vienu procentėliu nemažinu dabartinio visų savivaldybių vietinės reikšmės kelių finansavimo. Nei vienu procentėliu. Aš apeliuoju į tuos 9 %, kurie paliekami kaip atskira kišenė ir yra skiriami pagal Susisiekimo ministerijos nustatytus kriterijus, pagal nustatytą tvarką. Tik toms savivaldybėms (vos kelioms, dar mažiau negu šešioms, mano vertinimu) gali būti paskirta, kuriose keliai pripažįstami kaip svarbus valstybei objektas. Pavyzdys – Jonavos aplinkkelis arba Klaipėdos prospektas, tokie didžiausi projektai. Jie tik du gauna šiuo metu, sakykime, didesnę finansavimą. Visos kitos savivaldybės negauna iš tų 9 %. Tai aš apeliuoju tik į tuos 9 %, kad būtų įvertintas eismo intensyvumas ir atsiperkamumas tų investicinių projektų, nes tikrai ten, kur važiuoja daug automobilių, kelias labai greitai atsiperka.

PIRMININKAS. Dėkoju, daugiau klausimų nėra. Ačiū pranešėjai. Dabar dėl motyvų už kalbės K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pasižiūrėkime į savivaldybių tarybų nustatytas tvarkas. Savivaldybių tarybos irgi sprendžia klausimus dėl kelių. Kadangi finansavimas yra beprotiškai mažas, jį reikėtų vėl didinti iki 80 %, iš akcizo už kurą padidinti iki 80 %, kad problemos spręstųsi. Bet tai kodėl mes negalime geraisiais pavyzdžiais remtis ir iš savivaldos? Ten jie ir nustato tuos kriterijus, ir pasirenka kelius pagal intensyvumą, pagal gyventojų skaičių. Manau, kad visi gyventojai, kurie gyvena aplink didmiesčius, ir tie patys miestiečiai, kurie gyvena sodybose aplink, sakykime, Vilnių ar kitus didžiuosius miestus, tikrai nusipelno geresnės situacijos. Tai kviečiu palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš, kreipdamasis į projekto iniciatorę, siūlyčiau ne kažkelintą kartą teikti tokius projektus dėl privilegijuotų žiedinių savivaldybių kelių tvarkymo finansavimo, o teikti rimtą projektą dėl žiedinių savivaldybių panaikinimo. Kur jūs pasaulyje rasite dar tokį nesusipratimą kaip Lietuvoje, kur yra savivaldybės, kurių centras yra ne tos savivaldybės teritorijoje, o kitos savivaldybės teritorijoje? Greičiau darykime čia tvarką. Šiaulių rajono atveju kurkime atskirą Kuršėnų savivaldybę, ten kitas dalis junkime prie Šiaulių ir taip toliau. Vilniaus rajono atveju kurkime Nemenčinės savivaldybę, dar kur gal kokią.

O dabar dėl to tariamo pagrindimo, kad reikia didesnio finansavimo, tai čia trūksta elementarios logikos. Iš kitų rajonų žmonės į didžiuosius miestus per tas žiedines savivaldybes važiuoja

ne vietiniais keliais, o važiuoja magistraliniais keliais, kuriuos tvarko ne savivaldybės. Taigi, čia nėra jokio net teorinio pagrindo kalbėti apie didesnę finansavimą žiedinių savivaldybių keliams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Tvarka bus padaryta, Jurgi, kaip jūs sakėte. Matau, vidaus reikalų ministrė apsidžiaugė.

O dabar mes balsuosime iš pradžių dėl šito projekto ir po to dėl kitų darbotvarkės klausimų. Kviečiu, kas pritaria po Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pateikimo, balsuoti už, kas turi kitą nuomonę – prieš arba susilaikyti.

Balsavo 108: už – 41, prieš – 19, susilaikė 48. Nepritarta. Balsuojame alternatyviai: kas už tobulinimą – už, kas už atmetimą – prieš.

Balsavo 113: už – 60, prieš – 53. Seimas nusprendė grąžinti iniciatoriams tobulinti.

Dabar grįžtame į darbotvarkės pradžią.

15.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Jono Makauskio atleidimo iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nario pareigų“ projektas Nr. XIVP-3566 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-1 klausimas, tai yra nutarimo „Dėl Jono Makauskio atleidimo iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nario pareigų“ projektas. Priėmimo stadija. Kviečiu balsuoti, kas pritaria nutarimui.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 115 – visi 115 už. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

15.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Karolio Januševičiaus skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nariu“ projektas Nr. XIVP-3567(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – dėl Karolio Januševičiaus skyrimo VERT'o nariu. Taip pat priėmimas. Kviečiu balsuoti, kas pritaria nutarimo projektui.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 118 – visi 118 balsavo už. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)
Sveikinimai kandidatui su paskyrimu. (*Plojimai*)

15.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projektas Nr. XIVP-3604 (pateikimo tęsinys)

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projektas. Pateikimo stadija. Kviečiu balsuoti, ar pritariame.

Balsavo 116: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 21 dieną. Galiu tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.28 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3605 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. Kviečiu balsuoti, ar pritariame.

Balsavo 118: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

15.29 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3574 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti po pateikimo. (*Balsai salėje*) Taip, stabdykime balsavimą, ne tas klausimas buvo paliktas. Ačiū už žvitrįą akį. Dabar bus gerai. Balsuojame dėl darbotvarkės 2-6 klausimo po pateikimo.

Balsavo 116: už – 110, prieš nebuvo, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną.

Suprantu, replika – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Kadangi ir Teisės departamentas, prašau Vyriausybės išvados. Dėl kito analogiško projekto taip pat buvo Vyriausybės išvada. Pažiūrėsime, kokią gausime Vyriausybės išvadą.

PIRMININKAS. Supratau. Yra siūloma prašyti Vyriausybės išvados. Kviečiu apsispręsti ir balsuoti, ar pritariate Vyriausybės išvados prašymui.

Balsavo 118: už – 111, prieš – 3, susilaikė 4. Išvados prašome.

Kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Ar galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.30 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3594 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl pateikimo.

Balsavo 116 – visi 116 balsavo už. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas SRDK. Taip pat siūloma svarstyti gegužės 7 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.31 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15³ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3572 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo statuto 15³ straipsnio pakeitimo projektas. Pateikimas. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 94: už – 49, prieš – 12, susilaikė 33. Yra pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 27 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.32 val.

Baudžiamojo kodekso 64¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3238, Baudžiamojo proceso kodekso 336 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3242 (pateikimo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 2-9 klausimas, bendras paketas, – Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimo įstatymų projektai. Pateikimas.

Balsavo 98: už – 85, prieš – 2, susilaikė 11. Po pateikimo yra pritarta. Pagrindiniu komitetu dėl abiejų siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 27 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.32 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 13 ir 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3568(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3569(2) (svarstymas)

Dabar dėl 2-10 paketo buvo pasiūlymų. Gal aš iš pradžių paprašysiu J. Gudauską pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl Žemės įstatymo ir Vietos savivaldos įstatymo ir tada netrukus taip pat apsispręsimė dėl pasiūlymų. Prašau.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiandien komitetas surengė posėdį ir apsvarstė Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymus...

PIRMININKAS. Iš pradžių bendrą išvadą, ar pritariate bendrai.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). ...pasiūlymus dėl abiejų įstatymų projektų. Visiems kitiems komitetas nusprendė nepritarti... visiems jiems nusprendė nepritarti. Balsavimo rezultatai: už – 5.

PIRMININKAS. Supratau. O bendrai dėl įstatymų pritariate?

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Bendrai – taip.

PIRMININKAS. Supratau. Gerai, tokios išvados kol kas mums pakanka.

Dabar dėl pasiūlymo. Aš suprantu, diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Yra pasiūlymas. Pirmasis yra S. Gentvilo. Prašau, Jonai, jus likti, pakomentuosite, jeigu ką. Pasiūlymas papildyti 1 straipsnio... 13 straipsnio pakeitimas. Taip, Simonai? Prašau pristatyti pasiūlymą.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas pirmininke, kadangi mano yra keturi pasiūlymai ir jie yra susiję, tai aš pristatau bendrai ir balsavimas būtų dėl vienintelio. Gerbiama J. Gudausko ir K. Navicko pirminis projektas iš tikrųjų sprendė problemą, kuri yra šiandien aktuali – miestuose, miesteliuose nutrūko laikinojo naudojimo sutartys ir rudenį užsėti laukai negali būti deklaruoti. Tą problemą sprendė pirminis projekto variantas, tačiau Kaimo reikalų komitete projektas išsiplėtė į kaimiškas teritorijas, kuriose nėra problemos, ir faktiškai laikinasis naudojimas net išplečiamas. Tai reiškia, kad nuo šiandien, priėmus tokią versiją, kaimo vietovėse bus galima sudaryti naujas laikinojo naudojimo sutartis su naujais savininkais, kurie neturi istorinio lūkesčio. Mes, Aplinkos ministerija, registruodami šituos keturis kompleksinius pasiūlymus, siūlome grįžti prie pirminio projekto varianto, kurį suformulavo J. Gudauskas ir K. Navickas, ir spręsti miestų, miestelių problematiką, nes, jeigu nenubalsuosime pagal šitą projektą, įsigalios telefoninė teisė: NŽT darbuotojas, žinodamas, kad yra laisva žemė, paskambina draugui, draugeliui ar sėbrui, pasako, kad atsiųstų prašymą, ir visiškai be kriterijų laisva valstybinė žemė bus perduota žmonėms ne konkurso būdu. Tai yra neteisinga, tai yra neskaidru, tai nesprendžia problemų. Mes siūlome susiaurinti projektą ir grįžti prie originalios J. Gudausko ir K. Navicko versijos...

PIRMININKAS. Dėkui.

S. GENTVILAS (LSF). ...ir prašyčiau palaikyti keturis pasiūlymus vienu balsavimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar dėl motyvų tuoj mes įjungsimė, suteiksime galimybę. Genda kompiuteriai, gal reikės kam nors paskolinti kokį kompiuterį, bet ta galimybė dabar jau atsirado, prašau dar kartelį pristatyti komiteto verdiktą dėl šių pasiūlymų, gerbiamas Jonai.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė Seimo nario pasiūlymui, nes pasiūlymas susiaurina Kaimo reikalų komiteto siūlomą ratą asmenų, kuriems gali būti išduotas sutikimas laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti laisvos valstybinės žemės plotais, kuriuose nesuformuoti žemės sklypai (laikina šią žemę naudoti iki 2023 m. gruodžio 31 d., o jiems atsisakius – ūkininkai). Taip pat Kaimo reikalų komitetas siūlo leisti tokius sutikimus išduoti ne tik miestuose, bet ir kaimuose. Pasiūlymas susiaurina ratą subjektų, galinčių išduoti ir (ar) panaikinti sutikimus laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti laisvos Valstybės žemės fonde esančios žemės plotais, kuriuose nesuformuoti žemės sklypai.

Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikykite, gal yra dešimt Seimo narių, kad galėtume apsvarstyti šį pasiūlymą. Už pasiūlymą dėl motyvų kalbės A. Jakavonytė. Prašau.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Aš tikrai palaikau susiaurintą tą variantą, kaip siūlo J. Gudauskas. Iki šiol būdavo, kad tikrai, ką ir S. Gentvilas minėjo, susitariama ir deklaruojama, gaunamos išmokos, jau ne vienus metus tai vyko. Manau, reikia užbaigti visa tai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Ir ponias A. Jakavonytė taip pat kalbėjo prieš pasiūlymą, nes pritarė J. Gudausko sakymui, kad mes jau šiandien turime tą žemę dirbti. Aš nežinau, ar turiu teisę dar kartą kalbėti dėl šio pasiūlymo, bet vis dėlto norėčiau pasakyti, kad nereikėtų iš karto vertinti pagal kažkokį sugedimo laipsnį, kad čia numatoma korupcija, dar kas nors daroma. Pagal pasiūlymus korupcinis laipsnis turėjo užaugti daug stipriau, tai yra savivaldybės meras vienas būtų galėjęs nuspręsti, kam skirti tą žemę, kam neskirti. Iki šiol mes neturėjome problemų dėl žemės naudojimo. Problema būtų viena – žemės nenaudojimas. Nenaudojimas reiškia, kad valstybė būtų atsakinga už apleistą ir neprižiūreitą žemę. Tai siūlau pritarti tam variantui, kuriam komitetas jau buvo pritaręs, ir tęsti diskusijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai dar kartelį, kad visiems būtų aišku, yra S. Gentvilo pasiūlymai, kuriais jisai išbraukia, aš suprantu, dalį straipsnių ir, kaip pats sakė, grąžina įstatymą į tą, kuris buvo pačioje pradžioje. Tai mes balsuojame dėl S. Gentvilo pasiūlymų. Mes dabar balsuojame dėl keturių S. Gentvilo pasiūlymų, nes mes svarstome siūlymus. Kviečiu...

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Komitetas nepritarė šiems siūlymams, o mes balsuojame dabar dėl jų, nes jie buvo pristatyti, motyvai išsakyti. Ar dar?.. Atsiprašau, sustabdykime balsavimą. Taip, prašau, K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. (*Balsai salėje*) Dėl aiškumo...

PIRMININKAS. Dėl siūlymų balsuojame.

K. MAŽEIKAS (DFVL). ...nes abu pasisakė, ir kolegė A. Jakavonytė, ir V. Pranckietis, kalbėjo lyg prieš, nors užsirašė abu priešingai. Kad būtų aiškumas... (*Balsai salėje*) Jinai kalbėjo už tai, kad būtų kaip J. Gudausko pirminiame projekte, vadinasi, kad nebūtų išplečiamos tos galimybės. Kad būtų aiškumas, reikia pasakyti jums, kaip posėdžio pirmininkui, kad komitetas nepritarė Simono siūlymui ir abu kalbėję kalbėjo prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, ar dar kas nori? Taip, prašau, ponas...

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš tikrai noriu dėl vedimo tvarkos aiškumo, nes Kaimo reikalų komitetas nuo originalaus... Yra antras įstatymo variantas. Ar mes neturime balsuoti dėl antro varianto ir tik tada jau kalbėti apie siūlymus?

PIRMININKAS. Ne, mes neturime balsuoti dėl antro varianto. Komitetas yra apsvarstęs, išvada yra pristatyta ir dabar yra pristatomi siūlymai, kuriuos... Aš jau tikrai negaliu už tuos, kurie šneka dėl motyvų, atsakyti, kaip jie paaiškino, taip jūs ir supratote. Ir dabar mes balsuosime dėl S. Gentvilo keturių pasiūlymų *in corpore*, ar pritariame jiems, ar nepritariame. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 109: už – 28, prieš – 25, susilaikė 56. Pasiūlymams nėra pritarta.

Ar yra norinčių kalbėti dėl šio projekto? Nėra norinčių kalbėti. Apsisprendime dėl pritarimo šiam įstatymui po svarstymo. Dėl Žemės įstatymo. Po to dar apsvarstysime Vietos savivaldos įstatymą, dėl jo irgi yra siūlymų. Dabar dėl Žemės įstatymo, dėl 2-10.1 klausimo.

Balsavo 104: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 5. Pritarta po svarstymo.

Buvo dėl lydimosios Vietos savivaldos įstatymo. Išvados yra pristatytos. Bet taip pat buvo S. Gentvilo siūlymai. Kai kurie buvo susiję, bet vienas lyg ir naujas: dėl patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės naudojimo, susijusio su statytojo teisės įgyvendinimu, komunikacijų ir taip toliau. Ar jūs norite pristatyti šitą siūlymą? Prašom. S. Gentvilas pristatys siūlymą dėl Vietos savivaldos įstatymo. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jie niekaip nesusiję su pirmu projektu.

PIRMININKAS. Kiti buvo susiję, šitas ne. Taip?

S. GENTVILAS (LSF). Nėra susiję. Lietuvos savivaldybių asociacija kreipėsi į Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą dėl perteklinių tarybos funkcijų, kurias tikrai gali atlikti meras. Trys pasiūlymai, susiję su tuo. Anksčiau Nacionalinė žemės tarnyba per dieną priimdavo sprendimus dėl valstybinės žemės įkeitimo, dėl savininko pasikeitimo sutikimo, dėl žemės sklypo plano. Šiandien tarybos, savivaldybių tarybos, yra perkrautos ir pusė tarybos sprendimų yra visiškai nominalūs, technokratiniai – dėl sutikimo įkeisti valstybinę žemę, pakeisti savininką, ir sandoriai vėluoja po 30 dienų.

Tai Savivaldybių asociacija oficialiu raštu kreipėsi į Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, kad šita kompetencija būtų nuleista į mero lygmenį. Šitie pasiūlymai tai atspindi. Jie turi pritarimą, tikiu, ir VVSK, tikiu, ir Savivaldybių asociacija yra paskambinusi daliai jūsų Seimo narių. Labai prašyčiau pritarti jiems, nes tai paankstintų daugumą sprendimų bent mėnesiu ir sutaupyti tarybos darbą, nuleidžiant šią kompetenciją į mero lygmenį. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėkoju pristatiusiam. Tik dar kartelį. Čia yra dėl 1 straipsnio (27 straipsnio pakeitimas) du siūlymai. Ir tada dar yra kitas – 2 straipsnio pakeitimas. Tai ar jūs dėl visų pasisakėte? Dėl visų? Gerai. Dėl visų šių trijų siūlymų.

Dabar taip. Komiteto verdiktas buvo tas pats, aš suprantu, analogiškai, taip? Išvada – nepritarti. Dabar kviečiu pasisakyti dėl motyvų. Manykime, kad yra dešimt svarstančių. Prieš kalbės V. Pranckietis. V. Pranckietis gali kalbėti prieš.

V. PRANCKIETIS (LSF). Aš atsisakau.

PIRMININKAS. Atsisako. Prieš kalbės K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jeigu norime šiuo įstatymu daugiau skaidrumo, kai buvo prieš tai ministro pasiūlymai, kad lyg ir bus kažkoks gėris, tai tikrai norėtusi, kad vienoje vietoje, kalbant apie gėrį, nebūtų kalbama priešingai šiuo pasiūlymu, nes vien merui perduoti funkciją... Jeigu kalbame apie viešumą, apie sprendimų priėmimą ir bendruomenės, tarybos narių įtraukimą, kur tai bus vieša, turbūt kalbėti, kad tai yra biurokratinis laiko gaišimas, manau, tikrai nesąžininga šiuo atveju ir kai kuriais atvejais turbūt diskusijų dėl...

Čia kalbame ne apie privačią žemę – apie valstybinę žemę. Jei vienas asmuo arba du asmenys nuspręs, kokia turi būti tolesnė žemės paskirties funkcija, manau, tikrai nesąžininga. Manau, kad tarybos nariai *in corpore* turi dalyvauti priimant sprendimus. Jeigu buvo padaryta klaidų, kad lyg ir NŽT kažkada sprendimą priimdavo per 1 dieną, tai, manau, tuo keliu toliau eiti negalima, nes pirminis tikslas lyg ir buvo kovoti su tuo, su tais nesąžiningais veiksmais, kuriems lyg ir buvo užkertamas kelias. Tikrai, kolegos, kviečiu nepalaikyti šito siūlymo, galbūt ateityje ieškoti sprendimų dėl kai kurių išskirtinių atvejų kalbant. O ministrui palinkėsiu teikti atskirą įstatymo projektą, jį bus galima išdiskutuoti, aprašyti ir išgryninti tuos atvejus, kuriais galėtų meras arba kitas įgaliotas asmuo priimti sprendimus. Čia apie servitutus ir taip toliau. O apie žemės panaudą turbūt turėtų kalbėti visa taryba ir tai turėtų būti maksimaliai vieša ir skaidru. Todėl kviečiu nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu balsuoti dėl šio klausimo. Dėl šio pasiūlymo, atsiprašau. Dėl S. Gentvilo pasiūlymo.

Balsavo 102: už – 27, prieš – 33, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl viso projekto dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręskime dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 108: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

Gerbiamieji kolegos, šiek tiek pratęsiu balsavimo intervalą, nes dar nespėjome dėl visų balsuoti. Po to, kai pabalsuosime, liks du klausimai pristatyti ir bus posėdis baigtas. Iškart anonsuojau. Tai dabar, jeigu jūs pritariate, judame, dirbame toliau.

15.48 val.

Kelių transporto kodekso Nr. I-1628 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3482 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Kelių transporto kodekso 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Apsispręskime po pateikimo.

Balsavo 104: už – 54, prieš – 6, susilaikė 44. Po pateikimo yra pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 21 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Darbotvarkės 2-15 klausimas, tai yra Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo... Atsiprašau, dėl šito jau balsavome. Taip. Ir 2... Ir viskas, teisingai?

Dabar, gerbiamieji kolegos, taip, liko pateikti du klausimus. Manau, gal galime sutarti, kad po kiekvieno dėl jų balsuojame, ir posėdis baigtas.

15.49 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3609, Civilinio proceso kodekso 646, 650 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 583¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3610, Bausmių vykdymo kodekso 6, 100 straipsnių pakeitimo ir 7, 8 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3611, Baudžiamojo proceso kodekso 163, 307, 342 ir 352 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3612, Administracinių nusižengimų kodekso 672 ir 676 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3613 (*pateikimas*)

Kviečiu finansų ministrę G. Skaistę pristatyti paketą – 2-14.1 klausimą ir lydimuosius – Mokesčių administravimo ir kitus įstatymų projektus. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mokesčių administravimo įstatymu ir lydimaisiais projektais įgyvendinama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano reforma – vienas langelis prievolėms valstybei sumokėti. Projektai parengti sprendžiant esamos nemokestinių prievolių valstybei administravimo sistemos trūkumus. Paprastai tariant, Valstybinė mokesčių inspekcija galės išieškoti prievolės valstybei iš sąskaitų, kaip šiuo metu yra su mokestinėmis skolomis, ir tokiu būdu tų žmonių, kurie turi susimokėti nuobaudas, tačiau galbūt yra pamiršę ir pavėluoja susimokėti, tokios skolos būtų nurašytos iš sąskaitų ir kainuotų tikrai 2 eurus, užuot perdavus, kaip šiuo metu yra, antstoliams ir sukaupus kartais kelis kartus didesnes sumas negu pati nuobauda.

Tokiu atveju dabartinėje sistemoje nėra išsamios vienos valstybei skolingų asmenų duomenų bazės, yra neracionaliai naudojami instituciniai ištekliai, nes keletas institucijų vykdo tas pačias funkcijas, kurios institucijoms, išskyrus Valstybinę mokesčių inspekciją, nėra būdingos, ir nepagrįstai brangus išieškojimo iš sąskaitų procesas, procesai neunifikuoti, išskaidyti. Taigi su nauja sistema, kuri pradėtų veikti nuo 2026 m. liepos 1 d., prievolės valstybei administruotų ne keletas skirtingų institucijų, o vienas administratorius, tai yra Valstybinė mokesčių inspekcija. Valstybinė mokesčių inspekcija vykdytų šių prievolių apskaitą, skolų išskaitymą iš mokesčių permokos, skolininkų informavimą apie skolas, išieškojimą iš sąskaitų, išieškojimo iš turto perdavimą antstoliams. Na ir tikimės, kad šios nuostatos pagerins skolų administravimą ir kartu ženkliai sumažins mokėtinas sumas, kurios yra priskaitomos iš žmonių, kadangi mokėtų baudą plius 2 eurus už nurašymą nuo sąskaitos, užuot baudas perdavus antstoliams. Jeigu sąskaitoje pinigų nėra, tokios baudos ar kitos valstybės prievolės būtų perduotos antstoliams, jeigu matytume, kad asmuo turi turto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių paklausti. Pirmoji – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, išieškojimas iš sąskaitų. Man tai... Įspėjimo nebus ar bus įspėjimas ar pranešimas, kad žmogus susigaudytų? Kitas momentas, iš kur jūs žinosite? Yra socialines išmokas gaunantys žmonės, kurie iš to gyvena, ir jeigu jūs nurašysite iš tos sąskaitos, į kurią jam yra pervedama socialinė išmoka, kaip tokiu atveju bus? Aš sutinku, kad antstoliams mes neduosime uždirbti, tikrai iš esmės pritarsiu, bet kaip jūs tą momentą sutvarkysite? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Įspėjimas bus ar nuobaudos, ar prievolės susiformavimo metu, kaip ir šiuo metu atsiunčiamas pranešimas apie tai, kad yra administracinis nusižengimas ir reikia sumokėti nuobaudą. Jeigu nebus sumokėta per nustatytą laikotarpį, Valstybinė mokesčių inspekcija kaip ir apie visus kitus praneš per informacines sistemas, kad turite susimokėti. Ir jeigu dar per

14 kalendorinių dienų žmogus nesusimokės, tai ta suma bus nurašyta iš jo sąskaitos, tarkime, nuobauda už tam tikrą administracinį nusižengimą.

Kalbant apie kitas duomenų bases, su kuriomis yra susijęs skolų išieškojimo procesas, kaip šiuo metu yra socialinės išmokos, gaunamos per tam tikras sąskaitas, kaip šiuo metu specialia informacine sistema naudojasi antstoliai, taip Valstybinė mokesčių inspekcija naudotusi ta pačia informacine sistema, matyt, kiek pajamų žmogus turi, kiek iš jo galima nurašyti. Tai būtų vykdoma pagal tą pačią sistemą, kaip vykdo antstoliai, tiesiog nebūtų to išieškojimo proceso kaštų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, ačiū už pristatymą. Mano toks paprastas klausimas: kažkas atsitiko ar geriau vėliau negu niekada?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Turėjome išsamias diskusijas su antstolių bendruomene, taigi procesas nebuvo lengvas, bet, man atrodo, pats sprendimas yra reikalingas, reikšmingas, tikrai padės geriau administruoti baudų išieškojimą po kitų prievolių valstybei ir kartu, matyt, nebus tų per teklinių pajamų tiems žmonėms, kurie galbūt tame procese nebūtinai turi dalyvauti.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau klausiančių nėra. Ačiū ministrei. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti ir balsuoti, ar pritariame šiam projektų paketui po pateikimo. Iškart balsuojame, teisingai.

Balsavo 90: už – 73, prieš – 1, susilaikė 16. Po pateikimo yra pritarta.

Skubos tvarkos dėl šio paketo nėra siūloma. Ir siūlomi komitetai analogiškai, kaip parašyta ir patvirtinta Seniūnų sueigos, – Biudžeto ir finansų komitetas, dėl kitų – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Vienus svarstyti gegužės 7 dieną, kitus – gegužės 30 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

15.55 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2749 (pateikimas)

Ir paskutinis šios dienos klausimas. J. Baublys pristato Miškų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Kviečiu jį į tribūną pristatyti.

J. BAUBLYS (*LSF*). Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti Miškų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Vyriausybės programoje aiškiai įsipareigota (cituojau): „Padvigubinsime lietuviškos medienos ir biomasės pridėtinę vertę paskatinę vertės grandinių plėtrą ir inovacijas. Reguliaciniais mechanizmais skatinsime maksimalų biomasės pridėtinės vertės sukūrimą šilumos ūkyje, statyboje ir bioekonomikoje.“

Šis įstatymo projektas visiškai atitinka ir padės įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje iškeltus tikslus ir įtvirtins konkrečius kriterijus, lemiančius aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą šaliai, kryptingai panaudojant valstybiniuose miškuose užaugintą medieną. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad didmeninėje prekyboje, aukcionuose parduodamos žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavimas organizuojamas tokia tvarka, kad ne mažiau nei 80 % šiuose aukcionuose parduotos žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų iki jų eksporto būtų perdirbta į aukštesnės pridėtinės vertės gaminius Lietuvoje. Medienos pramonė yra tradiciškai stipri ir svarbi visos valstybės ūkio šaka – Lietuvoje per metus šis pramonės sektorius sukuria net apie 11 % bendrojo vidaus produkto. Mediena ir jos dirbiniai sudaro 12 % (4,2 mlrd. eurų) viso šalies eksporto. Šio sektoriaus įmonės užtikrina apie 10 % visų darbo vietų Lietuvoje. Didžioji dauguma dirba regionuose.

Remiantis 2022 metų I pusmečio duomenimis, labiausiai Lietuvoje išaugo būtent medienos eksportas – 93 mln. eurų, arba 67 %. Tai reiškia, kad vis daugiau medienos parduodame, išvežame iš Lietuvos į užsienį, užuot čia, pas save, sukūrę daugiau pridėtinės vertės. Lietuvos miškai yra strateginiai mūsų valstybės ištekliai, todėl per didelę prabangą juos naudoti tiesiog žaliavinės medienos eksportui. Užauginti ir nukirsti medį, kad paskui jį išvežtume, yra neracionalu.

Naujas teisinis reguliavimas duotų socialinį ir ekonominį efektą valstybei. Priėmus įstatymo projektą, papildomai prognozuojamas 500 tūkst. kietmetrių medienos perdirbimas Lietuvoje. Tai sudarytų galimybę sukurti apie 3 tūkst. naujų tiesioginių darbo vietų medienos perdirbimo sek-

toriuje. Kiekvienais metais valstybei tai atneštų apie 65 mln. eurų papildomos ekonominės vertės. Medienos perdirbimo įmonės dėl savo specifikos dažniausiai investuoja ir kuriasi logistiškai patogesnėse regioninėse vietovėse, arčiau joms reikalingos žaliavos šaltinių. Priimtos pataisos būtų realus žingsnis stiprinant Lietuvos regionus. Juose atsirastų daugiau investicijų, daugiau naujų darbo vietų, būtų sumokama daugiau mokesčių į valstybės biudžetus. Lietuvoje perdirbant daugiau žaliavinės medienos sumažėtų ne tik miškų kirtimai, bet ir sunkiasvorio transporto keliama tarša.

Svarbu paminėti, kad įstatymo projektas atitinka Europos Sąjungos miškų strategijoje išreikšiamą Europos Sąjungos poziciją skatinti valstybes nares saugoti miško išteklius, juos vartoti racionaliai, pirmenybę teikiant didesnės vertės produkcijai. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad prognozuojama, jog medienos pasiūla rinkai palaipsniui mažės ir Lietuvos medienos pramonė gali susidurti su žaliavos deficitu.

Gerbiami kolegos, norėdami įgyvendinti Europos Sąjungos miškų strategijos rekomendacijas, išlaikyti medienos perdirbimo pramonę konkurencingą, išsaugoti ir kurti naujas darbo vietas regionuose, mes privalome keisti nacionalinius įstatymus taip, kad būtų užtikrinta tvaresnė ekonomika ir kuriama aukštesnė pridėtinė vertė. Kaimyninės šalys, Skandinavijos valstybės yra sukūrusios teisinius mechanizmus, jos saugo savo rinką ir leidžia eksportuoti tik perteklinę žaliavinę medieną. Lietuvoje veikiančios įmonės iš patirties žino, kad valstybiniuose konkursuose nuspirti žaliavinės medienos Latvijoje ar Lenkijoje yra labai sunku.

Prašau po pateikimo įstatymo projektui pritarti ir atverti kelią diskusijoms.

PIRMININKAS. Yra norinčių klausti. Pirminis – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, mes esame dzūkai ir mums tiek miškas, tiek mediena ypač artima sritis. Bet vis dėlto mes esame vienoje Europos Sąjungos rinkoje. Ar tam tikri ribojimai neprieštarautų Europos Sąjungos teisei? Jūsų norai ir ketinimai, kad pas mus Lietuvoje kiek galima daugiau būtų perdirbama ir kuriami pridėtinės vertės produktai, tikrai palaikytini, teisingi ir geri, tačiau aš abejoju būtent dėl Europos Sąjungos. Ar mes nesulauksime kokių nors sankcijų? Mes tam tikrus ribojimus vienoje Europos Sąjungos rinkoje įvesime. Būtų įdomus jūsų komentaras. Ačiū.

J. BAUBLYS (LSF). Labai ačiū. Labai teisingas klausimas, labai konkretus ir aiškus. Kadangi medienos išgijimas nebus ribojamas pagal atskiras pirkėjų kategorijas, mūsų nuomone, čia jokios diskriminacijos nėra. Medieną išgyti galėtų bet kuris subjektas, išsipareigojęs medieną perdirbti į gaminius, pridėtinę vertę sukurti Lietuvos Respublikoje. Todėl, mūsų manymu, jokio prieštaravimo Europos teisei nebūtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, kas galėtų kontroliuoti šio įstatymo vykdymą ir kas atsitiktų arba kas gręstų, jei būtų, pavyzdžiui, 73 %?

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū už klausimą. Tikrai nieko neatsitiktų, jei būtų 73 %, nieko neatsitiktų, jei 70 % ar panašiai. Aš ir pabaigoje sakiau, kad kviečiu diskutuoti. Tai būtent komitetai, pasitelkę specialistus, ir priims galutinį sprendimą, kokius procentus nustatyti.

Kitas dalykas, kas kontroliuos. Tai yra institucija prie Aplinkos ministerijos, ji išleis poįstatyminius aktus, bus nustatytas tam tikras kontrolės mechanizmas.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, noriu paklausti, ar nenukris medienos kainos po šito įstatymo projekto patvirtinimo? Kai yra vidinėje rinkoje, vienos kainos, kai dalyvauja daugiau dalyvių, vis dėlto kitos kainos.

Kitas klausimas. Ar tai liečia visus valstybinius miškus, ar ir privačius?

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū kolegai už klausimą. Taip, tikrai yra toks nuogastavimas, kad nenukristų ta kaina. Bet aš manau, jei kiek ir nukristų, žinoma, čia reikėtų, kad specialistai atsakytų, kad būtų padaryta analizė, bet jei kiek ir nukristų, tai per aukštesnę pridėtinę vertę, per sumokėtus mokesčius tikrai sugrįžtų žymiai daugiau, nei būtų kainos nukritimas.

O kokia buvo kita klausimo dalis? Ai, įstatymo projektas, kurį aš pristačiau, liečia tik privačius miškus, tikrai apie... tik valstybinius miškus, apie privačius miškus tikrai negali būti kalbos, kištis į privačių miškų reguliavimą tikrai nėra jokio noro. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Juozai, man, kaip Biržų girios gyventojui, irgi yra aktualūs miškai. Jūs sakote, nesikišate į privačius. Dabar jūs kalbate apie galutinį medienos rezultatą. Bet mano klausimas: kaip jūs žiūrite į plyno lauko kirtimus?

J. BAUBLYS (*LSF*). Dėkui už klausimą, gerbiamas kolega. Tikrai aš į plyno lauko kirtimus žiūriu neigiamai. Kai važiuoju, tikrai... Ne tik aš žiūriu neigiamai, žiūri dauguma iš mūsų neigiamai, ypač miškingų rajono atstovai. Būtent čia, aš irgi paminėjau, kad, priėmus šitą įstatymą, turbūt mažiau reikėtų iškirsti medienos. Tada visa mediena būtų perdirbta Lietuvoje, o ne eksportuojama kaip žaliavinė mediena, jos ir poreikis būtų mažesnis, ir kirtimas sumažėtų. Be to, pažiūrėkime, kiek miškovežiai važinėja po Lietuvą, važiuoja į užsienį, kiek atsiranda papildomos taršos. Kai mes kalbame apie taršos mažinimą, apie kitus dalykus, tai pažiūrėkime, tokios žaliavinės medienos išvežimas į užsienį tikrai veikia neigiamai.

Kitas dalykas, dažnai girdime priekaištų ūkininkams. Iš jų reikalaujama, kodėl jūs grūdus ir kitą neperdirbtą produkciją išvežate, užuot auginę gyvulius ir panašiai, viską čia suvartotumėte. Iš vienos pusės, mes privačiam sektoriui priekaištaujame, iš kitos pusės, valstybinę medieną patys išvežame neperdirbtą.

Tikrai kviečiu palaikyti, kviečiu toliau diskutuoti, ieškoti mechanizmų, galbūt ne per įstatymą, per kitus teisės aktus, bet tikrai stabdyti valstybinės medienos išvežimą, žaliavinės medienos išvežimą į užsienį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už kalbės K. Mažeika. Jo salėje nėra. Už kalbės S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). J. Baublys ir kolegės galvoja teisinga kryptimi. Kaip yra su žaliaviniu pienu, kaip su grūdais, iš tikrųjų mes neturime būti Afrika, eksportuojančia žaliavas, o turime tapti perdirbimo šalimi ir eksportuoti žymiai... ar eksportuoti, ar naudoti žymiai labiau apdirbtą produktą, kuris kurtų visų pirma regionines darbo vietas. O medienos pramonė, grūdų perdirbimas, pieno perdirbimas yra daugiausia regioninės darbo vietos. Klausimas tik tas, kaip mes tą galime paskatinti, nes laisvas kapitalo judėjimas Europoje yra didelė vertybė ir mes, tvirtindami Vyriausybės nutarimais valstybinės medienos aukcionus, turime ribotas galias. Bet šį pavasarį Vyriausybė patvirtino naują tvarką ir padarė jau nebe uždaro dėžutės, juodos dėžutės aukcioną, bet tiesiogines varžytynes, tai yra atviros kainos statymo konkursus. Tai leis Lietuvos pramonininkams, perdirbėjams laimėti 20–30 eurų logistikos kaštų, kurie prisideda eksportuojant medieną iš Lietuvos arba į Skandinaviją, arba į Lenkiją, arba į Kiniją.

Tie aukcionai, atviri aukcionai, padės, bet iš tikrųjų kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija mes turėtume galvoti, kaip vis dėlto žaliavą čia, Lietuvoje, paversti aukštesnės vertės produktu. Nežinau, ar šitas projektas pataikys tiesiai, nes tikrai turės išspręsti daug Europos teisės departamento prirašytų pastabų, bet pati mintis apie perdirbimo pajėgumus Lietuvoje yra teisinga, nes mes pusę Lietuvos medienos vis dar sudeginame. Iš 8 mln. kietmetrių, kurie yra Lietuvoje nukertami, maždaug 3,5–4 mln. yra sudeginami kaip biokuras, 0,5 mln. galimai eksportuojama, tad tikrai vertės mes iš savo žaliavos turime gauti daugiau. Pritardamas projekto intencijai, manau, kad tikrai dar reikia padirbėti prie atitikimo Europos teisės aktams.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl motyvų prieš nėra užsirašiusių pasisakyti. Kviečiu balsuoti dėl pritarimo šiam projektui po pateikimo.

Balsavo 78: už – 56, prieš – 4, susilaikė 18. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Prašom, S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kadangi priskiriama ir Vyriausybės kompetencijai daug klausimų, dėl projekto prašytume Vyriausybės išvados. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu tam pritarti? Pritarta visiems dalykams, įskaitant Vyriausybės išvadą.

Darbotvarkės 2-17 klausimas. Jis kol kas nesurinko 29 Seimo narių parašų, todėl šiandien nebus svarstomas.

Ir taip skelbiu posėdžio pabaigą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 362 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas. Pradedame balandžio 16 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 106 Seimo nariai.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 16 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Labas rytas, gerbiami kolegos. Prašyčiau frakcijos vardu išbraukti iš darbotvarkės rezervinį 2 klausimą dėl Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo, nes pagal Seimo statuto 77 straipsnį, sudarant Seimo Etikos ir procedūrų komisiją, opozicija teikia ir valdančioji dauguma teikia, o, išbraukiant Seimo narius iš Etikos ir procedūrų komisijos, gali vienas Seimo narys. Kadangi jūs siūlote irgi išbraukti vieną Seimo narį ir mūsų frakcijos atstovė A. Širinskienė siūlo išbraukti du Seimo narius, kadangi pats S. Jovaiša spaudoje viešai irgi prisipažino, kad jis pasitrauks iš Etikos ir procedūrų komisijos, tai reaguodama į jo valią opozicija teikia jo išsibaukimą. Plius J. Razma prieš 2 savaites per šoninį mikrofoną pasakė, kad bus, todėl prašyčiau išbraukti iš darbotvarkės, kad Etikos ir procedūrų komisija išaiškintų, ar Seimo statuto 77 straipsnio nuostata iš esmės neprieštarauja komisijos narių skyrimui ir atstatydimui iš pareigų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Remigijau, tik atkreipiu dėmesį į gautą raštą dėl Etikos ir procedūrų komisijos. Jį parašė Seimo opozicinės frakcijos, jos siūlo Laisvės frakcijos narį A. Žukauską į Etikos ir procedūrų komisiją. Pasirašė A. Norkienė, S. Skvernelis, R. Budbergytė, V. Fiodorovas, jį taip pat teikia didžioji dalis Mišrios Seimo narių grupės. Neteikė, bet palaikė šį teikimą. Taigi reaguodami į šį raštą ir teikiame Etikos ir procedūrų komisijos sudėties pakoregavimą. Mano vertinimu, darome tai statutiškai.

J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia įdomiai elgiasi Mišri Seimo narių grupė. Nes, kaip Pirmininkė ir paminėjo, projektas yra teikiamas pagal Statutą, yra reikiamas opozicijos parašų skaičius, yra teikiamas Laisvės frakcijos atstovas, kad komisijos sudėtis atitiktų Seimo statutą. Dabar Mišri Seimo narių grupė įregistruoja pasiūlymą – visišką nesąmonę, ir sako, kad tuo pagrindu išbraukite projektą iš darbotvarkės. Įdomiai čia išeina. Tikrai negalima pavienių Seimo narių siūlymų išbraukti ar siūlyti įrašyti į komisijos sudėtį. Žinome, kad turi būti atitinkami parašai, todėl siūlau palikti darbotvarkėje, o dėl to pasiūlymo, kuris neatitinka Seimo statuto, manau, lengvai apsispręsimė.

PIRMININKĖ. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos vardu siūlome išbraukti 1-15 klausimą dėl gyvūnų gerovės, nes iš tikrųjų reikia pasitarti, gal kaime ir arklius reikia paleisti, ir karves reikia paleisti – viską reikia paleisti. Ir klausimas: gal kas iš konservatorių visus šunis ateis paleisti kaime? Na, įdomu vis tiek.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš norėčiau sureaguoti į pono J. Razmos pareiškimą, kad Seimo narys negali teikti siūlymų išbraukti. Tai 77 straipsnyje nėra jokios normos, yra nubrėžtas tik komisijos sudarymas, kad sudaroma Seimo narių frakcijų, priklausančių mažumai, teikimu; arba dau-

gumai. Nėra jokios išbraukimo normos. Vadinasi, galioja bendrosios normos, kurios sako, kad nutarimai yra svarstomi ir priimami taip, kaip įstatymai. Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas. Labai siūlyčiau kolegoms, kurie už 11 tūkst. prisipirko kompiuteriukų, patiems pasitraukti iš Etikos ir procedūrų komisijos ir nedaryti gėdos Seimui. Suprantu, kad jūs, kaip Seimo nariai, galite dirbti kažkur kitur, bet būti etikos etalonais ir kažkokiais standartais, kada nuskambi už kompiuterį memuarams sumokėjęs 11 tūkst., tai greičiausiai nelabai išeina. Tai tikrai labai raginu kolegas, juo labiau kad gerbiamas S. Jovaiša yra pats pasakęs, kad jisai pasitrauks, žodžio laikytis ir tiesiog eiti save realizuoti kur nors kitoje komisijoje.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis dar norėjo replikuoti.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Aš, gerbiama Seimo Pirmininke, noriu papildyti, gal jūs ne taip supratote. Kad opozicija teikia, viskas gerai. J. Razma už darbotvarkę atsakingas. Pirmininke, yra esminis dalykas, kad yra Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymas. Pagal Seimo statutą Seimo narys gali teikti pasiūlymus dėl visų Seimo nutarimų projektų ir dėl svarstomų įstatymų projektų – ta norma yra, ta norma nepaneigta. Bet pagal J. Razmos paaiškinimą dėl 77 straipsnio išeina taip, kad A. Širinskienės pasiūlymo jūs negalite svarstyti, nes ne, tai pateikė ne visa opozicija. Tai iš esmės reiškia, kad du Seimo statuto straipsniai prieštarauja vienas kitam. Todėl siūlome išbraukti, kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, kad paaiškintų, ar 77 straipsnis taikomas ta apimtimi ir dėl kitų teikiamų Seimo nutarimų projektų, kada Seimo nariui apribojama teisė pateikti pasiūlymą.

Antras, Seimo Pirmininke, yra variantas, kada teisėjus skiriame slaptu balsavimu. Dabar dalį teisėjų atleidžiame neslaptu balsavimu, tam pakeitėme Seimo statuto straipsnį. Plius iki to laiko mes tris Seimo narius, tai A. Palionį ir P. Čimbarą, keitėme lygiai taip pat tik pateiktu Seimo nario pasiūlymu – ne opozicijos, bet vieno Seimo nario pasiūlymu. Kadangi yra praktikoje jau trys tokie pakeitimai, todėl aš siūlyčiau išbraukti tą klausimą iš darbotvarkės. Valdyba kreipėsi į Etikos ir procedūrų komisiją išaiškinimo, kad ateityje nebūtų nesusipratimų. Čia nuo to niekas nepasikeis.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, Seimas tikrai apsispręs balsuodamas dėl jūsų pasiūlymo išbraukti iš darbotvarkės, o aš siūlau visgi susilaikyti nuo bandymų kokiais nors būdais stabdyti Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo tvarką ir papildymą nariu, kurio dabar trūksta. Prašau. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Dėl Etikos ir procedūrų komisijos sudėties ir dėl ponios A. Širinskienės iškeltos klausimo. Tikrai noriu nuraminti, kad S. Jovaiša, nors jis sakė svarstysiąs savo galimybę dirbti šioje komisijoje, tačiau iš pat pradžių apsisprendė ir jis, ir frakcija, kad mes pakeitimą darysime. Tačiau aš noriu pabrėžti, turbūt prieš gerą pusmetį, kai buvo laisva mūsų vieta (kvota) Etikos ir procedūrų komisijoje, mes bent kelis mėnesius laukėme, kol opozicija patvirtins mūsų teikimą, kuriuo buvo teikiami ne vienas ir ne du, o trys variantai. Džiaugiuosi, kad patvirtinote Laisvės frakcijos teikimą, nors jie irgi laukė, mano žiniomis, bent kokį mėnesį. Tai tikrai mes padarysime pakeitimus dėl S. Jovaišos tada, kai sutarsime dėl mūsų siūlomo kandidato, kuris bus priimtinas opozicijai, kad nebūtų vakuojanti vieta.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, pasisakėme šiuo klausimu, vėliau repliką po balsavimo suteiksiu. Dabar apsispręskime balsuodami. (*Balsas salėje: „Atsiprašau, aš dar, aš dar dėl darbotvarkės!“*) Gerai. A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Juk kalbama ne apie formą, o apie turinį, pačios komisijos turinį. Pasirodo, tie, kurie tiek laiko dėjos šventaisiais, na, nėra šventieji. Apie tai kalbama.

PIRMININKĖ. Prašau dėl darbotvarkės.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš noriu grįžti prie darbotvarkės. Frakcijos vardu prašau išbraukti projektą Nr. XIVP-3100 – Želdynų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Ir lydimąjį?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Gerai. Dėkoju. Yra išsakyti pasiūlymai. Taigi pirmiausia apsispręskime dėl R. Žemaitaičio pasiūlymo išbraukti rezervinį 2 klausimą iš šios dienos darbotvarkės. Kas pritaria te pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 108: už – 50, prieš – 46, susilaikė 12. Pasiūlymui išbraukti nepritarta, klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Antrasis pasiūlymas V. Ažuolo – išbraukti 1-15 klausimą, projektą Nr. XIVP-3606 – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo pakeitimą. Balsuokime. Kas pritariate, kad išbrauktume, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 107: už – 53, prieš – 32, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Taip pat A. Gedvilienė siūlo frakcijos vardu išbraukti 1-16.1 klausimą – Želdynų įstatymo projektą Nr. XIVP-3100 ir projektą Nr. XIVP-3101 iš darbotvarkės. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 111: už – 100, prieš – 6, susilaikė 5. Pasiūlymui pritarta.

Ar visai darbotvarkei galime pritarti bendru sutarimu?

Atsiprašau. Dar prieš balsavimą yra keli klausimai, kurie nėra įrašyti į pavasario sesijos darbų programą. Darbotvarkės 2-4 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso straipsnio pakeitimo projektas, 2-5.1 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso dviejų straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3240 bei lydimasis ir 2-9 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo projektas. Ar galime visus šiuos keturis projektus svarstyti šiandieną? Ačiū.

Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 111: už – 78, prieš nebuvo, susilaikė 33. Darbotvarkei pritarta.

10.13 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš svarstant darbotvarkės klausimus, kolegos, primenu, kad keičiasi balsų skaičiavimo grupės sudėtis. Nuo balandžio 16 dienos iki gegužės 16 dienos bus tokia sudėtis: A. Butkevičius (Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“), J. Džiugelis (Mišri Seimo narių grupė), G. Kindurys (Valstiečių ir žaliųjų frakcija), O. Leiputė (Socialdemokratų partijos frakcija), I. Pakarklytė (Laisvės frakcija), M. Skritulskas (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija), I. Kačinskaitė-Urbonienė (Darbo partija) ir J. Varkalys (Liberalų sąjūdžio frakcija).

10.13 val.

Baudžiamojo kodekso 5, 7, 8, 18, 25, 27, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 47, 48, 51, 52, 54, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 72², 74, 75, 76, 82, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 93, 97, 243, 244 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 5¹, 40¹, 58¹, 72⁵, 72⁷, 72⁸, 72⁹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3066(2), Baudžiamojo proceso kodekso 53, 217, 307, 338, 357, 389, 392, 405 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 357¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3067(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Baudžiamojo kodekso keliolikos straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo naujais straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3066(2). Svarstymo stadija. Pranešėja – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė I. Haase. Primenu, kad balsavimo intervalas nuo 10 val. 40 min.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Baudžiamojo kodekso nurodytų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3066. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvados. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.14 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 18, 23, 37, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3390(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3390. Pranešėjas Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vardu – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas 2024 m. balandžio 10 d. svarstė projektą. Iš Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų nebuvo gauta. Komitetas suformulavo keletą savo pasiūlymų. Pacituosiu.

Pirmuoju pasiūlymu komitetas pasiūlė palikti dabar egzistuojantį pasiteisinusį reguliavimą, pagal kurį krašto apsaugos ministras nustato apdovanojimo ginklų tvarką visoje krašto apsaugos sistemoje. Pirminiame VRM siūlytame variante buvo numatyta papildoma galimybė Lietuvos kariuomenės vadui nustatyti asmenų, einančių pareigas Lietuvos kariuomenėje, apdovanojimo ginklais tvarką, tačiau reaguojant į Krašto apsaugos ministerijos poziciją komiteto posėdžio metu buvo nuspręsta, kad tokio poreikio nėra.

Antras komiteto siūlymas yra techninis – pakeisti įstatymo įsigaliojimo datą, kad įsigaliotų liepos 1 dieną ir visi teisės aktai būtų priimti iki šių metų birželio 30 dienos. Komitetas šiam pasiūlymui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuodami.

10.16 val.

Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3627(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3627(2). Svarstymo stadija. Diskusijoje kalbėti užsirašė gerbiamas A. Vinkus. Atsiprašau. Dar kviečiu A. Žukauską, kad pristatytų komiteto išvadą, ir po to jau bus diskusija. Viskas gerai. Prašau pristatyti komiteto išvadą dėl darbotvarkės 1-4 klausimo.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Komitetas svarstė ir pritarė vienu balsu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar A. Vinkus dalyvaus diskusijoje dėl projekto Nr. XIVP-3627. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, labai ačiū už taip sklandžiai visais etapais aptariamą Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo situaciją. Šiandien aš noriu pakalbėti dėl pataisos, kurią svarstyti privertė mūsų situacija. Kiek žinau, pateikė ir, kiek mes žinome, Seimo Pirmininkė yra pateikusi vieną variantą. Aš drįsau pateikti kitą variantą.

Įstatymo pakeitimo projektu siūloma išplėsti apdovanojimo įteikimo atvejus, siekiant, kad fiziniam asmeniui apdovanojimas galėtų būti skirtas ir po mirties. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta taip: „Atsižvelgiant į tai, kad apdovanojimas skiriamas asmenims (paprastai – fiziniams) už viso gyvenimo pastangas skleisti parlamentarizmo idėjas, puoselėti demokratiją ir valstybingumą, manytina, jog apribojimas skirti šį apdovanojimą asmenims po mirties yra neproporcingas, nesuteikia galimybės tinkamai paminėti iškilią asmenybę bei įamžinti atminimą.“

Noriu pabrėžti, kad visi įsteigti apdovanojimai – Laisvės premija, Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis ir kiti – negali būti skiriami asmenims po mirties. Kadangi įstatymo pakeitimo inicijavimą lėmė skaudi žinia apie disidentės, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ bendradarbės, vienuolės F. N. Sadūnaitės mirtį, taip pat susiklosčiusios aplinkybės, kad Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijai buvo pateikta šviesios atminties sesers F. N. Sadūnaitės kandidatūra jai esant gyvai, taip pat ir Seimo nutarimo projekto dėl apdovanojimo paskyrimo pateikimo stadija Seimo posėdyje vyko, kai kandidatė buvo gyva, todėl siūlau įstatymo 2 straipsnio 4 dalį keisti ne išbraukiant „mirusiam asmeniui“, bet papildant aplinkybę, kad apdovanojimas po mirties gali būti įteiktas tais atvejais, kai asmens kandidatūra buvo pateikta Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijai jam esant gyvam.

Siūlau pakeisti įstatymo 2 straipsnio 4 dalį ir išdėstyti taip: „Apdovanojimas negali būti skiriamas mirusiam asmeniui, išskyrus atvejus, kai siūlomo apdovanoti asmens kandidatūra pateikta komisijai jam esant gyvam, taip pat likviduotam, reorganizuotam juridiniam asmeniui ar juridiniam asmeniui, kuriam iškelta bankroto byla.“

Dėl įstatymo 6 straipsnio pakeitimo. Taip pat įstatymo pakeitimo projektu siūloma atlikti techninius pakeitimus, siekiant spręsti praktines problemas. Siūloma sureguliuoti, kam įteikiamas apdovanojimas. Jei apdovanojamas asmuo po mirties, tai yra siūloma papildyti įstatymo

projektą taip: „Jeigu apdovanojamas asmuo po mirties, apdovanojimas ir liudijimas gali būti įteikti jo šeimos nariams ir artimiesiems giminaičiams.“ Visgi verta pažymėti, kad tais atvejais, kai apdovanojimas būtų skiriamas asmeniui, praėjus ilgam laikui po jo mirties, gali būti mirė ir šio asmens šeimos nariai ir artimiausi giminaičiai, todėl gali iškilti kebli situacija, kad pagal įstatymą nebūtų kam įteikti apdovanojimą.

Siūlau apsvarstyti ir įstatymo pakeitimo projekto 2 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip (papildyti 6 straipsnį 5¹ dalimi): „Jeigu apdovanojamas asmuo po mirties, apdovanojimas ir liudijimas gali būti įteikiami jo šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams. Jei šeimos nariai ir artimieji giminaičiai yra mirė, apdovanojimas ir liudijimas gali būti įteikiami fiziniam arba juridiniam asmeniui, kuris rūpinasi asmens, kuriam skirtas apdovanojimas po mirties, viso gyvenimo nuopelnų ir atminimo įamžinimu. Kai asmuo apdovanojamas po mirties ir yra mirė jo šeimos nariai ir artimieji giminaičiai, Seimo valdyba priima sprendimą, kam bus įteiktas apdovanojimas.“ Baigiu. Taip pat įstatymo pakeitimo projektai...

PIRMININKĖ. Laikas, gerbiamas kolega, į pabaigą.

A. VINKUS (LVŽSF). Jeigu laikas baigės, tai aš ir baigiu. Esmę pasakiau.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Atsiprašau, A. Vinkus ir dėl motyvų, bet jau viskas tikriausiai išsakyta, taip? Dėkoju. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3639 (pateikimas)

Ir dabar, kadangi lenkiame laiką, tai aš norėčiau pakviesti J. Razmą, kad pristatytų rezervinį 2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo projektą Nr. XIVP-3639. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tą projektą mes jau beveik aptarėme tvirtindami darbotvarkę. Pats mano teikiamo projekto turinys labai paprastas: juo siekiama užbaigti Etikos ir procedūrų komisijos formavimą, kad jos sudėtis tiksliai atitiktų Seimo statutą. Buvo galų gale gauti opozicijos atstovų parašai teikiant A. Žukausko, kaip Laisvės frakcijos atstovo, kandidatūrą į Etikos ir procedūrų komisiją, tai dabar teikiamu mano projektu ir siūloma papildyti komisijos sudėtį, įrašant į ją A. Žukauską.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Matulas. Ruošiasi A. Širinskienė.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tiesiog sunku ką nors ir pasakyti, kai matai, kad registruojamos pataisos ir argumentai yra visiškai melagingi, klaidingi. Kaip jūs manote, čia specialiai yra taip daroma, klaidinant visuomenę, ar iš nežinojimo?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad pasiūlymų iniciatorei teisininkei to žinojimo tikrai pakanka. Bet turbūt suprantame, kad dabar ta Seimo narių parlamentinių išlaidų tema yra labai pakylėta viešųjų ryšių. Dėl to turbūt Seimo nariai ta tema stengiasi į save atkreipti dėmesį, tai ir atsiranda tokie pasiūlymai.

Žinoma, aš įsivaizduoju, kad opozicija, kuri pasiūlo kandidatus iš valdančiųjų į Etikos ir procedūrų komisiją, turi turėti teisę ir pakeisti tuos atstovus. Kitais atvejais, kai frakcijos deleguoja savo atstovus į komisiją ar komitetą, kaip žinome, jos kartais keičia tuos atstovus, tai ir čia gali būti atitinkama situacija. Bet tokiu atveju, jeigu norima keisti kokį nors atstovą, tai reikėtų surinkti parašus siūlant kitą atstovą, kad Etikos ir procedūrų komisijos sudėtis atitiktų Seimo statuto nustatytus reikalavimus, kur yra labai aiškiai pasakyta, kiek turi būti valdančiųjų, kiek opozicijos atstovų ir kaip tie atstovai atsiranda toje komisijoje.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerbiamas kolega, o jums atrodo normalu, kai Seimo narys A. Matulas, kuris čia visiems moralizuoja kaip Etikos ir procedūrų komisijos narys, per kadenciją įsigi-

jęs „Samsung Galaxy“ telefoną, paskui nešiojamąjį kompiuterį ASUS N5, „Lenovo Idea“ stacionarų kompiuterį, paskui įsigyja už beveik 2 tūkst. „MacBook Pro“, paskui nusiperka „iPhone“ už 1 tūkst. 400 ir 2023 metais įsigyja dar vieną „Samsung Galaxy“ už 1 tūkst. 500, ir galiausiai savo memuarams, kaip sako, rašyti – kompiuterį „Acer Nitro“ už 11 tūkst. eurų! Tai tokie 11 tūkst. eurų kainuojantys kompiuteriai. Dabar Seimo narys, beje, man sukioja pirštą prie smilkinio, kas tikrai nėra pats gražiausias pavyzdys. Tai tokie kompiuteriai yra reikalingi Seimo nario veiklai ir čia viskas gerai su Etikos komisijos nariu?

J. RAZMA (TS-LKDF). Na, aš tikrai nestudijavau nei jūsų, nei A. Matulo įsigijimų, dėl to negaliu čia nieko komentuoti, ką jūs išvardinote, ar tai atitinka tikrovę, ar čia yra kažkokių pažeidimų, ar ne. Bet, kaip minėjau, opozicija, jeigu nori keisti savo parašais pasiūlytus atstovus Etikos komisijoje, tai tiesiog turėtų surinkti parašus dėl kito siūlomo atstovo. Tai tokį pakeitimą, matyt, Seimas galėtų svarstyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai. A. Skardžius kalba prieš.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamoji Pirmininke, išklausius pranešimą ir atsakymus į klausimus bei matant, kaip vienas įtakingiausių Etikos komisijos narių suka pirštą prie smilkinio, kai jo kolegė čia kalba išties rimtus dalykus, man tas turinys labai prasilenkia. Ypač turint omenyje tai, kad tie asmenys, kurie mums moralizavo (aš savęs tikrai nelaikau šventuoju), bet kurie save pateikė savo šventumu artimais vos ne Romos popiežiui ir ilgus metus moralizavo Seimo narius, kad jūs darykite taip ar anaip, pasirodo, tikrai nėra šventieji. Todėl aš manau, kad tikrai šį klausimą reikėtų išbraukti iš darbotvarkės. Seimo frakcijos turbūt pagalvotų. Negi iš tikrųjų nėra mūsų Seime Seimo narių, vertų eiti į šią komisiją, o ne tiesiog būti partiniu principu: nesvarbu, koks, svarbu, kad savas. Bent jau Etikos komisiją suformuokime tokią, kad tikrai nebūtų gėda pačiam parlamentui dėl jos sudėties. Tai nieko asmeniškai prieš nieką neturiu, bet asmeniškai teko patirti daug priekaištų iš šių narių, ir ne iš vieno.

Aš dar paminėčiau ir D. Šakalienę, komisijos narę, kuri taip pat dėjos šventąja, bet pasirodo, kad drono simulatorius, tai yra, na, tas įrankis, kuris reikalingas būtent Seimo narei, kad jinai galėtų... Nors ponas P. Saudargas minėjo, kad simulatoriaus priedą galima įsigyti už 25 eurus, tai... Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Kadangi D. Šakalienės vardas buvo paminėtas, suteikiu repliką.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš tik norėčiau kolegai pasakyti, kad jeigu nesugebate suprasti humoro, tai turbūt nieks jums negali padėti.

PIRMININKĖ. Apsispręsimė balsuodami jau netrukus. Motyvai išsakyti.

10.30 val.

Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3354(2) (svarstymas)

Toliau svarstome 1-5 klausimą, tai yra Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3354(2). Svarstymo stadija. Kviečiu A. Pocių, kad pristatytų komiteto išvadą. Per tą laiką A. Skardžius replikuos.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Kolegai D. Šakalienei norėčiau pasakyti, kad yra humoras ir yra juodas humoras.

PIRMININKĖ. Prašau, gerbiamas komiteto pirmininke.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė šio įstatymo pakeitimus ir papildymus balandžio 10 dieną. Komiteto sprendimas buvo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Diskusijoje po svarstymo niekas neužsirašė kalbėti, dėl motyvų taip pat. Taigi, apsispręsimė balsuodami numatytu laiku.

10.31 val.

Turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-3435(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-3435(3). Pranešėjas – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas balandžio 10 dieną apsvaustė įstatymo projektą. Šio įstatymo projekto atsiradimą lėmė rudens sesijoje Seimo priimtas sprendimas, kad turėtų atsirasti atskiras Turto vertintojų rūmų įstatymas. Tai ši Seimo valia yra realizuota. Komitetas, apsvaustęs, pateikęs dar ir keletą savo pasiūlymų, atsižvelgęs į Teisės departamento iš esmės didžiausią dalį pastabų, bendru sutarimu pritarė šiam įstatymo patobulintam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų dėl šio klausimo taip pat niekas neužsirašė. Atsiprašau, E. Gentvilas užsirašė dėl motyvų, tačiau jo salėje šiuo metu nėra.

10.32 val.

Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391(2)ES (svarstymas)

Šiek tiek lenkiame darbotvarkę, todėl galėtume svarstyti 1-9 klausimą – Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3391(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas G. Paluckas pristatys Ekonomikos komiteto išvadą.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, išvada trumpa. Komitetas, įvertinęs įstatymo projektą, pritaria jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje kalbėti niekas neužsirašė. Dėl motyvų nėra.

10.33 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3425(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Bibliotekų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3425(2). Pranešėjas S. Tumėnas pristatys Kultūros komiteto išvadą.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komitete svarstėme Bibliotekų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Posėdyje dalyvavo 7 komiteto nariai, visi 7 pritarė. Esmė tokia, kad truputį patikslintos bibliotekų vadovų kadencijos, terminija sutvarkyta.

Antras svarbus dalykas – šia įstatymo pataisa pratęsiamas knygų gyvenimas. Seniau, nurašius knygas, nebuvo galima jų perduoti juridiniams asmenims ir šiaip nebuvo galima jų kam nors dovanoti. Dabar šiuo įstatymu yra išspręsta ta problema. Fiziniai ir juridiniai asmenys galės savo nuosavybėn įsigyti nurašytas bibliotekų knygas. Tokie du esminiai pakeitimai, kurie, manau, pailgins knygų gyvenimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Diskusijoje užsirašė kalbėti A. Vinkus. Kviečiu į tribūną.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai! Labai simboliška, vakar minėjome Pasaulinę kultūros dieną, todėl noriu iš visos širdies pasveikinti poną V. Juozapaitį, poną R. Šarknicką, S. Tumėną ir visus kitus. Čia jūsų nacionalinė šventė. Ta proga vakar sveikinome ir muzikos, meno, teatro, dailės, muziejų, kultūros vertybių apsaugos, bibliotekų darbuotojus ir puoselėtojus, o šiandien tęsiame diskusijas.

Detaliai susipažinęs su Bibliotekų įstatymo pakeitimo įstatymo projektu, susisteminiau dvi grupes priežasčių, dėl kurių gimė iniciatyva patobulinti dabar galiojantį įstatymą. Vieną grupę priežasčių vertinčiau kaip objektyvias, nes jos susijusios su tuo, kad buvo pakeista nemažai kitų įstatymų, kuriais vadovaujamasi nustatant bibliotekų darbuotojų darbo užmokestį, bibliotekų vadovų veiklą, įvertinant darbuotojų nepriekaištingą reputaciją.

Antra. Kita grupė priežasčių, jas vertinčiau kaip labai pažangų įstatymo projekto iniciatorių sprendimą, tai atsakas į negatyvią visuomenės reakciją ir neigiamą požiūrį į bibliotekų taikomą nereikalingomis ar netinkamomis pripažintų ir nurašomų knygų naikinimo praktiką. Išskirčiau tokius esminius siūlomus pokyčius: pirma, reglamentavimą, kad savivaldybės viešosios bibliotekos vadovas gali būti skiriamas be konkurso antrai penkerių metų kadencijai, jeigu jo eitos kadencijos metu jis atitiko įstatyme nurodytus reikalavimus; antra, įteisinimą galimybės nurašytas bibliotekų fondo knygas, išskyrus tam tikras išimtis, neatlygintinai perduoti fizinių ir juridinių asmenų nuosavybėn kultūros ministro nustatyta tvarka. Taip bus supaprastinama dabar galiojanti aukciono tvarka, kuri dėl savo sudėtingumo ir aukštų kaštų bibliotekų sektoriuje nurašytų knygų pardavimo praktikoje netaikoma. Manau, kad mano paminėti ir nepaminėti siūlomi pokyčiai tikrai tobuliau ir praktiškiau reglamentuoja bibliotekų veiklos teisinius santykius. Aš jiems pritariu ir kviečiu jus pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasisakymą diskusijoje. Tuoj pažiūrėsime, ar dėl motyvų užsirašiusių yra. Nėra. Balsuosime jau netrukus.

10.37 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 10, 11, 12, 14, 15, 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2920, Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės pakeitimo įstatymo Nr. I-1143 2, 17, 26 straipsnių pakeitimo ir pakeitimo įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2921 (svarstymas)

Dabar norėčiau pasiūlyti apsvarstyti rezervinį 1 klausimą. Į tribūną norėčiau pakviesti L. Slušnį. Tai yra Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2920. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Pagrindinio komiteto išvada dėl Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 kelių straipsnių pakeitimo buvo svarstoma ir buvo priimtas sprendimas atmesti. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 4, susilaikė 1. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat ir lydimąjį, jeigu galėtumėte.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Gerai. Taip pat ir dėl lydimąjo įstatymo projekto Nr. XIVP-2921, kuris buvo susijęs, rezultatas yra toks pat – buvo pasiūlyta projektą atmesti. Už – 6, prieš – 4, susilaikė 1. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas išvadas. Dėl motyvų užsirašę kalbėti Seimo nariai... Už kalba A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Aš gal tik patikslinsiu, kad čia užsirašėme mes kalbėti už dėl projekto, ne dėl išvados, kas yra labai svarbu. Kolegos, labai gaila, kad toks sprendimas priimtas Sveikatos reikalų komitete ir kad tie, kurie kalbėjo prieš tokį siūlymą, prieš registruotą projektą, matė daugiau žalos, kad visuomenė gaus neva kažkokią klaidinančią žinutę dėl teorinės galimybės, kad jeigu tokie produktai būtų registruoti kaip pagalbos metantiems rūkyti priemonė, tai padarytų kažkokią neva didesnę žalą negu iš esmės pačių produktų eliminavimas iš rinkos. Kolegos, aš tik noriu priminti, kad visiškai neseniai visa žiniasklaida mirgėjo ir margėjo nuo žinučių apie istorijas vaikų, kurie apsinuodiję šitomis elektroninėmis cigaretėmis, kai, pasinaudojant jų prekyba, į ten buvo dedamos nelegalios narkotinės medžiagos, patekdavo į ligonines ir iki šiol į jas patenka. Tai yra didžiulė problema, visas pasaulis bando ieškoti, kaip ją spręsti.

Aš tikrai raginčiau nepritarti komiteto siūlymui atmesti tokį projektą ir vis dėlto *duoti jam eigą*. Tai nereiškia, kad tokio projekto kelias būtų labai lengvas, nes jį dar tektų notifikuoti Europos Sąjungoje. Tai yra ilgas, sudėtingas procesas. Tam reiktų pateikti ir tam tikrus mokslinius įrodymus, paaiškinimus, kam toks produktas, tiksliau, toks projektas yra reikalingas. Vis dėlto, kolegos, nepasiduokime lobistų išvedžiojimams, kurių buvo komitete tikrai labai daug, ir vis dėlto nepritarkime komiteto sprendimui atmesti. *Duokime šitam projektui eigą*.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Slušnys kalbės už komiteto išvadą.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Taip, už komiteto išvadą, prieš projektą.

Kolegos, pati idėja tikrai tarsi gali atrodyti ir visai patraukli, siekiant sumažinti pasiekiamumą rūkyti įvairias elektronines cigaretes, tačiau mes balsuodami turime neapsigauti. Šiandien tokia situacija, kai prie šeimos gydytojų kabinetų driekiasi eilės ir esame net nepatekinti, kad turime tiek ilgai laukti pagalbos. Priėmę tokį projektą, mes tas eiles tik padidinsime. Šiuo atveju, jeigu mes po tokio sprendimo nepadidiname šeimos gydytojų skaičiaus, mes padidinsime jiems krūvį, nes jie turės išrašinėti receptus. Tai galbūt, jeigu mes apsispręstume šiandien, po 12 metų (tiek maždaug yra rengiamas gydytojas) mes galėtume padidinti tą šeimos gydytojų skaičių. Mano požiūriu, jeigu mes gerbiame gydytojus, jeigu gerbiame asmenis, kuriems tikrai reikia šeimos gydytojo pagalbos, tai gal neužkraukime papildomos naštos medikams išrašinėti receptus tiems, kurie nori žaloti savo sveikatą. Mes iš esmės kalbame apie sveikatos žalojimą.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį į tai, kad iki šiol vaistinės buvo ir, labai norėčiau tikėti, liks sveikatos atstatymo ir gydomųjų priemonių (vaistų) pardavimo vieta, bet ne sveikatą žalojančių priemonių pardavimo vieta. Jeigu tikrai labai norime riboti tokias pardavimo vietas, tai reikia kaip su rūkymu kavinėse daryti – tiesiog neleisti to daryti patraukliose lankytojams vietose. Tarkime, pradėkime įrengti... liepkime įrengti tualetų prieigose arba lauko erdvėse tiksliai ir išginkime iš prekybos centrų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami: kas pritariate komiteto išvadai atmesti projektą, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Balsuojame.

Balsavo 113: už – 62, prieš – 30, susilaikė 21. Projektas atmestas.

Grįžtame į darbotvarkės pradžią, nes jau yra balsavimo intervalas. Darbotvarkės 1-2 klausimas. Atsiprašau, A. Veryga – replika po balsavimo.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Iš tikrųjų norėčiau visgi pasakyti repliką ir norėčiau kreiptis į savo kolegą psichiatrą L. Slušnį, kuris šiandien išmaudė visą Seimą ir išdūrė jus visus, kurie balsavote už, sakydamas, kad šeimos gydytojai neva būtų išrašinėję kažkokias priemones. Sveikinu, Linai, už jūsų melagystes, nes tai buvo tipinė lobistų iš tabako pramonės šneka, jie, yra buvęs laikas, net medikus yra naudoję cigarečių reklamai. Tai šiandien elektroninių cigarečių reklamos veidu tapote jūs, sveikinu! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, siūlau trumpam šiek tiek nuo darbotvarkės nukreipti dėmesį ir pasveikinti mūsų kolegą iš Aukščiausiosios Rados, vieštinčius šiandien Seime. Malonu jus čia matyti. Linkime gerų susitikimų. (*Plojimai*) Dėkoju.

10.45 val.

Baudžiamojo kodekso 5, 7, 8, 18, 25, 27, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 47, 48, 51, 52, 54, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 72², 74, 75, 76, 82, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 93, 97, 243, 244 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 5¹, 40¹, 58¹, 72⁵, 72⁷, 72⁸, 72⁹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3066(2), Baudžiamojo proceso kodekso 53, 217, 307, 338, 357, 389, 392, 405 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 357¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3067(2) (svarstymo tęsinys)

Kaip ir minėjau, yra balsavimo langas, taigi apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-2.1 klausimo – Baudžiamojo kodekso pakeitimo projekto Nr. XIVP-3066 ir lydimojo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 118: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

10.46 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 18, 23, 37, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3390(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3390. Balsuojame.

Balsavo 117: už – 117, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Po svarstymo pritarta.

10.46 val.

Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3627(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3627. Balsuojame.

Balsavo 115: už – 114, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo.

10.47 val.

Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3354(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3354. Balsuojame.

Balsavo 118: už – 114, prieš nebuvo, susilaikė 4. Pritarta po svarstymo.

10.47 val.

Turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-3435(3) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-3435. Balsuojame.

Balsavo 116: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 8. Pritarta po svarstymo.

10.48 val.

Kelių transporto kodekso 8² ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3392(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 1-7 klausimas – Kelių transporto kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3392. Kviečiu G. Palucką. Jis pristatys Ekonomikos komiteto išvadą. Čia yra viena Seimo nario pataisa, ją mes taip pat apsvarstysime.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, komitetas, pirmiausia įvertinės Teisės departamento išvadas, atsiprašau, pastabas, faktiškai visoms joms pritarė, išskyrus dėl 3 straipsnio. Bet tai irgi yra redakcinio pobūdžio pataisa dėl kelionės kainos, preliminaros ar ne. Po diskusijų komitetas apsisprendė nepritarti šiai pastabai.

Yra gauta keletas juridinių subjektų (rinkos dalyvių) pataisų dėl 1 straipsnio. Komitetas nusprendė nepritarti tiek UAB „Dallis“, tiek UAB „Bolt“ siūlymams.

Ir yra gautas vienas Seimo nario G. Palucko pasiūlymas, kuriuo yra siūloma ankstinti įstatymo įsigaliojimo terminą ir nustatyti jį 2025 m. sausio 1 d. Čia yra Ekonomikos komiteto pasiekta kompromisinė formuluotė ir komitetas yra pritaręs iš dalies šiai formuluotei bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašė vienas Seimo narys. D. Griškevičius atsisako, nenori kalbėti. Tik patikslinsiu. Kadangi, Gintautai Paluckai, yra jūsų teikta pataisa, jūs pritariate pritarimui iš dalies, ar ne? Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti tokiai formuluotei – pritarti iš dalies? Nematau prieštaraujančių, nematau reikalaujančių balsuoti.

Motyvai po svarstymo. J. Razma kalba už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti projektui, kuris įves šiek tiek daugiau tvarkos pavežėjų ir taksi rinkoje. Manau, labai svarbus reikalavimas, kad pavežėjai turėtų Europos Sąjungos ar NATO šalyje, taip pat Ukrainoje išduotą vairuotojo pažymėjimą. Taigi iš kitų trečiųjų šalių su ten gautais vairuotojo pažymėjimais negalės čia vykdyti tos veiklos. Atsiranda nepriekaištingos reputacijos reikalavimas, tai irgi svarbu, taip pat draudimas tą patį automobilį nau-

doti ir taksi, ir pavežėjo veikelai, taip pat kai kurie sugriežtinimai dėl mokesčių mokėjimo. Tikrai projektas visapusiškai naudingas. Kviečiu kuo greičiau jį priimti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami dėl projekto Nr. XIVP-3392. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 11. Po svarstymo pritarta.

10.52 val.

Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391(2)ES (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391. Balsuojame.

Balsavo 111: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 9. Po svarstymo pritarta.

10.52 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3425(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-10 klausimas – Bibliotekų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3425. Balsuojame.

Balsavo 116: už – 116, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Taigi po svarstymo pritarta vienbalsiai.

10.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3639 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Toliau yra pateiktas rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3639. Siūlau balsuoti po pateikimo. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 113: už – 78, prieš – 7, susilaikė 28. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Svarstymo stadijoje yra užsirašiusių kalbėti diskusijoje. A. Matulas. Ruošiasi A. Širinskienė.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, ištis per šešerius metus pirmą kartą jaučiuosi taip nesmagiai, kai reikia aiškintis dėl tam tikrų išpūstų dalykų, bet jaučiu pareigą pasiaiškinti tautai ir jums, kad toli gražu taip nėra.

Keturias kadencijas dirbu Etikos ir procedūrų komisijoje. Tikrai ne vieną kartą buvo ir vienas, ir kitas kolega priėjęs, gal gali ten pabalsuoti už savą ar už artimiau pažįstamą. Niekada nedariau, sakiau: ne, kolegos, kaip atrodys teisinga, taip ir balsuosiu. Na, bet nesilaikau, jeigu nubalsuosite, kad netinku, tikrai turėsiu daugiau laiko.

Bet noriu paaiškinti dėl to tam tikro mobingo, psichologinio teroro, taikomo kolegoms Seimo nariams kartais dėl to, kas buvo atliekama teisėtai. Pavyzdžiui, dėl tų pačių mano kompiuterių. Aš turiu tris biurus: Pasvalyje, Pakruojyje ir Vilniuje. Turiu keturis patarėjus. Pradėję dirbti šią kadenciją patarėjai, padėjėjai tiesiog turi su kažkuo dirbti.

Vienas kompiuteris buvo nuomotas kadencijos pradžioje Pakruojo patarėjai. Pasibaigus nuomai aš pats už asmenines lėšas išpirkau, nes negalima jų išpirkti už kanceliariines, ir atidaviau patarėjai. Ji dirba dabar trejus su puse metų tuo kompiuteriu ir atlieka savo pareigas, padeda man. Ir tas kompiuteris yra jai likęs ir liks, nes vertė po trejų su puse metų tikriausiai nėra kažkokia didelė.

Antras kompiuteris stovi Pasvalio biure, stacionarus. Savivaldybės informatikas rekomendavo tokį pirkti. Lygiai taip pat buvo išnuomotas kadencijos pradžioje, nes buvo tuščias kabinetas,

ir nupirkta už likutinę vertę už mano asmeninius pinigus, paliktas dviem patarėjams, kurie dirba. Tie kompiuteriai yra palikti, tas kompiuteris paliktas jiems. Aš į juos nepretendavau, jau yra pasakyta seniai: tai yra jūsų, jeigu toliau dirbsime, tai dirbsime su jais.

Ir trečias kompiuteris, kurį kolegė mini, kad aš mokėjau už „Nitro“ kompiuterį 16... 11 tūkst. Tai, kolege, jūs tikrai esate tiek protinga, kad galite atsiversti mano 2023 metų deklaraciją. Ten jūs matote, kad tas kompiuteris, kurį aš pirkau Panevėžio „Topo centre“, su nuolaida kainavo 1 tūkst. 606 eurus. Ne 11 tūkst. Aš nesu matęs Lietuvoje tokių kompiuterių. Visi kompiuteriai ir telefonai, su kuriais dirbu ir aš, ir patarėjai, kainavo apie 11 tūkst.

Iš kur tos lėšos atsirado? Todėl, kad aš jaučiu pareigą, žinau, kad dalis patarėjų, padėjėjų dirba su savais kompiuteriais. Kolegos mieliau leidžia saldainiams, kavai ar kam kitam, bet neaprupina savo darbuotojų būtina darbui įranga. Aš kitaip elgiausi. Pavyzdžiui, palyginkime, iš kur atsirado tos sumos, kad aš galėjau nupirkti kompiuterius darbuotojams? Na, pavyzdžiui, A. Širinskienė 2023 metais gėlėms išleido 1,5 tūkst. (apvalinu), aš išleidau 900; suvenyrams A. Širinskienė išleido 2 tūkst. 800, aš išleidau 1 tūkst. 400 (apvalinu); knygoms A. Širinskienė išleido netoli 2 tūkst., aš išleidau 400. Štai, suvenyrams... jau minėjau.

Aš mažiau dalinau suvenyrų, bet aprūpinau darbuotojus, kurie patys ir maketuoja, ir atskaitas leidžia. Galėsiu atnešti penkias atskaitas gražiausias, po 40 lapų knygelės. Tai, kolegos, aš tikrai nieko nepažeidžiau. Aš dabar turiu vienintelį nešiojamąjį trejų metų kompiuterį, dvejų su puse. L. Slušnys, specialistas „iPad'o“, mane konsultuoja, jeigu aš ko nors ten nežinau. Viskas, visi kiti yra skirti darbui ir jie yra ne mano, aš jų neturiu.

Kolegos, tikrai labai nemalonu, bet aš tikrai neišleidau ir saldainiams po 18 tūkst., automobilių remontui. Kolegė A. Širinskienė irgi išleido daugiau negu tūkstančiu daugiau automobilio eksploatacijai ir remontui, nors turėjo važinėti mikroautobusiuku.

PIRMININKĖ. Laikas baigėsi.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ir dvigubai arčiau negu aš. Nuolat šeštadienį, sekmadienį jūsų automobilis stovi čia, Seime.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Antanai, laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Tai kam šituos automobilius remontuojate? Mano yra *audinė* galinga, o jūsų mikromašinėlė. Aš suprantu, gal jūs ją sulaužote koku nors būdu specialiai. Aš labai...

PIRMININKĖ. Gerbiamas Antanai, laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Baigiu. Norėjau paaiškinti, kad tikrai taip nėra. Ir labai prašau ir jūsų, ir visų kitų (Seimo nariai irgi turi savo psichologiją, turi artimuosius) tokio mobingo, tokio psichologinio teroro netaikyti, nes mes irgi esame žmonės.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš primenu, kad mes svarstome klausimą dėl A. Žukausko tapimo Etikos ir procedūrų komisijos nariu. (*Juokas salėje*)

Kviečiu A. Širinskienę į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Mielai kolegos, iš tiesų, aš taip karštai kalbančio kolegos Antano nemačiau net tuomet, kai jisai aiškinosi dėl galimo interesų konflikto įdarbinant žmoną. Aš suprantu, kad kartais kompiuteriai, matyt, yra arčiau širdies, bet man yra labai apmaudu, kad Seimo narys taip lengvai parduoda sąžinę už įvairius „Acer“ ir „Lenovo“, kurių bendra suma – 11 tūkst. eurų. Kiek teko žiūrėti, kiti kolegos tikrai sugebėjo kompiuterius ir įrangą tiems patiems padėjėjams įsigyti pigiau. Antra vertus, aš manyčiau, šį kartą ne tiek apie konkrečius kompiuterius turėtų būti kalbama, o apie tai, kokius standartus mes taikome Etikos ir procedūrų komisijos nariams.

Man kyla natūralus klausimas, ar Tėvynės sąjunga, konservatoriai neturi kitų narių, kurie atitiktų etikos standartus, kurie per „Skaidrinam“ akciją nebūtų nuskambėję, įsigiję krūvą kompiuterių ir krūvą telefonų, kurių pajėgumai vėlgi ne A. Širinskienei, bet ponui A. Tapinui (jį jūs ką tik gėdingai apkaltinote mobingu) kelia didžiulių klausimų, ar tokia įranga pagal savo galingumą tikrai yra reikalinga Seimo nario darbui? Šiuo atveju man yra labai apmaudu, kad mes duodame pavyzdį visuomenei, kad galima švaistyti Seimo nario veiklai skirtas lėšas, kad galima įsigyti abejotiną įrangą ir mes tą žmogų premijuojame buvimu Etikos ir procedūrų komisijoje, kurioje jisai labai principingai bandys vertinti kitų kolegų įsigijimus.

Šiuo atveju man tikrai yra gaila – per pirmąją pono Antano kalbą tribūnose buvo vaikų. Tai ko mes mokome, galų gale, vaikus, kada jie mato Seimo narių, suaugusių žmonių diskusiją, kurioje vienas Seimo narys gali sukioti pirštą kitam? Aš manyčiau, jau vien dėl tokio negebėjimo oriai diskutuoti reikėtų keisti Etikos ir procedūrų komisijos narį.

Dėl procedūrinių dalykų. Kaip aš suprantu, man tikrai nebus suteikta galimybė pateikti šią klausimą balsuoti pirmą kartą per visą Seimo egzistavimo istoriją, nes kažkodėl viena...

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, iškart pataisau, kad bus suteikta galimybė pateikti balsuoti ir Seimas apsispręs.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Na, aš buvau jau informuota, kad balsuoti neteiksite. O kitų Seimo narių pašalinimas iš komisijos, tarkime, Seimo narės G. Burokienės, vykęs labai neseniai, jį be jokių kliūčių. Nebuvo juk opozicijos ar valdančiųjų teikimo, tiesiog Seimo narė, kai susiklostė aplinkybės, buvo išbraukta ir ją pakeitė kita Seimo narė.

Aš tikrai norėčiau pakviesti valdančiuosius netaikyti dvigubų standartų: vienų – sau, piktnaudžiaujant Seimo statutu, o kitų – opozicijos kolegoms, tiesiog nesuteikiant jiems galimybės netgi pasiūlyti abejotinos reputacijos žmogų išbraukti iš Etikos ir procedūrų komisijos narių. Aš manyčiau, garbingas žmogus jau būtų tikrai čia nedaręs to cirko ar performanso Seimo salėje, bet tiesiog atsiprašęs ir pasitraukęs prieš mėnesį.

PIRMININKĖ. Motyvai po svarstymo. Dėl motyvų kas nors užsirašė kalbėti? Taip, yra. V. Valčiūnas – motyvai už.

V. VALČIŪNAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Teisybės nėra – yra interpretacijos. Čia labai įdomiai diskusija pakrypo, tačiau noriu pakreipti kita linkme. Visi tie kompiuteriai ir mobilieji telefonai... Kiek suprantu, ir A. Matulas tuose senuose kompiuteriuose surado kiniškas mikroschemas ir pakeitė į naujas, teisingas. Bet ar taip yra? Aš manau, reikia kreiptis A. Pocius komitetui į Saugumo departamentą, kad patikrintų, ar yra saugūs tie kompiuteriai ir ar saugiai naudoja tie patarėjai tuos kompiuterius. Dabar, jeigu kinai viską nuskaito ir mato, ką jie veikia čia, Seime, ir kitur, tai yra nonsensas, todėl reikia rimtai į šį klausimą žiūrėti. Aš kreipiuosi į gerbiamą A. Pocių, kad atkreiptų į tai dėmesį ir pradėtų veikti.

PIRMININKĖ. V. Ažuolas pasisakys prieš. Kortelę įdėkite. (*Balsas salėje: „Žodžio laisvė.“*)

V. AŽUOLAS (LVŽSF). O, pagaliau, galvojau, kad neleisite man kalbėti. Ne veltui yra toks labai geras posakis: „Saugiausia vogti, kad niekas neįtartų, yra dirbant sargu.“ Kai dirbi sargu, niekas neįtaria, kad tu vagi. Taip ir šioje situacijoje, geriausia įsisavinti lėšas ar dar ką nors, dirbant Etikos ir procedūrų komisijoje. Kad prabustų tas konservatorių sąžinės balsas, metus korupcijos šešėlį, išskaidrinus, ir jie išeitų iš tos komisijos, na, tokio sąžinės balso tikrai turbūt jie neturi. Gal ir visose komisijose padarykite taip, na, pavyzdžiui, Savižudybių ir smurto prevencijos komisijoje turėtų būti tie nariai, kurie privedė kažką iki savižudybės, nes jie geriausiai žino, kaip tai daryti. Ką padarysi, tokios konservatorių tradicijos, jie jas tęsia, kas bebūtų, jie ir toliau jas tęs. Na, tai eikite tuo keliu, puikiu keliu einate.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami po svarstymo. Kas pritariate projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 101: už – 75, prieš – 5, susilaikė 21. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui.

Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymas. Prašau jį pristatyti.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Mieli kolegos, jau girdėjome, kad kolega S. Jovaiša pats pasitraukia, tai, manau, ta apimtimi mano pasiūlymui galima neabejotinai pritarti. Tikrai siūlyčiau išbraukti kolegą A. Matulą. Jis lygiai taip pat kaip ir ponas Sergejus yra įsigijęs daiktų, kurių įsigijimo etiškumas kelia tikrai labai daug klausimų, ir kelia klausimų ne tik čia, Seime, bet visų pirma kelia klausimų visuomenei ir akcijos „Skaidrinam“ organizatoriams. Aš manyčiau, pirmiausia dėl visuomenės ir dėl tos regimybės, kurią mes dabar sukuriame, kad neetiškai besielgiantys žmonės, neatsakingai naudojantys valstybės biudžeto lėšas, yra Etikos ir procedūrų komisijoje, mes turime priimti tuos sprendimus. O pritarę mano pasiūlymui, aš manyčiau, galėtume daryti pertrau-

ką. Opozicinės frakcijos turėtų galimybę teikti kitus kandidatus, o tai, matyt, šioje situacijoje būtų tikrai teisingiausia.

Labai kviečiu pritarti pasiūlymui ir vėliau sudaryti galimybę opozicijai pasirinkti kitus du asmenis, neturinčius savo gyvenime tokių įrašų dėl „čekiukų“ skandalų.

PIRMININKĖ. Seimas apsispręs dėl A. Širinskienės pataisos. Taigi, kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 92: už – 23, prieš – 41, susilaikė 28. Nepritarta.

Ar galime pritarti visam 2 straipsniui? (*Balsai salėje*) Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

Motyvai dėl viso. Už kalba J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Seimo Pirmininke. Man tai įdomu, šiaip mes turėtume balsuoti dėl Etikos ir procedūrų komisijos papildymo. Gerbiamas habilituotas mokslų daktaras, buvęs 85 Vilniaus universiteto rektorius, žmogus, kurio etiškumas, kompetencija ir kvalifikacija, man atrodo, tikrai neturėtų kelti abejonių, tai yra A. Žukauskas. Prašau palaikyti A. Žukausko kandidatūrą. Šita komisija tikrai praturtėtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Na, kolega A. Žukauskas, kaip man dabar sufleruoja kolegos, yra ne kartą svarstytas Etikos ir procedūrų komisijoje. Tai vienas dalykas. (*Balsai salėje*)

Kitas dalykas, aš manau, kelia didžiausią apmaudą. Seimas vėl palieka Etikos ir procedūrų komisiją, kurios narių elgesys iš tikrųjų kelia labai didelių klausimų dėl to, kaip jie naudoja Seimo ar valstybės biudžeto lėšas, įsigydamį įvairią kompiuterinę įrangą. Negana to, ne vienetais, bet didžiuliais kiekiais, kaip kolega Antanas. Tikrai siūlau nepritarti tokiam komisijos formavimui. Labai raginu valdančiuosius, nes jūs žadėjote aukštus etikos standartus ir sakėte, kad užteks mažiausios abejonės, kad būtų priimti sprendimai dėl personalijų, sugrįžti prie tų savo rinkimų pažadų ir tuos etikos standartus, gal ne pačius aukščiausius, bet kokius nors elementarius, šį kartą pademonstruoti, tiesiog suformuojant tokią Etikos ir procedūrų komisiją, kurios nariai nekeltų kokių nors abejonių.

Dabar situacija tikrai atrodo beprecedentė, kuomet žmonės, nesugebėję paaiškinti, kam reikėjo įsigyti tokių skaičių kompiuterių, kam reikėjo įsigyti tokių skaičių prabangių telefonų, toliau sėdės Etikos ir procedūrų komisijoje ir kiekvieną mėnesį vertins kitų Seimo narių įsigijimus. Kokią moralinę teisę reikšti pastabas, komentuoti ar vertinti kolegų elgesį jie turės? Manychiau, šita klausimą tikrai reikėtų užsiduoti. Kreipiuosi ir į poniją I. Šimonytę: jūs koalicijos sutartyje, jos preambulėje, tikrai įrašėte labai skambius žodžius apie kitokią politinę kultūrą, apie kitokius standartus, tai tikrai būtų metas...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). ...tuos standartus pademonstruoti.

PIRMININKĖ. Apsispręskime balsuodami dėl nutarimo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 105: už – 80, prieš – 4, susilaikė 21. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3639) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai labai ačiū, kad nebalsavote už tą pataisą, kurią teikė kolegė. Matau, kad nebalsavote ir tie, kurie galbūt ir buvote išįžeidę, kad aš atsakiau, kad galbūt palaikysiu balsuodamas vieną ar kitą pusę. Tikrai ačiū už tokią objektyvumą. Žinote, demagogija yra dalykas, kurį išgirsta nemažai žmonių ir galbūt patiki, bet atsakymą, kaip iš tikrųjų yra, ne visi išgirsta. Tikrai yra skaudu, kada kolega, kuris išleido 18 tūkst. saldiniams ir beveik 1 tonai kavos, išdalino tai į kairę, į dešinę, aiškina apie vogimus. Gerai pasidomėjus, įdomu, ar galimai jūsų šeima ten su visa gimine tos kavytės nepliurpė trejus su puse metų? Paprasčiau siai yra gėda.

O kolegė A. Širinskienė, tai irgi žinome mes jos biografiją, istoriją. Aš jau nepasakosiu, kaip jina dirbo Sveikatos reikalų komitete – baisu buvo žiūrėti, beveik niekada negaudavai žodžio. Žinote, po vieno balsavimo aš šnekėjau su keliais vyskupais tam tikroje vietoje. Sakau, kaip jūs vertinate kolegės šią veiklą, nes ji dėstė tikybą. Tai sakė, kad jiems yra gėda dėl jos elgesio. Tai, kolegė, man tikrai yra gėda. Turi būti kokie nors stabdžiai, nes dabar išeina taip: nėra P. Gražulio – tegu gyvuoja naujas P. Gražulis! Nėra karalių – tegu gyvuoja naujas karalius! Negalima taip, kažkoks padarumas vis tiek turi būti. Aš labai gražiai paaiškinau: jūs važiuokite į kabinetus, pažiūrėkite, kas dirba su jais.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, trumpinkite pasisakymus.

A. MATULAS (TS-LKDF). Baigiu. Bet reikės pasidomėti ir jūsų transportu – 8 tūkst. 300 eurų išlaidoms, tiek neįmanoma prabangesnei mašinai išleisti, važiuojant perpus trumpesnį atstumą. Ką jūs remontavote ir ką ten pylėte, aš pažadu pasidomėti aktyviau, atidžiau, gerai? Tiek netelpa ten, kiek jūs supylėte benzino, pažiūrėjau dabar.

PIRMININKĖ. Mielai kolegos, neskirkime viso dėmesio knaisiojimui vieni kitų išlaidose. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš neskirsiu laiko jokiai knaisiojimui. Aš tik noriu paklausti gerbiamos A. Širinskienės, ar ji pati pasiskyrė būti šitos akcijos viešuoju veidu Seime, ar ją kas nors paprašė.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš tik klausimą pasakysiu: o jūs visų Seimo komunistų veidu pasiskyrėte pats būti ar čia taip atsitiktinai išėjo? Tai vienas dalykas. (*Šurmulyš salėje*)

Kitas dalykas, kolegos, mes prieš tai girdėjome tikrai Seimo valdančiųjų etikos etalono kalbą. Šiuo atveju, matyt, visa Seimo etika valdančiųjų lūpomis ir rankomis bus matuojama įsigytais kompiuteriais, kurių įsigijimo neįmanoma paaiškinti, įsigytais prabangiais telefonais, kur vėlgi neaišku, kas naudojasi ir kaip su jais yra. Tai yra etikos standartas, kurį šiandien Seimas, matyt, pramušdamas visus įmanomus *plintusus*, ką tik visai Lietuvai pademonstravo. Tai su tuo ir sveikinu.

11.16 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 5, 15, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72¹, 75³, 76², 80, 81, 82¹, 90 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3414(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3415(2) (*svarstymas*)

PIRMININKĖ. Toliau pagal darbotvarkę yra 1-11.1 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3414. Kviečiu pranešėją A. Norkienę, tačiau jos nėra. Švietimo ir mokslo komiteto išvadą galbūt galėtų pristatyti gerbiamas A. Žukauskas? Gerbiamas Artūrai, ar galėtumėte pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą? Ačiū. Dėl projekto Nr. XIVP-3414 ir lydimąjo.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Atsiprašau, etikos klausimai mane atitraukė nuo darbo. Komitetas svarstė šį projektą balandžio 10 dieną ir pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam projektui, atliko tai bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas komiteto išvadas. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti. Jūs lydimąjį irgi pristatėte?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Kitas yra...

PIRMININKĖ. Tai čia viskas gerai. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Atsiprašau, nepakviečiau dar J. Varkalio, jis pristatys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą. Etikos reikalai visus šiandien blaško. Prašau.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaistė įstatymo projektą 2024 m. kovo 27 d. Komitetas priėmė sprendimą pritariti pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Švietimo ir mokslo komitetui jį tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar norėčiau pakviesti dar kartą gerbiamą A. Žukauską, kad pristatytų lydimąjį projektą Nr. XIVP-3415.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Komitetas tą pačią balandžio 10 dieną svarstė ir lydimąjį projektą ir nusprendė pritarti iniciatorių pateiktam Mokslo ir studijų įstatymo pataisų projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku. Primenu, kad 12 val. 20 min. bus balsavimas.

11.19 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2170(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2170(2). Kviečiu V. Targamadžę, ji pristatys komiteto išvadą.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Švietimo ir mokslo komitetas kovo 20 dieną svarstė Mokslo ir studijų įstatymo projektą ir bendru sutarimu nutarė atmesti, įvertinęs Teisės departamento pastabą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

11.19 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2332 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-13 klausimas – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2332. Kviečiu pranešėją gerbiamą R. Vaitkų, kad pristatytų komiteto išvadą.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas balandžio 10 dieną svarstė įstatymo projektą ir buvo nuspręsta, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktą išvadą ir į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, nepritarti pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti Seimui jį atmesti. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų užsirašė kalbėti K. Adomaitis. Jis, matyt, norėtų kalbėti už projektą, tačiau jo šiuo metu salėje nematau.

11.20 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 418¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2412 (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 1-14 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 418¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2412.

Pranešėja – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė I. Haase, tačiau jos salėje šiuo metu nematau. Galbūt kas nors iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto galėtų pristatyti išvadą? Gerbiama Agnė, ar galėtumėte pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerbiami kolegos, kovo 20 dieną Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso papildymo projektą Nr. XIVP-2412 ir pritarė jam bendru sutarimu visais 9 komiteto narių balsais už.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti.

11.22 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3606 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-15 klausimas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3606. Kviečiu gerbiamą A. Gedvilienę į tribūną. Tai yra pateikimas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Mes, kelių Seimo narių grupė, teikiame šį Gyvūnų gerovės įstatymo pakeitimą, kuriuo siūlome, kad nuo 2027 metų šuneliai nebegalėtų būti laikomi pririšti visą dieną, ir siūlome, kad vis dėlto būtų galimybė juos rišti tik atitinkamomis sąlygomis ne ilgiau kaip 2 valandas.

Dabar aš matau, kad atsirado klausimų, iš kur atsirado tos 2 valandos. Įstatymo projektą rengėme kartu su VMVT specialistais, prašėme taip pat ir nevyriausybinių organizacijų. Mes žiūrėjome, kaip kitose šalyse reguliuojamas šunelių rišimas ir taip pat kokią praktiką mes turime Lietuvoje. Taigi Lietuvoje gyvūnų veisėjams taip pat yra nurodyta, kad jie veisdami šunelius, laikydami juos lauke gali juos rišti, bet ne daugiau kaip 2 valandas. Tai yra įtvirtinta Maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus patvirtintame įsakyme „Dėl Veterinarijos reikalavimų gyvūnų augintinių veisėjams patvirtinimo“.

Taip pat yra ir kitų šalių praktika. Pavyzdžiui, Graikijoje, Ispanijos kai kuriuose regionuose galima šunelius rišti ne ilgiau kaip 2 valandas; Lenkijoje, Ispanijos kai kuriuose kituose regionuose ilgiau kaip 12 valandų negalima laikyti pririštų; Nyderlanduose, Slovakijoje leidžiama pririšti tik trumpam; Švedijoje leidžiama rišti tik laikinai; Šveicarijoje kasdien turi būti suteikta laisvai judėti bent jau 5 valandas šuneliui; negalima net ir laikinai rišti Austrijoje ir Vengrijoje ir taip toliau. Taigi visos Europos Sąjungos šalys žiūri į savo augintinius labai atsakingai.

Jūs patys pagalvokite, ką reiškia visą gyvenimą kiekvieną dieną būti pririštam prie *lenciūgo*. Dar blogiau, kad kai kurie savininkai nesudaro galimybių šuneliui net pasislėpti nuo saulės, nuo kaitros ar nuo liūčių. Veterinarijos tarnybos duomenimis, pernai dėl rišimo buvo gauta apie tūkstantį skundų, 25 % pasitvirtino, kad tai buvo iš tikrųjų žiaurus elgesys su šunimis. Tai mes tiesiog norime, kad atsirastų aiškumas, kad įstatyme būtų aiškiai parašyta, kad šuneliai neturėtų būti laikomi pririšti visą dieną visą gyvenimą ir kad tai įsigaliotų 2027 metais. Aš manau, kad tai yra pakankamas laiko tarpas, kad šunų augintojai tikrai pasiruoštų, įsivertintų dėl ateities, ar jie gali įsigyti šunį, ar jie gali jį laikyti, ar jie gali jam sudaryti tinkamas sąlygas gyventi. Tikrai to laiko pasirengti, man atrodo, visiems užteks.

Taip pat prašysime Vyriausybės išvados, kad tiesiog būtų įvertinta, ar tikrai geras laikas yra 2 valandos, nes girdžiu diskusijas apie tai, kad būtų pasiruošta kontrolei, ir dėl visų klausimų, kurie galėtų būti su šiuo reguliavimu susiję. Aš tikrai prašau Seimo narių palaikymo. Atsigręžkime į savo augintinius. Jiems tikrai reikia mūsų atstovavimo, palaikymo, nes jie negali patys kalbėti. Tai pakalbėkime už juos mes. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia K. Mažeika. Ruošiasi A. Vyšniauskas.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Miela komiteto pirmininke, nežinau, iš kur jūs sugalvojote tą įstatymo projektą, bet turiu kelis tokius dalykinius klausimus.

Jūs minite apie tūkstantį skundų. Pasitvirtino 250, jeigu jūs taip statistiškai teigiate. Galbūt galite pasakyti, palyginusi pastaruosius penkerius metus, ar tai yra didėjantis skundų, ir pasitvirtinančių, skaičius, ar mažėjantis? Jeigu didėjantis, tai dėl kokių priežasčių, galbūt tikrai verta susimąstyti.

Kitas turbūt praktiškas dalykas. Kas matuos tas 2 valandas, kad tas šuo buvo pririštas ar ne pririštas? Kokios tarnybos turės reaguoti ir kas turės bausti tą žmogų? Vertindami tai, kad buvo priimtas sugriežtintas Gyvūnų gerovės įstatymas dėl žiauraus elgesio su gyvūnais, supraskime, kad tai bus žiaurus elgesys. Kas tuos gyvūnus po to paims ir kokia didžiausia galima bausmė būtų pažeidėjui? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Galbūt dėl... ne bausmė, bet bauda. Aišku, yra ir baudžiamoji atsakomybė, bet jau ten kalbama apie tyčią ir visas kitas dedamąsias, kas yra svarbu Baudžiamajam kodeksui. Bet jeigu kalbame apie Administracinių nusižengimų kodeksą, yra taikoma nuo 150 eurų bauda už žiaurų elgesį. Žiaurus elgesys apibrėžtas Gyvūnų gerovės įstatyme. Ten yra visas sąrašas, kurį dabar sudaro bent 25, kiek aš pasižiūrėjau, punktai. Iš principo kai kurie specialistai sako, kad ir dabar būtų galima taikyti dažnu atveju žiauraus elgesio sąvoką, kai gyvūnai laikomi pririšti *lenciūgu*, taip liaudiškai pasakysiu, bet, kaip ir visada, atsiranda visokių taikymo interpretavimų, sunkiau įrodyti ir visa kita.

Dabar dėl 2 valandų. Aš sutinku, tai yra nurodytas laikas, kuris gyvūno savininkui turėtų būti kaip žinia, kad tokį laiką gali laikyti šunelį pririštą, jeigu yra tam tikros aplinkybės. Gal kime remontas vyksta, reikia saugoti žmones, kurie atlieka remonto darbus, ir tą patį šunelį apsaugoti nuo to, kad jisai galėtų užpulti. Aš manau, kad tai turėtų būti paties savininko atsakomybė. O prižiūrinti institucija, tai, aišku, mes visi žinome, kad VMVT atlieka kontrolę gyvūnų gerovės priežiūros srityje.

Kadangi mes rengėme kartu su VMVT šį įstatymo projektą, buvo atkreiptas dėmesys, kad vis dėlto yra tokių aplinkybių, kai reikia šunelį laikinai pririšti, tai mes tai ir įrašėme į įstatymą. Dar kartą pasakau, kad nuoroda yra ir į kitus teisės aktus, kuriuose jau dabar yra nurodomas 2 valandų rišimas. Čia nėra nieko naujo. Mes visi turbūt turime sąmoningėti ir turbūt tikslas neturėtų turbūt būti, jeigu sakome, kad 2 valandos, kaip čia rasti būdą būtinai pririšti 4 valandoms. Turbūt ne toks čia yra... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Toliau užsirašė A. Vyšniauskas. Jo salėje nematau. Klausia A. Širinskienė.

Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš pritarsiu jūsų projektui, bet su tam tikra išlyga, tikėdamasi, kad tas 2 valandų klausimas bus išspręstas, nes išties gali būti situacijų, kai ir savininkai tą patį šunelį, kuris laikomas nepririštas, išsiveda į koki nors žygį ir, tarkime, tas žygis truks pusę paros arba truks ilgesnį laiką. Ar tokiu atveju žmonės turėtų būti baudžiami, nes pagal tai, kaip jūs rašėte, dabar norma, tai išeitų taip, jog lygiai po 2 valandų pradeda veikti sankcija. Jinai iš tikrųjų, vertinant pagal bendrą sankcijų mastą ir dydį, yra gana didelė. Kaip jūs matote tuos 2 valandų sprendimo kelius?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Agne, už klausimą. Be abejo, kad šunelį vesti pavadžioti, ypač mieste, reikia už pavadėlio. Tai yra normali tvarka. Turbūt gali kilti dviprasmybių dėl šios formuluotės, tai tikrai reikia pasižiūrėti, kad tie, kurie vedami pavadžioti, tikrai turi būti saugiai pririšti, patogiai tiek vedančiajam, tiek pačiam šuneliui, tai šiuo atveju neturėtų būti diskutuojama, kad tie, kurie išsina, kaip sakote, pusei paros pasivaikščioti, niekaip į šitą sąrašą nepuola.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Turėtų klausti A. Gedvilas. Jo nematome salėje, tai klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamoji komiteto pirmininke, suprantu, kad valdantiejiems per visą kadenciją nelabai ką pavyko nuveikti žmonių gerovei, tai jūs imatės plano B, – bent gyvūnams suteiksite galimybių. Palaikau jūsų projektą. Į vieną klausimą dėl pavadžiojimo jūs atsakėte. Norėčiau klausti: o kaip tada bus nakties metu? Nes turbūt ne visi kaimo gyventojai turi galimybę šunį priimti, na, sakykime, į namą ar voljerą, jei įsirengę. Tai kaip jiems elgtis nakties metu? Kas kontroliuos tas 2 valandas?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Žiūrėkite, kaip dienos metu, taip ir nakties metu. Jeigu per parą pagal dabartinę formuluotę gali risti 2 valandas, aišku, kad naktį jis negali būti pririštas visą laiką. Bet jeigu jam yra sudarytos kitos normalios sąlygos gyventi laisvai – ar tai yra voljeras, ar koks nors aptvarėlis, ar aptvertas kiemas, kur tiek žmonės, tiek šuo yra saugūs – tai yra tinkami būdai. O galbūt žmogus pasikvies į vidų, į kambarį, taip sakant. Tikrai yra tų variantų.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Kolege, na, iš tikrųjų, kitą kartą susidaro toks vaizdas, kad mes tikrai visas žmonių problemas jau esame išsprendę, – sprendžiame gyvūnų gerovės klausimus. Aš jūsų noriu paklausti. Jūs turbūt sutiksite su manimi, kad šunų, pavyzdžiui, laikymas namuose, kambariuose, ypač šiaurinių veislių, šunų kirpimas kirpyklose, nagų kirpimas, rengimas striukėmis ir batais irgi turbūt nelabai prisideda prie gyvūnų gerovės ir tam tikra prasme yra gyvūno kankinimas jį sužmoginant, taip savotiškai paverčiant vaiku, kurio nesiryžti turėti. Ar spręsite šiuos klausimus, kai gyvūnų rišimo klausimas bus išspręstas? Labai jums ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš visų pirma gal nesakyčiau taip, kad visus žmogaus klausimus išsprendėme, tai dabar eikime prie gyvūnų. Ne, Seime mes turime turbūt atsakomybės barus ir turime rūpintis tiek žmogumi, tiek gyvūnais ir visais kitais gamtos *tvėriniais*. Tai mes tą ir bando-

me daryti. Čia tikrai, man atrodo, vienas kitam neprieštaraujantys dalykai, o netgi labiau papildantys vienas kitą.

O dėl šitų sužmoginimų aš net nežinau. Šiaip iki mūsų komiteto šiuo klausimu skundai neprieina ir kiek aš bendrauju su nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios rūpinasi gyvūnų gerove, kol kas nebuvo atkreiptas dėmesys, kad tai yra kokia nors masinė problema, kurią reikėtų spręsti. Tai kol kas tikrai šito klausimo ant stalo neturime.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Nematau jo salėje, tuomet klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Na, iš tiesų turbūt sunku būtų prakalbinti šunį, pavyzdžiui, kovinį, kuris gyvena uždarame bute. Iš tikrųjų tie šunys turbūt irgi taip pat kankinasi. Bet aš norėčiau paklausti apskritai apie lygias gyvūnų teises. Tarkime, iš tikrųjų yra daugiau pririštų gyvūnų, kaip ožkos ir kiti, įdomu būtų, kaip ten Europos Sąjunga sureguliuoja, nes iš tikrųjų turbūt vienodos sąlygos turėtų būti ir vienam gyvūnui, ir kitam. Tai ar galėtumėte pasakyti, ką darysime toliau su ožkomis, galbūt yra dar vienas kitas arklys, už kojos pririštas? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Yra naminiai gyvūnai ir ūkiniai gyvūnai, kurių reguliavimas šiek tiek skiriasi. Dabar kalbame būtent apie tą įstatymo projektą, kuriuo reguliuojami naminiai gyvūnai. Apie juos aš ir kalbu, konkrečiai šiuo atveju aktuali nuostata yra būtent šuneliams. Dėl ožkų ir arkliukų, ir karvyčių aš nežinau reguliavimo, bet, kiek girdėjau, retas juos riša. Rodos, yra kažkoks reguliavimas europinis. Bet šiuo atveju ne, negalėčiau atsakyti.

PIRMININKAS. Klaustų L. Jonauskas, bet nematome salėje. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiama komiteto pirmininke, aš asmeniškai tikrai palaikysiu. Aš iš savo vaikystės prisimenu, kai mano šunelį kažkas paėmė ir pririšo prie *lenciūgo*. Niekada negalėjau susitaikyti su tuo.

Ar nemanote, kad tokiais atvejais kiekvienas gyvūnų savininkas turėtų pasirūpinti, kad atsirastų voljerai? Svarbiausia užtikrinti tai, kad jis nenori, kad nelaimė įvyktų, kad apkandžiotų ir panašiai. Čia vien dėl to tas *lenciūgas* atsirado, bet tiesiog ta alternatyva būtų įrengti voljerai. Ir ta kontrolė tada jau aiškiai matytųsi, ar jis 2 valandas yra pririštas, ar jis turi galimybę būti uždarytas voljere. Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Mes įstatymu nesiekiame pasakyti, kur būtinai tas šunelis turi būti apgyvendintas, nes yra įvairių šunelių rūšių. Vieni yra maži, kurie galbūt tik namuose gyvena, yra tokių, kurie tik kieme gyvena. Čia turėtų būti savininko normalus požiūris į savo augintinį įvertinant jo poreikius. Jeigu kiemas aptvertas, tai gal ir voljero nebūtinai reikia, tiesiog reikia ant tvoros pakabinti lentelę įspėjant, kad atsargiai, čia gyvena šuo. Mes nenorime taip aiškiai įstatyme įrašyti, kaip tu privalai laikyti, bet mes sakome, kad tu neturėtum jo laikyti visą parą pririšęs prie *lenciūgo*.

PIRMININKAS. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiama pranešėja, matyti, kad jūs šunis ir karves esate mačiusi tik knygoje, turbūt 1 ar 2 klasėje, nes šuneliai, karvytės, tas mažiukas... Jūs norite pakeisti šuns identitetą, kaip ir žmonių dabar keičiamas tas identitetas. Yra sarginiai šunys, yra dekoratyvinių šunų veislių, ir patys žmonės žino, kur juos laikyti, ir čia įsakomąja forma ką nors jiems primesti... Kaime žmonės socializuojasi su šunimis ir viskas gerai. Klausimas, ar jūs iš viso esate buvusi kaime ir mačiusi, kaip visa tai vyksta?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Be abejo, kad esu buvusi kaime ir labai seniai esu mačiusi šunelį, kurio grandinė buvo įaugusi į odą. Turiu aš tų vizualių pavyzdžių iš savo artimos aplinkos arba matytų pavyzdžių ir tuo vadovaudamasi tikrai palaikau tokią idėją, kad šunys yra mūsų draugai. Jeigu mums kol kas dar patiems neišeina viskuo pasirūpinti sąmoningai, tai turėtų kas nors partarti, kaip tą padaryti. Aš tikiu, kad mes to ir imamės.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū, gera būti paskutiniam. Miestas eilinį kartą bando surašyti taisykles kaimui. Jūs ką tik minėjote, kad vaikystėje buvote kaime, matėte įaugusią grandinę. Aš vakar apklausiau tris kaimus, apžiūrėjome tuos kaimus – nėra nė vieno pririšto šuns. Deja, palaidų buvo devyni – palaidų, kurie klaidžiojo nuo sodybos iki sodybos. Ar jiems saugiau būti palaidiems, ar jiems saugiau būtų pririštiems, aš to nežinau.

Bet jūs nesprensdžiate projektu dar vieno klausimo. Yra šunų kinkiniai ir jie važiuoja daugiau nei 2 valandas. Ar po 2 valandų nutrauksime varžybas ir turėsime jas perorganizuoti su pertraukomis, ar kaip kitaip darysime? Atsakymo man nereikia nė į vieną mano mintį. Aš manau, kad kai Seimas neturi ko veikti, imasi šunų. Ačiū.

PIRMININKAS. Vis dėlto gal norėsite ką nors atsakyti?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ne, gerbiamas V. Pranckietis viską gi ir taip žino.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar dėl motyvų. Dėl vedimo tvarkos ar jūs kažką norite sakyti?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, na, čia pirmininkė vis taip pasigardžiuodama sako *lenciūgas, lenciūgėlis*. Šiaip jau tai nelietuviškas, svetimas žodis. Aš suprantu, kad jūs norite aktualizuoti, bet vis dėlto grandinė, grandinė, ko gero, reikėtų sakyti, o ne *lenciūgas*.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar dėl motyvų. A. Vyšniauskas pasisakys už projektą.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Man labai gaila, kad eilinį kartą kai kurie kolegos bando miestą su kaimu kažkaip supriešinti. Manau, kad šitas klausimas yra aktualus ir miestui, ir kaimui. Bet dar gailiau, kad kai kurie kolegos iš kairės, agituojantys už tai, kad šunys liktų prie grandinių, nesupranta ir nemato kaimo. Nesupranta, kad kaimas yra pasikeitęs, kad žmonės kaime lygiai taip pat tvarkingai žiūri ir į gyvūnus. Jeigu jūs pasižiūrėtumėte į tipišką Lietuvos kaimelį, jūs pamatytumėte, kad du trečdaliai yra voljeruose ir tikrai mažytė dalytė yra su grandinėmis. Tie voljerai yra dideli, gražūs ir nėra sudėtinga nagingam kaimo žmogui juos įsirengti, nekalbant jau apie tai, kad ne tik voljeras gali būti sprendimas. Jeigu turi namuose normalią tvorą, tai gali paleisti ir teritorijoje, ką daugelis žmonių ir daro. Tai aš kviečiu pagal savo kažkokias pasenusias pažiūras nedemonizuoti Lietuvos kaimo. Lietuvos kaimo žmonės supranta ir šitą problemą ir tikrai viskas čia bus gerai. Tai kviečiu palaikyti. Tai svarbu, manau, ir kaimo žmonėms.

PIRMININKAS. K. Mažeika kalbės prieš.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai manęs neįtikino ir juo labiau mane dar turbūt... Suradau pavyzdį, kad tai labai panašus įstatymo projektas kaip ir automobilių techninės priežiūros talonų atėmimas arba išlaipinimas, arba konfiskavimas dėl to, kad jie dūmija. Tai yra tokio pat tipo įstatymo projektas, kuriuo niekaip neįmanoma sukontroliuoti. Turbūt trūko pasakyti, kad ant antkaklio turės būti uždėti kažkokie specialūs laikrodžiai, kurie po 2 valandų iškvies policiją tam šeimnininkui, turbūt trūko tik to šitame įstatymo projekte. Bet turbūt reikėtų atsakyti į klausimą, kas geriau: ar tas pats haskis, uždarytas vieno kambario bute 30 laipsnių temperatūroje 8 valandas, kol šeimnininkas dirba darbe, ar geriau su kelių metrų pasaitu jisai laisvai bėgijantis kieme? Žinome haskio specifiką, kad jisai gali nubėgti ir negrįžti namo.

Tai iš tiesų kyla klausimų apie į odą įaugusį antkaklį. Esu matęs savo praktikoje ir laisvėje gyvenančių gyvūnų, kurie su antkakliu, ant kurio rožiniu užrašytas to šuniuko vardas, ir jisai niekada nebuvo pririštas, bet tas antkaklis jam buvo įaugęs. Vadinasi, nereikia kalbėti dalykų, kurių neišmanai. Reikia kalbėti turbūt praktiškai. Ir tai, kad būtent pranešimų skaičius yra mažėjantis, mažėjantis nustatytų pažeidimų skaičius, ką sako ir pati Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, turbūt ir signalizuoja tai, kad po šio įstatymo priėmimo bus problema su įstatymo įgyvendinimu, su priežiūra ir kur dėti tuos gyvūnus, kurie bus paimami. Na, tikrai ne visi žmonės turės galimybę įsirengti voljerus. Kai kas bandys apeiti, įsirengs voljerus ankštesnius, negu galės būti, negu jie gyvena dabar pririšti prie grandinės ar prie kokio nors pasaito. Tai turbūt iškils dar daugiau klausimų.

Tiesiog, kolegos, manau, kad šitas įstatymas yra netinkamai parengtas ir labiau priešina, negu telkia. Tai tiesiog kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti, balsuosime netrukus, per balsavimo intervalą nuo 12 val. 20 min.

11.44 val.

Baudžiamojo kodekso 3, 60, 71, 99, 100, 100¹, 100², 100³, 103, 107, 108, 109, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 142, 143, 145, 146, 147, 147¹, 147², 148, 149, 150, 151, 151¹, 152, 152¹, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 169, 170, 170¹, 170², 172, 173, 174, 175, 176, 178, 180, 181, 185, 188, 189, 189¹, 191, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 198¹, 198², 202, 206, 207, 208, 209, 210, 213, 214, 215, 217, 218, 224, 229, 231, 232, 233, 234, 236, 238, 242, 250, 250², 250⁴, 250⁵, 251, 256, 256¹, 257, 257¹, 258, 259, 262, 265, 267, 267¹, 267², 267³, 268, 270, 270², 270³, 273, 274, 275, 276, 276¹, 276², 276³, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 292, 292¹, 294, 295, 296, 297, 299, 300, 301, 302, 302¹, 303, 304, 306, 306¹, 306², 307, 308, 309, 310, 311 ir 312 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3601, Baudžiamojo proceso kodekso 362¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3602, Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3603 (*pateikimas*)

Dabar rytinės darbotvarkės projektai jau aptarti. Matau salėje teisingumo ministrę, galbūt ji norėtų pateikti popietinį projektą? Tai būtų trijų projektų paketas, kuris darbotvarkėje įrašytas 2-3 punktu, – Nr. XIVP-3601, Nr. XIVP-3602, Nr. XIVP-3603. Baudžiamojo kodekso pataisos ir du lydimieji. Pateikimas.

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už galimybę pristatyti projektus. Tai yra jau trečioji Teisingumo ministerijos Baudžiamojo kodekso peržiūros dalis, paskutinė dalis. Ačiū, gerbiamieji kolegos, nes šiandien visai neseniai balsavome už antrąją dalį, kuri sutvarko Baudžiamojo kodekso Bendrosios dalies nuostatas. O ši, paskutinė, dalis yra Baudžiamojo kodekso sankcijų peržiūra.

Ką mes pastebėjome? Iš tikrųjų, trūksta sistemos. Taip pat mes pastebėjome, kad, deja, kai kurių nusikaltimų, ypač tų, kurie yra be galo jautrūs, ypač kalbant apie smurtinius nusikaltimus, seksualinius nusikaltimus, apatinės ribos dažnai nėra nustatoma. Atitinkamai, puikiai suprantame, proporcingumas nėra užtikrinamas.

Taip pat įvertinamos sankcijos, kai mes kalbame apie tarptautinius karo nusikaltimus, genocidą. Apatinė riba nustatoma neproporcingai žema.

Lygiai tas pats, ką mes įsivertiname tam tikrais atvejais, kai mes kalbame apie nusikaltimus, kurie yra smurtinio pobūdžio. Kai kuriose nusikaltimų sankcijose yra numatomos baudos. Tų baudų pašalinimas yra būtinas tam, kad mes galėtume turėti proporcingą baudžiamąją atsakomybę. Šiais įstatymų projektais atitinkamai yra numatoma: pavojingiausiems nusikaltimams nustatomos minimalios laisvės atėmimo bausmės ribos tokiose kategorijose kaip nusikaltimai prieš vaikus, seksualinė prievarta ir išnaudojimas, smurtiniai nusikaltimai, teroristiniai nusikaltimai, neteisėtas disponavimas pavojingomis medžiagomis; siekiant teisingos ir proporcingos baudžiamosios politikos įgyvendinimo, griežtėja atsakomybė, didinamos tiek minimalios, tiek maksimalios laisvės atėmimo ribos tokiose pavojingų nusikaltimų kategorijose kaip nusikaltimai žmoniškumui, pavyzdžiui, genocidas, tarptautinės teisės saugomų asmenų žudymas, priverstinis dingimas; seksualinė prievarta, pavyzdžiui, seksualinis prievartavimas, įskaitant vaikų prievartavimą, seksualinis asmenų išnaudojimas; smurtiniai nusikaltimai, pavyzdžiui, sunkus sveikatos sutrikdymas, riaušės, plėšimas, neteisėtas disponavimas valstybės ar tarnybos paslaptimi, neteisėtas disponavimas pavojingomis medžiagomis.

Matome, kad nustatę didesnes apatines ribas, taip pat didesnes laisvės atėmimo bausmės viršutines ribas mes galėsime užtikrinti, kad smurtiniai nusikaltimai, seksualinio pobūdžio nusikaltimai ir tarptautiniai nusikaltimai turėtų proporcingą ir atgrasantį pobūdį, be to, laisvės atėmimo bausmė būtų proporcinga.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad yra peržiūretos ir alternatyvios laisvės atėmimui bausmės. Jeigu mes kalbėtume apie apysunkius nusikaltimus, tai iš sankcijų yra šalinama švelniausia bausmė – viešieji darbai. Kaip matome, dažnai tai būdavo alternatyva, kuri iškreipdavo visą įmanomą sankcijų, kurias teismas gali skirti, paketą. Taip pat apysunkių nusikaltimų sankcijos papildomos kitomis alternatyviomis bausmėmis, tai yra bauda ir laisvės apribojimu. Įvertinus seksualinių ir smurtinių nusikaltimų pobūdį, pavojingumą ir sukeliamas pasekmes asmeniui, šių nusikaltimų kategorijose sistemiškai atsisakoma baudos bausmės, jos nepaliekant kaip alternatyvos.

Norėčiau atsakyti į jūsų klausimus, jei tokių būtų. Projektas yra derintas su institucijomis, atsižvelgta į pasiūlymus. Bet kuriuo atveju esu tikra, kad turbūt ir TTK surengs klausymus ir galėsime diskutuoti.

PIRMININKAS. Klausiančių nematome, tai nebus tų klausimų. Ačiū. Ar turime užsirašiusių dėl motyvų? Neturime taip pat. Na, o balsuosime per balsavimo intervalą.

11.49 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 418 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3239 (pateikimas)

Nors nepaskelbiau, bet E. Pupinis jau atsistojo, tai, matyt, reikės suteikti jam galimybę pateikti Baudžiamojo proceso kodekso 418 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3239.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šis ir kitas įstatymo projektas, kurį teiksiu, yra kilę iš Peticijų komisijos siūlymų, peticijų teikėjai siūlo šiuos įstatymų projektus. Šio įstatymo projekto, Baudžiamojo proceso kodekso 418 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, esmė yra ta, kad minėtame straipsnyje nustatytas teisinis reguliavimas nėra pakankamai aiškus, teismų praktikoje jis suprantamas ir taikomas gana nevienodai. Šiuo metu pagal galiojančią teismo baudžiamųjų įsakymų teisinį reguliavimą, pavyzdžiui, juridiniams asmenims gali būti priskirta juridinio asmens likvidavimo bausmė. Kaip žinome, juridinio asmens likvidavimas yra didžiausia numatyta galima bausmė. Projektu siūloma tiesiogiai išvardinti bausmes, kurios negali būti skiriamos teismo baudžiamuoju įsakymu, tai terminuoto laisvės atėmimo, laisvės atėmimo iki gyvos galvos ir juridinio asmens likvidavimo.

Taip pat numatoma išlyga, kad teismo baudžiamojo įsakymo priėmimo procesas būtų taikomas tik tais atvejais, kai kaltinamasis nėra kaltinamas padaręs labai sunkų nusikaltimą. Argumentuojama, kad taip neliktų abejonių dėl teismo baudžiamaisiais įsakymais galimų paskirti bausmių rūšių, nebūtų prielaidų skiriant aiškinti šioje normoje įtvirtintą teisinį reguliavimą ir taip pat būtų užtikrinta vienoda teismų praktika.

PIRMININKAS. Baigėte pristatymą?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Tai dabar klausimai. Jūsų nori paklausti A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Tik noriu, kolega, pasitikslinti. Jūs teikiate kaip komisija ar komisijos narys, tai yra ar komisija yra pritarusi projektui?

Kitas klausimas. Su kokiomis teisėsaugos institucijomis derinta? Ar su Teisėjų taryba derinta? Norėtusi daugiau, kiek buvo ištraukusios kitos institucijos, kurios paskui taikys?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Jis buvo svarstytas Peticijų komisijoje, jam buvo pritarta. Galiu pasakyti, kad teisėjas, kurio dabar pagal įstatymą negalima įvardinti pavardės, yra žinomas, dirbęs Aukščiausiąjame Teisme. Iš tiesų mes paprastai ir deriname su institucijomis, kurios yra... Su valstybės institucijomis, tai paprastai su Teisingumo ministerija, gauname iš jų išvadą. Manau, kad po pateikimo svarstant komitete turbūt bus derinama komitete jau ir su kitomis institucijomis, asociacijomis. Kitais dalykais mes taip plačiai nesistengiame derinti, nes mes turime tam tikrus terminus. Aišku, paprastai galime paprašyti daugiau atsakyti institucijas, kurios yra turbūt valstybinės, nes į kitas būtų sudėtinga apeliuoti.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančiųjų nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime per numatytą intervalą.

11.52 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 138 ir 163 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3240, Baudžiamojo kodekso 47, 65, 66, 71, 72³, 90, 175¹, 189¹, 190, 192, 199, 199¹, 199², 200, 206, 212, 219, 220, 221, 224¹, 225, 226, 227, 248 ir 282¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3241 (pateikimas)

Dabar kitą jau paketą gal galėsite pristatyti, tai yra Baudžiamojo proceso kodekso pataisų įstatymo projektą Nr. XIVP-3240 ir Baudžiamojo kodekso pataisų projektą Nr. XIVP-3241?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Pristatau Baudžiamojo proceso kodekso 138 ir 163 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Baudžiamojo kodekso daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Taip pat Peticijų komisijoje gauta peticija, jai komisija pritaria, yra pritarimas ir Teisingumo ministerijos. Čia buvo klausimas.

Iš esmės Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad rodiklis, taikomas nusikalstamoms veikoms ir administraciniam nusižengimui kvalifikuoti bei bausmių ir nuobaudų dydžiams apibrėžti, apskaičiuoti, yra bazinis bausmių ir nuobaudų dydis. Kaip tik šis dydis yra perkeliamas į minėtus įstatymus, kad būtų tam tikras aiškumas ir vienodas traktavimas, nors ir minimalusis gyvenimo lygis yra tapatus ir lygus baziniam bausmių ir nuobaudų dydžiui, tačiau turi būti teisinių normų aiškumas, nes tai tikrai tas pats dydis, kuris turi būti taikomas ir Baudžiamuosiuose kodeksuose.

PIRMININKAS. Klausiti niekas nepageidauja. Ačiū. Dėl motyvų pažiūrėsime. Niekas neužsirašė. Kol kas baigiame nagrinėti šį projektą. Balsuosime per numatytą intervalą.

Dabar žvelgiu į salę, ką mes dar galėtume paimti. Galbūt M. Ošmianskienė norėtų pristatyti iš vietos Kelių transporto kodekso ir Administracinių nusižengimų kodekso pataisų paketą? Tai yra darbotvarkės 2-8.1, 2-8.2 klausimai.

11.54 val.

Kelių transporto kodekso 7, 18¹, 18³, 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3616, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 449² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3617 (pateikimas)

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai ir narės, šiuo įstatymo projektu siekiama užtikrinti, kad žmonės, judantys vežimėliu, galėtų taip pat pasinaudoti taksi, pavežėjų bei dalinimosi automobiliais platformų paslaugomis. Susisiekimas yra viena didžiausių problemų, tiesą sakant, Lietuvoje, kalbant apie žmonių su negalia įtrauktį, socialinį dalyvavimą, darbą, mokymąsi tiek miestuose, tiek regionuose. Problema tokia sudėtinga, kad savivaldybės, kartais net norėdamos užtikrinti paslaugas, nežino, iš kur tų automobilių paimti. Tiesiog yra tokia situacija, kad nelabai šiandien turime ir pačių pritaikytų automobilių rinkoje, nes įvairių reikalavimų nebuvo ilgą laiką, netgi ir vykdant viešuosius pirkimus. Mano įstatymo projekto esmė yra vis dėlto pagaliau sudaryti sąlygas, kad kiekvienas žmogus Lietuvoje galėtų pasinaudoti tiek taksi, tiek pavežėjų, tiek dalinimosi automobiliais platformų paslaugomis pagal poreikį, ir numatyti už šių įgyvendinimų nevykdymą tam tikras baudas.

PIRMININKAS. Jūsų klausiti yra užsirašiusių Seimo narių, bet kaip tyčia jų nėra salėje. Žinoma, čia buvo nurodytas kitas laikas. (*Balsas salėje: „Kai kurie yra.“*) Be abejo, kai kurie yra, bet D. Griškevičiaus nematau, E. Rudelienės nematau, T. Tomilinas buvo. Grįžta į vietą, tai bus galimybė paklausti.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama pranešėja, mane domina, ar mes tokius reikalavimus taikysime visoms įmonėms, net jeigu jos turi po keletą automobilių, ar vis dėlto čia yra kalbama tik apie stambias įmones, kurios gali tuos pagal įstatymą nuleidžiamus socialinius išipareigojimus bent iš dalies pradėti vykdyti? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Šiuo metu yra nurodomas reguliavimas visiems, teikiantiems paslaugą, turėti *minimum* vieną automobilį. Jie gali pasirinkti, ar 5 %, ar 1 %, ar vieną 100 tūkst. gyventojų, čia kaip kam palankiau yra, bet bent vieną reikėtų turėti, taip.

Aš labai noriu atkreipti dėmesį į tai, kad tie automobiliai nėra kokie nors nenaudotini. Tai paprastai yra lengvasis penkiavietis automobilis, kuris gali visiškai funkcionuoti, vežioti visus žmones kaip bet kuris kitas lengvasis automobilis, tik reikalui esant gale užsilenkia sėdynė ir gali važiuoti žmogus, judantis vežimėliu, arba gali būti padėtas didesnis skaičius lagaminų ar stambesnis koks nors pervežamas daiktas.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Mano panašus klausimas į gerbiamo T. Tomilino. Aišku, turbūt tai kažkiek kainuos, ypač pavežėjams, kurie turi po vieną kitą automobilį. Iš tiesų turbūt paklau-

sa mažesniuose miesteliuose galbūt nėra tokia didelė, tai ar nemanote, kad vis dėlto galima būtų spręsti per savivaldą galbūt kaip nors kompensuojant ir pritaikant socialinį taksi? Vėlgi našta tikrai nemaža, ypač jeigu žmogus susikuria sau darbo vietą, turi vieną arba du automobilius, tai šiuo atveju, tarkime, važinėjant dideliu automobiliu taip pat tam tikri kaštai ir konkuruoti sudėtinga. Vis tiek tada turėtų būti mikroautobusai, kuris iš esmės naudoja daug degalų ir tarša didelė. Nemanote, kad reikia ieškoti kitų būdų, ypač jeigu savivaldybė maža, miesteliai kai kurie maži ir šiuo atveju verslai paprastai neišgyvena? Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Noriu atkreipti dėmesį, kad reguliavimas yra nukreiptas į paslaugų organizatorius, ne į tuos pavežėjus, kurie turi vieną ar du automobilius ir vežioja. Būtent į platformas ir į organizatorius yra nukreipta atsakomybė.

Kalbant apie mažesnius miestelius, galbūt reikia šiek tiek diskusijos, galima pasižiūrėti, ar tikrai nėra, na, kartais per sudėtingas nurodomas reguliavimas. Manau, kad diskutuodami galime pagalbėti, gal vertinga tikrai pradžioje startuoti nuo didžiųjų miestų, nuo didžiųjų savivaldybių ir palengva įeiti. Aš tikrai esu atvira šiems galimiems pakeitimams.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamoji kolege, iš tiesų jautrus ir reikalingas klausimas. Jūs minėjote, kad tai bus nurodymas visiems. Aišku, paminėjimas, kad savivaldybė galimai galėtų prisidėti įgyvendinant, nes atsiranda kaštų. O galbūt būtų tikslinga pagalbėti apie kokią nors programą, kuri padėtų tiems žmonėms, kurie organizuoja, tiems, kuriems reikalinga tokia transporto perdarymo, sakykime, problema, kad jis tiktų neįgaliesiems. Kad atsirastų tokia programa, vienas dalykas.

O antras dalykas. Ar nemanote, kad irgi reikėtų pamąstyti apie įgyvendinimo laiką, kad jis nebūtų čia ir dabar, kad nesužlugdytume? Tiesiog palikti laiko pasirengti įgyvendinti šį įstatymą. Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Įgyvendinimas numatytas 2026 metų pradžioje. Galime diskutuoti, aš tikrai pasistengiau palikti laiko, kad nebūtų, kaip jūs sakote. Aš tam pritariu, tam tikrai reikia pasirengti.

O dėl savivaldybių. Labai norisi atskirti, kas yra socialinės paslaugos ir kas yra paslaugos. Šiuo atveju mes kalbame apie lygiateisiškumą ir galimybę viešosiomis paslaugomis, viešai teikiamomis paslaugomis naudotis visiems žmonėms.

Dėl socialinių pavėžėjimo paslaugų – jos irgi reikalingos dėl tam tikros specifikos, kai reikia vežioti žmones, kuriems atliekama dializė, ypač iš regionų, ir sunkiau judančius žmones nuvežti. Dabar atsiranda ir ambulatorinės pavėžėjimo paslaugos. Viso to reikia. Tačiau yra susidariusi kuriozinė situacija. Pavyzdžiui, aš privalau naudotis socialinėmis paslaugomis, kad mane pavėžėtų pigiai, nors man to tikrai nereikia, kad mane nuvežtų į oro uostą ar kažkur, nes faktiškai nėra kitos galimybės realiai nuvykti. Pokyčiai reikalingi, socialinė parama iš savivaldybių taip pat yra (aš už ir palaikau) reikalinga, tačiau lygiateisiškumas ir galimybė naudotis pagrindinėmis paslaugomis kiekvienam žmogui turi būti užtikrinta Lietuvoje.

PIRMININKAS. Atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai. Nėra užsirašiusių. Tuo šio projekto svarstymą kol kas, iki balsavimo intervalo, baigiame.

12.02 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3608 (pateikimas)

Dabar matau, kad yra salėje E. Gentvilas. Ar pageidautumėte šiuo metu pateikti Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pataisų projektą Nr. XIVP-3608? Pranešėjas – E. Gentvilas. Pateikimas.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos. Tikrai gana sudėtingas įstatymo projektas, mes jį parengėme kartu su kolegomis A. Gedviliene ir R. Lopata. Svarbiausias dalykas – parengėme kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Ne taip seniai buvo pakeistas įstatymas, kuriame numatyta galimybė iš valstybės gauti nuomos kompensaciją tiems žmonėms, kurie nuomojasi būstą

– butą, namą ar namo dalį. Tačiau ministerija mato, kad yra taisytinų nuostatų, jas ir bandome pataisyti trijų straipsnių pakeitimais.

Pirmas dalykas. Šiandien egzistuoja toks reguliavimas, kad nuomos kompensaciją gali gauti asmuo, jeigu būsto nuomai išleidžia ne daugiau kaip 60 % savo pajamų. Tai kas atsitinka? Yra atvejis, kai žmogus gauna 3 tūkst. 500 eurų pajamų, nuomojasi būstą už 1 tūkst. 900 eurų ir valstybė jam moka būsto nuomos kompensaciją. Tai tikrai pasiturintis žmogus. Toks neapgalvotas 60 % apribojimas sudaro sąlygas turtingiems, pasiturintiems žmonėms nuomotis labai brangų būstą ir valstybė dar prideda jiems kompensaciją. Šiuo konkrečiu atveju 500 eurų valstybei kainuoja tokios brangios nuomos kompensavimas.

Dabar siūlomas kitas reguliavimas – ne 60 %, tačiau būsto nuomos kaina negali viršyti visų asmens ar šeimos pajamų. Tai vienas pataisytas reguliavimas. Anksčiau (dabar galiojančiame įstatymo reguliavime) į pajamas buvo neįskaitomos socialinio pobūdžio pajamos – tai pašalpos, išmokos socialiai remtiniams asmenims. Dabar apskaičiuojant būsto nuomos ir pajamų santykį įskaičiuojamos, siūloma įskaičiuoti visas pajamas, įskaičiuojant ir socialinio pobūdžio pajamas, kaip pašalpos ir išmokos.

Ir trečias dalykas. Teisė į paramą šiuo metu yra nustatoma apskaičiavus pastarųjų 12 mėnesių deklaracijos duomenimis paremtas pajamas. Dabar siūloma sutrumpinti iki 6 mėnesių, nes žmogaus buvimas darbo rinkoje yra kintamas ir taip toliau.

Yra nustatomas maksimalus vien valstybės remiamų pajamų dydis vienišam asmeniui – 176 eurai. Jeigu asmuo ne vienišas, o, pavyzdžiui, mama su dviem vaikais, tai yra pridedamas 0,2 indeksavimas. Jeigu mama su dviem vaikais, tai 1,4 dauginti iš 176 eurų, tai tas valstybės remiamų pajamų dydis didėja ten iki maždaug 250 eurų.

Štai tokiu būdu yra išsprendžiami dalykai, kurie šiandien yra nesutvarkyti. Ypač nesutvarkyta yra situacija studentų, kurie nuomojasi būstus. Visų pirma, studento, kuris išsinuomoja būstą, nėra paprašoma, ar jis negalėtų gyventi aukštosios mokyklos bendrabutyje. Dabartinis įstatymo reguliavimas numato prievolę. Studentas, norėdamas gauti iš valstybės kompensaciją už būsto nuomą, turi pateikti aukštosios mokyklos pažymą, kad aukštoji mokykla jam negali suteikti bendrabučio. Tik tada išsinuomojęs būstą studentas galės gauti valstybės paramą.

Šiandien, kaip viceministras M. Šiurkus papasakojo, yra tokių situacijų: keturi studentai Vilniuje nuomojasi keturių kambarių butą, kiekvienas studentas sudaro atskirą kambario nuomos sutartį ir kiekvienas studentas iš valstybės gauna po 210 eurų kompensaciją. Vėliau paaiškėja, kad visi tie studentai yra iš aukštosios mokyklos, kuri gali juos aprūpinti bendrabučiu. Tačiau jie neima bendrabučio, išsinuomoja po vieną kambarį ir gauna iš valstybės kompensaciją. Valstybei to būsto nuoma keturiems studentams kainuoja 840 eurų, kai tie studentai galėtų gyventi bendrabutyje, kurį suteikia aukštoji mokykla.

Štai tie dalykai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos prašymu, mūsų trijų Seimo narių pastangomis yra pateikti kaip įstatymo projektas. Tai yra trijų straipsnių pakeitimas, taupant valstybės lėšas, neleidžiant piktnaudžiauti, o realiai turintiems būsto nuomos kompensacijos poreikį padaromos geresnės sąlygos. Ne pastarųjų 12, o pastarųjų 6 mėnesių, kaip sakiau, deklaruotos pajamos. Deklaruojamos pajamos ne tik iš darbinių santykių, individualios veiklos, bet ir socialinės išmokos. Na ir negali viršyti visų asmens ar šeimos gaunamų pajamų dydžio bendra nuomos kaina. Tai štai tokie pasiūlymai mūsų trijų projekto autorių teikimu.

PIRMININKAS. Nemažai Seimo narių nori paklausti. V. Ažuolas pirmasis klausė, jeigu būtų salėje. Po to klausė A. Sysas, jeigu būtų salėje. R. Šarknickas klausia, nes tikrai yra salėje.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turbūt laiku yra jūsų teikiamas projektas, ypač kai reikia taupyti valstybės lėšas, nes yra jau ir deficito.

Aš prieš keletą mėnesių viešėjau Berlyne. Dėl studentų ar socialiai remtinių žmonių būtent Berlyno valdžia uždėjo nuomos lubas, nes jau faktiškai susilygino su bankų paskola ir žmonės, na, nenori rizikuoti. O ten yra tradicijos gilios, žmonės nuomojasi butus. Taip jie ir išsaugojo tą išvykimą iš sostinės. Ar galėtume ir čia pagalvoti apie tai?

Greičiausiai aš pasirašysiu jūsų teikiamą projektą, nes tikrai yra tam tikrų įdomių dalykų ir gerų dalykų. Bet dėl studentų, kurie nesirenka bendrabučiu, turbūt jums žinoma – dėl tos bend-

rabučių netvarkos, nešvaros, dar ir renovacijos reikalingos. Jie neatsitiktinai renka tuos butus, nes nori švariai, tvarkingai gyventi. Tai kaip čia pažiūrėsite į šias sąlygas? Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Kai tvarkingai žmogus gyvena, tai nesvarbu, ar bendrabutyje, ar nuosavame būste, ar nuomojamame. Jis gali lygiai taip pat tvarkingai gyventi nuomodamas būstą. Tai čia neanalizuojame tų dalykų. Berlyno situacija: mano dukra septynerius aštuonerius metus gyveno, dirbo Berlyne, nuomojo būstą. Aš žinau tą praktiką, kurią pritaikė Berlyno žemės valdžia, kad nustatė limitus, ribas. Žinau tą praktiką, manęs kaip liberalo tai nežavi, kai valdžia nustato, kas kiek gali imti nuomos pinigų. Mane labiau žavi štai šita situacija, kuri labai taikliai kompensuoja nuomos mokesčius ir kaštus tiems žmonėms, kurie tikrai turi socialinių, finansinių problemų, bet nenustato būsto savininkui, kiek jis gali imti už nuomą iš T. Tomilino, iš E. Gentvilo, iš R. Šarknicko. Aš esu būsto savininkas ir norėčiau pats apsispręsti, o ne kad valdžia man nurodytų. Mano toks požiūris. (*Balsai salėje*) Na, bet ne dėl to dalyko yra šis projektas.

PIRMININKAS. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pranešėjau, kad imatės šios baisios klaidos taisymo, nes dar nepaminėjome, kad yra ir kitų grupių, kurios labai nukentėjo dėl šito. Aš balsuosiu už, bet man norisi taip iš toliau paklausti jūsų. Kaip jūs vertinate situaciją, kai vienas Seimo narys pavarde Gentvilas, tiesa, ne jūs, o jūsų sūnus, prieš keletą savaičių sako, kad Lietuvoje yra labai silpna socialinio būsto politika, reikia daugiau investuoti į socialinį būstą, į paramą nuomai, o dar prieš mėnesį atsistojo kita ministrė – ar ne ministrė, Seimo narė? – ir sako, kad reikia sumažinti socialinio būsto prieinamumą? Kaip jūs vertinate tokią kakofoniją tarp Vyriausybės narių?

E. GENTVILAS (LSF). Jau labai iš toli priėjote. Tikrai nesu diskutavęs nei su sūnumi, nei su kažkokia mistine kolege apie tuos dalykus. Žinau Vakarų Europos patirtį. Socialinis būstas yra platus segmentas nekilnojamojo turto rinkoje. Pats buvau Klaipėdos meru ir žinau, kad socialinis būstas laipsniškai buvo visiškai susitraukęs, socialinio būsto poreikis yra gerokai didesnis. Aš pasisakyčiau už socialinio būsto plėtrą Lietuvos savivaldybėse.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, ar jūs kaip liberalas nemanote, kad per daug, per didelę biurokratinę našą uždėtumėte dabar norintiems gauti bendrabutį ar socialinį būstą, išsinuomoti jį? Tiek pažymų surinkti, sakykime, visos šeimos pajamas ir taip toliau, tai yra didžiulė biurokratinė našta. Ar ne paprasčiau būtų sieti su kokiais nors lengviau prieinamais dydžiais, kaip vidutinis darbo užmokestis, MMA, sakykime, ir tai valstybė pagal savo išgales galėtų skirti? O visa kita būtų turbūt to asmens, kuris nori: vienas prabangiau, kitas gal ne taip prabangiai tenkintis būtent būsto paslaugomis. Man atrodo, kad labai toli einant į mišką labai daug medžių ir labai tanku. Ką jūs siūlote?

E. GENTVILAS (LSF). Sekmadienį ištis prasiakartau kaktą ir stoviu prieš jus, tai apie mišką man nepasakokite. Kaip nepasakokite ir apie tai, kad jūs socialiai jautrus esate, o Gentvilas tai biurokratizuoja. Žmogus nori gauti pinigų iš valstybės už būsto nuomą. Būk geras, žmogau, pateik savo mėnesio pajamų suvestinę, 6 mėnesių, jeigu nori gauti iš valstybės pinigus. Vienas dalykas.

Jeigu esi studentas, dar prašau pateikti pažymą iš savo aukštosios mokyklos, kad ta mokykla tau negali suteikti bendrabučio. Štai ir visa biurokratija. Ar jūs norėtumėte, gerbiamas Artūrai, taip, kad imtume pinigus iš valstybės iki alkūnių, nieko, net popieriuko jokio nepateikdami? Čia aš nematau jokios biurokratijos. Pateik savo pajamas ir pateik pažymą, kad negauni bendrabučio.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Į dalį klausimo jau atsakėte. Tačiau aš visgi paklašiu ir galbūt pasidžiaugsiu, kad klaidų taisymas yra labai naudingas, ir dėkoju jums, kad jūs to ėmėtės. Manau, kad ne pavieniai atvejai, turiu omenyje studentus, turėjo pagrindo keisti ir studentų situaciją ir kad skaidrumas, be abejo, kiekvienam iš mūsų yra labai labai svarbus. Kad žmonėms būtų gyventi geriau, tikriausiai į tai nukreiptas jūsų įstatymo projektas, kad būtų geriau. Tad ir klausimas būtų: kaip vis dėlto žymiai pagerės ta jautri sritis socialinio būsto tema įgyvendinant šitą įstatymą? Ar pamąstėte, ar eilės greičiau pajudės, daugiau žmonių taps laimingi? Mano įvardinti argumentai – skaidrumas, sąžiningumas, taip, iš tikrųjų tai svarbu. Kaip čia bus, jūsų manymu?

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū, kolege, už gerus žodžius mano adresu, bet aš nelabai jų noriu priimti. Tiesiog ministerija paprašė, sakė, greitai reikia ištaisyti klaidas. Aš pademonstravau jautrumą šituo požiūriu ir padedu ministerijai taisyti klaidas.

Dabar vėlgi, ministerijos nuomonė yra štai kokia, atsakant į jūsų klausimą. Toks paramos būdas, kokį šiandien jums teikiu, yra taiklesnis realų poreikį turintiems žmonėms ir padeda išvengti paramos davimo tiems žmonėms, kurie galimai piktnaudžiauja. Mano parodyti pavyzdžiai. Studentas gali nuomotis bendrąją su tarakonais, be tarakonų (R. Šarknicko čia kitas klausimas, kokį bendrąją), bet jam valstybė duoda bendrąją, o jis neima. Jam labiau apsimoka išsinuomoti būstą ir gauti kompensaciją. Arba pasiturintis žmogus 60 % savo pajamų paskiria būsto nuomai. Tas būstas prabangus – faktiškai namas, ir valstybė tokiam žmogui kompensuoja. Štai taiklesnė parama realiai tiems, kuriems tikrai reikia, o ne tiems, kurie bando papiktnaudžiauti valstybės gėriu.

PIRMININKAS. Visi, kas pageidavo, paklausė.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Mes, žinoma, pritarsime, nes skubiai reikia taisyti klaidą, bet aš noriu išsakyti savo nusistebėjimą, kodėl tokios svarbios politikos iniciatyvos nesiėmė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Seime iš esmės buvo padaryta didžiulė klaida, ji sukėlė studentų, socialinių būstą nuomojančių žmonių pasipiktinimą, atėmė iš jų galimybę nuomotis socialinį būstą. Taip pat labai stipriai nukentėjo mūsų globojami ukrainiečiai, kurie tų pajamų negalėjo įrodyti, kad turi nuomos pagalbos galimybę. Labai keista yra šio įstatymo priėmimo istorija, bet, aišku, klaidą reikia kuo greičiau taisyti.

Mano galva, nepakankama yra 180 eurų parama. Reikia mažiausiai 2 VRP, tai yra padvigubinti tą nuomos paramą, nes mes turime vos kelis procentus gyventojų, kurie naudojami šia parama. Kaip teisingai teigia E. Gentvilas, Vakarų Europoje kur kas didesnė dalis gyventojų naudojami socialinio būsto programomis. Reikia eiti tuo keliu, kurį ir ministras S. Gentvilas minėjo, kad būsto politika Lietuvoje yra tragiška ir nereikia naikinti to, ką turime. Deja, bet prieš keletą mėnesių priimta pataisa iš esmės sunaikino būsto nuomos galimybes. Dabar mes iš dalies atkuriamo, bet tai tikrai nepakankamas dydis ir intensyvumas. Geriausiai tai iliustruoja patarlė „Skubų darbą velniai gauda“, nes tikrai nereikėjo daryti to, ką mes padarėme prieš keletą mėnesių.

PIRMININKAS. Prieš pasisakys V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų palaikau kolegą, kuris teikia tuos pasiūlymus, bet tie pasiūlymai labai primena šiaudų davimą skęstančiajam. Šiaudas, aišku, gerai – galbūt nenuskęs, bet iš tikrųjų tokius projektus turėtų atnešti ministerija, kuri iš esmės sutvarkytų visas socialinio būsto problemas. Kokia yra dabartinė situacija? Savivaldybės parduoda socialinį būstą vieniems ar kitiems, bet to socialinio būsto atgal neatstato. Vadinasi, socialinių būstų mažėja, o daugiau jų neatsiranda.

Žiūrint į kitas situacijas, kitų valstybių patirtį, kitose valstybės socialiniai būstai yra masiškai statomi, masiškai įtraukiami ir žmonės gauna, netgi mūsų lietuviai, kurie gyvena Anglijoje, gauna municipalinį būstą. Tai yra tas pats kaip socialinis būstas, ir jie džiaugiasi, kad gauna. Liūdna yra tai, kad ministerija nesiėmė šito lyderystės vaidmens, ji neišsprendė šitos problemos, bet, žinoma, šios Vyriausybės prioritetai yra kiti. Žydams padovanoti 40 mln. nieko nekainuoja, bet socialinių būstų problemą spręsti niekam nereikia ir niekam tai nerūpi, net ministrei nerūpi, kuri dabar šypsosi.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš noriu pataisyti, kadangi tai buvo Vyriausybės projektas padaryti tokią tvarką, todėl prašyčiau Vyriausybės išvados. Aiškinamajame rašte parašyta, kad pinigų nereikia, bet mes plečiame ratą žmonių, kurie gaus paramą, vadinasi, pinigų reikės. (*Balsai salėje*) Atvirkščiai...

PIRMININKAS. Apsispręsime dėl jūsų...

A. SYSAS (*LSDPF*). Išmokite skaityti įstatymus.

PIRMININKAS. Balsuodami apsispręsime, ar prašome Vyriausybės išvados, ar ne. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Du kartus gerbiamo E. Gentvilo buvo paminėta mano pavardė ir du kartus dėl bendrabučių. Aš noriu atkreipti dėmesį, kad nešvariai ar švariai galima bet kur gyventi, bet dalyje bendrabučių nėra renovuoti vamzdynai, dušų nėra, todėl studentai ir ieško geriausių išeičių. Mes šio projekto teikimu turbūt bandysime išvartyti dalį studentų iš Vilniaus. Aš turėjau omenyje, kad apie tai reikia pagalvoti, kad jie sukasi, verčiasi, kad liktų Lietuvoje studijuoti universitetuose. Todėl šiuo klausimu, kur prieš tai sakiau, kad gal palaikysiu, dabar likau abejonėje.

PIRMININKAS. Ne dėl vedimo tvarkos kalbėjote, o dėl projekto, tai prašyčiau nepiktnaudžiauti tomis galimybėmis.

Taip, dabar balsuosime. M. Navickienė, tikiuosi, dėl vedimo tvarkos.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Beveik. (*Juokas salėje*) Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai norėjau pasakyti, kad SADM'as tikrai projektui pritaria. Papildoma Vyriausybės išvada, jeigu pageidautumėte, tiesiog pailgintų sprendimo priėmimo laiką, tai nematau prasmės Vyriausybės išvados prašyti. Kartu gerbiamo Roberto prašau nedvejoti – projektas geras.

PIRMININKAS. Gerai, dabar kaip tik turėsime galimybę balsuoti dėl šio projekto. Balsuosime, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 111: už – 111, prieš, susilaikiusių nebuvo.

Gal, gerbiamas Robertai, nebetęskime tų paminėtų pavardžių žanro. (*Šurmuly salėje*) Dabar dėl Vyriausybės išvados. (*Šurmuly salėje*) Girdžiu, kad nereikia, bet buvo oficialus siūlymas, tai aš turiu teikti balsuoti. Kas pritaria, kad būtų Vyriausybės išvada, balsuoja už, kas mano kitaip, atitinkamai kitaip balsuoja.

Už – 36, prieš – 47, susilaikė 28. Vyriausybės išvados neprašome. Tokiu atveju fiksuojame bendru sutarimu, kad pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymo data numatoma gegužės 14 diena. Priimame bendru sutarimu.

Dabar eilės tvarka balsuosime dar dėl rytinės darbotvarkės klausimų, po to – atitinkamai dėl jau apsvarstytų popietinės.

12.24 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 5, 15, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72¹, 75³, 76², 80, 81, 82¹, 90 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3414(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3415(2) (*svarstymo tęsinys*)

Pirmasis būtų darbotvarkės 1-11 paketas – Mokslo ir studijų įstatymo du pataisų projektai. Svarstymo stadija. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 115: už – 113, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

12.25 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2170(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar balsuosime dėl projekto Nr. XIVP-2170(2), tiksliau, balsuosime už komiteto išvadą, kad projektą atmestume. Čia L. Nagienės teiktas Mokslo ir studijų įstatymo 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. 2170(2). Balsuojame, ar pritariame komiteto išvadai projektą atmesti.

Balsavo 114: už – 84, prieš – 15, susilaikė 15. Taigi projektas yra atmestas.

12.26 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2332 (*svarstymo tęsinys*)

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2332. Taip pat balsuosime, ar pritariame komiteto išvadai projektą atmesti.

Balsavo 119: už – 108, prieš – 8, susilaikė 3. Projektas yra atmestas.

12.26 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 418¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2412 (svarstymo tęsinys)

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 418¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2412. Svarstymo stadija. Vėl balsuojame, ar pritariame komiteto išvadai projektą atmesti.

Už – 106, prieš nėra, susilaikė 12. Projektas atmestas.

12.27 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3606 (pateikimo tęsinys)

Ir bene aistringiausiai svarstytas projektas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3606. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 112: už – 50, prieš – 21, susilaikė 41. Projektui nepritarta.

Dabar balsuosime alternatyviai: ar grąžinti projektą tobulinti (tie balsuoja už), ar atmesti (tie balsuoja prieš).

Už – 73, prieš – 39. Taigi projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

V. Ažuolas – replika po balsavimo.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Džiaugiuosi, kad sveikas protas nugalejo dėl išbraukimo. Labai gerai, kad neišbraukėme, nes buvo proga atmesti. Bet turbūt tam kažkokiam nupušimui nėra ribų: nepatinka tarybiniai arkliai ženkluose, po to nepatinka tarybiniai metaliniai dangčiai, o dabar dar šunys nepatinka kaime. Gal tegu patys žmonės nusprendžia, ką daryti su savo šuniuku, laikyti lovoje, kur nors laikyti. Tai paties žmogaus reikalas. Tik man įdomu, kas būtų kaime, jei visus šunis būtų paleidę nuo *lenciūgo*. Į kaimą niekas neišeitų. Gerai, kad to neatsitiko. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. A. Vyšniauskas – replika po balsavimo.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Man keista, kad kolega šunis išvadino tarybiniais. (*Juokas salėje*) Man atrodo, problema ne tarybiniai šunys, o tarybinis mąstymas kai kurių kolegų galvose. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dar V. Pranckietis – replika.

V. PRANCKIETIS (LSF). Džiaugiuosi, kad nepraradome Lietuvos *lenciūginių* šunų veislės. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Matau, šis projektas tikrai visiems suteikė tam tikro įkvėpimo. Toliau balsuosime dėl popietinės darbotvarkės jau apsvarstytų projektų.

12.30 val.

Baudžiamojo kodekso 3, 60, 71, 99, 100, 100¹, 100², 100³, 103, 107, 108, 109, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 142, 143, 145, 146, 147, 147¹, 147², 148, 149, 150, 151, 151¹, 152, 152¹, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 169, 170, 170¹, 170², 172, 173, 174, 175, 176, 178, 180, 181, 185, 188, 189, 189¹, 191, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 198¹, 198², 202, 206, 207, 208, 209, 210, 213, 214, 215, 217, 218, 224, 229, 231, 232, 233, 234, 236, 238, 242, 250, 250², 250⁴, 250⁵, 251, 256, 256¹, 257, 257¹, 258, 259, 262, 265, 267, 267¹, 267², 267³, 268, 270, 270², 270³, 273, 274, 275, 276, 276¹, 276², 276³, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 292, 292¹, 294, 295, 296, 297, 299, 300, 301, 302, 302¹, 303, 304, 306, 306¹, 306², 307, 308, 309, 310, 311 ir 312 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3601, Baudžiamojo proceso kodekso 362¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3602, Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3603 (pateikimo tęsinys)

Pirmiausia darbotvarkės 2-3 klausimas, įstatymų paketas – projektai Nr. XIVP-3601, Nr. XIVP-3602, Nr. XIVP-3603. Juos pateikė teisingumo ministrė. Tai Baudžiamojo kodekso pataisos ir lydimieji. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 119: už – 103, prieš nėra, susilaikė 16. Projektams pritarta. Pagrindinis, akivaizdu, yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Tą priimame bendru sutarimu. Pasiūlyta svarstymo data –

rudens sesija. Aš klausčiau komiteto pirmininkės: ar pavasario sesijoje nespėsite pateikti išvados, ar čia tikrai?.. Nespėsite. Tada taip ir fiksuojame, kad rudens sesijoje.

12.32 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 418 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3239 (pateikimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-4 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 418 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3239. Jį pateikė E. Pupinis pagal Peticijų komisijos išvadas. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 103, prieš – 2, susilaikė 11. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ir vėlgi siūloma rudens sesijoje. Taip ir fiksuojame.

12.32 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 138 ir 163 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3240, Baudžiamojo kodekso 47, 65, 66, 71, 72³, 90, 175¹, 189¹, 190, 192, 199, 199¹, 199², 200, 206, 212, 219, 220, 221, 224¹, 225, 226, 227, 248 ir 282¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3241 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimų paketas – Baudžiamojo proceso kodekso pataisų projektas Nr. XIVP-3240 ir Baudžiamojo kodekso pataisų projektas Nr. XIVP-3241. Juos taip pat teikė E. Pupinis. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 119: už – 106, prieš nėra, susilaikė 13. Pritarta. Pagrindinis vėlgi būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir vėlgi siūlymas svarstyti rudens sesijoje.

12.33 val.

Kelių transporto kodekso 7, 18¹, 18³, 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3616, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 449² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3617 (pateikimo tęsinys)

Toliau 2-8.1 ir 2-8.2 klausimai – Kelių transporto kodekso ir Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projektai Nr. XIVP-3616 ir Nr. XIVP-3617. Juos pateikė M. Ošmianskienė. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 116: už – 104, prieš nėra, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta.

A. Bagdonas kažką nori pasakyti po balsavimo.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tai, gerbiami kolegos, Monikos tikslai yra iš tiesų kilnūs, tačiau ne visi siūlymai yra techniškai įgyvendinami ir ne visuose lengvuosiuose automobiliuose tai, kas yra numatyta įstatymo projekte, įmanoma įgyvendinti. Taip pat buvo nemažai pastabų pasakyta, kad, jeigu asmuo mažesnėse savivaldybėse turi vieną transporto priemonę, tą įgyvendinti apskritai nebus galimybės, kalbu apie lengvąjį automobilį, todėl, manau, būtų prasminga paprašyti Vyriausybės išvados ir šį projektą šiek tiek patobulinti su Vyriausybės pagalba. Ačiū.

PIRMININKAS. Yra siūlymas prašyti Vyriausybės išvados. Balsuojame, ar reikia Vyriausybės išvados.

Balsavo 115: už – 65, prieš – 25, susilaikė 25. Taigi yra prašoma Vyriausybės išvados. Numatoma svarstyti ne rudens sesijoje, o birželio 6 dieną. Pagrindinis Ekonomikos komitetas energiau svarsto projektus, tai nekelia į rudens sesiją. Priimame bendru sutarimu. Dėl lydimiojo, aišku, yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas, taip pat svarstymo data – birželio 6 diena. Priimame bendru sutarimu. Bene visi projektai, kurie buvo, apsvarstyti.

Dabar – pareiškimai.

Popietiniame posėdyje, matyt, balsavimo intervalas bus kiek ankstesnis. Jis buvo numatytas 15 valandą, bet liko nedaug projektų, tai galimai kokiu pusvalandžiu anksčiau gali būti balsavimo intervalas. Pareiškimai. V. Ažuolas pirmasis.

12.36 val.

Seimo narių pareiškimai

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kolegos, jūs nebijokite, neišeikite, kai aš kalbu, nieko baisaus nepasakysiu. Pabūkite dar, na, vis tiek pasėdėkite kažkaip, pabūkite dar. Vis tiek mano pranešimą per radiją transliuos, galėsite vėliau paklausti.

Na, iš tikrųjų įdomi situacija išeina – kaip valdantieji tvarko žiniasklaidą, ypač regionų. Įvykis su pašto veikla iš praeitos kadencijos. Praeitoje kadencijoje įvairūs *nonsensai* vykdavo dėl to, kas išnešios pensijas – dalinai paštas, dalinai privatūs nešiotojai. Na ir sukūrė tam tikrą chaosą. Lietuvos paštas nenorėjo tada nešioti – privatūs norėjo, ir chaoso prikūrė *bele kiek*. Tik ateina kiti valdantieji – stebuklingu būdu visas pensijas nori nešioti Lietuvos paštas. Va tokiu stebuklingu būdu įvyko. Lietuvos paštas aptarnauja konservatorius, kaip priklauso. Na, mes jau žinome ir pakraipas Lietuvos pašto vadovės, ir visa kita. Pensijos sutvarkytos, pensijų išnešiojimo problemų nebeliko, nes atėjo valdantieji konservatoriai, kuriems ir priklauso.

Dabar žiūrime, ką daro valdantieji su žiniasklaida. Atsimenate „Respublikos“ pavyzdį, kaip patvarkė „Respubliką“, paėmė ir patvarkė? Jie ne taip rašė. Tam tikri prekybos centrai „Respublikos“ nebeplatino ir patvarkė „Respubliką“, nes jie rašė ne taip.

Ką daro valdantieji toliau? Šiandien išgirdome stebuklingą tokią žinią – Lietuvos paštas nuo nepriklausomybės pradžios, 30 metų, gauna kompensaciją – 10 mln., 5 mln., 8 mln. už regioninės spaudos platinimą regionuose, siuntų pristatymą, laikraščių pristatymą, žurnalų pristatymą ir kitą. Ir yra suvokiamas, suprantamas procesas, dėl ko ta kompensacija yra skiriama: Lietuvos pašto funkcija yra užtikrinti, ar žmogus gyvena kaime, ar gyvena vienkiemyje, kad ir kur jis gyventų, spauda ir siuntiniai turi jį pasiekti. Tokia funkcija yra. Tai valdantieji sugalvojo naują gudrybę. Viena gudrybė, kuri nesuveikė: jeigu jūs spausdinate laikraštį Šiauliuose, jį reikia išspausdintą pristatyti į Vilnių, nes iš Vilniaus pašto paskirstymo centro tą laikraštį atveš atgal į Šiaulius. Tikslas, viskas yra aišku, – sunaikinti spaustuves regionuose. Ar tu spausdinsi regione, jeigu reikia laikraščius nuvežti į Vilniaus pašto centrą ir parvežti atgal į regioną? Na, tikrai nespausdinsi. Tai spaustuvės labai gražiai naikinamos.

Lyg to būtų per maža, valdantieji sugalvojo naują žingsnį: jeigu taip žiniasklaidos negalime pribagti, tai reikia iš Lietuvos pašto atimti subsidiją, kuri yra skirta tam, kad į regionus išnešiotų laikraščius, siuntas ir visa kita. Ir dabar, kas įdomiausia, naujas modelis: tą subsidiją ir kompensaciją gaus tik tie laikraščiai, kurie pereis per regioninės žiniasklaidos fondą ir atitiks kitus reikalavimus. Na, reikalavimai labai paprasti: jeigu šlovini valdžią, tą subsidiją gausi, tavo laikraštis gaus tą subsidiją, jeigu nešlovini, negausi. Vadinas, tokiu būdu, padedant Lietuvos paštui, atsiųskime regioninės žiniasklaidos, nes puikiai suprantame, kas bus: kai laikraštis taps labai brangus, žmonės jo nebeįpirks, o jeigu nešlovinsi valdžios, tai nebegausi subsidijos laikraščiui.

Taigi pirmyn į šviesų rytą su liberalkonservatoriais, kurie žino, kaip patvarkyti spaudos laisvę, žodžio laisvę ir kaip padaryti, kad jos neliktų. Spauda, spausdintinė spauda... Labai gerai pasakė: tai, kas dabar ateina, kai įkainiai brangsta kartais, yra visos spausdintinės spaudos nužudymas. Na, aišku, išskyrus didžiuosius miestus. Taigi, mielieji, tylėkite, džiaukitės, tuojau nebegausite net tos spausdintinės spaudos. Tie laikai, kai knygnešiai paslapčia nešė knygas į Lietuvą, grįžta atgal. Kaip amžinąjį atilsį F. N. Sadūnaitė sakė: prie tarybinės valdžios gavau vieną bylą, prie šios valdžios gavau tris bylas. Tad su žodžio laisve su šia valdžia galėsime atsisveikinti.

PIRMININKAS. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš panašiu kampu kalbėsiu, giminingai kaip kolega, jeigu iš viso liks regioninė žiniasklaida. Yra žodžiai: „Aš noriu, kad brolis, sesuo glostytų žodį.“ Taip yra pasakęs J. Marcinkevičius.

Tačiau šiam žodžiui iškelti į Lietuvą, į tuos regionus, ko gero, užkardomas kelias vis po žingsnį. Pareiškimas dėl Medijų rėmimo fondo vykdomos Kultūros ministerijos įtartinos politikos naikinti bet kokią konkurenciją sisteminei žiniasklaidai suvaržant nepriklausomų mažųjų redakcijų, viešosios informacijos rengėjų bei skleidėjų veiklą ir taip apriboti informavimo ir žodžio

laisvę reikšti valdžiai kritikuojantį žodį, jeigu jai neparanki, ir panašiai. Medijų rėmimo fondo žiniasklaidos programų finansavimo taisyklėse mažųjų redakcijų ir smulkiosios nepriklausomos žiniasklaidos veiklai riboti sukurtas reikalavimas pastarosioms privalomai turėti tik du tris etatinius darbuotojus. Šis reikalavimas atima teisę skleisti žodį, kultūrą ir kitas informacines žinias. Taigi ši valstybės parama jiems yra užkardyta visam laikui.

Klausimas: kam tada yra išduodamos redaktoriams, regionams, leidėjams licencijos, leidimai rašyti, jeigu nėra finansuojama? Taigi mano ir visuomenės bei kolegų raginimas yra netaikyti sąlygose numatytų apribojimų dėl etatinių darbuotojų skaičiaus, kuris daugelį metų niekam netrukdė, išskyrus keistus Kultūros ministerijos ar ministro galimus interesus su kažkuo.

Taip pat yra raginimas paviešinti žiniasklaidos programų finansavimo taisyklėse asmenis, įpareigojant juos deklaruoti savo privačius ir viešuosius interesus, nes skaidrumas Medijų rėmimo fonde yra svarbus visuomenės pasitikėjimui šia labai svarbia organizacija. Ačiū.

PIRMININKAS. Pareiškimai perskaityti. Dabar registracija. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 22 Seimo nariai. Rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 363 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Pradedame balandžio 16 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 67 Seimo nariai. Tęskime darbą pagal numatytą darbotvarkę.

14.00 val.

Vyriausybės pusvalandis

Krašto apsaugos ministro Lauryno Kasčiūno pranešimas apie karo komendantūrų struktūros kūrimą

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis. Kviečiu į tribūną krašto apsaugos ministrą L. Kasčiūną šiuo nauju amplua. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, labai džiaugiuosi, kad taip gausiai atėjote į Vyriausybės pusvalandį, bet manau, kad yra apie ką pasišnekėti. Ar jūs matote skaidres? Tai yra tas pirmas darbas, kurį pažadėjau padaryti per mėnesį, – duoti startą komendantūrų taikos metu procesui. Užtrukau 2 savaites. Manau, kad yra reikalingas dalykas, ir aš noriu jums jį plačiau pristatyti. Tikiuosi, pristatyti užtruksiu 15–20 minučių. Jeigu dar turėsime kokių 10 minučių klausimams, kurių gali būti, tikrai su mielu noru pasistengsiu į juos atsakyti. Be jokios abejonės, procesas dar vyksta, bet sprendimas aiškus ir turime labai aiškią viziją, ją ir noriu jums pristatyti.

Taigi pirmiausia karo Ukrainoje pamokos. Ukrainiečiai ir dabar signalizuoja: žiūrėkite, jeigu artėtų x diena, nedarykite mūsų klaidos – tarp civilinės ir karinės administracijos susiformuoti tam tikrai sąveikai užnugario funkcijoms vykdyti (užnugaris nėra tos reguliariosios kariuomenės funkcijos, bet tai yra kova su diversinėmis grupėmis, objektų apsauga, tam tikrų procesų viduje savivaldos lygmeniu valdymas) mums užtruko 3 mėnesius. Darykite viską taikos metu, treniruokitės, *pratybinkitės*, kad būtų po to lengviau sukurti tam tikrą struktūrą.

Tai mes Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete buvome pasigavę jau gerus dvejus metus ir apie tai kalbėjome, kad tą reikia daryti. Galų gale dabar radome tą sprendimą, kaip norėtume pajudėti. Taigi esminis momentas, kad mes ruošiamės. Jau taikos metu formuojasi savivaldoje tam tikros komandos, pavadinkime taip, komendantiniai vienetai, irgi savivaldos, taikos metu savivaldos lygiu. Taigi kuriame karo komendantūros struktūrą.

Pagal sumanymą karo komendantūros integruotųsi dabar į karo komplektavimo tarnybas, kurių yra 27 Lietuvoje, jos taptų karo komendantūrų ir karo komplektavimo tarnybomis. Esantys viduje karininkai būtų ir tie komendantai, ir tas štabas, kuris iš esmės dirbtų pagal savo atsakomybės regioną, rajoną ir su tomis savivaldybėmis, kurios į tą atsakomybės rajoną patenka.

Labai svarbu suprasti, kad šalia štabo atsiranda bent keturi srautai, keturi ramsčiai komendantūrų, tai yra formuojant tą komendantinį vienetą. Kai žmonės klausia, kas sudarytų tuos komendantinius vienetus, tas komendantūras, pirmas dalykas yra parengtasis rezervas.

Mielieji, mes turime apie 80 tūkst. Lietuvos Respublikos piliečių, kurie yra tarnavę Lietuvos kariuomenėje anksčiau nei prieš dešimt metų, tai yra parengtasis rezervas. Jie kažkada yra turėję, įgiję įgūdžių, juos galima atnaujinti. Kol kas tie žmonės, tie mūsų piliečiai neturi konkrečios vietos gynybos planuose. Komendantiniai vienetai ir yra ta vieta, ta platforma, kur jie tą vietą galėtų atrasti.

Nesakau, kad visi 80 tūkst. bus kviečiami į karo komendantūras, bet kariuomenė įsivertins poreikį, kiek žmonių reikia užnugariui, kiek mes turime tam tikros ekipuotės, ginkluotės, kad būtų galima, na, juos ne tik *įstruktūrinti*, *įtinklinti*, bet ir ekipuoti, ir apginkluoti.

Antras ramstis yra Šaulių sąjunga. Jūs gerai žinote, kad šalia kovinių šaulių irgi mūsų pastangomis, šios kadencijos pastangomis, šios kadencijos Seimo pastangomis atsirado komendantinių šaulių kategorija. Jie iš principo treniruojasi organizacijos viduje, kad būtų užtikrinta tas mano minėtas komendantines funkcijas. Šiandien Šaulių sąjunga turi 1,5 tūkst. komendantinių šaulių. Vadas labai aiškiai pasakė praeitą savaitę, kad tikslas – iki metų galo turėti 2,5 tūkst. komendantinių šaulių.

Reikia labai aiškiai suvokti, šaulių yra daugiau, komendantinių šaulių potencialiai irgi galėtų būti daugiau, bet kai kurie, pavyzdžiui, yra pasieniečiai šauliai, kariai savanoriai šauliai, policininkai šauliai. Problema yra ta, kad pagal visą karo padėties struktūrą, ginkluotųjų pajėgų struktūrą, jie eitų į tas pareigybes. Pirmiausia jie eitų į pasienį, jie eitų į policiją, jie eitų kariais savanoriais pagal kitus gynybos planus. Todėl išsikristalizavusių dabar yra 1,5 tūkst., bet augimas eina ir tikimės iki metų galo turėti 2,5 tūkst., be abejo, pagal jų gyvenamąsias vietas.

Ir trečias ramstis, matyt, jis pats įdomiausias, tai yra mes nuo gegužės 1 dienos skelbiame galimybę registruotis į karo komplektavimo tarnybas tiek vietoje, tiek bus galimybė internetu pildyti anketą visiems pilietiškiems ir patriotiškiems Lietuvos Respublikos žmonėms, Lietuvos Respublikos piliečiams. Tiems, kurie nėra reguliariosios kariuomenės kariai, kurie nėra aktyvaus rezervo kariai, nėra parengtojo, nėra komendantiniai šauliai, bet irgi nori prisidėti ar ginklu, kalbant apie medžiotojus, kurių tikrai turime daug, ar ne tik ginklu, bet ir prie civilinės gynybos, – medikai, inžinieriai, dronistai ir kiti žmonės, kurie galėtų padėti ir būti naudingi atlikdami civilinės gynybos funkcijas. Jie irgi galės registruotis.

Nuo gegužės 1 dienos mes pradėsime agitaciją ir judėsime iki rugpjūčio 31 dienos, kuri, kaip žinote, yra Rusijos sovietinės kariuomenės išvedimo diena. Ir mes jau tada žinosime per rugsėjį, kiek žmonių atėjo į užnugarį, kiek žmonių nori ateiti į užnugarį, kiek prisiregistravo būtent komendantiniuose vienetuose, tada matysime visą tą architektūrą. Pagal tokį pirminį sumanymą galėtų būti taip, kad parengtojo rezervo, to pirmojo srauto, pirmojo ramsčio būtų virš 10 tūkst., toks planas yra, kaip ir minėjau, komendantinių šaulių apie 2,5 tūkst., o patriotinių, pilietinių asmenų ramstis jau priklausys nuo mūsų visų. Todėl, be abejo, visus ir vienmandatininkus, ir kitus aktyviai regionuose dirbančius žmones tikrai raginu – skleiskite šią idėją, tai yra labai gera idėja. Kai žmogus klausia, kur yra mano vieta ginkluotosiose pajėgose, visada yra atsakymas, kur tu gali tai padaryti. Ir, man atrodo, šitas atsakymas yra gana solidus.

Ir, be jokios abejonės, aš gal čia truputėlį užbėgau įvykiams už akių ir jau iš esmės perėjau į šitą skaidrę, turime dar ketvirtą kryptį – tai Krašto apsaugos savanorių pajėgos. KASP'as turi savo teritorinės gynybos funkcijas, dirba su reguliariosiomis pajėgomis. Tai yra mūsų kariuomenės dalis, integrali dalis, bet tam tikra dalis KASP'o kuopų ir KASP'o skyrių mažesnėse savivaldybėse prisidės prie šito komendantinio vieneto, komendantinės komandos rengimo, jie užtikrins rengimą, kad jie integruotųsi į tam tikrą, sakykime taip, ne tik karinį rengimą. Sumanymo esmė, kad per metus komendantiniam vienetai priklausančių piliečių rengimas būtų iki 10 dienų, ar tai būtų labiau karinis rengimas komendantinėms funkcijoms atlikti, ar tas civilinės gynybos funkcijoms stiprinti ir panašiai.

Tai reikia reglamentuoti, todėl aš jau rytoj ateisiu į kiekiausia Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, atsiprašau kitų komitetų, su pasiūlymais, ką reikės pakeisti. Tai šitą dalyką išspręsti ir parengti rezervą, reglamentuoti, kad jį irgi būtų galima kviešti į pratybas, ko iki šiol teisės aktuose nebuvo. Čia du pagrindiniai dalykai. Gal bus šiek tiek daugiau, rytoj bus pristatyta komitetui.

Taigi, principas yra iš esmės toks. Taigi, ką mes pasieksime? Aišku, sąveiką tarp ginkluotųjų pajėgų ir savivaldos. Noriu pasakyti, ką gerai ir kariuomenės vadas pabrėžia, kad jeigu savivaldoje taikos metu kiltų kokia nors nepaprastoji arba ekstremalioji situacija, nuo potvynių iki kurios nors vietinės krizės, pagal KASOKTĮ 18 straipsnį tu jau galėtum kreiptis į komendantūrą

prašydamas pagalbos. Vadinasi, mes jau turėsime struktūrą, kuri galės padėti, jeigu reikia savi-valdos institucijoms paramos. Kitaip tariant, mes užtikriname ne tik karo padėties metu, bet ir taikos metu sąveiką tarp savivaldos ir komendantinio vieneto.

Tada antras dalykas labai svarbus, ką pasieksime, – tai patriotiškai nusiteikusių žmonių vie-ta gynybos planuose ir, aišku, pasiruošimas. Pasiruošimas – tai yra ir visuomenės atsparumas, ir mūsų nedraugų atgrasymas, kad, žiūrėkite, visuomenė ruošiasi, mes žinome, ir jeigu bus pasi-ruošusi, čia kojos geriau nekelkite. Man atrodo, tai yra rimtas naujas puslapis visuotinės gynybos srityje.

Dar truputį primenu, ką jau minėjau, bet dar kartą apie tas galimas funkcijas. Aišku, čia nėra baigtinis sąrašas, jūs tai puikiai suprantate. Tai ir komendantinės valandos užtikrinimas, įrengi-mas kontrolės postų, kurie yra savotiški simboliai Ukrainoje, informacinės aplinkos stebėseną, kova su nelegaliomis ginkluotomis grupėmis, tai yra, sakykime, ta vadinamoji diversinių grupių prevencija ir kiti dalykai, kaip svarbių objektų apsauga ir kitos užduotys, kurias gali suformuluo-ti kariuomenės vadas.

Čia skaidrė, kuri yra tokia ateities vizija. Pakomentuosiu. Iš tikrųjų, mes dabar krašto apsau-gos sistemoje išibėgėjome ir į antrą pusę perėjome, sakyčiau taip, nes tai yra tikrai rimtas projek-tas, užbaigiame mūsų kariuomenėje modernaus kario projektą. 25 tūkst. – tiek kainuoja ekipuoti ir apginkluoti modernų karį. Tai yra ir ginkluotė, ir šalmas, ir kovinė liemenė, ir kiti labai svarbūs elementai. Mes užbaigiame šį procesą.

Tada kelsimės į aktyvųjų rezervą (tai yra užprogramuota dabartiniuose biudžetuose). Akty-vusis rezervas, kaip jūs žinote, vykdytų jau paramą kariuomenei. Jis jau būtų kaip reguliariosios kariuomenės parama, sakykime taip. Jeigu reikėtų, sakykime taip, nuostolius kompensuoti ir pa-našiai, ten aktyviojo rezervų funkcija.

Bet yra ambicija, tikslas turėti šiek tiek mažesnio lygio ekipuotą būtent ir tam komendantini-am vienetai, kuris galėtų vykdyti komendantines funkcijas. Jo kaina būtų apie 12 tūkst. vienam kariui, vienam komendantinio vieneto komandos nariui. Na, be abejo, jeigu mes turėsime... Ne-žinau, priklausys, kiek patriotiškų žmonių ateis, kiek iš jų ginkluotų, kiek iš jų, sakykime taip, vykdyti civilines funkcijas, kur, matyt, tokių ekipuočių nereikėtų. Jeigu mes turėtume 15 tūkst. užnugario per Lietuvą, sakykime taip, tai, be abejo, dauginkime ir matysime, kad tam reikės virš 200 mln. Tai yra vizija, kuri, matyt, daugiausiai priklausys ir nuo rytojaus, ir nuo kitų mūsų spren-dimų dėl papildomo gynybos finansavimo.

Bet noriu pasakyti, kad ir dabar sukūrus komendantinius vienetus, jeigu mes pakviestume į pratybas pagal tą struktūrą, kuri yra suplanuota, kariuomenė turėtų galimybę kiekvieną aprūpinti tam tikrais automatiniais ginklais jau ir dabar. Mūsų resursai tai leidžia, noriu tai pabrėžti. Turi-me jau net ir ženklą. Lauksime kariuomenės vado įsakymo, kad būtų patvirtinta. Čia būtų koman-dantinio vieneto nario (kario) ženklas. Manau, irgi visai sėkmingas projektas.

Taigi, dar kartą apie laiko ašį. Rugpjūčio 31 dieną baigsis registracija. Iki tol reikia, sakau, šiek tiek pasitaisyti teisės aktus. Iki spalio 1 dienos susižiūrime, kiek yra atėjusių kartu: parengtas rezervas, komendantiniai šauliai, patriotiškai žmonės, ir nuo spalio jau po truputį pradėdame tokį rengimo procesą. Čia sistemai iššūkis. Mes turėsime pasiruošti, bet mes esame pasiryžę suspėti. Tikslas – (...) metų I pusmetį pasiekti tam tikrą jau visą operacinį pajėgumą, su kuriuo jau galėtu-me vykdyti tam tikras užnugario funkcijas, kurias aš jums įvardijau.

Taigi, čia struktūra. Kaip matote, labai svarbu išlaikyti pavaldumą. Be abejo, pavaldumas bus *po* kariuomenės vadu. Tai yra labai svarbu, užtikrinant hierarchiją, užtikrinant visą tą nuosek-lų planavimą.

Einame toliau. Kaip ir minėjau, dar kartą prisiminimui skaidrė, kas sudarytų: tai parengto rezervų kariai, komendantiniai šauliai, pilietiški asmenys, patriotai Lietuvos ir KASP'as, kuris mokytų, daugiau užsiimtų mokymais, kaip nuolatinis tam tikras mokymo šaltinis.

Čia reikės (kaip ir minėjau šiek tiek skaidrėje apie tai, ką rytoj su komanda plačiau pristaty-siu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete) šiek tiek sutvarkyti teisinę bazę, kad iš parengto-jo rezervų galėtume kviešti, iš neparengtojo galėtume kviešti (taip vadintųsi tie pilietiški, patrio-tiški asmenys, kaip ir minėjau). Netgi yra mintis, kad pratarnavęs komendantūrose devynerius

metus, po tas iki 10 dienų per metus, igtum jau karinį parengtumą. Tai nėra alternatyva kariui šaukimui. Tai nėra alternatyva, bet tai yra galimybė toki dalyką įgyti. Kaip ir minėjau, gali kreiptis visi nuo 18 metų, visi iki vyriausių žmonių, kadangi įvertinsime žmonių galimybes ne tik karinio parengtumo, bet ir, kaip sakiau, civilinės gynybos srityje.

Kur kreiptis? Karo komplektavimo tarnybų tinklas, jos yra 27, bus galimybė internetu. Tikrai pradėsime kampaniją. Leiskite šiek tiek įsibėgėti. Manau, aiškumas bus.

Taigi, būk pasiruošęs apginti savo šeimą, miestą ir kraštą, prisijunk! Tai, gerbiame Seimo nariai, labai raginu tapti šitos idėjos ambasadoriais savo apygardose, savo miestuose, savo miesteliuose ir rajonuose. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, už ryžtingą pristatymą. Nemažai norinčių paklausti arba, nežinau, gal pakritikuoti. Pirmasis – D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, kai jūsų klausai ir įsižiūri, *nu* negali nesišypsoti – pilnas energijos, toks užsidegęs. Aš kaip sakau, dabar dar jūs atrodote kaip tas pasibaidęs žirgas – lakstote po Krašto apsaugos ministeriją, jau jus reikia stabdyti. Aš nežinau, gal kokia bacila tenai dar vis dėlto egzistuoja, nes jūs apsikrėtėte ja. Pamenu, kai jūs kritikavote savo kolegą, kad jis nesilanko komitete, nepristato savo idėjų, o išbėgęs kažkur pirmas pasisako. Tai jūs lygiai tą patį šiandien padarėte: prieš tai pasisakėte apie savo idėją, surengęs spaudos konferenciją, tokį gerą šou, dabar parlamente, o tik paskui Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Apie komendantūras mes visi šnekėjome ir laukėme greitai, pateikite, Krašto apsaugos ministeriją, kaip jūs įsivaizduojate, nes mes kiekvienas turime savo pasiūlymų, tai labai svarbi dalis ir taip toliau. Jūs jau įsibėgėjote, padarėte, viskas bus ir panašiai. Ir prieš pat pabaigą, prieš pat rinkimus. Niekas nesuderinta, tai padaryta grynai tik dėl rinkiminės kampanijos, nes jūs užsakymą padarote, rinkimą iki rugpjūčio 31 dienos, o rugsėjo mėnesį, prieš Seimo rinkimus, apibendrinsite, kiek ateina gydytojų, karių statybininkų ir taip toliau. Ar nebijote, kad kitas krašto apsaugos ministras, kadangi nesuderinta, viską atšauks, nes jis turės visai kitą savo viziją, ir išmesite pinigų į balą?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Mielas Dainiau, aš galvojau, jūs pagirsite, o jūs vėl toks piktas kaip visada. Kažkada trūko energijos, dabar jos per daug, na, nesijaučiu aš pasibaidžiusiu žirgu, o jaučiuosi kryptingai judančiu link tikslo. Noriu pabrėžti, aš, ateidamas į ministro postą, deklaravau, sakiau, kad balandis yra komendantūrų mėnuo, reikia per mėnesį padaryti. Taip, pripažįstu, aš truputėlį vienu atveju jaučiu širdgėlą, kad negalėjau šiek tiek anksčiau ateiti į Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, priimu, ateisiu rytoj. Bet lėmė ir objektyvios aplinkybės, tai yra tai, kad porą savaitių komiteto situacija buvo tokia neapibrėžta. Atleiskite, priimu, kitą kartą, kai tik startuosime su dar kuo nors naujo, būtinai pirmiausia į Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. O čia, manau, yra projektas, kurį visą laiką ir jūs rėmėte, visi rėmėme komitete. Todėl aš tikrai nemanau, kad čia gali būti kokių nors pokyčių net ir pasikeitus Vyriausybei, pasikeitus ministrams. Galima visą laiką tobulinti sistemą, pažiūrėti, kas neveikia, pagerinti ir tikrai žiūrėti visiems kartu į priekį. Aš tikrai šią idėją vertinu kaip mūsų bendrą idėją, nes visą laiką jaučiau jūsų paramą šiai idėjai. Ačiū.

PIRMININKĖ. S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Gerbiamas ministre, balandis – komendantūrų mėnuo, šūkiei keičiasi, kažkada balandis buvo švaros mėnuo. Bet ne apie tai klausimas. Išties jūs pasakėte daug gerų dalykų, komendantūrų esmę norint pakviesti žmones jungtis į šalies gynybą, viskas puiku, ypač kalbant apie komendantūras, jos būtų skirtos dviem labai svarbiems tikslams – kovai su diversinėmis grupėmis, svarbių strateginių objektų apsaugai. Norėčiau patikėti jūsų žodžių nuoširdumu, tikiuosi, kad taip ir yra, ir norėčiau jūsų paklausti. Viena vertus, jūs darote tikrai labai dideles ir teisingas žingsnius viena ranka, bet kita ranka ta tarnyba, kuri yra skirta būtent strateginių objektų apsaugai ir kovai su diversinėmis grupėmis, daugiau negu pusantų metų neturi vado, turi laikiną bankroto administratorių iš policijos, tarnyba yra griunama, žmonės bėga, nekomplektuojama.

Koks jūsų požiūris į Viešojo saugumo tarnybos likvidavimą? Ar jūs, kaip Vyriausybės narys, rodysite iniciatyvą pabaigti šią nesąmonę ir paskirti naują vadą, kad būtų galima iš tikrųjų užtikrinti šias valstybei svarbias funkcijas tokių geopolitinių grėsmių atveju?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Sauliau, galiu tvirtai pasakyti, aš matau Viešojo saugumo tarnybos prasmę, manau, ją reikia stiprinti, karo padėties metu tai yra ginkluotųjų pajėgų integrali dalis, turinti savo vaidmenį gynybos planuose. Tas vaidmuo siejasi su komendantinėmis funkcijomis, kaip jūs ir minėjote, tai yra kritinės infrastruktūros, svarbios infrastruktūros, apsauga, kur gali būti sąveika su komendantiniu vienetu tame regione, kur yra tas objektas. Taigi, aš manau, Viešojo saugumo tarnyba turi toliau savarankiškai stiprėti ir toliau būti stipri atrama mūsų gynybos politikoje.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas bus kiek kitoks, jį uždavė Rinkimų komisijoje dirbantys asmenys. Čia irgi apie entuziazmą, būtent apie gegužės 7–8 dienas, kada yra numatyti išankstiniai Prezidento rinkimai, o tuo pačiu metu Kaune, savivaldybės pastate, kuriame turėtų vykti rinkimai, yra suplanuoti kariškių mokymai. Patikslinkite informaciją. Kaip tai bus galima daryti, jiems yra sunkiai įsivaizduojama.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Miela Orinta, aš tikrai pasitikslinksiu dėl vietos, ne visas detales turbūt žinau, bet, žiūrėkite, visa tai suderinama, man atrodo, be problemų. Tai yra rinkimai rinkimais, demokratinis procesas, o jau pratybos netrukdytų tam procesui. Tikrai garantuoju, kad viskas bus gerai, Orinta.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą, sveikinimai užėmus tokias atsakingas pareigas, taip pat ir užuojauta, nes, kaip minėjo jūsų kolega, buvęs krašto apsaugos ministras A. Anušauskas, kuris paliko postą dėl korupcijos apraiškų krašto apsaugos sistemoje, jam teko sunkus darbas dėl to, kad susidūrė su grubaus kišimosi į viešuosius pirkimus atvejais. Kokių veiksmų jūs jau spėjote imtis atėjęs į naujas pareigas, kad užkirstumėte kelią minėtoms korupcijos apraiškoms? Ar atlikote tokių apraiškų tyrimą? Gal galite jau supažindinti su to tyrimo išvadomis? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, pasakysiu labai atsakingai. Iš tikrųjų yra nemažai ir buvusio ministro sukurtų vidaus struktūrų, kurios rūpinasi korupcijos prevencija ir dirba visai neblogai. Yra atlikti ir tam tikri vidaus auditai, yra tam tikros rekomendacijos, kurias jau išklausiau ir kurias planuoju įgyvendinti.

Labai svarbu, kad aš esu sutaręs dabar jau su Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovu, direktoriumi, greitu laiku susitikti būtent dėl šitų pasiūlymų pasiderinti, išklausti jo patarimo ir, matyt, juos įgyvendinti. Kaip pavyzdį galbūt pasakysiu. Yra tokia Gynybos resursų agentūra, kuri tikrai užsiima pirkimais ir svarbiais dalykais. Tai galbūt būtų galima ten sukurti tam tikrą nedidelį padalinuką, kuris galėtų rūpintis korupcijos prevencija, tam tikrais rinkos tyrimais, pasižiūrėti, kad nebūtų pasikartojančių kažkokių pardavėjų ir panašiai. Tikrai tai planuoju padaryti ir galėsiu jus informuoti apie tam tikrus nuveiktus darbus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bukauskas.

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tiesų džiaugiuosi jūsų energija, tuo įkvėpimu, tikrai man priimtini jūsų pasisakymai, matymai. Tikrai seniai reikėjo, kad bendruomenė pasiektų tos žinios, bet aš norėčiau praplėsti jūsų pristatytą klausimą dėl komendanto, kario pasirengimo, ekipuotės, kur nuo 12 tūkst. iki 25 tūkst. Rodos, tai jūs čia pristatydami kalbėjote, bet tikrai labai trumpai palietėte, kur šiandien turime per 30 tūkst. su savais ginklais, su savais naktiniais matymais, su termovizoriais ir su neperšaunamomis liemenėmis, tai yra būtent mūsų visuomenės medžiotojai, kuriems, manau, šiandien trūksta aiškumo, trūksta tos žinios. Kaip rodo patirtis kaimyninėje šalyje Ukrainoje, tai būtent didžiąją dalį agresijos tiek Černigove, tiek Mariupolyje stabdė medžiotojai. Ką jūs manote būtent apie jų įveiklinimą – būtent priskyrimą prie komendanto atitinkamų atsakingųjų funkcijų? Ačiū už atsakymą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Labai geras klausimas. Čia ir yra tas trečias srautas, trečias ramstis – pilietiški, patriotiški žmonės, kurie nėra parengtojo rezervo nariai, kurie nėra šauliai, nėra KASP'o kariai, bet yra medžiotojai, kiti asmenys, kurie nori prisidėti prie savo krašto, namų saugumo. Jie tikrai galės kreiptis į karo komplektavimo ir karo komendantūros tarnybas, galės netgi eiti kartu visi būreliu kaip medžiotojų struktūra, nes jie gerai išmano ir vietą, ir gerai

išmano tam tikrus dėsningumus, tai čia ir yra esmė. Aš jau dabar kontaktavau su Medžiotojų sąjunga, kad ji paplatintų šią idėją per visą savo struktūrą, kad mes galėtume šią idėją pristatyti jiems, kad jie galėtų kreiptis, registruotis ir tapti komendantinio vieneto dalimi. Taip, tikrai taip.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, sveikinu dėl iniciatyvų. Aišku, svarbu įtraukti visuomenę į krašto gynybą, tiktai norėčiau paklausti. Iš tikrųjų, tikiuosi, Utenos komendantūra taip pat bus, bet ar tiktai bus taip, kaip yra, kad vadas Vilniuje, pavaduotojas Panevėžyje? Iš tikrųjų šitas struktūras reikia sutvarkyti, nes sudėtinga susitikti. Manau, kad vietoje turėtų būti žmogus.

Taip pat norėčiau paklausti. Sakėte, bus kviečiami, susiklosčius tam tikroms ekstremaliosioms situacijoms, tie žmonės. Kokios jų vis dėlto garantijos? Aš suprantu, kad ta idėja labai svarbi, kad žmonės eitų ir ateitų, bet vis dėlto dirbant, kai yra ekstremaliosios situacijos, bent jau draudimas turėtų būti. Kokios iš tikrųjų garantijos yra, ar tam yra numatyti finansai ir kaip šis visas procesas vyks, nes tam reikia finansinių lėšų?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, Edmundai. Atsakau į pirmą klausimą. Vienas iš motyvų, kodėl reikėjo pajudėti su šia struktūra, yra būtent jūsų iliustracija, kaip yra Utenoje, bet tai ne tik Utenoje. Būtent čia ir pasikeis viskas, nes karo komplektavimo tarnybos virsta štabais ir ten bus ir karo komendantas, tai bus vietos žmogus. Sakykime, net neabejoju, kad Utenoje bus vietos žmogus, nes Utena tikrai turi karo komplektavimo tarnybą, kuri virs karo komplektavimo ir karo komendantūros tarnyba, ir tada turės vietoje štabą, kuris sąveikaus ir su ta pačia Šaulių sąjungos rinktine, su šauliais ir galės burti komandą ir patobulinti įvairius scenarijus.

Dėl antro klausimo. Iš tikrųjų numatyta viskas, jeigu mes įtvirtinsime įstatymu iki (...) dienų kvietimą į tas pratybas, tai lygiai taip pat, matyt, ir ekstremalios situacijos regione atveju bus tam tikros socialinės garantijos išeiti iš darbo, sakykime taip, ir panašiai. Aišku, kai kur nepamirškime ir savanorystės principo, kuris, kaip Šaulių sąjungos veikla rodo, irgi be galo svarbus.

PIRMININKĖ. K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Sveiki. Dėkoju už galimybę paklausti. Iš tiesų girdžiu gerų atsiliepimų dėl aktyvaus ministerijos darbo, bet aš vis dėlto turiu tą klausimą, dėl kurio mes pradėjome diskutuoti, kai jūs buvote paskirtas ministru, ir norėčiau išgirsti labai aiškų atsakymą. Daug kas buvo nurašyta vaikystės klaidoms ir panašiai, bet labai gerai prisimename vis dėlto jūsų tą požiūrį į „Alternative für Deutschland“ partiją. Girdėjome daug pagyrimų V. Orbanui, V. Orbano politikai, kuri yra atvirai proputiniška ir tikrai antieuropietiška, ir netgi girdėjome jūsų pasisakymus dėl imigracinės politikos, kad net Konstituciniam Teismui nusprendus, kad kai kurie sprendimai buvo nekonstituciški, vis dėlto pasisakėte viešai, kad būtumėte daręs viską taip pat net ir žinodamas, kad tai nėra Lietuvos Konstituciją atitinkantys sprendimai. Visi šitie dalykai yra ne vaikystės klaidos, jie yra labai gyvi ir aktualūs dabar.

PIRMININKĖ. Ne dėl turinio, bet trumpiau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerai, gerai.

K. ADOMAITIS (*LF*). Palaikydamas jūsų, kaip sakyti, krašto apsaugos politiką, kurią vykdomė, vis dėlto norėčiau labai aiškiai išgirsti, kad atsiribojate nuo V. Orbano, atsiribojate nuo „Alternative für Deutschland“ ir kad palaikysite visais atvejais Lietuvos Konstitucinio Teismo sprendimus ir juos gerbsite.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Mielas Kasparai, vis jums nenusibosta, ar ne? Bet unikalų, unikalų, tiesą sakant. Gerai, pradėsiu atsakymą nuo pirmo, nuo V. Orbano gal pradėkime. Tiesą sakant, šiokia tokia parama ir galbūt pokalbiai tarp, sakykime, valstybinių politinių jėgų, dešiniųjų, centro dešiniųjų, vyko 2010 metais, tuo metu, kai jis laimėjo rinkimus, kai dar nebuvo jokių proputiniškų, kremliškų sprendimų. Tada buvo įkurtas Vengrijos ir Lietuvos draugystės forumas, čia 2011–2012 metais, kuris buvo konservatyvus dėl vertybinių klausimų. Tiesiog galima tam pritarti, galima nepritarti, bet taip buvo. Kai jis posūkį padarė link V. Putino, apie kurį jūs kalbate, kokiais 2014–2015 metais, jūs galite labai lengvai susirasti ir mūsų visų komentarus, mūsų visų, kurie tuo metu, sakykime taip, turėjo galbūt šiek tiek kitokį požiūrį, kad mes nepritariame tam, ką jis daro,

ir smerkiame. Kitaip tariant, neteisinga kalbėti apie paramą V. Orbanui ir jo proputiniškai politiškai, nes kai tik prasidėjo jo proputiniška politika, ta parama ir tas, sakykime, draugiškas požiūris pasikeitė. Tai reikia labai aiškiai fiksuoti, nes dažnai tame sraute epitetų, prikurtų aplink mane ir nutaikytų man, yra labai daug netikslumų. Taip jau yra, propagandiniame kare nesvarbu detalės, bet jums, matyt, kaip išmintingam, išsilavinusiam žmogui, tai turėtų būti svarbu.

Dėl AfD. Aš dar kartą kartoju, nors dar kartą pasakiau, tai buvo klaida ta prasme, kad aš nei iki tol, nei kai atvyko, nei po to neturėjau jokio ryšio su šita politine organizacija. Tai buvo vieno žmogaus prašymas, mano buvusio pažįstamo, buvusio Seimo nario... dabartinio pažįstamo, buvusio Seimo nario prašymas, kur buvo mano neapgalvotai, sakykime taip, uždėta varnelė, dar netgi pasiskambinus į mūsų ambasadą Vokietijoje, pasitikrinus, pasiklausus, kaip tai atrodys. Matyt, nesuveikė kažkoks tas atsparumas ir tas kvietimas buvo 2018 metais išsiųstas, bet aš nei palaikiau ryšius iki tol, nei palaikiau per jų tą vizitą, apie kurį aš nieko nežinau, nei po to. Tai taip.

Dėl migracijos politikos, gerbiamas Kasparai, aš atsakysiu. Labai noriu padėkoti Seimui, kuris suprato, kad tuo metu, kai A. Lukašenka pradėjo visą tą surežisuotą, dirbtinę migracijos srautų politiką, jisai žinojo ir daug kas čia žinojo, kad kai mes priimsime sprendimus, tvirtus sprendimus, kurie apsaugos Lietuvos nacionalinį saugumą ir gynybą, ateis, prabėgs dveji treji metai ir niekas nebeprisimins šitų dalykų. Niekas nebeprisimins šitų dalykų, o po to kalbės apie žmogaus teisių pažeidimus, apie kokius nors kitus dalykus. Nors tuo metu niekas nesiūlė, gerbiamas Kasparai, negirdėjau ir iš jūsų pasiūlymų, adekvačių sprendimų. Padarėme sprendimus, kurie buvo be galo svarbūs ir kurie apsaugojo Lietuvą nuo pažeminimo. Ir aš tikrai tą patį ir toliau daryčiau.

PIRMININKĖ. Kolegos, kadangi laikas sutiksėjo, nežinau, ar yra noras pratęsti? (*Šurmulyš salėje*) Norite. Gerai, 10 minučių pratęsiame, bet tada patrumpinkite: klausti – pusė minutės ir atsakymai tada trumpesni. Prašau, dėl vedimo tvarkos A. Anušauskas. (*Šurmulyš salėje*) Lyg įjungiau. Atsiprašau. Dabar.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos. Kadangi iš pono A. Gedvilo nuskambėjo melaginga, klaidinga ir faktų neatitinkanti informacija, kad atsistatydinau dėl korupcijos krašto apsaugos sistemoje, kviečiu jį arba viešai tai paneigti, arba tiesiog tradiciniu būdu veiksiu kaip Seimo narys – kreipsiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Skvernelis pageidauja. Prašom, per šoninį mikrofoną.

S. SKVERNELIS (DFVL). Norėčiau apginti mūsų krašto apsaugos ministrą ir buvusį komiteto pirmininką, prisimindamas gerą bendradarbiavimą komitete, ir pacituoti kolegai K. Adomaičiui 2012 metų tuometinio premjero A. Kubiliaus citatą. „Šių dienų Europoje matome daug iššūkių, daug problemų ir daug galimybių, kurios reikalauja labai aiškių dviejų dalykų: grįžimo prie pamatinių vertybių ir tikros lyderystės. Europa turi potencialo būti stipri, vieninga savo vertybėmis, ekonomine galia, bet kartu Europa turi matyti, kiek dar daug ji turi pasiekti. Bet tam reikalinga tikra lyderystė. V. Orbanas, profesorius V. Landsbergis yra pavyzdžiai tos lyderystės, kuri, mano manymu, Europoje yra kartais pamirštama“, – pasakė premjeras. Taigi partijos narys, būdamas lojalus premjerui, kažką tuo metu pasakė, nėra nieko nuostabaus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, aš, pavyzdžiui, džiaugiuosi, kad jūs palaikote V. Orbano politiką, D. Trampo politiką, nes jie siekia taikos. Tai gal jūs galite paaiškinti. Buvusiam ministrui nereikėjo komendantūrų tiek laiko, virš trejų metų, nereikėjo jų steigti, daryti, tai kodėl iš jūsų atsiranda tokia skuba? Ar jūs turite kokių nors tikslų, nežinau, ar siekti taikos visur, ar kaip tik kažkokių provokacijų: Kaliningrado tranzito blokavimas, lietuvių karių siuntimas į Ukrainą? Koku keliu jūs žadate eiti? Ar nebus tokia situacija kaip su skiepais ir privaloma donoryste: kai labai prievarta vertėme žmones tą daryti, atsitiko taip, kad žmonės dabar bėga nuo to. Ar neatsitiks ir su komendantūromis tas pats? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Valiau, aš kartais girdžiu jūsų komentarus, bet pradėdote stebinti. Čia atspirties taškas turi būti vienas paprastas supratimas. Ukrainoje irgi buvo tam tikrų vietų, kur jie galvojo, kad, žinote, mes nesiruoškime, neruoškime savęs karinio rengimo prasme, kai ateis rusai, mes pakelsime rankas ir gal pravažiuos. Juos išprievartavo, ištrėmė ir išžudė. Tas jūsų taikos skelbimas, atmetant visuomenės rengimąsi, yra labai klaidingas, nes jie nepravažiuos – jie

užvažiuos, ir užvažiuos ir į Šiaurės Lietuvą, jeigu mes nebūsime pasirengę, jeigu mes nebūsime stiprūs, jeigu mes neturėsime sąjungininkų čia, jeigu visuomenė neturės ir nežinos savo vietos gynybos planuose. Pasirengimas yra kelias į atgrasymą. Kuo mes būsime atsparesni kartu su jumis, Valiau, net neabejoju, kad jūs vis tiek kažkur viduje patriotas, tai mes jiems ir pasakysime: čia neikite, nes šita visuomenė duos atkirtį. Mes turime tapti lietuviškuoju ežiu, gerbiamas Valiau. Tokiu dygliuotu, kad net ir daug didesnei rusiškai meškai, daug galingesnei, būtume tokie neparankūs, kad jie čia net nebandytų mūsų testuoti. Tapkite šituo ežiu ir jūs savo regione.

PIRMININKĖ. Ačiū. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, karo komendantūros, jų steigimas, finansavimas. Ar nebus tai vėl savivaldai uždėta? Tai yra viena. Dabar yra numatytos kelios funkcijos, aš jų nesakysiu, bet jūsų komentaras: komendantūros ketinama pradėti komplektuoti nuo spalio, Krašto apsaugos ministerija nurodo, kad kol kas papildomo finansavimo šiam projektui nereikės, jis bus vykdomas iš vidinių rezervų. Tai ar įsivaizduojate? Jūs sakote – dabar kvieskite. Mes net nežinome nė kiek yra, kur kokia vieta, kur bus numatyta. Aš jau žinau, Mažeikiuose, žiūriu, uždėta, aš, kaip vienmandatininkė, pažiūrėjau žemėlapyje. Matau, yra numatyti 27 vienetai, apygardinės – šešios, jeigu neapsirinku, šešios apygardų. Tiesiog norėtusi daugiau žinoti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Be abejo, pirmiausiai savivaldai nieko nekainuos, čia yra krašto apsaugos sistemos dalis, bus tik nauda savivaldai, nes turėsite dar vieną atramą regione. Kai reikės kažkuo padėti, tikrai tie žmonės padės. Dabar struktūra jau yra, karo komplektavimo tarnybos veikia, tiesiog įvyks vidinė pertvarka, kad atsirastų ten vidinių atsakingų žmonių, karininkų, kurie užsiims ir karo komendantūromis. Čia yra vidaus resursų perskirstymas, perdėliojimas, kad tie štabai galėtų pradėti veikti.

PIRMININKĖ. D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Dėkui. Pradėsiu nuo komendantūrų. Iš tikrųjų vis tiek kaina bus. Kiek, jūs įsivaizduojate, kokia maždaug bus kaina šito projekto, nes lėšų trūksta, mes ieškome papildomų lėšų gynybai, dėl to niekas nediskutuoja. Tai kaip vis dėlto jūs įsivaizduojate, kiek tai galėtų kainuoti ir kaip maždaug išdėstyti tas išlaidas, nes žmonių laikas, darbas ir visa kita taip pat kainuoja?

Antras dalykas. Kai kalbame apie krašto gynybos finansavimą, kokį jūs matote poreikį? Aišku, apie tai pokalbis bus rytoj, bet manau, kad Seimui tai tikrai irgi labai svarbu matyti. Nuo 2,75 iki 3,04, 3,5 ir taip toliau. Apytiksliai kiek maždaug jūs matote to poreikio augimą, nes pasakėte vakar kaip tik, kai buvome kartu laidoje pas Edmundą, kad prioritetai gali keistis, kad yra naujų akcentų. Tai keičiasi ar ne prioritetai ir kokius jūs dabar matote krašto apsaugos gynybos prioritetus?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pradėsiu galbūt nuo prioritetų. Rytoj, gerbdamas ir opoziciją ir laukdamas... laukdami kartu su premjere grįžtančių jūsų į pokalbius, ten bus išsamiai pristatyta, todėl aš nedetalizuosiu, bet trumpai pasakysiu, kad atsirastų daugiau oro gynybos akcentų. Nes dabar pagal laiką buvo sudėliota, kad pirmiausia yra divizijos sunkinimas, o po to pagal laiką įgalintojai, visas šias kryptis mes sinchronizuojame ir sunkinimas vyks kartu su įgalintoju, tai yra oro gynybos sistemų, stiprinimu. Iš esmės visa tai galima daryti ir iš to paties siekiamo papildomo gynybos finansavimo, atitinkant tuos *rémus*. Gal net, sakykime taip, pirmieji skaičiai yra tokie, kad tą galima daryti net šiek tiek pigiau, bet nežymiai pigiau.

Šalia to divizijos sunkinimo toliau lieka prioritetas Vokietijos brigada. Lieka prioritetas kontrmobilumo priemonės. Lieka prioritetas, jeigu sutarsime, ir visuotinis šaukimas. Lieka prioritetas ir karinis rezervas. Tai, be jokios abejonės, nuo to, kiek mes sukursime, sugeneruosime papildomo finansavimo... Jeigu mes sutarsime, kad turime 3 %, tai yra nuo bazinio 2,52, kuris ir bus bazinis, kai baigs galioti tas bankų solidarumo mokestis, kuris iš principo leido mums turėti 2,77 šiais metais, tai jeigu mes sugeneruosime papildomų 400–450 mln., tai visomis šiomis kryptimis, kurias įvardijau, galima bus judėti gana sparčiai.

Todėl 3 % matau kaip tokią tikslą, kurio reikia siekti. O gal mes sutarsime ir dėl didesnio finansavimo. Jeigu sutarsime dėl mažesnio finansavimo, reikės persižiūrėti šiek tiek prioritetus,

kažkaip persidėlioti pagal laiką. Tai jau taip yra. Mes turime tokią kryptį, jinai yra labai labai aiški. Kas įdomiausia, kad po to, kai premjerė ir Vyriausybė skyrė papildomus 35 mln. Čekijos iniciatyvai, paramai Ukrainai, šiandien jau mūsų gynybos finansavimas yra 2,85. Mes jau turime tokių skaičių ir jis gali netgi dar augti šiais metais. Nežinau, ar iki 3 %, bet augs. Kitaip tariant, manau, esame visai gerame kelyje. Aišku, jeigu jūs manęs paklaustumėte, kokio galvotum ir norėtum siekti finansavimo, be abejo, atsakyčiau, 3,5 yra tas procentas, ta investicija, kuri mums leistų judėti visomis kryptimis ypač sparčiai.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas ministre, tikrai sveikinu jus su iniciatyvomis, ilgai lauktomis iniciatyvomis. Na, tikrai būtumėte daug ką nuveikęs, jeigu visą kadenciją būtumėte buvęs ministru. Gaila, kad tiek nedaug laiko liko iki kadencijos pabaigos. Tad vis dėlto, gerbiamas ministre, ar jums pavyko išsiaiškinti, STT nepavyko, prokuratūrai nepavyko išsiaiškinti tos korupcijos, apie kurią kalbėjo jūsų pirmtakas. Ar jis tiesiog patologinis melagis, ar tiesiog gynė savo mundurą, nenorėdamas užleisti šios vietos? Vienas dalykas.

Kitas dalykas tai, kad jūsų kolega užsienio reikalų ministras labai stojo Izraelio pusėn, nors visi užsienio lyderiai ragino neeskaluoti konflikto Artimuosiuose Rytuose. Ar nesiūsite kartais pagal partijos pirmininko paliepimą mūsų specialiųjų pajėgų talkinti Izraeliui?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimus. Aš irgi noriu pasakyti, kad aš – Izraelio, o ne Irano pusėje. Esu Vakarų civilizacijos pusėje. Tikrai prisidėkime viskuo, kad Izraelis gyvuotų ir būtų nepriklausoma valstybė. Bet jokių planų siūsti ką nors į Izraelį tikrai neturime. Tą galiu patvirtinti.

O į pirmą klausimą – klausimai atsakyti, taškai sudėlioti, dūmas išsisklaidė, dirbame toliau.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš irgi pasinaudosiu proga, nes ką tik kalbėjęs politikas pamiršo, matyt, savo Daugų istoriją ir tuos ryšius su vienu iš Rusijos subjektų, taip, dešimtmetis praėjo, bet atmintis yra. O šiaip jau, gerbiami kolegos, komendantūros mobilizaciniame plane kaip buvo, taip ir yra, kol nebus reformuotas, nes pagal jį yra padaryti ir paskyrimai, ten šimtai žmonių yra paskirti į komendantūras, kurios sąveikaudamos su savivaldybėmis, be abejonės, vykdėdavo savo mokymus. Dabar keičiama struktūra ir, kiek supratau, karo prievolės centrai tampa tomis bazėmis. Bet ar šiuo atveju papildomų funkcijų priskyrimas karo prievolės centrams jų pagrindinio uždavinio telkti žmones į kariuomenę nesumažins?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kaip tik labai protingas sprendimas, nes jie yra atsakingi ir už mobilizaciją, ir telkti į kariuomenę žmones. Dabar dar turės papildomą, sakykime taip, tinklą žmonių, kurie gali atlikti tas užnugario funkcijas, o tai yra sistema, tai yra sistema su tam tikru daliiniu rengimu, bent jau kariniu. O sociologinės apklausos liudija labai svarbų dalyką, gerbiamas Arvydai, kad žmogaus, kuris pabuvo su ginklu, buvo karinės parengties, širdyje atsiranda daugiau ugnies ir valios priešintis. Šiuo atveju, manau, yra tas žingsnis link visuotinės gynybos, naujas puslapis šitos visuotinės gynybos, sakyčiau, šitos visuotinės gynybos kūrimo istorijoje yra reikalingas. Tikrai buvo galima tą padaryti anksčiau, aš sutinku, bet darome dabar, judėsime į priekį ir, net neabejoju, pasibaigus rinkimams judėsime šita kryptimi visi drauge kaip viena komanda.

PIRMININKĖ. Kolegos Veryga ir Jaruti, ar reikalaujate paklausti, labai norite? J. Jarutis gal Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete paklaus. Aurelijau, prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Laurynai, už pristatymą. Aš tokį labai praktinį klausimą turiu. Aš suprantu ir svarbą, ir reikšmę, bet ar neatsitiks taip, kad į tas kviečiamas komendantūras susirinks tie patys žmonės, kurie dabar jau yra šauliai, nes jeigu jau kažkas buvo pilietiškai, buvo aktyvūs, tai jie turbūt ir nuėjo arba į KASP'ą, arba į Šaulių sąjungą, ir turbūt sutiksime, kad dar ir Šaulių sąjunga nėra nei ekipuota, nei apginkluota, nežinau, ar tuos švediškus užkeiktus ginklus jau pagaliau kas nors atidavė. Ar negalvojate, kad reikėtų tiesiog nuosekliai aprūpinti ir padaryti ten, kur tie darbai yra pradėti, o tada jau galvoti apie šituos? Labai ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš manau, tai neprieštarauja vienas kitam, net ir atsakant į klausimą dėl Šaulių sąjungos. Paradoksas, bet kai sukūrėme komendantinių šaulių kategoriją šalia kovinių, tai koviniai, kaip jūs žinote gerai, Aurelijau, ir tada jau buvo integruoti į KASP'ą, pirmiau-

sia dalis į SOP'ą, sakykime, kai darė pratybas pagal gynybos planus, bet komendantiniai šauliai užsiimdavo, treniravosi tik dėl savęs, jie nebuvo įtraukti į karinį planą, jie neturėjo savo vietos. Per šią komendantūrų sistemą jie realiai ištraukia į gynybos planus vykdyti tų vadinamųjų komendantinių funkcijų. Ką aš noriu pasakyti? Net ir 2,5 tūkst. šaulių atėjimas jau būtų lūžis, nes iki šiol jie gynybos planuose tos vietos neturėjo, dabar ta vieta jiems siūloma.

Dėl atsakymo į klausimą, kiek turėsime tų patriotiškų, pilietiškų asmenų, tai iš tikrųjų nežinau. Pradėsime agitacijos kampaniją, bet, kaip ir minėjo gerbiamas Valentinas, medžiotojų, kitų ginklų savininkų, civilinės gynybos žmonių, nevyriausybininkų, vietos lyderių, patikėkite, tikrai dar yra ir nebūtinai jie yra Šaulių sąjungoje. Aš manau, čia yra dar potencialo. Kiek bus – 2, 3 ar 4 tūkst., ir tai gerai, o gal 5, o gal 10, ir tą pamatysime rugsėjo mėnesį.

Dabar dėl Šaulių sąjungos noriu atsakyti. Vakar kaip tik Krašto apsaugos ministerijoje priėmėme sprendimą, patvirtinome Šaulių sąjungos finansavimo planą kasmet didinti po 30 %, tą mes padarėme, taip pat dar šiais metais yra skirti papildomi resursai – 1,5 mln. dronų pajėgumų Šaulių sąjungai vystyti, vadinamojo *drone hub*, kurį jau turi šauliai, nuėjome į priekį su ambicija turėti tūkstantį dronų operatoriams stiprinti. Apie tai dar plačiau pakalbėsime gegužės mėnesį, nes gegužės mėnuo bus dronų mėnuo, balandis buvo komendantūrų mėnuo, pristatysime iniciatyvas dronų pasaulyje. Mes netgi pritarėme sprendimui ir dėl mokymo centro renovavimo, reglamentavimo, matyt, čia irgi sustiprės šauliai. Žinau apie tas problemas, bandome spręsti, kad tie užsilaikymai nebebūtų mūsų problema.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Kviečiu jus nenutolti nuo tribūnos, nes tuoj pereisime prie kito klausimo, kurį jūs turėsite pristatyti.

Replika per centrinį mikrofoną – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Taupydamas Seimo darbo laiką ir reaguodamas į gerbiamo A. Anušausko paraginimą dar kartą aiškiau suformuluoti savo poziciją pasisakyti klausimu, noriu pasakyti, kad su korupcija buvusio ministro niekaip nesieju, tačiau remiuosi citata, kai buvo pasakyta, „grubaus kišimosi į viešuosius pirkimus atvejais“. Čia yra citata. Aš manau, kad kruopelytė to irgi prisidėjo prie ministro apsisprendimo palikti pareigas. Mano tokia nuomonė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui.

14.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619 (pateikimas)

Einame prie darbotvarkės 2 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projekto Nr. XIVP-3619. Čia L. Kasčiūnas turėtų pristatyti. Laurynai Kasčiūnai! (*Triukšmas salėje*) Taip, nutarimas dėl karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mielieji, mums reikia Seimo nutarimo, nes birželio mėnesio pradžioje, pirmoje pusėje, birželio 4–21 dienomis, vyks Jungtinių Amerikos Valstijų karinio jūrų laivyno ir kitų pajėgų didžiulės pratybos Baltijos jūroje – tokios didelės, kad mes jų dar neturėjome tokio dydžio. Pagal mūsų įstatymus, jeigu atvykstančių karių ir civilinio personalo skaičius didesnis nei 1 tūkst. 600, reikia Seimo specialaus nutarimo. Planuojame, kad atvyks iki 10 tūkst. karinio kontingento.

Noriu pasakyti, kad pratybos parodys, kad tie žodžiai, kad Baltijos jūra po Švedijos ir Suomijos narystės NATO pradžios tapo vidine NATO jūra, taps realybe. Tai pritarkite ir tikrai parodysime birželį jėgą ir pasiųsime mūsų nedraugams signalą, kad čia jų kojos ir laivų nebūtų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kolegos nori jūsų paklausti. Pirmasis – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, čia, iš kairės nuo jūsų.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, ačiū.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Norėjome paklausti, kokia šių mokymų pagrindinė užduotis, kokias užduotis vykdys šitos pajėgos?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tai ir NATO gynybos planai, ir sąveika tarp pajėgų, ir iš esmės, aišku, to tokio matomumo, atgrasymo efekto sukūrimas. Noriu pasakyti, kad šiais metais yra ypač daug pratybų ne tik Baltijos jūroje, kaip jūrinės valstybės apologeto svarbioje kryptyje, bet ir sausumoje turėsime irgi labai daug sąjungininkų, parodydami visą tą naują NATO gynybos planavimą, kuris yra dabar išreiškiamas pratybomis.

PIRMININKĖ. L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Žinoma, labai malonu, kad vyks tokio masto renginys, bet aš bandžiau pasiprašyti dalyvauti atidarymo renginyje. Deja, tikiuosi, ir kitiems Seimo nariams bus toks pat atsakymas duotas kaip ir man.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš, miela Ligita, nežinau, kur jūs klausėte ir ko jūs prašėte, bet aš, kaip NSGK pirmininkas, trejus su puse metų niekur nebuvo kviečiamas. Tai būna visokių dalykų. Pasitaisysime. Aš nežinau, ar ten bus atvirų durų diena. Jūs galite man perduoti, sakykime taip, informaciją ir pasitikrinsiu, bet, patikėkite, ten ne visada yra galimybės. Suprantate? Bet aš šito nežinau. Turbūt ne į mane kreipėtės, Ligita. Pakartokite man, aš pasitikrinsiu ir duosiu atgalinį ryšį.

PIRMININKĖ. D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Laurynai, ištis pusė metų liko iki naujų Seimo rinkimų ir kaip sykis jūs – krašto apsaugos ministras, ir per tuos pusę metų mes turėsime labai daug pratybų. Balandžio mėnesį – Lietuva, Lenkija, kitą prieš Prezidento rinkimus – NATO didžiausios pratybos, dalyvaus virš 20 tūkst. karių, ir tada išeiname liepos mėnesį – Baltijos jūroje pratybos, virš 10 tūkst. karių. Toliau vasarą komendantūros pratybos iki rugpjūčio 31 dienos ir iki Seimo rinkimų Lietuvos mobilizacijos pratybos. Ištis vien pratybos ir tai kainuos Lietuvai pinigų. Šiaip jūs, kaip krašto apsaugos ministras, turėtumėte bent pasakyti, kiek visos tos pratybos iš biudžeto mums pareikalaus lėšų (tai yra labai svarbu) ir ar jų jūs nepanaudojate kaip valdantieji konservatorių rinkimų kampanijos metu?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Karinės pratybos yra tikrai atskirtos nuo rinkimų kampanijos. Čia yra faktas, bet valstybė turi ruoštis, ir natūralu, kad tame mes turime dalyvauti.

O dėl tikslaus skaičiaus tikrai pabandysiu užklausti ir rytoj Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete jums pateikti atsakymą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pranešėjau, jūs atsakėte į visus klausimus. Aš gal tikrai pasinaudodama posėdžio pirmininko teise pareplikuosiu. Man atrodo, kad krašto gynyba – ne rinkimų klausimas, o bendras visų interesas. Pasisakyti dėl nutarimo už norėtų A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šias pratybas dar pernai suplanavo Lietuvos kariuomenė derindama su sąjungininkais. Be abejo, tai yra grafikas, kuris pirmiausia derinamas su sąjungininkais, jų pajėgomis, o ne su politiniu kalendoriumi. Toks būtų paprastas atsakymas. Šios pratybos yra kasmetinės. Tiesiog jos didelės ir Lietuvos teritorijoje tie 10 tūkst. karinių laivų įgulų iš 16 valstybių susirinks, ko gero, pirmą kartą. Čia kalbama būtent apie šio nutarimo projekto turinį.

Kitas dalykas, norėčiau pataisyti gerbiamą ministrą, matyt, pamiršo. Kariuomenė į svečių dienas, į pratybas visada kviečia NSGK ir kviesdavo. Dalyvavote, galite savo nuotraukų albumus patikrinti, ten pamatysite save kartu su kariais. Kviečiami buvote ir aš manau, kad būsite ir toliau kviečiami. Šiuo atveju aš tik noriu pasakyti, kad pratybų skaičius per pastaruosius kelerius metus ištis didelis. Kariai dirba, tarnauja Lietuvai labai intensyviai, nes sąveikos su sąjungininkais didinimas būtent derinamas pratybų metu, o ne kokiais nors kitais renginiais. Apie 4 tūkst. Lietuvos karių išvyksta kiekvienais metais į pratybas kitose šalyse. Taigi, tai yra jų tarnybos ir darbo Lietuvos dalis. Aš kviečiu Seimo narius palaikyti šį nutarimo projektą, nes jisai būtinas kviečiant tokio dydžio kontingentą į mūsų teritoriją.

PIRMININKĖ. Dėkui. Lyg buvo dėl motyvų prieš D. Gaižauskas, bet jau nebeliko, ar teisingai suprantu? Jūs norite per šoninį mikrofoną pasisakyti? Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ištis prieš kažką būtų nepatogu balsuoti, nes balsuosiu už. Bet aš tik norėčiau pasakyti, aš visą laiką būsiu prieš būtent karinių pratybų naudojimą rinkimų kampanijų metu, rinkimų kampanijoms. Kodėl tai sakau? Jau yra ir pasisakyta, kad jūs karo tematiką

naudojate visos savo rinkimų kampanijos metu, per visus trejus rinkimus. Tai, kaip jūs sudėliojate dabar savo pasisakymus ir taip toliau, akivaizdu, krenta įtarimas. Aš sutinku, kad jūs tai ir išnaudojate puikiai, dėl to yra ištis negražu ir manau, kad rinkimų kampanijos metu nereiktų to daryti. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Jūs sakote netiesą, nes, kaip girdėjote, suplanuotas buvo iš anksto kalendorius, kuris ne visada ir nuo Lietuvos turbūt priklauso. Apsispręsimė balsavimo metu.

14.55 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3579 (*pateikimas*)

Dabar eikime prie darbotvarkės 2-9 klausimo – Valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3579. Pranešėjas – A. Bagdonas. Prašom. Balsavimas prasidės 15 valandą. Pranešėjau, prašom pristatyti.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, pristatau jums Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3579. Su kolegomis siekiame pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 1 punktą, įrašome, kad valstybės tarnyboje gali dirbti asmenys, turintys Lietuvos Respublikos pilietybę ar Europos Sąjungos šalies, ar NATO narės pilietybę ir mokantys valstybinę lietuvių kalbą pagal Vyriausybės nustatytą kalbos mokėjimo kategoriją.

Noriu paminėti, kad gegužės 12 dieną vyks referendumas dėl pilietybės išsaugojimo. Jei referendumas bus sėkmingas, tokios problemos ateityje nebus. Tačiau kol nėra išspręstas pilietybės išsaugojimo klausimas, savivaldybės susiduria su problema, kad į tam tikras valstybės pareigybėse neatsiranda norinčių dirbti tą darbą, nes šiandien jis nėra gana patrauklus, nėra taip gerai apmokamas, kaip norėtųsi, todėl turbūt visose savivaldybėse trūksta darbuotojų.

Siekiama, kad kuo daugiau iš Lietuvos išvykusių, užsienyje gyvenančių lietuvių, įgijusių tarptautinės patirties, grįžtų į Lietuvą ir įgytas žinias pritaikytų valstybės tarnyboje. Aš manau, mes galėtume suteikti galimybę Lietuvos piliečiams, išvykusiems į užsienį, gyvenantiems Europos Sąjungoje ar NATO valstybėse, praradusiems Lietuvos pilietybę, įgijusiems kitos šalies pilietybę, grįžti į Lietuvą. Jie, išlaikę B lygiu valstybės egzaminą, visgi galėtų dirbti valstybės tarnyboje. Laukiu jūsų klausimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūsų nori klausti arba sureaguoti būrys kolegų. A. Syso nematau. Tuomet E. Dobrowolska. Prašom.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiamas kolega, norėčiau paklausti, koku būdu jūs numatytumėte įgyvendinimo mechanizmą? Šiandien valstybės tarnautojas turi atitikti nepriekaištingos reputacijos reikalavimus, tai yra turi būti neteistas pagal atskirus Baudžiamojo kodekso straipsnius, esant poreikiui, gauti leidimą dirbti su ribota informacija. Koku būdu valstybės institucijos galėtų iš kitų Europos Sąjungos valstybių gauti tokius duomenis ir koku būdu, gavusios tokius duomenis, galėtų palyginti su mūsų Baudžiamuoju kodeksu, ar iš tikrųjų tas asmuo atitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimus?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama ministre, už klausimą. Aš manau, kad bet kuris asmuo, kuris pretenduoja būti valstybės tarnautoju, turi atitikti keliamus kriterijus, taip pat jo reputacija turėtų būti nepriekaištinga. Bet aš dar kartelį noriu atkreipti dėmesį, kad mes kalbame apie tuos asmenis, kurie išvyko iš Lietuvos, kurie puikiai moka lietuvių kalbą, kurie dėl to, kad gyvena kitoje šalyje, įgijo kitos šalies pilietybę, tuo pačiu metu prarado Lietuvos, nori grįžti į Lietuvą, tačiau negali dirbti valstybės tarnyboje, nors puikiai moka lietuvių kalbą. Jei parlamentas nuspręstų palaikyti tokią idėją, dėl teisinių aspektų reiktų ir Vyriausybės išvados, jei tokia galimybė būtų numatyta mūsų įstatymuose ateityje, aš manau, laimėtų visi. Jūs purtote galvą dėl nepriekaištingos reputacijos, tačiau visi asmenys, kurie pretenduoja dirbti valstybės tarnyboje, nepaisant to, ar jie būtų lietuviai, jei kalbėtume apie šį įstatymo projektą, turėtų NATO šalies pilietybę, Aljanso, ar turėtų Europos Sąjungos šalies, kitos valstybės, pilietybę, tuos kriterijus turėtų atitikti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Teiraujasi K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, šio įstatymo projekto aiškinamajame rašte jūs teigiate, kad trūksta valstybės tarnautojų, ypač regionuose. Taip, teisybė, bet gal jūs galėtumėte teikti tokius projektus, kurie skatintų valstybės tarnybos patrauklumą, ypač dėl atlygio, nes po šio paskutinio Valstybės tarnybos įstatymo, kurį priėmėme, tai tikrai yra labai daug klausimų dėl finansavimo, dėl garantijų. Ar nemanote, kad reikėtų eiti šiuo keliu? Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju jums už klausimą, bet aš manau, mes visi suprantame, kad šiandien prioritetas yra gynyba ir jos stiprinimas, dėl to sutaria turbūt visos politinės partijos. Dar galbūt keletą pavyzdžių duočiau. Jeigu kyla abejonių, pavyzdžiui, kodėl tie asmenys galėtų, tai aš noriu priminti, kad į savivaldybės tarybą gali ne tik kandidatuoti, bet ir dirbti asmuo, nieko bendro neturintis su Lietuva. Užsienio pilietis, jeigu gyvena toje vietovėje, gali kandidatuoti ir dirbti savivaldybės taryboje. Ar dėl to kažkokių grėsmių atsirado? Neatsirado. Man atrodo, kad mes kartais bijome dalykų, kurių gal ir nereikėtų bijoti. Sutinku, kad valstybės tarnyboje vadovams mes pakėlėme atlyginimą, tačiau lėšų viskam nepakanka ir šiame etape valstybės tarnyboje finansų padidėjimo tiesiog nėra. Dėl to tenka apgailestauti, bet aš tikiuosi, kad ateityje tokia galimybė bus.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kolega, meluoti negražu, nes jūs dėl dvigubų Lietuvos piliečių, kurie prarado Lietuvos pilietybę, meluojate, nes jūsų tekste labai aiškiai parašyta, kad užtenka vienos iš savybių: arba Lietuvos pilietybės, arba Europos Sąjungos narės pilietybės, arba NATO narės. Teoriškai gali būti Turkijos pilietis, turintis dvigubą – ir Rusijos pilietybę, kuris siekia įsidarbinti krašto apsaugos sistemoje, o jūs tokiam Turkijos piliečiui su dviguba – ir Rusijos pilietybe leisite dirbti Lietuvos krašto apsaugos sistemoje. Tai kodėl jūs tada vienaip pristatote, o visai kitaip formuluojate įstatymo tekstą?

A. BAGDONAS (LSF). Gerbiama Agnė, prieš kaltinant kitus melu, reikėtų visada pasižiūrėti į veidrodį. Šiandien iš šitos posėdžių salės tribūnos jūs ne kartą melavote, kaltinate kitus, apkaltinate Seimo narį, kad jis kompiuterį už 11 tūkst. įsigijo, nors tai yra visiškas melas. Kaltinti visus yra labai patogu.

Dabar, kalbant apie Turkijos pilietį, ar ne, kuris galbūt turi ir Rusijos pilietybę. Tai yra numatytas saugiklis, kad tas asmuo turi išlaikyti B lygio lietuvių kalbos egzaminą. Ne kiekvienas iš mūsų tą egzaminą galėtų išlaikyti, nes reikia labai gerai kalbėti lietuvių kalba. Yra asmenų, kurie santuokoje gyvena Lietuvoje ir neturi Lietuvos pilietybės. Tai tie asmenys, jeigu jie integruojasi į mūsų visuomenę ir išlaikytų egzaminą, lietuvių kalba puikiai kalbėtų, aš manau, kad ir tokie asmenys galėtų dirbti valstybės tarnyboje, juolab kad tų žmonių Lietuvoje trūksta.

PIRMININKĖ. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, pirmiausia pirmas klausimas. Kas paskatino? Vis tiek kažkokių buvo priežasčių, motyvų teikti būtent tokį įstatymo projektą. Kalbate apie atlyginimą, tai jūs galvojate, kad už tokį ganėtinai mažą, kaip jūs patys žinote, valstybės tarnybos darbo užmokestį atsiras tiek norinčių dalyvauti mūsų valstybės veikloje? Šiandien gal turite, nes darėte analizę, kiek yra valstybės tarnyboje neužimtų etatų?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju už jūsų klausimą. Gal pradėsiu nuo paskutinio klausimo. Tikslų duomenų, kiek šiandien kiekvienoje savivaldybėje trūksta darbuotojų, aš nežinau, bet skelbimų kiekvienoje savivaldybėje yra gana nemažai – po du, tris, keturis, kad tam tikrų specialybių darbuotojų trūksta. Apie tai nuolat kalba ir merai, tačiau tikslų duomenų aš jums pasakyti šiandien negaliu.

Kas paskatino šio projekto inicijavimą? Tai ne vienus metus iš eilės į Lietuvą grįžtančių žmonių – lietuvių yra daugiau negu išvykstančių. Tai reiškia, kad ta demografinė situacija, kalbant apie mūsų lietuvius, gerėja. Ir dėl ko žmonės grįžta? Grįžta, nes pas mus situacija, darbo užmokestis didėja, vidutinis darbo užmokestis siekia 2 tūkst. eurų, apie 2 tūkst. eurų. Situacija gerėja, tai žmonės grįžta, tačiau jie negali visiškai integruotis į darbo rinką. Manau, kad galbūt pridėjus papildomų saugiklių, kad į tas vietas galėtų pretenduoti tik praradę Lietuvos pilietybę asmenys,

galima būtų jiems suteikti tą galimybę kandidatuoti. Niekas to darbo jiems tiesiog neduotų, jie dalyvautų konkurse kaip ir visi kiti. Jeigu jie atitiktų nepriekaištingos reputacijos sąvoką, taip pat mokėtų lietuvių kalbą ir išlaikytų B lygiu, tik tokie asmenys galėtų pretenduoti į tas laisvas esančias valstybės tarnybos vietas, kurios, kaip ir jūs sakote, vis dar nėra tinkamai apmokamos.

PIRMININKĖ. E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, na, iš tiesų jūs vėl kalbate apie lietuvius. Iš tikrųjų yra paprastas būdas: atsisakyti svetimų pilietybės ir pasirinkti Lietuvos pilietybę, dirbti normaliai toje valstybės tarnyboje. Tikrai niekas netrukdo.

Kitas klausimas. Iš kur tas įstatymas, gal kokių analogų Europos Sąjungos šalyse yra, kad, tarkime, kaip čia buvo minėta, iš NATO šalių kažkurių, kurios yra NATO šalys, atvažiuotų čia ir dirbuotųsi vien todėl, kad yra NATO šalys?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Siejame su NATO šalimis ir Europos Sąjungos šalimis dėl to, kad labai panašus turinys yra gegužės 12 dieną vyksiančiame referendume, tai yra draugiškos Lietuvai valstybės, kurių piliečiai, mano nuomone, yra draugiški ir Lietuvos atžvilgiu. Noriu jus patikslinti, kad lietuviai, išvykę gyventi į užsienį ir norėdami gyventi toje šalyje visavertį gyvenimą, kartais taip nutinka, įgyja kitos šalies pilietybę, tačiau jie neatsisako Lietuvos – ne, Lietuva iš jų atima pilietybę ir asmenims tada reikia dėti labai daug pastangų, kad tą pilietybę išsaugotų. Dar daugiau, jeigu kalbame apie pilietybę, tai mes turime 11 išimčių ir iš esmės tie, kurie išvyko iki 1991 metų, kurie šiandien gimę bet kurioje užsienio šalyje... lietuvių šeimos gimsta vaikas ir tas vaikas gali turėti dvi pilietybes, tačiau Lietuvoje gimę vaikai, išvykę gyventi į užsienį, Lietuvos pilietybę praranda, jeigu įgyja kitos šalies pilietybę.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir paskutinioji klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Noriu paklausti pranešėjo. Čia šiek tiek bandė klausti E. Pupinis, bet aš atsakymo taip ir neišgirdau. Galbūt turite pavyzdžių iš kitų Europos Sąjungos šalių, kurios yra pritaikiusios panašų modelį? Kaip tai atsitiekia, na, vadinkime taip, jų valstybės tarnybai arba viešojo sektoriaus administravimui? Man asmeniškai nelabai teko girdėti apie tokias, bet mes turime labai gražių pavyzdžių, tarkime, medicinos srityje, kur turime atvažiavusių gydytojų iš kitų šalių – jie puikiai integruojasi ir iš tikrųjų teikia mums reikalingas paslaugas, kur mes stokojame specialistų tam tikrose srityse. Tai aš iš principo būčiau linkusi palaikyti tokį projektą, tačiau norisi tam tikro užtikrinimo. Taip pat Teisės departamentas rekomenduoja galbūt praplėsti tą sąrašą iki EBPO, Šveicarijos šalį įtraukti. Ar svarstėte tokią galimybę papildyti įstatymo projektą, nes tai būtų gana logiška?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiama Ieva, už jūsų klausimą ar įžvalgą. Konkrečių pavyzdžių aš šią minutę tikrai pateikti negalėčiau, bet, kaip ir sakiau, na, įstatymo projektas inicijuotas dėl tos priežasties, kad dalis... Na, kiekvienais metais lietuvių grįžta vis daugiau į Lietuvą. Antra priežastis, kad valstybės tarnyboje trūksta darbuotojų tiesiog, nes yra nemažai laisvų vietų faktiškai visose savivaldybėse.

O kad įstatymo projektas yra tobulintinas, tai aš tikrai su tuo sutinku. Manau, jeigu pateikimo stadijoje parlamentas visgi nuspręstų pačiai idėjai pritarti, tai svarstymo stadijoje, aš manau, tie visi teisiniai neatitikimai, jeigu yra tokių, na, būtų sutvarkyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Deja, išsėmėme laiką, skirtą šitam klausimui. Norintys paklausti galės pasireikšti kitose stadijose, jeigu bus pritarta po pateikimo. Tai jūs jau galite eiti. O dėl motyvų už – D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėčiau iš tikrųjų paagituoti balsuoti už, nes, kaip Andrius sakė, mes turime tokį sudėtingą konstitucinį pilietybės reguliavimą, kad mūsų žmonės, išvykę iš Lietuvos, jau po nepriklausomybės įgiję kitos mums draugiškos valstybės pilietybę, negali išsaugoti Lietuvos pilietybės. Matome, kad tokiems žmonėms yra užkirstas kelias dirbti ir valstybės tarnyboje čia, Lietuvoje, jeigu jie grįžta ir nori tą daryti. Taip pat mes žinome, kad per pastaruosius ketverius metus grįžo daugiau kaip 24 tūkst. 500 Lietuvos piliečių, negu išvyko, tačiau grįžta sudarę mišrias santuokas arba su partneriais, antromis pusėmis, kurie, na, nėra Lietuvos Respublikos piliečiai ir negali jais būti, bet vis dėlto lietuvių

kalbos mokėjimas yra geras kriterijus arba barjeras tų žmonių atrankai. Ir, kaip gerbiamas Andrius kalbėjo, kalbama ne apie priėmimą be konkurso, bet apie galimybę dalyvauti konkurse lygiomis teisėmis su Lietuvos Respublikos piliečiais, išlaikius kalbos egzaminą, tai yra papildoma sąlyga, na, ir turėti tą papildomą išsilavinusių žmonių resursą, kurio mums trūksta. Todėl tikrai raginu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų prieš – E. Dobrowolska.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiami kolegos, labai gaila, kai graži idėja yra pateikiama nesuprantant, kad įstatymo projekte kalbama kas kita. Įstatymo projektas nėra apie lietuvius, kurie yra išvažiavę. Įstatymo projekte kalbama apie Europos Sąjungos piliečius, kurie gali neturėti visiškai nieko bendro su Lietuva ir niekada neturėti pilietybės. Įstatymo projekte neatsakoma į klausimą, koku būdu gauti teistumo duomenis iš kitos Europos Sąjungos valstybės. Visos Europos Sąjungos valstybės baudžiamąjį kodeksą turi kardinaliai skirtingą. Mes niekada nepalyginsime, ar asmuo yra atleistas už valstybės tarnybos pažeidimą, mes niekada negausime duomenų, ar asmuo buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės, ir niekada negalėsime atsakyti į klausimą, ar asmuo atitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimą.

Lygiai tas pats, kas yra labai svarbu, – įstatymo projektas niekaip neatsako į klausimą, kas tais atvejais, jeigu Europos Sąjungos pilietis, kaip kitose valstybėse, jau turi dvigubą pilietybę ir ta dviguba pilietybė nėra su saugikliais, kad tai yra Europos Sąjungos antroji pilietybė. Tai gali būti Rusijos, Kinijos ir kitų valstybių. Tokiu atveju asmuo galėtų tapti valstybės tarnautoju ir vis dar nežinotume, ar iš tikrųjų jis turi nepriekaištingą reputaciją. Juolab tokiam asmeniui išduodant leidimą dirbti su slapta informacija visų duomenų mūsų teisėsaugos ir kitos institucijos tiesiog negalėtų objektyviai niekada gauti. Todėl labai siūlyčiau neapsigauti dėl labai gražios idėjos, kuri jokių būdu neįgyvendinama šiuo įstatymo projektu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kadangi jau yra balsavimo langas, balsuokime dėl tų įstatymų projektų, kuriuos apsvarstėme.

Pirmiausia dėl ką tik pristatyto Valstybės tarnybos įstatymo projekto Nr. XIVP-3579.

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – 39, prieš – 8, susilaikė 55. Po pateikimo nepritarta. Kaip paprastai, apsisprendžiame, ar įstatymą atmesti, ar tobulinti. Tie, kas už tobulinimą, balsuoja už, kas galvoja kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – 65, prieš – 37. Įstatymo projektas bus tobulinamas, jeigu iniciatoriai pageidaus.

Per šoninį mikrofoną – A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš noriu tik štai ką pasakyti. Išklausius pono A. Bagdono labai atsakingą ir tvirtą kalbą, kurią palaikė ir ponias D. Asanavičiūtė, ir žinant, kokią įtampą jums dabar tas darbas... Kolege, tegul nekibina jūsų tas jaunuolis. Dalia, klausykite. Aš noriu labai rimtai kalbėti. Aš noriu pasakyti, kad D. Asanavičiūtė labai rimtai, susikaupusi dabar mane girdi ir įsiklausome vienas į kitą. Teisingumo ministrės aš negaliu komentuoti, bet turbūt kalba tai, ką žino. Bet dabar, kai mums beliko 2 mėnesiai iki referendumo, kai mes pirmą kartą pralaimėjome vien dėl to, kad 30 % balsavo prieš, jau buvo išankstinis nusistatymas, šiuo metu ir Vyriausybėje yra fonas, ir kalbama apie diasporos santykių gerinimą su tauta, su Lietuva ir taip toliau, dabar, belikus šitiek laiko, mes viešoje auditorijoje, kurią girdi ir užsienis, kurią girdi ir kiti, šnekamės. Sakys, ką jie galvoja apie tą referendumą? Stenkimės susitikę grupėmis išsiaiškinti. Aš manyčiau, kad ministrų pareiga yra padėti D. Asanavičiūtei ir...

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. VINKUS (LVŽSF). ...Seimo komisijai laukiant referendumo sumažinti konfliktus ir eiti kartu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Man atrodo, čia iš viešų diskusijų politinis spektras teigiamai žiūri į referendumą.

A. Bagdonas per centrinį mikrofoną.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Reaguodamas į Antano pasisakymą aš norėčiau pasakyti, kad teisingumo ministrė vis dėlto ne visada yra teisinga, nes, kaip ir minėjau, bet koks užsienietis, kuris gyvena vienoje ar kitoje savivaldybėje, be jokios patikros gali kandidatuoti į savivaldybės tarybą. Gerbiama ministre, jūs šį kartą klaidinate parlamento

narius, bet aš dėkoju visiems, kurie palaikė šį mūsų inicijuotą įstatymo projektą, ir tiems, kurie leido tobulinti. Ačiū.

15.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar įjungsiu gal trumpesnę balsavimo variantą. Turime apsispręsti dėl Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projekto Nr. XIVP-3619. Nebent galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Negirdžiu prieštaraujančių. Dėkoju.

Pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti šių metų balandžio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių.

Mums liko dar trys, rodos, klausimai. Jeigu galime taip sutarti, kad būtų balsuojama po kiekvieno pristatymo.

15.16 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3547 (pateikimas)

Einame prie darbotvarkės 2-10 klausimo – Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3547. Pranešėjas – T. Tomilinas. (*Balsas salėje: „Balsuojame.“*)

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, Miškų įstatymo 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą mus rengti paskatino aiškiai matomas visuomenės noras labiau saugoti miškus Lietuvoje. Valstybė tam turi gana ribotus instrumentus ir apie juos šiandien šiek tiek pakalbėsime.

Deja, bet tenka konstatuoti, kad per šią kadenciją mums iš esmės nepavyko parodyti proveržio dėl miškų politikos, mes užstrigome su debatais. Nacionalinis susitarimas dėl miškų nepasirašytas. Dėl to visos politinės partijos turi prisiimti atsakomybę, neišskiriant nei valdančiųjų, nei opozicijos. Naujas Miškų įstatymas, kuriame galėjo atsirasti tam tikra, na, perspektyva ir naujas požiūris, taip ir nepateiktas Seimui. Čia, žinoma, atsakomybė tenka Vyriausybei. Galiu jau prognozuoti, nes Seimo kadencija eina į pabaigą.

Vyriausybės programos, šios Vyriausybės, dabartinės Vyriausybės programos prioritetas, joje yra tokie žodžiai, kad didelę gamtinę vertę turinčioms teritorijoms turi būti skirtas ypatingas dėmesys, turi būti tobulinamas „Natura 2000“ tinklas, užtikrinta veiksminga natūralių gamtinių buveinių ir jose esančių nykstančių rūšių apsauga, o iki 2024 metų turi būti pasiekta, kad Lietuvos saugomų teritorijų būtų 20 %.

Visa tai žinant norisi padaryti bent mažą žingsnį ir patenkinti visuomenės didžiulį lūkestį šiuo įstatymo projektu, kurį aš jums dabar pristatau. Miškai skirstomi į grupes, būtent tai ir yra pagrindinis įrankis, kaip mes saugome vienus plotus, miško plotus Lietuvoje ir kaip mes leidžiamė aktyviau naudoti kitus.

Taip atrodo mūsų miškai pagal tas vadinamąsias miškų grupes. Čia mes matome grafiką, kaip keitėsi įvairių miškų grupių dydžio dinamika. Žalioji ir geltonoji dalis, tos labai mažos miškų grupės, tai yra I ir II A grupė. Per pastaruosius dešimt metų II grupės miškai sumažėjo beveik 16 tūkst. hektarų, o jų santykinė dalis nuo 12 % sumažėjo iki 11 %. Būtent tos grupės apsaugo miškus nuo pramoninio kirtimo ir saugo gamtą.

Miškų pramoninio kirtimo lobistai labai dažnai, na, mums pasakoja tokią iliuziją, kad Lietuva labai gerai saugo miškus, mūsų rodikliai yra puikūs, tačiau realybėje mes nesame arti to. Mes nepasiekėme Europos biologinės įvairovės strategijos tikslo. 2030 metais mes turime griežtai saugoti bent 10 % teritorijos. Šiuo metu saugome mažiau negu 1 %.

Europos Parlamento tvariosios miškininkystės studija rodo, kad Lietuvoje apie 90 % miškų patenka į tas miškų kategorijas, kur leidžiami pramoniniai plynieji kirtimai. Panašiai yra Latvijoje ir Airijoje, tačiau tas pirmavimas nėra tai, kuo turime didžiuotis, nes būtent taip nyksta vertingiausi miškai. Labai daug skandalų Lietuvoje yra kilę dėl IV ūkinės kategorijos miškų plotų didė-

jimo, vadinasi, II ir III miškų *kategorijų sąskaita*. Jūs girdėjote nemažai publikacijų apie Pakarklės mišką, apie Šimonių girią, anksčiau labai dažnai skambėdavo Labanoro giria.

Turime padaryti ir pakeisti vieną labai labai žalingą Miškų įstatymo nuostatą, kuri buvo 2015 metais, prieš dvi kadencijas, priimta Seime. Neatsimenu, kas yra tos nuostatos autorius, tačiau ši labai žalinga Miškų įstatymo nuostata tiesiog uždraudė, iš esmės apribojo, juridškai apribojo net teorinę galimybę plėsti II kategorijos miškus, todėl mes jau ilgus metus matome tos miškų kategorijos nykimą. Ir tam, kad mes susikalbėtume, turime kalbėti aiškiais terminais.

Taip, miškų plotas apskritai Lietuvoje auga, tačiau vertingų miškų apsauga Lietuvoje silpnėja. Ir tai yra iššūkis. Ir aš nesuradau kitokio argumento, geresnio jums visiems, negu mūsų Konstitucija, kurioje yra juodu ant balto, jeigu norite, mėlyną ant balto ar žaliu ant balto, kaip kam kas patinka, yra tokie žodžiai (cituojau): „Valstybė ir jos piliečiai privalo rūpintis natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos, augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsauga, prižiūrėti, kad su saiku būtų naudojami, taip pat atkuriami ir gausinami gamtos ištekliai.“ Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad mes negalime uždrausti II kategorijos miškų plėtros. Taip, mes galime kompensuoti savininkams nuostolius, jeigu ta II kategorija atsiranda privačiuose miškuose.

Mano tikslas nėra tai skatinti. Aš norėčiau, kad valstybiniai miškai, visų pirma tie draustiniai ir tos buveinės, būtų plečiami būtent valstybinių *miškų sąskaita*, nes valstybė turi rodyti tvarios miškininkystės pavyzdį. Ir tikrai ji neturi taip naudoti miško, kaip naudoja privatus miško savininkas, nes tai yra privati jo nuosavybė, o valstybė gali rodyti visai kitokį pavyzdį.

Taigi, baigdamas noriu pasakyti, kad šiandien Aplinkos ministerija pateikė ant Vyriausybės stalo Miškų priskyrimo I miškų grupei nutarimo projektą. Ir ką gi pateikė, kokią pastabą pateikė Teisingumo ministerija? Negalima to daryti, negalima šito nutarimo priimti, nes įstatymas nepakeistas ir I, ir II kategorijos miškai iš esmės negali plėstis Lietuvoje. Ir todėl mes turime situaciją, kai iš vienos pusės visuomenė spaudžia mus labiau saugoti miškus, iš kitos pusės mes turime įstatymą, kuris jus labiau saugoti, todėl nerandame kompromiso.

Manau, kad šis pakeitimas būtų toks, sakytčiau, gana smulkus, nes, kaip minėjau, esminiai plotai yra IV kategorijos ir ten jokių pokyčių aš šiuo metu nesiūlau daryti. Tačiau jeigu valstybė suras valios plėsti saugomus miškus, tai turime tam sudaryti teisinį kelią. Tai nereiškia, kad automatiškai tai bus daroma, tai priklauso nuo administracinio sprendimo, tai nėra įstatymų leidybos klausimas, tačiau įstatymų leidėjas yra apribojęs galimybes labiau saugoti miškus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūsų nori paklausti būrelis kolegų. Pirmoji – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, 16 tūkst. hektarų miškų susitraukė iš II kategorijos. Kokiais kriterijais yra nustatyta, kad galima iškirsti plynai ir perkelti į kitą kategoriją? Tai turi būti kriterijai, kuriais vadovaujantis jie būtų perkelti iš II kategorijos į IV kategoriją, kad galėtų būti plynas kirtimas. Lygiai taip pat kokiais kriterijais jie bus perkelti ir plėsimė II kategorijos, kokiais kriterijais iš III ar iš IV – į II kategoriją? Labai norėtusi iš jūsų tai išgirsti.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš pavyzdį pateiksiu. Šiuo metu II A kategorijos miškais gali būti kraštovaizdžio, botaniniai, zoologiniai, botaniniai-zoologiniai draustiniai, priešeroziniai miškai. Taškas. Kitų saugomų miškų teritorijos II kategorijos miškais negali būti. Mes norime išplėsti ir parašyti, kad ir kitų saugomų teritorijų arba jų dalių miškai galėtų būti priskiriami prie tos kategorijos.

Kokie kriterijai to priskyrimo? Aš sutinku, tai yra Teisės departamento pagrindinė pastaba. Mes tuos kriterijus išstobulinsime kartu dirbdami komitete. Tikrai aš pritariu tai pastabai. Man labai malonu, kad Teisės departamento pastabos yra tikrai negriežtos, jos tiesiog papildo, pasako, kad taip būtų gerai. Mes įprastai paprašome Specialiųjų tyrimų tarnybos nuomonės ir Vyriausybės išvados, viskam pritariu. Manau, kad Vyriausybė taip pat tam projektui pritars, tiesiog tuos kriterijus mes turime nustatyti įstatymu ir tai padarysime.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, išties miškai Lietuvoje, mano įsitikinimu, tikrai neduoda tiek naudos, kiek galėtų duoti, kai yra prekiaujama kaip žaliava. Bet mano klausimas susijęs su miškais kaip energetiniu Lietuvos nuo-

savų išteklių. Juk biokuro gamyba galėtų tenkinti visus Lietuvos poreikius, tačiau valdžios kažkodėl bando mus pasodinti *ant dujų adatos*, dabar ministras ateina su mažaisiais branduoliniais moduliniais reaktoriais ir visa kita. Ką jūs manote dėl miškų potencialo? Juk atsinaujinantis išteklius, jo galima prišienauti kiekvienais metais du kartus daugiau, negu Lietuva pasigaminę tas 20 teravatvalandžių šilumos energijos. Tai norėčiau išgirsti jūsų nuomonę šiame kontekste dėl energetinio išteklių, būtent biokuro.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš, gerbiamas Artūrai, manyčiau, kad ta linkme daugelis vyriausybių ir ši Vyriausybė eina, bet aš būčiau atsargus dėl miško, kaip vien tik energetinio šaltinio, miško kaip medienos. Miškas tai yra ekosistema, tai yra taip pat natūrali buveinė daugeliui gyvūnijų ir augalijos, ir dėl to mes turime būti atsargūs. Šis projektas yra apie labai nedidelę dalį miškų (vadinamųjų saugomų miškų), apie tuos miškus, kurie yra aplink miestus. Tai mums labai svarbūs miškai. Jie atlieka kitą funkciją – jie mums yra gyvybiškai reikalingi, kai reikia per pandemiją kažkur išvažiuoti ir pasivaikščioti su šeima, na, kaip pavyzdį aš noriu pasakyti. Jeigu aplink Vilnių dėl energetinių sumetimų būtų iškirsti miškai, mes turėtume didžiulę problemą. Ir ne tik aplink Vilnių.

Noriu pasakyti, jūsų klausimas yra apie kitus Miškų įstatymo aspektus ir apie juos yra nemažai diskutuota ir rengiant nacionalinį miškų susitarimą. Deja, jis nepavyko. Ten buvo kalbama apie tą balansavimą, kad ūkiniai miškai galėtų būti labiau naudojami, bet mano projektas nėra apie tai. Jis yra apie saugomus miškus, kuriuos mes galime prarasti. Tai yra didžiulis praradimas, taip pat ir pridėtinės vertės praradimas. Nepamirškite, kad nemedieninė ekonomika taip pat labai svarbi ekonomikos šaka, mes turime ją vystyti, turizmas ir taip toliau.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia A. Veryga, o posėdį toliau ves Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Sabatauskas.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju Tomui už pristatymą. Na, miškų susitarimas turbūt nebuvo pasirašytas ir nepavyko todėl, kad nebuvo susitarimo. Tai užtai jo ir nepasirašė niekas, nes ta nemaža grupė tiesiog nepritaria šitiems dalykams.

Aš noriu paklausti jūsų. Man teko visai neseniai bendrauti su žmonėmis, kurie rengia miškininkus, yra mokslininkai tos srities. Aš ten sužinojau daug dalykų, kurie man pasirodė labai naudingi, praktiški, nes dažnas iš mūsų nesigiliname, gal tiek nežinome apie miškų tvarkymą. Tai aš noriu tik paklausti, ar jūs tą projektą bandėte galbūt su šita grupe derinti? Ar jie turėjo kažkokių pastabų? Labai ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas Aurelijau, aš nesutinku su ta pozicija, kad miškų susitarimas buvo beprasmiškas ir nebuvo surasta sutarimo. Ten, rodos, 162 punktai buvo, aš dabar galiu klysti dėl tikslaus skaičiaus, bet esmė yra ta, kad surasti kompromisai po dvejų milžiniško darbo metų dėl daugybės, daugelio tų nuostatų. Būtent mokslininkai su tais nevyriausybininkais, gamtosaugininkais kartu ieškojo tų sutarimų, formuluotės. Tikrai nuostabus darbas yra padarytas. Šis projektas nėra vienai iš tų pusių, ar tai būtų mokslininkai, ar tai būtų gamtosaugininkai, ar tai būtų net miško pramonė, mano galva, tikrai neprieštarautų. Žinoma, pagrindinis darbas dėl šio projekto buvo su Lietuvos aplinkosaugos koalicija, tačiau dėl tokių dalykų, dėl tokių, sakyčiau, smulkmenų mes... to susitarimo dėl miškų formatu buvo rasti kompromisai. Iš principo nebuvo rasti kompromisai, kiek ploto Lietuvoje turi sudaryti saugomi miškai, kiek turi sudaryti ūkiniai miškai, čia tokio kompromiso dėl proporcijų nebuvo, tam reikėjo, mano galva, daugiau politinės valios, niekada nesusitars labai skirtingų interesų atstovai, tuo tarpu nemanau, kad mokslas kaip nors prieštarauja tokiam projektui. Negali būti balanso, jei mes leidžiame plėsti ūkinių miškų teritorijas ir visiškai draudžiame plėsti saugomų. Tada nėra balanso. O to balanso tame susitarime buvo nemažai, tik dėl esminių proporcijų, dėl skaičių, kiek turi būti tų miškų, nebuvo rasti kompromisai, todėl ir nepavyko galiausiai pasirašyti to susitarimo.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Dėkui už galimybę paklausti. Sveikinu su šio projekto pateikimu. Manau, jis tikrai yra nuosaikus, padeda plėsti saugomas teritorijas, bet jokių būdų nepadarė per greitų žingsnių. Tiesą sakant, jame yra labai liberali nuostata, susijusi su šiuo metu vykstančiu (taip simboliška) miškasodžiu. Ta nuostata sako, kad nereikia visą laiką privalomai taikyti miško

atkūrimo terminų, galima leisti miško savaiminį atžėlimą, ypač saugomose teritorijose, įstatyme kalbama būtent apie saugomas teritorijas, kuriose leidžiamas savaiminis atžėlimas.

Aš noriu paklausti. Gal reikėtų išplėsti tokį laisvesnį traktavimą, per kiek laiko reikia mišką atsodinti, leisti tą savaiminį atžėlimą ir taikyti ne tik saugomose teritorijose, bet ir kitose vietose?

T. TOMILINAS (DFVL). Žinoma, toks išplėtimas jau reikalautų labai didelių pastangų rasti kompromisus, mes jau susidurtume tiesiogiai su pramoniniu interesu. Nežinau, mes turėtume diskutuoti tiesiog Aplinkos apsaugos komitete. Neturiu atsakymo į šį klausimą. Bet kalbant apie saugomus miškus, natūralu, kuo daugiau gamtinio režimo, kuo daugiau natūralumo, miško organiškas atkūrimas taip pat yra visiškai natūralus. Diskutuosime, manau, kad tai yra puikus diskusijos mūsų komitete, Kaimo reikalų komitete, Vyriausybėje pagrindas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Iš tikrųjų geras įstatymo projektas. Labai džiaugiuosi, kad jūs, Tomai, esate viso to autorius, rūpinatės miško ateitimi. Dar prisimenu, kai Aplinkos apsaugos komitete vos prieš porą metų buvo klausimas dėl Angelų kalvos miško išsaugojimo, tuomet ta bendra kalba neužsimezgė. Jei, aišku, būtume tada susitelkę, tas miškas šiandien turbūt žaliuotų ir nereikėtų taip su gailėsčiu prisiminti. Bet, nepaisant to, vis tiek gerai, kad atkreipiame dėmesį ir rūpinamės. Ketinu prie to prisidėti.

Noriu paklausti. Ką manote apie tai, kad vis masiškiau ir dažniau didžiųjų investuotojų superkami miškai? Kaip šitą klausimą apsaugoti?

T. TOMILINAS (DFVL). Ačiū už klausimą. Mano pozicija šiuo klausimu, tik nenoriu, kad jūs sutapatintumėte mano poziciją su šiuo projektu, tiesiog mano pozicija yra griežta ir ne tokia liberali. Aš esu šalininkas tų apribojimų, kuriuos mes turime, dėl 1,5 tūkst. hektarų. Aš manau, kad mes galime eiti dar toliau ir galvoti apie tai, kaip padaryti taip, kad mūsų miško savininkai būtų mūsų gyventojai, lietuviai, gyvenantys Lietuvoje, Lietuvos piliečiai, galiausiai galėtų kaimynai išpirkti tą mišką, jei jis parduodamas, o ne kokie nors pensijų fondai iš Skandinavijos. Aš to norėčiau, bet kaip tai padaryti, tai nėra labai paprasta, mes gyvename Ekonominėje bendrijoje, mes negalime tų tam tikrų griežtų apribojimų įvesti, čia nėra šio įstatymo objektas, nenoriu, kad sutapatintumėte tą mano nuomonę. Bet jeigu jūs paklausėte, aš atsakiau jums, kad aš pritariu jums.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Baigėsi pateikti skirtas laikas.

Dėl balsavimo motyvų J. Jarutis nori kalbėti prieš.

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš noriu kalbėti prieš. Iš principo nesu prieš, esu už mišką, už jo išsaugojimą, už jo plėtimą, sodinimą, bet iš esmės man nepatinka, kai politikai kišasi ten, kur, manau, turėtų sprendimus priimti mokslininkai, miškininkai, kurie yra įgiję tam tikrų žinių ir žino, kaip miškas auga, kaip jis bręsta, kaip jis nyksta ir visa kita. Miškas mus maitina, mus šildo, rezistencijos metu mums padėjo gintis, bet mišką mes sodiname, jeigu sodiname, tam, kad kada nors jį iškirstume. Per pastaruosius 100 metų turbūt Lietuvos miškingumas padidėjo du kartus – dabar siekia apie 30 %. Jeigu kalbėtume apie I, II kategorijos miškus, kurie yra saugomos teritorijos ir ten tie kirtimai yra labai apriboti, tai miško auginimo tikslas yra ne tas, kad miškas augtų ir supūtų. Aš manau, kad kiekvieno šeimnininko, taip pat ir valstybės yra tikslas, kad iš to turto turėtų naudą valstybė.

Jeigu kalbėtume apie saugomų teritorijų plėtimą, aš kategoriškai esu prieš. Tuo labiau kad maždaug vos ne ketvirtadalis mūsų Lietuvos teritorijos yra vienokios ar kitokios saugomos teritorijos, draustiniai, rezervatai, kurių statusas apriboja mūsų žmonių ūkinę veiklą, jų galimybę naudotis savo teisėtai turimu turtu. Taigi palikime spręsti šituos klausimus specialistams, mokslininkams, o mes, politikai, nesikiškime į tai. Aš kviečiu nepalaikyti. Galbūt būsiu vienintelis, kuris kalba prieš, bet mano tokia nuomonė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už kalba K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas Jonai, aš manau, kad turime derinti visus interesus tiek miško, pavadinkime, kurį naudojame ūkiniams tikslams, tiek miško, kurį mes norime saugoti ir puoselėti kitiems tikslams. Aš manau, tikrai šitas projektas yra subalansuotas ir atsargus, nenuėinantis nė į vieną pusę kažkaip drastiškai, nes tikrai čia reikia ieškoti tokio kompromiso ir suprasti interesus tiek saugomų teritorijų plėtros, tiek verslo, kuris kuria pridėtinę vertę ir kuris gyvena,

remiasi būtent mišku. Iš tiesų labiausiai kalbame tikrai apie B kategorijos miškus. Lieka Lietuvoje tikrai, kaip Tomas rodė, daug ūkinių miškų ir nereikia šiuo atveju bijoti pradėti šito projekto. Man atrodo, svarbu suprasti, kad keičiasi šiek tiek ir visuomenės požiūris, ir norai, ir lūkesčiai dėl to, kaip mes tvarkomės miškus. Vėlgi čia ekspertai žiūri, ką pasakys politikai, žiūri, kokius politikai teiks siūlymus. Manau, kad jie ras, atsižvelgdami į tuos mūsų priimtus pokyčius, tam tikrus subalansuotus sprendimus dėl Lietuvos ateities.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, taigi iš karto ir balsuojame. Kas už tai, kad pritartume po pateikimo Miškų įstatymo 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3547? Balsuojame.

Užsiregistravo 86, balsavo 86: už – 67, prieš – 2, susilaikė 17. Po pateikimo projektui pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Galima pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Dar yra siūlymas. Per šoninį mikrofoną A. Gedvilienė. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Norime paprašyti Vyriausybės išvados dėl Miškų įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu dėl Vyriausybės išvados? Ačiū, pritarta. Prašome Vyriausybės išvados.

15.41 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3573 (pateikimas)

Kitas – Viešųjų pirkimų įstatymo 35 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3573. Pranešėja – D. Asanavičiūtė. Pateikimo stadija. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamosios ir gerbiameji, aš norėčiau jums pristatyti Viešųjų pirkimų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Šiek tiek pačios priešistorės. 2022 m. gegužės 9 d. Seimas priėmė rezoliuciją, kurioje konstatavo, kad Rusijos Federacija yra terorizmą remianti ir jį vykdanči valstybė. Taigi, asmenys ar įmonės, remiančios Rusijos Federaciją, kartu remia ir teroristinę valstybę. 2023 metų birželio mėnesį kolega V. Semeška su keliais iš mūsų pateikė kreipimąsi į didžiuosius prekybos tinklus dėl bendrovių, eksportuojančių į Rusijos Federaciją, gaminių žymėjimo prekybos vietoje. Taip skatinama žymėti produkciją tų įmonių, kurios savo produkciją į Rusiją eksportuoja ne per trečiuosius ar antruosius asmenis, bet tiesiogiai, taip skatinant mūsų visuomenės sąmoningumą. Iš tikrųjų aš raginčiau galbūt daugiau Seimo narių prisidėti prie tokio kreipimosi į prekybos tinklus ir atkreipti jų dėmesį.

Taigi, dabar, šių metų sausio mėnesį, iniciatyvinė grupė „Stop prekybai rusijoje“ paskelbė apie Vičiūnų įmonę, su Vičiūnų įmonių grupe susijusios įmonės UAB „Autovici“ laimėjimus viešuosius pirkimus – nuo karo pradžios ši suma siekia 12 mln. eurų. Yra dar kelios įmonės, kurios, kiek žinoma, turi įmonių Rusijoje ar Baltarusijoje arba tiesiogiai vykdo eksportą į šias minėtas valstybes.

Taip pat neseniai paskelbta Grėsmių nacionaliniam saugumui ataskaita. Jau dabar aiškiai įvardijama, kad Kremliaus režimas griežtai kontroliuoja užsienio investuotojų, net dirbančių strategiškai nesvarbiuose sektoriuose, veiklą Rusijoje. Rusijoje dirbančių įmonių veikla turi atitikti Kremliaus režimo interesus, jos taip pat įpareigos remti Kremliaus vykdomą politiką. Veiklą Rusijoje tęsiančios įmonės savo indėliu į Rusijos ekonomiką remia Kremliaus režimą ir padeda jam užsitikrinti karo reikmėms būtinas pajamas. Kai kuriais atvejais jos palaiko ryšius su Rusijos politinės valdžios atstovais ir yra pasitelkiamos Rusijos užsienio prekybos politikai įgyvendinti. Vienas iš nesenų pavyzdžių tikrai buvo viešojoje erdvėje. Taigi dėl šitų įvykių sekos kartu su iniciatyva „Stop prekybai rusijoje“ ir gimė įstatymo projektas, kuris įpareigotų Vyriausybę numatyti sąrašą įmonių, kurios remia Rusiją ir remia Rusijos režimą. Tokiu būdu būtų apribotos jų galimybės dalyvauti viešuosiuose pirkimuose.

Kodėl toks sąrašas? Na, imtas pavyzdys iš Ukrainos nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros, kuri sudariusi tokią Ukrainos karo rėmėjų sąrašą. Ji numatė tokius kriterijus: užsienietiškos, nerusiškos kilmės fizinis ar juridinis asmuo daro didelį tarptautinio masto verslą, jis veikia

skirtingose jurisdikcijose, netiesiogiai remia ir prisideda prie Rusijos karinių pajėgų, tai yra mokėdamas mokesčius (jau matome ir Grėsmių nacionaliniam saugumui vertinime, kad tai yra ir tiesioginis prisidėjimas prie Rusijos karo veiksmų), taip pat nedaro jokių pareiškimų apie norą išeiti iš Rusijos rinkos arba bando pateisinti sprendimą likti Rusijoje, taip pat pastebimas dalyvavimo Rusijos rinkoje didėjimas nuo viso masto karinės invazijos pradžios, didėjančios pajamos ir pelnas.

Taigi kodėl Vyriausybė įgaliota? Nes Vyriausybė formuoja viešųjų pirkimų politiką ir dėl to, na, įmonės, ministerijos, įmonės ir įstaigos, dalyvaujančios viešuosiuose pirkimuose, turėtų vadovautis numatytais Vyriausybės kriterijais. Ar yra, sakykime, būtina numatyti Vyriausybei tokį sąrašą, aišku, galime diskutuoti tam pasitelkdami komitetus ir diskusijas komitetuose ir parlamente apie tai, kad Vyriausybė nustatytų kriterijus. Tuomet, vadovaudamosi tais kriterijais, įstaigos, įmonės ir ministerijos, rengdamos viešųjų pirkimų savo specifinius kriterijus, į juos būtinai atsižvelgtų.

Taigi toks trumpas, gerbiami kolegos, pristatymas ir lauksiu klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti aštuoni Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiama kolege, įstatymui pritariu, viskas, kaip sakoma, net pati pasirašiau. Bet aš manyčiau, įstatyme vis tiek turėtų būti apibrėžti kriterijai, kokiais kriterijais. Tai yra vienas dalykas. Ir kas vykdys tą kontrolę? Mes žinome, kad labai dažnai susietos įmonės būna perregistruotos, atsiranda kiti fiziniai asmenys. Kas tas sąsajas, būtent kas vykdys kontrolę, tas sąrašas nuolat kis, kas vykdys kontrolę? Ačiū.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Iš tikrųjų kriterijai yra įvardinti. Fizinis ar juridinis asmuo netiesiogiai prisideda prie Rusijos karinių pajėgumų, veikdamas Rusijos ir (arba) Baltarusijos teritorijoje, mokėdamas mokesčius, prisidedamas prie propagandos ar mobilizacijos kampanijų. Šiokie tokie kriterijai vis tiek aiškūs, kryptis yra. Dabar kitus išsamius kriterijus Ukrainos korupcijos prevencijos agentūros pavyzdžiu aš jums įvardinau, tai būtų Vyriausybės sprendimu.

Dėl tų, kaip jūs sakote, slepiamų sąsajų. Vis dėlto mes Lietuvoje turime kelias platformas, kur yra aiškus sąsajų pagal asmenį, pagal įmonę, netgi pagal adresą, kontaktus žemėlapis, sąsajų žemėlapis, todėl nėra labai sudėtinga rasti sąsajas, ypač per artimus asmenis. Todėl tie įrankiai yra. Galima įvesti įmonių, norinčių dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, deklaraciją dėl jų nedalyvavimo Rusijos rinkoje ir tuomet įstaiga, vykdanči viešuosius pirkimus, galėtų pagal tą deklaraciją, pasiterkusi mūsų tarnybas, patikrinti asmenį, juridinį ar fizinį vienetą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Gerbiama kolege, aš tiesiai prieš jus. Štai čia. Labai ačiū už pristatymą įstatymo, kurį teikiame kartu, nes kilnus tikslas. Tiems, kas dirba su užsienio ar europine politika, yra daugiau negu akivaizdu, kad gėda, ypač matant tam tikras draugiškas šalis mums, tokias kaip Centro Azijos Kazachstanas arba Pietų Kaukazo šalys, arba Jungtiniai Arabų Emyratai, Turkija, NATO (...) netgi irgi, matome daug tiesioginio, netiesioginio karo rėmimo sankcijų apėjimo. Visų pirma reikėtų išsivalyti savo kiemą ir šis įstatymas turi tokį tikslą. Tačiau jeigu įsiklausytume į teisininkų kritiką, yra tam tikrų aspektų, kurie sunkiai įgyvendinami. Todėl analogišką projektą, šiek tiek kitokio dizaino, pateiks, bet jau įregistravo, kolegė I. Pakarklytė, suderinusi su Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Mano klausimas: gal galėtume sujungti jėgas ir padaryti tikrai veikiantį? Ką jūs apie tai galvojate?

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad mūsų visų bendras tikslas. Mes turime... Jeigu negalime daryti įtakos ir įstatymais apriboti tam tikrų įmonių nesankcionuotų prekių prekybos mūsų prekybos tinkluose, kaip aš minėjau, ir buvo gerbiama V. Semeškos tam skirtas kreipimasis, tai vis dėlto viešuosius pirkimus ir strategiškai svarbius mūsų valstybei sektorius mes galime reguliuoti. Ir tą, manyčiau, turime padaryti *kaip minimum*.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiama Dalia, tikrai džiugu, kad mūsų tiek dauguma, tiek opozicinės frakcijos – visi kartu teikiame šį projektą. Šiandien taip pat dar vienas naujas projektas Laisvės frakcijos atstovės, kur galima sujungus jėgas tikrai surasti geriausius sprendimus.

Mano klausimas yra toks. Lietuvos bendrovės realiai prekiauja su valstybe, Seimo pripažinta teroristine valstybe. Ir mes dar gana švelnų įstatymo projektą teikiame, kad jos negalės dalyvauti tik viešuosiuose pirkimuose. Jūsų manymu, ar tai nėra per švelnu? Kaip apskritai Lietuvoje gali vykdyti veiklą tokios bendrovės, kurios daro verslą su teroristine valstybe ir finansuoja agresorę prieš laisvą ir suverenią valstybę? Ar tokios bendrovės apskritai neturėtų Lietuvoje būti likviduojamos, arba tegul pačios automatiškai persikelia į tą valstybę, su kuria vykdo verslą ir tuo remia brutalias žudynes Ukrainoje? Ačiū.

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū už jūsų tokį griežtą pasisakymą. Vis dėlto mes esame laisvosios rinkos valstybė ir sankcijų paketas yra taip pat labai aiškiai nurodantis prekes ar paslaugas, kurios negali būti teikiamos dėl Rusijos karo Ukrainoje. Dėl to mes turime, aš visų pirma galvoju, ugdyti mūsų visuomenės atsparumą, sąmoningumą ir tam tikrų faktų žinojimą. Tai vis dėlto ne tik įstatymo numatytais priemonėmis gali būti vykdoma, bet ir mūsų kiekvieno – kaip piliečio, kaip sąmoningo žmogaus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties palaikau iniciatyvinę grupę „Stop prekybai rusijoje“ ir apskritai šią idėją ir šį projektą. Mano klausimas yra apie tą įgyvendinimo dalį, nes, man atrodo, mes tikrai sutariame dėl to bendro intereso, kad tokios įmonės neturėtų laimėti Lietuvoje viešųjų pirkimų. Tai dabar dėl to Rusijos karo rėmėjų sąrašo, nes čia turbūt vienas iš iššūkių yra laikas. Kaip įsivaizduojate, gal kalbėjotės su institucijomis, kiek užtruktų parengti Vyriausybei tokį sąrašą? Ir dėl jo baigtinumo – ar jis būtų pildomas kas tam tikrą sutartą laikotarpį? Galbūt konsultavotės ir domėjotės, kaip praktiškai būtų įgyvendinama ši nuostata? Ačiū.

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Apskritai mes turime nuspręsti ir sutarti, kad Vyriausybės formuojamoje viešųjų pirkimų politikoje šie kriterijai atsirastų, taip? Tai prekyba arba tiesioginis eksportas, arba turėjimas įmonių Rusijoje ir (arba) Baltarusijoje. Kaip tai įgyvendinti? Ar sudaryti sąrašą, kaip yra Ukraina sudariusi, sąrašą su kriterijais, kuriuos aš aiškiai įvardijau, tų kriterijų nėra daug, bet jie yra gana aiškūs ir išsamūs, ar sudaryti tiesiog politikos gaires, kurių pagrindu valstybinės institucijos turėtų numatyti savo viešuosius pirkimus ir viešųjų pirkimų sąlygas. Kaip poniai Laimai minėjau, deklaratavimą ir tuomet tikrinimą.

Vėlgi čia yra sutarimo reikalas ir įgyvendinimo reikalas. Mes turėsime ir diskusiją komitete, manau, ir apskritai Seimo salėje. Bet kas yra svarbu, kad mes vis dėlto jau dvejus metus delsiame su tam tikromis įstatyminėmis iniciatyvomis dėl tų faktorių ribojimo. Šiandieną tiek aš teikiu, tiek jūs teikiate įstatymų projektus, jie šiek tiek skirtingi, bet iš principo kalbama apie tą patį. Vis dėlto Vyriausybės, kaip viešųjų pirkimų politikos formuotojos, indėlis turi būti ir nustatyti kriterijai turi būti. Kuo mes greičiau baigsime visą šią procedūrą Seime, tuo mes greičiau turėsime tuos kriterijus ir tuo greičiau bus galima vykdamas viešuosius pirkimus įrašyti tuos kriterijus į savo sąrašą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš labai remiu jūsų idėją, bet problemų, matyt, bus. Ne taip lengva bus realizuoti, sudaryti sąrašą, kuris būtų baigtinis. Todėl noriu paklausti taip: gal reikėtų tą idėją išplėsti ir padaryti taip, kadangi tas sąrašas kažkoks bus sudarytas, į įstatymo projektą įrašyti taip, kad tie, kas dalyvauja viešuosiuose pirkimuose, turėtų deklaruoti, kad jie neturi tokių kontaktų ir nedarba toje valstybėje agresorėje? O jeigu paaiškėtų, kad jie vis dėlto melavo, kad kas nors įvyktų. Gal dar ir tokių sankcijų reikėtų? Kaip manote?

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Tai aš jau minėjau du kartus. Bet čia vis dėlto, mano manymu, yra poįstatyminių teisės aktų dalykas – ne paties įstatymo. Įstatymas numato kryptį ir gaires, o jau poįstatyminiuose tai turėtų atsispindėti deklaracijos forma ar kita forma.

Taip, aš sutinku, kad tai palengvintų ir patį įgyvendinimą, ir pačias procedūras, tai yra netikrinti visų ir surašyti išsamų sąrašą, bet turėti tam tikras deklaracijas, kurių pagrindu būtų tikrinamos įmonės ir verslo subjektai.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Faktiškai... J. Urbanavičiaus nematau. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, artėja rinkimai. Aš suprantu konservatorių pozicijas, prarastas Kaune. Gal jūs galėtumėte patvirtinti arba paneigti, ar čia skirta

ne vienai „Vičiūnų“ įmonei, valdomai Kauno mero šeimos, visa šita pozicija. Galbūt atsakytumėte, ar Lietuva gauna pinigų iš Rusijos už dujų tranzitą į Kaliningradą per Lietuvos teritoriją, ir jeigu gauna pinigų, tai kur tuos pinigus padedame?

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Nemanau, kad dėl rinkimų viskas turi sustoti ir tikrai vykti rinkimų kampanijos. Mes turime išsipareigojimą mūsų valstybei dėl valstybės apsaugos ir tą išsipareigojimą vykdome. Jeigu kalbame apie kitas įmones, tai siūlau paklausti šios dienos spaudos konferencijos 13 valandą. Dėl prekybos Rusijoje įvardijo ir kitas įmones, kurios galimai nenutrukia savo ryšių su Rusijos Federacija arba Baltarusija.

Dėl dujų aš nesu kompetentinga jums atsakyti, manau, čia ne man skirtas klausimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege, jūsų paklausė visi norintys klausti. Dėl balsavimo motyvų A. Vyšniauskas – už.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, manau, kad šį įstatymą priimsime tikrai didele balsų persvara, nes visi suprantame, kad nei Lietuvos verslo turi būti Rusijoje, nei Rusijos verslo – Lietuvoje. Tiesiog atėjo laikas pagaliau nutraukti visus šituos ryšius, nes bet koks verslas, Lietuvos verslas Rusijoje, yra rizika pirmiausia tam verslui, nes gali būti šantažuojamas, gali būti daroma įtaka, gali Rusijos tarnybos siekti per verslą daryti įtaką Lietuvoje, atitinkamai ir rizika tam verslui yra didžiulė. Dėl to šitas įstatymas kartu su kitais įstatymais, manau, yra priemonė mažinti Lietuvos verslo priklausomybę nuo Rusijos, dar labiau instituciškai paskatinti nutraukti visus ryšius, nors tokių įmonių tikrai jau nedaug, tie atvejai yra labai labai girdimi. Labai kviečiu palaikyti, atėjo laikas užbaigti su rusišku verslu visomis prasmėmis, ir šitas įstatymas padės tą padaryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų V. Ažuolas – prieš.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, žiūriu aš tokius įstatymus ir kaip man patinka veidmainiai. Tas pats A. Vyšniauskas geria kolą apsiputojęs, tą, kuria prekiauja Rusijoje, ir jokio protesto nematau, su vėliavomis nelakstote, neprotestuojate, bet jeigu krabą lietuvišką parduosime, tai jau yra baisu. Veidmainiaukite toliau. Šaunuoliai! Varykite! Dabar visi jūs čia apsimetate kvaileliais, durneliais, kad čia neperkate produkcijos. Gerai, kas Lietuvoje neprekiauja, per aplinkui visa produkcija važiuoja ir į vieną pusę, ir į kitą: per Latviją, per Lenkiją, per kur tik norite vienokiais pavadinimais, kitokiais.

Tas įstatymas yra skirtas – Vyriausybė sudarys sąrašą, ką išrūkyti iš pirkimų, o ką palikti. Kurie šlovina konservatorius, tuos palikti sąraše, kurie nešlovina, tuos išbraukti. Varykite toliau, apgaudinėkite tautą toliau. Tik jokių būdu kolos negerkite, nes ja Rusijoje prekiauja. Laikykitės vertybinės politikos! Varykite toliau tas nesąmones.

PIRMININKAS. Matau, per šoninį mikrofoną repliką nori pasakyti A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš tikrai turiu dvi pastabas. Pirma pastaba kolegai: parodykite man lietuvišką krabą. Nuoširdžiai prašau, parodykite man lietuvišką krabą, nes tai, apie ką jūs kalbate, nieko bendro su krabu neturintis produktas.

Kitas dalykas. Man atrodo, kad kolega labai susijaudinęs. Aš labai tikiuosi, kad jūsų kai kurių artimų politinių bendražygių verslai Rusijoje jau seniai uždaryti. Labai labai to tikiuosi. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prieš balsavimą aš dar noriu paklausti K. Masiulio, ar jis dar norės? Ne, nenorės. Ačiū. Replikos nenori.

Kolegos, dėl balsavimo motyvų nuomonės išsakytos.

Balsuojame dėl Viešųjų pirkimų įstatymo 35 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3573 po pateikimo.

Užsiregistravo 78, balsavo 77: už – 72, prieš – 2, susilaikė 3. Po pateikimo projektui pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 30 dieną. Galime pritarti dėl komiteto ir svarstymo laiko? Ačiū, pritarta.

Replika po balsavimo – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš suklydau dėl T. Tomilino pristatyto projekto. Paspaudžiau mygtuką „prieš“, nors norėjau balsuoti už, tai prašau įskaityti balsą už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo: K. Masiulio balsavimas kitoks, negu buvo faktiškai padarytas. Ir V. Semeška – replika.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, norėjau padėkoti tiek daugumos, tiek mažumos Seimo nariams. Tai yra tikrai istorinis momentas – šiame Seime mes ne tik kalbame, ne tik priimame rezoliucijas, tačiau jau inicijavome įstatymo projektą, kuriuo toms bendrovėms, kurios remia terorizmą, gyvena iš kruvinų pinigų, bus numatytos tam tikros sankcijos, bent jau bus užkirstas kelias prieiti prie valstybės viešųjų finansų, tai yra prie viešųjų pirkimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir J. Jarutis – replika po balsavimo.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Istorinis ar neistorinis momentas, čia sunku pasakyti, bet įdomu, ar ne istorinis momentas, kad gerbiamas kolega J. Razma balsavo prieš šitą sprendimą? Gal paaiškintų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. I. Pakarklytė nenori? Ne. Ačiū.

Gerbiami kolegos, visi klausimai, numatyti darbotvarkėje, buvo apsvarstyti. (*Balsai salėje*) Ai, atsiprašau, pagrindinės darbotvarkės klausimai apsvarstyti.

16.04 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3647 (pateikimas)

Dabar 3 rezervinis klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3647. Pateikimo stadija. Pranešėja – I. Pakarklytė. Prašau.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke, kad leidote dar pristatyti. Suprantu, kad visi jau norite namo, tai daug laiko neužimsiu. Teikiu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Jo tikslas iš principo yra uždrausti dalyvauti ir laimėti viešuosius pirkimus įmonėms, kurios iki šiol vykdo veiklą Rusijoje. Tokių įmonių tikrai dar yra nemažai. Aišku, dalis jų yra jau likviduojamos. Tikrai nuo 2022 m. vasario 24 d. jų mažėjo, bet bent jau lietuviško kapitalo įmonių apie 140 Juridinių asmenų registre galėtų būti. Aišku, nepatenka akcinių bendrovių savininkai, tų įmonių galėtų būti ir daugiau. Kaip ir sakiau, dalis šių įmonių yra restruktūrizuojamos, dalis likviduojamos, tačiau kita dalis vykdo veiklą aktyviai ir gauna pelnus. Situacija tikrai yra nepateisinama, kai tokios įmonės tebegali dalyvauti Lietuvoje organizuojamuose viešuosiuose pirkimuose ir juos netgi laimėti.

Dabar kokį aš mechanizmą savo projektu siūlau? Siūlau papildyti jau dabar egzistuojantį mechanizmą. Šiuo metu mes turime tokią (sudėtingas pavadinimas, bet pasakysiu jį visą) Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją. Ji ir dabar jau vertina viešųjų pirkimų atitiktį nacionaliniam saugumui. Tą komisiją sudaro įvairios institucijos: rodos, aštuonios ministerijos, taip pat VSD, STT, Generalinė prokuratūra, Lietuvos policija, žodžiu, visos esminės institucijos. Šiuo metu tarp jų vertinimo kriterijaus nėra to kriterijaus, kad tiekėjas ar su juo susiję asmenys negali vykdyti veiklos Rusijoje ar Baltarusijoje. Šiuo atveju tai yra esminis kriterijus. Mano siūlomas mechanizmas yra gana greitai veikiantis, nes nereikia ko nors naujo kurti, o mes turime jau tą veikiančią komisiją, kuri ir vertintų pagal tą papildomą kriterijų. Naujų kontrolės mechanizmų nereikėtų sukurti, todėl aš ir įsigaliojimo datą siūlau jau nuo šios vasaros, nes įgyvendinimas yra gana nesudėtingas. Rengdama šį projektą konsultavausi su institucijomis, kurios būtų atsakingos už įgyvendinimą, nes, mano nuomone, mes turėjome tai įgyvendinti jau vakar, užvakar ir tikrai seniai. Dažniausias klausimas, kurį ir išgirstu iš žmonių: o tai kaip mes galime dar neturėti tokio įstatymo?

Manau, kad nacionalinio saugumo užtikrinimas yra visų mūsų reikalas. Todėl dėkoju kolegoms, kurie aktyviai pasirašė projektą, ir iš daugumos, ir iš opozicijos, rodos, iš visų frakcijų yra pasirašyta. Lauksiu jūsų klausimų ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama Ievą norėčiau užklausyti tokio praktinio klausimo. Ar patektų į šituos ribojimus ir tarptautinės kompanijos, kurios gali turėti labai specifines veiklas arba gali

turėti kompetencijas kokias nors labai ypatingas? Ar nepasidarys taip, kad mes tada lietuviškomis firmoms neleisime dalyvauti, bet tokioms firmoms, kurios vykdo veiklą Rusijoje, o tai gali būti ir kokios nors siauros specializacijos firmos, atversime vartus? Kaip spręstumėte šitą klausimą?

I. PAKARKLYTĖ (LF). Kaip aš ir minėjau, tas egzistuojantis mechanizmas yra tikrai ne pirmus metus, turbūt jau nuo užpraeitos Vyriausybės veikia būtent šita Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija. Turbūt reiktų kokią trumpinį sugalvoti, nes labai ilgas pavadinimas. Jie jau tai vertino, tai lygiai taip pat ir tarptautines įmones. Dar gal ką norėčiau pabrėžti, kad tai galiotų visiems visų sričių pirkimams, galėtų juos vertinti komisija. Tai nebūtų tiktai nacionalinio saugumo sritis arba galbūt kritinės infrastruktūros sritis, kas ir taip pagal Viešųjų pirkimų įstatymą yra privaloma jau, kad, na, ši komisija įvertintų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, jūs minėjote, kad domėjotės, kaip panašius teisės aktus taiko kitos valstybės. Kariaujanti Ukraina, na, mes šiuokart tapatinamės su kariaujančia Ukraina, bent jau tokia valdančiųjų pozicija yra visur, kur tik galima tapatintis, tačiau ką jūs dabar teikiate, Ukrainoje, mano žiniomis, nėra taikoma visa apimtimi. Kokios dar valstybės, mūsų kaimynės, Europos Sąjungos valstybės taiko tokią patį reglamentavimą, kurį jūs dabar teikiate?

I. PAKARKLYTĖ (LF). Turbūt jūs, kolega, šiek tiek neatidžiai klausėtės ir supainiojote pristatymus, nes aš sakiau, kad konsultavausi su mūsų institucijomis, o ne su užsienio šalių institucijomis. Bet net neabejoju, kad mūsų kaimyninės šalys taip pat turi analogiškas komisijas, sudarytas iš įvairių valstybės institucijų, ministerijų, saugumo tarnybų, kurios vertina atitiktį nacionaliniam saugumui.

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų paklausė visi, norėję paklausti. Dėl balsavimo motyvų už – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš esmės tikslas yra panašus kaip ir prieš tai pateikto ir mūsų teigiamai balsuoto įstatymo projekto. Todėl manyčiau, kad teikiančiosios šalys ir pasirašiusieji tiek po vienu įstatymo projektu, tiek ir po kitu, kadangi galima rasti tų pačių pasirašiusių Seimo narių... Geriausias sprendimas būtų pritarti jiems abiem, tai yra ir šiam įstatymo projektui, ir Ekonomikos komitete po įvairių klausimų, ir nedelsiant per ilgai rasti kompromisinius sprendimus ir subalansuotą sprendimą tokį, kad nepadarytume žalos mūsų valstybei ir kiek galima labiau sumažintume pajamas tų bendrovių, kurios prekiauja, vykdo veiklą su teroristine valstybe. Kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3647. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 65, balsavo 65: už – 65, prieš ir susilaikiusių nėra. Projektui pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomų nesiūloma. Siūloma svarstyti gegužės 30 dieną. (*Balsas salėje*)

Pasiūlytas tik vienas komitetas. Jei turite siūlymų, prašom. Per centrinę mikrofoną A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Kadangi dėl prieš tai buvusio projekto kaip pagrindinis buvo pasirinktas Ekonomikos komitetas, manau, prasminga būtų tą patį komitetą parinkti, kad būtų galima iš abiejų siūlomų įstatymų projektų pateikti vieną subalansuotą. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūs siūlote Ekonomikos komitetą? Kadangi čia yra Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo projektas, tai kaip pagrindinis siūlomas NSGK. Gal kaip papildomą Ekonomikos komitetą? Galima bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Kaip pagrindinis – NSGK, kaip papildomas – Ekonomikos komitetas. Projektas turėtų būti svarstomas gegužės 30 dieną. Ačiū, sutarta bendru sutarimu.

Tai jau tikrai paskutinis šios dienos projektas. (*Balsai salėje*) Dar norite registruotis? Registruojamės.

Užsiregistravo 66 Seimo nariai. Skelbiu, kad balandžio 16 dienos popietinis posėdis baigėsi. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 364 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 18 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame balandžio 18 dienos, ketvirtadienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu užsiregistruoti.

Užsiregistravo 114 Seimo narių.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turiu perskaityti Seimo narės L. Mogenienės pranešimą. Prašo išbraukti ją iš Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ nuo balandžio 18 dienos. Taigi tampa Mišriosios grupės nare.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 18 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – tvirtinimas. Prašau. L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Laba diena. Gerbiami kolegos, kadangi šiandien svarstome Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnį, kuris numato atsakomybę už saugaus eismo automobilių keliais pažeidimus, siūlau papildyti šiandienos darbotvarkę grąžinant jau anksčiau darbotvarkėje buvusį klausimą – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3452.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Jis ne tik dėl sankcijų, bet ir dėl automobilių techninės apžiūros nokinimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Frakcijos vardu mes elgiamės nuosekliai ir siūlome išbraukti 2-14 klausimą – Lukiškių aikštės memorialinio statuso projektą Nr. XIVP-726, nes laikomės nuomonės, kad šito statuso jiems keisti nereikia. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau, D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Norėčiau paprašyti frakcijos vardu išbraukti 1-10 klausimą – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai... dėl to, kad šiuo metu...

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). ...taip, Etikos ir procedūrų komisija atlieka tyrimą. Aš esu viena iš išvadų rengėjų. Mes šiandien esame įpusėję procesą, tikimės tikrai kitą savaitę pabaigti. Be to, nėra tokios praktikos, kad kai atliekamas tyrimas būtent dėl galimų procedūrinių pažeidimų laikinosios komisijos veikloje, mes tęsiame šių išvadų pristatymą. Tai tikrai prašome išbraukti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš visgi abejoju, ar išvadų turinys ir ten analizuojama komisijos narių veikla turi ką nors labai bendro. Vis tiek čia kalbama apie turinį. Dėl to aš, manydamas, kad

Seimo nariai tikrai norės labai daug diskutuoti apie komisijos išvadas, siūlyčiau 2-10 klausimą svarstyti pirmą.

PIRMININKĖ. 1-10 klausimas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). 1-10, atsiprašau,

PIRMININKĖ. Pirmasis klausimas, aišku. Daugiau dar D. Šakalienė norėtų replikuoti. Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Kolega, norėčiau patikslinti. Taip, iš tikrųjų Etikos ir procedūrų komisija nesigilina į šių išvadų turinį, tačiau mes labai gerai žinome, kad iš neteisės teisė negimsta, tuo atveju, jeigu būtų pripažinta, kad yra padaryti ženklaus procedūriniai pažeidimai laikinosios komisijos veikloje, negalima būtų laikyti šių išvadų teisėtomis. Mes nesame priėmę sprendimo, todėl to pasakyti dabar negaliu, bet tokiu atveju imtis svarstyti šias išvadas iš esmės suponuoja iš anksto Etikos ir procedūrų komisijos teigiamą sprendimą. Dėkui.

PIRMININKĖ. V. Mitalas.

V. MITALAS (*LF*). Na, gerbiamieji kolegos, J. Razma šįryt pateikė skandalinę faktą, kad yra frakcijų, iš kurių nė vienas žmogus nenuėjo susipažinti su pateikta informacija, iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos taip pat nė vienas žmogus nenuėjo, nors vadovauja Etikos ir procedūrų komisijai. Tai ką jūs ten užrištomis akimis galite nuspręsti, kai niekas nesusipažinęs su visa informacija? Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamas Seime, kviečiu palikti šį klausimą darbotvarkėje šiandien.

PIRMININKĖ. Aš jus girdžiu. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš manyčiau, kad kur kas skandalingesnė informacija būtų ta, kad ne visi komisijos nariai buvo susipažinę su visais dokumentais, dėl kurių, tarp kitko, balsavo. Kas mane tuos dokumentus matant ir skaitant asmeniškai labai nustebino, kad kai kur yra tik pono V. Bako ir sekretorės pavardės. Tikrai siūlau bent jau komisijos nariams susipažinti.

Grįžtant prie paties fakto, tai dokumentų yra virš tūkstančio ir, Pirmininke, aš tikrai stengiausi pati asmeniškai skaityti, bet tokio kiekio dokumentų per posėdžius yra neįmanoma perskaityti. Aš siūlyčiau tam, kad nebūtų tokio politizavimo ir to rinkiminio šou, tiesiog sprendimus priimti po rinkimų. Tada galėsime labai ramiai žmonėms pasakyti, kad mes nedalyvaujame vieno ar kito kandidato rinkimų kampanijoje, bet šiuo atveju per tas 2 savaites, kiek iki rinkimų liko, tikrai bus galima ramiai perskaityti, nes, manau, ir jūs pati taip pat vargu ar viską perskaitėte.

PIRMININKĖ. Primenu, kad šiandien mes tęsiame tik pateikimą ir tikrai iki priėmimo stadijos liko dar visai nemažai laiko, visiškai gali būti, kad ji įvyks ir po pirmojo rinkimų turo.

D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, nė vienas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos narys nesusipažinęs su išlaptinta informacija ir aš patariu jums to taip pat nedaryti. Kodėl? Todėl, kad kai buvo padarytas, tiksliau, pradėtas susipažinimo procesas, žiniasklaidoje pradėjo atsirasti duomenų, kurie galimai dar yra išlaptinti. Vadinasi, jau nuteka duomenys su slaptumo žymomis. Kiek žinome, Valstybės saugumo departamentas ir Specialiųjų tyrimų tarnyba kiekvieną mūsų informavo apie jau kylančias grėsmes nacionaliniam saugumui būtent dėl paslapčių išslaptinimo, neteisėto išslaptinimo. Panašu, kad bus pradėti tyrimai, dėl to aš sakau, kad tikrai atkreipkite dėmesį ir į tas pastabas išsiskaitykite. Remdamasis jomis aš jau ruošiu būtent kreipimąsi į Konstitucinį Teismą, kad jis išaiškintų, ar tikrai specialiosios komisijos ar Seimas turi įgaliojimų prašyti pateikti duomenis, metodus, tam tikrus agentų duomenis, kurie visą laiką buvo paslaptys, kurie privalo būti slapti viso proceso metu ir niekas kitas, kaip tik paslapčių subjektas, negali apie juos žinoti. Kadangi informacija jau nuteka, aš visus raginu sustabdyti susipažinimo procesą tol, kol nebus aiškumo būtent dėl šios dalies.

Kita vertus, kol nepabaigtas Etikos ir procedūrų komisijos posėdis, mes tikrai negalime to nagrinėti. Dar dabar visus informuoju, kad aš kreipsiuosi į Konstitucinį Teismą atstovaudamas būtent mūsų specialiosioms tarnyboms ir būtent valstybinėms paslaptims.

PIRMININKĖ. Dar kolegos norėtų pasisakyti, tai trumpos replikos, nes jau kalbame apie turinį, o ne apie darbotvarkę. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš pirmiausia atkreipčiau dėmesį, kad tam, kad būtų kreiptasi į Konstitucinį Teismą, reikia priimti nutarimą. Dabar nelabai yra dėl ko kreiptis.

Kitas svarbus momentas, man atrodo, čia buvo pasakyta daug netiesos. Komisija reikalavo neva slaptų agentų duomenų ir panašių dalykų – nieko panašaus. Jeigu jūs nueitumėte susipažinti su ta informacija, tai jūs tą puikiai suprastumėte. Aš labai kviečiu, raginu šiandien neišbraukti klausimo iš darbotvarkės, nes po pateikimo tikriausiai išvadas turės svarstyti, pavyzdžiui, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Dėl to, mano nuomone, taip mes suteiktume ne tik galimybę Seimo nariams susipažinti su informacija, bet, pavyzdžiui, NSGK nariams prievolę susipažinti su ta informacija, nes jie turėtų svarstyti išvadas kaip komitetas. Man atrodo, pateikimo standija yra labai svarbi tam, kad D. Gaižauskas ir visi kiti turėtų prievolę susipažinti su ta informacija.

PIRMININKĖ. V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Aš norėčiau sureaguoti į ponios D. Šakalienės komentarą, kad komisijos nariai nesusipažino su medžiaga. Ponia Dovile, komisijos nariams nereikia su ja susipažinti, nes jie dalyvavo pačiame procese. (*Šurmulyš salėje*) Aš kalbu apie tyrimo komisiją. (*Balsas salėje: „Ne Dvilė sakė.“*)

PIRMININKĖ. Čia ne Dvilė, ne Dvilė čia sakė.

V. BAKAS (DFVL). A...

PIRMININKĖ. Čia D. Gaižauskas.

V. BAKAS (DFVL). Atsiprašau, Dovile. Ponia Agnė Širinskiene, komisijos nariai dalyvavo tiesiogiai tyrime ir jie yra susipažinę su visa medžiaga, tai jų parašų ant tų dokumentų nereikia.

Dabar antras dalykas dėl pono D. Gaižausko komentaro. Aš noriu pakviesti valstiečius susipažinti su medžiaga, tada, matyt, jūs šiek tiek daugiau suprasite šitokį D. Gaižausko bandymą stabdyti šitą procesą, suprasite, kodėl jumis yra manipuluojama. Aš tikrai sąžiningus frakcijos narius kviečiu su tuo susipažinti.

Ir trečia. Pone Gaižauskai, informacija pradėjo tekėti ne dabar, o tada, kai jūs tapote komite-
to pirmininku ir kai jums buvo perduota šita medžiaga. Tada pradėjo tekėti informacija.

PIRMININKĖ. D. Gaižauskas replikuos, nes buvo paminėta jo pavardė.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Taip. Ačiū. Gerbiamas Vytautai, įsiskaitykite Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą, kuris aiškiai reglamentuoja tvarką susipažįstant su įslaptinta informacija, kaip reikia. Dar Raštvedybos taisyklėse: kiekvienas asmuo, kuris paima slaptą dokumentą, bet kokius paslapčių subjektus... privalo pasirašyti, pažymėti datą, laiką ir netgi puslapius, su kuriais susipažino. Jeigu jūs tai darėte ir skaitėte informaciją nepasirašydami, jau jūs padarėte pažeidimų ir jau iš jūsų reikėtų leidimus atimti, bet pradėtų procedūras visai kiti dalykai.

Kita vertus, dėl to viso proceso. Vytautai, taigi nuo jūsų visa šita suirutė ir prasidėjo, kai jūs nuslėpėte informaciją būtent nuo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto. Taigi dar sykį, kolegos. Aš tik informavau, kad po to, kai pradėjo Seimo nariai susipažinti su informacija, žiniasklaidoje pasirodė tam tikros informacijos. Įvardina, kad ją gavo būtent iš įslaptintų dokumentų. Tai akivaizdūs galimai padarytos nusikalstamos veikos požymiai. Taigi visi, kurie dabar susipažino-
te, aš manau, būsite greitai, artimiausiu laiku apklausiami, nes ar ne iš jūsų nutekėjo informacija. Aš pasakiau savo nuomonę.

PIRMININKĖ. Gal būtų galima negrasinti Seimo nariams?

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Aš nepasakiau savo nuomonės ir pasakiau, nes ką aš žinau. Aš privalau tai jums pasakyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Aš manau, kad šioje diskusijoje paskutinį akcentą pasakys K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, mano parašų ten daug rasite, nes aš daug kartų ėjau ir skaičiau. Bylų daug yra ir kadangi turiu ilgą nosį, man labai smalsu, nes kuo daugiau skaitau, tuo labiau akys išsipučia, koks *bardakas* tose institucijose, kaip ten viskas vyksta, kaip keistai viskas susimazgo. O dabar girdžiu kvietimą frakcijoms: neikime, nes mes susipažinsime ir sužinosime kažkokias paslaptis. Apie ką? Apie *bardaką* svarbiose valstybės institucijose. Tai kodėl neiti, jeigu mes esame politikai, atsakingi, kad tokių betvarkių nebūtų, ir mes galime įstatymais patvarkyti, sutvarkyti.

O dabar buvo sukurta specialiai komisija, kuri apklausė, ten žmonės išsisukinėjo, kažką melavo, uodegą suko, išlindo netvarkos dalykai. Bet mes ne, nenorime susipažinti. Tai kaip tik eiki-

me, susipažinkime ir pamatysite, kad ten labai didelių paslapčių nėra. Yra tik tokie dalykai išryškinti apie tai, kad buvo neteisėtai veikiama ir pranešėjui, kuris elgėsi pilietiškai, kilo didžiulis noras kovoti su ta betvarke. Dabar mes stojame į betvarkės pusę. Kolegos, labai prašau – susipažinkime. Dabar mes *pateikime*. Po pateikimo mes turėsime galimybę...

PIRMININKĖ. Pone Kęstuti, trumpinkime jau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...dar labiau susipažinti.

PIRMININKĖ. Gera. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami dėl visų nuskambėjusių pasiūlymų.

Pirmiausia L. Jonauskas siūlo įtraukti į šios dienos darbotvarkę Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektą Nr. XIVP-3452. Apsispręskime balsuodami, kas pritariate šiam Saugaus eismo įstatymo projekto Nr. XIVP-3452 įtraukimui.

Balsavo 119: už – 52, prieš – 15, susilaikė 52. Nepritarta.

Antrasis – J. Jaručio frakcijos vardu: išbraukti Lukiškių aikštės įstatymo pateikimą. Kas pritariate išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Lukiškių aikštės.

Balsavo 118: už – 54, prieš – 31, susilaikė 33. Klausimas lieka darbotvarkėje.

K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Karštai agitavęs svarstyti Laikinosios tyrimo komisijos įstatymą aš pats balsavau prieš.

PIRMININKĖ. Mes dar nebalsavome, Kęstuti. Dar nebalsavome. (*Šurmulys salėje*) Apsispręskime balsuodami dėl Laikinosios komisijos įstatymo pateikimo tęsinio. Socialdemokratų partijos frakcijos vardu D. Šakalienė siūlo išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 1-10 klausimą. Kas pritariate D. Šakalienės ir Socialdemokratų partijos frakcijos pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. (*Balsai salėje*)

Balsavo 117: už – 50, prieš – 45, susilaikė 22. Išbraukimui nepritarta. A. Jakavonytė. Prašau.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Aš noriu pasakyti, kad dėl Lukiškių aikštės įstatymo įrašytumėte, kad balsavau prieš, nes suklydau.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo. Ačiū, pažymėsime. A. Vyšniauskas frakcijos vardu siūlo laikinosios tyrimo komisijos klausimą kelti į pirmą klausimą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ne. Balsuojame. Kas pritariate, kad pirmiausia svarstytume laikinosios tyrimo komisijos klausimą?

Balsavo 115: už – 68, prieš – 35, susilaikė 12. Pasiūlymui pritarta. Taigi, darbotvarkės 1-2 klausimas... Labai atsiprašau, dėl visos darbotvarkės. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuokime, kas pritariate šios dienos darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Prašau. Dėl vedimo tvarkos.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Tiesiog pasitikslinku, nes šiek tiek keitėsi darbotvarkė. Balsavimo laikas lieka tas pats?

PIRMININKĖ. Nesikeičia, nuo 10 val. 50 min. išlieka balsavimas, kaip darbotvarkėje ir įrašyta.

10.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projektas Nr. XIVP-3578 (pateikimo tęsinys)

Taigi, darbotvarkės 1-2 klausimas yra Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos projektas Nr. XIVP-3578. Pateikimo tęsinys. Prašau į tribūną. A. Vyšniauskas dėl vedimo tvarkos.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Man atrodo, kadangi turėjome aistringą diskusiją, reikia šiek tiek nurimti, frakcijos vardu prašau pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKĖ. Aš manau, kad visi tikriausiai pritars pusvalandžio pertraukai? Pritarta bendru sutarimu pusvalandžio pertraukai. (*Balsai salėje*) Tuomet tęsime šį klausimą 10 val. 50 min.

10.19 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48, 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹, 15² ir 46¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3357(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo keliolikos straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3357. Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti M. Lingę į tribūną, kad pakomentuotų kai kuriuos Teisės departamento pasiūlymus. Priėmimas pastraipsniui. 1, 2 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, čia buvo pastaba dėl valstybės vartojimo sąvokos. Atkreipiame dėmesį, kad esama valstybės vartojimo formuluotė buvo aptarta ir suderinta su pastabas pateikusių asociacijomis, taigi siūloma dabar jos nebekeisti, nes buvo išsiaiškinta dėl vienodo supratimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 3 straipsniui pagal komiteto suredaguotą versiją bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš jų? Dėkoju, pritarta. Dėl 19 straipsnio yra Seimo nario M. Lingės pataisa, todėl siūlau svarstyti balsavimo laiką. Dėkoju už pristatytą išvadą.

10.21 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 6, 7¹, 7², 7³, 11, 22, 29² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3358(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3358(3). Priėmimo stadija. Čia priėmimo stadija, tik pasitikrinu, ar reikia komiteto pirmininko. Dėl pirmų devynių straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Dėl 10 straipsnio yra redakcinė Teisės departamento pastaba. Tiesiog Teisės departamentas pažymi, kad projekto 10 straipsnio 4 dalyje esanti nuoroda į projekto 7 straipsnį yra keistina nuoroda į projekto 6 straipsnį. Tikriausiai galime pritarti šiam straipsniui, pakoreguotam pagal Teisės departamento redakcinę pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų... Visam 10 straipsniui galime pritarti? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.22 val.

Antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3359(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-3.3 klausimas – Antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir papildymo naujuoju straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3359(2). Trys straipsniai. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

10.22 val.

Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3360(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-3.4 klausimas – Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3360(2). Įstatymą sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.22 val.

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3361(2) (priėmimas)

Kitas klausimas taip pat yra lydimasis, tai yra darbotvarkės 1-3.5 klausimas, – Finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3361(2). Jį sudaro keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.23 val.

Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 2, 11, 16, 18, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3362(2) (priėmimas)

Toliau svarstome kitą lydimąjį, tai yra darbotvarkės 1-3.6 klausimą, – Loterijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3362(2). Šį pakeitimo projektą sudaro septyni straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.23 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3363(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.7 klausimas – lydimasis Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3363(2). Priėmimo stadija. Jį sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.23 val.

Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 2, 8, 9, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3364(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.8 klausimas – Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3364(2). Jį sudaro šeši straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.24 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3365(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.9 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3365(2). Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

10.24 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2877(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2877(2). Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti A. Čeponą, jeigu jis yra salėje. Yra. Prašom, kviečiu į tribūną, nes dėl 1 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Tiesiog trumpai pakomentuokite jas bei komiteto apsisprendimą.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Sveiki, mieli kolegos. Biudžeto ir finansų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, su papildomomis išvadomis ir Teisės departamento pateiktomis išvadomis susipažino ir pritarė bendru sutarimu tiek pirmajai, tiek antrajai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Gerbiami kolegos, ar galime 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas, pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų už kalbės M. Ošmianskienės.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiamieji Seimo nariai ir narės, šiandien priimamas ir, tikiuosi, bus priimtas labai svarbus projektas, kuris padės savivaldybėms automatizuoti parkavimo priežiūrą, taip pat sudarys galimybę efektyviau kovoti su piktnaudžiavimu parkuotojų, kurie naudojami kortelėmis nelegaliai ir parkuojasi žmonių su negalia vietose.

Taip pat svarbi dar viena atsiverianti galimybė žmonėms su negalia parkuotis uždaroje savivaldybių aikštelėse nemokamai, iki šiol tai buvo techniškai tiesiog neįmanoma. Nuo šiol ši galimybė pagaliau atsiras ir žmonės galės gauti tai, kas teisiškai jiems priklauso, todėl labai kviečiu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.26 val.

Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo Nr. VIII-342 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3307(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3307(2). Priėmimo stadija.

Pakeitimą sudaro du straipsniai. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuri yra visiškai techninio pobūdžio, jai komitetas pritarė. Ar galime pritarti 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Motyvai. Už kalba A. Jakavonytė.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Norėčiau kolegas pakviesti balsuoti už šį įstatymo projekto priėmimą. Į naujo teisinio reguliavimo sritį patektų tie tremtinių, politinių kalinių vaikai, įvaikiai, kuriems negalima pripažinti tremtinio statuso pagal 5 straipsnio 1 dalies 5 punktą, nes gimė tuo metu, kai jau nebuvo draudimo grįžti gyventi į Lietuvą; tie, kuriems negalima pripažinti pagal 5 straipsnio 5 punkto a papunktį, nes yra archyviniai įrodymai, kad tėvams leista grįžti; tie, kuriems negalima pripažinti pagal 5 straipsnio 2 dalies 5 punkto b papunktį, nes nėra įrodymų, dokumentų, kad tėvams po gautų leidimų grįžti į Lietuvą buvo suvaržytos galimybės sugrįžti. Turimi mintyje politinio administracinio pobūdžio suvaržymai. Kreipdamiesi į teismą jie neturėdavo ką pateikti, nes tiesiog jų neregistruodavo grįžus į Lietuvą, jie negaudavo darbo, jų namai buvo nukelti arba į juos įkeldinti kiti žmonės, arba išvis sudeginti.

Manau, kad būtų atkurtas teisingumas atžvilgiu tų žmonių, kurie tikrai nepasirinko gimti tremtyje. Taip, pasitaiko atvejų, kad šeimose yra trys vaikai, gimę tremtyje, dviem gimusiems suteiktas tremtinio statusas, trečiajam ne. Manau, būtų atkurtas teisingumas tų žmonių atžvilgiu. Tokių žmonių tikrai nėra daug, maždaug apie 400. Labai kviečiu visus palaikyti šio įstatymo pakeitimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.29 val.

Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo Nr. VIII-1641 1, 5, 14, 15, 17, 19, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3490(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3490(2)ES. Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti gerbiamą Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkę A. Gedvilienę į tribūną, nes yra gauta Teisės departamento pastabų dėl kai kurių straipsnių.

Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Prašom jas pristatyti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, yra Teisės departamento pastabos, jos yra visiškai techninio, korekcinio pobūdžio. Mes joms visiškai pritariame.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu 3 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip pat tai yra techninio pobūdžio pastaba, kuriai mes pritariame.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galėtume pritarti 4 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Nuo 5 iki 9 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš jų? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų neužsirašė niekas kalbėti, taigi apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.30 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5¹ ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3385(4) (priėmimas)

Kitas yra 1-7 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3385(4). Priėmimo stadija. Pakeisti trys straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų už kalbėti užsirašė E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama Pirmininke, ačiū už suteiktą žodį. Iš tiesų, turbūt pats faktas, kad savivaldoje, kuri yra švietimo įstaigų steigėja, buvo žiūrėta į mokyklų vadovus kaip į skirtus politinio pasitikėjimo pareigūnus... Tai iš tiesų tas faktas tikrai nepuošia mūsų švietimo sistemos, kai politikai bando daryti įtaką netgi tokiais atvejais, kur iš tikrųjų politikos neturėtų per daug būti. Aš tikrai pritariu toms visoms pataisoms, kai jos tiksliai reglamentuoja įvykius ir poelgius galbūt tų vadovų, kurie nesilaiko pedagogų etikos normų ir jas pažeidžia, arba... Tarkime, na, tikrai teisingai ir paprastai jų poelgiai gali būti įvertinti už tam tikrus nusižengimus. Teikiant nepasibaigus kadencijai, turbūt tai turėtų būti pagrindas, priežastis, kodėl mokyklos vadovas gali būti atleistas. Tai tikrai pritariu ir toms pastaboms, kurias išsakė Teisės departamentas. Apskritai įstatymas turbūt atitinka tam tikras normas, kurios turėtų būti įgyvendintos, laikantis padorumo principo, ypač elgiantis su vadovais. Tai siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku. Praleidžiame 1-8 ir 1-9 klausimus, kadangi ten yra Seimo narių pataisų. Svarstysime balsavimo intervalo metu.

10.32 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 13 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3568(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.1 klausimas – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3568. Pateikimo stadija. Labai norėčiau čia pakviesti Kaimo reikalų komiteto atstovą. O galbūt netgi pirmininką V. Pranckietį? Gerbiamas Viktorai... Negirdi jis manęs. Gal galėtumėte pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl Žemės įstatymo? Ne išvadą, o poziciją dėl Teisės departamento pastabų. Mes priimame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento, atsiprašau, viena Teisės departamento pastaba...

V. PRANCKIETIS (LSF). ...kuriai komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė. Kitame puslapyje yra taip pat dar kelios Teisės departamento pastabos.

V. PRANCKIETIS (LSF). Antrai komitetas pritarė. Balsavo visi 7 už. Toliau taip pat Teisės departamento pastaba, jai taip pat komitetas pritarė. Kitam pasiūlymui taip pat komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume, kolegos, pritarti visam 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Dėkoju. Pritarta. Dėl 2, 3, 4, 5 straipsnių pasiūlymų nėra gauta,

pastabų taip pat. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų užsirašė K. Mažeika, tačiau jo salėje nematau. Taigi, apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.34 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3569(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.2 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo projektas. Tai yra lydimasis, jį sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime numatytu laiku.

10.35 val.

Seimo savaitės (2024-04-22 – 2024-04-26) – 2024 m. balandžio 23 d. (antradienio) ir 25 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Gal galėčiau pakviesti J. Razmą, kad pristatytų mums kitos savaitės darbotvarkę? Gerbiamas Jurgi, ar galėtumėte pristatyti kitos savaitės darbotvarkę?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitos savaitės darbotvarkę (antradienio rytinį posėdį) pradėsime dviejų Nepriklausomybės Akto signatarų – L. N. Rasimavičiaus ir J. Karvelio – pagerbimu, bus atitinkamas minėjimas. Toliau skubos tvarka priimsime Investicijų įstatymo pataisas ir lydimuosius projektus, kurie reikalingi dėl kuo spartesnio „Rheinmetall“ investicijų įgyvendinimo, bet taip pat yra svarbūs ir dėl kitų tokio pobūdžio svarbių projektų. Svarstysime Rinkimų kodekso pataisas, kurias turime priimti, aišku, iki visiškai priartėjusių rinkimų. Yra daugybės kitų projektų svarstymo stadija, tarp jų – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo pataisų projektas. Jį turėtume apsispręsti svarstyti skubos tvarka, kad ketvirtadienį galėtume jį ir priimti. Priešingu atveju, jeigu iki gegužės 1 dienos nepriimsime, susidarys tam tikras tarpas, kai jokių ribojamųjų priemonių nebus. Tikimės, kad išspręsimе tą situaciją dėl užsitiesusio projekto svarstymo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete.

Toliau vėl įvairūs svarstymo stadijos projektai. Iš esmės surašėme visus projektus, kuriuos tik spėjo komitetai apsvastyti. Aš visiems Seimo nariams esu išsiuntęs informaciją, kiek kuriaime komitete yra užsigulėjusių neapsvarstytų projektų. Tikiuosi, kad komitetų nariai atkreips į tai dėmesį.

Jau antroje antradienio darbotvarkės dalyje, vakariniame posėdyje, per Vyriausybės pusvalandį bus tribūnoje energetikos ministras. Toliau dar keletas svarstymo stadijos projektų ir pateikimai, keletas Vyriausybės teikiamų projektų, taip pat neseniai užregistruoti Seimo narių projektai.

Ketvirtadienį rytiniame posėdyje priėmimai daugiausia tų projektų, kuriuos mes matėme šią savaitę antradienio darbotvarkėje svarstymo stadijos. Matysime, ar ketvirtadienį jau galėsime įrašyti laikinosios tyrimo komisijos išvadų svarstymą. Priklausys, kaip čia šiandien balsuosime ir ar komitetas spės apsvastyti. Po pietų – opozicinės Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ darbotvarkė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti A. Širinskienė. Prašau, gerbiama Agnė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Taip, aš turiu klausimą dėl to, ką jūsų frakcijos seniūnė kaip ir žadėjo, tai Etikos ir procedūrų komisijos pasikeitimus, bet kažkaip dar nematyti. Tarkime, jeigu pažiūrėtume vakar dienos posėdį, tai Etikos ir procedūrų komisijoje tas pats S. Jovaiša paskui svarsto M. Matijošaičio kompiuterių įsigijimus. Atrodo, švelniai tariant, nelabai gerai. Norėjau paklausti, kada matysime tuos žadėtus pokyčius?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, jūs puikiai žinote, kad Etikos ir procedūrų komisijos formavimas yra toks išskirtinis. Čia valdančiųjų atstovus parenka ir surenka parašus būtent opozicijos atstovai. Ne mūsų frakcijos seniūnė gali pakeisti tą atstovavimą mūsų frakcijai komisijoje, o būtent opozicija gali pakeisti tam tikrais veiksmais. Čia reikia matyti tą specifiką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu patvirtinti darbotvarkę? Dėkoju.

Gerbiamas Jurgi, jūs gal likite tribūnoje, dar yra rezervinių klausimų, kuriuos kaip tik būtų galima ir apsvarstyti.

10.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3651, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3652, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3650 (pateikimas)

Pradėkime nuo rezervinio 1.1 klausimo – Seimo nutarimo dėl Seimo komitetų sudėties patvirtinimo pakeitimo projekto Nr. XIVP-3651. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi čia klausimas yra kompleksinis, susijęs su vienu konkrečiu faktu, turbūt leisite man vienu ypu pristatyti visus tris projektus: ir dėl komitetų sudėties pakeitimo, ir dėl komitetų narių skaičiaus, ir dėl pavaduotojų. Visi šie projektai yra susiję su tuo, kad Laisvės frakcija apsisprendė iš Ateities komiteto atšaukti savo atstovę M. Ošmianskienę. Matyt, ir jos yra toks pageidavimas, todėl išbraukiame ją iš komiteto sudėties. Vienu vienu mažėja šio komiteto narių skaičius. Taip pat išbraukiame jos pavardę iš šio komiteto narių pavaduotojų sąrašo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytus visus projektus, bet svarstysime vis tiek iš eilės.

10.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3651 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Dėl rezervinio 1.1 klausimų po pateikimo nėra. Motyvų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta. Svarstymo stadijoje dėl šio nutarimo diskutuoti niekas nenori. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Priėmimo stadijoje dėl motyvų niekas neužsirašė. Taip, vienas straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu tam vienam straipsniui? Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsime jau netrukus balsuodami.

10.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3652 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 1.2 klausimas – Seimo nutarimo projektas Nr. XIVP-3652. Kaip J. Razma pristatė, tie klausimai yra susiję. Pateikimo stadijoje klausiančių nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Svarstymo stadijoje diskutuoti norinčių nėra. Dėl motyvų po svarstymo... Atsiprašau, po pateikimo ar galima pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Svarstymo stadijoje dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Priėmimo stadija. Yra vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti tam vienam straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsime balsuodami šiek tiek vėliau.

10.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3650 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 1.3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3650. Pateikimo stadijoje niekas nenorėjo paklausti.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galima po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo užsirašiusių nėra. Priėmimo stadija. Du straipsniai. Pasiūlymų negauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

Taigi, rezervinius esame apsvarstę. Iki balsavimo ir iki pusvalandžio pabaigos dar liko šiek tiek laiko.

10.43 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2162(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2163(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2164(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2336 (svarstymas)

Manychiau, galėtume apsvarstyti darbotvarkės 2-3.1 klausimą – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2162(2). Svarstymo stadija. Norėčiau pakviesti Socialinių reikalų ir darbo komiteto atstovą, kad galėtų pristatyti išvadą. Prašau. A. Dumbrava. Komiteto išvada dėl viso paketo, tai yra dėl darbotvarkės 2-3.1, 2-3.2, 2-3.3, 2-3.4 klausimų.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, kolegos, komitetas svarstė šį įstatymų projektų paketą ir priėmė sprendimą: už balsavo 4, prieš – 4, susilaikė 1. Taigi sprendimas nepriimtas. Nepritarta.

PIRMININKĖ. Komitetas siūlo atmesti šį projektą. Ačiū už pristatytą komiteto išvadą. Ir motyvai dėl šito. Užsirašė D. Griškevičius, bet jo salėje nėra. Užsirašė A. Petrošius. Prašau. Jūs prieštarausite komiteto išvadai, taip? Prieš atmetimą? Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Mieli kolegos, vis dėlto manau, kad komitetas nepakankamai įsigilino į šią situaciją ir klausimą reikia persvarstyti. Projekto esmė yra tokia: norime, kad gautos pajamos už tą funkciją, kurią valstybė pati kviečia atlikti valstybei, tai yra kuri yra laikina, trumpalaikė, už darbą Rinkimų komisijoje, į asmens pajamas nebūtų įskaičiuojamos, kad tiems žmonėms, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių, pavyzdžiui, tą dieną priklauso ir užima vietą Užimtumo tarnyboje, vis dėlto nereikėtų stabdyti priklausymo Užimtumo tarnybai dėl gerokai, matyt, dažnu atveju mažesnių pajamų darbo paieškos, kad jie turėtų galimybę ir toliau intensyviai ieškoti darbo Užimtumo tarnyboje, bet gautų šitas pajamas, kurios tam tikrais atvejais tikrai yra nedidelės tam tikrose komisijose, ypač mažesnėse. Valstybė iš to laimėtų pritraukdama žmonių, kuriems yra reikalingos tam tikros kompetencijos, ypač nuošalesnėse Lietuvos vietovėse, į rinkimų komisijas ir jų neatgrasytų, ir nepaliktų tuščių vietų. Tai aš tikrai raginu šiandien nepritarti komiteto išvadai ir pabandyti klausimą persvarstyti galbūt kitame komitete.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė netrukus balsuodami.

10.47 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3626 (pateikimas)

Dabar dar turime kelias minutes ir aš matau, kad salėje yra kolega A. Stončaitis, tai norėčiau jį ir pakviesti, kad pristatytų darbotvarkės 2-12 klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3626. Tai yra pateikimas. Prašom.

A. STONČAITIS (DFVL). Laba diena, gerbiami kolegos. Atsiprašau, neturiu dabar medžiagos, bet mintinai žinau ir pristatysiu. Problema yra kokia? 307 straipsnyje yra numatyta, kad jeigu yra nustatyta didesnė automobilio tarša, negu leidžiama, ir jeigu tuo metu netinkamai veikia taršą mažinančios sistemos, bet jos nėra fiziškai pažeistos, tačiau yra gedimas, tai ANK 307 straipsnio 1 dalyje absoliučiai be jokių alternatyvų yra numatomas tik baudų skyrimas tiek fiziniams asmenims, tiek juridiniams asmenims. Fiziniais asmenimis bauda yra iki 300 eurų. Sakykime, nors norma galioja ilgiau, tačiau niekas per daug dėmesio į tai nekreipė, kol šių metų sausio 1 dieną

įsigaliojo pakeitimas (realiai jis bus pradėtas vykdyti, kiek suprantu, pagal patvirtintas tvarkas nuo gegužės 1 dienos), kai suteikėme teisę aplinkos apsaugos pareigūnams vykdant taršos kontrolę savarankiškai, be policijos pareigūnų stabdyti vairuotojus kelyje ir savarankiškai tikrinti automobilių išmetamųjų dujų kiekį. Kilo gana didelis ažiotažas visuomenėje. Pirmiausia, matyt, dėl tam tikros komunikacijos stokos, bent jau yra iškomunikuota, kad aplinkos apsaugos pareigūnams nustačius per didelį išmetamųjų dujų kiekį, net jei automobilis turi galiojančią techninę apžiūrą, per 2 paras būtų sustabdomas techninės apžiūros galiojimas, o kai kuriais atvejais ir nutraukiama kelionė automobiliu.

Šiuo atveju mes kalbame ir apie žmonių baudimą. Kaip minėjau, 307 straipsnyje nėra jokių alternatyvų, kad pirmu atveju, jeigu yra padidėjęs dūmingumas ir galbūt yra nustatoma, kad tai yra pasekmė kokio nors techninio gedimo, nėra bausmės alternatyvos, nėra įspėjimo galimybės. Maža to, dabar, kai mes turėjome klausymus dviejų jungtinių komitetų, tai yra Aplinkos apsaugos komiteto ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto, ir kai išklausėme pareigūnus, tai pareigūnai sakė, kad yra numatoma, bent jau pirmaisiais mėnesiais, galbūt ne bausti gyventojus, o įspėti, tačiau tokio įspėjimo paprasčiausiai negali būti, nes jo nėra numatyta teisės aktuose.

Mieli kolegos, tai paliečia tikrai didelį kiekį žmonių. Supraskime, kad naujus automobilius paprastai įsigyja labiau pasiturintys Lietuvos gyventojai, o šiandien iš maždaug 2 mln. registruotų transporto priemonių Lietuvoje labai ženkli dalis yra dyzelinių automobilių, kurie, deja, bet šiandien yra apie 16–17 metų senumo. Iš tikrųjų yra grėsmė, kad turint galiojančią techninę apžiūrą visgi tas dūmingumas gali būti nustatytas ir didesnis, negu galimas, bet visgi mes turėtume atsižvelgti į teisės principo humaniškumą ir numatyti pirmu atveju žmogui įspėjimą ir protingą terminą, be abejo, remonto ir tolesnio eksploatavimo. Už eksploatavimą be techninės apžiūros yra numatyta atsakomybė pagal kitas šio straipsnio dalis.

Mieli kolegos, aš siūlau pritarti šitai pataisai, kai yra numatomas pakeitimas, kad už pirmą kartą ne tik baudimas, bet ir galimas įspėjimas. Manau, kad tai tikrai atitiks gyventojų lūkesčius, tai atitiks teisės aktų protingumo, proporcingumo ir visus kitus principus, kuriais ir vadovaujamės, priimdami vieną ar kitą teisės aktą. Prašau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Algirdai, už pristatymą. Kadangi jau prasidėjo balsavimo langas, aš siūlau padaryti pertrauką, pabalsuosime už visus projektus, o po to kolegoms suteiksiu galimybę paklausti, nes prisirašė labai daug – beveik dešimt Seimo narių, kurie norėtų detaliam paklausti apie šį projektą.

10.52 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48, 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹, 15² ir 46¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3357(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi, kadangi jau galime balsuoti, grįžkime į darbotvarkės pradžia. Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3357. Čia darėme pertrauką dėl 20 straipsnio, dėl kurio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė, ir M. Lingės pataisa. Gal galėtumėte, gerbiamas Mindaugai, pristatyti savo pataisą?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ši pataisa yra daugiau skirta pereinamajam laikotarpiui pasiruošti, patilginti tiems subjektams, kurie turi įsteigę savo įmones tose valstybėse, kurios nebeatitiktų įstatymo reikalavimų. Kad būtų galimybių prisitaikyti prie esamų pokyčių, įprastiniams verslo subjektams yra numatomas 3 mėnesių pereinamasis laikotarpis. O šiems, kurie yra įsteigti tose valstybėse, kurios neatitiktų įstatymo reikalavimų, prisitaikyti siūloma 6 mėnesius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys šią pataisą? Pabalsuokime, kas palaikote pataisos svarstymą. Atsiprašau, ne pačią pataisą, bet pataisos svarstymą. Turime. Gerbiamas Mindaugai, gal galėtumėte dabar pristatyti komiteto išvadą dėl jūsų pataisos?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, galbūt galime bendru sutarimu pritarti pataisai, kuriai komitetas pritarė bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Ir dabar dėl viso 20 straipsnio. Ar galime pritarti visam 20 straipsniui? Nematau prieštaraujančių.

Galėtume apsispręsti dėl viso 1-3.1 klausimo – projekto Nr. XIVP-3357. Dėl motyvų užsirašiusių čia nebuvo? Ne? V. Semeška kalbės už. Prašom.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gana trumpai. Kolegos, gana svarbus įstatymų projektų paketas, kalbantis apie kriptoturtą, kitaip – apie virtualiąsias valiutas. Sektorius yra įvardintas kaip vienas iš rizikingiausių Tarptautinio valiutos fondo ekspertų. Įvertinant sektoriaus keliamą riziką ir aplaidų požiūrį į šiuo metu nustatytų reikalavimų laikymąsi, akivaizdu, kad sektoriuje paplitęs polinkis nesilaikyti teisės aktų reikalavimų.

Taigi įstatymo projektu siūloma suteikti papildomus įgaliojimus priežiūros institucijai esant pagrindui rinkos dalyviams taikyti taip pat ir griežčiausią priemonę. Toks veiklos uždraudimas būtų taikomas kaip krašutinė, be abejonės, priemonė, tačiau nustačius atvejus, kai priežiūros institucijai sistemingai neteikiama informacija arba teikiama neteisinga informacija, sistemingai pažeidžiamas įstatymas arba padarytas šiurkštus šio įstatymo pažeidimas arba įstatymo pažeidimas pakartotinai per vienerius metus, būtų taikoma toji krašutinė priemonė, griežčiausia, tai yra veiklos sustabdymas.

Įstatymu taip pat sudaroma galimybė finansų įstaigoms tarpusavyje keisti informacija, kai joms kyla įtarimų dėl galimo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo. To iki šiol taip pat nebuvo.

Lydimajame Azartinių lošimų įstatyme įteisinta, kad nepriekaištingos reputacijos reikalavimų neatitinkantys asmenys negalėtų dalyvauti valdant lošimus organizuojančias bendroves. Tai gi, kolegos, būtina stiprinti kriptoturto, tai yra virtualiųjų valiutų, sektoriaus priežiūrą vertinant, kad sektorius yra vienas iš rizikingiausių pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo požiūriu. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Apsispręskime balsuodami dėl 1-3.1 klausimo – projekto Nr. XIVP-3357. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas, darbotvarkės 1-3.1 klausimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119: už – 107, prieš – 2, susilaikė 10. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3357) priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 6, 7¹, 7², 7³, 11, 22, 29² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3358(3) (priėmimo tęsinys)

Apsispręskime balsuodami dėl 1-3.2 klausimo – lydimąjo projekto Nr. XIVP-3358. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 114, prieš – 1, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3358) priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3359(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-3359, kitas lydimasis. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3359) priimtas. (*Gongas*)

10.58 val.

Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3360(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.4 klausimas – projektas Nr. XIVP-3360. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 107, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3360) priimtas. (Gongas)

10.58 val.

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3361(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.5 klausimas – lydimasis projektas Nr. XIVP-3361(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3361) priimtas. (Gongas)

10.59 val.

Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 2, 11, 16, 18, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3362(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.6 klausimas – lydimasis projektas Nr. XIVP-3362. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3362) priimtas. (Gongas)

10.59 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3363(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-3.7 klausimas – projektas Nr. XIVP-3363. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 108, prieš – 1, susilaikė 7. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3363) priimtas. (Gongas)

11.00 val.

Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 2, 8, 9, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3364(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.8 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3364. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3364) priimtas. (Gongas)

11.00 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3365(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.9 klausimas – lydimasis įstatymo projektas Nr. XIVP-3365. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 7. Darbotvarkės 1-3.9 klausimas – įstatymas, kurio projekto Nr. XIVP-3365, priimtas. (*Gongas*)

10.01 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2877(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Rinkliavų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2877. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2877) priimtas. (*Gongas*)

11.01 val.

Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo Nr. VIII-342 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3307(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Asmenų, nukentėjusių nuo okupacijų, teisinio statuso įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3307. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3307) priimtas. (*Gongas*)

A. Jakavonytė – replika po balsavimo.

A. JAKAVONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš noriu padėkoti visiems kolegoms, kurie palaikė šį įstatymo projektą, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kuri pateikė teigiamą išvadą ir pasiūlymus, bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui už visokeriopą pagalbą. Manau, šiandien bus atkurtas teisingumas tų žmonių, kurie gimė iki 1964 m. gruodžio 31 d. tremtinių arba politinių kalinių šeimose, atžvilgiu. Bus dar ir papildymas, kad tie, kurie gimė nuo 1965 metų, dar galės irgi savo teises įrodyti bendrosios kompetencijos teisme, tik, aišku, jų tėvai neturėjo būti sugrįžę per šešerius metus į Lietuvą. Labai ačiū.

PIRMINKĖ. Dėkoju.

11.03 val.

Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo Nr. VIII-1641 1, 5, 14, 15, 17, 19, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3490(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3490. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 119, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3490) priimtas. (*Gongas*)

11.03 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5¹ ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3385(4) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-7 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3385. Apsispręskime balsavimu. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3385) priimtas. (Gongas)

11.04 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 13 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3568(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-10.1 klausimas – Žemės įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3568. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 114, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3568) priimtas. (Gongas)

11.05 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3569(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-10.2 klausimas – lydimasis įstatymo projektas Nr. XIVP-3569. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3569) priimtas. (Gongas)

11.05 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2162(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2163(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2164(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2336 (svarstymo tęsinys)

Toliau. Apsvarstėme darbotvarkės 2-3.1 klausimą, projektą Nr. XIVP-2162, ir lydimuosius, kuriuos komitetas siūlo atmeti. Taigi apsispręskime balsuodami. Kas pritariate atmetimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Dėl viso paketo.

Balsavo 112: už – 21, prieš – 51, susilaikė 40. Atmetimui nepritarta. Reikėtų apsispręsti dėl kito pagrindinio komiteto. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ne, Kaimo reikalų komiteto nesiūlau. Teisės ir teisėtarkos komitetui duokite, mes už rinkimus atsakingi, sutvarkysime.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti Teisės ir teisėtarkos komitetui? Galime. Ačiū, pritarta.

11.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3651 (priėmimo tęsinys)

Tuomet mums dar liko balsuoti tik dėl rezervinio 1 klausimo. Rezervinis 1.1 klausimas – Seimo nutarimo projektas Nr. XIVP-3651. Čia dėl Seimo komitetų sudėties kaitos. Balsuojame. Kas pritariate rezerviniam 1.1 klausimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 116: už – 114, prieš nebuvo, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3651) priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3652 (priėmimo tęsinys)

Toliau rezervinis 1.2 klausimas – projektas Nr. XIVP-3652. Balsuokime.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 118: už – 118, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3652) priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3650 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 1.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-3650. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 116: už – 116, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3650) priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projektas Nr. XIVP-3578 (pateikimo tęsinys)

Dabar grįžtame į pačią darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo dėl laikinosios tyrimo komisijos išvadų projektas Nr. XIVP-3578. Kviečiu V. Baką į tribūną. Tęsiame Seimo narių klausimus, tai yra tęsiame pateikimą. Yra užsirašę klausti dar dešimt Seimo narių. Aš siūlyčiau skirti 20 minučių. Na, gal pakaks.

Pirmas klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi V. Semeška.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, komisijos išvados pabaigoje jūs nagrinėjate situaciją, tiksliau, aprašote situaciją, kad, Respublikos Prezidentui neatėjus liudyti į komisiją, vien iš to neatėjimo fakto darote išvadą, kad jis pažeidė Konstituciją. Aš tik noriu paklausti, ar jums žinoma konstitucinė nuostata, kuri įrašyta pačioje Konstitucijoje, kad draudžiama versti liudyti prieš save ir savo šeimos narius bei artimuosius?

V. BAKAS (*DFVL*). Puikus klausimas, gerbiamas Juliau. Iš tikrųjų jūs kaip niekas kitas išmanote Prezidento santykį su Seimu ir su Seimo komisijomis. Aš sutinku su jumis, kad viena iš aplinkybių, dėl kurios Prezidentas gali atsisakyti liudyti, ne tik Prezidentas, bet ir bet kuris Lietuvos pilietis, tai yra ta aplinkybė, kad jisai liudija prieš save. Deja, Prezidentas, atsisakydamas liudyti komisijai, atsisakydamas atsakyti į klausimus, nepaaiškino savo argumentų. Jisai nepaaiškino, kad aš atsisakau liudyti komisijai, nes taip liudysiu prieš patį save. Jeigu tai būtų, matyt, ir komisija, ir Seimas nuspręstų. Bet Prezidentas, sakyčiau, nepateikdamas jokių argumentų, sumenkindamas patį Seimą ir pažeisdamas Konstitucijos 77 straipsnį, tiesiog pasakė: aš neliudysiu komisijai, nes ji yra politizuota. Tai yra nesuderinama su Prezidento pareigomis, nesuderinama su Laikinių tyrimo komisijų įstatymu.

PIRMININKĖ. Klausia V. Semeška. Ruošiasi A. Anušauskas.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, atliktas tikrai didelis darbas. Gaila, kad jūs vienintelis iš opozicijos dalyvavote šiame tyrime ir jums nepavyko įkalbinti kolegų iš opozicijos. Bet mano klausimas yra toks, susipažinus ir su išlaptinta informacija: ar jūs, jeigu mes šioms išvadoms pritarsime, nenaudosite savo rinkimų kampanijai, nedarysite turo po Lietuvą ir nepristatysite šių išvadų, kaip darėte su „MG Baltic“ tyrimu? Ačiū.

V. BAKAS (*DFVL*). Geras klausimas. Aš tikiuosi, kad kitaip nei „MG Baltic“ situacijoje, kur reikėjo didelio aiškinamojo darbo, šiuo atveju Seimo nariai supranta, kokią grėsmę kelia specialiųjų tarnybų politizavimo rizika, kokią grėsmę kelia pranešėjo instituto likimui. Mes po šių išvadų be jokių turų galėsime visi kartu suremti pečius ir su opozicija ir priimti įstatymų pataisas, kurios apsaugotų ir pranešėjus, ir sustiprintų pačias žvalgybas, sustiprintų atskaitomybę, išskaidrintų Seimui. Matyt, čia būtų didžiausias rezultatas visiems.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi M. Puidokas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, kadangi anksčiau tekdavo dalyvauti įvairiose tyrimo komisijose, aš noriu tiesiog pasitikslinti (iš procedūros ne visada supratau skaitydamas). Jeigu yra vienas kitam prieštaraujantys liudininkų teiginiai, komisija ar balsavimo būdu, ar koku būdu pasirinkdavo įrašyti į išvadą tą variantą, kuris tinka? Kartais nėra išsprendžiamas prieštaravimas, tai paprastai anksčiau į išvadą įrašydavome ir vieną, ir kitą, parašydami savo nuomonę. Kaip buvo šiuo atveju?

V. BAKAS (*DFVL*). Jeigu jūs patikslintumėte, kurioje vietoje jūs matote prieštaravimą, man būtų lengviau atsakyti, bet pabandyčiau nuspėti. Iš tikrųjų, vienas iš prieštaravimų, kuris buvo toks ryškesnis, tai yra tas, ar Valstybės saugumo departamento direktorius, gavęs pranešėjo informaciją, matė joje grėsmes, rizikas, pavojus nacionaliniam saugumui. Čia jo pasakymas šiame liudijime buvo (jeigu aš apie tai kalbu), kad ne, nemačiau. Bet jeigu jūs paskaitysite Departamento direktoriaus pavaduotojo liudijimą, kuris taip pat apibūdino pranešėjo pateiktą informaciją, jis matė rizikas, pavojus ir grėsmes toje medžiagoje, kurią jis pateikė Valstybės saugumo departamento direktoriui. Tai čia vienas liudijimas. Antras liudijimas – žmogaus, kuris matė rizikas, pavojus ir grėsmes. Tai buvo pranešėjas.

Kitaip tariant, šiuo atveju ponas D. Jauniškis, teigdamas, kad jis nematė grėsmių, iš esmės prieštaravo savo paties sukurta tvarkai, nes grėsmes įvertina ne Departamento direktorius. Kaip žinote, grėsmėms įvertinti nustatyta procedūra: tu turi duoti pavedimą valdyboms – analitinei, kontržvalgybos. Analitikai pasidaro analizę ir pateikia produktą. Šiuo atveju VSD direktorius net nedavė tokio pavedimo pradėti tą procesą. Kitaip tariant, VSD direktorius ne... Ignoravo indikacijas, kurias jam davė jo pavaduotojas, taip pat – pranešėjas, apie tai, kad tarp tų kelių dešimčių, tai yra tarp tų maždaug 150 asmenų, buvo asmenų, kurie yra susiję su priešišku valstybių diplo-

matais, žvalgybų pareigūnais, politikais ir baltarusiškų trąšų verslu. Kitaip tariant, įrodymų visuoma paneigia Departamento direktoriaus liudijimą.

PIRMININKĖ. Klausia M. Puidokas, tačiau jo salėje nematau. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Turėčiau daug klausimų. Aš keletą kartų lankiausi tame slaptoje kambarėlyje, ten daug ką skaičiau. Kiekvieną kartą vis daugiau klausimų kildavo. Mano pirmas klausimas toks. Aš čia žiūriu jūsų išvadas ir lyginu su tuo, ką ten mačiau. Aš galvoju, kad daugelį dalykų būtų galima išslaptinti, tik minimos pavardės (ten daug pavardžių yra), matyt, galėtų likti slaptos. Čia ir išvadose iš esmės daug kas pasakyta. Tai pirmas klausimas.

Antras klausimas būtų toks.

V. BAKAS (DFVL). Ar galime išslaptinti?

K. MASIULIS (TS-LKDF). Išslaptinti. Kaip jūs manote, ar nereikėtų išslaptinti daugelio tų bylų? Ir žiniasklaidai, ir žmonėms daug kas stotų į savo vietas.

Antras dalykas. Ar nėra prieštaravimo tarp to, ką pranešėjas sako, motyvas, dėl ko jam buvo pavesta atlikti tuos tyrimus, ir to, ką sako pats VSD vadovas? Ar nėra prieštaravimo? Aš įžiūriu prieštaravimą. Ar tie motyvai pagrįsti?

Trečias klausimas. Aš čia pavartoju tokį nelietuvišką žodį *bardakas*, bet yra betvarkė. Ar jums nesusidarė įspūdis, kad blogai, nesisteningai, netvarkingai organizuojamas darbas ir duodami įsakymai VSD?

PIRMININKĖ. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). Pabandyčiau labai trumpai. Ar galima išslaptinti? Taip, komisijos nuomone, tą būtina padaryti. Mes net kreipėmės į tas institucijas, kad išslaptintų visus liudijimus, jų teiktą medžiagą. Galbūt abejočiau, kad reikėtų, kaip jūs sakote, išslaptinti konkrečias pavardes, nes tai galėtų padaryti žalos mūsų žvalgybos pajėgumams, bet išslaptinti medžiagą ir tų ryšių pobūdį tikrai ne tai, kad reikėtų, bet visuomenė turi ir privalo žinoti, kas yra mūsų šalies Prezidento aplinkoje, kas daro įtaką jo sprendimams, kokie yra šitos aplinkos interesai ir ketinimai, kokiais būdais tos aplinkos žmonės savo interesus įgyvendina. Tą visuomenė privalo žinoti. Aš manau, mes galėsime tą padaryti pritarę išvadoms, nepaisydami to, kad tam prieštarauja žvalgybos, tai yra tiesiog papildę Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos įgaliojimus.

PIRMININKĖ. Klausia L. Girsienė. Ruošiasi V. Valkiūnas. (*Balsai salėje*) Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Aš nebuvau užsirašęs. Nežinau, kaip čia išėjo.

PIRMININKĖ. Buvote praeitą kartą.

V. VALKIŪNAS (DPF). Čia ne mano tema. Apsieisite be manęs. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia J. Jarutis, tačiau aš taip pat salėje jo nematau. Belieka klausti tuomet paskutiniam užsirašiusiam E. Gentvilui. Ir jau kalbėsime dėl motyvų.

E. GENTVILAS (LSF). Aš nesakysiu, kad čia ne mano tema ir kad mane kažkas užrašė, kaip V. Valkiūną kažkas užrašė jam nežinant ir nenorint.

Mano klausimas gerbiamam pranešėjui. Šiuo atveju ne ta prasme pranešėjui, kurį saugoti reikia, bet aš matau, kad jus, kaip šio klausimo pateikėją, taip pat puola. Puola specialiosios tarnybos. Ir puola ne tik jus, bet puola visą Seimą. Ar jūs sutinkate, kad mes esame dabar įsivėlę į tam tikrą konstitucinių galių aiškinimąsi? Specialiosios tarnybos bando sakyti, kad Seimas neturi teisės analizuoti kai kurių dalykų, arba jeigu analizuoja kai kuriuos dalykus, daro tai neteisėtai, nepagrįstai ir taip toliau. Mano manymu, ant briaunos yra pastatyta Seimo teisė analizuoti specialiąsias tarnybas. Šioje situacijoje specialiosios tarnybos priešinasi Seimui. Ar sutinkate su tokia situacijos apibrėžtimi?

V. BAKAS (DFVL). Aš gal pasakysiu čia savo nuomonę, ne komisijos, nors turėčiau komisijos nuomonę pristatyti. Žinote, aš tik noriu pakviesti šiandien visus kolegas iš pozicijos ir opozicijos nebijoti. Jeigu jūs bijosite, tai bus švelniausia, ką šiandien pasakė D. Gaižauskas ir galima Gaižauskų koalicija, Gaižauskų, Karbauskų, kai jie opoziciją kvies į apklausas, siundys prokurorais, siundys specialiosiomis tarnybomis, specialiuųjų tarnybų vadovais, kurie yra lojalūs politiškai. Mano prašymas, nebijokite, nes jeigu išsigąsime mes, teks bijoti visai visuomenei. Tikiuosi, mes tai padarysime.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Gerbiami kolegos, dabar motyvai, paskui jau balsuosime dėl šito. Gerbiamas E. Gentvilas – motyvai už.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, buvo paminėta D. Gaižausko pavardė ir aš noriu pažvelgti į literatūros pasaulį. Yra toks U. Eko romanas „Rožės vardas“. Vienuolyno vyresnysis vienuolis Chorché draudžia vienuoliams eiti ir susipažinti su Antikos laikų literatūra, o tie, kurie slapta nueina, verčia puslapius palaižydami pirštą, visi miršta, nes vienuolis Chorché apnuodijo puslapių kampus, patepė nuodais, ir visi, išdrįsę skaityti uždraustą Antikos literatūrą, mirė, ir neliko liudytojų. Man labai panašiai šiandien atrodo D. Gaižausko siūlymas – neikite, nesusipažinkite, nežinokite, kas vyksta Lietuvoje, nes, neduok Dieve, sužinosite ir numirsite. Nenumirsite, tiesa išlaisvina – eikite, skaitykite, susipažinkite, kaip kartais specialiosios tarnybos darbuojasi Lietuvoje, kaip jos ignoroja Seimo teisę analizuoti, ką jos daro savo viduje, kaip dalyvauja politiniuose procesuose. Eikite, kolegos, ir skaitykite, nebijokite, tikrai nėra užtepta nuodų, kaip U. Eko romane vienuolis Chorché padarė, niekas nenumirsite, o tik daugiau žinosite. Ir negąsdinkite žmonių, kad sužinoję jūs būsite nelaimingi. Mano manymu, iš tiesų vyksta konstitucinis konfliktas tarp Seimo ir specialiųjų tarnybų Lietuvoje. Specialiosios tarnybos, padariusios klaidingų darbų, norėtų, kad Seimas neanalizuotų, skundžia Seimą Seimo Etikos ir procedūrų komisijai. Kreipkitės, specialiosios tarnybos, į Seimo opoziciją ar į visus Seimo narius, patys kreipsimės į Konstitucinį Teismą ir nuspręsimė, ar Seimas turi teisę analizuoti valstybės specialiųjų tarnybų veiklą, ar ne.

PIRMININKĖ. Audringas pasisakymas, matau, sulaukė reakcijų. Taigi L. Girskienė norėtų pasisakyti. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Noriu paraginti visus kolegas perskaityti ir „MG Baltic“ bylą, ten taip pat yra parašyta labai įdomių dalykų apie valstybės valdymą, ir padėkoti kolegai M. Maldeikiui už nuolatinius gausius aplodismentus. (*Balsai salėje*) (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. D. Gaižauskas buvo paminėtas, taigi jums žodis.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ir kiek kartų! Matau vienintelę šitos komisijos naudą: buvo knyga „Pranešėjas“, bus II tomas – „D. Gaižauskas ir nuodai“. Nebalsuokite.

PIRMININKĖ. V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašau.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Aš pasakysiu truputėlį kita tema, nes esu jautri literatūrai. Man padarė didelį įspūdį E. Gentvilo pasisakymas ir noriu pasakyti, kad ne tik tą vieną knygą U. Eko parašė, jis yra parašęs esė pavadinimu „Sukurti priešą“.

PIRMININKĖ. A. Mazuronis irgi apie literatūrą?

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, Pirmininke. Taip, čia visi siūlo, ką paskaityti, tai visi savo fantaziją, kaip sakyti, atriša. Tai aš irgi siūlyčiau paskaityti Agrokoncerno bylą, kur yra įsiteisėjęs teismo sprendimas 2,5 mln. už netinkamą trąšų deklaravimą. Jeigu jau reikia skaityti, tai tada skaitykime viską.

PIRMININKĖ. Puiku. Motyvų prieš visgi yra. Tai A. Skardžiui suteikiu žodį ir paskui tęsime diskusiją.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Sutinku, kad ne viskas gerai yra specialiosiose tarnybose, tačiau tą puikiai žinojo šio projekto, kitaip negaliu pavadinti, vykdytojas ponas V. Bakas, nes visą kadenciją dirbo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Akivaizdu, kad šis projektas yra skirtas Prezidento rinkimams ir čia jau nebesvarbu valstybės aukščiausių pareigūnų, institucijų, specialiųjų tarnybų, prokuratūros, VSD, STT diskreditavimas šioje sudėtingoje geopolitinėje situacijoje, apie kurią nuolatos trimituoja G. Landsbergis ir visi konservatoriai, neduok Dieve, tuoj priešai mus užpuls, jie stovi už vartų. Bet palaukite, kam reikia siekiant politinių tikslų rinkiminės kampanijos metu siekti tokio diskreditavimo?

Daug abejonių kelia ir patys autoriai. Šių autorių, D. Pancerovo ir kompanijos, yra tikrai ne pirmas projektas – buvo „Kabinetas 339“, buvo daugybė visų kitų projektų. Štai prieš akis turiu 2015 m. gruodžio 1 d. D. Pancerovo liudijimą, atrodo, ar signataro Z. Vaišvilos byloje, ar kažkurioje kitoje. Štai ką D. Pancerovas kalbėjo per tyrimą. 2015 m. rugpjūčio 3 d. internetinėje svetainėje *15min.lt* buvo publikuotas toks straipsnis. Noriu patikslinti, kad prieš parašant šį straipsnį su juo 2015 metų liepos mėnesio gale susisiekė vienoje iš valstybės institucijų dirbęs asmenys, kurie

paprastė... atliko tyrimą ir pasiūlė pasidalinti minėto tyrimo medžiaga. Kitą dieną nuvyko į minėtą valstybės instituciją. Su juo bendravę asmenys iš pradžių žodžiu pristatė minėtą tyrimą ir parodė skaidres...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). ...o vėliau jam tiesiog pasiūlė viską įrašyti į USB. Štai mes dirbame pagal seniai suplanuotus paruoštukus. Apie kokius čia tyrimus, pone Bakai, jūs kalbate? Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Kviečiu užimti vietas ir apsispręsti balsuojant dėl 1-2 klausimo – Seimo nutarimo dėl laikinosios tyrimo komisijos išvadų projekto Nr. XIVP-3578. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 101: už – 60, prieš – 29, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta.

K. Masiulis norėtų replikuoti. Prašau.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Na, aš vis dėlto dar kartą paraginsiu tuos, kurie neskaitė, nueiti ir paskaityti. Gal ne visi gali, neturi teisės dirbti su slapta medžiaga. Na, valstiečiai neskaitė, bet yra prieš, tai nueikite, tam tikras pavardes perskaitysite, gal pasidarysite už, suprasite kai ką daugiau apie savo partiją. Nueikite, socdemai, pasiskaitykite. Ar jūs dėl to ginatė, nes pradėjote palaikyti Prezidentą šituose rinkimuose? Vis dėlto ten yra faktai.

PIRMININKĖ. Ir V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (*DFVL*). Aš noriu visų pirma padėkoti visiems tiems, kurie balsavo, tiems, kurie ne-balsavo, pasisakė. Bet noriu sureaguoti į tą naratyvą, kad čia yra nukreipta prieš Prezidentą. Kolegos, mes dabar esame tokioje situacijoje ir pozicijoje, kai Seimo pareiga apskritai apsaugoti, kad mes turėtume sąžiningus rinkimus. Mes turime užtikrinti, kad ir Prezidento, ir Seimo, ir savivaldybių rinkimai vyktų, jų rezultatą lemtų tikrai tautos, žmonių balsai, kad specialiosios tarnybos, atskiri pareigūnai negalėtų kištis į rinkimų sistemą, kad atskiri kandidatai negalėtų išnaudoti mūsų žvalgybos institucijų savo asmeniniams tikslams. Apie rinkimų saugumą, pone Skardžiau, yra kalbama, o ne apie konkrečius rinkimus. Dar kartą ačiū ir tęskime darbą.

PIRMININKĖ. D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Reaguoju į kolegų pastabą dėl socialdemokratų susipažinimo su komisijos išvadomis. Iš tų beveik 1 tūkst. 200 puslapių jau didelę dalį perskaičiau, skaitau toliau. Mes kalbame apie sąžiningumą ir vis dėlto gebėjimą suvokti, kas yra demokratija, bet visuomenės pasitikėjimas mūsų institucija, deja, yra labai žemas, o teisėsaugos institucijomis, žvalgyba yra daug aukštesnis. Kai mes matome, kaip dvi teisėsaugos institucijos – Generalinė prokuratūra ir Specialiųjų tyrimų tarnyba ir žvalgybos institucija – Valstybės saugumo departamentas su labai dideliu galimų pažeidimų sąrašu kreipiasi dėl tų pažeidimų nagrinėjimo, o mes tai ignoruojame, tai kažin ar tai ką nors labai gero pasako apie tą mūsų sąžiningumą.

PIRMININKĖ. A. Skardžius buvo paminėtas. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke. Ponas V. Bakas kalba taip, tarsi būtų iškritęs iš medžio, o greičiausiai krito ant galvos.

PIRMININKĖ. Trumpa replika. Kolegos, tęsiame darbą. J. Razma dar norėjo trumpai pasisakyti. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš tik pasiteirausiu, ar skiriame pagrindiniu komitetu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, ar paliekame komitetams svarstyti tiesiog laisva valia?

PIRMININKĖ. Paliekame. Taip, paliekame laisva valia, neskiriame pagrindinio komiteto.

11.31 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3626 (pateikimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-12 klausimo tęsinys. Aš kviečiu A. Stončaitį, kad atsakytų į Seimo narių klausimus. Primenu, kad vis dar yra balsavimo intervalas: jeigu pavyks greitai atsakyti į klausimus, galėsime ir balsuoti dėl šio klausimo. Kviečiu V. Mitalą pratęsti posėdžio vedimą. Atsiprašau, V. Mitalas pirmas klausia. Žodis jums. Ruošiasi E. Pupinis.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Tuoju tikrai galėsime pasikeisti.

Gerbiamasis Algirdai Stončaiti, aš norėjau paklausti, ar vis dėlto jums yra žinoma, kad kietųjų dalelių tarša yra didelė problema? Tai yra didelė problema Lietuvoje, tai yra didelė problema Vilniuje ir kituose miestuose. Švelnindami visus šiuos reguliavimus, mes darome meškos paslaugą tiems patiems žmonėms, nes paliekame juos taršioje aplinkoje, paliekame juos sirgti plaučių ir kitomis ligomis. Būtent dėl to nereikia keisti Seimo priimto reguliavimo ir reikia būti bent milimetru žalesniems, negu buvome vakar. Tai kodėl jūs, Algirdai Stončaiti, norite viską atsukti atgal?

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamas Vytautai, keletas atsakymų, nes čia buvo keletas klausimų.

Pirmas dalykas, tai tikrai visi esame už sveiką aplinką. Nėra nė vieno, matyt, net Lietuvoje nėra. Kitas dalykas, jūs sakote – milimetru žalesni. Bet aš vis dėlto siūlau, kad mes būkime galbūt milimetru savo žmonėms teisingesni. Ką mes dabar siūlome? Siūlome, kad žmogus iškart privalomai būtų nubaustas bauda, tai yra materialiai, nors teisės normos... ir teisės principai galioja pagal visas teisės normas. Tai yra proporcingumas, tai yra humaniškumas, tai yra galų gale ne kerštas už kažką, o siekis, kad žmogus suprastų pažeidimą, turėtų galimybę toliau pažeidimo nedaryti.

Mieli kolegos, pristatydamas jau truputį sustojau. Supraskime, kad mes šiandieną turime Lietuvą, kuri viena, deja, labai turtinga ir naujus automobilius įsigyja, kas trejus penkerius metus atnaujiną, ta statistika, džiugu, auga. Truputį auga elektromobilių įsigijimo statistika. Tačiau mes turime ir didžiąją Lietuvą. Didžiąją Lietuvą, kuri šiandieną važinėja 17–18 metų automobiliais. Ir ne todėl, kad jie norėtų būti kokie nors sau priešai ir teršti aplinką. Paprasčiausiai šita Lietuvos dalis, didžioji Lietuvos dalis, neįperka tų naujų automobilių.

Niekas nesako, kad nereikia reaguoti. Paprasčiausiai mes nustatę, kad galbūt yra per didelė tarša, galbūt kas nors tos įrangos yra sugedę, ne nubauskime iškart žmogų, o išpėkime ir tas žmogus per protingą terminą turėtų padaryti kažkokias techninės priemonės korekcijas, kad jina toliau atitiktų visas šitas normas.

Gerbiamas Vytautai ir gerbiami kolegos, aš primenu, kad mes kalbame apie transporto priemones, kurios turi galiojančias technines apžiūras, kurių yra atliktos techninės apžiūros. O jeigu yra specialus klastojimas katalizatorių ar kitų išmetamųjų sistemų, tai yra 3 dalis, kur joks išpėjimas negalioja – iškart yra numatytos gana rimtos ir didelės baudos. Taigi mes nepainiokime nesąmoningo pažeidimo su koku nors sąmoningu įrangos klastojimu. Manau, kad tikrai aš atsakiau į šitą klausimą.

Mieli kolegos, ne be reikalo du komitetai rinkomės ir su ekspertais svarstėme. Lietuvai skauda, tai gyventojams yra be galo aktualu, nes mes prigašdinome, tiksliau sakant, mūsų institucijos, kad nuo gegužės 1 dienos masiškai bus pradėti stabdyti ir tikrinti automobiliai, naikinamos techninės apžiūros. Be abejo, tikiu, kad taip nebus, bet galų gale leiskime ir pareigūnams veikti teisėtai. Kaip minėjau, šiandien per klausymus pareigūnai sako: mes iš karto nebausime, mes išpėsime. Nėra pagal kokį straipsnį išpėti, todėl ir mano siūlymas yra, kad paprasčiausiai 1 dalyje šalia baudos numatykime ir galimybę pirmą kartą išpėti ir žmogui sužinoti galbūt apie egzistuojančią techninę problemą ir ją ištaisyti.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Toliau posėdžiui pirmininkaus V. Mitalas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų tenka pripažinti, kad iš karto bausti pinigine bauda gal tikrai yra per griežta. Bet jūs faktiškai sudarote galimybę visada taikyti tik išpėjimą, nes čia jūsų pakeitimas kalba tik apie vieną dalį. Iš tikrųjų, nors jūs kalbate, kad pirmą kartą, faktiškai pagal jūsų pateiktą siūlymą visą laiką būtų galima taikyti išpėjimą, išpėjimą, išpėjimą. Ir čia priklauso nuo to, kas surašys tą aktą. Tai čia ir dėl korupcijos gali būti blogas sprendimas. Kaip galėtumėte pakomentuoti, kodėl jūs įrašote ir netaisote viso įstatymo?

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamas Edmundai, ačiū už klausimą. Aš noriu pasakyti, kad pirmiausia, jeigu mes taip svarstysime, kaip jūs pakreipėte savo paklausimą dėl korupcijos, ar yra galimybė pareigūnui, priimant sprendimą, taikyti, į tam tikras objektyvias aplinkybes atsižvelgus, išpėjimą, tai mes, tiesą pasakius, priimkime vieną vienintelį, kad baudžiame kokia nors didžiausia bausme ir jokių išpėjimų apskritai negali egzistuoti.

Aš manau, kad yra kriterijai, yra reguliavimas, poįstatyminių aktų reguliavimas. Yra grėsmės, pagal kurias bus vertinama. Paprastai yra kalbama, galėsime svarstymo metu iki priėmimo

galbūt ir pataisyti, jeigu reikia dar papildomai, kad ir tų galimybių, sakykime, menamų grėsmių neliktų.

Kitas dalykas, A. Gedvilienė dabar irgi yra parengusi su grupe mūsų Seimo narių to paties straipsnio pakeitimą, tik ten nėra numatytos vienos detalės iš 1 dalies, kad ir dėl įrengimų, kurie tuo metu neveikia, kurie yra sugedę, čia išpėjimo nebebūtų galima taikyti. Toks ir skirtumas yra. Bet aš manau, mieli kolegos, jeigu pritarsime mano projektui, matyt, reikės, bent jau aš pritarsiu ir gerbiamos Aistės pateiktam projektui, mes galėsime iš dviejų projektų sujungę svarstydami turėti tikrai puikų projektą. Kolegos, supraskime, tai yra gyvenimas, tai yra Lietuva. Deja, bet mes šiandien turime tokią objektyvią padėtį ir statistiką, gerbiamas Edmundai.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū, gerbiamas Algirdai, kad teikiate tokius projektus, jis yra labai logiškas. Aišku, būtų geriau, kad jis eitų kartu su socialdemokratų pateiktu projektu. Dar aiškiau būtų žmonėms, kokia ta tvarka yra.

Bet mano klausimas gana praktinis. Pavyzdžiui, žmogus nusipirko automobilį turguje ir nepažiūrėjo katalizatoriaus. Na, sakykime, įsigijo ir dabar jau išaiškėja, kad jis nusipirko tą automobilį su pertvarkytu katalizatoriumi. Ar jam irgi būtų taikomas išpėjimas, nes jis užsiėmė netyčine veikla, pirkdamas ir nežinodamas visų priežasčių?

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamas Kęstuti, geras jūsų klausimas. Iš tikrųjų vėl pakartosi: mes kalbame apie transporto priemones, kurios turi galiojančias technines apžiūras. Klausimas, kaip be to katalizatoriaus buvo atlikta techninė apžiūra. Ir aš visgi... Kažkada kviečiau palaikyti gerbiamo mūsų kolegos A. Bagdono siūlymą. Reikia grįžti prie techninių apžiūrų šiuo atveju. Galbūt autorizuoti servisai tokių dalykų nepraleistų ir jų nebūtų. Praktikoje yra. Mes žinome, diskutavome ir komitetuose, kad pažiūrėkime – skelbimai, kur nuomojami katalizatoriai, statomi prieš technines apžiūras, yra visokių dalykų. Bet užtat yra šio straipsnio 3 dalis, kur yra numatyta gana ženkli bauda. Iškart, be jokių išpėjimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš suprantu, kad jūs, kaip buvęs generalinio komisaro pirmasis pavaduotojas ir tikrai praktiškai susidūręs, tikrai daug žinote ir ne veltui teikiate šias pataisas. Kadangi yra tas žaliasis smegenų plovimas, čia Briuselio terminais kalbant, o mes kaip provincija labai nutolusi nuo Briuselio, tai tos bangos atsirita vėliau, turbūt atsiris ir žmonės supras, kad, siekiant vieno tikslo, ne visos priemonės yra tinkamos. Tai mano klausimas būtų vis dėlto tada dėl techninės apžiūros teisėto atlikimo ir teisėto dokumento santykio. Žmogus staiga pašalinamas iš eismo. Kaip tai atsiliepia? Kiek čia bus teisminių ginčų ta plotme ir kaip tie dalykai turi būti sprendžiami, kad būtų neįsivelta į begalinius ginčus ir nebūtų sudaryta problemų žmonėms?

A. STONČAITIS (DFVL). Logiškas klausimas. Manau, taikant šią praktiką, kuri bus pradėta nuo gegužės 1 dienos, net neabejoju, kad mes turėsime ir teisminių ginčų, nes galiojanti techninė apžiūra pagal standartus tai yra pripažinimas, kad techninė priemonė tinka tam laikotarpiui. Taip, jeigu yra mechaninis įsikišimas, katalizatoriaus išėmimas, kitų priemonių apėjimas ir taip toliau, tai yra atsakomybė, kaip minėjau, 3 dalyje. Visgi mes turėsime prie šio klausimo grįžti, prie diskusijos, taip pat techninių apžiūrų ir atsakomybių ir galų gale naudų iš tų techninių apžiūrų.

O šiaip, kolegos, aš dėkoju už klausimus. Tai yra aktualu, labai aktualu žmonėms. Tikiuosi, kad palaikysite, svarstysime, galbūt dar kažkuo pagerinsime mano projektą, gal iš Aistės projekto kažkas bus taip pat paimta. Tikrai mes esame už švarią, žalią Lietuvą, už švarią aplinką. Mes turime eiti tuo keliu, tačiau sveiko proto kriterijus, teisingumo kriterijus yra labai svarbus ir teisei, ir žmonėms. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. 10 minučių laikas klausti ir atsakyti baigėsi. Dabar motyvai. Už kalbės K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai kviečiu pritarti įstatymo projektui, nes turbūt jau pati eiga yra labai keista ir nelogiška. Turbūt tiek, kiek ministerija išleido pinigų viešiesiems ryšiams ir užsakomiesiems straipsniams, na, kad jau va čia pat tuoj bus tikrinami, gaudomi ir visa kita, tai turbūt už tuos pinigus pasodinti medžiai šiandien būtų išvalę daugiau oro, nei yra pasiektas rezultatas. Dabar žmonės yra supykdyti ir turbūt su tais dviem ar tri-

mis aparatais iš 1,5 mln. automobilių bandoma išgaudyti tą 1 % ar tai 2 % tų taršių dalelių, o tai yra misija neįmanoma. Turbūt nereikia būti dideliu profesionalu, kad pasižiūrėtumei skelbimus, kiek yra katalizatorių nuoma užsiimančiųjų skelbimų populiariuose skelbimų portaluose. Turbūt reikėtų pradėti nuo to turbūt, o ne nuo pasekmių gaudymo ir tų žmonių, kurie ten vienu ar kitu būdu pasinaudoja. Iš tikrųjų turbūt didžiausias kazusas yra tai, kad įmonės, kurios vykdo vieną ar kitą veiklą ir yra tikrinamos tų pačių aplinkosaugininkų ir baudžiamos dėl taršos ar kitų pažeidimų, pirmiausia jau dabar gauna išpėjimą. O šiuo atveju fizinius asmenis, žmones, kurie tuo automobiliu važiuoja į darbą, veža vaikus ir taip toliau, kai automobilis atlieka jiems turbūt gyvybiškai svarbią funkciją, siūloma iš karto nubausti. Turbūt tikrai tai yra nesusipratimas, kad ir kaip mes čia kalbėtume, kad vieną žingsnį jau žengėme link švaresnės aplinkos, tai būkite realistai ir pasakykite, kiek automobilių yra patikrinta per šį laiką, per kurį čia buvo kalbėta viešai apie tą automobilių tikrinimą, ir turbūt bus aišku, kad niekas nieko nepadarė, tiktai žmonės yra supykdyti. Tas išpėjimas turbūt šiandien yra tam tikras grįžimas į realybę ir tų žmonių ne pykdymas, o padėjimas jiems atsikratyti tos problemos.

PIRMININKAS. Laikas!

K. MAŽEIKIA (DFVL). Kviečiu palaikyti, kolegos, projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. I. Pakarklytė kalbės prieš. Prašau.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Didžiausias nesusipratimas šiuo atveju yra, kad Demokratų frakcijos atstovas teikia projektą, o kitas frakcijos atstovas audringai už pasisako, partijos, kuri yra Europos žaliųjų partijos šeimos dalis. Taigi tai yra didžiausias nesusipratimas.

Nepalaikau šio projekto, nes ką reiškia, jeigu atsiranda išpėjimo sistema? Lietuvoje mes turime maždaug 1 mln. 660 tūkst. automobilių. Jei per metus yra patikrinama 9–15 tūkst., imkime vidurkį 12 tūkst., tai yra mažiau nei 1 % automobilių. Vadinasi, visus patikrinti užtruktų 138 metus ir tikimybė, kad tas pats automobilis bus vėl tikrinamas, beveik neegzistuoja. Oro užterštumas kietosiomis dalelėmis yra milžiniška problema. Vien Europoje yra apie 500 tūkst. mirčių dėl to, Lietuvoje mes turime daugiau negu 2 tūkst. priešlaikinių mirčių, priskiriamų oro užterštumui. Tikrai tie skaičiai auga. Tyrimai rodo, kad būtent dyzeliniai automobiliai labiausiai teršia, tyrimai Vilniuje irgi rodo tą patį, kad pagrindinė transporto taršos priežastis yra netvarkingi ir neprižiūrimi automobiliai.

Tad raginu nepalaikyti šio projekto ir vis dėlto vykdyti savo įsipareigojimus aplinkosaugos bei klimato kaitos srityje, ir saugoti žmonių sveikatą. 2 tūkst. mirčių Lietuvoje yra labai daug. Manau, 100 eurų tikrai nėra ta suma, kuria mes galime vertinti žmonių mirtis. Reikia saugoti gyvybes šiuo atveju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Priėjome balsavimo intervalą. Kviečiu apsispręsti, ar pritariame po pateikimo, ar turime kitą nuomonę. Replikos bus po balsavimo.

Balsavo 97: už – 74, prieš – 8, susilaikė 15. Po pateikimo yra pritarta.

Replikos po balsavimo. A. Stončaitis. Prašau.

A. STONČAITIS (DFVL). Aš norėčiau mielai kolegei pasakyti, kad mes turime įsipareigojimus ne tik Europos Sąjungai, mes turime įsipareigojimus dėl žaliojo kurso, mes taip pat turime įsipareigojimus ir Lietuvos gyventojams, tad nepamirškime pirmiausia savo gyventojų. O kadangi tai yra be galo aktualu ir nuo gegužės 1 dienos prasideda tikrinimai, jeigu, kolegos, pritartumėte, aš siūlyčiau numatyti skubos tvarką.

PIRMININKAS. Aistė nieko nenori pasakyti. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėl skubos tvarkos reikia balsuoti? Reikia. Tada balsuojame.

Dar D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Per ankstesnį balsavimą balsavau už.

PIRMININKAS. Gerai, tvarka. Ačiū. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš tai siūlyčiau nesiūlyti skubos tvarkos, nes pagal Seimo kalendorių bet kuriuo atveju mes nespėsime kitą savaitę nieko padaryti. Kitą savaitę anksčiausiai komitetas gali ką nors pasvarstyti, po to pertrauka ir tada sugrįžtume į Seimo salę. Tai kam reikia tos skubos? Neužsiimkime simboliniais dalykais.

PIRMININKAS. Gerai.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Paskirsime Algirdą išvadų rengėju ir sutvarkys, juk tas pats komitetas.

PIRMININKAS. Ačiū už raginimą. Ar atsiimate skubos prašymą? (*Balsai salėje*) Gerai. Balsuojame dėl skubos tvarkos.

Balsavo 91: už – 74, prieš – 9, susilaikė 8. Skubos tvarkai pritarta. Tvarka.

Kolegos, aš siūlau padaryti taip. Kadangi dar yra Administracinių nusižengimų kodeksas taip pat labai panašaus turinio, 2-13 klausimas, siūlau svarstyti jį. Du rytinės darbotvarkės klausimus, kurių liko priėmimas, svarstyti po pietų ir po pristatymo, balsavimo turėti Vyriausybės valandą. Galime taip sutarti? Gerai, tvarka.

11.50 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3628 (pateikimas)

Kviečiu A. Gedvilienę pristatyti 2-13 klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso to paties straipsnio pakeitimą. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šitas projektas yra paruoštas Aplinkos ministerijos ir pasirašytas ne tik mano, bet ir Aplinkos apsaugos komiteto narių bei Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių.

Mes būtent taip ir sutarėme po bendrų klausymų, kad vis dėlto turime truputėlį atsitraukti nuo labai griežtos pozicijos, kuomet aplinkosaugininkas nors ir nori skirti įspėjimą, bet negali pagal teisės aktus to padaryti, tai mes tiesiog pakeitėme truputį ANK siūlydami, kad už pirmą kartą aplinkosaugininkas galėtų skirti įspėjimą. Bet koku atveju žmogus, asmuo, automobilio savininkas turėtų protingą laiką, kurį mes pavedėme surasti dar kartą Aplinkos ministerijos ir Susisiekimo ministerijos atsakingoms institucijoms. Reikia dar kartą išdiskutuoti, nes 48 valandos tikrai nėra tas patogus laikas žmogui susitvarkyti automobilį, užsiregistruoti techninei apžiūrai ir atlikti tą techninę apžiūrą.

Taip pat iškėlėme klausimą, kad techniškai patikrinti automobilį reikia būtent dėl tos dalies, dėl kurios ir fiksuojamas pažeidimas, vadinasi, kur yra taršos sukėlėjai. Mes tai ir siūlome, kad pirmą kartą pareigūnas galėtų skirti įspėjimą, o jau antrą kartą, jeigu asmuo nėra geranoriškas, galėtų būti skiriamos ir finansinės baudos.

Taip pat mes siūlome truputėlį išskirti straipsnius. Jeigu vis dėlto yra tam tikras, sakykime, žinojimas, kad transporto priemonė yra techniškai netvarkinga arba teršianti, kad tokiu atveju būtų galima kitaip žiūrėti į pažeidėją ir būtų galima skirti finansines baudas iš karto.

Man atrodo, po pateikimo, jeigu bus pritarta, mes tikrai sujungsime Teisės ir teisėtvarkos komitete šituos projektus ir jie tikrai bus ir adekvatūs, ir teisingi. Tuo labiau kad aplinkosaugininkai tikrai turi patirties stabdydami transporto priemones. Jie atlieka patikrinimus ir medžioklės, ir žvejybos metu, stabdo transporto priemones. Visada yra su pažymėta apranga, su pažymėtais automobiliais. Man atrodo, kad tikrai pareigūnai susitvarkys su šituo uždaviniu. Tikrai mūsų misija šiandien pašalinti įtampas visuomenėje, kad nebūtų žmonės gąsdinami, kad nebijotų, kad jų automobilis bus konfiskuotas, nes niekada tokio dalyko ir nebuvo siūloma teisės aktuose. Tai siūlau ir prašau pritarti ir kuo greičiau įvesti tokį adekvatumą šitoje situacijoje.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Taip jau sutapo, kad pirmasis užsirašiau klausti aš, tai norėčiau ir paklausti. Kodėl jūs metate žaliajį kursą per bortą ir jau priimtus įstatymų projektus, kurie yra iš tikrųjų galiojantys? Mes dabar atšaukiame, nes... (*Balsai salėje*) Aš užsirašiau paklausti. Iš tikrųjų, priimti įstatymų projektai. Jūs gi puikiai suprantate, kad yra daugybė mašinų, kurios yra tikrinamos, ir antrą kartą patikrinti jų iš esmės jau nebebus galima. Kitaip tariant, gal geriau tai, ką ribotais resursais gali sustabdyti eisme aplinkosaugininkai, gal iš karto sankcija veiktų geriau nei bet kuris įspėjimas? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš norėčiau patikslinti. Aplinkosaugininkas, skirdamas įspėjimą, iš karto įpareigoja žmogų susitvarkyti transporto priemonę. Mes tik diskutuojame, ar per 48 valandas įmanoma tą padaryti, ar ne. Šiuo atveju turbūt reikia

žiūrėti protingumo kriterijaus ir ieškoti, per kiek laiko automobilį galima susitvarkyti, užsiregistruoti dėl techninės apžiūros, atlikti techninę apžiūrą ir gauti patvirtinimą, kad jis yra tvarkingas. Šitą klausimą mes tikrai atsakingai išdiskutavome. Man atrodo, čia nėra apie žaliąjį kursą ar apie kokį nors kitą klausimą. Mes nieko nemetame ir nieko neišsižadame, mes tiesiog sakome, kad norma turi veikti proporcingai ir teisingai. Mes išsiaiškinome komitete, kad Susisiekimo ministerija neįsiklausė į Aplinkos ministerijos argumentus, nes buvo iš karto siūlomas truputėlį ilgesnis terminas. Šiuo atveju tiesiog turime sutvarkyti taip, kad šita nuostata veiktų, visuomenė būtų informuota, eitume į priekį ir nedarytume aplinkosaugininkų kokiais nors baubais. Ne toks yra tikslas.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Pirmininke, aš jus suprantu kaip Laisvės partijos lyderį, bet Seime ir laisvė turi tam tikras ribas, todėl siūlau nepažeisti Statuto ir neformuoti naujos praktikos, nesančios Statute, kad posėdžio pirmininkas ne pirmininkauja, o daro kažkokį turgų. Kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją, kad įvertintų šitą jūsų elgesį, gerbiamas pirmininke. Jeigu dar per trejetą metų nesusipažinote su Statutu, tai siūlau susipažinti. Paskutiniai metai ir mėnesiai.

PIRMININKAS. Dėkoju už pastabą. Aš noriu pasakyti, kad Laisvės partijos lyderė yra A. Armonaitė.

T. V. Raskevičius – dėl vedimo tvarkos. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kadangi ponas A. Skardžius siūlo susipažinti Laisvės partijos nariams su Statutu, gal jis galėtų pacituoti tą Statuto straipsnį, kuris sako, kad Seimo narys, užsirašęs klausti pagal eilę, negali to daryti, jeigu pirmininkauja posėdžiui. Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš atsiprašau, mes tokį svarbų klausimą svarstome, o čia kažkokie... Nyksta laikas.

PIRMININKAS. Dabar klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, balsavau už praeitą įstatymo projektą, bet tenka pripažinti, kad jūsų iš tikrųjų geresnis – čia jau nebus galimybės daug kartų piktnaudžiauti įspėjimais. Numatyta, kad už kitus kartus gali būti taikomos ir nuobaudos.

Bet norėčiau paklausti, kaip yra su kitais įstatymų projektais? Dar yra tokių absurdiškų dalykų, kaip jūs ir minėjote, žmogus turi susitvarkyti per 48 valandas. Ar negalėjo šie įstatymai būti priimami lygiagrečiai ir galbūt pakoreguoti poįstatyminiai aktai, kad tos žmonių užfiksuotos problemos, tarkime, būtų išspręstos vienu metu? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Šitas 48 valandų terminas yra reguliuojamas Susisiekimo ministerijos, tiksliau, reguliavimo tarnybos, neprisimenu, kurios už saugaus eismo atsakingos tarnybos, direktoriaus įsakymu. Mes abiejų komitetų bendrame posėdyje paprašėme, kad tas terminas būtų peržiūrėtas. Aš žinau, kad vyksta dabar diskusijos, iki gegužės 1 dienos šitas terminas bus tikrai sutvarkytas.

PIRMININKAS. Klausia I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Labai gaila, kad yra atsisakoma iš pradžių keltų tikslų. Kaip aš matau šiuos siūlymus, tiek jūsų siūlymą, tiek prieš tai buvusį A. Stončaičio, mes tikrai turėsime faktiškai niekaip neveikiantį ir nesukuriantį vartotojams paskatų keisti savo elgesio reguliavimą. Nežinau, kaip jūs matote jo veikimą, jeigu bus tik įspėjimas, kas po to antrą kartą tikrins, kai yra galimybės patikrinti per metus tik nuo 9 iki 15 tūkst. Kokį jūs matote realų veikimą?

Kitas dalykas, nelabai supratau, kodėl ne Aplinkos ministerija teikia šį projektą. Pristatymo metu sakėte, kad ministerija paprašė, bet tuomet nelabai suprantu, ar ministerija nemano, kad Vyriausybėje būtų tam pritaria? Kodėl yra taip daroma?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Visų pirma, atkreipsiu dėmesį, kad, norint pakeisti pasenusį automobilių parką, reikia įvesti žaliuosius mokesčius, tai yra automobilių taršos mokesčius. Būtent Laisvės partijos deleguotos ministerijos atstovai blokavo šį įstatymo projektą, kuomet jis buvo parengtas, beje, bendrai su Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, galiausiai Seime jisai buvo užblokuotas. Nereikėtų mesti mums kažkokių kaltinimų, kai jūsų deleguotas ministras pats ir užtraukė rankinį iš principo geresnei oro kokybei.

Dabar dėl pirminių tikslų. Aš nežinau, ką jūs turite omenyje, turbūt geriau žinote už mane, bet tikslas – ne nubausti, o pasiekti, kad taršių automobilių būtų mažiau, ir ne visi geranoriški žmonės žino, kad jų automobilis dūmija. Taigi, tiems, kurie negeranoriški, mes įstatyme rašome kitą nuostatą: žinantys, jog jų transporto priemonė dūmija, iš karto gauna baudą ir turi susitvarkyti tą automobilį. Gerbiama kolege, todėl aš nematau, kur mes čia atsitraukiame ir kur čia keičiasi mūsų požiūris, o jūs darote, kaip patogu.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, tikrai keista girdėti, kaip Laisvės partijos kolegos kalba apie dar didesnę nelaisvę, turbūt tikrai kartais ir neadekvačią. Turbūt keista, kai įmonių atveju, juridinių asmenų atveju aplinkosaugininkai tikrina, yra tam tikra riba, kai duodamas išpėjimas įmonei ir leidžiama pasitaisyti, kas turbūt yra logiška, nes kitu atveju būtų sankcija, uždarymas, veiklos sustabdymas. Žmogui turbūt irgi yra tas technikos pavedimo atvejis, kai reikia duoti pasitaisyti, ir turbūt logiška pritarti jūsų pasiūlymui ir sujungti tuos įstatymus, kur prieš tai pateikė kitas mūsų kolega. Kaip jūs matote tų projektų sujungimo galimybę? Kaip atrodo tas kompromisinis variantas pagal jus, kaip tai turėtų būti įgyvendinta, kaip turėtų atrodyti, galbūt jau turite atsakymą? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Matote, ne mūsų komitetas šiuo atveju bus pagrindinis, be Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Bet kiek kalbėjau su pirmininke ir kitais nariais, tikrai girdžiu ir matau, kad jie bus sujungti ir rastas geriausias variantas. Dar tiktai grįšiu prie to, kodėl Vyriausybė neatnešė šito projekto? Tiesiog gegužės 1 dieną įsigalioja tvarka, kai bus galima skirti arba neskirti išpėjimo, duodamos 48 valandos ar kitas numatytas laikas. Dėl to diskutavome praeitą savaitę ir pavedėme ministerijai parengti. Tai esu dėkinga ministerijai už operatyvumą ir šitą projektą šiandien ir atnešėme.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, kadangi jūs dirbate Aplinkos komitete, kaip vertinate veidmainystę? Įstatyme, kur yra automobilių taršos registracijos mokestis, parašyta, kad dalis mokesčių turi būti skiriama naujiems miško medžiams pasodinti. Ministras neparengė tvarkos ir per trejus metus nepasodino nė vieno medžio, neleido, nevykdė įstatymų. Kaip jūs vertinate veidmainystę, kad žmonės bus baudžiami gatvėse dėl automobilių, bet lėktuvų tarša netikrinama, laivų tarša netikrinama, nors skraido 20–30 metų senumo lėktuvais ir teršia kiek nori? Kaip jūs tai vertinate?

Ir kitas teisėtas žmogaus lūkestis – jį patikrino, viršijo taršą, nuvažiuoja į techninę apžiūrą, viskas gerai. Kas atlygins žmogui tą patirtą žalą ir pasityčiojimą iš jo? Visi puikiai žinome, jeigu automobilis nuvažiavo trumpą atstumą, tarša viršys, ypač mieste, žiemą. Nuvažiuosi į techninę apžiūrą, ilgesnį atstumą – neviršys. Kas atlygins žalą? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Nežinau, kokia čia kur žala. Valiau, mūsų tokios skirtingos dimensijos, kad aš jūsų klausimų kartais nesuprantu. Dėl transporto priemonių tikrinimo: jos yra tikrinamos, tiek laivai, tiek lėktuvai tikrinami. Įmonės, kurios savo procesais teršia gamtą, yra apmokestintos, jos perka taršos leidimus, moka mokesčius ir taip toliau. Tai aš šiuo atveju nežinau, apie kokią veidmainystę kalbate, Simonas atsistojo ir dėl medžių atsakys pats.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas klausti ir atsakyti baigėsi. Ačiū pranešėjai už pristatymą. Taip, prašau, S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš tiktai replikuosiu V. Ažuolui. Valiau, kviečiu į Klaipėdą susipažinti, agentūra ir departamentas turi droną, kuris pakyla Klaipėdoje, išskrenda į atvirą jūrą, gali nusikristi 90 kilometrų virš laivų, pamatuoja jų taršą ir jiems atplaukus į uostą išrašo išpėjimus. Taigi kviečiu tikrai susipažinti – tiek laivų, tiek orlaivų tarša yra tikrinama.

PIRMININKAS. Dėkui. Valius paminėtas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš ministro norėjau paklausti: laivų techninę apžiūrą panaikinate ir nebeleidžiate plaukti? Lėktuvų techninę apžiūrą taip pat panaikinate ir nebeleidžiate skristi? Pažiūrėkite, danguje kas dedasi, kaip yra teršiama. Kas gyvena prie oro uosto, puikiai mato, kas skraido. Pažiūrėkite!

PIRMININKAS. Taip, ačiū. Labai ačiū.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Lėktuvai...

PIRMININKAS. Labai ačiū. Aš nemanau, kad į *chemtreilų* diskusiją verta veltis. Motyvai. K. Mažeika – už.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai geriau vėliau nei niekada – valdantieji suprato. Keliasdešimt tūkstančių žmonių parašų, petičijos ir tas nesusipratimas, kad Lietuvoje yra tik du aparatai, kuriais gali aplinkosaugininkai tikrinti... Turbūt pagrindinė esmė, kad neužtenka išpėti žmonių iš Seimo tribūnos, kad jau čia tuoj pat bus tikrinama ir atimami techninės apžiūros talonai. Turbūt tie žingsniai, kai kalbame apie išpėjimą, galimybę pasitaisyti žmonėms ir galų gale užbaigti kelionę namo, į darbą, vaikus nuvežti galbūt pas gydytoją ir taip toliau, yra logiški sprendimai, nes net ir juridiniams asmenims yra tokia galimybė pasitaisyti.

Jeigu kalbame apie oro taršą, kur čia buvo labai daug kalbama, tai ji didžiausia yra Vilniuje. Reikėtų kolegoms, kurie čia labai, na, daužosi į krūtinę, kad jie už tą tvarumą, galbūt stoti į eilę prie aplinkosaugininkų – jūsų automobilius patikrins pirmuosius ir tada galbūt tikrai su tuo žaliu lapeliu atlape galėsite vaikščioti kaip tos įmonės, kurios yra tvarios ir visa kita. Tai būkite pirmieji ir parodykite, kad vis dėlto ta lyderystė yra čia.

Žmonės nėra kalti, kad jie gyvena tokiomis sąlygomis, kokiomis gyvena. Jiems reikia gyventi kiekvieną dieną ir važiuoti į darbą ir namo. Tai kviečiu palaikyti, sujungti tuos projektus ir judėti link to turbūt logiško sprendimo, kurio visi ir tikisi. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš – V. Ažuolas. (*Balsas salėje: „Valiau!?“*)

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kadangi sužinojome tokias džiugias žinias, kad lėktuvai ir laivai yra tikrinami dėl taršos, tai, ministre, jeigu galite, viešai pateikite duomenis, kiek laivų, lėktuvų patikrinote? Kiek atėmėte techninių apžiūrų, kiek laivų ir lėktuvų neleidote skristi ir plaukti? Jūs taršą vykdote, tikrinatė – labai gerai, tą darykite. Ir pasakykite, kodėl neleidote nė vieno medžio pasodinti iš taršos mokesčio? Na, pasakykite, kodėl nevykdote įstatymo?

Žinoma, lengviausia yra tyčiotis iš tautos. Žmogus pereina techninę apžiūrą, patikrina jį, atima techninę apžiūrą, nuvažiuoja ir po dienos pereina. Kas žalą atlygins tam žmogui? Kas dėl to pasityčiojimo iš jo atlygins žalą, man pasakykite? Visi puikiai žinome, ką pasako atvažiavus techninės apžiūros: nuvažiuok, pagazuok, atvažiuosi, bus viskas gerai. Sustabdome Vilniuje šaltu paros metu trumpą atstumą nuvažiavusį automobilį – visi viršys taršą, visi, o nuvažiuos į techninę apžiūrą ir bus gerai. Tai kas atlygins žmogui žalą dėl pasityčiojimo? Pasakykite.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai yra išsakyti. Gerbiami kolegos, galime sutarti, kad tas balsavimo langas dėl šio klausimo dar dabar įvyksta? Apsisprendžiame, nes pateikimo stadija, ir judame toliau. Kviečiu balsuoti tada dėl Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo už 84... balsavo 84: už – 70, prieš – 5, susilaikė 9. Po pateikimo pritarta. Analogiškai – TTK. Birželio 6 dieną siūloma svarstyti. Ar čia dėl skubos? Gerai, tai ir skubą tada siūlytume. Tada dar V. Pranckietis dėl viso šito.

V. PRANCKIETIS (LSF). Aš norėčiau priminti Laisvės partijai, kad deleguotasis susisiekimo ministras pažadėjo padvigubinti lėktuvų reisų iš Vilniaus, kalbant apie taršą Vilniuje. Šiaip, jeigu jau motyvuotai, tai norėčiau pasiūlyti tokį dalyką apsvarstyti ateityje, kad visos baudos, surinktos už taršą čia, būtų skirtos kokiam nors Ukrainos taikos biudžetui tam, kad ten mažiau sprogtų sviedinių ir būtų mažiau išskiriama ŠESD'o.

PIRMININKAS. Taip, ir A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Mielieji kolegos, iš tikrųjų čia ir Aistė pristatydamas sulaukė klausimo dėl techninių apžiūrų naikinimo. Taip, tai yra ne įstatymu numatyta ir, matyt, gaila, kad mes to nenumatėme įstatyme. Tai yra žinybiniais teisės aktais, rodos, saugaus eismo inspekcijos, kaip kalbėjome, ir poįstatyminiais aktais, nuo valdininko noro, vieno ar kito požiūrio, turinčio naują automobilį ar turinčio seną automobilį interesų konflikto ir priklauso tokie nerealūs terminai – per 48 valandas pilietis turėtų vėl atlikti techninę apžiūrą. Be abejo, esame raginami įstatymuose kuo mažiau numatyti konkretumų, tačiau praktika rodo, kad ten, kur yra visuomenės interesas,

didelis žmonių interesas, mes privalome vis dėlto tą įstatyminiu lygiu reglamentuoti. Čia tik to-
kia pastaba.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti skubai, Teisės ir teisėtvarkos komitetui ir svarstymui
birželio 6 dieną? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

12.10 val.

Vyriausybės valanda

Vyriausybė jau yra pasiruošusi, pradedame Vyriausybės valandą. Pirmasis klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Kadangi praeitą kartą paklausti nepavyko, noriu klausimą pa-
kartoti užsienio reikalų ministrui. Jūs, ministre, daug kalbate apie karo grėsmes ir tuo pačiu metu
jūsų šeima deklaruoja užsienyje įsigytą didelės vertės nekilnojamąjį turtą. Aš noriu paklausti, ko-
kioje valstybėje tas turtas yra įsigytas? Taip pat mus pasiekia žinios, kad jūsų šeima ieško inves-
tuotojų, kurie pirktų jūsų ugdymo įstaigų tinklą. Tai aš tiesiog noriu paklausti, gal jūs galite pa-
aiškinti tokių sprendimų priežastis, ar mes čia gal visi turėtume dėl kažko nuogąstauti ir neri-
mauti?

Ir premjerės noriu paklausti. Galbūt pavyko, jūs tada tokį priekaištą man metėte, kad anks-
čiau nepaklausiau, tai spėju, kad užteko laiko pasidomėti, kaip sekasi su vaistų cistinei fibrozei
gydyti kompensavimu? Labai ačiū.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dar gerai, kad nepasakėte, kad moskvičių parduoda, pabaigoje
bandydamas suspėti per tą patį laiką. Bet šiaip mano raginimas būtų mažiau nardyti po prorusiš-
kus puslapius ir jų turinį platinti. Tai, ką jūs šnekate, yra netiesa, tai yra paneigta viešai, ir aš ti-
kiuosi, kad jūs, radęs progą... (*Balsas salėje*) Yra deklaruota, aš ne apie tai kalbu. Kas yra dekla-
ruota, tas yra deklaruota, bet visa kita, ką jūs kalbate, yra netiesa. Ir aš tikiuosi, kad jūs vietoj to...
Aš iš tikrųjų laikiau jus padoriu žmogumi ir labai norėčiau turėti galimybę ir toliau taip apie jus
galvoti, bet tai priklausys nuo jūsų pastangų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ar premjerė norėtų papildyti dėl vaistų?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Nežinau, kaip čia man – labai priekabiaai žiūrėti į Statutą ar ne, nes
šiaip jau opozicijos lyderiui priklauso du klausimai. Bet aš atsakysiu ponui A. Verygai. Aš tikrai
pasidomėjau, tą pačią dieną susirinkau visą informaciją chronologiškai, kas buvo padaryta. Tai
nėra taip, kad nebuvo padaryta nieko. Jūs suprantate, kad tai yra derybos dėl gana brangaus dai-
kto, taip, bet mes deramės dėl daikto, kuris kainuoja tikrai... Na, žiūrint, su kuo lyginsi, žinoma.
Teko derėtis. Jeigu jūs galėtumėte patarti Sveikatos apsaugos ministerijai, kaip susiderėti su tuo
konkrečiu gamintoju greičiau ir efektyviau, tikrai mes tuos patarimus mielai priimtume. Aš ma-
nau, ministras girdi ir tą padarys.

PIRMININKAS. Klausimą turi K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausimą turiu premjerei apie žemės ūkį.
Situacija nepasikeitė nuo to laiko, kai paskutinį kartą klausiau jūsų, tik dar įdomiau viešojoje erd-
vėje čia viskas ir tikrai ne iš kažkokių neaiškių portalų. Privatizuojami Žuvininkystės tarnybos
padaliniai, parceliuojama veislininkystės įmonė, išregistruota Šeduvos avininkystės įmonė ir jūsų
pagrindinis oponentas skelbia, kad jeigu Prezidento rinkimai baigsis sėkmingai, jis kels klausimą
dėl žemės ūkio ministro K. Navicko atstatydinimo. Tai gal vis dėlto išvaduokite oponentą iš tos
situacijos ir kol jis žada, jūs padarykite kitų žadamus darbus ir lyderiaukite.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Labai stengiuosi nepainioti savo Vyriausybės va-
dovo pareigų su kampanija ir dar ta kampanija prelegentui nesibaigė. Tai gal mes čia, kol voverė
medy, puodo nekaiskime. Bet dėl kitų dalykų, kažkokių subjektų ir objektų gal ministras gali
konkrečiau jums atsakyti, o daugiau kaip ir nelabai turiu ką pakomentuoti. Bet kai jūs vartojate
žodžius „parceliuojami“, „dalinami“, ten kažkas kažkur daroma, tai man jau ir įtarimas, kad čia
nėra labai objektyvus situacijos vertinimas, kad ir ne iš tų portalų. Prašau ministro pakomentuoti.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš pakomentuosiu, nes valstybė buvo prisiėmusi įdomių funkcijų.
Turėjo kiaulių fermą ir laikė jaučius ir avis. Valstybės kontrolės, EBPO ir visose kitose geros val-
dysenos rekomendacijose yra pasakyta: tas, kas nėra išskirtinė valstybės funkcija, neturi būti vals-

tybės valdomų įmonių. Privatizavimas vyksta taip, kaip ir numatyta pagal geros valdysenos dalykus, o politiniams pensininkams ar tiems, kurie nėra aktyvūs dalyviai, mes vietų nekuriame, skirtingai nuo kitų oponentų.

PIRMININKAS. Klausia O. Leiputė. Prašau.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas bus sveikatos apsaugos ministrui. Vakar komitete buvo konstatuota, kad pasirengimas pacientų pavėžėjimo paslaugas organizuoti ir teikti nuo liepos 1 dienos yra nepakankamas, o šių paslaugų teikimo finansavimo klausimas nėra iki galo išspręstas. Buvo pateikti keli siūlymai. Vienas, kad tos savivaldybės lygmens pacientų pavėžėjimo paslaugos būtų priskirtos valstybės lygmens pavėžėjimo paslaugoms. Kitas kelias – atidėti apskritai įgyvendinimą, kas būtų irgi nelabai teisinga, nes paslaugos tolsta. Gal galėtumėte pakomentuoti, kokių kelių eis ministerija?

A. DULKYS. Labai ačiū jums už klausimą. Dar vakar po pietų mes turėjome jau pas mane susitikimą su Vyriausybės kanceliarija, Savivaldybių asociacijos vadovais, dalyvavo pavėžėjimo bandomojo projekto dalyviai, merai ir nacionalinės Greitosios medicinos pagalbos tarnybos vadovė. Žodžiu, buvo išplėstinis susitikimas. Jo metu sudėjome viską į vieną vietą, kokius turime rezultatus, ką turėtume daryti, ir priėmėme galutinį sprendimą, kad jau yra pateiktas ir Vyriausybės nutarimo projektas, jis dabar turės pabūti, žinote, TAIS'e tam tikrą dienų skaičių, kad imsime į valstybės globą daugiau tų paslaugų. Savivaldybėms liks tai, kas jau joms yra įprasta, hemodializės pavėžėjimai. Turėsime vieną numerį 1808 ir visą organizacinį darbą mums padės padaryti nacionalinė Greitosios medicinos pagalbos tarnyba. Taigi suradome visus sprendinius, išsiskyrėme vakar ir po 2 savaitių jau renkamės su savivaldybės merais ir asociacija aptarti komunikacijos klausimų, kaip šiuos dalykus... skleisime tą žinią, kad būtų aišku visiems šeimos gydytojams, savivaldybių darbuotojams, socialiniams darbuotojams ir visiems kitiems. Taigi noriu pasidžiaugti, kad visi sprendimai rasti, finansavimas rastas ir algoritmas rastas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kaip skelbia portalas „Made in Vilnius“ ir ką su dideliu nerimu fiksavo Lietuvos gyventojai, gegužės 6–8 dienomis Vilniuje ir Kaune vyks Lietuvos kariuomenės pratybos „Perkūno bastionas 2024“. Pratybų metu bus treniruojamasi. Pranešama apie gyventojų turto rekvizavimą ir komendanto valandos paskelbimą tam tikroje teritorijos dalyje. Nors teigiama, kad aktyvūs veiksmai vyks tamsiu paros metu ir gyventojai nepatirs didesnių nepatogumų, tačiau pagal galiojančią tvarką tokie režimai veikti turi būti įvedami ypatingais atvejais – nepaprastosios padėties metu ir tik palydėti Seimo ir Prezidento sprendimais.

Tad noriu paklausti: kaip jaustis gyventojams išgirdus tokius signalus, kai be nepaprastosios karo padėties režimo, pažeidžiant Konstituciją, taip planuojama elgtis su jų turtu, suvaržomas jų judėjimas? Ar žmonėms suprasti, kad Konstitucija...

PIRMININKAS. Dėkui. Laikas.

A. GEDVILAS (MSNG). ...vadovaujamasi ne visais atvejais?

PIRMININKAS. Įskaitysimė pirmą klausimą, kaip jaustis. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Čia turbūt klausimas buvo krašto apsaugos ministrui, ar ne? Gerai jaustis, Aidai, labai gerai. Valstybė ruošiasi ir ruošiasi gintis. Yra ir esminis atgrasymo efektas. Jei gu nesiruošime, tai čia žinutė okupantui, kad jis gali atvažiuoti ir pervażiuoti. Čia ir yra esmė. Keiskime mąstymą – pasirengimas ir yra esmė. Rengiesi tam, kad išvengtum. Šiuo atveju viskas vyksta pagal teisės aktus. Aš manau, kad kaip tik žmonės pamatys, kad vyksta veiksmas – struktūros, planavimo. Kaip kariškai sako, planavimas yra neįkainojamas. Planas, taip. Kiekvienas planas po pirmo šūvio, matyt, keičiasi, bet planavimas yra neįkainojamas. Kaip tik tai yra labai svarbu, aš manau, atsiras daugiau saugumo jausmo taip ir jaustis.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, norėčiau paklausti aplinkos apsaugos ministro. Gerbiamas ministre, ateina pavasaris, vadinasi, gamta pabunda, prašom pasakyti, kaip šiemet vyks kova su Sosnovskio barščiais? Ar yra numatyta kokių nors priemonių, nes jų ypač rajonuose labai labai daug užsiveisė? Ar bus skiriamas pakankamas finansavimas, ar nepakankamas? Ką galėtumėte pakomentuoti? Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Taip, ilgametė problema nesprensdžiama kartais ir valstybinėje žemėje, nesprensdžiama privačioje žemėje. Pinigai bus skiriami iš Europos Sąjungos invazinėms rūšims naikinti. Tam turi savivaldybės parengti programas ir planus. Jie apima ir privačias valdas. Gali būti naikinama, bet šiandien, kai savivaldai perduota valstybinė žemė, su žeme gautos ne tiktai smagios atsakomybės, bet ir pareigos. Savivalda žymiai intensyviau turėtų irgi prižiūrėti savo nenaudojamą žemę. Pavyzdžiui, šiandien priimtas Žemės įstatymas dėl laikinojo žemės naudojimo, tai tikrai savivalda turi daug daug įrankių, kad pati agresyviau kovotų su invazinėmis rūšimis, o klimatui šylant invazinių rūšių bus dar daugiau, nes visa kas bus invaziniai. Matome, koks klimatas, šiemet per 119 dienų turėjome dešimt šilumos rekordų, taigi savivaldybės yra priešakyje ir irgi turi lyderiauti, laukdamos ne tiktai Europos Sąjungos paramos, bet ir telkdamos gyventojus akcijoms.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas gerbiamai M. Navickienei, nes ji šiandien sėdi dviejų vietose. Aš galbūt švietimą paliesiu. Prašau pasakyti, per kiek laiko ir kada jūs planuojate?.. Jau po susitikimo, aš tikiu, jūs jau žinote tą diskusiją apie indeksavimą, koeficientų galbūt perskaičiavimą ir panašiai, nes moksleiviai nežino, kaip toliau jiems reikės, ar jie perlaikys, ar iki naujų metų? Koks bus sprendimas ir kada tas aiškumas bus, nes ir tėvai sunerimę, ir visi sunerimę? Toks mano. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama Laima, už klausimą. Tikrai dėl tarpinių patikrinimų indeksavimo jau buvo nuspręsta, tai yra ir dėl matematikos, ir dėl fizikos, mokiniai jau žino, protokolai yra išsiųsti mokykloms. Šiandien jau gavau komisijos išvadą ir dėl informatikos egzamino, turbūt 5 darbo dienos praeis, kol galutinai komisijos išvadų rezultatai atspindės galutiniam vaikų rezultate ir iš karto vaikai bus supažindinti su jų rezultatais. Kitiems, tai yra ateinantiesiems, tarpiniams patikrinimams tikrai ruošiamės labai intensyviai, susitikimai įvykę yra ne tik su NŠA, bet ir su mokyklų vadovų asociacijomis, taip pat su moksleiviais susitiksiu, o kitą savaitę planuojami dalykininkų atstovų susitikimai, kurie, tikiu, įneš nemažą savo indėlį į modelio tobulinimą, jeigu bus reikalingi kokie nors pakeitimai. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas gerbiamai premjerei. Gerbiama premjere, bankų skyriai rajonuose užsidaro, už išgryninimą mokama dvigubai daugiau, komisiniai didėja, palūkanos nemažėja, centrinis bankas skėsčioja rankomis, jūs sakote, kad irgi nelabai ką galite padaryti. Gerbiama premjere, kur močiutės pinigai?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Koks čia klausimas? Močiutės pinigai turbūt kojineje labai dažnai būna, ar ne? Bet šiaip mes turime ne vieną močiutę, kuri dar ir ne vieną jaunesnį žmogų finansinio raštingumo tema galėtų nukauti, tikrai sugeba ir pavedimus pasidaryti, ir naudotis interneto banku ir kitomis priemonėmis. Aš nesakysiu, kad čia reikėtų taip šaržuoti, juoba kad mes turime bazinį finansinių paslaugų paketą, kuris yra reglamentuojamas, kurio įkainį nustato Lietuvos bankas. Nėra taip, kad bazinės paslaugos žmonėms kainuoja bet kiek, tikrai jos bet kiek nekainuoja. Tai, kad žmonėms dažnai atrodo, kad palūkanos, kurias bankai moka, yra mažos, tai čia, matyt, normalus tas požiūris, labai tas manęs nestebina. Man atrodo, kad žmonių, kurie geba naudotis kortelėmis, elektroniniais atsiskaitymais, Lietuvoje tikrai yra gana daug ir jų skaičius nuolat auga. Nereikėtų sumenkinti tų žmonių bandant sakyti, kad visi vyresnio amžiaus žmonės to negeba padaryti. Nebus taip, tiesiog kaštai ir ekonomika neleidžia laikyti bankų skyrių kiekviename miestelyje, to tikrai nei buvo, nei bus, nei yra. Judėjimas vis tiek yra į elektronines paslaugas, į elektroninę bankininkystę. Man atrodo, kad tai yra savaime suprantama ir gana natūralu.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas būtų gerbiamai laikinajai švietimo, mokslo ir sporto ministrei M. Navickienei taip pat dėl indeksavimo, tik dėl stadiono indeksavimo. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ketina išleisti 59,035 mln. eurų. Tai viršija Koncesijų įstatyme numatytus 58 mln. eurų. Vakar, svarstant Audito komitete, klausimą iškėlė net ir STT atstovai, kada Vyriausybė siūlys Seimui priimti sprendimą dėl sumos, viršijančios 58 mln., šiam

stadionui? Kaip žinome, Vilniaus mieste sutartis dar nepasirašyta. Viešųjų pirkimų tarnyba pateikė savo pastabas ir greičiausiai sutartis bus pasirašoma artimoje ateityje. Tad norėčiau jūsų paklausti, kada Seimas sulauks Vyriausybės teikimo...

PIRMININKAS. Laikas.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). ...Seimui apsispręsti? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Noriu pasakyti, kad Vyriausybės įsipareigojimai nebus keičiami. Šiuo metu pačias išvadas vertina Vilniaus miesto savivaldybė drauge su koncesininku. Galutinio kokio nors savivaldybės grįžtamojo ryšio kol kas neturime.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Noriu paklausti vidaus reikalų ministrės. Vakar Žmogaus teisių komitete nemažai lietuvių, gyvenančių užsienyje, skundėsi dėl pilietybės atkūrimo vilkinimo, dėl to, kad dingsta dokumentai, nėra atsakymų į jų kreipimusis. Tos problemos suėjo į neformalią komisiją, kuriai vadovauja VRM viceministrė. Ar jums, gerbiama ministre, ta padėtis žinoma? Ir ką jūs žadate daryti, kad ta padėtis būtų išspręsta? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Aš pažiūrėsiu, tikrai įvertinsiu. Tiesiog pateikti atskiri dokumentai, informacija. Pažiūrėsime, koks čia pagrindas. Šiuo metu tikrai negalėčiau komentuoti.

PIRMININKAS. Klausia Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pirmiausia noriu padėkoti už atsakymą susisiekimui ministru, labai greitai jį gavau ir tikiuosi, kad mes tą problemą Žemaičių Naumiestyje išspręsimė.

Mano klausimas aplinkos ministru S. Gentvilui. Įvyko reforma, Nacionalinė žemės tarnyba perėjo į savivaldybės kompetenciją, į jūsų ministerijos kompetenciją. Ir dabar ypač kaimų gyventojai, Šilutės, skundžiasi, kad jie negali paduoti savo dokumentų į Nacionalinę žemės tarnybą. Pavyzdžiui, Šilutėje dirba keturi žmonės, jie negali priimti fizinių dokumentų, o jeigu tu ne kompiuterine forma pateiki, tai turi vežti šituos dokumentus į Tauragę. Kai kuriems žmonėms tai yra 50, kai kuriems 70 kilometrų atstumas. Natūralu, pagyvenusio amžiaus žmonėms trūksta, ko gero, ir kompiuterinio raštingumo, ir daug kitų dalykų. Aš manau, kad tikrai reikia šitą problemą užfiksuoti, išspręsti, ir tikrai didelei daliai žmonių atkris šiandien egzistuojanti problema dėl Nacionalinės žemės tarnybos.

PIRMININKAS. Laikas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Zigmantai. Gal nežinojote aktualios informacijos: nuo balandžio 2 dienos Nacionalinė žemės tarnyba fiziškai aptarnauja gyventojus antradieniais visuose 46 padaliniuose, konkrečiai Šilutėje – Lietuvos kelių gatvėje 8. Antradieniais galima ateiti fiziškai ir gauti paslaugas, užregistruoti dokumentus, gauti konsultaciją. Tai jau vykdoma trečia savaitė kiekvieną antradienį visos Lietuvos mastu.

PIRMININKAS. Klausia B. Pietkiewicz.

B. PIETKIEWICZ (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų vidaus reikalų ministrei dėl Šalčininkų pasienio kontrolės punkto, kur tikrai yra didelės eilės. Jūs žinote, apie 15 kilometrų stovi krovininiai automobiliai. Girdėjome, kad buvo surastas laikinas sprendimas, tačiau ar bus priimti kokie nors sisteminiai sprendimai dėl pasienio punktų darbo optimizavimo?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Norėčiau priminti, dėl ko buvo priimti sprendimai uždaryti pasienio kontrolės punktus. Tai yra, kaip žinote, ir kontrabandos problemos sprendimas, ir mūsų pareigūnų nukreipimas tam, kad jie efektyviai galėtų užtikrinti pasienio kontrolę ir užtikrintų saugumą. Tai yra ir sankcijų įgyvendinimo klausimai, ir, žinoma, nacionalinio saugumo grėsmės.

Tikrai noriu pasakyti, mes palyginome, koks yra efektas, uždarius pasienio kontrolės punktus, nes, matyt, daug klausimų yra dėl migracijos procesų valdymo. Tai tikrai matome, kad skaičiai rodo rezultatą. Kalbėdami apie Baltarusijos piliečių *kirtimus*, matome, kad *kirtimų* skaičius sumažėjo 59 %, o Lietuvos piliečių *kirtimų* skaičius sumažėjo, tai yra krito, 71 %. Tikrai matome efektą ir šiuo metu nėra planuojama kažkaip keisti sprendimus. Aš suprantu, nepatogumų kyla. Matyt, turime suprasti, kad yra iššūkių, susijusių ir su nacionalinio saugumo grėsmėmis, ir su kitais iššūkiais, siekiant, kad mūsų institucijos galėtų efektyviau veikti. Kaip suprantu, ir teisėsaukos institucijos, ir kitos tarnybos dirba, kad procesai būtų suvaldyti.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Mano klausimas būtų premjerei. Dabartinė nuolatinė diskusija, iš kur gauti pinigų gynybai, kitiems, kitoms sritims. Tai jums turbūt yra žinoma, kad, pavyzdžiui, bankai moka nulinį PVM'ą, loterijos moka nulinį PVM'ą, draudimai moka nulinį PVM'ą. Tai kaip galvojate, gal laikas tą lengvatą to nulinio PVM'o jau panaikinti? Pavyzdžiui, iš tų trijų sričių, pavyzdžiui, loterijų, draudimo ar bankų, tikrai būtų galima surinkti nemažą PVM'o dydį. Mes žinome, ką tik panaikinome PVM'o lengvatą maitinimo sektoriui, tai ir tie kiti sektoriai jaustųsi geriau, jeigu, pavyzdžiui, bankai mokėtų PVM'ą. Ačiū. Ar planuojate kažką daryti?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, nėra taip, kad... Nieko nėra mainais, nes ne tik kad yra dar jūsų padidintas pelno mokestis komerciniams bankams, bet yra ir Vyriausybės pasiūlytas laikinas solidarumo mokestis, kuris finansuoja ne ką kita kaip karinę infrastruktūrą ir karinio mobilumo projektus. Tai, taip sakant, tą situaciją stebime, matome ir pasiūlymus teikiame.

Dėl draudimo įmonių. Yra tokia praktika kitose valstybėse – vadinamoji specialaus mokesčio draudimo įmonių premija, ji yra. Aš manau, kad visai būtų galima turbūt apie tai diskutuoti ir svarstyti. Azartiniai lošimai, kuriuos jūs paminėjote, turi irgi savo specifinį mokestį, kuris yra nustatytas kaip azartinių lošimų mokestis.

Tai paprastai praktika yra tokia, kad tie specialūs mokesčiai tokioms institucijoms tiesiog yra nustatyti ne PVM'o pavidalu, o kitaip. PVM'o nustatyti šitoms paslaugoms nėra galimybės dėl vienos paprastos priežasties – Europos Sąjungos teisė šitas paslaugas visiškai vienareikšmiškai (ne taip, kaip maitinimą; ne taip, kaip maisto produktus; ne taip, kaip šildymą, kur šalys narės pačios sprendžia) atleidžia nuo pridėtinės vertės mokesčio, nes taikyti joms pridėtinės vertės mokestį tiesiog mechaniskai yra sudėtinga dėl pačios veiklos pobūdžio, bet taiko specifinius mokesčius. Tai mes dabar taikome specifinius mokesčius bankams ir azartiniais lošimams. Jeigu būtų ūpo padiskutuoti apie kitokius specifinius mokesčius, tikrai, matote, aš nebijau diskusijos apie mokesčius, kitaip nei kai kurie mano kolegos.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Mano klausimas būtų premjerei, nes atsakinga už ministrų kabinetą. Dėl paties požiūrio – visi žinome, kad tie žmonės, kurie koncertuoja okupuotame Kryme, yra nepageidaujami Lietuvoje. Asmeniškai aš nesu tas žmogus, kuris kala kiekvieną ministrą prie kryžiaus ir panašiai. Elgiuosi korektiškai. Tačiau vienas po kito atsitinkantys įvykiai: „čekiukai“, baldai, kiti dalykai, dėl kultūros ministro... Plačiai išviešinta LRT informacija dėl režisieriaus J. Butusovo, kuris dirbo Vilniaus senajame teatre, dirbo Vachtangovo teatre, Kryme, paskui išvažiavo į Prancūziją, ten buvo nepriimtas, ir kažkaip atsidūrė Lietuvoje. Beveik 90 tūkst. yra finansuojami jo darbai kultūros ministro parašu. Kaip vertinate šią situaciją? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Turbūt aš nelabai galėčiau šios situacijos vertinti, nes tai yra kažkas, ko aš, matyt, nesu pastebėjusi. Matyt, tas aplinkybės galėtų pats ministras ir paaiškinti.

S. KAIRYS. Aš irgi taip linkėčiau, ypač kalbant apie vieną konkrečią žurnalistę, jos pateiktą informaciją vertinti šiek tiek kritiškai, pradedant faktine informacija, kuri net pačiame šaltinyje – LRT skiriasi dėl to paties Jevgenijaus Vachtangovo teatro ir panašių dalykų.

Kitas dalykas, vėlgi viskas yra paremta tos žurnalistės pateikta informacija, kas kur kada turėjo reikalų kokiame Kryme ar panašiai. Bet jūsų minėtas asmuo yra labai aiškiai pareiškęs savo požiūrį į karą, abejonių dėl jo veiklos, tarkime, dėl to, kad jis nepalaiko V. Putino, nėra buvęs, bet kuri nauja informacija visada yra vertinama, tai šiuo atveju irgi tas pats dalykas vyksta. Bet, kaip ir minėjau, aš matau platesnį kontekstą, matau dviejų pavardžių sumetimą į vieną, iš jų vieną, na, jau mus palikęs vienas lietuvių režisierius, kitas – dabar jūsų minėtas J. Butusovas. Aš jau matau tam tikrą intrigą, o ne norą ieškoti kokios nors pagrįstos, aiškos, logiškos informacijos ir būdo, kaip tose situacijose elgtis.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Mano klausimas yra gerbiama žemės ūkio ministrui. Į mane kreipėsi Lietuvos ūkininkų sąjungos Kretingos skyriaus pirmininkas. Klausimas skamba taip: klausimai

dėl sankcionavimo ir dėl tiesioginių išmokų mokėjimo. Ūkininkų sąjunga kelia klausimą, ar pagristai nemokami pinigai už visas gamybinės ekologinės schemas, jei patikros metu yra nustatyta negamybinio kraštovaizdžio elementų neatitikimų, pavyzdžiui, ploto? Kitaip tariant, ar sankcija adekvati pažeidimo laipsniui? Pavyzdžiui, pritrūkus vos kelių dešimčių arų negamybinio ploto ne dėl ūkininko kaltės, skaičiavimų, yra nubraukiamos visos kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ išmokos. Pernai Žemės ūkio ministerijos (rašo ponas R. Paulikas) žadėjo lankstumo ir tolerancijos pirmais naujų reikalavimų taikymo metais ūkininkai dar nejaučia. Gerbiamas ministre, gal galite pakomentuoti?

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš negaliu komentuoti konkretaus atvejo, matyt, čia yra referuojamas konkretus atvejis, tai nėra sisteminiai dalykai. Nacionalinė mokėjimo agentūra vadovaujasi taip, kaip yra numatyta reglamente, bet kuriuo atveju, tikriausiai ir šiuo atveju būtų geriau, tai aš rekomenduočiau apeliacinį instrumentą. Jeigu jis nebuvo patvirtintas kaip preparacijos instrumentas pačios Nacionalinės mokėjimo agentūros, tai tą gali padaryti ir ministerijos institucijos. Tegul tas pareiškėjas atsiunčia medžiagą, atsiunčia apeliaciją ir išnagrinėsime.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Noriu paklausti kultūros ministro. Esu pati klaipėdietė. Iš tiesų ministrui yra žinomos problemos dėl senojo Klaipėdos pašto. Šiuo metu bokštas jau yra griūvantis, dėl jo net yra atšaukti karilionų koncertai. Noriu paklausti, kas ko nepadarė, ką reikia padaryti, kad išsaugotume šitą pastatą? Jūs lankėtės Klaipėdoje.

Kitas dalykas. Šeštadienį atidarome Klaipėdos valstybinį muzikinį teatrą. Noriu paklausti, ar kiekvienam Seimo nariui bus sudaryta galimybė savo talentus pademonstruoti kaip V. Juozapaičiui koncerto metu, ar čia kokia nors išimtinė situacija?

S. KAIRYS. Na, Kultūros ministerija stengiasi į repertuaro klausimus niekada nesikišti, nes tai truputėlį būtų ne ministerijos funkcija. Bet grįžtant prie tokio tikrai svarbaus klausimo, kalbant apie Klaipėdos centrinį paštą, kaip ir minėjau, daug jau interviu dalinau, viską valstybė šiuo atveju Kultūros ministerijos vaidmeniu yra padariusi. Objektas yra už 2,3 mln. eurų išpirktas iš akcinės bendrovės Lietuvos pašto. Pažangos viešuose (...) apie 7 mln. jo tvarkybai. Viskas, ko reikia, tai normalaus bendradarbiavimo su savivaldybe, nes tos lėšos negali būti duodamos tik už gražias akis, tam reikalinga paraiška, kuri bus teikiama CPVA, reikia susitarti dėl rodiklių, veiklų ir kitų dalykų. Dabar yra baigiama bendradarbiavimo sutartis, kurią Klaipėdos taryba dar turės patvirtinti. Jeigu kalbame apie kažkokį delsimą ar vėlavimą, tai kamuolys yra absoliučiai Klaipėdos miesto savivaldybės pusėje, nes merui vis buvo neaišku, kas čia turėtų vykti ir kaip turėtų vykti, bet, ačiū Dievui, lyg tas aiškumas yra atsiradęs ir lyg jau šitą problemą išsprendėme. Be abejo, Kultūros infrastruktūros centras esamomis priemonėmis reaguoja į tai. Ne veltui buvo atsiradęs ir apsauginis tinklas, po ką tik atsitikusio įvykio tas tinklas vėl bus pertemptas ir panašiai. Čia yra tikrai tokia jau kova su avarinėmis pasekmėmis ir panašiais dalykais, bet sisteminės tvarkybos srityje viskas yra parengta ir vėluojama tikrai ne dėl ministerijos ar valstybės kaltės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų Vyriausybei nėra. Ačiū jums. Baigėme Vyriausybės valandą.

12.42 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar Seimo narių pareiškimai. Kalbės V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų jau tradicija tapo kalbėti beveik tuščioje salėje. Gerai, kad nors viršuje yra žiūrovų, kurie atvyko į ekskursiją. (*Balsai salėje*) Garsą galima įjungti ar ne? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Viskas įjungta.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Įjungtas garsas. Kažkaip blogai girdėti. Tai situacija...

Gal pašnekėkime apie finansinę pusę? Šiandien Lietuvos bankas pranešė džiugią žinią, kad valstybinių institucijų indėliai padidėjo 1 mlrd. Buvo 3,6 mlrd. indėlių iš valstybinių institucijų,

dabar – 4,6 mlrd. indėlių, bet nuėjus į valstybines institucijas, kad jos spręstų problemą, dažniausias atsakymas – pinigų nėra. Čia dabar klausimas: kodėl tie pinigai nėra naudojami? Bet vakar Biudžeto ir finansų komitete buvo įdomesnė situacija – aiškinomės dėl finansinių paslaugų prieinamumo, Lietuvos banko skyrių veiklos ir kitų dalykų. Išaiškėjo tokie dalykai, kad Lietuvos bankas, kuris vykdo bankų priežiūrą, teoriškai vykdo, praktiškai ne. Jis nedaro nei patikrinimų, kaip aptarnaujami klientai, jis nežino, kiek bankų skyrių yra Lietuvoje ir ką jie veikia. Nežino šitų dalykų.

Tada į mane kreipėsi labai daug žmonių, kad bankų skyriuose iš klientų yra tyčiojasi. Nu-eini, tave, jeigu esi neužsiregistravęs, išgina, liepia ateiti kitą dieną ir taip toliau. Tai aš nusprendžiau, išgirdęs tiek daug skundų, padaryti parlamentinę kontrolę savo atveju. Viename dideliam banke, SEB banke, naudojuosi jo paslaugomis, nusprendžiau uždaryti viską, atsisakyti visų paslaugų ir atsiimti ten turimus pinigus. Taip ir padariau. Nuėjau į skyrių neužsiregistravęs. Išgine mane iš karto, pasakė: kadangi neužsiregistravai, niekas šiandien tavęs nepriims, nors skyrius pustuštis. Tada mane užregistravo kitai dienai. Ateinu kitą dieną, sužinau stebuklingą dalyką. Sakau: aš noriu uždaryti viską ir atsisakyti visų jūsų paslaugų. Išgirdau atsakymą: kol neužpildysite anketos dėl naujos sąskaitos atidarymo mūsų banke, mes jums nieko uždaryti neleisime ir pinigų neatiduosime. Gerai, tada prašau: atspausdinkite man popierinę anketą, būtų pavyzdys, kad aš galėčiau parsinešti namo, išstudijuoti tą anketą, ją užpildyti popieriuje ir atnešti tą anketą. Iš pradžių sako: neduosime popierinės, imsime ir neduosime. Viskas – neduosime. Sakau: žiūrėkite, jeigu, pavyzdžiui, aš esu pensininkas ir nesinaudoju jokiais elektroninėmis priemonėmis, tai kaip man tą anketą užpildyti? Po ilgų prašymų atneša man tą anketą. Anketą atspausdino taip, kad jos nebūtų galima įskaityti. Tyčia žodį ant žodžio surašė, kad nieko – nei pavadinimo, nei klausimų, neįskaitysi, užsiknisi. Darbuotojos klausiu: o jūs čia tyčiojatės iš manęs ar čia vadovybė liepė tyčiotis? Pasirodo, vadovybė liepė tyčiotis, duoti tokią anketą, kurios negalima užpildyti. Tada sakau: aš noriu užpildyti popierinį prašymą, kad atsisakau visų jūsų paslaugų, jūs man grąžinkite pinigus. Pasakė: prašymo nepriimsime ir neleisime pildyti. Po ilgų įkalbinėjimų leido užpildyti, bet ir vėl tas užburtas ratas – nėra anketos, neužpildysi. Taip yra tyčiojasi iš gyventojų SEB banke.

Vakar komitetą apie tai informavau. Nusiųsiu visą medžiagą Lietuvos bankui. Dabar tą parlamentinę kontrolę reikia įvykdyti iki galo. Ar bankas galės toliau tyčiotis iš klientų ir nenutraukti visų paslaugų, ir neatiduoti pinigų, ar jiems suteikta tokia teisė? Dabar laukiame institucijų atsakymų, ar bankai elgiasi teisėtai. Jeigu paaiškės, kad neteisėtai, tai tokia realybė yra su mūsų bankais ir su mūsų bankų skyriais. Ar iš tikrųjų žmogus gali jaustis saugus, kai sužino, kad banko kortelės neveikia, negali išsiimti jokių pinigų, o nuėjęs į tą banko skyrių sužino, kad banko skyrius su grynaisiais pinigais nedirba? Vadinasi, bankas tave palieka tą dieną be maisto, be prekių, be nieko. Visi žinome, kad tai vyksta. Turbūt kuo toliau, tuo daugiau tie dalykai vyks, o Lietuvos bankas tos priežiūros turbūt ir toliau nevykdys, kad bankai galėtų elgtis taip, kaip nori. Turbūt jau nėra paslaptis, kad rajonuose uždaromi skyriai, apie tai nežino nei savivalda, nei žmonės, niekas. Tik ateina, gauna raštelį, kad skyriai uždaryti. Blieka tik vienintelis kelias – priimti švediską variantą. Švedija prieš keletą metų įtvirtino įstatymu finansinių paslaugų prieinamumą, koks turi būti tinklas, kokie turi būti atstumai. Gaila, kad tas įstatymas Biudžeto ir finansų komitete konservatorių liko paslėptas, nes kito kelio sureguliuoti tą rinką ir ją prižiūrėti nebėra.

PIRMININKAS. Daugiau nėra norinčių pasisakyti. Skelbiu posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 365 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 18 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos, pradedame vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Per šoninį mikrofoną gerbiama R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, pas mus labai graži praktika visada pasakyti, kai į Seimą atvyksta patys šauniausi Lietuvos vaikai. Šį kartą Lietuvos Respublikos Seime lankosi Kuršėnų Pavenčių mokyklos-daugiafunkcio centro vaikučiai. (*Plojimai*) Jie prašė, kad mes pasistengtume, kad Lietuvoje būtų taika. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamai Rimai. Sveiki, mieli kuršėniškiai. Malonu jus matyti Seime. Gero vizito! Mes jau padarysime viską, kas nuo mūsų priklauso, kad ta taika būtų.

Dabar, gerbiami kolegos, galime registruotis. Pasižiūrėtume, kiek mūsų yra, jeigu norėtumėte. Paprastai toks noras yra. Kol vyksta registracija, pranešiu, ką mes čia toliau svarstysime: darbotvarkės 2-1.1, 2-1.2, 2-1.3, 2-1.4, 2-1.5 klausimus, tai yra Investicijų įstatymą ir lydimuosius projektus. Kviesime gerbiamą komiteto pirmininką K. Starkevičių į tribūną pateikti Ekonomikos komiteto išvadą.

Užsiregistravo 67 Seimo nariai.

Gerbiamas V. Pranckietis per centrinį mikrofoną.

V. PRANCKIETIS (LSF). Darbotvarkės 1-8 ir 1-9 klausimai yra nesvarstyti.

PIRMININKAS. Taip, mes žinome, bet kadangi dėl jų yra pasiūlymų, mes juos per balsavimo langą svarstysime. Gerai? Mes dabar negalime, nes balsavimo langas bus taip, kaip numatyta, – 14 val. 40 min.

14.01 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3596(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3597(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3598(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27, 28 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3599(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 18, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3600(2) (*svarstymas*)

Prašau, gerbiamas Kazy, pristatyti komiteto išvadą dėl Investicijų įstatymo ir lydimųjų.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, pristatau pagrindinio komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3596. Komitetas vakar išsamiai apsvarstė ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia visą bloką gal?

PIRMININKAS. Taip, visą bloką. Aš kaip suprantu, toks ir buvo prašymas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Tada dar yra. Dabar čia yra ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas. Taip pat komitetas apsvarstė ir pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Taip pat yra Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3598. Taip pat komitetas apsvarstė visus pasiūlymus ir pritarė bendru sutarimu. Taip pat yra Lietuvos

Respublikos statybos įstatymo projektas Nr. XIVP-3599. Taip pat komitetas apsvarstė ir pritarė bendru sutarimu. Taip pat dar vienas įstatymo projektas, susijęs su šiuo bloku, – Statybos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo projektas. Čia buvo pateikti tam tikri Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymai, jiems komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu. Čia jie ne tik su šituo įstatymų bloku, o ir su kitais įstatymais yra susiję. Visus projektus pristačiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama komiteto pirmininkei. Dabar diskusija. Kviečiu į tribūną gerbiama A. Armonaitę, bet aš jos nematau. Tada gerbiamas V. Mitalas kviečiamas į tribūną. Diskusija. Prašom.

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, turbūt daug sakyti net ir neverta – tai yra mūsų visų pergalė. Iš šitos tribūnos nedažnai Seimo salėje mes apie pergales kalbame, dažnai ginčijamės, bet tai yra visų mūsų pergalė, tai yra pergalė tų žmonių, kurie dirba skirtingose ministerijose ir daug plušėjo, kad „Rheinmetall“ galėtų ateiti į Lietuvą. Tai yra pergalė politinio susitarimo, kuris, man atrodo, yra ir šioje Seimo salėje, nes visi mes suprantame, kad dėl tokio lygio investicijos, kuri iš esmės ateina į Lietuvą, mes esame daug saugesni ir mes būsimė daug saugesni.

Dabartiniais duomenimis, artilerijos sviedinių Rusija pasigamina tris kartus daugiau negu Jungtinės Amerikos Valstijos ir Europa kartu sudėjus. Europa apskritai, deja, atsilieka ne tik pačia gamyba, bet ir technologijomis nuo Jungtinių Amerikos Valstijų. Ir visi supranta, kad didinti artilerijos sviedinių gamybos apimtis yra ne tik Ukrainai reikalingas faktorius, bet ir Lietuvai, Lietuvos apgimamumui ir Lietuvos saugumui. Labai tikiuosi, kad, kalbant apie šio įstatymo priėmimą, mes tikrai galėsime pademonstruoti tą monolitinę vienybę, kokią demonstravome ir svarstydami įvairias rezoliucijas dėl paramos Ukrainai, ir neišlįs iš mūsų tarpo kritikuojančių patį faktą, kad Lietuva su strategine sąjungininke Vokietija šį klausimą jau šiais metais galės pradėti spręsti labai aiškiomis statybomis.

Aš tik noriu jūsų paprašyti vieno dalyko, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų mes matysime, matome ir matysime ateityje, gal ir tam tikrą gyventojų nerimą, ką šis sprendimas reiškia. Aš labai noriu paprašyti, kad savo apygardose visoje Lietuvoje pabandytumėte tuos nerimo ženklus, jeigu tokių yra, išsklaidyti, nes ir pats objektas, ir Lietuvos apsirūpinimas artilerijos sviediniais, ir integracija su kitomis gynybos pramonės įmonėmis, kurios yra Lietuvoje ar kurios dar tik kursis Lietuvoje, mums ne tik iš esmės pagerina saugumo situaciją, bet mums taip pat ir įpučia gyvybės į ekonomiką. Kviečiu balsuoti už ir dar kartelį pasidžiaukime visų mūsų pergalę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiu diskutuoti į salę sugrįžusią gerbiama A. Armonaitę. Jeigu pageidaujate, tai tribūna jūsų. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, manęs dažnai pastaruoju metu klausdavo ir žurnalistai, ir apskritai žmonės, kurie domisi didelėmis gynybos investicijomis, per kiek laiko galėtų būti pastatyta tokia gamykla kaip „Rheinmetall“ ir koks bus Lietuvos indėlis. Tokioms įmonėms labai dažnai daug labiau už įvairias subsidijas, finansines paskatas, mokesťines lengvatas yra svarbesni sprendimai valstybėje ir jų greitis: kaip greitai galima susitvarkyti įvairią biurokratiją, įvairias procedūras, statybų reglamentavimą, žemėtvarkos reglamentavimą ir taip toliau, kaip greitai tą galima padaryti, kad verslas pradėtų veikti, kad gamyba pradėtų judėti, kad produkcija būtų pradėta gaminti, būtų pradėta eksportuoti, parduoti ir taip toliau. Tai, ką mes darome šiais pakeitimais, yra būtent apie tai. Mes greitiname procedūras ir aš, tiesą sakant, manau, kad po šitų įstatymų pakeitimų Lietuva bus viena draugiškiausių šalių būtent stambioms investicijoms į gynybos ir gynybos inovacijų sritį.

Girdžiu daug nerimo. Ir šioje salėje, kai pristačiau įstatymų paketą, taip pat nuskambėjo tas nerimas. Todėl esu paruošusi keletą akcentų, kaip galėčiau, tikiuosi, nuraminti žmonių ir gal kai kurių Seimo narių baimes.

Yra toksai mitas, kad štai kaip čia dabar bus, ar tikrai bus statoma gamykla be statybos leidimo? Statybų leidimą bus privaloma gauti. Jis nėra jokiais būdais panaikinamas, tiesiog jį gauti bus privaloma iki statybų pabaigos. Tai yra statybos bus vykdomos pagal ekspertuotus techninius projektus ir riziką prisiims pats investuotojas. Tas leidimas turės būti gautas iki statybų pabaigos. Investuotojui tai yra gerai, nes jis gali judėti su darbais ir paraleliai tvarkytis procedūras.

Bet žmonėms yra taip pat aišku, kad rizika yra investuotojo ir gamykla negali pradėti veikti, jeigu ji neturi statybos leidimo.

Antras labai svarbus dalykas, ką irgi girdžiu dėl poveikio aplinkai, girdėjau ir gyventojų nuogastavimus. Poveikio aplinkai vertinimas nėra keičiamas, jis turės būti atliktas pagal visas egzistuojančias procedūras Lietuvoje. Dar daugiau, gyventojai taip pat turės būti informuojami ir dalyvauti šiame procese, kai bus įgyvendinamas privalomas poveikio aplinkai vertinimas. Čia yra labai labai svarbus dalykas. Mes to nekeičiame. Tiesą sakant, ir aš pati, kaip Lietuvos pilietė, norėčiau švariai veikiančių gamyklų, švariai, be kainos gamtai veikiančio verslo. Šiuolaikinės technologijos tikrai leidžia tokią gamybą turėti.

Trečia baimė tikriausiai, kad tokie objektai gali būti nesaugūs. Priešingai – tokie netipiniai pastatai ir netipiniai objektai kaip saugumo pramonės gamyklos yra daug labiau saugomi. Saugoma ir pati teritorija, apsaugos zonos ir kaimynystės. Taigi gali būti, kad tie objektai, kurie būtent stovės įvairiose Lietuvos vietose, bus saugesni negu bet kas kitas.

Ketvirtas dalykas. Žmonės nerimauja, kad galbūt tokios gamyklos galės stovėti prie pat jų namų. Irgi netiesa. Įstatymų projektais yra numatyta, kad tokios investicijos gali būti įgyvendinamos tik neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose. Vadinasi, ten, kur yra daug gyventojų, tokios gamyklos tiesiog negalės stovėti.

Vienas iš mitų yra, kad šis įstatymų paketas yra skirtas tik užsienio investuotojams. Paneigiu. Šiais įstatymų pakeitimais galės pasinaudoti ir Lietuvos verslas, ir Lietuvos kapitalas, jeigu būtent pasiryš vystyti tokius projektus, jeigu jie bus pripažinti Vyriausybės reikšmingais Lietuvos saugumui, jeigu bus pateikta stambaus investuotojo sutartis ir ji bus pozityviai įvertinta Ekonomikos ministerijos ir jei bus motyvuotas Krašto apsaugos ministerijos vertinimas, kad tai yra svarbus objektas ir projektas Lietuvos nacionaliniam saugumui.

Keletas galbūt tokių ekonominių niuansų. Stambūs projektai jau šiuo metu yra vystomi Lietuvoje. Jie yra vystomi įvairiose kitose srityse: mikroelektronikos gamyba, biotechnologijos, inžinerinė pramonė ir taip toliau. Ir tokiu žaliu koridoriumi jau pasinaudojo 12 stambių projektų. Jų vertė yra labai įvairi – nuo 20 mln. eurų iki 400 mln. eurų kapitalo investicijų. Sukuriama nuo 150 iki 700 darbo vietų. Darbo užmokestis atskirais atvejais siekia ir 4 tūkst. eurų bruto, o vidutiniškai apie 2,5 tūkst. eurų. Tai yra gerai apmokamos darbo vietos ir aukšta pridėtinė vertė.

Tai, ką daro tos įmonės, jos ne tik kuria vertę čia, kuria gerai apmokamas darbo vietas ir moka mokesčius, jos taip pat kuria Lietuvos reputaciją pasaulyje kaip saugios investicijoms šalies reputaciją, kaip talentingų žmonių šalies reputaciją. Ir mums žengti dar vieną žingsnį, ambicingesnį, vystant stambias investicijas gynybos ir saugumo pramonės srityje yra tik dar viena galimybė.

Tikiuosi, kad paaiškinau kai kuriuos dalykus, dėl kurių žmonės nuogastauja. Esu pasiruošusi toliau dirbti ir atsakinėti ir visuomenei, ir politikams į klausimus, jeigu tokių kils dėl šio naujo teisinio reguliavimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau diskutuoti į tribūną keliauja gerbiamas V. Semeška. Prašom.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau šiek tiek istoriškai apžvelgti, kodėl mes čia šiandien svarstome šį labai svarbų įstatymų paketą. Taigi Lietuvos Respublikos Seimas, konstatuodamas, kad Rusijos Federacijos vykdoma atvira karinė agresija prieš Ukrainą turi reikšmingai neigiamą poveikį Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, 2022 m. balandžio 14 d., Krašto apsaugos ministerijai parengus, specialiuoju įstatymu įteisino Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinį poligoną. Įstatymu suformuota poligono teritorija, nustatytos supaprastintos procedūros, reikalingos poligonui įkurti, tai yra žemės paėmimas visuomenės poreikiams, statinių bei įrenginių poligono teritorijoje statybų leidimų gavimo ir kitos procedūros. Taigi nuosekliai įgyvendiname išipareigojimus, susijusius su priimančiosios šalies stiprinimu.

Vykdam sutartį dėl pėstininkų kovos mašinų „Vilkas“ įsigijimo ir sprendžiant per pandemiją iškilusius iššūkius dėl karinės technikos kokybės bei tiekimo terminų, pažymėtina, jog pavyko dar 2022 metais įkalbėti dvi Vokietijos gynybos pramonės milžines, bendroves „Krauss-Maffei

Wegmann“ ir „Rheinmetall“, Lietuvoje įsteigti bendrą įmonę UAB „Lithuania Defense Services“. Pagrindinė bendrovės veiklos kryptis – regione dislokuotų NATO sąjungininkų pajėgų ir į Ukrainą siunčiamos Vokietijos technikos priežiūra ir remontas. Taigi, 2023 metų vasarą po intensyvių ir daug aistrų sukėlusių ilgų derybų Vokietijos gynybos ministras taip pat pranešė svarbią žinią, sprendimą dėl Vokietijos bundesvero brigados nuolatinio dislokavimo Lietuvoje.

Visa tai yra realios sėkmės istorijos, sutelkusios mus visus stiprinant atgrasymą ir mūsų šalies apgimamumą. Šiandieną svarstome ne mažiau svarbų Investicijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą (su lydimaisiais), pagal kurį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu stambus projektas gali būti pripažintas užtikrinančiu neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius. Tiek Vyriausybė, tiek Lietuvos Respublikos Seimas jau yra įrodę, kad geba greitai, neužstrigdami biurokratijos koridoriuose, reaguoti į geopolitines grėsmes, tai yra ypač svarbu. Kalbame apie amunicijos gamyklą ir investuotoją, kuris yra gynybos pramonės lyderis, turintis ilgametę patirtį šioje srityje.

Kaip ir minėjau, investuotojas jau susipažinęs su Lietuva, drauge su KMW bendrove gaminės mūsų pėstininkų kovos mašinas „Vilkas“ ir įsteigęs Jonavoje bendrą įmonę. Rinkoje amunicijos paklausa yra labai didelė, o tiekimo terminai nepateisinamai ilgi. Į mūsų šalį visi kartu siekiame pritraukti šimtamilijonines investicijas, kurios ne šiaip nukreipiamos į bendrovės didesnę pelną, bet ir į mūsų nacionalinį saugumą. Galimybė regionui apsirūpinti reikiamu kiekiu artilerijos amunicijos, taip pat ir išmaniosios, vadinamosios *smart ammunition*, kuri vienu šūviu naikina keletą taikinių daugiau kaip 40 kilometrų spinduliu. Dar daugiau, regione būtų steigiamos naujos darbo vietos, mokami mokesčiai į valstybės ir savivaldybės biudžetą. Su artilerijos amunicijos gamykla į šalį pritraukiamos ir naujos technologijos. Regione gamyklai bus reikalingos įvairios paslaugos, kurias galės siūlyti vietos verslininkai.

Kviečiu pritarti šiam projektui. O kad derybos su investuotoju virstų dar viena sėkmės istorija, linkiu mūsų derybininkams gilių įžvalgų bent dešimtmetį į priekį, kad galimai susitarime sudaryti išankstiniai sandoriai dėl kiekių bei amunicijos kainų būtų konkurencingi, nevirstų ilgalaikė našta krašto apsaugos sistemai po keleto metų, atlieptų mūsų nacionalinio saugumo interesus. Be abejonės, kviečiu balsuoti už. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis diskutuoti užsirašė gerbiamas K. Starkevičius. Prašom į tribūną.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dar kartą laba diena. Tikrai daug pasakyta teorinių faktų, kad ši gamykla reikalinga. Turbūt mes tikrai rasime bendrą palaikymą. Aš tikrai noriu nuraminti gyventojus. Kad ir kuriame regione jinai būtų, tikrai saugumas, esant šiai gamyklai, padidės. Šiai gamyklai reikia didelės teritorijos, bet pati gamykla tokios teritorijos, kelių šimtų hektarų, neužims, tai bus ta vadinamoji apsauginė zona. Pagal mano matymą ir žemės ūkio perspektyvą, kas ten gali augti, apsauginę zoną reikės prižiūrėti ir ten pievos ar ganyklos tikrai galės būti.

Mes jau turime vieną pavyzdį, aišku, tik mažesnio kalibro, yra Giraitės šovinių gamykla prie Kauno. Ji buvo pastatyta 1997 metais. Miestui plečiantis... Dabar iš tikrųjų priartėjo miestas, galbūt per daug neatsargiai dėl teritorijų planavimo, nes buvo leista jau pastačius šią gamyklą, tačiau, kaip matome, ši gamykla dabar dirba 24/7 ritmu ir gamina reikalingą amuniciją ne tik Ukrainai, bet ir viso pasaulio šalims. Taigi, perspektyvos, kad kada nors šita gamykla neturės darbo... Tai tikrai būkime ramūs.

Dar dėl pačios argumentacijos. Tokių gamyklų yra tokiose šalyse kaip Šveicarija. Čia pasigirdo tokių nuogastavimų, kad pas mus graži gamta ir galbūt čia mes nieko nedarykime. Tokia galbūt yra žaliųjų pozicija, tačiau Šveicarija turbūt irgi... Lietuva, aišku, gražesnė, bet Šveicarija irgi graži ir turi tikrai labai išvystytą karo pramonę. Taigi, aš raginu visus ramiai, susitelkus didinti mūsų šalies ir valstybės saugumą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai buvo viskas diskusijoje. Dėl motyvų dėl viso projekto yra tik trys kalbantys už. Prašau. Gerbiama I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū. Nors žadintuvus Europoje nuskambėjo jau prieš dešimt metų, Rusijai aneksavus Krymą, tačiau Europa bunda tik dabar. Praėjus jau daugiau nei dvejiems metams

po 2022 m. vasario 24 d. ir Rusijos invazijos į Ukrainą, tik dabar Europa pradeda didinti savo gynybos pramonės pajėgumus ir tariaisi dėl reguliavimo palengvinimo. Tas gynybos pajėgumų didinimas ne tik signalizuoja apie grėsmę, bet, aišku, atveria ir didžiulį galimybių langą investicijoms Lietuvoje.

Mes privalome pasinaudoti šiuo galimybių langu dėl trijų esminių priežasčių. Aišku, tokio dydžio stambios investicijos yra didžiulė paspirtis mūsų ekonomikai. Kuriamos naujos darbo vietos, taip pat visoje tiekimo grandinėje neabejotinai dalyvaus ir vietiniai verslai. Taip bus sukuriamas multiplikatoriaus efektas.

Antra. Gynybai būtinos amunicijos ir kitų priemonių gamyba Lietuvoje irgi sukuria prielaidas mūsų krašto apsaugos sistemai jų gauti daugiau, greičiau, geresnėmis sąlygomis.

Galiausiai, be abejo, tokių pramonės objektų buvimas Lietuvoje padaro mūsų šalį saugesnę, taip pat ir visą Europą saugesnę, nes ir kitų Europos šalių saugumas taip bus palaikomas.

Tai tikrai puikus projektas. Ačiū Ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir visai komandai, kuri taip sparčiai susisuko ir šitą projektą atnešė į Seimą, ir už jų visą darbą, pritraukiant gynybos investicijas. Palankiausių sąlygų tokioms investicijoms sudarymas mūsų šalį tikrai padarys ir saugesnę, ir turtingesnę. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš niekas nenori kalbėti. Balsuosime tam numatytu metu.

14.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619(2) (svarstymas)

Dabar 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619. Gerbiamas Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas A. Pocius pristatytų mums komiteto išvadą.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė būtent šį projektą ir buvo pritarta iniciatorių pateiktam nutarimo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų yra gerbiamas A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš vis dėlto atkreipiu dėmesį, kad viešojoje erdvėje platinama klaidinanti ir melaginga informacija apie šias pratybas, apskritai apie kariuomenės pratybas kartu su sąjungininkais Lietuvoje. Gaila, kad prie to prisideda ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko pavaduotojas. Paskaitykite jo informaciją, paskelbtą viešai, kad tai yra susiję su rinkimų sezonu.

Dar kartą noriu pasakyti: visos pratybos, kurias organizuoja kariuomenė, organizuojamos ne tais pačiais metais. Dėl jų sutariama su sąjungininkais, su NATO, sudaromas grafikas dar prieš metus. Tai vyksta būtent toje depolitizuotoje aplinkoje, kur niekas nesiderina prie jokių grafikų, ar tai būtų Prezidento rinkimai, ar Europos Parlamento, ar Seimo, ar kitų šalių rinkimai. Pratybose paprastai dalyvauja, pavyzdžiui, šiose – 16 valstybių. Visur vyksta įvairūs politiniai įvykiai, bet šalys, jų kariškiai derina šiuos grafikus tarpusavyje gerokai iš anksto. Tiesiog aš atkreipiu dėmesį, būtų gerai, kad tokia klaidinanti ir melaginga informacija nebūtų platinama viešumoje. Aš suprantu, kad galite turėti savo nuomonę, bet tai yra, aš sakyčiau, nepagarba ir mūsų Lietuvos kariuomenei, ir ginkluotosioms pajėgoms, ir, tiesą sakant, tiems patiems sąjungininkams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš nėra kalbančių. Balsuosime numatytu laiku.

14.27 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3427(2) (svarstymas)

Kadangi darbotvarkės 2-3 klausimas apsvarstytas, dabar tuomet darbotvarkės 2-4 klausimas – Švietimo įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3427(2). Komiteto pranešėjas gerbiamas E. Pupinis pristatys komiteto išvadą. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Švietimo ir mokslo komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir bendru sutarimu jam pritarė po svarstymo.

PIRMININKAS. Dėkoju, išvada nėra labai ilga. Tuoj sužiūrėsime, ar yra diskutuojančių iš tribūnos. Nėra. Tada motyvai. Yra tiktai... (*Balsas salėje*) Taip, iš tikrųjų yra pasiūlymų dėl šio projekto, tai teks palaukti balsavimo intervalo. Ilgai laukti nereikės, po 12 minučių galėsime toliau svarstyti. Gerai, tuomet keliaujame prie kito klausimo.

Darbotvarkės 2-6.1, 2-6.2, 2-6.3, 2-6.4 klausimų blokas. Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas. Čia būtų pateikimas. Dairausi, ar yra ministras, bet lyg nėra, ar ne? L. Kasčiūno salėje neturime, ar ne? Kolegos, apsidairome, tame akvariume nėra? Gerai, tuomet atidedame geresniems laikams. Rasime, kas yra salėje. O kultūros ministras S. Kairys yra salėje? Ne? (*Balsai salėje*) Kadangi ir dar vienos ministrės Aušrinės nėra, o yra A. Bilotaitė, tai štai jums, nes pareigingai... Jau paskelbiau, kad A. Bilotaitė eina pateikti darbotvarkės 2-9.1 klausimą. Atsiprašau, gerbiama Aušrine. Jūs tuomet kita. Prašom, gerbiama Agne.

14.29 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 21¹, 26, 28, 35, 36, 40, 44, 44¹, 50, 53, 57, 57¹, 58, 59, 61, 62, 62¹, 63, 94, 95, 103, 133, 138, 139 ir 140²⁶ straipsnių pakeitimo ir 61¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3635, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 16, 30¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3636 (*pateikimas*)

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3635 ir lydimasis Užimtumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Darbotvarkės 2-9 klausimas. Prašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Teikiu jums Užsieniečių teisinės padėties įstatymo projektą ir kartu Užimtumo įstatymo projektą, kuriais yra siūloma sugriežtinti užsieniečių atvykimo dirbti į Lietuvą sąlygas ir reikalavimus įmonėms, kurios kviečia tuos asmenis atvykti į Lietuvą dirbti. Akivaizdžiai matome, kad Lietuvoje gyvenančių užsieniečių skaičius auga. Tai sukuria mums tam tikrų iššūkių. Pirmiausia iššūkių, susijusių su nacionaliniu saugumu. Taip pat matome, kad tos liberalizuotos nuostatos sudarė galimybę piktnaudžiauti mūsų migracijos sistema. Todėl mūsų pareiga, sprendžiant darbo jėgos trūkumo ir humanitarines problemas, nepržiūrėti grėsmių nacionaliniam saugumui ir užkardyti piktnaudžiavimą migracijos procedūromis.

Šios pataisos yra parengtos atsižvelgiant į 2023 metų pabaigoje Vidaus reikalų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitų atsakingų institucijų atliktą 2022 metais priimtų Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimų poveikio Lietuvos darbo rinkai, valstybės saugumui ir demografinėi situacijai vertinimą. Taigi, kas yra siūloma šiuo arba šitais projektais? Pirmiausia, yra siūloma nustatyti griežtesnius reikalavimus darbdaviams, kurie kviečiami dirbti Lietuvoje. Įmonės privalės turėti reikiamas licencijas, nebūti baustos už nepranešimą apie pasikeitusius duomenis arba melagingų duomenų pateikimą, taip pat privalės vykdyti veiklą, kuriai ir kviečia užsieniečių. Taip pat yra siūloma griežtinti užsieniečių įdarbinimo sąlygas, siūloma darbdaviui nustatyti pareigą įdarbinti užsieniečių visą darbo laiką, grąžinti reikalavimą darbdaviui pateikti informaciją apie užsieniečio turimą kvalifikaciją, patirtį, leisti užsieniečiui dirbti ne daugiau kaip pas keturis darbdavius, kai sudaroma darbo sutartis. Taip pat siūloma leisti dirbti tik leidimą gyventi turintiems užsieniečiams, tai yra atsisakyti galimybės dirbti, atvykus į šalį, pasinaudojus, pavyzdžiui, beviziu režimu arba su Šengeno viza. Taip pat siūloma nustatyti naują kvotos užsieniečiams, atvykstantiems į Lietuvą darbo pagrindu, apskaičiavimo mechanizmą, tai yra siūloma, kad kvotos dydis kalendoriniams metams negalėtų būti didesnis nei 1,4 % praėjusių metų liepos 1 dieną Valstybės duomenų agentūros paskelbto Lietuvos nuolatinių gyventojų skaičiaus dydžio.

Užimtumo įstatymo pataisos parengtos atsižvelgiant į jų pakeitimus: siūloma, kad būtų numatytos pasekmės darbdaviams, kurie nesilaiko Užsieniečių teisinės padėties įstatymo nustatyto įpareigojimo mokėti atitinkamo dydžio darbo užmokestį užsieniečiams; siūloma nustatyti, kad

tai būtų laikoma užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimu. Tai tiek apie projektą ir mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju už pateikimą. Jūsų paklausti užsirašė visa gurguolė Seimo narių. Gerbiamas E. Pupinis klausia pirmasis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke, ačiū, gerbiama ministre. Iš tiesų turbūt dvejoja problema yra. Viena problema ta, kad iš tiesų į šalį gali atvykti asmenys, kurie ne visai galbūt čia gali būti pageidaujami nacionalinio saugumo požiūriu. Iš kitos pusės, turbūt spaudžia darbo rinka, nes vis dėlto darbo rinkai reikalingi darbuotojai. Jūs nustatėte kvotą 1,4 % nuo praėjusių metų rezultato. Įdomu būtų sužinoti, kokia čia maždaug išraiška, jeigu taip visiems padidintume, kiek papildomai žmonių įsiliėtų į darbo rinką? Ir kitas klausimas: kodėl tas 1,4 %, kodėl ne 2 %? Iš tikrųjų kaip, koku būdu jis apskaičiuotas, nes gal darbdaviai klaus kada nors, tai norėtųsi paaiškinti, koks čia principas, kodėl taip apskaičiuota?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Pirmiausia norėčiau paaiškinti. Nors šiandien tikrai yra labai daug diskutuojama apie tai, kad mes jau dabar turime kvotą, bet turiu pasakyti, kad tai daugiau, sakyčiau, pavadinta kvota, negu ji yra. Tai yra tokia, sakyčiau, pagreitinta tvarka, pagal kurią asmenys, kurie patenka į tą skaičių, tiesiog gali paprasčiau susitvarkyti visus dokumentus. O jeigu jau viršijama ta kvota, tada jau laikomas darbo rinkos testas, pasunkinama, truputėlį atsiranda išlaidų dėl to. Šiuo įstatymu siūloma įtvirtinti tikrą kvotą, kuri atsirastų, nes manau, kad labai tiesiai ir atvirai reikia pasakyti, kad tai, ką mes turime iki šiol, nėra kvota, ir pakomentuoti argumentus, nes šitą dalį, kuri susijusi su kvotos dalimi, kuruoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir ji turi nuolatinį kontaktą su darbo rinka. Išraiška 1,4 % skaičiais būtų apie 40 tūkst. žmonių, arba asmenų. Manau, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija priėmė sprendimą dėl 1,4 %, įvertinusi mūsų darbo rinkos poreikį ir institucijų gebėjimą užtikrinti tam tikras procedūras, kad nebūtų piktnaudžiaujama, taip pat užtikrinti mūsų valstybės saugumą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas T. V. Raskevičius. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju už teikiamą svarbų projektą. Man atrodo, kalbant apie legalią darbo migraciją, viešojoje erdvėje yra daug dezinformacijos, yra daromos visokios televizijos laidos apie tai, kad esą jau negalima lietuviškai kalbančių girdėti Vilniaus gatvėse, sakoma, kad čia buvo privežta daug aukštą pridėtinę vertę kuriančių Baltarusijos darbuotojų, bet iš tikrųjų tą didžiąją dalį atvykstančiųjų sudaro būtent ta kvota, apie kurią mes čia ir diskutuojame. Projekte yra daug gerų dalykų, pavyzdžiui, sugriežtinama vadinamosioms fiktyvioms įmonėms, kurios tiesiog veža darbuotojus, nors yra įsikūrusios garažuose. Man atrodo, šitą reikia tikrai labai drąsiai ir ryžtingai daryti.

Mano klausimas irgi susijęs su skaitine kvotos išraiška. Ministre, jūs sakote, kad įsivertinus poreikius nustatyta ši kvota. Ši kvota yra nustatyta ne įsivertinus darbo rinkos poreikius, o pagal dabartinių metų rezultatą – 40 tūkst. žmonių leidžiama atvykti su darbo kvota. VRM'as kartu su *Socminu* kasmet padidina tą kvotą, tą jūs padarėte ir ne per seniausiais, šiais metais, buvo padidinta iki 44 tūkst. Tai mano klausimas yra...

PIRMININKAS. Laikas.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). ...kuo remiantis yra nustatytas 40 tūkst. žmonių skaičius?

PIRMININKAS. Dėkui, supratome.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Kaip aš ir minėjau, kolega, jums, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija vertino poreikį, nes Vidaus reikalų ministerija nėra ta institucija, kuri vertina tiesiogiai, koks poreikis yra darbo rinkoje, tai daro kitos atsakingos institucijos. Mes daugiau atsakingi esame už kontrolę, tai yra piktnaudžiavimo ir migracijos procedūrų visą įgyvendinimą. Aš suprantu, jūsų klausimas yra toks, kad jūs norėtumėte, kad kvota būtų didesnė ar mažesnė? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai atsiprašau, mes po antrą klausimą tikrai jau neduosime, kitų laikas yra. Jau kaip atsakėte, taip atsakėte. Dabar M. Matijošaitis klausia.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš galiu atsakyti už kolegą, kad mažesnė arba jokios kvotos, turbūt taip. Įstatymo projekte didelis akcentas yra dedamas į aukštos kvalifikacijos darbuotojus, kas yra gerai, bet Lietuvos ūkinei veiklai, apskritai imant, to

tikrai negana – trūksta labai daug žemos kvalifikacijos darbuotojų. Toks projektas, jeigu būtų priimtas, būtų smūgis visų pirma vežėjų sektoriui, kuris sudaro labai didelę BVP dalį Lietuvos ekonomikoje. Jau dabar daug vežėjų veikla užsiimančių verslų persikrausto ne tik į Lenkiją – Vokietijoje jau yra pigiau verslą daryti. Tai reiktų apsvarstyti.

Ir dar vienas aspektas. Teko bendrauti su Konrado Adenauerio smegenų centro analitikais. Pavyzdžiui, kraštutinės dešinės Lietuvos politikams pradėjus kalbėti apie litvinizmo neva grėsmes, tuo metu pasitraukė iš Lietuvos tiek daug aukštą pridėtinę vertę kuriančių baltarusių verslų, kad buvo nesumokėta 500 mln. eurų GPM'o. Tai jūs galvojate apie saugumą, bet ar pagalvojote ir apie ekonominius aspektus? Jeigu taip, tai kaip? Labai ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Žinoma, mes galvojame, nes, kaip aš ir minėjau savo pristatymo pradžioje, mes turime rasti kompromisą tarp to, koks poreikis yra darbo rinkoje, ir mūsų saugumo užtikrinimo, tas yra labai svarbu. Mes matome piktnaudžiavimų, mes matome, kai įmonės piktnaudžiauja, tai yra sukuriama fiktyvios, ir tikrai matome nemažą skaičių kiekvienais metais dirbti atvykstančių asmenų, bet kažkaip nelieka tie asmenys. Nesinorėtų tapti tokia šalimi, kuri yra tranzito šalis, kad atvažiuotų patogiai čia ir išvyktų paskui į Vakarų Europą. Tikslas yra, jeigu darbo rinkoje yra poreikis, kad tie žmonės atvažiuotų ir dirbtų čia. Tai svarbu, matyt, ir dėl saugumo dalykų, kad žinotume, kas tie asmenys yra, kad juos galėtume įsivertinti.

Kalbant apie mūsų visus žingsnius, ką mes dabar darome, tai mes turime turėti tokį skaičių žmonių, atvykstančių į Lietuvą, kad mūsų institucijos, tai yra Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, taip pat Valstybės saugumo departamentas, galėtų tuos asmenis įsivertinti, nes girdime iš Saugumo departamento įvairių ir viešų, ir neviešų, matyt, pareiškimų, kurie yra susiję su grėsmėmis. Tai manau, kad labai svarbu turėti tą balansą tarp darbo rinkos ir institucijų gebėjimo įsivertinti atvykstančius žmones, juos sužiūrėti ir sukontroliuoti, kad nesukeltų rizikų mūsų nacionaliniam saugumui. Tai tas ir yra siūloma, be kitų priemonių, kurių Vidaus reikalų ministerija jau ėmėsi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, palaikau ir sveikinu šitą įstatymą. Visgi tikrai sutinku, kad Lietuvoje buvo piktnaudžiaujama, ypač keliuose sektoriuose, ypač transporto paslaugų, gal šiek tiek statybos. Ir, kaip ir kolega, visgi 40 tūkst... Lietuvos mokslininkai yra apskaičiavę, kad tam, kad vyktų ekonominis augimas ir nebūtų stagnacijos, Lietuvos, taip saktant, rinkai per metus reikia 20 tūkst. Kodėl pasirinkta dar 40? Ar tikrai, taip saktant, ir tarnybos susitvarkys, ir galbūt triukšmo nebus, nes jūs sakėte, kad vedėte konsultacijas. Aš suprantu, kad konsultacijos buvo ir su ta pačia „Lireda“, atsiprašau, ne „Lireda“, o su transporto kompanijomis, kurios daugiausia ir kelia vėją dėl šios problemos? Tai ar buvo kokios nors konsultacijos su jomis ir kodėl 40 kaip maksimumas? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Kaip ir minėjau, buvo vedamos konsultacijos, buvo įvertinami prieš tai buvę laikotarpiai ir tas poreikis, kuris būdavo mūsų darbo rinkoje, ir institucijų gebėjimas mūsų sistemoje tuos asmenis įvertinti. Buvo ir pristatymai viso šito pasiūlymo atitinkamoms suinteresuotoms grupėms ir buvo pasiūlytas šitoks sprendimas kaip sutartas. Jis šiuo metu, mūsų nuomone, atitinka tiek nacionalinio saugumo, tiek rinkos poreikį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinį klausimą užduos gerbiamas K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kelis klausimus, jeigu galima. Vienas klausimas yra toksai. Šiuo metu iš Rusijos darbuotojai dar neturėtų teisės atvykti, bet jų skaičius didėja, nes jie gali atvykti turėdami Šengeno vizą. Matyt, Šengeno vizas turėdami galės ir toliau atvykti. Ar tai kaip nors pavyks sureguliuoti? Tai pirmas klausimas.

Antras klausimas yra toksai. Ar reguliuos šitas įstatymas ir tuos galimus užsieniečius, kuriuos mes turėsime priimti, jeigu nutarsime priimti, o ne pinigais atsilyginti Europos Sąjungai pagal naujas tvarkas? Ar čia taip pat palies tuos asmenis? Na ir jeigu tie užsieniečiai atvyksta čia ir turės darbintis, kas būtų, jeigu jie prarastų darbą ir?..

PIRMININKAS. Laikas, ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Atsakant į jūsų klausimą, šitame įstatymo projekte labai aiškiai pasakyta, kad Lietuvoje galės dirbti tik tie asmenys, kurie Lietuvoje gauna laikiną leidimą gyventi.

Šiuo atveju Rusijos pilietis, kuris atvyksta su Šengeno viza, arba Baltarusijos pilietis su Šengeno viza šiuo metu gali dirbti, bet, priėmus šitą įstatymo projektą, norėdamas būti mūsų darbo rinkos dalimi, jis turės kreiptis į Migracijos departamentą ir gauti laikiną leidimą gyventi tam, kad mes galėtume įvertinti, ar asmuo atitinka reikalavimus. Taip išvengsime didelio skaičiaus žmonių, kurie šiuo metu yra būtent tokiu pagrindu atvykę į Lietuvą, bet nebūtinai, kaip sakau, iš Rusijos, bet gali būti atvykę iš kitų šalių. Tai čia yra, man atrodo, labai svarbus šio siūlymo aspektas.

Kalbant apie tuos su Migracijos paktu susijusius dalykus, aš noriu pabrėžti, kad Migracijos pakte yra labai daug svarbių dalykų, kurie šiandien užmiršami. Ir kas Lietuvai labai svarbu, tai yra migracijos instrumentalizacijos aspekto įtraukimas į šituos visus europinius migracijos dokumentus, kad į tai bus atsižvelgiama, ne tik į migracijos įprastinius srautus.

O kalbant apie mūsų valstybės poziciją, tai bus sudaryta tam tikra komisija ir komisija nuspręs. Ją sudarys skirtingų ministerijų atstovai, institucijų atstovai ir bus nusprendžiama atsižvelgiant į tuometinę situaciją, nes labai sunku pasakyti, kai sprendimas bus priimamas, kas mums atrodys svarbu. Gal bus padidėjusi neteisėta migracija, spaudimas iš Baltarusijos, gal bus dar kas nors pasikeitę. Tai valstybė įvertins, koks geriausias sprendimas.

Bet grįžtant prie mūsų patirčių, kai mes turėjome tikrai nemažą skaičių nelegalių migrantų, tai, matyt, ne paslaptis, kad dauguma jų nusprendė nelikti Lietuvoje, nes Lietuva buvo jiems tik tranzito šalis, o ne tikslo šalis. Lygiai taip pat gali atsitikti su tais žmonėmis, dėl kurių bus nuspręsta, kad turės atvykti pas mus, o gal ir ne – bus nuspręsta sumokėti pinigų.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū už pateikimą. Dabar per centrinę mikrofoną gerbiamas V. Pranckietis, kaip suprantu, supažindins mus su jaunaisiais Seimo lankytojais.

V. PRANCKIETIS (LSF). Su būsimaisiais Seimo nariais, kurie dabar mokosi Vilkijos gimnazijoje. Pasveikinkime. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Džiaugiamės Seimo lankytojais. Gero vizito Seime, džiugu, kad domitės politika, Seimu ir mumis.

Dabar motyvai už projektą – gerbiamas A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų siūlau palaikyti šias pataisas. Senokai jų reikėjo. Aiškinamajame rašte yra pateikta, manau, svarbi lentelė, kuri atspindi įdarbinamą tų žmonių, kurie iš trečiųjų valstybių dirba Lietuvoje – 130 tūkst. žmonių, iš jų 90 % vis dėlto dirba ne aukštųjų technologijų darbą, o transporto, sandėliavimo, statybos, apdirbamosios gamybos, miškininkystės srityse, viešbučiuose ir panašiai.

Be abejonės, reikėtų kvotų sistemos ir reikėjo, ko gero, dar anksčiau labai aiškiai numatyti kriterijus. 40 tūkst. yra ta viršutinė riba, kuri gali būti mažinama, be abejonės, ministerijos sprendimu, bendru sutarimu, galbūt orientuojantis į nedarbo lygį. Šiuo atveju aš siūlau išties palaikyti šiuos siūlymus. Manau, kad atsiveria gera erdvė diskutuoti apie kvotas ir kokių profesijų žmones ir kokiomis sąlygomis galima kvieisti į Lietuvą.

Be abejonės, vidaus reikalų ministrė, pristatydama šį projektą, žiūrėjo migracijos politikos įgyvendinimo aspektu, bet čia yra didelė socialinės politikos dedamoji, nes vėlgi atlyginimai, kurie traukia į Lietuvą trečiųjų šalių piliečius, esant jų dideliame skaičiui, veikia atlyginimus čia esančių žmonių. Ne bedarbių, bet būtent dirbančių žmonių. Aš manau, kad tai yra labai svarbus projektas, ir jam dabar...

PIRMININKAS. Dėkui. Laikas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). ...siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Prieš kalbės gerbiamas K. Adomaitis. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas Arvydai, aš nelabai supratau, kuo jums kliūna žmonės, kurie dirba miškininkystės srityje ar ten viešbučiuose, ar dar kur nors. Jeigu jų neliks, kas ten dirbs? Ar jūs ten eisite dirbti? Manau, tikrai be reikalo jaudinatės.

Ministrei norėčiau pasakyti, kad taip, kai nuvažiuoja L. Kasčiūnas į tuos migrantų centrus ir visus nelegalus aprėkia, ką jie čia veikia ir kad kuo greičiau važiuotų lauk, aišku, niekas čia nepasiliks ir niekas čia nelabai ir nori pasilikti. Tai nepasidarykime čia tokių lygioje vietoje baubų.

Aš noriu pasakyti, kad mes kvotas įvedame žmonėms, kurie dirba legaliai, kurie dirba Lietuvai, kurie moka mums mokesčius, iš kurių mes išlaikome savo sveikatos sistemą, socialinės apsaugos sistemą ir kitus dalykus. Nė viena valstybė per kvotas dar savo ekonomikos ir kitų problemų neišsprendė. O kam mes neįvedame kvotų – tai yra nelegaliai migracijai. Niekai šis projektas neišspręstų nelegalios migracijos bėdų.

Nepaisant to, kad galbūt yra tam tikrų gerų nuostatų visame pakete ir galbūt kai kuriais atvejais tikrai reikia tokio aiškumo dėl tų leidimų ir panašiai, bet vien dėl šio kvotų aspekto, kuris man yra absoliučiai nepriimtinas, aš nepalaikysiu šio projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Juolab džiugu, kad radome receptą, kaip išspręsti visus migrantų klausimus – pasiūsti Lauryną ir visus išgąsdins.

Dabar aš kviečiu turbūt ir pradėti balsavimą, nes jau yra balsavimų langas, pradėti nuo šio projekto. Tada grįšime prie visko, ką jau esame apsvarstę ir likę balsavimai, galėsime atlikti tuos balsavimus.

Dabar, kolegos, susikaupiame. Grįžtame į darbo vietas ir balsuojame dėl šio 2-9.1, 2-9.2 klausimų paketo. Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3635 ir Užimtumo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 14. Taigi po pateikimo yra pritarta.

Siūlomi komitetai: dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projekto pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomi – NSGK ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas, o dėl Užimtumo įstatymo pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Ar tinka? Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

14.52 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3520(2) (priėmimas)

Toliau tada keliaujame į rytinę darbotvarkę. Likę du klausimai, dėl kurių reikėjo apsispręsti dėl pasiūlymų. Darbotvarkės 1-8 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo projektas Nr. XIVP-3520. Čia buvo Seimo narių E. Rudelienės, A. Bagdono, E. Gentvilo ir kitų pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Dabar gal galėtų pristatyti gerbiama E. Rudelienė? Prašom.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Siūlau įstatymo projektą papildyti dar viena data, tai yra gegužės 14 diena – Jaunimo darbuotojų diena. Gal kai kuriems kolegoms atrodo, kad ši diena nėra reikšminga ar ši profesija nėra reikšminga. Aš manau, kad būtent jie atlieka tikrai labai svarbų vaidmenį visuomenėje. Tai nauja specialybė, tikrai galbūt kai kuriems kolegoms yra mažai žinoma, bet aš labai džiaugiuosi, kad kasmet jų daugėja, nes daugėja savivaldybėje atvirų jaunimo centrų, daugėja atvirų jaunimo erdvių ten, kur būtent tokie darbuotojai ir darbuojasi. Man atrodo, kad šios dienos įprasminimas suteiktų jiems didesnę žinomumą visuomenėje, todėl siūlau pritarti šiai datai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar laiku, kad yra 29 Seimo nariai, nes ir komitetas pritarė. Galbūt gerbiama V. Targamadžė, komiteto atstovė, galėtų iš vietos tada, kad nevaikšiotume (čia vienas pasiūlymas), tiesiog pasakyti komiteto nuomonę?

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Komitetas pritarė pasiūlymui. Balsavimo rezultatai: už – 8, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar prieš pasiūlymą nusiteikęs kalbėti K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Čia iš manęs šaiposi, sako, griežtai. Aš visą laiką griežtai, nes principas turėtų būti toks, kad bendruomenės kada nori, kokias nori dienas gali švęsti. Ne mums, Seimui, nustatinėti, ką gegužės 14, 15, 16 ar 17 švęsti ir kiek švenčių tą dieną turi būti. Aš taip įsivaizduoju: po kokių 20 metų, jeigu toliau ta tokia kūryba vyks, bus tiek devaluota, kad kiekvieną dieną bus po kokių 20 atmintinų dienų. Čia Lituanistikos mokykla... Mes greitai pradėsime

taip: Fizikos mokytojų diena, Chemijos mokytojų diena, Geografų diena, Lietuvos geografų diena, Europos geografų diena, Kvantinės mechanikos, fizikos diena. Na, kažkaip nerimta visa tai.

PIRMININKAS. Bet labai rimtas disciplinas įvardinote. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, atsirado norinčių kalbėti už. Gerbiamasis V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Kolegos, aš manau, kad istorinei atminčiai ir žmonių tapatybei, profesinei šiuo atveju tapatybei, sustiprinti tokios dienos yra labai svarbios. Nemanau, kad kam nors čia labai daug kainuoja tokie dalykai, bet tiems žmonėms yra būdas susitikti, aptarti savo profesinius reikalus, pamotyvuoti vieniems kitus. Manau, kad mes turime palaikyti. Taip pat palaikyti ir jaunimo darbuotojų liniją, nes iš tikrųjų yra tokie žmonės, kurie atlieka labai svarbų darbą. Aš tai siūlau pritarti. Tai mums nekainuoja, bet tiems žmonėms bus reikalingas mūsų, kaip Seimo, kaip valstybės institucijos, dėmesys. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai ir galėsime padaryti dabar balsuodami. Balsuojame dėl pasiūlymo (atkreiptu dėmesiu), kurį ką tik aptarėme. Dabar balsuojame dėl E. Rudelienės pristatyto pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė.

Užsiregistravo 109, balsavo 106: už – 89, prieš – 1, susilaikė 16. Taigi, pasiūlymui yra pritarta. Gerbiami kolegos, ar galime 1 straipsniui, kuris yra vienintelis šio įstatymo pakeitimo straipsnis, su šiuo pasiūlymu pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dabar motyvai dėl viso. A. Bagdonas yra tik už. Prašom.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, džiaugiuosi, kad atkreipėme dėmesį į žmones, kurie telkia lietuvius, gyvenančius ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Paskelbė rugpjūčio 10 dieną Lituanistinės mokyklos dieną, parodysime ypatingą dėmesį lietuviams, šiuo metu gyvenantiems kitose šalyse, tačiau norintiems išlaikyti ir puoselėti lietuviybę. Priėmę šį įstatymo projektą, siūsisime labai aiškiai ir svarbią žinutę lituanistinėms mokykloms, kad jų darbas, puoselėjant lietuviybę, yra nepaprastai svarbus.

Taip pat šiame įstatymo projekte, yra iniciatorės E. Rudelienės bei kitų Liberalų sąjūdžio frakcijos narių įstatymo projektas, kad gegužės 14 dieną būtų įprasminta kaip Jaunimo darbuotojų diena. Galime džiaugtis, kad su jaunimu dirbančių darbuotojų Lietuvoje daugėja. Manau, kad šia diena parodome papildomą dėmesį jaunimui ir jaunimo darbuotojams, prisidedame prie visuomenės pagarbos šiems darbuotojams įvardijimo ir padedame bendruomenėms kurti ir augti. Tai kviečiu palaikyti bendrą paketą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, atkreiptu dėmesiu, kad baigėsi balsavimo langas, bet pratęsiame tada balsavimo langą, kol balsuosime dėl visų apsvarstytų ir dar likusio rytinės darbotvarkės 1-9 klausimo. Dabar prieš – gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Nu, neprieštarauju, kad profesinės dienos yra geras dalykas ir įvairios profesijos gali jas švęsti. Tegul švenčia. Gali profsąjungos ar organizacijos nusistatyti, kada tai švęs. Įstatymą reikėtų reguliuoti tuo atveju, jeigu, sakydami „žmonių, dirbančių su jaunimu, diena“, mes leistume tą dieną jiems nedirbti, tai tada tikrai reikėtų. Sakytume, tiems laisva diena, Ugniagesių diena – tiems dabar laisva diena, negesins gaisrų, tegul dega tą dieną. Aš tada suprantu. Iš valstybės apmokame – tada iš tikro įstatymu reikėtų reguliuoti. O dabar kodėl mes turime nureguliuoti, kada kam švęsti? Aš niekaip negaliu suprasti.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiami kolegos. Dabar apsispręsimė balsuodami dėl viso Atmintinių dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3520(2) su priimtu pasiūlymu.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 109: už – 104, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.00 val.

Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3627(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3627. Vėlgi buvo keletas pa-

siūlymų. Aš galbūt gerbiama komiteto pirmininką A. Žukauską pakviesčiau į tribūną. Apsvarstysime pasiūlymus.

Pirmasis – Seimo nario gerbiamo A. Vinkaus. Aš įjungsiu mikrofoną ir jūs pristatykite savo pasiūlymą. Tuoj, nepavyksta. Technika pavedė. Tuoj įjungsiu, palaukite. Va dabar. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai. Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo pakeitimo įstatymo projektu, kurį dabar svarstome, siūloma išplėsti Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įteikimo atvejus, siekiant, kad fiziniam asmeniui apdovanojimas galėtų būti skirtas ir po mirties. Esu dėkingas Seimo Pirmininkei, kad ji inicijavo įstatymo pakeitimą ir pasiūlė Seimui svarstyti skubos tvarka. Esu taip pat dėkingas Seimo Švietimo ir mokslo komitetui, kuris vakar apsvairstė mano pateiktus pasiūlymus dėl įstatymo projekto, išdiskutavo ir pritarė, kad Seimo apdovanojimas – Aleksandro Stulginskio žvaigždė būtų skiriamas asmeniui po mirties tik tais atvejais, kai šio asmens kandidatūra jam esant gyvam buvo pateikta Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijai.

Labai dažnai per laidotuves girdžiu, kaip žmonės prie kapo liūdnu balsu kalba: „Tauta, kuri gerbia savo mirusius, niekada neišnyks.“ O man taip norėtusi dar pridurti, kad tauta, kuri gerbia ir gyvuosius, juos brangina ir deramai įvertina, neleidžia prieš laiką patirti infarkto, insulto, dažniau tiesia ranką ir... Kaip gerbiamas mūsų popiežius, Šventasis Tėvas, sako: „Statykime tiltus.“ Tokia tauta ne tik neišnyks, bet ir suklestės, kasdien darys pasaulį gražesnę. Ačiū už dėmesį ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikau, kad yra 29 Seimo nariai, nes čia matau platų sutarimą. Komiteto nuomonė dėl šio pasiūlymo.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, pirmininke. Komitetas svarstė ir pritarė šiai redakcijai, bet aptiko nedidelę klaidą. Ten, kur šnekama apie juridinius asmenis, iškrito žodis „likviduotam“, kad negali būti skiriamas apdovanojimas. Tiesiog tą žodį grąžinome ir dabar „negali būti skiriama likviduotam, reorganizuotam ar juridiniam asmeniui, kuriam yra iškelta bankroto byla“. Tiesiog pataisėme.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Už pasiūlymą – gerbiama V. Targamadzė. Prašau. Įjunkime mikrofoną. Tuoj, tuoj.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Aš siūlau balsuoti už. O tą netikslumą galima pataisyti, čia yra nesudėtinga. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gal bendru sutarimu tam pasiūlymui pritarkime? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

Tuomet antras gerbiamo A. Vinkaus pasiūlymas. (*Balsas salėje*) Taip, iš tikrųjų, gera pastaba. 1 straipsniui su šiuo pasiūlymu galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar 2 straipsnis. Čia taip pat yra gerbiamo A. Vinkaus kitas pasiūlymas, jam pritarta iš dalies. Prašau pristatyti. Prašom. Gerbiamo A. Vinkaus antras pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Įjungė mikrofoną, jūs galite pristatyti.

A. VINKUS (LVŽSF). 2 straipsnį...

PIRMININKAS. Dėl 2 straipsnio, čia komitetas pritarė iš dalies. Įteikiami jo šeimos nariams...

A. VINKUS (LVŽSF). Taip. Jeigu apdovanojamas asmuo po mirties, apdovanojimas ir liudijimas gali būti įteikti jo šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams. Jei šeimos nariai ir artimieji giminaičiai yra mirę, apdovanojimas ir liudijimas gali būti įteikti fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris rūpinasi asmens, kuriam skirtas apdovanojimas po mirties, viso gyvenimo nuopelnų ir atminimo įamžinimu. Kai apdovanojamas asmuo po mirties ir yra miręs jo šeimos nariai ir artimieji giminaičiai, Seimo valdyba priima sprendimą, kam bus įteiktas apdovanojimas. Viskas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar komitetas pritarė iš dalies, tai, gerbiamas pirmininke, prašom pristatyti komiteto redakciją.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Mes pritarėme iš dalies, suredagavome tą vietą, kur minimi mirę šeimos nariai ir giminaičiai, įrašėme „jeigu nėra šeimos narių ir artimųjų giminaičių“, nes gali būti, kad jų niekada ir nebuvo, o tas žodis „mirę“ labai siaurina visą reikalą. Tai tiesiog „jeigu nėra šeimos narių ir artimųjų giminaičių“.

Antras dalykas, ką mes siūlome pataisyti, kad tuo atveju, kai nėra apdovanojamo asmens šeimos narių ir giminaičių, sprendimą, kam bus įteiktas apdovanojimas ir liudijimas, priima komisija. Taip sakant, tai tas pats lygis, dėl kurio priimtas sprendimas, kam skirti, kokį asmenį pagerbti, kad tuo pačiu lygiu būtų nutarta, kam skirti, jeigu tas asmuo yra miręs. Kitaip išeina, kad truputį ta hierarchija suardoma. Tai tokie grynai redakciniai dalykai, kviečiu pritarti. Komitetas bendru sutarimu...

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai dabar paklausu teikėjo. Ar gerbiama A. Vinkų tenkina komiteto variantas, nereikalaujate balsuoti, kad pritartume iš dalies komiteto redakcijai? Tuoj įjungsiu.

A. VINKUS (LVŽSF). Mane tenkina komiteto pasiūlymas.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Tai gal galime tada bendru sutarimu pritarti komiteto redakcijai? Dėkoju. Gal galime pritarti 2 straipsniui su šiuo pasiūlymu bendru sutarimu? Gerai, dėkui.

Už visą projektą gerbiamas A. Vinkus kalba už.

A. VINKUS (LVŽSF). Tai aš dabar viską išsakiau, kviečiu tik balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai gal tada gerbiamas V. Pranckietis. Nekalbėjote dar šiuo klausimu, tai tada jūs pasisakykite.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerai, ačiū. Aš pirmiausia labai noriu padėkoti gerbiama A. Vinkui už tai, kad jis labai nuoširdžiai atlieka tą darbą ir akylai stebi, kaip tas įstatymas gali veikti kiekvienu gyvenimo momentu. Gyvenimas kartais turi tokią pabaigą, kad ištinka pabaiga netikėtai. Dėkoju už tai, kaip įstatymas pataisytas, žinoma, ir komitetui už patobulintą variantą. Siūlau Seimui balsuoti neabejojant, kad tas įstatymas yra tik gėriui pažymėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš dar tik prieš balsavimą porą techninių niuansų, nes ne visiems kolegoms buvo aišku. Balsavimo langas buvo pratęstas tol, kol nubalsuosime dėl visų jau apsvaistytų, kuriuos jau esame perėję ir likę balsavimai, arba dėl pasiūlymų. O paskui svarstysime jau normalia tvarka įstatymus, kurie dar nebuvo apsvaistyti. Gal galite atkreipti A. Jakavonytės dėmesį, kad prožektorius telefono įsijungęs, labai greitai nusės akumulatorius ir labai akina.

Dabar, kolegos, prašau balsuoti dėl įstatymo. Balsuojame dėl Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Priėmimas su visais pasiūlymais. Priėmimas Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112 – visi 112 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Labai džiaugiuosi, kolegos, ir dėkoju išsprendusiems šį rebusą, nes gerbiama F. N. Sadūnaitė ir po mirties bus apdovanota šiuo garbingu apdovanojimu.

15.09 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15^s straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3596(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3597(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3598(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27, 28 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3599(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 18, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3600(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar, kolegos, keliaujame prie „Rheinmetallo“, kaip suprantu. Visas 2-1 klausimo blokas, likęs balsavimas po svarstymo dėl Investicijų įstatymo projekto Nr. XIVP-3596 ir lydimųjų, tai yra Teritorijų planavimo įstatymo, Žemės įstatymo, Statybos įstatymo projektų. Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 108, prieš – 1, niekas nesusilaikė. Taigi štai po svarstymo pritarta. Labai džiugu.

15.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619. Balsuojame taip pat po svarstymo.

Užsiregistravo 109, balsavo 109 – visi 109 balsavo už. Po svarstymo pritarta.

15.11 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3427(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau dar buvo 2-4 klausimas – Švietimo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Čia buvo keletas pasiūlymų. Matyt, kviesime gerbiamą E. Pupinį, komiteto atstovą, į tribūną. Pirmasis pasiūlymas ir buvo gerbiamo E. Pupinio ir gerbiamos L. Nagienės. Gal tada, gerbiama Laima Nagienė, jūs galėtumėte, nes gerbiamas Edmundas kaip komiteto atstovas, tai kaip čia jam dabar pasidvigubinti? Kaip čia padarysime?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Čia dėl mokyklų tarybų. Paprastas, redakcinio pobūdžio.

PIRMININKAS. Redakcinio pobūdžio, kur „Mokinių taryba – mokyklos savivaldos institucija, susidedanti iš...“

L. NAGIENĖ (DFVL). Iš tikrųjų tai yra tik redakcinio pobūdžio. Apskritai nėra parašyta žodelių „mokinių taryba“. Išbraukėme „viena iš“ ir tiesiog yra „rinkimais išrinktų mokinių, atstovaujanti mokinių interesams, sprendžianti mokiniams...“ ir taip toliau. Lygiai taip pat mokytojų taryba, lygiai taip pat tėvų taryba – ne viena, o yra išrinkta demokratinio būdu. Tikrai siūlyčiau pritarti, nes čia yra trys vienodi papildymai, pakeitimai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikau, kad yra dešimt Seimo narių, nes komitetas pritarė, tai, matyt... Komiteto nuomonė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Komitetas bendru sutarimu pritarė šioms redakcinėms pataisoms ir siūlo pritarti visam įstatymui.

PIRMININKAS. Gal galime bendru sutarimu? Niekas dėl motyvų neužsirašė. Gerai, pritariame bendru sutarimu. Gerbiamas Edmundai, čia jūs visas tris jau pristatėte. Daugiau iš tikrųjų nėra. Taip. Vadinas, ar galime tada pritarti 1 straipsniui?

Aha, gerai, svarstymas. Teisingai. Džiugu. Tada motyvai dėl viso. Gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų kviečiu palaikyti šį projektą, nes realiai į mus Mokinių tarybos pirmininkas kreipėsi, mūsų Mokinių tarybos, kuri atstovauja šiandien Lietuvoje... Tikrai džiaugiamės jų iniciatyva. Sako, kai kuriose mokyklose kartais būna mokinių tarybos ir kitos tarybos būna tokios fiktyvios, ne demokratinio būdu paskiriamos, o pačių vadovų. Tikrai mes, manau, įteisiname, kad būtų rinkimai, kad tai tikrai būtų veikiančios visuomeninės organizacijos, savivaldos, kurios tikrai prisidėtų prie... indėlis būtų į ugdymo procesą, į visuomeninę veiklą.

Taip pat mes įteisiname, kad ir mažose pradinėse mokyklėlėse, kuriose vyksta 1–4 klasių ugdymo procesas, galėtų atsirasti mokinių tarybos, nes mes mažuosius taip pat ugdome ir mokome tos savivaldos. Labai kviečiu tikrai palaikyti šitą projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš niekas nenori kalbėti. Balsuojame tada po svarstymo ir tai bus paskutinis balsavimas per šį balsavimo langą. Jis užsidarys ir svarstysime tada iš eilės likusius projektus jau pagal tvarką.

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 1. Taigi po svarstymo yra pritarta.

Gerbiamas M. Matijošaitis per centrinį mikrofoną.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, labai ačiū. Kadangi baigėme balsuoti, tuos, kurie išreiškė norą prisijungti prie Tarpparlamentinių ryšių su Irako Respublika grupės, aš kviečiu kampe trumpam susirinkti išsirinkti pirmininką ir pavaduotoją suvokiant būtent Irako geopolitinę reikšmę ir tai, kad turime plėsti diplomatinis santykius. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju.

15.15 val.

Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas Nr. XIVP-3629, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3630, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 21, 24, 25, 39, 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3631, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3632 (pateikimas)

Dabar, gerbiami kolegos, tada keliaujame iš eilės. 2-6 klausimų blokas – Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas Nr. XIVP-3629 ir lydimieji. Gerbiamas L. Kasčiūnas, krašto apsaugos ministras, kviečiamas į tribūną. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš pabandysiu trumpai ir konkrečiai. Tai įstatymų paketas. Aišku, pagrindinis yra Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas, kuris įtvirtins naują, visiškai naują, teisinę bazę Lietuvos gynybos pramonės plėtrai.

Galima daug kalbėti apie viso šito paketo tikslus. Be abejo, tai yra ir Lietuvos saugumo interesas. Labai aiškiai reikia pasakyti, kad gynybos pramonė, Lietuvos gynybos pramonė, turi būti integrali saugumo ir gynybos politikos dalis. Vadinas, mes taip didinsime savo Lietuvos gynybinį potencialą, mažinsime priklausomybę nuo globalių tiekimo grandinių, be abejo, stiprinsime savo gynybos pramonės konkurencingumą. Keli šio įstatymo momentai, kurie, mano akimis, yra be galo svarbūs.

Kalbant su Lietuvos gynybos pramonės atstovais ir tais, kurie gamina dvejopos paskirties, kuri gali būti naudinga gynybos pramonei, jie visą laiką sako ir akcentuoja: parodykite labai aiškų paveikslą, ko jūsų pajėgumui, ko mūsų gynybai, mūsų kariuomenei reikia. Kitaip tariant, duokite įrangos sąrašą ir pažiūrėsime, ar mes galime tai pagaminti Lietuvoje, ar negalime pagaminti Lietuvoje. Natūralu, kiekvienos save gerbiančios valstybės interesas yra turėti kuo daugiau gamybos čia, ar tai būtų su užsienio investicija, kuri dabar ateina, ar tai turėti plėtojant mūsų gynybos pramonę. Taigi į tai ir yra orientuotas šitas įstatymas, kuris įpareigos mus pateikti tam tikrą karinę įrangą, tam tikrą sąrašą, kurį tvirtins Vyriausybė, sakykime, tokį strateginį sąrašą tam tikros ginkluotės, tam tikrų svarbių priemonių, kurios ir leis po to orientuotis mūsų gynybos pramonei.

Matyt, šito įstatymo ašis yra pramoninis bendradarbiavimas. Tai yra labai nauja sąvoka, sąvoka, kuri sukurs naują reguliavimą, susijusį su tuo, kad, pavyzdžiui, ateina užsienio investitorius arba, sakykime taip, mes perkame kokią nors ginkluotę iš užsienio, nežinau, tankus, oro gynybos sistemą, pėstininkų kovos mašinas, jeigu tas kontraktas viršija 5 mln. (žinote, gynybos kontraktai dažniausiai tokie ir būna), atsiranda teisinės galimybės po šito įstatymo priėmimo, kad mes kalbėtume, derėtumės su užsienio gamintoju, su kuriuo mes deramės dėl ginkluotės, kad iki 30 % kontrakto vertės būtų galima gaminti, aprūpinti, sakykime taip, Lietuvoje. Tai yra derybinė pozicija, priklausys, ar tai tiks gamintojui, ar netiks, bet iki šiol mes tokio teisinio instrumento neturėjome, dabar mes jį kuriame. Iš esmės galima kalbėti apie tai su kokia nors Vokietijos, Prancūzijos įmone, tam tikrą dalį funkcijų galime atlikti Lietuvoje. Tarkime, jeigu perkame pėstininkų kovos mašinas, o mes ir toliau turėsime dar vieną etapą jų, galima kalbėtis, kad remontas, palaikymas būtų Lietuvoje ir tuo užsiimtų Lietuvos įmonės. Taip mes stiprintume savo pramonę, taip stiprintume jų ryšį, mažintume priklausomybę nuo globalių tiekimo grandinių. Taigi čia yra, matyt, ašis.

Galima pasakyti, kad krašto apsaugos sistemoje bus sudaroma taryba, tai yra ministerijų, asociacijų ir verslo atstovai, bus tokia nuolatinė taryba, kuri teiks pasiūlymus, rekomendacijas, ką galime daugiau padaryti ir panašiai. Taigi čia, matyt, esminiai dalykai. Yra dar kitų dalykų, kurie numato tam tikras skatinimo priemones mūsų gynybos pramonei, tai yra svarbūs dalykai.

Tai yra pirmo – Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo ašis, o lydimųjų įstatymų esminiai dalykai... Be jokios abejonės, pirmiausia Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme mes keičiame tai, kad valstybė užtikrina nacionalinį saugumą sudarydama palankias sąlygas gynybos ir saugu-

mo pramonės plėtrai, tai yra kad mes plėtojame savo pramonę, tai yra mūsų valstybės ir gynybos interesus. Tas yra labai svarbu. Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymu, pavyzdžiui, suteikiame teisę organizuoti A kategorijos ginklų parodas gamintojams ir gynybos pramonės asociacijoms, šiek tiek supaprastiname reikalavimus ginklų apskaitos ir panašiai. Kiti dalykai dar ateis su kolegės A. Armonaitės pasiūlymais dėl A kategorijos ginklų. Tai, manau, irgi labai svarbu.

Paskutinis labai svarbus momentas – keičiamas Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas, pagal kurį mes teigiame, kad atsiranda galimybė krašto apsaugos sistemoje jos institucijoms įsigyti karinės įrangos pagal tą karinės įrangos sąrašą, kurį patvirtinsime, netaikant viešųjų pirkimų įstatymuose nustatytų reikalavimų, jei perkant būtina apsaugoti esminius valstybės saugumo interesus. Šita nuostata, kuri yra išlyga iš mūsų sutarties su Europos Sąjunga, leis (tai yra gyvybinis interesas, tai yra mūsų valstybės gynybinis interesas) iš esmės pirkti esant poreikiui iš Lietuvos gamintojų. Jeigu mes matome ir sakome, kad dronų pramonė yra tai, ko mums reikia, tai mes galėsime patvirtinti šitą produktą įrangos sąraše ir tam tikra prasme netgi orientuoti ir pradėti, pavyzdžiui, specifiškai į Lietuvos gynybos pramonę orientuotą dronų programą. Tai keli pavyzdžiai, kuriais mes, mano požiūriu, versime tikrai naują puslapį viso mūsų gynybos pramonės gyvavimo etape. Man atrodo, šio teisinio reguliavimo labai laukia visos mūsų įmonės, kurios dirba mūsų Lietuvos Respublikos gynybos pramonės sektoriuje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama L. Kasčiūnui. Dabar jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmas – gerbiamas A. Skardžius. Prašom. Jo nėra. Tada gerbiamas A. Gedvilas. Jeigu jį mums... Prašom.

A. GEDVILAS (MSNG). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų pramoninis bendradarbiavimo modelis, kiek suprantu iš bendrojo išsilavinimo, labai sveikintinas dalykas. Jūs paminėjote apie 30 %, kas būtų, sakykime, toks derybinis atskaitos taškas. Tai iki kiek tose derybose, galvojate, būtų tas minimalus taškas? Ir ar šis pramoninis bendradarbiavimo modelis veiks su dabartine sutartimi, kuri... žinau, jau ketinimų protokolais ar kas pasirašytas, tai yra ar nebus per vėlu įteisiinti šį modelį mūsų įstatyminėje bazėje?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Geras klausimas. Tikrai nebus per vėlu, nes ir šiandien jau pasirodė informacija, kad yra planų to paties investuotojo jau plėtoti su kai kuriomis Lietuvos įmonėmis bendradarbiavimą. Tai jau dabar tampa realybe. Manau, jeigu mes priimsime šį įstatymą, jis įsigalios liepos 1 dieną, tai tikrai dar bus galima judėti į priekį. O šiaip, be jokios abejonės, 30 % čia yra tas maksimumas. Derybose paaiškėja, koks tas gali būti procentas. Čia, be jokios abejonės, jisai eitų tada žemyn. Tai čia nuo 0 iki 30, ar ne? Jau čia nuo mūsų derybinių gebėjimų ir, aišku, nuo gamintojo, investuotojo interesų, politikos gali priklausyti tas mūsų suderėtas rezultatas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, turiu klausimą. Iš tikrųjų šis įstatymo projektas rengtas kelis mėnesius ir pagaliau pasiekė Seimą. Projektui išties aš pritariu ir jisai reikalingas, ir anksčiau buvo, ir dabar dar reikalingesnis. Šiuo atveju, kai kalbame su asocijuotomis struktūromis, jos sako, kad Lietuvoje yra 67 įmonės, kurias iš dalies būtų galima priskirti gynybos pramonėi. Gal dėl jų mūsų statistikoje nėra kokio nors atskiros klasifikatoriaus, ar bent apytiksliai žinome apyvartas tų įmonių, yra kas gamina antidronus, kas gamina optiką, bent jau apytiksliai kokia apyvarta?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tikrai atsakyti į šį klausimą negaliu, nes ir labai sudėtinga būtų atsakyti. Pavyzdžiui, mes dabar įsigysime kontrmobilumo priemonių, ar ne? Tai yra iš esmės gelžbetoniniai ežiai, betoninės konstrukcijos, vadinamieji ispaniški arkliai, drakono dantys. Tai iš principo turbūt gali daryti įmonės, kurios turbūt visais kitais atvejais, matyt, net ir negalėtų pretenduoti į kai kuriuos kontraktus. Bet aš tikrai nuoširdžiai tikiu, kad mes pajėgūs atsivežti ispanišką arklį ne iš Ispanijos, o pasigaminti Lietuvoje. Aš manau, kad šis įstatymas visa tai padėtų padaryti.

Tikrai skaičių negaliu pasakyti, nes, viena vertus, buvau susitikęs su asociacijomis, mes jas pažįstame visi kartu, jūs taip pat, tai jie tuos savo narius, mes juos gerai žinome, daug kas, matyt,

gamina tokius dvejopos paskirties dalykus, kur, matyt, viso to potencialo taip lengvai nepamačiusi. Bet šiaip įdomus aspektas, bus galima pasiskačiuoti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausimą užduos V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, turiu visus keturis klausimus jums. Tai jau kiek spėsitate. Pirmas būtų toks. Ar numatyta karo pramonės veiklos ypatingas statusas krizės ar karo metu? Ar yra tokios išlygos aptartos?

Antras klausimas. Ar galvojate Krašto apsaugos ministerijoje imtis aktyvesnės gynybos pramonės stimuliavimo veiklos? Departamento?..

Trečias klausimas. Ar tikrai reikia vadinti gynybos pramone, gal vadinkime karo pramone, nes ten, tiesą sakant, neaišku, kam tas reikalas bus naudojamas? Kaip yra Karo muziejus, taigi, ne gynybos muziejus.

Ir paskutinis. Ar yra įstatyme numatyta galimybė gauti finansavimą iš bankų, nes, žinoma, yra didelė problema šios srities demonizavimas? Dėkui.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū. Aš nežinau, ar į visus atsakysiu, bet pabandysiu. Dėl terminologijos galbūt komitete galėsite ką nors sugalvoti. Bet iš tikrųjų dėl stimuliavimo ir kokie yra planai, artimiausi ir mano, tiesą sakant, labai laukiu, kol mes įteisinsime šią visą naują teisinę bazę. Net jeigu ir pats Gynybos pramonės įstatymas įsigaliojęs liepos 1 dieną, lydymasis Viešųjų pirkimų, kuris leistų turėti tam tikrą išimtį, jeigu tai yra mūsų gyvybinis interesas, ir pirkti, pavyzdžiui, trumpinant grandines iš lietuvių gamintojų, įsigaliojęs nuo priėmimo. Vadinas, jeigu komitetui dirbtų greitai, mes tą galėtume per mėnesį turėti. Ir mano tikslas iš tikrųjų yra labai konkretus. Žinote, ukrainiečiams reikia dronų. Mes irgi norime stiprinti savo droninius pajėgumus, antidroninius ir droninius. Tam reikia tos vadinamosios ekosistemos. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad mes galime užkurti dronų programą, galime pirkti iš Lietuvos gamintojų. Jie, aišku, tarpusavyje konkuruos. Jų produkcija bus tiekiama Ukrainai kaip parama, kur mes matysime, kaip jie veikia, kokie jų privalumai, trūkumai. Tada technologiškai jie atsinaujina, sakykime taip, ir ta technologija vėl keliauja į Lietuvą ir taip mes kuriame visą tokį labai gerą ciklą, kuris mus palaiko dronų naujos, sakykime, dvasios, naujos mados, šitos technologijos pirmuose puslapiuose. Ir tai yra pavyzdys, kaip galime. Ką aš planuoju padaryti, tai paskelbti tokios dronų programos atsiradimą Lietuvoje. Tai yra vienas iš tokių labai konkrečių dalykų.

Kaip ir minėjau, dabar fortifikacijos priemonių tikrai jau yra suplanuoti pirkimai. Tai aš jau dabar raginu visus, kurie tik turi galimybę, gaminti tokias mano įvardintas fizines priemones. Jau ruoštis, galvoti apie galimybę dalyvauti konkurse, siūlyti geriausius variantus, pigiausius variantus čia, Lietuvoje, nes tai jau būtų garbės klausimas. Kaip jau sakiau, ispaniško drakono neatsivešime iš Ispanijos, ispaniškus dantis pasigaminsime Lietuvoje. Tai, žinote, tokie dalykai. Tą tikrai planuoju daryti ir tuos dalykus tikrai pajudinsiu.

Kalbant apie bankų požiūrį, tai išties manau, kad tiesiogiai įstatymas neliečia bankų, bet kai jau mes reglamentuosime ir iš esmės sukursime visai kitą teisinį statusą, manau, kad patys bankai pradės kitaip žiūrėti. Tikrai, jūs gerai sakote, ten yra problemų, manau, ir valstybė šituo atveju gali prisidėti, kad tų problemų būtų mažiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausimą užduos gerbiamas J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, ministre, kad jūs taip aktyviai teikiate vieną po kito įstatymų projektus, mes vos spėjame juos peržiūrinėti. Tai turbūt, manau, pritarsime ir šiam, bet aš norėjau paklausti jūsų. Kaip žinote, Giraitėje yra šovinių gamykla ir ten gamina standartinius NATO, sakykime, šovinius, bet tenka girdėti, kad būtų galima praplėsti ir pasižiūrėti ten rimčiau. Vis tiek yra gamybinės rimtos salės ten gaminti dar ir kitiems rimtesniems šoviniams, galbūt snaiperiniams ir panašiai. Ar šis įstatymas galėtų atverti duris, kad jie galėtų bendradarbiauti su vokiečiais ir kitomis svarbiomis institucijomis?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Justina, tikrai taip, aš manau, kad tai yra galimybė. Kur problema dėl Giraitės? Mano požiūriu, viena vertus, jinai jau dabar įsikūrusi tokioje gyvenamojoje zonoje, kur plėtra yra labai sudėtinga, tai čia viena. Bet gal dar galima kažką spręsti? Problema ta, aišku, nėra finansų ministrės, bet jinai priklauso Finansų ministerijai. Finansų ministerija šiuo atveju turbūt nelabai jaučia pulsą to viso mūsų gynybos planavimo. Iš tikrųjų aš pasiruo-

šęs, nes Ekonomikos ir inovacijų ministerija labai aktyvi ir ministrė labai aktyvi šiuo klausimu. Mes tikrai dabar prisidėsime. Jeigu galėtume truputėlį daugiau įžengti į visą šitą infrastruktūrą, manau, kad atsirastų daugiau galimybių. Tikrai aš tą turiu galvoje. Stengsimės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas ministre, mes ką tik balsavome po pateikimo stadijos, aišku, dėl kvotų įvedimo darbuotojams iš užsienio, bet iš tiesų jūs kalbate ir vystote labai gerą dalyką dėl pramoninio bendradarbiavimo, aš suprantu, ir dėl užsienio investicijų, ir dėl kitų dalykų. Ir čia daug visokių numatomų priemonių, kurios padėtų tą paskatinti. Ar nepadėtų šiame įstatyme vis dėlto, jeigu jau mes tikrai eisime tuo keliu, kad priimame kvotas, iš karto numatyti, kad būtent kariniam bendradarbiavimui, jeigu to reikia, jokių kvotų mes netaikytume? Nes aš įsivaizduoju, kad gali būti ir daug, pavyzdžiui, ukrainiečių gerų specialistų, kurie atvažiuotų čia į lietuvių įmones dirbti, ar ne? Galbūt amerikiečių, galbūt dar iš kokių kitų šalių, iš Pietų Korėjos, žinau, lenkai perka tankus ir ten tikrai stipri gynybos pramonė. Tai dalis įmonių gali suabejoti, ar investuoti čia, Lietuvoje, ar bendradarbiauti vien dėl to, kad nerastų reikiamų specialistų. Ar nevertėtų papildyti šito įstatymo?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš nežinau, ar čia yra šito įstatymo objektas, todėl nemanau, kad reikėtų pildyti. Tikrai galbūt atsakysiu jums į tai, kad, aišku, pirmiausia turbūt visų mūsų interesas, kad dirbtų Lietuvos Respublikos piliečiai, aš tą atvirai deklaruoju. Bet iš tikrųjų, jeigu trūktų specialistų, kaip jūs sakote, tai kvotos nėra tam, kad visiškai sustabdytų migraciją. Kvotos yra tam, kad ją reguliuotų ir tikslingai nusimatyti. Tiesą sakant, man atrodo, į tas kvotas, ką siūlo vidaus reikalų ministrė, yra netgi išimtis įtraukta dėl kvalifikuotos darbo jėgos. Tad jeigu reikia kokių nors aukštos kokybės specialistų, matyt, nebus problema atsivežti ne tik pagal kvotas, o gal net ir virš jų. Tai yra gana lankstus mechanizmas.

PIRMININKAS. Dėkui. Nors laikas baigiasi, bet paskutinis klausia gerbiamas J. Jarutis. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega Laurynai, sveikinu su pristatymu, seniai lauktas. Mano klausimas labai trumpas. Karas Ukrainoje tęsiasi trečius metus, mes visus trejus metus kalbėjome apie šitą gynybos pramonės vystymo poreikį. Gal galite pasakyti savo nuomonę, kas trukdė apskritai šitam įstatymui anksčiau patekti į Seimą?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Reikėjo jį parengti, aišku, bet, manau, gal trūko suvokimo, supratimo, kad gynybos pramonė yra integrali saugumo ir gynybos politikos dalis – neva čia yra kažkoks verslas, kad kažkas nori kažkokį *biznį* daryti. Matyt, reikėjo galvoti, kad jeigu *biznį* daro, tai gerai, jeigu tai atitinka mūsų nacionalinį saugumą ir gynybą, tegul daro. Tai va, trūko to suvokimo, kad tai yra integrali saugumo ir gynybos politikos dalis. Dabar, be abejo, manau, kad požiūris keičiasi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiavam L. Kasčiūnui. Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiama R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, o už pasisakys gerbiamas A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui už galimybę pasisakyti. Šiek tiek istorijos. Šio projekto pirmas variantas buvo kuriamas 2023 metais, sukurtas iki lapkričio mėnesio. Pirmas variantas neperejo, buvo derinamas antras variantas, sausio 26 dieną turėjome antrą variantą. Ir džiugu, kad šis trečias variantas pagaliau pateko į Seimą.

Pagrindiniai projekto principai nepasikeitė. Jis buvo kuriamas Danijos ir kitų Skandinavijos šalių pavyzdžiu siekiant, kad ne tik būtų suderinta su europine teise, bet tiesiog pažiūrėta į kitų Europos Sąjungos šalių, mano minėtos Danijos, Lenkijos, pramoninio bendradarbiavimo modelius, tuos pavyzdžius, kurie jau buvo patikrinti laiko. Be abejo, tai atsispindi šiame įstatymo projekte.

Turiu lūkestį, kad priėmę šį įstatymą mes pagaliau matysime gynybos pramonę kaip atskirą šaką, žinosime ir suskaičiuosime apyvartą, matysime, ar tai kylanti, ar stagnuojanti pramonės šaka, nes, mano žiniomis, kai kurios mūsų gynybos pramonės įmonės (aš tiesiog jas priskiriu šiai sričiai), kurios teikia reikalingą produkciją Ukrainai, apyvartas didino kartais per pastaruosius dvejus metus. Taigi aš manau, kad šis projektas, kurį siūlau visiems palaikyti, prie to prisidės.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Ačiū. Motyvai išsakyti. Dėl projekto apsispręsimė balsavimo metu, jį patikslinsiu truputėlį vėliau, priklausomai nuo to, kaip mes čia spėjam judėti.

15.34 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3633, Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3634 (pateikimas)

Tuomet einame prie darbotvarkės 2-7 klausimo, įstatymo projekto Nr. XIVP-3633. Ir susijęs Visuomenės informavimo įstatymo projektas. Pranešėjas – ministras S. Kairys.

S. KAIRYS. Gerbiamieji Seimo nariai, Vyriausybei pritarus teikiame Seimui Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymų projektus. Visi šie siūlymai iš esmės yra susiję su Visuomenės informavimo įstatymo 34¹ straipsnio pakeitimais, taip pat Visuomenės informavimo įstatymo 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pripažinimu netekusiais galios.

Šio siūlymo esmė. Rusijos agresijos Ukrainoje, karo Ukrainoje kontekste suprantame, kad ginkluotus veiksmus lydi ir agresyvi dezinformacija, kuri yra vykdoma aktyviai ir Europos Sąjungos teritorijoje, ir už jos ribų. Europos Sąjungos institucijos irgi į sankcijų paketus traukia ir vienu, ir kitų Rusijos televizijų signalo blokavimą Sąjungos teritorijoje. Aišku, Lietuva turi kur kas griežtesnį požiūrį, griežtesnį reguliavimą. Su tuo yra susijęs ir šitas siūlomas įstatymų pakeitimas. Taigi, Seimui siūlome pratęsti Lietuvoje galiojantį draudimą retransliuoti ir platinti internete Lietuvos Respublikos teritorijoje Rusijos Federacijos ar Baltarusijos Respublikos įsteigtų, tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų, kontroliuojamų ar finansuojamų subjektų radijo programas, televizijos programas ar atskiras programas, kurios kartu su savo šaltiniais kelia grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui.

Šitais siūlymais kokie nors papildomi draudimai neįvedami. Tai iš esmės yra išsprendžiama situacija, kad nereikėtų kas kiek laiko vis grįžti ir šitą nuostatą pratęsti. Sutarėme, kad mes tiesiog remiamės Seimo patvirtinta Nacionalinio saugumo strategija, kurioje Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika yra nurodomos kaip keliančios pavojų ir grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui. Kol ta grėsmė šitoje strategijoje yra įvardinta, tol ir galios šitas draudimas.

Kitas po to (aš tiesiog kartu pristatau vieną ir kitą klausimus) tiesiog yra siūlymas, susijęs su tuo, kad, kalbant apie esamą reguliavimą, reikia tiesiog pripažinti netekusiu galios esamą straipsnį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už pristatymą. Jūsų nori pasiteirauti keletas kolegų. Pirmasis – R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Ačiū posėdžio pirmininkei. Be abejo, reikės pritarti šito retransliavimo draudimo pratęsimui. Tikrai yra toks paradoksas: į radiją, į televiziją neįsileidžiame (tai yra gerai, be abejo), bet į teatrą įsileidžiame. Gal reikėtų plačiau tada į tai pasižiūrėti, kad visur nebūtų galima jų įleisti? Čia kalbu apie Vilniaus senojo teatro atvejį, kuris buvo pavišintas LRT. Ačiū.

S. KAIRYS. Bet tada aiškiai turėtumėte suformuluoti, ko jūs siūlote neįsileisti, kaip jūs siūlote neįsileisti ir panašiai, o ką jūs čia dabar kalbate, tai akivaizdžiai iškreipiate faktus. Tiesiog jūsų nuomonė gal yra viena, mūsų nuomonė – kita. Siūlyčiau irgi kritiškai žiūrėti ir visko nepriimti už tiesą arba už kokį nors gryną faktą, ką viena ar kita žurnalistė jums pateikia. Šitas klausimas yra apie Visuomenės informavimo įstatymą.

PIRMININKĖ. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, iškart sakau, kad pritarsiu, tikrai galvoju, kad šitame įstatymo projekte yra nurodyta, ko negalima retransliuoti ir platinti internete. Tai tos programos, atskiros programos, bet dažnai gali būti taip ir kažkur esu pastebėjęs (matyt, paskui dingo, nes, matyt, jau juos užblokavo), kai atskirame kontekste iš programos išima, sakykime, kokį siužetą. Galbūt būtų galima irgi... Galbūt čia labai siaurinti nereikia, bet turėti omenyje, kad vis dėlto skliausteliuose galėtų atsirasti ir atskiri siužetai iš tų programų ar iš tų televizijų programų.

S. KAIRYS. Tai pradėkime nuo to, kad kalbant apie televiziją ir televizinį signalą... Arba net būna, bendraudami su užsienio partneriais, irgi dažnai diskutuojame apie kažkokius neva kriterijus, kada informacija yra nebe informacija, o dezinformacija ar propaganda. Tai logika yra labai

paprasta: bet kas, kas sklinda iš Rusijos ir Baltarusijos, nėra informacija – yra propaganda ir dezinformacija.

Dabar jūs kalbate apie kažkokius atskirus siužetus, kurie dažniausiai pasirodo šiaip internete. Tai vėlgi jūs patys, Seimo nariai, priėmėte ir kitų įstatymų pakeitimus ir sustiprinote kitas institucijas – ne tik policiją, bet ir kitas institucijas, kurios gali reaguoti, kurios irgi blokuoja šimtus svetainių, IP atskirų adresų ir tai toliau daro. Tikrai irgi klausimas: kada yra tai pastebima, kaip yra apie tai pranešama ir panašiai? Aišku, visada lieka socialiniai tinklai, tokie kaip feisbukas, jutubas, dėl kurių yra atskira diskusija, kaip su tų platformų atstovais kalbėtis, nes yra atvejų, kada kartais tikrai netinkama informacija juose atsiranda.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, tikrai sveikintinas įstatymo projektas. Pagaliau nebus nustatytas tam tikras apibrėžtas terminas, bet tol, kol yra grėsmių, tol bus jisai ir taikytinas.

Mano klausimas būtų susijęs su pasienio regionais: tiek pasieniu su Baltarusija, tiek su Kaliningrado sritimi. Iš ten aš irgi esu kilęs. Ne paslaptis, kad ne vieną kartą teko matyti, pravažiuojant pro sodybas, kur yra įjungtas televizorius ir veikia propagandiniai kanalai. Ar turime mes čia kokių nors galimybių kovoti, ar techninių, ar vienokių, ar kitokių, ar tiesiog mes čia esame bejėgiai? Tam, kad nežalotų mūsų visuomenės pasienyje. Tai yra pati jautriausia mūsų piliečių dalis, nes ta propaganda vis dėlto dar sklinda ten gana plačiai. Ačiū.

S. KAIRYS. Yra įvairių niuansų. Jeigu kalbame, pavyzdžiui, apie satelito signalą, čia irgi yra tokia situacija, kai reikia kalbėti su „Eutelsat“ kompanija, iš esmės Prancūzijos kompanija. Jeigu jau ji yra pakeitusi savo poziciją ir leidžiasi į kalbas, kad ir satelito signalas turėtų būti jų nesuteikiamas, bet irgi matome kitus kelius, kaip per šitą įmonę signalas keliauja į kitus kontinentus, pavyzdžiui, tos pačios propagandos, kurią sėkmingai kuria Rusija. Kitaip tariant, tai yra ta nuolatinė Lietuvos misija įvairiausiais formatais tuos dalykus kartoti, nes dažnu atveju jie priklauso nuo užsienio šalių kompanijų ir jų požiūrio. Na, bent jau Kultūros ministerija tą klausimą aktyviai kelia. Bet, kaip minėjau, jeigu tik yra kalbama apie kokias nors interneto svetaines, kurios (jūsų kolega irgi minėjo vieną ar kitą reportažą) kaip nors pakartoja, rodo arba tiesiog tą patį televizijos signalą internetu transliuoja, tai tam yra irgi visi būdai. Kaip aš ir minėjau, jau dabar tiek LRTK, tiek kitos institucijos jau irgi yra blokavusios virš 400 svetainių, virš 300 IP adresų. Na, tas dalykas vyksta. Bet dažnu atveju dar yra ir kita labai svarbi priemonė, apie kurią mes nekalbame, tai mes nepasiūlome alternatyvos arba tiesiog per mažai skiriame dėmesio šiam klausimui. Tam irgi Visuomenės informavimo įstatyme jau anksčiau yra padaryti pakeitimai. Naujajame Medijų remimo fonde, kalbant būtent apie šitą teritoriją, apie kurią jūs kalbate, irgi norima padaryti intensyvesnį turinį būtent tai daliai gyventojų, kad jiems nereikėtų kur nors piratauti ir ieškoti kokių nors neaiškių dalykų internete. Jie tiesiog gautų ne dezinformaciją, bet informaciją jau iš Lietuvos.

PIRMININKĖ. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš noriu dėl konkrečių atvejų pasiteirauti. Tikrai žinau ne vieną tokį atvejį, pati esu užfiksavusi, kai socialiniuose tinkluose, pavyzdžiui, feisbuke, asmenys skelbiasi ir siūlo paslaugą nustatyti rusiškus kanalus. Įtariu, kad kažkur yra spraga, nes vis dėlto ta rusiškų kanalų informacija pasiekia Lietuvoje gyvenančius piliečius. Ar jūs turite kokių nors tokių duomenų?

Kitas atvejis dar yra. Kokia jūsų nuomonė (naudojuosi proga) dėl rusiškos atributikos pardavimo? Pilnos svetainės sendaikčių ir taip toliau, jose vis dar galima nusipirkti įvairių dalykų.

S. KAIRYS. Vienu ar kitu atveju, matyt, mes niekada nepasieksime šimtaprocentinio rezultato. Didžiausias uždavinys – tai kritiškai mąstanti ir atspari visuomenė. Apie tai irgi reikia daug kalbėti, bet, aišku, rezultatas yra lėtesnis negu tų priemonių, kurios akivaizdžiai kalba apie draudimus čia ir dabar. Kaip aš ir minėjau, mes irgi kai kur atsiremiamė ir į tarptautinę teisę, ir į kitus dalykus. Bet šiuo atveju, apie kurį kalbame, mes jau turime tikrai labai daug įrankių tvarkytis su dezinformacija ir propaganda. Kaip ir minėjau, išlieka problema, jei kalbėtume apie socialinius tinklus, bet su jais irgi yra palaikomas ryšys, bandoma jiems paaiškinti, kad jie turi kreipti žymiai daugiau dėmesio į netinkamus dalykus jų platformose.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis – R. Vaitkus. Prašom.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ačiū ministrui už pristatymą ir savalaikį įstatymo pakeitimą. Bet esu susidūręs su tokia situacija, kuomet važiuojant autostrada nuo Raseinių iki pat Tauragės arba nuo Klaipėdos iki Tauragės *pilnai* girdisi transliuojama radijo stotis „Sputnik“. Skleidžiama visiška dezinformacija, propaganda, matyt, eina, sklinda sustiprintas radijo signalas, tikėtina, iš Kaliningrado srities. Kaip reikėtų vengti, tai yra sustabdyti būtent tokias situacijas?

S. KAIRYS. Aš manau, kas šiuo atveju priklauso nuo įstatymų ir nuo jūsų, Seimo narių, patvirtinę šiuos pakeitimus, tikrai jūs jau būsite padarę viską. Ką jau kalbame toliau, tai yra atsakingų institucijų darbas irgi aiškintis kiekvieną tokį atvejį, nes teisinės prielaidos imtis priemonių yra suteiktos ne tik kalbant apie visuomenės informavimą, bet ir apie kitus įstatymus, kalbant apie numatomą atsakomybę, galimybę imtis veiksmų čia ir dabar. Tikrai manau, kad jeigu pasidalintumėte konkretesniais pavyzdžiais, tai tiek žurnalistų etikos inspektorius, tiek LRTK turėtų reaguoti ir imtis priemonių.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – kalba V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Ačiū ministrui, ačiū Vyriausybei, kurie pratęsė Seimo Kultūros komiteto prieš pusantrų metų inicijuotą šito įstatymo veikimą. Aišku, kad visi supranta, jog pats įstatymo priėmimas arba taikymas šimtu procentų tikrai neužkardys tų techninių dalykų. Būtent ta įstatyminė nuostata, kad mes Lietuvoje draudžiame retransliuoti, jau turi drausminti tuos, kurie tai bandytų daryti, o kartais tai yra daroma – kartais viešbučiuose netyčia atsiranda koks nors kanalas, dar kur nors, bet tos kontroliuojančios įstaigos, kaip paminėta LRTK, iš tikrųjų turi ir svertų, ir turi prievolę kontroliuoti ir žiūrėti, kad tokių dalykų nebūtų. Visuomenė taip pat turi žinoti, kad šitų fašistinių ir satelitinių valstybių propagandiniai kanalai, o jie absoliučiai visi propagandiniai – tiek televizijos, tiek radijo, yra uždrausti Lietuvos Respublikos teritorijoje, todėl asmenys, žiūrėdami arba platindami žinią apie tą žiūrėjimą, pažeidžia Lietuvos Respublikos įstatymus. Tai jau vien ta žinia turėtų tikrai sudrausminti. Tai yra toks simbolinis aktas, labai labai džiaugiuosi, kad mes jį, tiek prieš pusantrų metų priėmę tą porą metų galiojusį ar galiosiantį, tiek dabar pailgindami jo veikimą, tikiuosi, visi kartu, suprasdami visą atsakomybę, priimsime. Tai nenustokime užkardyti visų šitų nusižengimų. Štai dabar, prieš keletą dienų, mes taip pat įregistravome vieną dėl Administracinių nusižengimų kodekso, kai įvairūs propagandiniai leidiniai arba prekės kerta Lietuvos muitinę ir taip pat turi būti užkardyti, o tie žmonės, kurie tai daro, turi atsakyti valstybei. Ačiū, ministre, kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiamieji, čia kvepia sovietmečiu. Kai klausėmės „Amerikos balso“ ir kitų radijų, buvo trukdžiai – ir cypė, ir kaukė, kad tiktai negalėtume girdėti. Dabar kalbate, kad visi, kad brandi, atsakinga visuomenė gali dalyvauti rinkimuose, turi žinoti visus plusus, minusus visų šalių, nepaisant to, neturėtų būti jokių priešų ir iš anksto nusistatymų, kad čia lietuvių tauta, piliečiai – priešai, kad kažko galima, kažko negalima, kad turi būti cenzūra. Kodėl, nėra logiškų paaiškinimų. Kodėl mes turime grįžti į sovietmetį?

PIRMININKĖ. Ar E. Gentvilas pageidauja? Prašom per centrinį.

E. GENTVILAS (*LSF*). Pageidauju per centrinį. Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu sveikiname kultūros ministrą S. Kairį, rytoj švęsiantį gimtadienį, o šiandien kol kas siunčiame S. Prūsaičio dainą „Tau ne 39“, nes tik rytoj. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Plojimai – gyvenimas po 39 tampa tik geresnis, galiu pasakyti. Vytatai, ar jūs ketinate? Pasirodė, kad norite sureaguoti. Apsispręsimė... (*Balsai salėje*) Prašom repliką.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Replika. Prieš tai žmogus kalbėjo, tai tie, kas girdėjo, neklausykite tokių žmonių. Iš tikrųjų šitas absurdas, kuris ką tik čia nuskambėjo, yra absoliučiai protu nesuvokiamas ir, be jokios abejonės, kenkia tiek mūsų valstybei, tiek ir mūsų nacionaliniam saugumui. Šiandien apskritai tokie komentarai yra nesuprantami, nesuvokiami. O ministrui „Ilgiausių metų“ rytoj giedosime.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tai, kaip ir minėjau, dėl retransliavimo draudimų pratęsimo apsispręsimė tam numatytu metu.

15.51 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 19, 20, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3541(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3542(2) (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-8 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3541(2). Pranešėja – ministrė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Dar viena iniciatyva, kuria siekiame stiprinti Lietuvos gynybos pramonę ir, tikiuosi, reikšmingai pakeisime ir Lietuvos saugumo, ir ekonominę situaciją. Iš tikrųjų mūsų gynybos pramonė auga ir ji auga ne tik dėl to, kad kaimynystėje vyksta žiaurūs įvykiai, bet ir apskritai mūsų įmonės, kurios specializuojasi inžinerinėje pramonėje, kai kur kitur, išbando vis naujus veiklos laukus ir natūraliai, žinoma, kylant paklausai, ar tai ginklų, ar tai ginklų komponentų, dvejopo naudojimo prekių produkcija Lietuvoje įvairėja. Ir štai dabar ką mes matome bendraudami su įmonėmis, kad daugybė jų orientuojasi būtent į dronų, ginklų priedėlių ir komponentų gamybą.

Mes visi visai neseniai susitelkėme dar vienai „Radarom“ iniciatyvai, kur kario paketą finansuodami iš tikrųjų pirkome būtent Lietuvoje pagamintą ginkluotę, kuri šiuo metu yra naudojama ukrainiečiams ginantis. Didžioji dalis šių produktų, kaip ir bet kuri kita ekonomikos rūšis Lietuvoje, iš tikrųjų yra eksportuojama. Natūralu, mes esame globali, atvira ekonomika ir iš esmės iš to uždirbame.

Dronai, ginklų priedėliai ir komponentai yra prioritetinės gynybos pramonės šakos ne tik Lietuvoje. Štai, pavyzdžiui, Ukraina planuoja išplėsti savo gamybą, kad galėtų gaminti 1 mln. dronų kasmet. Ką mes matome šiandien vykstančiame kare Ukrainoje? Kad per 1 savaitę Ukrainos dronai sunaikina 75 Rusijos tankus ir 101 artilerijos vieneta, tai yra daug pigesnės išmaniosios technologijos gali padaryti žalos už milijardus eurų ir JAV dolerių.

Dronų technologijos yra naudojamos ne tik ukrainiečių. Rusija, kuri vis dar, deja, apeidama sankcijas gauna prieigą prie technologijų, lygiai taip pat investuoja gana daug į dronus, į jų komponentus, į mikroelektroniką. Tai, ką mūsų partneriai, ką mūsų pačių žmonės, kurie yra Ukrainoje, randa fronte, kas, deja, žaloja Ukrainą iš Rusijos, yra gana pažangios technologijos.

Reikia keistis. Lietuva, kad apsirūpintų ir savo ginkluote, ir galėtų daugiau savo produkcijos eksportuoti, turi toliau naikinti barjerus, ką mes jau darome nuo savo kadencijos pradžios, barjerus, su kuriais susiduria mūsų gynybos ir saugumo pramonė. Aš tik priminsiu, kad visai neseniai panaikiname draudimą ir ribojimą kurtis laisvosiose ekonominėse zonose, mes spartiname procesus naujais projektais statybų ir žemėtvarkos srityje, kalbant apie stambias investicijas, o čia yra paketas, kuris padės būtent mano jau minėtiems dronų ir ginklų komponentų gamintojams geriau augti ir išsivirti pasaulinėse vertės grandinėse. Taigi šiais įstatymų pakeitimais mes iš esmės keičiame keturis dalykus.

Pirmas dalykas. Mes panaikiname dalį licencijų. Jeigu gamintojas gamina komponentą jau licencijuotam tiekėjui, tas komponentas Lietuvoje nebus licencijuojamas. Mes neišskiriame kapitalo: ir lietuviškoms, ir užsienietiškomis įmonėms, veikiančioms Lietuvoje, gaminančioms komponentus jau licencijuotiems, pavyzdžiui, Europos tiekėjams, neberekės licencijų ir tai yra gana didelis pakeitimas, kuris sutaupys laiko, sutaupys pinigų, sutaupys resursų ir paspartins augimą.

Antras dalykas yra testavimas ir technologijų išbandymas. Technologijos keičiasi ne metais, o tiesiogine to žodžio prasme – savaitėmis ir dienomis, kartais tas technologijas testuoti reikia greitai. Dėl to mes lengviname procedūras ir procesus, kaip išvežti jau čia sukurtas technologijas būtent bandyti ir eksponuoti, testuoti ir eksponuoti. Procedūros yra greitinamos ir iš esmės naikinami kai kurie pertekliniai leidimai su sąlyga, kad ta technologija sugrįš atgal į Lietuvą.

Mažiname biurokrtiją įdarbinant darbuotojus. Jūs nepatikėsite, tačiau yra daugybė reikavimų, kurie skirti darbuotojams, netgi netiesiogiai dirbantiems su ginklais. Net inžinierius, dirbantis su kai kuriais sprendimais, turi gauti įvairias sveikatos pažymas ir taip toliau. Mes kai kuriuos perteklinius dalykus šiais įstatymais eliminuojame. Tai reiškia mažiau biurokratijos ir popierizmo įmonėms.

Ir paskutinis dalykas, sakyčiau, taip pat gana svarbus, kad atsiranda įsipareigojimas tiems tiekėjams, iš kurių Lietuva įsigyja ginkluotės, technologijų, steigti čia, Lietuvoje, juridinį asmenį tam, kad produktų techninė ir garantinė priežiūra būtų atlikta Lietuvoje. Galima to nedaryti, tai gali atlikti Lietuvos tiekėjai.

Tokie pagrindiniai keturi pakeitimai, jie yra aptarti su mūsų gynybos pramonės įmonėmis, su mūsų institucijomis. Labai dėkoju dar 33 Seimo nariams, kurie savo parašais parėmė šitą iniciatyvą. Kviečiu palaikyti ir greitai, operatyviai priimti sprendimus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūsų paklausti norėjo A. Skardžius, bet jo salėje nematau. O visi kiti, rodos, yra įtikinti. Ačiū ministrei.

A. ARMONAITĖ (LF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų už kalbėti irgi nėra užsirašiusių. Apsispręsimė balsavimo metu.

Dabar einame prie dar vieno darbotvarkės klausimo, priešpaskutinio darbotvarkės klausimo. Kolegos, noriu pagarsinti, kad išgirstumėte ir kolegoms perduotumėte, kad balsavimas prasidės, tikėtina, apie 16 val. 20 min.

15.58 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 57, 58 straipsnių pakeitimo ir 57¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3335 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-11 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektas Nr. XIVP-3335. Pristatyti įstatymo projektą kviečiu V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, teikiu įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kelių straipsnių pakeitimo projektą. Nors migracijos klausimai Lietuvoje jau kurį laiką yra ir svarbūs, ir aktualūs, ir šiandieną vieną kitą projektą ta tema svarstėme, tačiau dažniausiai jie yra svarstomi būtent ribojimo ir griežtinimo linkme. O daugelis Europos Sąjungos valstybių narių revizuoja savo darbo imigracijos politiką laikydamos, kad darbo imigracija yra viena iš priemonių ekonomikai gaivinti ir skatinti. Šių valstybių praktika rodo, kad protingai reglamentuojama, šalies ilgalaikius interesus atitinkanti imigracija ne tik neišstumia vietinių gyventojų ir netrukdo grįžti išvykusiems, o priešingai – ji gali didinti ekonomikos potencialą, pritraukti investicijų ir daryti šalį patrauklesnę jos piliečiams.

Kelis dešimtmečius trukusi didelė emigracija iš Lietuvos ir jos sukeltos pasekmės skatina galvoti apie racionalią imigracijos politiką. Taip pat ir Lietuvos verslo asociacijos nuolat ir pagrįstai akcentuoja, kad ženklus darbo jėgos trūkumas neleidžia Lietuvos įmonėms išnaudoti viso savo potencialo ir užkerta kelią planuoti plėtrą, neigiamai atsiliepia ir darbuotojams, kurie ilgai išdirbę vienoje ar kitoje įmonėje turi tinkamų įgūdžių ir patirties, tačiau negali judėti karjeros laiptais aukšty, nes nėra kam perimti jų vykdomų funkcijų.

Be to, Lietuva dėl darbuotojų iš trečiųjų šalių konkuruoja, suprantama, ir su kaimyninėmis valstybėmis ir šią konkurencinę kovą dažnu atveju pralaimi. Pavyzdžiui, ženkli dalis Lietuvoje dirbančių užsieniečių įdarbinami Lenkijoje, o Lietuvoje dirba komandiravimo ar subrangos pagrindais. Tokiais atvejais mūsų valstybės biudžetas praranda pajamas, nes tokie darbuotojai moka mokesčius ne Lietuvoje.

Pagal galiojantį Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Lietuvos darbdaviai, kuriems nepavyksta reikiamo darbuotojo surasti Lietuvoje ar Europos Sąjungos valstybėse, turi teisę įdarbinti užsieniečius iš trečiųjų šalių. Šį procesą turi padaryti greitesnį ir paprastesnį kiekvienais metais Užimtumo tarnybos tvirtinamas trūkstamų profesijų sąrašas. Bet šią galimybę šiek tiek apriboja Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatoma galimų įdarbinti užsieniečių kvota. Paprastai metams įpusėjus ši kvota būna jau išnaudota, jos peržiūra užtrunka, o, be to, ir galima tik kartą metuose.

Norėčiau priminti, jog kai kvotos buvo įvestos, tam prieštaravo migracijos ekspertai. Tai buvo tiesiog politinis praeitos kadencijos sprendimas. Praktikoje tokia sistema sukuria nereikalingą biurokratinę naštą ir papildomas išlaidas darbdaviams bei valstybei, tai yra Užimtumo tarnybai, Migracijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos. Pavyzdžiui, 2021–2022 metais tarptau-

tinių reisų vairuotojams nustatyta kvota baigėsi vasarą ir tada visi darbdaviai turėjo kreiptis į Užimtumo tarnybą, mokėti papildomas valstybės rinkliavas ir gauti užsieniečiams leidimus dirbti, nors akivaizdu, kad Lietuvoje iki metų pabaigos taip ir neatsirado vietinės darbo jėgos, kad užpildytų trūkstamas vietas.

Taigi trūkstamos profesijos todėl ir įtrauktos į trūkstamų profesijų sąrašą, nes Užimtumo tarnyba jau yra nustačiusi, kad vietos rinkoje tokių profesijų trūksta ir jų, išnaudojus užsieniečių kvotą, darbo rinkoje savaime neatsiranda. Užimtumo tarnyba trūkstamų profesijų sąrašą tvirtina kasmet. Vadinasi, ji kasmet atlieka darbo rinkos tyrimą ir kasmet įsitikina, kad vietinės darbo jėgos nepakanka, jei taip iš tiesų yra viename ar kitame sektoriuje.

Todėl šiuo projektu drauge su kolegomis iš frakcijos ir siūlome atsisakyti kvotų sistemų. Atitinkamais kalendoriniais metais užsieniečiai būtų atleidžiami nuo pareigos įgyti leidimą dirbti, jei jų profesija tais metais yra įtraukta į profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis.

Prašau jūsų pritarimo šiam projektui po pateikimo. Žinoma, esu pasirengusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke, šiandieną jau ne pirmas įstatymas, kuriame iš tikrųjų kalbame apie kvotas. Neseniai pateikė vidaus reikalų ministrė įstatymą, kuriame iš tikrųjų kalba apie tam tikras kvotas. Jūs apskritai norite atsisakyti? Savaime suprantama, rinkos spaudimas dėl darbo jėgos didelis, tačiau mes negalime savęs turbūt lyginti su, tarkime, ten Vokietija arba kitomis Europos šalimis, nes jų turbūt geopolitinė situacija gana kitokia. Tai nemanote, kad galbūt ir liberalizuojant darbo rinką reikėtų stiprinti sistemą, kuri vis dėlto prižiūrėtų, kad į mūsų darbo rinką kartu su gerais norais nepatektų tie, kurie gali kenkti nacionaliniam saugumui? Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų abipusio to kio sprendimo – galbūt ir suteikti galimybę ateiti į darbo rinką, bet ne bet kam? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Suprantama, kad tai nėra paprasta sritis. Mes turime, mano galva, ieškoti būdų vykdyti tokią racionalią imigracijos politiką. Šiuo atveju tikrai neįžvelgiu mūsų siūlyme kokio nors tokio labai drastiško liberalizavimo. Kaip tik kalbama apie tai, kad neapkrautume nereikalingais biurokratiniais uždaviniais ne tik darbdavių, bet ir valstybės institucijų. Kaip jau minėjau per pristatymą, Užimtumo tarnyba tvirtina kasmet trūkstamų profesijų sąrašą. Tai yra ir tam tikras saugiklis, ir indikacija, kokių darbuotojų reikia. Ir tas galbūt dvigubas tvirtinimas, kuris kyla iš kvotų, yra nebūtinai ir nereikalingas, mūsų manymu, tiesiog neracionalus, todėl manyčiau, kad to atsisakymą reikėtų pasvarstyti. Suprantama, kad po pateikimo galbūt komitetuose koks nors kitas pavidalas atsirastų to mūsų teikiamo įstatymo projekto, bet pati idėja, mano galva, tikrai yra verta dėmesio, nes apkrauti papildoma biurokratine našta mūsų institucijas didelės prasmės tikrai nematome.

PIRMININKĖ. T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju. Viešojoje erdvėje migracijos reiškinys yra apaugęs neigiamomis nuostatomis ir tos neigiamos nuostatos liečia ne tik nelegalią, bet ir legalią darbo migraciją. Pavyzdžiui, mes kalbame apie aukštos pridėtinės vertės darbuotojus, bet, tarkime, relokuotų IT įmonių darbuotojai, kurie per metus sumoka apie 90 mln. mokesčių į biudžetą per darbo santykius ir PVM, vis tiek traktuojami kaip kažkoks žalingas reiškinys. Tokios neigiamos konotacijos pavyzdys buvo ir prieš tai teiktas projektas, kur siūloma griežtinti kvotą, vadinasi, ją fiksuoti konkrečia skaitine išraiška, neatsižvelgiant į darbo rinkos poreikius. Man atrodo, toks reguliavimas yra žalingas, nes jis neatliepia galimybės pasinaudoti migracijos reiškinio keliamu ekonominiu potencialu. Mano klausimas būtų: kaip manote, kas yra atsakingas už tokį neigiamą požiūrį į legalią darbo migraciją Lietuvoje ir kaip tą neigiamą požiūrį reikėtų bandyti transformuoti, pabrėžiant ir teigiamus, ekonomikai naudingus darbo migracijos aspektus?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Mano galva, kadangi dabar kalbame rinkimų laikotarpiu, akivaizdu, 2024 metai yra rinkimų metai Lietuvoje, tai yra ypač žemai kabantis vaisius daugeliui politikų gąsdinti migracijos reiškinį keliamais tariamais pavojais. Aš būčiau linkusi taip pat pasisakyti visų pirma už racionalią migracijos politiką, kuri apima, be jokios abejonės, ir nereikalingų biuro-

kratinių suvaržymų atsisakymą, kai kalbame apie darbo imigrantus, ir kartu už tai, kad politikai jaustų atsakomybę ir suprastų, kad nereikalingos baimės tiktai skaldo ir didina įtampas.

PIRMININKĖ. L. Nagienės nėra. Tuomet K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Dėkoju už galimybę paklausti. Iš tiesų sveikinu, labai reikalingas ir svarbus projektas. Neabejoju, kad gausite visus Laisvės frakcijos balsus, tikiuosi, ir Liberalų sąjūdžio visus balsus gausite. Aš norėjau paklausti: jus paliekate... panaikinate kvotas pagal profesijas, bet galbūt mes galime Lietuvoje žengti žingsnį ir dar toliau, nes argi iš tiesų tas trūkstamų profesijų sąrašas nėra toksai tam tikra prasme ir lengvai apeinamas, ir sunkiai nustatomas, toks lobistinis dalykas, ko trūksta, ko netrūksta? Vis dėlto ar ne pats verslas gali suprasti, kokios konkrečios pareigybės jam trūksta? Tų profesijų riba yra tokia labai, pavadinkime, kartais labai sunkiai nustatoma, kur čia baigiasi viena profesija, kur prasideda kita. Tai ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Be jokios abejonės, žvelgiant į dabartį ir ateitį, visiškai sutinku, kad profesijos, tos ribos tarp profesijų išsitrina ir galbūt ne visi klasifikatoriai visiškai tiksliai jas gali nustatyti, apibrėžti. Tačiau, atsakydama į jūsų pagrindinį klausimą, manyčiau, kad ateityje gali būti svarstomi įvairūs variantai. Dabar gi tikrai manau, kad būtų nemažas žingsnis į priekį pradėti svarstyti kvotų atsisakymą, jeigu šiandien tokia būtų Seimo valia.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke, logiška jūsų yra kalba, nes jūs liberalios pozicijos atstovė esate, bet man šiek tiek keista, kad iš konservatorių nuskambėjo Vidaus reikalų ministerijos pristatyta dėl kvotų ir, sakykime, nagrinėjama, dabar jūs pristatote registrą be kvotų pagal ekonominį sąrašą. Dabar negirdėjau dar nei iš jūsų, nei iš gerbiamos vidaus reikalų ministrės, ką mano Pramonininkų ir darbdavių konfederacija šituo atžvilgiu, kiek yra suskaičiavę ir kuris tas kelias būtų geresnis. Manau, kad gal prieš tai reikėtų šiek tiek pasiderinti tas pozicijas, nes paskui, priėmus teisės aktą, aišku, komitete bus derinama, bet signalai tokie siunčiami ir bet kokiam verslui reikia kažkaip orientuotis erdvėje ir mąstyti žiūrint į priekį.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Aš manau, neturėtų stebinti, kad ideologiškai teikiami projektai gali būti skirtingi. Šiandien tiesiog ir pati darbotvarkė, Seimo posėdžio sudarymo logika yra tokia, kad visi įstatymų projektai, kurie yra susiję su tuo pačiu įstatymu, yra teikiami vieną popietę ir Seimas turi galimybę apsvarstyti ir priimti savo sprendimą. Kalbant apie jūsų užduotą klausimą, nesikonsultavau su konkrečiai jūsų minėta organizacija ir žvelgiu į šį projektą drauge su kolegomis, kaip ir sakiau, kaip į labiau nereikalingos biurokratijos atsisakymą, netgi žvelgiant ne iš verslo, o ir iš valstybinių institucijų pozicijos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkei už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šiuo metu galioja tvarka, numatanti kvotas, kiek užsieniečių gali atvykti dirbti į mūsų šalį. Taip pat sudaromas ir trūkstamų profesijų sąrašas, kokių profesijų darbuotojų Lietuvoje trūksta. Manau, kad toks dvejopas reglamentavimas yra perteklinis, nes tam tikrų profesijų darbuotojų Lietuvoje vis dar trūksta. Pavyzdžiui, ilgųjų reisų vairuotojų, dėl kurių Lietuvos vežėjams tenka konkuruoti su visomis Europos Sąjungos šalimis, kuriose jų taip pat trūksta. Šiuo įstatymo projektu sumažintume biurokratinę naštą panaikindami kvotas, sudarytume galimybes užsieniečiams atvykti į Lietuvą pagal patvirtintą trūkstamų profesijų sąrašą ir įdarbinti juos tose srityse, kuriose darbuotojų smarkiai trūksta. Kviečiu palaikyti šį pateiktą įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

16.11 val.

Lukiškių aikštės Vilniuje memorialinio statuso įstatymo Nr. XIII-3202 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-726 (pateikimas)

Dabar bus paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas, po kurio pradėsime balsavimą. Į tribūną kviečiu E. Gentvilą. Dėl protokolo turiu įvardinti. Darbotvarkės 2-14 klausimas – Lukiškių aikštės Vilniuje memorialinio statuso įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-726. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ačiū kolegoms iš dešinės, kad šį ryt neišbraukėte klausimo iš darbotvarkės, kaip buvo padaryta prieš savaitę. Suprantu niekingą ateitį šito projekto artimiausio balsavimo metu, nes pozicijos yra tokios, jos pademonstruotos praėjusioje kadencijoje. 2020 metų birželio mėnesį, kai valstiečiai pasiūlė priimti Lukiškių aikštės įstatymą, už tą įstatymą balsavo visa galinga tuometinė Valstiečių frakcija, didžiulė Konservatorių frakcija, iš jų tą dieną buvusių salėje nebalsavo tik G. Landsbergis. Visas Liberalų sąjūdžio sąrašas praėjusioje kadencijoje nepalaikė šito įstatymo.

Šiandien siūlau tą įstatymą pripažinti, laikyti negaliojančiu. Kodėl? Įstatymas, kaip minėjau, priimtas 2020 metų birželio mėnesį. Aš įregistravau siūlymą panaikinti, atšaukti tą įstatymą 2021 liepos mėnesį. Teisės departamentas tada parašė išvadą, kad įstatymas dar per trumpai galioja, kad būtų galima teigti, kad jis yra ydingas ir nereikalingas. Tai gerai, aš palaukiau dar trejus metus. Dabar jau beveik ketveri metai, kaip šitas galiojantis įstatymas neveikia.

Jeigu jums mažai ketverių metų, žiūrime, koku pagrindu atsirado tas 2020 metų įstatymas. Jis atsirado 1999 m. vasario 11 d. Seimo nutarimo pagrindu. Tas 1999 metų Seimo nutarimas yra perkeltas į 2020 metų įstatymą kaip bazė. Ir štai tame 1999 metų Seimo nutarime yra 1 straipsnis, kuriame pasakyta: Lukiškių aikštė Vilniuje formuojama kaip pagrindinė reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė. Tas pats yra perkelta į 2020 metų įstatymą. Jeigu kam nors mažai ketverių metų, tai, noriu pasakyti, yra norminis aktas nuo 1999 metų, jis galioja daugiau kaip 25 metus ir nieko dėl to Lukiškių aikštėje neatsitiko. Kitaip sakant, neveikia nei Seimo nutarimas, nei jo pagrindu prieš ketverius metus Seimo priimtas įstatymas.

Manau, kad tas įstatymas tiesiog pademonstruoja ydingą įstatymų leidybos iniciatyvą – kiekvienai aikštei po įstatymą. Tuoj prieisime, ir kituose miestuose politikai nutars, kad reikia įstatymais reglamentuoti, kas toje aikštėje turi būti, kaip, pavyzdžiui, reglamentuota šitame įstatyme, kad Lukiškių aikštė, jos tvarkymas negali prieštarauti viešajai tvarkai ir gerai moralei. Atleiskite, kas yra gera moralė? Aš čia garsiai ir piktai šneku, kas nors sakys, amoralu, man atrodo – ne. Atleiskite, tokie subjektyvūs dalykai iš viso yra ne įstatymais reglamentuojami.

Ir štai kas atsitinka, kai įstatymas pabando nustatyti tokį dalyką. Kultūros ministerija organizavo aikštės skulptūrinės kompozicijos konkursą ir nugalėtoju paskelbė skulptoriaus A. Labašausko projektą. Tačiau... (*Balsai salėje*) Nereplikuok, Audroniau. Tačiau politikams nepatiko tai, ką jaunas skulptorius A. Labašauskas sukūrė. Pasakė: aikštėje turi būti pagrindinis akcentas Vytis. Žinote, tai yra viduramžiai arba totalitariniai laikai, kai politikai menininkams ir architektams pasako, kas turi stovėti toje aikštėje. Taip ir pasielgė politikai. Į menininkų, architektų, skulptorių, dailininkų, kūrėjų nuostatas nusispjauti – viską nuspręs politikai. Tai štai politikai ir nusprendė: negali būti „Laisvės kalvos“, kurią sukūrė A. Labašauskas, – turi būti Vytis vienaip ar kitaip.

Ką padarė skulptorius A. Labašauskas? Kreipėsi į teismą. Teismas nustatė, kad skulptorius A. Labašauskas visiškai pagrįstai laimėjo tą konkursą ir jo meninės išraiškos akcentai turi atsirasti Lukiškių aikštėje.

Tačiau Seimas yra priėmęs įstatymą, kuriame turi būti numatytas Vytis, nes taip nori politikai. Atleiskite, tokius įstatymus ir tokią įstatymų leidybą aš laikau prieštaraujančiais meninės saviraiškos laisvei ir parodančiais politikų norą totalitariškai diktuoti menininkams ir kūrėjams. Todėl aš sakau, 25 metus egzistuoja norminis reglamentavimas: iš pradžių – aukščiausiu, atsiprašau, Seimo nutarimu, vėliau – jau ir įstatymu. Ir nieko dėl to neatsitinka, neatsitiko šitoje aikštėje ir neatsitiks, nes ne politikams nurodinėti meno žmonėms, kas turi atsirasti viešosiose kultūrinėse, architektūrinėse erdvėse. Tuo labiau kad, dar kartą kartoju, jau kertasi su teismo priimtu sprendimu šita pozicija, kurią Seimas pabandė prieš 25 metus nutarimu, prieš ketverius metus – įstatymu įforminti. Nėra perspektyvos tokiai įstatymų leidybai. Kolegos, būdami demokratinės visuomenės parlamentas, demokratinės valstybės parlamentas, atšaukime šitą įstatymą, kuris neveikia ir neveiks. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, Audroniau. Panašu, kad tai vienas ryškiausių šios dienos darbotvarkės klausimų. Labai didelis būrys norinčių pasisakyti. Pirmasis – T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū, puiki iniciatyva, ketinate atšaukti antikonstitucinį įstatymą. Jis, visų pirma, pažeidžia savivaldos teisę reguliuoti viešąsias erdves, esančias savivaldybėje.

„Kiekvienai aikštei po įstatymą!“ – oponentai tikriausiai statys... sakys. Na ir, aišku, dar reikia prisiminti, kad tas įstatymas buvo priimtas skubos tvarka. Tai A. Širinskienė, kaip skubos anti-apologetė šitame Seime, praeitoje kadencijoje nematė jokių bėdų skubos tvarka priimti įstatymus pagal pono R. Karbauskio užsakymus.

O aš dar ir sveikinu poną E. Gentvilą, kad jis iš tiesų prisiminė liberalizmo principus, nupūtė dulkes ir bandė mums paaiškinti, kad Teisės departamentas jums anksčiau neleido pateikimo daryti. Bet, Eugenijau, ar nėra taip, kad tikrosios priežastys yra tai, kad artėja Europos Parlamento rinkimai? Ačiū. (*Balsai salėje*)

E. GENTVILAS (LSF). Na, bet aš sakyčiau: toks jaunas ir jau toks įžvalgas! Be abejo! (*Juokas*)

PIRMININKĖ. Neplėtosite daugiau? Atsakėte, supratau. M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Norėčiau paklausti, kaip įstatymo pakeitimai gali pakeisti ir paveikti Vilniaus miesto ir jo gyventojų kasdienį gyvenimą ir ką tai atspindi apskritai mūsų politikos tendencijose?

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Monika, manęs nejaudina. Aš manau, kad kiekviena savivaldybė pati sugebės susitvarkyti be įstatymų leidėjų kišimosi. Tai šiuo atveju tikrai tiek, kad įstatymų leidėjai patraukia savo ilgas ir plaukuotas rankas nuo savivaldos reikalų ir teisių spręsti savo reikalus.

PIRMININKĖ. V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Didžiai gerbiamas signatare, ne apie Europos Parlamento rinkimus, tačiau man tikrai būtų įdomu jūsų įžvalgos, kaip jūs įsivaizduojate tą aikštę? Kokia jinai būtų asmeniškai jums, kaip Lietuvos nepriklausomybės pamatus dėjusiam asmeniui? Kokia turėtų būti ta Lukiškių aikštė? Juk puikiai prisimename, kas joje buvo visai neseniai, okupacijos metais. Kokia būtų jūsų vizija? Tikrai pasidalinkite su mumis, būtų labai įdomu ir naudinga. Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Aš ne menininkas, ne architektas, net ne vilnietis – aš viso labo politikas, plataus profilio kuklus politikas. Ne man spręsti, kas toje aikštėje turi būti. Čia kažkaip jūs vėl norite mane išprovokuoti, kad aš kaip politikas pasakyčiau, kas turėtų būti šioje aikštėje. Tam yra menininkai, architektai, urbanistai. Jie nuspręs, gerbiamas Viliau, be manęs ir be tavęs. Duokime jiems laisvę.

PIRMININKĖ. S. Tumėnas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš, beje, net ir Klaipėdoje, kur gyvenu, nesikišu, kas turi būti kokioje aikštėje, net meru būdamas nesikišau. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Stasy, prašau.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas intelektualė Eugenijau, tikiu, kad jūs toks esate, ypač netikėta girdėti tokį neintelektualų tekstą iš jūsų. Na, juk jūs pats puikiai žinote, kad tas įstatymas atsirado ne iš gero gyvenimo, jis atsirado tam, kad neatsirastų įvairių abejotinos vertės dalykų, pliažų, afrikų, kokių nors egzotinių medžių, nudistų ir panašiai. Ar nereikėtų daugiau kalbėti apie mūsų istorinę atmintį, kad ta aikštė yra sakralinė Lietuvos aikštė, kad ji mena čia vykusias žudynes carinės Rusijos epochoje? Daugybę galiu išvardinti dalykų. Ar ne apie tai reikėtų kalbėti? Man regis, ar jūs nesutiktumėte, geriau palikime ramybėje tą istorinę, svarbiausią Lietuvos aikštę, ieškokime, kaip įprasminėti mūsų istoriją. Ar jums neatrodo, kad reikėtų daugiau kalbėti apie tai, kas čia darosi mūsų kieme? Mes nesugebame sutvarkyti to, kas susiję su Sausio 13-osios erdve, netvarkome piramidės, visų šitų irgi istorinių vietų. Ar ne svarbiau ir kasdieniškiau būtų pirma tai sutvarkyti? Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Kadangi jūsų toks paprotys, prašom atskiru įstatymu reglamentuoti šios aikštės sutvarkymą. Kas draudžia? Aš manau, mes palikime miesto meno kūrėjų valiai spręsti. Lukiškių aikštės istoriją, skausmingą istoriją Lietuvos istorijoje, tikrai žinau, bet pasižiūrėkite, tiek 1999 metų nutarimo, tiek 2020 metų įstatymo 1 straipsnis sako: „Aikštė yra pagrindinė reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė.“ Jeigu tai pasakyta įstatymu, ar aikštė tapo pagrindine reprezentacine Lietuvos valstybės aikšte? Na, pasakykite. Kuo ji tapo pagrindine valstybės aikšte? O kodėl ne Simono Daukanto, ne Katedros, ne Rotušės aikštė? Kodėl ne laikinosios sostinės aikštės?

Turiu omenyje Kauną. Ima įstatymų leidėjai ir pasako: tai yra pagrindinė reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė. Ir kas iš to? Lieka tuščia deklaracija. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Gerbiamas charizmatiškasis ne menininke, ne architekto, ne istorike, politike iš Klaipėdos Eugenijau, tikrai paties labai įdomu yra klausytis įvairiais klausimais. Jūsų liberalizmo linija tikrai yra labai aiški. Bet man Lukiškių aikštė yra Konstitucija, aš ją galiu sulyginti su Konstitucija. Sostinė yra mūsų visos Lietuvos sostinė. Viena pagrindinė pamatinė vertybė kaip aikštė, kuri patyrusi istoriją, sunkią, gaudžią, kruviną. Na, kai neseniai atsidūrė tas pliažas ir panašiai, tuo metu vis dėlto nebuvo lengva vaikščioti. Aišku, jaunimas kitaip galvoja, bet mes turime perduoti iš kartos į kartą kaip ir tą Konstituciją, kuri yra kaip pamatas. Jūsų požiūriu, ateityje, po 30 metų, kas nors ateis čia, į tribūną, ir pasiūlys Antakalnio kapinėse ką nors daryti. Taip išeina dabar, nes ta aikštė vis tiek turėjo gana sunkią, kruviną istoriją.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš nežinau, ką jūs čia norėjote pasakyti, kas bus po 30 metų. Jūs spėliokite, aš nespėliuoju, o sakau, kas įvyko per 25 metus. Neįvyko nieko, nepaisant to, kad Seimas pabandė reglamentuoti, neįvyko nieko. Man atrodo, neįvyks ir toliau nieko. Palikime laisvę savivaldai ir kūrėjams spręsti. Atsiprašau, Robertai, kai bandai sakyti, kad čia yra Konstitucija, Vilnius – Lietuvos sostinė, nekvestionuoju, aš kvestionuoju politikų norą įvardinti pagrindinę Lietuvos aikštę. Iš to nieko neatsitinka. Čia nėra mano koks nors antikonstitucinis burnojimas. Aš pripažįstu Konstitucijos nuostatą, kad Vilnius – istorinė Lietuvos sostinė, ir ji nekvestionuojama, neabejotina, o bandymas reglamentuoti Lukiškių aikštę, mano manymu, yra įstatymų leidybos kvailystė.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Man susidaro toks įspūdis, kad šita Vilniaus aikštė tapo liberalių partijų fetišu prieš rinkimus, nes kažkodėl ta garsioji maudynių vieta ir pliažas atsirado būtent rinkimų laikotarpiu. Paskui turėjome ketverius ramius metus, kuomet niekas nebenorėjo jokio pliažo daryti ir netgi pamiršdavo žolę nupjauti. Dabar vėl turime rinkimų išvakarės – senas projektas vėl yra ištraukiamas ir bandoma sakyti, kad mes esame už kūrybos laisvę, už savivaldą ir kitus dalykus, nors kažkodėl ketverius metus dėl to buvo tylu. Kolega, ar jūs nemanote, kad taip tiesiog bandote labai pigiai pavogti Laisvės partijos balsus, nes vis dėlto reikia pripažinti, kad Laisvės partija, jeigu ne tas pliažas, tai vargu ar šiandien ir sėdėtų?

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerai. Ačiū irgi už įžvalgas. Aš noriu pasakyti, kad lygiai taip pat burnojau prieš tokį reglamentavimą, kai 2000 metų birželį buvo priimamas šitas įstatymas. Dar kartą sakau, nė vienas Liberalų frakcijos narys nebalsavo. Aušrinės tuo metu jau nebuvo Liberalų frakcijoje, bet irgi nebalsavo. Dar daugiau: kai laisviečiai įkūrė tą pliažą 2020-ųjų vasarą, aš burnojau ant Laisvės partijos ir su R. Šimašiumi feisbuke pasibarėme. Nemanykite, kad man tai patiko, bet man nepatinka politikų noras liūti ten, kur nėra politikų darbas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi laikas beveik išseko, tai paskutinis klausia A. Ažubalis. (*Balsai salėje*) Dabar tai paklausysime.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Nieko... (*Balsai salėje*) Klausykite, gerbiamas Eugenijau, žiūrėkite, niekas nevyksta Lietuvoje ir pasaulyje be politinės valios. Ir šiandieninė situacija Lukiškių aikštėje yra nulemta tos politinės valios. Jūs gal neatsimenate, bet buvusi kultūros ministrė (tokia buvo) tik dėl jai vienai žinomų priežasčių, aš manau, matyt, kad išvengtų tų pačių menininkų, organizavo ne konkursą (jūs labai netiksliai kalbate), o organizavo vadinamąsias kūrybines dirbtuves, o tai leido nepakviesti nei Architektų sąjungos, nei Dailininkų sąjungos. Tada atsitiko tai, kas atsitiko, ir turėjome tą tvartelį. Štai koks jums rezultatas. Tada, kad apsigintų nuo panašių tos ponios eksperimentų, Seimas buvo priverstas priimti tokį įstatymą. Taigi kaltinkite politinę valią, kuri šiuo atveju pasireiškė labai iškreiptai. Ačiū.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ta politinė valia dar 1999 metais pademonstruota, dar L. Ruokytės, kaip kultūros ministrės, nebuvo pašvaistės, bet man ta ministrė labai patiko, žinote, vienu požiūriu, nes 2017 metais jinai pasakė: iki šiol Lietuvos kultūra buvo griauinama 27 metus. Tiesą sakant, mes ją faktiškai išvijome iš frakcijos posėdžio, nors patys buvome pakvietę. Aš ironizuoju. Aišku, negalėjo patikti. Bet atsakas, kurį jūs, kaip politikai, pabandėte duoti, yra beviltiškas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi dėl motyvų už – T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Šitas svarstomas klausimas yra fantastiškai įdomus, nes svarstant šią klausimą susitinka dvi skirtingos Lietuvos visuomenės vizijos. Joms skirtingai atstovaujantys politikai nebando paneigti sakralaus Lukiškių aikštės statuso ir lietuvių tautos skausmo, kurį liudija ir matė ta aikštė. Išsiskiria tik požiūris į tai, kaip istorinėje atmintyje mes įprasminsime tą skausmą, kurį toje aikštėje patyrė mūsų tauta. Viena pusė sako, kad ten reikia padaryti tuščią, šaltą ir sakralią erdvę, tos erdvės viduryje pastatyti didelį arklių, o einant pro šalį verkti ir minėti lietuvių tautos skausmą. O kita pusė sako, kad geriausias atsakas į tai, ką patyrė mūsų tauta okupantų rankomis, yra grąžinti tą vietą Lietuvos žmonių džiaugsmui, kad ten ateitų vaikai, kad ten bėgtų fontanas, kad ten dvi savaites per metus atsirastų plažas ir kad žmonės ten atėję švęstų laisvę. Aš kviečiu visus kolegas Seime švęsti laisvę, grąžinti Lukiškių aikštę Lietuvos žmonėms ir politikams mažiau nurodinėti, kaip mes visi turime gyventi ir kaip visi turime jaustis laimingi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Pirmiausia T. V. Raskevičiui norėčiau pasakyti, kad nėra korektiška Vytį vadinti kažkokiu arkliu, tikrai nei šis, nei tas, šokas girdėti tokias paraleles. Gerbiamas Eugenijus šiandien tiek pritvinkęs minčių ir idėjų, matosi, kad jam jau susikaupusios seniai tos mintys buvo, jis išsakė. Bet, gerbiamas Eugenijau, aš dar kartą sakau – ne iš gero gyvenimo atsirado tas įstatymas. Aš irgi niekada nemėgstu, kai kuriami įstatymai vienam žmogui, vienai asmenybei ar vienai aikštei. Šitas įstatymas atsirado kaip tokia atsvara, kaip saugiklis, kaip savotiškas stabdys, kai ten prasidėjo tie tokie įvairiausi neaiškūs antivertybiniai procesai. Šiandien Audronius pasakė, kad buvo minčių, kaip įprasminti. Tai yra visos Lietuvos aikštė, bet, matyt, mums vis dėlto dar trūksta to kūrybiškumo, to kūrybos prado, kad mes sukurtume tokią atmintį ten, kad ji tiktų visai Lietuvai. Kaip Audronius čia pasakė, bandė atsirasti tvartelis, bandė atsirasti bunkeris ten, kaip visi puikiai žinome, bet jie tikrai nebuvo tokios kokybės. Dabar aš siūlyčiau nepritarti šitam siūlymui, o tiesiog pakentėti ir žiūrėti, kur toliau, ką Lietuva ir Lietuvos žmonės apsispręs įamžinti šioje pagrindinėje istorinėje Lietuvos valstybės aikštėje.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Dabar, kolegos, balsuosime. Pirmiausia ir pradėsime nuo šio klausimo – Lukiškių aikštės Vilniuje memorialinio statuso įstatymo projekto Nr. XIVP-726. Balsavimas pradėtas.

Užsiregistravo 84, balsavo 83: už – 35, prieš – 26, susilaikė 22. Po pateikimo nepritarta. Apsisprendžiame, ar tobuliname, ar atmetame. Tie, kas tobulina, balsuoja už, tie, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 82, balsavo 82: už – 48, prieš – 34. Iniciatoriai galės įstatymą patobulinti. Dabar replikos po balsavimo. Prašau. V. Aleknaitytė-Abramikienė.

V. ALEKNAITYTĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš labai apgailestauju, kad Lietuvos Respublikos Seime jos valstybiniai simboliai, konkrečiai – Vytis, mūsų valstybės herbas, daugybę šimtmečių puošęs ne tik Vilniaus, bet ir Krokuvos pastatų sienas, yra vadinamas tiesiog arkliu. Man būtų sunku įsivaizduoti lenkus, kad jie koku nors buitiniu paukščiu pavadintų savo herbą. Todėl aš turiu siūlymą kolegai, kurio pavardės aš nenoriu minėti, įstoti į Šaulių sąjungą, galbūt jūs ten būsite paauklėtas ir suprasite, kuo skiriasi valstybės simboliai nuo arklių.

PIRMININKAS. Dėl motyvų jau laukia A. Jakavonytė.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš noriu pabrėžti, kad tai yra valstybinė aikštė. Kodėl toje aikštėje turi būti paminklas? Turbūt ne visi žinote, kad švenčiant Lietuvos 100-metį dar gyvi partizanai ir tremtiniai palaidojo relikvijas, kurios buvo surinktos iš visų lietuvių kovų vietų, tai yra iš Latvijos, iš Lenkijos, iš Baltarusijos. Buvo pašventinta ir visi turėjo lūkesčių, kad ten iškils paminklas visiems kovotojams už Lietuvos laisvę, ne partizanams. Paminklas partizanams jau yra pastatytas Kryžkalnyje. Ta kalvelė buvo įžeidimas tų žmonių, kurie kovojo už Lietuvos laisvę, nes daugelio žūties vieta buvo būtent bunkeriai. Manau, kad čia ir valsty-

binė aikštė. Noriu paklausti, kodėl mes taip bijome to Vyčio? Visur važiuojame, važiuojame į Dakaro ralį – Vytis, visur, bet kažkodėl paminklo... Ir čia niekas nekalba apie konkretų nustatymą, koks tas paminklas, bet simbolis, kažkoks įterptas simbolis, turi būti Vytis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Per centrinį mikrofoną V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, pirmininke. (*Balsai salėje*) Tik padėkojau ir to galbūt pakako. Man atrodo, kiekvienos valdžios didžiulis teigiamas dalykas yra mokėti save apriboti, nelipti žmonėms ant galvų, nenaudoti visos galios, kurią mes turime, nepastatyti visų paminklų per vieną naktį – palikti tai ateities kartoms, suprasti, kad miesto erdvės yra demokratiškos, labai politiškų, ir nereikia galvoti, kad vieną ar kitą dalyką padarę, įkalę ten kuoliuką per amžius amžinuosius mes kažką paliudysime. Palikime tai spręsti ateities kartoms.

Būtent dėl to man atrodo, kad miesto demokratinės erdvės turi būti miesto. Yra labai liūdna, kad Seimas to nesupranta, kad nesupranta esminės miestų valdžios laisvės, kuri šiose žemėse yra jau kelis šimtus metų, ir bando savo ego pridengti, turbūt savo ego trūkumus pridengti šiais įstatymais. Ir nieko, atsiprašau, antivertybiško pliažė nėra. Stasy, artėja vasara, kviečiu apsilankyti pliažuose, gal jūs nesate ten buvęs.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Mes šioje kadencijoje pamatėme, kaip yra darkoma lietuvių kalba, simboliai, vertybės, niekinami, žeminami nepriklausomos valstybės signatarai. Dėl to, pasirodo, kad aikštė yra kaip simbolis, kaip saugiklis, mes ją turime saugoti kaip kalbą ir panašiai. Ką jūs parodėte, pasakėte iš tribūnos, gerbiamas Eugenijau, kad iš laisvų menininkų atimama teisė, tai nieko panašaus – ta teisė ir dabar lieka, tik yra tam tikros ribos šitoje vietoje, būtent šitoje vietoje. Menininkai gali kurti įvairiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir paskutinis – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Valstybės herbo Vyčio pavadinimas arkliu, matyt, yra klaida, aš taip vertinu, ir kolega, matyt, ją kaip nors ištaisys. Bet tai jūs buvote pastatę Trojos arklių iš smėlio mūsų reprezentacinėje aikštėje. Trojos arklių mūsų istorinei atminčiai, mūsų kultūrai.

PIRMININKĖ. Šiuo klausimu tiek. Einame prie kito balsavimo. Gal galime greitesniu balsavimo būdu apsispręsti?

16.39 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 57, 58 straipsnių pakeitimo ir 57¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3335 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3335. Truputį užstrigo. Tuojau, minutėlę. Prašom balsuoti dėl Užsieniečių teisinės padėties įstatymo projekto.

Užsiregistravo 77, balsavo 74: už – 42, prieš – 3, susilaikė 29. Po pateikimo yra pritarta. Siūloma taip: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – SRDK. Siūloma svarstyti šių metų birželio 4 dieną. Galime pritarti? Nematau prieštaraujančių.

16.40 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 19, 20, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3541(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3542(2) (*pateikimo tęsinys*)

Tuomet turime dar dėl dviejų paketų, atsiprašau, dėl trijų paketų apsispręsti. Darbotvarkės 2-8 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo projektas Nr. XIVP-3541. Nebuvo kalbančių prieš, tai gal galime bendru sutarimu? Ministrės A. Armonaitės pristatytas klausimas. Ačiū. Prieštaraujančių nematau, bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – NSGK. Siūloma svarstyti šių metų gegužės 9 dieną. Prašom. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Tik dėl to ir norėjau, kad anksčiau, gegužės 9 dieną. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gegužės 9 diena – Europos diena, bus simboliška apsvastyti šį Lietuvos saugumui svarbų klausimą.

16.41 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3633, Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3634 (pateikimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-7 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3633. Kadangi dėl motyvų buvo prieštaraujančių, tai balsuojame trumpuoju būdu dėl Rusijos ir Baltarusijos TV programų retransliavimo draudimo pratęsimo.

Užsiregistravo 82, balsavo 82: už – 78, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti šių metų birželio 6 dieną. Galime pritarti? Nematau prieštaraujančių.

16.42 val.

Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas Nr. XIVP-3629, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3630, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 21, 24, 25, 39, 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3631, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3632 (pateikimo tęsinys)

Tuomet einame prie dar vieno paketo, paskutinio. Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas Nr. XIVP-3629. Balsuojame.

Užsiregistravo 85, balsavo 85: už – 84, prieš nebuvo, susilaikė 1.

Dabar norite dėl komitetų pagarsinti? Taip. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti šių metų birželio 4 dieną. Visą paketą, taip.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pirmininke, ar galėčiau? Labai jums ačiū. Mes pasikalbėjome su abiejų komitetų pirmininkais. Galėtų būti Ekonomikos komitetas pagrindinis ir padaryti darbą. Ir galima tikrai anksčiau viską padaryti, nes kai kurie teisės aktai priimti išsigaliotų nuo priėmimo datos ir mes kai kuriuos dalykus jau galėtume pradėti greičiau nei liepos 1 dieną.

PIRMININKĖ. Tai NSGK jūs siūlote palikti papildomą ar iš viso nereikia?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). NSGK ir taip šventai pritaria tai idėjai.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti dėl vieno komiteto kaip pagrindinio – Ekonomikos komiteto? Svarstymo datą tuomet vis tiek paliekame tą pačią – birželio 4 dieną. Per centrinį mikrofoną K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Aišku, pritariu komiteto paskyrimui, bet tiesiog noriu pastebėti, kad tik L. Kasčiūnas paliko komitetą, deja, jo darbo efektyvumas gerai nukrito ir, deja, projektų nebe-gauname.

PIRMININKĖ. Ką darysi, toks gyvenimas, taip kartais būna. Tai fiksuojame, kad dėl viso Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projekto Nr. XIVP-3629 paketo pagrindinis Ekonomikos komitetas. Svarstymo data – birželio 4 diena. Labai ačiū.

Man rodos, išsėmėme darbotvarkę. Jeigu pageidaujate registruotis, galime registruotis.

Užsiregistravo 83 Seimo nariai. Skelbiu, kad birželio 18 dienos vakarinis posėdis yra baigtas. (Gongas) Gero vakaro.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 366 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 23 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kviečiu užimti darbo vietas. Pradedame rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*)

Dabar galime ir užsiregistruoti, kad būtų paskata pasiekti darbo vietas. Tai užsiregistruokime. Užsiregistravo 66 Seimo nariai.

Seimo Pirmininko pavaduotojo Pauliaus Saudargo kalba, prisimenant ilgametį Seimo narį, XIV Vyriausybės Ministrą Pirmininką, buvusį krašto apsaugos ministrą Gediminą Kirkilą

Gerbiami kolegos, posėdį pradėsime liūdna žinia. Mirė ilgametis Seimo narys, XIV Vyriausybės Ministras Pirmininkas G. Kirkilas. Eidamas 73-uosius metus staiga mirė ilgametis Seimo narys, buvęs Ministras Pirmininkas, krašto apsaugos ministras G. Kirkilas.

G. Kirkilas gimė 1951 m. rugpjūčio 30 d. Vilniuje. Mokėsi Vilniaus 23-iojoje vidurinėje mokykloje. 1978 metais baigė Vilniaus pedagoginį institutą.

VI–XI Seimo narys, ėjo Nacionalinio saugumo ir gynybos, Užsienio reikalų, Europos reikalų komitetų pirmininkų pareigas. Priklausė Lietuvos demokratinės darbo partijos, vėliau – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijai.

2006–2008 metais buvo Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas. 2004–2006 metais – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras.

G. Kirkilas paskelbė per 2 tūkst. publikacijų įvairiomis politikos, visuomenės gyvenimo temomis Lietuvos ir užsienio periodinėje spaudoje. G. Kirkilas apdovanotas daugeliu valstybės apdovanojimų.

Pagerbkime G. Kirkilą tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju.

10.03 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų Liudviko Narcizo Rasimavičiaus 85-ųjų ir Juozo Karvelio 90-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Gerbiami kolegos, šiandien paminėsime du Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarus. Tai gerbiamo L. N. Rasimavičiaus 85-ųjų ir J. Karvelio 90-ųjų gimimo metinių paminėjimai. Kviečiu šiuos signatarus pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju.

Pasidalinti prisiminimais apie signatarą kviečiu į tribūną Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą P. Giniotą. Prašau.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Petro Ginioto kalba

P. GINIOTAS. Ponas posėdžio pirmininke, ponios ir ponai Seimo nariai, ministrai, Kovo 11-osios Nepriklausomybės Akto signatarai, šio posėdžio dalyviai, paminėjime dalyvaujantys Nepriklausomybės Akto signatarų giminės ir artimieji.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos akto „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ signataras L. N. Rasimavičius gimė 1938 m. gruodžio 22 d. Alytuje. Kaip jis pats rašo, tarnautojos dzūkės ir mokytojo suvalkiečio šeimoje. Buvo antras vaikas, be metais už jį vyresnės sesers Jūratės, vėliau gimė brolis Antanas ir sesuo Rūta. Visas vasaras praleisdavo tėtės tėviškėje Sūsninkų kaime, mokėsi Kalvarijoje, Marijampolėje, 1956 metais Prienuose baigė vidurinę mokyklą, buvusią „Žiburio“ gimnaziją. Dėl to L. N. Rasimavičius manė, jog turi pakankamą pagrindą laikyti save suvalkiečiu.

Iš karto nepavykus įstoti į Vilniaus universiteto Teisės fakultetą, metus mokytojavo kaime, Klebiškio septynmetėje mokykloje, mokė vaikus muzikos ir lietuvių kalbos. 1957 metais įstojo į Teisės fakultetą ir išvyko į Vilnių. Mokydamasis dirbo Civilinės teisės katedroje, šoko universiteto liaudies ansamblyje. 1962 metais universitetą sėkmingai baigė. Sovietlaikiu baigus mokslus reikėjo atlikti vadinamąją darbo prievolę, todėl gavo siuntimą į Šakius dirbti rajono vykdomojo komiteto sekretoriumi. Ėmus stambinti rajonus, L. N. Rasimavičius tos prievolės atsikratė ir pradėjo stažuotis advokatūroje Klaipėdoje.

Nuo 1963 metų vidurio su nedidelėmis pertraukomis iki išrinkimo 1990 metų kovo mėnesį į Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatus dirbo advokatu Klaipėdoje, gyvendamas Palangoje. Į Sąjūdį įsijungė nuo pat jo kūrimosi pradžios. 1988–1989 metais buvo išrinktas Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Palangos miesto tarybos, o 1989 metų vasarą – Sąjūdžio Klaipėdos miesto tarybos pirmininku. 1990 m. kovo 4 d. L. N. Rasimavičius buvo išrinktas į Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą–Atkuriamąjį Seimą Kuršių rinkimų apygardoje Nr. 39 Klaipėdos mieste. 1990 m. kovo 11 d. L. N. Rasimavičius balsavo už Lietuvos Respublikos aktą „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“. Atkuriamajame Seime dirbo Teisinės sistemos komitete ir Konstitucinės saugos pakomitetyje, be to, buvo daugelio parlamentinių grupių, laikinųjų komisijų įvairioms problemoms spręsti nariu.

Nuo 1991 m. gruodžio 9 d. dirbo sudarytoje Laikinojoje komisijoje Konstitucijos projektui parengti. 1992 metų birželio viduryje, stringant rengiamam Konstitucijos projektui laikinojoje komisijoje, Lietuvos Respublikos Aukščiausiojoje Taryboje susidarė neformali tarpfraciniu pagrindu veikianti deputatų grupė, siekianti ieškoti ir rasti bendrų susitarimų prielaidų. Taip pradėjo veikti Konstitucijos problemų derinimo grupė, ji stengėsi parengti suderintą Konstitucijos projektą. Šioje grupėje aktyviai dirbo ir L. N. Rasimavičius. Deputatų grupės veikla buvo konstruktyvi ir 1992 spalio 12 d. Aukščiausiosios Tarybos deputatams įteiktas suderintas Konstitucijos projektas ir pradėtas svarstyti Aukščiausiosios Tarybos posėdžiuose.

Taip pat vienu iš svarbiausių darbų Atkuriamajame Seime L. N. Rasimavičius laikė kontaktų užmezgimą su B. Jelcinu, prisidėjimą rengiant dvišalę tarpvalstybinę sutartį su Rusijos Tarybų Federacine Socialistine Respublika ir 1991 m. liepos 29 d. dalyvavimą Lietuvos Respublikos oficialioje delegacijoje Maskvoje pasirašant sutartį tarp Lietuvos Respublikos ir Rusijos Tarybų Federacinės Respublikos dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų. Ši valstybinės delegacijos pasirašyta sutartis neabejotinai prisidėjo prie M. Gorbačiovo, nuolat grasinusio susigrąžinti Lietuvą į SSRS, griūties.

Po kadencijos Atkuriamajame Seime L. N. Rasimavičius tęsė savo profesinę veiklą ir iki 1997 metų dirbo privačiu advokatu Klaipėdoje. 1997–1998 metais buvo paskirtas laivų krovos akcinės bendrovės „Klaipėdos Smeltė“ akcininkų tarybos pirmininku. Nuo 1990 metų kovo mėnesio, privatizavus Klaipėdos laivų krovos kompaniją „Klasco“, buvo pakviestas Kovo 11-osios Akto signataro B. Lubio padėti jo vadovaujamai įmonei ir iki 2006 metų vadovavo šios įmonės Juridiniam skyriui. Vėliau vertėsi jūrinių organizacijų teisiniu konsultavimu.

2010 metais su dalimi šeimos narių atkūrė originalią giminės pavardę ir iš Rasimavičiaus tapo Rasimu. Pastaruosius keletą metų Liudvikas Narcizas buvo 2003 metais kovo mėnesį Klaipė-

dos krašte rinktų ar gyvenančių Kovo 11-osios Akto signatarų ir Atkuriamojo Seimo narių, daugiausia skatinamų B. Lubio, įkurto Kovo 11-osios Klaipėdos klubo prezidentas.

Žmona Loreta – medikė, šiuo metu pensijoje. Sūnus Mindaugas – farmacininkas, sūnus Algirdas – verslininkas.

L. N. Rasimas visą gyvenimą buvo susijęs su teisine, politine veikla. Jis ne tik aktyviai dalyvavo Sąjūdžio veikloje, bet ir baigęs politiko karjerą Seime teikė savo siūlymus, publikavo straipsnius aktualiomis socialinėmis, ekonominėmis, politinės padėties vertinimo temomis, siūlė sprendimo būdus, kaip pagerinti padėtį, tuo prisidedamas prie iniciatyvios demokratinės visuomenės formavimo ir Lietuvos, kaip nepriklausomos šalies, stiprinimo.

Laisvalaikiu L. N. Rasimas mėgo tapyti bei kurti poeziją, buvo išleidęs savo poezijos rinkinį „Mėlynos purienos“. Taip pat kūrė dainas, grojo gitara ir dainavo.

Liudvikas Narcizas 2000 m. liepos 1 d. apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu, 2021 m. liepos 28 d. – Vytauto Didžiojo ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi.

L. N. Rasimas mirė 2023 m. rugsėjo 13 d. eidamas 85-uosius metus.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamaam Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui P. Giniotui.

Dabar kviečiu į tribūną taip pat prisiminimais pasidalinti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą V. P. Plečkaitį. Prašau į tribūną.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Vytauto Petro Plečkaičio kalba

V. P. PLEČKAITIS. Gerbiamas pirmininke, gerbiama Seimo nariai, Seimo narės, gerbiama kolegų signatarai ir minimų žmonių artimieji! Savo biografijoje J. Karvelis rašė: „Gimiau ir augau kaime – Žemaičiuose, tarp miškų.“ O tiksliau – tai Tauragės rajono Eišiškių kaime. Būdamas dviejų metų neteko motinos – ji mirė nuo plaučių džiovos, o sulaukęs septynerių, nacių Vokietijai užpuolus Sovietų Sąjungą ir įsiveržus į Lietuvą, 1941 metais neteko ir tėvo – karo pradžioje nacių pagalbininkų jis buvo sušaudytas.

Signataro tėvas V. Karvelis gimė Peterburge 1904 metais. Vokietijai pasirašius Bresto sutartį su Rusija, lietuviai, pasklidę po Rusiją, galėjo grįžti į Lietuvą. Karvelių šeima apsistojo Panevėžyje. J. Karvelio tėvas mokėsi Panevėžio lenkų gimnazijoje. Ją baigęs įstojo į Panevėžio miškų technikos mokyklą. Po jos baigimo buvo paskirtas girininku iš pradžių į Jurbarko, o po to – į Eišių girininkiją. Čia dirbdamas susipažino su Sakalinės pradžios mokytoja E. Jucyte ir ją vedė. 1934 metais jiems gimė būsimas signataras J. Karvelis.

Juozukui tapus visiškai našlaičiu, juo pasirūpino jo dėdė – mirusios mamos brolis J. Jucius. Jis parsivežė našlaitį į savo sodybą ir jį augino. Tai buvo tolimas Švėkšnos valsčius, Jurgaičių kaimas. Iš čia vokiečių okupacijos metais jis lankė Inkaklių pradžios mokyklą, ją baigė 1944 metais, po to įstojo į Švėkšnos gimnaziją. Baigęs keturias gimnazijos klases, jaunuolis nusprendė, kad jam mokslo vidurinėje mokykloje užtenka ir jis savarankiškai pasirinko Klaipėdos jungų mokyklą, kur kursantai gaudavo maitinimą, nakvynę ir uniformą. Tačiau atvažiavęs į Klaipėdą apsižiūrėjo, jog ši mokykla priima jaunuolius tik nuo 18 metų, tad vėl metams teko grįžti į tą kaimą, iš kurio jis norėjo ištrūkti. Nenorėdamas likti kaime, jis kitais metais įstojo į Jūreivystės mokyklą. Atsidūręs Klaipėdos jūreivystės mokykloje, J. Karvelis greitai suprato patekęs į sovietišką, sukarintą ir svetimą dvasia persunktą rusakalbę mokyklą. Iš 180 priimtų pirmakursių vos aštuoni buvo lietuviai. Beje, ir Klaipėdos gatvėse bei įstaigose tuomet vyravo ne lietuvių, o rusų kalba.

Nenorėdamas papulti į priverstinę trejų metų karinę tarnybą, J. Karvelis vis dėlto ryžosi likti Klaipėdos jūreivystės mokykloje ir tęsti jūrinius mokslus. Po dviejų metų Klaipėdoje J. Karvelis buvo komandiruotas į Murmansko jūreivystės mokyklą ir čia įgijo laivavedžio profesiją. 1954–1990 metais J. Karvelis dirbo įvairiose su jūra ir žvejyba susijusiose pozicijose: trejetą metų Murmansko žvejybos laivyne šturmanu, po to Klaipėdos jūrų prekybos uoste kapitono vyriausiuoju padėjėju ir kapitonu, šešerius metus Lietuvos žvejybos laivyne, dešimt metų Lietuvos jūrų laivininkystės vadovaujamose pozicijose ir galiausiai Klaipėdos jūrų prekybos uosto locmanu. Čia dirbdamas įsitraukė į Sąjūdį. Buvo Sąjūdžio grupės steigėjas Klaipėdos jūrų prekybos uoste. Po to buvo išrinktas Sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo delegatu. 1989 metais buvo išrinktas Lietuvos jūrininkų sąjungos tarybos pirmininku.

Tarnaudamas Murmansko žvejybos laivyne po keleto metų tarnybos per atostogas grįžo aplankyti Jurgaičių kaimo. 1957 metais susitiko su Ž. Penkauskaite, apsigyvenusia jų namuose. Ji kartu su visa šeima buvo neseniai grįžusi iš tremties Sibire. J. Karvelio atostogų metu be jokių iškilnių jie susituokė Priekulės civilinės metrikacijos biure. J. Karvelis pagal anksčiau sudarytą sutartį turėjo atidirbti Murmanske ir grįžti į Lietuvą. Iš karto to negalėjo padaryti, tik po metų jam pavyko nutraukti sutartį ir grįžti pas savo žmoną į Jurgaičius. Tuomet tais pačiais metais jie susituokė Švėkšnos bažnyčioje. Su Ž. Penkauskaite J. Karvelis susilaukė sūnaus Arvydo ir dviejų dukrų – Jūratės ir Nijolės.

1990 m. vasario 24 d. remiamas Sąjūdžio buvo išrinktas į Aukščiausiąją Tarybą ir joje Kovo 11-ąją balsavo už nepriklausomybės paskelbimą. Aukščiausiojoje Taryboje priklausė Ekonomikos komisijai, buvo Valstybės atkūrimo komisijos narys, Jungtinės Sąjūdžio frakcijos pirmininkas, Lietuvos valstybinės delegacijos Lietuvos ir Rusijos tarpvalstybinei sutarčiai rengti narys 1991 metais. Nuo 1990 metų iki 1992 metų priklausė Nepriklausomybės partijai, o 1993 metais įstojo į Tėvynės sąjungos-Lietuvos konservatorių partiją.

J. Karvelis, būdamas Aukščiausiojoje Taryboje, dalyvaudamas Sąjūdžio veikloje ir pasitraukęs iš aktyvios politinės veiklos, išliko aktyvus, pilietiškas ir visuomeniškas Lietuvos patriotas. Jis priklausė Klaipėdos signatarų klubui, aktyviai dalyvavo jo veikloje. Iš anglų kalbos į lietuvių kalbą išvertė pagrindinius jūrų teisės dokumentus. Už savo veiklą ir nuopelnus Lietuvos valstybei yra apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu, Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro kryžiumi 2021 metais, po mirties. Palaidotas Jurgaičių kapinėse, Šilutės rajone. Ten, kur savo našlaičio vaikystę praleido Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras J. Karvelis. Ko gero, vienintelis Lietuvos jūrų kapitonas tarp signatarų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama V. P. Plečkaičiui. Minėjimo pabaigoje tradiciškai kviečiu į tribūną gerbiama Signatarų klubo prezidentę B. Valionytę. Prašom. Tradiciškai norėsite įteikti. Prašom.

Signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės kalba

B. VALIONYTĖ. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, L. N. Rasimavičiaus, vėliau tapusio Rasimu, artimieji. Labai malonu, kad su mumis yra žmona Loreta, du nuostabūs vaikaičiai: vienas – pirmokas, kitas – ketvirtokas. Jiems šiandien labai įdomu, kad mes kalbame apie jų senelį. Taip pat sūnus Mindaugas. Šiandien klaipėdiečių diena. Geri draugai, labai daug nuveikę derybose su TSRS dėl Lietuvos nepriklausomybės. J. Karvelis, būdamas pažįstamas su B. Jelcinu, irgi atliko labai svarų asmeninį vaidmenį.

Reikia pasakyti, kad tikrai prie tokios Konstitucijos gimimo, kokią mes šiandien turime, šitie žmonės savo veikla labai daug prisidėjo. Be to, J. Karvelis ilgus metus buvo Jungtinės Sąjūdžio frakcijos seniūnas. Kai pagalvoju, kokie buvo veiklūs nariai ir kokia didelė frakcija, aš net neprisiimu, kad jis buvo vadovas. Vadinas, sugebėjo kaip kapitonas taip tvarkingai surikiuoti visus darbus, kad niekas nepastebėjo, kad jis vadovauja, nors iš tikrųjų jis tą darbą atliko taip, kaip mokėjo geriausiai.

O Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas šiandieną nori pasakyti ačiū poniai Loretai už tikrai du gražius sūnus – Mindaugą ir Algirdą, gražių vaikaitių būrį, kad jūs jiems įskiepijote meilę Tėvynei ir didžiulį patriotizmo jausmą. Kadangi jie šiandien važiuoja į vyriausiosios Narcizo sesers laidotuves, noriu pasakyti Nijolės žodžius. Sako, aš jaučiu, šiandien mano nuotaka tokia, nes aš jaučiu, kaip mes išsibarstome. Signatarų klubas jums dovanoja „Laisvės vėją“, kuri Narcizas taip mylėjo. Mindaugai, įteikiame jums kaip šios dienos prisiminimų relikviją. Prašom, auginant savo gražias atžalas, visada prisiminti tėvo priesakus: pirmiausia ir svarbiausia yra šeima ir Lietuva. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiama Signatarų klubo prezidentei B. Valionytei. Dėkojame gerbiamiems signatarams, dėkojame signatarų artimiesiems, dalyvavusiems paminėjime. Geros likusios dienos. Gerbiami kolegos, minėjimą skelbiu baigtą.

10.23 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 23 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar pereisime prie mūsų darbinės posėdžio dalies. Reikėtų pirmiausia pasitvirtinti darbotvarkę. Galbūt galime darbotvarkę patvirtinti bendru sutarimu? Galime. Man sako, kol aš dar kitais klausimais, tai štai jau per šoninį mikrofoną gerbiama R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš noriu paprašyti frakcijos vardu kolegų Seimo narių į rytinę posėdžio darbotvarkę perkelti Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą arba bent jau perkelti į vakarinės kaip pirmuosius svarstomus klausimus, nes labai svarbus klausimas. Kaip žinome, šiandien vyksta ir buvusio premjero laidotuvės, tai būtų gerai, kad mes šitą klausimą apsvarstytume, jeigu būtų tokia galimybė.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Vienas prašymas išgirstas – perkelti Labdaros ir paramos įstatymą į rytinę darbotvarkę, o jeigu nepavyks, bent į vakarinio posėdžio pradžią. Išgirdome, matyt, dėl to apsispręsimė. Dabar gerbiamas A. Čepononis per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. ČEAPONONIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Aš norėčiau pasiūlyti išbraukti šiandien iš darbotvarkės 1-8 klausimą, tai yra dėl kietojo kuro panaudojimo, nes dėl jo dar reikia surinkti daug daugiau informacijos, šiandieną dėl jo diskutuoti dar būtų negalima. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Kitas prašymas yra dėl 1-8 klausimų bloko, kaip suprantu, tai yra Aplinkos apsaugos įstatymas, Aplinkos oro apsaugos ir Administracinių nusižengimų kodeksas, būtent šitas. Taip, nuskambėjo siūlymas išbraukti. Gerbiamas S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Aš, kaip Vyriausybės narys, prašyčiau neišbraukti 1-8 klausimo, nes Aplinkos apsaugos komitete projektas svarstytas tris kartus, jis Vyriausybės teiktas, Aplinkos apsaugos komitetas bendru sutarimu jam yra pritaręs, gautos STT išvados. Gerbiamas Antanai, jeigu norėjote dalyvauti, tai buvo bent keturios progos Aplinkos apsaugos komitete pasisakyti dėl Vyriausybės projekto. Laukta antikorupcinės išvados buvo keletą mėnesių, taigi laiko susipažinti su projektu buvo, todėl argumentuoju, kad neišbrauktume projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Argumentus išgirdome, bet siūlymas buvo, tai, matyt, balsuosime dėl jo. Ar yra dar siūlymų dėl darbotvarkės? Šį kartą bandau tikrai įsitikinti, nes anąkart čia tylėjome, bendru sutarimu patvirtinome, o paskui jau pasipylė kaip iš gausybės rago. Jeigu daugiau siūlymų nėra, tai dabar pereikime nuosekliai, apsvarstykime tuos siūlymus.

Buvo R. Tamašunienės siūlymas perkelti Labdaros ir paramos įstatymo svarstymą į rytinį posėdį. Balsuojame. Kas už, tai pritaria tokiam siūlymui, kad perkeltume, kas nepritaria, balsuoja kitaip. Bet kokių atvejų, aš manau, posėdžio pirmininkas galės atsižvelgti, vakarinėje dalyje perkelti į priekį kažkur labiau. Čia priklausys ir nuo to, kaip mes apskritai dirbsime šiandien, ar sutalpysime laiko, ar nesutalpysime. Paprastai nuo paskutinių mes ir svarstome, jeigu randame kur langą.

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 56, prieš – 10, susilaikė 28. Taigi yra perkeliama į rytinę darbotvarkę. Matyt, tada į jos pabaigą įrašome, teks, matyt... Jeigu išbrauksime 1-8 klausimą, tai galime į 1-8 klausimo vietą, tada nieko nebūs, nesusigadins darbotvarkė. Gerai.

Dabar, kolegos, tada balsuojame dėl A. Čepononio siūlymo išbraukti 1-8 klausimų bloką, tai yra Aplinkos apsaugos įstatymą ir du lydimuosius. Balsuojame dėl šio projekto išbraukimo. Kas už, už tai, kad išbrauktume, pritaria A. Čepononio nuomonei išbraukti, kas prieš ar susilaiko, tai kitaip balsuoja. Kas už išbraukimą, tai už balsuoja, taip.

Užsiregistravo 93, balsavo 91: už – 73, prieš – 9, susilaikė 9. Taigi išbraukiamas 1-8 klausimų blokas ir, kaip jau minėjau, tada galime įrašyti tą perkeltąjį, pakylėtąjį įstatymą galime įrašyti tada į 1-8 klausimo tarpą, na, jis gali tapti tiesiog 1-8 klausimu.

Taigi dar, gerbiami kolegos, vienas aspektas, kad keturi projektai, kurie įrašyti į darbotvarkę, nėra įrašyti į pavasario darbų programą. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti, kad jie būtų įrašyti ir mes šiandien galėtume be trukdžių juos svarstyti? Aha, dėkoju, pritarta.

Dabar dėl visos darbotvarkės. Ar galime bendru sutarimu dėl visos darbotvarkės su įvykisiais pakeitimais? Galime dabar jau. Dėkoju, pritarta. Darbotvarkė patvirtinta. Tada galime nuosekliai eiti pagal darbotvarkę.

10.29 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3596(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas ir lydimieji, tai Investicijų įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Žemės įstatymo, taip pat Statybos įstatymo ir kito Statybos įstatymo blokas. Priėmimas.

Čia buvo... Pasiūlymų didelių nebuvo, tik Teisės departamento dėl 1 straipsnio, jam komitetas nepritarė. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi pastraipsniui įveikta procedūra. Dėl motyvų keturi užsirašė už.

Gerbiamą A. Armonaitė. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Manęs dažnai klausia: o koks bus Lietuvos indėlis į tokius projektus kaip „Rheinmetall“ ar kitų panašių investuotojų? Tai kartais labiau negu bet kokios subsidijos, valstybės paskolos ar garantijos, kiti finansiniai instrumentai investuotojams yra svarbūs greiti sprendimai, greitai besisukantis valstybės aparatas, mažai biurokratijos, skaitmenizuoti sprendimai ir visa kita. Tai mes darome būtent šiais įstatymų projektais – mes biurokratinę procedūrą iš esmės padarome trumpesnės, draugiškesnės ir Lietuvą padarome, ko gero, draugiškiausią Europoje stambioms investicijoms gynybos ir saugumo srityje. Tai yra ir gerai apmokamos darbo vietos, ir aukšta pridėtinė vertė, ir augantis Lietuvos eksportas bei ekonomika, ir, tiesą sakant, kas yra labai labai svarbu, didesnis Lietuvos saugumas ir savarankiškumas. Kviečiu palaikyti visą įstatymų paketą ir imtis šių svarbių pokyčių bei pritraukti didelių pasaulio vardų į Lietuvą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat... Aha, atsirado norintis kalbėti prieš – gerbiamas V. Ažuo-
las. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Jeigu ministrė nebūtų pasisakiusi apie greitus sprendimus, tai nebūčiau prieš kalbėjęs.

Pavyzdys. Į Akmenę norėjo ateiti airių įmonė, kuri norėjo investuoti 200 mln. Ministrė tada buvo kaip vėžlys, paprašė jie 50 mln. ES lėšų – nedavė, davė 25 mln., sakė, daugiau neduosiu. Tai realiai ministrė savo veiksmais išginė tą įmonę iš Akmenės. O dabar atsirado vokiečių įmonė – jai tiesiami raudoni kilimai, nieko nebereikia daryti, mokestinis rojus, visa kita.

Mano techninis klausimas: kaip jaustis Lietuvos įmonėms, Lietuvos įmonėms, kurios gali gaminėti ginkluotę, visa kita? Joms tuos trejus su puse metų niekas raudonų kilimų netiesė, niekas nieko nedarė. Tai kaip joms jaustis? Ir po to sakote: ne, ne, reikia balsuoti už. Tai dabar atsibudote po trejų su puse metų, kad kažką reikia daryti kadencijos pabaigoje? Įdomūs jūsų sprendimai. Na, išginkite daugiau įmonių iš Lietuvos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama ministrė buvo paminėta. Replika per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LF). Jeigu jau meluoja, reikia, matyt, pasisakyti.

Šitas įstatymų paketas yra skirtas ne tik užsienio įmonėms – jis nediskriminuoja įmonių pagal kapitalo kilmę ir Lietuvos įmonės lygiai taip pat, jeigu turės projektų, kurie bus pripažinti stambiais ir reikšmingais gynybos ir saugumo srityje valstybei, galės gauti šitą statusą. Dar daugiau. Žaliojo koridoriaus statusas Lietuvoje jau veikia, tik kitose srityse. Jau yra statoma 14 gamyklų, tenai yra mokamas vidutiniškai 2 tūkst. 400 eurų atlyginimas, yra kuriama šimtai naujų darbo vietų.

Dėl konkretaus projekto, apie kurį jūs kalbėjote, Akmenėje. Įmonė tiesiog priėmė kitus sprendimus dėl plėtros Europoje ir čia Lietuvos Vyriausybės sprendimai neturėjo su tuo nieko bendro. Tiesiog faktai turi būti pagarsinti taip pat, ne tik šita demagogija, kurią girdėjome.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau už pasisakys gerbiamas K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tikrai noriu padėkoti ir Ekonomikos ministerijai, ir Vyriausybei, kuri operatyviai parengė šį įstatymo projektą, taip pat komitetui – mes dar ir šiandien ryte svarstėme paskutinius pasiūlymus ir jiems pritarėme.

Kur matome didžiausią plusą mūsų Lietuvai, ekonomikai ir apskritai pasaulio saugumui? Iš tikrųjų pradeda kurtis karo pramonė ir čia yra tik pirmosios kregždės. „Rheinmetallo“ atėjimas

į Lietuvą duoda aiškų ženklą, kad mes esame saugesnė, palanki investicijoms... Ne tik karo, bet ir visoms kitoms investicijoms, nes tokių įmonių atėjimas duoda aiškų signalą.

Dar vienas labai svarbus momentas, kad tai yra plyno lauko investicija. Jinai bus kuriama greičiausiai viduryje Lietuvos. Žinant tą regioną, ypač Radviliškį ir jo tradicijas, nes ten, Radviliškyje, buvo ir geležinkelių mazgas, kuris dabar savo esmę praranda, tie specialistai, kurie yra ir šiandien, jie dar dirba, tikrai laukia to etapo, kai bus kviečiami į darbus. Taip pat buvo istoriškai žemės ūkio mašinų gamykla, kuri dar iki šios dienos, galima sakyti, šiek tiek gyvuoja. Taigi šaknys, tos inžinerijos šaknys, šiame regione irgi yra.

Taigi tikrai džiaugiuosi, kad šis įstatymas jau šiandieną bus, tikiuosi, priimtas ir mes turėsime ne tik saugumo garantus, bet ateityje ir ekonominius garantus dėl mūsų tolesnių investicijų ne tik į karo pramonę.

O dėl karo pramonės įstatymo, jis taip pat jau yra pateiktas ir artimiausiu metu svarstysime čia. Kai kurie nariai dėl to nuogąstavo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už taip pat kalbės gerbiamas A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad šio įstatymo reikšmė ir prasmė yra truputį platesnė. Mes turime kalbėti ne vien apie karo pramonę ar Radviliškio rajoną (tas man yra labai svarbu, aš ten esu gimęs ir užaugęs), bet reikia vertinti ir tai, kad investicijomis visa Europos Sąjunga labai atsilieka, lyginant ir su Indija, ir su JAV, ir su Kinija. Europos Sąjunga tiesiog paskendo biurokratizme. Jeigu jūs peržiūrėsite ir įvertinsite pritrauktas tiesiogines užsienio investicijas pagal kontinentus, tai Europos Sąjunga dabar lygiuojasi su Afrikos šalimis. Tai yra paskutinė „European Business“ pateikta ataskaita praeitą mėnesį. Matome, kad mes tikrai esame paskendę didžiuliame biurokratizme. Leidimų išdavimo tam tikroms statyboms terminai yra patys ilgiausi, reikalavimai Europos Sąjungoje sukurti įvairioms investicijoms dokumentiškai... reikia parengti krūvą dokumentų. Aš manau, kad šis įstatymas yra labai svarbus ir tam tikras pavyzdys ne tik Lietuvai, kad reikia skatinti ekonomiką, skatinti investicijų pritraukimą, bet ir parodyti tam tikrą gal lyderystę ir Europos Sąjungoje, priminti Europos Komisijai, kad nebūtų atsilikėlė, bet pradėtų tą tam tikrą lyderystę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis už kalbės gerbiamas V. Semeška. Prašau.

V. SEMEŠKA. (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite priminti, kad 2022 metais Vokietijos dvi gynybos pramonės milžinės, tai yra bendrovė „Rheinmetall“ ir „Krauss-Maffei Wegmann“, Lietuvoje įsteigė bendrą įmonę „Lithuania Defense Services“. Pagrindinė bendrovių veiklos kryptis yra regione dislokuotų NATO sąjungininkų pajėgų technikos priežiūra ir remontas. Taigi bendrovė „Rheinmetall“ jau yra Lietuvoje.

Mes, Lietuvos Respublikos Seimas, reaguodami į įtemptą geopolitinę padėtį valstybėje ir regione, priminsiu, priėmėme taip pat specialųjį įstatymą dėl Rūdninkų karinio poligono. Taigi tam tikrų sėkmės istorijų jau yra.

O šiandien mes kalbame apie artilerijos gamyklą ir investuotoją, kuris į Lietuvą atkeliauja su šimtamilijoninėmis investicijomis tuomet, kai rinkoje amunicijos paklausa yra labai didelė, o tiekimo terminai nepateisinamai ilgi. Aš tiesiog sveikinu šią investiciją ir šį įstatymų projektų paketą ir labai norėčiau palinkėti derybininkams su investuotoju, kad tos derybos virstų dar viena sėkmės istorija ir tiek regione, tiek valstybėje saugumo situacija ir užsitikrinimas artilerijos amunicija būtų išspręstas.

Derybininkams taip pat reikia palinkėti tikrai įžvalgų bent jau dešimtmetį į priekį, kad susitarime su investuotoju sudaryti išankstiniai sandoriai tiek dėl kiekių, tiek dėl amunicijos kainos būtų konkurencingi ir ilgainiui nevirstų našta krašto apsaugos sistemai, atlieptų nacionalinio saugumo interesus ir galėtų konkuruoti rinkoje tuomet, kai jau karas pasibaigs, tai yra po penkerių–septynerių metų.

O šiandien kviečiu pritarti. Kaip ir ministrė minėjo, ne tiktai užsienio investuotojams, bet ir visiems stambiems investuotojams šis įstatymo projektas bus tikrai tinkamas ir galios. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar, kolegos, galėsime balsuoti. Taigi kviečiu grįžti... Atsiprašau, iš tikrųjų balsavimo langas 11 valandą. Aš jau taip įsivažiavau, kad galvojau, čia ir priimsime neatidėliodami, bet teks šiek tiek palaukti.

10.39 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3597(2) (priėmimas)

Dabar tada apsvarstykime lydimąjį – Teritorijų planavimo įstatymą. Čia taip pat buvo keturi straipsniai. Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galėtume 1 straipsniui su šiuo pasiūlymu pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 2, 3, 4 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl viso 1-3.2 klausimo niekas nenori kalbėti. Vadinasi, apsispręsimė balsuodami.

10.40 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3598(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.3 klausimas – dar vienas lydimasis Žemės įstatymo projektas Nr. XIVP-3598. Čia nebuvo jokių pasiūlymų. Yra septyni straipsniai. Ar galime 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar ar yra norinčių kalbėti dėl Žemės įstatymo? Ne, nėra norinčių pasisakyti. Jau visi dėl pagrindinio, matyt, pasisakė, tai apsispręsimė balsuodami.

10.40 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27, 28 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3599(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.4 klausimas – Statybos įstatymo projektas Nr. XIVP-3559. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti 2 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio taip pat buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti 4 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Ir dėl 5 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Pastraipsniui apsvarstėme. Dėl Statybos įstatymo taip pat nėra norinčių kalbėti.

10.41 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 18, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3600(2) (priėmimas)

Dabar paskutinis 1-3.5 klausimas – lydimasis Statybos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3600(2). Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio buvo dvi Teisės departamento pastabos. Vienai komitetas pritarė, o kitai Teisės departamento pastabai nepritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl viso šito Statybos įstatymo nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė balsuodami per balsavimo intervalą. (*Balsai salėje*)

10.42 val.

Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391(2)ES (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-4 klausimas – Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3391(2). Priėmimas. Trys straips-

niai, dėl nė vieno jų nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu 1, 2, 3 straipsniams? Dėkoju, pritarta.

Dabar dėl viso įstatymo nėra norinčių kalbėti. Vadinasi, apsispręsimе balsuodami.

10.42 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 18, 23, 37, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3390(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3390. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo, dėl 2 straipsnio nebuvo, dėl 3 straipsnio nebuvo, dėl 4, 5, 6 straipsnių nebuvo. Ar galime šiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl viso Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kolegос kalbėti neužsirašė. Balsuosime, kai ateis laikas.

10.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619. Čia buvo vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Kalbėti nori... Atsisako. Tada kalbėtojų nebus, vadinasi, balsuosime tam numatytu metu.

10.44 val.

Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3513(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 1-7 klausimas – Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3513(2). Svarstymas. Gal kas mums paskaitytų komiteto išvadą? Iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto parašytas gerbiamas A. Vyšniauskas. Jeigu rastų laiko ateiti iki tribūnos, tai mes išklausytume TTK išvadą. Pati pirmininkė gerbiama I. Haase mums pagarsins komiteto išvadą. Prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnio pakeitimo konstitucinio įstatymo projektą Nr. XIVP-3513. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam konstituciniam įstatymo projektui ir komiteto pasiūlymui bei išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama pirmininke. Dabar galbūt Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto narys A. Petrošius. Bent jau taip yra numatyta, kad jūs galėtumėte išvadą pristatyti. Mes ją jums galime paskolinti, tik paskui grąžinkite. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Sprendimas yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-3513 ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju už pagarsintą išvadą. Dabar dėl viso projekto nori pasisakyti R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Taip, labai teisingai Teisės ir teisėtvarkos komitetas taiso įstatymo projektą ir pritaria iniciatorių pateiktoms pataisoms, nes yra keturi esminiai principai, galiojantys visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms, kurios deleguoja savo parlamentarus į Europos Parlamentą. Tai yra slenkstis, ne didesnis negu 5 %, tai yra proporcingumo principas, kai pasiekiami tie 5 %, rinkimų data ir rezultatų paskelbimo valanda. Tai taisyklės, kurios galioja visoms Europos Sąjungos valstybėms. Taisydami šiuos du straipsnius, iš tiesų taisome du pagrindinius principus, kurie nebūtų išlaikomi, jeigu liktų tos nuostatos, kurios kažkokiu būdu atsirado naujame Rinkimų kodekse. Todėl tikrai siūlau įvertinti teisininkų sprendimą, kad Rinkimų kodeksas yra taisytinas, ir pritarti iniciatorių pateiktiems pasiūlymams, atitaisantiems tas klaidas, kurių

mes, kaip valstybė, demokratiška valstybė, tikrai nenorime. Norime, kad mūsų rinkimai, kurie bus netrukus, būtų organizuoti tinkamai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš niekas nenori kalbėti, tai labai džiugu. Tada balsuosime tam numatytu laiku netrukus.

10.47 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1129 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3562 (pateikimas)

Dabar atkeliavome prie darbotvarkės 1-8 klausimo. Labdaros ir paramos įstatymo projektas Nr. XIVP-3562. Pranešėjas pasiruošęs, galės mums pateikti? Gerbiamas A. Veryga pateiks Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1129 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Trumpai pristatysiu, ką siūlytume keisti, nes ne aš vienas teikiu šią pataisą, kartu yra dar beveik 30 kolegų Seimo narių pasirašę šią įstatymo pataisą.

Priimto Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio pakeitimu, kuris įsigaliotų nuo kitų metų sausio 1 dienos, yra nustatyta, kad parama, tai yra tas 1,2 % gyventojų pajamų mokesčio... atitinkamais lėšų gavėjais galėtų būti laikomi tik tam tikri juridiniai asmenys, tai yra nevyriausybinės organizacijos, kaip jos yra apibrėžtos Organizacijų plėtros įstatyme. Tačiau, esant tokiai teisės akto nuostatai, didžioji dalis religinių bendruomenių ir bendrijų netenka galimybės būti paramos gavėjais, nes daugelis jų nevykdo kitos veiklos, išskyrus religinę.

Todėl siūlytume šią klaidą ištaisyti, nes, mūsų manymu (ir tikrai noriu padėkoti daugeliui pasirašiusių kolegų, pasirašiusių šią įstatymo pataisą), visgi buvo padaryta klaida išbraukiant iš šio įstatymo religines bendruomenes kaip galimas šitų lėšų gavėjas. Mūsų manymu, neturėtų būti apribojamas piliečių pasirinkimas, kam skirti tokia paramą.

Aš pasakysiu gal dar tokį argumentą, kuris, mano supratimu, yra ir tam tikra prasme moralinis argumentas. Mes daug kalbame apie Bažnyčios, religinių bendruomenių ir joms priklausančių asmenų vaidmenį, taip pat svarbą atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, platinant „Katalikų Bažnyčios kroniką“. Visi atsimename, su koku užsidegimu ir entuziazmu žmonės prisidėdavo ir padėdavo atkurti, atstatyti bažnyčias. Ir dabar toks paradoksas: nugyvenę tris dešimtmečius nepriklausomybės, staiga nusprendėme, kad iš šitų bendruomenių reikėtų atimti pinigus ir galimybę piliečiams patiems laisvai nuspręsti, ką jie galėtų ar negalėtų remti. Tikrai dar kartą dėkoju visiems kolegoms, kurie pasirašė šią įstatymo pataisą, ir kviesčiau jai pritarti ir palaikyti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Susikaupe jūsų paklausti nemažai Seimo narių. Gerbiamas A. Bagdonas klausia pirmasis. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, aš noriu tik priminti, kad būtent šioje kadencijoje buvo atkurtas teisingumas ir gyventojų pajamų mokesčio lengvata, na, 1,2 % yra galimybė skirti tik nevyriausybiniam sektoriui, kuris nėra finansuojamas iš biudžeto. Religinėms bendruomenėms niekas netrukdo įsteigti nevyriausybinių organizaciją šalia parapijos ir tokia paramą gauti.

Klausimas jums yra toks. Iki tol buvęs reglamentavimas numatė, kad religinės bendruomenės savo finansinių ataskaitų apskritai neteikia, visi kiti teikia, religinės bendruomenės neteikia. Tai klausimas, ar jos būtų pasiruošusios, kaip ir visi kiti, tokias ataskaitas teikti viešai?

A. VERYGA (LVŽSF). Aš nelabai galiu atsakyti už religines bendruomenes į šią klausimą, nes jūs lyg ir joms jį adresuojate. Aš manau, kad jos turbūt nelabai ką turi slėpti. Žinau, kad tikrai yra tokių bendruomenių, kurios labai skaidriai teikia ataskaitas, iš esmės už kiekvieną eurą atsiskaito savo bendruomenės nariams ir tai viešai pristato, nes tai yra papildomas motyvas žmonėms aukoti, prisidėti. Kai tu žinai, kur keliauja tavo paaukoti pinigai, aš manau, kad bet kuriai bendruomenei tai yra sveikas dalykas.

O dabar dėl to, ką jūs sakote, kad yra atkurta tam tikra teisybė ir teisingumas, aš vis dėlto nesutikčiau, nes nevyriausybinių organizacijų turbūt nėra vienintelė forma. Čia mes galėtume, ko

gero, diskutuoti ir apie buvusią paramą švietimo įstaigoms, čia jas turbūt turite galvoje. Tiesą sakant, aš buvau gimnazijos tarybos pirmininku ir nežinau, kas dėl to buvo blogai. Suprantate, tai, kas yra skiriama iš biudžeto, turi tam tikrus apribojimus, kam gali būti naudojama. Bendruomenė, kuri yra ten susibūrusi, ji nėra visiškai laisva panaudoti tuos pinigus. Tai tikrai prisimenu, kad būdavo daug pageidavimų ir iš moksleivių, ir iš tėvelių, kurie sugalvodavo tikrai, kaip tas lėšas prasmingai panaudoti. Tai ne tik religinėms bendruomenėms, aš manau, buvo padaryta tam tikra žala. Ko gero, be reikalo mes nusiauriname iki nevyriausybinių organizacijų. Čia požiūrio reikalas, bet, sakau, nes turiu asmeninį patyrimą, tai drąsiai galiu sakyti, kad dalį sprendimų laisvės tos bendruomenės taip prarado.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama R. Tamašunienė užduos klausimą. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Pirmiausia aš noriu padėkoti kolegai, kuris vis dėlto, mano vertinimu, teikia įstatymo projektą, kuris kaip tik sprendžia diskriminacinį klausimą, nes ir religinės bendruomenės nėra biudžetinės įstaigos, nesinaudoja tam skirtomis biudžeto lėšomis. Iš tikrųjų, dėl to išgyventi yra labai sudėtinga renkant tik aukas, suaukotas tikinčiųjų per pamaldas. Aš noriu jūsų paklausti. Žinome, aišku, religinių bendruomenių, pačios Bažnyčios požiūrį į šitą Labdaros ir paramos įstatymo pataisą, bet ar jums žinomas ir žmonių, gyventojų poreikis būtent pasinaudoti šitokiomis šio įstatymo numatytomis ir jūsų siūlomomis pataisomis?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Tikrai pačiam yra ne sykį tekę sulaukti klausimų todėl, kad... Na, Bažnyčios yra ganėtinai aktyviai pristatoma ir paaiškinama. Dalis gyventojų, mes galime tą pajamų mokestį, gaunamą jo dalį, ne vienus metus paskirti tam tikram paramos subjektui, kuris šiuo metu gali gauti. Dabar žmonėms jau yra aiškinama, kad kitais metais įsigaliojus tiesiog tie jų paskirti pinigai, jeigu nepaskirs jų kam nors kitam, iš esmės nukeliaus į bendrą biudžetą. Tikrai yra tekę girdėti ne iš vieno piliečio, bendruomeniško žmogaus, dalyvaujančio religinių bendruomenių veikloje, ir prašymą, ir paraginimą visgi šią problemą išspręsti. Ne tik religinių bendruomenių vadovams, bet ir patiems piliečiams atrodo, kad tai yra diskriminacija, nes jie negalės skirti pinigų, kam buvo įpratę juos skirti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, sveikinu, iš tikrųjų pati pasirašiau ir palaikau šią iniciatyvą. Tačiau mano klausimas. Kaip jūs žiūrėtumėte, jeigu būtų papildyta? Mes žinome, kad biudžetinės įstaigos (mes kalbame apie vaikus, mes kalbame apie ugdymą), ikimokyklinės įstaigos, lygiai taip pat savivaldybės nėra šimtu procentų pajėgios skirti tiek lėšų, kiek galėtų, o tėvai vis dėlto yra vienaip ar kitaip suinteresuoti. Aš sutinku, kai kas pasakys, steikite asociacijas, steikite bendruomenę ar dar ką nors panašaus. Kaip jūs žiūrėtumėte, jeigu mes įstatymą papildytume? Ačiū. Grįžtame prie senesnio varianto.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už šitą klausimą. Aš jau galbūt iš dalies į jį ir atsakiau. Atsakiau į kolegos Andriaus prieš tai buvusį klausimą. Aš tikrai būčiau už, jeigu mes jį pildytume, juo labiau kad ta galimybė dabar steigti nevyriausybinių organizaciją... Man yra tekę vadovauti ne vienai nevyriausybinei organizacijai. Tikrai su visa pagarba visiems, kurie sako, kad čia yra tokia kaip ir galimybė. Aš suprantu, kad tai yra ir tam tikras apribojimas, nes įsteigta organizacijai pradeda galioti labai daug reikalavimų: ir savo finansus atskirai tvarkyti, ir visokius posėdžius atskirai daryti. Žodžiu, yra daug visokių biurokratinių dalykų, kurie, sakykime, apriboja žmones, ypač tuos, kurie gal nežino visų teisinių niuansų, jiems reikėtų į juos gilintis. O ugdymo įstaigų bendruomenės jau visa tai turi, nes tas procentas patekdavo į jų bendrą biudžetą, tik tiek, kad būdavo laisvė visiškai kitaip tuos pinigus naudoti. Vadinasi, nesukuriama papildoma našta tai bendruomenei ar tai tarybai, kur dalyvauja ir moksleiviai, ir tėvai, skirti pinigų. Biudžetas yra sutvarkomas, atsiskaitoma už jį skaidriai, bet tai nesukuria papildomos naštos, net kitąkart ir finansinės naštos, papildomai samdant buhalterį. Aš tikrai būčiau už, jeigu toks pasiūlymas atsirastų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, čia matyt, net nėra ginčų, kad religinėms bendruomenėms trūksta lėšų, reikia išlaikyti bažnyčias, kitus pastatus, visuomet reikia resursų. Klausimas yra toks. Ar čia yra teisingas kelias – lyginti su

nevyriausybinėmis organizacijomis, ar nebūtų teisingesnis kelias, kaip kitose valstybėse, numatyti tam tikrą pajamų mokesčio dalį religinėms bendrovėms, kurioms asmuo priklauso? Pavyzdžiui, Vokietijoje ar kitose valstybėse tiesiog nuo parapijiečių, priklausančių tam tikrai parapijai, tam tikra gyventojų pajamų mokesčio dalis nuskaičiuojama. Taip religinės bendruomenės, bendrijos gali oriai gyventi ir tvarkyti savo ūkinius reikalus. Ar nemanytumėte, kad tas kitas kelias būtų gerokai racionalesnis, efektyvesnis ir užtikrintų geresnį religinių bendruomenių finansavimą?

A. VERYGA (LVŽSF). Geras klausimas. Niekada mes per daug apie tokį sprendimo variantą nesame diskutavę. Aš nežinau, koks būtų pačių religinių bendruomenių požiūris ir jų narių požiūris, ar ne? Jeigu būtų tokia jų iniciatyva, aš manau, apie ją būtų galima diskutuoti Seime. Bet jei kalbame apskritai apie pasirinktą kelią, aš nemanau, kad jis neteisingas. Ta procento dalis iš esmės piliečio valia yra skiriama tam tikrai visuomeninei ar religinei veiklai. Tos pačios religinės bendruomenės juk vykdo tam tikrą visuomeninę veiklą, ar ne? Jos prisideda prie tam tikros savo bendruomenės narių priežiūros, pagalbos teikimo, vaikų priežiūros, galbūt kitų pagalbos priemonių ir panašiai. Manau, kad tai yra visgi plačiąja prasme irgi tam tikra nevyriausybinių veikla, tik tiek, kad jinai įstatymiškai šiuo metu nėra taip traktuojama. Kaip ir minėjau ankstesniuose atsakymuose, neprivertiant žmonių papildomai apsikrauti biurokratiniais dalykais, manau, kad šiuo atveju, kol mes nesame sutarę dėl kokio nors kito finansavimo mechanizmo, tai yra geras sprendimas bent jau Lietuvai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Turbūt jau paskutinis pagal laiką norėtų paklausti gerbiamas L. Slušnys. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Dėkoju. Pirmiausia mes turbūt gyvename valstybėje, kurioje visiems galioja vienodi įstatymai. Jeigu mes visi norime būti vienodi, tai kodėl vis dėlto siūlome vieną grandį išbraukti ir leisti naudoti lėšas savaip, turėti kitokią atskaitomybę ir taip padaryti tarsi lygius tarp lygių? Juk ką tik pats paminėjote, kad čia yra finansai, čia reikės apsunkinti ir visa kita, bet daugybė nevyriausybinių organizacijų... Nežinau, kiek kartų jų nariu buvau, teko ir vadovauti joms, iš tiesų tai yra ūkinė veikla. Aš, pavyzdžiui, galvoju, kad kaip tik Labdaros ir paramos fondo turėjimas yra didelis palengvinimas bet kuriai bendruomenei, tai yra jinai užsiima savo veikla, užsiima savo, sakysime, jeigu tai yra tikėjimas, vertybių sklaida, o lėšomis ir ūkiniais reikalais užsiima fondas, tai yra jo darbas. Tada atskaitomybė yra vienoda visoms nevyriausybiniams organizacijoms, kas visiškai normalu. Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Visi vienodi mes turbūt niekada nebūsime, ar ne? Nėra tokio tikslo visus absoliučiai visais klausimais suvienodinti. Man taip pat yra tekę būti ir nevyriausybiniuose organizacijose, ir vadovauti, ir bendrauti su žmonėmis, kurie turi tam tikrų norų prisidėti prie visuomenės gyvenimo, būti pilietiški ar kitaip aktyvūs, tiems savo pilietiniams tikslams ar religiniams norams atstovauti, bet dažnu atveju jie nesiryžta to daryti būtent dėl to, kad tenka kurti sudėtingus biurokratinis mechanizmus. Deja, bet čia, Seime, mes matėme ne vieną iniciatyvą netgi ir subiuokratinti kai kuriuos nevyriausybinių organizacijų dalykus dėl veiklos tęstinumo, savanorių mokymų ir taip toliau. Netgi tas pats nevyriausybinių sektorių yra stumiamas tam tikra prasme tapti kuo toliau, tuo labiau formalus, užkraunant jam įvairiausius sudėtingiausius reikalavimus, kai pati visuomeninė veikla turėtų būti maksimaliai paprasta. Žmonės, kurie turi abejonių dėl to, ar jų lėšos yra skaidriai naudojamos, tai žmogus čia skiria savo dalį surinktų mokesčių, todėl manau, kad jisai kitą kartą jų tiesiog nebeskirs. Juk tai yra laisva valia žmogaus skiriamas pasirinkimas. Aš nematau čia dėl to kokios nors problemos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Tiksliau, laikas pasibaigė.

Dabar motyvai už. Buvo, tikrai mačiau, nemažai kolegų, tik čia man dabar dingo. Pirmasis – gerbiamas J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, reikėtų mums pripažinti, kad padarėme tam tikrą klaidą, kai išbraukėme biudžetines organizacijas iš tų paramos gavėjų, galinčių gauti tą gyventojų procentą, o kartu išbraukėme ir religines bendrijas. Tai vis dėlto yra skirtingi subjektai. Čia kolegos sako, jog gali religinės bendrijos įkurti fondus ar asociacijas šalia savęs ir taip tą paramą gauti. Tai kam vis dėlto stumti juos į tokį nereikalingą formalizmą? Tie argumentai, kad kai kuriais atvejais religinės bendrijos gauna komercinių pajamų, vėlgi nėra stiprūs, nes tai vis

dėlto sudaro nedidelę dalį tų lėšų, kurių reikia bažnyčioms išlaikyti. Vis dėlto bažnyčia šiuo metu gyvena iš žmonių aukų, todėl tikrai nėra logikos, kad uždraustume tikintiesiems tą procentą nuo savo pajamų mokesčio pervesti tai religinei bendruomenei, kuriai žmogus priklauso. Tuo labiau kad parama religinėms organizacijoms skiriama net iš valstybės biudžeto. Tai tikrai parodo, kad yra remtinios struktūros, ir tos rėmimo formos visos turi būti numatytos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat niekas nenori kalbėti prieš.

Gera, kadangi jau yra balsavimo langas, tai, gerbiami kolegos, kviečiu užimti darbo vietas. Pradėsime balsavimus. Čia tikrai jau esame padirbėję, tų balsavimų bus. Tradiciškai balsavimą siūlau pradėti nuo to klausimo, kurį ką tik apsvaistėme, tai yra Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo ir 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3562, kurį ką tik pristatė gerbiamas A. Veryga. Pateikimas. Balsuojame dėl Labdaros ir paramos įstatymo.

Užsiregistravo 121, balsavo 119: už – 88, prieš – 3, susilaikė 28. Taigi po pateikimo yra pritarta. Dabar siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Matau, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas prie šoninio mikrofono. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu? Gera, bendru sutarimu prašome Vyriausybės išvados. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Galime bendru sutarimu? Ir siūloma svarstyti gegužės 30 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Toliau keliaujame į darbotvarkės pradžią ir iš eilės taip, kaip apsvaistėme, balsuosime. Taigi mūsų Investicijų įstatymo blokas ir po vieną balsuosime.

11.07 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3596(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Investicijų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3596. Labai svarbus įstatymas. Balsuojame. Investicijų įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 123: už – 118, prieš – 4, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3597(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-3.2 klausimas – lydimasis Teritorijų planavimo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3597.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 120: už – 113, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dar vienas lydimasis, darbotvarkės 1-3.3 klausimas... E. Pupinis per šoninį mikrofoną.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Atsiprašau, kažkaip netyčia paspaudžiau ne tą mygtuką. Praeitą balsavimą prašau įskaityti už.

PIRMININKAS. E. Pupinis balsavo už. Gera.

11.08 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3598(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar tada darbotvarkės 1-3.3 klausimas – Žemės įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3598. Pasižiūrėkite, ar visi taip paspaudėte mygtukus. Balsuojame dėl Žemės įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 114, prieš nebuvo, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.09 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27, 28 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3599(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-3.4 klausimas – Statybos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3599. Balsuojame dėl Statybos įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 117, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.09 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 18, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3600(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 1-3.5 klausimas – Statybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3600. Balsuojame. Paskutinis lydimasis iš šio svarbaus paketo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Sveikinu įveikus šį etapą. Linkime gerų statybų.

11.10 val.

Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4 klausimas – Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391. Taip pat priėmimas. Balsuojame dėl Teisės gauti informaciją įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 118, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.11 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 18, 23, 37, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3390(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3390(2). Kažkaip užstrigo mums ginklai. Atstrigo. Balsuojame dėl Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 117: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Baltijos operacija 2024“ projektas Nr. XIVP-3619.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 121: už – 119, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Tiksliau, nutarimas priimtas.

11.12 val.

Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3513(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 1-7 klausimas, čia jau svarstymas. Rinkimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3513. Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 123, balsavo 122: už – 119, prieš nebuvo, susilaikė 3. Pritarta po svarstymo.

Dabar, gerbiami kolegos, kadangi balsavimo langas yra iki 11 val. 50 min., mes ir svarstysime, ir balsuosime iš karto dėl tų projektų, bet jau šiek tiek labiau palengva.

11.12 val.

Įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3446(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 1-9 klausimas – įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3446. Čia yra svarstymas. Iš Užsienio reikalų komiteto galbūt A. Lydeka. Ar jis yra? Galėtų mums perskaityti komiteto išvadą, bet aš nematau. Iš Užsienio reikalų komiteto gal kas nors galėtų? Prašom. Gerbiama G. Burokienė. G. Surplys. Matau, dabar atsistojo G. Surplys. Duosime tą išvadą, jūs tik ją pagarsinkite mums, kad man nereikėtų. Prašau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Komitetas apsvairstė ir mūsų nuomonė yra pritarti abiem klausimais.

PIRMININKAS. Dėkoju, nebuvo sudėtinga išvada. Dabar gerbiama I. Haase galbūt Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Jeigu tokia pat trumpa, galėjome gal ir iš vietos įjungti, bet jeigu jau einate, pakeliui, tai tada iš tribūnos garbingai mums praneškite gerąją naujieną. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip papildomas svarstė Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projektą. Komiteto sprendimas ir pasiūlymas: pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos įstatymo projektui Nr. XIVP-3446. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame. Kolegos, balsavimo langas vis dar atviras. Greitai apsvairstėme projektą ir balsuojame dėl įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3446.

Užsiregistravo 114, balsavo 113, visi 113 balsavo už. Taigi pritarta po svarstymo.

11.15 val.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3461(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3461. Dabar čia

svarstymas. Pirmiausia komitetų išvados. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą galėtų pagarsinti gerbiamas J. Jarutis. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Sveiki, gerbiami kolegos. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas 2024 m. balandžio 10, 17 ir 18 d. apsvarstė projektą ir priėmė pagrindinio komiteto išvadą. Komitetas nusprendė pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIVP-3461(2) ir komiteto išvadoms. Ar čia man?..

PIRMININKAS. Taip.

J. JARUTIS (LVŽSF). Yra Seimo narių pasiūlymų, jiems komitetas pritarė. Tai kolegos V. Pranciečio ir kitų Kaimo reikalų komiteto narių pasiūlymai dėl 1 straipsnio...

PIRMININKAS. Tai mes dar svarstysime, vėliau tada svarstysime atskirus pasiūlymus. Ačiū tada už išvadą.

Papildomas buvo Užsienio reikalų komitetas. A. Ažubalis gal galėtų išvadą mums paskaityti?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Užsienio reikalų komitetas pritarė įstatymo pakeitimo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 1. Ir išvada: pritarti ir siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas patobulintam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiami kolegos. Dabar diskusija. Pirmasis užsirašė gerbiamas V. Rakutis. Prašau į tribūną.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, mūsų Nacionalinės gynybos ir saugumo komitetas tikrai daug dėmesio skyrė diskusijoms šiuo svarbiu klausimu. Išgirdome daug įvairių nuomonių. Čia norėčiau šiek tiek išsakyti savo nuomonę.

Yra kaip ir dvi tokios tendencijos. Viena tendencija yra mūsų saugumo struktūrų, kurios atsako už krašto saugumą ir mato labai didelį skaičių naujai atvykstančių žmonių, kurių patikimumo patikrinti fiziškai neįmanoma. Kalbama apie dešimtis tūkstančių žmonių, kurie tris kartus per savaitę važiuoja per sieną. Ką jie ten, kokias instrukcijas gauna, žinoma, kas vadovauja Baltarusijos pasienio tarnybai, ir sako, toks didelis skaičiaus didėjimas jokios tarnybos negali būti apžvelgiamas. Nėra tokių pajėgumų. Negali Saugumo departamentas padvigubėti ar patrigubėti.

A. Ažubalis savo pastabomis iš esmės ir reagavo į šią situaciją. Jau trejų metų ataskaitose yra kalbama apie tai, kad mūsų saugumo institucijos aliarmuoja dėl tokios situacijos. Kalbama iš tikrųjų ne tik apie Baltarusijos piliečius, bet šiaip daug žmonių atvyksta į Lietuvą ir tas jaučiasi Lietuvoje. Ir ne tik Vilniuje, bet taip pat ir Šiauliuose, Kaune ir kituose miestuose.

Kita problema, apie kurią kalba mūsų Ekonomikos ministerija, kalba mūsų verslininkai, yra ta, kad Lietuvoje trūksta gyventojų, trūksta darbuotojų. Yra kalbama apie dešimtis tūkstančių žmonių, kurių šiandien reikia Lietuvos ekonomikai – tiek aukštos pridėtinės vertės sektoriui, bet taip pat ir paprastų darbuotojų, vairuotojų ir kitų. Taigi ekonominis Lietuvos interesas būtų už tai, kad tų darbuotojų būtų. Ir, žinoma, argumentas yra toks, kad geriau tegu jie atvažiuoja iš Baltarusijos, kur yra kraštas istoriškai su Lietuva susijęs, na, kur žmonės supranta tas kalbas, kuriems nesunku grįžti namo, jie nesijaučia tokie izoliuoti nuo savo tėvų, nuo savo krašto.

Tai tokie du dalykai. Mūsų užduotis buvo, kaip sutaikyti tuos du skirtingus interesus, kartu neužkertant kelio baltarusiams, nes iš tų apklausų, kokias mes gauname iš mūsų kolegų ir iš mūsų pačių žvalgybos institucijų, šis klausimas yra ypač svarbus baltarusiams. Ypač. Nes nuo to gebėjimo parvažiuoti namo priklauso jų gyvenimo kokybė. Tiesiogiai. Čia jiems yra prioritetas.

Taigi turime dar trečią *failą*. Todėl priimdami sprendimus mes ir stengiamės juos sutaikyti, rasti tam tikrą kompromisinį variantą. Ir tai, kur yra NSGK kompromisinis variantas, čia gerbiamas mūsų komiteto pirmininkas suformulavo šį pasiūlymą, kaip mes turėtume daryti, jis ir bando juos sutaikyti. Padauginėti tų apribojančių priemonių, kad nebūtų tokių srautų judančių žmonių. Tam buvo uždaryti keli pasienio postai. Ir tam, kad galėtume taip sumažinti tą srautą, kuris juda, kad būtų galima jį bent kiek sužiūrėti, bet neuždaryti tiek, kad tie žmonės negalėtų egzistuoti. Nes toks, koks buvo Audroniaus pasiūlymas – tik vieną kartą per metus, buvo pasiūlymas ir iš viso neišleisti, tai yra socialinių santykių griovimas, kai tu nedalyvauji vestuvėse, kai tu nedalyvauji laidotuvėse. Tos išimtys buvo aprašytos, bet kaip tu jas patikrinsi, tas išimtis? Ar atneštas dokumentas, kad tu buvai laidotuvėse, negali būti sufabrikuotas KGB? Žinoma, gali, tiems

žmonėms tikrai padės. Dėl to tas mechaninis skaičiavimas, ko gero, yra vienintelė priemonė, ir buvo rastas šitas sprendimas, kad per 3 mėnesius kartą žmogus kaip ir gali važiuoti, bet jeigu jis važinėja dažniau, tai yra negerai, tai yra kažkas negerai. Sunkia širdimi priėmėme šitą sprendimą. Aš asmeniškai pažįstu baltarusių, žinau, kaip jie čia gyvena, yra labai puikių žmonių, tikrai nesinori jų nuteikti prieš save ir pastumti meškai į glėbį, bet mes vis tiek ką nors turime daryti, negalime gyventi taip, kaip yra.

Turiu paminėti dar vieną interesą, į kurį atsižvelgėme, tai yra mūsų lietuviai, gimę Baltarusijos teritorijoje, yra lietuviškos salos, lietuviškos mokyklos dešimtmečius veikia, jiems reikia apankyti ir kapus, ir gimines, jie taip pat čia darė įtaką, bandė kalbėti, kad atkreiptume dėmesį į jų problemas. Tai apie tai irgi galvojame, bet sunkia širdimi siūlome priimti tas ribojamąsias priemones, nes mes turime sužiūrėti, kas vyksta mūsų pasienyje. Priešingu atveju nebegalėsime suvaldyti saugumo situacijos Lietuvoje. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti užsirašęs gerbiamas V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš visada galvoju, ar toli galima eiti, kiek galima tyčiotis iš žmogaus dėl jo tautybės? Nesvarbu, ar tu rusas, ar tu baltarusis, apriboti galimybę grįžti į tėvynę, nesvarbu, ar tavo tėvai serga, ar kitos bėdos. Ir man kyla paprastas klausimas: ar baltarusiai taip pat elgiasi su lietuviais, gyvenančiais ten, – taip pat uždraudė jiems grįžti į Lietuvą? Ar rusai taip elgiasi su lietuviais, gyvenančiais Rusijoje, – uždraudė jiems grįžti į Lietuvą? Nes jeigu tu grįši daugiau nei X kartų, iš karto esi nusikaltėlis ir tave reikia išmesti. Aš galvoju, kada jūs sustosite, ar yra kokia riba? Gal greitai pasiūlysite rusams ir baltarusiams žvaigždę nešioti ar dar kokį skiriamąjį ženklą, nes tai bus kažkam saugiau, kažkam maloniau, tarnyboms dirbti nebereikės, tikrinti nebereikės?

Aš galiu pateikti Akmenės rajono pavyzdį. Atvyko šeima, žmona ukrainietė, vyras rusas, su vaikais, visa šeima. Įsidarbino, dirba Lietuvoje, gavo laikinus leidimus, vaikai ėjo į mokyklas – ir ateina žinia, kad už tai, jog vyras rusas nuvažiavo pas sergančius sunkia liga tėvus šiek tiek daugiau kartų, negu tai yra neįtartina, juos reikia išmesti iš čia. Tada prasidėjo grasinimai, kad bus deportuoti. Ir kokia baigtis? Visa šeima išmesta. Ukrainoje neturi kur grįžti, nes namų nebėra, netgi namų nebeliko, nebeliko kur grįžti Ukrainoje, tai visa šeima deportuota į Rusiją.

Jeigu mes tokius įstatymus priimame ir nurodome, kiek kartų galima grįžti į tėvynę, nes po X kartų tu jau esi nusikaltėlis, tai jau toks vaizdas, kad, mieli konservatoriai, tuojau jiems žvaigždes pradėsite kabinti. Gėda už tokius sprendimus.

PIRMININKAS. Hm, dėkoju. Diskusija baigta, grįžtame prie projekto. Kviečiame pagrindinio komiteto atstovą grįžti į tribūną, nes svarstysime įvairius pasiūlymus. Dėl 1 straipsnio buvo Seimo narių V. Pranckiečio, K. Starkevičiaus, V. Kanopos ir kitų pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Dabar gal sudarykime galimybę kolegoms pristatyti patį pasiūlymą. Ar V. Pranckietis galėtų, ar kiti? Prašom. Gal jums tinka pritarti iš dalies?

V. PRANCKIETIS (LSF). Tinka, nes iš esmės yra perkelta ta įstatymo forma, kurią siūlė Kaimo reikalų komitetas, kad būtų uždraustas grūdų importas ir prekyba iš Rusijos ir Baltarusijos. Tokia forma jis perkeltas, ir komitetas pritarė iš dalies, pritardamas esmei. Ačiū.

PIRMININKAS. Nereikalaujate balsuoti, pritariate iš dalies, jus tenkina. Gerai, tada galime judėti toliau. Dėl 1 straipsnio buvo Seimo narių A. Ažubalio, V. Rakučio, K. Starkevičiaus ir A. Jakavonytės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Čia, matyt, reikės diskutuoti ir balsuoti. Gerbiamas A. Ažubalis gal pristatytų tą siūlymą? Prašau. Jums mikrofonas jau įjungtas, galite pristatyti.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Na, buvo toks siūlymas, kad jeigu per paskutinius 12 mėnesių žmogus, turintis laikiną leidimą gyventi Lietuvoje, kerta valstybės sieną daugiau kaip kartą per 3 mėnesius, jis netenka laikino leidimo gyventi Lietuvoje. Komitetas pasiūlė kompromisą.

J. JARUTIS (LVŽSF). Galiu?

PIRMININKAS. Prašau, komiteto nuomonė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komitetas pasiūlė kompromisinį variantą – prisiderinti prie Šengeno vizos galiojimo laikotarpio, tai yra vieną kartą per ketvirtį arba kas 30 dienų. Kaip kolega Audronius ir pripažino, jo siūlymui komitetas nepritarė, dėl vieno vykimo per sieną per metus. Komitetas pritarė patobulintam sprendimui, kad leidžiama kartą per 3 mėnesius vykti per sieną ir už tai nėra jokių sankcijų.

Balsavimo rezultatai: už – 4, susilaikė 2, prieš – 2. Lėmė pirmininko balsas.

PIRMININKAS. Gerai. Bet čia vis tiek mes traktuojame kaip du siūlymus. Pirmiausia mums reikia apsispręsti dėl A. Ažubalio ir grupės parlamentarų siūlymo.

Dabar dėl pasiūlymo bus diskusija. D. Gaižauskas už pasiūlymą.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Kolegos, ištis siūlyčiau palaikyti A. Ažubalio siūlymą. Kodėl? Todėl, kad jis atliepia mūsų specialiųjų tarnybų, tai yra Valstybės saugumo departamento, pastabas dėl to, kad per šiuos metus... tai laikinąjį įstatymą... reikia imtis papildomų priemonių padedant Valstybės saugumo departamentui susitvarkyti su iškilusiomis grėsmėmis, bandant patikrinti, ar baltarusiai, kurie grįžta į Baltarusiją iš Lietuvos, nėra paveikti KGB tarnybų.

Mes puikiai žinome, kad labai daug pastangų dabar deda Baltarusijos specialiosios tarnybos prieš tuos, kurie sugrįžta iš Lietuvos, ir daro įvairiausias poveikio priemones. Valstybės saugumo departamentas kiekvieną išvykusį turi instrukuoti, ką daryti ir panašiai. Bet šiandien mastai yra tokie dideli, kad, įsivaizduokite, valstybės saugumo pareigūnai per vieną dieną turi patikrinti 600 asmenų, ar jie kelia grėsmę, ar ne. Tai neįmanoma. Dėl to prašė bent metams pabandyti apriboti ir sustabdyti jų vykimą į Baltarusiją, namo, nes jeigu jiems yra kilusi grėsmė, tegul jie būna Lietuvoje, bet ten negrįžta. Būtent šitas pasiūlymas padėtų susitvarkyti su kilusiomis grėsmėmis. Jis yra tikrai nepažeidžiantis žmogaus teisių, nes lietuvių saugumas yra pirmiausia.

Siūlyčiau palaikyti A. Ažubalio sprendimą, nes jeigu baltarusis nori grįžti su išlygomis, tai šis įstatymas nedraudžia, o papildomai netgi valstybės saugumo pareigūnai instrukuotų, kokius veiksmus daryti grįžus, jeigu prieš jį buvo daromos poveikio priemonės. Audroniau, jūsų pasiūlymas tikrai labai geras. Jisai atliepia grėsmes, kurios šiuo metu kyla dėl baltarusių grįžimo į Baltarusiją iš Lietuvos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasiūlymą nori kalbėti net septyni Seimo nariai, bet tik vienas gali. Gerbiamas K. Adomaitis. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Manau, niekas nebando paneigti, kad egzistuoja grėsmės, kad su jomis turime kovoti ir kad iš tiesų Valstybės saugumo departamentas turi visu pajėgumu dirbti tuo klausimu. Tačiau pasiūlytas sprendimo kelias tikrai yra neadekvatus ir iš tiesų apima tikrai labai siaurą keliautojų ratą. Nelabai yra aišku, kodėl apskritai tik baltarusiams reikia drausti grįžti į Baltarusiją, kodėl lietuviai gali važiuoti į Baltarusiją ir niekaip tai nėra apribojama, nes juos irgi gali verbuoti, nepriklausomai nuo pilietybės.

Man atrodo, kad tas verbavimas iš tiesų kelia grėsmę ne tik verbuojant, jeigu tu grįžti. Verbavimas vyksta nuolatos ir Lietuvoje. Lietuvoje yra beveik 3 mln. žmonių, kuriuos reikia tikrinti, ir reikia atitinkamų sistemingų priemonių, kaip mes galime užtikrinti saugumą Lietuvoje. Bet išsirinkti vieną pilietybę, vieną šalį ir pasakyti, kad čia mes dabar skaičiuosime, kiek kartų kas grįžo, tikrai nėra geras sprendimo būdas.

Siūlyčiau balsuoti ne tik prieš šitą A. Ažubalio siūlymą, bet iš tiesų labai daug abejonių kelia ir pats priimtas komiteto kompromisinis variantas. Aš tiesiog matau, kad nėra kito būdo, jeigu mes norime iki gegužės 1 dienos priimti patį įstatymą, tai turbūt reikia balsuoti per svarstymą už komiteto kompromisą ir po to skubiai jį taisyti iki priėmimo, bet šitokių siūlymų tikrai siūlau nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar balsuojame dėl A. Ažubalio ir grupės Seimo narių pasiūlymo. Įvyko diskusija ir mes balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Užsiregistravo 116, balsavo 112: už – 20, prieš – 47, susilaikė 45. Akivaizdu, kad pasiūlymui nepritarta.

Dabar tada dirbame toliau taip. Yra komiteto pasiūlymas, kuris tampa atskiru, nes mes sprendėme dėl A. Ažubalio ir Seimo narių taip pat atskirai. Gal tada komiteto atstovas gerbiamas J. Jarutis pristatytų komiteto pasiūlymą? Dėl to taip pat reikės balsuoti. Jeigu nei to, nei to nepriimsime, tai liks, kaip anksčiau buvo. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komitetas pasiūlė patobulinti kolegos A. Ažubalio pasiūlymą ir vietoj „vieno karto per metus vykimo per sieną“, įrašyti „kartą per ketvirtį“, kartą per 3 mėnesius. Kaip ir minėjau, dėl šio kompromisinio varianto už balsavo 4, prieš – 2, susilaikė 2. Lėmė pirmininko balsas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių kalbėti tik prieš pasiūlymą. V. Mitalas kalba prieš pasiūlymą. Prašom.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų, tie argumentai, kurie buvo sakomi apskritai dėl šitos priemonės tikslingumo ir prisidėjimo, sprendžiant nacionalinio saugumo iššūkius, jau buvo išsakyti. Komiteje mes taip pat diskutavome, ar apskritai Ribojamųjų priemonių įstatymas yra tas įstatymas, kuriame ir turi būti numatyti leidimų suteikimo, išdavimo ir atėmimo klausimai, nes Užsieniečių teisinės padėties įstatymą, kuriame paprastai yra numatyti šie klausimai, mes svarstysime artimiausiu metu. Aš tikrai gal pridurčiau, kad apskritai uždarius du kontrolės punktus su Baltarusija (tai įvyko Vyriausybės sprendimu ne taip ir seniai), mes objektyviai jau turime apribotas keliavimo galimybes. O tos keliavimo galimybės į Baltarusiją per Latvijos Respublikos teritoriją, per Lenkijos Respublikos teritoriją lieka atviros. Kad ir kokią mes čia dėsime stabdį, ribojimą, tai iš esmės nacionalinio saugumo padėties nepakeis, mūsų specialiųjų tarnybų darbo nepalengvins ir būtent dėl to mes šaudysime iš patrankos tikrai ne į tuos taikinius, į kuriuos reikia šaudyti. Todėl aš kviečiu nepritarti šitam siūlymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už pasiūlymą kalbės gerbiamas A. Ažubalis. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, aš manau, kad čia yra pasiektas geras kompromisas. O kolegai V. Mitalui pasakyčiau dėl Užsieniečių teisinės padėties įstatymo – visi jo pagrindai taikomi visiems užsieniečiams, kurie atitinka LLG panaikinimo sąlygas, todėl tame įstatyme įvardinti konkrečias valstybes, kad šitoms naikiname, šitoms – ne, negalima. Mes tai ir įtraukiame, visiškai logiška, į Ribojamųjų priemonių įstatymą. Dabar kalbate, kad dviejų punktų uždarymai ką nors padarė. Nejuokaukite. Matyt, nebuvote prie sienos niekada nuvažiavęs – tiesiog pailgino eiles. Todėl, kolegos, aš manau, kad tas kompromisas, kuriame atsižvelgiama ir į verslo interesą, ir į vairuotojų interesą, aš manau, kad jis yra protingas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami dėl komiteto pasiūlymo, kurį ką tik apsvaistėme. Paties komiteto surašytas siūlymas, dėl jo mes dabar balsuojame. Kas už, tai palaiko komiteto siūlymą.

Užsiregistravo 119, balsavo 117: už – 41, prieš – 37, susilaikė 39. Pasiūlymui taip pat nėra pritarta.

Dabar keliaujame prie 2 straipsnio, dėl kurio buvo Seimo narių V. Pranckiečio, K. Starkevičiaus ir keleto kitų pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Vėlgi klausčiau autorių, gerbiamo V. Pranckiečio, ar tenkina pritarimas iš dalies? Čia yra jūsų siūlymas dėl 2 straipsnio.

V. PRANCKIETIS (LSF). Tenkina. Tik netenkina vienas dalykas: kodėl Vyriausybei reikia uždraudžiamų produktų sąrašą surašyti iki liepos 1 dienos? Aš manau, kad tokiam sąrašui sudaryti užtektų kokių 3 savaitių ar mėnesio, bet nenukelkime iki naujo derliaus, kai naujas derlius iš Rusijos vėl pradės keliauti į Lietuvą ir per Lietuvą.

PIRMININKAS. Vis dėlto reikia aiškumo. Ar jūs norite, kad mes balsuotume dėl jūsų pasiūlymo, ar tinka komiteto variantas – pritariti iš dalies?

V. PRANCKIETIS (LSF). Šiame etape tinka pritariti iš dalies.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Tuomet nereikia balsuoti. Ačiū. Toliau. Dėl 3 straipsnio nebuvo pasiūlymų.

Dėl 4 straipsnio buvo vėl tos pačios Seimo narių grupės, gerbiamo V. Pranckiečio, K. Starkevičiaus ir kitų, pasiūlymas, jam komitetas taip pat pritarė iš dalies. Gal ir dėl šito tinka?

V. PRANCKIETIS (LSF). Tinka.

PIRMININKAS. Tinka. Dėkui. Tuomet dėkoju gerbiamam komiteto atstovui J. Jaručiui. Visą pasiūlymų svarstymo procedūrą baigėme.

Dabar dėl viso projekto už – gerbiamas V. Semeška. Prašom.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Priežastys, dėl kurių buvo priimtas įstatymas, nėra išnykusios. Nustatyta, kad šios priemonės baigs galioti 2024 m. gegužės 2 d., todėl projektu siūloma pratęsti iki 2025 m. gegužės 2 d., tai yra vieniems metams. Baltarusijos specialiosios tarnybos, kaip ir Rusijos, naudoja savo piliečius, esančius Lietuvoje, kaip priedangą savo veiklai. Siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo ir užsienio politikos

interesus, kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui. Deja, tam tikri Seimo narių pasiūlymai svarstymo stadijos neperėjo, galbūt bus dar priėmimo stadijoje ir šis įstatymas dar bus sustiprintas.

Taip pat, siekiant, kad šis įstatymas įsigaliotų gegužės 2 dieną, matyt, Seimui reikėtų balsuoti dėl skubos. Taigi kviečiu pritarti. Rusijos karas prieš Ukrainą tęsiasi. Kaip minėjau, priežastys nėra išnykusios dėl būtinybės šiam įstatymui galioti dar bent vienus metus. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas T. Tomilinas. Sudarykime galimybę T. Tomilinui kalbėti. Gerbiamas Vytautai Bakai! (*Balsai salėje*)

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, labai svarbu, ką mes ką tik padarėme Seime – mes nubalsavome už tai, kad baltarusiai, turintys leidimus gyventi Lietuvoje, vis dėlto turės galimybę pamatyti savo artimuosius, kartais nuvažiuoti į Baltarusiją. Taigi svarbiausio sprendimo mes nepriėmėme, to pavojingiausio – visus baltarusius paskelbti grėsme, nes tikrai vaikščiojome labai plonu ledu. Įstatyme vis dar lieka keletas neaiškumų. Žinau, kad bus rengiamos pataisos. Po pateikimo aš iš principo esu balsavęs už projektą, nes tikrai tam tikrų ribojimų reikia. Priėmimo stadijoje, pateikę pasiūlymus, manau, mes balsuosime už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi, motyvai išsakyti. Galime balsuoti. Vis dar yra balsavimo langas. Balsuojame dėl Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projekto Nr. XIVP-3461.

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 82, prieš – 3, susilaikė 34. Taigi pritarta po svarstymo.

Tiesa, dar prašo skubos tvarkos. Galime pritarti bendru sutarimu dėl skubos? (*Balsai salėje: „Ne.“*) Ne? Balsuojame. Tuomet balsuojame dėl skubos. Kolegos, balsuojame dėl skubos.

Užsiregistravo 115, balsavo 112: už – 73, prieš – 13, susilaikė 26. Taigi yra skubos tvarka.

Gerbiamas E. Gentvilas per centrinį mikrofoną.

E. GENTVILAS (LSF). Na, kai skubos tvarka, be jokio aptarimo, skubos būdu balsuojama, jūs suprantate, ką tai reiškia. Kaip dabar įregistruoti pasiūlymus iki priėmimo stadijos? Kurią valandą numatysite pagal skubos tvarką balsavimą ketvirtadienį? Nedarykite nesąmonių! Pasiūlote skubą. Gerai, balsuojame, skuba! Jūs atimate iš Seimo narių teisę iki priėmimo stadijos įregistruoti pasiūlymus.

PIRMININKAS. Kodėl? Jūs galite šiandien įregistruoti. (*Balsai salėje*) Ne, 24. (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) Dėl skubos nėra to 48 valandų reikalavimo. Taigi jūs šiandien galite įregistruoti, jokių problemų nebus. (*Balsai salėje*) J. Jarutis dar per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Šiaip lieka galioti senas variantas, kai nėra ribojamas joks judėjimas. Yra ribojamas, bet nėra už tai sankcijos. Skuba reikalinga tam, kad įstatymo galiojimas baigiasi, sakykime, gegužės 1 dieną, balandžio 30... Dėl to yra skuba. Jeigu mes to nepadarysime, tai nebegalios įstatymas ir nebegalėsime taikyti ribojimo priemonių Rusijos, Baltarusijos piliečiams. Tai skuba reikalinga.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju už pastabas. Toliau posėdžiui pirmininkaus J. Razma. (*Balsai salėje: „Po balsavimo.“*) Po kokio balsavimo? Tai gerai, prašau.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Taip, yra replikų po balsavimo. A. Ažubalis – pirmasis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, aš tik galiu pasakyti, kad šituo balsavimu jūs iš principo padarėte šį įstatymą niekinį, nes ten daugiau ribojimo priemonių ir nebeliko. Kam tas įstatymas, aš nelabai suprantu. Atsiminkite, kad per ne visą pirmąjį ketvirtį 422 tūkst. baltarusių, kurie gyvena čia, Lietuvoje, turi LLG, kirto Lietuvos–Baltarusijos sieną. Padauginkite iš keturių ketvirčių ir ką jūs gausite? 170 tūkst. kirtimų... 1 mln. 700 tūkst., atsiprašau. Tai jūs toliau leidžiate šitam srautui važinėti. Ir ką sako saugumas, ką sako *antrukai*? Jau dvejus metus iš eilės sako, kad tai yra grėsmė nacionaliniam saugumui. Jūs gi sakote: ne, jūs ir prisiimate atsakomybę po to.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė – repliką.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš dėl skubos. Vis dėlto iš tiesų toks įstatymo pakeitimas neturi būti svarstomas skubiai.

O antras dalykas, tai yra taip pat mūsų baltarusių tautybės piliečiai, ir čia ne kirtimai yra, o čia nuvykimas pas savo gimines, pas savo seną motiną ir taip toliau. Jie vyksta nuolat, ir jeigu Saugumo departamentas stebi situaciją, tai jis turi visus instrumentus tuos piliečius patikrinti. Juo labiau kad apribotas yra autobusų važiavimas. Tai autobusuose galima informuoti gyventojus,

kokios grėsmės jų laukia ir taip toliau. Nutraukti maršrutai ir išvis apribojamas patekimas. Juo labiau kad lietuvių bendruomenė Pelesoje taip pat signalizuoja, kad jie, norėdami atvykti ir išvykti, taip pat susiduria su tais apribojimais, nes tiesiog nebeliko net autobuso nuvykti į vieną ar į kitą pusę. Tai reikia vertinti, kad vis dėlto šeimų sujungimo principas – tai principas, kuris galioja net karo metu. Tai labai svarbi vertybė, kurią mūsų valstybė privalo išlaikyti.

PIRMININKAS. Ką gi, replikos baigtos. Svarstome toliau įrašytus projektus.

11.42 val.

Bausmių vykdymo kodekso 15, 20, 21, 31, 37, 64, 68, 83, 90 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3280(2), Baudžiamojo proceso kodekso 358 ir 360 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3281(2), Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 14, 15, 16, 25, 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3282(2), Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3283(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – projektas Nr. XIVP-3280(2) ir trys lydimieji. Bausmių vykdymo kodekso pataisų projektas su lydimaisiais. Svarstymo stadija. Pranešėja I. Haase pateiks Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Ruošiasi A. Navickas arba, jeigu jo nėra, kas nors iš Žmogaus teisių komiteto. Tai prašau dėl visų projektų, nes jūsų komitetas buvo pagrindinis dėl visų.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Bausmių vykdymo kodekso nurodytų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3280 ir lydimuosius, tai yra Baudžiamojo proceso kodekso 358 ir 360 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3281, Probacijos įstatymo nurodytų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3282 ir Suėmimo vykdymo įstatymo nurodyto straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3283. Komitetas pritarė visiems patobulintiems įstatymų projektams ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: komiteto narių 8 balsai už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galbūt V. Bakas galėtų Žmogaus teisių komiteto išvadą pateikti? Prašytume Žmogaus teisių komiteto išvados dėl šio paketo. Yra pirmininkas, dar geriau viską žino.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami Seimo nariai ir narės, Žmogaus teisių komitetas Bausmių vykdymo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą svarstė šių metų kovo 27 dieną. Komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui: 5 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Ar pristatyti dėl lydimųjų?

PIRMININKAS. Taip, taip, dėl visų.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Baudžiamojo proceso kodekso 358, 360 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą komitetas taip pat svarstė tą pačią kovo 27 dieną. 5 balsais už įstatymo projektui komitete pritarta.

Ir analogiškai Probacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą komitetas svarstė kovo 27 dieną. 5 komiteto nariams balsavus už įstatymo projektui buvo pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti nėra užsirašiusių, dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Baigiame nagrinėti šį klausimą, bet kadangi dar yra balsavimo intervalas, balsuosime, ar pritartume šiam paketui po svarstymo.

Balsavo 109: už – 108, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

11.49 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 44¹, 98, 101 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 44³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1288(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Teismų įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-1288(3). Išklausysime vėl komiteto išvadą, nes yra svarstymo stadija. I. Haase – Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju gerbiamam pirmininkui. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 44¹ ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo

projektą Nr. XIVP-1288(3). Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Teismų įstatymo 44¹ straipsnio ir 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ir Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą turėtų pateikti L. Kukuraitis, jeigu jis girdi mus.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Išvadoms ir apskritai įstatymo projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Čia dėl šio projekto buvo tokia Socialinių reikalų ir darbo komiteto kaip ir pastaba, bet tai nėra įforminta kaip pasiūlymas: būtent jie pritaria Vyriausybės pastaboms, Teisėjų tarybos pastaboms ir Teisės departamento pastaboms, bet patys pasiūlymų neformuluoja, tai mums balsuoti nėra kaip. Balsavimo intervalas pasibaigęs, tai balsuosime per kitą balsavimo intervalą, kuris prasidės, kaip numatyta, 12 val. 25 min. Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Baigiamė kol kas nagrinėti šį projektą.

11.51 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 1, 2, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 28, 29, 33, 34, 34¹, 38, 39 straipsnių, III skyriaus ketvirtojo skirsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3454(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3454(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas būtų K. Starkevičius, jis pateiks Ekonomikos komiteto išvadą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas apsvarstė šį projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Kaimo reikalų komiteto išvadą pateiks V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaimo reikalų komitetas svarstė kovo 27 dieną. Sprendimas buvo pritarti iniciatorių pateiktam Alkoholio kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių, skirsnio, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ir L. Slušnys pateiks Sveikatos reikalų komiteto išvadą.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Sveikatos reikalų komitetas buvo papildomas komitetas. Turiu pranešti džiugią naujieną, kad siūloma Seimui įstatymo projektą Nr. XIVP-3454 atmesti, nes juo siekiama lengvinti alkoholio prekybos sąlygas, liberalizuoti alkoholio reklamos reglamentavimą ir kita. Jame nėra nuostatų, kaip teikiamas projektas prisidės prie gyventojų sveikatos gerinimo, mažins bendrąjį alkoholio suvartojimą, jo prieinamumą, mažins sergamumą priklausomybių ir kitomis su alkoholio vartojimu susijusiomis ligomis. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 1, niekas nesusilaikė. Ačiū.

PIRMININKAS. Žinoma, būtų keista, jeigu dėl Alkoholio kontrolės įstatymo projekto nebūtų diskutuojančių. Tikrai jų yra. Pirmasis – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų turbūt būtų keista, jeigu šitie klausimai nesukeltų diskusijų. Bet labai įdomu, kad niekam nekeista, kad turbūt nėra Seimo kadencijos, kai nebūtų visokiais būdais bandoma keisti šitą įstatymą. Kažkada mes esame analizavę, kuris įstatymas yra vienas iš populiariausių Seime, į kurį labiausiai niežti sukišti rankas. Jeigu gerai atsimenu, prieš tai buvo Civilinis kodeksas, dabar Administracinių nusižengimų kodeksas toks vienas iš dažniausiai keičiamų ir Alkoholio kontrolės įstatymas buvo antras pagal populiarumą. Nežinau, ar čia tiesiog tokia mūsų kultūrinė tradicijos iliustracija, kas mums galvoje ir kas mums yra labai svarbu.

Bet jeigu kalbėtume rimtai ir apie įstatymo turinį, aš manau, kad jau vien komitetų išvados labai aiškiai parodė, apie ką yra šis įstatymas, tiksliau, jo pakeitimas, ir tai, kad Ekonomikos komitetas jam pritarė vienbalsiai, vadinasi, jis pamatė kažkokią paskatą ekonomikai, kaip sakoma, didesnę konkurenciją ir taip toliau. Ką reiškia bendrąja prasme didesnė konkurencija? Dažniausiai reiškia geresnį prieinamumą vartotojui, mažesnę kainą ir taip toliau. Ar tai yra Alkoholio kontrolės įstatymo tikslas? Nes ką reiškia padaryti patogiau, pigiau, tai reiškia skatinti vartojimą.

Aš uždaviau klausimą Sveikatos reikalų komitete viceministrei ministerijos, kuri teikia šį projektą, tai yra Ekonomikos ir inovacijų ministerijos viceministrei. Jos paklausiau labai paprasto klausimo, paprasčiau, kad jinais atsakytų be išvedžiojimų. Aš jos paklausiau: kaip šie įstatymo pakeitimai mažins alkoholinių gėrimų vartojimą? Nes toks yra įstatymo tikslas. Jeigu jūs jo neskaitėte, galite kad ir dabar atsiversti ir paskaityti 1 straipsnio pirmą sakinį, ten yra taip parašyta. Toliau: kaip jisai įgyvendins šio įstatymo 3 straipsnyje vieną iš išvardintų Valstybės alkoholio kontrolės įstatymo principų, tai yra skatinti socialinės aplinkos be alkoholio kūrimą?

Turbūt nereikia čia būti nei visuomenės sveikatos specialistu, nei dar kokių nors superspecialistu, jeigu mokame skaityti, suprantame, kad šios pataisos prieštarauja tiek įstatymo tikslui, tiek išvardintoms valstybės alkoholio kontrolės priemonėms ir tikslams. Paklausta viceministrė niekaip negalėjo atsakyti į mano klausimą. Pradėjo aiškinti, kad čia, suprask, nei didins, nei mažins, žodžiu, jinais iš tikrųjų neva nežino, bet aš manau, kad jinais puikiai viską žino.

Kadangi tos pataisos yra atneštos verslo, tai verslas niekada nėra teikęs jokių Alkoholio kontrolės įstatymo pataisų, kurios mažintų pardavimus, mažintų vartojimą, nes tai prieštarautų sveikam protui. Kur jūs rasite verslą, kuris atneštų siūlymus arba sprendimus, kurie mažintų jų pelną ir mažintų pardavimus? Logika čia yra labai paprasta. Šių įstatymo pataisų tikslas yra sukurti reklamos reglamentavimo spragas ir, užuot paaiškinus Lietuvos gyventojams, kuo yra pavojingas tų gėrimų vartojimas, kad jisai sukelia vėžinius susirgimus, būtų sukuriama sąlyga girtis parodomis, visokiais ten kitokiais dalykais ir panašiai.

Aš nesistebiu šia Vyriausybe. Ši Vyriausybė ne pirmą kartą ateina su tokiais projektais. Netgi sveikatos ministras, kuris įjungus mikrofonus pradeda aiškinti, kad jo siekis yra ilginti vidutinę sveiko gyvenimo trukmę, mažinti sergamumą, balsuoja už tokius įstatymų projektus Vyriausybėje. Vadinasi, jis arba nesupranta, ką šneka, arba, tiesą sakant, yra veidmainis. Kviečiu nepalaikyti šių projektų.

PIRMININKAS. Toliau diskutuos E. Gentvilas. Nematome šiuo metu jo salėje. Tada A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kažkaip mažokai diskutuojančių. Klausimas visiems suprantamas ir aiškus – alkoholis. Sprendžiu iš to, kaip ir sakė kolega, kad mes kiekvienoje kadencijoje ir kiekvienoje sesijoje šį klausimą kaip nors pavoliojame. Perfrazuojant tą garsią frazę, mes be alkoholio nenurimsime.

Tikrai norėčiau pasakyti, kad įstatyme yra spęstinių klausimų. Labai gaila, kad viską suplauka į viena ir tokiu būdu norima prastumti tai, kas, taip sakant, tautoje jau tapo normaliu dalyku. Niekas dėl to nesiskundžia, mirčių nepastebėta dėl to, kad negalima po 15 valandos sekmadienį nusipirkti. Reklamos užtektinai. Vis tiek kas nori, tas išgeria, randa ir būdų, ir vietą.

Aš supratau, kad šitas įstatymas, vien šita versija, gali pagerinti mūsų partnerystės ryšius, nes viename iš straipsnių jūs galite įskaityti, kad verslo partneriams bus galima dovanoti alkoholio, nes sunku užmegzti ryšius be alkoholio. Aš manau, todėl ir investicijos nukenčia. Kai tik atsiras šitas straipsnis, tai verslininkai ar partneriai vienas kitą geriau supras, ir procesas vyks greičiau. Dar man keisčiau, kad anksčiau, taip sakant, degustavimo salėse ir parodose buvo galima išgerti, o dabar bus galima nuvykti į gamyklą ir gamybos vietose nemokamai ragauti. Manau, kad tai ne tos priemonės, kurių reikia tautai.

Teisingą sprendimą padarė Sveikatos reikalų komitetas. Apskritai, koks buvo mūsų kovos su alkoholiu tikslas? Kad mažiau žmonių gertų, kad žmonės būtų sveikesni, kad sveikatos įstaigos turėtų mažiau darbo, kad, ypač vyrai, ilgiau gyventų, nes mirtingumas nuo šitos ligos yra didelis. Einame teisingu keliu, visi rodikliai gerėja. Prieinamumas šiandien yra, alkoholis nėra uždraustas. Kodėl būtinai reikia padidinti reklamą? Reikia padidinti laipsnius ir kitus dalykus? Aš manau, kad tai ne mirtini dalykai. Bent jau dauguma Lietuvos žmonių neprašo daryti tokių pataisų. Todėl paprasčiausiai yra nesuprantama, kokį tikslą mes išsikeliamo – ar lengvinti alkoholio prekybos sąlygas, ar vis dėlto suteikti galimybę žmonėms gyventi ilgiau, gyventi sveikiau. Nes šitie pinigai, kuriuos mes per akcizus gauname į biudžetą, skausmo, nelaimių, nelaimingų atsitikimų ir visų kitų dalykų atneša žymiai daugiau negu naudos. Todėl kviečiu nepritarti šitam įstatymui.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiamas pirmininke, gerbiamas Algirdai, aš tikrai norėjau patikslinti, kad šitame įstatyme nėra kalbama nei apie amžių, nei apie prekybos laiką, nei apie kitus esminius dalykus, ką jūs šiek tiek paminėjote.

PIRMININKAS. Diskutuoti baigėme. Dabar dėl motyvų. Kadangi konkrečių pasiūlymų nei Seimo nariai, nei komitetai nepateikė, yra tik bendro pobūdžio Sveikatos reikalų komiteto ir Kaimo reikalų komiteto pastabos. Dėl jų balsuoti nereikia. Galime išsakyti poziciją dėl viso projekto. Pirmiausia A. Bagdonas – už.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, norėčiau šiek tiek pristatyti, kas yra keičiama būtent šiuo įstatymo projektu. Šiuo įstatymo projektu patikslinamos licencijų verstis mažmenine alkoholinių gėrimų prekyba rūšys, atsisakoma perteklinio skaičiaus vienkartinų licencijų rūšių, pasiūlant nustatyti naują bendrą vienkartinę licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių turinė alkoholio koncentracija neviršija 15 %, mugėse ir renginiuose.

Taip pat numatoma galimybė rengti degustacijas gamybinėse patalpose, suteikiama galimybė leisti prekybą ne tik parodose ar mugėse, bet ir renginiuose alkoholiniais gėrimais, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 laipsnių. Manau, kad turime užtikrinti konkurenciją ir suteikti žmonėms pasirinkimo galimybę. Toks pakeitimas padėtų ir renginių organizatoriams, ieškant paramos renginiams, nes būtų išplečiamas ratas verslų, kurie galėtų suteikti tokią paramą.

Norėčiau sureaguoti į gerbiamojo A. Syso pasisakymus apie gerėjančius rodiklius. Tik noriu priminti, kad 100 gramų daugiau ar mažiau, vertinant statistinius duomenis nuo 2018 metų, alkoholio kiekis, tenkantis vienam Lietuvos gyventojui, nei padidėjo, nei sumažėjo. Ar tikrai mes visada draudimais pasiekiamo norimą rezultatą? Čia buvo retorinis klausimas. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Širinskienė pasisakys prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kolegos liberalai, nesupykite, bet ištis situacija atrodo taip, kad nepavyko kita liberalios darbotvarkės dalis, nepavyko dėl partnerystės, Stambulo konvencijos, nepavyko praėjusią savaitę ir dėl tos vargšės Lukiškių aikštės, tai dabar norima padaryti kažką, kas parodytų, kad liberalai Seime veikia. Panašu, kad tas kažkas yra siūlymas tiesiog sukurti lengvesnes sąlygas tautą nugirdyti. Nes kokias problemas sprendžia valstybinės svarbos galimybė dovanoti alkoholio, apie kurią įstatymo projekte yra kalbama? Kokias valstybinės svarbos problemas sprendžia tai, kad mugėse ar kituose renginiuose bus prekiaujama keliais procentais stipresniu alkoholiu? Akivaizdu, kad jokių problemų nesprendžiama ir tų problemų niekas, išskyrus labai konkretų verslą, nekėlė.

Aš suprantu, kad konkrečiam verslui, kuris gamina stipresnį alkoholį negu 13 %, iki 15 %, tai yra problema, greičiausiai tik tam verslui, bet tikrai ne Lietuvos žmonėms. Siūlau vis dėlto įsiklausyti į Sveikatos reikalų komiteto nuomonę ir poziciją ir iš tikrųjų priimant sprendimus vadovautis ne verslo, kuris gamina šiek tiek stipresnį alkoholį, siekiamais rezultatais ar norais, bet Lietuvos žmonių sveikata.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl šio projekto per nustatytą balsavimo intervalą.

12.07 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3557(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Turizmo įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3557(2). Pranešėjas turėtų būti A. Bagdonas, jis pateiks Ekonomikos komiteto išvadą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė šį klausimą, jam pritarė. Balsavimo rezultatai: 10 Ekonomikos komiteto narių balsavo už ir 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar diskusija. A. Vinkus pirmasis užsirašė. Kviečiu į tribūną.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai. Manau, rengiant Turizmo įstatymo keitimą buvo vadovautasi logišku požiūriu ir teisingu principu, kad dirbančių-

jų gimininguose sektoriuose darbo santykių reglamentavimo sąlygos būtų identiškos arba bent panašios. Priešingu atveju yra pažeidžiama konkurencingumo harmonija, diskredituojama darbuotojų moralinė savijauta ir diskriminuojama jų finansinė padėtis.

Išstatymo projekto rengėjai įrodo, kad dabartiniu metu galiojantis muziejų ir kultūros centrų vadovų, o po 2 mėnesių išsigaliosiantis ir socialinių paslaugų įstaigų vadovų darbo santykių reglamentavimas yra pažangesnis ir sukuria jiems palankesnes sąlygas, palyginti su turizmo sektoriaus vadovų santykių reglamentavimu. Ypač atkreiptinas dėmesys į nepalankią įstatymine nuostatą dėl turizmo informacijos centrų vadovų, kurie ėjo šias pareigas ilgiau kaip dešimt metų ir nieko nepakeitus neteks darbo vietos nuo ateinančių metų gegužės 1 dienos.

Tobulindami darbo santykių turizmo sektoriuje reglamentavimą, mano galva, įstatymo keitimo iniciatoriai problemas sprendžia kompleksiskai. Iš vienos pusės, greičiau reglamentuoja jiems keliamus reikalavimus, siūlo įvesti kadencijas, nustatyti vadovo kvalifikacijai keliamus reikalavimus ir nepriekaištingos reputacijos reikalavimus. Iš kitos pusės, siūlo neriboti kadencijų skaičiaus, numatyti galimybę skirti vadovą antrai kadencijai be konkurso tais atvejais, kai pirmoje kadencijoje jis pademonstravo gerus ar labai gerus veiklos vertinimo rezultatus ir panašiai.

Matau pateiktame projekte pažangą, palyginti su dabartiniu reglamentavimu, todėl pasisakau už ir kviečiu kolegas balsuoti už. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkui. V. Rakutis taip pat buvo užsirašęs, bet, atrodo, šiuo metu jo salėje nėra. Diskusiją baigiame. Žiūrėsime, ar yra užsirašiusių dėl motyvų. Taip, A. Bagdonas – už.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šis įstatymo projektas yra esminis, siekiant užtikrinti sklandų vadovavimą turizmo informacijos centrų srityje, ypač atsižvelgiant į specifinius regionų poreikius. Dabar, palyginus su kitų sričių viešųjų įstaigų vadovais, bibliotekų ar muziejų, ar kitų, turizmo informacijos centrų vadovai susiduria su nevienodomis sąlygomis. Šio įstatymo projekto įgyvendinimas užtikrintų skaidrumą ir atsakomybę, nes vadovams būtų suteikta galimybė dirbti antrą kadenciją, žinoma, atsižvelgiant į jų veiklos vertinimą. Numatoma, kad, pasibaigus turizmo informacijos centro vadovo penkerių metų kadencijai, jis galėtų būti skiriamas antrajai kadencijai (antrai penkerių metų kadencijai), jeigu jo veikla būtų vertinama gerai arba labai gerai. Šis projektas suteiks vadovams galimybę ilgiau eiti pareigas, kartu nesukeldamas kliūčių dalyvauti konkursuose į tą pačią pareigybę. Tai sudarys palankias sąlygas tolesnio vadovavimo tęstinumui toje pačioje įstaigoje ir sumažins nedarbą regionuose. Tad kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Prieš pasisakys A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Na, ne prieš galbūt, bet aš susilaikysiu dėl šio klausimo. Manau, kad ne iki galo yra išdiskutuotas ir galbūt ne iki galo tinkamai yra parengtas. Nesiimsiu aš šandien kvestionuoti, ar tos kadencijos vis dėlto yra reikalingos, ar nereikalingos. Jeigu einame prie to, kad vis dėlto yra daromas pokytis ir yra įvedamas neribotas kadencijų skaičius, tai bent jau norėtusi, kad būtų išlaikytas principas toks, kad tie vadovai, kurie iki tol neturėjo terminuotų sutarčių, dalyvautų tuo pereinamuoju laiku konkursuose. Iš esmės, matyt, tai, ko gal yra baiminamasi, kad mažesnėse savivaldybėse nebus daugiau norinčių. Tai neturėtų užkirsti kelio tiems patiems vadovams dalyvauti konkurse. Tokiu atveju, taikant pirmos kadencijos tą skaičiavimą jau nuo to konkurso, šitai nuostatai lyg ir pritarčiau, jeigu yra tokio principo laikomasi. Kaip minėjau, man norėtusi, kad bent jau formaliai būtų atliekamas konkursas, o ne taip, kad pagal neterminuotą sutartį 15–20 metų pareigas einantis vadovas automatiškai gauna dar 10 metų pareigų pratęsimą ir pirmasis konkursas įvyksta dar po 10 metų. Tai tik tokia smulkmena.

Aš nežinau, dar bandysiu paieškoti kokio nors koncepto ir galbūt iki priėmimo registruoti pasiūlymą. Tai šiandieną susilaikau, kaip sakiau, iš principo nekvestionuodamas visų kitų elementų, kurie yra šiame teisės akto projekte.

PIRMININKAS. V. Fiodorovas, kaip matau, piktai žiūri į A. Petrošių ir dėl vedimo tvarkos nori.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Andriau, būtent taip ir yra (Audriau, atsiprašau): tie, kurie dirba po 10, 15 ar daugiau metų, juos bet koku atveju lies konkurso klausimas, ar po metų, kaip dabar... po metų. Jūs pažiūrėkite, įstatymas yra visuotinis. Šitas

įstatymo projektas neuždaro kelio tiems, kurie dirba ilgai, toliau tęsti darbą. Neklaidinkite Seimo, konkursai jiems bus po metų, kažkam – po penkerių, jeigu tikrai penkerius metus trunka kadencija, bet koku atveju tas dalykas bus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuosime dėl šio projekto per balsavimo intervalą, kuris bus už 11 minučių.

12.14 val.

Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 1, 2, 4, 5, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo ir Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3368(2), Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 12, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3369(2) (svarstymas)

Dabar kitas darbotvarkės klausimas, tiksliau, paketas iš dviejų projektų. Tai projektai: Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymų pataisų projektas Nr. XIVP-3368(2) ir Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3369(2). Svarstymo stadija. Pirmasis pranešėjas M. Lingė pateiks Biudžeto ir finansų komiteto išvadą dėl pirmojo projekto.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas balandžio 17 dieną apsvaustė įstatymų projektą. Apsvaustė gautus pasiūlymus ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam projektui, jį tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas ir Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Taip pat buvo vadovautasi Seimo statuto 137 straipsniu – šį projektą sujungė su kitu kolegės L. Nagienės iniciuotu projektu Nr. XIVP-1837 ir pateikė Seimui svarstyti šį bendrą projektą. Už tokią išvadą balsavo 5, prieš buvo 1, susilaikė 1. Dar komitetas pateikė papildomą išvadą dėl šio projekto, šiandieną apsvaustęs gautus keleto Seimo narių grupės pasiūlymus. Jiems nepritarė: už balsavo 2, prieš nebuvo, susilaikė 5.

PIRMININKAS. Seimo narių pasiūlymus svarstysime per balsavimą.

Dabar dar išklausome Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadų dėl abiejų projektų. J. Varakalys jas pateiks.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas 2024 m. balandžio 10 d. apsvaustė šį įstatymo projektą. Nutarė pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė, ir komiteto pasiūlymus. Taip pat šį projektą sujungti su pateiktu Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-1837. Balsavimo rezultatai: už – 10, susilaikė 1, prieš balsuojančių nebuvo.

Lydimasis apsvaustytas Socialinių reikalų ir darbo komitete tą pačią balandžio 10 dieną. Komiteto sprendimas pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Komitetas balsavo bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar diskusija. L. Kukuraitis pasisakys frakcijos vardu.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, dveji metai – tiek laiko laukiame Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimų dėl finansinės paskatos jaunoms šeimoms. Prieš dvejus metus Socialinių reikalų ir darbo komitetas kvietė ministeriją spręsti dėl finansinės paskatos įsigyjant būstą programos, teikti siūlymus, nes formuojasi eilės. Nors programai buvo skirta pinigų, dėkui Vyriausybei, tikrai buvo skirta daug – vienais metais siekė net 20 mln. eurų, eilės ir toliau formavosi, o mes toliau laukiame sprendimų skaitydami labai daug, bet labai panašių laiškų. 1 tūkst. 600 šeimų dvejus metus laukia paskatos būstui įsigyti. Tikrai jau seniai reikėjo pakeitimų. Pakeitimų jau reikėjo prieš dvejus metus, pakeitimų reikėjo prieš metus ir dabar reikia pakeitimų. Būsto vertės normatyvai niekaip neatitiko paskatos kurtis regionuose principo. Tikrai reikėjo nustatyti ir įsigyjamo turto vertės ribojimus, ir atlikti kitus per programos gyvavimą atsiradusius netobulumus.

Štai pagaliau praėjo dveji metai ir mes sulaukėme įstatymo projekto. Per dvejus metus jis turėjo būti maksimaliai taiklus ir konceptualus. Dėl to ragino ir Lietuvos bankas, ragino ir kiti, dėl to ragino ir Seimo nariai. Juk dvejus metas buvo rengtas. Deja, nei taiklumo, nei konceptualumo. Mano, kaip ministro, inicijavusio šią programą, vertinimu, neliko programos arba bent jos esmės. Paaškinsiu, kodėl.

Pirmiausia apie teritoriją, apie regioniškumą. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos bankas ir visi, kurie palaiko įstatymo pakeitimus, vienu balsu šaukia, kad šiuo metu daugiausia įsigyjamų būstų yra žiedinėse savivaldybėse, o tai neatitinka programos esmės – skatinti šeimoms keltis į regionus. Sutinku, kad tai yra bėda ir tai reikia keisti. Tačiau kas iš tiesų daroma? Atsisakoma būstų normatyvinio vertinimo, jį paliekant tik žiedinėms savivaldybėms, o visoms kitoms draudimai nustatomi įstatymais. Paskata nebus teikiama trijuose didžiausiuose miestuose ir kurtinėse savivaldybėse.

Kas iš tiesų išeina, palyginti su dabartine situacija? Lyginant su dabar galiojančiais įstatymais, visuose kituose miestuose ir jų pakraščiuose paskata bus teikiama. Taigi, ir Šiauliuose, ir Panevėžyje, ir Alytuje, ir Marijampolėje, ir visur kitur paskatą bus galima gauti be jokių apribojimų. Štai kaip ministerija supranta, kas yra regionai. Birštono savivaldybės pakraštyje nebus galima gauti paskatos, o Šiaulių centre – prašom. Ar tikrai sumažinta teritorinė kryptis? Manau, kad ne. O trimis skirtingais būdais, tai yra vienose neduoti paskatos, kitose vertinti turto vertę, o dar kitose duoti paskatą visais atvejais, tai šitaip trimis skirtingais būdais vertinamos mūsų savivaldybės tiesiog, man atrodo, neatitinka lygiateisiškumo principo. Ar parama tikrai taiklesnė teritoriniu pagrindu? Tikrai ne, galima surasti kur kas taiklesnių sprendimų.

2 punktas dėl paskatos dydžio. Mieli kolegos, ar 6,5 tūkst. eurų, maksimali paskatos suma, yra iš tiesų paskata kurtis regionuose? Pabrėžiu, kad tai yra maksimali suma, o ne vidutinė, nes vidutinė sieks greičiausiai 4 ar 5 tūkst. Už elektromobilį mes duodame daugiau! Už elektromobilį duosime daugiau negu už būstą! Seime, atsibuskite! Šeimoms būsto reikia. 6,5 tūkst. pasinaudos tos šeimos, kurios turi pinigų regione. Jos turi jų įsigyti būstą Šiauliuose, jos pirsks būstą ir sakys: o, valstybė dar duoda 6,5 tūkst., paimsime. Visos šeimos, kurios pirsks būstus Panevėžyje, Šiauliuose, Marijampolėje, pasiims 6,5 tūkst. Ar tai yra paskata? Ar tai yra paskata?! Paskata yra tada, kai mes padedame šeimoms, kurioms būstas tikrai yra problema, kurios neturi pinigų keltis į regionus ir ten sutvirtinti regionus, kurdami savo šeimas, augindami vaikus ir vystydami vietinę ekonomiką.

Trečiasis klausimas – ar tai yra paskata šeimoms? Tikrai šeimoms? Pagal šiuo metu galiojančią įstatymą subsidija būstui įsigyti yra kur kas didesnė, tai aptarėme, ir diferencijuojama pagal šeimos sudėtį. Jaunoms šeimoms, kurios neturi vaikų, duodama 15 %, kurios turi vieną vaiką – 20 %, kurios turi du vaikus – 25 %, kurios tris ir daugiau – 30 % nuo sumos. Dabartiniame įstatyme atsisakoma šio principo, kitaip sakant, kai dviejų asmenų šeima, tai yra vyras su moterimi, perka būstą, jiems yra lengviau: jie neturi vaikų, jie neturi finansinių išpareigojimų ir jie galės įsigyti, nes jie turi daugiau pinigų, jie pasinaudos šia paskata. O tos šeimos, kurios augina vaikus, kurios turi krūvą išpareigojimų, kurioms reikia pagalbos iš valstybės, jos negalės pasinaudoti.

Ar tai yra šeimos politika? Palyginti su dabartiniu įstatymu, šeimoms, kurios neaugina vaikų, paramos intensyvumas krenta du kartus, o šeimoms, kurios augina tris vaikus, paramos intensyvumas krenta keturis kartus, daugiavaikėms šeimoms keturis kartus mažiau duosime, dviejų asmenų šeimai dviem kartais mažiau duosime. Ar čia yra šeimos politika? Ar čia yra būsto politika, ar čia yra regioninė politika? Apibendrinant, mano vertinimu, čia nėra nei būsto, nei regiono, nei regioninės, nei šeimos politikos. Dėl to siūlau balsuoti prieš ir imtis iš tiesų rimtų konceptualių sprendimų, stiprinant regionus ir šeimas, kurios nori ten keltis. Kviečiu pritarti visiems pasiūlymams, kurie yra teikiami Seimo narių, nes jie dar bent kiek gelbėja šios programos veidą. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkui. G. Burokienė taip pat kalbės frakcijos vardu.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, norint sugadinti gerą idėją, galima labai lengvai, bet atnešti naują gerą idėją, deja, nėra lengva. Norėčiau savo pasisakymą pradėti skaičiais. Prognozuojama, kad 2030 metais Lietuvoje gyvens tik 2,4 mln.

gyventojų, o 2045 – vos 2 mln. Bendrasis gimstamumo rodiklis, kuris 1 tūkst. gyventojų 1994 metais siekė 11,6, 2022 metais tesiekė 7,8, o 2023 metais – tik 7. Sparčiai artėjame prie gimstamumo rodiklio, fiksuoto Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metu. Taip, tai ne tik Lietuvos, tai visos Europos Sąjungos problema. Siūlymų, kaip spręsti neigiamą populiacijos prieaugį, sparčiai senstančios visuomenės procesus, ne vienas, tačiau sprendimai turi ne stalčiuose gulėti – jie turi būti vykdomi. Į demografinius pokyčius turime žvelgti kompleksiskai.

Dar praėjusioje kadencijoje priėmėme sprendimą paskatinti jaunas šeimas gyventi regionuose. Tačiau jeigu nori jauną žmogų prisikviesti, reikia turėti ir ką jam pasiūlyti. O regionuose jaunimui pasiūlyti patrauklų paketą nėra taip paprasta. Taigi, prieš septynerius metus priėmėme įstatymą, suteikiantį jaunoms šeimoms subsidiją pirmam būstui regionuose įsigyti. Ši priemonė jaunimui atrodė patraukli: 2018 metais finansinę paskatą gavo 116 jaunų šeimų, 2019 metais – jau 820, 2020 metais – 1 tūkst. 202 jaunos šeimos, 2021 metais – 1 tūkst. 580, o 2022 metais – 1 tūkst. 600 šeimų. Ši finansinė parama ne tik paskatino jaunimą įsigyti būstą regione, bet ir paskatino susilaukti daugiau vaikų. Fiksuojamas ne tik paramos gavėjų augimas, bet ir ženkliai augantys papildomos subsidijos prašymai, kai jauni šeimai gimsta vaikas. 2018 metais tokią subsidiją gavo 118 šeimų ir nebuvo nė vieno papildomos subsidijos prašymo, o 2021 metais pagrindinę paramą gavo 1 tūkst. 580 šeimų, o papildomos paramos gimus vaikui paprašė dar 420 šeimų.

Kad ir kaip būtų keista, 2019 metais buvo atlikta stebėseną ir apklaustos jaunos šeimos, pasinaudojusios finansine paskata. Beveik 70 % teigė, kad be šios finansinės paskatos nebūtų įsigijusios būsto. Dalis šeimų sakė, kad būtent ši parama paskatino susilaukti vaikų. Ši finansinė priemonė prisidėjo ir prie regionų gaivinimo: 27 % šeimų nurodė, kad atsikėlė gyventi į regioną iš kitos savivaldybės, 37 % dirba būtent toje savivaldybėje, kurioje ir įsigijo būstą, o 11 % apklaustųjų teigė, jog ši subsidija paskatino likti gyventi Lietuvoje.

Tai, kad jauni žmonės kuriasi regionuose ir įsilieja į darbo rinką, siunčia signalą verslininkams, jog verta didinti investicijas ir kurti darbo vietas regionuose. Ką matome šiandien? Drastiškai mažinama subsidijų jaunoms šeimoms būstui įsigyti skiriama suma. Nuo 2022 metais skirtų 25 mln. praėjusiais metais buvo sumažinta iki 8 mln. Kompensacija, įsigyjant pirmą būstą, mažinama daugiau nei perpus: šiuo metu subsidijos suma siekia 15 tūkst. eurų, o, kaip ir kolega Linas sakė, po šito įstatymo peržiūros kompensuojama suma sieks tik 6,5 tūkst. eurų. Ir jai gauti bus numatomos žiurkių lenktynės, nes naikinamos eilės šiai subsidijai gauti – kas pirmesnis, tas geresnis. Subsidija mažinama neatsižvelgiant į šeimos narių skaičių, regionų geografinę padėtį. Ženklus subsidijos mažinimas pažeidžia lūkesčius jaunų šeimų, kurios jau buvo numačiusios ir dažnu atveju pasirinkusios konkretų būstą, jau net ir atlikusios kreditavimo procedūras. Toks ženklus subsidijavimo sumažinimas ir eilių naikinimas tikrai nepaskatins teigiamų demografinių pokyčių, nors ši Vyriausybė teigia ir ministrė ne per seniausiai sakė, kad daroma viskas, kad padėtų demografiniai situacijai gerėti.

Ir pabaigai. Jeigu įstatymą reikia taisyti, tai taisykime, o ne keiskime jį iš esmės, nes tai niekaip negerina nei demografinės situacijos Lietuvoje, nei padėties regionuose. Todėl siūlau ne naikinti, kas tik pradėjo gerai veikti ir teikti realią naudą, o tikslingiau nukreipti paramą ir išlaikyti regionus gyvybingus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Toliau diskusijoje kalbės V. Ažuolas. Nematyti jo posėdžių salėje. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, reikia pripažinti – idėja buvo gera, bet ne iki galo apgalvota, o blogiausia, kad tvaraus finansavimo šitai programai nebuvo. Štai mes ir turime rezultatą. Prisiminkite, ką aš kalbėjau priimant šitą įstatymą, kalbėjau tą patį: kad bus problemų, kad ateis laikas, kai... Mes sukeliame žmonėms lūkesčių, susidaro didžiulės eilės pasinaudoti tais lūkesčiais, tuo ir baigiasi. Pinigėliai neapgalvoti, biudžetas per skystas, mokesčių reforma neįvyksta, viskam trūksta pinigų ir situacija dabar yra tokia.

Reikia pripažinti, kad aš esu šalininkas neremti, nes šis įstatymas pirmiausia rėmė turtingesnes jaunas šeimas. Tikrai ne daugiavaikes. Vieną kitą, taip, bet pirmiausia turtingesnes, nes ne kiekviena jauna šeima gali pasistatyti būstą. Būkime *biedni*, bet teisingi. Tiems, kurie gauna mažesnes pajamas, reikalingas būstas, taip, ir tas mūsų išsiblaškymas, kokius būstus remti ir subsi-

dijuoti, duoda tokį rezultatą, nes kaip aguonos grūdų ant chalos pabarstome: vienoje vietoje pabarstome, kitoje vietoje pabarstome, trečioje...

Aš manau, kad šeimoms, kurios turi mažas pajamas, reikia būsto, bet joms reikia municipalinio būsto. O municipaliniam būstui Lietuvoje skiriama ypač mažai. Dar yra socialinis būstas, kuriam irgi mažai skiriame. Planuojame daug, neskiriame, kiek reikia. Dabar mes dar sugalvojome: finansinė paskata pirmam būstui, dar yra parama būstui išsinuomoti ir įsigyti. Tai tas išbarsymas rezultato neduoda arba duoda labai mažą.

Aš remiu šį įstatymą vien dėl to, kad jis šiek tiek sutvarko šitą reikalą. Galime toliau palikti didžiulius skaičius, sudaryti dar poros tūkstančių ar 10 tūkst. žmonių eilę, o kada jie išspręs šią problemą, neaišku. Aš manau, mes jau turėjome pasimokyti. Pas mus buvo po tris, keturias, šešias eiles, kur žmonės turėdavo laukti 10–15 metų.

Man atrodo, kad ne tuo keliu mes čia einame, nes toks būdas, neturint tvaraus finansavimo, yra šiek tiek pasityčiojimas. Todėl šiuo atveju, jeigu mūsų biudžetas leidžia, taip sakant, tiek, kiek skirta šiems metams, tai aš nesutinku, kad eilės nesutvarkytos... Eilės lieka. Mes, manau, komite te neblogai išsprendėme. Tai yra tie, kuriems buvo pažadėta išsvajotoji žemė, turės vieną eilę, tie, kurie dar tos išsvajotosios žemės norės, galės gauti, stovės kitoje eilėje. Bet blogiausia, kad neaišku, kada tos eilės galas ateis. Todėl, kolegos, pritariu šitam įstatymo projektui, kurį patobulino mūsų komitetas, bet apskritai tai, ką mes darome su būsto politika, tikrai nepriimtina.

PIRMININKAS. Dabar svarstysime pasiūlymus. (*Balsas salėje*) Nustatyti laiku nebuvote. Ir taip mes čia pagal darbotvarkę... Gerai, V. Ažuolas vis dėlto labai nori diskutuoti. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke, už galimybę. Iš tikrųjų turbūt yra prioritetų klausimas. Mane stebina kolega A. Sysas, kuris pasakė, kad jaunų šeimų nereikia remti, kam tos jaunos šeimos reikalingos ir taip toliau. (*Balsas salėje*) Aš norėčiau jūsų paklausti. Paimkite jūsų merus socialdemokratus ir pasižiūrėkite, kokią jie moka, pavyzdžiui, išmoką gimus. Viena savivaldybė moka, pavyzdžiui, 1 tūkst. eurų, o kiti merai moka 100 eurų. Tada kiek jie prisidėjo prie pirmo būsto programos, nes yra tokia galimybė prisidėti. Kažkam atrodo, kad to nereikia. Bet, žinote, įdomiausia yra tai, kad šiandien eilėje laukia 1 tūkst. 500 šeimų. Paklausus ministerijos, kiek reikia lėšų, šiaip ne taip išgimdė – 30 mln. Tai šiandien skirkime 30 mln. ir jokio įstatymo keisti nereikės.

Kiekviena jauna šeima, įsikūrusi regione, yra didžiulė sėkmė regionui, nes ateina jauna šeima, gimsta vaikai, jie eina, dirba, mokosi. Tuo reikia džiaugtis. Bet, pasirodo, nereikia. Tada ministerijos atstovas sako: tai didžiulė našta biudžetui. Tai pakalbėkime apie biudžetinę naštą biudžetui.

Kai konservatoriai padovanojo žydams 40 mln., nebuvo jokios naštos. Paėmė, padovanojo, ištaškė, prapūtė. Žydai iš Kauno atėję sako: paprašykite Vyriausybės, kad nors tvarką nustatytų, nes jie sukiš Vilniaus žydams visus 40 mln. Nenustatė, kad geriau būtų ištaškyti. Ir tada jokios naštos biudžetui nebuvo, absoliučiai jokios naštos, jokių problemų. Bet kai jaunoms šeimoms reikia duoti 30 mln. – nepakeliama našta. Ką padarysi, kaip sakant, vienas ministras džiaugiasi, kad gimstamumas mažėja, kiti sako, koks skirtumas. Socialinių reikalų ir darbo ministerija pateikė vieną skaidrę komitete apie gimstamumo mažėjimą, o po to sako, kad reikia naikinti priemokas už gimusius vaikus, nes realiai dabar naikina, naikina, naikina priemokas. Jeigu toks valdančiųjų tikslas, kad jaunos šeimos negautų tų pinigų, tai taip ir darykite. Žydai yra svarbiau Lietuvoje su 40 mln. negu visos jaunos šeimos Lietuvoje. Tai valio, balsuokite už tai, nors, aišku, gerai, kad po 6 mėnesių visi tie dalykai bus pakeisti. Tik neveidmainiaukite, kad jums rūpi jaunimas ir jaunos šeimos, kai eisite su lankstinukais į rinkimus.

PIRMININKAS. Dabar apsispręsimė dėl pasiūlymo. Kviečiu į tribūną M. Lingę. Pirmiausia dėl 6 straipsnio yra Seimo narių G. Burokienės ir jos kolegų pasiūlymas. Prašau pristatyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Taigi pasiūlymo esmė, kad įvertinus prašymą visi reikalavimai atitinka... Jaunos šeimos turėtų būti registruo... Čia yra, kad naikina mos eilės ir jaunos šeimos turėtų vis dėlto turėti tokį teisėtą lūkestį, kad jos gaus, na, ne šiais metais, kitais metais, kad jos galėtų planuoti. Tai mes siūlome palikti būtent eiles bent jau iki kitų metų.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas šiandien apsvarstė ir nepritarė šiam pasiūlymui. Kaip tik Vyriausybė siūlo atsisakyti sąrašo sudarymo ir remiame Vyriausybės pateiktą pasiūlymą. O dėl eilių formavimosi, tai pačios šeimos patiria finansinių nuostolių, sumokami rankpinigiai, avansas ir paskui nėra galimybės atgauti. Ilgas buvimas eilėje nėra naudingas nei valstybės biudžetui, nei pačioms šeimoms. Todėl siūlome pritarti Vyriausybės pateiktam variantui.

PIRMININKAS. Nėra užsirašiusių dėl šio pasiūlymo išsakyti poziciją. Balsuojame, ar pritariame pasiūlymui. Manysime, kad 10 Seimo narių yra, aš čia netikrinsiu.

Balsavo 103: už – 53, prieš – 20, susilaikė 30. Pasiūlymui pritarta.

Toliau yra taip pat G. Burokienės ir jos kolegų pasiūlymas dėl 7 straipsnio. Prašysiu pristatyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Čia yra grąžinama parama procentiškai, kas buvo prieš tai, nes dabar 7,5 %, nesvarbu, ar tu augini vaiką, ar neaugini ir koks vaikų skaičius. Tai tikrai neatspindi Lietuvos demografinės situacijos. Mes siūlome, kad jaunoms šeimoms, kurios neturi vaikų, būtų 15 % būsto kredito, jaunoms šeimoms, auginančioms vieną vaiką, – 20 %, auginančioms du vaikus, kurių vienas turi nuolatinę globą, – 25 %, auginančioms tris ir daugiau vaikų – 30 %.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė, nes esama tvarka tik išilgina eiles ir sudaro ribotas galimybes kuo daugiau šeimų pasinaudoti šia sukurta finansine paskata, todėl remtinas Vyriausybės pateiktas variantas, kad sudarytų daugiau prielaidų prisidėti daugiau šeimų, didesniai šeimų skaičiui gauti šią subsidiją.

PIRMININKAS. Motyvai dėl pasiūlymo už – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Pirmiausia, jeigu sukurtas finansinės paskatos mechanizmas ir mes kalbame, kad tai turėtų būti regionų gyvybiškumas, taip pat skatintų šeimas turėti daugiau vaikų ir tokiu būdu mažinti savo finansinius išpareigojimus būtent būstui, tai aš palaikau didesniąjį intensyvumą ir tos priemonės tikslingumą, nes Vyriausybės pasiūlyta priemonė realiai šiek tiek visiems pakrasyti. Tai tikrai ne ta priemonė, ne tie pinigai, ne ta parama, kuri yra teikiama būstui. Kaip ir minėjo kolegos, kitoms priemonėms, kaip mašinoms ar kitiems dalykams įsigyti, mes teikiame didesnę intensyvumą, negu pagrindiniam žmogaus gyvenimo dalykui – pirmajam būstui. Būtinai palaikykime šitą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl pasiūlymo, nes prieš niekas neužsirašė kalbėti.

Balsavo 110: už – 50, prieš – 13, susilaikė 47. Pasiūlymui nėra pritarta.

Kitas yra R. Miliūtės pasiūlymas. Prašau pristatyti. Čia dėl 3 straipsnio.

R. MILIŪTĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Yra du susiję pasiūlymai. Ar suteiktumėte man galimybę juos iš karto pristatyti?

PIRMININKAS. Taip, pristatykite visus susijusius. Mes už juos visus tada ir balsuosime vienu kartu.

R. MILIŪTĖ (DFVL). Gerai. Ačiū. Gerbiami kolegos, siūlau atsižvelgti į tai, kad pagal statistiką Lietuvoje būsto kainos augo kaip vienos iš sparčiausių. Tai, kas buvo prieš keletą metų vadinama prabangos klasės būstu, šiandien yra geriausiu atveju vidutinės klasės. Pastarųjų metų didžiuliai infliacijos tempai padidino ir žaliavų pirkimo bei statybų kainas. Dėl to siūlau atsižvelgti į šiuos faktus ir padidinti limitus, nuo kurių yra galimybė gauti jaunoms šeimoms paramą pirmajam būstui įsigyti. Vienas jų yra tai, kad kredito suma būtų ne didesnė negu 108 tūkst. eurų.

Ir kitas pasiūlymas, kad būsto kaina būtų ne 120, kaip siūloma ministerijos, o ne didesnė negu 150 tūkst. eurų. Dėkui.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė dėl visų.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas šioms pasiūlymams nepritarė, balsavo: už – 4, prieš nebuvo, susilaikė 5. Rėmėmės daugiausia tais argumentais, kad tai siaurintų galimybes ir dar labiau plėstų sąrašą žmonių, laukiančių tų subsidijų galimybių. Kaip rodo duomenys, už kokią kainą ten, kur subsidija galima pasinaudoti, ir kokios vertės būstus tuose regionuose galima įsigyti. Pagal Registrų centro duomenis matome, kad vidutiniškai už 80 tūkst. eurų galima įsigyti, o būsto vertė, neviršijanti 120 tūkst. eurų ribos, sudaro apie 90 % tų paskolų, kurioms taip pat naudojamos subsidijos.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė... T. Tomilinas kalbės už pasiūlymą.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, nepasitikėjimą valstybės politikais, valstybės sistema visada lemia ta situacija, kai žmogus sako: nelogiškas sprendimas, nėra logikos. Paprastas žmogus mato, kad kai mes mokame subsidiją tokią, kokią mokėjome prieš dešimt ar prieš septynerius metus, ir visiškai nedidėja jos suma, jis labai paprastai pasako: jūs matėte, kokia buvo infliacija? Svarbiausias sprendimas, kurį mes priėmėme per praeitą ir dar už praeitą kadencijas, tai yra pensijų susiejimas su vidutinės algos didėjimu, taip pat visų socialinių išmokų – vaiko pinigų, socialinės paramos susiejimas su minimaliu vartojimo krepšeliu. Vadinas, jeigu gyvenimas brangsta, tai ir šiek tiek didėja išmokos. Tai yra visiškai normalus europietiškas civilizuotas sprendimas. Man labai keista, kad priimdami šį sprendimą mes negalime vadovautis tokiu pat principu, kai augant būsto kainoms, šiek tiek padidėja ir parama. Tai yra logiškas sprendimas. Akivaizdu, kad kai kurie sprendimų priėmėjai (aš pabrėžiu – kai kurie) nori, kad ši priemonė tiesiog numirtų, nes, viena vertus, mes lyg duodame, kita vertus, sakome, žmonės naudoja si, ir tai jau yra problema. Jūs apsispręskite, norite šitos priemonės ar ne. Mano galva, tai yra viena iš esminių priemonių, kaip galime paskatinti regionuose kurtis šeimas, ko mes visi norime. Norime, kad neišnyktų ligoninės, neišnyktų mokyklos, bet, kolegos, pirmiausia turi gimti žmonių tam, kad išlaikytų infrastruktūrą. Šita priemonė yra nukreipta būtent į tai.

PIRMININKAS. S. Jovaiša prieš.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš gerbiavam kolegai norėčiau pasakyti: taip, infliacija auga, dabar jinai suvaldyta, kainos kažkiek pakilo, bet kyla ir atlyginimai. Įvertinkime ir tai. Kokiu dydžiu, lyginant procentais, infliacijos ir atlyginimo balansas paaugo ar sumažėjo, mes apie tai kažkodėl nenorime kalbėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, prieš balsuojant aš gerbiamos Rūtos norėčiau dar kartą paklausti: ar absoliučiai dėl visų pasiūlymų balsuojame vienu kartu, ar dėl 5 straipsnio yra jūsų dar atskiras pasiūlymas? Įjunkite.

R. MILIŪTĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pristačiau abu pasiūlymus. Manau, galime balsuoti ir vienu kartu.

PIRMININKAS. Balsuojame už visus jūsų pasiūlymus ir dėl 3 straipsnio, ir dėl 5 straipsnio vienu balsavimu. Gerai. Balsuojame dėl minėtų pasiūlymų.

Už – 40, prieš – 10, susilaikė 52. Pasiūlymams nepritarta.

Dėl 3 straipsnio dar yra L. Kukuraičio, T. Tomilino pasiūlymai. Prašom pristatyti. Jie taip pat susiję, du pasiūlymai.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. (*Balsai salėje*) Taip, iš tiesų yra susiję siūlymai, todėl iš karto abu pristatysiu. Mano vertinimu, su šituo įstatymu mes tiesiog einame ne tuo keliu, kuriuo turime eiti. Jeigu sakome, kad tai yra paskata jaunoms šeimoms kurtis regionuose, tai reikia siaurinti regioną. Dabar įsileisdami Šiaulius, Panevėžį, Alytų, Marijampolę ir visus kitus miestus mes ne siauriname, bet praplečiame teritoriją ir tai darome šeimų sąskaita, nes visoms šeimoms duodame nebe iki dvidešimt kelių tūkstančių, o 6,5 tūkst. daugiausia. Dar blogiau, kad mes duodame lėšas šeimoms jų nediferencijuodami pagal vaikų skaičių.

Dabartinis įstatymas, mano vertinimu, tikrai yra šeimą ir demografiją skatinantis, nes gimus vaikui dalį paskolos tau valstybė gražina. Tai yra visiškai reali paskata auginti vaikus. Nes jeigu tu turi būsto paskolos našta ir turi išlaikyti vaikus, tai net ir neauginsi vaikų. Gimsta vaikas – nuima dalį paskolos, gali tuos pinigus skirti vaiko išlaikymui. Taigi yra subalansuotas įstatymo projektas.

Mūsų siūlymas, skirtingai nuo Guodos pasiūlyto, yra nuo tų pajamų, nuo tos subsidijos sumos, kurią siūlo ministerija, tai du kartus mažesnės sumos, nuo 6,5 tūkst., už kiekvieną gimusį vaiką pridėti po 1,5 %. Suprantame, kiek tai yra, apie 1 tūkst. eurų paskolos kompensuos. Ar tai yra paskata? Nežinia, nes labai mažos sumos, bet kad gali būti pagalba ir šeimos stiprinimas, tikrai taip.

Todėl siūlome pritarti šitam principui, kuris egzistuoja ir visuose paramos būstui įstatymuose, visuose. Visose programose egzistuoja šitas principas. Kodėl mes čia atsisakome, yra visiškai neaišku. Siūlome pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiems susijusiems pasiūlymams. Būsto dydis, vertė taip pat lemia ir paramos, subsidijos dydį. Paprastai didesnės šeimos įsigyja didesnės vertės būstą. Taip pat siūloma skatinti pagal Vyriausybės pateiktą sistemą ir savivaldybes teikti papildomą paramą. Galima nuspręsti didesnę finansinę paramą teikti ir atsižvelgiant į vaikų skaičių šeimoje. Vėlgi, kad galėtų pasinaudoti kuo daugiau šeimų ir nebūtų tokių pačių šeimų diskriminacijos pasinaudoti šia priemone, todėl siūlome pritarti Vyriausybės pateiktam modeliui.

PIRMININKAS. T. Tomilinas už pasiūlymą, tiksliau, už pasiūlymus, čia du susiję. Taip.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, pratešdamas Lino mintį tiesiog labai noriu jūsų paprašyti laikytis nuoseklumo. Mes socialinę politiką taip ir konstruojame, mes esame pasitvirtinę Demografijos strategiją, norime, kad Lietuvoje gimtų daugiau vaikų. Todėl mokėdami vaiko pinigų mes taikome vaikų skaičiaus kriterijų ir papildomai skatiname daugiavaikes šeimas. Skirstant socialines pašalpas, taip pat įvairiausios formulės suponuoja, kad didesnės šeimos turi daugiau galimybių apmokėti šildymo sąskaitas ir panašiai. Mes netgi Darbo kodekse, kurį Seimo Pirminkė čia kaitaliojo, šeimoms su vaikais įtvirtiname papildomas privilegijas valstybės tarnyboje ir panašiai. Nebūkite nenuoseklūs.

Vienas esminių socialinės politikos įrankių yra finansinės paskatos jaunoms šeimoms (taip ir vadinasi – jaunos šeimos paminėtos įstatymo pavadinime). Neturėti esminio principo, kad paramos intensyvumas priklauso nuo šeimos dydžio, yra labai keista. Tai mes siunčiame signalą, kad naikinsime šį principą turbūt ir kitose srityse. O kas tada bus, kur tada ta mūsų garsioji ambicija gerinti demografinę padėtį? Tai būkime nuoseklūs. Mes siūlome kompromisinį variantą – tie skaičiai ir procentai nėra pakeisti ir parama nedidės drastiškai, nors mes pritarėme ir Guodos pasiūlymui. Tačiau bent jau šį pasiūlymą turėtume priimti ir negadinti įstatymo, kuris dabar galioja.

PIRMININKAS. M. Navickienė – prieš pasiūlymus.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, aš nenoriu pasisakyti prieš pasiūlymus ar prieš vertybinę liniją, kas čia buvo išsakyta. (*Balsai salėje*) Kolega, jeigu galima. Bet norėčiau prieš tą tokį patosą apie svarbą, ką pasakė T. Tomilinas, įgarsinti pinigais, kaip atrodė per jūsų kadenciją skiriami pinigai paramai jaunoms šeimoms ir per mūsų kadenciją šiai priemonei. Tai jūs pradėjote nuo 1,4 mln. 2018 metais, tada 2019 metais buvo skirta 8,5 mln., 2020 metais buvo skirta 13,8 mln. Šios kadencijos metu būtų galima susumuoti taip: 2021 metais skirta virš 20 mln., 2022 metais skiriama beveik 24 mln. eurų, tada 2023 metais – 12 mln. Iš viso tai sudaro keturis arba penkis kartus didesnę priemonės finansavimą negu jūsų Vyriausybės laiku. Tai aš pasisakau prieš tą toną ir intonaciją, kuria teigiate, kad jūs čia vieni gelbėjote jaunas šeimas, o visiems kitiems jos nerūpi. Tai yra netiesa. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Nesivelsime į diskusijas, kiek kada... Nesvarbu, kad paminėta. Paminėta buvusi Vyriausybė, bet ne L. Kukuraitis asmeniškai. Balsuosime dėl pasiūlymų. (*Šurmuly salėje*) Balsuosime dėl dviejų susijusių pasiūlymų.

Balsavo 103: už – 44, prieš – 6, susilaikė 53. Nepritarta.

Balsavimo intervalą pratęsiame, kol balsuosime dėl visų jau apsvarstytų projektų. Dėl replikų – turiu teisę nesuteikti žodžio, nes vėluojame. (*Balsai salėje*) Dabar motyvai. (*Triukšmas salėje*) Motyvai dėl viso projekto. Užsirašykite dėl motyvų ir galėsite pasisakyti. (*Balsai salėje*)

M. Lingė už projektą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji, tikrai turime galimybę po kelerių metų laikotarpio įvertinti, kaip veikia ši sukurta priemonė. Jinai nebuvo taikli, tai yra akivaizdu. Nuo pat pradžios keltų tikslų pasiekti nepavyko. Matome, kad didžiausia parama keliaudavo į tas savivaldybes, kurios yra arčiausiai didmiesčių. Vien į Klaipėdos rajoną, į vieną savivaldybę, nuėjo faktiškai apie 20 % visos paramos. Demografinė situacija faktiškai nekinta, nors aiškinamuosiuose raštuose buvo teigiama, kad viskas keisis tik į pliusą ir į gera.

Turimų didelių subsidijų nediferencijavimas pagal žmonių gaunamas pajamas padeda iškreipti ir pačią rinką, augti būsto kainoms. Matėme, kad 50 % žmonių, gavusių šią subsidiją, dirbo ne toje savivaldybėje, kurioje buvo įsigytas būstas. Tai taip pat šiek tiek prasilenkia su tais tikslais, kuriuos turėjo iniciatorė. Nėra visiškai teisinga ir tada, kai vieni gauna ganėtinai solidžią

subsidiją, o kiti nieko negauna, tarsi nelaimėjo loterijoje, nors jų sąlygos ir teisės yra gana tolygios ir vienodos. Jeigu sudarydami eiles būtume išlaikę tokią dinamiką, kokią iniciatoriai numatė priemonę pirmaisiais metais, kai nesiekė nė 2 mln., tai turbūt būtume išpūtę eilę ir jau turėtume daugiau kaip dešimt metų paramos laukiančių žmonių, palaikydami tokį finansavimą. Tai jau turbūt taptų nebe jaunų šeimų, bet priešpensinio amžiaus šeimų rėmimo priemone būstui įsigyti. Išties galima sutikti su ta mintimi, kad yra ir daugiau įstatymų, padedančių taiklinti, kaip paramos būstui įsigyti...

PIRMININKAS. Laikas!

M. LINGĖ (TS-LKDF). ...sistema, kai žmonės gauna paramą įvertinus jų pajamas. Tai yra tikslesnė priemonė. Todėl turime išlaikyti horizontalias visas sistemas, bet prioritetus ir valstybės pajamas orientuoti tikslingai.

PIRMININKAS. T. Tomilinas – prieš.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre Monika, patosas yra tas, kad jūs po ketverių metų valdymo vis dar apeliuojate į praeitą Vyriausybę. Jūs nieko nepadarėte, kad pataisytumėte sistemą. Žinojote problemas, mes čia jums per kiekvieną biudžeto priėmimą teikėme siūlymus dėl finansavimo didinimo. Jūs to nepadarėte. Patosas yra 1 tūkst. 600 žmonių eilė. Štai čia yra patosas! Patosas, kad sugriovėte sistemą, kai daugiau paramos gauna didesnės šeimos. Patosas, kad šios sistemos finansavimo lygis sugrįžo į mūsų laikus – mes kovido metais panašiai finansavome. Kaip galima šnekėti tokius dalykus?! Negriaukite... arba iš viso panaikinkite šitą įstatymą. Nevaidinkite, kad jūs padedate šeimoms regionuose, ir viskas bus gerai. Bet ne, jūs kažkodėl bandote taisyti, lopyti, neaišku, kas išeina. Sistema tikrai galutinai sugrius.

PIRMININKAS. Kadangi du projektai, dar po vieną pasisakys už ir prieš. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos, turbūt reikia būti sąžiningiems iki galo. Jei lyginame 2018–2019 metus su 2023–2024 metais, įvertinus infliaciją ir tą pasikeitusią situaciją, skirtumas tarp 26 tūkst. ir 6 tūkst. turbūt yra tikrai labai ženklus. Anksčiau buvo galima nusipirkti tikrai padorų namelį, o dabar galima tik prisidėti prie namelio ant ratų. Jeigu norima, na, žmones apgyvendinti nameliuose ant ratų, tai tikrai puikus projektas ir tie žmonės su tais ralais turbūt judės kažkur labiau į Vakarus. Vis dėlto tikrai, kolegos, reikėtų šiuo atveju sąžiningumo ir neskaičiuoti tokiomis sumomis, kurios nėra šiandien efektyvios ir neduoda to rezultato, kurio kažkada tikėjomės. Turbūt reikėtų grįžti prie pradžios, kad žmonėms būtų reali pagalba, o ne tik teorinė. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Giraitytė-Juškevičienė pasisako prieš.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Dėkoju. Įstatymo pakeitimai buvo reikalingi, tačiau kai suplakti ir geri pasiūlymai, ir blogi pasiūlymai į viena, tai, matyt, dėl viso projekto teks susilaikyti. Tikrai, jeigu būtų galima pritarti prisideklaravimui tam tikrų teritorijų, kaip didžiųjų miestų ir aplink žiedinių savivaldybių išskyrimą iš šio įstatymo, viskam būtų galima pritarti, tačiau kai sumažinama subsidija, kai sumažinamas skirstymas grupių, kur yra šeimos su vaikais, be vaikų, tai jau apriboja galimybę jaunosioms šeimoms pasinaudoti būtent šia finansine paskata. Mes galbūt su tokiais subsidijos dydžiais įstumiamo tas šeimas į dar didesnes problemas, nes nekilnojamojo turto kainos auga, ypač regionuose, todėl mes tas jaunas šeimas priversime įsigyti tik nenaudingo energetinio naudingumo namus ir dar įvėlsime į didesnes problemas. Siūlau nepalaikyti šio įstatymo.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame, ar pritariame dviejų projektų paketui po svarstymo.

Balsavo 97: už – 55, prieš – 19, susilaikė 23. Po svarstymo pritarta.

Dabar dar keletas balsavimų dėl tų projektų, kuriuos mes spėjome aptarti.

13.02 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 44¹, 98, 101 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 44³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1288(3) (svarstymo tęsinys)

Eilės tvarka Teismų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-1288(3). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 100: už – 98, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

13.03 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 1, 2, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 28, 29, 33, 34, 34¹, 38, 39 straipsnių, III skyriaus ketvirtojo skirsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3454(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Alkoholio kontrolės įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3454(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 100: už – 63, prieš – 20, susilaikė 17. Po svarstymo pritarta.

13.03 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3557(2) (svarstymo tęsinys)

Ir Turizmo įstatymo papildymo nauju straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3557(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 97: už – 86, prieš – 3, susilaikė 8.

Tai, kaip sakiau, dėl replikų žodžio nesuteiksiu, gerbiamas Andriau. Dėl vedimo tvarkos – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi įstatymas įsigalioja gegužės 1 dieną, tai labai prašyčiau skubos. Ačiū.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu?

A. BAGDONAS (LSF). Komiteto vardu.

PIRMININKAS. Ir komiteto. Gerai, balsuojame dėl skubos.

Balsavo 92: už – 69, prieš – 12, susilaikė 11. Skubai pritarta. Įrašysime projektą į ketvirtadienio darbotvarkę. Visus projektus, numatytus rytiniame posėdyje, apsvaistėme.

13.05 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar liko Seimo narių pareiškimai. Matau, jau eina J. Sejonienė. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai dėkui, posėdžio pirmininke. Kolegos, kol neišsilakstėte, aš labai trumpą pareiškimą, nieko nepeiksiu, nieko nekaltinsiu. Tiesiog kviečiu dabar į Jungiamąją galeriją, į puikios fotografijų parodos apie Nacionalinio kraujo centro humanitarinę misiją Ukrainoje atidarymą.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Žinote, yra toks posakis, kuris gerai skamba dviem kalbomis: griauti – ne statyti, proto nereikia (*lamat – nie stroit, uma nie nada*). Kodėl? Ką tik svarstėme Paramos pirmajam būstui įsigyti įstatymą. Tai valdantiejiems sugriauti labai lengva, nes ne jie statė, ne jie kūrė pirmojo būsto programą. Ne jie rūpinosi, kaip tai veiks, kaip tai daryti ir finansuoti. Tada socialinių reikalų ministrė pasakė: matote, praeita Vyriausybė mažiau finansavo, mes daugiau. Praeita Vyriausybė finansavo tiek, kiek reikėjo – kiek buvo šeimų, tiek šeimų gavo paramą. Taškas. Viskas. Dabar ta programa įsivažiavo, daugiau šeimų pradėjo naudotis ta parama ir reikalingas finansavimas išaugo: 25 mln., 30 mln., trisdešimt keli milijonai, o valdantieji duoda, pavyzdžiui, 8 mln. arba pasikrapštę kokius 13 mln. *dakrapšto* ir sako: žinote, reikia sugriauti tą programą, nes per daug jaunų šeimų pasinaudojo ja. Žinoma, ją reikia griauti. Tada į rinkimus bėgs ir sakys: kaip mes jus visus mylime, kaip mes mylime jaunimą ir visa kita. Griauti tikrai yra lengviau.

Negana to, sugalvojo valdantieji sugriauti valstybines finansų institucijas. Buvo trys institucijos: Žemės ūkio paskolų garantijų fondas, INVEGA ir VIPA. Jie sako: mes sujungsime į krūvą, padarysime kažkokį gėrį, grožį ir kokią nors labai labai galingą instituciją, bet finalas – ko ėmėsi konservatoriai, tas baigėsi sugriovimu.

Paimkime finansų instituciją VIPA. VIPA finansuodavo savivaldybių ir valstybinius projektus. Pavyzdys. Savivaldybė keičia visą gatvių apšvietimą, didina energetinį efektyvumą. Gauna 50 % paramos iš Europos Komisijos ir kitą dalį gauna paskolos forma iš VIPA'os. Ta paskola nesiškaičiuodavo į savivaldybių biudžetų skolos rodiklius. Vadinasi, visos savivaldybės laisvomis rankomis galėdavo paimti ir pasinaudoti. Jeigu įvykdydavo reikalavimus, iš tų 50 % savivaldybėms reikėdavo grąžinti tik 15 %, vadinasi, projektas realiai savivaldybei kainuodavo 15 %. Atėjo konservatoriai, VIPA'ą prijungė prie INVEGA'os ir sugriovė tą sistemą. Dabar, norint imti paskolą energetiniams projektams, tos sistemos nebeliko – visos paimtos paskolos turi prisidėti prie europinių pinigų ir yra įskaičiuojamos į savivaldybių skolos rodiklius. Komite uždaviau klausimą: kodėl jūs sugriovėte veikiančią dalyką? Sako: *jo*, mes žinome šią problemą, savivaldybės kažkaip nebesiskolina, nebedaro. Kaip jos skolinsis ar darys, jeigu rankos surištos skolos rodiklių? Sugriauta sistema.

Tada imame Žemės ūkio paskolų garantijų fondą. Dėl ankstesnių visų paskolų, ar tai buvo kovidinės, nuo karo nukentėjusių, ekonominius sunkumus patiriančių, taip pat buvo galimybė paskolos mokėjimą atidėti. Tu susidūrei su sunkumais, tau atėjo mokėjimo terminas, parašei prašymą ir nukėlei mokėjimą. Atėjo konservatoriai, kurie tą Garantijų fondą įkišo į INVEGA'ą, pasirodo, atidėti nebegalima. Jeigu tavo mokėjimas yra kas 12 mėnesių, tai viskas – tu užrakintas.

Klausimas, kam jungti institucijas ir sakyti, kad bus geriau, jeigu jūsų tikslas bloginti institucijų darbą? INVEGA jau ir taip sunkiai dirbo. Tai dabar, sujungę į krūvą tris institucijas, vietoje dviejų gerai veikiančių institucijų ir vienos blogai veikiančios institucijos turime vieną blogai veikiančią instituciją, dvi geras sužlugdėme. Jeigu tokiu keliu eisime toliau, tai reikėtų tada daryti sąrašą, ką dar valdantieji gali paimti ir sugriauti iš to, kas veikia, kas buvo, kas gerai veikė, paimti ir sugriauti.

Tad, mieli žmonės, kai rinkimuose spręsite, už ką balsuoti, atsiminkite, kad už griovėjus nereikia balsuoti.

PIRMININKAS. Ką gi, šiuo išraiškingu pareiškimu ir baigiame rytinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 367 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 23 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Sveiki, gerbiami kolegos. Malonu matyti visus susirinkusius į balandžio 23 dienos popietinį plenarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. (*Balsai salėje*) Nenorite – nesiregistruokite.

Užsiregistravo 59 Seimo nariai.

14.01 val.

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Dainiaus Kreivio pranešimas apie Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją

Popietinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis. Į tribūną kviečiu energetikos ministrą D. Kreivį. Klausimui numatyta pusė valandos. Ministre, ar tinka, jeigu apie 15 minučių jūsų... Ne, daugiau? Visą pusę valandos? (*Balsai salėje*) Gera. Prašau.

D. KREIVYS (TS-LKDF). 28 skaidrės. Tai yra vienas iš pagrindinių dokumentų.

Gerbiami Seimo nariai, norėčiau pristatyti jums Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją. Strategija yra dokumentas, kuris atnaujinamas kas šešerius septynerius metus ir yra vienas iš esminių valstybės dokumentų, nes energetinis saugumas yra viena iš mūsų nacionalinio saugumo kolonų. Aš džiaugiuosi, kad ši strategija numato vieną iš esminių momentų – atsisakyti, visiškai atsisakyti bet kokių importuojamų energetinių išteklių. Lietuva strategijos įgyvendinimo atveju taps visiškai energetiškai nepriklausoma ir savarankiška. Energetinis savarankiškumas yra mūsų Energetikos strategijos svarbiausias tikslas.

Per 30 metų nepriklausomybės mes, vykdydami nuoseklią energetikos politiką, sugebėjome pasiekti tikrai labai daug. Matome visus pagrindinius, kertinius mūsų kelio energetinės nepriklausomybės link momentus. Tai pirmiausia mūsų terminalai, kurie užtikrina naftos, naftos produktų patekimą į mūsų šalį, mūsų naftos produktų eksportą. Tai nebuvo duotybė. Puikiai atsimename, kuomet vamzdžiai buvo sugedę, nafta netekėjo, ir tą mes efektyviai išsprendėme.

Toliau. Pasistatėme terminalą, kuris užtikrina mūsų dujų tiekimo nepriklausomybę. Visi kartu nutiesėme jungtis: tiek „NordBaltą“, tiek „LitPol Linką“, tiek dujų jungtį su Lenkija, ir šiandien mes esame viena geriausiai sujungtų rinkų Europos Sąjungoje. Dar vienas tikrai didelis pasiekimas yra šilumos sektoriuje, kur 80 % visos šilumos mes pasigaminame patys iš biokuro.

Kokių turime iššūkių? Lietuvoje, kaip minėjau, turime du lygiagrečius procesus: vienas yra energetinio saugumo kryptis, kitas – žaliojo kurso kryptis. Dėl energetinio saugumo, kaip minėjau, pasiekėme tikrai nemažai. Turime terminalų ir jungčių, tačiau šiandien importuojame energetinių išteklių beveik už 7 mlrd. eurų ir turime pažeidžiamą energetinę infrastruktūrą. Tai yra didžiulis iššūkis, ką parodė karas Ukrainoje, atakos prieš infrastruktūrą Baltijos jūroje, kad tam reikia skirti daug didesnį dėmesį. Į tai, taip pat ir į šitą iššūkį yra atsakoma Energetikos strategijoje.

Žaliasis kursas yra galimybė, kartu yra iššūkis. Turime gana sparčią atsinaujinančių energetikos išteklių plėtrą. Šiuo metu turime beveik 2,8 gigavato instaliuotos galios, metų pabaigoje planuojame turėti iki 3,8 gigavato. Tai reikšmingas pasiekimas, nes jau šiuo metu turime dienų, kai elektrą pasigaminame patys ir net eksportuojame ją į Švediją. Tai iššūkiai tokie.

Kokius tikslus sau keliame iki 2050 metų? Svarbiausias tikslas – patiems pasigaminti visą reikiamą elektros energijos kiekį ir užtikrinti energetikos infrastruktūros saugumą. Tai pagrindinis tikslas.

Toliau – dekarbonizacija. Turime pasiekti ir pereiti prie klimatu neutralios energetikos ir jau 2030 metais turime pasigaminti visą elektrą patys. Pagal tą tempą, kuriuo žygiuojame dabar, gali būti, kad visą elektrą Lietuvoje pasigaminsime jau 2027 metų pabaigoje.

Labai svarbu, kad Lietuva, kadangi turime geras jungtis ir turėsime elektros energijos perteklių, galėtų eksportuoti elektrą ir su elektrą susijusius produktus. Taip pat didelė elektros energijos gamyba, elektros energijos perteklius leis ne tik vystyti aukštesnės pridėtinės vertės produktų, tokių kaip sintetinis metanolis, amoniakas, vandenilis ir kiti, gamybą, bet kartu leis ir pritraukti energetikai imlias investicijas, tokias kaip duomenų centrai, dirbtinio intelekto įvairūs centrai ir kiti dalykai.

Ir turime nemažai uždavinių. Pirmiausia – saugi ir patikima energetika. Turime pabaigti synchronizaciją, vėlgi pasigaminti elektros tiek, kiek suvartojame. Labai svarbu plėtojant atsinaujinančią energetiką turėti balansavimo pajėgumus. Neturint balansavimo pajėgumų, nepašalinant pikų, automatiškai kita atsinaujinanti energetika negali vystytis, todėl ministerija tam ruošiasi skirti labai daug dėmesio. Jau šiais metais turėsime bent keturias priemones, skirtas pagelbėti įmonėms, žmonėms statyti baterijas.

Vėlgi, klimatui neutrali energija: jūrinis vėjas, sausumoje tiek saulė, tiek vėjas, vandenilis, šilumos sektoriaus dekarbonizacija su šilumos siurbliais, transportas ir taip toliau. Labai svarbu, kad visa plėtra būtų horizontali, kad naudą iš žaliojo kurso patirtų ir pajustų visi žmonės. Tai čia turime ir gaminančius vartotojus, ir bendruomeninės energetikos plėtrą su savivaldybėmis, ir energetikos kainų ir konkurencingumo užtikrinimą, ir taip toliau.

Ši strategija yra visiškai duomenimis grįsta strategija. Kad ją būtų galima parengti, buvo atlikta daugybė sektorinių studijų, kaip vandenilio, šilumos, skirstomojo tinklo pertvarkos, elektromobilumo ir kitos. Apibendrinant visas tas studijas, buvo kartu su DNV kompanija atlikta energetikos transformacijos studija, kur mes išskyrėme tris galimus scenarijus, iš jų, pamatysite, vėliau išrinkome vieną.

Šiuo metu vyksta energetikos sistemos modeliavimas, kurį kartu atlieka Lietuvos energetikos agentūra su NREL, tai yra Amerikos nacionaline atsinaujinančios energetikos laboratorija prie Energetikos departamento. Dirba 300 vien daktarų, 3 tūkst. darbuotojų. Moderniausi kompiuteriai padeda modeliuoti mūsų energetikos sistemą. Jų galimybės yra unikalios. Europoje tokių galimybių nėra, nėra nė vienos laboratorijos, kuri galėtų tai padaryti.

Kaip atrodys Europa, eidama dekarbonizacijos keliu? Šiaurė ir Pietūs turės didžiulį perteklių, Centrinė Europa, kur yra pagrindiniai pramonės centrai, turės didžiulį trūkumą. Anksčiau šį trūkumą užpildė rusiški produktai – nafta, dujos. Dekarbonizuojant ekonomikas, pereinant prie atsinaujinančių išteklių, Šiaurė ir Pietūs bus būtent pagrindiniai tiekėjai Centrinei Europai. Čia didelį vaidmenį vaidins Šiaurės ir Baltijos jūros, jos taps tarytum plaučiais visai Europai, energiniais Europos plaučiais. Vokietijai... Lietuva planuoja pasigaminti apie 74, jau dekarbonizavo 74 kilovatvalandes elektros energijos. Galime įsivaizduoti, kad kai Vokietija susimažins energetikos vartojimą, jų vartojimas sieks 3 tūkst. teravatvalandžių elektros energijos.

Baltijos šalių potencialas (šoku į Baltijos šalis). Baltijos šalių potencialas jūra yra 25 gigavatai, galimų instaliacijų sausuma – 18, saulės – 40, vandenilis ir galimybė, išnaudojant viską, jeigu sugebėtume išnaudoti viską ir pastatyti tiek, kiek yra potencialas mūsų visų energetinių atsinaujinančių išteklių, pareikalautų iki 150 mlrd. investicijų į mūsų šalių ekonomikas.

Pereinu prie scenarijų. Kaip minėjau, DNV studijoje buvo atlikti, sukurti scenarijai, atliktas jų vertinimas. Buvo trys scenarijai, iš jų atsirado ketvirtas, toks generinis, sujungiantis visus scenarijus. Turime pirmą, sukuriame klimatui neutralią energetiką su 50 kilovatvalandžių elektros energijos gamybai, bet šiuo atveju mums vis tiek reikia papildomai importuoti energetinių išteklių. Atitinkamai vandenilio gamyba – scenarijus, kuris jau leidžia pasigaminti tiek, kiek mums reikia elektros energijos, ją dekarbonizuoti, tačiau kuris neleidžia aktyviai dalyvauti elektros energijos mainuose. Sukurtas vidurinis kelrodžio scenarijus, kuris tapo mūsų energijos pagrindu.

Kaip atrodys mūsų visa energetika, iš kur mes ją gausime, kur padėsime, taip sakant? Lietuvoje planuojama 2050 metais – šiuo metu mes gaminame, vartojame apie 13 teravatvalandžių elektros energijos – vartosime 74, šešis kartus daugiau. Tai vienas didžiausių šuolių visoje Europos Sąjungoje. Kodėl? Todėl, kad mes turime labai daug pramonės. Turime dekarbonizuoti „Achemą“, turime dekarbonizuoti ORLEN'ą, turime dekarbonizuoti „Akmenę“ ir kitus, „Panevėžio stiklą“, daugybę kitų gamyklų, kurias turime dekarbonizuoti. Lietuva yra pramoninė valstybė. Pramonei dekarbonizuoti reikalingas didelis kiekis elektros energijos. Elektros energija verčiama į kitus produktus. Vėlgi didžiausias gamybos šaltinis, kaip matote, yra vėjas, taip pat saulė. Turėsime spręsti klausimą, vėliau papasakosiu apie mažų branduolinių reaktorių įrengimo galimybę.

Kaip atrodys infrastruktūra, kaip turėtų mūsų infrastruktūra vystytis per artimiausius 25 metus? Matome, 2030 metais mes turime aktyvią saulės, vėjo parkų plėtrą, beje, baterijų pajėgumų plėtrą, pastatome jungtį su Lenkija, „Harmony Link'ą“, taip pat pradeda atsirasti pirmieji vandenilio transportavimo vamzdiniai. Elektros energijos gamyba, instaliuotos galios kiekis turėtų siekti tarp 10 ir 12 gigavatų. Šiandien turime, kaip minėjau, 2,8, metų gale turėsime beveik 3,8. Tai 2030 metais bus beveik 10–12. Tempas yra didelis, bet iš esmės pagal tai, kiek turime projektų, kiek yra išduota prisijungimo sąlygų, panašu, kad iki 10 gigavatų instaliuotos galios mes tikrai turėtume turėti. Tai yra esmė, būsimė viena iš labiausiai energetiškai nepriklausomų ir toliausiai pažengusių šalių Europoje.

2040 metais atsiranda Elektros energijos centro statyba. Vėl toliau judame su jūros parkais. Atsiranda papildomos jungtys ir su Vokietija, ir su Švedija. Pradeda veikti iš vandenilio gaminaimų įvairių sintetinių degalų gamybos centrai ir į Lietuvą pritraukiama papildoma pramonė. 2030 metais vėl toliau statome papildomas jungtis, formuojasi energetikos centras jūroje. Matome, dalis jungčių yra ir su kaimyninėmis šalimis.

Aš truputėlį gal perbėgu, bet matote, kaip atrodys 2030 metai pas mus jau su konkrečiais skaičiais kiekvienoje dalyje, kiek yra baterijų, kiek turime elektrolizės, kiek jungčių atsiras, kiek šilumos gamybos iš elektros šilumos siurbliais ir taip toliau. Turime labai detalius skaičiavimus kiekviename sektoriuje, iš čia gims ir paramos priemonės, ir investicijos, ir visi kiti dalykai. 2030 metai, matote skaičius.

2050 metais skaičiai yra gerokai didesni, atsiranda jau vandenilio išvestiniai produktai. Vandenilio poreikis bus gana didelis, nes vandenilis bus pagrindinė žaliava tiek dekarbonizuojantis pramonei, tiek gaminant ir aukštos pridėtinės vertės įvairius produktus, ar tai būtų aviacinis kuras, ar sintetinis metanolis ir taip toliau. Kaip minėjau, vėjas – svarbiausias mūsų energijos tiekimo šaltinis. Matome, kaip vėjo plėtra turėtų vystytis 2030, 2040 ir 2050 metais – nuo 1,4 iki 4,5 gigavatų instaliuotos galios. Sausuma ir vėjas. Čia kažkaip truputėlį prastai matyti, bet 2030 metais turime 4,5 sausumos vėjo, 2040 metais – 6,5, o 2050 metais – 10 gigavatų. Ir atitinkamai saulės elektros energijos plėtra.

Vandenilio skaičiai yra tikrai ambicingi, bet neturėdami vandenilio mes negalime kalbėti nei apie dekarbonizaciją, nei apie mūsų pramonės plėtrą ir pramonės vystymąsi. Turime didelį potencialą vėlgi energetinių produktų eksportui, turime ir pramonės šakas, tokias kaip naftos perdirbimas, kuris turės dekarbonizuotis ir gaminti atsinaujinančios energetikos produktus, kaip sintetinį kurą – ar sintetinį metanolį, ar sintetinį metaną. Tai kryptis yra gana aiški.

Keletą žodžių dėl branduolio, dėl branduolinės energetikos. Visi puikiai suprantame, kad 2012 metais turėjome referendumą, patariamąjį referendumą. Tačiau per tą laiką branduolinės technologijos vystėsi į priekį. Šiandieną jau yra trečia plius karta, yra maži branduoliniai reaktoriai, gerokai saugesni. Ir kartu vystosi ketvirta karta – iš esmės visai kitokio pobūdžio branduolinės technologijos. Vienas pavyzdys. Dabartinės kartos reaktorių apsaugos zona yra 10 kilometrų, o naujos kartos yra 600 metrų. Kuro struktūra ir visi saugumo komponentai iš esmės yra skirtingi. Aš nelabai turiu laiko plačiai dėstyti apie šituos dalykus, jeigu įdomu, galime atskirai apie tai pakalbėti. Strategijoje yra numatyta, kad iki 2028 metų turime padaryti sprendimą dėl galimybės mūsų energetikos sistemoje turėti naujus branduolinius ketvirtos kartos reaktorius. Jų galia, jų pagaminamos elektros kiekis sudarytų iki 20 % visos mūsų energetikos suvartojimo. Kodėl jis rei-

kalingas? Jis stabilizuoja tinklą. Kita vertus, visi moksliniai tyrimai rodo, kad 20–30 % branduolinės energetikos iš esmės lemia geriausias kainas energetikos sistemoje.

Gaminantys vartotojai. Noriu pasidžiaugti, šiandien turime virš 100 tūkst. gaminančių vartotojų. Per praėjusius trejus metus jų skaičius išaugo nuo 8 tūkst. iki 100 tūkst. Bendrą skaičių planuojame turėti iki 300 tūkst. Gaminantys vartotojai yra sąlyga, kad naudą iš dekarbonizacijos, iš atsinaujinančios energetikos patirtų ir gautų visi žmonės. Dažnai sakoma, kad būtent gaminantys vartotojai sukelia kažkokių nuostolių ar kita. Noriu pasakyti, kad gaminantys vartotojai iš esmės numušą kainas Lietuvoje visiems vartotojams, ir reikšmingai. Kiekis, kurį dabar turime, – virš 1 gigavato gaminančių vartotojų. Jie iš esmės leidžia dabar turėti tas žemas kainas, kurias mes dabar turime mūsų elektros energijos sektoriuje. Ne jie – mes turėtume žymiai aukštesnes kainas. (*Balsas salėje*)

Liberalizavimas buvo esminis dalykas. Dėl liberalizavimo mes negalime apskritai kalbėti apie bet kokią elektros energijos strategiją, plėtrą ir atsinaujinančios energetikos plėtrą, nes rinka duoda signalus, kad ją galima statyti. Valstybės reguliuojami dalykai niekada neleidžia plėsti nieko toliau. Dėl to be liberalizavimo, kuris buvo priimtas praėjusioje kadencijoje, nebūtume galę kalbėti apie tuos skaičius, kuriuos dabar turime.

Efektyvumo didinimas. Nepaisant to, kad gaminsimės daugiau, mes turime taupyti. Turime šiltinti namus, turime naudoti efektyvesnes technologijas. Tikslai mums yra iškelti gana aukšti Europos Sąjungoje ir bendras vartojimas turi mažėti beveik 20 %.

Kaip atrodys išmetimo mažėjimas? Matome, kad didžiausias teršėjas yra transportas, tada pramonė, šildymas ir taip toliau. Kiekvienam sektoriui dekarbonizuojantis, pereinant prie elektros arba elektros išvestinių produktų, išmetimai mažės. (*Balsai salėje*) Galima nerėkauti? Paskui galima klausimus užduoti apie... Jau baigiu, stengsiuosi. Bent šilumos sektorius, centrinis šildymas yra pamatas, buvo ir liks. Viskas kitkas individualiame šildyme po truputį judės link šilumos siurblių. 2050 metai – beveik 90 % visos individualios šilumos ateis iš šilumos siurblių, 2030 metais – apie 40 %.

Kaip atrodys centralizuoto tiekimo pokyčiai? Biokuras išlieka vienu didžiausių šilumos šaltinių. Taip pat atsiranda jau ir nemaža dalis elektros.

Pramonė. Pramonėje elektros vartojimas augs beveik 12 teravatvalandžių, todėl pramonei yra tikrai reikalingas didžiulis elektros energijos kiekis, reikalingas vandenilis. Taip pat, kaip ir minėjau, turėdami didžiulį energetikos kiekį, mes galime papildomai pritraukti ir duomenų centrų, baterijų, vėjo elektrinių gamybos įmonių ir taip toliau. Nemaža dalis taip pat yra skiriama ir biometano, ir biodegalų gamybai.

Atsiprašau... Transportas. Matome, kad didžioji dalis transporto priemonių bus varoma atsinaujinančiais ištekliais. Be abejo, elektra dominuos, tačiau sunkiajam transportui bus naudojamas vandenilis arba sintetiniai degalai, arba biodegalai.

Socioekonominės naudos. Šiuo metu mes importuojame energetinių išteklių už beveik 7 mlrd. Perėjus prie žaliosios energetikos ir dekarbonizavus mūsų ekonomikas, pasiekus energetinę nepriklausomybę, mes turėsime dar beveik 7 mlrd. energetinių išteklių eksportą. Taigi, naudos sieks beveik 14 mlrd. eurų, BVP augimas – tarp 4–11 %. Tai padidins ir naujų darbo vietų iki 140 tūkst. Vėlgi visa elektra, visa energetika gaminama šalyje ir taip užsitikriname savo energetinę nepriklausomybę.

Labai trumpai, kaip atrodo strategijos turinys, kokie yra skirsniai. Saugi, patikima elektros energijos gamyba ir tiekimas, elektros ekonomika, prieinamumas, gaminantys vartotojai, branduolinė energetika, konkurencingumas ir kiti dalykai. Atskiri skyriai yra skirti moksliniams tyrimams, inovacijoms, specialistų rengimui, energetiniam efektyvumui ir taip toliau. Energetikos strategija yra viską labai plačiai apimanti, stengiamės padėti tikrai tvirtą pamatą mūsų šalies energetinei nepriklausomybei įgyvendinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Klausiti ir atsakyti liko lygiai 3 minutės. Pirmasis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Ministre, toks klausimas. Tam, kad žmonės galėtų patikėti jūsų nuoširdžiu darbu energetikoje ir šiuo planu, ar jūs galite atsakyti, kiek jūs, su jumis susiję asmenys ar

įmonės turite „Igničio“ akcijų ir kokią naudą iš to gaunate? Gal jums žinoma, ar kiti politikai turi „Igničio“ akcijų? Ačiū už atsakymą.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Akcijų neturiu. Su manimi susiję asmenys akcijų neturi. Kiek kiti politikai turi akcijų, nežinau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną A. Skardžius tikriausiai prašys pratęsti klausiti ir atsakyti skirtą laiką.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministras išties pristatė labai rimtą savo viziją. (*D. Kreivys: „Ne savo.“*) Turime daug klausimų. Galbūt būtų galima... Strategijos viziją, ar ne, jinai dar nepatvirtinta. Todėl frakcijos vardu prašau bent jau kokių 15–20 minučių, kas privalu, mes sutaupėme daug laiko, iš vakarinio posėdžio perkėlėme klausimus.

PIRMININKAS. Gal 10 minučių? (*Balsas salėje*)

A. SKARDŽIUS (MSNG). 15 minučių, ministras sako.

PIRMININKAS. Gerai, gerai, viskas. 15 minučių. Galime bendru sutarimu? Gerai. Toliau klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, mano du klausimai. Pirmas. Kada mes turėsime šį Amerikos studijos pristatymą, kurį, kaip jūs minėjote, atlieka nacionalinė Amerikos laboratorija? Tai vienas. Kada jūs galite pristatyti? Jau daugiau nei dvejus metus jie tą užsakymą... (*Balsas salėje*) Nu, 2021 metų pabaigoje mes jau tikrai skaitėme, kad jūs užsakėte tą studiją.

Antras mano klausimas. Jūs sakote, dėl nuostolių, šiandien mes turime 100 tūkst. gaminančių vartotojų, planuojame turėti apie 300 tūkst., tačiau kai dabar skaitome apie gaminančius vartotojus, kurie sukaupia, kaip su jais atsiskaitoma, tai aš galiu pasakyti vieną iš straipsnių. „Enefit“ skaičiuoja dėl gaminančių vartotojų, pavyzdžiui, čia iš „Verslo žinių“ straipsnio: vartotojai patyrė 3 mln. nuostolių, dabar neaišku, kaip jie atsiskaitys. Jeigu „Elektrum“ siūlys po dvejų metų tik 1 cento atsiskaitymą, tai visus gaminančius vartotojus mes varome net į *bilingą*, aš taip įsivaizduoju.

PIRMININKAS. Laikas! (*Balsai salėje*)

L. NAGIENĖ (DFVL). Aš nežinau, bet kai skaitome, kaip, jūs galvojate, čia bus ateityje? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Žiūrėkite, turbūt niekas niekur nuvaryti negali. Yra įstatymai, o įstatymai galioja visiems. Tai turbūt vienas aspektas. Kitas aspektas. Ne kartą buvo diskutuota su elektros energijos tiekėjais – prašome pateikti nuostolius reguliatoriui. Iki šiol jokie nuostoliai nėra pateikti. Dar kartą noriu pabrėžti, kad nuostoliai... Jeigu tu perki biržoje ir pateiki vartotojams, tai yra viena, bet mes visą laiką sakėme, kad elektros energijos sektoriaus liberalizacija apima viską, kuomet įmonės, tiekiančios elektrą, pačios gamina, pačios turi PPI, pačios draudžiasi – visas šitas krepšelis turi būti nuostolingas. Jie šitų dalykų iki šiol nepateikė. Dveji metai. Mes kalbame apie gaminančių vartotojų nuostolius. Iki šiol reguliatoriui nėra pateikta jokių skaičių. Paskutiniu metu Energetikos komitetas konkrečiai paprašė, kad reguliatorius paprašytų, kad tie nuostoliai būtų pateikti ir viskas būtų suskaičiuota.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia...

D. KREIVYS (TS-LKDF). Dėl Amerikos. Galutinė sutartis buvo pasirašyta prieš pusę metų. Pirmo modeliavimo išankstinius rezultatus mes jau turime, jie buvo pristatyti, į parlamentą buvo atvažiavę (...) žmonės. Kai bus kitas pristatymas, būtinai jus pakviesiu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, irgi apie akcijas. Skelbiama, kad „Ignitis“ grynijo pelno praeitais metais uždirbo 286 mln. eurų, turime 25,01 % parduotų akcijų privatiems akcininkams, iš jų yra, matyt, bankai, visokie kitokie, gal fiziniai asmenys, ir išmokami nemaži dividendai – apie 50 mln. eurų. Kaina nekrenta. Tai ir dabar toliau, investavę vieną kartą visi šitie akcininkai, sakykime, nusipirkę per akcijas, jūs sakėte praeitą kartą, kad investuojama į tinklus, jie nuolatos gaus dividendus. Suprantama būtų, taip, tvarka, vieną kartą investavę gauna dividendus, ir toliau gaus, bet dėl to kaina nekrinta. Man atrodo, kad tai yra labai nesąžininga visų vartotojų, gyventojų, paprastų gyventojų, atžvilgiu? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Elektros kaina nekrinta, tai turite omenyje? Elektros kaina tikrai nuosekliai ir po truputį juda žemyn, tikrai juda, ir prognozės yra tokios, kad apie 2030 metus elektros

kaina ir tai, ką yra NREL sumodeliavusi, pačios elektros, be skirstymo ir perdavimo, turėtų būti tarp 55 ir 65 eurų už megavatvalandę, tai yra 5–6 centai ir plius tarifas. Tai vidutinė kaina 2030 metais turėtų būti su skirstymo tarifu apie 17 centų. 2030 metais. Ji nuosekliai ir po truputį juda. Gerbiamas Seimo nary, turėsime tada, kada turėsime savo gamybą, pakankamą gamybą ir pasigaminsime visą likusią elektros energiją patys.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, iš jūsų pristatymo matėme planus, kad vartojimas, gamyba bus 74 teravatvalandės, kai dabar gamyba per pastaruosius 25 metus sukosi apie 11–12 teravatvalandžių.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Vartojimas.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ir labai trūksta perdavimo pajėgumų. Aš nemačiau jokio proveržio, kad būtų didinami tie pajėgumai, juk didės beveik septynis kartus, sakykime, reikalingas bus didesniems kiekiams perduoti toks tinklas, tiek perdavimo, tiek skirstymo. Kaip spręsite šią problemą, nes matau, dabar visi laidai yra išdalinti? Čia labai pasistengė VERT'as su „Litgridu“ pagal principą, kad kas pirmesnis, tas gudresnis, išdalino tas galias, liaudiškai tariant, laidus, tai kaip dabar bus sprendžiami jūsų strategijoje tie dalykai su padidėjusia gamyba šešis septynis kartus? Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Tikrai klausimas geras, aktualus. Čia turbūt dvejopas atsakymas. Pirmiausia, mūsų tinklo pajėgumas yra žymiai didesnis, galimybė perduoti žymiai daugiau negu 12 gigavatų instaliacijos... ai, 12 teravatvalandžių, tačiau pagrindinis iššūkis yra elektros energijos panaudojimas. Tai yra tas pats kaip vamzdžiai, per vamzdžius gali perleisti žymiai daugiau vandens, jeigu yra kas suvartoja gale ir neužsikiša. Tai čia turbūt pagrindinis, esminis momentas, nes mūsų perdavimo tinklas, tikrai modeliuotas, statytas sovietmečiu, BRELL'o žiede veikia mūsų elektrinė, iš vidaus yra stiprus, su sinchronizacija. Investavus dar beveik 2 mlrd. eurų į visą tinklo plėtrą ir stabilumą, turime vieną geriausių tinklų Europoje. Be to, dešimties metų „Litgrid“ tinklo plėtros planai apima ir strategijos įgyvendinimo klausimus. Kaip matote, visai neseniai pateikėme įstatymą dėl Šiaurės Vakarų linijos, tai gana didelės ir rimtos investicijos. Atėityje linijų plėtra yra numatyta ir toliau bus investuojama, pavyzdžiui, vien į skirstymo tinklą planuojame investuoti beveik 90 mln. europinių lėšų per artimiausius keletą metų.

Kalbant dar plačiau, šiuo metu Komisijoje kaip tik yra pradedamas kartu su NCOE planavimas visų paneuropinių tinklų. Buvo bandymas pirmiausia jūrų, Baltijos ir Šiaurės jūrų, sumodeliuoti tinklus, kiek reikėtų Europoje visas povandenines infrastruktūras, kad galėtume akumuliuoti, perduoti visą pagamintą elektrą į pramonės centrus. Dabar tas modeliavimas vyks dar detalesnis, kartu apims vandenilį, lankstumo paslaugas ir bus atsižvelgta į mūsų nacionalinius strateginius dokumentus, mūsų energetines salas ir visus kitus dalykus. Tas modeliavimas ir tinklų tiesimas ne tik Lietuvoje, bet ir paneuropiniame pradeda vykti...

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėkui, ministre, už pristatymą. Tikrai atrodo įvairiapusė strategija, apimanti daug sričių, ir tai yra malonu girdėti. Bet klausimas yra apie žemiškus dalykus. Mums susitikus su ESO... tinklų nusidėvėjimas yra gana didelis. Galbūt aš neišgirdau, bet kaip su tais atsinaujinimais, kaip mes planuojame, per kokį laikotarpį atnaujinti tinklus? Natūralu, kad jie ir toliau dėvisi benaudojant.

Ir tada klausimas yra dar dėl atsinaujinančių išteklių. Prisijungimo prie elektros tinklų metodika tiek fiziniams, tiek komerciniams vartotojams jau pakeista ir jie gali proporcingai, kaip sakant, mokėti visi, o kaip bus dėl atsinaujinančių? Ypač tai aktualu verslui, jie nori daugiau gaminėti ir tapti tais gaminančiais vartotojais. Tai šitą dalyką pakomentuokite.

Dar sekundėlę turiu. Spaudimas gaminantiems vartotojams ta prasme, kad mažėja parama, o įkainiai didėja. Ar nevertėtų laikytis nuoseklios politikos ir valstybės rėmimo tam, kad mes kuo daugiau turėtume gaminančių žmonių ir skatintume tą daryti?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Tai nuo paskutinio klausimo. Tą ir darome. Kadangi saulės elektrinių kainos nukrito per pusę, kartais daugiau negu per pusę, tai planuojamos paramos intensyvumas

mažės gal tik iki 20 %. Statant, įsirenginėjant, jau dabar matome, yra poreikis dėl energetinio saugumo žmones skatinti rinktis Europos Sąjungoje arba NATO šalyse gamintus inverterius, tai tą paramą turbūt dar padidinsime, kad apimtų kompensaciją ir geresnių inverterių pasirinkimui.

Dėl modelio pakeitimo. Dabar turime, pakeitėme skaičiavimo išlaidų modelį dėl prisijungimo ir kiek žmonės turi padengti. Rengiamas įstatymas, kuris pakeis... šiuo metu ministerijoje yra rengiamas, jis iš esmės išspręstų ir šitą klausimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. (*Balsas salėje: „Nusidėvėjimas?“*)

D. KREIVYS (TS-LKDF). Nusidėvėjimas. ESO turi dešimtmečius planus, investuoja į nusidėvėjimą ir plius dar mes beveik 90 mln., kaip minėjau, papildomai įtrauksime į tinklų plėtrą pastotėms rekonstruoti. Rekonstruojamos pastotės iš esmės modernizuojamos, tampa modernios ir plius gali turėti papildomos galios.

PIRMININKAS. Labai dėkui. E. Rudelienės salėje nematau. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Vienas iš energijos gavybos būdų yra atliekų deginimas, ar ne? Tai mes turime Klaipėdoje tokią „Gren Lietuva“, kuri artimiausiu metu padidins sudeginamų atliekų kiekį bent jau 10 %. Yra žinoma, kad Lietuvoje nesusidaro tokie atliekų kiekiai, kad galėtų būti visiškai visa apimtimi išnaudojama gamykla, ar ne? Dabar jie planuoja deginti tereftalio rūgšties miltelius, plastiko drožles, nuopjovas, po to plastikus, gumą ir taip toliau. Tai aš noriu paklausti, vis dėlto, pasižiūrėjus kainas aukcionuose iš nepriklausomų energijos gamintojų, ganėtinai aukšta kaina yra parduodama aukcione. Ar yra planuojamas koks nors reguliavimas būtent iš atliekų gaminamos šilumos energijos, nes vis dėlto vartotojai duoda žaliavą, sakykime, susimoka už tą deginimą ir vis tiek turi gana brangiai mokėti už šildymą?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo nare, klausimai turbūt taiklūs ir geri, bet reguliavimas yra Aplinkos apsaugos ministerijos, ir vartų mokesčiai, ir visi kiti dalykai. Mes, kaip ministerija, to reguliavimo neturime. Visa kita šilumos energija parduodama rinkoje. Jeigu įeisime, kišimės į reguliuojamą, pradėsime reguliuoti, nustatinėti kainas, visą grandinę mes pakeisime. Pagrindinis klausimas yra vartų mokestis, kiek jie gauna papildomai ir kaip mes per tai galime reguliuoti ir subsidijuoti, nesubsidijuoti kartu žmones. Ten turbūt esminis komponentas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, turiu klausimą. Paaškindite, kaip čia yra. Pernai prieš savivaldos rinkimus Alytaus rajone jūs pats aktyviai važinėjote su meru, meras pasakojo, kad bus pastatyti saulės elektrinių parkai, *pilotinis* projektas ir bus socialiai remtiniams žmonėms ten kompensacijos, nemokamas apšvietimas ir taip toliau. Rinkimus laimėjo ne jūsų partijos meras ir iš to bandomojo projekto (dar prieš jūsų pristatymą paskambinau į savivaldybę paklausti, kaip su tais bandomaisiais projektais, ir patvirtino) šnipštas, nieko nėra. Ar čia dėl rinkimų rezultatų taip atsitiko, ar pasikeitė prioritetai, ar ten pajėgumų neužtenka, ar čia tiesiog buvo priešrinkiminis galbūt mero, vieno iš kandidatų, toksai šou, kuris tikrai labai nuvylė žmones ir žmonės klausinėja. Tai norėjau paklausti. Labai ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Tikrai niekur nevažinėjau. (*Balsas salėje*) O priemonės, kurias mes žadėjome sukonstruoti ir paleisti, jau yra paleistos. (*Balsas salėje*) Palaukite, tuojau pasakysiu. Verslui paramos schema yra paleista kovo pabaigoje, o savivaldybėms paleista priemonė balandžio pačioje pradžioje per INVEGA'ą, subsidijų priemonė kartu su paskolomis. Visos savivaldybės gali kreiptis. Jeigu meras truputėlį miega, jūs, kaip Seimo narys, paskubinkite.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamas ministre, puiki prezentacija ir jūs gana gerai mokate įtikinti taip, kaip jūs darėte kalbėdamas ir apie rinkos liberalizavimą, kuris neva duoda naudą Lietuvos vartotojams. Tačiau kaip galėtumėte paaiškinti, kai šiandien vyksta tokie stebuklingi dėsnių. Šiuo metu elektros gamyba turėtų mažinti kainas, tačiau kai kurie tiekėjai šiuo atveju netgi didina kainas. Tai kas laukia ateityje ir kokia to liberalizavimo nauda gyventojams?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Noriu pasakyti, kad negirdėjau nieko apie kainos didėjimą. Jeigu pažiūrėsime nuosekliai visų tiekėjų kainas ir kainų dinamiką (mūsų Lietuvos energetikos agentūra atlieka, nuosekliai atlieka, skaičiavimus), kainos nuosekliai po truputėlį mažėja. (*Balsas salėje: „Kokia kaina parduoda?“*) Jūs internete suraskite VERT'o puslapį, nueikite, susidėkite

savo vartojimą ir surasite kainą, kurią jums siūlo. Tai jūs turite žinoti savo kainą, nes jūs vartojate. (*Balsas salėje: „Gamintojai už kiek parduoda?“*) Gamintojai parduoda kiekvieną dieną, kiekvieną minutę skirtingai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre, atsakėte į visus klausimus. (*Balsas salėje: „Neatsakė.“*) Klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi.

14.44 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2691(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2692(2), Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2693(2), Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2694(2), Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2695(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2691(2) ir lydimieji: 2-2.2 klausimas – projektas Nr. XIVP-2692(2), 2-2.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-2693(2), 2-2.4 klausimas – projektas Nr. XIVP-2694(2) ir 2-2.5 klausimas – projektas Nr. XIVP-2695(2). Tribūnoje jau yra M. Danielė, Sveikatos reikalų komiteto narė. Ji pristatys visas komiteto išvadas dėl visų įstatymų projektų.

M. DANIELĖ (LF). Komitetas svarstė šį įstatymo projektą, taip pat buvo organizuoti klausymai. Įstatymo projektas buvo svarstytas balandžio 17 dieną. Komitetas taip pat gavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadą, kurioje buvo nurodyta, kad Vyriausybė iš esmės pritaria įstatymo projektui. Taip pat komitetas koregavo tam tikras formuluotes. Galutiniam įstatymo variantui komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai jūs pristatėte visas išvadas, dėl visų lydimųjų, taip?

M. DANIELĖ (LF). Taip.

PIRMININKAS. Į tribūną kviečiame I. Kačinskaitę-Urbonienę pristatyti Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos išvadas.

M. DANIELĖ (LF). Ten pasiūlymų dar yra.

PIRMININKAS. Pasiūlymai paskui, po diskusijos.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Dėl visų penkių pristatykite išvadas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Komisija svarstė įstatymų projektų paketą ir pritarė visiems projektams bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskusijoje užsirašė dalyvauti dvi Seimo narės. Pirmoji į tribūną kviečiama A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš labai trumpai. Tikriausiai šio įstatymo autoriams yra žinoma, kad kai kurios ligos prasideda tam tikrais pokyčiais: žmogus būna neadekvatus, agresyvus ir panašiai. Tikrai tie dalykai dažniausiai nutinka priėmimo skyriuose, į kuriuos patenka tie urgentiniai pacientai. Šis įstatymo projektas ir padaro išimtį būtent tiems pacientams, kurie yra skubūs, urgentiniai pacientai.

Iš tikrųjų turiu labai didelių abejonių dėl šio projekto. Manau, kad gali būti čia padaryta gydytojams meškos paslauga, nes įstatymas išskiria būtent tik tuos urgentinius pacientus, kai gydytojas dar nėra išgilinęs, nėra atlikęs tyrimų ir yra priėmimo skyriuje. O, kaip jūs žinote, tie lėtiniai ligoniai, bent jau man tikrai daug metų dirbant ligoninėje neteko matyti – gal vieną kitą tokį agresyvesnį pacientą. Paprastai tai yra priėmimo skyriaus darbas. Todėl aš tikrai turiu didelių abejonių, nors puikiai suprantu šią problemą, puikiai suprantu savo kolegas gydytojus ir manau, kad čia reikėtų ieškoti kitų sprendimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame J. Sejonienę.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Tikrai ilgai svarstytas projektas ir komisijoje, ir klausymuose. Aš gal pacituosiu. Tik atsidariau šiandien gūglo paiešką ir įvedžiau „medikai ir smurtas“, iš karto daugybė antraščių. Pavyzdžiui, „Naujųjų Metų naktį smurtas prieš

gydytoją Kėdainiuose: agresyvus vyras medikę apšaukė, o vėliau tškė į grindis“ (prieš 4 dienas LRT), „Akušerę trenkė į sieną, kitą privedė iki ašarų: medikai atvirai apie smurtą ligoninėje“, „Skubiosios medicinos gydytojas: susiduriame ir su smurto atvejais, ir su perdegimo sindromu“, „Kaune greitosios pagalbos medikus užpuolė ir smurtavo paciento artimasis – gydytojas“, „Prieš medikus ir kėdėmis, ir kirviu“. Ir paskutinis. „Smurtas prieš medikus liejasi toliau: Klaipėdoje pacientas smogė slaugytojai“, „Klaipėdos ligoninėje – senjoro smurtas prieš slaugytoją: pabandė merginti, o atstumtas puolė dvigubai jaunesnę moterį“.

Higienos institutas teigia, kad kasmet vidutiniškai įregistruojama tik apie pusšimtį smurto atvejų prieš medikus, tačiau bendraujant su medikų bendruomene, klausant jų ir komitetuose, ir klausimų metu akivaizdu, kad to smurto atvejų yra kur kas daugiau, tik jie dažniausiai yra neregistruojami. Ypač dažni smurto atvejai yra prieš greitosios medicinos pagalbos gydytojus, paramedikus, skubiosios pagalbos gydytojus, šeimos gydytojus, ambulatorines paslaugas teikiančius sveikatos specialistus. Smurtauja ir pacientai, ir pacientų artimieji. Smurtas labai dažnai yra psichologinis ir, deja, neretai fizinis. Viena Sveikatos reikalų komiteto posėdyje medikų atstovė pasakojo ir tokį atvejį apie kolegės patirtį, kai atėjęs agresyvus vyras sulaužė stalą, išlaužė duris. Gydytoja iškvietė apsaugą. Jie atvyko po 30 minučių, tačiau pasekmės šio atvejo: vėliau medikė turėjo darbdaviui rašyti pasiaiškinimą, kodėl buvo sugadintas inventorius.

Dabar galiojančiuose teisės aktuose yra akivaizdus disbalansas tarp sveikatos priežiūros specialistų teisių ir pareigų bei pacientų teisių ir pareigų. Taip pat nepakankamai priemonių medikams ginti savo orumą ir nepatirti smurto vykdant savo tiesiogines pareigas. Sveikatos reikalų komiteto posėdyje sveikatos apsaugos ministro patarėja E. Butkevičienė teigė, kad teisės aktai kol kas nenumato galimybės nutraukti paslaugų teikimo, kai pacientas kelia grėsmę sveikatos priežiūros specialisto sveikatai ir gyvybei. Dėl nepagarbaus ir nederamo elgesio pasekmės taip pat nenumatytos. SAM tikrai mato atitinkamų pakeitimų poreikį, jiems pritaria. Taip pat turime ir palankias Vyriausybės išvadas, kurios, manau, su Vyriausybės teiktais pasiūlymais, su mano pačios teiktu pasiūlymu... Galutinė redakcija yra labai tinkama.

Dar norėčiau pasakyti, kad iš tiesų darbdavių požiūris yra neadekvatus. Dėl smurto prieš sveikatos priežiūros specialistus, darbuotojus SAM yra dariusi apklausą. Į ją atsiliepė tik 28 gydymo įstaigos, tik devynios teigia užregistravusios smurto prieš medikus atvejus 2021–2022 metais. Sako, kad kiekvienoje toje įstaigoje būna nuo 1 iki 11 atvejų per metus, o specialistai sako, kad ypač skubiosios pagalbos, priėmimo skyriuose, ką gerbiama Asta minėjo, tokių atvejų būna praktiškai kasdien.

Vėlgi, darbdaviai nepakankamai vertina smurto grėsmes ir kaip darbo vietos riziką, iš 28 įstaigų tai numatyta tik 11-oje. Kai kurios paskutinį kartą tokį vertinimą atliko labai seniai, 2008–2014 metais. Manau, iškalbingas įstaigų administracijų faktas, rodantis darbdavių požiūrį į šią problemą. Yra nemažai įstaigų, kur nėra fizinės apsaugos darbuotojams, nėra kamerų, nėra mokymų, skirtų smurto iš pacientų prevencijai, ir panašių dalykų. Deja, šitam projektui pritaria ir į ankstesnius posėdžius kviestas viešosios policijos valdybos viršininkas M. Akelaitis, kuris akcentavo kamerų ir įrašymų įrangos naudą, nes tai yra didelė galimybė išvengti tolesnės biurokratijos, aiškinantis, kas vyko, sako, kad net ir tyrimų nereikės, kai viskas nufilmuota. Žodžiu, tikrai palaiikymas šitam projektui yra. Suderinome ir su duomenų apsaugos departamentu. Labai prašau jūsų palaikymo. Medikai jums tikrai bus dėkingi.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Jurgita. Buvote paskutinė Seimo narė, kuri norėjo dalyvauti diskusijoje. Pataisų svarstymas. Dėl pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIVP-2691(2) 1 straipsnio yra gauta jūsų, Jurgita, pataisa, kuriai komitetas pritarė iš dalies. Ar jus tenkintų komiteto formuluotė?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina. Galime pritarti bendru sutarimu tada komiteto pritarimui iš dalies? Labai dėkui, pritarta.

Pasisakymai dėl motyvų po svarstymo. Už pasisako I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų Jurgita daug ką išsakė kalbėdama per diskusiją. Aš tikrai noriu paantrinti, kad mes buvome susitikę su medikų

bendruomenėmis, tiek jaunųjų, tiek įvairių sričių profsajungomis, ir medikai kalba vienu balsu, kad tos papildomos apsaugos, valstybės apsaugos jiems reikia.

Galbūt tai nebus koks nors stebuklingas mygtukas, kuris išjungs visas tas antraštes, apie kurias Jurgita kalbėjo, ir kad tokių atvejų nepasitaikys. Galimai pasitaikys, bet būtent tos priemonės, kurias mes ir sukuriame teisiniu reguliavimu, padės užtikrinti, kad dėl tokių veiksmų bus atitinkamai reaguojama, bus baudžiama. Labiausiai tas baudimas pasireiškia ne kokiais nors kitais dalykais, bet būtent paslaugų negavimu. Man atrodo, kad čia yra visiškai adekvatu ir tikrai veiks prevenciškai.

Nereikia nuogąstauti, kad nebus gauta kokių nors paslaugų. Nes jeigu yra specialios aplinkybės, kokios nors ligos, susijusios su psichikos sveikata, tada atitinkamai tas priėjimas prie paciento irgi bus visiškai kitoks. Todėl, mano supratimu, mes turime kurti instrumentus, kurie veiks prevenciškai ir padės apsaugoti medikus ne tik nuo įvairaus fizinio ir psichologinio smurto, bet kartu ir nuo lydinčių įvairių veiksmų, tai yra ir perdegimo, ir visų kitų, kurie kartais baigiasi labai skaudžiomis patirtimis medikų bendruomenėje. Tikrai raginu balsuoti už ir labai palaikau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Dėl įstatymų projektų balsuosime darbotvarkėje numatytu metu.

14.56 val.

Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2702(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2703 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-3.1 ir 2-3.2 klausimų blokas – Civilinio kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2702(2) ir Vietos savivaldos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2703.

Į tribūną kviečiame A. Širinskienę pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-2702(2).

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Teisės ir teisėtvarkos komitetas balandžio 17 dieną pritarė įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai... Žiūriu, ne tas. Tai yra 2023 m. gruodžio 20 d. svarstė įstatymo projektą ir jam pritarė. Balsavo: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo. O dėl pataisų atskirai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Agnė. Į tribūną kviečiame ką nors iš Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pristatyti komiteto išvadas tiek dėl 2-3.1 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-2702(2), tiek dėl projekto Nr. XIVP-2703. Kas galėtumėte? Ričardai, gal jūs galite pristatyti, nors A. Petrošius buvo numatytas, bet jo šiuo metu nematau salėje. Dėl abiejų įstatymų projektų, jeigu galite, iš karto pristatykite.

R. JUŠKA (LSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvaistė. Bendru sutarimu pasiūlė atmesti įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme pranešimus. Diskutuoti niekas nenori.

Dėl pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIVP-2702(2), dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo nario R. Juškos pataisa, pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Ričardai, jūs vis tiek prašysite balsuoti, aš įsivaizduoju. Tai klausimo svarstymą turime atidėti į balsavimo intervalą, kai galėsime apsispręsti, ir tada jūs turbūt pristatysite, kai bus visi Seimo nariai. Šito klausimo svarstymą šiuo momentu baigiame. Už 10 minučių prasidės balsavimo laikas.

14.59 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 351, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 359 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3333(2), Civilinio kodekso 4.103 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3334(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3333(2) ir darbotvarkės 2-4.2 klausimas – Civilinio kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3334(2). Į tribūną kviečiame I. Haase pristatyti išvadas dėl abiejų įstatymų projektų.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3333. Komiteto sprendimas: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Taip pat svarstė Civilinio kodekso 4.103 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3334. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme komitetų išvadas. Diskusijoje dalyvauti nėra norinčių Seimo narių.

Dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3333(2) 9 straipsnio yra gautas Vyriausybės pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Simonai, čia jūsų, tai tenkina jus pritarti iš dalies komiteto formulotei? Tenkina. Labai dėkui. Galime bendru sutarimu pritarti tokiai formulotei? Galime. Labai dėkui.

Dėl lydimosio teisės akto Nr. XIVP-3334(2) 1 straipsnio taip pat gautas Vyriausybės pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat pritarė iš dalies. Simonai, ar jus tenkina ši pozicija? Pritariame bendru sutarimu tokiai komiteto suformuluotai pozicijai.

Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymų projektų. Nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsuosime dėl įstatymų projektų už 10 minučių.

15.02 val.

Civilinio kodekso Nr. VIII-1864 2.8 straipsnio 2 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2906 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-5 klausimas – Civilinio kodekso 2.8 straipsnio 2 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2906. Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiame I. Haase pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju gerbiamam pirmininkui. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.8 straipsnio 2 dalies pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2906. Komiteto sprendimas – grąžinti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2906 iniciatoriams tobulinti. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų. Už tokį komiteto sprendimą nenori pasisakyti niekas. Prieš pasisako M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šis įstatymo projektas yra labai svarbus ne visiems čia sėdintiems, bet ypač svarbus jaunimo organizacijoms. Dėl to Lietuvos jaunimo organizacijų taryba aktualizavo tą klausimą, paprašė jį spręsti. Nuo pat kadencijos pradžios susirinkau daugybę išvadų iš daugybės institucijų. Buvo gauta Vyriausybės išvada, buvo klausimai, buvo surinkta tarptautinė praktika, dar vieni klausimai. Mes priėjome prie stadijos, kur man buvo Teisės ir teisėtvarkos komitete pasiūlyta registruoti lydimuosius teisės aktus, kad kolegialus valdymo organas vienasmeniu pagrindu, o jaunuolis ar jaunuolė nuo 16 metų negalėtų vadovauti jaunimo nevyriausybinei organizacijai pats vienas. Tai iškreipia projekto esmę. Dėl to toks pasiūlymas irgi netenkina to paties LiJOT'o, kaip ir manęs, iniciatoriaus, taip pat netenkina. Bet aš atsižvelgsiu, žinoma, į Seimo valią.

Vis dėlto norėčiau čia sėdinčių politinių partijų narių paprašyti įvertinti, kad tai labai svarbus projektas regionams. Kai asmenys, kurie faktiškai vadovavo jaunimo organizacijoms, sulaukę pilnametystės dažnai išvyksta į didžiuosius miestus, tada ta organizacija ar tos organizacijos praranda aktyvius žmones regione, kurie galėtų faktiškai skatinti pilietiškumą ir taip prisidėti, kurti Lietuvą ir tapti patys dabarties bei ateities lyderiais. Tai yra labai svarbu. Tai yra labai svarbu jūsų satelitinėms jaunimo organizacijoms – nuo Jaunųjų socialdemokratų, Jaunųjų demokratų, Lietuvos liberalaus jaunimo, Jaunųjų konservatorių lygos ir taip toliau. Jeigu norime turėti, sakykime,

pakaitalą tokį, kur būtų kompetentingų žmonių, kurie galėtų toliau vykdyti politiką, tai reikėtų tokį įstatymą, koks pateiktas, palaikyti, vadinas, dabar nepritarti tobulinimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Laikas! Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų, balsuosime visiškai netrukus.

15.05 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 349 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2458, Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2459 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-6.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 349 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2458. Ir lydimasis Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2459. Pranešėja I. Haase pristatys Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadas dėl abiejų įstatymų projektų.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 349 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2458. Komiteto sprendimas ir pasiūlymas: grąžinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Savivaldybių asociacijos, Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir kitų institucijų gautas išvadas ir pastabas. Balsavimo rezultatai: vienbalsiai už 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Dėl lydimąjo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto komiteto sprendimas taip pat įstatymo projektą grąžinti iniciatoriams tobulinti. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme komiteto išvadas. Diskusija nevyksta. Dėl motyvų dėl tokio komiteto sprendimo niekas nenori kalbėti. Apsispręsime visiškai netrukus dėl tokių komiteto pasiūlymų.

15.07 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3640, Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3641, Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3642, Administracinių nusižengimų kodekso 47¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3643, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3644, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3645 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo kai kurių straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3640. Ir lydimieji 2-7.2, 2-7.3, 2-7.4, 2-7.5, 2-7.6 klausimai. Į tribūną kviečiamė viceministrą V. Šilinską glaustai ir aiškiai pristatyti įstatymų projektų esmę. Prašau.

V. ŠILINSKAS. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Šiuo projektu siekiame išgelbėti apie dvi gyvybes per metus ir apie 10 žmonių nuo suluošinimo darbe. Darbuotojų saugos ir sveikatos situacija Lietuvoje yra labai prasta. Paskutiniai Eurostato duomenys yra 2021 metų. Palyginome su kitomis Europos Sąjungos šalimis, mes buvome priešpaskutiniai pagal tai, kiek yra mirčių darbe tūkstančiui gyventojų. Prastesnė situacija buvo tik Latvijoje. Tai mus šioje srityje lenkia net rumunai ir bulgarai. Vienoje konferencijoje Seime buvo pristatyta situacija kaimyninėje Švedijoje. Čia situacija yra daug geresnė, ji yra tarp lyderių šioje srityje. Pavyzdys tiek ten, tiek Lietuvoje, kad dažnos, net dažniausios mirtys yra kritimas iš aukščio, kai žmonės dirba be apraišų, krenta nuo pastolių, krenta į šulinius ir panašiai. Švedijoje už tokį pažeidimą, jeigu darbuotojas dirba be apraišų, bauda yra virš 30 tūkst. eurų. Jūs savo mintyse pagalvokite, koks tai galėtų būti skaičius

Lietuvoje. Jis jus nustebins, nes Lietuvoje bauda yra 0 eurų. Lietuvoje apskritai nėra juridinio asmens atsakomybės, jei jisai nesilaiko Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo. Taip, yra administracinė bauda, skiriama fiziniam asmeniui, tai yra darbdavio įgaliotam asmeniui, paprastai padalinio vadovui, šiandien už pirmą pažeidimą minimali yra 120 eurų. Šiandieną aprenkti žmogų tinkamais darbo rūbais kainuoja brangiau, negu susimokėti baudą. Šiandien darbuotojų sauga ir sveikata tiesiog neapsimoka. Tokia situacija negali tęstis.

Mūsų pasiūlymas ir yra būtent kiek netradicinis, kad būtų ne bauda, bet būtų įmokos į Nelaimingų atsitikimų fondą. Darbdavys, pas kurį būtų nustatomas pažeidimas, privalėtų sumokėti 3, 6 arba 9 MMA, minimalius mėnesinius atlyginimus, į Nelaimingų atsitikimų fondą. Kodėl čia, o ne tradiciškai – baudas? Todėl, kad šitas fondas yra naudojamas būtent aukų materialinei naštai palengvinti, iš šito fondo yra mokamos išmokos aukoms. Matome, kad į fondą iki šiol didžiąją dalį, virš 80 %, sunėša darbdaviai, kurie jokių pažeidimų nepadarė. Tai vėlgi yra netinkama motyvacija ir netinkamos paskatos. Mes turime Nelaimingų atsitikimų fondą, į kurį moka visi darbdaviai, o naudas gauna tie darbdaviai, kurie nesilaiko darbuotojų saugos ir sveikatos, nes už juos yra mokamos išmokos.

Šiais pakeitimais mes pasieksime net du tikslus. Pirma, pradės apsimokėti laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos. Antra, į Nelaimingų atsitikimų fondą daugiau mokės tie, kurie nesilaiko darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų. Čia pagrindinis pakeitimas. Taip pat mes radome ką patobulinti ir keičiame daug daugiau dalykų. Vienas iš jų – šiandien matome, kad patiems užsakovams irgi nelabai rūpi darbuotojų sauga ir sveikata. Nors yra įstatyminė pareiga pasamdyti darbuotojų saugos ir sveikatos koordinatorių, kai dirba keli rangovai statybvietėje, kuris prižiūrėtų juos visus ir koordinuotų, kad užtikrintų darbuotojų saugą ir sveikatą, šitas reikalavimas dažniausiai praktikoje yra perleidžiamas vienam iš rangovų, o tai reiškia, kad atsakovas nusimeta atsakomybę. Mes manome, kad tokios galimybės neturėtų būti. Šitas asmuo visais atvejais turėtų būti samdomas užsakovo, kai statybvietėje dirba keli rangovai, būtent jam likti pavaldus ir kontroliuoti kaip užsakovo žmogus visus rangovus, kad jie laikytųsi darbuotojų saugos ir sveikatos. Čia irgi tikimės, kad pagerins darbuotojų sveikatos būklę statybvietėse.

Kiti dalykai yra susiję su negalia turinčiais asmenimis ir jų galimybėmis dirbti. Iš bendruomenės sulaukėme pasiūlymų, į juos atsižvelgėme ir numatėme įstatyme, kad nereikės asmenims su negalia pereiti papildomo darbuotojų saugos ir sveikatos patikrinimo tais atvejais, kai darbvietėje nėra profesinės rizikos. Kai žmogus dirba biure, tai nereikia jam dar papildomai pereiti kokio papildomo sveikatos patikrinimo vien dėl to, kad jis turi negalią. Čia palengvinimas asmenims su negalia ir darbdaviams, kurie juos įdarbina. Kitas bendruomenės prašymas buvo, į jį mes atsižvelgėme: asmuo neprivalės pranešti, kad jis apskritai turi negalią. Taip, manome, kad didžioji dalis praneš, nes norės pasinaudoti garantijomis ir apsaugomis, susijusiomis su negalia, bet asmenys, kurie nenorės pranešti ir nenorės atskleisti šios informacijos, turės galimybę jos neatskleisti ir negauti su tuo susijusių garantijų.

Projektams pritarė darbuotojų atstovai. Taip pat iš principo pritarė darbdavių atstovai, tik tai jie porą pasiūlymų turėjo. Pirmasis. Jie norėjo, kad įmokos ar vadinamoji sankcija būtų taikoma tik tada, kai darbdavys nusižengė antrą kartą. Mes šitam pasiūlymui nepritarėme ir neatsižvelgėme, nes tai reikštų, kad darbdaviai pradėtų laikytis reikalavimų tik tada, kai jau pirmą kartą buvo pagauti. Ne, mes norime, kad iš karto laikytųsi ir iš karto būtų apmokėta darbuotojų sauga ir sveikata, o ne tik tada, kai jau pirmą sykį buvai pagautas padaręs pažeidimą.

Antrasis darbdavių pasiūlymas buvo, kad sankcija būtų mažesnė ir dėl jos dydžio spęstų inspektorius. Ši sankcija būtų nuo 2 iki 6 MMA ir spęstų inspektorius, o ne taip, kaip mes siūlome, kad priklausytų nuo įmonės dydžio. Vėlgi manome, kadangi tai nėra tiesiog įprasta bauda, o tai yra įmoka į Nelaimingų atsitikimų fondą, įmokos dydis neturi priklausyti nuo inspektoriaus valios, tai turi priklausyti nuo rizikos, o rizika, kuomet yra pažeidimas, yra susijusi būtent su įmonės dydžiu. Jeigu būtų maža įmonė – iki 50 darbuotojų, tai būtų 3 MMA, vidutinė įmonė – iki 250 darbuotojų, būtų 6 MMA, jeigu didelė įmonė – virš 250 darbuotojų, būtų 9 MMA. Šiais projektais visų problemų tikrai neišspręsimė, esame numatę ir daugiau veiksmų, bet pritardami jiems labai padėtumėte išgelbėti šitas gyvybes ir žmones nuo sužalojimų darbe. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Valčiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū Ekscelencijai A. Mazuronui už suteiktą žodį. Gerbiamas pranešėjau, jūs čia mus labai gąsdinate, kad čia baisūs dalykai, kad vieni sužeidimai ir turbūt lavonai statybose ir kitur. Kaip atrodo ta statistika, jeigu sulygintume 1993–1995 metus, kai jūsų organizacijų ir kvapo nebuvo arba jos buvo neutralizuotos, paralyžiuotos? Ar nemanote, kad jums geriau važiuoti gal į Kiniją su tokiais griežtomis priemonėmis, kad Kinijos prekių savikaina padidėtų, ne mūsų Lietuvos verslininkų krūvis padidėtų, bet Kinijos, ir tada Europos Sąjunga lengviau konkuruotų? Ačiū už atsakymus.

V. ŠILINSKAS. Situacija Lietuvoje yra gerėjanti ir paskutiniaisiais metais taip pat yra gerėjanti. Mes matome, kad mažėja mirčių darbe. Bet čia klausimas, ar tai yra tikrai susiję su kultūra, nes tai gali būti susiję ir su sektoriais, esančiais ekonomikos srityje. Vadinas, pavyzdžiui, anksčiau, 1990 metų pradžioje, 23 % dirbančiųjų dirbo žemės ūkyje, kuris yra pavojingas sektorius, šiaudien dirba tikrai apie 5 % dirbančiųjų žemės ūkyje. Tai mažėjimas nebūtinai susijęs su gerėjančia situacija ir gerėjančiomis priemonėmis, bet tai gali būti susiję ir su tuo, kad keičiasi ekonomikos struktūra. Tiesiog pavojus darbe yra gerokai mažesnis, kai žmogus dirba *ofise*, biure, negu kai jis dirba kur nors laukuose ar statybvietėje.

Dėl Kinijos negaliu pakomentuoti. Į jų statistiką nesu įsigilinęs, bet reikia suprasti, kad mirštys darbe ir suluošinimai darbe kainuoja visiems, kainuoja ir patiems darbdaviams, nes tokiu atveju, jeigu žmogus miršta, prasideda ikiteisminiai tyrimai (čia reguliavimas nesikeičia), bylinėjimasis, giminaičių reikalavimas atlyginti neturtinę žalą ir tai yra brangu, kainuoja ir patiems darbdaviams.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Pirmą, sveikinu, kad šis įstatymas atėjo į Seimą. Mano klausimas būtų susijęs, ko taip ilgai laukėme, nes mirtys Lietuvoje, ypač statybose, gamyboje, visą laiką viršija europinius rodiklius? Taip, mažėja po truputį, bet dar toli gražu mes nevertiname darbuotojų gyvybės darbo vietoje. Kas trukdė, taip sakant, ateiti anksčiau su šiuo įstatymu?

V. ŠILINSKAS. Reikia... Galvoju, kaip mandagiai atsakyti. Žinote, rezultatą lemia motyvacija ir kompetencija. Manau, kad abiejų trūko žmonėms ministerijoje, ir motyvacijos, ir kompetencijos, ne rengiant popierius, ataskaitas, įstatymus, bet realiai prisidedant prie to, kad mažėtų pats mirčių skaičius. Popieriai pas mus labai tvarkingi yra, bet rezultatas ne visada yra. Šioje srityje mes irgi matome, kad reikia sprendimų, ir stiprinsime. Šiuo metu jau esame paprašę ir yra duotas prašymas Viešojo valdymo agentūrai, ieškome naujo skyriaus vadovo ar naujos vadovės, taip pat samdysime papildomą specialistą. Pagrindinis kriterijus bus, be abejo, motyvacija, tai yra noras mažinti mirčių skaičių ir nelaimingų atsitikimų skaičių Lietuvoje, ir antras – kompetencija, gebėjimas tai padaryti. Jeigu žinote žmonių, kurie norėtų prisidėti prie to, kad sumažėtų mirčių Lietuvoje, labai kviesime dalyvauti ministerijos, tiksliau, Viešojo valdymo agentūros skelbiamame konkurse.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Pociūnienė.

L. POČIŪNIENĖ (*TS-LKDF*). Atsiprašau, netyčia paspaudžiau.

PIRMININKAS. Supratau. Tada klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Viceministre, iš tikrųjų mes žinome, kad įstatymas buvo priimtas. Yra pirma, antra, trečia grupė draudėjų, pas kuriuos yra įvykę nelaimingi atsitikimai, socialinio draudimo įmokų tarifas yra skirtingas, trejų metų laikotarpis yra analizuojamas. Ar jūs manote, kad įstaigos vadovą (aš dabar skaitau), įstaigos vadovą ar atsakingus asmenis nubaudę mes to išvengsime? Galbūt galėjome galvoti apie tai, kad procentą didintume, nes tada tikrai jie užtikrintai galvos apie tai? Čia išlaidos būtų ženkliai didesnės, jeigu būtų per socialinio draudimo mokestį. Nežinau, čia man asmeniškai, kadangi susidūriau ir žinau, kaip mes išsprendėme šią problemą, kai buvo nelaimingi atsitikimai, ypač mirtini... Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Dėkui. Labai geras klausimas. Mes šią alternatyvą irgi svarstėme, nes yra šita priemonė, kad šiandien daugiau socialinio draudimo įmokų moka darbdaviai, pas kuriuos buvo nelaimingų atsitikimų. Problema, kad šita priemonė nelabai veikia, nes jinai yra labai nutęsta

per laiką, tos įmokos padidėja tikrai faktiškai po metų ar netgi dvejų, vadinasi, kažkuriais metais įvyksta nelaimingas atsitikimas, tyrimas, tada užfiksuojama ir jau tik kitais metais padidinama įmoka, tai labai nusitęsia per laiką. Vienas dalykas.

Antras dalykas, pas mus didžioji dalis darbdavių yra mažos ir vidutinės įmonės, o čia brangiausiai kainuoja būtent didelėms įmonėms. Vadinasi, kadangi tarifas padidėja visiems darbuotojams, tai jeigu aš neturiu daug darbuotojų, man visiškai nekainuoja arba aš užsidarau įmonę, atsidarau naują ir man vėl nulinis tarifas. Todėl mes manome, kad tarifo didinimas, kaip yra, mes jo nekeičiame, tam tikrą funkciją atlieka, bet geresnis būtų toks, kad jeigu nustatėme pažeidimą, iš karto tada būtų ir įmoka yra sumokama į Nelaimingų atsitikimų fondą. Plius čia mes truputį padarome diferencijavimą: ten, kur yra įmokos, jau yra siejama su įvykusiais nelaimingais atsitikimais ir tai lieka, o čia būtų siejama, kuomet nelaimingas atsitikimas neįvyko, bet buvo pažeidimas, dėl kurio galėjo įvykti nelaimingas atsitikimas. Čia mes suderinome šitas priemones ir abi priemonės kartu, manome, veiks geriau negu kažkurį vieną paliekant.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Klausausi jūsų pristatymo ir taip atrodo, kad jeigu sudarysime fondą, tai fondas gelbės gyvybes, nubaussime iš anksto, tai bus lyg pasekmė ir tų gyvybių nebeprarasime. Ar tikrai skamba taip, kad darbdavys nesirūpina savo darbuotojais, kad jis nori prarasti gyvybes? Tikriausiai nei jūs, nei aš taip negalvojame. Man toks... Ar čia nėra apsidraudimas tapti formaliai teisingiems? Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Kaip dabar atsakyti. Negalime suplakti visų darbdavių, nes yra, kurie rūpinasi ir daro netgi daugiau, negu numatyta įstatyme, ir daro ne todėl, kad įstatyme numatyta. Tikrai yra gerų pavyzdžių ir pats iš advokato praktikos ne vieną tokį darbdavį esu matęs. Kita vertus, mes matome, kad tai žmonės, įmonės ar darbdaviai daro iš vidinės motyvacijos ar suprasdami, kad tai svarbu.

Bet mes čia kalbame apie išorinę motyvaciją, kad turi ir apsimokėti. Vadinasi, tie darbdaviai, kurie šiandien laikosi darbuotojų saugos ir sveikatos, moka daugiau, jie investuoja ir jie pralaimi tam tikrą konkurencinę kovą su tais darbdaviais, kurie nieko neinvestuoja, rizikuoja, kad jeigu žmogus numirs, tada kažkokių pasekmių bus, bet kol žmogus nenumiršta, pasekmių nėra. O net ir numirus, esu advokato praktikoje turėjęs atvejų, įmonė bankrutuoja, atsiranda nauja įmonė ir toliau vykdo veiklą.

Tai mes norime išvengti šitos situacijos ir norime sudaryti lygias konkurencines sąlygas, kad apsimokėtų laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos. Net ir darbdaviai šitiems projektams iš principo neprieštaravo. Buvo diskutuojama, baudos gal šiek tiek didesnės ar mažesnės už pirmą kartą ar už antrą, bet ir darbdaviai sutinka, kad situacija šiuo metu nėra gera ir kad turi būti sankcijos būtent tiems asmenims, kurie nesilaiko darbuotojų saugos ir sveikatos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Atsakėte į visus klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už įstatymų projektų bloką pasisako A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš manau, kad viceministras labai puikiai paaiškino situaciją, kokia yra Lietuvoje su nelaimingais ir sunkiais arba mirtiniais atsitikimais. Mes paprasčiausiai turime įpareigoti ne vien tik tiesioginį viršininką, bet ir rangovus, ne tik subrangovus, atsakyti, kad sauga ir sveikata yra vienas svarbiausių dalykų. Neužmirškime, kad Europos Parlamentas šiuos metus yra paskelbęs Saugos ir sveikatos darbe metais. Tai būtų tam tikras indėlis į geresnę saugą ir sveikatą darbe. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Kadangi jau yra balsavimo intervalas, iš karto ir apsispręsimas dėl šitų įstatymų projektų bloko – nuo 2-7.1 klausimo iki 2-7.6 klausimo. Kas pritariate ką tik pristatytiems įstatymų projektams, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 107, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymų projektų blokui pritarta po pateikimo.

Pagrindiniu komitetu dėl visų įstatymų projektų, išskyrus 2-7.4 klausimą – projektą Nr. XIVP-3643, siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Gali-

me. O dėl 2-7.4 klausimo – projekto Nr. XIVP-3643 pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Visus įstatymų projektus siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

15.24 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2691(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2692(2), Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2693(2), Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2694(2), Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2695(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame į darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės klausimai nuo 2-2.1 klausimo iki 2-2.5 klausimo – įstatymų projektai po svarstymo. Kas pritariate įstatymų projektams, balsuojate už, kas nepritariate...

Balsavo 113 Seimo narių: už – 104, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymų projektų blokui yra pritarta.

15.24 val.

Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2702(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3.1 ir 2-3.2 klausimai – Civilinio kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2702(2) ir projektas Nr. XIVP-2703. Sustojome prie Seimo nario R. Juškos pasiūlymo dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-2702(2) 1 straipsnio. Gerbiamas Ričardai, prašom pristatyti savo pasiūlymą.

R. JUŠKA (LSF). Labai norėčiau, kad kolegos atkreiptų dėmesį, ypač vienmandatininkai ir tie, kurie nebuvo salėje, kai buvo teikiamos išvados. Mūsų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas buvo kaip papildomas ir bendru sutarimu priėmė sprendimą siūlomą įstatymo projektą atmesti. Tačiau Teisės ir teisėtvarkos komitetas jam pritarė.

Argumentas, kodėl komitetas taip drastiškai pasielgė. Mes įvertinome visų savivaldybių ir Lietuvos savivaldybių asociacijos prašymą, nes daugiabučius administruoti rajonuose, regionuose pavesta komunalinių ūkių įmonėms. Ten jokios konkurencijos nėra. Kai įstatymo projektas rengiamas galvojant tik apie Vilnių, jis visuomet nepasitenkinimą kelia ir sukelia daug iššūkių. Todėl amortizuoti šiek tiek tą situaciją... Ir pagrindinė priežastis, dėl ko komitetas nepritare, – įvertinome, jog draudimas pretenduoti teikti bendro naudojimo objektų administravimo paslaugas yra veiklos apribojimas. Tokios sankcijos taikymas turėtų būti tik už reikšmingus pažeidimus, o ne dėl to, kad skelbimas nepakabintas skelbimų lentoje viena, antrą kartą konkurenciją tarpusavyje administruojančių įmonių... Užuojauta tada ir Vilniaus merui, nes įsivels į tokias kovas, kad ieškos, kas administruoja. Ir kaip pasiūlymas bendra komiteto nuomonė buvo, kad būtų įvardinta, už kokius pažeidimus. Tai už pažeidimus, kurie sukėlė pavojų žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai arba buvo galimai patirti dideli materialiniai nuostoliai. Tiesiog kad būtų įvardinta nors priežastis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip suprantu, reikia 10 Seimo narių, kurie remtų šį pasiūlymą. Ar yra tiek? (*Balsai salėje*) Yra, matau, yra. Gerbiama Agne, prašau į tribūną pristatyti komiteto poziciją, kodėl nepritariate.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Čia kolega kalbėjo teikdamas pastabas dėl buvusio projekto pirmojo varianto, o dabar, šiuo metu, yra komiteto pataisytas, beje, po klausimų su tomis pačiomis savivaldybėmis, su Savivaldybių asociacija. Ir dabar atsiranda daugetas, tai yra tik tris kartus per metus, kai administratoriui yra taikoma atsakomybė, tai po trijų kartų jisai gauna nuobaudas. Tokių Lietuvoje šiuo metu administratorių, kuriems grėstų pagal šį įstatymo projektą nuobaudos,

netgi teoriškai nėra. O kolega siūlo įrašyti visiškai vertinamuosius terminus, kad tai turėtų būti pažeidimai, kurie sukėlė pavojų sveikatai, turtui ir taip toliau.

Komiteto nuomone, tokių atvejų, kai sukėlė pavojų žmonių gyvybei, sveikatai ir aplinkai arba buvo galimai patirti dideli materialiniai nuostoliai, nustatymas būtų sunkiai įgyvendinamas praktikoje, nes įrodyti, kad konkretūs veiksmai kėlė pavojų, jeigu yra neįvykęs dėl jų nelaimingas atsitikimas, faktiškai taptų neįmanoma. Dėl to komitetas Seimo nario R. Juškos pasiūlymui nepritarė. Prieš balsavo 1 narys, susilaikė 5 ir už buvo tik 3 komiteto nariai. Ir mes pasisakėme už tai, kad liktų daugetas, tai yra trys atvejai per vienerius metus, kai būtų taikoma administracinė atsakomybė. Kaip aš minėjau, tokių administratorių Lietuvoje, buvome patikinti, šiuo metu nėra.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme komiteto nuomonę. Už R. Juškos pristatytą pataisą užsirašęs kalbėti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kartu su įstatymo autore Ieva... man atrodo, sutampa nuomonė, kad atėmimas licencijos iš esmės mieste arba savivaldybėje atlikti administravimo paslaugas turėtų būti už reikšmingus pažeidimus. Įsivaizduokime Vilniaus 7 tūkst. daugiabučių, maždaug tiek Vilniuje daugiabučių yra. Jeigu dviejuose namuose yra pažeidimų, vadinasi, kuris nors administratorius gali netekti licencijos visame mieste vykdyti veiklą vienus metus. Iš esmės tokie dalykai turėtų vykti tik tuomet, kai yra reikšmingi pažeidimai. Man atrodo, R. Juškos pasiūlymas mums kaip tik apibrėžia, kas yra tie reikšmingi, dideli pažeidimai, o ne kažkokios informacijos nepakabinimas stende. Todėl aš kviečiu pritarti ir kvalifikuoti, kad tik už reikšmingus pažeidimus turėtų būti keičiami administratoriai ir netektų šios licencijos visame mieste.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsuojame dėl R. Juškos pasiūlymo, kurį jis ką tik pristatė. Kas pritaria pasiūlymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 52, prieš – 5, susilaikė 36. R. Juškos pasiūlymui yra pritarta.

Daugiau pasiūlymų, pataisų nėra gauta.

Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo I. Kačinskaitė-Urbonienė – už.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų, kuo toliau gilinuosi į būsto administravimo arba į patalpų administravimo klausimą, tuo labiau suprantu, kad šitas vaikas valstybėje yra be galvos. Mes turime daug auklių, o vis dėlto tvarkos nėra, nes turime labai skirtingą situaciją skirtingose savivaldybėse, tą, ką ir bandė pasakyti komiteto pirmininkas. Regionuose, kur yra savivaldybės įmonė, tos problemos nėra, nes visiškai kitaip tvarkomasi. Bet ten, kur yra miestas, ten, kur yra konkurencija, ten, kur atsiranda daug privačių paslaugų teikėjų, turime labai skirtingų ir labai individualių situacijų. Net ir čia, Seime, nesugebame rasti bendros nuomonės, nes tarsi taisyklės, kriterijus nustato Aplinkos ministerija, kaip ir turėtų dalyvauti Aplinkos apsaugos komitetas, bet nedalyvauja; Teisės ir teisėtvarkos komitetas pagrindinis; Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas mano, kad jie irgi žino, kaip savivaldybėse tvarkytis. Ir išeina, kad tas vaikas turi daug auklių, o tvarkos kaip nėra, taip nėra, ir tas vaikas lieka be galvos. Tai ką aš galvoju? Nepaisant to, kad pirminis mano ketinimas ne visai atlieptas šiame jau galutinai suredaguotame įstatymo projekte, bet jis vis tiek yra geras, pozityvus ta prasme, kad gyventojai žinos, jog aktyviau skundžiantis savivaldybei dėl padarytų administracinių pažeidimų yra tokia galimybė, kad bus atimta licencija administratoriui vienus metus dirbti ir tai bus jau rimta sankcija. Mano supratimu, mes judame gerai į tą pusę, bet vis tiek reikėtų daugiau galių savivaldybei, griežtesnių priemonių, kad šita sritis būtų tiek skaidresnė, tiek aiškiau sureguliuota visos valstybės mastu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš įstatymo projektą pasisako A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSG). Man atrodo, mes taisydami ir taisydami tą gimstantį vaiką nutaisėme tiek, kad dabar išeina taip, kad kol tam administratoriui dėl jo neveikimo nesusprogs arba nesugrius trys namai, tol jam nebus galima pritaikyti atsakomybės. Negana to, tie trys namai turės sugriūti per tuos pačius vienus metus, nes jūs pasižiūrėkite, kas liko parašyta, liko kartotinumai, tai yra baustinumui reikia trijų kartų per metus, ir liko nuostata, kad pažeidimas ne tai kad gali sukelti, bet sukėlė pavojų žmonių aplinkai arba galimai yra padaryta materialinių nuostolių,

tai reikės nustatyti, kad kažkas mirė, kažkieno sveikata sutriko, ir tuomet tas turės įvykti tris kartus per metus tam, kad būtų pritaikyta įstatymo norma. Tokių dalykų Lietuvoje, aš visiškai tikiu, gyvenime nebus. Kyla klausimas, o kam yra reikalingas įstatymo projektas? Ar mes čia tikimės, kad dabar Lietuvoje namų administravimas taip suprastės, kad pradės vieno administratoriaus namai tris kartus per metus sproginėti? Iš tikrųjų labai gaila, kad neatsakingomis formuluotėmis ir neatsakingomis pataisomis yra iš esmės sugadinama visa įstatymo projekto mintis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, išklausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuojame dėl 2-3.1 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-2702(2). Kas pritariate įstatymo projektui su R. Juškos pataisa, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kitaip.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 77, prieš – 4, susilaikė 23. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

15.35 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2703 (svarstymo tęsinys)

Kasparai, dar susitvarkome su antruoju, gerai, kur komitetas siūlė atmesti? Dėl viso bloko čia turbūt nori pasisakyti, nes dar turime antrąjį įstatymo projektą – 2-3.2 klausimą, tai yra lydimąjį Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2703, kurį pagrindinis Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlė atmesti. Kas pritariate tokiai komiteto formuluotei? Prieš? Ieva nepritaria tokiai komiteto formuluotei.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mane iš tikrųjų šiek tiek nustebino Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kuris ne visas, bet valdančioji dauguma nesiima spręsti problemų ir tarsi, ką ir sakė komiteto pirmininkas, labiau mato regionų savivaldybes ir akcentuoja tą atvejį, kad savivaldybė susitvarko su savo komunalininkais ir viskas yra gerai, bet tarsi nepamato didžiųjų miestų, kuriuose yra problemų, ir patys neinicijuoja pataisų, kurios padėtų apginti gyventojų interesus.

Mes labai dažnai šioje salėje kalbėdami apie įvairias sritis kalbame apie tai, kad reikia suteikti daugiau galių savivaldybei. Štai šiame įstatymo projekte aš ir siūliau, kad savivaldybės, būdamos skirtingos – skirtingo dydžio, imdamosi skirtingų tvarkų, nustatytų savivaldybių tarybose, kad galėtų nusistatyti ir tam tikrus kokybės kriterijus. Neužtenka įsukti lemputę arba primityviai, kaip čia kolegė A. Širinskienė sakė, nereikia laukti, kol kažkas susprogs ar numirs ir panašiai. Ne, tiesiog reikia tvarkingai vykdyti tas savo pareigas. Mes turime kelti tą kartelę ir suteikti savivaldybėms galimybę nusistatyti tam tikrus kokybės kriterijus.

Štai į tokią diskusiją komitetas nenorėjo leisti. Čia irgi, man atrodo, yra ta pati pasekmė, ką aš ir prieš tai kalbėjau, kad šita sritis neturi nei aiškaus vieno įstatymo, nei normaliai kuruojančio Seimo komiteto. Aš sakyčiau, kad ir ministerijai čia yra toks antrinis, tretinis klausimas. Todėl mes turime tokią gana neapibrėžtą ir palaidą situaciją.

Aš kviečiu nepritarti komiteto išvadai ir galbūt pakalbėti, ar mes tikrai neturėtume suteikti daugiau galių savivaldybei nusistatyti tuos kokybės kriterijus, kuriuos keliame būsto administratoriams.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Supratau, kolegos. Supratau, viskas gerai. Išklausėme motyvus. Balsuojame dėl 2-3.2 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-2703. Kas pritariate komiteto siūlymui atmesti įstatymo projektą, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 50, prieš – 21, susilaikė 26. Įstatymo projektas atmestas.

Darbotvarkės 2-4.1 ir 2-4.2 klausimų blokas, dėl kurio reikia apsispręsti.

K. Adomaitis per šoninį mikrofoną. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas pirmininke, man žadėjote repliką.

PIRMININKAS. Atsiprašau.

K. ADOMAITIS (LF). Iš tiesų aš norėjau... Ieva pasidžiaugė (aš supratau, čia jos iniciatyva yra šitas įstatymo projektas) ir netgi palaikė gerbiamo Ričardo pataisą, bet aš palaikyčiau tai, ką sakė A. Širinskienė, kad su ta pataisa šitas įstatymas iš tiesų tampa toks kaip ir bedantis, nepaisant to,

kad buvo labai gera idėja. Dar yra tik svarstymo stadija ir iki priėmimo siūlau vis dėlto atitaisyti šitą bedančio įstatymo bėdą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dar I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Kolegos, nepaisant to, kad liko nedaug laiko iki mūsų kadencijos pabaigos, Aplinkos ministerijoje yra rengiamas naujas įstatymų dėl patalpų administravimo blokas. Siūlyčiau komitetams atkreipti dėmesį, ištraukti, kad mes iš tikrųjų turėtume gerą įstatymo projektą ir su visais dantimis, ir su realia apsauga gyventojams. Aš siūlyčiau atkreipti dėmesį į šitą temą, kuri galbūt ne visiems yra aktuali.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Atkreipsime į tai dėmesį.

15.38 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 351, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 359 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3333(2), Civilinio kodekso 4.103 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3334(2) (svarstymo tęsinys)

Pereiname prie darbotvarkės 2-4.1 klausimo, įstatymo projekto Nr. XIVP-3333(2), ir 2-4.2 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-3334(2). Kas pritaria įstatymų projektams po svarstymo, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 90, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 6. Įstatymų projektams po svarstymo pritarta.

Baigėsi balsavimo intervalas, bet kelioms minutėms pratęsiu naudodamasis pirmininko teise, kol baigsime tuos projektus, kurie jau yra apsvarstyti, aptarti ir dėl kurių liko tik balsuoti.

15.40 val.

Civilinio kodekso Nr. VIII-1864 2.8 straipsnio 2 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2906 (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2906, kurį komitetas siūlo gražinti iniciatoriams tobulinti. Kas pritaria komiteto siūlymui gražinti projektą iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate kitaip.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 72, prieš – 14, susilaikė 5. Įstatymo projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

15.41 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 349 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2458, Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2459 (svarstymo tęsinys)

Kitas klausimų blokas, dėl kurio reikia apsispręsti, 2-6.1 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-2458 ir 2-6.2 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-2459. Komitetas siūlo abu taip pat gražinti iniciatoriams tobulinti. Kas pritaria komiteto siūlymui, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate kitaip.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 87, prieš – 3, susilaikė 2. Įstatymų projektai gražinami iniciatoriams tobulinti. Dėl visų kitų projektų jau apsisprendėme. Balsavimo langas uždarytas.

15.41 val.

Civilinio kodekso 6.469 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3637 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-8 klausimas – Civilinio kodekso 6.469 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3637. Pateikimas. Į tribūną kviečiame A. Bagdoną. Posėdžiui toliau pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotoja R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už galimybę pristatyti įstatymo projektą. Gerbiami kolegos, pagrindinis šio įstatymo projekto tikslas yra atsisakyti Lietuvos Respublikos

civiliniame kodekse įtvirtintos notarinės sutarties formos reikalavimo paramai, kai jos suma viršija 14,5 tūkst. Lietuva pagal norą dalintis ir skirti paramą, remiantis „World Giving Index“, yra sąrašo pabaigoje. Iš 142 valstybių mes užimame 132 vietą, tai yra dešimta vieta nuo sąrašo pabaigos. (*Šurmulyš salėje*) 2023 metų rugsėjį „Social Impact Alliance“ paskelbė ataskaitą apie Rytų Europos šalių galimybes pritraukti privatų kapitalą ir paramą NVO sektoriui. Joje pateikiama analizė apie paramą, skatinamą 11 Rytų Europos valstybių, tokiose kaip Bulgarija, Čekija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija, Slovakija ir Slovėnija. Minimose ataskaitoje įvardinta, kad Lietuva yra vienintelė valstybė iš visų 11, kurioje paramos sutartims yra privalomas notarinės sutarties formos patvirtinimas, kai paramos suma viršija 11 tūkst., atsiprašau, 14,5 tūkst. eurų. Manau, kad toks reglamentavimas yra perteklinis ir biurokratinis.

Saugikliai, kad ta parama būtų skiriama skaidriai, šiandien yra. Paramos gavėjai ir teikėjai privalomai, remiantis Valstybinės mokesčių inspekcijos reikalavimais, turi pateikti ataskaitas (kaip ir minėjau, tiek teikėjai, tiek gavėjai, tokia prievolė yra privaloma). Registrų centrui – taip pat tiek gavėjai, tiek paramos teikėjai turi pateikti ataskaitas. Jeigu tam tikrų nustatytų reikalavimų nėra laikomasi, tiesiog paramos gavėjas praranda tokį statusą.

NVO sektoriuje žinomas ne vienas atvejis, kai dėl šio ribojimo ir nenorėjimo gaišti laiką notarams paramos teikėjai tiesiog vietoj 50 ar 100 tūkst. eurų paramos nusprendavo negaišti laiko ir skirti tikrai 14,5 tūkst. eurų. Sutarčiai tvirtinti taikomi notariniai mokesčiai, kurie galėtų būti skirti būtent paramos gavėjui. Šita suma būtų tiesiog didesnė.

Šį įstatymo projektą drauge inicijavo Nacionalinė nevyriausybinių organizacijų koalicija ir „NVO teisės institutas“. Šį siūlymą palaiko daugybė nevyriausybinių organizacijų, tokių kaip „Blue/Yellow“, Lietuvos Raudonasis Kryžius, Lietuvos krepšinio federacija, Lietuvos verslo konfederacija, krepšinio komandos Kauno „Žalgiris“, „Lietuvos rytas“, Jaunimo linija, MO muziejus ir daugelis kitų.

Be jokios abejonės, šiam įstatymo projektui reikėtų gauti ir Vyriausybės išvadą. Jeigu pateikimo stadijoje visgi nuspręstumėte pradėti šio įstatymo projekto svarstymą, tai aš pats prašau Vyriausybės išvados. Trumpai būtų tiek ir laukčiau kolegų klausimų.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Taip. Ačiū pranešėjui. Tikrai nemažai norinčių paklausti. Pirmoji – teisingumo ministrė E. Dobrowolska. Ewelina?

A. BAGDONAS (LSF). Gerbiama Ewelina!..

PIRMININKĖ. Andriau, neužlaikykite Ewelinos!

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už galimybę paklausti. Norėčiau paklausti, ar svarstėte galimybę, kad projektas apimtų išimtį, tai yra panaikintų notarinę formą, tais atvejais, kai yra pavedimu, o ne grynaisiais pinigais? Kaip suprantame, grynujų pinigų kilmės nustatymas yra gana sudėtingas atvejis, ypač turint dar ir sankcijų. Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama ministre, už jūsų klausimą. Svarstėme, tačiau šios kadencijos Seimas yra įvedęs... Jeigu atsiskaitymas vyksta didesne suma nei 5 tūkst., tai nėra galimybės tokią operaciją atlikti grynaisiais pinigais, yra galimybė tik bankiniu pavedimu. Kadangi kalbame, kad nuo 14 tūkst. 500 sumos yra reikalavimas būtinai turėti ir notarinį patvirtinimą, tai manau, kad šiame įstatymo projekte nebereikėtų jo jau.

PIRMININKĖ. Dėkui. G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Andriau, notarams tikrai apsunkina paramos gavimą. Tai yra tikrai ženkli suma. Aš 20 metų dirbau nevyriausybiniame sektoriuje. Reikia daug padirbėti, kad būtų surinkta tokia suma. Sakykite, ar negalvojate, kad turėtų nurodyti, kam tokia suma yra skiriama, kokiai veiklai? Nevyriausybinių organizacijų savo veikla, kaip jūs dabar pasakėte, nuo krepšinio iki Raudonojo Kryžiaus, yra labai skirtingos. Galbūt apsiriboti kokia nors viena veikla, o ne visoms iš karto? Ten, kur nekyla įvairių klausimų. Paskaičius raštą, kyla įvairių interpretacijų. Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Guoda, už jūsų įžvalgas ir klausimus. Atsakysiu panaudodamas tam tikrą argumentaciją, kuri buvo taikoma dėl kovo įvesto karantino metu. Tuo metu daugybė organizacijų rinkdamos paramą, rinkdamos lėšas, kad padėtų žmonėms, susidūrė

su tuo iššūkiu. Valstybinė mokesčių inspekcija tuo metu išimties tvarka leido nepasirašyti sutarčių pas notarą. Tačiau ta problema jau tada buvo aiški. Taip, šiuo įstatymo projektu mes kalbame apie visas NVO. Kaip jūs sakote, Raudonasis Kryžius gali gauti ir nedidelę sumą, bet tuo pat metu Kauno „Žalgirio“ sumos yra didesnės. Tai mes sakome, kad bendrame Rytų Europos valstybių kontekste mes esame vienintelė valstybė, kuri reikalauja, kad ta sutartis (tarp dviejų juridinių asmenų ir taip yra įtvirtinta sutartimi) būtų dar kartą patvirtinta notaro. Man atrodo, tai yra perteklinis reikalavimas. Juolab, kaip ir minėjau, tiek paramos davėjui, tiek gavėjui yra prievolė pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai, taip pat Registrų centrui. Visi tie pavedimai nuo 14,5 tūkst. galimi tik bankiniu pavedimu, nes kitos formos šiandien pagal įstatymus nėra.

Dar noriu priminti Mecenavimo įstatymą. Čia yra numatytos 50 tūkst., 150 tūkst., 250 tūkst. sumos, net 1 mln. galima paaugoti. Kalbu apie Mecenavimo įstatymą. Tai 14,5 tūkst. tame kontekste atrodo labai labai nedidelė suma.

PIRMININKĖ. Dėkui. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, jau beveik atsakėte. Mane labiausiai domina ne biurokratija. Kas čia ją mėgsta? Niekas nemėgsta. P pinigų judėjimo atsekamumas. Jau kažkiek minėjote, kad savo ataskaitose turi parodyti, kas kiek ir iš ko gavo. Bet vienas iš sprendimo būdų – vis tik palikti tą notarinį mokestį. Manau, paramos gavėjas galėtų pasamdyti kokį nors įgaliotą asmenį, kad jisai padėtų paramos davėjui sutvarkyti šią notarinio mokesčio įforminimą. Ar nebūtumėte tokios nuomonės? Jei paliktu, vis dėlto galima rasti būdą, kaip tai parodyti. Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas Sergejau, už jūsų klausimą. Ne, visgi aš nemanau, kad reikėtų tą perteklinę biurokratinę naštą palikti, juolab kad kartais būna ir emocinis noras paremti. Bet vėliau sužinomos visos procedūros, kad reikės ir į notarą kreiptis, reikės dar mokėti pinigus nuo tos aukojamos sumos. Man atrodo, ta dalis, kuri dėl perteklinės biurokratijos atitenka notarams, kaip tik galėtų būti skiriama paramos gavėjui. Juolab kad mes kalbame ir apie krepšinio komandas, apie Kauno „Žalgirį“, apie „Lietuvos rytą“, kurios remia šią iniciatyvą. Man atrodo, jeigu yra kelių šimtų tūkstančių sumos, kam dar papildomai apkrauti biurokratija, nes toms organizacijoms, kaip ir minėjau, nevyriausybinėms organizacijoms yra prievolė pateikti visą informaciją. Jeigu jos prarastų tą paramos gavėjo statusą, kalbu apie sporto komandas, net negalėtų apskritai vykdyti veiklos. Neturint to statuso joms apskritai turbūt taptų sudėtinga vykdyti tolesnę veiklą.

PIRMININKĖ. Dėkui. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, ar vėl nebus per mažai kontrolės mechanizmo? Aš kalbu apie tuos tikrai gero norinčius paramos davėjus ir paramos gavėjus, kurie tikrai gali sutarti. Kuo mažiau biurokratijos, tuo greičiau parama pasiekia tuos žmones, kuriems jos reikia. Bet ar Valstybinė mokesčių inspekcija susitvarkys ir sugebės visus sukontroliuoti, nes notaras dar buvo toks savotiškai garantas, kad viskas vyksta labai teisingai ir sąžiningai? Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju už jūsų klausimą ir įžvalgą, tačiau aš manau, kad jeigu du juridiniai vienetai nusprendžia sudaryti sandorį tarpusavyje ir ta paramos suma yra didesnė nei 14,5 tūkst., tai, pirma, jie sudaro sutartį ir čia jau piktnaudžiauti nėra galimybių; antra, pati operacija vykdoma tik bankiniu pavedimu. Tai reiškia, kad Lietuvos banko visos operacijos, kurios būtų didesnės, vykdant pinigų plovimo prevenciją, būtų kontroliuojamos. Jeigu kiltų net mažiausias įtarimas, kad viena ar kita organizacija tiesiog prarastų paramos gavėjo statusą, manau, tikrai toms organizacijoms, kurios parėmė šią iniciatyvą, ganėtina rimtoms organizacijoms, kurios renka paramą Ukrainai ir surenka dideles sumas, tai būtų papildoma biurokratinė našta. Juolab kad ir minėjau, jie gavę paramą teikia ataskaitas Valstybinei mokesčių inspekcijai. Dar papildoma apsauga yra ta, kad ir teikėjams atsiranda prievolė teikti ataskaitas Valstybinei mokesčių inspekcijai. Ir viskas yra vieša, viskas yra paskelbta Registrų centre. Man atrodo, tos apsaugos yra gana daug, o ta biurokratinė našta, kad būtina tą sandorį dar papildomai prie esamos sutarties reikėtų ir pas notarą patvirtinti, yra perteklinė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Man tai klausimėlis kyla toks: visgi šitas įstatymas bus taikomas ir kilnojamajam, ir nekilnojamajam turtui ar tik vienam iš jų?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Tokią pastabą jau išgirdau. Mano bent jau idėja, kuri buvo parengta su ana koalicija, buvo tikrai dėl daromų pavedimų, tai tik dėl kilnojamojo turto. Jeigu kyla abejonių dėl paties įstatymo ir jis gali būti vertinamas dviprasmiškai, aš manau, jeigu pateikimo stadijoje būtų pritarta, komitetas, kaip ir sakiau, prašytų ir Vyriausybės išvados, reikėtų, kad tų dviprasmybių pačiame tame įstatymo projekte nebūtų. Jūsų pastaba labai gera.

PIRMININKĖ. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega, aš tokį techninį klausimą. Skaidrumas turbūt reikalingas visur, bet dabar susidaro problemų, kad ne visur yra matoma, kas ir ką remia. Pavyzdys, nežinau, Dž. Sorosas parems kokią genderinę organizaciją ir jam norite padaryti, kad būtų lengviau, pasirašyti nieko nereikėtų. Tai gal tegul būna to skaidrumo daugiau?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju už jūsų klausimą, bet čia su skaidrumu neturi nieko bendro. Visi paramos gavėjai privalo Registrų centrui pateikti informaciją, jinau yra viešai visiems prieinama. O čia yra dėl vieno perteklinio, mano nuomone, reikalavimo, juolab, kaip ir minėjau, jeigu du juridiniai vienetai sudaro sutartį ir bankiniu pavedimu vienas kitam perveda paramą, tai gali patikrinti Lietuvos bankas. Jeigu net kyla kokių nors abejonių, jeigu būtų nustatyta pažeidimų, tai sprendimai taip pat būtų iš karto priimami. Ar ta sutartis būtų pas notarą, notarų turbūt Lietuvos bankas net ir nekontroliuoja, tai čia turbūt nelabai, kaip čia pasakyti, nelabai prisidėtų – nei padidėtų skaidrumo, nei pamažėtų, bet biurokratijos sumažėtų tikrai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pristatyti ir klausti laikas išseko. Valdemarai, nieko asmeniško, tačiau laikas – ne jūsų sąjungininkas šiuo atveju.

Dėl motyvų už – E. Rudelienė.

E. RUDELINĖ (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai siūlau palaikyti šį įstatymą, kuriuo sudaromos galimybės lengviau skirti paramą, mažinama biurokratija. Girdėjau čia kolegų pasakymų, kad čia gal bus mažiau skaidrumo, bet juk notarai vėliau neseka pinigų panaudojimo, jie tik įformina sandorį. Manau, tikrai turime skatinti, kad Lietuvoje įmonės ar žmonės skirtų daugiau paramos. Jeigu sumažinsime biurokratiją, galbūt bus tiesiog lengviau tą padaryti. Kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų prieš turi galimybę pasisakyti V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Įdomi situacija – nedavė paklausti gerbiamo A. Bagdono. Jis visą laiką čia kartoja „parama, parama“, bet tai yra socialdemokratų, socialistų tema. Viską – paramą ten, paramą šen, nesvarbu, kaip biudžetas atlaikys. Mane nustebino A. Bagdono pasiūlymas, jo elgesys. Deja, negalėjau tiesiogiai užduoti klausimo, todėl truputį papykau. Reikia balsuoti turbūt prieš, nes norėjau užduoti A. Bagdonui, kiek yra išvis nevyriausybinių organizacijų Lietuvoje? 2010 metais buvo 2 tūkst., jos tarpusavyje jau konkuruoja dėl tų A. Bagdono vadinamųjų paramų ir ar nebus tos neapykantos tarpusavyje? Tai didelis klausimas, ar reikia palaikyti šį jo pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Apsispręsimė balsavimo metu.

15.57 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3621, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3622, Kelių įstatymo Nr. I-891 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3623, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3624 (pateikimas)

Toliau į tribūną kviečiu dėl 2-10 darbotvarkės klausimo, įstatymų paketo, kurio pagrindinis – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3621. Pra-nešėjas – J. Urbanavičius. Prašau į tribūną pristatyti.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Sveiki, gerbiami kolegos, dar kartą. Tai trumpai ir konkrečiai pristatau keletą įstatymų – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektą su lydimaisiais.

Esmė yra paprasta: norima pakeisti išorinės reklamos keliuose reguliavimą. Šiuo metu tikrai sunku susigaudyti, kuris įstatymas ką reguliuoja, norėtume padaryti taip, kad vienas teisės aktas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas tai reguliuotų. Kalbama apie tai, kad gyvenvietėse tarp baltų lentų, ne regione kur nors būtų galima statyti reklamas, žinoma, suderinus su kelių savininku, tai yra Kelių direkcija, su savivaldybe. Savivaldybės savo tvarkose ir bendruosiuose planuose yra tikrai numačiusios, kokios tos reklamos turi būti, kaip jos apipavidalinamos ir panašiai. Šiuo metu to negalima padaryti. Tiesiog aptarę šį klausimą su G. Kinduriu, K. Adomaičiu, R. Vaitkumi, su „Via Lietuva“, su Susisiekimo ministerija teikiame šiuos projektus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, na, iš tiesų sunkiau su jumis, kad tvarkos dėl reklamų, dėl stendų trūksta ir skirtingi yra reglamentavimai. Bet kaip šis įstatymas sureguliuos jau esančias reklamas, ar jos, jeigu bus priimtas įstatymas, turės būti derinamos iš naujo, o jeigu ne, nes įstatymas paprastai neturi atgalinio veikimo galios, tai ar nebus nevienodos sąlygos tiems, kas nori reklamuoti? Ačiū.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, kolege, už tikrai gerą klausimą. Sakykime, šiuo metu veikia įstatymas, 20 metrų atstumu tos reklamos yra sustatytos. Tai jeigu nuspręstų savininkai, kad reklamas norėtų pritraukti arčiau, tada turėtų dar kartą derinti su „Via Lietuva“, su savivaldybe ir, jeigu tokios galimybės būtų, galėtų pritraukti jas arčiau kelio.

Šiaip noriu paminėti, kad ten gyvenamosios teritorijos, ten gyvena žmonės, tvoros, namai ir panašiai. Manau, tos reklamos ir netrukdytų.

PIRMININKĖ. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, tam tikromis sąlygomis savivaldybės viešiesiems gali derinti, kitiems gali būti nederinta. Ar nebus čia kokių neaiškių dalykų, kai bus stabdoma konkurencija, ypač rinkimų metu, ir ar iš tikrųjų nereikia kokių nors papildomų svertų, kad vis dėlto iš anksto būtų paskelbtos tos vietos, kur būtų galima statyti reklamas? Ačiū.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Irgi ačiū. Tikrai geras klausimas. Kiek man teko domėtis, savivaldybės turi savo aprašus šiuo metu jau parengusios. Jos numačiusios, kaip ir minėjau, kaip turėtų atrodyti, kokio pavidalo tas stendas ir kokiose vietose. Yra ir bendrieji planai, ir kiti tai leidžiantys savivaldybės dokumentai. Jie viešai prieinami. Tik tuo būtų galima vadovautis. Aš suprantu, jūs turite mintyje, kad nebūtų piktnaudžiaujama. To neturėtų būti, nes turėtų vadovautis tais aprašais.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, E. Pupinis labai taikliai paklausė. Aprašas gali būti, bet vis tiek sprendimus priims savivaldybės administracija. Vienu atveju pasirodys vizualinė tarša ir ta vieta nereikalinga, o kitu atveju gali pasirodyti, kad suderino. Gali nukentėti. Matyt, akivaizdžiai orientuojamasi į rinkimų kampaniją, taip pat politinės kampanijos dalyviai...

Kitas dalykas dėl vizualinės taršos. Lietuva iš principo yra gražaus kraštovaizdžio kraštas. Ar neužteršime vizualine tarša, tais įvairiais plakatais, kurie, matyt, paskui liks, ir ne tik po rinkimų kampanijos, bet galbūt ir kitokia įvairia reklama pakelėse? Ačiū.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū. Vis tiek savivaldybė numatys tas bendrąsias zonas. Sakykime, ar jūs, ar kiti, ar dar kažkas tose zonose norėdami statyti kreipsis. Jeigu neeis, aišku, jau čia teismai, nes turi būti vienodos sąlygos.

O dėl bendros vizualinės taršos mieste savivaldybės priims sprendimą. Jos yra atsakingos už plėtrą ir, aš manau, tikrai pažiūrės per vyriausiuosius architektus.

PIRMININKĖ. Ir K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, norėjau trumpai paklausti, ar jūs turite omenyje išorinę vaizdinę komercinę reklamą ir socialinę reklamą? Ar jūsų įstatymo projektas apimtų abidvi šias kategorijas?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip, manau, abidvi apimtų – ir vieną, ir kitą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Operatyviai atsakėte į jums užduotus klausimus. Daugiau jų nebėra. Dėl motyvų nei už, nei prieš nėra užsirašiusių. Apsispręsime balsavimo metu.

16.02 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3649 (pateikimas)

Dabar eikime prie dar vieno darbotvarkės klausimo – Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3649. Pranešėja – J. Šiugždinienė. Atmintinų dienų įstatymas. Prašom, kolege, pristatyti.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Laba diena, mieli kolegos. Šiuo įstatymo projektu siūloma papildyti Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nustatytą atmintinų dienų sąrašą nustatant, kad rugsėjo 14 diena yra Vilko vaikų atminimo diena. Vilko vaikai yra tie mažiausi visuomenės nariai, kurie 1946–1947 metais buvo priversti trauktis iš savo namų buvusiuose Šiaurės Rytprūsiuose dėl tą kraštą alinusio bado.

Iš tiesų tikrai sunku įsivaizduoti, kaip vieni vaikai prekiniais traukiniais ar pėsčiomis keliavo į svetimą kraštą tam, kad išgyventų. To ilgalaikės pasekmės yra tikrai sunkiai suvokiamos, sunkiai aprėpiamos. Vilko vaikai išgyveno ir artimųjų netektis, o tai negrįžtamai paveikė juos psichologiškai. Ką ir kalbėti apie tai, kad dėl saugumo teko laikinai ar visiems laikams nuslėpti savo ir prisiimti naują tapatybę. Vienintelis vilko vaikų rūpestis buvo išlikti. Ne mėgautis vaikyste, būti su draugais ar pažinti ir ugdytis mokykloje, o susidurti su žiauria tikrove. Skaičiuojama, kad Rytprūsių krašto vokiečių vaikų sovietų Lietuvoje galėjo būti nuo 6 tūkst. iki maždaug 8 tūkst.

Taigi pasirinkta rugsėjo 14 diena, nes buvę Rytprūsių krašto vokiečių vaikai pirmą kartą organizavo susitikimą Klaipėdoje būtent 1991 m. rugsėjo 14 d., o vėliau kreipėsi dėl bendrijos „Edelweiss“ įregistravimo. Ši data tapo tokiu simboliniu lūžiu, leidusiu vilko vaikams siekti trauminės patirties socialinio pripažinimo ir teisingumo Vokietijoje.

Šį įstatymo projektą inicijavo organizacija „Edelweiss“ ir projektą parengė Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija. Taigi prašau palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkui, pranešėja. Jūsų paklausti nori keli kolegos. Pirmasis – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, pirmiausia sveikinu jus su vardinėmis.

Dabar apie projektą. Jūsų aktualizuojama tema yra buvusi sovietmečiu tokia didžiulė mįslė, tokia savotiška net dėmė, nes tas Rytprūsių krašto vokiečių vaikų likimas po Antrojo pasaulinio karo, jų istorinės dramos, dramatiškos tos dramos taip ir paliko daugybę neaiškumų. Kokia, jūsų nuomone, priežastis, kad sovietmečiu šie faktai būdavo visai slepiami? Jūsų kokia būtų nuomonė?

Antra. Jūs minite, kad po karo galėjo būti jų apie 6–8 tūkst., o kiek dabar tokių asmenų, tų palikuonių priskaičiuojama? Jūs minite „Edelweissą“, bet čia duomenys po 1991 metų, ar dabar ta draugija veikia?

Ir svarbiausias dalykas, ką turite mintyje, kai savo įstatymo projekte rašote, kad siekiate trauminės patirties socialinio pripažinimo ir teisingumo Vokietijoje. Čia jūsų aiškinamajame rašte taip parašyta. Tai man tokia diskusinė ši mintis yra. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui tikrai už gerus klausimus. Buvo ir komisijos posėdis skirtas būtent šiai temai, tikrai pasisakė istorikai ir būtent pati iniciatorė, kuri inicijavo šios dienos paminėjimą. Tai dėl trauminės patirties natūralu, kad tie vaikai patyrė trauminę patirtį.

Dabar šis klausimas yra aktualus dar ir dėl to, kad sovietų laikais, kaip sakant, apie tai nebuvo kalbama, dėl to, kad šiuo metu mes matome tam tikras apraiškas ir karo Ukrainoje akivaizdoje, mes tikrai turėsime panašių dalykų kaip karo Ukrainoje, kaip sakant, pasekmę. Taigi, tas klausimas vėl labai stipriai aktualizuojamas. Man atrodo, čia ir yra esmė tų dalykų.

O Vokietijoje, taip, mums tos Vilko vaikų dienos patvirtinimas ir tai, kad mes ją minime, pripažįstame, kad buvo tokia trauminė patirtis, mums leidžia stiprinti ir savo bendradarbiavimą su Vokietija, kuri tikrai ir skiria lėšų, ir nemažai renginių yra organizuojama, kad būtų prisiminta, nebūtų pamiršta ta baisi patirtis, kurią patyrė tie vaikai.

Koks dabar skaičius? Aš jums nepasakysiu tikslaus skaičiaus. Reikėtų pasitikslinti.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū. Turėjau galimybę susitikti su ilgamečiu Vokietijos Bundestago nariu K. fon Štetenu. Porą dienų viešėjau. Mes buvome nuvažiavę būtent į vasarnamį, ten, kur

jisai laiko tuos archyvus, laikraščius, aprašus. Jų labai daug. Jų labai daug. Problema yra ta, kad Lietuva negeba priglauti kur nors, nežinau, į tam tikrą archyvinę vietą padėti, kad būtų demonstruojami tie dalykai. Aš tik dar norėčiau paklausti dėl to, ką kolega klausė, gal dar iki galo neatsakėte. Kokio teisingumo nėra Vokietijoje dėl vilko vaikų?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Aš turbūt netikiu, kad nėra teisingumo. Vokietija labai daug daro būtent, kaip sakant, sprendama arba edukuodama visuomenę, pripažindama tas traumines patirtis. Tikrai turbūt čia ir ne mūsų, kaip sakant, prerogatyva spręsti, ką Vokietija daro ar ko nedaro. Mums tai suteikia daugiau galimybių bendradarbiauti su vokiečiais, su Vokietijos ambasada, edukuoti mūsų visuomenę, pristatyti visuomenei tą problematiką ir ją atskleisti.

PIRMININKĖ. Dėkui. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš manyčiau, kad tai yra iš tikrųjų istorinis pasiūlymas, tai yra istorinis teisingumo atkūrimas, ypač mums artimose Mažosios Lietuvos žemėse, tai yra ir Rytprūsioje. Man atrodo, kad mes darome istorinį žingsnį. Aš manyčiau, jūs turėtumėte pasakyti vieną dalyką, kad mes atsakome į tą neišpasakytą terorą prieš civilius, lydėjusį teisingą Sovietų Sąjungos kovą kartu su lenkais prieš nacių Vokietiją, bet kartu žvėrišką, visiškai žvėrišką Rusijos karių elgesį Rytprūsioje. Todėl aš iš esmės, kadangi jūs tai sakote tokią žydų Velykų dieną, visos visuomenės vardu sveikinu jus su tokiu žingsniu ir šiaip kviečiu visas istorines Lietuvos tautas kviešti grįžti į Lietuvą, tai yra vokiečius, senuosius lenkus, kurie čia iš tikrųjų gyveno, vėliau pabėgo nuo bolševikų, ir kitus, kurie čia gyveno šimtmečiais, tai yra istorinės Lietuvos piliečius.

Sveikindamas jus norėčiau paklausti, kokią jūs matote šio žingsnio reikšmę Lietuvos kaip šalies, kuri yra tolerantiška, istorijos kontekste? Ir tada, nors ir sovietizuoti, nors ir po okupantų padu, bet visgi mes ir Lenkijos Liaudies Respublika, ta vadinamoji Liaudies Respublika, tai yra lenkai irgi priėmė juos iš kitos Karaliaučiaus pusės. O dabar mums belieka visą šitą zoną tik izoliuoti, kadangi yra militarizuota rusiška zona. Bet dėl vokiečių aš asmeniškai sveikinu šitą žingsnį. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai manau, kad visi suprantame, jog tai turi didžiulę reikšmę mūsų šaliai ir apskritai mūsų įvaizdžiui, Lietuvos įvaizdžiui pasaulyje. Jūs minite žvėriškumus, kurie įvyko karo metu, kitais laikotarpiais, mes šiandien matome labai panašius žvėriškumus Ukrainoje. Mūsų yra pareiga, kad tokie dalykai nebūtų nuslėpti. Aišku, mes privalome visomis išgalėmis padėti, kad jų būtų išvengta, kad jie nebūtų nuslėpti, pašluoti kažkur, kad mes prisimintume, kad mes tikrai atmintume, nes tik atmindami, prisimindami šituos dalykus, kalbėdami apie juos mes galime jų išvengti ateityje. Lietuvai šitos dienos reikšmė yra milžiniška ir apskritai, kad mes kalbame apie tai.

O dar kolegoms pasakyčiau, kad moksliniams tyrimams tai turi didžiulę reikšmę, kolegoms, kurie iš akademinės srities. Su Vokietija galimi mūsų bendri moksliniai tyrimai šitoje srityje. Jie tikrai, manau, galėtų labiau plėtotis, mums labai aiškiai išreiškus savo poziciją, savo nuomonę šiuo klausimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visų norėjusių paklausti klausimus. Motyvai už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Pritardamas gerbiamos kolegės projektui, noriu pasakyti, kad buvo teisingai pažymėti ir sudėti akcentai, kad Ukrainoje yra grobiami vaikai. Mes juos pasitinkame, bandome globoti ir saugoti. Bet kurio konflikto metu, kai nugenčia vaikai, tai yra tikrai labai skaudu. Šito projekto esmė – dar kartą pabrėžti, parodyti, kad tai yra viena iš jautriausių temų. Dar kartelį pabrėždami tos atmintinos dienos svarbą, mes parodysime, kad mes esame tikrai toje pusėje, kur mes norime, kad tie vaikai augtų savo tėvynėje, turėtų savo papročius, savo tradicijas ir gyventų po taikiu dangumi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš tikrai tam tikrą abejonę išvelgiu. Nesu prieš, bet kyla tam tikrų retorinių klausimų, nes tų vilko vaikų yra ir Lietuvoje, gyvena. Mes jais turime rūpintis savo šalyje, savo valstybėje. Ir dabar toks jausmas, kad yra vėl kišamasi į Vokietijos valstybę nurodinėti, ką daryti su tais vaikais. Būtent šitas sakinyss palieka tam tikrą abejonę. Ši data tapo simboliniu lūžiu, leidusiu vilko vaikams siekti trauminės patirties, socialinio pripažinimo ir teisingumo Vokietijoje.

Mes turbūt dar prie to grįšime, kalbėsime, diskutuosime, kad nesukeltume kokių nors nemalonių tarptautinių dalykų. Reikia išsiaiškinti, kad neliktų tų abejonių. O šiaip balsuosiu už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas kolega. Apsispręsimе balsavimo metu. Dabar tik noriu atkreipti dėmesį, kad mes pereiname prie balsavimo lango po minutės. Bet darbotvarkėje liko du klausimai, tai dėl jų ir apsispręsimе.

16.14 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3595 (pateikimas)

Dabar į tribūną kviečiu L. Slušnį. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3595. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų taip grėsmingai atrodo, kad Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymas, bet jame nieko baisaus nėra. (*Balsai salėje*) Sako, kad manęs negirdi. Dabar jau bus gerai.

Šito įstatymo pakeitimo esmė. Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija įgyvendino projektą, 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą. Šis projektas buvo pradėtas įgyvendinti 2020 metais, baigtas 2023 metais. Buvo įsigyta šiuolaikinius diagnostikos poreikius atitinkanti laboratorinė įranga. Šiuo metu Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija yra vienintelė laboratorija Lietuvoje, galėsianti 24 valandas per parą ir 7 paras per savaitę ne tik kokybiškai, bet ir kiekybiškai nustatyti psichoaktyvių medžiagų koncentraciją žmogaus biologinėse terpėse.

Valstybinė... Kuo čia skiriasi? Valstybinė teismo medicinos tarnyba taip pat atlieka panašius tyrimus, tačiau tik teismo užsakymu ir tik nedidelį analizių skaičių, be to, atsakymus ji gali pateikti ne anksčiau, kaip po dviejų savaitių. Tai visiškai netinka, siekiant kuo skubiau skirti gydymą pacientams. Todėl yra teikiama įstatymo pataisa, kad Nacionalinė sveikatos priežiūros laboratorija galėtų daryti šiuos tyrimus. Šitos įstatymo pataisos yra susijusios su šiais klausimais. Laukiu klausimų.

PIRMININKĖ. A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ačiū pranešėjui. Aš turiu vieną labai paprastą klausimą: kam prireikė trejų su puse metų, kad į įstatymą įrašytumėte vienos įstaigos pavadinimą? Projektas yra tikrai geras. Manau, kad čia balsuojančių prieš turbūt nebus ir nėra jokios prasmės čia už kažką balsuoti prieš. Įranga yra įsigyta, jeigu neklystu, prieš trejus metus. Tai kam prireikė trejų metų, kad tą vieną pavadinimą įrašytumėte? Seniai galėjote.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Puikiai žinote: sertifikavimo procesas tiesiog, ir viskas.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš principo į klausimą atsakė. Kadangi aš buvau užsirašęs ir pasisakyti už, tai aš palaikau šitą įstatymą. Tyrimų Lietuvoje trūksta, psichotropinių medžiagų naudojimas ir vartojimas didėja. Jeigu mes norime prevencinius darbus atlikti (ypač švietimo įstaigose), tai tikrai pasitarnautų visuomenės labui.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Neturiu ką pasakyti. Pritariu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausimų daugiau nėra.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvus už Algirdas turbūt jau išsakė. Motyvų prieš nėra. Apsispręsimе balsuodami.

16.18 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3584, Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3585 (pateikimas)

Dabar paskutinyasis klausimas, po kurio pradėsime balsuoti. Tai yra Pluoštinių kanapių įstatymo projektas Nr. XIVP-3584 ir lydymasis. Pranešėja – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Laba diena, gerbiami kolegos. Noriu pateikti Pluoštinių kanapių ir susijusio įstatymo projektus. Lietuva savo strateginiuose dokumentuose yra nusimačiusi, jog biotechnologijų plėtra yra prioritetinė industrija Lietuvoje. Mūsų strateginiai dokumentai iš esmės ne tik tai nustatė kaip viziją, bet ir konkrečius rodiklius esame nusimatę – 5 % BVP biotechnologijų sektorius turi sudaryti Lietuvoje iki 2030 metų. Šiuo metu jis siekia beveik 3 %. Mes turime gerą augimą. Mūsų kompanijos iš tikrųjų auga dviženkliais skaičiais ir norime to daugiau.

Pluoštinių kanapių veikliųjų medžiagų rinka yra būtent viena iš tų sričių, kuri Lietuvai gali per artimiausius metus suteikti naujų galimybių būtent biotechnologijų srityje ir taip suteikti daugiau galimybių mūsų Lietuvos augimui. Praėjusiais metais šios rinkos, būtent pluoštinių kanapių, apyvarta Europoje siekė 300 mln. eurų. Prognozuojama, kad iki 2030 metų ji pasieks 1 mlrd. 600 mln. ir truputėlį daugiau eurų.

Todėl matydami tas perspektyvas, kalbėdami su Lietuvos ūkininkais, kalbėdami su Lietuvos biotechnologijų kompanijomis, mes kartu su Seimo nariais (daugiausia iš Seimo Kaimo reikalų komiteto) atnešėme įvairius pakeitimus, kuriais ir norime pasiekti šitų pozityvių pokyčių. Šiuo metu mes neturime apsibrėžę pluoštinių kanapių produktų, tarpinių produktų ir gaminių eksporto sąvokos. Laboratoriniai tyrimai yra atliekami tik vienintelėje valstybės valdomoje laboratorijoje. Nėra galimybės tiekti į rinką negalutiniam vartotojui skirto gaminio, o žaliavą būtent kitų gaminių gamybai. Aš gal tik paaškinsiu pavyzdį. Lietuvoje didžioji dalis biotechnologijų kompanijų, pavyzdžiui, dirbančių vaistų srityje, specializuojasi *business-to-business*, tai yra verslo su verslu santykiuose. Mes negaminame dažnai galutinio produkto vartotojui. Pluoštinių kanapių rinkoje tai iš viso nėra įmanoma. Mes norime suteikti daugiau galimybių tą daryti. Šiuo metu taip pat nėra nustatytos pluoštinių kanapių auginimo uždaramė grunte sąlygos, taikant inovatyvius pluoštinių kanapių auginimo metodus ir našumą didinančias technologijas. Čia gal tokį pavyzdį pateiksiu. Nors nuo 2015 metų ES žemės plotas, skirtas pluoštinėms kanapėms auginti, augo nuo 20 tūkst. hektarų iki 33 tūkst. hektarų, Lietuvoje pastebime priešingas tendencijas – iš esmės šitie plotai mažėja, na, mažėja galimybių mūsų gamintojams, mūsų ūkininkams ir įmonėms įsilieti į pasaulinę rinką.

Galiausiai, eksportui gaminamų pluoštinių kanapių produktų, tarpinių produktų ir gaminių maksimalus leidžiamas THC kiekis nustatomas pagal Lietuvos Respublikos, o ne šalies, į kurią eksportuojami produktai ir gaminiai, teisinius reikalavimus. Vadinasi, jeigu gaminame produktus, skirtus užsienio rinkai, tai norėtume, kad tie reikalavimai būtų suderinti su būtent tai rinkai skirtais reikalavimais.

Tokias problemas mes šiais projektais sprendžiame. Žinau, kad gali būti baimių ir taip toliau. Tikrai kviečiu ir palaikyti, bet, kita vertus, ir apsilankyti įmonėse, kurioms yra aktualus įstatymo pakeitimas, ūkiuose ūkininkų, kuriems yra aktualūs šie įstatymo pakeitimai. Dalis Seimo ten jau buvo. Žinau, kad tiems kolegoms pasidarė daug aiškiau po vizitų. Žiūrėkite kuo atviriau į šią iniciatyvą. Aišku, atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMINKĖ. Dėkui už pristatymą. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Iki šiol pluoštinės kanapės buvo auginamos pluoštui. Visa ta mažesnė priežiūros sistema tuo ir buvo pagrįsta: kadangi auginama pluoštui, ne narkotinėms medžiagoms išgauti, tokiu atveju ta priežiūra yra mažesnė. Dabar jūs aiškiai siūlote pluoštinių kanapių produktus, skirtus eksportui, gaminti ir tokio THC kiekio, kuris viršija Lietuvoje teisėtai nustatytą. Vadinasi, Lietuvos gamyklose atsiras tam tikri produktai, kurie iš esmės viršys tą Lietuvoje nustatytą maksimumą ir kuriems bus taikoma mažesnė priežiūra, negu šiaip yra taikoma narkotinėms medžiagoms. Aš vis dėlto įžiūriu spragas.

Mano klausimas. Ar ne dėl to jūs tą projektą ir teikiate kaip eilinę Seimo narę, o ne kaip ministeriją, nes greičiausiai supratote, kad per Vyriausybę tokiam projektui pereiti būtų sudėtinga?

A. ARMONAITĖ (LF). Pabandysiu paaiškinti. Priežiūra nėra mažinama. Produktai ir žaliavos lygiai taip pat turės būti akredituojami laboratorijose, kurios yra reguliuojamos Nacionalinio akreditacijos biuro. Kontrolė nėra kaip nors mažinama. Jūs pavartojote žodžius „mažinama priežiūra“. Tai nėra kaip nors keičiama.

Ką mes vis tik leidžiame? Jeigu produktas, pavyzdžiui, kremas yra skirtas Vokietijos rinkai, jame būtų leidžiamas toks THC kiekis, koks yra leidžiamas Vokietijoje. Jo parduoti Lietuvoje nebūs galima, jeigu jis neatitiks to kiekio, kuris yra įteisintas Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Aš tik priminsiu, kaip buvo svarstomas Pluoštinių kanapių įstatymas. Čia mes girdėjome pasakas, kaip iš to bus statomi namai, gaminami automobiliai, siuvami rūbai, žodžiu, viskas bus iš kanapių padaryta. Finalas yra kaip toje pasakoje: žadėjo kalvis nukalti noragą, o išėjo tiktai piš, ar ne? Dabar iš viso pluošto lieka iš esmės tik žiedynai, kuriuose yra didžiausia sanakaupa biologiškai aktyvių medžiagų. Užuoť normaliai perėjus procesą, kad jas pripažintų farmaciniais produktais, jeigu kalbame apie CBD, yra ieškoma kažkokio apėjimo. Aš noriu jūų paklausti, kiek pluošto spintoje, o ne atviraime grunte galima užauginti Lietuvai, nes leisiťe ne atviraime grunte, o kažkur auginti, ir ar šitas projektas yra suderintas su Sveikatos apsaugos ministerija? Labai ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Žiūrėkite, šitas projektas yra teikiamas Seimo narių, mano, Kaimo reikalų komiteto narių. Preliminariai jis yra derintas tik neformaliai, bet, kaip jū, kaip buvęs Vyriausybės narys, žinote, tokio formalaus derinimo nė su viena ministerija nebuvo, bet neformaliai, taip, žinoma. Dar kartą: mes kalbame apie produktus iš pluoštinių kanapių. Tai gali būti, taip, statybinės medžiagos, iš kurių jau dabar yra statomi statiniai. Mes kalbame apie kosmetikos produktus, kuriuos, tikiu, labai daug kas yra jau ir čia naudojęs, ir kremus, ir taip toliau. Mes kalbame galbūt apie įvairius aliejus. Aš asmeniškai turiu iš kanapių pluošto pagamintus rankšluosčius. Mes nekalbame apie jokus medikamentus ar kaip kitaip psichiką veikiančias medžiagas, kurias mes vartosime ir taip svaiginsimės. Labai prašau suprasti šito įstatymo vis dėlto tikslą. Jis yra plėsti biotechnologijų verslo galimybes Lietuvoje ir leisti mūų gamintojams bei mūų ūkininkams įsitvirtinti pasaulinės vertės grandinėse. Apie tai yra kalbama.

PIRMININKĖ. L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų daugeliui nuostatų ir pritariau, ir palaikiau idėją, kad eksporto prekės leistume tokius kiekius, kurie leidžiami kitose šalyse. Tikrai nemanau, kad čia yra kokia nors labai didelė drama dėl šitų pataisų, tačiau man kyla tik vienintelis klausimas. Kaip mes kontroliuosime tas kanapes, auginamas uždaramė grunte, nes vis dėlto, kai mes įeiname į uždarą gruntą, ta kontrolė tampa sudėtingesnė? Nepaisant to, iš tiesų aš manau, kad tai yra teisingas žingsnis verslams leisti plėstis pasaulinėje rinkoje. Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkui. Kaip ir dabar yra kontroliuojamos laboratorijos, yra Augalininkystės tarnyba, yra kitos verslą kontroliuojančios institucijos, taip visa ta kontrolė išlieka. Žinoma, reikės pasirengti tam. Čia niekas irgi nesako, jog kitą dieną automatiškai metodologijas turėsime, bet vis tiek dabar dėl to, kad ateina naujosios technologijos ir jas pasitelkdami ūkininkai ūkininkauja, nereiškia, kad mes neturėtume atverti tų teisinių galimybių pasinaudoti tomis technologijomis. Tai kontrolė išlieka.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, jū atnešėte tą patį įstatymą, kuris turbūt prieš metus neperėjo, šiek tiek pagražinote, dabar įrašėte trečiasias šalis, nors įstatyme figūroja ir Europos Sąjungos valstybės. Jū vis kalbate apie Vokietijoje gaminamus kremus, kurių galiu nuvažiuoti nusipirkti ir atsivežti čia, į Lietuvą. Aš tiktai apibendrinsiu dvi problemas, kurias aš čia matau. Visgi mes esame Europos Sąjungos narė, THC leistas 0,3 – padidino nuo 0,2 iki 0,3. Kaip tai derės su Europos Sąjungos įstatymais ir normomis, nes jau 0,4 buvo grąžinta į Lietuvą ir nenotifikuota?

Mano pirmas klausimas. Visgi iš tarpinių medžiagų labai lengva pasigaminti narkotikus. Kaip bus kontroliuojama? Antras klausimas: dėl ko buvo kuriamas šitas įstatymas? Prisimenu, aš pats daug dėją pastangų, kad pluoštinės kanapės būtų laisvai auginamos Lietuvoje. Kiek Lietuvoje dirba pluoštinių kanapių perdirbimo gamyklų ir ką jos pagamina? Labai ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Labai daug klausimų. Pabandysiu visus prisiminti. Dabar vykdoma kontrolė. Kaip ji buvo vykdoma, taip ji ir bus vykdoma. Yra laboratorija, ji suteikia tokius kaip dokumentus ar sertifikatus, kuriuose nustatoma, koks yra THC kiekis. Lygiai taip pat bus ir po

šito įstatymo pakeitimo. Jeigu kiekis yra didesnis, negu nustatytas Lietuvoje, pardavinėti produkto Lietuvoje nebus galima. Tačiau jeigu, pavyzdžiui, jis yra skirtas eksportui į Kanadą, jį išvežti, parduoti ir uždirbti pinigų Lietuvai, prisidėti prie eksporto, žinoma, bus galima. To mes iš esmės ir siekiame.

Dabar irgi yra kontrolė, tas laboratorijas lanko ir kontroliuojančios institucijos, ir kitos. Gal kartais ir proporcingiau būtų galima elgtis, bet verslas prie to iš esmės yra prisitaikęs. Tai nėra keičiama. Prašau išgirsti.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia V. Valkiūnas. (*Balsas salėje: „Neatsakė į klausimą.“*)

A. ARMONAITĖ (LF). Neatsimenu, koks klausimas buvo? (*Balsas salėje*) Mes kalbame apie dešimtis įmonių Lietuvoje. (*Balsas salėje*) Prašau? (*Balsas salėje*)

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Labai įdomu stebėti, gerbiama pranešėja, kaip jūs esate nuo žodžio „kanapės“ ekstazėje. (*Plojimai*) Kažkodėl jums suteikė tą progą, kaip jūs sakėte, Kaimo reikalų komitetas. Ar čia specialiai, kad jūs tokios būsenos būtumėte ir palaikytumėte tą būseną? Kodėl jums suteikė teisę pateikti šį klausimą, galbūt jums reikėjo atsisakyti? Kodėl neatsisakėte?

A. ARMONAITĖ (LF). Kaip jau aš ir minėjau, gerbiamas Valdemarai, iš pluoštinių kanapių mes Lietuvoje gaminame statybines medžiagas. Gaminame tokius produktus kaip rankšluosčiai, mano minėti ir turimi, ir kitus, tai šitų gaminių rūkyti, net ir labai norint, neišeina. Tikiuosi, kad ir jūs anksčiau ar vėliau tą suprasite. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamieji, girdžiu daug visokių neracionalių baimių, bandymų nukreipti dėmesį nuo esmės, o esmė yra labai paprasta – šiuo atveju tiesiog turime stiprinti Lietuvos žemės ūkį ir pramonę ir suteikti tų galimybių plačiau vystyti šitą šaką, ir, svarbiausia, nieišskoti kokių nors paslėptų baimių, kad čia dar vienas būdas narkotikų žieduose rasti ir panašiai.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Daug drąsos atsiranda, kai *ant tos drąsos* kas nors vis ką nors paima, tada būna labai drąsu. Ne tik apie kanapes tai yra pasakytina. Kaip jau čia kolegos ir minėjo, visokiais būdais šituos projektus yra bandoma vis atnešti į politinę darbotvarkę. Labai gaila, kad institucijos, kurios yra atsakingos už kontrolę jau dabar egzistuojančių tvarkų, viešai neišdrįsta daugiau pakalbėti, kad jau dabar yra betvarkė dėl to, kas yra gaminama, kad institucijos viena nuo kitos stumdo ir kad tie produktai, kurie yra įvardijami kaip neva išviršiniam naudojimui, yra visgi vartojami per burną, yra suvalgomi, išgeriami ir taip toliau. Atsimenate turbūt visi, kolegos, istorijas apie visokias vonių druskas, kurios, žinome, visai ne vonioms buvo skirtos, o visai kitiems reikalsams ir taip toliau.

Aš manau, šitas projektas būtent tam ir yra skirtas, kad kurtume tokius produktus, kurie apeitų esamas tvarkas ir žaistų pilkojoje zonoje. Jeigu mes norime daug uždirbti, tai labai teisingai sakoma: nėra geresnio verslo kaip investuoti į dalykus, kurie padaro žmogų priklausomą. Tai gal Lietuvoje įteisinkime ekstazės gamybą? Lietuva jau seniai garsėja kaip eksporto šalis. Jeigu mes dabar gaminsime tarpinius produktus, kuriuose THC kiekis nėra ribojamas, tai aš spėju, kad po to bus tiesiog atskiedžiama iki tokio lygio, kokį nustato kita šalis, kur reikia išvežti, o savo vi-duje galėsime turėti kokios norime koncentracijos.

Kolegos, visgi elkimės atsakingai. Jau vieną kartą Seimas yra apsisprendęs dėl šitų dalykų. Jeigu vis dėlto nori žemės ūkis investuoti, investuokime į kitus dalykus. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Tą ir padarysime, tiksliau, apsispręsime balsuodami, kaip kam atrodo. Pradedame nuo šio pristatyto klausimo – Pluoštinių kanapių įstatymo projekto Nr. XIVP-3584 ir lydim-ojo. Jungiame trumpąjį balsavimo variantą. Kas už, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 73, balsavo 72: už – 42, prieš – 20, susilaikė 10. Pritarta po pateikimo.

Siūlomas Kaimo reikalų komitetas. Svarstymo data – gegužės 30 diena. Ar galime pritarti? Galime pritarti.

Dabar jau replikos po balsavimo. Pirmasis buvo A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Mano prašymas, kad būtų Vyriausybės išvada, ir Priklausomybių prevencijos komisijai reikėtų apsvarstyti, nes tikrai bus problemų.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Pritariu kolegos siūlymui dėl Vyriausybės išvados. Ir vis dėlto noriu paprašyti balsuoti dėl komiteto, nes mes čia kalbame ir apie sveikatos dalykus. Prašyčiau daryti alternatyvų balsavimą, koks komitetas turėtų būti pagrindinis. Aš siūlyčiau Sveikatos reikalų komitetą. O jeigu tam būtų nepritarta, tada jį skirti bent papildomu komitetu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Supratau. Siūlymas išgirstas. Per centrinį mikrofoną M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Dėkui. Nereikia čia Priklausomybių prevencijos komisijos. Čia yra pluošto klausimas, pluošto klausimus atiduodame Kaimo reikalų komitetui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar dėl Vyriausybės išvados turbūt galime pritarti? Nematau prieštaraujančių.

Dėl A. Verygos siūlymo dėl komiteto, kuris bus pagrindinis. Kadangi iš jo formuluotės buvo siūlymas, kad pagrindinis būtų Sveikatos reikalų komitetas, tai tie, kurie mano, kad Sveikatos reikalų komitetas, balsuoja už, tie, kurie mano, kad pagrindinis turėtų būti Kaimo reikalų komitetas, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 84, balsavo 83: už, kad pagrindinis būtų Sveikatos reikalų komitetas, – 29, prieš, kad pagrindinis būtų Kaimo reikalų komitetas, – 54. Tai pagrindinis komitetas yra Kaimo reikalų komitetas.

Yra prašymas, kad Sveikatos reikalų komitetas būtų papildomas. Ar norite balsuoti, ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Yra prašymas balsuoti. Balsuojame. Kas nori, kad papildomas būtų Sveikatos reikalų komitetas, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 84, balsavo 83: už – 48, prieš – 22, susilaikė 13. Papildomas yra, kaip suprantu, Sveikatos reikalų komitetas.

Dėl Priklausomybių prevencijos komisijos girdėjome vadovės poziciją. Viliuosi, kad tikrai galime apsieiti ir be tos komisijos. Svarstymo data – gegužės... (*Balsai salėje*) Girdžiu, A. Sysas prašo balsuoti. Tai balsuojame dėl to, ar dar papildoma turėtų būti Priklausomybių prevencijos komisija šiuo klausimu. Kas pritaria, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Balsavo 83: už – 40, prieš – 24, susilaikė 19. Nepritarta. Tai yra Priklausomybių prevencijos komisija nebus kaip papildoma terpė šiam klausimui svarstyti. Siūloma svarstymo data – gegužės 30 diena. Viliuosi, tam galime pritarti.

16.41 val.

Civilinio kodekso 6.469 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3637 (pateikimo tęsinys)

Dabar eikime prie kitų klausimų nuo pristatyto 1 klausimo. Tai yra Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3637. Pranešėjas buvo A. Bagdonas. Balsuojame.

Užsiregistravo 89, balsavo 86: už – 75, prieš – 1, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime pritarti? Irena, jūs norite?.. Prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Kaip ir komiteto pirmininkė, taip ir pateikėjas prašė Vyriausybės išvados, tai, matyt, galime bendru sutarimu. Pritarta. Siūloma svarstyti šių metų birželio 25 dieną.

16.42 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3621, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3622, Kelių įstatymo Nr. I-891 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3623, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3624 (pateikimo tęsinys)

Toliau einame prie Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3621. Dėl reklamų. Čia pateikėjas buvo J. Urbanavičius. Balsuojame.

Užsiregistravo net 92, balsavo 88: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta.

Kadangi tai yra įstatymų paketas, tai dėl trijų iš jų pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Dėl vieno iš keturių pagrindinis yra TTK ir papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Ar galime pritarti? Pritariame. Nematau prieštaraujančių. Tik pagarsinu dar sykį, kad birželio 11 dieną svarstymas.

Toliau apsispręskime dėl Atmintinų dienų įstatymo projekto. Dėl vedimo tvarkos – K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo prašome Kaimo reikalų komitetą kaip papildomą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ar pageidauja Kaimo reikalų komitetas svarstyti? Pirmininke? *(Balsai salėje)* Nepageidauja. Tuomet prašymas atsiimtas.

16.43 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3649 (pateikimo tęsinys)

Tuomet eikime prie dar vieno darbotvarkės klausimo, apsispręskime dėl Atmintinų dienų įstatymo projekto Nr. XIVP-3649, dėl pristatyto klausimo. Tie, kurie už, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 89, balsavo 85: už – 81, prieš nebuvo, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 21 dieną. Nematau prieštaraujančių, pritarta.

16.44 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3595 (pateikimo tęsinys)

Ir paskutinis darbotvarkės klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo projektas Nr. XIVP-3595. Jo pateikėjas buvo L. Slušnys. Balsuojame.

Užsiregistravo 89, balsavo 86: už – 84, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Siūlomas komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 21 dieną. Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Skelbiu, kad balandžio 23 dienos, Jurginių dienos, vakarinis posėdis yra baigtas. *(Gongas)*

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 368 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradedame 2024 m. balandžio 25 d. (ketvirtadienio) rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistruavo 109 Seimo nariai.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. balandžio 25 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės, atrodo, niekas nenori pasisakyti. Nori. A. Norkienė. Prašom.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą rytą, mieli kolegos. Gerbiama Seimo Pirmininke, prašyčiau iš darbotvarkės išbraukti darbotvarkės 1-2 klausimą – Laikinosios tyrimo komisijos projektą. Etikos ir procedūrų komisija yra pradėjusi tyrimą ir planuoja jį baigti antradienį. Antradienį planuojamas Etikos ir procedūrų komisijos posėdis, kuriame norime patvirtinti tyrimo išvadas. Tikrai kviečiu šiandien šio klausimo nesvarstyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mišrios Seimo narių grupės vardu taip pat noriu paprašyti išbraukti darbotvarkės 1-2 klausimą, nes pasikeitė aplinkybės. Yra kreiptasi dėl naujo procedūrinio pažeidimo, kuris nebuvo Etikos ir procedūrų komisijos akiratyje. Nebuvo paskirtas pagrindinis komitetas, kaip turėjo būti padaryta būtent po pakeitimo, todėl tikrai tuos abu skundus Etikos ir procedūrų komisija sujungtų ir pateiktų išvadą. Nereikia toliau laužyti Seimo statuto. Labai prašome išbraukti iš darbotvarkės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš irgi, gerbiama Pirmininke, prie to paties prisijungsiu, nes tikrai 144 straipsnio 2 dalis, kad ir kaip mes jos nenorėtume matyti, labai aiškiai sako, kad Seimas turi paskirti pagrindinį komitetą, ne tai, kad tai yra Seimo teisė paskirti, Seimas gali paskirti, yra aiškiai parašyta, kad Seimas turi paskirti. Negana to, Teisės departamentas dėl projekto yra pateikęs keturias pastabas, kurias reikėtų apsvarstyti, ir tos pastabos iki šiol, iki svarstymo stadijos, nėra apsvarstytos, kaip turėjo įvykti. Kitą kartą pagrindinių komitetų posėdžiai yra daromi dėl kablelio, dėl jungtuko. Dabar mes turime keturias pastabas, kurios tikrai yra reikšmingos redakciškai. Kažkodėl nėra jokio ketinimo to svarstyti.

Aš tikrai siūlau išbraukti iš darbotvarkės. Juo labiau, kaip aš suprantu, kolegos Seimo nariai jau kreipėsi į prokuratūrą ir dėl pačios išvados turinio, ir dėl tų Slaptųjų protokolų komisijos, kur tikrai yra atskleidžiama veikiančių agentų tapatybė.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, aš tik atkreipiu dėmesį, kad tokia suformuota Seimo tyrimo komisija turi panašius įgaliojimus kaip komitetas. Kadangi išvada niekaip iš esmės negali būti keičiama, joks, nei pagrindinis komitetas, nei papildomas, tokiais atvejais paprastai nėra skiriamas. Nesutikčiau su jūsų traktavimu. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gal ne tiek dėl darbotvarkės, bet dėl to, kas vyksta. Kas mėnesį kas nors kreipiasi dėl išvadų arba dėl komisijos veiklos į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją ir išvadų

svarstymas baigsis kada nors po trejų metų. Ar jūs nematote, kas čia vyksta? Per Etikos ir procedūrų komisiją sąmoningai stabdomas Seimo darbas. Matykime tuos dalykus.

PIRMININKĖ. V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, man atrodo, čia šiek tiek yra manipuliuojama Etikos ir procedūrų komisijos statusu. Be abejo, labai svarbi komisija, bet aš atkreipiu dėmesį, kad komisija netiria procedūrų, šiuo atveju tyrimo dalykas yra prokurorų skundas dėl to, kad atskleista tapatybė. Jinai niekaip nesusijusi su svarstomo projekto procedūra, tai yra du lygiagretūs procesai. Jie gali vykdyti lygiagrečiai.

Dėl ponios A. Širinskienės. Jeigu yra toks skundas, tyrimas net nepradėtas. Etikos ir procedūrų komisija, kiek suprantu, nėra priėmusi sprendimo pradėti ar nepradėti tyrimo. Todėl tikrai neleiskime, kad Seimo Etikos ir procedūrų komisija pavirstų tam tikrų manipuliacijų institucija, stabdančia Seimo darbą. Tęskime darbą, tegu Etikos ir procedūrų komisija tęsia savo tyrimus dėl prokurorų skundų. Aš manau, lygiagrečiai mes tuos abu klausimus galime išspręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Širinskienė dar norėtų pasisakyti. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Pirmininke, jūsų argumentas, kad komisija pati veikia kaip komitetas, šiuo metu yra netinkamas norint pagrįsti, kodėl nepaskirtas pagrindinis komitetas. Komisijai suėjo data ir komisija baigė darbą, viskas. Jinai yra istorija, jinai šiuo metu neegzistuoja. Tad aiškinti, kad yra neegzistuojantis subjektas kaip egzistuojantis ir nėra pagrindinio komiteto, iš tikrųjų, švelniai tariant, atrodo keistai, nes komisijos nutarime, kur ji buvo suformuota, jos veiklos data yra labai aiškiai nurodyta.

Dabar dėl praktikos, kad čia neva nebūdavo. Jūs pažiūrėkite kitų kadencijų komisijas. Visuomet būdavo papildomi ir pagrindiniai komitetai, kurie tą išvadą svarstydavo. Tai dabar apsimesiti, kad nebuvo ankstesnėse kadencijose ir Seimas kažkodėl nesuprato Statuto, o dabar staiga praregėjote kaip K. Bartoševičius Čilėje ir supratote Statutą, yra tikrai labai nesolidu.

Kitas dalykas, čia vienam kalbėjusiam kolegai. Aš kaip teisininkė iš tikrųjų šiek tiek šypsau si, kaip jūs norite palengvinti Seimo nariams kreipimosi į Konstitucinį Teismą (kito kreipimosi) rašymą. Puikai suprantate, kad visi šitie procedūriniai pažeidimai paskui bus traktuojami kaip formalūs pažeidimai ir pagrindas kreiptis į Konstitucinį Teismą ir kvestionuoti paties nutarimo priėmimą. Padarykite tai procedūriškai švariai ir nekils tokių problemų, kaip buvo kažkada urėdijų byloje, kai vien per procedūrinės kliurkas tikrai nukentėjo pati reforma.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš priminsiu, kad po dabar aptariamo nutarimo projekto pateikimo aš priėjau prie šito mikrofono ir paklausiau, ar nereikia skirti pagrindinio komiteto. Neatsirado nė vieno Seimo nario, kuris siūlytų, kad reikia komiteto. Turbūt yra suvokiama, kad nėra ką komitete svarstyti, nes išvadų turinio joks komitetas negali keisti, yra tik balsavimas pritarti ar nepritarti komisijos išvadoms. Dabar kažkodėl opozicija atsibudo, pradėjo reikalauti pagrindinio komiteto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, man atrodo, visi pasisakėme, apsikeitėme nuomonėmis. Kadangi nuskambėjo net dviejų frakcijų siūlymas išbraukti iš darbotvarkės 1-2 klausimą, tai yra nutarimą dėl tyrimo komisijos išvadų, tai siūlau ir apsispręsti Seimui balsuojant. Kas pritariate R. Tamašunienės, A. Norkienės frakcijų vardu išsakytam siūlymui išbraukti darbotvarkės 1-2 klausimą, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120: už – 56, prieš – 54, susilaikė 10. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje. A. Širinskienė, replika po balsavimo.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš tiesiog pacituosiu gerbiamą Jurgį, kuris praėjusiame posėdyje neva siūlė pagrindinį komitetą. Dialogas stenogramoje yra toks. J. Razma: „Aš tik pasiteirausiu, ar skiriame komitetą.“ Pirmininkės atsakymas: „Paliekame, taip, laisva valia paliekame, neskiriame pagrindinio komiteto.“ Tai jūs Seimui netgi neteikėte balsuoti. Jūs pažiūrėkite, ką jūs tuo metu kalbėjote.

PIRMININKĖ. Niekas nepasiūlė, gerbiama kolege, niekas nepasiūlė.

Toliau apsisprendžiame dėl galimybės šiandien svarstyti klausimus, kurie nebuvo įrašyti į Seimo pavasario sesijos darbų programą, tai yra Socialinės paramos mokiniams įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977(3). Tai yra viskas iš opozicinės darbotvarkės: Geriamojo van-

dens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3588, taip pat Atmintinų dienų įstatymo pateikimo projektas Nr. XIVP-3659 (pranešėja – R. Miliūtė), Švietimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3666 bei, rodos, rezervinis 1 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3638. Ar galime sutarti bendru sutarimu, kad visi šie klausimai bus svarstomi šios dienos darbotvarkėje? Ačiū, pritarta.

Apsispręskime dėl visos darbotvarkės. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne. Balsuojame: kas pritariate šios dienos darbotvarkę, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120: už – 69, prieš – 9, susilaikė 42. Darbotvarkę pritarta.

10.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projektas Nr. XIVP-3578 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo dėl laikinosios tyrimo komisijos (toliau ilgas pavadinimas) išvados projektas Nr. XIVP-3578. Svarstymo stadija. Svarstymo stadijos diskusijoje užsirašė kalbėti daug Seimo narių. Trys iš jų užsirašė kalbėti frakcijos vardu, taigi, pirmąjį kviečiu D. Gaižauską. Atkreipiu dėmesį, kad yra numatyta net 55 minutės visam klausimui. Tai siūlyčiau... Pradžioje, manau, galime skirti pusvalandį. Jeigu reikės, pratęsimė laiką diskusijai. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ar girdi? Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ypač tie, kurie turite leidimus dirbti su įslaptinta informacija, ši specialioji tyrimų komisija tikrai įeis į istoriją, bet į istoriją blogąja to žodžio prasme. Daugiau galbūt kaip pamokanti istorija visiems mums – tiems, kurie gaudavome leidimus dirbti su įslaptinta informacija ir turbūt nesusipažindavome su visais įstatymais, kurie būdavo nurodyti lape, kurie yra mums privalomi. Įgaudami teisių, mes įgaudavome labai daug ir pareigų.

Kodėl taip sakau? Todėl, kad būtent šitos specialiosios tyrimo komisijos metu, kai buvo baigtas darbas ir visiems Seimo nariams suteiktas langas susipažinti su įslaptinta informacija, kurie turime leidimus, viešojoje erdvėje pasirodė informacijos, daug informacijos, kad nuteka duomenys. Į viešąją erdvę buvo teikiamos tam tikros aplinkybės, kurios neva yra kaip įslaptintos specialiojoje komisijoje. Dėl to pareikalavo daug mano dėmesio patikrinti, ar ta informacija yra tikra, ar yra pagrindo taip teigti būtent žiniasklaidos priemonėms. Prisipažinsiu, kad iš pradžių raginau visus nesusipažinti, nes suprantu, kad dėl tokios informacijos paskleidimo arba pateikimo į viešąją erdvę neteisėtu būdu bus pradėti tyrimai, vėliau galime būti įtariamaisiais tam tikroje byloje arba bent būti apklausiami kaip galimai tie, kurie nutekino įslaptintą informaciją.

Aš, pradėjęs susipažinti su tam tikra dalimi, likau ne šokiruotas, bet išsigandęs. Išsigandęs todėl, kad specialioji tyrimo komisija, nežinau, kas jai patarimus davė, bet nesilaikė Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo, nesilaikė Žvalgybos įstatymo ir į tą medžiagą sudėjo tuos duomenis, kurių jokių būdu negalima teikti. Aš jau nekalbu apie tai, kad negalėjo prašyti, bet ir pateikė.

Įsiklausykite dabar, kokia ten yra informacija. Ten pateiktos stenogramos. Pavyzdžiui, kai vieną paimu, įslaptinami duomenys pareigūnų, kurie yra po priedanga. Jie komisiją apklausos metu, pradedant apklausą, įspėja, kad mes esame dabar pirmoje saugumo zonoje. Vadinasi, yra saugi aplinka. Jisai įspėja komisiją, kad yra po priedanga, kad vykdo specialiąsias operacijas, kad jojo tapatybė tikrai turi būti įslaptinta ir laikomasi pačios griežčiausios tvarkos, nes jam reikės dar dirbti. Įsivaizduojate, visa šita stenograma dabar pateikta Seimo nariams ir mes jau žinome, kokioje valstybėje šis pareigūnas dirba. Faktiškai mes sugriovėme jo karjerą, nes jis turės būti ne tik kad sugrąžintas, jis turės būti pasodintas vykdyti tik administracinį darbą. Jo karjera sužlugdyta.

Negana to, toliau stebėdamas informaciją, pastebėjau, kad Valstybės saugumo departamento pateikti faktiškai visų pareigūnų, kurių tapatybės yra įslaptintos, vardai ir pavardės. Nurodyta, kokius operacinius veiksmus jie vykdė. Nurodyti visi Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnai, ku-

rie vykdė slapčius veiksmus prieš Valstybės saugumo departamentą. Tai yra vardai, pavardės. Pateikti duomenys prieš ką, prieš kokius verslininkus buvo vykdomi sankcionuoti veiksmai, galbūt dar vykdomi ir specialūs tyrimai. Nekalbu apie visas kitas priemones, kurios sukėlė riziką operacijoms po priedanga ir kurioms galbūt valstybė teikė prioritetinę dėmesį, skyrė daug lėšų, kad būtų nustatytos nusikalstamos veikos ar netgi grėsmės. Kai aš pamačiau šią informaciją, be jokios abejonės, supratau, kad specialioji tyrimo komisija nesilaikė Žvalgybos įstatymo 20 straipsnio 3 dalies, kurioje labai aiškiai įvardinta, kad pareigūnų, slapčių pareigūnų, slapčių bendradarbių, agentų tapatybė, priemonės, metodai ir tyrimai, be Valstybės saugumo departamento arba specialiųjų tarnybų, negali būti teikiami niekam, netgi specialiajai tyrimo komisijai. Taip pasisakė Konstitucinis Teismas 2004 metais. Nekalbu apie tai, kad jeigu ir gavo tam tikrus duomenis, jie turėjo būti saugomi tik specialiose patalpose ir tik su tam tikra dalimi susipažinta, su kuria jiems leidžia Specialioji ekspertų komisija. Matydamas, kad dabar mes, Seimo nariai, kurie turime leidimus ir turime tokias galimybes susipažinti su šia informacija, aš dar kartą visus išpėju: ten yra pateikta duomenų, su kuriais mes neturime teisės susipažinti. Jeigu dabar kokia nors informacija pateks į viešąją erdvę, faktiškai kyla grėsmė ne tik Valstybės saugumo departamentui, bet ir Specialiųjų tyrimų tarnybos vykdomoms operacijoms, jų agentams, pareigūnams po priedanga.

Negana to, ten yra pateikta informacija apie vykdytą nusikalstamos veikos imitacijos modelį, kuris yra įslaptintas. Pagal įstatymą nusikalstamos veikos imitacijos modeliai gali būti išslaptinti tik pradėjus ikiteisminį tyrimą, o tuo metu, kol to nėra padaryta, jie visą laiką būna slapti. Ten netgi įvardinti pareigūnai, kurie kontroliavo operacijas ir vykdė specialius veiksmus. Supratau, kad yra padaryta didelė žala ir kilo ypatinga rizika, todėl šiandien nedelsdamas kreipiausi į Valstybės saugumo departamentą, Specialiųjų tyrimų tarnybą, Generalinę prokuratūrą, kad įvertintų visą medžiagą, kuri dabar yra pateikta susipažinti. Manau, kad komisijos nariai nesusipažino arba iš viso nematė, kas buvo su tam tikrais duomenimis pateikta susipažinti Seimo nariams, todėl turime užkardyti šias veikas ir rizikas. Manau, kad mes turėtume ne tik nesvarstyti šito klausimo, bet laukti būtent specialiųjų tarnybų išvadų ir ką pasakys Generalinė prokuratūra.

Aš esu tas, kuris akivaizdžiai įsitikinau, kad į viešąją erdvę pateko informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“. Todėl prašau imtis tikrai ryžtingų veiksmų. Sustabdykime šitą dabar pradėtą klausimo svarstymą. Kreipiuosi į Seimo Pirmininkę. Pirmininke, jūs esate paslapčių subjekto vadovas, nuo jūsų priklauso, kas gali dirbti su įslaptinta informacija, kas ne. Jūs turite suvaldyti procesus. Jūs privalote imtis veiksmų. Jeigu jūs tokių veiksmų nesiimsite nuo šio momento, kai aš dabar informavau apie galimai padarytą nusikalstamą veiką, jūs pati galite tapti bendrininke, priežastiniu ryšiu galbūt nusikaltimų, kurie gali įvykti dėl aplaidumo arba nežinia, dėl kokios kitos galbūt neteisėtos veiklos. Kreipiuosi į visą Seimo vadovybės grandį, netgi į pavaduotojus, į gerbiamą J. Razmą, į visus kitus: sustokite, nes tai, kas dabar vyksta, yra veikimas prieš valstybę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, negaliu nereaguoti. Labai prašau nebauginti, negąsdinti nei Seimo narių, nei manęs insinuacijomis apie galimą bendrininkavimą ir panašiai.

Toliau kalbės B. Matelis. Ruošiasi D. Šakalienė. Frakcijos vardu. Prašau.

B. MATELIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, ką tik išklausėme vieną kalbą, kurioje nėra 1 % nebuvo tiesos. Labai įdomi situacija susiklostė. Vienas labai įtakingas trąšų importuotojas uždraudžia savo frakcijai susipažinti su ta medžiaga, uždraudžia artintis prie slapčių dokumentų kabineto, po to tyliai leidžia vienam susipažinti, tas ateina ir visus išgąsdina: ir savo frakciją, ir mus visus, kas dabar ten bus, žiūrėkite, ten slapta viskas išslaptinta, kaip yra viskas baisu. Baimės akys didelės. Aš suprantu valstiečių tokią situaciją: kai trąšų importuotojas yra partijos lyderis, tai prisiartinti prie to kabineto iš tiesų yra sudėtinga. Aš visiškai žmogiškai suprantu ir socialdemokratų padėtį, kai, matydami akivaizdžius dalykus, tiesiog galbūt gindami tą žmogų, kurį jie patys remia, ar savo būsimą lyderį, ar dabartinį lyderį, jie, ši frakcija, irgi nenori matyti akivaizdžių dalykų.

Aš norėčiau dar priminti ir pradėti šiek tiek nuo toliau. Praėjusią kadenciją man teko dirbti darbo grupėje, kuri kūrė Pranešėjų apsaugos įstatymą. Puikiai prisimenu tą darbą. Dirbome gerą pusmetį, gal daugiau nei pusę metų. Jokių pavyzdžių to įstatymo daug nebuvo, reikėjo viską patiem kurti. Prisimenu, kaip prie kiekvieno skyriaus sustoję jį aptardavome ir sugrįždavome prie

vienos vienintelės temos. Sakėme: tas įstatymas ir tas skyrius neveiks, jeigu, priėmus tą įstatymą, atsiras bent vienas atvejis, kai pranešėjas bus nuviltas, sutryptas ir išstumtas, o tada jau visa Lietuva nebeturės jokios motyvacijos eiti ir pranešti apie sunkius nusikaltimus arba galų gale apie įtarimus.

Praėjo gal penkeri metai ir mes dabar matome iš tos pranešėjo istorijos, kad taip ir atsitiko. Mes šiame įstatyme buvome numatę daug įvairiausių saugiklių, kad žmogaus nebūtų galima persekioti, kad nebūtų galima atleisti iš darbo, kad nebūtų galima kažkaip kreivai pasižiūrėti ir jis galėtų įvertinti, kad tai yra jo persekiojimas, bet išėjo taip, kad niekas net nemirktelėjo: buvo atlikta reorganizacija, pranešėjas buvo atleistas iš darbo, pranešėjo tapatybė buvo paviešinta – ir paviešinta ne komisijos, o žiniasklaidoje! – ir niekas neatliko jokio tyrimo, nei Generalinė prokuratūra, kuri turėjo atlikti tyrimą, išsiaiškinti, kas išsiaiškino pranešėjo tapatybę, ir net VSD nesi-aiškino, iš kur ta informacija išteko. Iš tiesų turime baisų atvejį, kuris gali sužlugdyti visą mūsų tą darbą saugoti pranešėją. Jeigu ši istorija pasibaigs taip liūdnei, aš esu įsitikinęs, daugiau rimtų pranešėjų mes nesulauksime nei dėl korupcijos, nei dėl kitų nusikaltimų.

Aš galvoju, kas atsitiks, ir ne vienas klausia, kas atsitiks, jeigu mes šias išvadas patvirtinsime. Jeigu mes tas išvadas patvirtinsime, tai komisija nuosekliai savo išvadose nurodė, kokius įstatymus reikia tobulinti. Vėl grįšime prie Pranešėjų apsaugos įstatymo, vėl grįšime prie žvalgybos kontrolieriaus, nes jam trūksta įgaliojimų atlikti tyrimus, ir dėl viso to, ką esame numatę, jau visam Seimui pritariant, mes parengsime projektus, priimsime ir eisime į priekį kurdami savo valstybę. Jeigu nepatvirtinsime tų išvadų, tiesą sakant, nematau, kad atsitiks kažkas baisaus, nes iš principo tai išvados yra daromos. Jau dabar Valstybės saugumo departamente keičiamos ir anksčiau buvo pakeistos tvarkos, kaip turi būti įregistruojami pranešimai, kaip turi būti dalinamos užduotys, ar galima tai atlikti žodžiu, ar tai galima atlikti raštu. Aš manyčiau, kad net ir Prezidentas G. Nausėda po šios istorijos bet kuriuo atveju padarys išvadas ir bus atsargesnis bendraudamas su įtakingais baltarusiškų trąšų importuotojais.

Tačiau aš labai bijau vieno, va čia tai jau daugiau bijočiau. Bijau to, kad jeigu mes išvadų nepatvirtinsime, tai ar kitą kadenciją, ar dar kitą kadenciją, kai vėl reikės sudaryti tokią laikinąją komisiją, ne mes, Seimas, spręsimė, kas toje komisijoje turi dirbti, ne mes sudarysime tą komisiją, o tai darys teisėsaugos institucijos: Valstybės saugumo departamentas, prokuratūra. Jie ir nuspręš, kokią informaciją jie gali pateikti Seimui, o kokios gali nepateikti. Dabar sukurtas precedentas, aš manyčiau, kelia klausimą tokių: mes balsuosime dėl to, ar vis dėlto išsaugosime Seimą, kaip aukščiausią valdžios instituciją, ar leisime įsikišti į politiką teisėsaugai ir diktuoti savo sąlygas Seimui. Štai čia bus klausimas, todėl mes ir balsuosime. Ačiū.

PIRMININKĖ. D. Šakalienė frakcijos vardu. Ruošiasi A. Skardžius.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Norėčiau vis dėlto sudėti tam tikrus taškus ir patikslinti situaciją. Mes šiandien turime paskutinį Etikos ir procedūrų komisijos išvadų rengėjų pasitarimą dėl tyrimo, dėl galimų laikinosios tyrimo komisijos narių padarytų pažeidimų, beje, procedūrinių pažeidimų, susijusių su teisingu proceso užtikrinimu, su jų veiksmų teisėtumu. Noriu atkreipti dėmesį, kad tai yra tikrai gana sudėtingas tyrimas, yra tikrai didelė apimtis, yra daug skundų ir pateiktos medžiagos. Mes išklausėme visas puses, rinkomės į ne vieną pasitarimą. Yra suplanuotas posėdis anksčiau, nei turėtų būti, nes kitą trečiadienį yra ne darbo diena, todėl antradienį iš ryto vyks Etikos ir procedūrų komisijos posėdis.

Noriu patikslinti, kad yra gana daug skirtingų kaltinimų, tai yra nuo to, kad yra Generalinės prokuratūros klausimas dėl to, kad nederindama savo veiksmų su Generaline prokuratūra, atskleisdama pranešėjo asmens duomenis, taip pat reikalaudama pateikti kriminalinės žvalgybos tyrimo medžiagą... keliamas mums klausimas, ar nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų reikalavimų, ir prašo mūsų įvertinti komisijos tyrimą vykdžiusių narių veiksmų pagrįstumą ir teisėtumą, taip pat kelia kaltinimą dėl tyrimo nešališkumo. Specialiųjų tyrimų tarnyba kreipėsi į komisiją nurodydama, kad bendradarbiaudama su laikinąja komisija jautė ir jaučia politinį spaudimą atlikti veiksmus, kurie yra galimai nesuderinami su Lietuvos Respublikos teisės aktais ir tarptautiniais įsipareigojimais. Taip pat Valstybės saugumo departamentas kelia klausimą dėl komisijos nešališkumo ir viešųjų ir privačių interesų konflikto. Taigi, iš tiesų yra labai

daug rimtų kaltinimų ir pirmą kartą matome tokią beprecedentę situaciją, kai nepasibaigus tyrimui (jo tikrai mes nevilkiname mėnesių mėnesiais, nuolat, kiekvieną savaitę dirbame ir jau antradienį bus rezultatas) vis tiek turime toliau svarstyti šį klausimą. Tikrai tai tiesiog kelia labai rimtų abejonių dėl noro surasti tiesą ir vis dėlto šio proceso politizavimo. Tai tikrai labai raginčiau nekaltinti vieniems kitų tokiais dalykais, kas ten, kaip sakė prieš tai kalbėjęs kolega, yra mūsų lyderis ar dar kas nors. Aš, kaip išvadų rengėjas, Etikos ir procedūrų komisijoje tiesiog atlieku savo darbą. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Skardžių. Ruošiasi E. Gentvilas.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, tiesiog stoviu tribūnoje su dvejopu jausmu. Turbūt institucijų neteisėta veikla arba kartais net nusikalstama veika turi būti parlamente ištirta, o kontrolierius to dalyko, kurio net ir nebuvo, negalėjo niekada imtis, bet šiandien yra ne tas laikas, kai mums reikėtų skaldyti visuomenę ir Prezidento rinkimų kampanijai finišuojant dabar tempti šį klausimą į Seimo tribūną.

T. Gailius, R. Petrašiūnas, galima būtų minėti A. Žymančių ir daug kitų VSD pareigūnų, kurie vieni savo noru išėjo, kiti buvo atleisti iš VSD dėl tam tikrų aplinkybių. Jei minime valdybos viršininką R. Petrašiūną, jis turėjo palikti tarnybą, kaip teigiama, dėl to, kad piešė pažymas pagal kažkokių veikėjų, buvusio Prezidentės patarėjo N. Rasburskio, T. Gerasimavičiaus, nurodymus ir po to teikdavo valstybės vadovams. Kaip gali normalioje valstybėje tokie klausimai būti netiriami?

Visai neseniai, 2023 metų sausio mėnesį, Kriminalinės policijos biuro tyrėjas A. Martinkus kreipėsi net į Seimo Pirmininkę, kad pradėtų parlamentinį tyrimą dėl to, kad jam dirbant policijos kriminalinės žvalgybos vyriausiuoju tyrėju buvo inicijuojamos bylos ir informacijos rinkimas, klastojant bylų pradėjimą, apie aukščiausius teisėsaugos pareigūnus ir politikus. Buvo minima daug politikų vardų, bet tyrimai nepradėti, tiesiog pranešėjas buvo ne pranešėju priskirtas į tą grupę. Kodėl? Nors jam buvo liepiama neteisėtai sekti net generalinį policijos komisarą, premjerą, ministrą, Seimo narius, tarp kurių teko ir man garbė būti.

Bet mūsų frakcija kažkada kreipėsi į „Lietuvos energiją“, kodėl buvęs pareigūnas A. Žymančius organizavo viešųjų ryšių kampanijas, teikė informaciją, pasinaudodamas savo ryšiais VSD, apie Seimo narius. Staiga jis buvo atleistas, kaip kad buvo atleistas tuomet ir iš prevencijos tarnybos, buvo atleistas, kažkur paslėptas. Matėme R. Petrašiūną, jis taip pat paslėptas, kai buvo atleistas iš VSD, energetikos sektoriuje, „Tete“, po to iš „Teto“ buvo atleistas. Bet turbūt liko dirbti patarėju vieno gerbiamo žemės ūkio ministro K. Navicko.

Tai ne vienas ir ne du atvejai, kai Valstybės saugumo departamento darbuotojai kažkodėl naudoja savo buvusius ryšius. Man labai keistai atrodo, kad buvęs VSD aukštas pareigūnas dirba LRT, tai yra D. Jurgelevičius, veda kažkokią pramoginę laidelę „Kas ir kodėl?“. Ar dera tokiam aukštam pareigūnui nusileisti iki tokio pramoginio lygio? Turbūt ne šiaip sau, sakykime, valstybės išlaikomame valstybiniame transliuotojuje laikomi tokie pareigūnai. Kokios sąsajos tarp mano visų paminėtų pareigūnų? Kažkokių yra. Kažkurie kažkada buvo priskiriami tam valstybinių klanui.

Kadangi parlamente tenka dirbti nuo 2000 metų, teko išgyventi įvairių dalykų, tačiau aš už tai, kad parlamentas tikrai imtųsi parlamentinės kontrolės. Bet šiuo atveju dėl vykstančios Prezidento rinkimų kampanijos, dėl blogos geopolitinės situacijos aš vis dėlto siūlau šį tyrimą baigti ir nesivelti į dalykus, kurie tikrai gali pakenkti valstybei. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu E. Gentvilą. Ruošiasi V. Bakas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Mielie kolegos, šitose išvadose išvelgtinos trys dalys.

Viena – konstruktyvioji siūlomoji, tai yra išvadų 11 punktą, kur yra punktai, kokius įstatymus, kokius kodeksų straipsnius reikia keisti. Dėl to, tiesą sakant, dabar net nereiktų priimti tų išvadų, bet ačiū komisijai bet kuriuo atveju, kad identifikavo problemines vietas, į kurias reiktų atkreipti mums, kaip įstatymų leidėjams, dėmesį. Manau, tai tikrai bus daroma artimiausiu metu, nepaisant to, ar išvados sulauks pritarimo, ar ne.

Kita dalis yra Prezidento situacija, kur Prezidentas yra įvardintas kaip pažeidžiamas asmuo ir kitu atveju įvardintas, cituojant pačios komisijos... ne pačios komisijos nuomonę, bet komisijai

pacitavus Konstitucinio Teismo verdiktą, kad jeigu asmuo atsisako liudyti parlamentinio tyrimo komisijai, taip jis trukdo dirbti parlamentui kaip institucijai ir jo veiksmai gali būti vertinami kaip priesaikos sulaužymas ir Konstitucijos pažeidimas. Ir kiti epizodai, susiję su Prezidentu, yra, sakyčiau, antra išvadų dalis.

Trečioje išvadų dalyje kalbama apie specialiąsias tarnybas ir jų veiklą Lietuvoje arba blogai daromus dalykus, netinkamai daromus dalykus.

Tai štai dvi tos dalys: Prezidento veiklos aptarimas ir specialiųjų tarnybų veiklos aptarimas, leidžia pasakyti man, kaip politikui, turinčiam tam tikrą patirtį: Prezidentas kai kuriais atvejais padarė klaidų, tarnybos kai kuriais atvejais leido sau per daug. Išvadų priėmimas leistų taisyti tas situacijas. Pateikimo stadijoje aš kalbėjau apie tai, kad mes turime pasakyti: tarnybos negali kurti tų klaidų, kurios yra užfiksuotos šiuo tyrimu. Prezidentas ar kitas valstybės politikas neturi elgtis taip, kaip konstatuota tose išvadose dėl poelgio.

B. Matelis gerai pasakė: jeigu mes atmetame šias išvadas, tai ateityje Seimas nebespręs, spręsti kiti, ką daryti, nes Seimas pats save diskvalifikuoja ir išbraukia atimdamas iš savęs teisę analizuoti. Ir štai ką aš dabar matau? Prezidentas ir Prezidento aplinka, specialiosios tarnybos ir jų aplinka bando diskredituoti Seimą, kad Seimas daugiau niekada nekištų trigrašio. Kvestionuodami Seimo teisę sudaryti tokias komisijas, sakydami, kad Seimo komisija ne taip dirbo, tada kreipdamiesi į Etikos ir procedūrų komisiją Seime, tai generalinė prokurorė, tai Prezidento patarėjas stabdo Seimo darbą dėl išvadų priėmimo.

Kolegos, mes turime matyti tuos dalykus. Iš mūsų, iš Tautos atstovybės, iš Seimo, yra atimama teisė sužinoti tiesą. Apie tai aš kalbėjau U. Eko romaną cituodamas praėjusiame posėdyje.

Na ir, žinoma, dar atsiranda D. Gaižauskas, kuris siūlo niekam neskaityti, nieko nežinoti, neturėti nuomonės. Vėl neblogai B. Matelis pasakė: na, gal dėl to, kad ten, tose išvadose, apie trąšų *stumdytoją* yra kalbama. D. Gaižauskas nueina toliau, apkaltina, kad kažkas paskaitęs nutekino šią informaciją, todėl, gerbiamieji, daugiau niekas neskaitykite. O aš noriu pasakyti, kad su šia informacija pirmas asmuo, kuris susipažino, arba antras asmuo, kuris susipažino, yra pats D. Gaižauskas, dar 2019–2020 metais, būdamas NSGK komiteto nariu, atliko tyrimą, kuris baigėsi niekuo. Bet dabar D. Gaižauskas jau kaltina, kad tie, kurie dabar perskaitė, šiais metais, tai tie yra nutekintojai ir nusikaltimo darytojai. O juk D. Gaižauskas skaitė tuos dokumentus arba bent jau dalį jų 2019 ir 2020 metais.

Paskutinis dalykas – įrodymų tvirtumas. Yra visko. Yra, mano manymu, labai aiškiai įrodytų dalykų, yra nepakankamai įrodytų dalykų. Kodėl nepavyksta įrodyti kai kurių dalykų? Aki vaizdu, kad ne visi liudytojai liudijo sąžiningai, ne visi liudytojai liudijo vienodai. Iš tos pačios institucijos vienas asmuo vienaip liudija, kitas – kitaip. Komisijai padaryti tvirtų išvadų dėl to nepavyko.

Kadangi išvadų negalima atskirti ir balsuoti pavieniui, aš apsisprendžiu: aš balsuoju už šias išvadas, kad Seimas išsaugotų savo teisę vykdyti tyrimus ir analizuoti specialiųjų tarnybų veiklą. Kitaip tik specialiosios tarnybos turės teisę tirti, kas vyksta Lietuvoje, įskaitant Seimo narius ir jų balsavimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. D. Gaižauskas norėtų išsakyti repliką. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Taip, nes paminėta pavardė. Gerbiamas kolega, aš jus pataisau. Kai praėjusioje kadencijoje mes atlikome tyrimą, mes labai griežtai laikėmės Valstybės paslapčių įstatymo ir kitų įstatymų, kurie reglamentuoja tvarką. Todėl jūs net nežinote ir niekada nesužinosite, ką tuo metu slapta surinko būtent tuometinė komisija Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto sudėtimi.

Aš dabar pabrėžiau, kad šio tyrimo metu aš nekvestionuoju duomenų, jokių būdu, aš kvestionuoju tą dalį, kuri perdėta arba viršinant įgaliojimus pateikta susipažinti Seimo nariams, kuri liečia specialiųjų tarnybų agentų po priedanga, specialias operacijas vykdžiusių pareigūnų vardus, pavardes. Jūs ten įvardinę gal per klaidą, bet jūs jau pateikėte. Kokios priemonės, sankcionuotos teismų, dar vyksta, kokie tyrimai vyksta? Nusikalstamos veikos imitacijos modelio aplinkybės. Visa tai yra slapta, tai yra techniniai dalykai, kur Konstitucinis Teismas yra pasakęs, kad

negalima teikti. Paskaitykite Žvalgybos įstatymo 20 straipsnio 3 dalį, šiuos duomenis absoliučiai draudžiama teikti net Seimo komisijoms. O jeigu norėjote susipažinti, jūs turėjote vykti į Valstybės saugumo departamentą. Būtų galbūt suteiktos specialios patalpos. Net šifruodami balsą jūs galėjote apsiklausti tam tikrus pareigūnus ar kuruotojus ir taip toliau.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, rūpinkitės savo...

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Bet jūs tai paviešinate visiems. Aš kalbu apie tą dalį. Ir aš nesu antras pareigūnas. (*Balsai salėje*) Ne, ne, aš nesu antras pareigūnas, kur sakė, kad Seimo narys, kuris susipažino. Aš susipažinęs, jau mačiau labai daug parašų Seimo narių, kurie tą informaciją žino. Aš apie tą dalį. Susipažinęs jau mačiau labai daug Seimo narių parašų, kurie apie tą informaciją žino. Aš apie tą dalį, kuri liečia būtent specialiųjų tarnybų veiklą, metodus ir technines dalis.

PIRMININKĖ. V. Bakas. Ruošiasi K. Masiulis. Prašau.

V. BAKAS (DFVL). Laba diena. Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš gal norėčiau nuraminti. Ne nuo to ketinau pradėti, bet išklauses ką tik buvusio komentatoriaus baimės, noriu ir jį, ir jo frakciją nuraminti. Nuraminti visus, kuriuos ponas D. Gaižauskas ruošiasi apklausti arba kelti bylas, laimėjęs rinkimus. Štai komisija 2024 m. balandžio 3 d. kreipėsi į Valstybės saugumo departamentą ir paprašė leidimo leisti susipažinti Seimo nariams. Galiu nurodyti rašto numerį, jūs jį rasite apačioje slaptojoje raštinėje, bet šitas raštas yra viešas. Cituoju Saugumo departamento direktoriaus pavaduotojo V. Mažeikos atsakymą: „Neprieštaraujame, kad Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento Seimo laikinajai tyrimo komisijai (ilgas pavadinimas, kaip sakė Seimo Pirmininkė) teikta informacija būtų perduota susipažinti Lietuvos Respublikos Seimo nariams, turintiems leidimus dirbti ar susipažinti su išslaptinta informacija, žymima atitinkama slaptumo žyma. Sutikimas apima VSD komisijai siūstą informaciją, buvusių ir esamų VSD pareigūnų komisijai uždarų posėdžių metu teiktą informaciją, kurios rengėju laikomas VSD.“ Kitaip tariant, visus dokumentus, kurie yra jums prieinami, tiems, kurie turite teisę, leidimus susipažinti su informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“, galite drąsiai skaityti ir žinoti, kad Valstybės saugumo departamentas yra davęs tam sutikimą. Tai būtų tiek. Kviečiu tai padaryti, kurie nepadarėte.

Dabar dėl pačios komisijos išvados. Kolegos, kviečiu palaikyti šią išvadą ir tiesiog sugrąžinti jus prie jos esmės. Parlamento komisija atlikdama tyrimą nustatė, kad net kelios dešimtys asmenų Prezidento aplinkoje buvo susiję su Rusijos ir Baltarusijos verslais, specialiosiomis tarnybomis, diplomatais ir politikais. Jūs galite pasižiūrėti surinktoje medžiagoje konkrečias pavardes, konkrečius tų asmenų ryšius ir sąsajas su Prezidento rinkimų kampanija. Kai kuriuos iš šių asmenų jis įsileido į savo komandą ir bandė paskirti patarėjais. Su jais Prezidentas, tuometinis kandidatas, pats asmeniškai ir per savo artimiausius komandos žmones slapta susitiko įvairiuose miestuose, tiksliau, ne viename mieste. Apie tai nežino visuomenė. Jie buvo kviečiami kaip garbūs svečiai į Prezidento priėmimus prezidentūroje. Kai kurie iš tų asmenų savo ryšiais per vieną asmenį yra susiję su aukščiausiais Baltarusijos politikais, valdžios atstovais. Per vieną asmenį! Komisija gavo duomenų apie tai, jūs taip pat galite su jais susipažinti, kad Baltarusijos prezidentas, Baltarusijos valdžia dėjo visas pastangas, kad sankcijos baltarusiškam verslui, trąšoms nebūtų įvestos. Jie ieškojo būdų, kaip padaryti taip, kad būtų galima jas apeiti, jie ieškojo būdų, kaip į mūsų sprendimų priėmėjų ratą, kitaip tariant, į mūsų aukščiausias valstybės institucijas, paskirti sau artimus žmones. Problema, kad išrinktas Prezidentas priešinosi sankcijų įvedimui, darė spaudimą Lietuvos užsienio reikalų ministerijai ir Lietuvos diplomatom. Tą komisija nustatė. Pasakos – neva buvo norima įvesti sankcijas Astravui ir mainais į tai aukoti baltarusiškas trąšas. Noriu paklausti, o kur Prezidentas yra dabar, kodėl jis Vadovų Taryboje, viešojoje erdvėje nepasisako už sankcijas Astravui. Ką, jų jau nereikia? Problema, kad Prezidentas iki šiol vengia atsakyti Seimui ir visuomenei, kas jį sieja su Baltarusijos verslo atstovais, asmenimis, kurie artimi, labai artimi A. Lukašenkai. Mes uždavėme tuos klausimus Prezidentui, iki šiol atsakymų neturime. Atsakymai nepateikiami nei Seimui, nei visuomenei. Vietoje to mes matome masinę komisijos ir Seimo diskreditavimo kampaniją, įtraukiant ir kai kuriuos opozicijos atstovus. Mes matome baimės sėjimo kampaniją, kuriai atstovauja čia D. Gaižauskas.

Gerbiami kolegos, jei pažeidžiamas Prezidentas, yra pažeidžiama valstybė, todėl čia yra labai svarbi Seimo lyderystė. Jei Prezidentas nenori teikti atsakymų apie tai, kas turi įtakos visos

valstybės gyvenimui, mes turime siekti ir galime tai padaryti, kad tokią informaciją pateiktų visuomenei VSD – Valstybės saugumo departamentas, specialiosios tarnybos ją išslaptintų ir padarytų prieinamą visuomenei. Niekas negali būti baisiau nei pažeidžiama institucija ir pažeidžiami mūsų valstybės vadovai.

Taigi, gerbiami kolegos, šios išvados reikšmė yra ta, kad mes pasiūlėme sprendimus, kurie leistų padaryti taip, kad Seimas gautų visą informaciją apie tai, kas supa Prezidentą, kokią įtaką šie žmonės turėjo rinkimų kampanijoje ir koks yra jų vaidmuo.

Antra. Mes galime padaryti, pritarę šitai išvadai, kad Lietuvos specialiosios tarnybos būtų atskaitingos Seimui. Šiuo metu specialiosios tarnybos atliko net du tyrimus. VSD atliko tyrimą, susijusį su galimais Prezidento rinkimų kampanijos finansavimo pažeidimais ir baltarusiško verslo įtaka Lietuvos sprendimų priėmėjams. Specialiųjų tyrimų tarnyba atliko tyrimą, susijusį su VSD atskirų asmenų...

PIRMININKĖ. Laikas jau į pabaigą.

V. BAKAS (DFVL). ...galimu piktnaudžiavimu.

PIRMININKĖ. Net jeigu frakcijos vardu.

V. BAKAS (DFVL). Mes, kaip tas institucijas kontroliuojanti institucija, tos informacijos negauname. Tai nėra normalu. Patvirtinę šitą išvadą, mes galime pakeisti įstatymus taip, kad specialiosios tarnybos būtų atskaitingos Seimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis kalba K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, iš tikro reikėtų apginti Seimo, kaip aukščiausios politinės institucijos Lietuvoje, garbę ir teises. Seimas formuoja institucijų sąrangą ir joms suteikia vienkias ar kitokias teises, gali panaikinti, atimti ir taip toliau. Tai mūsų prerogatyva ir niekas negali mums to uždrausti.

Ką aš čia mačiau, tai mane labai glumina. Esu vyresnio amžiaus žmogus ir sovietmečiu teko rašyti disertaciją iš filosofijos istorijos, tai buvo iš nepriklausomos Lietuvos filosofijos istorijos. Tai buvo fizikos ir matematikos filosofija, bet vis tiek visi šaltiniai buvo vadinamuosiuose specialiuose fonduose, vadinas, slapsti, nenuėsi į biblioteką ir nepasiimsi, nepaskaitinėsi. Glumino jau tai, kad reikėjo gauti leidimą, norint skaityti „Naująjį židinį“ ar kokį nors kitą leidinį, ir tą leidimą galėjo gauti tik tie, kurie rašo mokslinį darbą.

Čia aš dabar irgi matau, kada D. Gaižauskas pats, tiesą sakant, vis dėlto nuėjo, ne iš karto, bet nuėjo. Teko man su juo susidurti toje pačioje skaitykloje. Šaukia ir draudžia, visaip gąsdina, kad tik neikite, neskaitykite, tai labai pavojinga (kaip ir sovietmečiu). O jeigu nuėję skaitysite, tai būtinai reikia kritikuoti taip, kaip tada – paskaitys, bet reikia tą kapitalizmą sukritikuoti ir tuos šaltinius, kuriuos skaitei, reikia sukritikuoti, nes jie pagal apibrėžimą yra blogi. Jie turi būti blogi, nes jeigu perskaitysi ir pamatysi tenai tas trąšų vežėjų pavardes, tai gal jos susijusios ir su kai su kai kuriomis partijomis, gal turi sąsajų ne tik su Prezidentu, gal turi ir politinę įtaką? Gali būti kažkokie galai ir išvados daromos ne tokios, kokių norėtusi, dar platesnės, tai geriau, kad neskaitytumėte, būtų labai pageidaujama.

Man atrodo, kad reikia skaityti, reikia domėtis, jeigu turite teisę. Galima, aišku, kritikuoti, kaip kai kas ir daro, neturėdami teisės netgi susipažinti su įslaptinta informacija.

Ką dar matau? Matau, kad vilkinama visaip. Bandome visaip užvilinti, į visokias procedūras įpinti, o juk klausimas yra paprastas: išvados prasmingos ar neprasmingos? Susipažinkime su tuo, kaip buvo vykdomi tyrimai ir turėsime kiekvienas atsakymą.

Dar ką matau? Kažkodėl pusė Seimo, didžioji dalis opozicinių frakcijų atsisako dalyvauti komisijoje, o paskui sako: dėl to gali būti deformuotos išvados. Dalyvaukite, apklausinėkite asmenis ir tada bus nedeformuotos. Jeigu jūs atsisakote dalyvauti, tai išeina, kad suteikiate pasitikėjimo mandatą tiems, kurie dalyvauja. Jeigu nesuteikiate to mandato, tai patikrinkite procedūras, patikrinkite, kaip buvo vykdomos apklausos. Ir tai nedaroma. Matau iškreiptų šešėlių teatrą, kai tikri veikėjai slepiasi, bando pasislėpti. Tai yra nepriimtina. Ar mes tikrai esame nekvalifikuoti? Ar kiekvienoje frakcijoje tikrai nėra kvalifikuotų žmonių, kad galėtų dalyvauti tokioje specialiojoje komisijoje? Manau, kiekvienoje yra. Kodėl nedalyvauja – nesuprantama.

Aš manau, kad išvados yra labai reikalingos. Gerai, kad jos yra padarytos. Kviečiu visus vis dėlto jas patvirtinti, bent jau netrukdyti tam procesui.

PIRMININKĖ. Ačiū, visi užsirašę diskutuoti pasisakė. Dabar motyvai po svarstymo. Už kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kažkaip antrą kartą pavyksta ir antroje stadijoje pirmuoju užsirašyti, nors tikrai ne pirmas atėjau. Gal čia bijo prisiliesti kas nors prie tos temos, ką D. Gaižauskas ir sako.

Dar kartą sakau: yra bandomas kompromituoti Seimas ir jo teisė tirti, analizuoti, susipažinti, sudarinėti komisijas. Gali būti, patirtis liudija, kad kai kurios komisijos, ypač sudarytos praėjusioje kadencijoje, neatitiko Konstitucinio Teismo numatytos doktrinos. Noriu čia A. Širinskienei priminti apie jos vadovautą vieną komisiją, jos pačios paminėtą šiandien, – dėl urėdijų. Trečias dalykas, LRT tyrimo komisija buvo pripažinta kaip nekonstitucinė. Tai, man atrodo, per Konstituciją analizuoti komisijos veiklą yra labai gerai. Skatinau, raginau. Labai džiaugiuosi, kad socialdemokratai kreipėsi į Konstitucinį Teismą nustatyti, ar Seimas teisėtai elgėsi, ar komisija teisėtai elgėsi Konstitucijos požiūriu. Tai čia yra vyriškas elgesys. Kreipkitės, bus atsakyta. Bet kai bandoma su kažkieno pagalba stabdyti procesą kreipiantis į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją, tai, man atrodo, truputį ir negarbinga, ir Seimas tokiems dalykams turi pasipriešinti. Iš pradžių kreipėsi į generalinę prokurorę, dabar, kiek suprantu, Prezidento patarėjas. Tai yra bandymas stabdyti Seimo darbą.

Gerbiamieji, jūsų reikalas stabdyti, mūsų reikalas daryti mūsų darbus, nebent ateityje Konstitucinis Teismas kaip nors kitaip pasakys, reaguodamas į socialdemokratų siūlymus. Šiandien bandoma pateikti taip, lyg čia kokių nors *išmislių* ši komisija pridarė. Vėl prisimenu kitą U. Eko knygą „Prahos kapinės“, kur toks aferistas, falsifikatorius sukurdavo dokumentą, to dokumento pagrindu viskas griuvo, imperijos griuvo, Europos žemėlapis keitėsi ir taip toliau. Nebijokite, šitos išvados nėra avantiūristinės, jos tikrai nepakeis Lietuvos, nebent sustiprins ją ir Seimo autoritetą Lietuvos politiniame kraštovaizdyje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš kalba A. Širinskiene.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kolegos, aš labai abejočiau, ar tos išvados nėra tokios jau avantiūristinės, kaip čia kalbėjęs kolega sakė. Jeigu žiūrėtume į pagrįstumą, aš suprantu, kad dėl išvadų pagrįstumo labai lengva komisijai manipuliuoti, kuomet realiai išvadas perskaitė arba bandė skaityti 16, 17 ar 18 Seimo narių. Likusieji, matyt, balsuos, kaip suprantu, pagal tikėjimą. Bet kuomet skaitydamas išvadas matai, kad, tarkime, pranešėjas sako, jog kažkas lyg ir yra, bet netgi nesugeba pasakyti, iš kur jisai tą lyg ir girdėjo, išvadoje paskui skaitai, kaip yra baisu ir kokios grėsmės kyla nacionaliniam saugumui, tai tikrai, matyt, fantazija kai kurias išvadas darant buvo laki.

Kitas dalykas. Vėlgi nuskambėjo, kad labai konstruktyvi dalis yra komisijos pateiktos rekomendacijos. Tai dabar paskaitykime komisijos pateiktas rekomendacijas. Tarkime, 11.2 rekomendacija. Komisija siūlo (tai yra 11.5 rekomendacija) Vyriausybei kompensuoti pranešėjo patirtą turtinę ir neturtinę žalą. Negana to, kad, kaip teismas ar prokuratūra, komisija prisiskyrė sau kompetenciją įvertinti, ar yra turtinė ar neturtinė žala, jinau sau leidžia, apeidama įstatymų reikalavimus, nurodyti, kad Vyriausybė turėtų kompensuoti. Įdomu, pagal kokius teisės aktus ponias I. Šimonytė žada šitą pasiūlymą įgyvendinti?

Negana to, komisija sau leidžia perimti išvadų darymą iš žvalgybos kontrolieriaus. Tik kurdami žvalgybos...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). ...kontrolieriaus institutą sakėme, kad jisai nagrinės asmens duomenis. Komisija dabar konstatuoja, kad yra asmens duomenų tvarkymo pažeidimų. Kolegos, balsuodami tikrai paskaitykite bent rekomendacijas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsuosime jau netrukus.

10.58 val.

Kelių transporto kodekso 8² ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3392(2) (priėmimas)

Kadangi dar yra likę laiko, siūlau apsvarstyti darbotvarkės 1-4 klausimą, nes darbotvarkės 1-3 klausimo – Ribojamųjų priemonių įstatymo projekto – dar nėra konsoliduoto varianto. Taigi

darbotvarkės 1-4 klausimas. Gal galėčiau G. Palucką pakviesti į tribūną, nes yra kelios Teisės departamento pastabos. Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Atsiprašau, ne viena, dvi Teisės departamento pastabos. Pirmai komitetas nepritarė, antrai pritarė. Jeigu galite, pakomentuokite.

G. PALUCKAS (LSDPF). Pirmai pastabai komitetas nepritarė, nes Teisės departamentas, mūsų įsitikinimu, neteisingai traktuoja du įstatymus – Kelių transporto kodekso ir Saugaus eismo įstatymo nuostatas. Priminsiu, įstatymu yra keičiama tai, kad trečiųjų šalių piliečiams, tai yra tų šalių, kurios nepriklauso Europos ekonominei bendrijai, Europos Sąjungai, NATO, ir Ukrainai, atsiranda reikalavimas turėti B kategorijos vairuotojo pažymėjimą, norint vežti keleivius. Tuo tarpu Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme kalbama apie bendrą dalyvavimą eisme. Prieštaravimo tarp dviejų įstatymų nematome, todėl nepritariame siūlomai Teisės departamento nuomonei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir dėl antros pataisos.

G. PALUCKAS (LSDPF). Tai yra redakcinio pobūdžio pataisa. Jai komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galėtume pritarti 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą, bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba.

G. PALUCKAS (LSDPF). Redakcinio pobūdžio, komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galėtume 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Taip, pritarta.

Motyvai. Užsirašę yra trys kolegos kalbėti už. J. Razma – pirmasis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai seniai lauktas projektas. Jo laukė ir norintys kokybišką taksi ar pavežėjo paslaugą gauti mūsų piliečiai, ir patys šios rinkos dalyviai, kurie nori dirbti skaidriai ir civilizuotai. Iš tikrųjų pastaruoju metu, kai į šią rinką plūstelėjo vairuotojai iš trečiųjų šalių, tai tikrai situacija net neatrodė gerai. Dabar manau, kad projektu nustatytas reikalavimas turėti Europos Sąjungos šalyje ar kai kuriose kitose šalyse išduotą vairuotojo pažymėjimą šiek tiek apribos trečiųjų šalių piliečių galimybę ateiti į šią rinką. Svarbus taip pat ir nepriekaištingos reputacijos reikalavimas. Svarbūs dar ir patikslinimai, kad neturi būti taksi ir pavežėjo automobilių panašumų, kad, pavyzdžiui, ant pavežėjų automobilių negali būti plafonų, būdingų taksi automobiliams. Na, kas svarbu? Tam, kad vis dėlto tas įstatymas, jeigu jį priimsime, efektyviai veiktų, reikia, kad Transporto saugos administracija daugiau dėmesio skirtų šio sektoriaus kontrolei, nes gaunu ir aš nemažai dar tokių laiškų, kur sakoma, kad ta kontrolė yra menka.

PIRMININKĖ. Prieš kalba V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Turbūt pavežėjų problema yra daug didesnė, nei mes ją čia sprendžiame. Aš suprantu, gerai, yra kosmetiniai pataisymai, galima tų kosmetinių daug pridaryti, bet tą problemą reiktų spręsti iš esmės. Pavyzdys, pavežėjas užsiregistruoja, o jam mokesčius sumokėti reikia po metų deklaruojant. Tai kaip jūs galvojate, kiek tokių deklaruojančių ir mokančių mokesčius belieka? Dabar situacija yra tokia: tokia platforma kaip „Bolt“ nuskaičiuoja tik 25 arba 30 % nuo sumos, gautos iš žmogaus, kuris sumokėjo už pavėžėjimą, o visa kita kabo tam X pavežėjui visus metus. Po metų jis dingsta – ir jokių mokesčių Lietuvai, viso gero. Tai gal tą problemą spręskime iš esmės, o ne kosmetinius pataisymus darykite? Dabar yra tik toks apsimestinis problemos sprendimo būdas. Įdomu, ar jūs bent jau paklausėte, kokie yra duomenys iš VMI, kiek pavežėjų užregistruota, kiek jie sumokėjo mokesčių, kiek tūkstančių iš jų pradingo ir nesumokėjo mokesčių? Ir tada pagrindinis klausimas: kaip konkuruoti sąžiningam Lietuvos vežėjui, kuris moka mokesčius, viską, su tokiais pavežėjais, kurie pasiima pinigus ir dingsta iš Lietuvos? Gaila, kad problemos neišsprendėte iki galo. Čia yra tik dalinis problemos sprendimo būdas.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai labai reikalingas ir laiku įstatymo projektas, kuriam kviečiu pritarti. Reikėtų kalbėti čia apie vairavimo kultūrą. Mes žinome valstybių iš trečiųjų šalių, kur vairavimo kultūra ženkliai skiriasi nuo

mūsų jau vakarietiškos vairavimo kultūros, kur vairuotojai tikrai tampa vis kultūringesni, vis atidesni vieni kitiems, geranoriškesni, mažiau konfliktiški. O neretai vairuotojai iš trečiųjų šalių, net neturintys vairuotojų pažymėjimų, išduotų Europos Sąjungos šalyje, kartais keleivius išleidžia ir viduryje gatvės, esant intensyviai eismui, daro tokius manevrus, kurie mus stebina. Nežinia, kaip jie gavo tuos vairuotojo pažymėjimus trečiųjų šalių valstybėse, nežinia, kokia jų sveikatos būklė yra, ar regėjimas, ar klausos geri, tačiau jie vairuoja mūsų gatvėse, stabdo eismą. Ta jų vairavimo kultūra ne visuomet yra tokia, kokios mes norėtume. Dėl to šios įstatymo pataisos tikrai yra labai reikalingos, pritartinos ir kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, džiugu, kad pagaliau ir šioje kadencijoje grįžtame prie pavėžėjimo paslaugos reguliavimo. Aš prisimenu, kai prieš penkerius šešerius metus čia intensyviai diskutavome salėje, kuo skiriasi pavėžėjimo paslauga nuo taksi paslaugos, tuomet atskyrėme tas dvi paslaugas, bet, aišku, per tuos kelerius metus nubėgo Nerimi ir Nemunu nemažai vandens ir matome problematiką. Problemų daugiausia kyla dėl to, kad iš tiesų mažai reglamentuota, kas gali pavėžėti. Labai džiugu, kad Susisiekimo ministerija pateikė, kad pirma reikia atitikti reikalavimus ir tik tada bus išduodama licencija, o ne atvirkščiai, kaip yra dabar – pirma išduodama licencija, o paskui tikrinama, ar pavėžėjas atitinka tuos reikalavimus. Na, ir tikėkimės, kad vis dėlto tie vadinamieji lygintuvai, „Toyotos Priusai“, kurių daugiausia mūsų miestų gatvėse, bus labiau reglamentuoti ir prižiūrimi. Kaip ir kolega Jurgis minėjo, Transporto saugos administracija tikrai galėtų miestuose daugiau dėmesio skirti šiems pavėžėjams, nes trečiųjų šalių piliečiai ne taip supranta eismo kultūrą, kaip mes suprantame po 30 metų. Jie taip pat turėtų taip elgtis būdami svečioje šalyje – taikytis prie mūsų sąlygų, o ne mes prie jų turėtume taikytis. Taigi, tikiuosi, kad šios pataisos tikrai bus į naudą ir mūsų gatvėse atsirastų daugiau tvarkos pavėžėjimo versle. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis už kalba A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aktualus įstatymas, vakar jau patikrinau patekęs su „Boltu“ į avariją: vairuotojas mėgino per raktų skylutę patekti ten, kur automobilis niekaip netilptų. Bet kokių atvejų, ir kitose šalyse egzistuoja reikalavimai pasitikrinti savo teises, jeigu čia nuolat gyveni ar ilgiau gyveni, teises vairuoti automobilius. Šiuo atveju aš manau, kad vien šita nuostata leis tą situaciją pakeisti į gerąją pusę. Tai siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsisprendime balsuodami dėl 1-4 klausimo – Kelių transporto kodekso dviejų straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIVP-3392. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 128: už – 127, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIVP-3392) priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projektas Nr. XIVP-3578 (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas. Grįžtame į darbotvarkės pradžią ir galime apsispręsti balsuodami dėl 1-2 klausimo – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir taip toliau projekto Nr. XIVP-3578. Taigi balsuojame po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 64, prieš – 44, susilaikė 13. Pritarta po svarstymo.

11.09 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3557(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3557(2). Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti A. Bagdoną į tribūną, nes jis yra pranešėjas. Čia mes turime vieną kitą Teisės departamento pastabą. Tai visų pirma pradėdame nuo 1 straipsnio. Dėl 1 straipsnio nieko nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento viena pastaba. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, komitetas apsvairstė Teisės departamento pastabas ir joms pritarė bendru sutarimu. Dalyvavo 11 komiteto narių.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba ir Seimo nario A. Petrošiaus pasiūlymas dėl 3 straipsnio. Visų pirma, suteikiu žodį gerbiamam Audriui, kad pristatytų savo siūlymą.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Svarstymo stadijoje atkreipiau dėmesį į tai, kad po Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo, po valstybės tarnybos reformos atsirado tam tikra bendra sistema ir aš jos buvau šiek tiek pasigedęs. Tikrai ieškojau būdų, kaip atliepti tas nuostatas, kurios buvo pasiūlytos šito projekto rengėjų, ir jas suderinti su tomis nuostatomis, kurios galioja Valstybės tarnybos ir Vietos savivaldos įstatymuose dėl kadencijų skaičiaus skaičiavimo tvarkos, nes praktikoje turėjome problemų.

Pateikiau pasiūlymą, kad būtų vadovaujamosi Biudžetinių įstaigų ir Viešųjų įstaigų įstatymais skaičiuojant tas kadencijas ir nekiltų neaiškumų taikant praktikoje. Džiaugiuosi, kad Teisės departamentas iš esmės rado teisėkūriškai paprastesnį, teisingesnį būdą neperrašant visų nuostatų išspręsti šitą klausimą. Jis iš esmės visiškai atliepia mano pasiūlymą, todėl atsiimu savo pasiūlymą ir palaikau Teisės departamento išvadą.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Atsiimate pasiūlymą. Yra Teisės departamento pastaba. Prašau, gerbiamas Andriau, pristatyti komiteto nuomonę.

A. BAGDONAS (LSF). Komitetas pritarė Teisės departamento pastabai bendru sutarimu. Balsavo 11 komiteto narių. Taip pat dėkoju A. Petrošiui, kuris atkreipė į tai dėmesį. Kaip ir minėjau, ir Teisės departamentas taip pat būtent į tai atkreipė dėmesį ir komitetas tam pritarė.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 3 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Aš atsiprašau, yra dar viena... Taip, viskas. 3 straipsniui pritarta.

Dar turime apsispręsti dėl pavadinimo. Yra Teisės departamento pastaba dėl pavadinimo. Ji, matyt, yra redakcinio pobūdžio, bet prašau, gerbiamas Andriau, pristatyti.

A. BAGDONAS (LSF). Komitetas pritarė Teisės departamento išvadai. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad yra komiteto pakeista įsigaliojimo data – ne gegužės 1 diena, o gegužės 6 diena tam, kad Prezidentas turėtų 10 dienų, per kurias, tikimės, pasirašys įstatymo projektą, jeigu parlamentas jam pritaras.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiai galutinei... šiai pavadinimo korekcijai? Ačiū. Ačiū gerbiamam pranešėjui.

Motyvai. A. Bagdonas nori pasisakyti už, jeigu spės grįžti į savo vietą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, turizmo sektorius Lietuvoje turi labai daug potencialo, tačiau tam, kad šio sektoriaus generuojamos pajamos labiau prisidėtų prie bendrojo vidaus produkto, mes turime skirti jam šiek tiek daugiau dėmesio. Šiandien mes sprendžiame turizmo sektoriaus, turizmo informacijos centrų darbuotojų klausimą.

Dabar, lyginant su kitų sričių viešųjų įstaigų vadovais, bibliotekų ar muziejų, ar kitų, turizmo informacijos centrų vadovai susiduria su nevienodomis sąlygomis. Šiuo įstatymo pakeitimu siūloma, kad pasibaigus turizmo informacijos centro vadovo penkerių metų kadencijai jis galėtų

būti skiriamas be konkurso antrai kadencijai, jeigu jo veikla įvertinama kaip atitinkanti lūkesčius arba viršijanti lūkesčius. Šis projektas taip pat suteiks vadovams galimybę pasibaigus dviem kadencijoms dalyvauti konkurse į tą pačią pareigybę. Tai sudarys palankias sąlygas tolimesnio vadovavimo testinumui toje pačioje įstaigoje, taip pat mažins nedarbą regionuose. Tad kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. ŽUKAUSKAS norėtų kalbėti prieš. Atsirado daugiau motyvų. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, aš jau praeitą kartą esu sakęs, kad labai daug turizmo centrų iš tikro nevykdo savo funkcijos, nedirba savaitgaliais. Ir rodžiau aš čia gerbiama A. Bagdonui nuotrauką iš Klaipėdos, kurioje neseniai lankiausi. Šeštadieniais, sekmadieniais Klaipėdos turizmo informacijos centras neveikia. Tokių Lietuvoje daug. Jie kažkam yra tapę ēdžiomis, neatlieka savo funkcijų. Jau nekalbu, kad prie turistinių vietinių įvairių objektų nėra elementaraus tualetų. Estijoje jau prieš 30 metų buvo visur, prie kiekvieno akmenuko, kuris už mūsų Puntuką dešimt kartų mažesnis.

Aš manau, kad neverta palaikyti šitų pataisų, ypač tos dalies, kurioje šnekama apie kadencijas, o reikia atlikti tų turizmo centrų veiklos auditą ir po to šnekėti apie įstatymo pataisus.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Rakutis. O toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Norėčiau iš tikrųjų prisidėti prie gerbiamo Andriaus pasiūlymo ir agituojau pritarti jam dėl labai paprastos priežasties. Kalbant apie rajonų turizmo ir verslo informacijos centrus ir panašias organizacijas, yra tikrai labai sunku pritraukti inovatyvių jaunų žmonių, nes jie galvoja: atvažiuosiu, praeis kadencija, gal pereisiu į antrą, ir viskas, ką man toliau tame rajone veikti. Todėl stabilesnė ši vieta paskatins žmones pasirinkti regionus, atvažiuoti čia dirbti. Tie žmonės, kurie tikrai gerai dirba, turės šiek tiek patikimesnę darbo vietą, nes iš tikrųjų atvažiuoti į regionus žmonėms, turintiems pačių naujausių inovatyvių žinių, nėra taip paprasta. Dėkui.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkui. Taip pat už pasisakys gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų turėtume turbūt atskirti steigėjus nuo pačių turizmo centrų, kurie organizuoja tam tikrus procesus, ekskursijas, tvarko maršrutus ir taip toliau, nes steigėjai paprastai investuoja į turizmo infrastruktūrą. Šiuo atveju turbūt sunku priversti savivaldybę... pačiam turizmo centrui, jeigu politiniai sprendimai nesuteikia galimybės investuoti į tą visą infrastruktūrą. Iš tiesų mes negalime turbūt sulyginti turizmo centro, kuris iš esmės nevaldo faktiškai jokių materialinių resursų arba neturi finansų, kurie turbūt būtų prilyginami kokiai nors didelei įmonei, kuri iš tiesų vykdo didelius verslus, tarkime, užsiima šilumos tiekimu arba galbūt gydymo paslaugomis, kur gauna atitinkamą finansavimą ir ekonomiškai gali tvarkytis.

Šiuo atveju tikrai neturėtų būti apkaltinti turizmo centrų direktoriai, tuo labiau kad centrai nėra dideli. Pagal analogiją, mes jau atleidome ir kultūros centrus, ir bibliotekas nuo tokio perdėto *konkursavimo*. Aišku, konkursai vyks, bet, turbūt nesuteikti žmogui galimybės dalyvauti konkurse, kai faktiškai pasiūla ir paklausa neatitinka tam tikrų dalyvavimo konkursuose kriterijų, turbūt neverta būtų ir prasidėti... Šiuo atveju siūlau palikti tuos konkursus, kurie vyks vis tiek, ir turbūt neapriboti kadencijų skaičiaus. Siūlau pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis už kalbės gerbiamas K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū P. Saudargui, kuris buvo iniciatorius ir parengė šį projektą. Iš tikrųjų jisai yra išdiskutuotas su visomis asocijuotomis struktūromis ir buvo pritarta šiems pasiūlymams. Gyvenimas parodė, kad surasti vadovų, kurie dirbtų ilgesnį laiką, taip pat nėra lengva. Ta tendencija, kai vieną kadenciją dirba ir dirba gerai, kitą kadenciją galvoja jau, kas čia bus toliau, galbūt ir darbo kokybė krenta... Aš galvoju, čia žmonėms yra duodama garantija, kad jeigu tas centras dirbs kūrybiškai, tai jo veikla tęsis ir ilgiau. O dėl vadovų tų centrų, kokie jie būtų – savivaldos ar kokie kitokie, yra visuomet būdų įvertinti esančių vadovų veiklą. Jeigu jis netinkamas, jį atšaukti ar kitokiu būdu pasiūlyti kitas pareigas. Tai jisai yra savalaikis.

O dėl tų pretenzijų, kur čia buvo pasakyta, kad štai, žiūrėkime, centrai ten sekmadienį ar kada uždaryti, ne visomis dienomis... Tai iš tikro priklauso nuo steigėjų, kada tie centrai dirbs, bet

ne nuo tų vadovų, kurie paskirti kokios nors institucijos vadovauti tiems centrams. Ačiū ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, nuomonės išsakytos. Balsuokime dėl viso Turizmo įstatymo projekto Nr. XIVP-3557(2). Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 119: už – 107, prieš – 1, susilaikė 11. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Dabar, gerbiami kolegos, toliau aš siūlyčiau su ribojamosiomis priemonėmis dar šiek tiek palaukti, nes laukiame konsoliduoto projekto, jis ir taip yra labai sudėtingas. Norisi, kad visi Seimo nariai matytų, už ką yra balsuojama ir kaip yra balsuojama. Todėl aš siūlau pereiti prie 1-6.1 ir 1-6.2 klausimų.

11.20 val.

Baudžiamojo kodekso 5, 7, 8, 18, 25, 27, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 47, 48, 51, 52, 54, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 72², 74, 75, 76, 82, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 93, 97, 243, 244 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 5¹, 40¹, 58¹, 72⁵, 72⁷, 72⁸, 72⁹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3066(2) (priėmimas)

Baudžiamojo kodekso lydimasis projektas Nr. XIVP-3066. Gerbiamąją Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę I. Haasę prašom į tribūną. Čia buvo redakciniai dalykai, juos reikėtų įgarsinti: 72⁶, 72⁷, 72⁸ straipsnius. Šiuose straipsniuose buvo redakcinių pataisymų. Gerbiami kolegos, dabar pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 straipsnių nebuvo jokių pasiūlymų. Tai gal galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui.

Dėl 19 straipsnio buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Ten su tribūna kažkas ne taip, gal Sekretoriatas galėtų pažiūrėti ir išspręsti technines problemas? (*Balsas salėje*) Mikrofoną aš įjungęs. Dėl 19 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Dėkui. Ar galime su šiuo pasiūlymu pritarti 19 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Dėl 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 straipsnių nebuvo jokių pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar dėl 33 straipsnio buvo redakcinė. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Techninio pobūdžio korektūra, nes išbrauktas vienas straipsnis ir reikia likusius straipsnius pernumeruoti, čia dėl protokolo.

PIRMININKAS. Redakciniai pakeitimai dėl 33, 34, 35 straipsnių susiję su numeracija. Galime bendru sutarimu pritarti šioms straipsniams? Dėkoju. Dėl 36 straipsnio nieko nebuvo. Dėl 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 ir 50 straipsnių nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėkoju pirmininkei.

Pastraipsniui procedūrą įveikėme. Dabar motyvai dėl viso projekto. Nematau norinčių kalbėti. Galime pereiti prie balsavimo. Pirmiausia dėl darbotvarkės 1-6.1 klausimo – Baudžiamojo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3066. Balsuojame, Baudžiamojo kodekso priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 126: už – 125, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.24 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 53, 217, 307, 338, 357, 389, 392, 405 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 357¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3067(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – lydimasis Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3067. Dabar pastraipsniui: dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl viso nėra jokių motyvų. Balsuojame dėl viso Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIVP-3067. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 128, balsavo 127: už – 126, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (Gongas)

Gerbiami kolegos, vis dar laukiame konsoliduoto varianto, sakė, likusios kelios minutės dėl ribojamųjų priemonių, tada keliaujame toliau pagal darbotvarkę. Darbotvarkės 1-7 klausimas. Nėra Teisės departamento išvados, tai mes turėsime... Išvada komitete neapsvarstyta. Atidedame.

11.25 val.

Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3007(3)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimų blokas. Priėmimas. Tai įstatymo projektas Nr. XIVP-3007. Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymų, jiems komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Taip pat kitas pasiūlymas, kuriam Teisės departamento komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritarti 2 straipsniui su šiais pasiūlymais? Dėkoju.

Dėl 3 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 5 straipsnio buvo Teisės departamento pastabų. Komitetas vienai pastabai pritarė, kitai nepritarė, trečiai pritarė iš dalies, ketvirtai pritarė, penktai pritarė, šeštai pritarė. Ar galime su šiomis pastabomis 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 6 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų, galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 7 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 8 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymų. Vienam pasiūlymui komitetas nepritarė, kitam pritarė iš dalies, trečiam Teisės departamento pasiūlymui pritarė ir ketvirtam pritarė. Ar galime 8 straipsniui su šiais pasiūlymais pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 9 straipsnio nebuvo pasiūlymų, dėl 10 straipsnio nebuvo, dėl 11 straipsnio nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 12 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymų. Vienam pasiūlymui komitetas pritarė, kitam komitetas pritarė, trečiam pritarė.

A. CIRTAUTAS (*Seimo posėdžių sekretoriato patarėjas*). Žiūrėkite, šito nereikia svarstyti, jeigu pritarė šitam.

PIRMININKAS. Taip. Kadangi vienam pritarėme, tai antram nereikia pritarti. Trečiam pritarė, ketvirtam pritarė iš dalies ir penktam pritarė. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 13 ir 14 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar dėl viso projekto L. Savickas kalbės už. Prašau.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi laikas labai ribotas, tai labai trumpai. Iš tikrųjų čia tęstinis mūsų bandymas surasti kompromisą. Ne vieną kartą nuomonės buvo išsiskyrusios nuo pirminio valdančiųjų ir Vyriausybės pateikto įstatymo projekto, bet džiaugiuosi, kad, atsižvelgiant į Seimo salėje išreikštą valią ir į tai, kad reikia patikėti, kad bendruomenė gali judėti savireguliacijos prasme, šis projektas buvo pakoreguotas, kaip buvo sutarta, to buvo laikomasi.

Artimiausiu metu visai kitu klausimu svarstysime kitą projektą, kuris iš esmės numato tą Rūmų įstatymą ir atitinkamai suderina tiek Vyriausybės dabar naują, patikslintą matymą, tiek pačios asociacijos narių, tiek ir mūsų. Todėl manau, kad šia gera valia, sutarimu galime pritarti įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, nuomonės išsakytos. Dabar balsuojame. Balsuojame dėl 1-8.1 klausimo – Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3007. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 126: už – 118, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.29 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 196 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 196¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3008(2)VK (priėmimas)

Toliau. Kitas 1-8.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3008. Pastraipsniui. Čia bus gerbiamos I. Haase pasiūlymas, bet mes jį galbūt greituoju būdu, kadangi komitetas pritarė. Tuoj pažiūrėsime, jeigu Seimas nereikalaus balsuoti, gal mes galėsime ir greituoju būdu.

Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų, galime bendru sutarimu? Dėl 2 straipsnio nebuvo pasiūlymų, galime bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ir štai buvo Seimo narės I. Haase pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galbūt Seimas galėtų pritarti bendru sutarimu šiam pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė, ir nereikalaus diskusijos? Dėkoju, tada pritarėme.

Ir dar buvo vienas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Ar galime dabar 3 straipsniui su minėtais pasiūlymais pritarti bendru susitarimu? Dėkoju, pritarta.

Ir dabar 4 straipsnis, dėl kurio buvo Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti 4 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Dėl viso niekas nenori kalbėti, tai balsuojame. (*Balsai salėje*) Perjungsime, taip. Ne, nėra nieko. Balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso 196 ir 589 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 196¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3008(2)VK.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 126: už – 121, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.32 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3009(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.3 klausimas – Nekilnojamojo turto kadastro įstatymas. Čia nebuvo jokių pasiūlymų dėl 1, 2, 3, 4 straipsnių. Galime šiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Tada balsuojame dėl projekto Nr. XIVP-3009(2). Siūliau trumpą balsavimą, bet dabar jau paleidome ilgą, kad spėtų visi susėsti, nes vaikšto čia, blaškosi. Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo kelių straipsnių pakeitimo projektas. Balsuojame dėl jo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 126: už – 121, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.33 val.

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3010(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.4 klausimas – Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas Nr. XIVP-3010(2). Čia gi buvo tik Teisės departamento pasiūlymų, man atrodo, greitai peržiūrėsiu.

Taigi, dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas. Komitetas Teisės departamentui pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio siūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 5 straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 6, 7 straipsnių siūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 8 straipsnio Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar motyvai dėl viso. Nesimato, kad jų būtų, tai tada balsuojame. Galime ir greituoju būdu. Atkreipiu bevaikštančiųjų po salę dėmesį, kad balsuojame, esame balsavimo lange, ir pagreitinome – reikės greičiau eiti prie mygtukų.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 119: už – 112, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.35 val.

Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 2, 6, 8, 9, 10, 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3011(2)VK (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-8.5 klausimas – Žemės mokesčio įstatymo keletu straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3011(2). A. Petrošius per šoninį mikrofoną.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Mano balsą pašau įskaityti už, kažkaip ne taip *nusispaudė*.

PIRMININKAS. A. Petrošiaus balsas už, ne taip paspaudė.

Dabar Žemės mokesčio įstatymas. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 2 straipsnio siūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 3 straipsnio Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 5 straipsnio Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 6 straipsnio siūlymų nebuvo, dėl 7 straipsnio nebuvo siūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 8 straipsnio Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Pastraipsniui įveikėme.

Dabar motyvai už, prieš. Nieko nėra. Balsuokime dėl Žemės mokesčio įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3011(2). Balsuojame dėl Žemės mokesčio įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 124: už – 118, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.36 val.

Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3012(2)VK (priėmimas)

Toliau 1-8.6 klausimas, paskutinis iš šio bloko, – Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3012.

Taigi čia buvo Teisės departamento pasiūlymas dėl pavadinimo. Komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 2, 3, 4 straipsnių nebuvo jokių siūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 5 straipsnio Teisės departamento siūlymas, jam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Ir dėl 6 straipsnio Teisės departamento siūlymas, jam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dabar motyvai dėl viso. Nematau norinčių kalbėti.

Tuomet balsuojame dėl 1-8.6 klausimo – Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3012.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 126: už – 121, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) (*Balsas salėje*) Gerai, žinios geros. Sekundžių tikslumu atkeliauja konsoliduotas Ribojamųjų priemonių įstatymo projektas.

11.38 val.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3461(3) (priėmimas)

Taigi galime grįžti prie 1-3 klausimo – Ribojamųjų priemonių įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3461. Kviečiame Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pranešėją gerbiama J. Jarutį. Bandysime svarstyti šį projektą. Dėl jo buvo nemažai pasiūlymų, nemažai aistrų. Tai gi reikės padirbėti.

1 straipsnis. Dėl 1 straipsnio buvo Seimo nario V. Ažuolo siūlymas, jam komitetas nepritarė. Sudarykime galimybę V. Ažuolui pristatyti savo pasiūlymą. (*Balsai salėje*) Kai pristatys, paklausime.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pasiūlymo esmė labai paprasta. Europos teisė turi galioti ir Lietuvoje, nesvarbu, ar tu esi rusas, ar baltarusis, ar kitas pilietis. Aš nesuprantu, gal nustokime segreguoti tuos kaimynus rusus, baltarusius, kurie gyvena mūsų valstybėje, nustokime iš jų tyčiotis. Jeigu mes to nedarome, mes tampame labai panašūs, kas buvo daroma karo metu su vienos tautybės žmonėmis. Tiek labai trumpai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar aš klausu Seimo salės, ar yra 29 palaikantys? Pakelkime rankas, kurie palaiko. Aš kol kas nematau. Gerai, pabandykime mygtukus paspausti, ar yra 29. Kas už, vadinasi, palaiko siūlymą. Iš tikro matysime, ar yra, ar nėra, nes man pagal rankas nesusidarė toks įspūdis, kad yra. Yra.

Užsiregistravo 56, balsavo 52, už – 41, tai yra.

Tuomet komiteto nuomonė. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritari. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Gerai. Komitetas nepritarė vienbalsiai. Aš tik atkreipiu dėmesį, kad siūloma nauja dalis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, taip. Asmuo pagal tarptautinius Europos Sąjungos...

PIRMININKAS. Ne šitas. Ai, kitas bus, taip. Gerai, kolegos. Komitetas nepritarė.

Dabar už pasiūlymą kalba M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Aš kolegas noriu paraginti pritarti, nes komiteto pranešėjas jokių argumentų, dėl ko nepritari, kaip ir neįvardijo. Aš manau, kad tikrai Valiaus siūlymas yra labai pagrįstas ir teisingas. Teisės normos turi galioti vienodai, nepriklausomai nuo žmogaus tautybės. Aš manau, kad Seimas palaikys. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Pasižiūrėkime, ar Seimas palaikys, balsuodami. (*Balsai salėje*) Ne, stop, stabdome balsavimą, jeigu yra klausimų, kaip balsuojame. Visada balsuojama dėl pasiūlymo. Seimo narys V. Ažuolas pristatė pasiūlymą. Kas balsuoja už, balsuoja už V. Ažuolo pasiūlymą. Kas balsuoja kitaip, natūralu, balsuoja prieš pasiūlymą arba susilaiko, vadinasi, kaip komitetas (komitetas nepritaria).

Užsiregistravo 123, balsavo 121: už – 28, prieš – 56, susilaikė 37. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas taip pat gerbiamo Seimo nario V. Ažuolo. Prašom. (*Balsai salėje*) Čia yra siūlymas papildyti nauja dalimi, taip?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Prašom pristatyti.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų jis yra susijęs ir su prieš tai buvusiu siūlymu, kad ta teisė turi galioti visur. Mes neturėtume jų išskirti vien dėl to, kad neleistume ko nors įsigyti, nekilnojamojo turto, kitų dalykų. Baikime taip elgtis. Tie žmonės gyvena mūsų valstybėje, jie turi gyventi reikalingus dokumentus. Nustokime tyčiotis. Labai paprasta, bet matysime, kas čia darosi.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, bet ar jūs, matydamas rezultatą ir ano pasiūlymo likimą, jeigu jūs sakote, kad tai yra susijęs, reikalaujate dėl šito balsuoti, ar ne?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Balsuokime, žinosime apsisprendimą.

PIRMININKAS. Gerai, siūlote balsuoti. Toliau komiteto nuomonė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritari. Norime pabrėžti, kad tai yra laikinas Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projektas, ir manome, kad šitoms dviem šalims, kurios tiesiogiai dalyvauja kariniame konflikte, apribojimai turi būti taikomi, todėl kolegos nepritarė kolegos Valiaus pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkui. Tiesa, aš atsiprašau, nepaklausiau, ar yra 29 Seimo nariai, bet aną kartą buvo, tai... (*Šurmuly salėje*) Gerai, išreikškime, ar yra 29 dabar, ar išvis svarstome pasiūlymą. Dabar balsuojame, ar yra 29 palaikantieji V. Ažuolo siūlymą.

Užsiregistravo 54, balsavo 46: už – 31, prieš – 3, susilaikė 12. Yra, vadinasi, svarstome pasiūlymą. Komiteto nuomonė – nepritari. Jinai nuskambėjo. Dėl motyvų dėl pasiūlymo nematau užsirašiusių, niekas nekalba. Tada balsuojame. Išgirdome V. Ažuolą, išgirdome komitetą. Kas balsuoja už, palaiko V. Ažuolo pasiūlymą, kas balsuoja prieš ar susilaiko, tai, matyt, palaiko komiteto nuomonę.

Užsiregistravo 122, balsavo 120: už – 21, prieš – 57, susilaikė 42. Taigi pasiūlymui nepritarta.

Toliau buvo Seimo nario A. Pocius pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Prašom. Gerbiamas A. Pocius pristatys pasiūlymą.

A. POCIUS (TS-LKDF). Įstatymo įgyvendinimo eigoje išaiškėjo, kad poreikio tokiai išimčiai dėl Rusijos Federacijos piliečių nėra. Čia turima omenyje, kad Ribojamųjų priemonių įstatyme yra numatyta galimybė paskirti instituciją, tarpininkaujančią dėl prašymų išduoti leidimus laikinai gyventi Lietuvoje pateikimo per išorės paslaugų teikėjus tais atvejais, jei būtų poreikis į Lietuvą kviešti tam tikrų specialybių kai kurias kvalifikacijas turinčius darbuotojus. Tai čia yra, galima manyti, kad ši numatyta išimtis šiuo metu yra perteklinė, siūlytina iš viso ją išbraukti, tikslinant įstatyme numatytus ribojimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys siūlymą? Rankas pakeliame, jeigu palaikome. Šiuo atveju matau, kad įvairios frakcijos palaiko, tai turbūt bus, ir komitetas pritarė. Komiteto nuomonė. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, komitetas pritarė. Kaip pristatė ir pranešėjas, ta formuluotė nebeaktuali šiuo metu, ir Užsienio reikalų ministerijos rekomendacijoje siūloma šitą išbraukti. Komitetas pritarė, vienbalsiai pritarė kolegos Arvydo pasiūlytai pataisai.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pasiūlymo, nebent galime pritarti bendru sutarimu, jeigu niekas neprieštarauja? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame, bus aiškiau. Balsuojame dėl A. Pocius pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė.

Užsiregistravo 124, balsavo 119: už – 113, prieš – 1, susilaikė 5. Taigi pasiūlymai pritarta.

Toliau. Buvo Seimo narių Ž. Pavilionio, V. Mitalo, E. Gentvilo ir L. Savicko pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Pristatys gerbiamas Žygimantas. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Mes siūlome įvesti papildomą patikrą visiems Baltarusijos piliečiams, nes anksčiau mes tikrindavome tik tai tuos, kurie turėjo vizas. Dabar išbraukėme nuostatą dėl vizų, vadinasi, visi, kurie turi taip pat ir leidimą gyventi, bus patikrinami įdėmiai prie sienos. Taip pat siūlome išbraukti kitas nuostatas, kuriomis mes sulyginame baltarusius su Rusijos piliečiais, tą daro Maskva. Ilgalaikė mūsų politika yra atskirti tas tautas, kaip ir baltarusius nuo režimo.

Teisės departamentas yra pastebėjęs, kad tokie siūlymai, kuriuos mes taip pat su Teisės departamentu norime išbraukti, gali prieštarauti mūsų nacionalinei teisei, nes Tarptautinių sankcijų įstatyme yra aiškiai pasakyta: tokie siūlymai gali būti įvedami tik Vyriausybei žinant, tai atitinkamai ir Europos Sąjungos teisei tai gali prieštarauti. Visi tie dalykai, kuriuos mes braukiame, yra sprendžiami kitu įstatymu, tai yra Užsieniečių teisinės padėties įstatymu, nes žmonės, kurie pasisako už okupaciją ar šlovina V. Putiną, nėra tik baltarusiai. Visų kitų tautybių užsieniečiai, visiems jiems yra atimami leidimai, negalima susiaurinti iki vienos tautos. Siūlymas yra būtent dinti patikrų skaičių. Vadinas, visi, kurie kerta sieną, turi būti įdėmiai patikrinami, atsižvelgiant į tas grėsmes, kurios buvo ne kartą įvardintos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, dabar techninė mano pastaba. Viskas gerai dėl garsinės signalizacijos. Kai kas domisi, kas čia vyksta, gal reikia evakuotis – niekur nereikia evakuotis, tuoj bus išjungta. Techninė problema, tai nekreipkime dėmesio.

Dabar komiteto nuomonė, prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra pritarti. Mes manome, kad tai atliepia mūsų specialiųjų tarnybų informaciją apie Baltarusijos ir Rusijos piliečių keliamas grėsmes, ir ta papildoma patikra tikrai nepakenktų, tai todėl pritarėme pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys?

J. JARUTIS (LVŽSF). Už buvo 8, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Gerai. Matau, kad yra. Dėkui komitetui už nuomonę, jūs pristatėte. Nemačiau norinčių kalbėti, tai balsuojame gal vis tiek dėl pasiūlymo. Įstatymas sudėtingas, kad būtų aiškiau, apsispręskime balsuodami dėl šio pasiūlymo.

Užsiregistravo 127, balsavo 124: už – 103, prieš – 1, susilaikė 20. Taigi pasiūlymui pritarta.

Toliau buvo Seimo narių Ž. Pavilionio, V. Mitalo, E. Gentvilo, L. Savicko pasiūlymas ir, atkreipiu dėmesį, toks pats Seimo nario V. Mitalo pasiūlymas. (*Balsas salėje: „Ne, ne toks pats.“*) Ne toks pats. Gerai, einame, jeigu jums ne toks pats, tai apsvarstysime visus nuosekliai. Gerai. Dabar Seimo narių Ž. Pavilionio, V. Mitalo, E. Gentvilo, L. Savicko pasiūlymas. Prašom, teikėjai. Tada gerbiamas Žygimantas pristatys. Prašau, Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Minėjome, kad dar braukėme visas nuostatas, kurios yra sprendžiamos kituose įstatymuose, tai yra Užsieniečių teisinės padėties įstatyme, ir kurie galimai prieštarauja mūsų įstatymams ir Europos Sąjungos teisei bei sulygina Rusijos ir Baltarusijos piliečius, kas yra nepriimtina, nes 30 metų vykdėme skirtingą politiką, bandydami taip pat atskirti baltarusius nuo režimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys pasiūlymą? Įvairiose frakcijose, matyt, palaiymas yra. Ir tada komiteto nuomonė dėl šio pasiūlymo.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritari. Argumentai vis dėlto tokie: manome, kad Ribojamųjų priemonių įstatymas yra pritaikytas būtent toms dviem šalims ir čia netaikomos Užsieniečių teisinės padėties įstatymo nuostatos, tai ribojimas tik šitų dviejų šalių piliečiams. Manome, kad išskirti vieną šiuo atveju būtų netikslinga, todėl komitetas nepritarė. Balsavimo rezultatai: už pasiūlymą – 4, prieš – 6.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Už pasiūlymą kalba V. Mitalas. Prašau.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos, mes iš tikrųjų dar ir šį rytą gavome Teisės departamento pastabų, kad įstatymas komitete gana reikšmingai pasikeitė nuo to, ką Vyriausybė siūlė, ir yra labai tikslinga grįžti prie to, ką siūlė Vyriausybė, nes tai yra ne tikrai mūsų nacionaliniai teisės aktai, bet taip pat ir tarptautiniai teisės aktai, kurie yra su tuo susiję. Būtent dėl to šis pasiūlymas *in corpore*, ką mes esame užregistravę su kolegomis, iš esmės grąžina įstatymą į Vyriausybės pasiūlytą variantą, kur, taip, yra daroma diferenciacija tarp Rusijos ir Baltarusijos piliečių, nes mes tą diferenciaciją darome ir kitose politikos srityse, įskaitant užsienio politiką. Būtent dėl to aš kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Ažubalis. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tikriausiai šitos pataisos teikėjai užmiršo, kad mes savo oficialiuose dokumentuose ne kartą esame įvardinę Baltarusiją kaip dalyvaujančią agresijoje prieš Ukrainą,

lygiai taip pat kaip ir Rusiją. Todėl sąlygos, ribojamosios sąlygos, kurios yra taikomos Rusijos piliečiams, šiuo atveju, patinka mums ar ne, turėtų būti taikomos ir Baltarusijos piliečiams. O tai, ką jūs siūlote išbraukti, tai ši įstatymą, kolegos, daro bedantį. Aš taip pasakysiu. Žinoma, galima sugalvoti įvairiausių tikrinimo priemonių ir sakyti, kad jos yra efektyvios, bet mes puikiai žinome, kad tai yra priedanga. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami. Balsuojame dėl Seimo narių Ž. Pavilionio, V. Mitalo, E. Gentvilo, L. Savicko pasiūlymo.

Užsiregistravo 127, balsavo 124: už – 93, prieš – 9, susilaikė 22. Taigi pasiūlymui yra pritarta. Toliau. Buvo Seimo nario V. Mitalo pasiūlymas, kuris, jis teigė, šiek tiek kitoks. Prašau.

V. MITALAS (LF). Taip, gerbiamieji kolegos. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Čia gal komitetas padarė nedidelę klaidą, nes prieš tai siūlyme buvo kalbama apie išimtinai fizinius asmenis, o čia kalbama ir apie juridinius asmenis. Aš pasakysiu labai paprastą pavyzdį.

Yra pavyzdžių, kai užsienyje veikiančios įmonės, draugiškose valstybėse veikiančios įmonės, turi vieną iš naudos gavėjų, kuris yra Baltarusijos pilietis, su režimu neturi nieko bendro, gyvena ne Baltarusijoje, gal net ne Lietuvoje. Tačiau tokiu atveju, net jeigu jis turėtų 1 % juridinio asmens akcijų, jisai nebegalėtų, tas juridinis asmuo nebegalėtų įsigyti nekilnojamojo turto Lietuvoje. Dėl to, aš manau, Baltarusijos tiek fiziniai, tiek juridiniai asmenys turi būti to įstatymo atitinkamame straipsnyje. Kaip Seimas ką tik nubalsavo dėl fizinių asmenų, taip ir dėl juridinių asmenų, turi būti išbraukti. Dėl to kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš gal neturėčiau čia kištis, bet man atrodo, kad ir viename, ir kitame pasiūlyme kalbama „ir juridinių asmenų“. Tai kuo skiriasi? Gerai, tegu komiteto atstovas...

J. JARUTIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė tokia. Mes manome, kad prieš tai buvusiam kolegų pasiūlymui, kuriam komitetas nepritarė, bet Seimas pritarė, yra tapatus pasiūlymas, todėl komitete dėl šito kolegų V. Mitalo pasiūlymo net nebuvo balsuota.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Komiteto nuomonę išgirdome. Ar yra 29 palaikantys šį siūlymą? Turbūt įvairiose frakcijose yra, tai palaiko. Gerai.

Dabar dėl pasiūlymo už – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Na, prieštaraujantys tam siūlymui ir vėl sulygina režimą su baltarusių žmonėmis. Mes niekada nelyginome nei režimo, nei jiems padedančių kompanijų. Atsiminkime, kad pas mus dirba žmonės ir kompanijos, kurios padėjo revoliucijai, padėjo kovoti už tą laisvę. Ir mes dabar patys, kaip ir A. Lukašenkos režimas, norime panaikinti galimybę jiems čia veikti. Tai yra absurdas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasiūlymą – A. Ažubalis. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Aš manau, kad, girdėdami štai tokius mano kolegos Ž. Pavilionio žodžius, oligarchai, kurie remia A. Lukašenką, džiaugiasi, nes šioje pataisoje, kurią siūloma išbraukti, kalbama apie tuos asmenis, kurie neturi teisės Lietuvoje gyventi, tačiau per antrus ir trečius asmenis valdo turtą ir gali turėti galutinę naudą. Štai koks yra dalykas. Išėitų taip, kad mes labai griežtai kovojame prieš Rusijos oligarchus, remiančius V. Putiną, bet atleidžiame vadeles, atidarome duris Baltarusijos oligarchams. Pirmyn, vyrai!

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Gerbiami kolegos, apsisprendžiame balsuodami. Dėl V. Mitalo pasiūlymo dabar balsuojame.

Užsiregistravo 118, balsavo 116: už – 83, prieš – 9, susilaikė 24. Pasiūlymui pritarta.

Toliau buvo gerbiamo Seimo nario V. Ažuolo pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Gerbiamas V. Ažuolas pristatys mums jį.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pasiūlymo esmė labai paprasta, kad negalima segreguoti žmonių pagal tautybę ir kad jie galėtų įsigyti nekilnojamojo turto. Elementarus pavyzdys, kai atvyksta šeima – žmona ukrainietė, vyras rusas – ir negali netgi nekilnojamojo turto įsigyti. Na, ar tai reikėtų daryti? Tikrai nereikėtų. Na, nustokime užsiiminėti segregacija.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti. Noriu pabrėžti, kad mes nediskriminuojame žmonių pagal tautybę, bet čia yra kalbama apie pilietybę tų dviejų šalių, kurios dalyvavo agresijoje prieš Ukrainą. Ir tokie sprendimai komiteto yra priimti. (*Balsai salėje*) Nepritarti.

PIRMININKAS. Nepritarti – komiteto nuomonė. Gerai. Dabar prieš pasiūlymą... O! Buvo anksčiau, kažkas buvo, bet dabar nieko nėra. Tai apsispręsimė balsuodami dėl V. Ažuolo siūlymo, jam komitetas nepritarė. Balsuojame.

Užsiregistravo 127, balsavo 124: už – 21, prieš – 58, susilaikė 45. Taigi nepritarta siūlymui.

Toliau, gerbiami kolegos. Buvo Teisės departamento pasiūlymas, bet dėl jo mes apsispręsimė prie 4 straipsnio, ten jis turėtų būti dabar jau. Toliau buvo kitas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Tai gal pakomentuokite trumpai komiteto nuomonę.

J. JARUTIS (LVŽSF). Čia dėl 3 straipsnio 8 dalies?

PIRMININKAS. Taip.

J. JARUTIS (LVŽSF). Na, tiesiog Teisės departamentas argumentuoja, kad galimai prieštarauja, mūsų sprendimai prieštarauja įvairioms europinės teisės ir tarptautinėms normoms. Komiteto nuomone, manome, kad mūsų nacionalinis saugumas yra svarbesnis ir politinius sprendimus galima priimti Seime, todėl šiam Teisės departamento pasiūlymui komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju

J. JARUTIS (LVŽSF). Čia ir dėl visų kitų, susijusių su...

PIRMININKAS. Taip, toliau buvo Seimo narių Ž. Pavilionio, V. Mitalo, E. Gentvilo ir L. Savicko siūlymas. Bet gerbiamas R. Lopata per šoninį mikrofoną.

R. LOPATA (LSF). Dėl vedimo tvarkos. Aš tik norėčiau...

PIRMININKAS. Garsiau tik, jeigu galima.

R. LOPATA (LSF). Aš norėčiau, gerbiamas Jonai, kai jūs informuojate Seimą apie komiteto sprendimą, kad nurodytumėte, kokia balsų *lygsvara* buvo.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerai, sutinku su pastaba. Tai galiu.

PIRMININKAS. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Teisės departamento pasiūlymui nepritarė, nes už pasiūlymą balsavo 4, prieš – 4, lėmė pirmininko balsas.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Toliau buvo gerbiamų Seimo narių Ž. Pavilionio, V. Mitalo, E. Gentvilo, L. Savicko pasiūlymas. Gerbiamas Ž. Pavilionis pristatys tikriausiai. Palaukite. Gal komitetas pakomentuos, nes čia buvo nebalsuota, taip?

J. JARUTIS (LVŽSF). Komitetas nebalsavo, nes vakar ar užvakar Seimo posėdyje projektu keičiamo įstatymo 3 straipsnio 9 dalies tiesiog nebėra. Todėl Seimo narių pasiūlymas neaktualus.

PIRMININKAS. Taip, pasiūlymas yra neaktualus, nes projekte jo nėra. Taip?

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Toliau. Tada buvo kitas pasiūlymas, kuriam jau rimčiau... Tai kitas Ž. Pavilionio, V. Mitalo, E. Gentvilo, L. Savicko pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, nepritarė.

PIRMININKAS. Tada prašau, Žygimantai.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Pakartosiu: mes siūlome daryti baltarusių režimo ir baltarusių tautos atskyrimą. Visi panašaus pobūdžio siūlymai yra sprendžiami kitame įstatyme, tai yra Užsieniečių teisinės padėties įstatyme, nes mes negalime riboti nusikaltimų, tai yra drausti tiksliai baltarusiams ir rusams neigti okupacijas ar šlovinti V. Putiną. Visiems užsieniečiams: uzbekams, kubiečiams, kurie yra pas mus, tokie dalykai yra taikomi Užsieniečių teisinės padėties įstatyme. Visos sankcijos taip pat turi būti daromos Vyriausybei pritariant.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys? Matau, kad turbūt atsiras. Komiteto nuomonė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Argumentų turbūt nebeverta kartoti, tie patys. Tiesiog balsavimo rezultatai: už pasiūlymą – 3 prieš – 6, susilaikė 1. Todėl pasiūlymui nepritarta.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl pasiūlymo prieš – A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. Kolegos, tik norėčiau pasakyti, kad šis siūlymas eliminuoja ankstesnį NSGK pritarimą tam, kad tokios teorijos kaip litvinizmas ir kitos nebūtų, sakyčiau, propaguojamos be jokios Lietuvos valstybės reakcijos. Dabar štai šitie piliečiai, kurie pasirašė šitą teikimą, iš principo atima iš valstybės ginklą, kurį mes siūlome įteikti valstybei. Čia viskas labai paprasta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš atsisakau.

PIRMININKAS. Kolega, kadangi jūs teikėjas, tai jūs negalite. Tada premjerė I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Čia siūloma tokia labai labai keista taisyklė, tarsi tiek kartų, kiek parašyta, yra kažkokia specifinė rizika, mažiau kartų ar daugiau kartų – jau tarsi jos nėra arba ji yra. Man atrodo, kad visais atvejais turi būti vertinama konkreti rizika, susijusi su konkrečiu žmogumi, ir ne tik su Rusijos ir Baltarusijos piliečiais, kurie vyksta kažkokių reikalų į Rusiją ir Baltarusiją, bet taip pat ir su Lietuvos Respublikos piliečiais, kuriems jau trejus metus yra nerekomenduojama to daryti. Man atrodo, kad visi šitie kiekiniai apribojimai ir bandymai kažkaip sudėti į lentynas, visiškai ignoruojant konkrečią situaciją, yra neprasmingi. Vyriausybė jų nesiūlė ir siūlyčiau jų atsisakyti.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Balsuojame dėl Ž. Pavilionio, V. Mitalo, E. Gentvilo, L. Savicko pasiūlymo, kurį ką tik apsvarstėme.

Užsiregistravo 117, balsavo 115: už – 88, prieš – 8, susilaikė 19. Pasiūlymui yra pritarta.

Dabar gerbiama A. Širinskienė per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš tikrai neprašysiu pertraukos, nes įstatymas turi įsigalioti. Bet Konservatorių frakcijai tikrai siūlyčiau susitarti frakcijoje, kažkur užkulisiuose, nes kaip atrodo, kada pusė frakcijos agituoja už vieną, pusė frakcijos agituoja už kitą, ir tai yra valdančioji frakcija, kurioje nuomonės yra absoliučiai pasiskirsčiusios. Jūs supraskite, kokią žinią Lietuvos gyventojams jūs transliuojate. Jūs transliuojate, kad jūs patys taikomomis sankcijomis nesate užtikrinti ir vienas kitam priešinatės. Sakau, šiaip būtų kitas įstatymas, tikrai prašyčiau jūsų diskusijų pertraukos, bet atrodo apgailėtina.

PIRMININKAS. Dėkoju. Mes demonstruojame aukščiausią demokratijos ir debatų kultūrą.

Gerbiamas A. Petrošius per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš taip pat norėjau atkreipti dėmesį, kad mūsų frakcijoje yra gerbiama nuomonių įvairovė, demokratiniai procesai ir diskusijos. Kur kas keisčiau atrodo tos politinės jėgos, kuriose tos nuomonės įvairovės būti negali ir tos sklaidos nėra.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Apsikeitėme replikomis, visi pažvalėjome. Dabar galime dirbti toliau prie įstatymo.

Dabar toliau. Buvo dar vienas pasiūlymas tų pačių Seimo narių: Ž. Pavilionio, V. Mitalo, E. Gentvilo, L. Savicko. Dabar jau suteikiu žodį Ž. Pavilioniui, kuris pristatys siūlymą.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Vėlgi, tie apribojimai, kurie yra pasiūlyti ir kuriuos mes siūlome išbraukti, visi jie yra sprendžiami įstatymu „Dėl užsieniečių teisinės padėties“. Jie turi būti daromi su Vyriausybės žinia, kad mes galėtume atitinkamai juos taikyti. Vėlgi, negalima bausti visos tautos ir sutapatinti jos su režimu. Mes to nedarėme 30 metų jokiose kadencijose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys? Matau, kad bus, įvairiose salės vietose kyla rankos. Tada komiteto nuomonė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritari. Pasikartosiu. Komitetas atsižvelgė į specialiųjų tarnybų grėsmių pristatymą, kuriame šitos dvi ne tautos, o pilietybės, tos valstybės, yra grėsmė ne tik Ukrainai, bet ir Lietuvos nacionaliniam saugumui, todėl tokiems pasiūlymams komitetas nepritarė. Balsavimo rezultatai: už pasiūlymą balsavo 2, prieš – 7, susilaikė 1. Pasiūlymui nepritarta.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar tada niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl pasiūlymo. Paskui replikos. Balsuojame dėl Ž. Pavilionio ir kitų pasiūlymo.

Užsiregistravo 123, balsavo 120: už – 89, prieš – 8, susilaikė 23. Taigi, pasiūlymui yra pritarta. Dabar kantriai išlaukęs gerbiamas A. Mazuronis per centrinį mikrofoną.

A. MAZURONIS (DPF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tikrai būčiau nešnekėjęs, jeigu A. Petrošius nebūtų pasakęs ditirambų demokratiniam procesui ir nuomonių įvairovei jūsų frakcijoje, kaip suprantu. Gerbiamas Audriau, priminkite man, kas nutiko jūsų Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui, kai jis toje demokratijos šventėje frakcijos viduje palaikė pridėtinės vertės mokesčio lengvatą maitinimo įstaigoms? Kur jis dabar su jūsų demokratiniais procesais ir nuomonių įvairove?

PIRMININKAS. Dėkoju. Mes galėtume daug politinių herojų vieni kitiems priminti ir paklausti, kur jie dabar yra, bet nedarykime to. (*Šurmulyš salėje*)

Gerbiame kolegos, dabar apsisprendėme dėl šio pasiūlymo. Kitas pasiūlymas buvo kitų Seimo narių: A. Ažubalio ir V. Rakučio. Tai A. Ažubalis turbūt pristatys? Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos. Aš šitą pasiūlymą atsiimu, nes tikiuosi, kad dėl šito paties klausimo yra NSGK pasiūlymas. (*Balsai salėje*) Jeigu nėra... Aš noriu pasitikslinti. Yra? (*Balsai salėje*) Nėra. Tada siūlau balsuoti už jį ir pasakysiu, paaiškinsiu.

Kolegos, tai yra beveik tas pats siūlymas, kuris riboja daugiau negu tris kartus... Daugiau negu vieną kartą per tris kalendorinius mėnesius vykimą į Rusijos Federaciją ir Baltarusijos Respubliką, išskyrus atvejus, kai į minėtas valstybes buvo vykstama dėl nuo Rusijos Federacijos ar Baltarusijos Respublikos piliečio nepriklausančių objektyvių priežasčių. Kas yra „nepriklausančios objektyvios priežastys“: liga, dar kokia nors nelaimė, vairuotojus, tarp kitko, kurie turi profesiją, čia irgi apima, kaip ir ekipažų narius lygiai taip pat apima. Žodžiu, tai yra plati išlyga, kuri netrukdytų mūsų verslui, tačiau tuo pačiu ribotą dažną vykimą į Baltarusiją, kuris kelia grėsmę nacionaliniam saugumui ir padeda Baltarusijos specialiosioms tarnyboms įtvirtinti savo agentūrinius tinklus Lietuvoje ir kitose NATO valstybėse. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šį pasiūlymą? (*Šurmulyš salėje*) Pabalsuokime. Nematau. Ar yra 29 Seimo nariai tik dėl šito? Parodykime valią. Ar yra politinė valia svarstyti? 29 Seimo nariai. (*Šurmulyš salėje*) Yra tik 22, tai pasiūlymo, deja, nesvarstome – neužtenka.

Toliau buvo Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas nepritarė, tai gal trumpą komentarą nuo komiteto.

J. JARUTIS (LVŽSF). Teisės departamentas argumentuoja, kad leidimų gyventi atėmimo ir išdavimo klausimus sprendžia įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“. Komiteto nuomone, čia yra specialusis įstatymas, kurį aš ne kartą minėjau, – Ribojamųjų priemonių dėl karo Ukrainoje padėties. Vadovaudamiesi tais argumentais, mes nepritarėme Teisės departamento pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Buvo dar kitas pasiūlymas, kuriam...

J. JARUTIS (LVŽSF). Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 1, susilaikė 3. Lėmė pirmininko balsas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Buvo kitas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat nepritarė, ir dar vienas, kuriam pritarė. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Tie patys argumentai dėl nepritarimo. Už balsavo 3, prieš – 5, susilaikiusių nebuvo. O kitam pasiūlymui buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ir tą, kuriam pritarta, jau pristatėte, ar ne?

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Toliau buvo komiteto pasiūlymas. (*Balsas salėje*) Kolegos, man atrodo, šitas gali tapti neaktualus dėl mūsų anksčiau priimtų...

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, taip.

PIRMININKAS. Taip, šitas neaktualus, dėl jo nereikia spręsti, nes Seimas apsisprendė, kai balsavo dėl kitų siūlymų. Viskas. Ar galime 1 straipsnį su visais siūlymais priimti bendru sutarimu? Dėkoju.

2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio buvo Seimo narių V. Pranckiečio, K. Starkevičiaus, Ž. Pavilionio, A. Pociaus, J. Gudausko pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Kas pristatytų? V. Pranckiečio aš nematau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Čia yra datos pakoregavimas, techninis dalykas.

PIRMININKAS. K. Starkevičius kalba telefonu. Gal Ž. Pavilionis, jeigu seka? Ai, gerbiamas Viktorai Pranckiet, mes priėjome prie jūsų ir Seimo narių grupės siūlymo dėl 2 straipsnio. Pristatykite trumpai. Dėl datos.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Labai paprastas siūlymas. Vietoj liepos 1 dienos įrašėme birželio 3 dieną. Kitaip sakant, niekas nerado priežasties, kodėl rusiškų grūdų prekybos stabdymas buvo nukeltas 1 mėnesiu vėliau. Mes tiesiog paankstinome datą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Pritarta iš dalies. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ar teikėjus tenkina pritarimas iš dalies? Tenkina. Jeigu tenkina, tuomet nereikia balsuoti. Gal galime bendru sutarimu?

J. JARUTIS (LVŽSF). Viena diena čia skiriasi, pataisysime.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pagal komiteto redakciją? Galime. Dėkoju. Toliau Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Anksčiau nebalsavome, atkeliavo į šitą vietą. Prašom pristatyti.

J. JARUTIS (LVŽSF). Pritarti po Teisės departamento paaiškinimo dėl nekilnojamojo turto įsigijimo sandorių užbaigimo. Galėtų užbaigti iki Ribojamųjų priemonių įstatymo įsigaliojimo pradėtas tam tikras procedūras. Komitetas atsižvelgė į Teisės departamento pastabas ir pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime 2 straipsniui su minėtais siūlymais...

J. JARUTIS (LVŽSF). Tiesa, dar turiu pasakyti, kad už balsavo 7, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Džiugu. Ar Seimas gali bendru sutarimu pritarti 2 straipsniui su šiais siūlymais? Dėkoju.

Toliau 3 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio buvo siūlymų. Svarstysime. Pirmiausia Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Trumpai pakomentuokite.

J. JARUTIS (LVŽSF). Čia techninis patikslinimas – žodžio įrašymas.

PIRMININKAS. Techninis, čia visi balsavo už, tai turbūt...

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, vienbalsiai.

PIRMININKAS. Viskas aišku. Toliau buvo Seimo narių V. Pranckiečio... Mes jau dėl jo apsisprendėme.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, taip.

PIRMININKAS. Taip pat bendru sutarimu Seimas už tą pačią redakciją. Gerai, dėkoju. Čia buvo dar vienas Teisės departamento ilgas siūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Jei pranešėjas norėtų, gali pakomentuoti, jei ne, tai...

J. JARUTIS (LVŽSF). Argumentai tie patys. Balsavimo rezultatai: už Teisės departamento pasiūlymą – 3, prieš – 4, susilaikė 1. Nepritarta.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar 4 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėkui gerbiama pranešėjui J. Jaručiui. Ačiū už darbą.

Dabar dėl viso už – gerbiamas E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mielie bičiuliai, mes svarstome įstatymą, kuris įrėmina ne tik mūsų valstybės nuo 1918 metų, bet ir LDK laikų istorinius įsipareigojimus. Nepaisydami to, kad baltarusių tauta buvo palaužta tiek carinio, tiek sovietinio režimo, mes turime istorinius sukilimus, turime bendrą Gegužės trečiosios konstituciją (ji iš dalies priklauso ir baltarusių tautai, ir jos teritorijai) ir mūsų bandymą rungtyniauti su Maskva, neleidžiant jiems įvesti iki galo *ruskij mir*. Mes palaikome, iš esmės palaikome ir suteikiame baltarusių išrinktai prezidentei S. Cichanouskajai bazę, mūsų drąsieji saugumo vyrai saugo ją. Aš manau, kad šis straipsnis atitinka visą tą mano minėtą istorinę dvasią ir mūsų įsipareigojimus. Mes turėtume prašyti baltarusių, kad jie pasisakytų Lietuvoje prieš lietuvių mokyklų uždarymą, kuris įvyko tiesiog nusikaltėliškai prieš metus. Praėjo tik metai, kai buvo uždarytos lietuvių mokyklos istorinėse Lietuvos, lietuvių teritorijose, ir lenkų mokyklos buvo uždarytos, įvesta stalininė cenzūra. Mes šitų promaskvietiškų priemonių nesulyginame su visa baltarusių tauta ir jos dar viltingesne negu Rusijoje kova prieš totalitarinį režimą, turbūt ir su baltarusių tautos, piliečių visuotiniu pasipriešinimu karui prieš brolišką Ukrainos tautą. Šis įstatymas atitinka tą dvasią, kuri susijusi su mūsų įsipareigojimus ir su artėjančia Gegužės trečiosios konstitucijos dvasia. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). „Kaip gyveni?“ – „Kaip žydas prie nacių.“ Taip atsako rusai ir baltarusiai, gyvenantys Lietuvoje. Jie taip jaučiasi. Ir kolega, kuris ką tik pasisakė už, tą patį modelį taiko rusams ir baltarusiams, gyvenantiems Lietuvoje. Tai kiek galima žemai nusiristi? Ar žmogus kaltas ir tampa įtariamuoju ar nusikaltėliu vien dėl to, kad kaimynas yra rusas ar baltarusis? Turbūt

ne. Tai gal sustokime, gal nebesityčiojime? Gal netaikykime tų pačių priemonių, kurios buvo taikomos per karą? Bet turbūt nieko nepadarysi, dalis tautos visada būna užzombinta. Taip pat ir dalis politikų, kurie taiko tuos pačius metodus, tais pačiais metodais tyčiojosi iš skiepytų ir neskiepytų, taikė segregaciją ir tą tradiciją tęsia toliau. Labai gerai, kad dabar pasirodys, kas yra kas, tie balsavimai išlieka ir žinosime, kas yra kas. Tad tie, kurie norite eiti tuo keliu, eikite ir kartokite istorijos klaidas. Už tokius įstatymus tikrai reikia balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau už kalbės gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Iš pradžių aš noriu atsakyti, nes stovėjau prie šoninio mikrofono, į tas patyčias, kurios čia eina iš A. Širinskienės ar kitų. Didelėje partijoje, aišku, yra skirtingų nuomonių, tai natūralu. Net ir šeimoje, net ir tos pačios A. Širinskienės šeimoje, aš įsivaizduoju, vienas nori eiti į kiną, kitas nori tik *teliką* žiūrėti, vienam norisi vaikų, kitam nesinori, vienas nori rožės auginti, kitas nenori. Dar daugiau – jeigu pažiūrėsi į jos disertaciją, tai vienam šiaušiasis plaukai nuo tokių idėjų, kokias ji rašo, o kitiems atrodo, kad tai mokslinis darbas. Taip, tai čia visaip gali būti.

O dabar apie įstatymą. Įstatymas yra laikinas. Jis apibrėžia ribojamąsias priemones, kurios galios kai kuriems užsieniečiams. Apibrėžia tai, kad žemės ūkio produktai iš tų šalių nebūtų vežami. Tas yra aktualu ūkininkams ir mūsų rinkai. Panaikinami leidimai, leidžiame panaikinti leidimus gyventi Lietuvoje žmonėms, kurie skleidžia melą apie Lietuvą, apie Lietuvos interesus, kurių tokia propaganda prieštarauja Lietuvos geopolitikai. Stabdoma taip pat Rusijos ir Baltarusijos piliečiams teisė įsigyti žemę, nekilnojamąjį turtą ir panašiai. Tai čia tas laikinas įstatymas reikalingas. Kai kurie kolegos norėjo, kad būtų griežtesnės priemonės, bet tos griežtesnės priemonės irgi ateis, kai mes svarstysime įstatymą dėl laikinųjų leidimų išdavimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną gerbiamas E. Zingeris. Prašau.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, jūs ką tik vartojote žodžius tam, kad pakeltumėte lietuvišką dugną rinkimų metu ir naudoti jį rinkimams... Man labai liūdna, kad po visų pataisų, kurios šį įstatymą suminkštino ir parodė mūsų atskirą požiūrį į baltarusius, jūs vartojate tokius žodžius, kurie šitam Seimui yra visiškai netinkami ir meluoja apie šio Seimo veidą tarptautinėje plotmėje. Man labai norėtųsi prisiminti, ką reiškia Antrasis pasaulinis karas, ir prisiminti tuos, kurie žuvo. Mes ką tik minėjome tų žuvusiųjų atminimą šioje salėje. Jūs gal prie ambasadorių pasakykite tuos žodžius, kad būtų galutinai aiškus jūsų požiūris į pasaulį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų, kalbant apie šį įstatymų paketą, jis yra nesubalansuotas ir neprisidės prie to, kad Lietuva ir jos visuomenė būtų saugesnė. Akivaizdu, kad jeigu nori valstybė būti saugi, visų pirma valstybėje visa visuomenė turi būti konsoliduota ir vieninga. Negalime skirtingai vertinti ir traktuoti skirtingų tautybių žmonių, negalime paversti Lietuvoje gyvenančių baltarusių, rusų, lenkų ar kitų tautybių žmonių antrarūšiais piliečiais arba antrarūšiais žmonėmis vien dėl to, kad jie gyvena čia, Lietuvoje, ir nori aplankyti savo sergančią mamą ar sergančią močiutę. Tai yra nežmogiška, tai yra nacistiniams režimams būdingi sprendimai, kurių Lietuvoje neturėtų būti. Aš kviečiu visus balsuoti prieš, nes toks sprendimas, koks yra dabar, akivaizdu, prisidės prie mūsų valstybės visuomenės suskaldymo, prie žmonių nepasitikėjimo vieni kitais, prie tų žmonių, kurie nepalaiko tokios mūsų valstybės politikos, pavertimo Lietuvos priešininkais ar priešais, o to mes taip pat neturėtume norėti. Akivaizdu, kad jeigu laikytumės B. Buzano saugumo politikos doktrinos, mes neturėtume teisės taip elgtis tokiais sudėtingais ir pavojingais laikais, o pas mus daroma Lietuvoje, deja, viskas priešingai – yra pasiduodama kažkokioms keistoms isterinėms nuotaikoms ir priimami tokie sprendimai, kurie kelia grėsmę skaldyti mūsų valstybę, supriešinti žmones vienus su kitais, ir tai yra klaidingi sprendimai. Tikrai išgirskite tai, ką aš sakau: tai niekaip neprisidės prie mūsų valstybės saugumo pagerinimo. Balsuokite prieš. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas L. Savickas. Prašau.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, na, pripažinkime, reikėjo jau anksčiau pamatyti tą daugumos valią Seimo posėdžių salėje. Akivaizdu, kad nereikėjo

tikriausiai čia dar kartelį šiandien beveik gerą pusvalandį diskutuoti ir dar kartelį siųsti tikrai, na, tokio neraminančio signalo tiems Baltarusijos piliečiams, kurie atvyko čia, kurie gyvena čia, Lietuvoje, kurie steigia savo verslus, dirba čia, kuria vertę, kad jiems nereikėtų blaškytis. Vis dėlto kokia yra ta mūsų valia – ar vis dėlto mes norime užtikrinti visus savo nacionalinio saugumo interesus, bet matyti juos čia veikiančius ir gyvenančius, ar vis dėlto juos norime pastūmėti kraustyti į Lenkiją ar kitą valstybę, kur tokie klausimai nėra reguliariai keliami ir dėl jų nėra tokioje didelėje salėje nuolat diskutuojama? Džiaugiuosi, kad vis dėlto pavyko bendromis pastangomis pakeisti antrą kartą iš eilės šią savaitę Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto sprendimus ir suformuoti daugumą, kuri siunčia aiškų signalą – skirtumą brėžia tarp Rusijos piliečių ir Baltarusijos piliečių ir tai įtvirtina šiuo įstatymu, kuris, tikiuosi, artimiausio balsavimo metu bus priimtas. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis už kalbės gerbiamas T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, labai džiaugiuosi išmintingu Seimo sprendimu automatiškai nepaskelbti visų leidimų turinčių užsieniečių, Rusijos, Baltarusijos piliečių, grėsme Lietuvai. Daugelis tų žmonių gyvena ilgus metus Lietuvoje, moka mokesčius, dirba ir visi jie nepalaiko jų šalyse įsigalėjusios diktatūros. Tose situacijose, kai yra grėsmė keliančių žmonių, galioja šio įstatymo, kurį mes priversti vis dar pratęsti, apribojimai. Tada, kai Ukraina atgaus visas savo žemes, kai nebebus karo, mes turbūt būsim visi laimingi panaikinti šituos ribojimus ir grįžti prie to normalumo. Niekas nesidžiaugia įvesdamas bet kokią žmogaus teisių apribojimą, tačiau tai, kas čia buvo siūloma – uždrausti keliones, tikrai peržengė visas ribas ir mes vaikščiojome labai plonu ledu. Gera, kad to sprendimo nepriėmėme, gerai, kad sutelkėme savo dėmesį, kaip galima realiomis priemonėmis apsaugoti visų pirma Ukrainą, apsaugoti mūsų visų laisvę ir kaip galima padėti Baltarusijos, Rusijos visuomenei atsikratyti diktatorių, pakeisti režimą į demokratinį. Mes į tai investavome daugybę savo laiko, pastangų per šiuos 30 metų. Tikrai turime tęsti tą darbą ir galiausiai tą tikslą pasieksime. Tuo mes ir skiriamės nuo tų režimų, kad Seime galime priimti kitą sprendimą, negu tarsi diktuoja baimės nuotaika. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Gerbiami kolegos, prieš balsavimą turiu dar ką pasakyti. Padarėme nedidelę techninę klaidą. Dabar pasitarėme su komitetu ir su Sekretoriatu. Tik informuoju: dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto pranešėjas pasakė, kad komitetas jam pritarė, ir mes taip palikome. Iš tikrųjų jis tampa neaktualus dėl to, kad mes apsisprendėme dėl Seimo narių pasiūlymų ne taip, kaip komitetas. Tiesiog pasakau, kad žinotumėte, kad būtų sugrąžinta teisybė. Tam Teisės departamento pasiūlymui... mes jo tiesiog ne... išbraukiame jį, nes jis neaktualus. Tiek žinių.

Dabar galime balsuoti dėl viso Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projekto Nr. XIVP-3461(3). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 119: už – 109, prieš – 2, susilaikė 8. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*) Su tuo visus sveikinu.

Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas J. Razma.

Replika per šoninį mikrofoną – A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. Kolegos, jūs atmetėte ekspertizę, atmetėte specialiųjų tarnybų žinojimą ir pasijutote viešpačiais rizikuodami nacionaliniu saugumu. Tai tikrai yra nepateisinama ir, sakyčiau, tikrai neprideda garbės jums. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Posėdis tęsiamas. Viskas gerai. Keistas ponios Ritos klausimas. Dabar aš prašysiu sutarti dėl kelių dalykų.

Pirmas dalykas. Šiek tiek pratęsiame balsavimo intervalą, kad dar galėtume priimti tuos projektus, kurie yra priėmimo stadijos. Projektų paketą – 1-13 klausimą – Užimtumo įstatymo ir lydimųjų svarstymo stadiją siūlyčiau nukelti jau po tos laisvos savaitės. O kelis priėmimus mes čia greitai galbūt galėsime atlikti. Vyriausybės pusvalandis tokiu atveju būtų šiek tiek vėliau.

12.29 val.

Turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-3435(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo projektas. Priėmimas. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Aš tik prašysiu komiteto įgaliotą atstovą ateiti ir informuoti apie Teisės departamento pastabas – priimtas, nepriimtas. Tai padarys M. Lingė. Jūs iš eilės visus straipsnius, dėl kurių yra pastabų, pereikite ir paminėkite.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš taupysiu laiką. Tiesiog komitetas iš esmės visoms Teisės departamento pastaboms yra pritaręs. Mes bendru sutarimu pritarėme. Kadangi yra nemažai tų Teisės departamento pastabų, bendras jų principas yra, nes atsirado naujas įstatymo projektas – Rūmų įstatymo projektas ir reikėjo derinti nuostatas su anksčiau Vyriausybės pateiktu įstatymo projektu, visu paketu privalomojo turto vertinimo, lydimuoju ir pagrindiniu. Tie pataisymai iš esmės visi yra techniniai ir visiems buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl Teisės departamento pastabų, žinia, mes nieko čia negalime balsuoti. Komitetas, kaip minėta, iš esmės beveik visoms pritarė, kai kurioms – iš dalies. Jūs suvestiniame projekte visa tai matote.

Dabar apsispręsimė dėl viso projekto. Turbūt niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. (*Balsai salėje*) Iš viso yra 24 straipsniai. Balsuosime dėl viso įstatymo projekto.

Motyvai. E. Gentvilas – už. (*Balsai salėje*) Nėra salėje. A. Stončaitis – prieš.

A. STONČAITIS (DFVL). Mieli kolegos, iš tikrųjų paskutiniu metu yra pateiktas jau ne pirmas projektas, kai sprendimų priėmimą, organizavimą ištisų sričių, teisinį reguliavimą mes tiesiog deleguojame tų sričių savivaldai. Matyt, iš tikrųjų pasitikėti savivalda reikia, taip pat ir tų sričių savivalda, tačiau kartu reikia numatyti ir tas problemas, kurios gali kilti, kad galėtume atitinkamai reaguoti.

Jei kalbame apie šį projektą, priminsiu, kad vakar Seimo Antikorupcijos komisijoje mes nagrinėjome gana plačiai bankroto procedūras ir tas problemas, kurias mes šiandien matome. O ten problemų yra labai gilių, jos kartojasi daugybę metų. Tarp jų viena problema, kurią tikrai reikia spręsti, tai yra turto vertinimo problema bankroto procedūrų metu. Buvo išsakyta ir įstaigų, organizacijų kritinių pastabų būtent dėl savivaldos, tačiau aš visgi linkęs tikėti, kad savivalda tų sričių, tarp jų – ir šiandien aptariamą, na, jos yra linkusios tinkamai organizuoti savo asociacijos narių veiklą, tinkamai įsigilinti, tinkamai teikti siūlymus ir užtikrinti, kad veikla būtų skaidri, suprantama, legitiimi. Vis dėlto aš su tomis pastabomis siūlau pritarti projektui.

PIRMININKAS. Gerai. Nors užsirašėte nepritarti, bet iš esmės pritariate. Dabar balsuosime, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 79: už – 70, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.34 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8 ir 59² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3006(2) (priėmimas)

Farmacijos įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3006(2). Vėl prašysiu komiteto atstovą trumpai informuoti apie Teisės departamento pastabas. A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, svarstymo stadija komite te šiek tiek užtruko, nes buvo kelios Teisės departamento pastabos ir reikėjo kai kuriuos terminus suderinti su Lietuvių kalbos komisija. Tas yra padaryta. Teisės departamento trims pastaboms pritarta bendru sutarimu iš dalies, vienai pritarta bendru sutarimu irgi, todėl įstatymo projektas parengtas, mano manymu, gerai. Labai prašau jūsų pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkui. A. Skardžius dėl vedimo tvarkos.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš žvelgiu į laikrodį, gal mano laikrodis kaip nors ne taip rodo – 12 val. 30 min.

PIRMININKAS. Gal jūs negirdėjote, aš informavau, kad pratęsiu balsavimo intervalą ir nukeliame Vyriausybės pusvalandį, tai visi...

A. SKARDŽIUS (MSNG). Kaip galima Vyriausybės pusvalandį nukelti? Aš suprantu, valandą galima nukelti, o pusvalandį?

PIRMININKAS. Kaip valandą galima nukelti, taip ir pusvalandį, kaip ir atskirų projektų svarstymo laiką.

Kolegos, dėl motyvų niekas nepageidauja kalbėti. Balsuojame, ar priimame Farmacijos įstatymo pataisų projektą. (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 77: už – 75, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

K. Mažeika. Replika ar dėl vedimo tvarkos?

K. MAŽEIKI (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Tikrai prašom gerbti ne tik darbotvarkę, ne tik Seimo narius, bet ir ministrus, kurie čia laukia. Jei jūs atidedate valandai ar dar kiek valandų, tai galbūt darykime pertrauką, atlikime darbotvarkės... Būtent 12 val. 30 min. buvo numatyta, kad bus Vyriausybės pusvalandis, ir paskui tęskime darbotvarkę, gal būtų logiška.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, o jeigu apskritai mažiau kalbėtumėte per šoninius mikrofonus, tai beveik laiku spėtume. (*Balsas salėje: „Galiu paprašyti pertraukos dėl penkių klausimų, ir bus laiku.“*) Jūsų teisė prašyti pertraukos. Bet liko tik du projektai ir priėmimai, kurie, man atrodo, nesukels daug diskusijų. Ministrams tikrai ne problema luktelti kelias minutes.

12.36 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3425(2) (priėmimas)

Bibliotekų įstatymo pataisų projektas. Jokių pastabų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių, apsisprendžiame dėl viso projekto. Motyvai už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Pritariu ir atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. Gerai. Tada galime balsuoti, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85: už – 85, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.38 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 5, 15, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72¹, 75³, 76², 80, 81, 82¹, 90 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3414(2) (priėmimas)

Ir liko paskutinis dviejų įstatymų projektų paketas. Pirmiausia – Mokslo ir studijų įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3414(2). Kviečiu A. Norkienę pasakyti, kaip komitetas apsisprendė dėl Teisės departamento pastabų.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Komitetas trečiadienio posėdyje pritarė visoms pastaboms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Seimo narių pasiūlymų, regis, čia nėra. 19 straipsnių. Dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Apsispręsimė dėl viso įstatymo. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91: už – 91, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.39 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3415(2) (priėmimas)

Lydimasis Mokslo ir studijų įstatymo pataisų projektas. Jame vienas straipsnis, tai iš karto galime apsispręsti dėl viso projekto. Nėra pageidaujančių pasisakyti dėl motyvų. Balsuosime ir priimsime šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89: už – 89, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kaip minėjau, Užimtumo įstatymo svarstymą ir jo lydimųjų svarstymą nukeliame į kitą savaitę.

12.39 val.

Vyriausybės valanda

Ir tada Vyriausybės pusvalandis. Pirmasis klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Lotynai turėjo tokį posakį „Si vis pacem, para bellum“ – nori taikos, ruoškis karui. Noriu paklausti krašto apsaugos ministro: žiūrėkite, yra toks terminas „minkštoji galia“. Mes žinome, kad ta mūsų minkštoji galia tikrai labai jau silpna yra: iš dešimties jaunuolių, kurie šaukiami į kariuomenę, tik tai trys tinkami jai. Tai dėl tų 4 %, kur jūs dabar visi agituojate pasirašyti, ar ten numatyta šitą minkštąją galią stiprinti? Ir kiek numatyta? Ir kas ruošiasi tą darbą atlikti? Dabar aš visiškai to nematau. Kai jūs teikėte savo Sveikatos programą, žadėjote, kad labai daug padirbėsite. Absoliučiai nieko nepadaryta. Yra dar blogiau negu pradžioje. Tai ką žadame padaryti iš tų 4 % mūsų jaunimo sveikatos labui? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Dainiau, jeigu jūs balsuosite už 4 % gynybai, aš tikrai pasistengsiu, kad mes viską padarytume ir kad ten atsirastų konkrečios priemonės. Kalbant rimtai, tai ta šaukimo problema susijusi su sveikatos kartele. Tai yra kompleksinis klausimas, tai yra ne tik mūsų jaunų žmonių sveikatos būklė (tai, aišku, irgi yra bėda, sutinku), bet problema yra susijusi ir su pačia kartele.

Žvilgtelėjus į kai kurias valstybes, tokias kaip Izraelis, ten šaukimo medicinos kartelė yra labai žema arba jos išvis nėra. Ten į kariuomenę eina visi, įvairiausių sveikatos būklių, nes kariuomenė jiems irgi randa vietą. Jeigu tu, pavyzdžiui, nesi pajėgus labai koviškai veikti, tada randa vietą logistikos kokiam nors dalinyje. Sprendžia būtent taip, profiliuoja žmones pagal jų galimybes.

Mes pradėjome tai daryti dabar. Mes turime dabar tokią sveikatos kartelės peržiūrą. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas A. Pocius greitu laiku inicijuos posėdį, kur mes susėsime visi kartu ir pažiūrėsime, ką galima padaryti ir šita kryptimi, kad nebūtų manipulavimo, kad nebūtų pernelyg daug išimčių. Yra didelių problemų, susijusių, pavyzdžiui, su tam tikra psichologine būkle, ar ne? Kai iš esmės niekad e. sveikatoje nebuvo jokių problemų, o po to jis ateina ir parodo, kad jis tiesiog kažkaip psichologiškai negali tarnauti kariuomenėje. Kartais atrodo, tai ne visada yra tiesa.

Mes užsiimsime šitais dalykais. Aš, aišku, greitų rezultatų... na, norėčiau jų pažadėti, bet mes tikrai stengsimės, pažiūrėsime, kaip tai išsidėstys. Bet jūsų klausimo kryptis turbūt ne tik kartelė, kaip mes dirbame su sveikata? Čia, be abejo, daugiau yra sveikatos apsaugos laukas.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Nežinau, tiesą pasakius, kas čia galės atsakyti man į klausimą, kadangi nematau, nei premjerė dalyvauja, nei sveikatos apsaugos ministras.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Premjerei atostogos.

A. STONČAITIS (DFVL). Galbūt A. Veryga, bet kadangi atsisako, aš manau, kad galbūt čia galėtų pagelbėti ir vidaus reikalų ministrė, nes klausimas šiek tiek bus susijęs.

O klausimas susijęs su pacientų pavėžėjimo paslauga. Yra parengtas projektas, kuris kaip nepasiekė netgi šakinių profsajungų derinimo, kuriuo numatoma, kad nuo liepos 1 dienos pacientų pavėžėjimas ne tik į medicinos įstaigas procedūroms, planinėms procedūroms, operacijoms ir taip toliau, tačiau ir jų gabenimas visą parą atgal į gyvenamąsias vietas, taip pat ir į nutilus kaimo vietas, grąžinant sunkių ligonių užnešimas į 5, 7 ar kurį aukštą ir taip toliau, yra numatyta tai permesti ant greitosios medicinos pagalbos pečių tam visiškai nepasirengus.

Mano klausimas ir mūsų frakcijos nuogaštavimas, ar iš tikrųjų yra pasirengta šitai svarbiai funkcijai? Matyt, kad ne. Mes galime neturėti ir šitos funkcijos užtikrinimo, ir lygiai taip pat turėti nepakankamą labai svarbią ir šiandieną pertvarkomą greitosios medicinos pagalbos funkciją. Ir ten nebus, ir čia nebus. Aš suprantu, kad vidaus reikalų ministrė netiesiogiai čia, bet supraskime, tam tikras sąlytis yra, nes šiandien yra prašoma tiems ligoniams pagelbėti ir vadinamųjų gaisrininkų (ugniagesių gelbėtojų) ir galbūt kaimynų, ir dar ko nors. Visiškai necivilizuota, bet permesti greitajai medicinos pagalbai yra trumparegiška ir neteisinga.

PIRMININKAS. Jūs vietoje 1 minutės šnekėjote 2 minutes.

A. STONČAITIS (DFVL). Labai atsiprašau, pirmininke, retai kalbu. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Nėra išimčių.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš vis dėlto norėčiau palaukti savo kolegų, kurie tiesiogiai kuruoja šitą klausimą. Kaip jūs suprantate, aš neturiu tokių įgaliojimų dabar atsakyti, kokie yra sprendimai ir koks yra planas. Na, nebent jūs tikėtumėtės, kad teisėsaugos institucijos atliktų šią funkciją, bet, manau, tai būtų nelabai tinkamas pasiūlymas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kadangi nėra sveikatos apsaugos ministro, perduosime ir atsakys raštu. Ačiū.

PIRMININKAS. K. Vilkauskas klausia.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas gerbiama aplinkos ministrui. Gerbiamas ministre, mane pasiekė žinios iš miškininkų ir iš Miškininkų asociacijos, kad tyliai, ramiai ruošiamasi urėdijų pertvarkai jas stambinant ir Valstybinių miškų urėdiją paverčiant akcine bendrove. Ar galite patvirtinti (ar paneigti) šią gautą mano informaciją? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Su džiaugsmu galiu patvirtinti. Tai ir jūsų buvusio gerbiamo premjero S. Skvernelio planas visas... (*Balsas salėje*) Anoje kadencijoje ten blaškėtės ilgai. Buvo tikslas visas valstybines įmones paversti akcinėmis bendrovėmis. Urėdija yra paskutinė šiame sąraše. Tai yra kokybiškesnė valdymo forma: depolitizuotas valdymas, aiškesnė struktūra, priimant sprendimus, didesnė įtrauktis profesinėms sąjungoms. Profesinės sąjungos dalyvauja Urėdijos valdyboje. Šiuo metu Urėdijos valdyba negali kontroliuoti generalinio direktoriaus. Yra aiškesnis mokesčių mokėjimas dėl to, kad valstybės turtas yra apmokestinamas – tiek nekilnojamasis turtas... Tai nėra perteklinio kapitalo. Visos valstybinės įmonės perėjo šitą procesą – perėjo į akcines bendroves, todėl Urėdija nėra išimtis. Labai ačiū už galimybę pakomentuoti gerąsias šito sprendimo puses.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų, labai norėjosi paklausti pačios premjerės, kadangi antradienį bandžiau išsiaiškinti su energetikos ministru, bet man, reikia pripažinti, nepavyko. Tad pabandysiu dar kartą atkreipti jūsų dėmesį, kad elektros kaina biržoje yra viena žemiausių per visą liberalizavimo laikotarpį Lietuvoje. Gyventojams ji vis dėlto kyla, apie tai nepertraukiamai rašo spauda. Išsisukinėdami elektros tiekėjai kaltina net orus, nors pamiršta, kad šiemet jie yra neįprastai šilti, na, galbūt išimtis būtų šios savaitės orai. Kriziniu laikotarpiu, užuot ribodami elektros tiekėjų pelnus, jūs didėjančias elektros energijos kainas kompensavote iš gyventojų kišenės. Įvertinant ir tai, kad iš rinkos pasitraukė „Perlas Energija“, „Inregnum“, „Birštono elektra“, galų gale, iškilo nesusipratimas dėl 160 mln. eurų permokos, skaičiuojant elektros kainą... Ar nemanote, kad atėjo laikas pripažinti, jog elektros rinkos liberalizavimas atnešė tik chaosą ir *bardaką* Lietuvoje? Labiausiai dėl to nukentėjo Lietuvos gyventojai. Ar neatėjo laikas peržiūrėti žalingų sprendimų?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Kadangi premjerės nėra, tai aš dar kartą pasikartosiu. Pirmas dalykas. Teiginiai apie augančias kainas yra visiškai nuleisti iš lubų. Kainos reguliatorius rodo, kad jos po truputį mažėja tiekiamos. Visų tiekėjų kainos nuosekliai mažėja, mažėjant rinkos kainoms. Turime Lietuvos energetikos agentūros duomenis, sekame juos nuolatos.

Dėl liberalizacijos dar kartą pasikartosiu. Be liberalizacijos, kuri buvo priimta praėjusios kadencijos Seime ir teikta praėjusios Vyriausybės, šiandieną negalėtų būti jokios atsinaujinančios energetikos plėtros, Lietuva neturėtų nuosavos gamybos ir toliau importuotume milžiniškus kiekius elektros energijos iš užsienio. Vien todėl, kad mes sukūrėme reikiamas sąlygas plėstis atsinaujinančiai energetikai, kainos nuosekliai Lietuvoje mažėja; mūsų žmonės įsirengia saulės elektrines gyvenamuosiuose namuose. Nutolusiose elektrinėse turime per 100 tūkst. gaminančių varotojų – žmonės patys sau gamina elektrą ir už ją nemoka (aišku, prieš tai investavę). Aš manau, kad jūsų teiginiai yra visiškai neteisingi ir klaidinantys.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų finansų ministrei. Neseniai įvyko maitinimo įstaigų mitingas prie Vyriausybės. Noriu paklausti, gal žinote Ministrės Pirmininkės susitikimo rezultatus su maitinimo įstaigų atstovais? Ar buvo rastas koks nors kompromisas, kad PVM'as palengvintų šią našą? Dabar maitinimo įstaigoms bankai nebesuteikia jokių kreditų, nes yra išskolinimas dar nuo karantino, pandemijos laikotarpio. Regionuose mes jau galime pamatyti dvi tris uždarytas kavines. Svarbiausias mano klausimas būtų dėl maitinimo įstaigų, kurios jau sunkiai išveža. Jos teikia paslaugas ligoninėms, mokykloms, senelių namams ir panašiai. Gal žinote susitikimo rezultatus? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Susitikimo rezultatų nežinau, pati ten nebuvau, bet Vyriausybės pozicija visuomet buvo nuosekli – nepritarti šios lengvatos pratęsimui. Ji buvo įvesta tik pandemijos ribojimų metu, suteikiant lengvatą tam verslui, kuris negalėjo veikti. Visuomet buvo siūloma atsakyti lengvatos, kai pasibaigė ribojimai. Tai ir buvo padaryta. Seimas apsisprendė – lengvata nebuvo pratęsta. Sakytčiau, kad Vyriausybės pozicija visuomet buvo nuosekli. Bent jau didieji valstybės biudžeto netekimai yra dėl greitojo maisto restoranų, o ne dėl tų subjektų, kuriuos jūs minite.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tik kelias sekundes. Pasakysiu aplinkos ministrui, kad tikrai praeita Vyriausybė nesiekė padaryti akcinės bendrovės. Prašau neklaidinti visuomenės.

Dabar noriu paklausti aplinkos ministro. Kaip čia yra, kad regioninių atliekų tvarkymo centrų aikštelės yra perpildytos degintinomis atliekomis? Šildymo sezono pabaiga, už galvų susiėmę, kaip čia yra, vis dėlto kitam sezonui pasirengti net neturės vietos. O žinome, kad atliekos atkeliauja iš Lenkijos, nors pagal Atliekų tvarkymo įstatymą atliekas importuoti yra draudžiama. Ar čia yra kokia nors schema, pakeičiami kodai, ar kaip? Situacija tokia, kad Lietuvos atliekų tvarkymo centruose išrūšiuotos atliekos tiesiog šalinamos sąvartyne, o deginamos importinės, lenkiškos. Kokia čia yra ta schema? Ar jums žinoma situacija? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Man situacija nežinoma, pasitikrinsime. Bet šiaip regioniniai atliekų tvarkymo centrai arba MBA operatoriai turi ilgalaikes sutartis su atliekų deginimo jėgainėmis. Pavyzdžiui, dabar „Energiesman“, Vilniaus MBA operatorius, net pradėjo tiesioginį sandorį ne su atliekų deginimo jėgainėmis, o su „Akmenės cementu“. „Akmenės cementas“ paima kietojo atgautojo kuro vis didesnius kiekius Lietuvoje ir neimportuoja kietojo atgautojo kuro iš Olandijos, kaip būdavo anksčiau.

Faktus pasitikrinsiu. Bet geras rūšiavimas veda prie mažesnio atliekų deginimo kiekio. Žiūrint į miestus, startavusius su maisto rūšiavimu, šiemet tūkstančių tūkstančiai tonų atliekų nevažiuoja į sąvartynus. Žiūrint į miestus, gerai susitvarkiusius su pakuočių atliekų tvarkymo sistema, vėlgi tūkstančiai tonų nebekrenta į mišrių atliekų konteinerį. Ta problema turėtų būti mažėjanti. O jūsų faktus pasitikrinsiu.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Turbūt teks gerbiamai G. Skaistei atsakyti, nes nematau nei Monikos, nei sveikatos ministro. Praeitą savaitę Seime Biudžeto ir finansų komitetas organizavo priklausomybių nuo lošimų konferenciją. Ten buvo daug gerų pranešimų, daug išsakyta problemų. Viena iš jų buvo, kad turintys priklausomybę nuo lošimų negali gauti ilgalaikio gydymo, jeigu jie neturi antros priklausomybės. Šitas sprendimas yra priimtas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Aš norėjau paklausti, kaip bus sprendžiama. Paprašyčiau, taip sakant, Vyriausybės atkreipti dėmesį, kad mes tokių lošiančių ir turinčių priklausomybę turime vis daugiau, bet

jie negali gauti ilgalaikio gydymo vien dėl to, kad neturi kitos priklausomybės. Čia šiek tiek keista, nes tiems, kurie turi kitokią priklausomybę, pavyzdžiui, nuo alkoholio, nuo narkotikų, nėra reikalavimo turėti dar antrą priklausomybę, kad gautų ilgalaikį gydymą. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Kažkaip nebuvo girdėjusi apie šitą konkrečią problemą, kad tikrai reikia dviejų priklausomybių, kad gautų pagalbą. Atkreipsime dėmesį. Taip pat artimiausiu metu atnešime į Seimą ir įstatymą, kuriame bus sustiprinta Lošimų priežiūros tarnybos prevencinė funkcija, ji taip pat turės įpareigojimą rūpintis ir prevencija. Matyt, tą sritį galėsime tikrai stiprinti drauge deleguodami tokią funkciją konkrečiai institucijai. O į jūsų iškeltą pastabą atkreipsime dėmesį. Tuomet pasitarsime su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kaip būtų galima išspręsti situaciją.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų energetikos ministrui dėl UAB „Alvora“. Kokį ten, ministre, darote mobingą „Alvorai“? Tai viena didžiausių, patikimiausių įmonių Lietuvoje, daugiausia nutiesusi dujotiekių ne tik Lietuvoje, bet ir mūsų kaimyninėje Estijoje, Suomijos jungtį įgyvendinusi. Jūs dabar verčiate valstybinį energetikos reguliuotoją „Amber Grid“ pakeisti detales, kurios buvo sumontuotos iki karo Ukrainoje (tai lietuviškoji dalis buvo baigta 2021 metų pabaigoje) vien dėl to, kad radote kirilica užrašytus rašmenis ant kažkokių jungiamųjų detalių, kurias, kaip teigiama, pagamino latvių kompanija iš rusiško plieno. Mes Audito komitete išklausę nustatėme, įsitikinome, kad buvo atlikti visi bandymai ir tai atitinka tuos dujotiekiui keliamus reikalavimus. Tai galbūt jūs ir geležinkelio riedmenis, bėgius ar geležinkelio vėžę keisite todėl, kad ant jų rusiškai kirilica užrašyti yra kokie nors rodmenys? Ar čia tiesiog „Šiaulių statybos“ noras, „Šiaulių dujotiekio statybos“ noras susitvarkyti su savo partneriu jūsų rankomis? Labai ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo nary, pirmiausia ministras netikrina ir nurodymų neduoda, yra reguliuotojo sprendimas. Reguluotojas atliko detalų patikrinimą ir priėmė savo nutarimą. Kaip žinote, reguliuotojas yra nepriklausomas ir ministro įsakymų ir kitų dalykų nevykdo. Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas, puikiai žinote, kad tyrimą atlieka Lietuvos generalinė prokuratūra, turbūt prokuratūra tikrai atsakys į visus klausimus, kas ir ką klastojo, ko neklautojo, kas tikra, kas netikra. Aš, tebesitęsiant prokuratūros tyrimui, nesiimsiu daryti vertinimų, tačiau šiandien yra aišku, kad dalis jungiamųjų detalių yra be dokumentų, kad tų dokumentų, kurie visai neseniai iš kažkur atsirado, patikimumą dar turbūt reikės įrodyti, nes detalės atkeliavo iš Vakarų valstybių, o dokumentai kažkodėl atsirado rusiški. Čia įdomūs dalykai vyksta.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Mano mėgstamų atsakovų nėra, tai šiandien paklausu finansų ministrės. Jūs esate viena tarp adresatų, tiksliau, Finansų ministerija, Lietuvos gydytojų sąjungos parašyto rašto dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo panaudojimo. Jie klausė kelių dalykų. Tai pirmiausia klausė, kiek yra uždirbta investavus tą rezervą ir ar yra suplanuota šiemet jau panaudoti uždirbtas lėšas, nes jos, kaip suprantu, yra investuojamos į kažką? Tai į šitą gal galėsite atsakyti. Ir iš tikrųjų ar planuojate ir nuo kada planuojate leisti pradėti naudoti šito biudžeto rezervą? Kaip jie teigia rašte, neužtenka skirtų pinigų tam, kad pagal šakos kolektyvinę sutartį iš to įkainio padidinimo būtų įvykdyti šakos kolektyvinės sutarties įsipareigojimai. Labai ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Detaliai atsakyti turbūt negalėsiu, matyt, galėsime atsakyti raštu drauge su sveikatos apsaugos ministru. Tačiau jeigu yra įsipareigojimų iš išplaukiančių teisės aktų, tai natūralu, kad turės būti iš dalies panaudotas rezervas, kuris yra sukauptas. Konkrečiai, matyt, reikėtų vertinti turimus skaičius ir informaciją. Visgi platesnį vaizdą tikrai turi Sveikatos apsaugos ministerija. Aš tiesiog perduosiu, kad atsakytų jums raštu. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia O. Leiputė. Nėra. A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiavam žemės ūkio ministrui. Ministre, taip sutapo, kad paeiliui drįstu paklausti antrą kartą. Kelių projektuotojai niekaip... Čia transporto ministrui ir jums, abiem. Kelių projektuotojai niekaip neatsižvelgia į ūkininkų prašymus palikti pakankamą

kelio plotį jų technikai pravažiuoti, nepadarant žalos naujiems statiniams ar kelio ženklams. Ūkininkams tokiu būdu apribojamas judėjimas jų darbo priemonėmis. Važiavimas aplinkkeliais išauga į keliasdešimt kilometrų lanką. Dažnai keliukuose prasilenkti transporto priemonėmis, susitikus su žemės ūkio technika, faktiškai neįmanoma. Daugėja išmetamo CO₂, auga ūkininkų gamybos kaštai, gaištamas brangus laikas darbymečiu. Štai tokį klausimą manęs prašė perduoti Kretingos rajono ūkininkų sąjunga tamstai ir kelių ministrui.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų klausimas yra susisiekti ministru ir mes jau ne vieną posėdį, ne vieną kartą bandėme tarpininkauti, atstovauti ūkininkų interesams, kad būtų peržiūrėti šitie standartai, bet čia netgi griežčiau laikosi Valstybinė kelių direkcija (dabar lyg taip vadinasi). Jų atsakymas yra, kad saugumas yra aukščiau kitų... žmonių gyvybės saugumas ir sveikatos saugumas yra aukščiau kitų prioritetų. Kol kas tokio bendro požiūrio nėra, nes jie ir toliau laikysis užtikrindami kelių saugumą. Bet iš tikrųjų šitas klausimas yra susisiekti ministru, tai aš nežinau, ar man perduoti, ar jūs perklausite per kitą valandą? Tai taip pat noriu patikslinti.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama finansų ministre, jūs turbūt stebėjote visą Biudžeto ir finansų komiteto posėdį ir turbūt stebėjote Lietuvos banko parlamentinę kontrolę. Tai aš jums pasakysiu, kas ten buvo. Jūs šiek tiek suklydote, anksčiau atsakydama į mano klausimą dėl Lietuvos banko uždirtų pinigų, kad jie nieko neuždirtų, todėl ir į biudžetą neįmokėjo nė cento. Šiemet irgi žada neįmokėti nė cento, bent jau biudžeto projekte taip yra pateikta. Vakar paaiškėjo, kad Lietuvos bankas uždirtų 270 mln., bet, pasirodo, įstatymas jiems leidžia mokėti tik 13 mln. nuo tos sumos į Lietuvos biudžetą. Tai ar jūs planuojate imtis iniciatyvos pakeisti tą įstatymą, kuris atleidžia banką nuo mokėjimo į Lietuvos biudžetą faktiškai, nes ašaros yra 13 mln., ar vis dėlto eisite kitu keliu – geriau didinsite mokesčius paprastiems žmonėms, bet Lietuvos banko milijonų neliesite?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Atsiprašau, vakar dalyvavau tik pirmo klausimo svarstymo metu, todėl tolesnių diskusijų negirdėjau. Su jūsų minima informacija susipažinsiu. Matyt, Lietuvos bankas yra nepriklausoma institucija ir jeigu yra intencijų keisti su Lietuvos banku susijusius įstatymus, reikia gauti ir Europos Centrinio Banko poziciją. Tai turbūt jums yra žinoma, todėl dėl bet kokių pakeitimų, jeigu ir būtų tokių iniciatyvų iš bet kokių subjektų, taip pat ir Seimo narių (jūs taip pat turite tokią galimybę), tai reikėtų, matyt, gauti poziciją ir iš europinių institucijų.

PIRMININKAS. Ką gi, Vyriausybės pusvalandį baigėme. Jis truko netgi mažiau – tik 24 minutes.

13.05 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar pareiškimai. R. Tamašunienė vienintelė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamieji, balandžio 26 dieną, tai yra rytoj, sukanka 30 metų nuo Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutarties pasirašymo – abiem valstybėms, jų piliečiams, tarptautinei bendruomenei ir ypač tautinėms mažumoms svarbaus teisės akto metinės. Ši sutartis yra ne tik sudedamoji Lietuvos Respublikos teisinės sistemos dalis, bet ir viena iš pagrindų, turinčių garantuoti tautinių mažumų apsaugą Lietuvoje ir Lenkijoje.

Taigi prieš 30 metų jau laisvos ir suverenios valstybės, pasirašydamos sutartį, abipusiškai įsipareigojo kurti savo santykius tarpusavio pagarbos, pasitikėjimo, lygiateisiškumo ir geros kaimynystės dvasia, bendradarbiauti dvišaliuose santykiuose, stiprinti abipusius politinius, ekonominius, prekybinius, kultūrinius, mokslinius ir kitus ryšius, besąlygiškai gerbti suverenumą ir teritorinį vientisumą, teikti savitarpio pagalbą saugumo, gynybos srityse, atremti trečiųjų valstybių agresiją kurios nors valstybės atžvilgiu. Valstybės įsipareigojo teikti pirmenybę tarptautinei teisei išsaugoti ir stiprinti saugumą Europos žemyne, visapusiškai bendradarbiauti tarptautinėje politinėje arenoje.

Taip pat Lietuva ir Lenkija susitarė laikytis tarptautinių tautinių mažumų teisių apsaugos principų ir standartų, apibrėžtų tarptautinėse deklaracijose, paktuose, konvencijose ir kituose tarptautiniuose dokumentuose. Taigi visi įsipareigojimai yra labai svarbūs, pozityvūs, toliaregiški. Tai brandžių valstybių bendros pastangos, veiksmai, darbai ir konkretūs rezultatai, kuriais visi didžiuojamės, vertiname, plėtojame ir nuoširdžiai linkime sėkmės ir plėtros ateityje.

Vis dėlto šių pasiekimų prožektorių šviesoje ši sutartis – tai neįvykdytų įsipareigojimų simbolis. 30 metų tęsiasi negarbingas politinis žaidimas, kai atsiranda pseudoiniciatyvų, ribojančių Lietuvos lenkų teises, akivaizdžiai prieštaraujančių Lietuvos ir Lenkijos sutarties 13, 17 straipsniams, kurie aiškiai įvardina sritis, teises ir valstybių įsipareigojimus.

Ir šiandien, kaip ir per kiekvienas 10-ąsias, 20-ąsias, 25-ąsias jubiliejinės sutarties pasirašymo metines aplanko *déjà vu* jausmas – tos pačios problemos ir jų sprendimo nebuvimas. Po 30 metų tautinėms mažumoms tai – popierinių vilčių sukaktis, kurią reikia vertinti kaip sąmoningą neveikimą ir apsimetinėjimą, užmerkiant akis ir užsikemšant ausis prieš problematiką. Ir po 30 metų tautinių mažumų teisių srityje yra visiškos stagnacijos ir net regreso pavyzdžių, kuomet naujas teisinis reguliavimas neįvertina tautinių mažumų specifikos ir žmonės patenka į sukeltų lūkesčių dėl tapatybės puoselėjimo ir apsaugos garantijų neapibrėžtumą. Tai yra viena – popieriuje ir visai kas kita – gyvenime.

Konkretūs sutarties ignoravimo pavyzdžiai (pateiksiu): Tautinių mažumų įstatymo panaikinimas 2010 metais; baudos už dvikalbes gatvių lenteles 2008 metais; pusinė teisė užrašyti vardą ir pavardę asmens tapatybės dokumentuose, nes be diakritinių ženklų; manipuliavimas rinkimų apygardų ribomis ir jų pakeitimas lenkų tautinės mažumos nenaudai; mokomųjų dalykų ir gimtosios kalbos valandų skaičiaus mažinimas mokyklose; nuolatinės mokyklų tinklo pertvarkos uždarant mokyklas ir mažinant jų statusą; valstybinės kalbos egzamino suvienodinimas be išlyginamojo laikotarpio tautinių mažumų mokykloms; ugdymo turinio atnaujinimas be parengtų vadovėlių; gėdinga žemės gražinimo epopėja ir valstybės vadovų tautinių mažumų teisių pažeidimų savivaldos lygmeniu pasyvus stebėjimas. Būtent paskutinis yra Trakų rajono savivaldybės pavyzdys. Ir, be abejo, vyšnia ant torto – imitacinės konsultacijos su tautinių mažumų bendruomenėmis ir organizacijomis.

Atskiro sutarties 30-ųjų metinių prizo vertas politinis vaidybinis serialas, kurio pavadinimas – „Tautinių mažumų sąvokos beiėskant“. Tai yra nuolatinis bandymas sukurti naują definiciją, kuri neva yra pagrindinis trikdys priimti Tautinių mažumų įstatymą. Norėčiau priminti, kad sutartyje jau 30 metų yra sąvoka, apibrėžianti lenkų tautinę mažumą, ir yra valstybių vadovų parašai po sutartimi. Geranoriškumo stoka tampa esmine priežastimi, kodėl tautinės mažumos nuolat turi įrodinėti ir kovoti. Ar gali būti kitaip? Žinoma, gali. Tereikia veikti pagal dvišalėje sutartyje numatytus principus ir nuostatas, tautinių mažumų atžvilgiu problemas spręsti vietoje ir nedelsiant su abiejų valstybių palaikymu ir parama.

Tikiuosi, kad jubiliejaus dvasia įkvėps ir pakvies abi puses 30-ųjų sutarties pasirašymo metinių proga ne tik iškilmingai pakelti šampano taures už realiai abiem valstybėms svarbų įvykį (ir noriu pabrėžti – yra kuo pasidžiaugti ir didžiuotis), bet taip pat ir nuteiks brandžiai įvertinti sutarties svarbą tautinėms mažumoms ir jų lūkesčius, pakvies veikti už, o ne prieš susitarimą, spręsti vadinamuosius „sudėtingus“ klausimus, kuriems tereikia politinės valios, abipusio atvirumo ir pasitikėjimo.

Labai ačiū. Kaip Tarpparlamentinių ryšių grupės vadovė, šiandien turėjau pareigą perskaityti šitą pranešimą, taip pat pasveikinti visus kolegas ir mūsų valstybes su labai ypatingu ir svarbiu įvykiu. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Gaila, kad svarbia proga tik negatyvūs dalykai. Juk tikriausiai yra ir pozityvių. Registruojamės. (*Balsas salėje*)

Užsiregistravo 4 Seimo nariai. Dar replikos prašo viena iš užsiregistravusiųjų – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Noriu pasakyti pirmininkui gerbiavam Jurgiui, kad mes keturiose dirbame – du lenkai ir du lietuviai – būtent baigiant šį rytinį šios dienos posėdį.

PIRMININKAS. Tai dar patikslinote pagal tautybes, viskas gerai.

Baigiame rytinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 369 STENOGRAMA

2024 m. balandžio 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir A. MAZURONIS*

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Gerbiami kolegos, 14 valandų. Malonu matyti visus, sugrįžusius energingomis akimis po pietų pertraukos. Pradedame balandžio 25 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 64 Seimo nariai.

Opozicinės Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ darbotvarkė

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Frakcijos vardu siūlome balsuoti po kiekvieno klausimo, galbūt taip greičiau baigsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar galime, kolegos, bendru sutarimu? Per šoninį mikrofoną R. Lopata.

R. LOPATA (LSF). Žiūrėkite, nėra labai sąžininga, nes mes iš ryto patvirtinome mūsų visos darbo dienos darbotvarkę.

PIRMININKAS. Seimas gali nuspręsti, statutinis pasiūlymas, viskas gerai. E. Gentvilas. Ar norėtumėte per šoninį mikrofoną reaguoti dėl pasiūlymo sąžiningumo? Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Klausyk, Andriau Mazuroni, nenorėjau, bet pasiūlei, tai pakalbėsiu. Aš šiaip atsistojęs buvau, ražiausi. Man buvo priimtinas R. Lopatos argumentas. Seimas patvirtino darbotvarkę darbotvarkės tvirtinimo metu. (*Balsai salėje*) Palaukite, dabar Seimas gali pakeisti savo sprendimą, bet darbotvarkėje nėra parašyta, kad šiuo metu yra balsavimas dėl darbotvarkės. Na, sąžiningai žiūrint, šiandien yra darbotvarkėje parašytas darbotvarkės tvirtinimas kada? 10 val. 5 min. Bet jeigu manote, kad čia man rūpi, aš pritariu, balsuojuame. (*Balsai salėje*) Pritariame, bet tai yra nesąžininga iš jūsų pusės.

PIRMININKAS. Na, nesąžiningumo pasitaiko turbūt iš visų pusių politikoje, nieko čia keisto, įprastas dalykas. Pasiūlymas buvo statutinis, apsisprendime balsuodami. Balsuojame. Kas pritaria te D. Griškevičiaus pasiūlymui balsuoti po kiekvieno pristatyto klausimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 44, prieš – 11, susilaikė 6. Pritarta D. Griškevičiaus pasiūlymui.

Dar kartą informuoju visus, ko nėra salėje, kas stebi transliaciją per televiziją, kad balsavimas po kiekvieno pristatyto klausimo. Todėl siūlau visiems, kas gali, susirinkti į plenarinių posėdžių salę.

14.02 val.

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977(3) (pateikimas)

Popietinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977(3). Pranešėjas – L. Kukuraitis, kaip matau. Pateikimas.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tiesą sakant, aš jau buvau praradęs viltį dėl šio klausimo, tačiau jos neprarado S. Skvernelis, mūsų frakcijos seniūnas ir buvęs Ministras Pirmininkas tuo metu, kai ši programa buvo pradėta, tai yra nemokamo vaikų maitinimo

mokyklose. Tai yra jo ir visos frakcijos komandos iniciatyva išsaugoti šios kadencijos socialinį veidą. Saulius ir pats būtų pristatęs, bet privalo dalyvauti Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo sukurties minėjimo renginiuose. Tai jau gal koks ketvirtas mūsų bandymas nemokamą maitinimą užtikrinti visiems pradinukams ir tikimės, kad šis galiausiai bus sėkmingas, nes ir visa politinė, ir finansinė šio sprendimo našta teks jau kitai valdžiai.

Teikiamo įstatymo esmė labai aiški – jau nuo šio rugsėjo nemokamą maitinimą teikti visiems pradinukams, o ne tik priešmokyklinukams ir dviem pirmoms klasėms. Priminsiu, kad daugelis ir išsivysčiusių, ir besivystančių valstybių atlieka tyrimus, kuo šis nemokamas maitinimas yra naudingas vaikams ir tolesniam jų gyvenimui, ir visi, dauguma jų, absoliuti dauguma jų patvirtina, kad tie vaikai, kurie yra gavę nemokamą maitinimą, turi geresnius mokymosi rodiklius, tai yra teigiama tiesioginė įtaka geresnei vaikų sveikatai, susiformuoja mitybos įpročiai, kurie turi tiesioginę įtaką visam gyvenimui. Taip pat tai turi tiesioginę įtaką jų tolesnei karjerai, daugiau jų yra užimtų ir dirba aukštesnės vertės darbus, pridėtinės vertės darbus. Aš dar pridėsiu, kad mūsų nemokamo maitinimo tvarkos yra segreguojančios mažas pajamas gaunančius, nes kai kuriose mokyklose vis dar formuojamos atskiros eilės ir atskiri laikai, kada valgo nemokamai ar už savo lėšas. Tai ne vienam vaikui yra rimta segregacijos ir stigos patirtis, kad išvengtų šitos patirties, jie kartais renkasi nevalgyti, nors turi galimybę.

Švedai, atlikę savo ilgalaikę studiją, suskaičiavo, kad visos į nemokamą maitinimą investuotos lėšos valstybei grįžta dvigubai. Tai kodėl mes jau dvejus metus delsiame, kodėl ši valdžia nemokamą maitinimą yra išaldžiusi iki 2 klasės? Nuolat lyginamės su Suomijos ir Estijos švietimo sistemomis, o jos nemokamą maitinimą teikia visoms klasėms iki pat 12 klasės, nes jos labai rimtai vertina vaikų socialinės lygybės, sveikatos ir karjeros aspektus. Tikiu, kad tik laiko klausimas, kada taip bus ir Lietuvoje, ir linkiu, kad to link žengtume didžiulį žingsnį dar per šią kadenciją. Visa frakcija kviečiame šiam projektui pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar jūsų kvietimas bus išgirstas, paaiškės po aštuonių Seimo narių klausimų ir atsakymų. Pirmasis klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, ir Socialdemokratų frakcija teikė. Visi patyrėme nusivylimą, bet labiausiai nusivilia vaikai, kurie tikrai tos galimybės neturi. Tikrai vienas dalykas, trumpas klausimas, kaip būtų su maitinimo kokybe, nes vis dėlto irgi kalbėjome apie tą PVM lengvatą maitinančioms įstaigoms, kiti patys tą paslaugą teikia ir gana kokybiškai. Kaip čia būtų su ta kokybe? Ačiū.

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip, kokybės klausimas tikrai yra svarbus, kaip ir maisto švaistymo ar nešvaistymo klausimas, kuris dažnai būna kontrargumentas nemokamam visų mokinių maitinimui. Tos šalys, kurios teikia nemokamą maitinimą, tiekia švediško stalo principu ir išskirtinai sveiką maistą. Ir vaikai valgo. Ateina, paprašo to, ko jie nori, suvalgo ir neišmeta nieko į šiukšlių dėžę. Tikrai, jeigu jau mes einame prie tokio daugiau visuotinio nemokamo maitinimo, turėtume siekti, kad mūsų mokyklose maistas būtų tiekiamas, pasirenkant švediško stalo principą ir išskirtinai sveikas. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau paklausti, jūs sakėte, kad šitas įstatymas buvo jūsų ministravimo laikais, bet šitas įstatymas buvo dar iki atsiradimo šitos partijos, kurią jūs paminėjote. Čia būtų kaip pastaba. Klausimas būtų dėl tokio staigaus siūlymo. Kaip jūs įsivaizduojate, ar dabartinis biudžetas atlaikys tokį šuoliuką, kuris pareikalaus tikrai ne 1 mln. eurų? Ačiū.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui už klausimą. Tai nėra staigus siūlymas. Jūs žinote, visą kadenciją mes nuosekliai, vos ne kiekvieną sesiją, nešėme įstatymų projektus, kad pradėtume maitinti ir trečiokus, ir ketvirtokus. Kadangi šioje kadencijoje buvo sustabdytas auginimas, nes auginame nuo priešmokyklinuko iki 4 klasės, sustabdytas po 2 klasės, reikia rimto šuolio, kad šioje kadencijoje būtų nuspręsta ir pradėtume maitinti 3 ir 4 klases. Taip mes padarytume tai, ką esame pažadėję šeimoms dar prieš šią kadenciją. Pritariu, kad ši programa egzistavo Lietuvoje, bet, man atrodo, tragedija ta, kad kai kurios socialinės programos vienos valdžios yra pradedamos, kitos baigiamos. Šiuo atveju mūsų ta situacija, kad vėl pradėjome, bet jos net nebaigėme ir išaldėme. Taip tikrai neturi būti vykdoma socialinė politika.

Atsakau dėl pinigų. Tie 10 mln., tiek reikėtų šiems metams nuo rugsėjo iki sausio mėnesio, tikrai egzistuoja socialinėje sistemoje, nes žinome, kad tokioms programoms kaip socialinė globa trūksta 80 mln. ir jie yra atrandami. Tai vien perskirstant socialinius biudžetus tos lėšos egzistuoja, jeigu būtų valia.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas buvęs ministre, suprantama, jūs galbūt norėjote, bet neįvedėte. Sąlygos šiuo metu taip pat nėra tokios, kad galėtume lengvai skirti tą finansavimą, nes kalbame apie kitas problemas. Bet norėčiau paklausti. Vis dėlto ne visi moksleiviai valgo tai, ką jiems duoda, yra tam tikrų pasirinkimo problemų. Netgi kai kurie tėvai specialiai deda maisto, kad vis dėlto vaikas kai kada bandytų sveikiau maitintis, negu patiekia ypač tie maitintojai, kurie masiškai atveža termosuose ir taip sprendžia problemas. Ar nemanote, kad šiuo atveju vis dėlto gal reikėtų palikti pasirinkimo galimybę, nes jeigu vaikas nevalgys mokykloje, tas finansavimas jam kaip ir nereikalingas?

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Visiškai jums pritariu, kad pasirinkimo galimybė turi egzistuoti ir dėl to visas vaikų maitinimas turi būti perorientuotas į pasirinkimą švediško stalo principu. Tose mokyklose, kur egzistuoja švediškas stalas ir sveikas maistas, vaikai ateina, įsideda ir valgo, ir maistas nėra švaistomas. Deja, jeigu mes organizuojame porcijomis ir visiems duodame tą patį, tada tikrai turime ir švaistomo maisto, ir papildomai tėvai turi įdėti į dėžutes.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiamas Linai, aš noriu jus truputį pataisyti, jūs truputį ne taip pasakėte. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija po skilimo du kartus teikė dėl trečiųjų ir ketvirtųjų maitinimo, jūs tik trečiųjų, manėte, kad taip būtų lengviau išspręsti šį klausimą.

Pirmas klausimas, kas pasikeitė? Jūs kalbėjote, bet ne visai aiškiai, kad būtent šį kartą jau paėmėte mūsų, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos, projektą. Aišku, labai ačiū, mes ruošmės pasiūlymą teikti, pateikėte jūs. Bet kitas klausimas. Ar nesvarstėte, kad reikėtų diferencijuoti miestų mokyklų ir kaimo mokyklų, provincijų mokyklų vaikų maitinimą? Mieste tikrai dėl pradinukų valgymo yra problema, o kaime vaikai ateina ir būna nevalgę mokyklose.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju už klausimą. Dėl to, kas teikia. Iš tiesų tiek kartų jau yra teikta. Socialdemokratų buvo įvesta šita programa, paskui panaikinta. Čia prieš dešimtmečius. Valstiečių Seimas įvedė šią programą. Demokratai siūlė daug kartų drauge su valstiečiais, kad mes ją pristestume iki pabaigos ir 1–4 klasės valgytų. Deja, iki šiol tai nėra padaryta. Šiuo atveju reikia, kad tai būtų mūsų visų programa ir mes visi apsispręstume.

Kas yra pasikeitę? Tiesiog nebelikę laiko. Šitos kadencijos mes turime pusantros sesijos, jeigu į vieną sudėtume, turėtume vieną sesiją. Jos metu galime priimti sprendimus, kad šią kadenciją užbaigtume bent pradinukų klausimą, ir dėl to skubame.

O dėl diferencijavimo, aš manau, kad neturėtume, nes ir taip yra daug diferenciacijos tarp miesto ir regiono vaikų dėl galimybių. Maistas tikrai turėtų būti vienodas, nors, kaip jūs sakote, galimybės tikrai labai skirtingos. Ir mieste tikrai galime rasti labai vargstančių ir skurdžių šeimų, kurios mielai suvalgytų nemokamą maistą, duodamą visiems, o ne atskirai stovintiems eilėje, kaip kai kuriose mokyklose vis dar vyksta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas Linai, visa tai yra gal ir gerai, bet yra vienas dalykas. Praėjusią savaitę vyko maitinimo įstaigų mitingas prie Vyriausybės. Jie už galvos susiėmę, kaip mokyklų direktoriai, ligoninių direktoriai ir senelių namų vadovai, nes kainos šoktelėjo. Ir yra toks dalykas, kad ta kompensuojama suma maitinimo įstaigoms dabar tikrai yra nelabai naudinga, nes jie pakėlė kainas trečiokams, ketvirtokams, iki 12 klasės, jie brangiau moka. Bet dar turi nuo karantino skolų, bankai neduoda jiems kreditų, ne viena maitinimo įstaiga ruošiasi atsisakyti paslaugų ir nebedalyvauti konkursuose. Dėl to ir buvo mitingas, nes buvo panaikinta PVM lengvata. Kaip šiuo atveju jūs susiesite visą tą visumą, kad išvengtume tos problemos, jeigu kartais pavyktų nuspręsti, kad trečiokams yra nemokamas maitinimas, kas tikrai yra neblogai? Ačiū.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju už klausimą. Iš tiesų taip, su PVM grįžimu prie 21 %, mano vertinimu, mes tikrai pražiopsojome viešąjį sektorių, tai yra vaikus, slaugos, globos įstaigas. Čia

tikrai turėjome turėti sprendimą, kuris palengvintų pirmiausia ne toms įmonėms, kurios teikia maitinimą, bet vaikams ir jų tėvams, nes jiems kaina kyla, ir čia yra didžioji problema. Tikrai turėtume ieškoti sprendimų. Aš gal net labiau raginčiau, pasisakyčiau labiau už tai, kad viešasis vaikų maitinimas turėtų vykti viešosios paslaugos būdu, kad tai teiktų pačios mokyklos, o ne privačios įmonės. Privačios įmonės vis tiek, siekdamos pelno, *kažkieno sąskaita* taupo. Blogiausia, jeigu taupo *vaikų sveikos mitybos arba porcijos dydžio sąskaita*. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinysis klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, jūsų norai tikrai yra geri, tik man gaila ir tų vienuoliktųjų, dvylikųjų, dešimtukų, kurie čia jau tampa raupsuoti, ir tokio maitinimo, tokių galimybių neturi gauti, nors realiai jie ruošiasi egzaminams, turi daug įtampos, prasideda ir įvairūs valgymo sutrikimai. Bet vis dėlto tai valstybei kainuotų apie 20 mln. eurų. Seimo priimti sprendimai.

Paprastai savivalda prašo iš valstybės biudžeto dotacijų 20 mln. kas metus. Ir štai, vieni tėvai, arba nemažai tėvų, tikrai gali visiškai tai finansuoti ir neprašyti Vyriausybės dotacijų, o kitoms šeimoms vis dėlto tikrai reikėtų tos paramos, nes galbūt vaikai ir patiria nepriteklių. Kaip jūs vertinate tai, kad dėl to nukenčia kitų klasių mokiniai (nėra lygybės, galima diskriminacija pagal amžių)? O kita vertus, dėl to, ar tikrai tie asmenys, kurie turi pakankamai pajamų, vis dėlto dar turėtų maitintis ir iš valstybės? Ačiū.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju jums už klausimą. Tik aš atliepiu apie egzistuojančią nelygybę šeimose – ji tikrai egzistuoja: vieni gali labai gerai maitinti vaikus, kiti gali labai prastai maitinti vaikus. Tačiau tokia pati situacija Švedijoje, Estijoje ir Suomijoje. Ten irgi yra nevienodai gyvenančių šeimų ir vis dėlto valstybė apsisprendė, kad maitinimą duoda visiems. Vaikų klausimu negali būti nelygybės. Iki 12 klasės duoda visiems išskirtinai. Vaikų klausimu negali būti nelygybės, jie tai mato kaip jų mokyklos vieną iš kertinių pagrindų. Suomiškos, estiškos mokyklos nemokamas maitinimas – kaip socialinės lygybės vaizdinys, perteikiamas jų vaikams. Aišku, kad per maitinimą yra labai daug dalykų. Minėjau, kad tai ir sveikata, ir karjeros galimybės, ir kita. Šiuo atveju vaiko pinigus duodame visiems. Šeimoms tikrai reikia paramos. Aišku, kad kai kurioms šeimoms nereikia tų vaiko pinigų, taip pat ir nemokamo maitinimo, bet tai iš tiesų stiprina šeimas ir atveria galimybes kur kas geresnes. Ačiū. Kviečiame balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausimams, atsakymams skirtas laikas baigėsi. Už balsuoti kviečia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ko mes siekiame? Mes siekiame, kad mūsų vaikai būtų, pirmiausia, sveiki, kad kiekvienas vaikas, atėjęs į mokyklą, jaustų, kad juo kažkas pasirūpina.

Kitas momentas. Vaikas, kuris dabar gauna nemokamą maitinimą (jų yra ir trečiokų, ir ketvirtokų), dažnai iš kitų vaikų gauna tokį... Vaikai yra kandūs – jie gali ir įžeisti, ir pažeminti: „O, tas – vargšas!“ ar dar koks nors. O čia net nesimatys jokio skirtumo tarp to vaiko, kuris gali nusipirkti, ir to vaiko, kuris gauna nemokamą maitinimą. Tai aš manau, kad, tikrai pritardami šitam projektui, mes tiesiog padėsime visiems vaikams jaustis vienodai mokykloje, jaustis saugiai ir būti visaverčiu vaiku.

Kitas momentas. Mums labiausiai rūpi, kad būtų kokybiškas maistas. Aišku, tam turime skirti daug didesnę dėmesį. Nesinorėtų, kad būtų paskelbti konkursai: maitiname už 1 centą, o paskui įsigykite taloną už 3,5 euro. Tai to tikrai nesinorėtų. Mums labai svarbu užtikrinti tai, kad kiekvienas vaikas būtų saugus. Kviečiu tikrai palaikyti šitą projektą ir manau, kad bent pradiniu laikotarpiu saugiai jausis mokykloje, bus sotūs ir laimingi.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Nepalaikyti projekto kviečia L. Slušnys. (*Juokas salėje*)

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Čia jau visi juokiasi, kad žiauru: Linas pasisako prieš, beje, prieš Liną. Tai rinkimai iš tiesų yra nuostabus metas ir mes tuo metu kažkaip labai nuoširdžiai visi pradėdame mylėti vaikus. Tas mano buvo pastebėta jau kokius 20 metų. Kai tik ateina toks politikų metas, visi pradeda glostyti galvytes.

Man iš tiesų kyla klausimas... Kodėl aš nebalsuočiau ir nebalsuosiu? Kyla klausimas dėl maisto švaistymo. Tikrai vaikai labai daug maisto išmeta mokyklose ir tai, galiu pasakyti, mačiau

savo akimis. Tas gyvuliams vežamas maistas, kurį mes dovanojame kaip valstybė, tai yra tiesioginis išmetimas. Nors bandėte atsakyti, Linai, bet tikrai labai neaiškiai, kaip su tuo tvarkysitės. Tikrai nėra ten panacėja šitas švediškas stalas.

Taip pat man kyla klausimas ir abejoju, kaip tai koreliuoja šiandien su valstybės poreikiu rasti papildomą gynybos finansavimą. Atrodo, kad šiuos pinigus mes nukabinsime iš oro ar paimsime iš kur nors kitur. Mes nerandame tvarių gynybos finansavimo šaltinių, bet galime sau leisti švaistyti lėšas nemokamam visuotiniam maitinimui. Net ir tokia šalis kaip Norvegija, labai gerai žinau, savo mokyklose neturi tokio nemokamo maitinimo, kokį turime Lietuvoje. Ne dėl to, kad negali, o dėl to, kad vaikai (labai aiškiai sako) valgo tai, kas yra tradiciškai susiklostę jų namuose. Todėl yra tik tie vadinamieji sveiki *snacks*, visokios užkandėlės, ir daugiau nieko. Bet nėra visuotinio maitinimo, nes nebūtinai turi norėti visi valgyti taip pat. Šeimos taip pat turi savo tradicijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuojame dėl įstatymo projekto po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*) Pagal sąžinę. Pažiūrėk, kaip A. Vyšniauskas rodo, taip...

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 48, prieš – 1, susilaikė 37. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. (*Balsai salėje*)

Dėl komitetų tuoj susitariame ir tada. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Papildomu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai ačiū.

A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną. Turbūt Vyriausybės išvados prašysite?

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Taip, čia labai svarbus finansinis klausimas. Prašytume Vyriausybės išvados. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Tuoj. R. Tamašunienė dar per šoninį mikrofoną. Nešaukite iš vietos!

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Aš mokinių tema. Bent jau šitam klausimui pritarta ir pasirūpinta, kad vaikai būtų sveikai maitinami ir būtų užtikrinta vaiko sveikata pačiame pradiniam amžiuje. Bet noriu pasakyti, kad aš prieš pietus turėjau pranešimą. Gerbiamas J. Razma pasigedo pozityvių dalykų – aš per mažai jų pasakiau. Būtent tuo pat metu Liberalų ir Konservatorių frakcijų nariai panaikino gimnazijos klases Trakų r. Paluknio Longino Komolovskio gimnazijoje. (*Balsai salėje*) Taip mes švenčiame mūsų Lenkijos ir Lietuvos sutarties 30-metį, taip mes vykdome sutarties 13, 17 straipsnius. Ir Seimo Pirmininkė, pasisakanti už įvairovę, ir liberalai, mums tai deklaruoiantys, šiuo metu švenčia Medininkų pilyje sutarties minėjimą, o jos vadovaujamos partijos atstovai savivaldoje naikina lenkų mokyklas. Reikia tai pastebėti ir pažymėti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Tuoj pastebės J. Razma per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš manau, kad nereikėtų sieti su sutartimi tų bendrų principų, numatytų dėl mokyklų tinklo formavimo. Pasižiūrėkite, kiek kituose rajonuose gimnazijų klasių ar gimnazijų yra uždaryta.

O dėl Vyriausybės išvados. Kadangi tai reikalauja papildomų biudžeto lėšų, aš pabrėžčiau, kad Vyriausybės išvada yra privaloma. Čia net neturi būti balsuojama.

PIRMININKAS. Jūs pasakėte, ką aš norėjau sakyti. D. Griškevičius per šoninį mikrofoną. Bet Jurgis buvo teisus: tai reikalauja papildomų lėšų, nebalsuosime.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Aš ir norėjau pasakyti, kad mes ir neprašytume balsuoti.

PIRMININKAS. Viskas gerai. Sutariame dėl Vyriausybės išvados. Birželio 18 diena. Sutariame ir dėl datos.

14.25 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3531 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-2 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3531. Pranešėjas – sustambėjęs S. Skvernelis? A. Stončaitis. Supratau. (*Juokas salėje*)

A. STONČAITIS (DFVL). Aš lygiai taip pat teikėjas šio įstatymo projekto. Mieli kolegos, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto parengimą paskatino būtent šių metų sausio 2 dieną Viršuliškių g. 101, prisimename tą istoriją, tragediją su visu gyvenamuoju namu, kai įvyko sprogimas, kuris yra tiriamas. Neaišku, kokios dar versijos, darbiinių jų yra, tačiau faktas, kad du žmonės žuvo, buvo sužeistų, buvo aibė nukentėjusių, 30 butų savininkai turėjo palikti savo gyvenamąją vietą ir po šiai dienai negali grįžti į savo namus. Matyt, dabar yra ieškoma būdų, savivaldybė, girdime, prisidės, tačiau faktas, kad žmonės yra priversti arba suteiktuose kažkur viešbučiuose, kokiose nors kitose patalpose gyventi, arba glaustis pas giminaičius ar kurs nors kitur. Tai, kaip visada, žmogus tokiu atveju daugiausia, deja, yra paliekamas su savo problema, o ta problema, be abejo, yra ne tik vienos šeimos, tačiau kartu ir daugelio šeimų, kaip minėjau, mažiausiai 30 šeimų. Kai tos valstybės pagalbos paprastai yra mažai, ji yra labai lėta, ji yra nepakankama, tokiu atveju lieka tik eiti su ištiesta ranka. Deja, bet taip turėjo elgtis žmonės ir šiuo atveju, nes tai buvo ir mažamečiai vaikai, ir jaunos šeimos, ir žmonės, kurie neturi užgyvento kokio nors papildomo turto ar pajamų, o gyventi toliau reikėjo. Buvo prašoma paramos, tikiuosi, kad daugelis iš mūsų lygiai taip pat prisidėjome pervesdami vieną ar kitą sumą materialinės pagalbos vienai ar kitai šeimai. Tai taip tvarkosi ir tai yra labai ženklu.

Tačiau Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsnyje yra pateiktas baigtinis sąrašas, kas yra laikomas paramos gavėju. Iš fizinių asmenų paramos gavėjais gali būti asmenys, kuriems Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ar meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo nustatyta tvarka yra suteiktas meno kūrėjo statusas. Kitiems gyventojams paramos gavėjo statusas yra nesuteikiamas. Kai geros valios žmonių paaukoti pinigai, skirti paremti nukentėjusiems nuo nelaimės, yra renkami per asmenines sąskaitas, tai formaliai neatitinka Labdaros ir paramos įstatymo nustatyto paramos teikimo būdo ir priskiriami apmokestinamosioms pajamoms, nes yra pervedami ne per Labdaros ir paramos fondą ar kitą labdaros teikėjo statusą turinčią įstaigą. Todėl gyventojų suaukotos lėšos šiuo atveju gaisro, sprogimo tragediją išgyvenusiems pagal šiuo metu galiojančią teisinį reguliavimą bus apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu.

Mieli kolegos, trumpindamas pranešimą, manau, kad tai yra visiškai suprantama situacija, ir tikiuosi geranoriškumo, nes visi suprantame ir norime tokiu atveju pagelbėti ir paskatinti pilietiškumą ir paramos teikimą. Teikiame Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, numatantį, kad asmenų paaukotos ir tiesiogiai pervestos piniginių lėšos – paremti asmenims, nukentėjusiems nuo karo ir gaivalinių nelaimių, gaisrų, ekologinių katastrofų, netekus būsto ir (ar) jame esančio turto. Sąrašas yra baigtinis, manau, kad tikrai žmogiškai suprantama ir galėtume vieningai tam pritarti. Ačiū iš anksto.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori vienas Seimo narys – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Vienas trumpas klausimas. Kas tą sąrašą žiūrės, kontroliuos, kad tikrai įvyko tokia ar tokia nelaimė? Ar nebus kas nors fiktyviai sugalvojama, kad štai, aš nukentėjau, prašau man pervesti? Kokios tarnybos tą darys? Ačiū.

A. STONČAITIS (DFVL). Ačiū už klausimą. Gerbiamas Sergejau, manau, kad jau dėl administravimo šitas klausimas nėra sudėtingas, nes tie atvejai pirmiausia yra paprastai registruojami ir informacinėse sistemose, ir tiriami, ir jų priskyrimas ar ne – tai čia yra valstybės institucijų administravimo klausimas vykdamas šitą įstatymą. Tikrai nemanau, kad čia sunkumų ar keblumų, ar laiko, ar kokių didelių administracinių resursų pareikalautų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Dėl motyvų už pasisakyti nenori niekas. Prieš pasisako finansų ministrė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ne tai, kad norėčiau pasisakyti prieš. Idėja tikrai graži ir, matyt, kylanti iš praktinių gyvenimo klausimų, bet kartu sakyčiau, kad šiuo metu tokių praktinių problemų ne visai yra ir turbūt saugiau turėti tokį režimą, kokį turime dabar. Parama per nevyriausybinės organizacijas, kai yra atidaroma speciali sąskaita konkrečiam nelaimės atvejui, leidžia, matyt, ir skirti konkrečią paramą konkrečiam žmogui, bet kartu ir duoda saugumą, nes nevyriausybinių organizacijų turi filtrą – jos atsiskaito ir galima patikrinti, ar tikrai yra įvykusi nelaimė, ir galima patikrinti, ar nėra piktnaudžiaujama įstatymo suteikta galia. Jeigu būtų atverta galimybė neribotai fiziniam asmeniui paremti kitą fizinį asmenį tiesiogiai, be nevyriausybinių organizacijų filtro,

atsirastų galimybių piktnaudžiauti ir turbūt patikrinti būtų gana sudėtinga. Kartu atsiranda galimybė įvairiems sukčiams, kurių mes šiandien apskritai stengiamės išvengti, bet vis tiek atsiranda atvejų, kai yra imituojama kokia nors nelaimė, prašoma paramos, žmonės perveda tiesiogiai į sąskaitą. Kai nėra nevyriausybinių organizacijos filtro, yra labai sunku žmonėms atskirti, kuris atvejis iš tiesų yra tikra nelaimė.

Jeigu kalbame apie praktinį taikymą, per nevyriausybines organizacijas labdara, parama yra galima ir dabar, fiziniai asmenys gali tiesiogiai pervesti į konkretaus asmens sąskaitą. Kartu Mokesčių inspekcijoje, jeigu visgi atsitinka toks atvejis, kad žmogus renka paramą tiesiogiai nežinodamas, dėl nežinojimo iš anksto nepasitikrinęs, yra taikoma turinio prieš formą taisyklė: tie asmenys, kurie kreipiasi į Mokesčių inspekciją, paaiškina, kad tikrai įvyko nelaimė, gavo paramą tos nelaimės padariniams likviduoti, visuomet yra nustatoma, kad tai yra atitinkamai gauta labdara, parama ir nėra skaičiuojami mokesčiai nuo tos konkrečios sumos. Tikrai praktinio taikymo problemų nėra. Jeigu žmogui tokia situacija susidarė, jis gali kreiptis į Mokesčių inspekciją. Visuomet yra reaguojama ir yra pateikiamas paaiškinimas, kad mokesčių mokėti nereikia. Sakyčiau, kad įstatymo projektas, jeigu toks būtų priimtas, visgi atvertų daugiau galimybių piktnaudžiauti ir atvertų papildomas rizikas, kurių, manau, šiandien nereikėtų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už įstatymo projektą pasisako V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Kaip sakė ministrė, idėja graži, todėl balsuokime už. *(Juokas salėje)*

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsuojame. Kas priartie įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitokią nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 48, prieš – 3, susilaikė 38. Įstatymo projektui po pateikimo priartie. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Kitas darbotvarkės klausimas... Prašau, M. Lingė per šoninį mikrofoną.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados. Čia susiję su... Nesusiję su papildomomis lėšomis? Gerai. Susiję, susiję. Ministrė Pirmininkė sako, kad susiję. Tai susiję. Neprivalome balsuoti, tad tiesiog kreipiamės dėl Vyriausybės išvados. Nesiginčykime. Viskas gerai. Pateiks išvadą, svarstysime toliau įstatymo projektą.

14.35 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3638 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Matau J. Varkalį posėdžių salėje, todėl rezervinis 1 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 43 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3638. Pateikimas.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke, už suteiktą galimybę. Lietuvos Respublikos Vyriausybė įgyvendina Lietuvos mokyklų pertvarkos projektą, kuriame numatyta, kad 11 ir 12 klasėse turėtų būti ne mažiau kaip 21 mokinys. Čia iškilo problema tose gimnazijose ir mokyklose, kuriose yra rengiamasi arba jau yra įgyvendinama kadetų ugdymo programa. Kai sujungiamos kelios gimnazijos, mokyklos, kad išlaikytų gimnazijos statusą, ne visuose filialuose gali būti diegiama šita kadetų ugdymo programa. Mūsų priimtame Lietuvos Respublikos įstatyme įteisinta sukurti kadetų mokyklų tinklą, tai yra numatyta įgyvendinant kadetų ugdymo programą. Programos rengimą tos mokyklos turėtų pradėti jau šį rudenį, 2024 m. rugsėjo 1 d. Tokių sujungtų mokyklų filialai negalėtų to dalyko daryti, todėl mano įstatymo pakeitimo esmė yra, kad sujungtose mokyklose, atskiruose filialuose, galėtų būti diegiama kadetų ugdymo programa.

Kadetų ugdymo programa turbūt visada prisideda prie to, kad kadetai įgyja statutinį profesijų pasirinkimo, krašto gynybos, viešojo saugumo pradmenų. Manau, jeigu mokyklose, gimnazijose tai bus, tikrai sveikintina. Yra gimnazijų ir mokyklų, kurios tą daro jau daugiau kaip 20 metų, bet nėra formalizuotos. Dabar pasirodžius tam įstatymui apie kadetų ugdymo programų

įgyvendinimo galimybes taip ir bus įmanoma padaryti, bet norisi, kad tai būtų įmanoma padaryti ir filialuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti užsirašė gana daug Seimo narių. Pirmasis klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, ačiū už jūsų pristatytą problemą, kokia yra susidariusi su Alsėdžiais. Iš tikrųjų mokykla jau keliasdešimt metų dirba tokį svarbų darbą, nemažai vaikų yra pabaigę, daug kas ir Karo akademijoje mokosi, teko juos matyti. Iš tikrųjų tai yra mūsų turtas, kad tokioje santykinai tolimoje vietovėje taip išlaikoma stipri žemaitiška dvasia. Norėjau paklausti, yra tokių abejonų, ar galėtų šitas įstatymas turėti kokį nors šalutinį poveikį, kad gal atsirastų labai daug tų filialų, ar čia jūs matote tokį pavojų?

J. VARKALYS (LSF). Aš manau, kad tokio pavojaus neturėtų būti ir negali būti, nes tie filialai, jeigu jie nori rengti ugdymo programas, jau turi turėti tam tikrą įdirbį. Nėra taip paprasta parengti programą ir nėra taip paprasta pritraukti tokius mokinius, kokie būna tuose filialuose arba mokosi pagal tas kadetų ugdymo programas. Tai būtų gana sudėtinga. Jų daug tikrai neturėtų būti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš noriu pasitikslinti. Ar teisingai suprantu, jog šiuo atveju filialas, kuris vykdytų būtent kadetų mokyklos programą, turėtų atitikti Vyriausybės nustatytus kadetų mokyklai reikalavimus?

Ir dar vienas klausimas. Ar jūs manote, aš pasižiūrėjau mokinių skaičių, jis nėra didelis, kaip jūs galvojate, kaip jums pavyks, kaip tai mokyklai pavyks pritraukti vaikų iš kitų mokyklų, nes čia ir esmė turbūt, kad ne tik aplinkiniai vaikai mokytųsi kadetų mokykloje, bet tai regioninė mokykla, turėtų mokytis vaikai iš viso regiono?

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju už klausimą. Taip, žinoma, kad vien tiktai... Pavyzdžiui, šiuo metu ne vien tik iš Plungės rajono, ne vien tik iš artimųjų rajonų, Telšių, Rietavo ar kitų, bet iš visos Lietuvos Alsėdžiuose, kaip pavyzdį sakau, mokosi iš tikrųjų daug vaikų pritrauktų. Ta mokykla turi tą programą jau 20 metų, vienokią ar kitokią, tobulesnę, ne tobulesnę, yra didžiulis įdirbis, ir turi bendrabutį. Noriu pasakyti, kad ta mokykla, ta gimnazija atitiktų gimnazijos statusą ir ten mokytųsi tikrai toks skaičius mokinių, koks yra reikalingas gimnazijoms.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Tikrai, pranešėjau, manau, gera iniciatyva. Tą reikėjo seniai padaryti. Tačiau pasakykite, jūsų nuomone, ar priėmę dabar dar suspėsime laiku į traukinį su šituo procesu, nėra pavėluota?

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju už klausimą. Taip, todėl ir skubame tą dalyką padaryti, nes tas gimnazijų sujungimas ne taip seniai įvyko Plungės rajone ir galbūt kituose Lietuvos miestuose ir miesteliuose, kad išsaugotume gimnazijų statusą. Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. jau bus galima tą ugdymo programą taikyti ir diegti tose gimnazijose. Šiuo metu Alsėdžių gimnazija jau yra pasidariusi apklausas ir reikiamas vaikų skaičius tikrai bus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Man susidaro įspūdis, kad čia mes vienai mokyklai, atrodo, ruošiamė įstatymą. Tai nėra įstatymų leidybos principu labai teisingas dalykas, bet kartais tą galima daryti. Mano klausimas būtų susijęs su tuo, ar nėra tame regione tokios mokyklos ir ar visuose regionuose yra kadetų mokyklų?

J. VARKALYS (LSF). Taip, sausumos kadetų mokyklos tikrai, mano žiniomis, nėra. Bet čia nėra vienam regionui, čia atsiras ir daugiau galbūt per Lietuvą tokių gimnazijų, tokių mokyklų, kurios norės taikyti kadetų ugdymo programą. Todėl čia nėra vienos mokyklos. Aš tik kaip pavyzdį sakau. Pavyzdžiui, Alsėdžių, sakau. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, ar nemanote, kad kadetų mokykloms galėjo būti kiti kriterijai ir galėjo išlikti normaliai – ne skyrius, ne filialas, o normali gimnazija? Ten kriterijai galėjo būti – mokinių skaičiaus kriterijų aš turiu omenyje – mažesni, nes realiai mes žinome, kad jų ugdymo planas yra kitoks, jie pagal ugdymo programą dirba truputį kitaip. Ir čia iš tikrųjų ne tik regioninė, bet iš visos Žemaitijos čia vaikai važiuos.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Pagal dabar galiojančią mokyklų tinklo pertvarkos programą mes to daryti negalime. Galėjo galbūt ir kitaip, galėjo būti ir kitokie reikalavimai, bet šiandien reikalavimai yra tokie – turėti bendrąbūtį, turėti tam tikrą mokinių skaičių, turėti vaikų, kurie domisi tuo dalyku, ir bent kokį įdirbį. Todėl iš tikrųjų, norint įdiegti nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. tą švietimo ugdymo programą dabar jau galinčiose mokyklose, reikia skubėti ir, matyt, nieko nespėsime pakeisti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega Jonai, akivaizdu, kad jūs Žemaitijoje susidūrėte su ta tipiška programa, kur veda tie jungimai, sujungimai, uždarymai, optimizavimai. Čia jūs taip korektiškai tarsi pateikiate per kadetų ugdymo programą kaip tokį atskirą dalyką, tačiau ar jums neatrodo, kad ir kitur tas pats – ne kadetų, o bendrojo ugdymo visų gimnazijų yra panašios problemos. Kai pritrūksta vieno, dviejų mokinių, tos problemos ir išslenka. Ar ne lengviau būtų atvirkščiai – sugrąžinti, kaip buvo, ir nebūtų tos problemos?

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju už klausimą, gerbiamas Stasy. Žinoma, tai nėra susiję su šios dienos įstatymo pakeitimu, bet apie tai galvoti ir svarstyti, kaip tai turėtų būti, ypač regioninėms mokykloms, gana aktualu, apie tai, ką jūs kalbate.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Aš tikrai pritariu, kad kadetų mokyklos yra labai svarbios ir reikia joms pagelbėti. Be abejo, reikėtų kitų kriterijų, bet čia perspektyvos reikalas. Bet mes turime kartu galvoti ir apie kitas regionines mokyklas, nes yra pateikti du siūlymai, reikėtų juos palaikyti, nes tikrai regionus ištiks krizė. Tai sėkmės dėl kadetų, bet ateityje palaikykite ir kitus siūlymus dėl regioninių mokyklų. Ačiū.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju už pasiūlymą, už pastabą. Taip, žinoma, problema yra, į ją reikėtų kaip nors įsiklausyti. Svarstyti, diskutuoti ir spręsti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už įstatymo projektą pasisako J. Razma. Gerbiamas Jurgi, už.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiama kolegė, aš manau, kai susiklostė tokia situacija, kai daugelį metų karinį-patriotinį ugdymą vykdžiusi mokykla, būdama atskira gimnazija, šiuo metu dėl savivaldybės sprendimų tapo jungtinės kaimiškos gimnazijos vienu iš filialų, bet mokykla išliko su visomis savo programomis, gana gausiomis klasėmis, tiesiog įstatyme reikia numatyti, kad ir filiale ta kadetų ugdymo programa galėtų būti. O kokie bus bendri reikalavimai, tegu jie būna tokie atskiroms gimnazijoms ar filialams, kad būtų galimybė ir tokiais, ir tokiais mokyklų atvejais dalyvauti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš įstatymo projektą pasisako A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Mieli kolegos, aš iš tikrųjų nesu prieš šį įstatymo projektą, bet esu prieš tai, kad valstybė taip ilgai nesprenžia tos problemos. Prisiminkime, kaip karšta bulvė faktiškai dešimt metų ar ilgiau yra mėtoma ir toliau, matyt, visa Kauno kadetų problema. Nei Krašto apsaugos ministerija nori priimti, Vidaus reikalų ministerijai lyg ir nereikia, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai nereikia, nereikia Kauno savivaldybei. Lygiai taip pat yra ir dėl kitų šio profilio gimnazijų. Dėkoju iš tikrųjų, kad gerbiamas Jonas ėmėsi iniciatyvos parengti tokį projektą, ir tikrai noriu pasakyti, kad toli gražu tai nėra vienos gimnazijos ar vieno miestelio problematika. Ačiū Dievui, kad šiandien mes taip nusiteikę, kad tėvai vaikus pilietiškai auklėja, požiūris pilietiškas. Manau, reikia šiam projektui pritarti, aš kviečiu visus jam pritarti, taip. Tikrai padėtų ir konkrečiai šiai gimnazijai, ir kitoms gimnazijoms, kurios norėtų eiti šiuo keliu. Ir būtų apskritai papildoma paskata kurtis tokiems licėjams ar gimnazijoms, ir palaikytume jų gyvavimą. Tikrai kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną J. Šiugždinienė dėl vedimo tvarkos.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Aš tik noriu patikslinti, kad klausimas yra išspręstas, kad visi vienodai žinotume. Finansavimą perėmė ministerija ir nuo 2025 metų klausimas yra išspręstas. Situacija yra labai skirtinga, priklauso nuo miesto. Tarkime, Klaipėdoje yra tokia gimnazija, nėra jokių problemų. Puikiai veikia, niekada nesikreipia dėl jokių bėdų. O Kauno situaciją mes visi žinome. Jeigu nėra noro turėti tokios gimnazijos ir savivaldybėje manoma, kad ji nesvar-

bi, tai jos ir nėra. Todėl tokia situacija ir yra. Čia visiškai aišku. Ir klausimas yra išspręstas ir dar, beje, vis sprendžiamas, kad tokių gimnazijų situacija gerėtų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Balsuojame dėl įstatymo projekto po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 92, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Galime pritarti birželio 6 dienos datai? Galime. Labai dėkui, pritarta.

K. Masiulis per šoninį mikrofoną dar kažką vertingo nori mums pasakyti.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš repliką noriu pasakyti kolegai. Jeigu esate už kvadratu, vadinasi, reikia spausti mygtuką pasisakyti prieš.

PIRMININKAS. Labai ačiū už labai vertingą repliką. (*Juokas salėje*)

14.49 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 37, 68 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3495 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3495. Pranešėjas – L. Savickas. Pateikimas.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, valdančiųjų atstovas sako, reikia greitai pristatyti. Išiklausysime, padarysime vieną trumpiausią pristatymą. Tai iš tikrųjų kalbame apie įstatymo projektą, kurio esmė yra visiškai techninė. Kaip tikriausiai jums puikiai žinoma, kalbant apie viešuosius pirkimus, turime Viešųjų pirkimų įstatymą, turime atskirą įstatymą, kuris reglamentuoja gynybos sritį, ir taip pat atskirą, apie kurią kalbame šią dieną, tai yra pirkimai, atliekami vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srityje. Kad susiorientuotume, situacija yra paprasta.

2023 metais įsigaliojo paketas, kai iš esmės padaryti reikšmingi pakeitimai, bet tik dėl Viešųjų pirkimų įstatymo. Tuomet šiemet kolegos inicijavo tam tikrą suvienodinimą, kad pakeitimai būtų ne tik viename, bet ir likusiuose dviejuose įstatymų projektuose: tiek Gynybos, tiek šiame, kuriį pristatau šią dieną. Tačiau liko du neišspręsti aspektai: vienas susijęs su tuo, kad kai atliekamas supaprastintas pirkimas, nebūtų reikalaujama tam tikros pažymos, o antras aspektas susijęs su tuo, kad supaprastintas pirkimas galėtų būti taikomas pirkimams, kurių vertė yra ne iki 10, bet iki 15 tūkst. eurų. Visa tai mes jau padarėme priėmę Viešųjų pirkimų įstatymą. Čia yra tų nuostatų perkėlimas į kitus susijusius įstatymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Lukai, už nuostabiai pateiktą pristatymą. Jūsų nenori paklausti nė vienas Seimo narys. Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto. Taip pat nenori kalbėti niekas. Gal galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Pritarta bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Aš žiūrėjau, Ministrė Pirmininkė rodė, kad pritaria, nebent A. Vyšniauskas svarbesnis frakcijoje, bet supratau, kad Ministrė Pirmininkė. Viskas gerai, pritariame? Labai ačiū. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Galime pritarti svarstymo datai? Galime. Labai dėkui, pritarta.

14.51 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 9, 15 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3588 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3588. Pranešėjas – A. Stončaitis. Pateikimas.

A. STONČAITIS (DFVL). Mieli kolegos, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 9, 15 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu yra siekiama atsi-

sakyti viešųjų geriamojo vandens tiekėjų pareigos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos priskirtam garantiniam vandens tiekėjui mokėti 2 % nuo praėjusių metų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos pajamų. Toks reguliavimas, kuris yra įtvirtintas šiandieną, matyt, daugelio nuomone, kiek buvo besikreipusių savivaldybių, kreipėsi apie 50, yra perteklinis ir visiškai neteisingas.

Teikiamas įstatymo projektas tikrai neturėtų kokio nors neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai. Nepertraukiamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas būtų tikrai užtikrintas, o pajamos nebūtų prarastos netgi tuo atveju, jeigu reiktų garantiniam vandens tiekėjui atlikti vienokią ar kitokią intervenciją dėl mažai tikėtino mažesnio viešojo vandens tiekėjo bankroto ar likvidavimo. Per tiek metų to neįvyko. Nepamirškime, kad visos šitos įmonės yra savivaldybių įmonės ir bet koku atveju garantija visais lygiais būtų išlaikyta. Na, mažai tikėtina, turbūt suprantame, kad neįmanoma, jog bankrutuotų visa savivaldybė.

Įstatymo 33 straipsnio 25 dalyje nustatyta, kad viešojo geriamojo vandens tiekėjo garantiniam vandens tiekėjui sumokėta 2 % nuo praėjusių metų geriamojo vandens tiekimo suma yra pripažįstama būtinosiomis sąnaudomis. Supraskime, kad mes pastatome į nelygiavertę padėtį didžiųjų miestų dešimt didžiųjų savivaldybių ir 50 mažesniųjų savivaldybių. Būtent toms 50 mažųjų savivaldybių yra privalu kaupti tuos 2 % nuo praeitų metų apyvartos, pelno ir juos atidėti į atskiras sąskaitas.

Svarbiausia, kad įstatymo leidėjas netgi nenumatė, ką daryti su tomis sukauptomis lėšomis. Kai bus sukaupta 10 % nuo įmonės įstatinio kapitalo, kas tada? Po 10 ar po 15 metų į ką apskritai virsta šitos nepanaudojamos lėšos? Tai yra vienas dalykas. Antras dalykas. Tai yra nesąžininga tarp įmonių, nesąžininga, nes bet koku atveju šitos papildomos sąnaudos konkurencinėje kovoje pastato pagal kainos santykį į nelygiavertę padėtį didžiųjų miestų didžiuosius geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugos teikėjus ir kitų savivaldybių mažesniųjų įmonių.

Galų gale tai yra absoliučiai nesąžininga gyventojų atžvilgiu. Na, kodėl mažesniųjų savivaldybių gyventojai turi mokėti brangiau vien už tai, kad yra sugalvotas toks papildomas garantinis mokestis? Manau, kad tai yra tikrai neapgalvota. Ir iš tikrųjų, matyt, ypač kas dirbate savo rinkimų apygardose, vienmandatininkai, neabejoju, savivaldybės ir gyventojai yra kreipęsi į jus, kad tą reguliavimą reiktų pakeisti.

Kolegė Edita čia prieš kiek laiko, prieš porą savaitių, taip pat teikė šio įstatymo pataisas. Tai yra geriau, aišku, negu yra dabar, šiuo momentu, priėmus aną pataisą, tačiau tai nesprendžia. Paprasčiausiai atskira sąskaita vis vien liktų. Tik tuo atveju siūloma, kur dabar Editos yra pasiūlyta, ne garantinis tiekėjas, o kiekvienas viešasis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikėjas turėtų atsidaryti dar savo sąskaitą, ten kaupti šitas lėšas ir šitas 50 sąskaitų administruoti.

Visiškai neaiškus šitų lėšų panaudojimas. Na, kartais sakyti, ar tai daug, ar mažai. Nei daug, nei mažai, tačiau, pavyzdžiui, šiuo metu Ukmergės miesto gyventojai moka papildomus 10 centų už kiekvieną kubą patiekto vandens. Tai supraskime, kad šiandieną, kai žmonės skaičiuoja kiekvieną centą, kai skaičiuoja visus pabrangimus, jie tiesiog jaučia, kad tai iš principo yra nelabai teisinga. Mes galėtume diskutuoti, jeigu pritartume šitam Editos projektui po pateikimo. Diskutuoti dėl sujungtų projektų ir galbūt netgi dar ir trečią kokią nors pasiūlymą pateikti, kad jeigu jau norėtume rinkti tokius garantinius fondus, tai galėtume rinkti galbūt nuo visų vartotojų. Tai būtų bent jau teisinga. Taip? Tačiau visgi numatykime ir tokių atvejų, kaip mes tas lėšas ir kada panaudosime.

Kolegos, negali būti tokio įvykio, kaip buvo, sakykime, su garantiniu elektros tiekėju, kai staiga jis tapo nemokus, klientai atsidūrė nepavydėtinoje padėtyje. Kažkas turi perimti tuos išpaigojimus. Tokiu atveju solidariai turėtume mes tai padaryti. Nepermeskime tikrai tos papildomos naštos visomis prasmėmis: ir pinigine (materialine), bet ir moraline. Neskriauskime vienų gyventojų prieš kitus, neskriauskime vienų įmonių prieš kitas. Pasvarstykime, ar tai yra iš principo teisingas sprendimas.

Aš manau, kad, kolegos, jeigu galite, pritarkite projektui po pateikimo. Kaip minėjau, sujunkime tuos pateiktus projektus ir tada diskutuokime, ir raskime geriausią variantą. Manau, kad ieškoti tų kitų variantų tikrai yra privalu. Labai ačiū ir kviečiu jus palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui už kvietimą. Paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Visiškai pritariu įstatymo 15 straipsnio 14 dalies naikinimui. Jeigu atsiranda nerentabili mažos savivaldybės įmonė, tai reikia klausimus spręsti ne per kokį nors Garantinį fondą. Šiandien mes visi puikiai matome, kaip buvo įsisavinami Europos Sąjungos pinigai. Dauguma savivaldybių įmonių vykdo Europos direktyvos nustatytus rodiklius. Įmonės yra rentabilios. Aš negirdėjau, kad šiandien ar Rietavo, ar dar kokios nors įmonės, ar Pagėgių įmonė bankrutuotų, nesusitvarkytų vandenvalos įmonės. Šie klausimai yra sprendžiami visiškai kitaip. Pavyzdį galiu pasakyti: kažkada susijungė Klaipėdos rajono ir Klaipėdos miesto vandenvalos įmonės. Abiejų savivaldybių tarybos pritarė ir klausimas buvo išspręstas. Jei gu ir dabar yra toks klausimas, tai mes, nei Seimas, nei Aplinkos ministerija, nesikiškime į šiuos reikalus, leiskime pačioms savivaldybėms susitvarkyti. Bent šiandien aš tokio poreikio nematau.

PIRMININKAS. Laikas!

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, noriu paklausti, ar ne per daug kišasi Aplinkos ministerija, taip pat ir mes, Seimas, į savivaldybių įmonių veiklą? Aš noriu tik vieną pavyzdį...

PIRMININKAS. Laikas! Nereikia pavyzdžių. Laikas! Jau ir taip viršijote laiką, gerbiamas Juozai.

A. STONČAITIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas Juozai, už klausimą, tiksliau sakant, matyt, pastebėjimą. Komentaras ir būtų toks. Mielieji kolegos, mes, priimdami sprendimus, pirmiausia turėtume pamatuoti efektyvumą. Tai ypač susiję, matyt, su Aplinkos ministerijos siūlymais, nes ten ypač daug tokių siūlymų, kurie paliečia gyvybiškus gyventojų interesus, gyvybiškus interesus įmonių, turėtume galbūt vis dėlto daugiau įsiklausyti, išdiskutuoti. Lygiai taip pat su Savivaldybių asociacija, su Vandens tiekėjų asociacija – dabar sureagavome, nes gavome skundų dėl teikiamų pasiūlymų. Nors pasiūlymai buvo teikiami, bet jie faktiškai nebuvo svarstomi, atmetami. Manau, mes neturime nė vieno tokio bankroto, neturime nė vieno tokio priverstinio įmonių likvidavimo (*biškį* pakartosiu), bet primenu, kad tai yra savivaldybių kontroliuojamos įmonės, procesas tikrai niekada nebus koks nors staiga nutrūkęs, neatkuriamas ar finansiškai nepakeliamas.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, turbūt žinote, o gal ne, kad vakar Regionų administracinis teismas panaikino Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimą „Dėl garantinio geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo paskyrimo“. UAB „Utenos vandenys“ paskirta garantiniu geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju. Ar vis dėlto nemanote, kad apskritai tas įstatymas, kur mes bandėme primesti kažkokiam... Jūs pats pasakėte – neskriausti vieniems kitų. Tos įmonės nėra visos didelės, kaip Vilniaus ar Klaipėdos, regionuose yra ir mažesnių, pavyzdžiui, Utenoje, Marijampolėje. Ar nemanote, kad ir čia nelygybė, kuomet norima primesti visas problemas gana nedidelėms įmonėms? Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų peržiūrėti tą įstatymą? Kiekvienos įmonės reikalas yra jos reikalas ir kiekvienos savivaldybės, kaip akcininkės, reikalas taip pat yra jos reikalas, o ne kieno nors kito.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamas Edmundai, ačiū už klausimą, pastebėjimą ir taip pat komentarą. Aš manau, jūs tikrai esate teisus, tikiuosi, daugelis salėje jus ir palaiko, nesvarbu, dešinė ar kairė. Supraskime, tai liečia faktiškai visas savivaldybes. Ypač tas mažesnes, bet jų yra 50, tai yra labai daug. Rengiant šitą įstatymo projektą ir diskutuojant vyravo nuomonė, kad priimtas tikrai nereikalingas, perteklinis teisinis reguliavimas. Buvo klausama ministro, kodėl apskritai reikia šio nelogiško sprendimo. Kaip minėjau, tas pasakymas, kad kažkada buvo toks nutikimas su elektros tiekėju. Negalime tokių paralelių vesti ir pradėti tokio ūkinio įstatymo reguliavimo ir taikymo priėmimą. Tai nelogiška, nepasitvirtinę, manau, jis yra suprantamas kaip perteklinis ir, svarbiausia, neteisingas. Todėl aš jūsų nuomonę tikrai palaikau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, prašom pasakyti, ar jūs numatėte įstatyme, kad tos jau sumokėtos lėšos būtų gražinamos įmonei? Tai vienas klausimas. Aišku, jūs išsamiai tą problemą pristatėte. Tikrai pritariu, kad reikia tą esamą problemą keisti ir naikinti. Kaip ir pats minėjote, jau kolegė E. Rudelienė yra pateikusi tą įstatymo projektą. Sakykite, ar reikėjo dar vieno projekto? Gal tiesiog būtume pateikę tam tikrų pasiūlymų dėl jau pateikto projekto, gal būtume greičiau išsprendę? Ar galite pakomentuoti? Ačiū.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerai, ačiū už klausimą. Galiu pasakyti sąžiningai, kad savo projektą jau buvau parengęs anksčiau, negu sužinojau, kada Edita teikė. Kitą projektą, savo, bet aš manau, kad čionai tikrai nėra konkurencijos. Nekonkuruojame, tikrai svarbu, kad sujungus šiuos pateiktus projektus ir apsvarsčius tai, ką gerbiamas Edmundas išsakė, manau, kad ir jūs iš vietų turite pasiūlymų, reikėtų apskritai apsvarstyti, ar yra reikalingas toks įstatymas, ar šiandien reikalingas toks reguliavimas. Tuo labiau po pristatyto sprendimo dar reikia labiau diskutuoti.

O mano siūlymas nėra perteklinis, nes, kaip minėjau, Edita pasiūlė tikrai iš esmės sąskaitų pakeitimą – iš garantinio tiekėjo sąskaitos, kaip yra dabar numatyta, kiekvieno viešojo vandens tiekėjo atsidaryti sąskaitas. Iš principo tai nesprendžia problemos. Taip, tai truputį švelnintų aplinką, bet problemos nespręstų, todėl aš manyčiau, kad, kolegos, tiesiog diskutuokime. Tikrai surasime čionai sąlyčio taškų ir surasime tai, kas bus priimtina visiems.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė. Tik primenu, kad klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų man teko diskutuoti su garantiniu tiekėju, kuris yra, pavyzdžiui, paskirtas. Jis pats nemoka, sako: manęs nejaudina, man sumoka visi kiti aplinkui. Iš tikrųjų manyčiau, kad čia buvo amortizuota kažkaip ta situacija, kuri gali susidaryti tose savivaldybėse, kurios yra mažos ir kuriose gali būti nemokių įmonių. Tai kaip galvojate, jeigu atsitiks, aš suprantu, sakysite, pati savivaldybė turi spręsti tuos klausimus, čia yra savivaldos įmonė ir pati turi spręsti, bet jeigu bus kitaip, įmonė bankrutuos, kaip tokiu atveju mes galėtume spręsti? Galbūt iš tikrųjų ta kaupimo sąskaita ir turėtų būti, gal turinti tam tikrą mažesnę procentą, atsitikus kokiai nors problemai ir operatyviai sprendžiant? Kaip jums atrodo?

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiama Laima, pirmiausia noriu priminti, tai ir savo pristatyme sakiau, kad mes kol kas neturėjome tokių įmonių ir tokių simptomų nėra. Antras dalykas, primenu dar kartą, kad tai yra savivaldybių įmonės, taip? Trečias, pagrindinis, dalykas, tie pinigai, kurių neiškus panaudojimas, ar bus kada panaudoti, kaupiami? Taip, vien jie, šitie pinigėliai, neišgelbėtų tos situacijos. Jie būtų per daug maži pinigai. Bet koku atveju turėtų būti randami kiti sprendimai, ir finansiniai. Kadangi yra savivaldybės įmonė, tai tikrai per savivaldybės, per valstybės prisidėjimus, per fondus galima tą problemą suvaldyti ir išspręsti, jeigu jinai tokia atsirastų. Manau, kad mes kalbame apie galimybę. Taip, galimybė gali būti, bet mes nekalbame apie realybę.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinioji klausia E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Buvau daug kartų kolegos paminėta, nes įstatymas panašus. Tiesa, kai aš jį pristaciau salėje, dėl kolegos įstatymo buvo tik kviečiama pasirašyti. Bet aš turiu tokį klausimą. Jeigu vis dėlto mes paliekame garantinius vandens tiekėjus, nes jūs sakote, taip, tai yra savivaldybės įmonės, savivaldybės atsakingos, bet žinote, ir savivaldybėje ne visada pakanka lėšų, pakanka pinigų, atsitikus tam tikrai situacijai, kad būtų galima paimti ir uždarajai akcinei bendrovei, jos įstatiniam kapitalui papildomai skirti pinigų. Man atrodo, būtų labai gerai, kad tuo metu, jeigu kas nors atsitinka, įmonė turėtų atskirą fondą, kuriame per metus būtų sukauptos tam tikros lėšos ir jas galėtume panaudoti. Kam panaudoti, čia, matyt, turėtų būti atskiras sąrašas, ar tikrai bankrotas, galbūt kažkokia ypatinga avarija, kas irgi yra buvę, pavyzdžiui, ir mūsų rajone, kai sugriūna pagrindinė vandens tiekimo sistema. Tai mano tiesiog dar klausimas ir apie tai, ar negalvojate, kad vis dėlto reikėtų kaupiti? Bet galbūt, aš galvoju...

PIRMININKAS. Laikas.

E. RUDELIENĖ (LSF). ...jeigu būtų kaupimas, kad turėtų prisidėti visi vandens tiekėjai, ne tik tai mažųjų įmonių?

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiama Edita, kadangi jūs buvote Trakų merė, mano asmenine nuomone, buvote gera merė ir žinote situaciją, kaip yra konkrečioje savivaldybėje, tai tikrai nereikėtų čia baimintis. Kaip minėjau, jūs ir pati suprantate, kad jeigu teoriškai toks bankroto atvejis ir įvyktų, neišgelbėtų situacijos šie surinkti Trakų ar kitos savivaldybės pinigėliai, reikėtų ją spręsti truputį kitaip. Galime diskutuoti po pateikimo svarstydami mūsų projektus apie galbūt žymiai didesnę fondą, bet mokant visiems. Taip, apie tai galime diskutuoti, bet reikia apskritai diskutuoti, ar reikalingas iš principo jis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Algirdai. Klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi. Pasisakymai dėl motyvų. Jūs ir pateikėte, ir užsirašėte už pasisakyti. Aišku, džiuginanti iniciatyva, bet geriau suteikime J. Razmai, kuris antrasis užsirašė dėl motyvų už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kaip tik vakar Ateities komitetas rengė diskusiją apie teisėkūros malūną, tai aš čia šiek tiek turiu apgailestauti, kad gerbiamas A. Stončaitis nesustabdė savo projekto teikimo, kai E. Rudelienės projektas eina į priekį. Galima juk įregistruoti pataisą, jeigu ten kas nors kitaip truputį mąstoma. Bet jeigu jau pateiktas projektas, aš jam pritariu. Manau, kad tikrai nėra tokio tvirto loginio pagrindimo, kodėl toms regioninėms įmonėms turi būti tie 2 % pervedami nuo mažesnių regiono įmonių apyvartos. Nežinia, ar tikrai prireiks kada nors perimti tas mažesnes įmones, o duoklė mokama ir žmonėms mokant tarifą už vandenį, na, vis tiek tai šiek tiek atsiliepia. Pritarkime ir žiūrėkime, kaip tuos du projektus sujungti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Jurgi. Jūsų kaimynas posėdžių salėje E. Pupinis mano, kad reikėtų nepritarti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų, kaip įstatymo priėmimo procese, taip ir dabar nepritariu tokiems dalykams. Aišku, pats įstatymas turbūt buvo priimtas nelabai koks, kuomet neva kažkokioms regioninėms įmonėms, kurios įsivaizduojamos kaip labai stiprios, bet jų tarifai kai kada būna didesni negu tų, kurias reikia gelbėti... Iš tikrųjų tai daugiau parodo neūkiškumo negu noro kaip nors pataisyti situaciją. Dabar įsivaizduokite, įmonei, kurios akcininkas yra viena savivaldybė, primetamos kitų akcininkų, kitos savivaldybės problemos. Akcininkai dar nieko, bet čia primetama problema žmonių, kurie kažkada mokėjo didesnius pinigus tam, kad turėtų gerą įmonę, tų kitų žmonių, kurie galbūt vadovai ar kas, nesitvarkė ir šiuo atveju reikia gelbėti. Tai kaip konsensusas ir buvo priimta, kad reikia kaupti tada pinigus bent jau garantiniams tiekėjams, kad jie galėtų kaip nors palengvinti savo dalį, bandydami ištraukti tas įmones, kurios kažkada dėl vieno ar kitų priežasčių nesugebėjo normaliai tvarkytis – ar politikai politikavo per daug, nesiūlė didesnio tarifo savo laiku, kad palaikytų normalią įmonės kondiciją, vien todėl, kad turėtų populiarumą, ar galbūt pačios įmonės nesugebėjo, galbūt ir apyvartos mažos. Bet kodėl reikia tą primesti kitam tiekėjui? Taigi manyčiau vis dėlto, kad bent jau, jeigu išliks generalinis garantinis tiekėjas, turėtų išlikti tam tikros kompensacijos. Nors, kaip ir minėjau, Valstybinė kainų ir energetikos komisija panaikino sprendimą paskirti „Utenos vandenį“ generaliniu tiekėju. Manyčiau, reikėtų palaukti, pasižiūrėti, pertvarkyti įstatymo projektą, išspręsti, palikti daugiau savarankiškumo savivaldybėms ir tegul galbūt jos pačios sprendžia savo ūkių problemas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklause visus pasisakymus dėl motyvų, balsuojame dėl ką tik pristatyto įstatymo projekto po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas, kaip E. Pupinis, nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 58, prieš – 4, susilaikė 37. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Labai ačiū. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, labai ačiū.

15.14 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3022 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-5 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3022. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Pateikimas.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, situacija su skolininkais Lietuvoje iš tiesų yra labai problemiška: turime 200 tūkst. skolininkų, kurių bendra skola yra 4 mlrd. eurų ir daugiau, kiekvienais metais ta skola auga. Septyni iš dešimties skolininkų nedirba, vienas iš dešimties suaugusiųjų yra skolininkas. 75 % skolininkų sako, kad išskaitų dydis demotyvuoja dirbti. Skurdo tyrimų tinklo duomenimis, du trečdaliai skolininkų teigia, kad turint skolų geriau gyventi iš išmokų, nes iš išmokų nėra atskaitoma, iš darbo santykių yra atskaitoma. Jeigu pasižiūrėtume, kiek per metus išieškoma iš tos didžiulės skolos, tai siekia apie 6 % visos sumos. Tikrai sudėtinga situacija.

Apibendrinsiu. Kasmet skolų dalis ženkliai auga, skolininkai nedarba, lieka bedarbiai, įvairių išmokų gavėjai ar slapstosi šešėlyje. Taigi skolų išieškojimo sistema, reikia pripažinti, iš esmės neveikia.

Matydama tai, Vyriausybė Seimui yra pateikusi didžiulį paketą, kurį šiandien irgi turėjome svarstyti, bet nukėlėme į kitą posėdį, kaip mažinti atskaitymus ir taip skatinti dirbančiuosius išlikti darbo rinkoje, o tuos, kurie nedarba, grįžti į darbo rinką. Aš tikrai tam paketui pritariu, bet jis, mano vertinimu, yra daugiau toks reaktyvus sprendimas, tai yra sukuriama sąlyga, bet reikia pasižiūrėti praktiškai, ar iš tiesų tai yra paskata grįžti į darbo rinką.

Kartu su nevyriausybiniomis organizacijomis ir įvairių savivaldybių politikais ieškojome sprendimo, kaip kurti proaktyvią sistemą, tai yra kaip surasti finansinių paskatų sistemą, kad skolininkai grįžtų į darbo rinką ir joje dalyvaudami sukurtų bent tris gėrius.

Pirmasis gėris tai yra pradėti gražinti skolas, tai yra gėris sukuriamas tiems, kuriems jie yra skolingi, taip pat ir valstybei. Žmonės, mokėdami mokesčius, gražintų kompensuotą dalį, tai ant-rasis gėris. Tą mes siūlome šiuo projektu. Jeigu savivaldybė prisidėtų lėšomis daliai išiskolinimų padengti, jie tą dalį gražintų sumokamais mokesčiais ir, aišku, skolininkai vėl grįžtų į aktyvų lygiavertį dalyvavimą visuomenėje – tai sveikatos, socialinės apsaugos ir kitose sistemose.

Taigi tokią proaktyvią sistemą gali sukurti tik savivaldybės, esančios arčiausiai žmonių. Jos pažįsta žmones, jos žino problematiką, jos žino, kokie išiskolinimai ir kurios grupės žmonės yra arčiausiai darbo rinkos, bet negali to barjero peršokti. Norime savivaldybėms sukurti tokius įrankius tai daryti, nes tikrai nemažai savivaldybių politikų, tarybų narių, netgi merų yra prašę tokios galimybės.

Taigi pakeitimo siūlymas – leisti savivaldybėms iš nepanaudotų piniginei paramai lėšų pagal savo patvirtintas tvarkas, kad jos turėtų visišką diskreciją, kaip elgtis su skolininkais, finansuoti dalies dirbančių (tai būtų kriterijus, kad skolininkai privalo dirbti, tai yra įstatyme būtų įrašas, ir tada tie, kurie šiuo metu nedarba, privalėtų dirbti) skolininkų išiskolinimus, padengti, dalį išiskolinimų padengti.

Prašom pritarti, suprantant, kad tai yra toks labai atviras, tačiau didelę diskreciją paliekantis savivaldybėms spresti. Pats įstatymas nieko neįpareigoja, bet sudaro galimybę spresti savivaldybėms. Prašome pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų nori paklausti jau šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Įdomus įstatymo projektas, kažkada galvojome, kad komunizmas neateis, bet kai kam čia ateis. Na, kiekvienam pagal poreikius, jeigu tu išiskolini, tavo visas skolas kažkas padengs. Bet klausimas, ar nemanote, kad tai galėtų būti geras politinis įrankis, pavyzdžiui, prieš rinkimus priimti sprendimą, surinkti žmones, kuriems galbūt reikėtų kompensuoti, ir paskui pasakyti, už ką balsuoti, nes buvo tokių pavyzdžių. Žinome pavyzdžių, kuomet seniūnai veždavo, ieškodavo žmonių, kurie galėdavo pasinaudoti socialine parama. Atvažiuodavo, sakydavo, ką tu čia, žinai, blogai gyveni, suorganizuosime tau socialinę paramą. Taip spresdavo kai kurias problemas. Ar nemanote, kad čia tikrai dovanėlė daugiau ne tiems žmonėms, o galbūt kai kuriems, kurie turi įtaką priimti tam tikrus sprendimus ir būti geriems vien todėl, kad norisi išlikti ilgiau valdžioje?

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui už klausimą. Pirmiausia pataisysiu, kad ne visas skolas. Jau pačioje formuluotėje yra – dalies skolos, kiek savivaldybė nuspręs, tiek ir bus, visos niekaip negalėtų. Antras dalykas. Deja, kiek man yra žinoma, kai kur seniūnai ir toliau važinėja (ir ne tik seniūnai – ir seniūnaičiai) ir visaip kitaip prisideda prie balsavimo proceso skatinimo. Tai yra neišvengiama.

Pagrindinis klausimas, ką padaryti, kad tie žmonės nesėdėtų šešėlyje, nes jeigu jie sėdi šešėlyje, mes turime tris problemas: tiems, kuriems skolingi, negražinama, antra, nemokami mokesčiai, trečia, mes iš valstybės tiems patiems skolininkams per išmokas toliau mokame. Ar geriau mokėti išmoką, ar padėti žmogui gražinti skolą, kai jis per mokesčius gražintų valstybei ir tiems, kam skolingas, tą dalį? Šiuo atveju tikrai tų paskatų reikia ieškoti, nes, kaip pristačiau duomenis, skolininkų situacija yra labai prasta. Apskritai valstybėje skolininkų situacija yra labai prasta.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, nelabai tikiu, kad ši sistema veiks, nes susidaro įspūdis, kad jeigu mes dar pasiūlysimė ir tokį variantą, tai ar nepaskatinsime dar daugiau žmonių sakyti: o kam dirbti, prisidariau dar ir skolų, atėjo geri dėdės ir kažkokią dalį padengė? Aš suprantu, kad savivalda pati spręs ir pagal tuos 11 punktų, kurie šiandien yra. Noriu priminti, pradėjome nuo 8, jau yra 11. Kaip jūs galvojate, ar nepaskatinsime ir jūsų siūlymas, turintis labai gerą tendenciją, kad jie dirbtų, neišvirs, kad dar daugiau bus, įsigalios po poros metų? Ačiū.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju už klausimą. Iš tiesų reikia žiūrėti į tas ilgalaikes pasekmes, ką toks siūlymas galėtų sukurti. Pačiame įstatyme mūsų siūloma nuostata yra, kad jie dirbantys. Vadinasi, jau žmogus turi dirbti. Ne nedirbti, o dirbti. Tuos visus nedirbančius... Jeigu nori gauti, kokią nors dalį kompensuoti, žmonės turi įsidarbinti. Kokia ta dalis, ar tai bus 5 % nuo tavo grąžinamos skolos, ar 10, čia jau savivaldybė suras pagal turimas galimybes ir norą padėti žmonėms grįžti į darbo rinką. Bet kad iš esmės žmonės lįstų į skolas, kad gautų kokią nors procento dalį skoloms grąžinti, manau, tikrai ne, nes tą dalį, kurią skolingas, jis turėtų grąžinti per savo darbo užmokestį, iš jo bus atskaitoma. Kitaip sakant, viešos... oficialios pajamos pačios apsaugo nuo šio sprendinio, nes skola išskaitoma iš jo darbo užmokesčio.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs esate socialiai jautrus ir aš per savo gyvenimą turėjau tokių situacijų dirbdamas, čia minėjote seniūnus, tikrai esu susipažinęs iš apačios su tais procesais. Dabar atidarysi šią idėją – punktą, atidarome langelį ir puls rašyti daug prašymų būtent šiuo atveju, nes tų skolininkų tikrai yra nemažai. Tam yra, pabrėžiu, dar kitas instrumentas, kurio nepaminėjote, yra socialinės paramos komisijos prie seniūnijų. Kartais būna tokių atvejų, kai kreipiasi tas įsiskolinęs ir gali padengti ne tiesiogiai, bet apmokėti tas komunalines savivaldybė. O šiuo atveju būtent tai, kas išvardinta anksčiau, visi punktai, tai yra nukreipta į socialinę paramą. Būtent žmogus ne pats save įstūmė į socialinę paramą, bet susiklostė tokios gyvenimo situacijos. O čia žmogus sąmoningai ėjo į skolas ir dabar turėtų kažkas kitų socialiai remtinių sąskaita tas lėšas didinti. Žinote, savivaldybei visą laiką tų lėšų trūksta. Ar nemanote, kad vis dėlto tai nėra pats geriausias variantas? Galbūt jūs prieš tai minėjote...

PIRMININKAS. Laikas!

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). ...kitus įstatymus, kur galima būtų tai...

PIRMININKAS. Laikas! Pasistenkite spėti per minutę.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju už klausimą. Tikrai geras klausimas. Aš manau, kad visuomenėje yra aiškus žinojimas, kas yra tie gerieji skolininkai ir blogieji skolininkai. Blogieji yra tie, kurie sąmoningai, kaip jūs sakote, pažeidė, įsiskolino, nemoka alimentų savo vaikams ar šeimoms. Tai juos prie blogųjų... Tie gerieji, kuriuos jūs minite, kuriems yra kaip socialinė parama, tai yra tie, kurie dėl finansinių situacijų – viena moteris su daug vaikų negeba apmokėti šildymo išlaidų ir kitų.

Komunaliniai įsiskolinimai yra patys didžiausi, jų yra daugiausia. Ar jie visi yra tikrai sąmoningai apsisprendę būti skolininkais? Nemanau. Nemanau, kad Lietuvoje yra tokių žmonių, kurie sąmoningai nemoka už šildymą, nes apsisprendė, turi kokių nors išskaičiavimų. Šiuo atveju didžioji dalis tų skolininkų yra būtent už visokias paslaugas, taip pat ir kitas išlaidas. Šitas padėti jiems grąžinti, grįžti į darbo rinką, ne per išmokas jiems padėti, ne per socialinę paramą, bet grįžti į darbo rinką, aš manau, visi turėtume stengtis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Rudelienė.

E. RUDELINĖ (*LSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, aišku, jūs turbūt prisimenate tą istoriją, kai socialinės paslaugos buvo perduotos savivaldybei kaip savarankiška funkcija. Iš pradžių buvo kalbėta apie sutaupytas lėšas, kad galės savivaldybė naudoti, kur nori, tada buvo labai įsprausta papunkčiui, gal ir nėra blogai, kad būtent socialinei sričiai naudoti. Jūs dabar praplečiate ir kalbate, kad bus galima padengti skolas už kažką, nors šiandien neaišku, kokios tos skolos, jūs pavardinate vienas kitas.

Mano galva, mes ne tai kad įstumsime, bet net paskatinsime, ypač žmones, kurie gyvena socialiniuose būstuose. Dabar ten yra tikrai daug problemų ir savivaldybės turi tvarkytis su įsisko-

linimais už vandenį, elektrą, šildymą. Ir dažnai yra tokių atvejų, kad, ai, ne mano būstas, čia savivaldybės būstas, padengs. Ar šitoje situacijoje mes dar labiau nepaskatinsime ten gyvenančių žmonių sąmoningai nemokėti, nes atsirado toks punktas ir bus galima, kad savivaldybė apmokės?

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip, suprantu klausimą. Klausimas, ar tie žmonės dabar dirba? Daugelis jų nedirba ir nedirbs. Kaip mums padaryti, kad jie dirbtų ir patys gražintų skolas? Čia pagrindinis klausimas. Jūs nematote tos dalies, kuri įrašyta siūlyme: „dirbantiems skolininkams.“ Tiems žmonėms, kurie dirba ir iš kurių lėšų atskaitoma gražinti skolas, mokėti mokesčius, savivaldybė prisidės pagal kriterijus, kuriuos nustatys. Galime mokėti geriesiems skolininkams, galime visiems skolininkams.

Kitaip sakant, savivaldybė turi didžiulę diskreciją matydamą situaciją, socialinę situaciją ir žmones, kurie yra įstrigę skolose. Mes jiems duodame įrankius susitvarkyti. Savivaldybės pačios, savivaldybių politikai prašo, kad šitas įstatymas būtų priimtas, ne aš pats jį sugalvojau, tai yra pasiūlymas nuo žemės, nuo savivaldybių.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Linai, pati intencija ir pati idėja, kad mums reikia pasiekti, kad skolos neskatintų žmonių dirbti nelegaliai, kad iš esmės turėtume legalizuoti tą darbą, yra tikrai teisinga. Šiuo atveju nelabai sutikčiau, kad Vyriausybė veikia tiktai reaktyviai. Mano supratimu, nuostata, kad pašalpos yra išsaugomos kurį laiką įsidarbinus, yra teisinga, ta kryptimi. Man kas tikrai nelabai patinka šioje kryptyje, nors šiaip pati jūsų idėja patinka, tai, kad... Pati ta idėja man nepatinka, kai sakoma, savivaldybei lieka lėšų socialinėms (...). Man atrodo, taip neturėtų būti, geroje savivaldybėje, kuri tikrai rūpinasi žmonėmis, to neturėtų būti. Man visada skauda, kai savivaldybė sako: mes sutaupėme socialinėje srityje. O tada žinai, kiek socialiniai darbuotojai uždirba, kiek dar yra neišspręstų problemų. Tai mane visada ta diskrecija, apie kurią jūs kalbate, sutaupyti ir iš tų sutaupytų lėšų ką nors daryti tiktai gąsdina, kad mes nepasiektume kito rezultato. Šiaip, sakau, su pačia idėja, kad mes turime visi sutelktai spręsti darbo legalizaciją...

PIRMININKAS. Laikas!

A. NAVICKAS (TS-LKDF). ...tai sutinku. Bet dėl to sutaupymo. Kaip ten?

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui. Aš tik atsakysiu dėl to sutaupymo. Jis atsiranda tuo atveju, kai savivaldybė, vykdydama šį įstatymą, dėl kurio teikiami pasiūlymai, išmoka visas išmokas ir tada vienos savivaldybės lieka pinigų, kitose nelieka. Tada tuos atliekamus pinigus, jau mes surašę tuos 11 punktų, kur galima skirti, taip pat ir socialinių darbuotojų atlyginimams, paslaugų plėtrai ir taip toliau. Ir čia atsiranda tam tikra nelygybė, nes kitose savivaldybėse nelieka pinigų. Taip pat suprantu šito įstatymo siūlymo silpnąją dalį. Ačiū už pastabą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Atsakėte į visus klausimus, tiksliau, klausimams ir atsakymams skirtas laikas baigėsi.

Pasisakymai dėl motyvų. Už įstatymo projektą pasisako M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Retas atvejis turbūt. Žinokite, iš tiesų skolininkai ir antstoliai, nes dirbau su pažeidžiamais žmonėmis... Tai yra didelė problema ir reikia ieškoti šitos problemos sprendimų, reikia ieškoti būdų, kaip juos motyvuoti grįžti į darbo rinką. Todėl, man atrodo, tai yra vienas iš galimų kelių. Aišku, savivaldybė galės pati įsivertinti, bet tai gali veikti tikrai kaip efektyvi motyvacinė priemonė pritraukti žmones, sugrąžinti, nes dauguma jų dirba šešėlyje arba nedirba visai ir gyvena iš labai mažų pajamų arba išlaikomi artimųjų. Aš daugiau galimybę šitai motyvavimui priemonei pabandyti savo sėkmę ir pasižiūrėti, ar jinais pasiteisins, ar ne, čia jau savivaldybės turės savo laisvę nuspręsti.

PIRMININKAS. Priemonei pabandyti sėkmės nenorėtų duoti J. Razma, kuris pasisako prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pats siekis gražinti žmones į darbo rinką yra sveikintinas, bet pasiūlytas metodas tikrai nevykęs. Jeigu mes įsivaizduojame, kad ta žinia jau visus paskatins ieškoti darbo ir laukti to išganingo dalies skolų kompensavimo, tai taip vargu ar atsitiks. Čia yra toks metodas, kuris neduoda tokio aiškaus užtikrinimo. Bus, nebus tų sutaupytų pinigų, kiek bus, kokiais principais savivaldybė duos ar neduos – niekas čia neaišku, kad žmogus dabar iš anksto ieškotų darbo ir siektų tos pagalbos. Autorius aiškiai parašo, kad dirbantiems. Vadinasi, jau paramos gavimo metu žmogus turi būti dirbantis. Be to, mes sprenddami turime pagalvoti ir apie tuos žmones, ku-

rie sąžiningai moka, kartais labai susispausdami ir skurdžiai gyvendami, bet stengiasi neįsiskolinti. Kaip jie pažiūrės, kad čia kažkas atsipalaidavo, nerodo pajamų ir dar gauna kompensaciją?

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuojame dėl įstatymo projekto. Kas pritariate ką tik L. Kukuraičio pristatytam įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate arba prieš, arba susilaikote, arba išvis galite nebalsuoti.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 41, prieš – 3, susilaikė 41. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta. Sprendžiame, ką su projektu darome toliau. Alternatyvus balsavimas: kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti; kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad atmestume.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 71, prieš – 24. Įstatymo projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Jarutis.

15.33 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1375(2) (priėmimas)

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Ačiū, kolega Andriau. Gerbiami kolegos, tęsiame darbą. Darbotvarkės 2-6 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1375(2). Priėmimas. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėl 2 straipsnio yra Seimo narės A. Gedvilienės pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, mes tiesiog sužiūrėjome dėl įsigaliojimo datos ir pataisėme, kad būtų ne 2023 metų, o 2024 metų liepa.

PIRMININKAS. Tai turbūt manome, kad 29 bet koku atveju yra. Galime pritarti bendru sutarimu, nes komitetas pritarė? Ačiū, pritarta. Tada 2 straipsnis. Galime pritarti su kolegės pataisa? Ačiū, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto pasisakančių nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92: už – 85, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 4, 5, 6, 22, 29, 30, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2467(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 4, 5, 6, 22 ir keleto kitų straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2467(2). Pateikimas. L. Nagienė per centrinį mikrofoną. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Frakcijos vardu prašome pertraukos iki kito posėdžio, nes yra pateiktas (irgi įregistruotas) Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos toks analogiškas projektas, todėl norėtusi, kad po geros savaitės svarstyjume kartu.

PIRMININKAS. Autorius prašo, turbūt galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Pertrauka iki kito posėdžio.

15.35 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3068(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3069(2) (pateikimas)

Tai čia visas paketas?

L. NAGIENĖ (DFVL). Ir 2-9 taip pat: 2-9.1, 2-9.2 klausimai.

PIRMININKAS. Dėl visų trijų įstatymų projektų pertrauka iki kito posėdžio, taip? Galime bendru? Ačiū, pritarta.

15.36 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3492 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3492. Pateikimas. Prašau. Ponia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Yra tokia dar likusi problema, jau dvejus metus tęsiasi istorija tikriausiai ne tik mano vienmandatėje, bet ir kitose vietose, kai paskutinis giminės atstovas, neturėjęs artimųjų, savivaldybės iniciatyva, neinformavus bendruomenės, būna palaidotas kaip benamis. Vienų rajono kapinių benamių kvartale nebuvo sudaryta galimybė seniūnui pasirūpinti mirusio bendruomenės nario laidotuvėmis. Norint jį perlaidoti į šeimos kapą, nėra galimybės, nes šiuo metu esamas teisinis reguliavimas suteikia teisę dėl žmonių palaikų ekshumavimo kreiptis tik palaidoto žmogaus sutuoktiniui, partneriui, pilnamečiams vaikams (įvairiems), tėvams (įtėviams), jeigu jų nėra, artimiesiems giminaičiams, taip pat Kultūros ministerijos įgaliotai institucijai ar Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui, kai siekiama išsaugoti istorinę atmintį ir atlikti tyrimus. Kaip galėjote įsitikinti iš mano pateikto pavyzdžio, praktikoje susidaro tokių situacijų, kuomet žmogaus laidojimo procese yra pažeidžiami teisės aktai, mirusio asmens teisės, įvyksta klaida, nustatomos kitos aplinkybės, į kurias atsižvelgiant išskyla poreikis perlaidoti palaikus, užtikrinant tinkamą pagarbą mirusiojo atminimui ir tokiais atvejais, kuomet asmuo neturi artimųjų giminaičių. Tokiu atveju esamas teisinis reguliavimas nesuteikia galimybės ekshumuoti tokio asmens palaikų, nes nėra subjekto, kuriam būtų suteikta teisė pateikti prašymą. Šiuo konkrečiu atveju, ir mes turime ne vieną atvejį, bendruomenė pati imasi iniciatyvos.

Todėl šiandien teikiamomis įstatymo pataisomis siekiame suteikti teisę, kuomet nėra žmogaus artimųjų giminaičių, Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikti prašymą dėl žmogaus palaikų ekshumavimo, siekiant ištaisyti žmogaus teisių ir teisės aktų pažeidimus, klaidas ar kitomis reikšmingomis aplinkybėmis. Taip užtikrintume pagarbą artimųjų neturinčio mirusio asmens atminimui. Taip pat siekiame užtikrinti teisingumo principą ir numatyti, kad šiais atvejais pareiškėjo patirtas ekshumavimo išlaidas padengs arba fizinis asmuo, kuris kreipiasi, arba juridinis. Yra bendruomenių, kurios labai rūpinasi savo bendruomenės nariais. Prašyčiau palaikyti. Laukiu klausimų.

PIRMININKAS. Jūsų nori klausti kolega S. Tumėnas. Prašau, gerbiamas Stasy.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama kolege, jūs, rengdama šitą įstatymą, matyt, susipažinote su situacija. Kiek maždaug dabar Lietuvoje tokių asmenų būna per metus, kai savivaldybių, seniūnijų lėšomis palydima į amžinybę, kai neatsiranda artimųjų, ar domėjotės? Ir kiek maždaug kainuoja tokios vienos palydos?

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū už klausimą. Vidutiniškai kainuoja apie 2 tūkst. eurų. Realiai iki dešimties vienišų asmenų kaip visiškai benamiai palaidojami. O jeigu jis turi ir savo kapus, tai dabar sutvarkė, pavyzdžiui, mūsų savivaldybėje buvo sutvarkytos taisyklės, kad būtinai būtų informuota seniūnija, bendruomenė, kad nebūtų į benamių kapus. Žinote, kaip padaryti, kad žmogus oriai... turi savo vietą, tačiau šalia savo artimųjų giminaičių negali ramiai ilsėtis. Pas mus buvo net trys atvejai per paskutinius dvejus metus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausiančių daugiau nėra. Už ir prieš kalbančių nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti šių metų birželio 18 dieną. Pritarta. Ačiū.

15.41 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3659 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3659. R. Miliūtė. Prašau.

R. MILIŪTĖ (DFVL). Mama, kaip tu jautiesi? – paprastas klausimas, galintis būti aukso vertės. Vaiko gimimas – gyvenimą keičiantis ir džiaugsmingas įvykis, tačiau kiekviena moteris jį išgyvena skirtingai: reikia prisitaikyti prie permainų, vykstančių fizinių pokyčių, hormonų svyravimo, besikeičiančių santykių dinamikos su aplinkiniais, turime savyje integruoti naują vaidmenį – mamos vaidmenį. Beje, šiame kelyje viena iš penkių pagimdžiusių moterų susiduria su rizika susirgti pogimdyvine depresija. Tai nepriklauso nuo išsilavinimo, socialinio statuso ar tautybės. Esama rizikos veiksnių, tačiau nėra vienos priežasties, paaiškinančios, kodėl taip nutinka. Sunkius periodus išgyventi padeda artimųjų parama ir palaikymas, tinkama specialistų pagalba, esant poreikiui, psichoterapija ir medikamentinis gydymas, tačiau iki 75 % pogimdyminės depresijos atvejų lieka nediagnozuoti. Moterys nesikreipia pagalbos dėl negebėjimo atpažinti, dėl gėdos jausmo, dėl spaudimo susitvarkyti pačioms, dėl kvalifikuotos pagalbos prieinamumo trūkumo.

Pastebėti pirmuosius pogimdyminės depresijos požymius gali būti sudėtinga, dėl to itin svarbus yra aplinkos vaidmuo – šeimos ir sveikatos priežiūros specialistų. Nepastebint ir negydant pogimdyminės depresijos, mamai gali tapti sunku pasirūpinti savimi ir vaiku, tokius pačius jausmus gali išgyventi ir vyrai. Šeimai gali tekti susidurti su skaudžiomis ilgalaikėmis pasekmėmis, sutrikimas gali progresuoti iki sunkesnės būklės, savižudybės ketinimų. Ką gi mes galime pakeisti? Pirmiausia tai nebūti abejingiems. 2016 metais pirmąjį gegužės trečiadienį įvairiose šalyse pradėta minėti Pasaulinė mamų psichikos sveikatos diena. Jos tikslas yra atkreipti visuomenės dėmesį į iššūkius, su kuriais susiduria mamos, ir imtis iniciatyvų, kad rūpinimasis moters emocine ir psichine sveikata nėštumo, gimdymo ir laikotarpiu po nėštumo būtų neatsiejama sveikatos priežiūros dalis. Svarbiausia, kad motinystei besiruošiančios ir jau esamos mamos žinotų – esate ne vienos, esate svarbios.

Lietuvoje nevyriausybinės organizacijos, tokios kaip „Mama, mums rūpi“, jau ne vienus metus kalba apie pogimdyminę depresiją, ruošia mokymus, teikia nemokamą savanorišką emocinę paramą, stengiasi sumažinti visuomenėje egzistuojančias stigmas, prieš metus ėmėsi iniciatyvos Mamų psichikos sveikatos dieną pradėti minėti ir mūsų šalyje, išreikšdamos lūkestį, kad tai nebus vienkartinė akcija. Tad šiandieną kviečiu jus, gerbiame kolegos, palaikyti siūlymą, kurį pasirašė Seimo nariai bene iš visų frakcijų, kad Pasaulinė mamų psichikos sveikatos diena būtų įrašyta ir į mūsų kalendorius ir taptų tradicine Lietuvoje. Taip būtų didinamas visuomenės supratimas, gebėjimas atpažinti pogimdyminę depresiją ir paskatinimas mamoms laiku kreiptis pagalbos.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Jūsų nori paklausti trys kolegos. Pirmasis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama kolege, pirma, kaip jums pavyko įtikinti kolegą K. Masiulį pasirašyti šitą įstatymo teikimą, nes jis visada skeptiškas dėl tokių siūlymų? Jis visada mano, kad švęsti, minėti galima bet kada, kada yra nutariama. Antras dalykas, rimtesnis dalykas, kaip jūs vertinate tai, kad spalio 10 diena ir dabar yra Pasaulinė psichikos sveikatos diena, o jūs norite atskirai dar įteisinti Pasaulinę mamų psichikos sveikatos dieną, nes juk ir mamos įeina į tą spalio 10 dieną minimą Pasaulinę psichikos sveikatos dieną? Ar nebus taip, kad tada Tėvų psichikos sveikatos dieną užsinorės kas nors minėti ir panašiai? Tai norėčiau išgirsti jūsų atsakymą, ar nepakanka spalio 10 dieną minėti Pasaulinę psichikos sveikatos dieną, kur atsirastų vieta ir šitoms aptariamoms problemoms spręsti?

R. MILIŪTĖ (DFVL). Dėkoju už jūsų klausimą. Iš tiesų Pasaulinė psichikos sveikatos diena jau yra minima, tačiau dėmesio mamoms, nemanau, kad gali būti per daug. Statistika rodo, kad 75 % pogimdyminės depresijos atvejų lieka nediagnozuoti arba kai tie žmonės, mamos kreipiasi į medikus, joms dažniau yra priskiriama įprastinė depresijos diagnozė. Tačiau tas laikotarpis, nėštumo, gimdymo ir po gimdymo, yra išskirtinis ir ypatingas, todėl nemanau, kad tai galima pavadinti dubliavimu. Kaip tik ši iniciatyva atkreiptų daugiau papildomo dėmesio į mamas, kurios susiduria su pogimdyminės depresijos rizika.

PIRMININKAS. Taip, aišku. Klausia K. Masiulis. Gal jis ir pasakys.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš paskui dar pasisakysiu už. Noriu paklausti. Jau čia kolega iš dalies paklausė. Man truputį irgi kliūna tai, kad iš visokių depresijų ir psichinės sveikatos, tarp jų moterų (tegu būna moterų, jeigu jums jos labiau rūpi), jūs išskiriate tik vienintelę – pogimdyminę, o juk ir mokykloje gali patirti, ir darbe gali patirti, ir dėl mobingo gali patirti – visko ten būna,

iki suikidinių atvejų. Dabar viena svarbi ar kitos nesvarbios, ar kitas mes vėliau irgi susvarbinsime ir sureikšminsime, ar čia dabar tik pirmas žingsnis į tą gerą psichinę sveikatą, o jau už fizinę sveikatą, aš žinau, bus atsakingas kitas kolega iš anos pusės? Jis mus išmokys, kaip uodegą mirkyti eketėje ir sustiprinti fizinę sveikatą.

R. MILIŪTĖ (DFVL). Ačiū už jūsų klausimą. Nemanau, kad galima išskirti kurią nors sritį, svarbesnę už kitas, bet lygiai taip pat viena patirtis nepaneigia kitos patirties. Tai, kad šiandien kalbame apie mamų psichinę sveikatą, nemanau, kad padaro bet kurias kitas problemas mažiau svarbias, tačiau šita sritis yra viena iš tų, kuri gauna mažiausiai dėmesio. Nėra pakankamo supratimo, nėra pakankamo gebėjimo atpažinti, o pasekmės gali būti ypač skaudžios. Dažnai nurašomos pogimdyminės depresijos dėl nuovargio, dėl nemigos, dėl pasikeitusios gyvenimo situacijos susilaukus vaiko, tačiau tai yra rimtas susirgimas, sutrikimas, kurio negydant šeimos gali sulaukti labai skausmingų pasekmių. Apie jas mes perskaitome žiniasklaidoje, apie tai, kaip negavusios pakankamos ir tinkamos paramos mamos imasi labai skausmingų žingsnių, tada dėmesys būna labai didelis, o vėliau ir vėl nurimsta. Dėl to šiandien, artėjant Mamos dienai, kviečiu suteikti daugiau dėmesio būtent mamoms ir jų emocinei ir psichinei būklei.

PIRMININKAS. Dar jūsų nori paklausti V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašau, gerbiamoji.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, aš suprantu, kad jūsų siūlymas pagrįstas labai gerais norais ir šiek tiek atspindi tai, ką mes skaitome žiniasklaidoje apie įvairius depresijos atvejus, tačiau man susidaro toks įspūdis, kad kai jūs formuluojate „Mamų psichikos sveikatos diena“, man tai iškart implikuoja, kad būnant mama yra grėsmė susigadinti psichiką, ne tik figūrą, ir tam tikra prasme stigmatizuoja mamas. Tai yra gąsdinantis turinys ir tikrai jau nepaskatins labiau užsinerėti gimdyti, kaip čia vienas mūsų kolega bandė paskatinti. Aš nežinau, aš irgi turėjau galimybę gimdyti vaikus, bet neatsimenu, kad mane būtų kas nors stigmatizavęs ir sakęs, kad dėl to, kad aš pagimdžiau, kas nors negerai su mano psichika. Suprantate? Man tai kvepia stigma, todėl aš norėjau paklausti.

R. MILIŪTĖ (DFVL). Iš tiesų psichikos sveikatos terminas yra vartojamas ir gydytojų, yra vartojamas ir kituose teisės aktuose, dėl to jisai pasirinktas neatsitiktinai. Jisai yra vartojamas ir kitose šalyse, kurios mini Pasaulinę mamų psichikos sveikatos dieną. Atvirkščiai – tikslas yra mažinti stigmą. Dažnai galime išgirsti tokius pasakymus, kad kažkada to nebuvo, dabar tai yra nauja, dabar tai yra mada, bet iš tiesų kalbėjimas apie tokias problemas, man atrodo, atvirkščiai – paskatina mamas neužsidaryti, suprasti, kad ir taip gali būti, kad tai yra normalu ir kad galiu kreiptis pagalbos, galiu tikėtis supratimo, kad tai nėra išsigalvojimas, kad tai yra reali problema, dėl kurios gali būti taikomas realus gydymas, jeigu yra toks poreikis. Kitu atveju galbūt užteks ir pokalbio su artimu žmogumi, pokalbio su medicinos personalu. Bet atvirkščiai – šitas siūlymas siekia panaikinti stigmą, kad toks dalykas yra paslaptis ir kad reikia gėdytis, jeigu visgi po gimdymo aš jaučiu ne tik džiaugsmą ir euforiją, o jaučiu įvairias emocijas, kurios gali būti asocijuojamos tiek su pogimdyvine melancholija, galbūt pogimdyminiu nerimu ar pogimdyvine depresija, ir užkirsti kelią potencialioms didesnėms problemoms, kurių atsiranda, jeigu mes nekreipiame dėmesio į tai, kaip jaučiasi mamos ir jų aplinka po gimdymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už nori pasisakyti gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš šiandien pasiremsiu kolegos A. Stončaičio patirtimi. Jisai, pasisakydamas prieš, iš tikro kalbėjo kvadratu už, tai aš, pasisakydamas už, kalbėsiu kubu prieš. Taip čia, pasirodo, galima.

Bandykime logiškai pažiūrėti. Pasaulinė. Jeigu pasaulinė, vadinasi, jau yra įtvirtinta. Pasiūlymu – įtvirtinta, yra. Tai ką čia mums tvirtinti, kas jau yra įtvirtinta? Dabar – mamų. Paimkime moterį. Jinai tik būdama mama gali patirti depresiją ar kokią nors psichinę ligą? Ne. Jinai daug kur iš tikrųjų pasaulyje yra stigmatizuojama, negauna vienodo atlyginimo ir panašiai. Čia yra apskritai feminizmo bėda, dar iš feministinio judėjimo neįvykę kai kurie dalykai. Iš tikrųjų taip yra. Daug ką reikėtų čia tvarkyti, taisyti ir iš tikrųjų sukelia psichinių bėdų.

Dabar – psichinės sveikatos. Gerai. Vadinasi, mes norime pabrėžti, bet yra atskira Psichikos sveikatos diena. Dabar – sveikatos diena, bet pasakoma mums, kad čia iš tikrųjų yra visai ne svei-

katos, o pogimdyminės depresijos diena. Čia nebus raginama sveikatinėti. Tik vieną kartą ir tik diena per metus. Aš matau tokią rimtą problemą – vieną kartą per metus mes apie ją truputį pašnekėsime ir viskas. Tada metus paskelbkime.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš kalba S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš nė kiek neabejoju, kad mūsų mamos, mūsų marčios, mūsų seserys dirbo ir dirba titanišką darbą augindamos, ugdydamos vaikus. Ir jos tai daro ir darė dieną naktį – visą parą. Visą parą reikėjo kantrybės, budrumo, meilės. Akivaizdu, kad susidurdavo ir susiduria su įvairiomis problemomis, tarp jų ne tik su pogimdymine depresija, bet ir su stuburo problemomis, ir taip toliau, ir taip toliau. Tačiau, kaip aš minėjau, tam yra Pasaulinė psichikos sveikatos diena spalio 10 dieną. Manychiau, kad reikėtų integruoti šitas aptariamas problemas į šitą dabar pasiūlytą temą.

Ir dar viena mintis. Ar ne svarbiau būtų pasirūpinti teikti mums, Seimo nariams, pasiūlymus, kad šitos jaunos mamos, susiduriančios su įvairiausiomis sveikatos problemomis, ne tik psichikos sveikatos problemomis, geriau gautų kokią dieną ar 2 dienas sveikatinimui: savo sveikatinimui, savo vaiko sveikatinimui. Mano nuomone, tai būtų svarbiau ir reikalingiau. O šiaip, kadangi esu humanistas, tai iš principo nesiryšiu prieštarauti šitam siūlymui. Bet mano pasiūlymai, tikiuosi, bus išgirsti ateityje.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 83, balsavo 81: už – 75, susilaikė 6. Pritarta po pateikimo.

Siūlomas komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 21 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

15.56 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3666 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3666. Prašom. Profesorė V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Gerbiami kolegos, mes neseniai tvarkėme Švietimo ir mokslo komitete Moksleivių sąjungos siūlymu mokyklos tarybos sampratą. Taip pat dabar Moksleivių sąjungos siūlymu teikiame dėl savivaldybių švietimo tarybų pakeitimą. Švietimo įstatymo 61 straipsnyje yra parašyta, kad gali būti tokios tarybos, bet „gali būti“ ir lieka „gali būti“, tai yra iš 60 savivaldybių – devyniose savivaldybėse. O tos švietimo tarybos gali iš tikrųjų *pasitarnauti* tiek konsultuodamos, tiek jungdamos įvairaus amžiaus grupes, įvairias organizacijas, taip pat jaunimui mokantis pilietiškumo, mokantis diskutuoti ir panašiai. Todėl prašom palaikyti mūsų teikiamą Moksleivių sąjungos iniciatyvą projektą, kuriame tik išbraukiama „gali būti“ iš įstatymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų nori paklausti penki kolegos. Pirmas klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama profesore, turbūt sunku būtų lyginti su mokyklų tarybomis, nes mokyklų tarybos turi tam tikras savo funkcijas. Joms atsiskaito vadovas, iš tikrųjų turi gauti pritarimą savo veiklai ir taip toliau. O iš tikrųjų, na, apskritai rajone arba rajono centruose įsikūrusios tarybos turbūt neturės tokios diskusijų formos. Ar jos turės kokią nors priėmimo galią, tarkime, nes įstatyme nieko to nėra? Nei joms kas nors atsiskaito, nei iš tikrųjų jos bus kam nors atskaitingos. Ar neužtenka čia, tarkime, metodinių būrelių, metodinių tam tikrų struktūrų pagrindu juos vienyti. Interesai ganėtinai skiriasi. Be to, pavyzdžiui, atstovauti teisėms yra profsąjungos, tai jos daugiau teisėms atstovauja. Tai tos struktūros kažkaip, na, jos gali nesurasti savo vietos, tik bus galbūt privalomas užsiėmimas. Ar negali to priimti pačios savivaldybių tarybos ir apskritai mokyklų bendruomenės: jeigu reikia, tai įsisteigti? Ačiū.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Devyniose savivaldybėse veikia ir daugiausia sėkmingai veikia tos tarybos. Jeigu vakar klausėtės spaudos konferencijos, tai ypač gerai atsiliepė ir prasminga veikla džiaugėsi Panevėžio savivaldybė. Taip pat, kiek aš žinau, ir Rokiškio savivaldybėje veikia, ir kitose savivaldybėse. Mes dabar žiūrėkime tą pačią hierarchiją. Yra tarybos mokyklose, taip pat atsiras

visose savivaldybėse, išbraukus „gali būti“, ir prie Lietuvos Respublikos Seimo yra Švietimo taryba. Jūs puikiai žinote, kad ir prie Lietuvos Respublikos Seimo yra Švietimo taryba. Yra rekomendacinio pobūdžio, atlieka ir ekspertinę funkciją, ir tikrai daug gerų dalykų. O jeigu bus savivaldybių švietimo tarybos, jų ir telkianti funkcija, ir konsultacinė, ir rekomendacijos, ir panašiai. Žinokite, mano supratimu, reikėtų palaikyti Moksleivių sąjungos prašymą.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti... T. Bičiūno nematau salėje. Tada klausia J. Šiugždinienė. Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Profesore, tikrai svarstau, ar čia pritarti, ar čia susilaikyti. Kelis klausimus turiu. Ar šis klausimas yra derintas su Lietuvos savivaldybių asociacija? Jūs dažnai cituojate nacionalinio susitarimo punktą dėl savivaldos savarankiškumo. Tai ar šitas jūsų siūlymas neapriboja savivaldybių savarankiškumo? Nes jeigu mes sakome, kad privaloma, savivaldybė gali turėti ir kitokias formas, ji yra savivaldos institucija. Tai vienas klausimas, ar suderinta?

Ir kitas klausimas. Ar jūs galvojate, kad tai neapribos savarankiškumo? Nes mes žinome, kad jeigu savivaldybė norės, tai bus ne patarėjų, o pritarėjų taryba. Tokie būtų mano klausimai.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Nežinau, kaip iš jaunų žmonių pritarėjus padaryti. Visi buvome jauni, ne visada žili, turėjome entuziazmo ir galėjome teikti įvairius siūlymus. Juo labiau kad švietimo taryba jungtų įvairias organizacijas. Dabar yra pateikimas, o svarstymo stadijoje galima derinti ir toliau diskutuoti. Aš nemanau, kad čia pateikimo nereikėtų praleisti. Aš asmeniškai tikrai su J. Mickumi nederinau, bet jeigu Moksleivių sąjungą siūlo, tai, aš manau, gal jie ir derino. Aš negaliu atsakyti.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti R. Tamašunienė. Prašom, gerbiamoji.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Gerbiama profesore, mano klausimas būtų toks. Moksleivių taryba inicijavo, bet šiaip pati švietimo taryba prie savivaldybių jungia visus žmones, atstovus, kaip savivaldybė nusprendžia, iš ko ją sudaryti, ir tikrai nebūtinai ten yra tik vien moksleivių atstovai. Tai yra savivaldybės priemonė visuomenės dalyvavimui skatinti formuojant savivaldybės švietimo politiką. Tikrai kiek savarankiškumo turi savivaldybė formuoti švietimo politiką? Mano vertinimu, tikriausiai tai kokie nors švietimo renginiai, skirti mokykloms arba švietimo įstaigoms. Galbūt kaip pagerinti aplinką, galbūt pasirinktas mokyklos profilis arba unikalumas, jį puoselėti padedant savivaldybei, nes paties ugdymo turinio savivaldybė nei su taryba, nei su visomis kitomis institucijomis neturi kaip paveikti, nes tai yra valstybės politikos dalis.

Jeigu ta taryba tokia veiksminga ir jūs matote prasmę, aš nesu prieš. Noriu paklausti, kodėl iki šiol savivaldybės neturi tos tarybos, nes jos ir dabar gali ją turėti, o mes norime nustatyti prievolę. Galbūt yra tam tikrų argumentų, galbūt nemato prasmės, galbūt viskas gerai veikia, galbūt jie aptaria viską per kitas struktūras, tokias kaip metodiniai mokytojų būreliai, rateliai, ir konsultacijos vykdomos tiesiog kitu būdu?

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Būreliai, rateliai ir metodiniai kažkokie kiti dariniai atspindi vieną grupę, švietimo taryboje būtų kur kas įvairesnės grupės. Tai viena.

Kita. Vakar spaudos konferencijoje dalyvavo ir ta savivaldybė, kuri neturi, ir sakė, kad iš tikrųjų yra prasminga steigti, nes pasidomėjo patirtimi. Žinote, kaip – gali būti, gali ir nebūti, tai įvairiai tada yra traktuojama.

Mano supratimu ir teikėjų supratimu, ir Moksleivių sąjungos supratimu, tai būtų labai geras toks įrankis situaciją pasižiūrėti. Mūsų kiekviena savivaldybė yra unikali. Reikėtų ir įsiklausyti, ką švietimo klausimais kalba įvairios amžiaus grupės, įvairios organizacijos. Taigi aš manau, kad tikrai ne trukdytų, o pagelbėtų savivaldybei.

Ir apskritai, jeigu jūs stebite Ateities komiteto posėdžius, tai ten kalbama apie ekosistemą, apie valdyseną, o mes dar esame likę prie valdymo sampratos. Man atrodo, kad jau laikas keistis, savo mąstymą keisti ir transformuoti iš valdymo į valdyseną, nes tai yra grindžiama savireguliacija. O tai prisidėtų prie savireguliacijos.

PIRMININKAS. Dar jūsų nori paklausti L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama profesore, iš tikrųjų vakar man pačiai teko būti konferencijoje, pasiklausyti su Moksleivių sąjungos atstovais ir savivaldybių atstovais, kurie dalyvavo. Mano klausimas toks – iniciatyva, kas parodys iniciatyvą, kas įpareigotas

ir kokia atskaitomybė? Ar jie, sakykime, kaip ten buvo paimta Panevėžio, kiek supratome, tarybos narė – ir STEAM vadovė, kaip supratau, ji kartu kaip tarybos narė inicijavo. Kaip, iš tikrųjų, kitose savivaldybėse, jūs įsivaizduojate, bus steigiamos tos tarybos? Jos turi būti plačios. Čia nėra tik taip, kad moksleiviai parodo. Aš įsivaizduoju, kad turi būti tiek pedagogai, tiek tėvai, tiek trečiojo amžiaus universitetas ir panašiai, ir kitus įtraukiant, jeigu mes norime turėti plačią diskreciją ir plačiai diskutuoti tais švietimo klausimais rajone.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Švietimo tarybos nariai, kaip ir minėjome ne kartą, bus įvairūs ir tai priklausys nuo nuostatų. Paprastai tai inicijuoja Švietimo ir mokslo... Atsiprašau, Švietimo komitetas (kartais vadina Švietimo, kultūros ir sporto ir panašiai). Paprastai jie organizuoja šituos dalykus. Tą patį sakė ir tos savivaldybės, kurios turi.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Už, prieš kalbėti norinčių nėra. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ne. Gerai, balsuojame.

Užsiregistravo 67, balsavo 67: už – 32, susilaikė 35. Po pateikimo nepritarta.

Kas nori pasiūlyti tobulinti, balsuoja už, kas nori atmesti, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 67, balsavo 66: už – 53, prieš – 13. Gerbiamoji Vilija, tobulinkite įstatymą.

16.07 val.

Seimo savaitės (2024-05-06 – 2024-05-10) – 2024 m. gegužės 7 d. (antradienio) ir 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kolegos, liko vienas darbotvarkės klausimas – rezervinis 2, bet tokia dilema šiek tiek yra: nėra nei Seimo Pirmininkės, nei pirmojo pavaduotojo šiuo metu salėje. Jeigu nieko prieš, aš pristatysiu. Ar jūs norite? Trumpai pristatysiu.

Noriu pastebėti, kad kita savaitė yra be posėdžių, neužmirškite netyčia kartais. Kitos savaitės darbotvarkė prasideda gegužės 7 dieną. Mes pradėsime nuo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro K. Glavecko 75 metų minėjimo, Rinkimų kodekso daugybės straipsnių, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“, nutarimo dėl patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“, Bausmių vykdymo kodekso, Probacijos įstatymo, Suėmimo vykdymo įstatymo ir daugybės straipsnių, kuriuos jūs matote savo kompiuteriuose. Galime pritarti? Ačiū.

G. Kindurys nori paklausti dar dėl darbotvarkės.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Aš galvojau, kad pristatys gerbiamas Jurgis. Dėl vieno projekto, dėl Švietimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3480, dėl 43 straipsnio pakeitimo. Kai buvo jo pateikimo stadija, buvo sutarta, kad svarstymas bus gegužės 7 dieną, bet aš jo nematau. Tai tiesiog noriu kreiptis, gal Valdyba atkreips dėmesį ir pasižiūrės, kad ir laiku būtų komitete apsvarstytas, ir ateitų į plenarinių posėdžių salę laiku.

PIRMININKAS. Jeigu komitetas turės priimtą sprendimą, manau, kolega J. Razma bus informuotas ir įtrauks. Taip pat noriu pasakyti, kad čia turbūt preliminarus sąrašas, nes per laisvą savaitę turbūt kolegos paruos dar daugybę įstatymų projektų, kuriuos įtrauks į būsimų darbotvarkių planus. Tai bendru sutarimu galime pritarti? Pritarta, ačiū. Skelbiu... Registruojamės. Na, registruojamės.

Užsiregistravo 60 Seimo narių.

Skelbiu balandžio 25 dienos vakarinį posėdį baigtą. (*Gongas*) Gero vakaro ir geros ateinančios savaitės visiems! Ačiū, kolegos.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 370 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 7 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame gegužės 7 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

10.00 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Kęstučio Glavecko 75-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Gerbiami kolegos, šiandien posėdį pradėsime Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, ilgamečio Seimo nario, mūsų kolegos K. Glavecko 75-ųjų gimimo metinių paminėjimu. Kviečiu signataro atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Ačiū. Dabar norėčiau į tribūną pakviesti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą A. K. Leščinską.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Arvydo Kosto Leščinsko kalba

A. K. LEŠČINSKAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, K. Glavecko giminės ir artimieji, posėdžio svečiai, kolegos signatarai. Šiandien man tenka garbė kalbėti apie vieną ryškiausių Lietuvos politikų, Kovo 11-osios Akto signatarą, žymų ekonomistą, keleto Seimo kadencijų narį profesorių K. Glavecką. Jo gyvenimas prasidėjo Vilniuje 1949 m. balandžio 30 d. Vlodo ir Anelės Glaveckų šeimoje. Jis lankė dabartinę Vilniaus jėzuitų gimnaziją, anuomet vadintą Antano Vienuolio vidurine mokykla, ir ją baigė 1967 metais. Tais pačiais metais įstojo į Vilniaus universitetą. Baigęs studijas, gabus ir perspektyvus absolventas buvo paliktas dirbti Vilniaus universiteto Pramonės ekonomikos fakultete asistentu. Vėliau studijavo Vilniaus universiteto aspirantūroje. 1976 metais apgynė ekonomikos mokslų kandidato laipsnį. O 1987 metais Talino universitete apgynė habilitacinį darbą, už kurį suteiktas habilituoto ekonomikos krypties mokslo daktaro laipsnis. Po stažuotės Frankfurto prie Maino universitete 1989 metais jam buvo suteiktas profesoriaus vardas.

Tokių spartų kilimą mokslinės karjeros laiptais galėčiau paaiškinti jo nepaprastu darbštumu, laiko neskaičiavimu ruošiantis paskaitoms ir rašant mokslinius darbus. Tai žinau ne iš nuogirdų. Tuo metu dirbome Vilniaus universiteto Pramonės ekonomikos katedroje, tuometėje Respublikinėje bibliotekoje (dabar – Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka) kartu rašėme ir disertacijas. Kęstutis, galima sakyti, buvo bibliotekos siela. Jo buvo pilna visur: ir bibliotekos antrame aukšte, buvusioje mokslo darbuotojų skaitykloje, kur stovėjo knygomis apkrauti mokslinius darbus rašančių kolegų stalai (beje, jis čia turėjo savo asmeninį stalą), ir bibliotekos koridoriuose, kur vykdavo aštrios diskusijos visais aktualiais ekonomikos ir kasdienio gyvenimo klausimais. Neretai diskusijų klubas persikeldavo į bibliotekos pusrūsyje veikusią kavinę, kurioje (sakyčiau, baisu dabar ir pagalvoti) buvo prekiaujama alumi. Tada diskusijos įgaudavo naują atspalvį ir karštais persikeldavo už bibliotekos sienų. Toks mokslinių darbų rašymo režimas nebuvo palankus visiems dalyviams: kai kurie gerokai vėlavo, o kai kurie iš viso disertacijų taip ir neparašė, todėl aš nusprendžiau persikelti į Vilniaus universiteto biblioteką ir ten užbaigti savo disertaciją.

Gerbiamieji, negaliu pasakyti, ar „laisvės šauklys“ – taip skambiai pavadino Kęstutį neseniai per televiziją transliuotoje laidoje jo žmona Rūta – gimė po šiuo ženklų, bet man nekylo abejonių, kad Vilniaus universitetas čia suvaidino lemiamą vaidmenį. Praeito amžiaus devintajame dešimtmetyje Vilniaus universitete dirbo nemažai žymių žmonių, kitaip matančių ūkio funkcionavimo pagrindus, nei tuo metu priimtas visuotinis planinis... Ne išimtis buvo ir mūsų Pramonės ekonomikos fakultetas, kurio darbuotojų dėka, pirmiausia K. D. Prunskienės pastangomis, prasidėjo bendradarbiavimas su Vengrijos Debreceno universitetu. Į tai įsitraukė ir K. Glaveckas, ir kiti fakulteto darbuotojai. Tuo metu Vengrija buvo pažangaus rinkos ūkio mechanizmo diegimo pradininkė visame socialistiniame lageryje. Taigi, čia Kęstutis užsikrėtė laisvės bacila ir iš čia gimė naujos studentams dėstomos disciplinos fakultete bei būsimos jo monografijos apie naujovišką, administraciškai nesuvaržytą ūkio mechanizmo (jis taip tuo metu buvo vadinamas) funkcionavimą. Daugelis studentų šia tema tuomet rinkosi rašyti kursinius ir diplominius darbus, o jų vadovu tapo Kęstutis ir kiti mūsų katedros darbuotojai. Dar ir dabar prisimenu Debreceno universitete kartu su profesoriumi R. Gerneriu ir kitais ekonominėse diskusijose praleistas valandas, kurios kartais persikeldavo į jo vasarnamį, apsuptą didelių aplipusių raudonomis trešnių uogomis medžių, degustuojant nepakartojamus vengriškus patiekalus. Vėliau bendradarbiavimas išsiplėtė į Vokietijos Federacinės Respublikos Manheimo universitetą – net keletas iš mūsų Gamybos, ekonomikos ir valdymo fakulteto katedros dėstytojų stažavosi šiame universitete, įskaitant ir dabartinį šalies Prezidentą G. Nausėdą, tuomet dirbusį fakultete stažuotoju.

Gerbiamieji, papūtus M. Gorbačiovo pertvarkos vėjams, Lietuvoje atsirado naujoviškai mąstančių žmonių poreikis. Neblogą politinę intuiciją turintis K. Glaveckas suprato, kad išmušė jo valanda. Gerą išsilavinimą, puikią iškalbą turintis Kęstutis, ne be kolegų, dirbusių kartu Pramonės ekonomikos katedroje, rekomendacijų, 1989 metais tapo LKP CK Ekonominių ir socialinių klausimų skyriaus vedėju. Kartais jis savo buvusių kolegas pakviesdavo apsilankyti jo naujoje darbovietėje, aprodydavo savo kabinetą. Mums po apžiūrusių katedrų interjerų atrodė, kad patekome į rūmus. O ką dar reiškia vienoje vietoje pamatyti gausybę vyriausybinių telefono aparatų, kuriais Kęstutis labai didžiavosi?

Tuo jo karjeros vingiai nesibaigė. LKP nutarus atsiskirti nuo TSKP, Kęstutis aktyviai dalyvavo rengiant dokumentus būsimam LKP XX suvažiavimui. Nors suvažiavimo dalyviai nelabai pritarė jo vadovaujamos darbo grupės rengtos Ekonominės programos metmenims, jis tapo vienu iš savarankiškos LKP sekretorių. Tais laikais toks karjeros šuolis ištis atrodė svaiginamai, tačiau būsimai partinei karjerai koją pradėjo kišti stiprėjantis Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis ir bloga nuojauta dėl prognozuojamų nepalankių LKP rezultatų per artėjančius rinkimus į LTSR Aukščiausiąją Tarybą. Nors Alytuje Kęstutis buvo išrinktas kaip savarankiškas LKP kandidatas, jis čia pademonstravo aukščiausios klasės politinį *driblingą*, pareikšdamas, kad jis suspenduoja savo narysę LKP dėl sveikatos problemų, ir į Aukščiausiąją Tarybą-Atkuriamąją Seimą įžengė jau kaip nepriklausomas deputatas. O visiems kritikams pareiškė, kad ekonomiką turi valdyti profesionalai, o ne partijų vadovai. Jiems pasiūlė, einant dirbti Lietuvai, iš pradžių nusiimti savo politines skrybėles.

Gerbiamieji, K. Glaveckas Aukščiausiojoje Taryboje-Atkuriamajame Seime dirbo Ekonomikos komisijoje, buvo Liberalų frakcijos narys, kitų įvairiausių darbo grupių, komisijų narys. Dėl laiko stokos visko, žinoma, čia neišvardinsi. Norėčiau tik paminėti, kad, būdamas Laikinosios ekonomikos reformos komisijos nariu, jis kartu su kitais ekonomistais iš Aukščiausiosios Tarybos ir Vyriausybės turėjo parengti Lietuvos ekonomikos reformos koncepciją. Be daugybės čia sprendžiamų klausimų, vienas svarbiausių buvo valstybinio turto privatizavimo modelio Lietuvai pasirinkimas, nes be jo negali deramai egzistuoti laisvoji rinka. Kęstutis nesutiko su komisijos narių siūlymu turtą privatizuoti išdalinant jį žmonėms su investicinių čekių *pagalba*, taip pat dėl išlikusio turto savininkams kompensavimo iš valstybės biudžeto, motyvuodamas tuo, kad tam reikės didelių finansinių resursų. Aukščiausioji Taryba, deja, nepalaikė jo nuostatų ir priėmė sprendimą tiek dėl išlikusio turto savininkams sugrąžinimo ir kompensavimo, tiek ir dėl investicinių čekių valstybės turtui privatizuoti panaudojimo.

Politinė atmosfera Lietuvoje 1991 metų pradžioje buvo gerokai įkaitusi. Sausio mėnesio 8 dieną Aukščiausiąjai Tarybai buvo pateiktas Lietuvos pramonininkų asociacijos pareiškimas dėl kritinės situacijos Lietuvos ūkyje. Jame buvo reikalaujama spartinti ekonominę reformą, greičiau įteisinti ūkininkavimo laisvę, neįvesti jokio darbo apmokėjimo ir vartojimo (jis taip buvo vadinas anksčiau) apribojimų ir atšaukti Vyriausybės sprendimą dėl maisto produktų kainų pakėlimo, kol nėra parengta gyventojų realių pajamų kompensavimo programa.

Nesutarimai tarp Vyriausybės ir Aukščiausiosios Tarybos pasiekė apogėjų. Kęstutis, nors ir turėdamas savo nuomonę dėl kainų reformos, nutarė nedalyvauti Vyriausybės pasitarime dėl kainų pakėlimo. Gera politinė intuicija ir ši kartą jo neapgavo: Aukščiausioji Taryba sausio 8 dieną priėmė sprendimą sustabdyti Vyriausybės nutarimus dėl mažmeninių maisto prekių kainų pakėlimo, tačiau jis pats šiame balsavime nedalyvavo.

Gerbiamieji, K. Glaveckas didelį dėmesį skyrė vadinamųjų organizuotų rinkų ir jų instrumentų kūrimui. Taip 1991 metais Lietuvoje buvo atidaryta prekių birža, kurios steigimo komiteto pirmininku buvo K. Glaveckas. 1992 metais duris atvėrė Nacionalinė vertybinių popierių birža, jos 12 žmonių steigimo grupės sąraše buvo ir K. Glavecko pavardė. Reikia pasakyti, kad jis šiam darbui atlikti sumaniai pasitelkė savo kolegas, draugus ir net buvusius studentus. Pastarieji dirbo ir dabar tebedirba Kęstučio pastangomis įsteigtame Laisvosios rinkos institute, ideologiškai palai kančiame rinkos ekonomikos plėtojimo ir stiprinimo idėją Lietuvoje.

Šią kalbą norėčiau pabaigti rašytojo, signataro, čia sėdinčio R. Gudaičio literatūriniais pasażais iš jo esė, pavadintos „Dialogai su Kęstučiu“: *Rinka, turgus, internetas. Kuo čia dėta laisvė, klausčiau Kęstučio. O jis kantriai paaiškintų, linksmai man dėstytų, kas yra rinka ir progresas, internetas. Linksmai, Kęstuti? Linksmai. Ilgu be dialogų, Kęstuti. Be dialogų, pereinančių į aistringą glaveckišką monologą, perkūniškai, šėlusiai ilgu.*

Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Nepriklausomybės Aktos signatarui. Į tribūną pasisakyti kviečiu Seimo narį, ministrą S. Gentvilą.

Seimo nario, aplinkos ministro Simono Gentvilo kalba

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Gerbiama Rūta, gerbiami Kęstučio artimieji, gerbiami bendražygiai. „Profesoriau!“ – buvo kreipinys, į kurį Kęstutis visada atsisukdavo ne tik universitetuose, bet ir čia, Seime, tarp liberalų ar draugų rate. Kęstutis visą gyvenimą buvo auditorijos žmogus, auditorijos, kuri vadinosi Lietuva. Treji metai be Kęstučio leidžia įvertinti jo ekonominės mokyklos palikimą. Kiek Lietuvos kūrėjų užaugo Kęstučio kritinio mąstymo ir rinkos ekonomikos tikėjimu, kaip atrodytų ekonominė Lietuva be K. Glavecko kaip signataro, ko išmokė mus K. Glaveckas per savo 25 metus darbo Seime? Turbūt atsakymo nebus. Bet ištisa Lietuvos kūrėjų, ekonomistų, politikų, liberalų karta dirbo ir augo kartu su K. Glavecko ekonomine mintimi. Nors pats Kęstutis sakė, kad knygoje gyventi žymiai lengviau ir geriau nei politikoje, mėgiamą akademinį darbą vainikuoja visgi jo politinės reformos nepriklausomybės aušroje.

Minint Lietuvos 20-metį Europos Sąjungoje, akyse iškyla K. Glavecko 1990 metų vasario Aukščiausiosios Tarybos rinkimų lankstinuko (jis, beje, demonstruojamas čia, mūsų salėje) frazės, kad jis pasisako už nepriklausomą Lietuvą, kurios (citata) „laukia grįžimas į civilizuotą Europą, todėl nusiteikime dirbti ir gyventi kaip europiečiai“. Nepriklausomybės išvakarėse išitraukdamas į politiką K. Glaveckas tai matė kaip nepriklausomos Lietuvos kūrimą ir savo akademinio darbo pakeitimą politika argumentavo taip (citata): „Dabar yra konkrečios ekonomikos metas. Kuo geriau gyvensime, dirbsime ir organizuosimės, tuo greičiau priartėsime prie Europos, integruosimės į jos ūkį.“

Kęstutis visada lenkė laiką ir troško pokyčių. 1990 metais kalbėti apie narystę Europos Sąjungoje ir ekonominę integraciją galėjo tik vienetai – toks buvo K. Glaveckas. Pažangą visų pirma Kęstutis įsivaizdavo per ekonomiką. Tarp liberalų mes Kęstutį dažnai net vadindavome žmogumi, išradusiu ekonomiką. Šiandien net ir drąsiausios dešinėsios Lietuvos partijos taip drąsiai nepasisako apie kapitalizmą, kaip tuomet ekonomikos profesorius palygino (cituoju): „Rinka tai yra

nacionalinis turtas, tokia pati vertybė kaip kultūra, menas ir literatūra.“ *Blockchainai*, bitkoinai ir jaunoji globalios Lietuvos vienaaragių karta tuometiniam 70-mečiui Kęstučiui kėlė jaunatvišką žavesį. Jis atpažino savo ir bendražygių iš Laisvosios rinkos instituto įgyvendintą ekonominę Lietuvos transformaciją, jos istorijomis noriai dalijosi su tais, kurie norėjo kalbėti apie tai. Matydamas Lietuvos FinTech'o startuolius, profesorius pabrėžtinai kartojo – tai dabarties Lietuva. Kaip finansų ekspertui, konstravusiam Lietuvos ekonominį savarankiškumą, planinės ekonomikos įmonių privatizavimą, kainų reguliavimo užbaigimą, nacionalinės valiutos – lito – sukūrimą, Komercinių bankų įstatymo sukūrimą ir to pradžia, Prekių ir vertybinių popierių biržos steigimą, kiekviena ekonominė inovacija Kęstučiui sukeldavo smalsumo pulsą, apie kurį jis diskutuodavo su bendražygiais ir šeima. Profesorius Seimo salėje visada ieškojo bendražygių, su kuriais galėjo pasikalbėti apie naujausias ekonomines naujienas, centrinių bankų sprendimus, Kinijos ekonomiką, kuri jam kartu su JAV buvo pati įdomiausia.

Su šūkiu „Sieksime žinių, ne pinigų“ 1990-ųjų lapkritį įsteigtas Laisvosios rinkos institutas buvo vienas tokių profesorius K. Glavecko sutelktų ekonominių reformų komandų, kurios tiesiogiai parengė nemažai nepriklausomybės pradžios ekonominės pažangos įstatymų ir švietė visuomenę. Kęstučio veikla už formalų partinių ir politinių frakcijų ribų primena jį ne kaip siaurą auditorijų ekonomistą, bet kaip visuomenės mąstytoją ir kūrėją. Akademiška ekonominė mintis Kęstučio gyvenime virto realiomis ekonominėmis reformomis, verslo konsultacijomis ir įtaka plačiai visuomenei per instituto ilgalaikę veiklą.

Kęstutis buvo ir ryškus demokratas. Jis šventai tikėjo, kad valstybes mes kuriame ne tik tam, kad jos pačios gyventų, bet kad jose gyventų laimingi žmonės. Dėl sunkių rinkos ekonomikos reformų 1990-ųjų pradžioje liberalizmu dažnai kaltinamam Kęstučiui ekonominė nelygybė buvo itin sopi. Dažnai jis ir mane asmeniškai mokė: baisiausia yra tuščių skrandžių ir desperatiškų žmonių streikas, argumentuodamas už didesnę solidarumą, verslo prievolę mokėti mokesčius, būtinybę kurti veiksmingą viešąjį sektorių. Politika turi suteikti saugumo ir galimybių plačiai visuomenei, ir tai rūpėjo Kęstučiui. Bet, priešingai daugumai robinhudiškai nusiteikusių ekonominio pyrago pjaustytojų, Kęstutis visada turėjo liberalių pasiūlymų – ne pinigų dalijimas, o darbas ir verslas kuria savimi pasitikinčių žmonių gerovę.

Tarp liberalų Kęstutį mes nuolat pažindavome ir kaip paragrafo priešininką, kurį jis dažnai cituodavo. Kęstutis nebuvo bausmių, baudų kriminalizavimo šalininkas. Visuomet ryškiai balsavo prieš pilietinių laisvių griežtinimus. Gal tai buvo visuomenės pažangumu tikinčio laisvamaniško akademiko įsitikinimas, o gal tai buvo iš nelaisvės išsilaisvinusio signataro prisiminimai apie perreguliuotą valstybės kišimąsi į žmogaus ir rinkos elgseną. Sunku pasakyti, bet Kęstutis visada drąsino mus mokytis iš jo pamiltų Jungtinių Valstijų.

Septynias kadencijas rinktas į Seimą, Kęstutis visada buvo aktyvus, tačiau sunkiai tramdėsi politiniuose marškiniuose. Gal dėl to tarp politinių partijų jam liberalių partijų marškiniai ir jo laisvumas buvo priimtinausi. Dažnai kartojęs, kad ekonomika yra aukščiau politikos, Kęstutis save laikė visų pirma ekonomistu. Kęstučiui veikla parlamentiniame *alma mater* Biudžeto ir finansų komitete ir užsienio ekonominė diplomatija visada buvo prioritetai. Nors daug galimybių turėjęs imtis Vyriausybės nario veiklos, Kęstutis parlamentaro laisvę ir savo akademinę laisvumą vertino labiau.

Optimistiško, sąmojingo, eruditiško būdo Kęstučio pasiilgstame šioje tribūnoje, kurioje visada jis kalbėjo be pykčio, profesoriškai ir dažniausiai, kaip profesorius, nevaldydamas laiko. Profesorius naudojosi tribūna visada mokydamas jaunesnius, kad eteris yra ribotas resursas, todėl jį turi užimti protas, erudicija, o ne pyktis ir populizmas. Būtent pastarųjų jis ypač nemėgo. Kęstutis principingai nedalyvavo parlamentarų apkaltos balsavimuose, nemėgo *ad hominem* ginčų, nuolat cituodamas Dž. Svifto Guliverio ilgakelnių ir trumpakelnių konfliktus. Patyrusi profesorius akis aplenkėdavo įvairias parlamentinių tyrimų komisijas ir koncentruodavosi ten, kur yra veikimo prasmė ir ekonomika. Gerbė žmogaus orumą, visgi mėgo sakyti dalykinę tiesą, kaip jis ją suprasdavo, ir vengdavo populizmo. Jis dažnai sakydavo: esu gana neskanus, kaip ežys, kurį reikia išspjauti. Dėl to jo patarimus mėgo realių sprendimų ieškantys – studentai, verslininkai, politiniai bendražygiai.

Kęstutis nemėgo gimtadienių. Ypatingų jubiliejinių gėlių šioje tribūnoje jis irgi atsisakė ir prašė neteikti savo 70-ojo gimtadienio proga lygiai prieš penkerius metus, o švėsdamas savo 60-metį profesorius sukūrė priesaiką – penki dalykai, kuriais reikia vadovautis sulaukus 60-ties: turėti daugiau drąsos gyventi taip, kaip tu nori, ne taip, ko kiti tikisi iš tavęs; antra, nedirbti per daug, daugiau laiko leisti su šeima ir draugais; turėti drąsos išreikšti savo jausmus; išlaikyti ryšį su senais draugais; leisti sau būti laimingam ir sveikam. Toks ir buvo mūsų daugelio pažįstamas Kęstutis. Jis mokėjo būti vakarietiškas, *amerikoniškas*, visada jaunas senjoras, užlipantis ant motociklo, sportuojantis, branginantis šeimą, draugus, savo mylimus Jorkšyro terjerus, gerą vyną, geras istorijas ir visada sekantis amerikietišką akcijų rinkos ir centrinių bankų kursą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaip įprasta minėjimą baigiant, kviečiu į tribūną pasisakyti Nepriklausomybės Akto signatarę, Signatarų klubo prezidentę B. Valionytę.

Signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės kalba

B. VALIONYTĖ. Gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke, Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, K. Glavecko artimieji. Šiandien minime 75 metų jubiliejų Kęstučio, kuris buvo tikras lietuvis ir kartu turėjo gerą įgimtą lietuviško humoro jausmą. Aš prisimenu, kai 2020 metais jis į Signatarų klubą savo greita eisena atėjo ir sako: „Žinai ką, tu man duok ką nors, aš dalyvauju rinkimuose.“ Sakau: „Kas signatarui priklausė, jau gavote sausio mėnesį.“ – „Ne, tu supranti, aš einu į rinkimus.“ – „Kęstuti – sakau, – mylėk save, saugok savo širdį ir labai gerai siūlau pagalvoti, ar tau reikia eiti rinkimus, o gal laiką skirk sau.“ – „Tu nieko nesupranti, supranti, mane žmonės kviečia.“ Sakau: „Tu pagalvok, kas brangiau – tavo sveikata, tavo gyvenimas ar ta įtampa.“ – „Aš nieko negaliu padaryti, kad mane žmonės nuolat renka.“ Su tokiu humoru ir su tokiu užsispyrimu jisai visą laiką ir dirbo Lietuvai. Tai išliko visų mūsų atmintyje. Galbūt kartais jo tokie kandūs ir labai taiklūs pasakymai ir daug įtampos nuimdavo, tačiau jam, kaip žmogui, be abejonės, liko viskas viduje.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas Rūtai, kuri yra šiandieną su mumis, tradiciškai nori padovanoti „Laisvės vėją“, tą laisvės vėją, kuri taip mylėjo Kęstutis, nepripažinęs jokių ribų ir jokių varžymų. Rūta, saugok šitą jo laisvės vėją. (*Plojimai*)

R. RUTKELYTĖ. Ačiū visiems, iš širdies mylėjusiems Kęstutį, ir tiems, kurie šiandien jį prisimena taip nuoširdžiai, gražiai ir su meile. Ačiū visiems. Labai norėtusi pamatyti jį čia, šioje tribūnoje, bet, deja... Ačiū visiems. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū visiems, pasisakiusiems minėjime. Minėjimą baigiame. Dabar 1–2 minučių pertrauka ir po to pradėsime mūsų darbo posėdį.

Pertrauka

PIRMININKAS. Tęsiame mūsų posėdį. Prieš pradėdant apsispręsti dėl darbotvarkės noriu mūsų visų vardu pasveikinti balandžio 28 dieną 45 metų sukaktį šventusį V. Ažuolą. (*Plojimai*)

Taip, dabar registracija. Užsiregistravo 103 Seimo nariai.

10.26 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 7 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar posėdžio darbotvarkės tvirtinimas. Matau, V. Mitalas šiuo klausimu turi ką pasakyti.

V. MITALAS (LF). Gerbiamas pirmininke, aš prašyčiau prie rezervinių klausimų šiandien įtraukti labai nedidelį Mokslo ir studijų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo projektą Nr. XIVP-3719. Jis galėtų būti šiandien pateiktas, jeigu bus laiko, nes iki priėmimo pabaigos į aukštąsias mokyklas reikia atlikti tam tikrus pakeitimus. Teisės departamento išvada yra. Frakcijos vardu prašyčiau įtraukti projektą Nr. XIVP-3719.

PIRMININKAS. Gal galime siūlymui pritarti bendru sutarimu? Girdžiu įvairiai reaguojant, tai balsuokime. Ar pritariame V. Mitalo pasiūlymui papildyti darbotvarkę?

Balsavo 102: už – 84, prieš nėra, susilaikė 18. Pasiūlytas klausimas įrašomas į darbotvarkę. Daugiau pasiūlymų nebuvo. Balsuosime, ar tvirtiname visą darbotvarkę su minėtu pasiūlymu.

Už – 98, prieš nėra, susilaikė 7. Darbotvarkei pritarta.

Du darbotvarkės projektai nėra įrašyti į sesijos darbų programą, tai projektas Nr. XIVP-3570 ir Nr. XIVP-3664. Šie projektai yra teikiami J. Sabatausko ir M. Ošmianskienės, atitinkamai Baudžiamojo kodekso ir Šalpos pensijų įstatymų pataisos. Manau, galime fiksuoti, kad bendru sutarimu pritariame, kad šie projektai būtų sesijos darbų programoje, priimdami protokolinį nutarimą. Ačiū, priimta.

10.29 val.

Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3513(2) (priėmimas)

Pradedame nagrinėti klausimus pagal darbotvarkę. Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas. Čia yra du straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Galime apsispręsti dėl viso projekto? Pasisakymai. A. Vyšniauskas pasisako už.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip žinote, šitas Rinkimų kodekso pataisymas yra labai techninis, tačiau, be abejo, svarbus Europos Parlamento rinkimams. Manau, visi sutarėme, jog tą reikia padaryti, bet aš norėčiau pasidžiaugti, kad dėl Rinkimų kodekso, dėl jo taisymo ten, kur pasitaikė kažkokių nesklandumų ar klaidų, mes tikrai randame sutarimą Seime. Ypač už pataisas norėčiau padėkoti Teisingumo ministerijos specialistams, Vyriausiajai rinkimų komisijai ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto biurui, kad tikrai efektyviai ir greitai suradome sprendimus ir ištaisėme klaidą. Tai kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Daugiau nėra pageidaujančių pasisakyti dėl motyvų. Balsuosime dėl šio projekto netrukus. Balsavimo intervalas prasideda 10 val. 40 min. Labai prašyčiau visų ateiti į balsavimo pradžią, nes konstituciniam įstatymui priimti reikia 85 balsų.

10.31 val.

Įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3446(2) (priėmimas)

Dabar kitas projektas – įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3446(2). Taip pat priėmimas. Jokių pasiūlymų ir teisinių pastabų negauta. Vienas straipsnis. Dėl motyvų niekas nepageidauja pasisakyti. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

10.32 val.

Bausmių vykdymo kodekso 15, 20, 21, 31, 37, 64, 68, 83, 90 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3280(2) (priėmimas)

Bausmių vykdymo kodekso pataisų projektas. Yra dešimt straipsnių. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Pasiūlymų ir teisinių pastabų nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė kalbėti. Balsavimas vėlgi per numatytą balsavimo intervalą.

10.32 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 358 ir 360 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3281(2) (priėmimas)

Toliau lydimasis – Baudžiamojo proceso kodekso 358 ir 360 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3281(2). Du straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių.

Apsispręsimė iš karto dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime po 7 ar truputį daugiau minučių per numatytą balsavimo intervalą.

10.33 val.

Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 14, 15, 16, 25, 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3282(2) (priėmimas)

Dar vienas lydimasis – Probacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3282(2). Septyni straipsniai. Pasiūlymų ir teisinių pastabų negauta. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių, apsispręsimė dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Vėlgi balsavimą atidedame iki balsavimo intervalo.

10.34 val.

Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3283(2) (priėmimas)

Kitas projektas, dar vienas lydimasis – Suėmimo vykdymo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3283(2). Vienas straipsnis. Iš karto galime apsispręsti dėl viso projekto. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

10.34 val.

Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3213(2), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3214(2), Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 7, 8, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3215(2), Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3216(2), Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3217(2), Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 6, 8, 18, 19 ir 22¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3218(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 4, 9, 10, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3219(2), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37², 45, 46¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3220(2), Individualių įmonių įstatymo Nr. IX-1805 5 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3221(2), Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 4, 6, 6¹, 10 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3222(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 4, 5, 7 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3223(2), Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3224(2), Privачios detektyvinės veiklos įstatymo Nr. XII-1615 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3225(2), Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 4, 6¹ ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3226(2), Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3227(2), Tarptautinių sankcijų įstatymo Nr. IX-2160 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3228(2), Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3229(2) (svarstymas)

Toliau pradėsime kitą paketą. Pagrindinis projektas – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3213(2). Svarstymo stadija. Išklausysime komitetų atstovų pranešimus. Pirmiausia pasisakys Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė I. Haase. Kviečiu į tribūną. Kartu ir dėl visų lydimųjų, nes svarstymo stadija, mes kompleksiskai nagrinėjame.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso įstatymo projektą Nr. XIVP-3213. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Taip pat komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo projektą Nr. XIVP-3217. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Komitete buvo svarstomas Advokatūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3224. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos privačios detektyvinės veiklos įstatymo projektą Nr. XIVP-3225. Komiteto sprendimas – taip pat pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Buvo svarstomas Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo projektas Nr. XIVP-3214. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Lyg ir visi jau.

PIRMININKAS. Taip, panašu, kad visi. Dabar kviesiu į tribūną Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto atstovą ar atstovę, nes čia paminėti du šio komiteto atstovai. Tai G. Burokienė dėl penkių projektų.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, dėl 1-6.1, 1-6.2 ir 1-6.5 klausimų komitetas buvo ne pagrindinis. Svarstymo metu mes siūlome pritarti ir pagrindiniam komitetui tobulinti pagal Teisės departamento išvadas.

PIRMININKAS. Čia taip pat nurodytas pranešėjas B. Matelis dėl kai kurių kitų projektų, tai laukiame tribūnoje. Tai būtų Biudžetinių įstaigų įstatymas, Regioninės plėtros ir taip toliau.

B. MATELIS (TS-LKDF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė šį projektą ir...

PIRMININKAS. Pasakykite projekto pavadinimą,

B. MATELIS (TS-LKDF). Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 6, 7, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3215(2). Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas taip pat svarstė Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3216(2) ir pritarė bendru sutarimu.

Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas taip pat svarstė Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 5, 6, 7, 8 ir 8¹, 15, 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3219(2). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ir Nr. XIVP-3218, man atrodo, nepamirėjote ar aš neišgirdau?

B. MATELIS (TS-LKDF). Taip, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3218. Komitetas šį projektą apsvaustė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Turbūt dabar viskas. Toliau kviečiu į tribūną A. Kupčinską. Jis paskelbs komiteto išvadas dėl kai kurių lydimųjų, kuriuos svarstė komitetas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiamas posėdžio pirmininke. Taip, komitetas svarstė. Pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu. Visų įstatymų: tiek Individualių įmonių, tiek Akcinių bendrovių, tiek Mažųjų bendrijų, tiek Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), tiek Ūkinių bendrijų, pakeitimams. Visiems pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl kai kurių lydimųjų... turbūt dėl vieno lydimąjo – Užsienio reikalų komiteto išvada. Dėl Tarptautinių sankcijų įstatymo pataisų projekto. Turbūt Ž. Pavilionis pristatys?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Lapkričio 8 dieną Užsienio reikalų komitetas svarstė Tarptautinių sankcijų įstatymo vieno straipsnio pakeitimą. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dėl paskutinio lydimąjo turime Kaimo reikalų komiteto išvadą. Į tribūną kviečiamas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Komitetas svarstė projektą. Dalyvavo visi komiteto nariai ir bendru sutarimu pritarė šiam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija. Buvo V. Ažuolas, bet, matyt, persigalvojo. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Iš karto galime balsuoti dėl viso šio paketo, ar pritariame jam po svarstymo.

Balsavo 109: už – 103, prieš nėra, susilaikė 6. Po svarstymo projektams pritarta.

10.45 val.

Rinkimų kodekso 168 ir 170 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3513(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar grįžtame į darbotvarkės pradžią. Balsuosime dėl Rinkimų kodekso dviejų straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3513(2). Primenu, kad čia reikia 85 balsų.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 107, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.46 val.

Įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3446(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau apsispręsimė dėl įstatymo „Dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų ir 124 straipsnio pakeitimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3446(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 110, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.47 val.

Bausmių vykdymo kodekso 15, 20, 21, 31, 37, 64, 68, 83, 90 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3280(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau keturių įstatymų projektų paketas. Pradedame nuo pirmojo – Bausmių vykdymo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3280(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 106, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.48 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 358 ir 360 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3281(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis Baudžiamojo proceso kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3281(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 106, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.48 val.

Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 14, 15, 16, 25, 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3282(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis – Probacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3282(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112: už – 108, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.49 val.

Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3283(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis paketo projektas – Suėmimo vykdymo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3283(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 108, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.49 val.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2437(2)ES (svarstymas)

Dabar nagrinėsime tolesnius darbotvarkės klausimus ir kol leis balsavimo intervalas, balsuosime.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2437(2). Svarstymo stadija. Išklausysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą, kurią pateiks pirmininkė I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2437. Komiteto sprendimas – pritarti patobulintam Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat išklausysime Žmogaus teisių komiteto išvadą, kurią pateiks A. Navickas. Ar pirmininkas pateiks? Kas iš Žmogaus teisių komiteto pateiks išvadą?

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami kolegos, Žmogaus teisių komitetas Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą svarstė šių metų balandžio 5 dienos posėdyje ir bendru sutarimu įstatymo projektui pritarė. Visi komiteto nariai balsavo už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat niekas nepageidauja kalbėti. Galime iš karto balsuoti, ar pritariame šiam įstatymo projektui po svarstymo.

Balsavo 105: už – 101, prieš nėra, susilaikė 4. Projektui pritarta po svarstymo.

10.52 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 2, 4, 5¹, 16, 17, 20, 24, 25, 30¹, 30², 31, 32, 35, 38, 39³, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 48¹, 50 straipsnių ir IV skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3257(2), Civilinio proceso kodekso 626, 663 ir 736 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3258(2), Administracinių nusižengimų kodekso 95, 362¹, 589 straipsnių, priedo pakeitimo ir 96¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3259(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 22¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3260(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3261(2), Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3262(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 3¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3263(2), Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3264(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3265(2) (svarstymas)

Dabar devynių įstatymų projektų paketas. Svarstymo stadija. Dabar išklausysime komitetų išvadas. Pirmas šiame pakete yra Užimtumo įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3257(2). Atitinkamai komiteto atstovą J. Varkalį prašysiu paskelbti išvadas ir dėl visų lydimųjų. Prašom.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė jūsų įvardintą Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą. Komiteto sprendimas buvo pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

Papildomo komiteto išvada dėl lydimosios Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo taip pat apsvarstyta 2024 m. kovo 27 d. Svarstymo rezultatai: pritarti pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Teisės ir teisėtvarkos komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir suinteresuotų asmenų pasiūlymus, į juos siūloma atsižvelgti. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

2024 m. kovo 27 d. apsvarstytas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas. Komitete nutarta pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Teisės ir teisėtvarkos komitetui jį tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

Statybos įstatymas apsvarstytas taip pat tą pačią dieną. Pagrindinio komiteto išvada – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

Mokesčių administravimo įstatymas – lydimasis. Pagrindinio komiteto išvada – taip pat pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymas taip pat apsvarstytas ir nutarta pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

Apsvarstytas Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo pakeitimas. Jam taip pat pritarta bendru sutarimu.

Toliau Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo pakeitimas. Komiteto išvada – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo projektas apsvarstytas taip pat 2024 m. kovo 27 d. komitete. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar išklausysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl dviejų lydimųjų projektų: Civilinio proceso kodekso ir Administracinių nusižengimų kodekso pataisų įstatymų projektų. Kviečiu I. Haase.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 627, 628, 663 ir 736 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3258. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Taip pat buvo svarstytas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nurodytų straipsnių ir priedo pakeitimo bei 96¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3259. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – taip pat vienbalsiai: 9 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl pagrindinio Užimtumo įstatymo pataisų projekto yra gautas vienas pasiūlymas – būtent ką tik čia tribūnoje buvusios I. Haase. Laikome, kad dešimt Seimo narių, palaikančių svarstymo galimybę, yra. Prašau iniciatorę pristatyti pasiūlymą iš vietos. Čia yra jūsų pasiūlymas dėl Užimtumo įstatymo pataisų projekto 5 straipsnio: siūloma papildyti 3 dalį nauju 11 punktu.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Taip, gerbiamas pirmininke, pasiūlymas buvo, kad Užimtumo tarnybos funkcijos, susijusios su vadinamosiomis skolų atostogomis, būtų tiesiogiai įtvirtintos įstatymu. Todėl ir buvo pasiūlyta papildyti 16 straipsnio 3 dalį nauju 11 punktu, kad Užimtumo tarnyboje

registruotam asmeniui, kuris paskutinius 6 mėnesius nedirbo pagal darbo sutartį arba darbo santykiams prilygintu teisinių santykių pagrindu, pradėjus dirbti pagal darbo sutartį arba darbo santykiams prilygintu teisinių santykių pagrindu, antstolių informacinėje sistemoje patikrinama, ar asmens įsidarbinimo dieną antstoliai vykdė vykdomąsias bylas, kuriose šis asmuo yra skolininkas. Nustačiusi, kad vykdomosios bylos buvo vykdomos, Užimtumo tarnyba į antstolių informacinę sistemą pateikia duomenis apie asmens įsidarbinimą. Ir šiame punkte nurodytu atveju asmens rašytiniu prašymu Užimtumo tarnyba asmeniui teikia antstolių informacinės sistemos duomenis apie jo atžvilgiu vykdomas vykdomąsias bylas.

PIRMININKAS. Kviesiu dar kartą į tribūną pagrindinio komiteto atstovą J. Varkalį, kad informuotų apie komiteto poziciją dėl šio pasiūlymo.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas apsvarstė šį pasiūlymą ir priėmė jį. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaip suprantu, komitetas šiek tiek paredagavo pasiūlymą, tai mes apsispręsimė dėl komiteto suredaguoto pasiūlymo, kuriam pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Nematau prieštaraujančių, pritariame bendru sutarimu. Tai dabar dėl viso paketo. Kas pageidauja pasisakyti, nes diskutuoti nebuvo užsirašiusių? Taip, T. Tomilinas – už. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, man patinka idėja nustatyti skolininkų atostogas. Iš principo tai yra judėjimas gera linkme. Užtikrinti didesnę paskutinio būsto apsaugą taip pat yra svarbu ir reikalinga. Tačiau, na, patekimas į antstolių akiratį jau yra pasekmė tos skolos situacijos, kuri susikaupia ir, na, apsunkina žmogaus gyvenimą. O jeigu kas nors nepasisekė, ar verslas, ar galų gale žmonės dažnai atsiduria sunkioje finansinėje padėtyje ir dėl depresijos ar dėl kitų priežasčių, ne tik dėl savo kažkokios grynosios kaltės, ir čia labai svarbu kalbėti apie problemos šaknį. Labai dažnai žmonės yra skolingi valstybinėms institucijoms – „Sodrai“, Mokesčių inspekcijai, kitoms institucijoms. Kol kas mes dar neturime mechanizmų, kaip tos institucijos galėtų šiek tiek palengvinti žmogaus situaciją, atidėti tas skolas, sudaryti atidėjimo ir mokėjimo sutartis. Na, mes suprantame, kad dideliems žaidėjams, stambiems verslininkams tokios sąlygos sudaromos, o eiliniams žmonėms, kurie turi tas tūkstantines skolas, tos skolos žlugdo gyvenimus, tačiau, na, tokiai institucijai kaip „Sodra“ ar VMI tai yra smulkmenos ir dažniausiai nesigilinama į kiekvieną atvejį. Tos skolos auga, tas išieškojimas ir tas noras išieškoti skolą būna labai griežtas, todėl žmonės atsiduria sunkiose situacijose. Todėl aš siūlau nesustoti ir toliau svarstyti, kaip institucijos galėtų padėti žmonėms atidėti skolas, efektyviai jas galiausiai išieškoti tam, kad visi būtų laimėtojai, o žmogus grįžtų į darbo rinką.

PIRMININKAS. Kadangi pakete keli projektai, dar už pasisako ir A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš nekartosiu, ką sakė kolega, bet norėčiau atkreipti dėmesį, kad šiame pakete yra būtent veiksmingiau kovojama su nelegaliu darbu, ypač Lietuvoje dabar daug trečiųjų šalių piliečių. Juos komandiruoja iš kitų šalių, ir jų atsiskaitymai, jų darbo reglamentavimas yra labai svarbus, nes jeigu mes blogai kontroliuojame darbo rinką, tai nukenčia ir tie žmonės, kuriuos privileija čia dirbti, ir valstybė, nes negauna dalies mokesčių. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ką gi, pageidavę dėl motyvų pasisakė. Apsispręsimė balsuodami, ar pritariame šiam projektų paketui, kur pirmasis yra Užimtumo įstatymo pataisų projektas. Iš viso – devyni projektai.

Balsavo 102: už – 97, prieš nėra, susilaikė 5. Po svarstymo projektams pritarta.

11.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projektas Nr. XIVP-3604(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projektas Nr. XIVP-3604(2). Taip pat svarstymo stadija. Išklausysime Ekonomikos komiteto išvadą, kurią turėtų pateikti K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Pristatau komiteto išvadą. Komitetas svarstė savo posėdyje ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl šio svarbaus projekto diskutuoti ir žodį pasirengęs tarti V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Aš labai trumpai išsakysiu savo nuomonę. Visi tie sujungimai yra reikalingi globalistams, kad lengviau galėtų suvalgyti. Kaip „Ignitis“ buvo parduotas už centus, taip ir dabar sujungimas, kad globalistams viską patenkintų. Sveikinu liberalus ir kitus, kurie už globalizaciją ir, deja, prieš Lietuvą.

PIRMININKAS. Motyvai. A. Skardžius – už.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties ir sinchronizacijai labai svarbus projektas. Tai pačių galingiausių 330 kilovoltų įtampos linijų projektas, kuris sujungs šiaurės vakarų ir rytų mūsų tinklų sistemas ir, be abejo, leis sinchronizuotis su Vakarų Europa. Tačiau mane neramina keletas aspektų. Vienas, kad tinklų plėtra labai atsilieka nuo deklaruojamos ir Seime pristatytos energetikos ministro 2030 metų, 2050 metų strategijos, kada Lietuva turės gaminti kartais daugiau – 74 teravatvalandos turės pasigaminti ir perduoti elektros energijos. Šiuokart mes realiai vartojame 11–12 teravatvalandžių per pastaruosius dešimtmečius. Kokių tinklų reikės ir ar ta plėtra yra pakankama? Tikrai nėra pakankama ir investicijos į tinklus yra kur kas mažesnės negu į generavimo šaltinius, todėl norėčiau atkreipti į tai dėmesį.

Antras aspektas, kad žemė bus paimama visuomenės poreikiams, o tokios aukštos įtampos tinklams tikrai bus nusavinta ne vienas šimtas hektarų privačios žemės ir, kaip paprastai, už ją nebus teisingai atlyginama. Tai ne tikroji vertė, o paskaičiuota kažkokių biurokratų vertė. Aš vis dėlto pritariu šiam projektui, bet norėčiau, kad žmonės, kurie atiduos šiam svarbiam projektui savo nuosavybę, gautų tinkamai apskaičiuotas kompensacijas. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas pasisako prieš.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Čia plėtra – tik priedanga, mes pataikaujame globalistų plėtrai. O jeigu odiozinė figūra kaip ministras D. Kreivys – už, tai kviečiu visus balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Deja, ministrui nėra galimybės pasisakyti, čia tik vienas – už, vienas – prieš. Balsuojame, ar pritariame šiam projektui po svarstymo.

Balsavo 99: už – 93, prieš – 1, susilaikė 5. Projektui po svarstymo pritarta.

11.11 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3577(2) (svarstymas)

Toliau – Kelių įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3577(2). Taip pat svarstymo stadija. Išklausysime Ekonomikos komiteto išvadą, kurią pateiks K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Komitetas apsvarstė šį klausimą ir pritarė projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų pažiūrėsime, ar yra pagaidaujančių. Nėra. Balsuojame dėl šio projekto, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 97: už – 93, prieš – 1, susilaikė 3. Po svarstymo projektui pritarta.

11.13 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2411 (svarstymas)

Kadangi lenkiame darbotvarkėje numatytą grafiką, dabar nagrinėsime kai kuriuos rezervinius klausimus. Vėl aš žiūriu į I. Haase. Rezervinis 1 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2411. Svarstymo stadija. Pagrindinis komitetas yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Klausome jo išvadą.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 186 strai-

psnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2411. Komiteto sprendimas – gražinti projektą iniciatoriams patobulinti, atsižvelgiant į papildomų Socialinių reikalų ir darbo komiteto, Žmogaus teisių komiteto išvadas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Seimo kanceliarijos Teisės departamento, vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus, Generalinės prokuratūros, Teisingumo ministerijos, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos socialinių mokslų centro, Teisės instituto pateiktas pastabas ir pasiūlymus dėl projekto. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai dėl komiteto išvados. Prieš komiteto išvadą pageidauja pasisakyti D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Iš tikrųjų labai nustebino komiteto išvada, nes mes visi sutinkame, kad ne tik tai tokiais proginėmis situacijomis, kai vienas iš mūsų kolegų apkaltinamas nusikaltimu, reikėtų rūpintis vaikų teisių baudžiamajame procese užtikrinimu, bet sistemingai ir nuosekliai.

Šiandien mes turime situaciją, kai baudžiamajame procese, nesant imperatyvios nuostatos dėl draudimo dubliuoti vaikų apklausą, neretai yra organizuojamos pakartotinės apklausos ir užduodami vaikui tie patys klausimai. Net ir tais atvejais, kai vaikas įvardija, kas prieš jį smurtavo, įskaitant ir seksualinį smurtą, vaiką linkstama perklausti, juo abejoti. Nepaisant to, kad vieningai tarptautiniu lygiu specialistai sako, kad pakartotinė apklausa papildomai traumuoja vaiką, didina parodymų iškraipymo riziką dėl aplinkinių spaudimo, dėl vaiko savęs kaltinimo, dėl gijimo po traumos procese blėstančių prisiminimų, vis dėlto tai yra daroma.

Todėl ir numatoma tose pataisose, kad pakartotinė apklausa būtų leidžiama tik išimtiniais atvejais, paaiškėjus naujoms aplinkybėms, o pačią apklausą galima būtų dalinti pertraukų būdu, atsižvelgiant į psichologų rekomendacijas dėl vaiko būklės, tačiau tęsiant nuo tos vietos, kur buvo baigta, nekartoiant klausimų, kad klausimai apie vaiko paaiškintas aplinkybes nebūtų pakartojami, papildomai traumuojant. Atkreipsiu dėmesį, kad pakartotinės nereikalingos apklausos ne tik traumuoja vaiką, bet ir didina tikimybę prievartautojui ar smurtautojui išvengti atsakomybės dėl to, kad vaikas pakeičia parodymus smurtautojo arba prievartautojo naudai. Tai tikrai siūlyčiau šiuo atveju neatmesti šio įstatymo projekto ir, jeigu reikia, jį galima patobulinti priėmimo stadijoje. Dėkui.

PIRMININKAS. Pasisakymai baigti. Dabar balsuosime, ar pritariame pagrindinio komiteto išvadai gražinti projektą iniciatoriams tobulinti.

Balsavo 107: už – 72, prieš – 16, susilaikė 19. Taigi, projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

11.16 val.

Baudžiamojo proceso kodekso Nr. IX-785 176, 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2419 (svarstymas)

Rezervinis 2 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2419. Svarstymo stadija. Pranešėja – I. Haase. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju gerbiama pirmininkui. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 176, 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2419. Komiteto sprendimas: įstatymo projektą gražinti iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į papildomo Žmogaus teisių komiteto išvadą, į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų niekas nepageidauja pasisakyti. Balsuosime iš karto dėl pateiktos komiteto išvados gražinti projektą iniciatoriams tobulinti.

Balsavo 112: už – 84, prieš – 9, susilaikė 19. Taigi, projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

11.18 val.

Baudžiamojo proceso kodekso Nr. IX-785 304 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2618 (svarstymas)

Rezervinis 3 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 304 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2618. Svarstymo stadija. Vėlgi pranešėja – I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 304 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2618. Komiteto sprendimas – įstatymo projektą atmesti, kadangi siūloma fragmentiškai keisti Baudžiamojo proceso kodekso nuostatą, neperžiūrėjus kodekso sistemiškai, atsisakėme tik vieno duomens. Tai nelabai tinkama teisėkūros praktika, ypač kai kalbama apie sisteminius, kodifikuotus teisės aktus. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų niekas nepageidauja kalbėti. Balsuosime, ar svarstymo stadijoje atmesti šį projektą.

Balsavo 110: už – 70, prieš – 10, susilaikė 30. Taigi, projektas yra atmetas.

11.20 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3343 (svarstymas)

Dabar vėl grįžtame prie pagrindinės darbotvarkės. Dar balsavimo intervalas. Darbotvarkės 1-12 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3343. Svarstymo stadija. Pagrindinio komiteto išvadą, šiuo atveju – Ekonomikos komiteto, pateiks A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas apsvarstė A. Dumbravos pateiktą įstatymo projektą ir pasiūlė įstatymo projektą atmesti, atsižvelgiant į tai, kad projekto nuostatos prieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams. Prognozuojama, kad šis siūlymas turės neigiamą poveikį kelių rinkliavos surinkimui. Prognozuojama, kad būtų surinkta 64 mln. mažiau lėšų. Balsavimo rezultatai: už atmetimą – 8, prieš – 2, nesusilaikė nė vienas.

PIRMININKAS. Motyvai. K. Starkevičius – už komiteto išvadą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Projekto pateikėjas siūlo tam tikroms transporto grupėms neįtaikyti kelių mokesčio. Mes, kaip visuomet, daug diskutuojame, karštai diskutuojame, kad keliams trūksta pinigų. Svarstydami komitete mes paklausėme: iš kokių lėšų padengsime būtent dėl kelių susidarančią dešimčių milijonų skylę, jeigu atleisime ir šias transporto priemones nuo kelių mokesčio? Deja, mes pasiūlymo negavome. Galvojame, kad jis tikrai yra ne laiku, ypač daug siūlymų būna dėl žvyrkelių, dėl kitų kelių tvarkymo, tai čia ne viena dešimtis milijonų – tikrai neracionalus pasiūlymas. Siūlome jam nepritari. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš komiteto išvadą pasisakys A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, galima laikyti tą pasiūlymą racionali, neracionali, mažinančiu kelių priežiūros biudžetą, tačiau aš vadovavausi būtent mūsų kaimynų, latvių, estų, lenkų, nuostatomis, kad jie iki 3,5 tonos visai nerenka jokių mokesčių. Jie nevertina nei ašių skaičiaus, nei užterštumo, tačiau surenka pinigus ir jų kelių būklė yra žymiai geresnė negu Lietuvos. Aš manyčiau, užuot čia peikę, kad kažkoks Seimo narys siūlo Lietuvai nenaudingas pataisas, pasižiūrėkime Ekonomikos komitete, kodėl taip yra, kodėl mes renkame mokesčius iš tokių lengvųjų ir krovininių automobilių iki 3,5 tonos, o kelių būklė yra prasta. Manychiau, tai Ekonomikos komitetas (ir pirmininkas) turėtų išnagrinėti. Kodėl mes vieninteliai Europoje taip darome? Man atrodo, didžiulė gėda, kad mes nesugebame administruoti tų lėšų.

Todėl aš tikrai nepritariu šiam siūlymui. Tiesiog kviečiu Ekonomikos komitetą pasidomėti, kodėl tokia prasta situacija, nors surenkame daugiausiai mokesčių. Ačiū.

PIRMININKAS. Ką gi, motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame komiteto išvadai projektą atmesti.

Balsavo 108: už – 86, prieš – 5, susilaikė 17. Taigi, projektas atmestas.

11.24 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2, 3, 7² ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2805(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3236(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės punktas – dviejų projektų paketas. Tai Gyventojų turto deklaravimo įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2805(2) ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3236(2). Svarstymo stadija.

Išklausysime pagrindinio komiteto pranešėjos I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2805. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvados. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai.

Taip pat tą pačią dieną svarstė Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3236(2). Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvados. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje niekas nepageidauja dalyvauti, dėl motyvų taip pat. Galime iš karto balsuoti, ar pritariame tiems dviem projektams po svarstymo.

Balsavo 107: už – 104, prieš nėra, susilaikė 3. Projektams po svarstymo pritarta.

11.26 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3594(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3594(2). Svarstymo stadija. J. Varkalys pateiks komiteto išvadą.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaustė šį įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nebuvo. Dėl motyvų už pasisako V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Aš manau, kad J. Varkalys yra patyręs politikas ir čia geras pasiūlymas, todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Patikslinu, kad projekto autorius yra ne J. Varkalys, o P. Kuzmickienė, bet viskas gerai. Taigi balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 104: už – 101, prieš nėra, susilaikė 3. Projektui po svarstymo pritarta.

11.28 val.

Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3056(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3057(2) (svarstymas)

Toliau svarstome dviejų projektų paketą: Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir lydimąjį Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Svarstymo stadija. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą turėtume išklausti.

Toliau posėdžiui pirmininkaus P. Saudargas.

J. Džiugelis pateiks iš vietos komiteto išvadą.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaustė abu įstatymų projektus ir pritarė patobulintiems komiteto variantams. Balsavimo rezultatai: 9 – už, susilaikė 1.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Taip, motyvai dėl viso. Nėra motyvų dėl viso. Kadangi balsavimo lango laikas baigėsi, tai teks atidėti balsavimą geresniems laikams. Toliau, deja, dirbsime be balsavimo.

11.30 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1214(2) (svarstymas)

Dabar Švietimo įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1214(2). Svarstymas. Komiteto išvadą mums gal malonėtų pateikti gerbiamas E. Pupinis? Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė įstatymo projektą, svarstė Teisės departamento pateiktas pastabas, tačiau kadangi atsisakė tam tikrų straipsnių, tai tos pastabos tapo neaktualios, o kai kurioms pastaboms pritarta iš dalies. Komitetas pasiūlė savo formuluotę, taip pat iš dalies pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktai nuomonei. Balsuojant dėl patobulinto varianto už balsavo 9, prieš – 2.

PIRMININKAS. Dėkoju už išvadą. Taip, čia iš tikrųjų buvo tik Vyriausybės pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Gerai. Tada diskusija. Nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų dėl projekto taip pat nėra norinčių kalbėti. Gerai. Balsuosime tam numatytu laiku.

11.31 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 8, 19⁴, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3292(2), Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3293(2), Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3294(2) (svarstymas)

Tada toliau 1-17.1, 1-17.2 ir 1-17.3 klausimų blokas – Aplinkos apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-3292, Aplinkos oro apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-3293 ir Administracinių nusižengimų kodekso keletą straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3294. Čia Aplinkos apsaugos komiteto pranešėjas gerbiamas K. Adomaitis galėtų mums pagarsinti komiteto išvadą. Dėl Administracinių nusižengimų kodekso tada prašysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkės gerbiamos I. Haase, bet vėliau, čia pirma K. Adomaitis. Gerbiama Irena, neskubėkite. Pirma vieno komiteto, paskui jūsų komiteto. Aš tik pasakiau anonsą. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Komitetas svarstė Aplinkos apsaugos ir Aplinkos oro apsaugos įstatymų pakeitimo projektus. Buvo daugiau diskusijų dėl Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabų, į jas atsižvelgdami mes pataisėme projektą, kad savivaldybės turėtų strateginiuose veiklos planuose pasitvirtinti kažkokius aplinkos apsaugos sugriežtinimus, jos turės tokią teisę. Pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą pagarsins gerbiama I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3294. Komitetas pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamai pirmininkei. Dabar diskusija. Pirmąjį kviečiu gerbiamą K. Adomaitį, kuris užsirašęs diskutuoti dėl šio projektų paketo. Prašom į tribūną. Ruošiasi T. Tomilinas. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiama Seimo nariai, mes vis bandome kažką nuveikti dėl aplinkos oro taršos Lietuvoje, bet galiausiai užstringame prie tokių elementarių dalykų. Mes neseniai įvedėme automobilių oro taršos patikrinimus keliuose, bet iš karto puolame atšaukti bet kokias baudas dėl to, palikdami tikrai išpėjimus ir, be abejo, suprasdami, kad tai padaro tą mūsų automobilių tikrinimą bedantį.

Šiuo atveju labai panašiu keliu einama ir su šituo įstatymu, kai iš pradžių gal buvo sveikinti ministro iniciatyva vis dėlto uždrausti deginti taršų kūrą (tai atėjo ne iš Vilniaus savivaldybės). Tikrai gera iniciatyva, nes individualių namų kvartaluose mes kartais jau nebeturime kuo ir kvėpuoti žiemą. Draudimas deginti anglis ir visoki kitoki taršų kūrą savo katiluose iš dalies spręstų problemą, bet bepriimdami įstatymą ir vėl mes pakeliui išsigastame kažkokių elementarių dalykų ir pasakome, kad anglių deginimas yra kažkokia šventa karvė, kurios negalima liesti, ir visi Lietuvoje toliau turime deginti tas anglis. Tą draudimą dar pristatysime, bet šiandien ryte jis buvo išbrauktas iš įstatymo, paliktas tikrai keliuose didžiausiuose miestuose ir kurortuose, o didžioji Lietuvos dalis ir toliau galės deginti.

Aš nesuprantu, ko mes bijome, kodėl mes taikstomės 2024 metais? Ne 1850 metais, bet 2024 metais taikstomės su tokio taršaus kuro naudojimu. Galų gale prisiminkime, kaip mes elgėmės dėl cigarečių rūkymo balkonuose. Jeigu šiandien nori rūkyti daugiabutyje, vienas daugiabučio gyventojas gali pasakyti jums, kad aš nenoriu, kad tu rūkytumei daugiabučio balkone, ir tame daugiabutyje bus uždrausta rūkyti. Lygiai taip pat mes pasielkime ir su anglimis. Jeigu bent vienas miesto gyventojas pasako, kad aš nenoriu, kad šalia manęs kas nors degintų anglis, tai ir uždrausime tas anglis deginti. Tegul susirenka tie anglių degintojai, taršių kuro katilų turėtojai sutikimus iš aplinkinių gyventojų ir tegul degina tas anglis. Tada, aš suprantu, šitas įstatymas veiktų, o dabar mes, atsižvelgdami ir į STT pastabas, ir į visus kitus, iš tokio gana ambicingo projekto leisti savivaldybėms įsivesti griežtesnius reikalavimus viską palikome tik jų strateginiuose planuose numatyti. Tas, aišku, vilkina bet koki procesą ir bet koki šitų ambicijų įgyvendinimą. PanaiKinę toki imperatyvų anglių deginimo draudimą, apskritai liekame be griežtų ribojimų. Savivaldybės dabar galės įsivesti papildomus ribojimus tik tada, jeigu jos nustatys pagal aplinkos monitoringo planus, kad jų teritorijoje yra viršijama oro tarša, oro taršos kritinės ribos pagal Pasaulio sveikatos organizacijos reikalavimus.

Gerbiamieji, mes Aplinkos apsaugos komitete diskutavome, kokia yra ta savivaldybių oro monitoringo programa. Lietuvoje yra 14 oro taršos matavimo stočių, kurios gali įvertinti situaciją, modeliuodamos bendrą padėtį Lietuvoje, ir galbūt tokią bendrą tendenciją įžvelgti, bet atskiruose taškuose, atskirose savivaldybėse atskiri miesteliai neturi tokio oro monitoringo, ten nėra kaip pasakyti, kad mano kaimynas nuolat kažką degina, tas anglis, ir kad pas mane oro tarša didelė, nes jinai galbūt už 200 metrų išsisklaido.

Žodžiu, man atrodo, iš gerų norų, iš gerų ambicijų nebeliko šito įstatymo didelės prasmės. Siūlymo, dėl kurio balsuosime, kviečiu nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau kviečiu diskutuoti gerbiamą T. Tomiliną. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš esu didelis Europos žaliojo kurso šalininkas ir tikrai noriu, kad būtų mažiau taršos ir mūsų visi vartotojai pereitų prie tvaresnių kuro rūšių. Tačiau aš labai gerai suprantu, kad mes, nuteikdami silpniausius visuomenės sluoksnius prieš žaliąją kursą, darydami staigius pokyčius, galime nuteikti ir visą visuomenę prieš jį, todėl bet koks pokytis turi būti atsargus. Aš visiškai pritariu ką tik kolegos išsakytiems argumentams, kad mes turime galiausiai atsisakyti iškastinio kietojo kuro deginimo šildymui, bet padaryti tam tikrą tarpinį sprendimą ir leisti kaimo žmonėms, mažesnių miestelių žmonėms prisitaikyti šiek tiek vėliau yra būtina.

Mums Europoje reikalinga ne tik žalioji klimato darbotvarkė, bet mums reikalinga ir socialinė klimato darbotvarkė. Tai reiškia, kad stambūs teršėjai, daugiau sau galintys leisti verslininkai ar žmonės tiesiog turi tuos reikalavimus atitikti greičiau, o socialiai pažeidžiami žmonės – šiek tiek vėliau. Tai yra socialiai teisinga. Iš tikrųjų vyksta milžiniški pokyčiai ir žemės ūkyje, ir maisto pramonėje, ir energetikoje – visur. Kai žmogus susiduria su staigiu jo įpročių pakeitimu, kyla natūralus nepasitenkinimas, todėl aš pritariu tam tarpiniam pasiūlymui.

Mes Aplinkos apsaugos komitete kalbėjome, kad visuomenė tiesiog nežino, kad po kelerių metų bus draudžiama naudoti anglis šildymui, ir tai yra gana rizikingas sprendimas. Mes nuteiksim (šiandien gavome skaičius) apie 3 % Lietuvos gyventojų, šokiruosime, o to daryti tikrai nereikia. Ta išimtis kaimui ir mažiems miesteliams ir jau privalomas anglių atsisakymas didžiuosiuose miestuose nuo 2026 metų, mano galva, yra labai logiškas sprendimas ir mes tai padaryti

galime. Aš vakar stebėjau debatus ir mane tikrai suglumino daugelio kandidatų gana kritiškas požiūris į Europos žaliąjį kursą. Man buvo labai keista stebėti. Čia, tribūnoje, aš negirdžiu tų argumentų, niekas apie tai nekalba, o staiga žmogus atsistoja ant Prezidento debatų podiumo ir sako, kad aš prieš žaliąjį kursą. Kolegos, tai kalbėkime čia, aiškinkime vieni kitiems.

Aš, pavyzdžiui, girdėjau argumentą: palaukite, mes čia Europoje paskubėjome, o kinai ir indai nieko nedaro. Palaukite, kolegos, Kinija ir Indija iki 2060 metų išsipareigojo, lygiai taip pat kaip ir Europa, sumažinti šiltnamio dujų efektą ir prisidėti prie klimato krizės švelninimo. Dar daugiau jums pasakysiu, kad Kinija ir Indija vysto žaliąsias technologijas žymiai sparčiau negu Europa. Mes tuoj atsiliksime. Mes dabar atsiliekaime. Mes tuoj turėsime mūsų keliuose vien kiniškus elektromobilius. Atsipeikėkite, gerbiami kandidatai į prezidentus. Galvokite apie mūsų verslą, mūsų rinkos ateitį. Galvokite apie žaliąjį kursą, kad mes ne per greitai judame – mes atsiliekaime nuo kinų ir indų. Apie tai kalbėkime.

Kolegos, dar kartą kartoju: versti skurdžiausiai gyvenančius žmones tuoj pat prisitaikyti prie žaliojo kurso yra neatsakinga. Vien dėl įvaizdžio, vien dėl to, kad žaliajam kursui pritartų kuo daugiau žmonių, mes turime būti socialiai jautrūs ir leisti žmonėms prisitaikyti tokiu greičiu, koks jiems yra priimtinausias. Tačiau ten, kur mes galime daryti proveržį, kur mes galime sau leisti daryti proveržį, mes tikrai neturime stabdyti, juo labiau staiga lyg iš giedro dangaus pradėti kritikuoti Europos žaliąjį kursą, prie kurio Lietuvos atstovai Europos Parlamente, Lietuvos komisaras labai prisidėjo, ir Europa rodo ambiciją, rodo pavyzdį visam kitam pasauliui. Galiausiai mūsų ateities kartos neatleis mums, jeigu mes neįgyvendinsime ambicingų klimato tikslų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau diskutuoti kviesčiau gerbiamą V. Ažuolą, bet, man atrodo, jo nėra salėje, ar ne? Tai tada gerbiamą L. Girskenę prašome į tribūną.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Esu klaipėdietė, todėl svarstomo įstatymo pakeitimai man ypač aktualūs. Galiu paliudyti, kad atšalus orams aplinkos apsaugos ir oro kokybės besirūpinančios institucijos tikrai gauna daug daugiau, ženkliai daugiau skundų dėl degėsių kvapo, jaučiamo gyvenamojoje aplinkoje, smalkių kvapo, kaip jį įvardintume. Žinoma, tų skundų ypač padaugėja miestuose.

Reiškinio priežastys yra turbūt visiems žinomos. Turbūt vienas didžiausių veiksnių, lemiančių to kvapo atsiradimą, yra kūrenamos krosnys, katilai, židiniai, taip pat meteorologinės sąlygos, transportas vienareikšmiškai ir, žinoma, deginamos įvairios ir netgi nerūšiuotos atliekos. Pastarųjų metų statistika taip pat rodo, kad Lietuvos miestuose yra beveik nuolat viršijamas Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamas oro užterštumo kietosiomis dalelėmis lygis, o šildymo sezono laikotarpiu dažnai viršijamos stambiųjų kietųjų dalelių, dar kitaip vadinamų KD10, koncentracijos paros ribinės vertės. Svarbu paminėti ir tai, kad Lietuva, jau dabar garsiai apie tai kalbama, vis dėlto atsilieka įgyvendindama įvairias oro taršos mažinimo priemones ir tarptautinius įsipareigojimus.

Aš džiaugiuosi, kad šiandien pagaliau galiu svarstyti Aplinkos apsaugos įstatymo ir lydimųjų teisės aktų pakeitimus, kurie turėtų pažaboti draudžiamas medžiagas, buitines atliekas, medžio plokštes ir netgi padangas ar netgi tepalus kūrenančius asmenis, įvairių garažiukų savininkus. Vienareikšmiškai palaikysiu griežtesnį reglamentavimą. Šiandien svarstomomis Aplinkos apsaugos įstatymo, Aplinkos oro apsaugos įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso pataisomis siekiama spręsti lokalias taršos problemas miestuose, miesteliuose, gyvenamosiose teritorijose ir sustiprinti savivaldybių galias aplinkos apsaugos srityje.

Savivaldybės galios valdyti oro taršos situaciją, kaip teigia specialistai, miestuose, ypač šiandien, dažnai apsiriboja tik įvairių dokumentų derinimu. Savivaldybė teigia neturinti įgaliojimų atlikti jokios fizinės kontrolės, taip pat neturi akredituotų prietaisų, fizinių resursų ir panašiai. Seimui pritarus įstatymo pataisoms, savivaldybėms būtų suteikta daugiau galių riboti taršaus kuro naudojimą ir nustatyti reikalavimus buitiniams taršos šaltiniams, pavyzdžiui, katilų eksploatacijai. Apie kietąsias daleles esame girdėję turbūt visi. Pastarosios, kaip minėjau, ir yra degėsių kvapo kaltininkės tiek miestuose, tiek kaimuose. Kietųjų dalelių sudėtyje gali būti, o ir yra, įvairių komponentų: rūgščių, sulfatų, nitratų, organinių junginių, metalo, dirvožemio dalelių, dulkių, suodžių, biologinių komponentų, alergenų, mikroorganizmų. KD10 paprastai paveikia viršutinius kvėpavimo takus, nukeliauja iki bronchų, dažniausiai sukelia kosulį, čiaudulį. O smulkios

kietosios dalelės, dar kitaip vadinamos KD2,5, patenka į plaučius, kraują ir gali paveikti ne tik kvėpavimo, bet ir kraujotakos sistemos organus, pabloginti vidaus organų funkciją, pasunkinti lėtinių ligų eigą. Pavyzdžiui, dėl suodžiuose esančių poliaromatinių angliavandenių, suodžių, kada 2,5... kietosios dalelės yra toksiškos ir net kancerogeninės.

Į viską atsižvelgdama, kviečiu kolegas pritarti pakeitimams, nors jie ir nėra tokie griežti, kurie galėtų būti. Šitie pakeitimai prisidėtų prie didesnės galimybės Lietuvos piliečiams užtikrinti saugesnę, sveikesnę gyvenamąją aplinką. O ateityje tikrai linkiu didesnių ambicijų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar aš žiūriu, ar atsirado gerbiamas V. Ažuolas. Ne. Jeigu neatsirado, tai tada diskusija baigta.

Už ir prieš motyvai. Jus išsakysime vėliau.

Kviečiu dar sugrįžti komiteto pranešėją gerbiamą K. Adomaitį, nes čia turime vieną... (*Balsai salėje*) Taip, iš tikrųjų gal atidėkime, nes jeigu reikės balsuoti, o mes nesame pasiekę balsavimo lango laiko, tai tada atidėkime ir pataisos svarstymą.

11.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Remigijaus Žemaitaičio apkaltos proceso Lietuvos Respublikos Seime nutraukimo“ projektas Nr. XIVP-3723, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3729, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3730, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3727, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3728, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3725 (*pateikimas*)

Pabandykime paimti rezervinį 4 klausimą, matau, yra gerbiamas J. Razma, Pirmininkės pirmasis pavaduotojas. Jeigu jūs malonėtumėte į tribūną, imtume rezervinio 4 klausimo bloką su tam tikromis išimtimis, nes kai kuriuos projektus reikia perregistruoti, jūs pats pasakysite. Rezervinis 4 klausimas – dėl Seimo nario R. Žemaitaičio dalyvavimo įvairiose Seimo institucijose. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų ne visus darbotvarkėje įrašytus rezervinius projektus norėčiau pateikti, nes jie buvo įregistruoti tik dėl to, jeigu mes išbrauktume iš įvairių Seimo struktūrų R. Žemaitaitį. Kadangi Mišri grupė kai kur pateikė pakeitimų, jiems įgyvendinti reikia šiek tiek laiko, reikia parengti patikslintus nutarimų projektus, tai dėl to kai kuriuos projektus perkelsime po pietų ar į dar kitą dieną.

Dabar tie projektai, kuriuos galėtume šiandien priimti. Pirmiausia nutarimo „Dėl Remigijaus Žemaitaičio apkaltos proceso Lietuvos Respublikos Seime nutraukimo“ projektas Nr. XIVP-3723. Kaip žinome, Seimo narys pats atsisakė mandato, tai formaliai mes turime priimti nutarimo projektą, kuriuo fiksuotume pasibaigusį apkaltos procesą.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3729. Iš Sveikatos reikalų komiteto būtų išbraukiamas R. Žemaitaitis. Naujo nario Mišri grupė į šį komitetą nesiūlo, todėl galime priimti nutarimo projektą tik su minėtu išbraukimu.

Su šiuo projektu susijęs ir kitas projektas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3730. Kadangi iš Sveikatos reikalų komiteto išbraukėme R. Žemaitaitį, šio komiteto narių skaičius vienetu sumažėtų.

Taip pat galime priimti nutarimo projektą „Dėl Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“. Tai susiję su Sveikatos reikalų komitetu. Kadangi ten išbraukėme R. Žemaitaitį, tai ir pavaduotojų nutarime tą išbraukimą pakartojame.

Ir paskutinis projektas, kurį galime priimti, tai Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas. Kadangi Mišri Seimo narių grupė į šią komisiją naujo nario nedeleguoja, tai tiesiog būtų iš jos išbraukiamas R. Žemaitaitis. Viskas kol kas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas V. Prancietis. Prašau.

V. PRANCIETIS (LSF). Taip, ačiū. Ar mes galėtume šiandien nesvarstyti nutarimo dėl R. Žemaitaičio apkaltos proceso nutraukimo ir palikti jį kabėti ilgai ore tam, kad kitoje kadencijoje vėl būtų galima pratęsti šią diskusiją? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Na, kitoje kadencijoje visi naujai išrinkti Seimo nariai iš naujo prisiekia ir jau niekaip nesusiesi to su buvusios kadencijos priesaika, su konstatuotu jos sulaužymu, Konstitucinio Teismo nutarime fiksuotu. Taigi jūsų idėja čia neturi teisinio konstitucinio pagrindimo, negaliu jai pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

11.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Remigijaus Žemaitaičio apkaltos proceso Lietuvos Respublikos Seime nutraukimo“ projektas Nr. XIVP-3723 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Dabar, gerbiami kolegos, mums reikėtų pereiti kaip nors bendru sutarimu iki balsavimo stadijos priėmimo metu. Rezervinis 4.1 klausimas. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, galime. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Tada pastraipsniui. Čia yra du straipsniai. 1, 2 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Čia yra su redakcine Teisės departamento pastaba. Gera. Tada lieka priėmimas. Balsuosime balsavimo lango metu.

11.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3729 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4.3 klausimas. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Pastraipsniui. Kiek ten straipsnių? Tuoj suskaičiuosime. Du straipsniai. Ar galima abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir lieka priėmimas.

11.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3730 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4.4 klausimas. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Po svarstymo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dabar dėl straipsnių apsispręskime. Čia taip pat du straipsniai. Ar galime abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Lieka priėmimas.

11.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3727 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4.5 klausimas. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Pastraipsniui. Du straipsniai. Galime bendru sutarimu pritarti abiem straipsniams? Dėkoju, pritarta. Lieka priėmimas. Balsuosime.

11.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3728 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4.6 klausimas. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Čia taip pat du straipsniai. Galime pritarti bendru sutarimu abiem straipsniams? Dėkoju, pritarta. Lieka viso projekto priėmimas.

11.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3725 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4.8 klausimas. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dabar pastraipsniui. Čia yra du straipsniai. Galime bendru sutarimu pritarti abiem straipsniams? Dėkoju, pritarta. Lieka balsavimas. Gera. Įveikėme.

11.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 10 d. išvados Nr. 250-I-5“ projektas Nr. XIVP-3673 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar gal pasvarstykime peticijas. Matau, E. Pupinis yra salėje. Galėtume apsvaistyti darbo tvarkės pabaigos visas Peticijų komisijos išvadas. Prašau. Gerbiama E. Pupinį kviečiu į tribūną. Darbotvarkės 2-14 klausimas – projektas Nr. XIVP-3673.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-6“ projektas Nr. XIVP-3708. Peticijų komisija iš esmės išnagrino pareiškėjo peticiją šių metų balandžio 10 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti siūlymo pakeisti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.228¹ straipsnio 4 dalį ir 6.389, 6.584 straipsnius. Peticijų komisija priėmė sprendimą atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Komisija mano, kad peticijoje siūlomas keitimas yra redakcinis ir nekeičiantis teisinio reguliavimo esmės bei vartotojų apsaugos lygio, vartotojų teisių ir pareigų turinio, todėl, vertinant peticijoje pateikto siūlymo teisėtumą, pagrįstumą, tikslingumą, naudingumą, atitiktį teisėkūros principams ir jų įgyvendinimo galimybes, pateiktas siūlymas dėl sąvokos „šiluminė energija“ atsisakymo yra nepagrįstas, netikslingas ir neatitinka teisėkūros principo, visų pirma, teisėkūros tikslingumo ir ekonomiškumo.

Komisijos nuomone, peticijoje siūlomas Civilinio kodekso 6.228¹ straipsnio pakeitimas taip pat yra netikslingas, sistemiškai nederina su specialiosiomis energijos pirkimo–pardavimo sutartimis, reglamentuojamomis Civilinio kodekso 6 knygos 4 dalies XXIII skyriaus septintojo skirsnio nuostatomis, o peticijoje išdėstyto Civilinio kodekso 6.228 straipsnio pakeitimo argumentacija vertinta kritiškai, nes nepagrindžia tokio pakeitimo būtinumo. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai. Aš turbūt ne tą perskaičiau, ar ne?

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų niekas nenori paklausti. Diskutuoti taip pat svarstymo stadijoje niekas neužsirašė. Priėmimas. Niekas motyvų nenori išsakyti. Balsuosime tam numatytu metu.

11.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 10 d. išvados Nr. 250-I-4“ projektas Nr. XIVP-3691 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tada 2-15 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3691. Prašome pateikti šią peticiją.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Čia 3691?

PIRMININKAS. Taip.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 10 d. išvados Nr. 250-I-4“ projektas Nr. XIVP-3691. Peticijų komisija iš esmės išnagrinėjo pareiškėjo peticiją 2024 m. balandžio 10 d. posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti siūlymo pripažinti netekusiais galios Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo 5 straipsnio 8 dalies 6 punktą ir 10 straipsnio 1 dalies 7 punktą. Peticijų komisija priėmė sprendimą atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuomonę.

Pažymėtina, kad, pritarus pareiškėjo siūlymams ir Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo 5 straipsnio 8 dalies 6 punktą bei 10 straipsnio 1 dalies 7 punktus pripažinus netekusiais galios, susidarytų situacija, kai Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo nuostatos nederėtų tarpusavyje, juridinių asmenų ir fizinių asmenų bankroto procesą reguliuojančios normos konkuruotų tarpusavyje, todėl galėtų kilti šių įstatymų taikymo problemų.

Pritarus pareiškėjo siūlymui, vienu metu galėtų būti keliama tiek neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens, kurio dalyvis atsako už juridinio asmens prievoles, bankroto byla, tiek byla pačiam juridinio asmens dalyviui kaip fiziniam asmeniui. Teisinis reguliavimas, pagal kurį vienu metu galėtų vykti neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens ir to juridinio asmens dalyvio – fizinio asmens – bankrotas, tai yra du bankroto procesai... Komisijos nuomone, jie neatitiktų proceso koncentracijos ir ekonomiškumo principų, nes bylose reikėtų skirti du bankroto administratorius. Dėl dviejų bankroto bylų nagrinėjimo išaugtų bankroto administravimo išlaidos ir atsirastų kitų problemų vykdant bankroto procesą.

Komisija pritarė Finansų ministerijos nuomonei, kad pakeitimas išbalansuotų nustatytą teisinį reguliavimą, o peticijoje pateikta argumentacija neapima neigiamų siūlymo pripažinti negaliojančiomis Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo atitinkamas nuostatas aspektų. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų niekas neužsirašė klausti. Svarstymas. Dalyvauti diskusijoje nėra norinčių.

Priėmimas. Motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuosime tam numatytu laiku.

12.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. sausio 24 d. išvados Nr. 250-I-2“ projektas Nr. XIVP-3706 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar darbotvarkės 2-16 klausimas – projektas Nr. XIVP-3706. Prašau pristatyti šią peticiją.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo Peticijų komisija 2024 m. sausio 24 d. iš esmės išnagrinėjo peticiją ir teikia išvadą Nr. 250-I-2. Seimo Peticijų komisija šiame posėdyje priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti siūlymo dėl Lietuvos kariuomenės vado būsto klausimų sureguliuavimo.

Sprendimas priimtas atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos ir Lietuvos kariuomenės nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo 10 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Respublikos Prezidento ir Ministro Pirmininko rezidencijų pastatų su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais apsaugai užtikrinti nustatytoje šių saugomų objektų apsaugos zonose esančiuose valstybei nuosavybės teise priklausančiuose statiniuose būstas (gyvenamosios patalpos) gali būti suteiktas (suteiktos) tik saugomiems asmenims ir kartu su jais gyvenantiems šeimos nariams (pagal Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymą, kariuomenės vadas nėra nuolat saugomas asmuo, o pareiškėjas neprašo įtraukti kariuomenės vado į nuolat saugomų asmenų sąvoką).

Komisijos nuomone, teisės turėti būstą (rezidenciją), išlaikomą iš valstybės biudžete numatytų lėšų, įtvirtinimas įstatyme reikštų papildomą garantiją (privilegiją) šiems asmenims, kuri pagal esamą teisinį reguliavimą savaime nesuponuoja asmeniui pareigos persikelti į šią rezidenciją gyventi. Be to, šiai teisei įgyvendinti būtų reikalingos papildomos lėšos.

Komisijos nuomone, klausimas dėl kariuomenės vado būsto turėtų būti sprendžiamas atsižvelgiant į galimybes Vadovybės apsaugos tarnybai užtikrinti tinkamą jo saugumą jo gyvenamojoje vietoje. Galiojanti Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo 6 straipsnio 6 dalies 3 punkte įtvirtinta nuostata yra pakankama siekiant užtikrinti valstybės institucijų vadovų, tarp jų ir kariuomenės vado, saugumą, jei jo saugumui kiltų grėsmė. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori jūsų klausti. Svarstymas. Niekas nenori dalyvauti diskusijoje.

Priėmimas. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime tam numatytu metu.

12.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. kovo 13 d. išvados Nr. 250-I-3“ projektas Nr. XIVP-3707 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – projektas Nr. XIVP-3707. Prašau pristatyti šią peticiją.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. kovo 13 d. išvados Nr. 250-I-3“ projektas. Seimo Peticijų komisija šių metų kovo 13 dieną iš esmės išnagrinėjo pareiškėjo peticiją ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti siūlymo pakeisti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.427 straipsnio 3 dalį arba papildyti šį straipsnį 4 dalimi. Komisija priėmė sprendimą, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuomonę. Peticijoje siūloma pakeisti Civilinio kodekso 6.427 straipsnio 3 dalį arba papildyti šį straipsnį nauja dalimi, numatant, kad skolininkas turi pirmumo teisę įsigyti perleidžiamą reikalavimo teisę už tą kainą, už kurią ji parduodama, ir kitomis tokiais pačiomis sąlygomis (išskyrus atvejus, kai parduodama iš viešųjų varžytinių) arba išsipirkti savo skolą, sumokėdamas reikalavimo perleidimo sutarties kainą, sutarties sudarymo išlaidas ir palūkanas, skaičiuojamas nuo kainos.

Pareiškėjo pasiūlymo įgyvendinimas suteikti galimybes skolininkui pirmenybės teise įsigyti reikalavimo teisę į savo paties skolą, aišku, tikėtina, už mažesnę kainą, lemtų prievolės pabaigą (pagal Civilinio kodekso 6.126 straipsnio 1 dalį), kartu reikštų galimybę piktnaudžiauti – sudaryti sandorį su kreditoriumi, jo tinkamai neįvykdyti, o kreditoriui nusprendus parduoti tokią susidariusią skolą, įvykdyti prievolę už mažesnę kainą. Tai prieštarautų bendriesiems sutarčių teisės principams ir, priešingai nei teigiama peticijoje, neprisidėtų prie tautos gerovės, o iš esmės neigiamai paveiktų civilinių sandorių apyvartą, nes kreditoriui apskritai neliktų prasmės perleisti reikalavimo teisę.

Įvertinus pareiškėjo siūlomo Civilinio kodekso pakeitimo turinį ir argumentus, kuriais pareiškėjas grindžia savo siūlymą, komisijos nuomone, pakeitimas neatitinka siūlomo keisti Civilinio kodekso straipsnių reguliavimo paskirties, nėra aiški tokio siūlymo (pirmumo teisės įsigyti perleidžiamo reikalavimo teisę) įgyvendinimo tvarka, kurios nenustačius galėtų kilti įstatymo taikymo problemų, o teikiama Civilinio kodekso pakeitimo (papildymo) argumentacija vertintina kritiškai, nes nepagrindžia tokio pakeitimo būtinumo. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų niekas nenori paklausti. Svarstymas. Niekas neužsirašė diskutuoti. Priėmimas. Dėl motyvų nėra. Tada balsuosime numatytu laiku.

12.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-6“ projektas Nr. XIVP-3708 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – projektas Nr. XIVP-3708. Prašom pristatyti šią peticiją.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Peticijų komisija iš esmės išnagrinėjo... Deja, aš šitą pristačiau kaip pirmąjį klausimą. Aš sakiau, kad perkėliau.

PIRMININKAS. Tai jūs... Net ir aš pastebėjau, kad pristatėte Nr. I-6. Tada jūs Nr. I-5 nepristatėte?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Dabar projektą Nr. XIVP-3709 turėčiau pristatyti.

PIRMININKAS. Išvadą Nr. 250-I-5 jūs pristatėte?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip. Išvadą Nr. I-6 taip pat pristačiau pirmą.

12.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-7“ projektas Nr. XIVP-3709 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Gerai. Tada išvada Nr. I-7?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Tada darbotvarkės 2-19 klausimas. Jūsų kita numeracija. Darbotvarkės 2-19 klausimas – projektas Nr. XIVP-3709. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-7“ projektas Nr. XIVP-3709. Peticijų komisija iš esmės išnagrinėjo peticiją šių metų balandžio 17 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti siūlymo pakeisti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 111 straipsnio 4 dalį, 113 straipsnio 3 dalį, 198 straipsnio 2 dalį, 482 straipsnio 2 dalį, 775 straipsnį, 811 straipsnio 2 dalį, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 9 straipsnio 2 dalį, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ta apimtimi, kai yra numatomi reikalavimai teikiant procesinius dokumentus ir jų priedus teismui ne valstybine kalba, kartu pateikti įstatymų nustatyta tvarka patvirtintą jų vertimą į lietuvių kalbą, o teikiant procesinius dokumentus ir jų priedus šaliai, nemokančiai valstybinės kalbos, procesinius dokumentus ir jų priedus išversti į byloje dalyvaujantiems asmenims suprantamą kalbą, kartu pateikiant įstatymų nustatyta tvarka patvirtintą jų vertimą, ir nustatyti, kad „teismui ir Lietuvos administracinių ginčų komisijai teikiamų vertimų patvirtinimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos paskirta institucija“.

Peticijų komisija priėmė sprendimą, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Peticijoje minimų Civilinio proceso kodekso ir Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo straipsnių sisteminė analizė suponuoja, kad minėtose teisės normose reglamentuotas procesinių dokumentų kalbos reikalavimas įpareigoja visus dokumentus bei jų priedus teikti lietuvių kalba, o tais atvejais, kai procesiniai dokumentai bei jų priedai teikiami ne lietuvių kalba, turi būti pateikiami įstatymų nustatyta tvarka patvirtinti jų vertimai į lietuvių kalbą. Siekiant užtikrinti asmenų, nesuprantančių valstybinės lietuvių kalbos, teisę į tinkamą procesą, įstatyme tokiems asmenims suteikta galimybė gauti procesinius dokumentus jiems suprantama kalba, pateikiant įstatymų nustatyta tvarka patvirtintus vertimus.

Teismai formuojamoje praktikoje laikosi pozicijos, kad dokumentų vertimai turi būti teikiami tokia tvarka: dokumento vertimas ir originalas arba jo kopija surišti ir antspaudu patvirtinti, kad vertimas yra teisingas, o vertėjas yra supažindintas su baudžiamąja atsakomybe už žinomai melagingą ar žinomai neteisingą vertimą pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 235 straipsnį.

Komisijos nuomone, Administracinių bylų teisenos įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas, pagal kurį teikiami dokumentų vertimai turi būti patvirtinti, yra aiškus ir nedviprasmiškas ir jį koreguoti nėra pagrindo. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori paklausti. Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Priėmimas. Dėl motyvų nėra norinčių. Balsuosime numatytu laiku.

12.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-8“ projektas Nr. XIVP-3710 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerai, tada 2-20 klausimas – Seimo nutarimo projektas Nr. XIVP-3710. Čia dabar bus išvada Nr. 250-I-8, taip?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai, prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-8“ projektas Nr. XIVP-3710. Seimo Peticijų komisija iš esmės išnagrinėjo pareiškėjo peticiją šių metų balandžio 17 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą tenkinti siūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 12 straipsnio 6 punktą. Peticijų komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Komisijos nuomone, atsižvelgiant į pagarbos asmens teisėms ir laisvėms principą, taip pat teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principus, įtvirtintus Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme, siekiant įtvirtinti vienodas garantijas ir teises į teisinę pagalbą visiems asmenims, kuriems nustatytas sunkus neįgalumo lygis arba 0–25 % dalyvumo lygis, turi būti tikslinamos Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 12 straipsnio 6 punkto nuostatos, numatant galimybę šiems asmenims gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą be papildomų sąlygų.

Komisija pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadai, todėl prašome pritarti komisijos išvadai visiškai tenkinti pareiškėjo siūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 12 straipsnio 6 punktą ir pavesti Peticijų komisijai iki šių metų liepos 1 dienos pateikti šio nutarimo įgyvendinamųjų teisės aktų projektus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori paklausti. Svarstant niekas diskusijoje nedalyvauja. Motyvų nėra. Dabar norėjau dar pasitikslinti, išvadoje yra visiškai ar iš dalies tenkina?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Čia visiškai tenkinti.

PIRMININKAS. Visiškai, ar ne? Gerai, tiesiog patikslinau Teisės departamento klausimą, ar jūs visiškai tenkinate peticiją. Gerai.

Balsuosime tam numatytu metu. Tai liko paskutinė peticija ar dar dvi turite?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Viena.

PIRMININKAS. Viena. Gerai.

12.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. sausio 17 d. išvados Nr. 250-I-1“ projektas Nr. XIVP-3711 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tada 2-21 klausimas – projektas Nr. XIVP-3711.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Čia peticijos išvada Nr. 250-I-1, taip?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-1 projektas Nr. XIVP-3711. Seimo Peticijų komisija iš esmės išnagrinėjo pareiškėjo peticiją šių metų sausio 17 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą tenkinti siūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.75 ir 4.85 straipsnius. Peticijų komisija priėmė sprendimą atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Komisijos nuomone, šiuo metu galioja teisinis reguliavimas, kur yra aptartos butų ir kitų patalpų savininkų (naudotojų) teisės ir pareigos, susijusios su gyvenamojo namo bendrojo naudojimo objektų tvarkymu ir priežiūra, tačiau to nepakanka peticijoje nurodytoms probleminėms situacijoms spręsti, bendrojo naudojimo turto neprižiūrint ir netvarkant kitiems daugiabučio butų ir patalpų savininkams (nuomininkams). Komisijos nuomone, į pareiškėjų argumentuotą siūlymą, kad, norint bendrabučiuose išnuomoti kambarius su bendra nuosavybe, būtina gauti raštišką su-

tikimą iš kito bendrasavininkio, turėtų būti atsižvelgiama peržiūrint ir keičiant atitinkamų teisės aktų nuostatas.

Komisija pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadai. Prašome pritarti komisijos išvadai iš dalies tenkinti pareiškėjų siūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.75 ir 4.85 straipsnius ir pavesti Seimo Peticijų komisijai sudaryti darbo grupę teisės akto projektui parengti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori jūsų paklausti. Dėkoju pranešėjui. Diskutuoti niekas neužsirašė svarstymo stadijoje. Priėmimas. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime tam numatytu laiku. Taigi dėl peticijų mes jau viską nudirbome.

Kolegos, gal tada grįžkime ir dar spėsime apsvarstyti 2-3 bloką, nes 2-2 klausimo autorius prašė, kad išlaikytume tinkamą laiko tarpą, todėl svarstyti negalime.

12.17 val.

Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas Nr. XIVP-3629(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3630(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 21, 24, 25, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3631(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3632(2) (svarstymas)

Tai 2-3 bloko 1, 2, 3, 4 klausimai. Jeigu galėtų gerbiamas K. Starkevičius, jeigu mane girdi, išvadą dėl Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo. Mes dar turime kelias minutes. Kadangi ten nėra jokių pataisų, tai galite pateikti išvadą. Čia, matau, diskutuos tik vienas V. Semeška, bet gal irgi paprašysime jo trumpai diskutuoti, o dabar trumpai mums išvadą dėl gynybos pramonės. Tai mes spėsime dar iki balsavimo laigo šitą klausimą. Prašau, gerbiamas pirmininke.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas apsvarstė šį klausimą, dalyvavo visų suinteresuotų institucijų atstovai ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam pirmininkui. Kviečiu diskutuoti vienintelį dalyvį – tai gerbiamą V. Semešką. Prašom.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai svarbus įstatymo projektas dėl mūsų gynybos pramonės kaip ūkio šakos. Šiuo projektu siekiama nustatyti, jog valstybė, užtikrindama nacionalinį saugumą, ne tik stiprina nacionalinio saugumo ir gynybos institucijas, bet ir sudaro puikias sąlygas gynybos ir saugumo pramonės plėtrai.

Gynybos ir saugumo pramonė, kaip atskira pramonės šaka, iki šiol nebuvo reglamentuota, teisės aktuose nebuvo nurodoma, kas Lietuvoje formuoja gynybos ir saugumo pramonės politiką, kokios institucijos kokias funkcijas vykdo. Šiame įstatyme bus kaip tik išdėstoma, paminima, už ką bus atsakinga Krašto apsaugos ministerija, už ką – Ekonomikos ir inovacijų ministerija, kitos institucijos.

Pažymėtina, jog reikalavimai ginklų gamybai nustatomi kitame įstatyme – Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pagrindu. Taigi pagaliau apibrėžiama pati gynybos pramonės ir saugumo pramonės sąvoka. Tai yra Lietuvos Respublikoje veikiančių fizinių asmenų ir juridinių asmenų ar jų padalinių ekonominė veikla, kuri apima strateginių prekių, taip pat gynybos ir (ar) viešojo saugumo reikmėms skirtų produktų mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, šių prekių ir produktų gamybą ir jų techninės priežiūros, remonto, modernizavimo paslaugų teikimą.

Siūloma nustatyti gynybos ir saugumo pramonės politiką formuojančias, dalyvaujančias ir įgyvendinančias institucijas ir įstaigas. Nustatomos pramoninio bendradarbiavimo taikymo sąlygos. Siūloma įsigijimo suma, kai būtų taikomos pramoninio bendradarbiavimo sąlygos, yra 5 mln. eurų be pridėtinės vertės mokesčio. Siūloma nustatyti daug kitų svarbių dalykų ir kad gynybos ir saugumo pramonės produktų eksporto skatinimas vystomas pramonės produktų, paslaugų, technologijų ir inovacijų demonstravimu tarptautinėse parodose.

Poveikis ekonomikai taip pat akivaizdžiai teigiamas planuojamas, sukurtų inovacijų ir investicijų gynybos ir saugumo pramonės srityje skatinimą, palankesnę teisinę reguliavimą. Įstatymų

projektais sudaromos palankios sąlygos mokslo plėtrai gynybos ir saugumo srityje, taip pat numatomos finansinės priemonės, kurios leis efektyviau skatinti gynybos ir saugumo srities inovacinių produktų kūrimą.

Taip pat, įtvirtinus pramoninį bendradarbiavimą, sudaromos sąlygos Lietuvoje veikiančioms įmonėms konkuruoti dėl dalies sutartinių išipareigojimų vykdymo atliekant ginkluotųjų pajėgų pirkimus. Projektu numatoma galimybė netaikyti viešųjų pirkimų reikalavimų tik išskirtiniais atvejais ir siekiant apsaugoti gyvybinius nacionalinio saugumo interesus, nes išimtis galima tik siauroje srityje, todėl karinės įrangos pirkimų atveju neigiamo poveikio rinkai nenumatoma. Taigi tikslas – skatinti gynybos ir saugumo pramonės inovacijas ir investicijas į šią pramonę, didinti gynybos ir saugumo pramonės konkurencingumą, Lietuvos aprūpinimą ir lietuviškos kilmės strateginių prekių, gynybos ir viešojo saugumo reikmėms skirtų produktų eksportą.

Pabaigoje norėčiau padėkoti darbo grupei bei jos vadovei Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento direktorei J. Nagienei už atliktą didelį darbą rengiant šį įstatymų paketą, taip pat ir tarpinstitucinį derinimą. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai dėl viso. Gerbiamas A. Anušauskas nori kalbėti už. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi šia tema kalbu jau ne pirmą kartą, tai per daug nesiplėsiu. Gynybos pramonės įstatymas iš tikrųjų užtikrina ne tik teisinę formą šiam sektoriui, bet, aš manau, pagaliau ir pagal statistinius mūsų šalies ūkio duomenis atsiras galimybė atskirai įvertinti gynybos pramonės plėtrą, ko dabar mes nematome, nes visa tai paskėsta tarp kitos statistikos. Dėl to yra vilties, kad su šiuo įstatymu mes matysime, kaip vystosi, koku tempu vystosi, kaip plečiasi gynybos pramonė ir kaip keičiasi investicijos į ją. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš niekas nenori kalbėti.

Dabar, gerbiami kolegos, kviečiu visus susėsti į darbo vietas, nes prasidės balsavimai. Dabar jau yra balsavimo langas. Yra susikaukę nemažai įstatymų, tai kviečiu pasiruošti. Jeigu sutinkate, pirmas balsavimas bus ilgas, o paskui padarysime trumpus balsavimus, nes tų balsavimų bus nemažai – rezerviniai ir peticijos.

Jeigu tinka tokia procedūra, kviečiu apsispręsti balsuojant dėl 2-3 klausimo bloko. Darbotvarkės 2-3.1, 2-3.2, 2-3.3, 2-3.4 klausimai – projektai Nr. XIVP-3629, Nr. XIVP-3630, Nr. XIVP-3631, Nr. XIVP-3632. Tai yra Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas ir lydimieji. Kviečiu po svarstymo balsuojant apsispręsti dėl šio projekto. Prašom. Balsuojame dėl Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo. Prasidėjo balsavimas. Kviečiu jau užimti darbo vietas.

Užsiregistravo 92, balsavo 92, visi 92 balsavo už. Labai džiugu, po svarstymo štai kaip vie-ningai pritarta.

12.24 val.

Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3056(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3057(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar keliaujame prie ankstesnių darbotvarkės 1-15.1, 1-15.2 klausimų, tų, kurie liko nebalsuoti, tai yra Darbo kodekso ir Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymų. Prašom balsuoti taip pat po svarstymo dėl Darbo kodekso ir lydimieji Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo. Dabar, kaip tarėmės, yra trumpesni balsavimai, nes jų bus labai daug, tai atkreipkime dėmesį. Nevaikščiokime labai plačiai po salę.

Taip, pritarta po svarstymo 1-15.1 ir 1-15.2 klausimams.

12.25 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1214(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar 1-16 klausimas – Švietimo įstatymo 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1214(2). Balsuojame taip pat po svarstymo.

Užsiregistravo 99, balsavo 99: už – 93, prieš – 1, susilaikė 5. Taigi po svarstymo taip pat pritarta.

12.25 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 8, 19⁴, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3292(2), Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3293(2), Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3294(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar, gerbiami kolegos, yra 1-17.1 klausimas. Čia yra vienas pasiūlymas. Gal aš prašysiu gerbiama K. Adomaitį, komiteto pranešėją, į tribūną. Jeigu jūs grįžtumėte, čia dėl 1 straipsnio (darbotvarkės 1-17.2 klausimas – Aplinkos oro apsaugos įstatymas) buvo Seimo narės A. Gedvilienės pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galbūt sudarysime galimybę gerbiamai A. Gedvilienei pristatyti. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Pasiūlymas yra susijęs su tuo, kad Valstybinė lietuvių kalbos komisija paprašė patikslinti sąvokos „buitiniai aplinkos oro taršos šaltiniai“ apibrėžtį, kad būtų lietuviškai tvarkingai. Aš užregistravau šitą pasiūlymą. Komitetas tam pritarė.

PIRMININKAS. Ar yra dešimt Seimo narių? Pakelkime rankas. Yra iš įvairių frakcijų, matyt, tinka, komitetas pritarė. Komiteto nuomonė? Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gal galime tada bendru sutarimu? Galime. Gerai, pritarta. Gerbiamas E. Jovaiša per šoninį mikrofono kažką norėjote... Gal dėl vedimo tvarkos. Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Ne, aš atsiprašysiu. Dėl praeito balsavimo, dėl švietimo klausimo, aš susilaikiau. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Gerai, fiksuojame. Švietimo įstatymas – susilaikėte.

Gerai. Kitas pasiūlymas Seimo narių S. Gentvilo ir A. Čeponio buvo dėl 8 straipsnio. Galbūt S. Gentvilas pristatytų. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Po diskusijų su gerbiama A. Čeponione ir kitais visgi priėjome prie kompromiso siūlyti ne visuotinį anglies, durpių, kito iškastinio kietojo kuro draudimą, bet apsiriboti didmiesčiais virš 50 tūkst. gyventojų ir kurorto statusą turinčiomis gyvenvietėmis. Tas kompromisas labiau orientuotas į tankiai apgyvendintas teritorijas, kur sklypai yra tikrai mažesni, kur kaimynų taršos per kaminą neišsklaido vėjas. O kurortinėse teritorijose, kadangi kurortinių teritorijų statusą norinčioms gauti savivaldybėms negalima turėti industrinių, pramoninių zonų, tikrai nereikėtų leisti deginti XIX amžiaus anglių ir kito kuro. Ačiū komitetui už pritarimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra dešimt Seimo narių, palaikančių šį pasiūlymą? Yra iš įvairių frakcijų. Man atrodo, čia yra, ypač jeigu komitetas pritaria. Dabar prašome komiteto nuomonės.

K. ADOMAITIS (LF). Komiteto nuomonė – pritarti: už – 5, prieš – 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl pasiūlymo už nori kalbėti gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, reikia pasidžiaugti, kad vis dėlto tas pasiūlymas atsirado, nes nėra taip paprasta spręsti problemas, ypač katilų ir kitų šildymo priemonių pakeitimo, kuomet labai paprasta parašyti dokumente, iš tiesų tai susiję su nemažomis investicijomis ir nemažomis lėšomis. Aišku, galbūt kada nors atsiras tam tikrų siūlymų. Manysčiau, priimdamos tokius siūlymus, vis dėlto siekdamas mažinti tą socialinę atskirtį, kuri ir taip didelė regionuose, ko gero, savivaldybės arba valstybė galėtų galvoti apie pagalbą dėl tokių pakeitimų, nes tai yra tūkstančiai eurų. Ir vėlgi pertvarkymas pareikalaus daug darbo, nes reikės samdyti kompaniją, nes čia žmonės paprastai darbų nepasidaro, ypač vieniši. Tikrai gerai, kad šis sprendimas padarytas, kad vis dėlto pradėdame nuo didžiųjų miestų, kur turbūt ir tų problemų dėl kietojo kuro ne tiek daug. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasiūlymą – gerbiamas K. Adomaitis. Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas Edmundai Pupini, problemų dėl kietojo kuro daug ir didžiuosiuose miestuose, ir mažuosiuose miestuose. Nesuprantu, kodėl šiuo siūlymu mes norime

pasakyti, kad jeigu Vilniuje kaimynas degina anglis ir teršia viso kvartalo orą, neįmanoma ten išbūti visą žiemą, tai čia, Vilniuje, mes tą apribojimą įvedame nuo 2026 metų, o jeigu mažesnis miestas: Marijampolė, Kėdainiai, Anykščiai ar dar koks nors, tai tokio apribojimo neįvedame ir tenai bus galima ramiai teršti savo kaimyno orą visą žiemą motyvuojant tuo, kad man šalta, o tu jau, kaimyne, kvėpuok kuo nori. Tikrai nėra... Aš nesuprantu, kodėl mes išvis traukiamės nuo tokių, kaip sakyti, man atrodo, labai racionalių ir šiuolaikiškų sprendimų atsisakyti taršaus kuro, kai yra technologijų, šilumos siurblių ir apskritai... Ir malkas, tiesą sakant, būtų galima deginti, kurios irgi yra gana pigus ir tinkamas kuras visiems tiems patiems katilams, kuriuose deginamos akmens anglys. Nesuprantu, ko mes čia bijome, ko mes čia slepiamės, kodėl bandome motyvuoti kažkokiais socialiniais dalykais, kai kartais, kaip ir minėjau, net ir katilų nereikia keisti. Tikrai kviečiu nepalaikyti šitos pataisos, priimti imperatyvų reikalavimą Lietuvoje uždrausti deginti akmens anglių po poros metų ir tikėtis, kad oro taršos situacija Lietuvoje pasikeis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar, gerbiami kolegos, apsispręsimė balsuodami dėl pasiūlymo. Primenu, Seimo narių S. Gentvilo ir A. Čepononio pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Balsuojame.

Užsiregistravo 112, balsavo 110: už – 91, prieš – 9, susilaikė 10. Pasiūlymui pritarta.

Dabar, gerbiami kolegos, čia trijų įstatymų paketas. Ar galime dėl visų kalbėti vienu metu ir balsuoti vieningai? Galime. Motyvai dėl viso paketo. Tuojau įjungsime. Užstrigo. Gerbiama L. Girskienė kalbėtų už. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Taip, aš jau ir pasisakymo metu diskutuodama pasisakiau ir prašau kolegų tikrai palaikyti įstatymo pakeitimus, kadangi tai yra svarbus, lauktas pakeitimas, miestuose problema yra tikrai labai aktuali. Tikrai labai raginu ir savo frakcijos kolegas, ir kitų frakcijų narius palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas V. Ažuolas kalbės prieš. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Yra toks posakis – žaliasis komunizmas. Tas įstatymas tai ir rodo. Teko lankytis Suomijoje. Suomijoje viduryje miesto anglių katilinė kūrenama didžiulė, anglių kalnai – jokių problemų. Klausėme suomių, tai kada jūs žadate čia kažką tvarkyti? Sako, iki 2050 metų kažką darysime su tomis anglimis, nekūrensime turbūt. Bet jeigu Lietuvoje močiutė anglis kūrens dėl to, kad neturi pinigų pasikeisti *pečiui*, tai ją reikia nubausti ir uždrausti. Labai įdomus tikslas.

O po to pažiūrėkime į tikrintojus. Iki šiol aplinkosaugininkai eidavo, teritorijas tikrindavo, o dabar savivaldybių darbuotojai lakstys po teritorijas. Tai gal leiskime visiems, kas nori, tikrinti bet kieno kiemus, *pečius*, dūmus? Tai ką mes čia darome? Kur mes einame? Tada aplinkosaugininkai nereikalingi, nes savivaldybės darbuotojai tuoj viską tikrins. Tai gerai – kuo daugiau tikrintojų, tuo linksmiau gyvensime.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Motyvai išsakyti. Aš matau, gerbiama L. Nagienė prie šoninio mikrofono, bet replika bus po balsavimo, gerai? Replikos yra po balsavimo, nes dėl motyvų reikėjo užsirašyti. Dabar, gerbiami kolegos, balsuojame dėl viso paketo. Darbotvarkės 1-17.1, 1-17.2, 1-17.3 klausimai – projektai Nr. XIVP-3292, Nr. XIVP-3293, Nr. XIVP-3294. Tai yra Aplinkos apsaugos įstatymas ir lydimieji. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 89, prieš – 3, susilaikė 18. Po svarstymo yra pritarta.

Gerbiama L. Nagienė per centrinį mikrofoną.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų replika Valiui. Valiau, mes kalbame apie didžiuosius miestus, bet mes tai kaimo bobutei nesakome, kad tu turėsi pasikeisti katilą, tu galėsi kūrenti ir malkomis. Taigi tu pažiūrėk, už ką mes balsavome. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar per šoninį mikrofoną gerbiamas D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju. Aš irgi norėjau vis dėlto sureaguoti į Valiaus pasisakymą. Laima jau gerai akcentavo, kad skirtis yra padaryta ką tiksliai įvykus balsavimui, kalbant apie kaimą ir apie miestą. O kitas dalykas, vis dėlto kažkaip keista girdėti tokius pasisakymus iš nario partijos, kurios pavadinime yra žodžiai „valstiečių“ ir, pabrėžiu, „žaliųjų“. (*Plojimai*)

12.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 10 d. išvados Nr. 250-I-5“ projektas Nr. XIVP-3673 (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar pereiname prie peticijų. Darbotvarkės 2-14 klausimas – projektas Nr. XIVP-3673. Išvada Nr. 250-I-5 dėl šios peticijos. Balsuojame dėl Peticijų komisijos išvados. Darbotvarkės 2-14 klausimas.

Šios nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 10 d. išvados Nr. 250-I-4“ projektas Nr. XIVP-3691 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – projektas Nr. XIVP-3691. Peticijų komisijos išvada Nr. 250-I-4.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 99, prieš – 1, susilaikė 5. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. sausio 24 d. išvados Nr. 250-I-2“ projektas Nr. XIVP-3706 (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-16 klausimas – projektas Nr. XIVP-3706. Peticijų komisijos išvada Nr. 250-I-2. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 104, prieš – 1, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. kovo 13 d. išvados Nr. 250-I-3“ projektas Nr. XIVP-3707 (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-17 klausimas – projektas Nr. XIVP-3707. Peticijų komisijos išvada Nr. 250-I-3. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 105, prieš – 1, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-6“ projektas Nr. XIVP-3708 (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-18 klausimas – projektas Nr. XIVP-3708. Peticijų komisijos išvada Nr. 250-I-6. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 103, prieš – 1, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-7“ projektas Nr. XIVP-3709 (priėmimo tęsinys)

Toliau 2-19 klausimas – projektas Nr. XIVP-3709. Peticijų komisijos išvada Nr. 250-I-7. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 103, prieš – 1, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. balandžio 17 d. išvados Nr. 250-I-8“ projektas Nr. XIVP-3710 (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-20 klausimas – projektas Nr. XIVP-3710. Peticijų komisijos išvada Nr. 250-I-8. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 113, už – 106, prieš – 1, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. sausio 17 d. išvados Nr. 250-I-1“ projektas Nr. XIVP-3711 (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinė peticija: 2-21 klausimas – projektas Nr. XIVP-3711. Peticijų komisijos išvada Nr. 250-I-1. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 105, prieš – 1, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)
Su peticijomis tiek.

Dabar prie rezervinių keliaujame.

12.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Remigijaus Žemaitaičio apkaltos proceso Lietuvos Respublikos Seime nutraukimo“ projektas Nr. XIVP-3723 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 4.1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Remigijaus Žemaitaičio apkaltos proceso Lietuvos Respublikos Seime nutraukimo“ projektas Nr. XIVP-3723. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 106: už – 101, prieš – 2, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3729 (priėmimo tęsinys)

Toliau rezervinis 4.3 klausimas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3729. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 107: už – 101... 102 – už, prieš – 1, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3730 (priėmimo tęsinys)

Toliau rezervinis 4.4 klausimas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komiteto narių skaičiaus“ projektas Nr. XIVP-3730.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 99, prieš – 2, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Toliau darbotvarkės rezervinis 4.5 klausimas – projektas Nr. XIVP-3727. Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų... 4.5 dar praleidžiamė.

12.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3728 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 4.6 klausimas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3728. Dėl šito galime balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 110: už – 105, prieš – 1, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)
Matau, gerbiamas A. Petrošius per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėl rezervinio 4.4 klausimo prašau mano balsą įskaityti už.
PIRMININKAS. Gerai, jūsų balsas dėl protokolo – už.

12.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3725 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 4.8 klausimas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3725. Balsuojame dėl rezervinio 4.8 klausimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Dabar, gerbiami kolegos, dar turime laiko. Jau yra papildyti rezerviniai.

12.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3724(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3722(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3726(2) (pateikimas)

Gerbiamas J. Razma galbūt dabar jau mums malonėtų pateikti rezervinį 4.2 klausimą – projektą Nr. XIVP-3724. Prašom. Primenu, kad yra balsavimo langas, tai iš karto ir balsuosime. Pratečiu iki pertraukos balsavimo langą – ką apsvarstome, dėl to balsuojame. Gerai, kolegos?

J. RAZMA (TS-LKDF). Atsižvelgus į Mišrios grupės teikimus, yra įregistruoti kai kurių rezervinių projektų antrieji variantai. Jau ne tik išbraukiamas R. Žemaitaitis, bet yra įrašomi kiti nariai. Jeigu iš eilės vardintume, tai dėl Seimo delegacijų sudarymo pakeitimo NATO Parlamentinės Asamblėjos nario pavaduotoju vietoj R. Žemaitaičio būtų skiriamas M. Puidokas.

Toliau kai kurios komisijos. Išbraukus R. Žemaitaitį, į Jaunimo ir sporto reikalų komisiją būtų įrašomas A. Skardžius. Iš Jūrinių reikalų komisijos būtų tik išbraukiamas R. Žemaitaitis, Mišri grupė čia jau nieko nedelegavo. Iš Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos Mišri grupė, matyt, atsižvelgdama į Seimo narės pageidavimą, teikia išbraukti L. Mogenienę. Čia jau nesusiję tiesiogiai su R. Žemaitaičio mandato atsisakymu. Ir į Pasaulio lietuvių bendruomenės komisiją L. Mogenienė būtų kaip tik įrašoma kaip nauja narė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Žiūrėkite, po vieną gal tada apsvarstykime, vis tiek balsuosime po vieną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ir taip pat L. Mogenienės pavaduotoja būtų R. Tamašunienė.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju.

12.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3724(2) (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Dabar rezervinis 4.2 klausimas. Niekas nenori klausti. Bendru sutarimu, tikiuosi, galime po pateikimo? Dėkoju. Po svarstymo? Dėkoju.

Ir priėmimas. Yra du straipsniai. Ar galime abiem straipsniams bendru sutarimu? Dėkoju. Balsuojame dėl viso. Priėmimo stadija.

Rezervinis 4.2 klausimas – dėl delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 105: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (Gongas)

12.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3722(2) (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Toliau buvo pristatytas rezervinis 4.7 klausimas – projektas Nr. XIVP-3722. Vėlgi, ar po pateikimo galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Po svarstymo galime? Dėkoju, pritarta. Čia yra vienas, du, trys, keturi, penki, šeši straipsniai. Ar galime straipsniams bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Tada balsuojame dėl viso rezervinio 4.7 klausimo – dėl nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo projekto Nr. XIVP-3722.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 107, visi 107 balsavo už. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3726(2) (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Paskutinis rezervinis 4.9 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3726. Galime po pateikimo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Po svarstymo galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Priėmimas. Čia yra trys straipsniai. Visiems straipsniams galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Balsuojame dėl viso rezervinio 4.9 klausimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 103, visi 103 balsavo už. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.48 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3719 (pateikimas)

Dabar, kolegos, dar lieka 11 su trupučiu minučių, tai gal pakviestume gerbiamą A. Žukauską? Yra rezervinis 5 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3719. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Seimo nariai, mes prieš kelerius metus priėmėme Mokslo ir studijų įstatymo pataisą, pagal kurią stojant į aukštąsias mokyklas yra sudaroma antra eilė tiems, kurie turi stažą, įvairų praktinio darbo ar tarnybos kariuomenėje stažą. Pagal tą pataisą 10 % valstybės finansuojamų vietų kiekviena aukštoji mokykla turėjo skirti šitai antrai eilei, bet techniškai tai sunku padaryti, nes aukštosios mokyklos nežino, kiek jos vietų gaus, kol neįvyksta konkursas. Todėl šia pataisa siūloma skirti 10 % tų lengvatinių vietų studijų programai ar studijų programų grupei ir tada lengvai būtų tos vietos pasidalinamos tarp turinčių teisę į lengvatą. Niekas čionai nepablogėja, tik pagerėja aukštosios mokyklos pasirinkimas, jokių papildomų lėšų nereikia. Yra techninis pataisymas, kad sklandžiau įgyvendintume šitą idėją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų norės paklausti... Kolegos, aš atkreipiu dėmesį, kad pratęsiu balsavimo langą iki pertraukos. Apsvarstome ir balsuojame, gerai? Po vieną, kiek spėsime.

Klausia gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėkoju, pirmininke, už pristatymą. Mano supratimu, pati idėja tikrai yra gera, kad ne aukštosioms mokykloms reikia skirti, o studijų programoms, nes mes tada vėlgi galimai galime nuskriausti regionų vaikus, nes jie galbūt neturi galimybės studijuoti didžiausiuose universitetuose, kurie paprastai yra didžiuosiuose miestuose ir panašiai.

Mano klausimas yra tik vienas. Ar proporcingai bus paskirstomos tos vietos, tie 10 %, pagal studijų programas, kad mes tikrai apimtume visą Lietuvą ir visą poreikį, ypač atkreiptume dėmesį į regionų vaikus, kurie dažniausiai ir susiduria su įvairiomis socialinėmis, ekonominėmis problemomis ir tais slenksčiais?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Tiesiog išbraukiami žodžiai „aukštosioms mokykloms“, paliekama „studijų programoms ar jų grupėms“. Tiesiog valstybės finansuojamų vietų tiems turintiems lengvatą bus visur po 10 %, kaip numatyta visose programose.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju pranešėjui. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar nemačiau, kad dėl motyvų būtų užsirašiusių. Tada balsuosime po pateikimo dėl Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3719. Balsuojame, gerbiame kolegos, po pateikimo.

Užsiregistravo 90, balsavo 87: už – 85, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas, žinoma, – Švietimo ir mokslo komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti gegužės 21 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Apsvarstytas.

12.52 val.

Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3657 (pateikimas)

Dabar dar turime 8 minutes, galbūt galime... Man atrodo, darbotvarkės 2-9 klausimą, jeigu aš neklustu, ministras K. Navickas pristatytų – Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo projektą Nr. XIVP-3657. Prašau.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų yra teikiamas įstatymo projektas dėl šio įstatymo galiojimo pabaigos, nes Licencijuotų sandėlių įstatymas buvo priimtas prieš 22 metus kaip alternatyva ir galimybė ūkininkams paimti paskolas, bet per tą laiką yra suderinta daug patrauklesnių priemonių: tiek valstybės garantijos, tiek palūkanų kompensavimas, tiek lengvatinių paskolų apyvartos, ir niekada nebuvo pasinaudota šituo instrumentu. Šiandien yra išaldyta ir dalis pinigų, kai kuriuos būtų galima atlaisvinti tiems patrauklesniems ūkininkų finansavimo instrumentams. Tai tokia įstatymo esmė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūsų nori paklausti gerbiamas kolega K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, čia jūs apie sandėlius kalbate, turbūt tai susijęs klausimas. Jūs kadencijos pradžioje pristatėte sandėlių statybą dėl trumpųjų maisto grandinių, kad turės ūkininkai galimybę kažkur sandėliuoti savo produkciją, paskirstyti ar į prekybos centrus, ar kažkur. Kaip sekasi įgyvendinti, kaip tų sandėlių statyba sekasi, galbūt galite šiek tiek papasakoti? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Teisingai jūs pasakėte – tikrai nesusijęs klausimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Tada balsuojame, gerbiami kolegos, po pateikimo dėl Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo projekto Nr. XIVP-3657. Balsuojame.

Užsiregistravo 88, balsavo 88: už – 83, prieš nebuvo, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

12.54 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 6, 10, 13¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3674 (pateikimas)

Gerbiamas ministre, galbūt iš karto darbotvarkės 2-10 klausimą – Veterinarijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3674? Šitas turbūt paskutinis bus. Prašau.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū dar kartą, posėdžio pirmininke. Yra siūlymas keisti Veterinarijos įstatymą. Yra tokie trys pakeitimai. Vienas yra pripažinti, kad Veterinarijos tarnyba neturi pavaldžių įstaigų, nes *de facto* taip ir yra – Vyriausybės nutarimu Maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas dabar yra pavaldus Žemės ūkio ministerijai. Tai buvo įgyvendinta ypač dėl anti-korupcijos priemonių po STT išvados.

Antra dalis yra susijusi su rezidentūros studentų įkainio perskaičiavimu: priderinti prie Valstybės tarnybos įstatymo ir kad jisai būtų skaičiuojamas atitinkamai pagal šį įstatymą.

Trečia dalis yra susijusi su tuo, kad Veterinarijos tarnybai vienu metu buvo pavestas ir veislininkystės programų vertinimas ir priežiūra. Dabar šita funkcija yra perkelta Žemės ūkio agentūrai. Veikla vykdoma, pradžia prasidėjo sėkmingai.

Tai tokie pakeitimai. Iš tikrųjų *de facto* konstatavimas ir kas yra, man atrodo, ne mažiau svarbu – rezidentūros įkainio ir koeficiento suderinimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Gerbiamas K. Mažeika pirmas. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministre, turiu du klausimus. Vienas dėl rezidentų. Ar nemanote, kad vis dėlto ta situacija, kai išsiskyrė funkcijos ir dabar dalį funkcijų, kalbu apie gyvūnų gerovę, administruoja Aplinkos ministerija... Ir dėl rezidentų atsitiko tokia situacija, kai iš skirtų 14 veterinarijos krypties rezidentų 10 – Žemės ūkio ministerijoje, o 4 yra Aplinkos ministerijoje ir nėra galutinio sutarimo. Tiesiog turbūt kenčia ne tai, kad studijų programa, bet tie studentai, galimi rezidentai, neturi galimybės tęsti studijų. Ar jums ta situacija neatrodo keista? Galbūt vis dėlto visus reikėtų perimti jums ir parodyti lyderystę, kad neiškristų?

Kitas klausimas dėl veislininkystės. Ar neatsitiks taip, kaip su tais rezidentais, kai iš vienos institucijos perkeliama kitai ir ta kompetencija lyg ir išgaruoja? Tai galbūt galite užtikrinti, argumentuoti...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas.

K. MAŽEIKA (DFVL). ...ar nepasikartos ta istorija? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimus. Šį kartą tikrai pagrįsti ir už tai dėkoju. Dėl rezidentūros aš taip nemanau, nes jūs tikrai geriau negu aš žinote situaciją, kad mažiausiai patrauklios rezidentūros studijos yra susijusios su didžiaisiais ūkiniais gyvūnais. Aš suprantu, ką jūs sakote, ir aš girdėjau, ką jūs sakote, bet mums iš Žemės ūkio ministerijos bet koku atveju yra geriau ir būčiau linkęs, kad ir liktų tos skatinimo priemonės būtent dėl ūkinių gyvūnų, ypač didžiųjų, nes smulkiųjų naminių augintinių programos yra pilnos ir iš tikrųjų komerciniai dalykai yra, susitvarko.

Dėl laukinių, jūs dabar iš vietos klausėte, aš tik įgarsinu. Dėl laukinių yra specifika. Manau, kad keturios rezidentūros vietos per Aplinkos programos studijos priemones yra pakankamas skaičius. Bet, jūs puikiausiai žinote, didžiausia problema bus ir yra dėl ūkinių gyvūnų ir tai reikia spręsti.

O dėl veislininkystės, tai tie patys žmonės perėjo. Iš tikrųjų mes nuosekliai peržiūrėjome visas priemones ir buvo KRK parlamentinė kontrolė, man atrodo, atsakymai pasakyti. Taip, yra sektorius, tam tikro nepasitenkinimo yra, bet iš tikrųjų, jeigu žiūrime į kokybinį pokytį, mes sulaukiame tikrai gana gerų įvertinimų ir manome, kad einame gera linkme. Tikėsimės, kad taip ir bus tęsiama. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia A. Stončaitis. Prašom.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų Antikorupcijos komisijos darbotvarkėse labai dažnai yra Žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities įmonių, įstaigų veiklos skaidrumas. Kaip jūs ir sakėte pristatydamas pasiūlymus, kad tai viena iš priemonių, daranti įtaką Veterinarijos tarnybos antikorupcinio klimato pagerinimui. Ar iš tikrųjų taip? Ką tai duos, jūsų manymu? Ar tai pakankama? O antra klausimo dalis būtų: ar tie pakeitimai neturės didesnės įtakos ūkio subjektams pasiekti Veterinarijos tarnybos paslaugas? Labai ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Taip pat ačiū už gerus klausimus. STT vertinant, kai buvo kalbama apie Maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto dalis, pagrindinis dalykas ir pagrindinis priekaištas buvo tas, kad pati Veterinarijos tarnyba tikrina, ima mėginius ir tada jai pavaldi institucija dar daro tyrimus ir kokybinius dalykus. Viskas yra susiję. Ir čia buvo ne tik STT, bet buvo, man atrodo, ir tarptautinio vertinimo dalykas. Dėl šių funkcijų jie pirmiausia rekomendavo, kad nebūtų susiejimo dėl pavaldumo. Tai mes tą padarėme. Dabar šiame įstatyme yra tik fakto konstatavimas, nes įstatyme įrašyta, kad jie turi pavaldžių įstaigų, bet *de facto* jau nebeturi, nes Rizikų vertinimo institutas jau yra pavaldus Žemės ūkio ministerijai nuo Naujųjų metų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Dėl pasiekiamumo pasakysiu. Tai neturi įtakos, nes instituto klientai iš tikrųjų eina per Veterinarijos tarnybos inspektorius.

PIRMININKAS. Dėkui ministrui, atsakėte į visus klausimus. Dabar nėra motyvų. Tai balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 92, balsavo 92: už – 84, prieš nebuvo, susilaikė 8. Taigi po pateikimo pritarta.

Siūlomas pagrindiniu komitetu Kaimo reikalų komitetas. Birželio 18 dieną svarstyti. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Tai buvo paskutinis klausimas.

Rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 371 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 7 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja
R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, skelbiu, kad pradedame gegužės 7 dienos vakarinį posėdį. Registruojamės. (*Gongas*)

14.00 val.

Informaciniai pranešimai

Kol registruojamės, pagarsinsiu pranešimą, kad Seime įsikūrė Tarpparlamentinių ryšių su Irako Respublika grupė ir Tarpparlamentinių ryšių su Irako Respublika grupės pirmininku išrinktas M. Matijošaitis, o grupės pavaduotoju – A. Sysas. Viliuosi, čia tiesiog, matyt, kad Seimo nariai žinotų. Jeigu kas norite įsitraukti į aktyvų bendradarbiavimą, prašom.

Užsiregistravo 59. Pradėkime posėdį pagal klausimų eilę.

14.01 val.

Lietuvos švietimo tarybos pranešimas „Lietuvos švietimo būklė 2023 metais“

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Lietuvos švietimo tarybos pranešimas „Lietuvos švietimo būklė 2023 metais“. Pranešėja – Lietuvos švietimo tarybos pirmininkė S. Mačiukaitė-Žvinienė. Prašau į tribūną.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Laba diena, gerbiama pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, leiskite trumpai jus supažindinti su Lietuvos švietimo tarybos 2023–2024 metais atlikta apklausa, kurios metu stengėmės įvertinti, ką tikslinės suinteresuotos pusės galvoja apie priimtus sprendimus, kurie buvo priimti siekiant didinti švietimo prieinamumą, kurie buvo priimti siekiant didinti kokybę švietimo sektoriuje, taip pat buvo įvertinta įgyvendinančių institucijų atsakomybė.

Noriu atkreipti dėmesį, kas yra labai svarbu, kad daug pokyčių įvyko apskritai švietimo srityje. Atidžiai įvertinome pagrindinius strateginius dokumentus nuo 2010 metų. Įvertinome tarptautinių organizacijų rekomendacijas. Apklausoje buvo klausiama respondentų apie tuos sprendimus, kurie daugiausia sulaukia diskusijų, daugiausia sulaukia atgarsio ir pačioje visuomenėje. Iš viso apklausoje dalyvavo 1 tūkst. 300 respondentų. Tikrai džiaugiamės, kad pavyko apimti didžiąją Lietuvos dalį, tai yra didžiųjų miestų atstovai sudarė tikrai pusę šalies apklaustųjų, kita dalis buvo iš rajonų centrų bei kaimo vietovių.

Taigi norėčiau dabar trumpai pakalbėti apie apklausos rezultatus ir apie tuos sprendimus, kurie buvo priimti tiek Seime, tiek Vyriausybėje, tiek savivaldybėse dėl švietimo prieinamumo didinimo. Tikrai džiugu, kad dauguma apklaustųjų mano, kad įtraukusis ugdymas, tęstinis profesinis mokymas, visuotinis ikimokyklinis ugdymas, taip pat pokyčiai, kurie įvyko profesinio mokymo srityje ir kiti, yra manoma, kad jie yra svarbūs. Didžioji dalis, arba absoliuti dauguma, arba daugiau kaip 70 %, respondentų mano, kad šie sprendimai, kurie buvo priimti, yra svarbūs švietimo sektoriui.

Atkreipėme dėmesį ir tikrai daug diskusijų sulaukė skaitmenizacijos klausimas švietimo sektoriuje. Jis ypač pasidarė aktualus dar pandemijos laikotarpiu. Dauguma respondentų mano, kad šie sprendimai, kurie buvo susiję su skaitmeninių technologijų įvairiausiu taikymu švietimo sektoriuje, yra svarbūs, ir atkreipė dėmesį, kad tolesnis jų taikymas, ypač didesnis, turėtų būti aukštojo mokslo ir profesinio mokymo srityse.

Apibendrindama, ką mano, nes klausimų buvo daug daugiau, aš norėčiau jums pristatyti tik pačius aktualiausius... Atkreipėme dėmesį, kad visgi didžioji dauguma apklaustųjų palaiko tuos sprendimus, kurie buvo priimti, tačiau jiems trūksta informacijos apie šių sprendimų įgyvendinimą.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į sprendimus, kurie buvo priimti dėl mokymo ir mokymosi gerinimo. Čia irgi labai svarbus yra mokinių vertinimo aspektas, ypač šiomis dienomis vyksta daug diskusijų apie tai. Apie 70 % apklaustųjų mano, kad mokinių pasiekimų patikrinimas tikrai yra svarbus.

Jeigu mes kalbame apie priėmimą į aukštąsias mokyklas, didžioji dalis jūsų, kurie čia esate, ir ne vieną kadenciją, arba daug metų dirbate ir švietimo sektoriuje, žinote, kad dėl priėmimo į aukštąsias mokyklas buvo priimtas ne vienas sprendimas. Šiuo atveju mes matome, kad absoliuti respondentų dauguma mano, kad šie sprendimai tikrai yra svarbūs aukštojo mokslo sektoriui. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad respondentai mano, jog turėtų būti šiek tiek didesnis valstybės asignavimas, jeigu kalbame apie aukštųjų mokyklų dėstytojų kvalifikacijos tobulinimą. Respondentai atkreipia dėmesį į profesijos mokytojų rengimą ir jų manymu, į tai, kad yra ypač svarbu, kai kalbame apie profesinio mokymo rezultatus ir apskritai apie kokybės gerinimą šioje srityje. Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra daugeliu atvejų, be abejonės, yra neatsiejama nuo viso švietimo sektoriaus, ypač edukologijos srityje. Respondentai išskiria prioritetus ir jų nuomone, reikėtų tikslingai bei tvariai ir toliau didinti šios srities finansavimą. Aš vėlgi atkreipiu dėmesį, kad tai yra respondentų nuomonė, kad daugiau tyrimų galėtų būti atlikta bendrojo ugdymo ir aukštojo mokslo tematika. Atkreipiame dėmesį ir į tai, kad, respondentų nuomone, valstybės asignavimai mokslinių tyrimų srityje turėtų didėti labiau universitetų sektoriui ir institutams. Šiek tiek mažiau, jų manymu, turėtų didėti kolegijoms. Tačiau kai kalbame apie privačias investicijas arba verslo įmonių skiriamus asignavimus, respondentų nuomone, daugiau investicijų iš verslo turėtų būti kolegijoms ir institutams. Šiek tiek atsargiau jie mano apie verslo investicijas universitetams, aukštosioms mokykloms. Apibendrinus respondentų nuomones, mes pažymime, kad priimami sprendimai yra vertinami kaip svarbūs ir palankūs, tačiau dėl jų įgyvendinimo tikrai daugeliui respondentų trūksta informacijos. Įvertinę apklausos duomenis, kurie buvo susiję su moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra, norime atkreipti dėmesį, kad galbūt reikėtų atnaujinti diskusijas, susijusias su vadinamuoju verslo ir mokslo bendradarbiavimo sektoriumi, svarstyti naujesnius pokyčius, kad pritrauktume daugiau verslo investicijų, ir tuos pokyčius, kurie leistų akademinę bendruomenę, ypač kolegijų ir institutų, daugiau įsitraukti į bendrus tyrimus.

Be abejonės, neklausėme respondentų vien tik apie svarbą, kadangi praėjo... Kaip ir minėjome, jau įvertinome ir atrinkome sprendimus, kurie buvo priimti nuo 2010 metų, tai natūralu, kad respondentų klausėme ir apie sklandumą arba pažangą, ką jie mano dėl tam tikrų sprendimų priėmimo. Noriu pažymėti, kad daugiau kaip pusė respondentų mano, kad visuotinis ir mokyklinis ugdymas bei neformalus vaikų švietimas yra įgyvendinami sklandžiai, ir jie tikrai stebi tam tikrą pažangą. Šiek tiek kitokios nuomonės buvo dėstytojais, studentais, mokiniais, atsiprašau, mokytojais bei mokinių tėvai.

Kitas svarbus klausimas dėl ugdymo programų turinio, tai čia mes matėme pasiskirstymą vienodai: dalis mato pažangą, dalis mato mažesnę pažangą. Teigiamiau ugdymo programų turinio pokyčius vertino patys mokiniai, studentai bei švietimo specialistai.

Kalbant apie mokinių vertinimo procesą, įvairiausius patikrinimus, tai norime atkreipti dėmesį, kad patys švietimo įstaigų vadovai, mokiniai, švietimo darbuotojai, specialistai mato pažangą šioje srityje, kai kalbame apie bendrąjį ugdymą, profesinio mokymo sektoriuje kyla iššūkių. Pastebėjome, kad respondentams trūksta informacijos, o kaipgi yra su ugdymo turiniu profesinio mokymo sektoriuje.

Kalbant apie įtraukųjį ugdymą, jūs žinote, kad didieji pokyčiai prasidės nuo šių metų rugsėjo. Mažesnę dalis respondentų kol kas mano, kad procesas gyvendinamas sklandžiai, nors atkreipiu dėmesį, kad respondentai mano, kad šis sprendimas tikrai yra labai svarbus. Didesnei daliai apklaustųjų, nors jie teigiamai vertina tuos pokyčius, kurie įvyko profesinio mokymo sektoriuje, dėl įtraukiojo ugdymo trūksta informacijos, kaip tai yra daroma ir kokią poveikį turi.

Šią kadenciją, kiek aš žinau, daug dėmesio ir šis Seimas skiria aukštojo mokslo socialinei dimensijai, tai noriu atkreipti dėmesį, kad didžioji dalis respondentų... mažesnė dalis, tai yra tik 40 %, mano, kad šis procesas įgyvendinamas sklandžiai, bet mes čia irgi turime labai aiškų argumentą, kad visgi didžiajai daliai respondentų trūksta informacijos apie tai, kaip yra didinamas aukštojo mokslo prieinamumas.

Atkreipiu dėmesį į pedagogų rengimo procesą, kad tik šiek tiek daugiau negu trečdalis mano, jog šis procesas yra vykdomas sklandžiai, ir mažiau pažangos šioje srityje visgi pastebi mokytojai, dėstytojai, mokinių tėvai bei švietimo specialistai.

Kaip jau minėta, skaitmenizacijos procesas yra vertinamas ne tik apskritai teigiamai, bet atkreipiu dėmesį, kad nežiūrint į tai, jog respondentai mano, kad tai yra svarbu aukštajam mokslui bei profesiniam mokymui, jų manymu, procesas yra ne toks sklandus kalbant apie skaitmenizaciją bendrojo ugdymo srityje.

Tinklo pertvarka. Tikrai ne vieną kadenciją ir ne viena Vyriausybė priėmė įvairiausių sprendimų dėl mokyklų tinklo pertvarkos, dėl aukštųjų mokyklų tinklo pertvarkos, dėl profesinio mokymo. Čia noriu atkreipti dėmesį, kad nežiūrint į tai, jog absoliuti dauguma respondentų mano, kad šie pokyčiai yra svarbūs, tačiau, kalbant apie mokyklų tinklo pertvarką, mano, kad šiam procesui trūksta sklandumo. Ypač atkreipiu dėmesį, kad taip mano tiek vadovai, tiek mokytojai, tiek mokinių tėvai.

Kalbant apie tinklo pertvarką aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo srityje, daugumai respondentų visgi trūksta informacijos, o kas gi vyksta ir koks yra poveikis šių tinklų kontekste, kad galėtų aiškiau įvertinti, ar procesas vyksta sklandžiai ir ar matoma pažanga. Tikrai džiugu, kad nemažos dalies apklaustųjų tie pokyčiai, kurie yra susiję su mokymusi visą gyvenimą (ir šiame Seime buvo priimtas ne vienas įstatymo pataisymas dėl mokymosi visą gyvenimą), yra ne tik vertinami kaip svarbūs, bet ir matoma pažanga. Lygiai taip pat matoma pažanga kalbant ir apie mokslinius tyrimus, apie jų tarptautiškumą bei finansavimo augimą. Bet visgi iš apklaustųjų nuomonės matome, kad daliai apklaustųjų trūksta informacijos, kas gi tiksliai vyksta šioje srityje.

Taigi kalbant apie įvairių sprendimų įgyvendinimo procesus, jeigu apibendrintume, tai mažesnę pažangą visose srityse iš tikrųjų pastebėjo dėstytojai, mokslininkai, iš dalies – mokinių tėvai. Matome tai pasikartojančių respondentų atsakymuose ir dar kartą atkreipiame dėmesį, kad visuomenei ypač trūksta informacijos tiek apie tinklo pertvarką įvairiausiuose švietimo lygmenyse, tiek apie tuos pokyčius, kurie vyksta, arba jų poveikį, sakykime, šių pokyčių mokslinių tyrimų srityje.

Tarptautinės organizacijos, be abejonės, yra neatsiejamos nuo įvairiausių iniciatyvų. Mes išsiklausome į jų rekomendacijas. Tiek Vyriausybė, tiek Seimas priima įvairiausių sprendimus atkreipdami dėmesį į tarptautinių organizacijų įvertinimus. Noriu pasakyti, kad respondentai gana palankiai vertina tarptautinių organizacijų rekomendacijas, kurios yra susijusios tiek su pagalba mokytojui, tiek su pedagogų rengimu, socialinės atskirties mažinimu, mokyklų tinklu ar profesinio mokymo sektoriumi arba įgūdžių sritimi, tikrai kartais tikrai matome, kad respondentams trūksta informacijos, o kas toliau, o kaip yra adaptuojamos šitos tarptautinių organizacijų rekomendacijos, kurios yra susijusios su švietimo ir mokslo sektoriumi. Lygiai taip pat teigiamai yra vertinamos tos tarptautinių organizacijų rekomendacijos, kuriose kalbama, kad profesinis mokymas, aukštasis mokslas turi labiau atitikti rinkos poreikius, kad turi vykti sklandžiau ir skaitmenizacijos procesai, o kalbant apie visą aukštųjų mokyklų studijų rinką, turėtų būti griežtesnis valstybės reguliavimas.

Ir galiausiai lygiai taip pat gana palankiai respondentai vertina tarptautinių organizacijų rekomendacijas, kurios buvo susijusios su užsienio studentų, užsienio mokslininkų pritraukimu, taip pat dėl sisteminio komunikavimo apie naujausius mokslinių tyrimų rezultatus. Kadangi šiuo metu ir jau, sakykime, pastaruosius kelerius metus prasidėjo ne tik diskusijos, bet ir labai aiškūs žingsniai dėl kolegijų tinklo pertvarkos, dėl švietimo decentralizacijos, o tai yra besikartojanti tarptautinių organizacijų rekomendacija, tai šiuo atveju respondentai taip pat tai vertino teigiamai.

Apibendrindama galiu pasakyti, kad tarptautinių organizacijų rekomendacijos yra priimanamos ir palaikomos visų suinteresuotų šalių ir visuomenei tikrai trūksta tos komunikacijos, ypač mokslinių tyrimų srityje.

Kas naujo atsiranda? Mes manome, kad šis poreikis tikriausiai irgi iš dalies susiklostė pandemijos metu, kai didesnė visuomenės dalis pamatė pridėtinę vertę, kuriamą ne tik Lietuvos, bet ir viso pasaulio tiek universitetuose, tiek institutuose. Galiausiai institucijų atsakomybė tikriausiai galėtų pasidžiaugti tiek pačios švietimo įstaigos, tiek mokslo ir studijų institucijos. Kalbėdami apie efektyvų skirto finansavimo panaudojimą, apie švietimo kokybės gerinimą bei gebėjimą nuosekliai ir sklandžiai įgyvendinti pokyčius, respondentai palankiausiai vertina švietimo institucijas bei mokslo ir studijų institucijas. Šiek tiek mažesnio palankumo sulaukia savivaldybės bei vyriausybės šiose srityse.

Galiausiai, įvertinę visus respondentų atsakymus, kalbėdami apie rekomendacijas, ką gi matome? Patys tikrai puikiai žinome, kad ne viena ir ministerijoms pavaldi institucija atlieka įvairiausias analizes. Tikrai džiugu, kad turime gana daug duomenų ir kasmet gauname ataskaitas tiek iš Europos Komisijos, tiek iš Ekonominio bendradarbiavimo organizacijos, visai neseniai ir Jungtinių Tautų ataskaita pasirodė švietimo srityje. Todėl šiuo atveju, remdamiesi apklausos rezultatais, mes manome, kad būtina visgi peržiūrėti tas komunikacijos informavimo priemones, jas labiau orientuoti į tikslines grupes. Ypač tai yra aktualu mokslininkams bei dėstytojams. Galbūt reikėtų svarstyti ir dažniau su jais susitikti, labiau jiems aiškinti apie tuos pokyčius, kurie yra įgyvendinami tiek švietimo, tiek mokslo srityje. Ypač išskyrėme tas tematikas, susijusias su tinklo pertvarka, aukštojo mokslo socialine dimensija, profesinio mokymo sektoriumi bei mokslinių tyrimų sektoriumi plačiaja prasme.

Planuojant valstybės finansavimą, esant galimybei, akivaizdu, kad respondentai mano, kad daugiau dėmesio turėtų būti skirta skaitmenizacijos procesams, ypač profesinio mokymo ir aukštojo mokslo sektoriuje, taip pat įtraukiojo ugdymo ir ugdymo turinio atnaujinimo kontekste, ypač kalbant apie profesinį mokymo sektorių ir, kaip ir minėjau, mokslinių tyrimų rezultatų komunikaciją. Taip pat siūlome ir atkreipti dėmesį dėl to, kad nuomonės labai pasiskirstę valstybės asignavimų kontekste moksliniams tyrimams, verslo asignavimai moksliniams tyrimams, visgi svarstyti peržiūrėti tas priemones, kurios skatina mokslo ir verslo bendradarbiavimą.

Taip pat manome ir matome galimybes tikslinti teisės aktus, galbūt net ir įstatymų lygiu, kad galėtume užtikrinti tvarų institucijų įpareigojimą informuoti visuomenę apie naujausius (ypač mokslo) rezultatus. Atkreipiame dėmesį, kad, respondentų nuomone, patys pedagogai galėtų labiau įsitraukti į pedagogų kvalifikacijos tobulinimą. Čia tikriausiai irgi yra erdvės tobulinti šį teisės aktą. Kalbant apie Nacionalinę edukologijos mokslinių tyrimų programą, kurią sėkmingai dabar vykdo Lietuvos mokslo taryba, tai reikėtų užmesti, tai yra pasižiūrėti, ar tie prioritetai, kurie šiandien ten yra atliepiami... Gal yra galimybė ateinančiais metais labiau orientuotis į tuos tyrimus, kurie apima bendrą ugdymo sritį ir aukštojo mokslo sritį. Puikiai suprantame, kad apklausos duomenys neatsako į visus klausimus, reikalinga antrinė analizė, gilesnė analizė. Jau esame sutarę ir planuojame perduoti apklausos duomenis Vilniaus universiteto Švietimo akademijai, kuri, savo ruožtu bendradarbiaudama su Vytauto Didžiojo universitetu, toliau nagrinės apklausos duomenis, bandys rasti priežastinius ryšius. Be abejonės, galėsime labiau suprasti, kaipgi dar galime tobulinti tiek švietimo, tiek mokslo sektorių. Tai labai ačiū visiems. Jeigu turite klausimų, mielai į juos atsakysiu.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama Saule. Tikrai nemažai norinčių paklausti. Mums dabar liko 12 minučių, nes startavome pora minučių po 14 valandos. Frakcijos vardu pirmoji klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Pirmiausia, noriu padėkoti už pristatymą, bet toks pojūtis, kad aš atsiradau kreivų veidrodžių karalystėje. Visai ką kita mes girdime susitikimuose su mokyklų bendruomenėmis, tėvais ir tais pačiais mokiniais. Aš dabar noriu paklausti: kaip buvo konstruojama pati anketa ir tas klausimynas? Aš taip matau, kad kaip bepaklausi, vis gausi atsakymą – kuo labiau ir labiau. Ir kas sudarė tą klausimyną, ir kas atliko tą klausimyną? Gal tie žmonės patyrė kokią nors spaudimą? Nes atrodo, kad nėra ką tobulinti. Pačios rekomendacijos tokios – galima patobulinti, galima nepatobulinti, viskas lyg ir puikiai veikia. Realybė yra visai kitokia. Pasakykite apie tą klausimyną.

Antra, apie tą prieinamumą. Pradinė prieinamumo sąvoka prasmę prarado, nes kaimiškose vietovėse, miesteliuose prieinamumas iki mokyklos tampa privažiuojamumu. Mokyklų optimizavimas regionuose vyksta tikrai nepalankia kryptimi. Aš noriu paklausti ne apie prieinamumą kaip kokybiško ugdymo pasiekimą, bet tiesiog apie prieinamumą.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Aš tikrai suprantu tą veidrodžių karalystę, kurią ir minite, gerbiama Seimo nare. Vienas atvejis. Kaip ir minėjau, klausimynas tikrai buvo sudaromas remiantis ir įtraukiant tuos sprendimus (be abejo, jų buvo daug daugiau, jų buvo daug smulkesnių), kurie sulaukė daugiausia diskusijų visuomenėje. Pirmas dalykas. Sudarydami klausimyną tikrai bendradarbiavo ne tik Lietuvos švietimo tarybos nariai (turime ne vieną sociologą), taip pat papildomai bendradarbiavome ir su Kauno technologijos universitetu. Dėl klausimyno sudarymo abejonių nėra.

Manau, mums patiems, Švietimo tarybai, buvo svarbu suprasti ne tik tai, ką žmonės mano, kaip yra įgyvendinama, ar sklandu, ar matoma pažanga ir taip toliau. Daugeliu atvejų mes ir žiniasklaidoje pastebime sumaišymą: jeigu nesklaidu, vadinasi, ir nesvarbu; jeigu yra problema, vadinasi, kažko ir nereikia. Daugeliu atvejų mums pačioje pradžioje, klausimyno pirmoje dalyje, buvo svarbu sužinoti, ar tie priimami sprendimai yra tikslinės grupės? Didžioji jų dalis vienaip ar kitaip yra susiję su švietimo sektoriumi. Jie mano, kad šie sprendimai yra svarbūs. Jie mano, kad taip iš tikrųjų ir turėjo įvykti, Vyriausybė, Seimas turėjo priimti šiuos sprendimus. Tai taip.

Dabar kita labai svarbi dalis, ką mes pastebėjome ir į ką jūs atkreipėte dėmesį, nes susitinkate ir matote labai skirtingas tėvų ir mokinių nuomones. Mes irgi turime skirtingas nuomones. Ir čia noriu atkreipti dėmesį. Jūs atkreipėte dėmesį į vieną dedamąją. Toje apklausos dalyje, kurioje mes klausiamo apie sklandumą arba pažangą, nemaža dalis apklaustųjų neturėjo informacijos. Mes patiksliname, apie ką mes kalbame. Tarkime, ne kiekvienas žino, kas yra tęstinis profesinis mokymas, ne kiekvienas žino, kas yra trumposios studijos. Mes pabandėme žmonėms truputėlį paaiškinti taip, kaip yra apibrėžta įstatyme, taip, kaip mūsų edukologai sudėliojo, kad jie geriau suprastų, kas tai yra. Mes pamatėme, kad čia mes susiduriame su komunikacijos problema. Žmonės išgirsta tą frazę, įsivaizduoja, kad jie kažką žino, bet iš tikrųjų paaiškėja, kad trūksta informacijos. Imkime aukštųjų mokyklų tinklo pertvarką. Niekas nesakė, kad tai nesvarbu. Svarbu, bet trūksta informacijos. Ir jūs tikriausiai kartais susiduriate su šia realybe. Ir mes susiduriame su šia realybe.

Dabar galvoju, dar buvo vienas jūsų klausimas, susijęs su prieinamumu. Šio klausimo apklausoje tikrai nebuvo. Apie pavėžėjimą irgi nediskutavome. Mes visgi plačiau dalimi orientavomės į tuos klausimus ir tuos sprendimus, kurie buvo priimti Lietuvos Respublikos Seimo ir Vyriausybės. Todėl tikrai labai lauksime tolesnių tyrimų, kuriuos atliks Vilniaus universiteto Švietimo akademija, bendradarbiaudama su kitais universitetais. Tada, manau, turėsime daugiau atsakymų į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Frakcijos vardu – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, aš taip pat pajutau, tarsi klausimus sudarė valdančiosios partijos atstovai, o atsakė dirbantys įstaigų direktoriai. Pavyzdys. „Įtraukusis ugdymas vykdomas sklandžiai.“ Buvo toks klausimas. Nugriuvau nuo kėdės. Akmenėje nebus nė vienos mokyklos, atitinkančios įtraukųjį ugdymą. Vienai mokyklai reikia 3 mln., kad atitiktų sąlygas. Nedavė nė 1 euro visai savivaldybei. Tai nė viena mokykla neatitinka. Įtraukiajam ugdymui reikia 500 mln., skirta 50 mln. Tai kaip gali atitikti? Klausimas: kaip tos apklausos vykdomos, kas jas atsako? (*Balsas salėje*) Visi supranta, kad tai nevyksta.

Jeigu galima, dar pabaigčiau. Kaip jūs vertinate valdančiųjų sprendimus, kad maža klasė privačioje mokykloje – labai gerai, finansuojama, pinigai duodami, viskas, o savivaldybės mokykloje ta maža klasė panaikinama. Ir visi galėjome turėti nemokamą aukštąjį mokslą, bet dėl valdančiųjų sprendimo neturime. Kaip vertinate?

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Aš atsakysiu visų pirma į pirmą jūsų klausimą. Noriu atkreipti dėmesį, dabar jau neparodysiu tos skaidrės, bet tikrai bus jums persiusta, galėsite pasižiūrėti. Dėl įtraukiojo ugdymo. Dėl įtraukiojo ugdymo norime atkreipti dėmesį į kontekstą, kad didesnė dalis jį vertina teigiamai, bet tikrai tikslingai išskyrėme tas grupes apklaustųjų, kurios mažiau palankiai vertino, kad galima būtų išsiaiškinti ir toliau, kada bus gilinamas šis tyrimas, kodėl. Jeigu

dabar mano atmintis nemeluoja, tai dėstytojai, mokslininkai, patys mokytojai, mokinių tėvai atkreipė dėmesį, kad jie nemano, kad įtraukusis ugdymas yra įgyvendinamas, pradėtas įgyvendinti sklandžiai. Yra labai svarbu dėl to, ką jūs paklausėte, iš tikrųjų pamatyti ir tą platesnį paveikslą, tai ką gi, kodėl jie taip mano ir kas yra taisytina. Dauguma apklaustųjų mato sklandesnį procesą arba mato tam tikrą pažangą. Jeigu jūs klausiate, kas yra respondentai, tai vienoje iš pirmųjų skaidrių mes rodėme, kas yra respondentai. Jie iš tikrųjų matomi.

O tolesnis tyrimas, aš tikiuosi, gerbiamas Ažuolai, tikrai atskleis ne tik kiekvienos savivaldybės nesklandumus, bet iš tikrųjų bus išsiaiškinta aiškiau, kokius nesklandumus mato mokytojai, kaip ir minėjau, kokius nesklandumus mato edukologai, kurie nagrinėja šitą klausimą, kokius nesklandumus mato mokinių tėvai. Čia reikalinga antrinė analizė. Čia, be abejonės, mes negalime į visus klausimus atsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Frakcijos vardu – V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš jau klausiau ir per Švietimo ir mokslo komiteto posėdį, bet dabar noriu pasakyti, kad vis dėlto pavadinimas „būklė“ visiškai neatitinka jūsų turinio pateikimo, nes šis tyrimas yra tik respondentų nuomonių apklausa. Toliau konstruojant, aš tikrai pritariu kolegei Ritai, reikia pagrįsti. Pagrindimo nebuvo, metodologija neaiški, respondentai taip pat yra neaiškūs. Nesvarbu, kad 1 tūkst. 300, bet yra labai daug grupių ir vargiai ar tos grupės, grupių skaičius pagal paskaičiavimus atspindi. Na, jūs turite profesoriaus vardą, jau turėtumėte žinoti tyrimus, nereikėtų manipuliuoti. Taigi šiuo tyrimu negalima pasitikėti. Juk negalės Švietimo akademija antrinės analizės daryti, nes tai yra nepagrįstas tyrimas. Taigi tyrimas turėtų būti labai aiškus. Dabar klausimas yra: visgi kokia yra švietimo būklė ir kokios yra rekomendacijos? Jūs galėjote tai padaryti ir per kokybinę apklausą.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Labai ačiū, profesore, už atsakymą. Tikriausiai, jeigu reikia atskiro pristatymo metodologijos, aš manau, galime tą padaryti, pagrįsti ir pasirinkimą, ir pasiskirstymą respondentų, ir panašiai. Stengiamės šiuo atveju Seimo nariams pristatyti rezultatus.

Dabar kalbant apie jūsų klausimą, susijusį su švietimo būkle, tai aš dar kartą pakartosiu, nors nesinorėjo, turime tikrai per pastarąjį dešimtmetį pateiktą tiek Vyriausybės strateginio analizės centro ne vieną tyrimą, pateiktą Viešosios politikos ir vadybos instituto ne vieną tyrimą, susijusį su švietimo situacija Lietuvoje. Dabar turime Nacionalinę švietimo agentūrą, kuri šiandien, mano žiniomis, irgi pradėjo ne vieną tyrimą. Taip, mes nenorėjome atkartoti arba padaryti santraukos tų tyrimų, kurie jau buvo atlikti. Matome, kad labai dažnai yra pasinaudojama tam tikromis nuomonėmis, kažkaip jomis gal pagrindžiant tam tikrus sprendimus. Norėjome parodyti, kad tie respondentai šiandien, kaip žinote, Švietimo taryba atstovauja 26 skėtinėms organizacijoms, tėvams, mokiniams, studentams, dėstytojams, mokslininkams, visoms aukštosioms mokykloms, profesinio mokymo sektoriui, pagrindinėms verslo organizacijoms, Trečiojo amžiaus universitetų asociacijai, neformaliajam švietimui ir taip toliau. Mes norėjome iš tikrųjų daug aiškiau suprasti, ką gi apie priimamus sprendimus mano tie, kurie vienaip ar kitaip kasdienybėje gyvena ir kvėpuoja švietimo sektoriuje. Taip, nenorėjome daryti santraukos. Manome, kad kuo puikiau siai tai atlieka pavaldžios ministerijoms įstaigos, kuo puikiau siai tai atlieka edukologijos mokslininkų tyrimai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Matyt, kad paskutinioji frakcijos vardu klausia E. Rudelienė ir daugiau mažiau frakcijos bus paklaususios. Prašom, Edita.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ačiū, gerbiama Saule, už... Aš čia.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Bandau pamatyti.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū už pristatymą. Iš tiesų, man atrodo, svarbu mums visiems matyti, kad būtent jūsų būklės tyrimas parodė, kad tiek ikimokyklinis, tiek įtraukusis ugdymas, tiek profesiniai pokyčiai vykdomi. Žmonės, visi respondentai, atsakė, kad jie yra svarbūs. Ar kelias yra lengvas, kaip sakome? Įtraukiojo tikrai nėra lengvas, bet, man atrodo, visi matome, kad žmonėms tai yra svarbu. Mano klausimas šiek tiek kitoks, turiu net du klausimus. Jūs minėjote ir rekomendacijose sakote, kad trūksta informacijos, na, lyg ir užčiuopia, kai ką žino, bet iki galo nežino. Man atrodo, kad tiems žmonėms, kurie domisi, tos informacijos lyg ir yra pakankamai. Tai gal pavyko užčiuopti, ar tai yra iš tikrųjų komunikacijos trūkumas, ar vis dėlto tai yra per mažas domėjimasis tuo, kas vyksta?

Ir dar vienas klausimas irgi šiek tiek dėl informacijos, dėl tyrimų. Sakėte, kad norite daugiau tyrimų kažkurios respondentų grupės (nespėjau užfiksuoti), bet dabar pati minėjote, kad ir ten vykdo tyrimus, ir ten, tai kokių tų tyrimų norite daugiau ir kokių trūksta? Ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Labai ačiū už klausimus. Atsakant į pirmąjį klausimą, ką pastebėjome apskritai, tai daugiausia tikriausiai reikia keisti komunikavimo būdą arba informaciją, kurią pateikiame aukštųjų mokyklų akademinei bendruomenei, nes, jūs pastebėjote, jų dažnai tikrai klausia ir apie pokyčius, kurie nebūtinai yra aukštojo mokslo, bet pokyčius, kurie apskritai vyksta švietimo sektoriuje arba mokslo sektoriuje. Taip pat reikėtų galvoti apie naujas komunikavimo priemones kalbant apie mokinių tėvus, nes apklausa parodė, kad šioms grupėms ypač trūksta informacijos.

Jūs esate visiškai teisi – kas domisi, gali tikrai susirasti, bet aš manau, kad šios trys grupės labai labai gilinasi į tai, kas vyksta. Viena grupė tikriausiai (darau prielaidą ir kaip mama) todėl, kad vaikai eina į mokyklą, kita grupė todėl, kad iš savęs mokslininkai yra tyrinėtojai ir kelia klausimus. Tai šitos trys grupės yra jautriausios, jos nori gylio, jos nori atsakymo priežasčių. Jos vis tiek sudaro labai didelę bendruomenės dalį ir turi labai didelį poveikį ir sprendimų priėmėjams. Todėl akivaizdu, kad joms reikia daugiau tikslesnės informacijos ir gal kartais daugiau pagrįsti duomenimis, aiškiau paaiškinti, kokios yra priežastys vienokių ar kitokių sprendimų.

Dabar dėl ko nusprendėme ir priėmėme tą bendrą sprendimą, kad reikėtų antrinei analizei perduoti, nežiūrėdami į tai, kad yra gana daug kitų organizacijų, kurios atlieka tyrimus. Kitos organizacijos vadovaujasi įvairiausiais statistiniais duomenimis ir kartais siauresniais tyrimais, kurie yra labai svarbūs švietimo sektoriui arba mokslo sektoriui. Mes išskyrėme tam tikras grupes, tarkime, tie patys pedagogai, kalbant apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimą. Kyla klausimas, kodėl jie mano, kad yra nesklandu, na, jų grupė, kokios priežastys, kas vykdoma ne taip, jeigu kita respondentų dalis, tarkime, kalbėdama apie pedagogų rengimą nemato tokių iššūkių? Arba jeigu kalbėtume, tarkime, apie aukštųjų mokyklų tinklo pertvarką – tarytum pakanka informacijos ir taip toliau, bet mes matome, šiuo atveju labai aiškiai išreiškiame, kad tie patys dėstytojai ar mokslininkai, nors yra šiame sektoriuje, išvelgia kažkokių iššūkių. Mes norime suprasti ir manome, kad yra labai svarbu suprasti, ypač ateityje priimant sprendimus, kad tos grupės, kurios apskritai kvėpuoja kasdieną, gal mato kažką, ko mes nematome, kokios galėtų būti priežastys. Tai todėl ir perduosime edukologams tuos duomenis tolesniems tyrimams, kad galėtų tas priežastis mums pateikti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama Saule, tikrai dar norinčių klausti yra daug, tačiau šio klausimo laikas baigėsi, tikiuosi, dar bus galimybių jums padiskutuoti ir kitais formatais ar privačiai.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Ačiū.

14.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-3561 (priėmimas)

Dabar eikime prie 2-2 darbotvarkės klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-3561. Priėmimo stadija. Čia eisime pastraipsniui ir A. Vinkus, matyt, pristatys pasiūlymus dėl 1 ir 2 straipsnių. Prašau, Antanai. Jūs galite iš vietos, aš taip suprantu.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, nuoširdžiai dėkoju, kad mes visi susitelkę skubos tvarka priėmėme Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo 2 straipsnio pakeitimą įteisindami, kad apdovanojimas negali būti skiriamas mirusiam asmeniui, išskyrus atvejus, kai siūlomo apdovanoti asmens kandidatūra pateikta komisijai jam esant gyvam.

2024 m. balandžio 18 d. buvo priimti Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo 2 straipsnio 4 dalies pakeitimai. Įstatyme nustatyta, kad apdovanojimas negali būti skiriamas mirusiam asmeniui, išskyrus atvejus, kai siūlomo apdovanoti asmens kandidatūra pateikta komisijai esant gyvam. Drįsau pakartoti antrąkart. Seimo nutarimo projektas Nr. XIVP-3561

buvo užregistruotas 2024 m. kovo 20 d., demokratijos gynėjai, disidentai, vienuolei F. N. Sadūnaitei esant gyvai. Siūlau Seimo nutarimo projekte prie šviesios atminties F. N. Sadūnaitės pavarės nurodyti – po mirties.

Pasiūlymas pakeisti Seimo nutarimo projekto 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Paskirti Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimą – Aleksandro Stulginskio žvaigždę:

- 1) ilgametei Lietuvos Respublikos Seimo narei, buvusiai Seimo Pirmininkei Irenai Degutienei;
- 2) demokratijos gynėjai, disidentai, vienuolei Felicijai Nijolei Sadūnaitei (po mirties).“

2 straipsnis. 2024 m. balandžio 18 d. taip pat buvo priimti įstatymo 6 straipsnio pakeitimai, buvo papildyta 5¹ dalimi: „Jeigu apdovanojamas asmuo po mirties, apdovanojimas ir liudijimas gali būti įteikiami jo šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams.“

Kadangi nutarimo projekte numatyta Seimo apdovanojimą skirti asmeniui po mirties, siūlau šviesios atminties demokratijos gynėjai, disidentai, vienuolei F. N. Sadūnaitei skirtą apdovanojimą įteikti jos broliui J. A. Sadūnui.

Pasiūlymas. Pakeisti Seimo nutarimo projekto 2 straipsnį ir išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimą – Aleksandro Stulginskio žvaigždę Irenai Degutienei ir Felicijos Nijolės Sadūnaitės broliui Jonui Aloyzui Sadūnui, o jam negalint dalyvauti jo dukrai Marijai Sadūnaitei, įteikti 2024 m. gegužės 16 d.“

Gerbiami Seimo nariai, Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimas buvusiai Seimo Pirmininkei, ilgametei Seimo narei I. Degutienei ir demokratijos gynėjai, disidentai, vienuolei, šviesios atminties F. N. Sadūnaitei būtų nuoširdi pagarba ir padėka už šių iškilų moterų didžiulę pastangą ir nuopelnus. Šis apdovanojimas tebūna mums visiems pagarbos ir atsakomybės už mūsų mylimą Tėvynę, kovos už laisvę ir demokratijos vertybės simbolis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, Antanai. Ar galima 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu su pasiūlytu pasiūlymu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. 2 straipsniui taip pat pritarta.

Motyvai dėl viso. Prieš nėra norinčių kalbėti. Ar, Antanai, jūs pageidautumėte už dėl viso? Jau turbūt pasakėte viską. Ačiū. Tuomet apsispręsimė balsavimo metu, kuris bus 15 val. 10 min.

14.41 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3436 (pateikimas)

Dabar, kadangi darbotvarkės 2-3 klausimą jau esame apsvarstę, tai leisiu sau pakviesti į tribūną... Atkelsiu į jo vietą 2-12 klausimą – Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3436. Pranešėja – M. Navickienė. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji kolegos, noriu pristatyti jums Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Pasistengsiu trumpai, be skaidrių. Šis įstatymo projektas jau sykį buvo svarstytas Seimo salėje, tačiau, deja, dėl Prezidento veto padarytos meškos paslaugos biudžetui negalėjome šio projekto įgyvendinti, todėl teikiu įstatymo projektą, kuris panaikintų diskriminacines šalpos pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei nustatytų teisingesnę šalpos negalios pensijų dydžių diferenciaciją, taip pat teisinį reguliavimą suderintą su Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymu bei užtikrintų sklandų įstatymo nuostatų įgyvendinimą praktikoje. Siūlomi pakeitimai įsigaliojotų nuo 2025 m. sausio 1 d.

Šiuo metu dirbti ir kartu gauti šalpos pensiją gali tik tie asmenys, kuriems negalia pripažinta iki 24 metų sukakties, todėl siūlome naikinti šią diskriminacinę nuostatą ir šalpos pensijas skirti ir mokėti, nepaisant to, kad jų gavėjai dirba. Taigi visiems šalpos išmokų gavėjams būtų sudarytos vienodos galimybės dirbti, neprarandant teisės gauti atitinkamą šalpos išmoką.

Taip pat skatinama asmenų su negalia integracija į darbo rinką. Asmenys, kuriems nustatytas 45–55 % darbingumo lygis, po 24 metų sukakties teisės gauti šalpos pensijas šiuo metu neturi, o projektu siūlome užtikrinti visų asmenų su negalia konstitucinę teisę gauti negalios pensijas ir nustatyti asmenims, kurie pripažinti netekusiais 45–55 % dalyvumo, po 24 metų sukakties teisę į šalpos negalios pensiją. Taip pat siūlome vienodinti šalpos negalios pensijų dydžių nustatymo principą – visiems gavėjams šalpos negalios pensijų dydžius suskirstyti kas 5% netekto dalyvumo.

Į Šalpos pensijų įstatymą perkėlus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis, Europos Sąjungos valstybių piliečių šeimos nariai įgijo teisę gauti šalpos išmokas. Lietuvos Respublikos piliečių šeimos nariai tokios teisės neturi, todėl siūlome nustatyti, kad teisę gauti šalpos išmoką turi ir Lietuvos Respublikos piliečių šeimų nariai, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvoje.

Siūlomi pakeitimai įsigalioja nuo 2024 m. balandžio 1 d. Kadangi šis terminas praėjęs, siūlome šių nuostatų įsigaliojimą svarstant komitete nukelti į šių metų rugsėjo 1 dieną.

Šiuo metu yra nustatyta, kad šalpos negalios arba šalpos senatvės pensija skiriama motinoms, išauginusioms penkis ar daugiau vaikų, siūlome nustatyti tokią teisę ir tėvui. Ši pensija būtų mokama tik vienam asmeniui, taip pat (kaip dabar nustatyta mokėjimo tvarka) neįgalius asmenis slaugantiems asmenims. Taip būtų užtikrintos lygios galimybės pasinaudoti teise gauti didesnio dydžio šalpos pensiją.

Taip pat siūlome sudaryti galimybę gauti šalpos išmokas ne už 6 mėnesius, o už 12 mėnesių, kai asmuo praleidžia kreipimosi dėl išmokos skyrimo terminą. Suderiname sąvokas su Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme vartojamomis sąvokomis. Nustatome, kad asmenims, turintiems teisę į socialinio draudimo pensiją, kuri yra mažesnė už šalpos pensiją, primokamas skirtumas iki šalpos pensijos. Redakcinio pobūdžio taip pat yra tam tikri tikslinamieji pakeitimai.

Siūlomi pakeitimai turėtų įtakos ženkliam asmenų skaičiui. Didesnio dydžio šalpos negalios pensijas gautų apie 13 tūkst. asmenų. Į šalpos pensijų sistemą ateitų apie 5 tūkst. naujų gavėjų. Lėšų poreikis: apie 24 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų šalpos išmokoms mokėti, apie 2 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų bendrajai socialinio draudimo pensijos daliai mokėti, apie 2 mln. eurų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto.

Tiek būtų trumpai. Kolegos, laukčiau jūsų klausimų ir būčiau pasiruošusi į juos atsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkui, ministre. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama ministre, prašom pasakyti, kai tą lentelę pasižiūrėjau, kur yra šalpos pensijų skirtumai, kai buvo nustatytas neįgalumas, tas nedalyvumo procentas, 100 %, tarkime, iki 24 metų ir po 24 metų, ar nemanote, kad galėjome spręsti... Nedarbingi žmonės realiai, gali būti ir avarija, ir panašiai, kartais praleidžia tuos terminus dėl neįgalumo nustatymo, procentai... būna, kad nuo vaikystės jie turi tą negalią, vėliau jina tikrai pasirodo, ar nemanote, kad turėjo būti vienodai, nes aš dabar matau, 100 % yra netektas darbingumas, ir mes matome skirtumą – 414 ir 368 eurai. Čia aš pasižiūrėjau į tą lentelę pripažinti negaliai.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dar kartą, koks klausimas būtų?

L. NAGIENĖ (DFVL). Kodėl skiriasi? Kodėl jūs nustatote skirtumą iki 24 metų ir po 24? Aš suprantu, sakysite, igyja stažą, bet po 24 metų, 25 metų.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš siūlyčiau, žiūrėkite, tikrai galime diskutuoti komitete. Pažiūrėkime, gal galime sureguliuoti šitą dalyką. Mes manome, kad toks reguliavimas būtų prasmingesnis, dėl to paties stažo. Bet galime ieškoti ir kitų sprendimų komitete, paieškokime drauge.

PIRMININKĖ. Dėkui. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, labai malonu, kad aiškinamajame rašte jūs minite ir mūsų 2021 metais pateiktą projektą, tai mes siūlėme daryti šį sprendimą kadencijos pradžioje. Geriau vėliau, negu niekada. Ačiū už tai. Bet mano klausimas, ar šiame projekte nėra tos ydingos nuostatos, kad šalpos pensijų indeksavimas susiejamas su ankstesniu MVPD? Tikiuosi, dabar yra viskas tvarkingai?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Yra taip, kaip buvo.

T. TOMILINAS (DFVL). Taip, kaip buvo.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kaip žinote.

T. TOMILINAS (DFVL). Kaip buvo visada ir tai, ką jūs siūlėte anksčiau, negalioja, kas buvo vetuota. Tai gerai. Tai tvarka, nes šalpos pensija yra vienintelė pensija, kuri iš tikrųjų indeksuojama pažangiai, pagal aktualų minimalų krepšelį. Visos kitos išmokos indeksuojamos kiek kitaip ir todėl čia keisti nieko negalime ir neturėjome.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Čia, supratau, buvo komentaras daugiau. Dėl to, ar teisingai prišiama ir indeksuojama? Mano įsitikinimu, MVPD atsilikimas padarė šiokią tokią meškos paslaugą, nes tie baziniai socialiniai dydžiai... jie labiau turėjo indeksuotis būtent 2022–2023 metais, tada, kada tas kainų slėgimas buvo didesnis, negu bus, tarkime, 2025 metais, kai mes pagal tai indeksuosime visus bazinius socialinius dydžius, šalpos pensiją apie 20 %. Tai dėl metodikos aš nesu tikra, kad jinai yra ideali, ypač jinai yra ydinga, kai planuoja biudžetą ir žinai, kad MVPD dydis bus metų pabaigoje, kai biudžetas jau yra patvirtintas. Taip išėjo su 53 mln. skyde, kuri atsirado mūsų biudžete, ir reikės ieškoti sprendimų, kurie galimai nebus labai lengvi.

PIRMININKĖ. Dėkui, E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama ministre, susitinkant su rinkėjais, jie visada nori išgirsti konkrečius skaičius. Tai kiek vis dėlto didės šalpos negalios pensijos pagal šitą įstatymą 2025 metais? Tai žymus didėjimas? Arba procentais, arba sumine išraiška galite įvardinti?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Nuo sausio 1 dienos visos šalpos išmokos visų pirma didės dėl indeksavimo, dėl pasikeitusios šalpos pensijų bazės. Tai bazė turėtų didėti nuo 197 iki 248 eurų. Tai bus tikrai žymus didėjimas. Dėl pasikeitusių koeficientų šalpos negalios pensijos didės papildomai ir asmenims, pripažintiems neįgaliais iki 24 metų, netekusiems 45–60 % dalyvumo, nuo 32 iki 94 eurų; asmenims, kurie neįgaliais pripažinti po 24 metų, netekusiems 60 % ir daugiau, nuo 19 iki 114 eurų.

PIRMININKĖ. Dėkui, A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, ačiū už pristatymą. Kokia yra tikimybė... Ar jūs bendravote su prezidentūra, kur, kaip sakoma, neradote bendros kalbos dėl pirminio varianto? Ir kokia tikimybė, kad šitas įstatymas įgaus normalų pagreitį? Ar nebus vėl kokių nors kliūčių ir prieštaravimų? Mane domina, ar buvo kontaktai su nelabai mėgstama institucija? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Algi, ačiū už klausimą. Kadangi čia bus realūs pagerinimai pažeidžiamoms grupėms, tai aš kažkodėl galvoju, kad prezidentūra tiesiog po kurio laiko pasakys, kad čia Prezidentas viską padarė, o ne mes su jumis. Tai aš manau, kad prezidentūra pritaria visiems pagerinimams, tiesiog sudėtingumų būna tada, kai reikia kalbėti apie biudžeto pajamas ir iš kur tų pinigų gauti, kuriuos galima padalinti. Tai šiuo atveju, manau, kad keblumų geriems darbams neturėtų būti.

PIRMININKĖ. Dėkui, V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, norėjau paklausti. Geriems darbams, jaunoms šeimoms būstui 25 mln. nerandate, todėl bloginate sąlygas, kad reikėtų mažiau mokėti. Tai iš kur rasite 50 mln. tiems geriems darbams, nes biudžetas jau patvirtintas, persvarstymų kaip ir nėra. Tai iš kur tie pinigai? Vienur neatrasite, kitur rasite? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl to įstatymas ir yra teikiamas, kad įsigaliotų nuo 2025 m. sausio 1 d. Mes norėjome mažiausias šalpos pensijas gaunančius žmones didesnėmis pajamomis aprūpinti jau 2024 metais, bet dėl Prezidento veto negalėjome to padaryti, nes biudžete atsirado skylė.

Aš visgi norėčiau trumpą komentarą dėl to būsto. 25 mln., kurie pasiekdavo, jie pasiekdavo visus, nepaisant žmonių pajamų, nepaisant turto verčių. Dabar ką mes bandome padaryti ir nebent su jūsų pritartimu pavyks tą padaryti, kad mes turėtume taiklesnę priemonę socialiai jautresnėms šeimoms, turinčioms mažesnes pajamas. Turime tam tikras grupes žmonių, kuriems tikrai reikia didesnės paramos, negu galbūt toms šeimoms, kurios galėtų sau leisti įsigyti turtą ir be valstybės paramos.

PIRMININKĖ. Dėkui, R. Šarknickas. Jau nebeketinate? Ačiū. Dėl motyvų – T. Tomilinas. Ar ketinate kalbėti? Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš tik norėčiau priminti visiems kolegoms ir ministrei, kad biudžeto skylė atsirado ne dėl Prezidento veto ir ne dėl opozicijos pastangų taisyti įstatymą ir neleisti jums daryti klaidos, o dėl to, kad jūs taip suplanavote. Jūs norėjote sumažinti šalpos pensijas ir to sumažinimo sąskaita norėjote išspręsti kai kurias įstatymo diskriminacines nuostatas. Mes tam pasipriešinome, Prezidentas tam pasipriešino ir dabar mes turime normalų variantą. Taip, galėjome tai padaryti anksčiau, jeigu būtumėte pritarę, jeigu būtumėte tam suplanavę reikiamas lėšas. Todėl nereikia čia nei Prezidento kaltinti, nei opozicijos. Kaip minėjau, geriau vėliau, negu niekada.

Šiandien mes turime neblogą variantą, sprendžiame tas diskriminacines problemas ir negriauname šalpos pensijų indeksavimo mechanizmo. Mano giliu įsitikinimu, jokių būdų negalima remtis užpraeitų metų MVPD tam, kad didintume šalpos pensijas. Tikrai yra gerai susieta su aktualių, tokių, koks jis yra. Tobulinti paties MVPD nustatymo metodiką reikėtų, mes dėl to taip pat teikiame pataisas, ir susieti jį su aktualių biudžetu, maksimaliai priartinti būtų idealu. Tačiau ką jūs norėjote padaryti, tai tiesiog perkelti visą našta būsimai Vyriausybei, bet, manau, tai nebuvo geriausias sprendimas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Replika – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš žinau, kad turbūt čia faktai mažiau įdomūs, kai yra graži istorija, bet visgi MVPD paaiškėjo po to, kai mes visi jau sutarėme dėl biudžeto. Tai ką jūs norite pasakyti apie MVPD ne skylę biudžete, aš nelabai suprantu.

O dėl metodikos ką aš norėčiau jums pasakyti, kad, mano įsitikinimu, šalpos pensijų bazės ir visi kiti baziniai socialiniai dydžiai galėjo būti sparčiau indeksuojami anksčiau, jeigu formulė būtų tobula, tada, kai buvo reali infliacija, ir tada, kai žmonėms reikėjo apmokėti savo sąskaitas. Tai neklaidinkite žmonių, niekas nenorėjo jokių išmokų sumažinti, o labiausiai neklaidinkite žmonių dėl to, kad biudžete nebuvo skylės, nes jina buvo, biudžetas jau buvo patvirtintas tada, kai atkelio veto.

PIRMININKĖ. Na, tai replika – T. Tomilinas per centrinį.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, gerbiama ministre, jeigu jūs... (*Balsas salėje*) Aš turiu teisę su kuo noriu diskutuoti. Kai kurių... man užčiaupiate burną. Man jau suteikė žodį. Kas čia dabar – nediskutuok su manimi?

PIRMININKĖ. Tai prašom, tarkite.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš su kuo noriu, su tuo diskutuoju. Tai aš noriu dar kartą pasakyti, jeigu Vyriausybė, matydama milžinišką infliaciją, nesugeba prognozuoti, koks bus minimalus krepšelis, na, vadinasi, blogai. (*Balsas salėje*)

O bloga metodika – mes apie tai irgi kalbėjome, bet jūs atmetėte metodikos tobulinimo projektą. Pažiūrėkite, ką jūs padarėte maždaug prieš pusę metų, kai mes tą metodiką siūlėme tobulinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

T. TOMILINAS (DFVL). Bet dėl tos skylės nekaltinkite nei Prezidento, nei opozicijos.

PIRMININKĖ. Jūs jau kartojatės. Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Blogiausia yra tai, kas buvo padaryta, kai buvo bandoma pamani-puliuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Apsispręsimе balsavimo metu.

14.56 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusia galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3664 (*pateikimas*)

Dabar 2-13 klausimas – susijęs taip pat Šalpos pensijų įstatymo projektas Nr. XIVP-3664, tik čia pranešėja – M. Ošmianskienė. Prašom. Tuoj įjungsimе mikrofoną.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai ir narės, pakartotinai teikiu įstatymo projektą, kuriuo siekiama daliai žmonių su negalia ir daliai senatvės pensijos amžių sukakusių asmenų sudaryti galimybę dirbti ir neprarasti jų gaunamų šalpos pensijų. Šiuo metu yra tokia situacija, kad didžioji dalis asmenų su negalia bei didžioji dalis pensininkų dirbdami savo pensijų nepraranda, tačiau egzistuoja vis dar nedidelė grupė asmenų, diskriminuojamų asmenų, kurie įsidarbinimo atveju savo išmokas praranda. Šis įstatymas buvo teiktas ir anksčiau, praėjo sėkmingai visas pateikimo ir svarstymo stadijas, tačiau buvo sujungtas su ministerijos projektu. Rezultatas yra toks, kad turime šnipštą ir neįvyko nieko, žmonės toliau negali dirbti. Todėl teikiu vėl atskirai šį projektą ir labai prašau jo nesujungti su ką tik pateiktu Seimo narės ir ministrės projektu, kuris, aš manau, taip pat paskęs diskusijose dėl dydžių, dėl kitų dalykų, ir priimti šį įstatymą skubiai, iki liepos mėnesio. Tam yra biudžete numatytos lėšos, mes jas patvirtinome. Žmonės negali dirbti, tai sudarykime žmonėms galimybę dirbti kuo greičiau, o jau dėl kitų dalykų diskutuokime paskui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Man trupučiuką... Aš kreipiuosi į jus, Monika. Sakyti prašau, ar jūs nematote, kad tai yra identiškai projektai? Juos reikia, nori nenori, vieną normalų projektą turėti... Aš nežinau, čia mano klausimas. Aš matau tik vienintelį variantą. Taip, šiandien yra taip, kad negalėjo gauti šalpos pensijos, kai turi draudžiamųjų pajamų, bet aš manau, kad sujungus tuos projektus... Jį jau faktiškai ministrė pristatė, tai galbūt iš tikrųjų nebeaktualus jis taps. Ačiū.

PIRMININKĖ. Tuoj, atsiprašau, įjungsime.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Tai kaip tik noriu atkreipti dėmesį, kad priešingai – tai yra labai aktualu svarstyti atskirai, nes kitas projektas išsprendžia keletą problemų. Viena iš jų yra įsidarbinimas, kita – išmokų dydžiai. Siūlomi išmokų dydžiai sunkią negalią turintiems asmenims vėl paliekami mažesni negu absoliuti skurdo riba. Aš asmeniškai nesu patenkinta siūlomais dydžiais. Aš manau, tikrai dar bus diskusijų ir klausimas, ar mes tą įstatymo projektą priimsime. Kol mes čia ginčysimės ir ieškosime sprendimų, sudarykime žmonėms galimybę dirbti ir laukti tų didesnių kitų pakeitimų. Arba jų niekada nesulaukti. Dabar žmonės yra kaip visų šių politinių batalijų įkaitai – laukia, laukia ir nesulaukia šio sprendimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų. Už nėra. Prieš – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, tikrai noriu kreiptis į gerbiamą kolegę Moniką ir pasakyti, kad dėl to ir siūloma vėlesnė įsigaliojimo data. Mano pateiktas įstatymas apima tai, ką jūs norite išspręsti, ir yra dar platesnis, dar plačiau sprendžiamos šalpos pensijų problemos. O lėšų anksčiau įgyvendinti dalį projekto mes neturime. Tai būtų 7 mln., jų tiesiog nėra. Ar mes norėtume tuos gerus norus turėti anksčiau ar dar anksčiau, dėl to nepasikeičia biudžeto galimybės. Dar net nėra išspręsta, iš kur tuos 53 mln. reikės paimti, jų mūsų biudžete vis dar nėra. Tiesiog nėra tų pinigų. Aš siūlyčiau balsuoti už tą įsigaliojimo datą, iki kurios mes jau galime susiplanuoti lėšas, ir platesne apimtimi spręsti šią problemą.

Šiaip idėją ir kryptį tikrai palaikau. Džiaugiuosi, kad tą klausimą jūs nuosekliai keliate. Manau, žmonės tai girdi ir supranta. Čia nėra nenorinčių išspręsti tos problemos, tiesiog jai išspręsti reikalingi pinigai, kurių šiais metais mes neturime.

PIRMININKĖ. Dėkui. Apsispręsime balsavimo metu.

15.01 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3669 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-4 klausimas – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3669. Pranešėja – susisiekimo viceministrė L. Maskaliovienė. Prašau.

L. MASKALIOVIENĖ. Laba diena visiems. Ačiū už suteiktą žodį. Teikiu Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projektą. Jis teikiamas patikslintas. Gal labai detalai neisiu per visus punktus, bet iš esmės pasakysiu, kad šis ratifikavimas labai svarbus mūsų aviacijos sektoriui verslo sąlygoms pagerinti. Tai yra tarptautinė konvencija, kuri suvienodina tam tikras visų šalių, dalyvaujančių toje konvencijoje, verslo sąlygas. Prie pačios konvencijos yra prisijungusi JAV, Indija, Jungtinė Karalystė, Austrija, Brazilija, Egiptas, Turkija, Danija, Latvija – tokios šalys, kurios vienodai veikia aviacijos rinkoje. Patikslinimai buvo labiau susiję su diskusija Užsienio reikalų komitete. Su rinka padiskutuota, kad visgi verta pasinaudoti pačioje konvencijoje ir protokole nustatyta galimybe, siekiant geriau apsaugoti svarbius valstybės interesus. Susisiekimo ministerija papildė įstatymo projektą ir numatė tam tikras sąlygas Lietuvos Respublikos subjektams – teisinę pirmenybę prieš tarptautinių interesų turėtojus. Tuo atveju, kai yra įsiskolinimų mūsų ūkio subjektams, mūsų juridiniams asmenims, turėti visgi galimybę išsieškoti ir turėti pirmumo teisę mūsų juridiniams asmenims. Tas patikslintas projektas teikiamas svarstyti dar kartą. Labai norėčiau, kad priimtumėte ir nubalsuotumėte.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Rodos, klausiančių nėra. Dėl motyvų irgi nėra. Apsispręsimė tiesiog balsavimo metu. Ačiū, gerbiama viceministre. Tiek žinių šį sykį.

15.03 val.

Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-3654, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3655, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3656 (pateikimas)

Einame prie darbotvarkės 2-5 klausimo – įstatymų projektų paketo. Pagrindinis – Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-3654. Čia ministras S. Kairys pristatys. Prašau.

S. KAIRYS. Laba diena, Seimo nariai. Sveikinu visus su Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena. Turbūt simboliška tokią dieną atnešti Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektą į Seimą. Tuo labiau kad ir šie metai yra ypatingi: netrukus įvyks šimtmetį mininti Dainų šventė, rudėnį – Lietuvos kultūros sezonas Prancūzijoje. Tai reiškia, kad valstybė yra tikrai gerame kelyje. Kultūrą vis labiau suvokiame ne kaip sektorių, o iš esmės kaip horizontalią vertybę, kuri veikia visas viešosios politikos sritis. Tuo labiau kad tai yra atliepta ir įtvirtinta Valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2050“. Jungtinės Tautos, atnaujinamos savo darnaus vystymosi tikslus, nuo 2030 metų taip pat įrašo kultūrą kaip savarankišką darnaus vystymosi tikslą. Taigi, šito įstatymo poreikis yra grindžiamas pirmiausia tuo, kad vis dar yra fragmentuota atskirų kultūros sričių teisėkūra, trūksta už valstybės kultūros politikos formavimą ir įgyvendinimą atsakingų institucijų, savivaldos bei kultūros sektoriaus dalyvių bendraveikos, nepakankamas savivaldos įsitraukimas ir iniciatyvumas formuojant ir įgyvendinant kultūros politiką. Šiuo įstatymo projektu siekiame įtvirtinti pagrindines sąvokas, kultūros politikos tikslą ir uždavinius, kultūros politikos principus, ypatingą dėmesį skiriant būtent horizontalumo principo įtvirtinimui, kultūros politiką formuojančių ir įgyvendinančių subjektų vaidmeniui, santykiui tarp valstybės ir savivaldybių institucijų, vykdančią kultūros politiką bei įtvirtinant kultūros dalyvių sistemą ir aiškiai apibrėžiant, kas į ją įeina, pradedant nacionalinių kultūros įstaigų, atskirų meno kūrėjų ir, svarbiausia, nevyriausybinių organizacijų vaidmeniu visame procese.

Šio įstatymo projekto struktūra ir turinio logika pagrįsta šiais esminiais aspektais: siekiama reglamentuoti tik numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metu išanalizuotus ir įvertintus aspektus; taip pat kultūrą suvokti kaip visumą, neskaidant jos į sudėtingas dalis, o išskirti tik objektyviais, unikaliais požymiais pasižyminčius subjektus; nekartoti kitų nuostatų, kurios yra apibrėžtos kituose šakiniuose įstatymuose. Priėmus šį įstatymą, tikrai laukiame teigiamų rezultatų, tokių kaip užtikrinimo aiškaus ir nuoseklaus teisinio reguliavimo, siekiame, kad būtų įtvirtinta sistema, apimanti kultūros politikos įgyvendinimą veikiančius subjektus, jų kompetencijas ir funkcinius ryšius, taip pat sudaryti teises prielaidas nevyriausybinių organizacijų, meno kūrėjų ir kitų subjektų įsitraukimui į kultūros politikos įgyvendinimą.

Kartu su šituo įstatymu yra nedideli pokyčiai, kalbant ir apie Vietos savivaldos įstatymą, ir apie Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą, bet čia irgi tiesiog yra suvienodinamos sąveikos, kad šitie trys įstatymai tarpusavyje nesikirstų, o apibrėžimai būtų vienodi. Ačiū, būtų tiek ir laukčiau klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkui, ministre, už pristatymą. Pirmoji klausia E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ačiū, gerbiamas ministre, už įstatymą. Išties įstatymas seniai lauktas kultūros bendruomenės, ilgai rengtas, pagaliau šiandien turime jį Seimo salėje. Daug minėjote apie įvairias institucijas, apie funkcijų atskyrimą, įstatyme aiškiai yra apibrėžiama, kad bus atskirta, kur yra savivaldybių funkcija kaip savarankiška, kur yra valstybinė funkcija. Vis dėlto, savivaldybėms įgyvendinant šį įstatymą, vėliau bus kokie nors poįstatyminiai aktai, rekomendacijos, kaip seksis įgyvendinti, nes, nuėjus kiekvienai savivaldybei atskiru keliu, vis dėlto vis tiek svarbu būtų, kad turėtume kokią nors bendrą kryptį? Ačiū.

S. KAIRYS. Taip, ačiū už klausimą. Būtent tas kultūros institucijų santykis su savivalda irgi yra be galo svarbus. Čia galima paminėti irgi EBPO statistiką, į kurią žiūrint, tarkime, ir žiūrint į

finansavimą, jeigu kalbame apie valstybės finansavimą kultūrai, tai mes kažkur atitinkame EBPO vidurkį, o kai žiūrime savivaldybių išlaidų struktūrą, tai kultūra finansuojama yra 13 % mažiau nei EBPO vidurkis. Dažnu atveju tai yra problema ne tiek, kad pačios savivaldybės kažką ar blogai daro, ar netinkamai, dažniausiai tiesiog nėra reikiamos koordinacijos. Diskutuojant dėl šio įstatymo projekto su pačia Savivaldybių asociacija irgi buvo daug temų paliesta, bet esminė ta, koks yra lūkestis savivaldybių, kad po šito įstatymo priėmimo išeitų tam tikros gairės iš ministerijos, kur mes truputėlį suvienodintume savo bendrą matymą tiek dėl bendrų tikslų, galų gale statistikos, įvairiausių rodiklių, kuriuos sekame. Šiuo įstatymu irgi įsipareigojame, kad iki metų galo ir kultūros ministro rekomendacijos savivaldybėms, kaip taikyti šį įstatymą, taip pat būtų patvirtintos.

PIRMININKĖ. Dėkui. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, pritar-damas jūsų pateiktam projektui, kurio iš tikrųjų laukė kultūros srities atstovai, norėčiau paklausti. Kadangi kalbate apie horizontalumo principo taikymą pagal atitinkamas sritis, kurios išdėliotos pagal ministerijas, tai ar būtų galima tikėtis, kad ir kitos ministerijos prisidėtų finansuojant ir sprendžiant atitinkamus kultūros politikos klausimus?

S. KAIRYS. Labai ačiū už tikrai svarbų klausimą. Nuo pirmos dienos tiek aš, tiek mano politinio pasitikėjimo komanda daug dėmesio skyrėme tam, kad kultūra neveiktų tik kur nors užsidiariusi, tik savo sektoriuje, o tikrai ieškojome santykių, ypač su kitų ministerijų kuruojamais darbais. Čia yra jau gerų pavyzdžių. Iš esmės kartu su Aplinkos ministerija steigiamas Nacionalinį architektūros institutą Kauno centrinio pašto pastate. Kartu su Sveikatos apsaugos ministerija, manau, vykdome tikrai labai įdomų ir sėkmingą projektą, kalbant apie socialinį receptą ir dėmesį senjorams, jų problemų sprendimui. Su Švietimo ministerija turime tą patį Kultūros pasą. Yra ai-bė kitų dalykų, kur tikrai kultūrą reikėtų matyti, kaip ir minėjau pačioje pradžioje, ne kaip atskirą sektorių, bet būtent kaip horizontalią vertybę, kuri gali padėti spręsti ir kitų politikos sričių įvai-riausią problematiką Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūsų klausia šiandien gražų gimtadienį švenčiantis S. Tumėnas. Sveiki-nimai jums.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, žiūrėdamas į jus tribūnoje noriu sušukti: pa-galiau! Pagaliau trečias ministras aštuntaisiais metais atėjo į tribūną ir pristato tokį reikalingą įstatymą. Jūsų pirmtakei L. Ruokytei-Jonsson nepavyko to padaryti, nors ji prieš atsistatydinda-ma buvo paprašiusi, kad jai leistų baigti sukurti tą įstatymą, to nepavyko padaryti ir M. Kviet-kauskui. Ačiū Dievui, jūs ketvirtaisiais metais jau pristatote šitą įstatymą. Kokias gerąsias patirtis iš pirmtakų perėmėte jūs rengdamas įstatymą, nes aš matau, kad tokių dalykų yra?

Ir antras dalykas. Jūsų viceministrė D. Urbanavičienė „Šiaurės Atėnuose“ neseniai teigė: „Puikiai suvokiame, kad šis įstatymas nėra panacėja ir vienu ypu neišspręs susikaupusių proble-mų.“ Taigi, ministre, kokias mūsų politikos problemas reikšmingai, ką pasakė viceministrė, spren-džia šis įstatymo projektas ir kokias susikaupusias problemas (jos citata) šitas įstatymas palieka ateičiai? Ačiū.

S. KAIRYS. Iš kelinto karto čia dabar pavyks priimti šitą įstatymą, gal aš nekomentuosiu. Tikrai buvo ir daugiau įstatymų, kurių anksčiau nebuvo įmanoma priimti ir jie nebuvo priimti. O šios kadencijos Seimas ir šios kadencijos Kultūros ministerija kartu bendradarbiaudami, saky-čiau, priėmė ir visą medijų reformą, ir įteisino naują modelį. Be Kultūros politikos pagrindų įsta-tymo, ir Nekilnojamojo kultūros paveldo įstatymas taip pat bus pateiktas. Aš manau, kad tikrai esame įvertinę ne tiek įdirbį, bet iššifavę tam tikras problemas, kurios vis dėlto nebuvo išspręs-tos anksčiau siūlytais projektais. Pradedant tuo, kad tikrai pačiame procese buvo daug dėmesio skirta įvairiausiems kultūros sektoriaus atstovams, asociacijoms ir panašiai. Buvo stengiamasi daug išgirsti, ypač kalbant apie nevyriausybinių sektorių, tiek patį sektorių, tiek jo problematiką ir tai yra vienas iš tokių svarbiausių dalykų šiame įstatyme.

Kitas dalykas, kaip ir minėjau, mes atvėrėme tikrai ne vieną programą ir ne vieną bendrą projektą su kitomis ministerijomis, su kitomis politikos sritimis. Tai irgi rodo tam tikrą stiprybę ir tikrai suponuoja tai, kad tai yra geras kelrodis ir tam įstatymui veikti praktikoje. Dažnu atveju

mes kultūros sektorių tiek susiauriname, kad mes jį tiek ir tesuprantame – kalbame apie konkrečią sumą iš valstybės biudžeto vienai ar kitai įstaigai arba gautą ar negautą vienos ar kitos organizacijos finansavimą, jei kalbame apie Kultūros tarybą. Viskas yra tikrai kur kas plačiau, horizontaliau ir tai yra pagrindinis dalykas, ką šitas įstatymas turėtų spręsti, nes savaime aišku, kad jo apibrėžtos vertybės, apibrėžti tam tikri principai nuguls į įvairiausias finansavimo programas, į kitus dalykus.

Labai geras pavyzdys yra Klaipėda ir visi ten įvykę įvykiai, kai buvo panaikinta ir ta kultūros savireguliacija, pagarbaus atstumo principas. Tai šitie dalykai irgi šiuo įstatymu yra apibrėžti kalbant ir apie savivaldos politiką.

O kalbant, kuo tie įstatymai ar jų versijos kažkada praeityje skyrėsi, kuo dabar kitoks, tai mes ministerijoje mėgstame pajuokauti tokiais gurmaniškais terminais. Prieš tai buvusios versijos labiau priminė tokią baltą mišrainę, o dabar mes kalbame iš esmės apie lazanią, apie kur kas daugiau sluoksnių, daugiau sistemiškumo, nėra kažkoks kratinys idėjų, tiesiog sudėtų į vientisą teišės aktą.

PIRMININKĖ. Dėkui. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamas ministre, aš noriu pasitikslinti. Vis dėlto aš manau, kad šiek tiek siaurinamas savivaldybių vaidmuo, o kartu, mano vertinimu, unikalumas, savitumas, išskirtinumas, kas iš esmės kultūros srityje yra pagrindinis, esminis traukos naudotis, būti kultūroje principas, nes 6 straipsnyje parašyta, kad kultūros ministras nustato savivaldybių kultūros gaires, kuriose įtvirtinami atskirų sričių raidos tikslai ir kryptys. Na, ir šiek tiek laisvesnė kita to straipsnio dalis, kad rekomenduojama savivaldybėms kultūros politikos prioritetus... Ar čia jūs kiekvienai savivaldybei atskirai nustatysite? Ar čia joms visoms *in corpore*, nes tada bus taip: kur benuvažiuotum, gausi tą patį. Man ši vieta yra neaiški.

Ir taip pat aš be *ex post* vertinimo, nes norisi žinoti, už ką balsuojame. Vienas iš vertinimų po dešimties metų, kokią įtaką įstatymas padarė geografiniu aspektu. Mes kalbame apie horizontalumą viso to įstatymo, koks tai bus vertinimas geografiniu aspektu, ar čia subkultūra kažkokia išplis, ar čia globalizacijos procesai taip *įtakos*? Man neaiškus šitas vertinimas geografiniu aspektu.

S. KAIRYS. Kalbant apie pirmą jūsų klausimo dalį, ar čia kaip nors yra siaurinamos savivaldybės funkcijos, ar ne, tai tikrai ne. Aš atkreipsiu dėmesį, kad šito projekto pirmoje versijoje nebuvo tiek plačiai rašoma apie rekomendacijas ir apie tą punktą, kurį jūs citavote. Po diskusijų būtent su Lietuvos savivaldybių asociacija ir atsirado šitas punktas, nes savivaldybės nori ne kažkokias savo galias ar funkcijas prarasti, bet tiesiog nori geresnio supratimo, geresnio bendradarbiavimo, koordinavimosi tarpusavyje, būtent į ką mes orientuojame visą veiklą. Nes neužmirškite: niekas niekada nepakeis tam tikrų savitų dalykų, kuriuos turi kiekviena savivaldybė. Bet kalbant apie principus, apie statistiką, apie stebėseną, tai metodai yra bendri iš esmės visiems, tokio sisteminio požiūrio tiesiog nebuvo ir tą tas įstatymas turi atnešti.

Jeigu mes girdime būtent iš asocijuotų organizacijų, tokių kaip Savivaldybių asociacija, poreikį ir prašymą, kad atsirastų tokios rekomendacinės gairės, mes tą girdime, nes laikome Savivaldybių asociaciją tikrai rimta institucija ir su ja derinamės.

Kalbant apie geografinį principą ir kitus dalykus, aš manau, kad čia mes labiau kalbame apie tai, kad nuo tam tikro savitumo, kurį irgi nulemia ir mūsų keturi regionai, kalbant etnografiniu požiūriu, ir galų gale prieinamumas, regionų savitumas ir kiti dalykai... Aš manau, kad jie irgi padės išryškinti tuos dalykus, susiejant būtent su bendra stebėseną ir supratimu, ko mes iš tikrųjų drauge su savivalda siekiame kultūros srityje.

PIRMININKĖ. Dėkui, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Tiksliau, klausimų ir atsakymų laikas baigėsi.

Dabar dėl motyvų už – E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Išties šiandien galime pasidžiaugti, kad ilgai lauktas Kultūros politikos pagrindų įstatymas pasiekė Seimo posėdžių salę ir šiuo įstatymu siekiama užtikrinti kultūros paslaugų plėtrą ir jų tolygų teikimą visoje Lietuvoje. Bus sudarytos sąlygos įsigilinti ir tobulinti kultūros ir kūrybines kompetencijas, stiprinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bendradarbiavimą. Tas yra be galo svarbu. Taip pat įsigaliojus įstatymui

teigiamą poveikį turėtų pajusti įvairios tikslinės grupės: tiek meno kūrėjai, tiek paslaugų gavėjai, tiek nevyriausybinės organizacijos, kurioms bus sudarytos papildomos galimybės bendradarbiauti su savivaldybės ir valstybinėmis institucijomis. Kultūros paslaugų prieinamumas iš tiesų bus labiau pasiekiamas visiems gyventojams. Kviečiu visus kolegas palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Per centrinį mikrofoną – R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū už suteiktą žodį. Šiandien pats kultūros ministras pasakė, kad yra kalbos diena, knygos, spaudos, bet kažkaip nekultūringai su ta kalba pasireiškė įkišdamas į Seimo salę įvairias visokias mišraines, kurios pavirto į Olivjė mišrainę. Kitas dalykas, šis Kultūros pagrindų įstatymas buvo laukiamas gal aštuonerius metus ir 10 minučių skirti jam yra tikrai neadekvatu ir mažoka. Aš prašyčiau frakcijos vardu skirti dar 10 minučių, ne 15, o 10 minučių klausiti ministro. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, norite balsuoti, taip? Siūlymas toks. Prašom. Kas yra už, kad pratęstume 10 minučių laiką, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 102, balsavo 100: už – 34, prieš – 38, susilaikė 28. Dėl šio klausimo reikia paprastos daugumos. Seimas nepritarė pratęsimui, bet aš tikiuosi, kad svarstymo stadijoje ir komitete tikrai bus apstu laiko.

Dabar einame prie balsavimo, esame pasiekę balsavimo langą. Nuo šio paketo, nuo šio įstatymo ir pradedame balsavimą. Tai yra Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-3654 ir susiję. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kultūros reikalų komitetas, papildomas dėl pirmojo projekto – Švietimo ir mokslo komitetas. Ar galime pritarti? Nematau prieštaraujančių, pritarta. Dėl antrojo projekto čia pirminis pasiūlymas yra, kad pagrindinis būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, bet vis dėlto gal gali pagrindinis būti Kultūros reikalų komitetas, o Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas papildomas? Nematau prieštaraujančių, pritarta. Dėl trečiojo susijusio projekto kaip pagrindinis taip pat siūlomas Kultūros reikalų komitetas. Prieštaraujančių nematau, pritarta. Siūloma visų šių trijų projektų svarstymo data yra birželio 11 diena. Galima sutarti dėl tokio sprendimo? Dėkoju.

15.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-3561 (priėmimo tęsinys)

Dabar einame į darbotvarkės pradžią, kas dar buvo apsvartyta. Tai yra darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-3561. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108, visi 108 už. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.25 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3669 (pateikimo tęsinys)

Toliau einame prie darbotvarkės 2-4 klausimo – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3669. Pateikimo stadija. Prašom. Greitasis balsavimas.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komiteto siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Galime pritarti? Prieštaravimų nematau, pritarta.

Dėl darbotvarkės 2-5 klausimo esame apsisprendę.

15.25 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3436 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3436. Pranešėja M. Navickienė. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 110, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarta. Siūlomas pagrindiniu SRDK. Siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Visiems tinka. Pritarta.

15.26 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusia galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3664 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo projektas Nr. XIVP-3664. Pranešėja – M. Ošmianskienė.

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 96, prieš – 1, susilaikė 13. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – SRDK. Siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Pritarta.

15.27 val.

Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3670, Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3592, Baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3593 (pateikimas)

Dabar, kolegos, kadangi vis dar aktyvus balsavimo langas, norėčiau pakviesti viceministrę A. Zedelytę-Kaminską pristatyti darbotvarkės 2-6 klausimą – įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projektą Nr. XIVP-3670 ir su juo susijusius. Gal tada siūlau pratęsti balsavimo lango laiką, nes liks po šito dar du klausimai, tai aš manau, kad mes čia iki 16 valandos viską ir užbaigsim. Prašau, viceministre.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Šiandien norėčiau pristatyti įstatymų projektų paketą, susijusį su Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimu. Sporto pasaulyje šiandien pripažįstama, kad manipuliavimas sporto varžybomis – tai viena didžiausių grėsmių šiandieniniam sportui.

Pripažįstame, kad šita problema aktuali ir Lietuvoje. Nuo 2023 metų rugsėjo mėnesio turime gautus šešis pranešimus apie galimai sutartas varžybas. Ižvelgiame, kad šiandieninis reguliavimas stokoja nuoseklaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo, neturime vienos keitimosi informacija platformos, nėra bendrų teisiškai apibrėžtų procedūrų, neapibrėžtas aiškus institucijų veikimo mechanizmas. Visos šitos priežastys skatina mus teikti šitą įstatymų projektų paketą. Vienas iš jų yra Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimas, kurio tikslas yra būtent ratifikuoti minėtą konvenciją, kad būtų galima prisijungti prie Europos ir pasaulio kovos su manipuliavimu sporto varžybomis.

Konvencija tai yra minimalių tarptautinių standartų rinkinys ir jis taptų veiksminga priemone tarptautiniu mastu kovojant su manipuliavimu sporto varžybų eiga ir rezultatais, kurių skaičius auga visame pasaulyje. Konvencijoje didžiausias dėmesys skiriamas tarptautinio bendradarbiavimo ir prevencijos priemonėms, rizikai įvertinti ir valdyti, keitimuisi informacija, asmens duomenų apsaugai, atsakomybėms, sankcijoms. Ratifikavus konvenciją, Lietuva teisiškai užbaigtų tarptautinio dokumento integravimą į nacionalinę teisę ir deklaruotų siekį kovoti su sporto vientisumo ir nuspėjamumo grėsmėmis.

Kokią naudą matome ratifikavus konvenciją? Būtų užtikrintas efektyvesnis bendradarbiavimas tarptautiniu mastu su organizacijomis, veikiančiomis kovos su manipuliavimu sporto varžybomis srityje. Lietuva tarptautiniu mastu įsitvirtintų kaip valstybė, turinti savo vertybes. Kartu

galėtų aktyviai dalyvauti tarptautiniuose projektuose, nes šiuo metu Lietuva, kaip valstybė, daugiau atlieka stebėtojo vaidmenį. Būtų užtikrintas efektyvesnis suinteresuotų šalių bendradarbiavimas nacionaliniu lygmeniu, būtų efektyvesnis suinteresuotų šalių vykdomų prevencinių priemonių taikymo koordinavimo mechanizmas ir kitos naudos.

Kartu su konvencija teikiami du įstatymų projektai, skirti būtent konvencijai įgyvendinti. Sporto įstatymo pakeitimo projekto tikslas yra apibrėžti kovos su manipuliavimu sporto varžybomis koordinatorių, tai būtų būtent Lietuvos antidopingo agentūra, ir įstatymu įtvirtinti aiškias funkcijas kovojant su manipuliavimu sporto varžybomis. Ši įstaiga taptų nacionaline platforma, kas atitiktų konvencijos nuostatas. Apie neįprastas ir įtartinas lažybas būtų renkama ir kaupiama informacija, kuri būtų perduodama sporto organizacijoms ir valstybės institucijoms, įstaigoms, taip pat teisėsaugos institucijoms, vykdytų įvairias šviečiamąsias veiklas.

Kartu Sporto įstatymo projekte koreguojame porą sąvokų, kad jos atitiktų konvencijos nuostatas. Atsiranda nauja nuostata dėl juridinių asmenų atsakomybės. Jeigu jie nesilaikytų manipuliavimo sporto varžybomis taisyklių, jiems nebūtų skiriamas valstybės biudžeto finansavimas. Baudžiamojo kodekso įstatymo projekto tikslas yra suvienodinti iš esmės techninio pobūdžio pakeitimus, suvienodinti sąvokas Sporto įstatyme ir Baudžiamajame kodekse, nes Baudžiamojo kodekso nuostatos, numatančios sankcijas už manipuliavimą sporto varžybomis, buvo priimtose gana seniai. Sporto įstatyme yra nemažai pakeitimų. Suvienodiname sąvokas su Sporto įstatyme vartojamomis sąvokomis. Siūloma, kad šie pakeitimai įsigaliotų nuo 2025 m. sausio 1 d.

Gal trumpai būtų tiek. Jeigu būtų klausimų, laukčiau klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkui, viceministre. Taip, yra norinčių paklausti. A. Stončaitis pirmasis.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiama viceministre, panašu, kad mes su manipuliavimu sporto varžybomis turime gana didelę problemą Lietuvoje ir gaila, kad mes ją toleravome, matyt, daug metų nematydami, kad tai yra iš tikrųjų problema. Niekur nedingsti, Lietuvoje, kaip ir visoje Europoje, kaip visame pasaulyje, tai yra problema. Šiandien, be abejo, reikia ir, manau, pritarsime konvencijos ratifikavimui, bet ar jūs apskritai turite strategiją, kaip veikti šioje situacijoje? Vien ratifikavę ir pakėlę bausmes tikrai problemos neišspręsimė, jinais yra daug gilesnė. Labai ačiū.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Ačiū už klausimą. Lydimuoju Sporto įstatymo projektu ir norime paskirti konkretų viso šito proceso koordinatorių. Manome, kad Lietuvos antidopingo agentūra, įgavusi įstatymu numatytas funkcijas ir aiškiai apibrėžusi jos veikimą šioje srityje, taptų nacionaline platforma, koordinuojančia visų institucijų veiksmus. Manome, kad dėl to šitas procesas būtų tikrai labiau koordinuotas ir būtų užtikrintas bendradarbiavimas su institucijomis, operatyvus informacijos keitimasis, nes viena iš priežasčių, šiandien atkreipiame dėmesį, kad tarp teisėsaugos ir sporto organizacijų ir šioje srityje veikiančių organizacijų nėra keitimosi informacija ir operatyvaus jos perdavimo. Manome, kad ta nauja paskirta įstaiga ir bus ta centrinė įstaiga, kuri ir koordinuos šitą procesą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama viceministre, džiugu, kad atėjote į Seimą, ir sveikinu jus šioje tribūnoje. Tikėsimės, kuo greičiau pajudės ir nauja Sporto įstatymo redakcija. Išties praėjo dešimt metų nuo Europos Tarybos patvirtintos Makolino konvencijos, Lietuvoje jinais kol kas sunkiai skinasi kelią. Pagarba jums, kad atnešėte. Bet iš tiesų reikia ir pajėgumų įgyvendinti. Kiek Antidopingo agentūroje, ketinama, dirbs tuo klausimu žmonių ir kiek jau dirba? Iš tiesų, kaip ir antidopingo atvejais, čia labai svarbu, kiek bus resursų tam skirta. Reikėtų turbūt net griežčiau įvardinti – tai ne manipuliavimas, tai sukčiavimas sporto rezultatais.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Planuojama, kad agentūroje dirbs kaip ir šiandien du žmonės. Pagrindinius resursus ir finansus skirsime aktyvesnei šviečiamajai veiklai, būtent sporto organizacijų tarptautiniam bendradarbiavimui, taip pat įkūrimui skaitmeninės platformos, kuri pasitarnautų informacijos surinkimui, kaupimui ir dalinimuisi. Planuojame, kad tie patys resursai, tiksliai stipresniu pajėgumu ir su didesnėmis funkcijoms toliau tęs darbus.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Kolegos, truputėlį šurmulį pamažinkime.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš garsiai kalbėsiu. Gerbiama viceministre, konvencija priimta prieš dešimt metų. Tik nesakykite, kad prieš tai vyriausybės nieko nepadare, mes tai ži-

nome. Kodėl tik baigiantis kadencijai jūs ateinate su šituo pasiūlymu ratifikuoti ir sutvarkyti sportą, nors sportas jūsų ministerijos pavadinime, taip sakant, jau buvo nuo pirmos dienos? Ačiū.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Ačiū už klausimą. Galvoju, geriau vėliau negu niekada. Tiesiog turėjome šiokių tokių teisinių... Rudens sesijoje buvome įsipareigoję pateikti, bet turėjome tokių teisinių iššūkių, tiesiog turėjome kartu pateikti lydimuosius projektus, dėl to užtrukome ir teikiame projektus pavasario sesijoje.

PIRMININKĖ. Dėkui. E. Zingeris. Jis kažkur kitur dabar. A. Skardžius. Nėra. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama viceministre, prašom pasakyti, tai mūsų valstybė paskutinė, kuri ratifikuoja, ar ne? Kaip iš tikrųjų yra, ar mes čia jau tokie atsilikę? Dešimt metų bėgame iš paskos... Bet kitas klausimas: kur yra daugiausiai susitarimų – komandinėse ar individualiose sporto šakose?

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Ne, ne paskutiniai. Ačiū už klausimą. Esame vieni pirmųjų. Na, gal ne pirmųjų, nes šiandien yra ratifikavusios devynios valstybės, iš jų – šešios Europos Sąjungos. Tai mes esame tarp pirmųjų valstybių, kurios ratifikuos šią konvenciją. Šiemet taip pat planuoja dar devynios valstybės ratifikuoti. Tai tikrai nesame vieni iš paskutiniųjų, kurie ratifikuoja šią konvenciją. O dėl manipuliavimo sporto varžybomis – taip, yra daugiau nustatytų atvejų komandinėse sporto šakose: krepšinyje, futbole.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar bus išsakyti motyvai. A. Kupčinskas – motyvai už.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis su Makolino konvencijos ratifikavimu mes užtrukome. Todėl turbūt ir turime tokius rezultatus mūsų sporto lygose, kai vis kartkarčiais nuskamba tokie atvejai, kai sutartos varžybos, dalyvauja tiek sportininkai, tiek jų bičiuliai, o tie rezultatai dažnai atrodo labai keisti ir stebina, ir glumina pačius sporto aistruolius. Pavyzdžiui, praeitą savaitę vienas Toronto „Raptors“ žaidėjas buvo diskvalifikuotas iki gyvenimo pabaigos ir čia pati lyga ėmėsi veiksmų, kad kitiems nekiltų pagundų. Jisai diskvalifikuotas už tai, kad jis ar jo giminaičiai 13 kartų statė lažybose. Žmogus jau, aišku, turbūt daugiau nebegalės išbėgti į Nacionalinės krepšinio lygos aikštelę. Tai tikrai laikas ir mums tuo klausimu padirbėti, kad administracinė, ir ne tik administracinė – baudžiamoji atsakomybė būtų taikoma tiek sportininkams, tiek ir jų artimiesiems, jeigu jie sugalvotų dalyvauti panašaus pobūdžio sukčiavimo procesuose. Tai yra ne manipuliavimas – tai yra sukčiavimas kaip ir dopingas ir jo vartojimas. Tai turime įsąmoninti ir turime judėti tuo klausimu į priekį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Replika per šoninį mikrofoną. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mūsų delegacija Europos Taryboje ne sykį girdėjo raginimus (ir aš kaip vadovas galiu patvirtinti) tuoj pat ratifikuoti šią konvenciją. Tai yra viena iš pačių blogiausių sporto savybių, manipuliacija. Todėl matydami visų frakcijų prašymus iš Europos Tarybos (aš turiu galvoje, rodos, šešių frakcijų prašymus) mes labai prašome jūsų pažiūrėti rimtai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū Emanueliui. Viliuosi, įtikinote visus. Replikos ir motyvai išsakyti. Balsuojame, kas pritaria konvencijos ratifikavimo įstatymo projektui ir lydimiesiems.

Užsiregistravo 92, balsavo 92: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Dėl pirmojo projekto... Gal irgi galime tartis, kad dėl visų trijų kaip pagrindinis būtų Užsienio reikalų komitetas? Nematau prieštaraujančių. Tuomet taip: dėl projekto Nr. XIVP-3670 kaip pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 30 dieną.

Dėl antrojo susijusio projekto Nr. XIVP-3592 kaip pagrindinis siūlomas URK'as, kaip papildomas – ŠMK. Irgi siūloma svarstyti gegužės 30 dieną.

Dėl trečiojo projekto Nr. XIVP-3593 kaip pagrindinis – URK'as, kaip papildomi – TTK ir ŠMK. Šį lydimąjį siūloma svarstyti jau 2024 metų rudens sesijoje. Ar galime pritarti? Taip, prašom, Algirdai.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Su teise susieti klausimai yra TTK klausimai, ne URK'o. Aš manau, kad *baudžiakas*, ten reikia... Mes neduokime dirbti darbo tiems, kas šitoje srityje mažiau supranta.

PIRMININKĖ. Priimu pastabą. Iš tikrųjų, tada dėl tų dviejų galbūt tegu pasilieka, kaip aš jau buvau ir įvardinusi, o dėl trečiojo projekto Nr. XIVP-3593 kaip pagrindinis – TTK, kaip papildomas – ŠMK. URK'as iš viso, matyt, netenka prasmės. Teisingai. Ar galime pritarti? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Dabar dar liko du įstatymų projektai. Balsuosime po kiekvieno iš jų pristatymo.

15.41 val.

Baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3570 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3570. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo metu Sporto įstatyme yra kalbama apie manipuliavimą aukšto meistriškumo sporto varžybų rezultatais, o Baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnyje kalbama apie manipuliavimą profesionalaus sporto varžybomis. Aišku, tas skirtumas atsirado, kai buvo priimtas naujos redakcijos Sporto įstatymas. Pagrindiniai svarstytojai ir priėmėjai pamiršo, kad dar susijęs yra įstatymas. Taip išėjo, kad šiandien sąvokos „profesionalus sportas“ nėra nė viename kitame įstatyme, jokiame kitame teisės akte. Reikia iš esmės sulygtinti.

Dar verta pažymėti tai, kad ši nuostata taikoma kalbant apie aukštą sportinį meistriškumą. Tačiau klausimas kitas: ar patenka ir į žemesnės kategorijos varžybas, kai, pavyzdžiui, žaidžia... ar kolektyvinio sporto rungtis, antra lyga, trečia lyga ir taip toliau, kai sportininkai netgi negauna jokio atlygio, tarkime. Aš turiu jums tokį pastebėjimą. Trečiojo pasaulio šalyse lažybų rinkoje sukasi milijonai eurų, figūruoja Lietuvos ne pirmos eilės divizionų varžybos, todėl mums būtina taisyti Baudžiamąjį kodeksą. Labai keista, kad iki šiol jis nepataisytas.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Juliau, už pristatymą. Įtikinote visus. Niekas nenori jūsų klausti. Ar dėl motyvų yra? Tuoj patikslinsiu. Už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Pritariu.

PIRMININKĖ. Maksimalus palaikymas. Taigi balsuojame. Kas pritaria Baudžiamojo kodekso įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3570. Jo autorius – J. Sabatauskas.

Užsiregistravo 86, balsavo 83: už – 79, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo rudens sesijoje. Ar galime pritarti?

Prašom. J. Sabatauskas – per šoninį mikrofoną.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, vis dėlto šis įstatymas... Aš suprantu, dabar ką tik balsavome dėl konvencijos ratifikavimo, bet tai nėra visiškai susiję su konvencija. Šiandien už tą manipuliavimą negali būti taikoma jokia atsakomybė vien dėl to, kad sąvoka nėra tinkama. Aš manyčiau, kad šį įstatymą mes galime svarstyti ir priimti ir pavarario sesijoje, nes jis gali savarankiškai egzistuoti ir be to.

PIRMININKĖ. Gerai. Aš manau, mes galime pasiūlyti gegužės 30 dieną, kaip ir tą konvenciją, nors sakote, nevisiškai susiję, bet vis tiek gimininga. Dėkui, Juliau.

Per centrinį mikrofoną – A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Norėtume ŠMK kaip papildomo. O taip pat, jeigu galima, grįžkime prie 2-6.2 klausimo – Sporto įstatymo projekto. Vis dėlto ŠMK skirkime pagrindiniu. Sporto įstatymas yra kaip ir mūsų valdos.

PIRMININKĖ. Supratau. Dėl darbotvarkės 2-7 klausimo, dėl Baudžiamojo kodekso, ŠMK nori būti papildomas. Nematau prieštaraujančių. Matyt, galime pritarti.

Dėl buvusio 2-6 klausimų paketo. Dėl Sporto įstatymo projekto Nr. XIVP-3592 jūs siūlote palikti taip, kaip buvo įvardinta pradiniam pasiūlyme, kad pagrindinis būtų Švietimo ir mokslo komitetas?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip.

PIRMININKĖ. Tada URK'o kaip papildomo irgi turbūt nelieka. Galime pritarti? Labai ačiū jums.

Per šoninį mikrofoną – K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Per paskutinį balsavimą suklydau. Laikykite balsą už.

PIRMININKĖ. Tikrai, man kilo abejonė, kad jūsų neįtikino. Ačiū, Kęstuti, protokole bus pažymėta.

15.47 val.

Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3309 (pateikimas)

Paskutinytis šios dienos darbotvarkės 2-11 klausimas – Asociacijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3309. Pranešėjas – K. Starkevičius. Gerbiamas Kazy, prašom į tribūną.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, siūlomus Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo pakeitimus paskatino siekis aiškiai įtvirtinti asociacijų teisę atstovauti kolektyviniams asociacijos narių interesui, darant įtaką teisėkūrai Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo pagrindu ar teisėkūroje dalyvaujant Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo pagrindu. Dėl šiuo metu esančios teisinio aiškumo stokos kyla rizika, kad asociacijų grupių ir jų narių kolektyvinių interesų formavimas ir atstovavimas atitinkamiems teisėkūros subjektams, sprendžiant teisinio reguliavimo klausimus, gali būti nepagrįstai ribojamas. Siūlomais pakeitimais siekiama užkardyti situacijas, kuomet Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas nepagrįstai taikomas asociacijų ir jos narių elgesiui teisėkūros procese, taip varžant asociacijų teisę atstovauti savo narių kolektyviniams interesams, kas yra asociacijų pamatinė paskirtis. Iš tikrųjų siūlomi Asociacijų įstatymo pakeitimai užtikrintų, kad asociacijų ir jų narių teisė pasisakyti dėl teisėkūros iniciatyvų ir siekis joms daryti įtaką negalėtų būti nepagrįstai ribojamas konkurencijos teisės nuostatų, pasiūlymų suderinimo ir teikiamas teisėkūros procese nepagrįstai, prilyginant veikimui rinkoje. Kas inicijavo šį projektą? Projektą inicijavo ir parengė Lietuvos verslo konfederacija.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kaip suprantu, pristatymą užbaigėte. Jūsų nori paklausti V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų aš dabar suprantu, kodėl dėl šio projekto yra tiek pastabų, nes jį rengė asociacija, ir noriu jūsų paklausti. Ar jūs nematote čia grėsmės, kad Lietuvoje, kur ir taip jau yra didelė rinkos koncentracija atskirose subjektuose, iš esmės mes atimame iš Konkurencijos tarybos įrankius užkirsti kelią nesąžiningiems susitarimams, nes: pirma, Seimo Teisės departamentas įspėjo mus šiandien, kad projektas prieštarauja Konstitucijai; antra, Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikė antikorupcinio vertinimo išvadą, kur mato didelių korupcijos rizikos požymių; trečia, pati Konkurencijos taryba mums parašė raštą, kur labai aiškiai sako, kad tai trukdys Konkurencijos tarybai užtikrinti sąžiningą rinkos dalyvių elgesį ir užkirsti kelią tiems vadinamiesiems nesąžiningiems susitarimams?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū už išsakytas pastabas. Jos iš tikrųjų yra visos surašytos. Galvoju, kad įvairių įstatymo stadijų metu būtų galima diskutuoti. Jeigu jis bus tikrai netinkamas, mes jį ir atmesime, bet dabar yra pateiktas, galvoju, padiskutuokime, mes ne vieną atvejį tokį turėjome. Aš nesakau, kad čia yra viskas idealu ir viskas taip, kaip norėtume mes, teisės leidėjai, bet tam ir esame, kad diskusijose gimtų tiesa.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Stončaitis, bet jo lyg ir nematau. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas pranešėjau, pirmiausia mano klausimas, iš karto formuluoju. Kadangi projektas ypač jautrus, ypač jautri tema konkurencijos, didelio verslo įtakos ir panašiai, galbūt verta atsižvelgti į pastabas ir pateikti projektą iš naujo, nes tikrai dabartinė formuluotė labai daug dviprasmybių sukelia? Kita vertus, aš noriu deklaruoti ir man atrodo, kad pačią temą jūs pasirinkote teisingą ir negali būti, kad, tarkime, visuomeninės organizacijos gali dalyvauti įstatymus vertinant kažkaip laisvai, o įmonės jau negali ir žodžio pasakyti, asociacijos bijo susirinkti kur nors į vieną kambarį ir perskaityti įstatymą, bijo kartelinio susitarimo. Aš suprantu problemą ir iš principo linkęs ją spręsti kartu su jumis, tačiau ši formuluotė tikrai labai gąsdina ir labai daug neaiškumų. Kadangi čia vienas sakinytis, tai verta tiesiog jį perregistruoti tokia, mano galva, skaidresne forma.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Ką aš ir pasakiau – čia tas pirmas žingsnis. Galima po to peržiūrėti, aš tikrai kviečiu prie šio įstatymo toliau dirbti ir rasti tas formuluotes, kurios atitiktų visus interesus. Galbūt tas įvairių institucijų išsakytas pastabas mes galėtume tikrai pastebėti ir įvertinti. Jūs labai teisingai vieną dalyką pastebėjote, kad negalime mes dabar atskirti verslo ir asocijuotų struktūrų dalyvavimo įstatymų leidybos procese, nes jeigu yra skaidrus dalyvavimas, tai tikrai įstatymų kokybė dėl to būna, aš irgi galvoju, geresnė, bet visas tas... Taip, taip. Šitai aš suprantu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir L. Savickas.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Nėra.

PIRMININKĖ. Irgi nėra salėje. Ačiū, pranešėjau. Atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų... Tuoj, minutėlę. Dėl motyvų už – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Čia kolegos paminėjo, kad yra dėl projekto rimtų pastabų. Aišku, jas reikia vertinti, bet aš kviečiu pritarti po pateikimo, nes tam tikra asociacijų veiklos problema šiandien yra, kai nepagrįstai jos bijo, kad bus užsipultos dėl neva konkurencijos reikalavimų pažeidimų, kai, sakykime, komitetų prašymu pateikia tam tikrą nuomonę savo narių. Aš manau, kad šiaip geriausias vaistas nuo visų neskaidrių įtakų yra viešumas, skaidrumas. Štai ir pagal Seimo statuto reikalavimus mes matome komitetų išvadų lentelėse, kas ką siūlo, kaip argumentuoja, ir galime vertinti, ar čia jau dominuoja kažkokie paslėpti privatūs interesai, ar visgi viešieji interesai. Dėl to aš siūlau komitetui atidžiai viską apsvarstyti, galbūt ir kokių ekspertinių išvadų paprašyti iš nepriklausomų institucijų ir pasižiūrėsime svarstymo stadijoje, ką čia mes darome ar nedarome. Dabar kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, šis įstatymas... Aš seniai nesu matęs tokių prieštaravimų ir specialiųjų tarnybų, ir Konkurencijos tarybos, ir Teisės departamento. Tie prieštaravimai ne kokie nors smulkūs – šiuo įstatymo projektu būtų greičiausiai pažeista Konstitucija ir apribota Konkurencijos tarybos galimybė užtikrinti sąžiningą ir skaidrią rinką. Aš jums dabar tiesiog pasakysiu, kokia schema įtvirtinama šiuo įstatymu. Pavyzdžiui, jeigu dabar privatūs subjektai susitarę dėl kainos, sudarytų kartelinį susitarimą dėl kainos, greičiausiai Konkurencijos taryba juos nubastų. Bet įstatymu siūloma padaryti taip, kad tie subjektai galėtų susivienyti į asociaciją ir tada sudaryti kartelinį susitarimą, ir įstatymas sako, kad tokiu atveju konkurencijos teisė netaikoma. Tai yra labai pavojingas projektas, kuris mus konkurencijos prasme nublokštų kokių 30 metų atgal. Aš siūlyčiau tobulinti projektą. Aš girdžiu, ką ponas Jurgis šneka, ką gerbiamas Tomas šneka, bet šis įstatymas ne apie tai. Mes tokiam projektui pritarti tikrai negalime.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Kolegos, balsuojame dėl paskutinio darbotvarkės klausimo – Asociacijų įstatymo projekto Nr. XIVP-3309.

Užsiregistravo 93, balsavo 93: už – 81, prieš – 2, susilaikė 10. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Ar turėtumėte papildymų dėl papildomų komitetų ar ko nors panašaus? Negirdžiu. Pritarta tokiam pasiūlymui.

Kolegos, baigėsi mūsų gegužės 7 dienos vakarinis posėdis. Pageidaujate registruotis – registruojamės.

Užsiregistravo 90 Seimo narių. Su tuo mus ir sveikinu. Gražaus ir darbingo vakaro. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 372 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 9 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pavaduotojai V. MITALAS ir R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, gerbiami posėdžio svečiai. Sveikinu visus, susirinkusius į šį kiek ankstyvesnį nei paprastai posėdžių rytą. Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gegužės 9 d. Seimo posėdį. (*Gongas*)

9.30 val.

Lietuvos narystės Europos Sąjungoje 20-mečio ir Europos dienos minėjimas

Mieli kolegos, gegužės 9 diena yra ypatinga diena Europos Sąjungai ir Lietuvai – 20-metį Europos šeimoje švenčiančiai Sąjungos narei. Posėdžio dalį, skirtą Lietuvos narystės Europos Sąjungoje 20-mečiui ir Europos dienai, kviečiu pradėti Lietuvos valstybės himnu ir Europos Sąjungos himnu – Liudvigo van Bethoveno „Ode džiaugsmui“. Ją atliks Vilniaus Karoliniškių muzikos mokyklos mokytojos.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas.

Liudvigo van Bethoveno „Odę džiaugsmui“ atlieka Vilniaus Karoliniškių muzikos mokyklos mokytojos. (Plojimai)

Dėkoju. Prašau užimti savo vietas. Pirmininkavimą Seimo posėdžiui perduodu pavaduotojai Radvilei Morkūnaitei-Mikulėnienei.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ). Laba diena, gerbiami kolegos. Į tribūną noriu pakviesti sveikinimo žodį tarti Seimo Pirmininkę Viktoriją Čmilytę-Nielsen.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Garbūs posėdžio svečiai, kolegos parlamentarai, šiandien susirinkome pažymėti dvi reikšmingas progas: Lietuvos narystės Europos Sąjungoje 20 metų jubiliejų ir Europos dieną. Norėčiau išreikšti padėką Europos Komisijos Pirmininkei Ursulai fon der Lejen, kuri pagerbė Lietuvos Respublikos Seimą savo buvimu su mumis šią ypatingą dieną. (*Plojimai*)

Abiejų progų esmė yra džiaugsminga, tačiau šventinę nuotaiką temdo mus kasdien jau daugiau nei dvejus metus pasiekiančios žinios apie karo siaubiamą Ukrainą – Europos šalį, neatsiejamą Europos kultūros ir civilizacijos dalį. Šie tragiški įvykiai priverčia mus iš naujo apmąstyti ir suvokti Europos integracijos prasmę, naudą ir ilgą kelią jos link.

Šiandien minima Europos diena gimė ant Antrojo pasaulinio karo griuvėsių. Rusijos vykdomas karas prieš Ukrainą taip pat paradoksaliai paspartino Ukrainos integracijos į Europos Sąjungą procesus.

Matydami sudėtingą Ukrainos kelią Europos link, prisimename ir Lietuvos istoriją. Mūsų šalis neturėjo galimybės dalyvauti Europos integracijos pradiniam etape. Kai 1950 m. gegužės 9 d. Robertas Šumanas pakvietė Europos šalis suvienyti savo jėgas saugiai ir klestinčiai Europai kurti, Lietuvos miškuose aidėjo partizanų šūviai, o Sibiro link dar dardėjo gyvuliniai vagonai su tremtiniais. Europietiškos Lietuvos viltis, lygiai taip pat kaip šiandien Ukrainoje, buvo naikinama.

Dėl to, ką patyrėme, ir šiandien, minėdami Lietuvos narystės Europos Sąjungoje 20-metį ir švėsdami Europos dieną, esame mintimis su Ukraina – šalimi ir tauta, kuri krauju gina savo laisvę gyventi europietiškoje šalyje. Lietuvos Respublikos Seimas buvo vienas pirmųjų Europos Sąjungoje aiškiai ir nedviprasmiškai pasisakęs už Ukrainos narystę.

Palaikome praėjusių metų gruodį Europos Sąjungos valstybių ir vyriausybių vadovų priimtą istorinį sprendimą pradėti derybas dėl Ukrainos ir Moldovos narystės Europos Sąjungoje. Naukodamasi proga, kad šiandien Seime su mumis yra Europos Komisijos Pirmininkė, norėčiau paraginti neatidėlioti derybų pradžios ir siekti, kad jos būtų pradėtos jau birželio mėnesį.

Mieli susirinkusieji, Lietuva Europos dieną kaip pilnateisė Europos Sąjungos narė švenčia jau 20-ąjį kartą. Šia proga verta pažvelgti atgal ir įvertinti nueitą kelią, pasidžiaugti mūsų pasiekimais.

Visų pirma norėčiau nuoširdžiai padėkoti visiems Lietuvos žmonėms už indėlį į mūsų europietiškos valstybės kūrimą. Taip pat ir Seimui, visiems prisidėjusiems politikams ir politinėms jėgoms už tai, kad mūsų europinė ir euroatlantinė kryptis ir siekiai buvo plataus politinio sutarimo ir pasiryžimo rezultatas. Dabartiniame kontekste dar ryškiau matome, koks toliaregiškas ir teisingas buvo mūsų sprendimas rinktis integraciją į Europos Sąjungą ir NATO, nes jei ne narystė šiose bendrijose, labai tikėtina, kad vietoj su pasitikėjimu į ateitį žvelgiančios ir savo Europos Sąjungos partnerių bei Aljanso sąjungininkų petį jaučiančios valstybės šiandien būtume pilkojoje zonoje su visomis iš to kylančiomis grėsmėmis ir pasekmėmis.

Kita vertus, tai nereiškia, kad galime jaustis atsipalaidavę dėl savo ateities. Pati Europos Sąjunga išgyvena didelių pokyčių metą. Vien per pastaruosius du Europos Parlamento ciklus Europos Sąjunga sprendė su migracija, breksitu, populizmo augimu, klimato kaita, pasaulinių ekonominių svorio centrų pasikeitimu ir geopolitika susijusius iššūkius.

Galiausiai visi kartu patyrėme COVID-19 pandemiją. Ji, ir ypač pandemijos pradžia, supurtė net Europos projekto pamatus. Įsitikinome, kaip greitai šalys nežinomybės akivaizdoje linkusios užsiverti ir apriboti net vieną iš fundamentalių Europos Sąjungos iškovojimų – laisvę judėti, kaip greitai pasiduodame instinktui užsisklęsti ir užsidaryti tikėdamiesi, kad negandų banga mus aplenks. Tačiau iššūkius Europoje galime įveikti tik kartu. Tikiuosi, tai bus pagrindinis rinkimų kampanijos į Europos Parlamentą leitmotyvas.

Europos Sąjunga visuomet iš krizių išeidavo sustiprėjusi. Tikiuosi, kad taip išliks ir ateityje. Pasisakau už Lietuvą stiprioje Europos Sąjungoje. Europos Sąjungoje, kurios fundamentas – pagarba žmogaus teisėms, teisės viršenybei. Europos Sąjungoje, kuri savo pagrindines vertybes ne tik deklaruoja, bet ir geba apginti. Esu įsitikinusi, kad tai – ir saugios, klestinčios, su pasitikėjimu į ateitį žvelgiančios Lietuvos garantas.

Ukrainos laisvės kova mums primena, kad Europos vertybės, žmogaus teisės ir demokratija, pagaliau pati Europa, tokia, kokią mes pažįstame, nėra savaime garantuoti dalykai, todėl Europą privalome ginti. Šiandien Europai kaip niekada anksčiau reikia stiprių, progresyvių, proeuropietiško balsų. Kviečiu tokiais balsais būti mus visus.

Su Lietuvos narystės Europos Sąjungoje jubiliejumi! Su Europos diena! Už Ukrainą Europoje! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū Seimo Pirmininkei. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen.

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiamieji, šią šventinę dieną Lietuvai ir visai Europos Sąjungai itin reikšmingą sukaktį kartu su mumis paminėti bei savo mintimis pasidalinti kviečiu Europos Komisijos Pirmininkę Ursulą fon der Lejen. Gerbiama Pirmininke, prašom, žodis jums. (*Plojimai*)

Europos Komisijos Pirmininkės Ursulos fon der Lejen kalba

U. FON DER LEJEN. Ponia Pirmininke, Ministre Pirmininke, Seimo nariai, Europos Parlamento nariai, Lietuvos žmonės! Man didelė garbė švęsti šią ypatingą dieną kartu su jumis čia, Lietuvos demokratijos namuose. Tai vieta, kurioje jūs pasakėte „ne“ okupacijai. Tai vieta, kurioje atkūrėte savo nepriklausomybę. Iš čia savo tautą sugražinote į Europos širdį ir į euroatlantinę saugumą. Tai yra išminties ir vizijų namai. Tai taip pat vieta, kurioje Lietuvos gyventojai pasipriešino ir

vieningai stojo ginti laisvės. Tai buvo 1991 metų sausio 13-osios naktis. Sovietų tankai ir kariai judėjo per Vilnių pasirengę įsiveržti į šį pastatą ir sugriauti jūsų demokratiją. Tačiau čia susirinko daugiau kaip 50 tūkst. žmonių iš visos Lietuvos. Visą naktį, iki ryto, jie stovėjo petys petin, dainavo, skandavo ir meldėsi. Vienintelis jų ginklas buvo meilė laisvei. Jie sulaukė baisiausią kariuomenę žemėje. Tokie yra Lietuvos gyventojai, tokia yra Lietuvos dvasia – bebaimė ir laisva.

O vėliau, praėjus vos daugiau nei dešimtmečiui, žmonės ir vėl buvo šalies permainų priešakyje. Daugiau kaip 90 % lietuvių balsavo už stojimą į Europos Sąjungą. Šis pasirinkimas pakeitė ne tik jūsų šalį, bet ir visą Europą, nes jums įstojus į Europos Sąjungą mūsų Sąjunga grįžo prie savo šaknų. Dėl jūsų pasipriešinimo istorijos lietuvių tauta tapo unikali. Unikali savo meile laisvei, parama kitoms laisvę branginančioms tautoms ir nepakantumu bet kokios formos prievartai. Nuo to laiko, kai įstojote į Europos Sąjungą, priminėte mums, kas visada buvo Europos projektas. Tai mūsų žemyno kelias į laisvę. Tai jaunų ir senų demokratijos šalių stiprėjimo kartu istorija. Tai gi Europos diena yra skirta jums. Šiandien prisimename žmones, kurie sukūrė mūsų Sąjungą, ir tuos, kurie ją kuria kiekvieną dieną. Šiandien ši šventė skirta jums, brangūs draugai lietuviai ir visi europiečiai, kurie mūsų vertybes paverčiate realybe. Taigi, ačiū, Lietuva. Labai ačiū (*lietuviškai*). (*Plojimai*)

Jūsų šalis visada buvo Europos istorijos centre, visada puoselėjote glaudžius ryšius ne tik su savo artimiausiais kaimynais, be ir su Skandinavijos šalimis, Vidurio Europa ir dar tolesnėmis šalimis prie Juodosios jūros. Visa tai tapo neįmanoma dėl geležinės uždangos, tačiau dabar Lietuva atgavo savo teisėtą vietą Europoje ir tai reiškia grįžimą namo. Esate prie mūsų Sąjungos geografinės sienos, vadinasi, esate Europos gyvenimo širdis, tapote stipria veikėja Briuselyje ir stipria partnere visoms kitoms šalims, esate aktyvūs Europos politikos formuotojai. Jau 20 metų mūsų Sąjungoje jūs įkūnijate puikią istoriją – Europos sėkmės ir Lietuvos sėkmės istoriją, nes savo viziją ir svajones pavertėte realybe. Jūs – inovatorių ir verslininkų šalis, o jūsų talentas dabar pripažįstamas visame žemyne. Jūsų startuoliai išsiplėtė gerokai už jūsų sienų ir užkariavo Europos rinkas, o sostinė Vilnius yra augantis technologijų centras, pritraukiantis žmonių ir investicijų iš užsienio. Jūsų menas nuo literatūros iki operos užima svarbią vietą visoje Europoje.

Jūsų BVP padidėjo nuo 50 % Europos Sąjungos vidurkio iki beveik 90 %. Taigi, Lietuva augo sparčiau nei bet kuri nauja mūsų Sąjungos narė. Išnaudojote visas bendrosios rinkos teikiamas galimybes, tačiau parodėte, kad Europa jums yra daug daugiau nei ekonominė erdvė – tai lyg šeima, kuri kartu keliauja laisvės link. Šiais metais Lietuva nuolat rodė solidarumą su likusia Europos dalimi. Pavyzdžiui, jūs patys pirmieji pasidalinote vakcinomis su mūsų Rytų partnerėmis, visada buvote pasirengę kovoti ne tik už savo, bet ir visų europiečių laisvę. Jūs tvirtai remiate Ukrainos suverenitetą ir nepriklausomybę jau nuo Oranžinės revoliucijos ir Maidano. 2022 metais prasidėjus plataus masto invazijai, jūsų solidarumas tapo stulbinantis.

Viena istorija ypač parodo, kaip jums rūpi Ukrainos kova už laisvę. Tai Lietuvos žurnalisto Konstantino Gudausko istorija. Pirmomis invazijos dienomis, kai įžengė Rusijos kariai, jis buvo Kyjivo regione. Dėl dvigubos pilietybės, Lietuvos ir Kazachstano, jam buvo leista išvykti iš Rusijos okupuotos teritorijos, tačiau jis nepabėgo. Rizikuodamas savo gyvybe jis nusprendė keliauti pirmyn ir atgal savo automobiliu, kad išgelbėtų kuo daugiau žmonių. Jis nepaisė Rusijos bombų ir kontrolės punktų ir išgelbėjo daugiau kaip 200 Ukrainos civilių gyventojų. Dabar jis vadinamas Bučos angelu.

Jo istorija rodo neįtikėtiną drąsą. Tačiau yra tiek daug kitų Lietuvos žmonių solidarumo veiksmyų jų draugų ukrainiečių labui. Atvėrėte savo namus tūkstančiams pabėgėlių ir suteikėte jiems visapusišką prieigą prie savo ekonomikos. Surinkote lėšas ir nupirkote Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms skirtus bepiločius orlaivius ir radarus. Ir proporcingai BVP Lietuva yra viena didžiausių paramos Ukrainai teikėjų visame pasaulyje. Tai yra puiku ir jūs tuo galite didžiuotis. Taigi noriu pasakyti, kad jūs rodote pavyzdį visai Europai ir šiandien esate tikras įkvėpimas visiems europiečiams. (*Plojimai*)

Gerbiamieji parlamento nariai, jau daugelį metų Lietuva įspėjo Europą apie Rusijos keliamus pavojus. Po 2014 metų mums pasakėte, kad Putinas nesustos. Ir Europai reikėjo paklausti! Mums prireikė per daug laiko, kad atsibustumė ir pamatytume Putino Rusijos grėsmę. Tačiau

šiandien mūsų Sąjunga tvirtai stovi greta jūsų už laisvę ir prieš agresiją. Kai nusprendėte išsilaisvinti nuo Rusijos šantažo energetikos srityje, mūsų Sąjunga ėmėsi veiksmų ir skyrė precedento neturintį finansavimą švariai energijai, kaupimui ir jungtims. Čia lankiausi kartu su Jensu Stoltenbergu, kai Baltarusija bandė destabilizuoti jus hibridiniu išpuoliu. Tai buvo sudėtingi mėnesiai. Lukašenka stengėsi mus suskaldyti, tačiau Europa išliko vieninga ir kartu mes įveikėme krizę.

Dabar vėl suvienijome jėgas, kad sustiprintume savo gynybos pramonę, Seimui priėmus teisės aktus, kurie atitinka mūsų Europos gynybos pramonės strategiją. Nes jūsų gynyba yra Europos gynyba. Jūsų laisvė yra Europos laisvė. Šiandien labiau nei bet kada anksčiau Lietuva gali pasikliauti Europa. Lygiai taip pat Europa gali pasikliauti jumis.

Gerbiami parlamento nariai, mieli draugai, šiais metais taip pat minimos 35-osios Baltijos kelio metinės. Būtent taip pradėjote siekti nepriklausomybės: žmonių grandinė nusidriekė beveik 700 kilometrų per tris Baltijos valstybes. Tai buvo galingas vienybės simbolis siekiant laisvės. Šis simbolis galingas ir šiandien. Mūsų žemynas toliau žengs laisvės keliu, kol visi Europos žmonės taps savo likimo šeimininkais, kol galiausiai mūsų Sąjunga bus baigta kurti.

Taigi sveikinu visus su Europos diena! Tegyvuoja Lietuva ir tegyvuoja Europa! (*Minėjimo dalyviai atsistoja ir ploja*)

PIRMININKĖ. Dėkoju, ponai Pirmininke, už jūsų pasisakymą, už įkvepiančius žodžius.

Gerbiami kolegos, 2004 metais prie Europos Sąjungos kartu su Lietuva prisijungė dar devynios Europos šalys. Kiekviena šalis turėjo savo lūkesčių ir savo iššūkių. Tai buvo didžiausias iki tol Europos Sąjungos plėtros etapas, ne tik išplėtęs Europos Sąjungą geografiškai, padidinęs gyventojų skaičių ir kultūrinę įvairovę, bet ir pažymėjęs Vakarų ir Rytų Europos susivienijimą.

Ši itin didelio masto ir sudėtingą derybų bei šalių stojimo į Europos Sąjungą procesą prižiūrėjo ir kylančius iššūkius sprendė tuometinis Europos Komisijos Pirmininkas Romanas Prodis. Kviečiu pažiūrėti Romano Prodžio mums parengtą vaizdo kreipimąsi.

1999–2004 metų Europos Komisijos Pirmininko Romano Prodžio kalba (vaizdo įrašas)

R. PRODIS. Mieli draugai iš Lietuvos Respublikos Seimo, džiaugiuosi galėdamas į jus kreiptis po 20 metų, kuriuos buvome kartu. Tai buvo didi diena prieš 20 metų, gegužės 1-oji, Dubline. Tuomet labai džiaugėmės.

Gali būti sakančių, kad viskas buvo padaryta ir įgyvendinta netobulai, kad būta problemų, bet aš manau, kad naujoji Europa yra sėkmės istorija, kalbant iš ekonominės pusės. Puiki konvergencija, žmonių bendruomenė, kuri pasirodė esanti stipresnė, negu manėme.

O problemų tai būna visada. Kai kurios šalys turi tam tikrą kitokį požiūrį į Europą, bet tai juk demokratija, to mes ir norime. Norime geresnio ekonominio gyvenimo, gerų demokratijos ir žmonių bendradarbiavimo pasiekimų. Tai mes ir pasiekėme. Žinoma, yra tam tikrų problemų, nes saugodami vienbalsiškumo principą Europos priimamuose sprendimuose mes prarandame galią pasaulio arenoje. Esame labai vieningi, bet prarandame savo vaidmenį Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kinijoje, mus spaudžia. Ir net šios siaubingos agresijos Ukrainoje kontekste mes negalėjome pasiūlyti jokio taikos proceso. Buvo Turkijos pasiūlymas, buvo ir kitų iniciatyvų, bet nieko iš to neišėjo, nes vienbalsiškumo principas sutrukdė priimti tam tikrus sprendimus. Galiu pasakyti, kad vienbalsiškumo ieškojimas paralyžiuoja tam tikrus procesus. Prisiminkime, kaip buvo su euru – buvo tik 12 valstybių, o dabar jau 20 valstybių yra įsivedusios eurą. Nepaisant tam tikrų ekonominių krizių, euras mums yra labai naudingas. Bet jeigu mes neturėsime bendros užsienio politikos, bendros gynybos politikos ir jeigu nebus tam tikro fiskalinio harmonizavimo, mes nebūsime vieningi, kokie turėtume būti, ir negalėsime progresuoti ir padėti savo žmonėms.

Tai ir turėtų būti mūsų bendras tikslas – kartu dirbti siekiant laimės ir džiaugsmo, kaip buvo gegužės 1 dieną prieš 20 metų. Labai svarbu turėti galvoje tai, kad jeigu nežengsime į priekį, tai eisime atgal. Europa negali būti kuriama vien tik ant kompromiso pamatų. Europa turi būti kuriama remiantis bendra ateitimi ir bendrais veiksmais. Dėkoju už galimybę pasisakyti šiame minėjime. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame buvusiam Europos Komisijos Pirmininkui Romanui Prodziui. Dabar norėčiau į tribūną pakviesti Seimo Pirmininkės pavaduotoją, Europos reikalų komiteto pirmininkę Radvilę Morkūnaite-Mikulėnienę.

**Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos, Seimo Europos reikalų komiteto
pirmininkės Radvilės Morkūnaite-Mikulėnienės kalba**

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ. Gerbiamieji, gerbiamoji Europos Komisijos pirmininke Ursula fon der Lejen, kai 1990-aisiais Lietuva paskelbė nepriklausomybę, tą pat akimirką prasidėjo mūsų kelias į Europos Sąjungą. Tiesą sakant, jis mums prasidėjo po Antrojo pasaulinio karo, kai dešimtmečius priešindamiesi sovietinei okupacijai mūsų laisvės kovotojai, rezistentai, Sąjūdžio žmonės, Sausio 13-osios gynėjai siekė, kad mūsų valstybė būtų laisva ir nepriklausoma, kad jos žmonės laisvai ir demokratiškai galėtų parinkti jai kelią.

Paraleliai tuos dešimtmečius laisvoji Europa gyveno kitomis aktualijomis: suradusi būdą sutarti dėl taikos, ji ieškojo sprendimų, kaip žmonėms Europoje užtikrinti orų ir gerą gyvenimą. Prieš 35 metus vykę geopolitiniai pokyčiai galutinai subrandino ir pokyčius Europoje. Lygiai tomis kovo dienomis, kai Lietuva skelbė nepriklausomybę, Europos Parlamentas diskutavo apie Tarpvyriausybinę konferenciją ir strategiją dėl ES ateities – būtinybės transformuoti Europos Bendriją į politinę sąjungą, kuri neapsiribotų tik bendra rinka, ekonomine ir pinigų sąjunga.

1992-aisiais, būdama vaikas, su savo kitais bičiuliais pirmą kartą lankiausi Vakarų Europoje. Ryškiausiai prisimenu pilnas lentynas bananų, įvairiausių saldainių ir automatiškai atsiderančias duris. Tai mums visiems buvo nematytas stebuklas ir didelis džiaugsmas. Tais pačiais metais buvo pasirašyta Maastrichto sutartis. Europos Bendrija tapo Europos Sąjunga. Jau tada ėmė girdėtis siūlymų kurti bendrą užsienio politiką, siekti pertvarkų, kurios leistų greičiau priimti sprendimus, peržiūrėti institucinę sąrangą.

1995-aisiais į Europos Sąjungą įstojo Suomija ir Švedija, o Lietuva ir Europos Sąjunga pasirašė asociacijos sutartį, kuri įtvirtino norą siekti narystės. 1997 metais pirminiame plėtros sąraše Lietuvos ir Latvijos nebuvo. Mes turėjome spurtuoti, kad pasivytume Kopenhagos kriterijus ir kitas šalis kandidates. Lietuva turėjo įsipareigojimų dėl mirties bausmės panaikinimo, Ignalinos atominės elektrinės uždarymo. Mums reikėjo vykdyti pertvarkas teismų, žmogaus teisių, aplinkos, energetikos, kovos su korupcija srityse. Kai kurie sprendimai buvo politiškai brangūs ir sunkiai paaiškinami visuomenei. Bet pavyko. Mes likusias didžiosios plėtros valstybes pasivijome. Tada įrodėme ir, mano vertinimu, pastaruoju laiku įtvirtinome, kad esame geri europiečiai, veikiantys pagal bendrai sutartas taisykles ir įsipareigojimus. Lietuva yra tarp labiausiai Europos Sąjungą pasitikinčių valstybių. Narystė Europos Sąjungoje yra platus bendrasis vardiklis mūsų visuomenėje.

Vakar buvome susitikę su buvusiais Europos reikalų komiteto pirmininkais. Skirtingų kartų, skirtingų partijų. Ir kokia magiška yra ta Europos Sąjungos idėja, kad mes komitete dažniausiai sprendimus priimame bendru sutarimu, kad vakar aplink stalą jautėmės bendražygiai. Europos Sąjunga turi galią nuplauti aštirus skirtumus ir ieškoti bendro sutarimo.

Seime Europos Sąjungos klausimams skiriame ypatingą dėmesį. 2004 metais buvo priimtas Konstitucinis aktas „Dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje“. Europos reikalų komitetas ir Užsienio reikalų komitetas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje yra įtvirtinti kaip turintys specialius įgaliojimus.

Dėkoju visiems buvusiems ir esamiems politikams, skirtingų politinių frakcijų atstovams, Seimo darbuotojams, kurie dirbo, kad Lietuva taptų Europos Sąjungos nare, kurie dirbo, kad Lietuva būtų konstruktyvi ir girdima Europos Sąjungos dalis. Ačiū Lietuvos žmonėms.

Kurį laiką Europos Sąjunga buvo kiek pavargusi nuo savireguliacijos, nuo ne itin greitų sprendimų. Taip jau nutinka, kad negandos ir krizės paskatina susimobilizuoti. Bendras Europos Sąjungos atsakas į kovidą pandemiją, ES atsigavimo fondo sukūrimas, reakcija į Rusijos pradėtą karą Ukrainoje, sankcijos, sprendimas dėl kandidačių statuso Ukrainai ir Moldovai parodė, kad

Europos Sąjunga pajėgi imtis lyderystės. Tik nereikia sustoti, reikia dar didinti tempą. Reikia Ukrainai ir Moldovai kitą derybinį periodą pradėti dar šį birželį, ne vėliau. Reikia rūpintis savo saugumu ir gynyba.

Matant Europos Sąjungos istoriją, panašu, esame pertvarkų lange. Mums tikrai reikia greitesnių ir efektyvesnių sprendimų, ypač dėl užsienio politikos, gynybos, plėtros, sankcijų Rusijai, kad jos nebūtų apeinamos. Ko gero, verta aptarti ir gilesnę integraciją į kol kas mažiau reguliuojamas sritis.

Už laisvę ir apsisprendimą buvo mūsų seneliai ir proseneliai, nes kiekviena Lietuvos karta grūmėsi su agresoriumi už teisę būti. Kaip sakė Vytautas Landsbergis: „Narystė NATO – gyvenimas, narystė Europos Sąjungoje – geresnis gyvenimas.“ Su ES pagalba ir savo požiūriu, užsispyrimu mes pasiekėme didelių dalykų. Tikrai ne vien to, kad parduotuvių lentynose būtų daug įvairių saldinių. Mūsų BVP išaugo penkis kartus, vidutinė alga – daugiau nei šešis kartus, daugybė kitų pozityvių rodiklių, bet svarbiausia, kad Europos Sąjunga mums davė saugumą, esame ne vieni, padedame vieni kitiems.

Lietuva ir kiekvienas iš mūsų galime palyginti nueitą kelią per šeimos ir valstybės nuotraukas, kaip atrodėme tada ir kaip šiandien. Atsiverskime albumus. Bet labiausiai didžiuojusi savo valstybę, kad šiandien skiriame didelį dėmesį savo saugumui ir gynybai, ryškiai remiame Ukrainą, visame pasaulyje plečiame draugystę su demokratijomis. Manau, tiek darydami, turime moralinę teisę aiškiai prašyti ir kitų esmingai remti Ukrainą, investuoti į savo saugumą, siekti kiek įmanoma atsiriboti nuo nedemokratiškos ir saugumui grasinančių režimų bei priklausomybės nuo jų.

Ačiū bičiuliams Europoje už bendrystę ir visokeriopą paramą, ačiū už drauge nueitą 20 metų kelią. Sveikinimai didžiosios plėtros valstybėms. Sveikinu jus visus su Europos diena! Bet didžioji Europos diena bus tada, kai Ukraina ir mes visi laimėsime. Tada bus visiškai šviesu. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Radvilei Morkūnaitei-Mikulėnienei.

Gerbiami kolegos, kartu su mumis paminėti Europos dieną ir pasidalinti mintimis apie Europos Sąjungos ateitį atvyko aktyviai narystės Europos Sąjungoje siekiančios Ukrainos Aukščiausiosios Rados Ukrainos integracijos į Europos Sąjungą komiteto pirmininkė Ivana Klympuš-Cincadzė. Gerbiama Ivana, maloniai kviečiu jus į tribūną pasisakyti. (*Plojimai*)

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Ukrainos integracijos į Europos Sąjungą komiteto pirmininkės Ivanos Klympuš-Cincadzės kalba

I. KLYMPUŠ-CINCADZĖ. Gerbiama Seimo Pirmininke, Ministre Pirmininke, ponios Europos Komisijos Pirmininke, kolegos, brangūs svečiai! Aš esu sujaudinta šio kvietimo atšvęsti jau 20 metus, kai Lietuva prisijungė prie Europos Sąjungos ir švenčia Europos dieną. Tikriausiai sutiksite su manimi, kad Europos idėja jau buvo suformuota ukrainiečių ir lietuvių, kai buvo suformuota Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė. Mes esame labai artimos tautos ne tik todėl, kad turime bendrą istoriją, bet ir mūsų likimas yra panašus. Nuo pat seniausių laikų mes buvome kartu – gyvėnėme Europą nuo Mongolų ordino, nuo Maskovijos įsiveržimų. Mes kartu kovojome dėl savo nepriklausomybės XX amžiaus pradžioje, bet vėliau, deja, mus užkariavo Sovietų Sąjunga, o po Antrojo pasaulinio karo baisių partizanų ir Lietuvoje, ir Ukrainoje priešinosi Sovietų Rusijos okupantams, tą darė labai ilgai, tuo mes turime didžiuotis.

Ukrainoje mes taip pat prisimename jūsų Sąjūdį ir kaip jis mus įkvėpė toliau kovoti dėl savo nepriklausomybės, sukurti savo judėjimą *Narodnyj ruch*. Jūs padėjote mums spausdinti laikraščius, literatūrą, kad galėtume ją platinti Ukrainoje ir kalbėti apie nepriklausomybę. 1991 metų sausio mėnesį Rusijos imperija pirmą kartą pabandė atkurti savo galią net žlugdama. Tad Lietuvos narystės Europos Sąjungoje 20-mečio paminėjimas yra labai svarbus. Lietuviams taip pat svarbus, kaip ir ukrainiečiams. Jūs sugebėjote atkurti savo nepriklausomybę labai anksti ir jums pavyko taip pat sugrįžti į Europos šeimą, kuriai jūs visada ir priklausėte. Mums lietuviai, kaip ir kitos Baltijos valstybės, Centrinės Europos valstybės, kurios 2004 metais pasinaudojo galimybe ir prisijungė prie Europos Sąjungos, yra puikus įrodymas, kaip narystė Europos Sąjungoje padeda

ekonominiam progresui, skatina žmogaus orumą, didina saugumą ir panašiai. Jūs parodėte, kaip valstybė, turinti tikslų, turinti ištvermės, gali pasiekti užsibrėžtų tikslų. Taip pat jūs įrodėte, kad svajonės pildosi.

Šiandien džiaugiuosi būdama čia, būdama su Lietuvos lyderiais, kurie vedė Lietuvą sudėtingu keliu į Europos Sąjungą. Žinau, kad tai buvo labai sudėtinga kelionė, žinau, kad jums nebuvo patiestas raudonas kilimas, bet jums pavyko. Jūs puikiai atlikote savo namų darbus ir įtikinote visus, įvykdėte visus įsipareigojimus dėl savo žmonių. Jūs esate įkvepiantis pavyzdys ukrainiečiams. Per visus šiuos 20 metų narystės Europos Sąjungoje Lietuva vis rodė, kad ne tik remiasi Europos Sąjungos vertybėmis, bet ir vertina jas. Lietuva yra puikus pavyzdys, kaip tokia valstybė gali tapti svarbia geopolitine veikėja, jeigu remiasi laisvės vertybėmis. Mes stebime jus iš Ukrainos ir matome jus kaip lyderius, kurie nebijo pasipriešinti blogiui.

Vyriausybės nariai, brangūs Seimo nariai, mes šiandien čia susirinkome švęsti Europos dienos, kur pirmiausia yra švenčiama laisvė, demokratija, žmogaus teisės, saugumas, bendradarbiavimas ir taika – tie dalykai, kurie mus visus vienija. Žinoma, yra visokių problemų. Ukraina taip pat stengiasi įvykdyti tam tikrus pokyčius nuo tada, kai atgavo nepriklausomybę, bet tik dėl nuoseklių pokyčių po Maidano revoliucijos mes apsisprendėme kaip tauta ir kaip valstybė. Būtent tada Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą sudrebino pasaulio tvarką ir dabar visam pasaulio saugumui kyla grėsmė. Aš žinau, kad Lietuvoje jūs puikiai suprantate, kokios yra Maskvos ekspansijos ambicijos, ir jūs puikiai žinote, kad Putino Rusija yra egzistencinė grėsmė ir jums, ir Europos saugumui. Kartu žinome, kad priešas nesustos, jeigu jo nesustabdysime. Bet žinote ką, draugai? Kraujuojanti, kenčianti, bet atspari ir drąsi ukrainiečių tauta viena be pagalbos negalės sustabdyti Rusijos – mums reikia kitų valstybių pagalbos, nes Rusijai kitos valstybės padeda, kad ji galėtų vykdyti agresyvias atakas prieš mūsų taikius miestus. Jie žino, kad jie negali palaužti mūsų dvasios, bet jie bando sunaikinti ukrainiečių gyvenimą, kasdienį gyvenimą, ir sugriauti mūsų nuostabius miestus ir kaimus, kad žmonės ten negalėtų gyventi.

Brangūs draugai, mes, ukrainiečiai, esame jums amžinai dėkingi, dėkingi kiekvienam Lietuvos piliečiui už pagalbą. Mes vertiname visus išteklius, visas idėjas, veiksmus, kuriuos jūsų politikai skyrė Ukrainai, pradedant Prezidentu, Vyriausybės nariais, visų partijų politikais, Seimo nariais, Europos Parlamento nariais. Galbūt yra tam tikrų nesutarimų, bet esame suvienyti lietuvių laisvės dvasios. Mes dėkingi už jūsų savanorių pastangas, už nevyriausybinių organizacijų pastangas, kad padedate mums kovoti už mūsų nepriklausomybę ir suverenitetą, už taiką ir saugumą. Dėkoju už jūsų atsidavimą, dėkoju už jūsų paramą mūsų kelyje į Europą. Dėkoju, kad pirmaujate siekdami užtikrinti, kad Ukrainai būtų suteiktas kandidatės statusas, kad su Europos Vadovų Taryba būtų pradėtos derybos dėl stojimo į Europos Sąjungą, kad būtų priimti sprendimai ir dėl kitų dalykų, tokių kaip *The Ukraine Facility*. Mes labai dėkojame už karinę, humanitarinę, finansinę pagalbą. Mes niekuomet nepamiršime jūsų kūrybiškumo, jūsų energijos, kurią skirate padėdami mums.

Vis dėlto būdama ypač dėkinga, brangūs kolegos, šiandien stoviu čia, priešais jus, ir prašau daugiau. Stoviu čia, priešais jus, ir prašau daugiau laiko, pastangų, ginkluotės, išteklių, energijos ir veiksmų, kad mes galėtume užtikrinti, kad ukrainiečių tauta neišnyks, kad Ukrainos valstybė bus išsaugota, kad jūsų, Europos ir pasaulio saugumas būtų atkurtas, o Rusija būtų nugalėta, sustabdyta ir izoliuota taip, kad ji negalėtų pulsti.

Stoviu prieš jus. Esu dėkinga jūsų tautai, bet prašau dar daugiau jūsų žinių, ekspertizės, partitės, veiksmų, kad užtikrintume, jog Ukrainoje mes sėkmingai turėtume visus instrumentus ir galėtume atlikti Europos namų darbus.

Kaip ir Moldova, ir Vakarų Balkanų valstybės, kaip Sakartvelas, mes jungiamės prie Europos Sąjungos ir norėsime padaryti ją dar labiau klestinčią ir stiprią. Mūsų narystė Europos Sąjungoje yra būtina mūsų bendriems tikslams. Tikiuosi, kad kitas Europos dienas galėsime švęsti su daugiau valstybių ir galėsime užtikrinti, kad toliau sėkmingai vystysime Europos projektą. Tikiuosi, kad Lietuvos Vytis ir Ukrainos herbas visada bus kartu ir jų bendra jėga prisidės prie Europos Sąjungos pasiekimų. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame gerbiamai Ivanai. Nuoširdžiausios sėkmės Ukrainai jos kelyje.

Mieli susirinkusieji, mūsų garbinga viešnia, Europos Komisijos Pirmininkė Ursula fon der Lejen turi išvykti. Nuoširdžiai dėkojame jums, gerbiama Pirmininke, už išsakytas mintis, už sveikinimus ir linkime jums gražios likusios šventinės dienos.

O toliau Seimo posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė.

Plojimais palydima išeinanti Europos Komisijos Pirmininkė Ursula fon der Lejen.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ). Gerbiami kolegos, mūsų susirinkimo, mūsų minėjimo svečiai, tęsiame mūsų šį proginį susirinkimą, kad apžvelgtume nueitą kelią ir pasidalintume mintimis apie ateitį.

Dabar į tribūną noriu pakviesti dukart Europos reikalų komiteto pirmininką, buvusį premjerą, dabar – Europos Parlamento narį Andrių Kubilių. (*Plojimai*)

Europos Parlamento nario, Lietuvos Respublikos Seimo pirmojo Europos reikalų komiteto pirmininko Andriaus Kubiliaus kalba

A. KUBILIUS. Gerbiamosios ir gerbiamieji, išties gana specifinis jausmas vėl stovėti šioje tribūnoje, turiu prisipažinti iš karto. Kadangi Radvilė jau čia pristatė su visais titulais, tai iš tiesų noriu kreiptis į jus ne tik kaip pirmasis Europos reikalų komiteto pirmininkas, bet ir kaip 2000 metų Ministras Pirmininkas, nes tų metų vasario mėnesį Lietuva pagaliau buvo pakviesta pradėti derybas dėl narystės Europos Sąjungoje. Tada iš tiesų mums teko įrodyti, kad Lietuva yra pasirengusi tapti Europos Sąjungos nare kartu su pirmuoju *big-bang* plėtros dešimtuku. Tada ir Nidos gražiai padėjo tai pasiekti, nekalbant apie kitas gėrybes.

Radvilė jau citavo labai tikslius Vytauto Landsbergio žodžius, kad NATO mums garantuoja gyvenimą, o Europos Sąjunga – geresnį gyvenimą. Iš tiesų tuo ir džiaugiamės pastaruosius 20 metų. Narystė Europos Sąjungoje ir jos turtingoje bendrojoje rinkoje leido mums patiems kurti savo sėkmės istoriją, kurią būtų galima prilyginti ir stebuklui šimtametėje Lietuvos istorijoje.

Verta prisiminti, kad 2000 metais, kai Lietuva tik pradėjo derybas dėl narystės Europos Sąjungoje, mūsų ekonomikos išsivystymo lygis siekė tik 36 % Europos Sąjungos vidurkio. Tai yra pagal europinius standartus buvome neturtingas, iš sovietinės okupacijos neseniai išsivadavęs kraštas, gyvenome stipriai atsilikdami nuo vidutinio europiečio. Kaip jau minėjo Komisijos Prezidentė, dabar šis rodiklis siekia jau 90 % Europos Sąjungos vidurkio. Tai yra baigiame pasivyti Europą, esame tarp pirmaujančių „naujosios Europos“ šalių ir jau pralenkėme tokias Europos Sąjungos senbuves kaip Ispaniją, Graikiją, Portugaliją. Kas svarbiausia mums, lietuviams, 1 % aplenkėme ir kaimyninę Estiją.

Ne tik ekonomiškai pasivijome Europą, bet ir civilizacine, kultūrine prasme sugrįžome į Europą. Įveikėme nepriklausomybės pradžioje klestėjusią korupciją, įtvirtinome europietiškus teisinės valstybės principus, išmokome rūpintis žmogaus teisėmis ir laisvėmis bei demokratinėmis vertybėmis. Galėtume tikėtis, kad ir per ateinančius dešimtmečius kartu su Europos Sąjunga mes saugiai kursime savo sėkmę ir taikysimės jau nebe į Europos Sąjungos vidurkį, bet į ekonomiškai pirmaujančiųjų penketuką.

Tačiau akivaizdu, kad tokią svajonę būsime pajėgūs įgyvendinti tik tuo atveju, jeigu kartu su Europos Sąjunga ir NATO įveiksime šiandieninę gilią viso Europos žemyno bei visos Europos Sąjungos geopolitinę krizę, kurią sukėlė Rusijos karas prieš Ukrainą. Artimiausią dešimtmetį Europos Sąjunga neturės didesnio rūpesčio nei atkurti tvarią taiką visame Europos žemyne. To nebus galima pasiekti kokiomis nors derybomis dėl trumpalaikio ugnies nutraukimo ar sutariant dėl taikos Putino sąlygomis.

Tvari taika Europos žemyne yra galima tik tada, jeigu geopolitinės transformacijos įvyks plačiame Europos rytinės dalies regione, įskaitant Rusiją ir Baltarusiją, o tam reikia, kad Rusija pralaimėtų karą Ukrainoje ir kad Kremliuje žlugtų Putino režimas. Todėl ačiū Ukrainai už tai, kad

gina mus, ir už tai, kad atveria perspektyvą tokioms galimybėms. Ukrainos pergalė atvertų galimybes pozityvioms permainoms minėtame visame Europos Rytų regione. Mes turime būti pasiruošę visiškai išnaudoti šią galimybių langą, nes tik tai leis atkurti tvarią taiką ir saugaus augimo galimybes visame Europos žemyne, taigi ir Lietuvoje.

Artimiausias dešimtmetis bus Europos geopolitinės krizės įveikimo dešimtmetis ir grįžimo prie tvarios taikos dešimtmetis. Drįstu pavadinti, kad jis bus Ukrainos dešimtmetis, nes tik Ukrainos sėkmė, tai yra jos pergalė prieš Rusiją, jos atstatymas ir modernizacija, jos narystė Europos Sąjungoje ir NATO padės transformuotis tam platesniam Europos Rytų regionui. Todėl Ukrainos pergalė ir tapimas Europos Sąjungos nare yra reikalinga ne tik pačiai Ukrainai, tai yra reikalinga ir visai Europos Sąjungai. Nes tvarios taikos reikia ne tik Ukrainai, jos reikia visiems europiečiams, tarp jų ir mums. O Ukrainos pergalė, jos atstatymas, euroatlantinė integracija yra tai, ką gali ir privalo padaryti Europos Sąjunga bei kitos Vakarų valstybės.

Brutalus Rusijos karas prieš Ukrainą ir prieš visą civilizuotą pasaulį tęsiasi jau daugiau nei dvejus metus. Europos Sąjunga, suteikdama karinę ir kitokią paramą Ukrainai, įvesdama sankcijas Rusijai, pakviesdama Ukrainą pradėti narystės derybas, padarė daugiau, negu buvo galima iš Europos Sąjungos tikėtis prieš karo pradžią. Todėl galima tik sveikinti tvirtą Europos Komisijos Prezidentės Ursulos fon der Lejen lyderystę sutelkiant Europos Sąjungos beprecedentę materialią ir politinę paramą Ukrainai.

Tačiau šiandien turime matyti ir tai, kad tokios paramos pakako tik tam, kad Ukraina nepralaimėtų, bet jos kol kas tikrai nepakanka tam, kad Ukraina laimėtų. Praeitais metais Rusija karui prieš Ukrainą išleido daugiau kaip 100 mlrd. eurų, o Ukraina savo gynybai kartu su visa Vakarų, tai yra Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos, parama galėjo išleisti tik 80 mlrd. eurų. Iš jų visa Vakarų karinė parama siekė tik 40 mlrd. eurų, arba 0,1 % viso Vakarų bendrojo vidaus produkto.

To tikrai nepakanka Ukrainos pergalei. Todėl Lietuva turi raginti Europos Sąjungą neatidėliojant imtis iniciatyvos ir parengti Europos Sąjungos planą Ukrainos pergalei pasiekti, kuriame būtų tiksliai įvertinta, kokios ir kiek ginkluotės reikia tokiai pergalei pasiekti, kur ir kada tai bus pagaminta bei kaip tai bus finansuojama. Akivaizdu, kad Vakarų parama Ukrainos pergalei per metus turi siekti ne 40 mlrd. eurų, o bent 100 mlrd. eurų, arba 0,25 %, viso Vakarų bendrojo vidaus produkto. Ir visa tai turi būti išdėstyta aiškiam Ukrainos pergalės plane, imant pavyzdį iš Jungtinių Valstijų 1941 metų birželio mėnesį parengto pergalės plano, kuriame viskas buvo tiksliai suplanuota, kaip per ketverius metus pasiekti besąlygišką pergalę prieš Adolfą Hitlerį ir imperinę Japoniją.

Lietuva turi raginti Europos Sąjungą imtis įgyvendinti plačią Europos Rytų erdvės transformacijos strategiją, tai, ką būtų galima pavadinti *grand* strategija, kuri apimtų visas paramos Rusijos ir Baltarusijos politinei transformacijai priemones, įskaitant paramą tų šalių pilietinei visuomenei ir opozicijai, taip pat ir Ukrainos pergalę bei integracijos sėkmę, vertinant kaip esminius faktorius, lemsiančius tokios transformacijos galimybę. Tokia Europos Sąjungos strategija yra reikalinga, kad Vakaruose būtų įveiktos Rusijos pralaimėjimo ir Vladimiro Putino režimo griūties baimės, Vakarams nerimaujant, kad po Vladimiro Putino režimo griūties Rusijoje bus tik blogiau. Tokios nepagrįstos baimės ir yra viena pagrindinių kliūčių, stabdančių Vakarų ryžtą suteikti didesnę karinę paramą Ukrainai. Tokios pozityvios permainos Europos Rytų regione yra reikalingos visai Europai, nes, kaip jau minėjau, tai vienintelis kelias į tvarią taiką Europos kontinente. Tokioms permainoms būtina Ukrainos pergalė ir Ukrainos sparti euroatlantinė integracija.

Prabėgus mūsų narystės 20-čiai metų, turime pagaliau atsikratyti tarp mūsų vis dar gajos „naujokų“ savivokos ir savivokos, kad nuo mūsų, „mažiukų“, tariamai niekas nepriklauso toje didelėje Europos Sąjungoje. Mes galime ir privalome daryti įtaką Europos Sąjungos politikai, ypač mūsų regionui svarbiems sprendimams. Turime nebijoti siūlyti savo idėjų, svarbių visai Europai, turime išmokti tokioms idėjoms burti bendraminčius iš įvairių partijų ir įvairių šalių. Tai jau sėkmingai padarėme subūrę pasaulinę parlamentarų „United for Ukraine“ koaliciją. Noriu pasinaudoti šia proga ir padėkoti visų pirma Žygimantui Pavilioniui bei kitiems Seimo nariams, aktyviausiems šios koalicijos nariams.

Šiandien žvelgdami ir į ateinančius dešimtmečius turime sutarti, kad mūsų europietiška veikla per artimiausią dešimtmetį tikrai bus skirta Ukrainos pergalei pasiekti ir per jos euroatlantinę integraciją transformuoti visą Europos Rytų erdvę. To turime siekti visų pirma išnaudodami svarbiausius Europos Sąjungos politikos darymo ir derinimo instrumentus – Europos politines partijas Europos Parlamente ir visose Europos Sąjungos tarybose, kuriose po visų šiais metais įvyksiančių rinkimų dirbs ir Lietuvos atstovai. Turime jau dabar sutarti dėl svarbiausių politinių prioritetų bei Ukrainos ir visos Europos Rytų erdvės, todėl raginu jau dabar sutarti, kad 2027 metais mūsų antro pirmininkavimo Europos Sąjungai svarbiausiu politiniu prioritetu bus Ukraina ir visa Europos Rytų erdvė. Ta proga tikrai raginčiau imtis burti Vilniaus koaliciją už Ukrainą ir visą Europos Rytų erdvę, už jos transformaciją taip, kaip Berlynas yra subūręs Berlyno koaliciją už Vakarų Balkanus.

Turime įrodyti Europai, kad Ukrainos pergalė ir integracinė sėkmė reikalinga ne tik Ukrainai ir Lietuvai, bet ir visai Europos Sąjungai. Turime įtikinti Centrinę Europą nebijoti Ukrainos ekonominės konkurencijos, nebijoti kvalifikuotos daugumos balsavimo ir turime įtikinti Centrinę Europą netapti pagrindine politine kliūtimi tolesnei Europos Sąjungos plėtrai tiek į Ukrainą, tiek į Vakarų Balkanus ar Moldovą.

Jau dabar pasiekime, kad svarbiausiose Europos Sąjungos institucijose, ypač atsakingose už Ukrainos dešimtmečio politikos įgyvendinimą, dirbtų kuo daugiau aukščiausios kvalifikacijos Lietuvos atstovų ir kad Lietuvos atstovas taptų Europos Sąjungos plėtros komisaru, atsakingu už tai, kad Europos Sąjungos plėtros nauja banga būtų realizuota iki 2030 metų, nes mums tokia plėtra tikrai rūpi, kaip, ko gero, niekam kitam Europos Sąjungoje.

Prieš daugiau kaip 30 metų kovomis už savo laisvę prisidėjome prie to, kad griūtų Berlyno siena ir subyrėtų Sovietų Sąjunga. Dabar mūsų pastangų reikia ne tik tam, kad Ukraina laimėtų, bet ir kad subyrėtų Kremliaus diktatūros ir neoimperinės agresijos sienos. Europos Sąjunga yra pajėgi tai pasiekti, o mes esame pajėgūs pasiekti, kad Europos Sąjunga norėtų tai pasiekti.

Taigi su europietišku 20-mečiu ir *Slava Ukraini! (Plojimai)*

PIRMININKĖ. Labai ačiū Andriui Kubiliui.

Dabar į tribūną norėčiau pakviesti savo išvalgomis, patyrimais pasidalinti Vytenį Povilą Andriukaitį, itin aktyviai dirbusį Seime eurointegraciniais klausimais Lietuvai rengiantis narystei Europos Sąjungoje, ir, žinoma, buvusį Europos Komisijos narį. Prašom.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen.

2014–2019 metų Europos Komisijos nario, 2001–2004 metų Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komiteto pirmininko Vytenio Povilo Andriukaičio kalba

V. P. ANDRIUKAITIS. Gerbiami aukštieji svečiai, gerbiami šio iškilmingo posėdžio dalyviai, ponios ir ponai! Pradėdamas savo kalbą pirmiausia noriu nusilenkti svarbiausiam šios epochinės sėkmės istorijos veikėjui – Lietuvos pilietinei Tautai, priėmusiai lemtingus sprendimus, leidusius šiandien minėti Lietuvos narystės Europos Sąjungoje 20 metų sukaktį.

Tai ji (cituoju), „atkakliai gynusi savo laisvę ir nepriklausomybę, išsaugojusi savo dvasią, gimtąją kalbą, raštą ir papročius“, „siekdama atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės“, net trimis referendumais apsisprendė vėl eiti laisvės, demokratijos ir žmogaus teisių įgyvendinimo keliu.

Tai ji, Antrojo atgimimo, Baltijos kelio ir Sausio 13-osios Tauta, 1991 m. vasario 9 d., 1992 m. spalio 25 d. ir 2003 m. gegužės 10 ir 11 d. ištarė savo tvirtą „Taip“ dalyvauti Europos integracijoje, kad joje būtų stiprinama taika, saugumas ir didinama pažanga.

Tai ji pasisakė už tai, kad Europos Sąjunga ir toliau būtų grindžiama šiomis vertybėmis (cituoju): „pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant ir mažumoms priklausančių asmenų teises“.

Šios vertybės nėra nei Vakarų, nei Rytų, nei Šiaurės, nei Pietų! Jos yra bendražmogiškos, universalios, tinka viso pasaulio tautoms ir tik jos gali užtikrinti humanišką ir taikią ateitį tiek Europos Sąjungai, tiek ir visam kitam pasauliui. Jos išplaukia iš Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos

ir jos įkūnytą Lietuvos Respublikos Konstitucijoje bei Europos Sąjungos Lisabonos sutartyje. Ir jos privalomos visoms 27 Europos Sąjungos valstybėms.

Be tų svarbių Tautos sprendimų nebūtų ir šios Gegužės 9-osios šventės. Būtent dėl Tautos politinės valios įtakos Tautos atstovybė – Seimas – ėmėsi sunkių darbų, kad Tautos sprendimai pavirstų kūnu – Lietuvos naryste Europos Sąjungoje. Suprantama, ir be 15-os to meto Europos Sąjungos šalių narių, kurių daugumoje vyriausybės buvo socialdemokratai, būtent be jų sprendimo priimti naująją dešimtuką irgi tokios plėtros nebūtų. Daug sutapo dėkingų veiksmų istorinėje Europos tėkmėje šiuo laikotarpiu. Taip, tai buvo abipusis eismas ir ačiū toms valstybėms už tai.

Mano rankose – knyga „Seimas Lietuvos kelyje į Europos Sąjungą“. Štai, rodau, kad jūs visi matytumėte. Jos sudarytoja – buvusi 2004 metų Europos reikalų komiteto vyriausioji patarėja Loretą Raulinaitytė, Lietuvos Seimo kelio į Europos Sąjungą apžvalgos šioje knygoje autorius – Evaldas Sinkevičius. Ir dar prisidėjo nemažai autorių, kuriems reikia tik padėkoti. Padėkoti noriu visiems to meto Tautos atstovybės nariams ir visiems to meto atstovybės darbuotojams, tarnautojams už šioje knygoje aprašytus darbus. Šiandien tai – jau istorinis paminklas nuveiktiems darbams ir bibliografinė retenybė. Gaila, kad po Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą Seimui pritrūko politinės valios tęsti Tautos atstovybės darbų apžvalgas jau Lietuvos narystės Europos Sąjungoje sąlygomis. Bet gal 20-mečio minėjimas bus gera proga atnaujinti šią vertingą iniciatyvą. *Habent sua fata libelli* (knygos turi savo likimą), sakė romėnai. Jos turi likimą ir jos lieka amžiams, kaip ir šita knyga.

Senasis graikų mitas primena mums „Europos pagrobimą“. Finikijos karaliaus Agenoro dukrą Europą pagrobė graikų vyriausiasis dievas Dzeusas. Finikiečių kalba „Europa“ reiškia „plačiaakę“ ir „plačiabalsę“, kitaip sakant, plačiai žiūrinčią ir plačiai kalbančią. Ir kaip ši Europos vardo interpretacija sutampa su pliuralizmo, tolerancijos, humanizmo ir aukštų moralinių idealų siekais, tautų ir žmonių bendro būvio, valstybių taikios koegzistencijos poreikiais!

Neseniai miręs buvęs Europos Komisijos Prezidentas Žakas Deloras yra pasakęs: „Arba Europa taps demokratiškesne, valdoma piliečių, jaučiančių lojalumą ne tik savo šaliai, bet ir visam kolektyviniam sumanymui, arba nebus jokios Europos!“ Pranašiški ir teisingi žodžiai. Ir tai yra ypač aktualu šiandien. Mes negalime nematyti, jog į politinę tikrovę sugrįžta šovinizmas, nacionalistinis egoizmas, eurofobijos. Vis labiau pasigirsta balsai, kad reikia mažiau Europos, to tikras įrodymas – breksitas. Kraštutinės dešinėsios jėgos eksploatuoja žmonių baimes ir gali rimtai pasipriešinti tolesnei solidarios ir efektyvios Europos Sąjungos plėtrai.

Dabar Europos Sąjunga susiduria su visiškai naujais iššūkiais. Vėl karas Europos kontinente, Rusijos brutali ir nepateisinama karinė agresija prieš Ukrainą, kruvinas konfliktas Artimuosiuose Rytuose, klimato kaitos neigiamų padarinių iššūkiai, terorizmo grėsmė, ekonominė stagnacija ir saugumo bei socialinio pažeidžiamumo krizė verčia visus: ir mus, ir Europos Sąjungą, ieškoti efektyvesnių sprendimų. Jie efektyvūs bus tiek, kiek integracijos procesas aprėps Europos kūno ir dvasios gelmes, kiek mes pajėgsime humanizuoti valstybių, tautų ir žmonių santykius.

Kokios bendraeuropinės programos bus pasiūlytos artimiausiu metu? Akivaizdu, kad Europos Sąjungos šalys kiekviena atskirai nesugebės, nepajėgs įveikti daugelio dabarties bėdų. Visos Europos Sąjungos šalys skirstomos į dvi grupes: į mažas ir į tas, kurios dar nesupranta, kad yra mažos. Ar tai bus Vokietija, ar tai bus Kipras – globaliu mastu jos visos mažos. Todėl visiškai akivaizdu, kad mes turime iš karto galvoti, kaip įveikti visus iššūkius: nuo bioįvairovės nykimo iki jaunimo nedarbo, nelegalios migracijos, įvairių ligų ir pandemijų, kurios nepripažįsta sienų, tarptautinio nusikalstamumo, atskirų regionų netolygaus vystymosi. Visos šios socialinės, teisinės, sveikatos apsaugos, mokslo, ekonominės, transporto, ryšių ir kitokios problemos reikalauja šalių narių integruotų pastangų, naujų mechanizmų sukūrimo. O pažadas priimti Ukrainą ir kitas devynias šalis reikalauja ir Lisabonos sutarties peržiūros, taip pat ir didesnio Europos Sąjungos biudžeto.

Europos Sąjungoje Lietuva nebuvo tik naudos gavėja. Jau 2002–2003 metais Lietuvos delegacija Europos Konvente pateikė Europos sutarčių pataisas, kurios galioja ir šiandien. Būtent pirmininkavimas Europos Sąjungai lygios rotacijos principu (*equal rotation*) įtvirtintas ir Lisabonos sutartyje. Ir tai yra Lietuvos inovacija, todėl visos 27 šalys įgavo teisę pirmininkauti Europos Sąjun-

goje. Aš su pasididžiavimu dėviu šį kaklaraištį, nes jis buvo Lietuvos pirmininkavimo ženklas. Suprantame, mes daug prisidėjome ir prie Europos sveikatos sąjungos kūrimo, ir prie daugelio kitų tikslų.

Taigi, mes patys turime sau atsakyti į klausimą: kodėl mes vis dėlto savo praktikoje menkiname Europos vardą? Išmušame iš jos dvasią, nuolat kartodami: pas mus kaip Europoje, einame į Europą, siekiame Europos lygio, lygiuojamės į Europą, mąstome europietišškai. Dažnai savo sprendimus ar nepadarytus darbus pridengiame fraze „Briuselis liepė“. Ir vis piešiame tą baisią Briuselio biurokratiją, net nepasakydami, kad visos Europos Sąjungos institucijos sudarytos iš visų šalių narių atstovų, kad be Lietuvos dalyvavimo nė vienas sprendimas nėra priimamas. Ir dar: atrodo, kad vienintelis tikslas – tai kaip išmušti daugiau pinigų iš to Briuselio. Dažnokai girdžiu, kad štai Vengrijos Viktoras Orbanas moka pasipriešinti Briuselio diktatūrai. Tai gražiai įpakuotas melas, bet jis girdimas ir Lietuvoje. Reikia aiškiai pasakyti, kad Europos Sąjunga nėra jokia Sovietų Sąjunga, jokia Maskva, ten nieko negalima išmušti. Europos Sąjungos jokiais automobiliais neparsigabensi, neparsiveši jos gražiai įpakotos, aplipdytos euro banknotais. Jokiais euroremontais jos nesukursi, nes ji negyvena be solidarumo, socialinio teisingumo ir visų dalyvavimo. Negyvena, jos tiesiog nėra.

Europos Sąjungos nėra Briuselyje ir be mūsų. Mes, Lietuva, turime lygiavertę jėgą priimant Europos Sąjungos sprendimus. Bet egoistiškas vienbalsiškumo principas gali pakenkti Europos Sąjungos projekto plėtrai.

Ji, Europa, yra čia, Vilniuje, ir kiekvienoje kitoje ES šalies narės sostinėje. Ją, Europos dvasią, galime tik užsiauginti Lietuvoje ir savyje. Jau laikas pasakyti, kad nesame jokie naujokai, jau negali būti dalomųjų linijų tarp senų ir naujų narių. Juk greitai teks pradėti derybas su dešimčia naujų narių – Ukraina, Vakarų Balkanais, Moldova, Gruzija ir taip toliau. Visiškai akivaizdu, kad mes turime užsiauginti lietuvišką europietišumą čia, namuose. Tai tiesiog būtina. O jis juk yra įtvirtintas Lietuvos Konstitucijoje, pagrįstoje universaliosiomis žmogaus teisėmis. Mūsų teisinė sistema yra ir Europos Sąjungos teisinė sistema. Lisabonos sutartis yra Lietuvos teisinės sistemos sudėtinė dalis, mūsų sutartis, ne ko nors kito. Todėl nekartokime vakariečių, būkime universalių žmoniškųjų vertybių, kurių taip reikia Lietuvoje, ambasadoriai. Blogai, kai žmogaus teisės pavirsta akmenimis ir imame mėtyti vieni į kitus, užuot žmogaus teisėmis konsolidavę visuomenę. Gražiai pasakė kardinolas Vincentas Sladkevičius: „Akmenys tinka statybai, bet ne mėtyti vieniems į kitus.“ Žmogaus teisės taip pat tinka statybai, bet ne mėtyti vieniems į kitus. Taigi mūsų darbai yra labai sunkūs.

Dažnai girdime kalbas, kad Europos Sąjunga naikina tautos identitetą, daro neigiamą įtaką mūsų kultūrai. Bet Europos Sąjungos sutartyje aiškiai pabrėžiama, kad ji privalo skatinti „Bendriai priklausančių šalių kultūrų klestėjimą, gerbti jų nacionalinę ir sričių įvairovę ir drauge stengtis išsaugoti bendrą kultūros paveldą“. Tautinės kultūros ir pilietinės lietuviybės likimas yra ir bus mūsų amžinas rūpestis, o Europos kultūros, jos dvasios paveldas nebus pilnas be Lietuvos kultūros ir mokslo gaivinimo, be mūsų pastangų pristatyti Europai mūsų kūrėjus, mokslininkus, mūsų genijų Mikalojų Konstantiną Čiurlionį, be mūsų įnašo į Europos Sąjungos kultūros įvairovę.

Tad 20 metų Europos Sąjungoje – tai mūsų kartos gyvenimo faktas. Jaunesnė karta, gimusi jau po 2004 metų, jau kitą dvidešimtmetį pradeda vadovaudamasi mūsų sukaupta patirtimi. Europos Sąjunga – ne federacija, ne konfederacija, ne dar kas nors, bet visiškai unikalus socialinės rinkos ekonomikos projektas tarp 27 šalių narių, besiremiantis keturiomis laisvėmis ir teisės viršenybės principo bendrąja erdve. Bet dabar atėjo laikas jį užpildyti socialinės integracijos ir solidarumo darbais. Žmonės negali jaustis antrarūšiai, kai jie žvelgia į savo atlyginimus ar pensijas, kai mato vaistų kainų skirtumus, nors serga ta pačia liga, nepriklausomai ar Kipre, ar Lietuvoje, ar Suomijoje. Gauti adekvatų gydymą už vienodą kainą yra neįmanoma. Štai kodėl šiandien reikia dėti pastangas, kad tai būtų išspręsta. Žmonės nori teisingesnės Europos Sąjungos, bet tai priklauso tik nuo mūsų pačių.

Tad ilgai gyvuok, Europos Sąjunga! O mes kartu turime atlikti solidarumo ir socialinio teisingumo darbus. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkoju, gerbiamas Vyteni, už įžvalgas.

Gerbiami kolegos, 20 narystės Europos Sąjungoje metų – tai laikotarpis, kai užaugo nauja karta Lietuvoje. Karta piliečių, gimusių jau Europos Sąjungoje. Šiandien savo mintimis apie Lietuvą ir Europos Sąjungą sutiko pasidalinti Milda Bartašytė, viena iš Eimanto Belicko režisuoto filmo „Karta.EU“ apie Lietuvos jaunimą, gimusį 2004 m. gegužės 1 d., herojų. Kviečiu į tribūną. (*Plojimai*)

**Eimanto Belicko režisuoto filmo „Karta.EU“ apie Lietuvos jaunimą,
gimusį 2004 m. gegužės 1 d., herojės Mildos Bartašytės kalba**

M. BARTAŠYTĖ. Sveiki, šventinio minėjimo dalyviai ir svečiai. Mano vardas – Milda Bartašytė. Esu labai labai dėkinga už galimybę šiandien būti čia ir šnekėti. Aš gimiau 2004 m. gegužės 1 d. – tą dieną, kai Lietuva įstojo į Europos Sąjungą ir tapo bendruomenės dalimi. Tą gražią dieną prasidėjo ne tik mano gyvenimo istorija, bet ir pagaliau jau oficiali Lietuvos istorija Europos Sąjungoje. Nuo gimimo žinojau, ką ši diena reiškia Lietuvai. Nepamiršti padėjo ne tik tėvai, kurie noriai atsakinėjo į visus smalsius klausimus, bet ir tuo metu Europos Parlamento nariu buvęs Šarūnas Birutis, kuris mums, vaikams, gimusiems tą dieną, ilgą laiką organizavo gimtadienius. Jų metu galėjome ne tik pažinti vienas kitą, bet ir kasmet prisiminti, kokia didi diena tai yra mūsų valstybei. Esu dėkinga jam už tradicijos puoselėjimą ir tokią iniciatyvą, kuri leido augti žinant, kokia laimė būti Europos Sąjungoje. Kita graži iniciatyva, leidusi šiandien būti čia, taip pat pažinti kitus vadinamuosius euriukus, gimusius gegužės 1 dieną, – režisieriaus Eimanto Belicko filmas „Karta.EU“. Jame režisierius labai šviesiai parodė, kaip skirtingai ir įdomiai susiklostė mūsų, gimusiųjų tą pačią dieną, likimai.

Europos Sąjungą šiuo metu sudaro 27 šalys, viena iš jų – mūsų mylimiausia ir brangiausia Lietuva. Prieš 20 metų, žiūrint į didžiausio Europos Sąjungos padidėjimo istoriją, kartu su mumis prisijungė dar 9 šalys: Kipras, Malta, Čekija, Estija, Vengrija, Latvija, Lenkija, Slovakija ir Slovėnija – visos, degančios noru tapti Sąjungos dalimi. Šiandien jos ten, kur ir norėjo būti, – Europos Sąjungoje, laisvos ir laimingos, vieningos ir stiprios kartu.

Prieš 2 savaites turėjau nepakartojamą galimybę švęsti šią sukaktį ir atstovauti Lietuvai Strasbūre per Europos Parlamento ceremoniją. Jos metu buvo švenčiamas Lietuvos bei kitų 9 šalių įstojimo į Europos Sąjungą dvidešimtmetis, o iš mūsų kiekvienas, prieš dvi savaites dar devyniolikmetis jaunuolis, gimęs gegužės 1 dieną, turėjo garbę ne tik gyvai išgirsti įkvėpiančias kalbas, bet ir užduoti po klausimą žmogui, kuris prisidėjo prie to, kad jo šalis šiandien būtų Europos Sąjungos dalimi. Pakvietimą į šią gražią šventę gavau ketvirtadienį rytą, o kitos savaitės ankstų antradienio rytą jau sėdėjau lėktuve. Taip lengvai ir greitai, su lėktuvo bilietu ir pasu rankoje aš galiu keliauti ir pažinti pasaulį – be sunkumų kertant sienas. Mažai planavimo, mažai vargo ir daug daug galimybių. Daug galimybių lengvai sakyti „taip“. Žodį „taip“ šiai galimybei pasakėme mes dešimt – visi iš skirtingų šalių, atrodo, tokie skirtingi, bet kartu tokie vienodi, tokie laisvi ir norintys pamatyti ir patirti kuo daugiau. Būdami ten, stovėdami Europos Parlamente, negalėjome patikėti, kad šnekamės su tais žmonėmis, kurie prieš 20 metų daug dirbo, kad šiandien gyventume gerai. Jiems galime dėkoti už tai, kad mūsų šalis yra Europos Sąjungos dalis. Dešimties šalių prezidentai ir užsienio reikalų ministrai, tarp jų Antanas Valionis, kurio aš turėjau garbę paklausti, mums antrino, kad patikėti tuo negali ir jie. Atrodo, kad tai buvo ganėtinai neseniai, bet greitai bėgantis laikas pirmąją Europos Sąjungoje gimusią dvidešimtmečių kartą jau atvedė pas juos.

Šnekėti apie mūsų jaunąją kartą man ganėtinai sunku, visgi esu šiek tiek nešališka vertintoja, tačiau noriu tikėti, kad esame laisvi ir europietiški, drąsūs ir mylintys savo šalį. Jaunimas Lietuvoje, kuri yra Europos Sąjungos dalis, gyvena ir turi daug galimybių ne tik geriau pažinti pačius save, bet ir mus supantį pasaulį, keliauti ne tik po Lietuvą, bet ir po kitas Europos šalis. Daugybė jaunimo galimybių, tokių kaip „Erasmus“, suteikia progą jauniems žmonėms keliauti, gyventi, mokytis ir įgyti gyvenimiškos patirties ne tik Tėvynėje. Aš, gimusi ir augusi Vilniuje, esu labai laiminga, kad likusi namuose, kur širdžiai geriausia, turiu galimybę studijuoti tarptautiniame universitete. Studijuodama šalies sostinėje turiu ne tik dėstytojų, bet ir draugų iš kitų šalių, kurie

mane supažindina su savo šalimis ir kultūra, mainais už tai norėdami geriau pažinti jiems tokią įdomią Lietuvą – laisvą ir europietišką Lietuvą.

Aš esu laiminga, nes mano realybė visada buvo tokia, kitokios jos nežinau, tik tokioje augau ir tik tokią pažįstu. Negaliu jums pati papasakoti, kokia ji buvo prieš 20 metų, bent jau ne savo žodžiais, galiu nebent cituoti kitus – tėvus, senelius, pasakoti jų istorijas ir išgyvenimus, tačiau galiu papasakoti, kokia ji yra dabar bent jau mano akimis. Ji laisva, pasaulietiška, demokratiška ir nepriklausoma šalis. Ji yra kovojusi už savo laisvę, daug atidavusi ir dabar besidžiaugianti tuo, ką pavyko pasiekti. Lietuva yra saugi ir tvirta, o jos žmonės pasiryžę padėti kitiems. Lietuva yra Tėvynė, kuri džiugina širdį ir kelia pasididžiavimą. Ji suteikia galimybių siekti savo svajonių ir būti drąsiems.

Aš Lietuvos narystę Europos Sąjungoje matau kaip laisvę gyventi taip, kaip norime, laisvę patiems rašyti savo istoriją. Ne tik keliauti ir pažinti, bet ir saugiai gyventi savo šalyje. Šiandienaiame kontekste, kai Ukrainos kariai kasdien kovoja ne tik už savo šalies, bet ir visų mūsų laisvę, mes esame dėkingi, kad nežinome, ką reiškia vaikščioti gatvėmis bijant išgirsti sirenas, raginančias slėptis nuo iš dangaus krentančių bombų. Laisvė lietuviams visada buvo vertybė, kurios mūsų tauta niekada nenustojo ir nebijojo ginti. Atrodo, kad labiau jos vertinti ir saugoti nebegalėtume, tačiau toks skaudus priminimas, kaip greitai mūsų laisvė gali būti atimta, įrodo, kad noras išsaugoti Tėvynę nepriklausomą yra begalinis ir neišsenkantis. Buvimas Europos Sąjungos dalimi leidžia būti ramesniems, nes turime stiprų užnugarį ir bendriją, pasiruošusią padėti ir palaikyti. Tai mums padeda išlaikyti Nepriklausomybę ir kasdienį ramų gyvenimą.

Turbūt to ir belieka palinkėti mūsų šaliai – taikos, ramybės ir saugumo, kad Lietuvos žmonės niekada nepamirštų branginti ir mylėti Tėvynės. Šviesios ateities Europos Sąjungoje, eiti išvien ir nepamiršti, koks džiaugsmas mūsų šaliai turėti stiprų užnugarį. Visada turėti stiprų balsą, kuris gintų šalies ir jos žmonių interesus ir būtų girdimas ne tik Europos Sąjungos, bet ir pasaulio mastu. Labai jums ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Nuoširdžiai dėkojame, miela Milda, ir didžiausios jums sėkmės!

Gerbiamieji, į tribūną norėčiau pakviesti buvusį vyriausiąjį derybininką dėl narystės Europos Sąjungoje, Europos Parlamento narį Petrą Auštrevičių. (*Plojimai*)

Europos Parlamento nario, vyriausiojo derybininko dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje Petro Auštrevičiaus kalba

P. AUŠTREVČIUS. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiama Ministre Pirmininke, garbūs parlamentarai, gerbiami svečiai, mieli europiečiai, nuoširdus sveikinimas Europos dienos proga, žymintia ir Lietuvos narystės 20-metį. Praėję keli dešimtmečiai neatpažįstamai pakeitė mūsų gyvenimą, visuomenę ir jos gerovę. Radosi daugiau stabilumo ir pasitikėjimo, užmezgėme naujus ryšius su mūsų partneriais, atsivėrė naujų tolesnio augimo galimybių. Lietuva tapo istorinės vadinamosios didžiosios plėtos bangos dalyve, deramai atlikusia savo namų darbus ir užsitikrinusia susitarimus su Europos Sąjungos partneriais. Mes paneigėme nuogastavimus dėl kiek vėlesnės derybų pradžios savo nuosekliu darbu ir sugebėjome nutildyti kritikus ir netgi oponentus. Mūsų šalies transformacija tik paliudija, kad gilesnė integracija į Europos vidaus rinką yra didelis privalumas, o demokratijos kokybė buvo ir išlieka neišvengiamu būtinumu.

Ekonominiai narystės Europos Sąjungoje privalumai visuose ekonomikos sektoriuose reiškiasi kaip eksporto augimas ir konkurencingumas. Tai mums leido per dešimtmetį pasiekti vidutinio atlyginimo augimą daugiau nei penkis kartus. Įspūdinga. Gera pradžia, žvelgiant į perspektyvą.

Lietuvos tolesnė ekonominė konvergencija ir konkurencingumas yra lemiami šalies ekonominės sėkmės veiksniai. Kartu man ypač svarbu, kad Lietuva išlaikė ir politinės demokratijos egzaminą. Gerbdami liberaliosios demokratijos principus iš esmės išvengėme neatsakingo populizmo, politinių kraštutinių ar grėžiojimosi atgal į istorijos pagundas. Esame išbandomi dabar kenkėjiškos ir labai pavojingos dezinformacijos ir propagandos, ateinančios iš Rytų. Tai tikra grėsmė. Privalome atsilaikyti ir kartu privalome išlaikyti laisvos žiniasklaidos ir pliuralistinės visuomenės pagrindus.

Ponios ir ponai, Lietuva buvo priversta, neturėjo kito pasirinkimo kaip tik keturis dešimtmečius stebėti Roberto Šumano idėjų plėtrą Europos kontinente. Buvome okupuoti ir izoliuoti. Dabar esame visaverčiai dalyviai ir esame kartu atsakingi už bendrą ateitį, kuri atneša ir naujų išbandymų. Vakarų civilizacija Europoje laimėjo Antrąjį pasaulinį karą tik susijungusi bendroje kovoje prieš blogį. Dabar privalome pasinaudoti savo istorine patirtimi ir išvien su Ukraina įveikdami XXI amžiaus blogio jėgas. Kito varianto tiesiog neturime. Arba dabar, arba bus galbūt dar ir blogiau.

Europos Sąjungai reikalinga gilesnė ir aiškiai išsipareigojimais grindžiama veiksmų koordinacija karinės pagalbos Ukrainai srityje. Valstybės narės privalo vadovautis principu – kiek reikia, o ne kiek galiu – teikdamos pagalbą Ukrainai. Būsimoji Europos Komisija privalo veikti kaip darnus, nebijokime šito žodžio, karo kabinetas mūsų bendrai pergalei su Ukraina pasiekti. Leiskite atskirai padėkoti Europoje aktyviai veikiančioms piliečiams ir nevyriausybinėms organizacijoms, kurios daro milžinišką darbą (ir to iš tiesų negalima nepastebėti) padėdamos Ukrainai. Lietuva šioje srityje – puikus pavyzdys, tai ištis europietiško solidarumo pavyzdys.

Europa nuo Lisabonos iki Mariupolio ir Donecko išlieka svarbiu politiniu pažadu ir vizija. Europos Sąjungos plėtra privalo įgyvendinti tolimesnį Europos integracijos projektą ir įtvirtinti vieningos ir saugios Europos pagrindus. Privalome suprasti, kad intelektas gali būti ir dirbtinis, tačiau saugumas gali būti tik realus. Europietiška Baltarusija yra neatskiriama šio Europos regiono ateities dalis. Deja, politinių represijų ir diktatūros nusikaltimai pastatė naują Europą dalinančią sieną, einančią ties Lietuvos ir Baltarusijos siena. Esu tikras – ateityje jinau grius.

Ponios ir ponai, Vilniaus universitetas 200 metų išliko labiausiai į rytus nutolęs vakarietiškas universitetas, jis skleidė europietiškos civilizacijos (kaip ir dabar Seimo nariai skleidžia geras idėjas štai tenai, kažkur toliau) ir laisvės idėjas, kurios tapo tiek ukrainiečių, tiek ir baltarusių intelektualų įkvėpimu kovoje už jų tautų laisvę kiek vėliau. Švietimas buvo, išlieka ir bus europiečių pažangos ir ateities garantas, tad padarykime viską, kad europietiško kvalifikacijų standartai taptų dar darnesni ir aukštesni. Įtvirtinkime švietimą kaip penktąją laisvę, nevaržomai keliaujančią Europoje. Investicijos į švietimą, mokslą ir kultūrą yra indėlis į mūsų pažangą. Lietuvos 20-metis Europos Sąjungoje leido išauginti jaunąją kartą, kuri yra laiminga ir pasitikinti, ji yra laimingiausia pasaulyje, ir Milda yra šios kartos dalis, matome pavyzdį. Vadinas, mūsų darbai nenuėjo veltui.

Mielieji, su Europos diena, reiškiančia vienybę, laisvę ir viltį. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Petrui Auštrevičiui. Norėčiau padėkoti visiems pranešėjams už išsakytas mintis ir pakviesti visus, galinčius skirti dar šiek tiek laiko, į Lietuvos laisvės gynėjų galeriją Seimo I rūmuose pabendrauti ir apžiūrėti lauko parodą, skirtą Lietuvos įstojimo į NATO ir Europos Sąjungą 20-mečiui, Seimo rūmų Didžiajame kieme.

Gerbiami kolegos, Ekscelencijos ambasadoriai, visi garbūs dalyviai, Lietuvos narystės Europos Sąjungoje 20-mečio ir Europos dienos minėjimą baigiame. Skelbiu 10 minučių techninę pertrauką. Po jos pagal darbotvarkę tęsime Seimo posėdį. Dėkoju visiems dalyvavusiems.

Pertrauka

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, grįžtame po techninės pertraukos ir pratęsiame Seimo posėdį šią šventinę dieną pirmu darbu – registracija. Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 80 Seimo narių.

11.17 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar būtų norinčių pasiūlyti pakeitimų dėl darbotvarkės? Jų nematau. Galime bendru sutarimu patvirtinti šios dienos darbotvarkę? (*Balsai salėje: „Balsuojame!“*) Gerai, balsuojame dėl šios dienos darbotvarkės tvirtinimo.

Balsavo 81: už – 68, prieš – 1, susilaikė 12. Darbotvarkei pritarta.

Gerbiamieji kolegos, dėl mūsų vieno svarstomo šios dienos įstatymo, 2-13 klausimo – Savi-valdybių infrastruktūros plėtros įstatymo, jis nebuvo įrašytas į Seimo pavasario sesijos darbų pro-gramą. Gal galime pritarti, kad jisai būtų įrašytas šiandien ir galėtų būti pristatytas? Galime? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

11.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projektas Nr. XIVP-3604(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavi-mo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ projekto pri-ėmimas. Yra keturi straipsniai. Dėl jų pastabų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru su-tarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso dėl motyvų yra norinčių šnekėti. Už – K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Matau, kad prieš nėra. Gal tada ir netrukdyčiau laiko.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kadangi balsavimo langas nuo 11 val. 10 min., kviečiu apsispręs-ti balsuojant, kas pritaria, kad šis nutarimas būtų priimtas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94: už – 89, prieš – 1, susilaikė 4. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

11.19 val.

Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3354(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems ir taip toliau... įstatymo projekto priėmimas. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl straipsnių nuo 1 iki 3 pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutari-mu? Ačiū, pritarta.

Dėl 4 ir 5 straipsnių atitinkamai yra. Atsiprašau, dėl 4 straipsnio yra A. Pociaus du pasiūly-mai, dėl šio projekto įsigaliojimo. Yra šiek tiek patikslinama įsigaliojimo data. Suprantu, kad ko-mitetas pritarė šiems pasiūlymams. Gal galime bendru sutarimu pritarti taip pat šiems pasiūly-mams? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Ir Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime pritarti visam 4 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti, ar priimame šį projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 – visi 103 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 44¹, 98, 101 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 44³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1288(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Teismų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo pro-jekto priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl nuo 1 iki 5 straipsnių nėra pastabų, pasiūlymų, ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti balsuojant, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98: už – 97, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2691(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto priėmimas. Šiame įstatyme yra trys straipsniai, dėl jų pastabų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso šio projekto dėl priėmimo motyvų už kalbės L. Slušnys, prašom.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. Atsisako žodžio. Ačiū, gerbiamas Linai. Daugiau nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti balsuojant, kas pritaria šio projekto priėmimui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo. Prašom, Asta Kubiliene.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke, bet buvo pasiūlymai. Mano pasiūlymai yra keturi.

PIRMININKAS. Dėl šito pasiūlymų nebuvo. (*Balsas salėje: „Dėl lydimujo.“*) Taip.

11.22 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2692(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – Medicinos įstatymo projekto lydimasis įstatymas, tai yra Medicinos praktikos įstatymo pakeitimo projektas. Čia būtent ir yra jūsų pasiūlymas. Dėl 1 straipsnio yra Seimo narės A. Kubilienės pasiūlymas. Kviečiu jį pristatyti. Prašom. Taip pat į tribūną kviečiu komiteto atstovę M. Danielę. Prašom, Kubiliene, tuoj, minutėlę, įjungsime jums mikrofoną pristatyti pasiūlymą.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šie argumentai galioja dėl visų keturių mano pasiūlymų, nes jie visi yra beveik identiški, todėl pasisakymus sujungsiu ir jau jų nebekartosiu. Nežinau, pirmininke, ar mane girdėjote?

PIRMININKAS. Prašom pristatyti visiems.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Gerai, ačiū. Dėkoju Sveikatos reikalų komitetui, kad vakar iš dalies pritarė mano pasiūlymui suvienodinti slaugytojų ir akušerių teises su kitų medicinos specialistų teisėmis. Deja, motyvuojant tuo, kad mano pasiūlymas neva neatspindi svarstomo projekto pateikimo tikslo, nors tai nesutrukdė, kaip minėjau, dalies pasiūlymų priimti, neatsirado tos politinės valios palaikyti ir kitų pasiūlymo dalių, kurios įstatyme realizuotų konstitucinės sąžinės laisvės garantiją.

Atsižvelgiant į tai, kad Konstitucijos 26 straipsnyje įtvirtintas nevaržomos sąžinės laisvės principas, ir į tai, kad tarp sąžinės ir profesinės etikos principų egzistuoja glaudus ryšys... (*Triukšmas salėje*) Kolegos, tyliau, neįmanoma susikalbėti. ...kad egzistuoja glaudus ryšys, kuris ir sudaro prielaidas realiam tos etikos principų taikymui profesinėje praktikoje, įstatymo pakeitimo projektą siūlau papildyti nuostata, kad atsisakymas teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas ar paslaugų teikimo nutraukimas galimas esant prieštaravimui tarp asmens sveikatos priežiūros specialisto sąžinės ir profesinės etikos principų. Iš tikrųjų būtina suprasti, kad tarp šių etikos principų ir individualios gydytojo, kaip profesionalo, sąžinės egzistuoja glaudus ir tiesioginis ryšys. Todėl būtina gerbti žmogaus konstitucinę teisę ir sąžinės laisvę, pagarba pirmiausia turi būti garantuojama įstatyme. Nesutikimas šiandien įtvirtinti sąžinės laisvę ir sustiprinti įstatyminę jos

apsaugą iš esmės reiškia, kad Konstitucijos 26 straipsnis yra tik deklaratyvus. Patys juo netikime, o kai kurie galbūt truputėlį ir prisibijome, kas valstybei nutiktų, jeigu visi profesionalai pradėtų vadovautis savo sąžine.

PIRMININKAS. Laikas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Kolegos, nebijokime, mūsų demokratija turi būti grindžiama pasitikėjimu, o šis pasiūlymas yra tokio pasitikėjimo medikų profesionalumo išraiška. Likusi dalis yra techninė ir dėl jos aš nekalbėsiu. Kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, kad svarstytume šį siūlymą? Tai gal balsuojame tada, ar yra 29. Lygiai tiek ir yra.

Dabar komiteto nuomonę pristatys M. Danielė. Prašau.

M. DANIELĖ (LF). Sveikatos reikalų komitetas svarstė gerbiamos A. Kubilienės pasiūlymą gegužės 8 dieną. Komiteto sprendimas yra nepritari šiam siūlymui. Pagrindinės priežastys yra tos, kad šis konkretus įstatymas yra skirtas apsaugoti gydytojus nuo psichologinio ir kitokių formų smurto, na, o sąžinės laisvė ir galėjimas gydytojo atsisakyti teikti paslaugas remiantis savo sąžine yra kitokio pobūdžio projektas ir turėtų būti registruojamas atskirai. Taip pat sąžinės sąvoka, yra laikoma, pernelyg abstrakti ir taip pat numatoma galima piktnaudžiavimo grėsmė šiuo atveju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų. Už šį pasiūlymą kalbės A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, kolegos. Visgi labai gaila, kad komitetas nepritarė šitam siūlymui. Turbūt visi suprantame, kad egzistuoja aplinkybės, kada dėl tam tikros grėsmės medikai galėtų atsisakyti teikti paslaugas ir teikti pagalbą.

Bet šiuo atveju aš pirmiausia noriu apeliuoti į tą dešiniąją pusę, kuri save pristato kaip tam tikrų dešiniųjų pažiūrų atstovus. Jūs puikiai žinote, kad medikai šiandieną susiduria su tam tikromis dilemomis teikdami kai kurias paslaugas ir ypač norėdami išvengti jų teikimo. Jūs puikiai žinote, apie ką mes čia kalbame. Jie turi ieškoti galbūt tokių gydymo įstaigų, kurios tokių paslaugų neteikia, ir panašiai.

Norint, kad medikai nebūtų verčiami ir spaudžiami to daryti, kolegės A. Kubilienės siūlymas šitą dilemą išspręstų. Vėliau jau galima detalizuoti ir tam tikrais pojstatyminiais sprendimais, teisės aktais, ministro įsakymais. Aš tikrai kviesčiau palaikyti ir sudaryti galimybes medikams veikti pagal savo sąžinės laisvę. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Prieš pasiūlymą kalbės A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Na, mieli kolegos, labai smagu, kad kolegos iš kairės pusės bando apsimesti didžiais demokratais ir įvesti kažkokius demokratinius kriterijus medicinos srityje. Bet, manau, mes visi sutiksime, kad medicinoje svarbiausias dalykas yra moksliskumas, tai yra mokslinė sritis, ir medikai pirmiausia turi remtis mediciniais kriterijais, moksliniais kriterijais, kai priima vienus ar kitus sprendimus. Sąžinė yra, tiesą pasakius, tokia filosofinė sąvoka, kurią labai sunku apibrėžti ir pamatuoti, kiekvieno žmogaus sąžinę, jo įsitikinimus ir kitus dalykus.

Bet aš suprantu, ką kolegos nori padaryti. Jie nori suteikti galimybę, pavyzdžiui, medikui nuspręsti dėl savo kažkokių įsitikinimų neskiepyti žmogaus. Matau akivaizdų norą įtikti tam judėjimui prieš skiepus, prieš kai kuriuos kitokius dalykus. Tačiau kartu kyla ir kitų abejonių. O jeigu ateis koks nors gydytojas ir sakys: aš esu įsitikinęs, kad sąžinė man neleidžia žmogui nupjauti kojos, kai kiti gydytojai sakys, kad tą koją reikia nupjauti? Ir kas bus kaltas, kai ta koja bus nenupjauta ir žmogui sveikata bus pabloginta? Kas pamatuos to gydytojo sąžinę ir jo sąžinės visus reikalus, na, kaip įlikti į jo sąžinę ir išsiaiškinti, ar tai buvo tikrai tinkamas sprendimas? Man atrodo, tai yra ne mokslu pagrįstas, absurdiškas kriterijus. Medikai pirmiausia turi remtis Hipokrato priesaika, kurią jie duoda, ir moksliniais argumentais.

Kviečiu nepalaikyti, nes pasiūlymas tikrai neprotingas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar ir apsispręsimė, ar palaikome A. Kubilienės siūlymą. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 100: už – 32, prieš – 45, susilaikė 23. Pasiūlymui nepritari.

Gerbiami kolegos, taigi, ar 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Ar 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso šio projekto dėl motyvų už kalbės J. Sejonienė. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Matyt, čia ir dėl šio projekto, ir dėl kitų lydimųjų tiktai noriu pastebėti, kad tikrai ilgą laiką medikų bendruomenė laukia šitų projektų ir labai dėkoja jums už tai, kad pritariate jiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Smagu, kad kolegos dėkoja. Man yra labai įdomu klausyti argumentų, kai kolegos sako, kad sąžinės negalima pamatuoti, bet psichologinius dalykus bus įmanoma pamatuoti. Jie yra lygiai tokie patys subjektyvūs. Kai kuriais atvejais bus sudėtinga nuspręsti iš tikrųjų, teikti ar neteikti, bet kolegoms pasirodė, kad medikais galima pasitikėti. Aš taip pat medikais pasitikiu ir labai apgailestauju, kad visa dešinioji pusė, pristatanti save krikščionimis demokratais, nusprendė, kad medikus galima spausti atlikti tam tikras procedūras, pradedant nėštumo nutraukimu, tam tikrų vaistų pardavinėjimais, lyčių keitimais ir panašiais dalykais, bet bus galima atsisakyti teikti tam tikras paslaugas dėl kitų priežasčių. Aš nesu kategoriškai prieš ir aš manau, kad visgi pabalsuosiu už šitą įstatymo projektą, bet man yra gaila dėl tokios veidmainystės, kuri šiandien čia įvyko.

PIRMININKAS. S. Jovaiša kalbės už.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū pirmininkui. Ką tik kalbėjusiam gerbiama kolegai norėčiau atsakyti: jeigu mes sversime pagal įsitikinimus, sąžinę ir dar kažkokius moralinius dalykus, ar nereiktų tada prieš stojant į universitetus mokytis užpildyti kažkokias deklaracijas apie savo įsitikinimus? Nueitume iki absoliutaus absurdo. Mano toks priekaištas dėl to, kad atmetą pasiūlymą jisai vis tiek norėtų matyti. Balsuojame už.

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSG). Aš kaip suprantu, kitas konservatorių žingsnis bus sąžinė ir išmesti iš Konstitucijos ir Europos žmogaus teisių konvenciją, greičiausiai denonsuoti ta apimtimi, kiek jina gina sąžinės laisvę. Ironizuojant toliau, kaip jūs sakėte, sąžinė yra neapibrėžtas dalykas. Kam jina tuomet yra reikalinga teisės aktuose? Visa tai jūs šiandien pasakėte, kalbėdami apie Lietuvos medikus.

Kitas dalykas. Aš matau didžiulę pacientų teisių problemą ir paliktą spragą. Šitos pataisos, kurias jūs dabar priimate, absoliučiai neįvertina pacientų, kurie kartais tampa agresyviais ne dėl alkoholio, ne dėl blogo charakterio, bet dėl savo psichikos sveikatos būklės. Taip, jie gali būti nevaldomi, gydytojui gali būti sudėtinga atskirti tokį įsiaudrinusį pacientą. Jisai gali neturėti jokios anamnezės ir turėti pirmą priepuolį gydymo įstaigoje. Reikia suprasti, kad tokiam pacientui taip pat bus atsisakoma suteikti gyvybiškai būtinas sveikatos priežiūros paslaugas. Aš manau, kad šitie projektai, kuriuos jūs priimate šiandien, yra tvarūs iki pirmos bylos, iki pirmo mirusio paciento, kuris mirs dėl to, kad gydytojas atsisakė suteikti pagalbą žmogui, kurio psichikos sveikata tuo metu yra tiesiog sutrikusi.

PIRMININKAS. Už kalbės L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Pavyzdžiui, kas nutiktų, kai mes kalbame apie sąžinę, jeigu man tektų teikti paslaugą poniai A. Širinskienei ar kitam ne itin mielam kolegai ir aš pagal sąžinę staiga nutarčiau, kad aš tos paslaugos tiesiog teikti nenoriu, nes man taip sąžinė sako? Čia mes einame į tokius truputėlį absurdiškus dalykus, kurie tikrai nėra niekaip susiję su ta gydytojo deontologija ar kitais dalykais. Deja, privalau ir negaliu atsisakyti tokios pagalbos teikti. Aš, kaip gydytojas, teiksiu bet kuriam tą pagalbą, jeigu ištiktų kokia nors bėda. Čia nėra tokio klausimo, mano smegenyse šito vingio nerasta.

Kolega (beje, psichiatras) taip pat ką tik melavo visiems Lietuvos piliečiams sakydamas, kad negali gydytojai atsisakyti teikti pagalbos. Taip, yra galimybė atsisakyti planinės pagalbos, jeigu, sakysime, kokios nors procedūros ar dar kas nors, ko tu neišmanai, ko tu nežinai, nemoki, tai tu netgi privalai to nedaryti. Aš labai atsiprašau. Bet yra skubi pagalba, būtinoji pagalba, taip, mes ją privalome teikti, bet šiuo įstatymu mes to ir nereglamentuojame. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis kalbės už K. Masiulis. Replikos bus po balsavimo.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš kai kuriems moralistams norėčiau priminti, kad moralė iš tikrųjų yra subjektyvus dalykas. Tai yra žinoma nuo I. Kanto laikų. Kadangi dabar daug šnekame apie

I. Kantą, tai galiu priminti, kad I. Kantas savo „Praktinio proto kritikoje“ rašė: „Elkis taip, kaip nori, kad su tavimi elgtųsi kiti.“ Čia priminsiu moralistei A. Širinskienei. Ji dažniausiai nesielia pagal tą imperatyvą ir taip iškristų iš labai doros katalikės apibrėžimo. Morale yra subjektyvus dalykas. Tu pats turi apsispręsti elgtis moraliai, taip, kaip tu supranti moralę.

PIRMININKAS. Taip, motyvai išsakyti. Kviečiu apsispręsti ir balsuoti, kas pritaria šio įstatymo priėmimui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 80, prieš – 1, susilaikė 34. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Replikos po balsavimo – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Kadangi jau mano vardą paminėjo, aš tiems savo kolegoms norėčiau atsakyti. Tikrai labai linkėčiau kolegai, kuris nesupranta, kad yra sąžinė ir kad ją reikia gerbti, nesugrįžti į mediciną. Mano galva, žmonėms, kurie nesupranta, kas yra sąžinė, tikrai nėra vietos medicinoje.

Kitas dalykas, vėlgi kolegai, kuris čia I. Kantą citavo. Aš nuoširdžiai esu nustebusi, kad jūs necitavote K. Markso ar V. Lenino, nes kaip rusų propagandistas, senas komunistas tą dalyką turėjote pacituoti.

PIRMININKAS. J. Urbanavičius. Prašom.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Kolegos, tikrai aštrus klausimas. Tam, kad įtampą pašalintume, noriu pasidžiaugti, kad šiandien su mumis – Kauno rajono bendruomenė „Dobilija“. Smagu, kad esate čia! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Valio! Replika – A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Aš noriu pasidžiaugti šiandien įvykusia atvirumo akimirka. Vienas kolega prisipažino, kad trūksta smegenų vingių, kiti prisipažino, kad sąžinė nėra šitos pusės dimensija, jinai nėra aktuali, negalima jos apibrėžti. O aš norėčiau pacituoti jums senosios Hipokrato priesaikos, kurią duodavo kiekvienas medikas ir kurios galimybę įgyvendinti jūs šiandien paneigėte, vieną iš straipsnių. Kiekvienas medikas, pradėdamas savo profesinę veiklą, prisiekdavo sakydamas taip: „Niekam, nors ir labiausiai prašytų, neduosiu mirtinų nuodų, taip pat panašių jų sumanymų patarimu neparemsiu. Be to, nė vienai moteriai neduosiu priemonės pradėtam gemalui ar vaisiui sunaikinti.“ Tai buvo gyvybės pagarbos kultūra, kuri šiandien iš medikų yra atimama. Verčiama, kaip jūs sakote, moksliniais būdais (čia žiūriu į kolegą, kuris kalbėjo apie sąžinę) atlikti nei mokslinius, nei žmogiškus dalykus.

Ačiū kolegoms ir gerbiama kolegai, kuris prisipažino, kad yra be vingių, eilinį kartą padėjo tokį sprendimą priimti.

PIRMININKAS. Taip. E. Zingeris – replika. Prašom.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Tai bus trumpiausia replika. Aš nieko necituosiu, nei K. Markso, nei F. Engelso, bet noriu pasakyti, kad aš balsavau už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Pažiūrėsime, ką K. Masiulis pasakys.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš, kaip senas komunistas, kuris savo disertacijoje, apgintoje sovietmečiu, niekaip teigiamai nepacitavau K. Markso arba F. Engelso, noriu priminti poniai A. Širinskienei, kad jinai gimė ir augo tada, kada aš kartu su kitais kūriau Sąjūdį. Tačiau dabar ji apgynė disertaciją, kurioje sugebėjo įrodyti, kad kontracetinės priemonės neleistinos, kad prezervatyvų naudojimas platina ŽIV ir sunaikina meilę. Mokslo pasaulis iš tokių disertacijų šaiposi. Tai gal jūs mažiau į moksliskumą čia apeliuokite, jeigu rašote tokius niekus ir tai vadinate mokslu?

PIRMININKAS. Labai ačiū, kolegos. Trumpinkime replikas, nes ilgai truksime. A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kadangi įstatymo projektas labai svarbus, tai noriu pasakyti, kad man pačiam teko gal aštuonerius metus dirbti greitojoje pagalboje ir ne vieną kartą susidurti su labai agresyviu žmogumi, ligoniu, bet visais atvejais puldavau teikti tą pagalbą. Matėte žiniasklaidoje ne vieną atvejį, kada žmogus netgi žuvo, nukentėjo. Dabar ištis priimame labai reikalingą įstatymą. Jeigu pacientas agresyvus ir kelia pavojų medikų gyvybei ar sveikatai, jeigu tai ne būtinoji pagalba, bus galima, kol jis bus apramintas ar nurims, neteikti pagalbos, išskyrus būtinąją

pagalbą. Ir čia įstatyme nekalbama apie tai, kad pacientas bus verčiamas nutraukti nėštumą ar daryti kitus dalykus. Tai yra jau įtvirtinta įstatymuose. O siūlymas įvesti sąžinės apibrėžimą pernelyg platus. Aš prisidedu prie kolegės L. Slušnio. Jeigu man reikėtų, jeigu grįšiu iš parlamento ir atsinaujinsiu licenciją, tai po tokių chamiškų gerbiamos A. Širinskienės kalbų tikrai mano sąžinė neleis prie jų prisiliesti.

11.43 val.

Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2693(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Gerai, užtenka, man atrodo, replikų. Tikrai dar vienas klausimas. Darbotvarkės 1-6.3 klausimas – Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymas. Dėl 1 straipsnio buvo analogiškas A. Kubilienės siūlymas, jį ji pristatė. Aš kreipiuosi į jus: ar galime laikyti, kad balsavimas yra lygiai toks pat? Jūs taip pat prašote iš naujo balsuoti. Gerai. Kolegos, man atrodo, jeigu A. Kubilienė jau pristatė argumentus, jie yra tokie patys, bet tik dėl kito įstatymo, tai laikykime, kad yra 29 Seimo nariai, kurie pasiryžę svarstyti. Sveikatos reikalų komiteto rezultatas yra lygiai toks pat. Ar nori kas dar šnekėti dėl išvadų? Nenori. Kviečiu balsuoti dėl analogiško A. Kubilienės siūlymo, tiktai jau dėl šito 1-6.3 klausimo. Komiteto pranešėja, jūs galėtumėte jau ir grįžti į savo vietą, jeigu ką. Ne? (*Balsai salėje*) Galite ir čia pabūti.

Balsavo 107: už – 39, prieš – 36, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarė. Ar galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. 2 straipsnis. Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl viso šio įstatymo nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl jo priėmimo. Balsuojame dėl 1-6.3 klausimo – Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 92, prieš – 1, susilaikė 20. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.45 val.

Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2694(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.4 klausimas – Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra A. Kubilienės siūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Kviečiu pristatyti, jeigu norite. Ne, tenkina pritarimas iš dalies. Čia jau yra suformuluota „pritarti iš dalies“. (*Balsai salėje: „Argumentai tie patys.“*) Prašom, A. Kubilienė. Jūs jau pristatėte tą patį? Supratau. Prašom pristatyti komiteto poziciją.

M. DANIELĖ (LF). Komitetas pritarė siūlymui iš dalies, nes šis siūlymas suvienodina formuluotes dėl slaugytojų ir kitų specialistų, šiuo atveju į Slaugytojų įstatymą įtraukiama ta pati formulė, kuri buvo prieš tai praleista.

PIRMININKAS. Ar tenkina pritarimas iš dalies? Klausiu A. Kubilienės. Ar reikia balsuoti dėl viso? Netenkina pritarimas iš dalies. Supratau. Laikome, kad yra 29. Aš suprantu, dabar balsuosime dėl viso A. Kubilienės pasiūlymo. Jis, jeigu Seimas pritarė, visas nuguls į įstatymą. Kviečiu pristatyti motyvus. Už kalbės A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis labai gaila, kad Asta pateikė dėl įstatymo projekto labai gerą pasiūlymą, bet jis tiesiog buvo praleistas. Ir komitete iš dalies vienbalsiai pritarėme šitam siūlymui, jūs lyg ir neprieštaravote, todėl visiškai pritarti jūsų pasiūlymui neišėina. Aš prašyčiau balsuoti prieš ir tegul lieka komiteto redakcija pritariant jos pasiūlymui iš dalies. Tada tikrai dar kartą padėkosiu ir dėkoju jums už tą akylumą, kad pamatėte šią praleistą klaidelę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų nematau. Kviečiu tada apsispręsti. Balsuojame dėl viso A. Kubilienės siūlymo, kuriam komitetas pritarė tik iš dalies.

Balsavo 108: už – 36, prieš – 40, susilaikė 32. Nepritarta. Taigi lieka komiteto redakcija. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat buvo A. Kubilienės siūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Ar A. Kubilienė nori, kad balsuotume vėlgi dėl jos pasiūlymo, ar tinka komiteto redakcija? Balsuoti. Supratau. Analogiškai dėl motyvų nėra. O naujas?.. Supratau. Tai nėra norinčių kalbėti dėl pasiūlymo, taip reikia suprasti. Kviečiu balsuoti. Kas pritaria A. Kubilienės siūlymui, kuriam komitetas pritarė iš dalies? (*Balsas salėje*) Dėl kito straipsnio – 2 straipsnio. Kviečiu klausytis.

Balsavo 111: už – 40, prieš – 32, susilaikė 39. Visos apimties pasiūlymui nėra pritarta. Ar galime tada pritarti 2 straipsniui pagal komiteto redakciją? Ačiū, galime.

Dėl 3 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 93, prieš – 1, susilaikė 17. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.49 val.

Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2695(2) (priėmimas)

Ir paskutinis iš paketo 1-6.5 klausimas – Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl 1 straipsnio yra A. Kubilienės analogiškas pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. A. Kubilienė jau pristatė tą siūlymą. Dėl motyvų, aš suprantu, nėra norinčių kalbėti. Laikykite, kad vis dar yra 29. Apsispręskime dėl šio siūlymo, kuriam komitetas vėlgi nepritarė.

Balsavo 112: už – 40, prieš – 37, susilaikė 35. Pasiūlymui nepritarta. Ar galime tada 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, galime. Ir 2 straipsniui? Ačiū, taip pat pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso projekto prieš nori šnekėti A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš, žinokite, garsiai nusistebėsiu, nes dar atsimenu laikus, kai krikdemai šiame Seime paprastai remdavo žmogaus sąžinės laisvę ir kartu gydytojų sąžinės laisvę atsisakyti tų paslaugų, kurios nėra būtinos teikti tam, kad išsaugotų žmogaus gyvybę. Nėštumo nutraukimas, beje, dažniausiai ir yra ta paslauga, kuri nėra būtina moteriai jos gyvybei išsaugoti, priešingai – ji nutraukia žmogaus gyvybę. Bent jau kitose šalyse ta kova už sąžinės laisvę medicams yra krikdemiškumo bruožas. Man tikrai labai gaila žiūrint į tuos balsavimus, kuriuos dabar matome, kad pas mūsų krikdemus to bruožo, deja, neliko.

PIRMININKAS. Už kalbės J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Žiūrėkite, kolegos, ir dabar gydytojas gali atsisakyti, jeigu nėra medicininių indikacijų nutraukti nėštumą. Baikite, gali atsisakyti atlikti tokią procedūrą. Projektas yra visai ne apie tai. Ir sąžinė? Jeigu mes įtrauksime tokį tikrai sunkiai pamatuojamą kriterijų, kaip tik yra pavojus, kad bus piktnaudžiaujama juo, pavyzdžiui, dėl rasės, dėl religinių įsitikinimų, dėl lyties ir kitų. Nesudarykime tokių prielaidų. Prašau palaikyti projektą, kurio, kaip ir minėjau, medikų bendruomenė laukia.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 26. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš atsiprašau, kad reikėjo balsuoti keturis kartus, bet, manau, labai svarbu, kad rinkėjai žinotų jūsų pažiūras. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Liko paskutinis įstatymas rytiniame posėdyje. Ar galime šiek tiek pratęsti balsavimo langą, kol jį baigsime priimti? (*Balsai salėje*) Manau, kad galime, labai nedaug čia, žinokite.

11.52 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3427(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Švietimo įstatymo priėmimas. Iš trijų straipsnių. Tiek dėl 1, tiek dėl 2 straipsnių yra nedidelės Teisės departamento pastabos, kurios yra redakcinio pobūdžio. Ar galime joms pritarti? Ačiū. Ir ar galime pritarti nuo 1 iki 3 visiems šitiems Švietimo įstatymo pakeitimo straipsniams? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų nori kalbėti E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų smagu, kad mūsų jaunimas, Lietuvos moksleivių sąjunga teikia įstatymus, kurie įtvirtina demokratiją mokyklose. Šis įstatymas kaip tik ir kilo iš Lietuvos moksleivių sąjungos, kad vis dėlto visos struktūros, esančios mokykloje, būtų renkamos demokratiškai būdu. Taip pat įtvirtina tai, kad vis dėlto ir Moksleivių sąjungos padaliniai, ir apskritai visos struktūros visose mokyklose veiktų. Aišku, yra kai kurių išimčių dėl mokyklų, kuriose yra neformalusis ugdymas arba pradinės mokyklos, kuriose sunku būtų įgyvendinti tą rinkimų sistemą, ypač dėl gana mažo moksleivių amžiaus. Tačiau džiaugiuosi, kad vis dėlto tas demokratinis principas kyla iš pačių jaunų žmonių. Siūlau pritarti, nes buvo sudaryta darbo grupė, kurioje dalyvavo Moksleivių sąjungos narių. Taigi šis įstatymas visapusiškai apsvaistytas. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkui. Kviečiu balsuoti, kas pritariate šio įstatymo priėmimui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 110, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.54 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar Seimo narių pareiškimai. Pirmoji kalbės J. Sejonienė. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai dėkui, posėdžio pirmininke. Kolegos, kol dar neišsivaikščiojote, aš norėčiau tik labai greitai priminti, jog nuo 12 valandos Vitražo galerijoje galima paaukoti kraujo. Prašau būti geriems ir pasidalyti krauju.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Į tribūną kviečiamas D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Kaip žinome, po kelių savaitių, gegužės 27 dieną, prasidės Pasaulio sveikatos organizacijos 77-oji sesija, kurioje bus priimti ypatingos svarbos nutarimai. Ta proga noriu kreiptis į Lietuvos sveikatos ministrą A. Dulkį dėl Lietuvos sveikatos sistemos suvereniteto.

Kaip žinoma, artėja kritinė data, kai viso pasaulio sveikatos sistemos rizikuoja prarasti savo suverenitetą. Globali valdžia, ypač sveikatos sektoriuje, jau nebeskamba kaip samoslo teorija. Tokia niekada ir nebuvo. Būtent šių metų gegužės 27 dieną įvyks Pasaulio sveikatos organizacijos 77-oji asamblėja, kurioje PSO šalys narės pasirašys pasaulinės pandemijos valdymo sutarties tekstą. Jame, be kita ko, rašoma, jog PSO generaliniam direktoriui suteikiamos beveik neribotos galios ir teisės skelbiant pasaulinę pandemiją ir nustatant jos valdymo gaires. Šalys narės privalo paklusti sutarties vykdymo subjektams ir jų nurodymams dalintis informacija, vakcinomis ir vaistais. Šalys narės privalo atsiskaityti PSO dėl savo veiksmų pandemijos valdymo kontekste. Šalių narių vidaus politikos veiksmai privalo sutapti su sutarties tikslais ir jų įgyvendinimu. Nors naujasis sutarties juodraštis jau nebemini privalomumo kaip tokio, tačiau atskiri sutarties punktai, kaip matome, sako atvirkščiai.

2024 m. vasario 24 d. aukščiausio cituojamumo žurnale „British medical journal“ pasirodžiusiame moksliniame straipsnyje aiškiai teigiama, kad „Pfizer“ vakcinos sukelia ūminį skersinį meningitą, tai yra nugaros smegenų uždegimą, ir ūminį encefalomyelitą, tai yra galvos smegenų uždegimą. Ir tai tik dar vienas iš daugelio įrodymų, kad saugios ir efektyvios vakcinos kaip pandemijos valdymo pagrindas buvo klaida. Nepamirškime, kad savo moksliniais įrodymais pagrįstą, bet

kitokią nei valdžios nuomonę turėję asmenys buvo stigmatizuojami, gąsdinami, su jais buvo raginama susidoroti.

Prašau man, kaip Seimo nariui, vadovaujantis jūsų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, atsakyti: negi mes nebepasitikime savo suverenios sveikatos sistemos galimybėmis? Ar planuojate, gerbiamas Dulky, pasirašyti šią PSO sutartį ir kas jus įgaliojo? Ir kada mes Lietuvoje svarstėme šios sutarties sąlygas?

Pastebiu efektyvią praktiką, kai likus mažiau nei 6 mėnesiams iki parlamento rinkimų, ši Vyriausybė ir jūs, kaip šios Vyriausybės narys, imatės tokių sprendimų, kurie nėra suderinami su nacionaliniu valstybės saugumu, suverenitetu ir kelia grėsmę Lietuvos žmonių savarankiškumui ir sveikatai.

Pagarbiai – D. Kepenis. Tikiuosi, gerbiamas ministre, jūsų atsakymo. Sėkmės.

PIRMININKAS. Kviečiu V. Ažuolą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Na, turbūt reikėtų daug kalbėti apie veidmainystę, politinę ir Lietuvos banko veidmainystę, kai netyčia prieš rinkimus prisiminė žmones, kurie turi paskolų, ypač būsto paskolų, ir kuriems labai didelė našta mokėti palūkanas, nes jos drastiškai išaugusios, labai dideli suvaržymai norint keisti finansuotoją. Lietuvos bankas atnešė džiugią žinią. Pasirodo, Lietuvos bankas gali reguliuoti, pakeisti sąlygas, kad gerintų skolininkų situaciją. Finansų ministrė taip pat prisiminė, kad gali daryti tą reguliavimą, kuris gerina skolininkų situaciją.

Dabar žiūrėkite, kaip tie veidmainiai dviese – labai didelis veidmainis Lietuvos bankas ir finansų ministrė, kuri dirba dėl rinkimų. Pasirodo, ir Lietuvos bankas dėl rinkimų gali dirbti, prieš rinkimus atneša šį sprendimą. Negana to, kad atneštų dabar iš karto, pavasario sesijoje, ir kuo greičiau žmonėms tą finansinę situaciją pagerintų, jie dar palauks rudens, kad bankai dar galėtų kuo daugiau žmonių apiplėšti, ir rudenį tada tą pasiūlymą teiks.

Tada techninis klausimas: kur jie buvo trejus metus, dvejus metus, metus, nes visus tuos pakeitimus buvo galima padaryti prieš tai, kai drastiškai pradėjo augti palūkanos, kad žmonės galėtų išeiti ir pasirinkti kitą finansuotoją? Visą tą laiką jie nieko nedarė, leido bankams plėsti žmones, negana to, priėmė įstatymus: grynųjų draudimą, grynųjų apribojimą, kad kuo daugiau bankai galėtų uždirbti; ir staiga prieš rinkimus atsiminė, kad gali kažką daryti. Mielieji žmonės, eidami į rinkimus prisiminkite tuos veidmainius ir tas valstybines institucijas, kurios dirba tik prieš rinkimus, o po rinkimų užmiršta, kad gali tai reguliuoti. Su tuo ir sveikinu visus!

PIRMININKAS. Dėkoju. Išsakyti pareiškimai. Dabar kviečiu pradėti Vyriausybės valandą. Kviečiu ministrus į Vyriausybės vietą Seimo salėje ir mes galėsime sužinoti aktualiausius atsakymus į aktualiausius klausimus.

12.00 val.

Vyriausybės valanda

Pirmasis klausia V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Labai gaila, kad nėra premjerės, nežinau, gal žemės ūkio ministras... gaila, aplinkos ministro nėra. Vakar žemdirbius pasiekė liūdna žinia – vienas iš žemdirbių reikalavimų buvo išbraukti tris žodžius: draudžiama dirbti žemę tam tikrose teritorijose, zonose. Žemdirbių vakarykščiai pranešimai feisbuke – pasirodo, Vyriausybė pritarė tai formuluotei ir draus dirbti žemę. Tai ką dabar žemdirbiams daryti reikėtų? Latvijoje tokio draudimo nėra, Lenkijoje tokio draudimo nėra. Ūkininkai tą žemę jau dirba. Dirba apie 80 % ūkininkų ir jie dirbs toliau tą žemę. Klausimas: ar čia Vyriausybės klaida, ar tai bus pakeista, ar premjerė žino apie tai ir ką ūkininkams daryti? Visi lauks sankcijų ar vis dėlto tas reikalavimas, ko prašė žemdirbiai, bus įvykdytas? Ačiū. Kas galite atsakyti?

PIRMININKAS. Taip, mikrofoną ministrui.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Jau veikia. Ačiū. Ačiū už klausimą. Reikia patikslinti: šitas reikalavimas dirbti nedirbti atsirado iš žemdirbių protesto tik paskutiniu metu ir jis tikrai kelių ūkininkų, konkrečiai net galima įvardinti, interesus, bet ne apie tai kalbama. Apie draudimus dar tikrai per anksti kalbėti, nes įstatymas net Seimui nepristatytas. *(Balsai salėje)* Ne, Vyriausybė nepriima

įstatymų, kaip žinote iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Aplinkos ministras pristatys įstatymą, komitetuose bus galima pakalbėti. Ten iš esmės yra kalbama, ko ūkininkai reikalauja, kalbama apie tam tikras upes, kurių pakrančių apsaugos juostos išplečiamos iki 40 metrų. Iš tikrųjų, kiek girdėjau, bent jau per tas diskusijas, kiek aplinkos ministras susitikimuose su ūkininkais kalbėjo, tai jie buvo linkę ieškoti kompromiso. Matyt, ten kažkokių išimčių yra, bet čia jau diskusijų Seime klausimas.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Premjerės nėra, tai žemės ūkio ministro paklausu. Pristatydamas klausimą neatsakėte man dėl ūkininkų atostogų. Galbūt galite patikslinti: visuomenininkai, savanoriai padės ūkininkams pamelžti karves, galbūt pašerti kitus gyvulius, gal patręšti laukus ar nupurkšti. Kaip jūs įsivaizduojate, kaip tai veiks, kokia projekto vertė, kiek numatyta pinigų, lėšų ir kas įgyvendins tą projektą, kas administruos? Truputį aiškumo, nes viešojoje erdvėje, taip, jūs pasakėte iš dalies, bet be kitos pusės. Kažkaip norisi aiškumo. Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Gal be sarkazmo, atostogos... Net ir ūkininkai turi teisę pailsėti. Ir, man atrodo, žmogiška ir suprantama, ir socialiai atsakinga, kad tos atostogos turėtų būti. Dar patikslinsiu, šito klausimo jūs nekėlėte, jūs kėlėte dėl logistikos centrų aną kartą. Prisimenu, ko jūs klausėte. Apie atostogas pirmą kartą klausiate. Čia dėl tikslumo.

Kaip turėtų veikti sistema? Aišku, bus konkursas ir mes sieksime, kad kažkurios organizacijos arba kelios organizacijos tą projektą galėtų administruoti. Iš esmės jų prievolė bus žmones motyvuoti, apdrausti, apmokyti. Apdrausti ir civilinės atsakomybės draudimu, nes darbas su gyvuliais, tai reikia ne tik daug žinių, bet maža kas gali nutikti. O kaip jįsai veiks? Kol kas mes kalbame tik apie koncepciją, dar net neturime Europos Komisijos įvertinimo, kaip Europos Komisija į tai reaguoja. Bet iš esmės bus sušaukta grupė žmonių, kuriuos tas administratorius apmokys. Ir kas galės pretenduoti, tai pretenduoti galės tik tie, kurie valdo ūkį, kurie neturi samdomų darbuotojų. Aš nežinau jūsų ūkio struktūros. (*Balsas salėje*) Ir jeigu jūs neauginate bičių, tai, matyt, galėsite. Nežinau, ką jūs iš galvijų auginiate.

Prioriteto tvarka pirmiausia yra pieno ūkiams ir tada kas augina galvijus ūkyje, kokios trukmės, tokios yra numatytos ir eilinės atostogos – mėnesį kartą per metus. Ir tada visos kitos, kurios gali atsirasti dėl ligos, tarnybos, net yra numatytas variantas – 9 mėnesių pavadavimas, jeigu ūkio savininkas miršta ir nėra nuspręsta, koks to ūkio likimas. Tai šita koncepcija yra pateikta. Bet apibendrinant ir baigiant, mes kol kas kalbame tik apie koncepciją. Dėl pinigų patikslinsiu jums raštu, tiesiog dabar nespėjau atsiversti, nes nesitikėjau šito klausimo.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Vinkus.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pasigendu kai kurių ministrų.

Prieš porą savaitių Ignalinos atominės elektrinės profsajunga kreipėsi į Vyriausybę, į Ministrę Pirmininkę, į Seimo Pirmininkę, į energetikos ministrą, net į Prezidentą dėl situacijos, kuri dabar yra susiklosčiusi. Galbūt iš dalies socialinį dialogą kuruoja gerbiama ministrė. Įsiklausykite. Norėčiau žinoti, kad yra susitarimas mažinti darbuotojų skaičių, bet kartu didinamos įrangos išmontavimo darbų apimtys 20 %, kitais metais 50 %.

Buvo sutarta ir pernai darbo užmokestis didėjo tik atskiroms grupėms, tai yra vadovams, kai kuriems po 100 %, o šiais metais turėjo kitiems darbuotojams, bet tas didėjimas labai mažas, nesilaikoma susitarimo. Iš vienos pusės, kaip sakiau, mažinamas darbuotojų skaičius, o darbų apimtys didėja. Žinome, kad atominė elektrinė – tai ne kepykla, kurią lengva uždaryti, mes turime sutartį ir su Europos Sąjunga. Aš labai norėčiau atkreipti dėmesį, kad darbuotojai gautų aiškesnius atsakymus į jų laišką. Labai ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Algi. Aš pabandysiu atsakyti. Kadangi pati nesu susipažinusi su kreipimusi, tai paprašysiu, kad su manimi pasidalintų Vyriausybės kanceliarija. Šitą klausimą tikrai pabandysiu pasekti, kad darbuotojai gautų atsakymą.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar – A. Vinkus, po to – A. Skardžius.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš paskutiniu metu gaunu nusiskundimų, ir nemažai nusiskundimų. Kreipiasi tiek iš visos Lietuvos, tiek iš Kretingos savivaldybės tarybos. Va, ponija D. Bieliauskienė vakar net laikraštyje rašė, kad pastaruoju metu daugėja vaikų ir paauglių emocinių psichologinių

problemų ir dėl vykstančių pokyčių mokyklose, ir dėl įvairių kitų itin spartaus gyvenimo tempo diktuojamų priežasčių. Medikai konstatuoja, kad visoje Lietuvoje ypač trūksta vaikų psichiatrų, psichoterapeutų, psichologų. Kadangi pagalbos vaikams ir paaugliams prireikia vis dažniau, pedagoginėje psichologinėje tarnyboje dirbantys specialistai susiduria su didžiuliais krūviais.

Mano kolegos pasiteiravo Sveikatos ministerijoje, gerbiamas sveikatos ministre, specialistų ir gavo atsakymą, kad šiuo metu tokių centrų Lietuvoje yra tik 12. Suprantama, šių paslaugų poreikiai yra kur kas didesni. Todėl noriu paklausti jūsų, ministre, kokios politikos laikotės šiuo klausimu? Ar matote šią problemą kaip prioritetinę ir ar planuojate kokius konkrečius žingsnius jai sušvelninti?

A. DULKYS. Labai ačiū jums už klausimą. Taip, iš tiesų psichikos dienos centrų, stacionarų Lietuvoje tikrai trūksta. Mes būtent iš Europos Sąjungos paramos paketo esame numatę, jeigu neklystu, apie 14–15 mln. eurų būtent psichiatrijos dienos stacionaro paslaugų prieinamumui gerinti. Vaikų ir paauglių specializuotų ambulatorinių psichosveikatos priežiūros paslaugų plėtrai regionuose – apie 2 mln. eurų, jeigu gerai pamenu. Manome, kad paslaugų apimtis galėtų būti išauginta daugiau nei 50 %. Galėtų prisijungti per artimiausius metus apie 22 naujos savivaldybės ir tų tokių skyrių galėtų būti jau kokie 42. Tai maždaug tokie yra mūsų preliminarūs planai ir tas procesas vyksta. Projektai... Čia ne tik yra suplanuota – jau yra ir paskelbti tam tikri kvietimai, ir yra įgyvendinami projektai. Na, kai kur tie kvietimai planuojami... dar 2025 metais teikti paraiškias. Tai kol kas tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas aplinkos ministre, jūs turbūt sutiksite, kad miškai absorbuoja CO₂, todėl yra labai svarbūs, sprendžiant pasaulinės klimato kaitos problemas. Tačiau jūs ketinate mišką paversti medienos sandėliu – Valstybinę miškų urėdiją transformuoti į akcinę bendrovę. Turbūt atvirai jau kalbame, kad dalis akcijų bus privatizuota, atiteks privatiems asmenims, kurių tikslas bus didinti grąžą iš miškų. Jūs puikiai žinote, kad Skandinavijos valstybės (tokios kaip Suomija) net į Konstituciją yra įrašiusios, kad miškai yra valstybės turtas ir neprivatizuojami. Kodėl jūs einate „Igničio“ pramintu keliu? Ar tie patys konsultantai jus konsultuoja, kad ateinant rinkimams jūs tiesiog norite paversti...

PIRMININKAS. Laikas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). ...medienos sandėliu mūsų miškus? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Artūrai, yra Seime trys politikai turbūt, su kuriais susitinki, šnekiesi, protingai šneka. Kai paima mikrofoną į rankas, pradeda tokias nesąmones kalbėti! Ir šiuo atveju jūs esate vienas iš tų trijų politikų šioje salėje.

Iš kur jūs to prisiskaitėte? Kas yra jūsų šaltiniai? Pasižiūrėkite Vyriausybei teiktus, su visuomene derintus projektus. Miškas, kaip išskirtinė konstitucinė nuosavybė, nėra urėdijos turtas šiuo metu ir nebus urėdijos turtas dėl to, kad jis yra valdomas patikėjimo teise. Tai yra 5–8 mlrd. eurų turtas, kuris yra visada ir liks valstybės turtas. Urėdija jį tikrai eksploatuoja pagal Vyriausybės nustatytas valstybinio miško kirtimo normas.

Tai būkite mielas, nežinau, kas jūsų šaltiniai, bet nešnekėkite nesąmonių, nes jūs gąsdinate Lietuvos gyventojus dėl klimato kaitos tikslų, dėl kažkokių pavojų. Ir būkite žmogumi, kaip jūs esate Seimo salėje vaikščiodamas ir kalbėdamas su manimi. Kai pasiimate mikrofoną, šnekate toalias nesąmones ir visi čia, salėje, supranta, kad jūs taip elgiatės. Tai prašau korektiškumo.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma. (Balsas salėje: „Neįsijungia...“) Ar turite kortelę, Jurgi, įdėjęs į mikrofoną? Ar... Nėra? Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Klausimas sveikatos apsaugos ministrui. Turbūt sutiksite, kad ilgas laukimo laikas patekti pas specialistus yra viena didžiausių šiandieninių sveikatos apsaugos sistemos problemų. Norėčiau paklausti, ką darote ir ką artimiausiu metu darysite, kad tas laukimo laikas trumpėtų? Ar neplanuojate kaip ankstesniais metais numatyti papildomų pinigų toms gydymo įstaigoms, kurios sutiktų teikti virškvotines specialistų paslaugas? Tik tokiu atveju raginačiau vis dėlto normaliau sumokėti už tas paslaugas. Ne taip, kaip buvo praėjusį kartą, kai sumokėjo tik trečdalį įkainių ir tiek įstaigos, tiek gydytojai liko nusivylę po tokio sprendimo dar ir dėl to, kad tai buvo padaryta su geroku vėlavimu.

A. DULKYS. Ačiū jums už klausimą. Praėjusiais metais Lietuvos medikų bendruomenė, tikrai galime jai padėkoti už tai, suteikė mūsų šalies gyventojams rekordinį skaičių konsultacijų per visą sveikatos sistemos istoriją. Aš manau, kad pagrindinis dalykas, mūsų pagrindinė problema yra ne eilės, o būtent informacinis raštingumas, registracijos sistemų plėtra, naudojimasis jomis. Kai yra problema, visą laiką rekomenduoju iš pradžių patekti pas konkretų specialistą. Tikrai kviečiu pasitikrinti IPR IS, pacientų registracijos informacinėje sistemoje, ar tikrai taip yra, ar tikrai artimu metu nėra kitų specialistų kitose gydymo įstaigose. Dažnai pasitaiko, kad randamas tas variantas.

Dabar kita jūsų dalis. Taip, mes stengiamės papildomai finansuoti būtent tas paslaugas, kur yra didžiausios eilės. Tai darėme praėjusį kartą, tai darysime pagal PSDF'o galimybes ir šiais metais. Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad pirmą kartą sveikatos sistemos istorijoje jau dvejus metus iš eilės mes padengiame visas viršsutartines ambulatorines ir dienos paslaugas. Tai ir yra šios Vyriausybės prioritetas. Niekada nedengsime viršsutartinių stacionarinių paslaugų, kurias pernai dengėme 30 %, nes tai nėra šios Vyriausybės prioritetas. Tai yra būtent tie pokyčiai, kurių mes ir siekėme, kad būtų daugiau teikiama ambulatorinių ir dienos paslaugų, o ne stacionarinių.

Taigi, ačiū jums už klausimą. Tikrai dėsime visas pastangas. Valstybinė ligonių kasa, kai jau žiūri tas galimybes, anksčiau darydavo viršsutartines tik po metų, vėliau pradėjo matuoti ir duoti išteklius kas pusmetį, dabar jau Valstybinė ligonių kasa matuoja ir kas ketvirtį. Bet supraskime, kad PSDF'as yra gyvas organizmas, taip nėra, kad nepasiskaičiavęs, neplanuodamas gali tiesiog imti ir kažką išmokėti. Tačiau tikrai viršsutartinės sumos jau dveji metai iš eilės buvo apmokamos tik pagal mūsų prioritetus. Tai dėsime ir kitas pastangas. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau paklausti vidaus reikalų ministrės. Gerbiama ministre, klausimas dėl Migracijos departamento. Darbuotojai dirba tikrai labai stipriai, labai atsakingai, kiek teko susidurti, tačiau iš kai kurių žmonių kreipimusi į vienmandatininkus, aš taip jaučiu, jiems, matyt, trūksta pajėgumų. Kai kurie žmonės nesulaukia atsakymo ir pusę metų. Tarkime, buvo suteiktas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, baigėsi. Paskutinis atvejis buvo, kai vaikui pratęsė, o mamai nepratęsė. Mama nežino, ką daryti, blaškosi, ateina pas mane, aš vėl bandau į tą miesto skyrių, bet tie skyriai mažai ką sprendžia. Aš tiesiog norėčiau, be to, kad jie tikrai atsakingai dirba, ar negalvojate kaip nors papildyti tos jų komandos? Gal jiems būtų lengviau dirbti? Aš nežinau tos virtuvės, bet jaučiu, kad ne visada tie darbai atliekami operatyviai. O žmonės tikrai laukia. Labai ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Migracijos departamentas per paskutiniuosius metus susiduria su tikrai dideliais iššūkiais, neteisėtos migracijos iššūkiais, vėliau klausimais, susijusiais su pagalba iš Ukrainos atvykusiems žmonėms, bėgantiems nuo karo. Krūviai tikrai yra padidėję. Matydami tai, mes nuosekliai didiname Migracijos departamento finansavimą. Jei pažiūrėtume į visus tuos mūsų vadovavimo Vidaus reikalų ministerijai metus, Migracijos departamento biudžetas bendrai didėjo apie 60 %. Šių metų biudžete buvo atskirai įrašytas papildomas apie 2 mln. finansavimas tam, kad pastiprintume Migracijos departamentą per atlygį, per priimamus naujus žmones. Suprantame, kad tai yra labai svarbu.

Dėl tų atsirandančių iššūkių, dėl tam tikrų problemų. Tikrai yra keliama uždaviniai Migracijos departamento vadovei taip sureguliuoti ir užtikrinti procesus, kad jie būtų sklandžiai organizuojami, kad ir aptarnavimas būtų užtikrinamas, ir viskas laiku būtų pateikiama. Bet, matyt, būna visokių situacijų. Jeigu turite konkrečių atvejų, tikrai kreipkitės, sieksime išspręsti visus tuos klausimus.

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti finansų ministrės, taip pat ekonomikos ir inovacijų ministrės. Kaip tik šiandien atšventėme tą įstojimą į Europos Sąjungą 20-metį, tikrai niekas neginčija, kokie yra didžiuliai darbai padaryti ir pasiekimai matomi, bet pastaruoju metu mane jaudina Europos Sąjungoje susidariusi ekonominė situacija. Ar jūsų nejaudina tokie pavadinimai, kad „Europos Sąjunga prarado bendrąją rinką“, kad „Europos Sąjunga yra autsaiderė, palyginti su kitais regionais“, kad „Europos Sąjungą yra apėmusi

konkurencinė krizė“? Visi šitie pavadinimai yra ne mano išgalvoti, bet pastaruoju metu iš tarptautinių konferencijų.

Taip pat, jeigu pažiūrėsime ir į praeitų metų tiesiogines užsienio investicijas, Europos Sąjunga lenkia tik Afrikos kontinentą. Nuo visų kitų jau iš esmės kontinentų ir regionų atsiliekame tik 70 mlrd.

PIRMININKAS. Laikas!

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dalis, aišku, bando prisidengti vykstančiu karu Ukrainoje, bet jeigu pažiūrėsime iki karo ir kalbėsime apie tiesiogines užsienio investicijas Europos Sąjungoje, tai 2019–2021 metais jos sumažėjo 68 %, o JAV padidėjo 63 %.

PIRMININKAS. Laikas!

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Darbo našumas krito 20 %, palyginti su JAV, produktyvumas irgi yra silpnas. Ar Ministrų Tarybos posėdžiuose apskritai svarstote tą susidariusią situaciją? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties konkurencingumas yra vienas iš esminių būsimos Europos Komisijos darbotvarkės klausimų. Buvo identifikuota situacija, kad matomas poreikis stiprinti Europos konkurencingumą ir didinti investicijas turbūt į konkurencingumą, bet kartu ir politiką reikia adekvačiai pritaikyti prie naujų iššūkių. Šiuo metu yra rengiama Europos konkurencingumo ataskaita, yra paskirtas specialus žmogus jai rengti. Pirminis projektas yra parengtas, pristatytas Europos Komisijoje.

Turbūt yra į keletą aspektų atkreipiamas dėmesys: ir į naujus iššūkius, ir naujas galimybes, kurias turime dėl naujų technologinių galimybių, kurios ateina. Taip pat toje ataskaitoje atkreipiamas dėmesys ir į bendrosios rinkos stiprinimo poreikį, nes fragmentacija vis dar išlieka didelė ir kartais reguliavimo apribojimai neleidžia mums tos bendrosios rinkos galimybių išnaudoti visa apimtimi, kalbant ir apie produktų, paslaugų keliavimą, duomenų keliavimą, taip pat ir apie bendrą kapitalo rinką, kurios vystymas vis dar gana problemiškas. Sakyčiau, kad diskusijos tikrai vyksta, tačiau, kaip ir daug kas Europos Sąjungoje, tokie pokyčiai nėra lengvi, nes reikalingas visiškas visų šalių sutarimas. Dažnai šalys saugo savo nacionalinius interesus, savo nacionalinius gamintojus, todėl tokiu atveju tie susitarimai nėra nei lengvi, nei greiti, tačiau diskusijos tikrai vyksta. Dar Aušrinė, matau, norėtų papildyti.

A. ARMONAITĖ (LF). Aš galiu papildyti. Apskritai su jumis sutinku – mes, europiečiai, esame labai geri reguliuotojai, galime prigalvoti labai daug direktyvų, reguliavimų. Slenka ir ant ūkio subjektų našta. Beje, mes, lietuviai, esame vieni pirmųjų Europoje ir matuojame ne tik administracinę naštą, bet ir prisitaikymo naštą verslui. O kai kalbame apie akceleravimą, kai čia jau amerikiečiai ir Pietryčių Azijos šalys yra čempionai, ten trūksta. Tai, kad Lietuvoje mums, nepaisant geopolitikos, nepaisant infliacijos ir visko, pavyko ir tiesiogines užsienio investicijas išlaikyti rekordinio lygio (tiesą sakant, 230 mln. eurų kapitalo investicijų atėjo iš užsienio praėjusiais metais, o mūsų vietinis verslas augino dar trigubai), tai nepaisant to, kad mes Lietuvoje augame, bendrai Bendrija turi pasidaryti išvadas. Jeigu mes toliau tarp savo prioritetų nematysime inovacijų, mokslo ir technologijų (turiu omenyje ir Europos biudžeto prioritetus), jeigu mes toliau kilosime popierius iš vienos krūvos į kitą ir reguliuosime – taip, pildysis tai, ką jūs pasakėte.

Galiu užtikrinti, kad Lietuva yra aktyvi, iš mūsų Ekonomikos ir inovacijų ministerijos komandos mes davėme savo grįžtamąjį ryšį ir dėl *reportų*, kurie buvo rengiami apie bendrąją rinką. Pavyzdžiui, buvęs Italijos premjeras E. Leta, kuris yra už tai atsakingas, lankėsi Lietuvoje ir ministerijoje, ir kitose institucijose, tai mūsų daroma. Taip pat bus labai svarbūs ir Europos Parlamento rinkimai, ir nauja Komisija, kad ne tik kalbomis, bet ir realiais veiksmais tą Europos konkurencingumą mes augintume.

PIRMININKAS. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas bus sveikatos apsaugos ministrui. Lietuvos gyventojai pagal išgales bando rūpintis savo sveikata, tačiau jeigu kalbėtume apie dantų būklę, burnos būklę, tai išsiskiriame iš Europos Sąjungos šalių, galima vertinti kaip labai prastą. Tyrimo duomenimis, 50 % suaugusių žmonių neturi vieno danties, o 30 % – šešių ir daugiau. Jeigu žmonės turi didesnes pajamas, tai dar bando kažkaip susitvarkyti, bet tiems, kurių pajamos yra mažesnės, faktiškai tai yra neįmanoma. Jeigu kalbėtume apie vaikus, nepaisant to, kad tai yra kom-

pensuojama, eilės irgi pusę metų ir daugiau. Ką jūs, kaip sveikatos apsaugos ministras, ką ministerija ketina daryti, kad Lietuvos gyventojams dantų priežiūra ir gydymas nebūtų prabangos dalykas? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū jums už klausimą. Palietėte mūsų sveikatos sistemos vietą, bet kaip Sveikatos reikalų komiteto narė puikiai žinote, kad tai yra ta vieta, kuri jau yra mūsų, deja, apleista daug anksčiau. Viešųjų finansų šitai sričiai tikrai yra skiriama nedaug ir mes išsiskiriame ne tik savo požiūriu apskritai į higieną, bet ir į visas prevencines programas, kas po to suponuoja, sakykime, prastą sveikatą. Stengiamės pagal PSDF'o galimybes didinti dėmesį bent jau prevenciniams dalykams, nes būtent prevencija ankstyvame amžiuje yra pats pagrindinis dalykas. Vėliau jau, jeigu žmogus pats neprisižiūrėjo, deja, tenka, sakykime, brangiau ir mokėti.

Bet kai pasakome A, reikia pasakyti ir B. Mes iš kitų Europos Sąjungos šalių išsiskiriame ne tik šiais rezultatais, rodikliais, kuriuos jūs paminėjote, – mes išsiskiriame ir tuo, kad mokame dvigubai mažesnes sveikatos draudimo įmokas. Lūkestį turime, sakykime, Vakarų šalių, Skandinavijos šalių, o pyragą tą sveikatos draudimo įmokų, deja, renkame dvigubai mažesniu žingsniu. Matyt, ateityje reikėtų su efektyvius sistemą, atlikus mūsų tuos pokyčius, kuriuos dabar darome... Aš kviesčiau ateityje svarstyti didesnę prisidėjimą prie sveikatos draudimo įmokų, kad tos programos galėtų būtų platesnės ir didesnės. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Mano klausimas būtų ministrei M. Navickienei. Vaikai yra mūsų ateitis. Dažnai šitą frazę vartojame norėdami priimti naudingus įstatymus, kurie liečia mūsų ateitį. Alytaus miesto vaikų dienos centrų yra devyni, tačiau centrai pildosi dėl padidintų savivaldybės mokesčių už būrelius, darželius, sportą ir panašiai. Pradėjo daugėti vaikų tuose centruose, nes nebeišgali susimokėti. Taip yra, kad, deja, Alytaus mieste yra vieni mažiausių vaikų krepšelių. Ką čia būtų galima padaryti, gal turite minčių? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai svarbus klausimas ir visada turbūt turime ieškoti abipusio tokio bendradarbiavimo principo, nes vaikų dienos centrai yra finansuojami iš dviejų šaltinių: vienas yra iš ministerijos – tai kietajai daliai fiksuota suma, kita dalis yra savivaldybės skiriama vadinamoji priemoka už vaiką. Jinai gali būti arba minimali, kokia yra poįstatyminiame teisės akte numatyta, arba didesnė. Yra savivaldybių, kurios moka papildomai vaikų dienos centrui ir iki 300 eurų, bet yra ir tų, kurios moka tą vadinamąjį minimumą, apie 30 eurų. Visada turbūt reikia kalbėti ir su pačia savivaldybe, su savivalda, kad tas prisidėjimas prie vaikų dienos centrų būtų prioritetas. Čia tikrai kalbantis galima tą daryti. Bet jeigu problema jau tampa tai, kad reikia daugiau vaikų dienos centrų, nes jie paprasčiausiai nebetelpa fiziškai ir yra eilės, tada reikia, aišku, galvoti apie didesnę vaikų dienos centrų skaičių. Gali nevyriausybinių organizacijų kreiptis dėl akreditacijos, ją gauti, taip pat gauti tuo metu ir iš ministerijos tą kietąją dalį savo kaštams padengti, susirinkti vaikų ir gauti papildomą tą finansavimą iš savivaldybės. Kviesčiau bendruomenę susitikti su savivaldos atstovais, aptarti susiklosčiusią situaciją ir atkreipti dėmesį, kad vaikų dienos centrų išgyvenimui tikrai yra svarbus tas prisidėjimas.

PIRMININKAS. Klausia L. Savickas. Prašom.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau užduoti klausimą aplinkos ministrui S. Gentvilui. Viešai esate pasakęs, kad, Aplinkos ministerijos vertinimu, galimos išlaidos, perkant CO₂ kvotas Europos Sąjungos pastangų pasidalijimo reglamento formatu, jau 2027 metais bus daugiau negu 430 mln. eurų. Tai iš esmės yra labai panaši suma, kurios šiuo metu yra ieškoma siekiant sutelkti reikiamus poreikius šalia jūsų sėdinčio gynybos ministro poreikiams. Ir jūsų kitas kolega – ministras D. Kreivys sako, jog naftos degalų vartojimą iki 2030 metų sumažinti 41 % neįmanoma, bet kartu sako, kad jokių kvotos mokesčių Lietuvai pirkti nereikės.

Mano klausimas būtų, kaip čia taip yra, kad lyg ir į tą pačią situaciją žiūrime, į situaciją, kuri tikrai yra opi būsimai Vyriausybei, tačiau nuomonės taip reikšmingai skiriasi? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkui. Visų pirma tai yra moralinis klausimas, ar mes vykdome tarptautinius įsipareigojimus. Antras yra finansinis klausimas. Aš pagal popietinę darbotvarkę pateiksiu Klimato kaitos valdymo įstatymą, skaidrėse būsiu įrašęs 400 mln. eurų Lietuvos potencia-

lią baudą 2027 metais, jeigu aplinkos taršos leidimai kainuotų 55 eurus. Maždaug tiek mes būsimė pragyvenę savo įsipareigojimą.

Šiandien Valstybės kontrolė pavišino didelę didelę ataskaitą, pavadintą „Energetinės nepriklausomybės įgyvendinimas transporto sektoriuje“. Ten punktas po punkto patvirtina, kad visi tikslai, įskaitant elektromobilių stotelių įrengimą, atsinaujinančių degalų proporciją, automobilių kiekį, keleivių skaičius geležinkelio transporte, – visi yra nepasiekti. Tai dabar yra pilietinė iniciatyva minus 41 % mažiau CO₂, bene pirma pilietinė iniciatyva, prie kurios prisijungė 230 Lietuvos įmonių, kurios sako, valstybe, darykite daugiau dėl klimato kaitos, nes vietinis verslas iš to galės sukurti, ypač regionuose, darbo vietų. Tai čia yra vėjas į politikų bures.

Bet čia klausimas turėtų būti užduodamas susisiekimui ministrai. Visgi yra virš 200 Lietuvos transporto įmonių, kurios sako, kad darykite daugiau. Yra 400 mln. kabanti bauda, yra Valstybės kontrolės išvados. Kur yra veiksmai? Veiksmų, įskaitant *e. tollingą*, automobilių taršos mokesčių ir kitus, mes, deja, be Susisiekimui ministerijos pagalbos neįveiksime. Transporto sistema turi atsakyti už savo emisijas.

Atsakant tiesiai šviesiai, tas, kas važiuoja, iš tikrųjų turėtų mokėti už savo neigiamą poveikį aplinkai, o ne visa Lietuvos visuomenė, visi pensininkai iš bendro biudžeto 2027 metais mokėtų kelių šimtų milijonų eurų baudą, kurią Finansų ministerija turės įtraukti į trimetį biudžetą artimiausio biudžeto metu, jeigu nieko nebus keičiama.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas gerbiama aplinkos ministrai. Gerbiamas ministre, yra ruošiamas Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo projektas. Lietuvos sodininkų draugija ir daugiabučių namų bendrijų atstovai yra sunerimę dėl to, kad šiame įstatyme, pavyzdžiui, dėl daugiabučių namų bendrijų, yra skiriamos didesnės pareigos. Jie ir šiaip turi daug atsakomybių. Sodininkų bendrijos irgi nerimauja dėl to, kad dar nesutvarkius prieš tai esamų darbų jau keičiama struktūra ir kitokia žemės paskirtis. Ar jūs išgirsite tuos sodininkų bendrijos ir daugiabučių namų atstovus? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū už klausimą. Projektas jau pateiktas Vyriausybei, pakeitimas greičiausiai ateis į Seimą. Sodininkų bendrijos, daugiabučių namų bendrijos buvo išklaustos per viešus aptarimus. Aš noriu akcentuoti: čia sukuriama galimybė, tai yra viešoji įstaiga kaip bendrijos forma. Tai reiškia, kad viešosios įstaigos dalininkais 100 % galės būti skirtingų žemės paskirčių savininkai, skirtingų pastatų savininkai. Tame pačiame daugiabutyje gali būti ne tik gyvenamosios patalpos, bet ir visuomeninės, administracinės, komercinės patalpos. Jų savininkai šiandien negali tapti bendrijos nariais. Tik po naujo įstatymo. O pastatas tas pats, ūkis yra tas pats. Jeigu pastate yra komercinės patalpos ir gyvenamosios patalpos, šiandien nėra susitarimo mechanizmo, ir tai yra didelė problema. Todėl ir yra apleista daugiabučių ar šiaip aukštų pastatų priežiūra.

Žvelkite į tai optimistiškai. Pasižiūrėkite Gedimino prospekte, Kęstuti, pereikite, kiek yra žalių balkonų apkabinta tinklais brangiausioje Lietuvos gatvėje. Kodėl jie netvarkomi? Todėl, kad gyventojai negali susitarti. Matykime pažangą, nes akivaizdžiai vien Gedimino prospekto balkonai tai įrodo, kad būtini daugiabučių namų administravimo pokyčiai.

O sodų bendrijos, atleiskite, bet sodų bendrijos... Savivaldybės nusišalina nuo šios problematikos. Sodų bendrijos jau yra tapusios gyvenamaisiais kvartalais. Sodininkų pirmininkai negali valdyti nuosavybės teise bendrojo naudojimo objektų, tokių kaip gatvės ar kiti, ir įstatymas suteiks tą galimybę.

Čia yra didelė didelė pagalba namų savininkams ir sodininkų bendrijoms, o kartu ir garažų bendrijoms. Tai gegužę grįšime su įstatymu.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Noriu paklausti sveikatos ministro. Čia ką tik, prieš pusvalandį, perskaičiau pareiškimą tamstai, jame klausiu jūsų apie Lietuvos galimybę pasirašyti tą pasaulinį susitarimą dėl pandemijų valdymo, jis, ko gero, bus pasirašytas šio mėnesio 27 dieną Niujorke, PSO asamblėjos metu. Ar jūs pasirengę tą daryti? Kodėl Lietuvoje mes apie tai nekalbame, to neaptarinėjame? Nes po to atiduosime visą sveikatos valdymą jau į tarptautines rankas, Lietuvoje

mes nebeturėsime balso. O puikiai matome, vienas po kito eina moksliniai straipsniai, kurie parodo tas bėdas ir nelaimes, įvykusias po „Pfizer“, po „AstraZeneca“ dalyvavimo čia, Lietuvos sveikatos sistemoje. Po to, kai jau pasirašysime, niekas čia, Lietuvoje, jau nebeturės teisės valdyti šio proceso, jau mus valdys PSO su jos vadu T. Hebreusu. Ačiū.

A. DULKYS. Labai ačiū jums už klausimą. Teisinga, kad domitės. Taip, iš tikrųjų labai svarbi sutartis. Noriu jus patikinti, kad tiek Lietuvos Vyriausybė, tiek Sveikatos apsaugos ministerija, tiek aš asmeniškai iš tikrųjų labai atsakingai žiūrime į tą procesą. Jis yra ilgas, sudėtingas. Nesu dar toks užtikrintas, ar sutartis iš tikrųjų bus asamblėjos metu jau pateikta, jos projektas, dėl sutarties, nes derybos tikrai vyksta, yra įvairių nuomonių.

Bet norėčiau gal atkreipti jūsų dėmesį, kad pagrindinis akcentas čia yra ne kokių nors savo įgaliojimų ar savo teisių, sveikatos sistemų atidavimas kokiai nors kitai organizacijai, o priešingai – būtent įvertinę, ką pandemijos metu pamatė pasaulis, kad virusas nesirenka sienų, jam neįdomūs valstybių pavadinimai, mes turime užtikrinti, kad visame pasaulyje žmonės pasiektų ir vakcinų, ir žinios, ir kiti dalykai, ko, deja, šios pandemijos metu nebuvo. Buvo labai skirtinga situacija Europoje, ji labai skyrėsi nuo to, kas vyko Afrikos žemyne. Tai būtent tas susitarimas yra skirtas, kad visame pasaulyje mes tokias pandemijas, ekstremaliąsias situacijas, kurios peržengia vienos šalies ribas, įveiktume kartu bendradarbiaudami – ir valstybės, ir vyriausybės, ir medicinos mokslininkai, ir kiti ekspertai.

Na, o prie šios sutarties čia dirba ir sveikatos apsaugos ministerijos, ir užsienio reikalų ministerijos. Yra gauti Europos Sąjungos... Įgaliojimus turi Europos Komisija, ji tą procesą koordinuoja. Yra atitinkamos darbo grupės.

Na, aš tiesiog, kadangi turiu jūsų raštišką kreipimąsi, tai į jį tikrai pateiksime tą visą algoritmą, kaip vyksta derybos, kad jums būtų aiškiau. Bet iš principo noriu pasakyti, kad mes, Lietuva, palaikome, kad yra svarbi tokia pandemijos sutartis, bet mes tikrai tenai nepalaikome jokių privatumų ir kitų dalykų. Atvirkščiai, Europos Sąjungos valstybės pasisako, kad turi būti bendros rekomendacijos, kaip mums ateityje kovoti su pandemijomis ir ekstremaliomis situacijomis ir daugiau bendradarbiauti. Tai tikrai jus patikinu, kad nėra čia jokių sąmokslų teorijų, o būtent siekis išgelbėti daugiau žmonių gyvybių ateityje.

PIRMININKAS. Klausia R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausimas ministrui A. Dulkiui. Tris savaites per kiekvieną Sveikatos reikalų komiteto posėdį svarstome Sveikatos draudimo įstatymą ir iš esmės mes svarstome klausimą, susijusį su šituo įstatymu, nes jame nėra numatyta ligonių kasoms galimybės kontroliuoti, kaip dirba viešosios ir ypač privačios medicinos sveikatos priežiūros įstaigos. Dabar labai aiškiai pateikta medžiaga, kokie vyksta prirašymai, kaip taikomi priedai gyventojams, kurių sveikatos apsaugos ministras savo sąraše nenumatęs, ypač daug pažeidimų odontologijos, slaugos srityse ir taip toliau. Mes jau galime skaičiuoti padarytą žalą, kuri yra bent 700 tūkst. eurų ir neatlyginta, ir 3 mln. yra užkardyti dėl ligonių kasų darbuotojų. Klausimas trumpas: asmeniškai jūs, ministre, ką manote? Nepriimate, netvarkote ir nieko nedarote šiuo klausimu per visą kadenciją, nors tokia žinia jums seniai buvo pateikta ir žinoma.

A. DULKYS. Mane labai stebina jūsų klausimas, bet noriu jus informuoti, kad Valstybinė ligonių kasa yra pavaldi Sveikatos apsaugos ministerijai įstaiga ir savo veiklą koordinuoja... visa jos veikla yra organizuojama kartu su Sveikatos apsaugos ministerija. Mums yra puikiai žinomi ir tie tyrimai, turime savo pastabų ir Ligoninių kasai, kaip to monitoringo galėtų būti daugiau ir efektyvesnio. Dėl žalos kalbėčiau kiek atsargiau, nes būtent bendraudamas su Valstybinės ligonių kasos vadovais visą laiką domėjausi, kodėl nesikreipiama į teisėsaugą. Buvau patikintas, kad jų mastas nėra toks, kad jie galėtų kreiptis į teisėsaugą. Šiuo atveju nesutinku su jūsų klausimu suformuluotu teiginiu, bet, tikiuosi, jums atsakiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Skelbiu Vyriausybės valandą ir posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 373 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 9 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Pradėsime vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 72 Seimo nariai.

14.00 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl dirbtinio intelekto technologijų naudojimo viešajame sektoriuje principų“ projektas Nr. XIVP-3717 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl dirbtinio intelekto technologijų naudojimo viešajame sektoriuje principų“ projektas Nr. XIVP-3717. Pateikimas, o po to bus svarstymas ir priėmimas. Atkreipiu dėmesį, kad balsavimo intervalas bus iš karto po šio projekto priėmimo kalbų.

Į tribūną kviečiu R. Petrauskienę.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Laba diena. Dabar visame pasaulyje išgyvename dirbtinio intelekto pakilimą, jis dominuoja visuomenės, verslo ir politinių diskusijų erdvėje. Šis fenomenas yra neišvengiamas ir natūralus. Kaip ir praeityje atsiradus internetui iš pradžių buvo didelė nežinomybė, bet vėliau žmonės prisitaikė ir išmoko naudotis šia nauja technologija.

Dirbtinis intelektas yra naujas viso pasaulio vystymosi etapas, tačiau kol nėra tvirtos teisinės reguliavimo struktūros, nors technologijos keičiasi kasdien, susiduriame su tam tikru vakuumu, spraga, kurią būtina užpildyti. Šis procesas kartais gali būti skausmingas ir daugybė neteisingų sprendimų gali būti priimti dėl nežinios ir baimės, todėl mes, politikai, turime prisiimti atsakomybę ir politiškai apibrėžti šį procesą siekdami užtikrinti, kad visose srityse būtų palaikoma tvarka ir subalansuotas požiūris į dirbtinio intelekto naudojimą. Tai svarbus žingsnis link teisingo, etiško, skaidraus ir veiksmingo dirbtinio intelekto panaudojimo, kuris tarnautų visuomenės gerovei ir demokratiniam procesui.

Gyvenimo tempas vis greičiau keliauja už teisinio reglamento ribų, o tai sukuria milžinišką spragą dirbtinio intelekto bazėje. Šiuo metu neturime teisės aktų, kad galėtume veiksmingai kontroliuoti dirbtinio intelekto naudojimą. Ši spraga gali lemti daugybę problemų. Būtent todėl mano sprendimas – pralaužti ledus šioje kadencijoje ir dėl dirbtinio intelekto parengti rezoliuciją, kuri užtikrintų atsakingo, skaidraus dirbtinio intelekto principus viešajame sektoriuje, kuriame jis yra būtinas.

Su kolegomis iš Ateities komiteto Dirbtinio intelekto darbo grupės parengėme ir Seimo statuto pakeitimą, kuriuo bus reglamentuojamas dirbtinio intelekto ir kitų aukštųjų technologijų naudojimas Seime, bet tai bus kuriame nors kitame posėdyje. Taip būtų žengtas svarbus žingsnis link tvirtos ir aiškos teisinės bazės, kuri užtikrintų atsakingą dirbtinio intelekto naudojimą viešajame sektoriuje ir apsaugotų mūsų piliečius nuo galimų grėsmių ir rizikų.

Šiuolaikinės aukštosios technologijos, ypač dirbtinis intelektas, suteikia daug naujų galimybių palengvinti darbo procesus įvairiose srityse. Daugelis jau įsisavino šios technologijos potencialą ir pradėjo naudotis įvairiomis jos teikiamomis galimybėmis, įskaitant „ChatGPT“ sistemas. Šios inovacijos ne tik palengvina kasdienes darbus, bet ir suteikia galimybę efektyviau ir greičiau spręsti kasdienes problemas bei užduotis.

Viešojo sektoriaus institucijos taip pat neapsieina be dirbtinio intelekto naudojimo. Jau dabar matome, kad dirbtinis intelektas įtraukia į įvairias veiklos sritis, padėdamas optimizuoti procesus ir pagerinti rezultatus. Tai aiškiai parodo, kad dirbtinio intelekto naudojimo poreikis darbuose tik auga, o tai tikrai nėra trumpalaikis reiškinys. Todėl, siekiant efektyviau atlikti užduotis ir pasitelkti šias naujas technologijas visuomenės labui, svarbu užtikrinti, kad dirbtinis intelektas būtų naudojamas atsakingai ir etiškai, gerbiant asmens teises ir laikantis aukščiausių veiklos standartų.

Dirbtinis intelektas kaip technologija yra neutralus įrankis, turintis potencialą tarnauti tiek geriems, tiek blogiems tikslams priklausomai nuo to, kaip jį naudoja žmogus. Dėl šios priežasties politikai prisiima tiesioginę atsakomybę už tai, kaip ši technologija bus naudojama ne tik Seime, bet ir visame viešajame sektoriuje.

Svarbu suvokti, kad blogio pavojai, pavyzdžiui, *deep fake*, gali būti pašalinti kuriant programinę įrangą, kuri galėtų atpažinti klaidingą informaciją ir kitas rizikas. Kaip kiekvienam nuodui yra savas priešnuodis, taip ir dirbtinio intelekto potencialiems pavojams gali būti sukurtos prevencinės priemonės. Ši rezoliucija yra svarbus politinis įrankis, kuris siekia nustatyti aiškius principus ir gaires dėl dirbtinio intelekto naudojimo viešajame sektoriuje. Tik užtikrindami atsakingą ir etišką šios technologijos naudojimą galime laiku išvengti blogio pasekmių ir užtikrinti, kad dirbtinis intelektas būtų naudingas tik visuomenės ir valstybės gerovės siekiams. Rezoliucija yra būtina, nes dirbtinis intelektas suteikia naujų galimybių valstybės institucijoms ir viešojo administravimo subjektams veikti efektyviau, skaidriau ir atsakingiau. Tačiau norint pasinaudoti šiomis galimybėmis ir užtikrinti, kad dirbtinio intelekto naudojimas atneštų visuomenei tik naudą, būtina numatyti vieningas teisinio reglamentavimo gaires.

Valstybės institucijos privalo įsipareigoti laikytis aukščiausių veiklos standartų ir etikos principų, naudodamos aukštąsias technologijas, įskaitant dirbtinį intelektą. Jos taip pat turi prisiimti visą atsakomybę už dirbtinio intelekto sistemos naudojimą ir jos veiklos padarinius. Tai leistų užtikrinti, jog galutinio sprendimo priėmėjas visuomet būtų tik žmogus. Be to, valstybės institucijos turi naudoti dirbtinį intelektą, atsižvelgdamos į būsimus Europos Sąjungos dirbtinio intelekto akto reikalavimus, kitus tarptautinius teisės aktus, susijusius su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu. Rezoliucija taip pat siekia užtikrinti teisingumą, lygiateisiškumą, skaidrumą, duomenų apsaugą ir kibernetinį saugumą, suteikdama pagrindą atsakingam ir etiškam dirbtinio intelekto naudojimui valstybės institucijų veikloje. Tai yra esminis žingsnis siekiant užtikrinti, kad šios technologijos plėtra ir integracija būtų subalansuota ir naudinga visai visuomenei. Taigi, siūlau palaikyti rezoliuciją. Užbaigti noriu žodžiais: neperkelkime politinės atsakomybės į dirbtinio intelekto modelius ir sistemas.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tikrųjų sveikintina, kad imatės iniciatyvos tokioje gana sudėtingoje srityje. Turbūt nemažai šalių jau kalba apie tai, kad galbūt reikėtų reglamentuoti įstatymais, tikrai negirdėjau, kad teisinė bazė būtų reglamentuojama rezoliucijomis. Aišku, čia yra daugiau kaip paraginimas. Paraginimai būna daugiau priimami galbūt palaikant kokį nors vieną ar kitą tarptautinį įvykį ar panašiai.

Jūs dar čia rašote, kad reikėtų viešojo sektoriaus subjektų veiklą reglamentuojančių teisės aktų dėl dirbtinio intelekto naudojimo. Norėčiau paklausti: ar jau pradėti rengti aktai, kurių reikės laikytis? Iš tikrųjų, ar kokia nors pradžia yra? Ir kokia patirtis pasaulyje yra dėl teisės aktų? Galbūt juos reikėtų tikrai perkelti čia, į Lietuvą, ir taip toliau?

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, nagrinėjau kitų valstybių situaciją. Dabar viskas yra tikrai kūrimo stadijos ir mes būtume gal viena iš dešimties valstybių, kuri taip pat pradeda ką nors daryti, reglamentuoti nuo pirmų žingsnių. Iš tikrųjų, kai kurios valstybės jau yra ženkliai pažengusios, bet kai kurios dar nieko nepadariusios. Tarp mūsų kaimyninių valstybių mes būtume tokie kaip lyderiai.

Aš pasakysiu, kad dabar dirbtinio intelekto reguliavimo aktas Europos Sąjungoje yra beveik priimtas. Jisai buvo priimtas kovo 13 dieną, tačiau jį dar galutinai turi patikrinti teisininkas lingvistas. Labai tikimasi, kad jisai bus patvirtintas iki šio Europos Parlamento kadencijos galo. Vis žadėjo čia balandžio mėnesį, dabar – gegužės, bet vis dėlto turėtų būti patvirtintas iki galo. Jisai

įsigalios per 20 dienų nuo patvirtinimo (jo paskelbimo oficialiame dokumente) ir turės per 36 mėnesius, priklausomai nuo veiklų, būti įgyvendintas. Pavyzdžiui, į uždraustas veiklas turėtų būti sureaguota jau per 6 mėnesius, paprasto pobūdžio – per 12 mėnesių, didelės rizikos sistemos – per 36 mėnesius. Šiame akte yra labai daug reglamentų ir taisyklių, ką mes turėtume daryti. Todėl papildomai mums nieko nereikia daryti, reikia tik jo sulaukti ir vykdyti. Jeigu mes priimsime šią rezoliuciją, aš labai tikiuosi, kad ją priimsime, tai Lietuva bus pasirengusi geriau įgyvendinti šią Europos Sąjungos dirbtinio intelekto aktą. Jau bus pradėtas taikyti realiam gyvenime ir mums nuo to bus tik lengviau. O šiaip valstybės narės gali pasitvirtinti kokias nors griežtesnes taisykles, turi tam teisę, bet šiuo metu mums tikrai nėra tokios būtinybės. Tiesiog šita rezoliucija būtų toks pirmas mūsų žingsnis į skaidresnę, teisingesnę, labiau apsaugotą dirbtinio intelekto naudojimo sistemą.

PIRMININKAS. Ilgokai atsakinėjate, mažai spės paklausti. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dirbtinis intelektas taikomas įvairiose srityse, bet ši rezoliucija apie viešąjį sektorių. Aš norėčiau pasidomėti, galbūt ir paklausti, nes pats irgi domiuosi šiais klausimais. Jūs, kaip Dirbtinio intelekto darbo grupės pirmininkė, turite daugiau informacijos. Kokias vis dėlto dabar matote realias problemas ir rizikas Lietuvos viešajame sektoriuje? Ačiū.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Ačiū, kad jūs labai aktyviai dalyvaujate Dirbtinio intelekto darbo grupės veikloje. Pagrindinės rizikos, dėl ko reikalinga šita rezoliucija, yra teisinio aiškumo trūkumas, atsakomybės klausimai, privatumo ir duomenų saugos rizika, socialinės ir ekonominės nelygybės padidėjimas. Šioje rezoliucijoje tais punktais viskas ir yra reglamentuota, labai aiškiai apibrėžta. Jeigu mes ją priimsime, tikrai bus lengviau viešajam sektoriui toliau tvarkytis.

PIRMININKAS. Klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, dirbtinis intelektas žmonijos, matyt, yra sukurtas tam, kad teiktų tam tikrą naudą. Bet gali teikti ir tam tikrą riziką. Taip pat kyla klausimų dėl ateities darbo vietų ir be galo daug kitų klausimų ir nežinomybės, nes šiandien mes nežinome, kokios gali būti pasekmės. Bet galbūt jūs pavardintumėte, kur jau šiuo metu naudojamas dirbtinis intelektas ir kokios grėsmės vis dėlto šiuo metu jau yra įžvelgiamos, kalbant apie viešąjį sektorių? Ačiū.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Mes, Dirbtinio intelekto darbo grupė, dabar susitinkame su ministerijomis. Daugelio ministerijų dirbtinio intelekto panaudojimą darbe tikrai apžvelgėme. Viena iš priežasčių, dėl ko ir gimė šita rezoliucija, kad viešasis sektorius jau kreipėsi į mus ir klausė, ar yra kas nors parengta, kokios nors taisyklės. Mes domėjomės, kaip jie naudoja dirbtinį intelektą. Tas dirbtinis intelektas iš tiesų yra naudojamas asmeniškai, labai asmeniškai ir labai nereglamentuoti. Žmogus, naudojantis savo darbe dirbtinį intelektą, prisiima rizikas, visą atsakomybę. Taip gali ir duomenis nutekinti, taip gali ir netiksliai ką nors padaryti. Jo tiesiog niekas neprižiūri. Tai šiek tiek naudoja, bet asmeniškai, o tai turėtų būti labai reglamentuota kiekvienoje viešojoje įstaigoje. Kas dar buvo, ko neatsakiau? Visą atsakiau. Gerai. Labai ačiū, Viliau.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, aš tikėjau tikrai daugiau iš jūsų kaip komisijos pirmininkės. Turbūt žinome rezoliucijų reikšmę, turbūt dar nėra Seime priimtų rezoliucijų (nebent jūs pasakysite), kuri padėjo pralaužti ledus, pagal jūsų pasakymą. Tai turbūt keistas žanras. Bet galbūt jūs man patikslinsite, kokius principus šiandien kyla grėsmė peržengti arba jau sulaužė Lietuvos Respublikos Vyriausybė, savo darbe neapibrėžtai naudodama dirbtinį intelektą. Ar ši rezoliucija arba jos aiškinamasis raštas buvo parengti naudojant „ChatGPT“? Ačiū.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Klausykite, tai mes, kaip politikai, turime užbėgti įvykiams už akių ir neleisti, kad tai įvyktų. Po incidento paskui jau sakys, tai kur jūs žiūrėjote anksčiau. Šiaip ši rezoliucija yra parengta labai atsakingai, dėl jos konsultacijas teikė Lietuvos teisininkai lyderiai, mokslininkai lyderiai dirbtinio intelekto srityje, jie pateikė savo pastabas, pateikė savo pastebėjimus. Žodžiu, rezoliucija yra atsakingai parengta ir ne dirbtinio intelekto.

PIRMININKAS. Klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tai iš tikrųjų laiku pradėtas kelti klausimas, galima apsimesti, kad galbūt čia nieko neįvyko, bet akivaizdu, kad į dirbtinį intelektą pasaulyje žiūrima gana rimtai ir atsakingai. Tikrai sveikinu šią idėją, kad rezoliucija eina, keliauja, sveikinu idėją, kad Seime darbo grupė yra sukurta, tikiuosi, kad bus gerų pasiūlymų, bus gerų įstatymų projektų, kurie reglamentuos, kaip tai turi būti panaudojama. Galbūt ir kai kurie kolegos kur kas profesionaliau pasinaudos dirbtiniu intelektu, rengdami savo kalbas, pasisakymus, nes kartais atrodo tikrai juokinga. Taigi, tikrai pasimokyti reikės. Mano klausimas būtų toks: kaip apskritai šita rezoliucija darys įtaką tolesniems dirbtinio intelekto žingsniams Lietuvoje ir ko turės imtis tas viešasis sektorius, jeigu tą rezoliuciją mes priimsime Seime? Kaip jums atrodo?

R. PETRAUSKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Iš karto norėčiau pasakyti, kad jeigu naudosite dirbtinį intelektą savo darbe ir rengsite kalbas ar įstatymų projektus, tai būtina būtinai labai atsakingai pažiūrėkite ir peržvelkite viską, nes negalite palikti dirbtiniam intelektui nuspręsti už jus. Tai čia yra pagrindinė taisyklė. Jeigu nori išsikepti... jeigu nori ragauti iš parduotuvės pirktą picą, tai tu ją turi išimti dar iš dėžutės, pašildyti, o ne tiesiai valgyti. Čia toks palyginimas būtų. O viešasis sektorius turėtų parengti aiškus ir bendras gaires bei procedūras ir jas taikyti, taisykles pasirengti. Turėtų būti numatytas žmogus, atsakingas už įstaigos dirbtinio intelekto priežiūrą. Tai čia būtų tokie žingsniai. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis turbūt klausia V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, įdomus tas jūsų projektas, tik bandau suprasti, ar jūs bijote dirbtinio intelekto, ar jūs kažkaip norite, kad Lietuvoje būtų kuriama pažanga? Jeigu taip rimtai: ar jums neatrodo, kad, įvertinus dalyvaujančių neformaliajame ugdymo procese dalį, vaikų, kurie domisi technologijomis, dirbtiniu intelektu, Lietuvoje yra šiek tiek daugiau negu 1 %, nes daugeliui vaikų neprieinami tie dalykai? Ar jūs nemanote, kad reikėtų daugiau orientotis ne į kažkokias baimes, bet į tai, kad mes kuo daugiau įtrauktume žmonių, visų pirma vaikų, besimokančių mokyklose, per neformaliojo ugdymo sistemas, kad jie iš tikrųjų domėtusi technologijomis, kad Lietuva būtų ne uodegoje technologijų, o būtų technologijų šalis, nes mes daugiau nieko neturime? Čia aš rezoliucijoje pasigendu Vyriausybei tokių pasiūlymų ir paraginimų, kurie paskatintų Lietuvos, kaip technologijų šalies, proveržį.

R. PETRAUSKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą, iš tikrųjų geras klausimas. Ši rezoliucija yra skirta viešajam sektoriui, kad jis dirbtinį intelektą panaudotų. Mes galėsime kartu su jumis parengti kitą rezoliuciją. Jūs esate labai teisingi, nes dirbtinis intelektas jau liečia visus žmones, bet kokio amžiaus, nuo pat kūdikystės iki pat gilios senatvės. Jeigu kuri nors tema dar aplenkti gali žmogų, tai dirbtinis intelektas neaplenks nė vieno. Švietimas šiuo atveju yra pagrindinis dalykas, visuomenės švietimas. Aš neišskirčiau vaikų ar paauglių, ar jaunimo, jie patys pirmi susigaudys, bet visas visuomenės švietimas, kokios yra galimybės ir kokios grėsmės, tiesiog būtinas.

PIRMININKAS. Dėkui. Visi, kas spėjo paklausti, paklausė. Dabar turėtų būti diskusija, bet niekas nepageidauja apie dirbtinį intelektą diskutuoti. Tai pereiname prie priėmimo stadijos, pranešėja gali grįžti į vietą. Dėl motyvų yra užsirašiusių. K. Vilkauskas – už.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Apie dirbtinį intelektą ir dabar dar yra įvairių nuomonių, jis mistifikuojamas. Vieni apie jį galvoja tikrai kaip apie pagalbinių įrankių arba kaip apie technologiją atskirai. Čia yra visko daug. Iš tikrųjų įvairios šalys, kurios turi pajėgumų, jau sėkmingai naudojasi dirbtiniu intelektu ir aiškinasi, kokios grėsmės ir rizikos. Aš irgi siūlau palaikyti šią rezoliuciją, nes kuo mes turėsime daugiau diskusijų, kuo mes patys imliau mokysimės dirbti su dirbtiniu intelektu kaip pagalbiniu įrankiu, tuo bus tikrai daugiau naudų. Manau, kad toliau eidami prie įstatymų projektų dėl dirbtinio intelekto naudojimo (jau irgi vienas yra užregistruotas) mes ne tik patys toliau tobulėsime, bet suteiksime daugiau aiškumo ir viešajam sektoriui, kuris, be abejo, susidurs su dirbtiniu intelektu. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia M. Maldeikis. Tiksliau, pasisako už.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Dėkui, pirmininke. Dėkui pranešėjai už pasiūlytą rezoliuciją. Greitai gyvensime naujais laikais – dirbtinis intelektas mūsų gyvenimą pakeis daugiau, negu mūsų

protėviams pakeitė atsiradusi elektra. Tai turime įvertinti, tam turime ruoštis. Aš džiaugiuosi, kad po *biškį*, po *biškį* ir mūsų parlamentas eina prie tų klausimų, su kuriais mes susidursime ateityje ir kurie labai lems mūsų gyvenimo pasikeitimus. Dėkui pranešėjai ir labai kviečiu palaikyti rezoliuciją.

PIRMININKAS. Taip pat už kalbės A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš visiškai suprantu, kad šiandien dirbtinio intelekto tema gali atrodyti egzotiška, tokia visiškai neaktuali, neįdomi, bet net neabejoju, kad jau kitą kadenciją „dirbtinis intelektas“ bus vieni populiariausių žodžių ir mes daug kalbėsime ir bandysime vyti nuvažiuojantį traukinį. Šiandien tik pasakysiu analogiją. Kažkada Kauno „Žalgiris“ tapo steigėju Eurolygoje ir dabar ten gali gerai dalyvauti, turbūt dalyvauja geriau negu daug turtingesni klubai, kurie vis turi spręsti, ar kitą sezoną jie galės dalyvauti, ar ne. Kodėl šitą analogiją sakau? Todėl, kad tiek, kiek Lietuva sudalyvaus *šioje temoje*, nes dabar iš esmės yra tos temos kryžkelė, tiek mes galėsime tikėtis ateityje gauti didelį postūmį, nes mes kalbame ir apie svarbų ateities technologijų postūmį, ir apie reglamentavimą, kad nepasiduotume vien tiktai korporacijų valdžiai. Bet šiandien politikai dar yra silpnoji grandis, šiandien politikams dar neįdomi ta tema, jie dar kalba truputį su juokeliais ir klausinėja, bet aš tikrai galvoju, kad tai praeis. Taip, šita rezoliucija dar nekeičia ko nors iš esmės, bet ji pabando į politinę darbotvarkę įvesti šitą temą, o tai yra labai svarbu. Labai ačiū rezoliucijos autorei ir tikrai raginu pabalsuoti už. Rezoliuciją įdėmiau skaitysite jau tada gal kitą kadenciją ar kada nors ir pamatysite, kad ji tikrai yra labai aktuali.

PIRMININKAS. Paskutinis taip pat už – A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų dirbtinis intelektas, kaip jau buvo minėta, siūlo milžinišką pažangą, ypač dirbant su dideliais duomenimis, kur neįmanoma žmogui ar programuotojui visų aprėpti ir visų atvejų numatyti, tačiau jo principas yra pagrįstas tuo, kad nėra aiškaus algoritmo, kaip jis priima sprendimus, o yra tikrai jo galimybė išmokti. Šiais atvejais mes jau dabar patiriame didžiulę riziką. Tai nėra kokios nors grėsmės – tai yra jau šiandieną mus veikiantys dalykai. Tarp jų yra didžiulis melagienų generavimo proveržis, privatumo pažeidimai, su tuo yra susiję nacionalinio saugumo iššūkiai, eksperimentavimas su žmonėmis, auganti programuotojų galia, nauja valdžia gali atsirasti šalia esamų. Įdomiausia, kad ir pačiam dirbtiniam intelektui kyla grėsmė, nes dėl baimės ir nesupratimo kai kurios šalys gali stabdyti šitą pažangą ir dėl to jos praras konkurencingumą. Todėl yra būtina reguliuoti šituos santykius, ypač kai tai liečia tarpasmeninius santykius, politiką, žmogiškąsias savybes, tokias kaip empatija, nes iš karto iškyla atsakomybės ir etikos klausimai. Tai mato visas pasaulis. Dėl to išgyvena ir inžinerinė bendruomenė, ir patys kūrėjai. Todėl reguliavimas yra būtinas. Laisvė, kaip laisvės atsakomybė, šiuo atveju civilizuotiems žmonėms visiškai būtina. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Atsirado ir pasisakančių prieš. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai labai keista girdėti, kai kolegos rimtais veidais kalba apie tai, kas jau yra praeitis. Tikrai niekas nekvestionuoja, kad dirbtinis intelektas nėra ateitis, jis vis daugiau užima vietos mūsų kasdienėje buityje ir gyvenime, bet būkime realistai – šita rezoliucija yra apie nieką. Jinai neturi nei teisinio, nei kokio nors kitokio pagrindo, kad Vyriausybė padarytų realius darbus.

Aš manau, kad komisijos pirmininkė, kuri gauna ir papildomą darbo užmokestį, dirba paskirti žmonės, tikrai galėjo parengti turbūt rimtesnį dokumentą, kuris padėtų pagrindus. Tiesiog aš į programėlę „ChatGPT“ įvedžiau, kaip būtent galėtų atrodyti tie principai. Tai, ką kalbėjo kolega Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas, visa tai surašyta penkiais punktais. Turbūt mes jau esame praeityje ir, kolegos, reikėtų žiūrėti į priekį. Tas skaidymas, kad kalbame tik apie viešąjį sektorių, manau, tai yra kalbame apie to paties lygiateisiškumo principus, nes privatus sektorius – lyg ir, galime sakyti, problemos nėra. Lygiai taip pat ir privačiame sektoriuje yra naudojamas dirbtinis intelektas, nėra jokio apibrėžtumo. Jūsų, kaip lyderystę rodančios grupės, darbas turbūt turėtų apimti visą visuomenę ir kalbėti (ne skaityti iš lapo tai, ką sukūrė, nežinau, kažkas jums) apie tai, kaip galbūt apsaugoti žmones, kad tai būtų saugu, kad tai būtų skaidru, kad tai būtų sąžininga ir, svarbiausia, kaip jūs ir minėjote, būtų įtrauktos visos amžiaus grupės, ne tik vaikai, bet ir senjorai. Tiesiog linkiu daugiau padirbėti ir turbūt atnešti kokį nors labiau baigtinį produktą. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, daugėja pasisakančių prieš. V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamieji, K. Mažeika labai teisingai išdėstė. Neskubėkime. (*Šurmulyse salėje*)

PIRMININKAS. Nei skubėsime, nei neskubėsime, tiesiog balsuosime už rezoliuciją. Jau yra balsavimo intervalas. Kviečiu balsuoti. (*Balsai salėje*) Balsavimas yra už tai, kad priimtume rezoliuciją be jokių pataisų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 101: už – 82, prieš – 2, susilaikė 17. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

Kitas darbotvarkės klausimas. (*Balsai salėje*) Vėluojame, būtų gerai nuo replikų susilaikyti. Bet R. Petrauskienė labai nori. Prašom.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Čia nereikia nieko paspausti? Žodžiu, čia ne replika, aš tik noriu patikslinti, kad darbo grupė nėra kaip nors papildomai apmokama ar dar kas nors, jokio papildomo užmokesčio aš negaunu. Tai patikslinu, kad žinotumėte. Ačiū.

14.30 val.

Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2241 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3581 (pateikimas)

PIRMININKAS. Dabar Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3581. Pateikimas. Prieš pateikiant fiksuokime, kad šis projektas įrašomas į Seimo sesijos darbų programą, nes jo ten nebuvo. Padarome tai bendru sutarimu. Kviečiu K. Vilkauską pristatyti projektą.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, nuo 2024 metų Biudžetinių įstaigų įstatymo pakeitimais biudžetinių įstaigų vadovams įvesta penkerių metų kadencija ir kartu nustatyta, kiek po įstatymo įsigaliojimo dar gali dirbti į vadovo pareigas ne terminuotai paskirti asmenys. Priešingai nei iki šiol, tokiems biudžetinių įstaigų vadovams nesudaroma galimybė išdirbti visą naujai įvestą kadencijos trukmę ir numatytą kadencijų skaičių. Jų kadencija nepagrįstai trumpinama ir kadencijų skaičius mažinamas, atsižvelgiant į iki tol turėtą vadovavimo trukmę ir amžių senatvės pensijai gauti.

Toks teisinis reguliavimas neatitinka analogiško reguliavimo, įtvirtinto kitais įstatymais kitiems biudžetinių įstaigų vadovams, todėl, visų pirma, pažeidžia biudžetinių įstaigų vadovų konstitucinę lygiatęsiškumą ir yra diskriminacinis. Antra, įtvirtinamas retrospektyvus įstatymo galiojimas, tai yra atgalinis galiojimas.

Kaip Seimas reguliavo analogiškus teisinius santykius iki šiol? Pavyzdžiui, Vyriausybės įstatymu įvedus ketverių metų kadencijas Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų vadovams, buvo nustatyta, kad pirmoji vadovavimo kadencija prasideda po įstatymo įsigaliojimo ir asmeniui suteikta teisė išdirbti visas priklausančias kadencijas nuo pradžių.

Valstybės tarnybos įstatymu įvedus vadovų kadenciją, buvo paskelbta analogiškai: nuo kadencijos įvedimo pradžios vadovams, tarnautojams buvo suteikta galimybė išdirbti visas naujai įvestas kadencijas, jų netrumpinant, o vadovui, kuriam kadencijos metu sueina 65 metai, palikta teisė spręsti, ar tęsti tarnybą, ar ją baigti.

Taip pat padaryta ir dėl socialinių paslaugų įstaigų vadovų, savivaldybių kontrolierių ir kitų tarnautojų. Tai yra šių įstaigų vadovų atžvilgiu įstatymas, kuriuo įvedamos kadencijos, neturės atgalinio veikimo galios, o jų kadencija pradedama skaičiuoti nuo pradžių tik įsigaliojus įstatymui. Ji netrumpinama, nepriklausomai nuo iki įstatymo pakeitimo išdirbtų metų, amžiaus, ir laikoma pirmąja vadovo kadencija.

Tačiau visiems kitiems įstaigų vadovams, kurie nėra valstybės tarnautojai, nėra Vyriausybei ar ministerijoms pavaldžių įstaigų vadovai, nėra socialinių paslaugų ar kitų specialiais įstatymais reglamentuojamų įstaigų vadovai, numatomas blogesnis reguliavimas, nors jų statusas nesiskiria

nuo prieš tai išvardytų. Šiems paprastiems biudžetinių įstaigų vadovams naujai įvestos kadencijos nebelaikomos pirmąją kadenciją ir kadencijos trukmė trumpinama priklausomai nuo to, kiek toks asmuo yra dirbęs anksčiau ir kokio amžiaus jis yra.

Toks įstatymo reguliavimas pažeidžia įstaigų vadovų lygiateisiškumą, numato diskriminacinį reguliavimą bei, kas ne mažiau svarbu, numato teisine prasme nepateisinamą įstatymo atgalinį veikimą. Į naujai įvestos kadencijos trukmę ir kadencijų skaičių yra įskaiciuojamas laikas iki įstatymo priėmimo.

Taigi projekto uždavinys – pakeisti Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir pagrindiniams teisės principams prieštaraujantį įstatymo reguliavimą ir užtikrinti įstatymo teisėtumą. Tai yra biudžetinių įstaigų vadovų kadencija turi būti skaičiuojama nuo įstatymo įsigaliojimo dienos ir turi būti laikoma pirmąją vadovo kadencija.

Taip pat norėčiau paraginti Seimo narius, kadangi kreipsiuosi dėl skubos, irgi apie tai pagalvoti, nes yra vadovų, kuriems jau gali būti kadencijos pabaiga ir po 2 mėnesių, o šio įstatymo projektas numatytas toliau... Noriu dar kolegoms priminti, kad visai neseniai Seimas apsisprendė dėl turizmo informacijos specialistų kadencijų, kur visiškai analogiškas atvejis ir dėl amžiaus, ir dėl terminų.

Mieli kolegos, laukiu klausimų ir prašau palaikyti šį įstatymo projektą, kurį pateikėme kartu su kitais Seimo nariais.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmoji – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamas kolega, aš norėjau paklausti. Yra ir kitų įstatymų, kurie skirtingose veiklos srityse taip pat nustato ar kadencijas, ar kadencijų trukmę įstaigų vadovams. Jau įvyko tas grįžtamasis procesas, kai visiems buvo įvestos kadencijos, bet pamatė, kad regionuose muziejuose nėra kam tapti tuo vadovu, arba dabar neseniai buvo turizmo informacijos centrų vadovų kadencija, ir po truputį atkeičiama, suvienodinama, visiems paliekamas tas pereinamasis, sakykime, laikotarpis. Ar jūs įvertinote, ar tikrai įstatymas, kuris yra platesnis, jūsų teikiamas Biudžetinių įstaigų įstatymas, reglamentuoja kadenciškumą vadovams, ar jis apims visus vadovus? Ar mes vėl nepaliksime kokių kelių įstaigų vadovų ir jiems bus reglamentuota kitaip? Mano vertinimu, teisė turi būti užtikrinama vienodai visiems, jeigu kalbame apie darbo sąlygas ir darbo trukmę.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Taip, kaip jūs paminėjote, bibliotekų, kultūros centrų, muziejų vadovų kadencijos jau yra sutvarkytos. Kaip minėjau, turizmo informacijos centrams, nes čia buvo atskira grupė. Pristatydamas šį įstatymo projektą minėjau, kad specialiais įstatymais nereglamentuojamos tokių kaip socialinių paslaugų vadovų kadencijos, šis klausimas nėra išspręstas. Dėl to jį reikėtų sutvarkyti ir, manau, gal jau būsime nieko nepraleidę ir suvienodinę įstatymus ir jų galiojimą visiems.

PIRMININKAS. Toliau klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, nors ir pasirašiau įstatymą, bet dabar galvoju. Ne, ne, viskas gerai. Tik man klausimas kyla, gal iš viso nereikia kadencijų? Mes matome, kas dedasi, faktiškai paskui vadovų mes trūkstame. Gal atsisakyti kadencijų ir per vertinimą mes galėtume, kaip sako, įvertinę jo darbo rezultatus, po to pratęsti ar nepratęsti kadenciją. Dabar išeina taip, kad tas dvi kadencijas dirba labai labai gerai ir paskui mes atleidžiame, nes pasibaigia kadencija, arba va įstatymo pataisa. Faktiškai žinome, kad net ir kredito negali gauti, kai yra terminuotos darbo sutartys, kadangi yra kadencija, negali paimti būsto paskolos ir panašiai. Kaip jums atrodo?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip, ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Mes labai daug diskutavome, jeigu atsimenate, ir priimdami Valstybės tarnybos įstatymą, ir, kaip minėjau, atskirus įstatymus dėl kadencijų. Taikėme įvairius perėjimo modelius: jeigu vertina gerai, pereina į kitą kadenciją. Sakykime, seniūnų kadencijų iš viso atsisakėme. Manau, turėtume pažiūrėti, kaip dabar visi šie įstatymai veiks. Pasižiūrėkime, kaip veikia. Aišku, tik ne žmonių sąskaita. Blogai kartais, kad darydami reformas nepagalvojame apie tų žmonių artimąją ar tolimąją perspektyvą. Manau, turėtume toliau diskutuoti, bet šiuo metu reikėtų bent jau padaryti tai, ko laukia tie žmonės, kurie už mėnesio ar už dviejų gali tiesiog netekti darbo. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (*LVŽSF*). Iš dalies klausimas buvo užduotas kolegės Ritos, bet einant giliau į mišką, ko gero, ir medžių daugiau. Gal neblogas įstatymo projektas, tačiau ar pagalvojote, gerbiamas Kęstuti, apie tuos žmones, kurie ketina dalyvauti naujuose konkursuose ir šitas teikiamas jūsų įstatymo projektas gali atbaidyti juos dalyvauti, nes jeigu mes įteisiname taip, kaip jūs norite, tada jie atsisakys dalyvauti konkursuose ir grįš į savo didmiesčius. Nesudarys galimybių pasitekti šia galimybe dalyvauti, tokia prielaida.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega Robertai, už klausimą. Mes sprendžiame tų žmonių, kurie dabar visiškai kitaip įstatymiškai reglamentuojami, likimą. Tikrai mes galėtume galvoti apie perspektyvą, kaip pritraukti jaunų specialistų. Kaip jūs žinote, priimdami Valstybės tarnybos įstatymą mes daug iečių laužėme dėl to, kad reikia didinti motyvaciją arba, sakykime, valstybės tarnybos patrauklumą kitose įstaigose. Manau, čia kompleksinis dalykas. Motyvacinėje sistemoje yra ne vien tiktai kadencijos, bet ir atlygio, ir vertinimo, ir sąlygų, kurias gali gauti vienas ar kitas vadovas. Čia kompleksinis klausimas, prie kurio, aišku, turėtume vėl grįžti, kad būtų kuo daugiau motyvacijos jauniems specialistams ateiti dirbti.

PIRMININKAS. Klausia E. Rudelienė.

E. RUDELINĖ (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Kęstuti, kolega, prašom sakyti, man atrodo, kad yra kitų įstatymų, kurie jau nusprendę vadovų kadencijas, tai ir dėl švietimo, kultūros, neseniai dėl turizmo, socialinių paslaugų, ten visų statutinių darbuotojų kadencijos yra labai aiškios. Tai vis dėlto kokios srities biudžetinės įstaigos nėra paliestos, ką apims šis įstatymas?

Ir kita klausimo dalis. Ar nebus dar daugiau sąmyšio, priėmus šį įstatymą, nes lyg ir atrodys, kad visiems, kuriems jau yra sutvarkytos kadencijos, šitas įstatymas vėl pakeičia kadencijų laiką, ar ne taip?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū už klausimą, gerbiama kolege. Jūs pati balsavote už turizmo informacijos centrus. Tai yra visiškai analogiškas, mes negalime palikti ir kitos grupės. Pavyzdžiui, kalbant apie Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos vadovus. Tai irgi svarbu, nes mūsų visuomenėje jie yra tikrai labai populiarūs žmonės, taigi mes turėtume atkreipti dėmesį ir į šią sritį.

PIRMININKAS. Ir R. Baškienė klausia paskutinę.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju už galimybę paklausti. Gerbiamasis pranešėjas, sistemiškas, apie kurį jūs kalbate, iš tikrųjų yra labai svarbu, kad taikytume šią įstatymą, kaip ir kitus, visiems vienodai, tai yra labai svarbu. Prašom pasakyti, kaip jūs suderintumėte siekį, kad įstaigoms vadovautų ne tik pensinio amžiaus ir tie patys nuolat dirbantys, bet panašiai, kaip klausė R. Šarnickas, kad ateitų jauni žmonės, kad atsinaujintų biudžetinių įstaigų vadovų komanda? Ar nemanote, kad lygiagrečiai reikėtų galvoti ir apie tai, ir ar šiame įstatymo projekte jūs tokių saugiklių nenumatote? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Sprendžiamas gana siauras klausimas, tai yra kadencijų, sulyginama taip, kaip ir kitose srityse, būtent norint padėti tiems žmonėms, kad jie nenukentėtų ir paskui negalėtų kreiptis į teismą, kadangi nevienodos sąlygos. O kitas dalykas, kaip ir minėjau atsakydamas prieš tai, mes ir pagalvokime apie tuos jaunus specialistus, kuriuos mes galime pritraukti, bet žiūrėkite, kaip sudėtinga dabar, pavyzdžiui, dėl gydytojų. Na, ieško, tiesiog moka didžiulius pinigus, bet jų nėra. Pirmiausia mes turėtume galbūt pagalvoti, kad neišnyktų tie, kurie dar gali dirbti, na, kad ir vyresnio amžiaus.

Atsirado galimybė pratęsti. Kodėl? Nes neatsiranda regionuose jaunų žmonių, kurie turėtų atitinkamos specifikos žinių ir galėtų atlikti tą darbą kokybiškai. Sakau, kompleksiškai žiūrėkime. Čia jau bus mūsų viso Seimo, visų partijų noras padaryti tokius politinius žingsnius, kurie motyvuotų jaunus žmones ateiti į regionus.

PIRMININKAS. Dėkui. Visi, kas norėjo paklausti, paklausė. Dabar motyvai. Prieš pasisakys A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Na, žiūrėkite, kolegos, iš principo gal nesu visai prieš patį konceptą, aš gal pradžioje pasakysiu, kad man yra pikta dėl to, kad iš pradžių nustatome tam tikras nuos-

tatas, o paskui per išimtį sugriauname visą konceptą, kuris buvo sudėliotas. Bet jeigu jau pasirenkame eiti šituo keliu, tai aš turiu atkreipti dėmesį, kad Kęstučio užregistruotas ir kolegų užregistruotas projektas nėra analogiškas visai neseniai svarstytam turizmo informacijos centrų vadovų klausimui. Visiškai skirtinga prieiga. Šiuo projektu yra numatomas kadencijos skaičiavimas iš karto, nuo pirmų metų, kaip pirma kadencija automatiškai, be jokio konkurso dešimčiai metų į priekį. Tuo tarpu čia nuskambėjo klausimas, ar nereikia atsisakyti kadencijų. Tai kadencijų atsisakyti nereikia.

Tada laikykimės to bendro koncepto, kuris buvo pritaikytas analogiškai turizmo informacijos centrų, kultūros centrų vadovams, kuomet neišbalansuojame valstybės tarnybos sistemos ir numatome vienodą skaičiavimo tvarką, kas yra laikoma pirma kadencija, kas yra laikoma antra kadencija po neterminuotų sutarčių, ir laikykimės to principo, kad po antros kadencijos visais atvejais įvyksta konkursas. Na, ir jeigu nėra pasirinkimo variantų, tas pats vadovas, mes jam galime neriboti kadencijų, kaip ir prieš tai svarstytais klausimais, jis gali laimėti konkursą ir eiti pareigas toliau, bet kas tam tikrą periodą mes pasitikriname, ar tų jaunų žmonių neatsirado.

Šiandieną tikrai baru iniciatorius už tai, kad nesugebėjo paimti ankstesnių teisės aktų, kuriuos visai, tarp kitko, neseniai priėmėme, paimti jų kaip pavyzdžio, pritaikyti tokias tvarkas, o bandoma išrasti naują tvarką. Tik už tai šiandieną ir pabarsiu, nes mes komitete vėl turėsime sutvarkyti ir padaryti vienodą konceptą kaip visiems. Mintis bus ta pati, tiesiog prieiga visai kita. Kolegos, bent jau dėl to tikrai laikykimės sistemiškumo. Na, o balsuoti kviečiu laisvai. Šiandien pykdamas už tai, kad nekokybiškai padaryta, aš susilaikysiu.

PIRMININKAS. Niekas nenori pasisakyti už projektą, tai balsuosime.

Balsavo 106: už – 58, prieš – 8, susilaikė 40. Po pateikimo yra pritarta. Tuomet pagrindiniu komitetu būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti, nors čia parašyta rudens sesijoje, bet turbūt iniciatorius dėl to ir stovi, siūloma svarstyti birželio pradžios kuriame nors posėdyje. Tuoj pažiūrėsime, kiek čia Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui užteks... 2–3 savaitės, manau. Galbūt birželio 11 dieną fiksuokime? Sutariame bendrai dėl to.

14.48 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 1, 2, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 28, 29, 33, 34, 34¹, 38, 39 straipsnių, III skyriaus ketvirtąjo skirsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3454(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3454(2). Kviečiu į tribūną komiteto įgaliotą pranešėją, nes čia bus šiek tiek pastabų. Dėl 1, 2 straipsnių pastabų nėra. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti dėl šių straipsnių. Tada dėl 3 straipsnio Teisės departamento pastaba. Laukiu komentaro.

G. PALUCKAS (LSDPF). Tai pastaba redakcinio pobūdžio. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip, pritariame šiam straipsniui su priimta Teisės departamento pastaba. Dėl 4, 5, 6, 7 straipsnių nėra pastabų ir pasiūlymų, niekas nereikalauja balsuoti dėl jų atskirai. Tada dėl 8 straipsnio irgi Teisės departamento pastaba.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gramatinio pobūdžio pastaba. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip, pritariame šiam straipsniui su priimta pastaba. 9, 10 straipsniai... Tiesa, 10 straipsnis čia yra toks kompleksinis. Pastabų yra. 9 straipsnį priimame. 10 straipsnis. Čia tada 18¹ straipsnio nuostatos. Prašau įgaliotą atstovą pasisakyti dėl Teisės departamento pastabų. Taip, prašau dėl Teisės departamento pastabų, čia dėl 18¹ straipsnio jų yra keletas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Iš esmės yra keletas pastabų. Pirmoji – redakcinio pobūdžio, antroji – numeravimo pakeitimas ir trečioji – taip pat redakcinio pobūdžio. Komitetas visoms pastaboms pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip, niekas nereikalauja atskirai balsuoti. Pritariame šiam straipsniui, čia 18² straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai taip pat komitetas pritarė. Pritariame straipsniui su ta priimta pastaba.

Dėl 18³ straipsnio taip pat yra dvi Teisės departamento pastabos.

G. PALUCKAS (LSDPF). Taip pat redakcinio pobūdžio. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip, pritariame šiam straipsniui su priimtomis pastabomis.

Dėl 18⁴, 18⁵, 18⁶ straipsnių pastabų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti. Pritariame šiems straipsniams. Čia dabar buvo viskas dėl 10, tai galiausiai pritariame 10 straipsniui, kuris yra toks sudėtinis. Tada dėl 11, 12, 13 straipsnių nėra pastabų. Niekas nereikalauja dėl jų atskirai balsuoti. 14 straipsnis. Teisės departamento pastaba.

G. PALUCKAS (LSDPF). Teisės departamentas nurodė, jog ne tas Administracinio kodekso straipsnis buvo nurodytas. Pataisai komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip, pritariame šiam straipsniui su priimta Teisės departamento pastaba.

15 straipsnis. Taip pat Teisės departamento dvi pastabos.

G. PALUCKAS (LSDPF). Lygiai ta pati pastaba, pasikartojanti dėl kelių straipsnių. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip, pritariame šiam straipsniui su priimtomis Teisės departamento pastabomis.

Dėl 16, 17, 18 straipsnių pastabų nėra. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti. Pritariame.

Dėl 19 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gramatinio pobūdžio pastaba. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pritariame šiam straipsniui su priimta Teisės departamento pastaba.

Dabar motyvai dėl viso projekto. A. Bagdonas kalbės už.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šiuo įstatymo pakeitimu patikslinamos licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais rūšys, atsisakoma perteklinio kiekio vienkartinį licencijų rūšių. Licencijų kiekio sumažinimas suteiks daugiau aiškumo ir sumažins biurokratinę naštą. Numatoma nauja bendra vienkartinės licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių turinė alkoholio koncentracija neviršija 15 %, parodose, mugėse ir renginiuose rūšis. Lietuvos alkoholio vartojimo kultūra per daugiau nei 30 nepriklausomybės metų iš esmės pasikeitė. Įsigyjama žymiai mažiau stipresnių gėrimų, dominuoja silpnieji gėrimai, tokie kaip sidras, alus ar vynas. Tad siūlymas pakeisti ir suvienodinti galimybes ne tik parodose ir mugėse, bet ir renginiuose įsigyti alkoholinių gėrimų, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 %, yra suprantamas ir logiškas. Taip pat šiuo įstatymo pakeitimu numatoma galimybė vykdyti degustacijas gamybinėse patalpose.

2018 metais buvo priimta daugybė draudimų, tokių kaip amžiaus pakeitimas nuo 18 metų iki 20 metų, trumpesnis laikas sekmadienį, uždrausta reklama. Žiūrėdami Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento statistiką matome, kad vienam gyventojui tenkantis suvartojamas kiekis 2018 metais buvo 9,6, 2019 metais – 9,5, 2020 metais – 9,7, 2021 metais – 10,9, o 2022 metais – vėl 9,5. Iš esmės vienam gyventojui tenkantis alkoholio suvartojimas niekaip nepasikeitė dėl įvestų daugybės perteklinių draudimų. Todėl ne draudimais, o kartais sąmoningumu mes galime pasiekti daug geresnį rezultatą. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Informuoju, kad pratęsiu šį balsavimo intervalą, kol bus baigti visi priėmimai. Paskutinis yra Civilinio kodekso pataisos, kurią teikia I. Kačinskaitė-Urbonienė, priėmimas. Toliau įvairių projektų pateikimai jau būtų per kitą balsavimo intervalą.

Tęsiame pasisakymus dėl motyvų. A. Veryga kalba prieš.

A. VERYGA (LVŽSF). Kolegos, visiems, kurie šiuo metu dar esate neapsisprendę ir svarstote, kaip balsuosite, prieš balsuojant noriu pasiūlyti patiems sau užduoti du klausimus. Pirmasis klausimas būtų: ar jau išsprendėme su alkoholio vartojimu susijusias problemas ir nebėra poreikio jas spręsti? Gal taip yra, gal viskas pas mus jau gerai ir galime sakyti, kad sukame atgal? Kitas klausimas turėtų būti: kaip šitos pataisos įgyvendina pagrindinį Alkoholio kontrolės įstatymo tikslą, kuris yra įrašytas pačiame įstatyme, tai yra mažinti bendrąjį alkoholinių gėrimų suvartojimą ir jo daromą žalą visuomenei, šalies ūkiui? Kaip tai koreliuoja su vienu iš pagrindinių valstybės alkoholio kontrolės principų, kuris yra įvardintas taip pat įstatyme, tai yra kurti socialinę aplinką be alkoholio?

Atsakymas į abu šiuos klausimus man, kai aš juos sau užduodu, yra ne. Problemų mes neišsprendėme ir šios pataisos prieštarauja tiek įstatymo pagrindiniam tikslui, tiek valstybės alkoholio

lio kontrolės principams. Nelabai suprantu, kolegos, kokia yra prasmė iš viso priimti įstatymus, numatyti sau kažkokius valstybinius alkoholio kontrolės principus, kurie yra surašyti įstatyme ir galioja, jeigu paskui lengva ranka yra atnešamos pataisos ir sakoma, kad jos sprendžia perteklinių draudimų klausimą. O kaip jūs nustatėte, kad jie yra pertekliniai? Šiandien yra galiojantys, veikiantys, mažinantys mirčių skaičių, mažinantys susirgimų skaičių. Tą statistiką bet kuris iš jūsų galite surasti, išsitraukti ir pasitikrinti. Kolegos, kviečiu nepasiduoti spekuliacijoms ir balsuoti prieš šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. J. Baublys – už.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų vis daugiau žemdirbių, ypač smulkių, nenori užsiimti tradicine žemdirbyste, augalininkyste, gyvulininkyste, o ieško verslų. Vienas iš tokių verslų yra vyno gamyba, kai mažame žemės plote yra vynuogynai arba naudojami vietinė žaliava ir iš tiesų gaminamas aukštos kokybės vinas, tačiau jaunos šeimos, užsiimančios verslu, neturi galimybės savo produkcijos pristatyti nei parodose, nei mugėse. Iki šiol galiojantis įstatymas parodose lyg ir leisdavo pristatyti iki 13 % alkoholio koncentracijos vyną, tačiau parodų organizatoriai to nedarydavo, o mugėse buvo nustatyta tik 7,5 % alkoholio koncentracija ir buvo galima pristatyti tokią produkciją. Dabar yra suvienodinama iki 15 %. Manau, kad pristatyti produkciją Lietuvos gamintojams iš vietinės žaliavos, tiems gamintojams, kurie turi tautinio paveldo sertifikatus ir gamina tikrai aukštos kokybės produkciją, turime sudaryti galimybę. Taigi, palaikydamas šį įstatymo projektą, noriu palaikyti tas šeimas, kurios nori regionuose kurti verslus, kurti darbo vietas. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar E. Zingeris prašė trumpo žodžio dėl vedimo tvarkos. Prašom peršoninį mikrofoną.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Bičiuliai, nenoriu jūsų trukdyti posėdžio metu, bet mūsų Seime šiandien lankosi ir balkone yra su mumis Kanados europinės kilmės Izraelio piliečiai, kurių šeimos nuo tos lemtingos, baisios spalio 7 dienos iki šiol yra kankinamos „Hamas“ teroristų kalėjimuose. Daugelis pagrobtų įkaitų po klastingos spalio 7 dienos atakos prieš Izraelį jau yra žuvę baisiausiu būdu. Arba moterys... Nenoriu tęsti, koku būdu visa tai įvyko, kaip jie buvo žeminami prieš žūtį. Jeigu leisite, norėčiau pareikšti, gerbiamas pirmininke, mūsų užuojautą pagrobtų nekaltų įkaitų šeimoms, dabar kartu esančioms su mumis. Gal prašyčiau, jeigu galima, atsistoti. Atsinešė portretus.

PIRMININKAS. Dėkui Emanueliui už informaciją.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū jums už solidarumą.

PIRMININKAS. Tęsiame pasisakymus dėl motyvų. A. Širinskienė kalbės prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš tik primenu, kolegos, kad 2018 metais, kuomet buvo įvesti alkoholio prekybos ribojimai, Lietuva Pasaulio sveikatos organizacijoje pagal alkoholio vartojimo mastą buvo linksniuojama greta su Baltarusija ir Rusija. Tie ribojimai leido padaryti taip, kad mes esame priešingai linksniuojami, negu kad buvome su sovietinėmis valstybėmis – dabar esame vertinami kaip priėmę pažangų reguliavimą. Aš jau nekalbu apie tai, kad per tą laikotarpį sveikatos rodikliai keitėsi ir susirgimų, kurie paprastai siejami su alkoholizmu, skaičiai reikšmingai mažėjo. Tai dabar retoriškai, matyt, reikėtų savęs paklausti, ar didindami, tarkime, mugėse ir kituose renginiuose parduodamo alkoholio koncentraciją mes negrįžtame į tą buvusią posovietinę erdvę, ir vėl klausimas, ar nebūsime po kokių trejų ketverių metų linksniuojami su tomis valstybėmis, į kurias šiomet apskritai pasaulyje, na, niekas daugiau lygiuotis nenori. Tikrai raginu balsuoti prieš ir žiūrėti vis dėlto į Vakarų kultūrą, į ribojimo naudojimą, į tai, kad mes tikrai išsaugome šeimas, jų darną.

Čia kolega kalbėjo apie tai, kad jisai nori paremti verslininkų šeimas, bet, manau, mes priimdami sprendimus turėtume remti visas šeimas, kurios nori laisvalaikį leisti kultūringai ir tikrai neapsvaigusios nuo alkoholio žmonių apsuptyje.

PIRMININKAS. V. Mitalas – už.

V. MITALAS (*LF*). Gerbiamieji kolegos, būkime tikslūs – tai nėra visų ribojimų panaikinimas. Alkoholio reklama lieka, reklamos ribojimas lieka. Lieka ir kiti reguliavimai, kurie buvo padaryti. Kas yra patikslinama ir kam šitas dalykas yra reikalingas? Tam, kad kai kuriuos alkoholinius

gėrimus, kurie, pavyzdžiui, yra natūralios fermentacijos, būtų galima pardavinėti tose pačiose mugėse. Tai reiškia, kad ne tas sidras iš *bambalių*, visiškai nudažytas ir chemijos atskiestas, o natūralios fermentacijos produktas, ar tai būtų vynas, ar tai būtų sidras, ar kitas gėrimas iki 15 laipsnių stiprumo, galėtų būti pardavinėjamas mugėse. Štai apie tokius dalykus ir apie tokius patikslinimus mes šnekame. Todėl negąsdinkime vienas kito, kad šitas įstatymas iš esmės panaikins kažkokius alkoholio rinkos reguliavimus. Šitas įstatymas paliks esminius alkoholio rinkos reguliavimus ir niekas jų nepakeis. Šitas įstatymas tik patikslins kai kurias nuostatas, kurias reikia patikslinti ir kurias jau seniai reikėjo patikslinti. Dėl to aš labai kviečiu kolegas Seimo narius balsuoti už ir užversti vieną mažą puslapėlį.

PIRMININKAS. A. Matulas kalbės prieš.

A. MATULAS (TS-LKDF). Na, naujiems, jaunesniems parlamentarams noriu priminti, kad 2000 metais į valdžią atėjo tokia vadinamoji naujoji politika, kurią sudarė tam tikros partijos, ir liberalizavo iš esmės viską: visą alkoholio prekybą, reklamą, galėjai pirkti, reklamuoti, gerti, kur norėjai. Ir po ketverių metų, pakako ketverių metų, ir 2004 metais pagal statistiką – pagal savižudybių skaičių, pagal psichozijų skaičių, suvartojamo alkoholio skaičių – Lietuva tapo labiausiai prasigėrusi valstybė per visą savo gyvavimo tūkstantmetį. Pradžioje pavieniai asmenys ėmėsi veiksmų, po to jau ir frakcijos susiprato. Turime šiandien gana gerą įstatymą, kuris uždraudė iš esmės reklamą, labai sumažino prieinamumą. Turime rezultatą.

Kolega čia sako, alkoholio suvartojimas vienam žmogui nepadidėjo. O kas būtų buvę, jeigu būtų draudimų nebūtų buvę? Tai kam dabar reikia priimti šiuos sprendimus, kurie efektyviai veikia?.. Gal kas nors pasigedo bendruomenių renginiuose, gegužinėse, šokiuose vasaros metu priekyje kelių *pijokų*, nes paprastai buvo galima vartoti vyną, degtinę, priekyje visada šokdavo dvi, trys ar keturios poros visiškai prasigėrusių asmenų, o kai leidžiame tik alų, šito dalyko jau nebėra. Kam šitie dalykai reikalingi? Noriu priminti, kad Sveikatos reikalų komitetas iš esmės vienbalsiai pritarė, kad šitų pataisų nereikia, arba dar nereikia, todėl labai prašau nebalsuoti už tą vadinamąją liberalizaciją.

PIRMININKAS. V. Semeška – už.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, na, manau, ne vienas buvote Vakarų valstybėse, dalyvavote parodose, mugėse, tuose pačiuose turguose Vokietijoje, kur skanaujamas geras, kokybiškas gėrimas, vynas tiek iš vynuogių, tiek iš kitų vaisių ir uogų. Tie, kas nori prisilakti, visą laiką ras galimybę, tie, kas mėgsta skanauti, degustuoti, žinoma, irgi gali prisidegustuoti, bet nebūtinai. Todėl neatimkime galimybės žmonėms švęsti, skanauti, ragauti. Vis dėlto tie, kas norėtų atsinešti stipraus alkoholio, jie ir šiandien atsineša į tam tikrus renginius ir degtinaitės, ir naminukės, geria ir nusigeria. O čia mes kalbame apie kultūrą, apie skanavimą mugėse, parodose, kituose renginiuose. Tad tikrai nėra čia nieko baisaus, kviečiu palaikyti ir tapti tikrai normalia vakarietiška valstybe. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinis – A. Sysas. Prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Visi, kurie norite paskanauti, 9–10 dienomis eikite į „Litexpo“ – ten bus vyno dienos ir tikrai prisiskanausite visokių gerų gėrimų. O mes dabar kalbame apie prieinamumą. Ką jūs šnekate, kad dabar nieko čia nedarome, čia kažkokie techniniai pataisymai? Jeigu mes leidžiame vietoj 8,5 vartoti alkoholį 15-os, tai, aišku, išgerto alkoholio kiekio poveikis bus visiškai skirtingas, kas yra 8 ir kas yra 15. Noriu visų tų, kas remia šitą įstatymą, paklausti, kuriam trūksta galimybės išgerti visokio gėrimo nuo 5, nuo 4 laipsnių iki 40? Na, nėra jokios problemos.

Mes matykime truputį daugiau, nekalbėkime apie jaunas šeimas, kurios darys verslą. Bet šitos jaunos šeimos sugriauš kitas šeimas, nes mes prisimename, kokia situacija buvo, kai alkoholis liejosi laisvai. Jeigu mes norime pakenkti jaunos šeimos, tai šitas verslas labai tinka. Tikrai nesuprantu šitų argumentų.

Ir kalbama apie sąmoningumą. Pasakykite man, suraskite šitame įstatyme, kad priėmus jį mūsų sąmoningumas padidės, sąmoningai mes gersime. Na, mieli ponai, alkoholis – tokia narkotinė medžiaga, kuri... Turbūt kiekvienas savo metu buvote išgėręs tokį kiekį, kai jau buvo blogai iš ryto. Tai yra nebūtinai produktas, aš nežinau nė vieno atvejo, kad Lietuvoje priėmus šitą įstaty-

mą kas nors numirė, kadangi negavo išgerti. Bet kai mes padarysime tokias pataisas, tai mirčių tikrai padaugės. Balsuokime prieš.

PIRMININKAS. Tuoju ir balsuosime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 59, prieš – 25, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.10 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 351, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 359 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3333(2) (priėmimas)

Dabar lydimasis. Ne, atsiprašau, ne lydimasis. Darbotvarkės projektas Nr. XIVP-3333(2). Turiu kviešti į tribūną pranešėją I. Haase ar kitą komiteto atstovą, kadangi dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento pastaba ir dėl 9 straipsnio – S. Gentvilo pasiūlymas.

Dėl straipsnių nuo 1 iki 7 jokių pastabų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti. Pritariame jiems bendru sutarimu.

Dabar 8 straipsnis. Taip, prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėl 8 straipsnio Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė ir projekto 8 straipsnį išdėstė taip, kaip nurodyta įstatymo projekte. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Taip, čia techninė pastaba. Priimame 8 straipsnį su ta pastaba.

9 straipsnis. Čia yra Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas. Laikome, kad 29 remiantys balsai yra. Prašyčiau autorių pristatyti pasiūlymą. S. Gentvilo ar nėra, ar... Niekas negali. Tada prašysiu komiteto pakomentuoti.

I. HAASE (TS-LKDF). Gal aš pati pristatysiu. Šis S. Gentvilo pasiūlymas buvo susijęs – pripažinti netekusiu galios 9 straipsnį. Komitetas pritarė, nes įstatymas turi įsigalioti po jo pasirašymo. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Manau, kad galime konstatuoti, kad priimame S. Gentvilo pasiūlymą bendru sutarimu, nes jis tikrai logiškas, ir 9 straipsnio nelieka.

Tada dėl viso įstatymo A. Stončaitis pasisako už.

A. STONČAITIS (DFVL). Mielie kolegos, iš tikrųjų tai yra labai aktuali šio įstatymo redakcija ir jina, mano nuomone, ne tik mano, yra tikrai vėluojanti, nes Lietuvoje turime gana didelę bėdą. Patys matome ir iš tų vis nepaliekančių skandalingų antraščių dėl savavališkų statybų, dėl rekonstrukcijų, kai iš garažiukų virsta rūmais, kai po rekonstrukcija dažnai pakišama tai, kas turėtų būti naujoji statyba, ir ypač tai yra įvairiausiose rekreacinėse zonose, pajūrio zonose ir kitur.

Aš tik bijau, kad siūlomas projektas neišspręs tos problemos, jeigu mes įsivaizduojame, mas tas yra didžiulis, bet, be abejo, tai yra žingsnis į priekį. Šioks toks papildomas instrumentas yra duodamas institucijoms. Ar tos institucijos sugebės pasinaudoti tuo instrumentu, čia yra didelis klausimas. Šiaip tai siūlau, mieli kolegos, tikrai palaikyti projektą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuosime, ar pritariame šiam Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projektui. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91: už – 86, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.14 val.

Civilinio kodekso 4.103 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3334(2) (priėmimas)

Ir lydimasis Civilinio kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Čia jokių pastabų negauta. Vienas straipsnis. Iš karto galime pasisakyti dėl viso projekto. Nėra pageidaujančių pasisakyti. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85: už – 81 prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.15 val.

Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2702(3) (*priėmimas*)

Ir paskutinis priėmimas per šį balsavimo intervalą. Vėl kviečiu į tribūną I. Haase. Tai yra Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2702(3). Atsiprašau, čia komitetas įgaliojo A. Širinskienę kaip pranešėją dėl šio projekto. Iš karto pasakau, kad dėl 1 straipsnio yra Seimo narės I. Haase pasiūlymas. Laikome, kad 29 pasiūlymą leidžiantys svarstyti balsai yra. Prašau iniciatorę pateikti pasiūlymą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Po svarstymo Seimo posėdyje, kuriame buvo pritarta Seimo nario R. Juškos pasiūlymui, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso Ketvirtosios knygos 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnyje nurodoma, kad jeigu vertinant administratoriaus administravimo veiklą konkrečiame name tris kartus per metus šiam administratoriui buvo taikyta administracinė atsakomybė už pažeidimus, sukėlusius pavojų žmonių gyvybei, sveikatai ir aplinkai, arba buvo galimai patirti dideli materialiniai nuostoliai, savi-valdybės vykdomoji institucija organizuoja butų ir kitų patalpų savininkų sprendimo dėl paskirto šio namo administratoriaus atšaukimo priėmimą Civilinio kodekso Ketvirtosios knygos 85 straipsnyje nustatyta tvarka. Tačiau nuostatos, kad sprendimą dėl bendrojo naudojimo objektų administratoriaus atšaukimo priėmimas būtų inicijuojamas tik tuo atveju, jeigu vertinant jo veiklą konkrečiame name tris kartus per metus buvo taikyta administracinė atsakomybė už pažeidimus, kurie sukėlė pavojų žmonių gyvybei, sveikatai ir aplinkai, arba buvo galimai patirti dideli materialiniai nuostoliai, nebus įmanoma praktiškai įgyvendinti.

Pateikti kriterijai yra vertinamojo pobūdžio. Be to, įrodyti, kad veiksmai ar neveikimas sukėlė pavojų gyvybei, sveikatai ar aplinkai, ar buvo galimai patirti dideli nuostoliai, labai sudėtinga ar net neįmanoma, nebent baigėsi tragiškai, o tokių įvykių pasikartojimas net tris kartus per metus tame pačiame name apskritai labai mažai tikėtinas. Taip pat neaišku, kas būtų laikoma ne tik dideliais nuostoliais, bet ir ar buvo galimai patirti dideli materialiniai nuostoliai. Atsižvelgdama į šituos ir kitus argumentus, kurie nurodyti mano pasiūlyme, siūlau šitą įstatymo projekto nuostatą pakeisti ir išbraukti iš 2 dalies žodžius „už pažeidimus, sukėlusius pavojų žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai, arba buvo galimai patirti dideli materialiniai nuostoliai“ ir išdėstyti 2 dalį be šio sakinio dalies.

PIRMININKAS. Dabar už pasiūlymą pasisako A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Mieli kolegos, aš siūlau balsuoti už šitą įstatymo projektą. Visi, tiksliau, mūsų gyventojai, neturi gana didelių problemų su administratoriais. Dažnai yra nereaguojama ir paprasčiausiai negali priversti reaguoti administratoriaus, ir laiku reaguoti. Be abejo, atsirado labai daug užtarėjų, kad nereikėtų tokio projekto priimti, galbūt reikėtų laukti kitų iniciatyvų, kai dabar svarstėme komitete, bet aš siūlau tikrai nelaukti, nes gyvenimas vertė jau, matyt, žymiai anksčiau imtis šito klausimo ir sprendimo. Be abejo, gaila, ką ir pirmininkė pristatė, kad reikia išbraukti pakartotinumą ir pasekmes, o tų pasekmių tikrai yra buvę. Galbūt ne tiek daug ir ne taip dažnai, bet jos būna labai skaudžios, gyventojai skaudžiai reaguoja į tuos dalykus. Tačiau, be abejo, įrodyti paskui būtų sunku ir galbūt taikyti tai taptų labai labai sunku, o kartais neįmanoma. Pritariu pirmininkės argumentams, tačiau geriau šiandien turėti kad ir tarpinį variantą, mes galėsime labiau valdyti situaciją, gyventojai bus labiau apsaugoti ir galės teisiškai veikti savo administratorių neveikimą arba nepakankamą veikimą. Pritarkime.

PIRMININKAS. Aš atsiprašau, pirma turėjau suteikti žodį komiteto atstovei, tai nors dabar suteikiu.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Komitetas pritarė Seimo narės I. Haase pasiūlymui. Ir mes atkreipėme dėmesį, kad jeigu būtų nepataisytas įstatymo projektas, nebūtų pritarta pasiūlymui, tai tie-

siog susikurtų teisinė situacija, kuri gyvenime realiai nepasitaikytų, nes reikėtų, kad administruojant būtų trys nuobaudos per metus dėl to paties būsto, negana to, tokios situacijos, kuomet sukeltas realus pavojus sveikatai ar gyvybei. Kitaip tariant, reikėtų, kad tris kartus nukristų balkonas, tik tuomet ta nuostata būtų pritaikyta praktikoje.

Komitetas mano, kad tikrai užtektų to ribojimo, kad pažeidimas būtų tris kartus per metus, nevertinant fizinės ar kitos žalos asmenims ar turtui, nes tam, kad žala būtų įvykusi, tikrai iš esmės reikalingi fatališki atvejai, kas vargu ar yra toleruotina, kad lauktume, kol tris kartus pasitaisyktų. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Toliau dėl motyvų. R. Juška pasisako prieš pasiūlymą.

R. JUŠKA (*LSF*). Gerbiami kolegos, norėčiau atkreipti dėmesį ir labai norėčiau, kad išgirstumėte. Praėjusią savaitę mes dėl pasiūlymo nepritarėme TT komiteto nuomonei, o pritarėme pasiūlymui, kuris buvo suformuluotas ir svarstymo stadijoje jam buvo pritarta. Ir šiandien labai sunku girdėti, kai TTK, gerbiama Irena, traktuoja, kad pataisa yra vertinamojo pobūdžio, nebus galima įgyvendinti praktikoje. Tai dabar išgirskite visi. Aš apgailestauju, kad TTK pažiūrėjo labai siaurai.

Statybos techninis reglamentas, nauja redakcija, 2016 metais pasirašęs gerbiamas ministras K. Navickas. Nauja redakcija patvirtinta 2022 m. gegužės 1 d., III skirsnis, 96 straipsnis. 96 straipsnyje parašyta, perrašyta ta pati nuostata: „kad būtų išvengta pavojaus žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai, arba galimi dideli materialiniai nuostoliai.“ Žodis į žodį, taškas į tašką galiojanti nuostata iš Statybos techninio reglamento. Dabar mes aiškiname, kad tai yra vertinamojo pobūdžio.

Mūsų komitetas neatsitiktinai svarstydamas vienbalsiai nepritarė tam gerbiamos I. Urbonienės pateikimui. Ir jos prašymu... Praėjusią savaitę jinai taip pat balsavo ir tam patobulinimui pritarė. Mes tikėjomės, kad, atmetus mūsų komitetui, TTK įvertins ir Civilinį kodeksą, Statybos techninį reglamentą, o ne kažkieno norus, kad prasidėtų administratorių karai tarpusavyje ir kentėtų savivaldybės. Mes atsižvelgėme į Savivaldybių asociacijos nuomonę...

PIRMININKAS. Laikas.

R. JUŠKA (*LSF*). ...ir būtent taip buvo suformuluotas pasiūlymas. Todėl kviesčiau nepritari.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl pasiūlymo, ar pritariame, ar nepritariame.

Balsavo 83: už – 67, prieš – 3, susilaikė 13. Pasiūlymui yra pritarta.

Dabar prašysiu komiteto atstovės dar pakomentuoti Teisės departamento pastabas dėl šio straipsnio.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Teisės departamento pastaboms dėl šio straipsnio mes taip pat pritarėme, už balsavo 8. Ir buvo padarytos atitinkamos korekcijos.

PIRMININKAS. Dabar balsuosime už visą 1 straipsnį su priimtomis Teisės departamento pastabomis ir priimtu I. Haase pasiūlymu.

Balsavo 86: už – 82, prieš nėra, susilaikė 4. 1 straipsniui pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Buvo Teisės departamento pastaba, atitinkamai buvo pakoreguota pakeičiant straipsnio pavadinimą, pridodant „ir taikymas“. Ir atitinkamai buvo patikslintas įsigaliojimas, kad iki 2024 m. spalio 31 d. bendrojo naudojimo objekto administratoriui, fiziniam asmeniui nuobaudos nėra įskaičiuojamos. Tai čia dėl teisėtų lūkesčių yra korekcija.

PIRMININKAS. Nematau pasisakančių prieš šį straipsnį, tai priimame jį bendru sutarimu su priimta Teisės departamento pastaba.

Ir dabar dėl viso projekto niekas neužsirašė. Nėra pasisakančių dėl motyvų, tai balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 86: už – 83, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dabar balsavimo intervalas baigėsi. Galbūt bus logiška, kad mane pakeistų A. Mazuronis, kaip numatyta mūsų grafike.

15.27 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10¹, 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3692, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3693, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3694, Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3695, Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3696 (*pateikimas*)

Kol jis ateis, tai skelbiu, kad dabar bus pateikimas kelių įstatymų projektų, kur pirmasis yra Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3692. Čia ir keturi lydimieji. L. Kasčiūnas pristatys visą šį paketą.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, tai yra mūsų komendantūrų sistemos įgyvendinimo tęsinys. Turime pasidaryti dar kai kuriuos teisinius namų darbus, kad galėtume iš esmės rudenį startuoti.

Kaip žinote, dabar yra prasidėjęs registracijos procesas. Noriu pasakyti, kad, šios dienos duomenimis, 13 valandą buvo beveik 2 tūkst. 900 Lietuvos Respublikos piliečių, patriotų, kurie registravosi į komendantūras. Priminsiu, kad tai yra vienas iš ramsčių. Prognozavau, kad iki rugpjūčio 31 dienos gal bus kokie 4–5 tūkst. Per pirmas 8 dienas turime beveik 3 tūkst., tai tikiu, kad galbūt ir pasieksime 10 tūkst. skaičių. Šalia to turime komendantinius šaulius, kurių yra 1,5 tūkst., galbūt bus 2 tūkst., galbūt bus 2,5 tūkst., taip bent jau prognozuoja Šaulių sąjungos vadas pulkininkas leitenantas L. Idzelis. Tada galiausiai parengtasis rezervas – dar vienas ramstis. Jie ir sudarytų mūsų komendantinius vienetus. Bet tam, kad visa tai veikti pradėtų rudenį, reiktų dar pasidaryti kai kuriuos namų darbus, tai su jais ir ateinu.

Tie teisiniai namų darbai susiję pirmiausiai su tuo, kad dabar labai aiškiai įstatymuose reglamentuosime, kad parengtąjį rezervą, kurio mes turime Lietuvoje apie 80 tūkst., tai yra tuos, kurie tarnavo Lietuvos kariuomenėje anksčiau nei prieš dešimt metų, būtų galima kviešti į pratybas. Jie galėtų būti kviečiami pirmiausiai į komendantines pratybas. Įstatymuose numatoma, kad tos pratybos ir tos tarnybos trukmė būtų tikrai iki dešimties dienų per metus su visomis socialinėmis ir kitomis garantijomis, kas šiandien galioja ir aktyviajam rezervui. Tai šia prasme parengtasis būtų suliginamas su aktyviuoju rezervu, kuris ir dabar yra kviečiamas į pratybas.

Bet šalia to mes turime tą registraciją ir registruojasi ne tik žmonės, kurie yra parengtajame, aktyviajame, bet ir žmonės, kurie nėra nė viename rezerve. Mes jį vadiname ir dabar įtvirtiname teisiškai „neparengtojo rezervo“ sąvoką. Numatome, kad būtų galima neparengtojo rezervo žmones, kurie patys išreiškia norą (tai yra valią), būtų galima irgi kviešti į pratybas iki 10 dienų per metus. Ir, be abejo, vėlgi, esant valiai, esant norui, galima tarnauti netgi ir praėjus dimisijos amžiui. Natūralu, mintis yra tokia, kad iš esmės didintume mūsų visuomenės karinį parengtumą. Kas labai įdomu, siūlome tokią nuostatą: jeigu tu devynerius metus tarnauji komendantūroje (devynerius metus po dešimt dienų, tarkime, gali būti dvi, trys dienos per metus), tu po devynerių metų įgyji karinį parengtumą. Tai jokių būdu nėra alternatyva kariniam šaukimui, bet irgi, sakyme taip, yra galimybė įgyti karinį parengtumą ir tapti parengtojo rezervo nariu, jeigu tu devynerius metus atitarnauji komendantiniame vienetu.

Taigi, čia tokie esminiai dalykai. Turime susidėlioti teisinę bazę, kad būtų galima judėti į priekį. Būtų labai gerai visa tai pasidaryti iki liepos 1 dienos ir tada galėsime rudenį jau išeiti į pratybas, pratybas, pratybas.

PIRMININKAS (**A. MAZURONIS**, *DPF*). Labai dėkui, gerbiamas ministre. Jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, visų pirma noriu padėkoti už supratimą ir tą bendrą darbą, kurį mes padarėme. Bet norėčiau, kad jūs akcentuotumėte žingsnius, susijusius su iš Ukrainos išmoktomis pamokomis, kad tai nėra grynai toks lietuviškas kuriamas modelis, bet būtent tos skaudžios pamokos, išmoktos iš Ukrainos. Ką jos duoda mums, ką mes čia pritaikysime keisdami mūsų tam tikrą įstatyminę bazę? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Arvydai, pirmiausia aš noriu padėkoti jums. Tikrai labai džiaugiuosi, kad turime puikų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką. Su jumis mes kaip komanda judiname šią klausimą pastaruosius dvejus metus. Mes juk vadovavomės tomis Ukrainos pamokomis. Ukrainiečiai labai aiškiai sako: žiūrėkite, jeigu formuosite užnugario sistemą, susijusią su kova su diversijos grupėmis, objektų apsauga, tai yra be galo svarbu užnugaryje, ruoškitės taikos metu. Kai prasidėjo karas, jiems prireikė 3 mėnesių, kad ta civilinė, administracinė, karinė sistema susiformuotų, o 3 mėnesių prabangos mes tikrai galime neturėti. Tai mes stumtelėjome visą pasirengimo procesą į kairę, kariniais terminais, į taikos metą, ir dabar pradėsime atidirbti visą tą pasirengimą. Iš principo tai ir yra turbūt esminė iš Ukrainos išmokta pamoka.

Be to, kuo daugiau žmonių turės vietą gynybos planuose, vaidmenį, mes ir potencialiems agresoriams signalizuojame, kad visuomenė yra pasiruošusi ir kad jų čia niekas nelaukia, o jeigu reikės, tai gaus atkirtį. Tai yra dar viena labai svarbi šios mūsų reformos naujos krypties dalis. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. V. Ažuolo salėje nematau. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, ministre, už pristatymą. Bet, žinokite, aš esu dabar šiek tiek pasimetęs. Pasižiūrėjau į prieš tai buvusį jūsų balsavimą vienu klausimu. Tiesą sakant, galvoju, ar jūs tikrai norite, kad tas visuotinis karinis parengtumas valstybėje būtų įgyvendintas. Jeigu aš jūsų paklausčiau, kokius sprendimus priėmė ukrainiečiai dėl alkoholio prekybos dabar, kai jiems reikia mobilizuotis ir kariauti, tai jūs turbūt suprantate, kad prigerusios visuomenės kovinis parengtumas nėra labai didelis. Tiesa, vakarais būna baruose didelis kovinis parengtumas, tik, aš nežinau, ar jūs norėtumėte duoti jiems ginklą, ar norėtumėte, kad jie eitų kariauti.

Aš noriu paklausti, ar jūs, kalbėdamas apie pasirengimą, tikrai esate nuoširdus? Jeigu esate nuoširdus, kodėl balsavote už alkoholio politikos liberalizavimą?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aurelijau, žiūrėkite, aš jus labai gerbiu, tikrai vertinu kaip šaulį, noriu pasakyti, tikrą šaulį, nedaug politikų atėjo į šaulius būti tikrais šauliais. Noriu pasakyti, šalia premjerės esate ir jūs, tikrai turite kuo didžiulius dalyvavau netgi vienos pratybos. Na, jeigu mes nesutariame dėl kokių nors taktinių dalykų, gerbiamas Aurelijau, mes tikrai su jumis sutariame, kad kartu ginsime Lietuvą. Būna visokių žmonių, turi trūkumų ir privalumų, bet visi kartu sutarkime dėl fundamentalių dalykų. Mes tikrai galime tai su jumis padaryti.

PIRMININKAS. Nesupratau, tai alkoholio vartojimas yra trūkumas ar privalumas? (Juokas salėje) Supratau. Ministre, atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke, už suteiktą žodį. Šios sistemos įgyvendinimas galų gale pajudėjo po ilgo laiko tokios ramybės. Matyt, tai leis atsakyti į keletą labai svarbių klausimų, ką kiekvienas turi daryti gynybos atveju. Man teko dalyvauti tokiuose bandomuosiuose mokymuose Kaišiadoryse prieš keletą metų. Buvo pabandyta suformuoti tas komendantines grupes. Tuomet išaiškėjo labai daug problemų, esančių mūsų valstybėje. Tai apima ne tik komendantinius būrius ir komendantus kaip tokius, bet ypač apima ir sveikatos apsaugos sistemą, kuri iš tikrųjų nesugebėtų atsakyti į didžiausius iššūkius.

Todėl labai sveikinu šią priimtą įstatymą. Jis suteikia daug daugiau aiškumo, sudaro sąlygas žmonėms, net neturintiems jokio parengtumo, jungtis prie komendantinių dalinių, bet taip pat iškelia problemą ir klausimą, kaip juos reikės apmokyti. Jeigu žmogus visiškai neapmokytas, tai jo parengimas tikrai pareikalaus naujo priėjimo. Per 10 dienų – čia didžiulis iššūkis. Todėl linkiu tiems žmonėms, kurie dirbs prie šios sistemos, nusiteikti dideliems iššūkiams, skirti jėgas tam, kad tas problemas išspręstų. Mes judame teisinga linkme. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš niekas nenori kalbėti. Balsuosime dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu.

Kitas darbotvarkės klausimas, ministre, jeigu nesupyksite, gal 1 rezervinis? J. Razma labai prašė, jis kažkur... Bet ten labai trumpi, paprasti.

15.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3758 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3758. Pranešėjas – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, R. Žemaitaičiui atsisakius Seimo nario mandato, jis kartu apleido ir Sveikatos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo pareigas. Komitetas nieko nelaukęs išsirinko naują pavaduotoją. Juo tapo M. Puidokas. Siūlome jį šiandien ir patvirtinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų nenori klausti nė vienas Seimo narys. Pasisakymai dėl motyvų po pateikimo. Niekas nenori kalbėti. Gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Svarstymas. Diskusijoje nenori dalyvauti niekas. Dėl motyvų dėl svarstymo nenori taip pat niekas pasisakyti. Po svarstymo bendru sutarimu galime pritarti? Galime, pritarta.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Nutarimo projektas iš dviejų straipsnių. Nė dėl vieno iš jų pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti abiem straipsniams bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Motyvai dėl viso. Nenori kalbėti nė vienas Seimo narys. Balsavimas dėl nutarimo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu. Ir kitas... (*Balsai salėje*) Tam numatytu darbotvarkėje metu. Ne, ne, nebalsuojame. Balsavimo įrangą netyčia paleido.

15.38 val.

Seimo savaitės (2024-05-13 – 2024-05-17) – 2024 m. gegužės 14 d. (antradienio) ir 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – savaitės, prasidedančios gegužės 13 dieną, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitos savaitės siūlomos darbotvarkės ir pagal apimtis, ir pagal struktūrą atitinka pastaruoju metu nusistovėjusius mūsų standartus – dirbame maždaug iki 17 valandos. Kartais mes sugebame anksčiau baigti. Surašyti čia į darbotvarkes visi svarstymo stadijos projektai, kuriuos jau apsvarstė komitetai. Ketvirtadienį tradiciškai vyrauja priėmimai. Porą priėmimų ir antradienį, kad būtų būtent tolygiau projektai išdėstyti.

Ką būtų galima išskirtinai paminėti? Padėkoti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui, kad galų gale baigė Vietos savivaldos įstatymo pataisų projektų svarstymą. Juos visus sujungė ir mes galėsime taip pat Seime apsispręsti dėl jų svarstymo stadijoje. Taip pat paminėsiu, kad antradienį per Vyriausybės pusvalandį Seimo tribūnoje bus sveikatos apsaugos ministras A. Dulkys, o ketvirtadienį turėsime ir iškilmingą momentą posėdžio pradžioje, nes bus įteikti mūsų apdovanojimai – Aleksandro Stulginskio žvaigždė. Gal tiek trumpai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nenori nė vienas Seimo narys. Ar galime bendru sutarimu pritarti kitos savaitės Seimo plenarinių posėdžių grafikui ir darbotvarkėms? (*Balsas salėje*) Galime? Pritariame. Labai dėkui, pritariame. Balsuosime per balsavimo intervalą.

15.40 val.

Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektas Nr. XIVP-3675, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3676, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3677, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3678, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3679,

Administracinių nusižengimų kodekso 119¹ ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3680, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 12, 20, 22, 23, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3681, Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10¹ ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3682, Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3683, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 18, 20, 32, 33, 34, 37, 37², 37³, 55, 58, 60¹, 65, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3684, Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 21, 26 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3685, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3686, Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 23, 26, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3687, Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3688, Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3689, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10, 11, 14, 16, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3690 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas, tiksliau, klausimų blokas, – Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektas Nr. XIVP-3675 bei lydimieji nuo 2-8.2, 2-8.3, 2-8.4 iki 2-8.16 imtinai. Pristato finansų ministrė G. Skaistė. Pateikimas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Noriu pateikti įstatymų paketą, iš viso 16 įstatymų. Šiuo paketu siekiama įgyvendinti Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyvos nuostatas, padidinti ataskaitų patikimumą, mažinti administracinę naštą, gerinti verslo aplinką.

Siekiant pirmojo tikslo, tai yra perkeliant direktyvą, pakeitus Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymą ir Finansinių ataskaitų audito įstatymą, įgyvendinami pagrindiniai įstatymų pakeitimai. Jie tokie: informaciją apie tvarumą privaloma rengti, teikti ir skelbti šioms įmonėms ir jų grupėms, tai yra didelėms *listinguojamoms* įmonėms, bankams ir draudimo įmonėms, kuriose vidutinis darbuotojų skaičius viršija 500, ir didelėms įmonių grupėms, kuriose vidutinis darbuotojų skaičius 500, pradedant 2024 metais ir už vėlesnius finansinius metus; taip pat kitoms didelėms įmonėms, akcinėms bendrovėms, uždarosioms akcinėms bendrovėms, valstybės ir savivaldybės įmonėms ir didelėms grupėms už 2025 ir vėlesnius metus bei mažoms ir vidutinėms *listinguojamoms* įmonėms už 2026 metus ir vėlesnius metus.

Taip pat, kai siekiama antrojo tikslo didinti ataskaitų patikimumą, siūlome vienodinti privalomo audito reikalavimus, užtikrinti reikalavimo dėl privalomo audito įgyvendinamumą ir praplėsti ataskaitų kokybės stebėsenos apimtį, mažinti administracinę naštą įgyvendinant Europos Komisijos deleguotos direktyvos nuostatas. Projekte 25 %, kai kur ir daugiau padidinami įmonių kategoriją lemiančių kriterijų dydžiai, tai yra per metus uždirbtos pajamos ir turtas. Tokiu būdu daliai įmonių suteikiama galimybė rengti paprastesnes finansines ataskaitas, nerengti arba rengti mažesnės apimties vadovybės ataskaitas. Toks yra paketo turinys, daugiausia susijęs su tvarumo direktyvos perkėlimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre, už tokį glaustą ir lakonišką pristatymą. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, ministre, už pristatymą. Kaip jūs teisingai ir paminėjote, didžioji dalis yra su Europos Sąjungos direktyvomis susijusi, bet dalis – ne, yra Vyriausybės, matyt, parengta. Norėčiau, kad galbūt išskirtumėte aiškiau, kas yra, tiksliau, kas gal nėra Europos direktyvų perkėlimas, o yra Vyriausybės iniciatyva šituose projektuose?

Kitas mano klausimas irgi toks pakankamai konkretus: kaip šitų visų teisės normų perkėlimas ir papildomų įtraukimas prisidės prie biurokratinės naštos verslui mažinimo, tai didins ją ar mažins? Mano supratimu, jūsų paklausius, ta našta ne mažės, o didės, nes ir auditavimo sąlygos griežtinamos, ir papildomą informaciją reikės skelbti. Tai gal ir šitą galėtumėte atsakyti? Labai ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Labai priklauso nuo įmonės dydžio, nes direktyvą privaloma vis tiek perkelti. Jinai numato, kad didelės įmonės ir *listinguojamos* įmonės turės rengti tvarumo ataskai-

tas, tai jau yra direktyvinis įsipareigojimas, bet kartu šalia eina tai, ką parengė Vyriausybė, tai yra mažinama administracinė našta ir suvienodinami reikalavimai, kurie skirtinguose įstatymuose būdavo skirtingai reglamentuojami. Jie yra suvienodinami ir šiek tiek pakeliami dydžiai, nuo kada, pavyzdžiui, yra privaloma rengti finansinę audito ataskaitą, kada reikalingas auditas. Kadan gi ir infliacija visgi buvo pastaruoju metu, tai tie dydžiai yra pakeliami tiek, kiek leidžia europinis reguliavimas, tam, kad būtų galima... na, mažesnis ratas įmonių privalėtų rengti savo finansinių ataskaitų auditą. Kartu reikalavimai yra suvienodinami: dalis įmonių, kurios anksčiau nerengdavo audito, turės tą daryti, bet tokių yra gerokai mažiau nei tų įmonių, kurios anksčiau turėdavo, o dabar nebeturės to daryti. Sakytiau, kad visgi vertinant skaičių įmonių, kurios įgyja papildomų pareigų, ir skaičių tų įmonių, kurioms tos pareigos sumažėja, balansas yra toje pusėje, kad daugiau įmonių nerengs tokių ataskaitų, kurias rengdavo iki šiol, o tų įmonių, kurios papildomai patenka į naują reguliavimą, bus gerokai mažiau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, gerbiamas Andriau. Jūs sakėte, kad Europos Sąjungos teisės normos privalomos, vadinasi, Europos Sąjunga naudoja prievartą prieš Lietuvą, ar taip?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tiesiog visi europiniai reguliavimai yra priimami taip pat dalyvaujant šalims narėms. Tai nėra nuleidžiama be diskusijų, mes priimant sprendimus Europos Sąjungos lygiu taip pat dalyvaujame įvairiais formatais. Šis tvarumo direktyvos sprendimas taip pat yra priimtas Lietuvai dalyvaujant ir pritariant.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymų projektų bloko. Nenori kalbėti niekas iš Seimo narių. Balsuosime dėl įstatymų projektų tam numatytu darbotvarkėje metu.

15.45 val.

Klimato kaitos valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3714ES (pateikimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Klimato kaitos valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3714. Pranešėjas – S. Gentvilas. Pateikimas. (*Balsai salėje*) Yra, taip, paleisime.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Norėčiau kartu pateikdamas prezentaciją šiandien pristatyti Vyriausybės teikiamą Klimato kaitos valdymo įstatymą, kuris iki 2030 metų padarys reikšmingą įtaką Lietuvos šilumos ūkio sektoriui, transporto sektoriui, o kartu garantuos maždaug 2,5 mlrd. investicijų į mūsų energetinę transformaciją.

Kontekstas toks, kad pasaulio klimatas šyla, mes jau aplenkėme pasaulio sutartą 1,5 % klimato sušilimą po pramoninės revoliucijos. Lietuvoje klimatas sušilo net dar daugiau – vidutiniškai 2,2 laipsnio. Siekiant kovoti su emisijomis, šiltnamio efektą sukeliančiomis emisijomis, buvo pasitelktas Europos Sąjungoje anglies apmokestinimas, vadinamasis aplinkos taršos leidimų prekybos sektorius, ir jis buvo be galo taiklus, nes rinkos mechanizmai paskatino investicijas į didesnes pramonės įmones, kad jos sugebėtų reikšmingai sumažinti savo emisijas. Tačiau Briuselio reguliuojamos 66 Lietuvos bendrovės prekiaudavo biržoje šiltnamio efektą sukeliančių dujų aplinkos taršos leidimais arba gaudavo juos nemokamai. Bet pasiteisinus visam šitam mechanizmui, priėmus Europos Komisijoje, Europos Taryboje ir Europos Parlamente sprendimus, šiandien šiuo įstatymu perkeliamas papildomas aplinkos taršos leidimų sistemos išplėtimas į žemesnį sektorių. Tai, kas buvo reguliuojama Lietuvos įstatymais, dalimi atvejų bus perimama Briuselio sutarimais, kur yra mūsų emisijų išplėtimas į žemesnius sektorius.

Ką mes matome? Kad mums Lietuvoje nelabai sekėsi su šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimu ir šitie grafikai iš tikrųjų iliustruoja mūsų potencialią 400 mln. eurų baudą, kurią mes mokėsime 2024 metais, nes mes nesugebėjome įveikti šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo 21 %, tai, kas buvo padalinta tarp šalių. Lietuva yra įsipareigojusi iki 2030 metų sumažinti savo šias emisijas minus 21 %. Pavyzdžiui, Estija – 24 %, Švedija, Olandija ir kitos Vakarų šalys – net 50 %. Mes nesugebame įgyvendinti šitų savo įsipareigojimų, kurie mums guls kaip našta 2027 metais dėl būtinybės Vyriausybei pirkti papildomus aplinkos taršos leidimus.

Šiuo atveju šis įstatymo projektas perima valstybių atsakomybę už kai kurių sektorių taršos reguliavimą, išplečia aplinkos taršos leidimų prekybos sektorių į žemesnius – transporto, šildymo ir dujų prekybos, kitų kuro rūšių, iškastinio kuro rūšių, prekybos sektorius ir patikslina LULUCF reglamentą ir fluorintų dujų naudojimo reguliavimą.

Esminės nuostatos, kas yra perkeliama direktyva, tai yra visų pirma nuo šių metų laivybos sektorius. Laivai, kurie švartuojasi Europos Sąjungos uostuose, bus įtraukti į šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitą ir turės pirkti aplinkos taršos leidimus. Taip pat atsiranda antroji prekybos sistema, kuri nuo 2027 metų Lietuvos transporto ir šildymo sektorių įtrauks, ir mes, pirkdami šilumą arba transporto kurą degalinėse, arba dujas, kartu pirsime ir taršos leidimus, kuriuos privalės įsigyti šito kuro prekybininkai.

Kaip tai vyks? Nuo šių metų mes pradėdame stebėseną, kiek ir kokie prekybininkai perka kuro, ir pradėdame jų informavimą, ataskaitų teikimą. Nuo 2026–2027 metų atsiras prievolė įsigyti aplinkos taršos leidimų šiems kuro ir degalų prekybininkams. Paraleliai, matote viršuje grafike, atsiras Socialinis klimato fondas, kuris leis prisitaikyti socialiai pažeidžiamiausioms visuomenės grupėms, fiziniams asmenims ir mažiesiems verslams prie didėjančių taršos mokesčių. Tai reiškia, kad pertvarka bus teisinga, arba tas angliškas žodis *just transition*, nes pažeidžiamiausioms visuomenės grupėms bus papildoma parama persitvarkyti.

Esminiai skirtumai yra parodyti šioje skaidrėje, bet nesustodamas prie jos norėčiau pasakyti, kad Lietuvoje tai reikšmingai paveiks energetinių produktų sunaudojimą, ypač transporto sektoriuje. Šildymo ūkyje, arba namų ūkyje, Briuselio reguliavimas turės įtakos maždaug 19 % namų ūkio suvartojimo, tuo tarpu transporto sektoriuje arba kitame, kur naudojamas kuras ir degalai, Briuselio direktyvos, kurias šiandien perkėlėme, turės įtakos net 94 % mūsų šiandien prekiuojamų degalų kainodaros. Tai reiškia, kad vietoj akcizų mes turėsime taršos leidimus, kuriuos pradėsime pirkti europinėse biržose, ir tai nuguls į kuro kainas, kurios yra... Čia preliminarus įvertinimas. Jeigu aplinkos taršos leidimai kainuotų 45 eurus už CO₂ toną, tai kuro kainos maždaug kiltų taip ir mūsų kuro prekybininkai privalėtų įsigyti tuos taršos leidimus rinkose. Tai taip pat reiškia, kad mes gausime papildomai pinigų paskatinti transformaciją ir šiandieniniai turimi keli šimtai milijonų eurų prisitaikymo lėšų per Klimato kaitos programą, Socialinio modernizavimo fondą nuo 2026 metų paaugs dvigubai. Vadinasi, Vyriausybė per skirtingas agentūras – APVA, Energetikos agentūrą ir kitas – galės teikti paramą konkrečiai renovacijai, kuro katilams pakeisti į šilumos siurblius arba biokuro katilus, transporto infrastruktūrai pakeisti. Nebūtinai tai yra elektromobiliai, bet gali būti ir biometano autobusai ar kitos alternatyvios kuro rūšys, kaip vandenilis.

Mokėdami daugiau pinigų už taršą, mes atgausime pinigus per naujus fondus – Modernizavimo fondą, Socialinį klimato fondą. Skaičiuojama, kad iki 2030 metų bus apie 2 mlrd. – 2,5 mlrd. eurų papildomai iš Europos Sąjungos pinigų. Šiuo metu, šiuo laikotarpiu nuo 2021 iki 2025 metų, šie pinigai yra jau suprogramuoti ir yra apie 1 mlrd. 100 mln. eurų finansavimo kryptys.

Pabaigai norėčiau pasakyti, kad šiuo metu Vyriausybė pradeda planuoti, kaip išleis ir kaip padės sudėtingiausiais atvejais fiziniams asmenims, energetinį skurdą patiriantiems namų ūkiams persitvarkyti ir kaip mes tas lėšas sugebėsime pateikti tiems namams, kad padėtų jiems persitvarkyti, kad jie neįkristų į dar didesnę energetinį skurdą ir savo turimos jau ir taip plonos piniginės nepaplonintų dar labiau įpareigoti naudoti taršų kurą ir taršos kuras netaptų dar didesniais skurdo spąstais.

Socialinį klimato fondą pradėdame rengti ir jisai bus didelė parama. Šiuo metu šešios ministerijos dalyvauja jį rengiant. Jisai pradės veikti paraleliai su didesniu kuro apmokestinimu, tai reiškia, kad sudėtingiausiai gyvenančioms visuomenės grupėms mes padėsime persitvarkyti į energetinę nepriklausomybę, o taršus kuras taps labiau apmokestinamas ir mes jo laikui bėgant atsisaikysime. Tai tiek prezentacijos iš manęs ir galėčiau atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Pirmoji klausti norėtų L. Nagienė, kurios salėje nematau. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų labai daug klausimų turiu, bet tikriausiai galėsiu užduoti vos keletą. Pirmiausia noriu paklausti jūsų, ministre, kaip per laikotarpį, kada buvo pradėta gauti parama iš Klimato kaitos fondo, pertvarkyta didžioji pramonė ir viešasis sektorius, kaip prisitaikė,

kokių sprendimų imtasi, kokie rodikliai, nes pirmiausia turėtume pradėti nuo to? Ir kitas dalykas. Viešojoje erdvėje sklinda informacija, tikrai žinau atvejų, kad, pavyzdžiui, „Gren Lietuva“ žymiai didina deginamų atliekų kiekius, tai kaip susiję tokių leidimų išdavimas, dokumentų derinimas, tai yra leidimas deginti daugiau atliekų, su mūsų siekiamais tikslais? Išeina, kad mes susimokėsime baudas, tai yra mokėsime už tai, kad galėtume teršti, ir jūs labai džiaugiatės, kad vėliau iš Europos Sąjungos gausime milijardus. Kaip dera šitie žingsniai tarpusavyje? Dėl viešojo sektoriaus ir didžiosios pramonės gal galite pasakyti?

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū už aktualius klausimus. Tai centrinio šildymo klausimu Lietuva padarė revoliuciją ir tuo gali didžiuotis, priešingai negu kolegos Latvijoje, vis dar priklausomi nuo dujinio miestų centralizuoto šildymo. Lietuvoje 80 % mūsų miestų centralizuotam šildymui naudojamas biokuras, vadinasi, taršos apmokestinimas, aplinkos taršos leidimų prekybos sektorius nėra pavojingas Lietuvos centralizuotam šildymui dėl to, kad naudojantys biokurą kūrenančius įrenginius nemokės už taršos leidimus, bet ta dalis, kuri kūrena naftos dujas, ta dalis, kuri vis dar naudoja dujas, nuo 2026 metų privalės pirkti dėl centralizuoto šildymo taršos leidimus ir įskaiciuoti tai į kainą. Čia yra sėkmės istorija. Mūsų ne visai nesėkmės istorija, bet kur mes stipriai stipriai vėluojame, yra transportas. Transporto sektoriuje atsinaujinantys energetikos ištekliai turėjo sudaryti 10 % 2020 metais, bet šiuo metu jie vis dar sudaro 6–7 %, vadinasi, vis dar 93 % transporto suvartojamo kuro yra iškastinis kuras ir jam nuo 2026 metų reikės pirkti taršos leidimus. Vadinasi, nesutvarkę transporto sektoriaus mes turėsime pavojų, kad reikšmingai brangs transportas.

Dabar dėl atliekų deginimo jėgainių. Lietuvoje yra trys atliekų deginimo jėgainės, plius „Akmenės cementas“, bet atliekų deginimo jėgainės nemoka aplinkos... Neperka ir nėra įpareigosios dalyvauti aplinkos taršos leidimų prekybos sektoriuje, jeigu jos degina komunalines atliekas. Jei jos degina komercines atliekas, privalo dalyvauti ir pirkti taršos leidimus. Šiuo atveju priklauso nuo jų taršos leidimo, ką jos priima, ir tai nėra nieko slapto, bet Aplinkos apsaugos agentūroje yra kai kurių jėgainių paraiškos keisti taršos leidimus ir padidinti deginimo atliekų proporciją tarp komunalinių ir komercinių atliekų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū A. Mazuroniiui už galimybę paklausti. Visokių yra variantų, kad kosminės bangos kaltos ar kitos priežastys. Jūs sakote, kad pasaulio klimatas šyla, Lietuvoje 2,2 laipsnio atšilo, ūkininkai kaip tik džiaugiasi, kad balandžio pradžioje gali bulves sodinti. Ką jūs siūlote, kad birželio mėnesį? Kad atšaltų? Kiek laipsnių? Vienas klausimas. Norite, kad atšaltų ir ūkininkai birželio mėnesį bulves sodintų, nes atšalęs klimatas? Jūs dabar sakote, kad 2020 metų 21 % neįvykdė pasižadėjimų, jūs pats man esate sakęs viešai. Palyginti 1999 metus su dabartimi, tai kaip diena ir naktis, ten keliais šimtais procentų mes dabar esame sumažinę.

Tai kaip čia yra? Ar jūs, kaip ministras, kaltas, ar kiti ministrai kalti, kuriuos galite įvardyti, kad tokia nesąmonė išėjo, kad mes keliais šimtais procentų sumažiname emisiją ir taršą Lietuvoje ir dar liekame kalti, kad reikės mokėti 400 mln. eurų? Kas kaltas?

PIRMININKAS. Kas kaltas, ministre? (*Balsas salėje*)

S. GENTVILAS (LSF). Ne aplinka kalta. Rimtai pažiūrėjus į jūsų klausimą, tai ačiū, kad išgirdote, kad klimatas Lietuvoje šyla sparčiau negu kitur pasaulyje. Tai reikš didesnę Lietuvos žemės ūkio derlių. Esant šiltesniam klimatui, šiltesnėms vasaroms, šiltesnėms žiemoms, tikrai gali būti didesnis derlius, bet dažnės liūčių, sausrų, o tai gali sunaikinti tą didesnę derlių. Kaip, pavyzdžiui, pernai Joniškioje rugpjūčio 7 dieną Žagarės dvaras buvo nusiaubtas 7,5 centimetro per dieną išlyto kiekio. Vien dvarui buvo padaryta beveik 2 mln. eurų žala.

Mes esame gal maži, bet visi turi vykdyti savo įsipareigojimus Europoje. Mes juos gavome ne pačius didžiausius. Kaip minėjau, Lietuva turi sumažinti 21 % savo emisijas iki 2030 metų, Estija – 24 %, bet jau olandai, švedai turi sumažinti 50 %, o škotai įsipareigoja sumažinti net 70 %. (*Balsas salėje*) Mes, kaip politikai. (*Balsas salėje*) Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas ministre, džiaugiuosi, kad ateinate su šituo įstatymu. Manau, kad mes turime neatidėlioti europinių direktyvų perkėlimo. Kas man kliūna apskritai dėl

klimato kaitos politikos, tai yra tai, kad mes diskutuojame čia, Seime, nors, aišku, pagal dalyvaujančiųjų skaičių neatrodo, kad tai būtų labai jaudinantis klausimas, bet visi šitie pakeitimai darys pokyčius, kaip jūs rodėte, ir kuro kainoms, ir daug biurokratijos atsiras verslams, kurie pradės pirkti taršos leidimus, ir panašiai, ir panašiai.

Kaip mes vykdysime, koks yra planas dėl komunikacijos – pristatyti, kokie pokyčiai laukia? Žmonės vis dėlto yra pavargę nuo tos žaliojo kurso politikos, dažnai priešinasi net nesuprasdami, kaip tai juos paveiks ir kodėl to reikia. Tam reikia tokios parengimo, įtikinėjimo politikos, kad neišeitų taip, kaip, pavyzdžiui, su pasiūlytais mokestiniais pakeitimais, kurie sukėlė didelę audrą, po to buvo atšaukti, arba akcizais, kuriuos mes priėmėme, po to atšaukėme. Kad nebūtų tokių žingsnių atgal, ar planuojate kokią nors komunikacinę politiką, komunikacine žinute informuoti visuomenę, parengti ir panašiai?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Tai nėra nieko naujo tiems, kurie profesionaliame rate dalyvauja šitose diskusijose, nes mes, kaip Lietuva, dalyvavome kuriant direktyvą ir ją priimant, formavome valstybės poziciją. Treji metai diskusijų kartu su Lietuvos pramonės, kuro tiekimo, atsinaujinančios energetikos įmonėmis apie tai, kaip Lietuva turėtų dalyvauti ir kokia būtų Lietuvos pozicija. Įmonės tikrai žino apie tai ir jos sekė, ir jos jau bando prisitaikyti.

Iš gyventojų perspektyvos. Gyventojui daug nereikia žinoti apie šitą aplinkos taršos leidimų prekybos sektorių, nes taršos leidimus pirsks kuro tiekėjai. Kitaip tariant, „Circle K“, „Viada“, „Neste“, „Amber Grid“ tinkle dalyvaujantys dujų tiekėjai, kas prekiauja anglimi, kas prekiauja galbūt raudonuoju dyzelinu tiesiai, tai tie didieji didmenininkai turės pirkti ir įskaičiuoti į savo parduodamo produkto kainą taršos leidimus. Iš gyventojų arba vartotojų perspektyvos žinia yra viena – taršus kuras, iškastinis kuras brangs, nes turės didėti mokesčiai, bet gyventojui ir smulkiosioms įmonėms bus Socialinis klimato fondas, kuris ateis greičiausiai per įvairias valstybines agentūras, pavyzdžiui, APVA ar Energetikos agentūrą, ir beveik 2 mlrd. eurų iki 2030 metų taps kaip parama renovacijai, taršių katilų keitimui, automobilių keitimui, miestų viešojo transporto atnaujinimui, geležinkelių tinklo atnaujinimui ir taip toliau, ir taip toliau, kas leis mums naudoti mažiau taršaus kuro. Iš vartotojų perspektyvos žinia – taršus kuras, iškastinis kuras pabrangs, bet bus daugiau paramos jam pakeisti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Atsakėte į visus klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už įstatymo projektą pasisako K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, šitas įstatymo projektas iš tiesų atneš Lietuvai didžiulius pokyčius. Galbūt šitoje kadencijoje mes jų dar nespėsime pajusti, bet kitoje kadencijoje tikrai bus daug lydimųjų sprendimų, susijusių su šituo Klimato kaitos įstatymo įgyvendinimu, su taršos leidimų prekybos sistemoms. Tai turės didelį poveikį tam, kaip mes gyvename, mūsų kasdieniams produktams, kuriuos perkame, jų kainoms ir tam, kaip pasiskirsto mūsų prioritetai.

Mums labai svarbu komunikuoti apie socialinį paketą, apie Socialinį fondą, kurį minėjo ir ministras, ir ką mes remsime, kaip mes padėsime Lietuvos gyventojams, kaip jie galės greičiau, paprasčiau prisitaikyti prie šito įstatymo reikalavimo, prie naujų taršos leidimų, kurie iš tiesų veiks produktų ir kuro kainas. Jeigu mes tinkamai neparengsime gyventojų, tinkamai nepasiūlysime, nesuformuluosime socialinio paketo, jeigu mes nepradėsime jau dabar apie tai kalbėti ir komunikuoti, aš bijau, kad mes galime sulaukti tokios neigiamos reakcijos iš visuomenės ir galbūt neįgyvendinti tam tikrų tikslų.

Kviečiu palaikyti šitą įstatymą, bet priimant jį diskutuoti labai daug būtent apie Socialinio fondo panaudojimą, apie Socialinio fondo paramą gyventojams, apie paramą, kuri padės jiems sklandžiai prisitaikyti prie šito įstatymo keliamų reikalavimų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Įstatymo nepalaikyti norėtų pakviesti L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš eilinį kartą matau, kad vėl yra pradedama nuo eilinių, paprastų žmonių, paliekant stambiają pramonę, paliekant didžiulį viešąjį sektorių gyventi toliau taip, kaip gyveno, ir nesiimti jokių priemonių dėl tvaresnio sprendimo. Iš tiesų siūlau nepalaikyti, nes kitas žingsnis tikriausiai bus vėl automobilių taršos mokestis. Kad šitie pakeitimai veiks tiek šildymo, tiek kuro kainas, vienareikšmiškai yra aišku. Todėl siūlau, ministre, dar kartą pradėti ir iš tiesų

pristatyti Seimo nariams statistiką, kaip skirta parama pasinaudojo stambioji pramonė ir viešasis sektorius, kaip jiems pavyko įsisavinti lėšas, kurios jau buvo skirtos pokyčiams.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuosime tuojau, kai bus balsavimo intervalas.

16.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projektas Nr. XIVP-3713 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projektas Nr. XIVP-3713. Pranešėjas – T. V. Raskevičius. Tomai, atitraukiau jus šiek tiek nuo širdučių siuntinėjimo A. Širinskienei ir pakviesiu į tribūną. (*Juokas salėje*)

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kaip sakoma, širdžiai neįsakysi.

Gerbiami Seimo nariai ir narės, Seimo nutarimo projektu siūloma atsisakyti suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai. Ši religinė bendrija į Lietuvos Respublikos Seimą dėl valstybės pripažinimo kreipėsi dar 2017 m. gruodžio 15 d. Prašymas buvo persiustas Teisingumo ministerijai išvada pateikti 2018 m. sausio 15 d. Išvados rengimo procesas buvo sustabdytas, Europos Žmogaus Teisių Teismui pradėjus nagrinėti bylą dėl „Romuvos“ petijijos dėl valstybės pripažinimo nesuteikimo ir Konstituciniam Teismui priėmus nagrinėti Seimo narių kreipimąsi dėl Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo 6 straipsnio atitikties Konstitucijai, o prašymo nagrinėjimas Teisingumo ministerijoje buvo atnaujintas 2021 metais šias bylas išnagrinėjus.

Teisingumo ministerija savo išvadą dėl valstybės pripažinimo suteikimo Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai pateikė 2022 m. lapkričio 25 d. Teisingumo ministerija pateikė išvadą, kad valstybės pripažinimo prašanti bendrija atitinka Konstitucijos 43 straipsnio 1 dalyje ir Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo 6 straipsnyje nurodytą reikalavimą turėti atramą visuomenėje arba visuomenės palaikymą, tačiau neatitinka Konstitucijos 43 straipsnio 1 dalies ir minėto įstatymo 6 straipsnio reikalavimo, kad jos mokymas ir apeigos neprieštarauja įstatymams ir dorai.

Lietuvos Jehovos liudytojų religinė bendrija pasinaudojo teise teismui skusti neigiamą Teisingumo ministerijos išvadą, tačiau tiek pirmos, tiek aukštesnės instancijos teismas religinės bendrijos prašymą atmetė. Seimo nutarimo projektu siūloma atsisakyti suteikti valstybės pripažinimą, nes ši bendrija neatitinka Konstitucijoje, Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatyme nustatyto reikalavimo, kad jos mokymas ir apeigos neprieštarautų įstatymams ir dorai. Šis neatitikimas Teisingumo ministerijos išvadoje grindžiamas dviem pagrindiniais aspektais. Visų pirma, Jehovos liudytojų religinis mokymas dėl kraujo perpilimo draudimo yra nesuderinamas su Konstitucijos 19 straipsniu – saugoma gyvybės vertybe; Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalimi – laiduojama žmonių sveikatos apsauga, ypač pabrėžiant vaiko gyvybės ir sveikatos vertybes Konstitucijos 38 straipsnio 2 ir 6 dalyse, 39 straipsnio 3 dalyje keliamu konstituciniu vaiko teisių pirmumo principu, taip pat šio principo įtvirtinimu Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Lietuvos Respublikos ratifikuotose tarptautinėse sutartyse.

Antras prieštaravimo aspektas yra tas, kad Jehovos liudytojų religinis mokymas, draudžiantis valstybės gynimą ginklu ar prisidėjimą prie valstybės gynimo neginkluotu būdu, įskaitant alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, skatina nesilaikyti Konstitucijos ir iš Konstitucijos 3 straipsnio 2 dalies, 139 straipsnio 1 ir 2 dalių kylančio reikalavimo ginti valstybę nuo užsienio ginkluoto užpuolimo, siekiant išsaugoti valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą ir konstitucinę santvarką.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas dėl Seimo nutarimo projekto pateikė tik tris redakcinio pobūdžio pastabas, kurias pagrindiniame komitete be didesnių kliūčių tikrai ištaisysime. Prašau jūsų palaikymo priimti minimą nutarimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų klausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš neturiu nieko prieš jūsų nutarimo projektą, bet ar jūsų nestebina Teisingumo ministerijos parengta labai didelė pažyma? Jeigu numatome, kad gali būti Jehovos liudytojų skundų Europos Žmogaus Teisių Teismui, tai kuo pažyma ilgesnė, tuo didesnė tikimybė, kad ras ką nors paneigti. Čia tokie keisti dalykai. Sakykime, 1938 metų Lietuvos teisės aktas, kuriuo buvo panaikintas šitas Jehovos liudytojų registravimas, laikomas kaip net buvusios nedomokratinės valstybės tokio neteisinio veikimo išraiška. Tai ką, mes dabar pradėsime revizuoti tarpukario Lietuvos teisės aktus, kurie tikri, kurie netikri? Kai parašoma, kad atitinka visuomenės paramos reikalavimą, nors turi tik 2 tūkst. su trupučiu narių, tai vėl keistokai skamba. Aš bijau, kad ta Teisingumo ministerijos pažyma paskui gali mus nepalankiai įklampinti, jeigu priimsime šį nutarimą.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju už klausimą. Klausimas tikriausiai ne man, o Teisingumo ministerijos teisininkams, parengusiems tokią išvadą. Dėl jūsų minimų aspektų, tiek dėl registracijos termino, tiek dėl visuomenės paramos, tai nėra įvardijama kaip motyvas, kodėl nėra siūloma suteikti pripažinimo. Manau, dėl to net teoriškai negalėtų būti skundžiama. Mano įvardinti pagrindiniai aspektai, dėl ko yra siūloma, tai iš esmės dėl religinės bendrijos mokymo ir požiūrio į tam tikras sveikatos apsaugos procedūras.

Antra, dėl dalyvavimo pasipriešinime arba neginkluotame krašto gynime. Iš esmės dėl antro aspekto reikėtų atsižvelgti į tai, kad šitas prieštaraavimas galimai išnyks, jei bus priimti Krašto apsaugos įstatymo pakeitimai, kuriais įtvirtinamas naujas alternatyviosios tarnybos modelis. Bet požiūris į kraujo perpylimą ir sveikatos priežiūrą išlieka kaip galimas prieštaraavimas Konstitucijai.

PIRMININKAS. Klausia A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas J. Razma iš dalies uždavė mano klausimą, bet aš truputėlį jį pakreipsiu kitaip. Aš pritarsiu šitam jūsų projektui, bet noriu paklausti jūsų nuomonės. Teisingumo ministerijos išvados dešimtame puslapyje teisingumo ministrė kalba, kad Jehovos liudytojų draugijos registracija nepratėsama 1938 metais ir šitas nepratėsimas vertinamas kritiškai dėl abejotinos argumentacijos ir panašiai. Tai yra iš esmės nepripažįstamas ankstesnės nepriklausomos Lietuvos valstybės institucijų sprendimas. Kaip jūs vertinate? Teigiama išvada yra vienas iš pagrindinių šaltinių Seimo nariams apsispręsti dėl balsavimo. Kaip jūs vertinate tokią Teisingumo ministerijos poziciją?

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Pakartosiu, niekaip nevertinu. Šitas jūsų išsakytas argumentas nelemia nutarimo projekto. Pripažinimo siūloma nesuteikti dėl kitų aplinkybių.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū A. Mazuronui. Aš esu rimtai bendravęs su Lietuvos Jehovos liudytojais, jie yra padorūs, geri žmonės, nevagia, kaip sakant, nemeluoja, nemanipuliuoja, nes turi pagal tikybą būti nuoširdūs ir su žmonėmis gerai elgtis. Jūs čia sakote, kad mokymas, apeigos netinka. Tai Bažnyčia ir tikėjimas yra atskirti nuo valstybės. Ar čia ne cenzūra kažkokia išeina, kad pagal tikėjimą, pagal įsitikinimus reikia bausti? Jūs sakote, kraujo donorai. Gal tuos, kurie nenori skiepytis, jūs irgi kažkaip eliminuosite ir į kalėjimus sodinsite ar kaip?

O dėl ginkluotės, tai ir anais tarybiniais laikais tie, kurie nenorėjo ginkluotis, ginklo nešioti, tai kiaules augino kariuomenės kiaulidėse. Ūkiniams reikalams žmonės irgi reikalingi.

PIRMININKAS. Laikas!

V. VALKIŪNAS (DPF). Tuo labiau dori žmonės ir ne vagys.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū, dėkoju už jūsų klausimą. Taip, sutinku, kad Jehovos liudytojai yra dori ir puikūs žmonės.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju pranešėjui už pristatymą. Nors jūs sakote, kad niekaip nekomentuosite, bet visgi pristatote projektą. Įdomi yra jūsų nuomonė ir aš grįšiu prie tų pačių dviejų argumentų, tai yra dėl kraujo perpylimo ir dėl pareigos ginti savo šalį ginklu.

Kaip jūs galvojate, ar čia iš tikrųjų tie argumentai yra legitimūs? Pavyzdžiui, net ir onkologinė liga susirgusio žmogaus gi negali priversti gydytis, tai yra žmogaus teisė atsisakyti tokio gydymo. Tai čia yra kažkas panašaus. Kitas dalykas dėl prievolės ginti valstybę ginklu. Ir dabar mes

turime formas, kur žmogus, kaip suprantu, gali tam tikromis aplinkybėmis rinktis kažkokią kitą formą. Juk valstybę ginti galima ne tikta ginklu – galima dirbti ligoninėje, galima savanoriauti ir panašiai. Ar, jūsų manymu, tie argumentai neįvels mus į teisinius ginčus? Gal reikėtų tiesiog reikalauti, kad tie argumentai būtų rimčiau suformuluoti? Ačiū.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju. Labai neblogas jūsų klausimas. Gal pirmiausia pakomentuosiu dėl alternatyviosios tarnybos. Jūs esate visiškai teisus. Šiuo metu numatytas alternatyviosios tarnybos modelis neužtikrina galimybės atsisakyti tarnauti dėl religinių įsitikinimų. Lietuva yra pralaimėjusi bylą Žmogaus Teisių Teismui, nes būtent Jehovos liudytojai buvo kreipęsi dėl alternatyviosios karinės tarnybos. Byla vadinosi *Teliatnikov prieš Lietuvą*. Jos pagrindinis aspektas yra tai, kad, organizuojant alternatyviąją tarnybą, kai žmogus atsisako religiniais sumetimais tarnauti ginklu, vis tiek tas alternatyviosios tarnybos pavaldumas priklauso karinei struktūrai. Tai dabar atnešamas Krašto apsaugos privalomosios karinės tarnybos įstatymo projektas šitą pavaldumą pašalina ir, jei iš esmės Seime susitarsime dėl tokio alternatyviosios tarnybos modelio, šitas prieštaravimo pagrindas turėtų išnykti. Jam išnykus, tai religinė bendrija galės persvarstyti.

O dėl sveikatos priežiūros momento su jumis visiškai sutinku, kad kiekvienas sąmoningas suaugęs žmogus gali atsisakyti jam siūlomo taikyti gydymo, bet čia problema tikriausiai yra geriausias vaiko interesų užtikrinimas, nes pagal tos religijos mokymą vaikams taip pat neleidžiama ši sveikatos priežiūros paslauga, ji kartais gali būti gyvybę gelbėjanti, jei taikoma.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl projekto pasisakome dėl motyvų. Baigėsi klausimai ir atsakymai. Už pasisako J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų pritariu tai projekto nuostatai, kad nereikia suteikti valstybės pripažinimo, bet, kaip jau ir minėjau klausdamas, turiu nuogastavimų, kad Teisingumo ministerijos pažyma yra parengta lyg specialiai tam, kad būtų labai patogu tą nutarimą su tos pažymos priedu apskusti Europos Žmogaus Teisių Teismui. Ten 90 % teksto yra iš esmės už tai, kad reikėtų suteikti pripažinimą, ir tik pabaigoje dėl tų dviejų minėtų įstatymų nesilaikymo formuluojama, kad reikia nesuteikti. Kaip jau buvo ir pastebėta, tie du atvejai, dėl ko reikia nesuteikti, gali būti ir paneigti. Tada liks, pavyzdžiui, kad Teisingumo ministerija konstatuoja, jog ši bendrija turi atramą visuomenėje, nors yra Konstitucinio Teismo nutarimas, kuris pasako, ką reiškia turėti atramą visuomenėje. Čia įdomiai Teisingumo ministerija pasirenka savo traktavimą, kad, jeigu turi narių daugiau negu kažkuri tradicinė religinė bendrija, vadinasi, turi atramą visuomenėje. Tokio Konstitucinio Teismo traktavimo nėra. Tradicinės religijos bendrijos kitu pagrindu pripažįstamos, ne pagal skaitlingumą. Tai ir kitos vietos dėl minėtos registracijos nutraukimo. Žodžiu, beveik visa pažyma yra persunkta tos minties, kad reikia pripažinti, na, ir tik paskui dėl tų dviejų įstatymų jau negalima pripažinti. Žodžiu, balsuoju už, bet, kaip sakant, su dideliais nuogastavimais, kad paskui gali nekaip baigtis ta istorija.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū A. Mazuronui už suteiktą žodį. Aš nepalaikau, kad atsisakytume. Reikia patvirtinti, nes Jehovos liudytojai, ar jie bus registruoti, ar neregistruoti, vis tiek elgsis kaip jiems reikia. Jų tos, kaip sakant, teisės neatimsite, tik nežinosite, ką jie darys, todėl nėra prasmės tai daryti. Būkime žmogiški ir jiems, nes jie yra, kaip pripažino pats teikėjas, puikūs ir dori žmonės, tai neskriauskime puikių ir dorų žmonių.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Neskriauskime dorų ir puikių žmonių. Išklusėme visus pasiūlymus dėl motyvų neskriausdami. Kadangi yra jau balsavimo intervalas, tai galime iš karto ir pabalsuoti. Kas pritariate nutarimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 52 Seimo nariai: už – 42, prieš – 1, susilaikė 9. Projektui pritarta.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Žmogaus teisių komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Tada pabalsuokime dabar dėl to, kas jau yra pateikta, ir tada siūlau toliau, kadangi dar liko keturi įstatymų projektai, po kiekvieno balsuoti.

16.23 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10¹, 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3692, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3693, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3694, Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3695, Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3696 (*pateikimo tęsinys*)

Pradėkime nuo 2-7 klausimo, įstatymų projektų bloko. Kas pritariate įstatymų projektams po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 51, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 12. Įstatymų projektams pritarta.

Pagrindiniu komitetu dėl visų įstatymų projektų, dėl viso bloko siūloma skirti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Ir svarstyti siūloma visus įstatymų projektus birželio 11 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

16.24 val.

Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektas Nr. XIVP-3675, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3676, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3677, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3678, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3679, Administracinių nusižengimų kodekso 119¹ ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3680, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 12, 20, 22, 23, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3681, Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10¹ ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3682, Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3683, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 18, 20, 32, 33, 34, 37, 37², 37³, 55, 58, 60¹, 65, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3684, Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 21, 26 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3685, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3686, Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 23, 26, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3687, Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3688, Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3689, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10, 11, 14, 16, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3690 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas klausimų blokas – visas blokas nuo 2-8.1 klausimo iki 2-8.16 klausimo. Kas pritariate įstatymų projektams, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 54, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 14. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta.

Dėl komitetų, kadangi daug įstatymų projektų ir visi labai skirtingi, gal galiu po vieną? Bendru sutarimu galime pritarti ir sakyti, nes bus daug greičiau, nei bandyti grupuoti? Dėl 2-8.1 klausimo kaip pagrindinį siūloma skirti Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Labai dėkui, pritarta. Dėl 2-8.2, 2-8.3 klausimų, projektų, kaip pagrindinį taip pat siūloma skirti Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Dėl 2-8.4, 2-8.5, 2-8.6, 2-8.7 klausimų pagrindiniu komitetu siūlomas... Atsiprašau, ne, ne – dėl 2-8.4, 2-8.5 ir 2-8.6 klausimų kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Dėl 2-8.6 klausimo dar kaip papildomą siūloma skirti Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl 2-8.7 klausimo kaip pagrindinį siūloma skirti Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Dėl 2-8.8 klausimo kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą, o kaip papildomą – Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Dėl 2-8.9, 2-8.10, 2-8.11, 2-8.12, 2-8.13, 2-8.14 klausimų kaip pagrindinį siūloma skirti Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Dėl 2-8.15 klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą, o papildomu komitetu – Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ir dėl 2-8.16 klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Labai dėkui. Su komitetais išsiaiškinome.

Visus įstatymų projektus siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

16.26 val.

Klimato kaitos valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3714ES (pateikimo tęsinys)

Dar 2-9 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3714. Kas pritariate po pateikimo S. Gentvilo pristatytam įstatymo projektui, balsuojate už.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 49, prieš – 2, susilaikė 13. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. (*Balsas salėje*) Ne dėl komitetų? Galime pritarti Aplinkos apsaugos komitetui? Labai dėkui, pritarta. Ir siūloma svarstyti birželio 18 dieną.

Dėl svarstymo datos? S. Gentvilas per šoninį. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Aš Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu paprašysiu skubos. Čia yra tiesiog perkeliama direktyva. (*Balsas salėje*) Gerbiamas Jurgi, tarp Vyriausybės posėdžio ir šito klausimo pateikimo tribūnoje praeina lygiai 16 dienų. Tai yra jau per ilgai. Tai yra Europos Sąjungos direktyvos perkėlimas. Esame gavę tiesioginį perspėjimą dėl pažeidimo procedūros, todėl turiu teisę tokį frakcijos prašymą pateikti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prašymas statutinis. Balsuosime, apsispręsimė.

V. Valkiūnas per šoninį mikrofoną ir apsispręsimė.

V. VALKIŪNAS (DPF). Aš pritariu S. Gentvilo skubos tvarkai, nes čia yra priverstinė Briuselio direktyva, prievarta, kad ilgai nekenčėti.

PIRMININKAS. A. Širinskienė per šoninį mikrofoną.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš turiu tokį klausimą kolegai S. Gentvilui. Kiek suprantu, ministru jau yra ketveri metai, o direktyvą vėluoja įgyvendinti ir dabar verčia, kad atnešęs pavėluotai jisai 16 dienų turi laukti. Aš galiu pasakyti, kad kitų Seimo narių projektai po metus, pusantrų laukia. Jums reikėjo atnešti prieš metus ir greičiausiai turėtumėte projektą.

Kitas dalykas. Aš tik primenu, kad Konstitucinis Teismas dėl skubos tvarkos yra labai aiškiai pasakęs, ką galvoja. Tai vienas dalykas. Ir yra pasakęs, kad tikrai turi būti labai svarbios aplinkybės. Šiuo atveju tų aplinkybių, išskyrus, kad ministras tingėjo ir pavėlavo per ketverius metus dirbti, mes nelabai girdime.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Bet, nepaisant visko, prašymas buvo statutinis. Frakcijos vardu galima teikti tokį prašymą ir Seimas turi apsispręsti. Balsuojame. Kas pritariate Liberalų sąjūdžio frakcijos pasiūlymui taikyti skubą šitą įstatymą svarstant, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 43, prieš – 9, susilaikė 16. Skubai pritarta. Tada datą reikia pagal komiteto... Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkės nematau. Kada čia posėdis? Kada mes galime įtraukti svarstymą? Kitą savaitę. Kelintą dieną? Tvarka. Gegužės 18 dieną. Galime pritarti, kad komitetas spėtų apsvastyti? Vis tiek reikia. (*Balsai salėje*) Kitą savaitę, ketvirtadienį. Ne. 16 diena. Ne tą datą pažiūrėjau. Gerai, kad J. Razma budėjimo režimu. Gegužės 16 dienai galime pritarti? Galime, pritariame bendru sutarimu. Viskas, pabalsavome.

16.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3758 (priėmimo tęsinys)

Atsiprašau, rezervinis 1 klausimas. Liko Seimo nutarimo priėmimas. Kas pritariate Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektui Nr. XIVP-3758, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, – arba prieš, arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 51, prieš – 4, susilaikė 13. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.31 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3503(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Pluoštinių kanapių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3503(2). Pranešėjas – K. Navickas. Pateikimas.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, Seimo narės, teikiu nuosaikų iš tikrųjų Pluoštinių kanapių įstatymą, kuriame numatytos dvi išimtys, du palengvinimai. Šio įstatymo projekto poreikis atsirado iš praktinių dalykų ir, kaip teisingai praeitą kartą pastebėjo A. Sysas (nematau), pas mus yra, matyt, dėl didelių lūkesčių... Mes turime tikrai neblogus ir gerai išvystytus perdirbimo pajėgumus ir neužtenka tiek produkcijos, kiek užaugina Lietuvos ūkininkai.

Vienas iš pakeitimų yra toks. Pagal dabartinio įstatymo nuostatas yra reikalaujama turėti patvirtinančias pažymas dėl tetrahidrokanabinolio kiekio. Ne visos šalys taip griežtai reguliuoja kaip mes. Pavyzdžiui, Čekija ir kitos tokių pažymų neišduoda, nes yra direktyvinis reikalavimas, kad tetrahidrokanabinolio (sutrumpintai THC) koncentracija negali viršyti 0,3 %. Visoms Europos Sąjungos šalims yra ta vienoda nuostata, kaip ir pas mus, todėl tokios pažymos siūlome atsakyti, nes, kaip sakiau, bendras kiekis... Kiekviena šalis narė privalo užtikrinti, kad jų produkcijoje, užaugintoje produkcijoje, THC koncentracijos kiekis nebūtų didesnis negu 0,3 %.

O kitas pakeitimas yra susijęs su labai praktiniais dalykais. Praeitais metais mūsų Žemdirbystės institutas negalėjo atlikti tyrimų, pluoštinių kanapių veislės auginimo bandymų įvairiomis gamtinėmis sąlygomis, konkrečiai, kelių veislių, kurios buvo išvestos ir yra išvestos Ukrainoje. Ukrainos mokslo institutai negali tos veiklos tęsti, tai mes siūlome, kad būtų leista, būtų suteikta išimtis įsivežti mokslo tiriamiesiems tikslams ne daugiau kaip 6 kilogramus sėklų. Pabrėžiu, 6 kilogramai sėklų mokslo tiriamiesiems tikslams.

Dėl šios pastabos yra vėlgi Teisės departamento išvada, kad jos reikėtų lyg ir atsisakyti. Aš nesutikčiau su teisininkais, nes apibrėžtais... įgyvendinamaisiais teisės aktais galima gana griežtai apibrėžti, ką tai reiškia. Ir jeigu ten kartais būtų eksperimento būdu užauginta produkcija, kuri turi didesnę THC procentą nei 0,3 %, tikrai yra numatytos priemonės, kaip toks derlius turi būti sunaikinamas ir nepapultų į rinką. Vėlgi mokslo tikslams auginama – ne rinkai. Tiktai pačios veislės tyrimo dalykas.

Tai tokie du pakeitimai. Kaip sakiau, įstatymas gana nuosaikus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Jūsų paklausti nori labai daug Seimo narių. Pirmasis klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, ministre, už pristatymą. Bet jūs turbūt žinote, kad net ir tie visi ankstesni reglamentavimai yra šiaip apskūsti Europos Komisijai, ypač kai kalbame apie THC kiekius. Ar Lietuva nepažeidžia tam tikrų dalykų? Mano klausimas toks gana paprastas, tikrai apie žemės ūkį. Ko siekiama, kokių iš tikrųjų veislių yra siekiama ir kokias išves, nes tas tetrahidrokanabinolis yra visai nereikalingas pluoštui. Ir jau dabar tas įstatymas, mano supratimu, net nebeatitinka pavadinimo, nes didžioji dalis norinčių kanapes auginti jas augina visai ne dėl pluošto, o augina dėl žiedyno, augina dėl veikliųjų medžiagų. Ką mes čia bandome apgauti? Jau prieš tai buvo pateikiami įstatymai, kuriais siekta išvis panaikinti bet kokius apribojimus ir tarpiniuose produktuose jų išvis iš esmės neriboti. Tai koks čia tikslas yra tų veislių? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Jūs teisingai pasakėte. Bet jūs grįžtate į tuos laikus, kai dar praeitos kadencijos pradžioje buvo šis įstatymas svarstomas ir buvo pateiktas tas dalykas. Iš tikrųjų dabar ir europinėje pramonėje visgi, kaip aną sykį A. Sysas teisingai paminėjo, jūs tą patį paminėjote, ne pluoštas yra pagrindinė produkcija. Yra aliejai, ypač naudojami kosmetikoje. Pramonės perdirbėjai konkuruoja ir konkuravo su kitais, ypač su Kanados perdirbėjais. Tai mes šiuo atveju nematome didelės bėdos, kad Lietuvoje galėtų būti perdirbamos sėklos aliejui ar žiedai, nes Seimas apsisprendė, kad būtų galima naudoti kitas dalis. Didžiausias diskusijų keliantis dalykas yra THC, tetrahidrokanabinolis, tą jūs ir sakote. Direktyva leidžia jo koncentraciją 0,3 %, mes nesiūlome pažeisti šitos ribos, įsivežimo ir kontrolės institutai tai užtikrina ir dabar.

O jūs greičiausiai klausėte dėl antros dalies, dėl sėklų įvežimo. Dėl sėklų, kaip ir sakiau, sėklų nebūtų galima įsivežti ne mokslo tikslais ir 6 kilogramai nėra tas kiekis, kurį galima labai stipriai paskleisti didelėje teritorijoje, galima netgi poįstatyminiais aktais apibrėžti, kokios institucijos apskritai galėtų įsivežti. Mes manome, kad nieko blogo nėra, jeigu veislės būtų auginamos dirbtinėmis arba pusiau dirbtinėmis sąlygomis, pažiūrėti, kaip jos atitinka, kaip auga ir kokią derlių duoda esant toms jau sukurtoms sąlygoms. Bet čia jokių būdu nekalbama, ką noriu pabrėžti, nekalbama apie uždara gruntą. Čia viskas vyksta tik atviraime grunte, kalbame tik apie atvirą gruntą.

PIRMININKAS. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Ministre, arba jus kažkas labai priklaidino, arba jūs mus laikote kvailiais ir irgi bandote klaidinti. Jei Europos Sąjungos teisėje yra įrašyta 0,3 %, tai valstybė narė privalo nacionaliniuose teisės aktuose turėti 0,3 %, o ne sėdėti ministro pavidalu ir iš tribūnos aiškinti, kad čia kiti turi, tai mes galime išbraukti. Nes ką jūs darote: dabar europinį reikalavimą išbraukiate ir užtikrinti, kad jo yra laikomasi valstybėje narėje, bus neįmanoma. Bus galima turėti produktų, kurie, išbraukus 0,3 % iš įstatymo, yra kokių 5 % ar 6 % koncentracijos. Nėra įstatyme ribojimo, ir verslas tuo tikrai pasinaudos. Lygiai taip pat, leisdamas turėti didelę nereguliuojamą koncentraciją, nes nelieta viršutinės ribos, jūs nestiprinatė kontrolės. Kontrolė lieka tokia, tarsi būtų 0,3 %. Manau, šiuo atveju tikrai gal jūs ateikite, kad kontrolę stiprintumėte, tada Seimo nariai kitaip žiūrės. Dabar mes matome, kad galima auginti ir gauti didelės koncentracijos produktus, o kontrolė bus tarsi tikro pluošto.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Niekas nieko čia nekvailina ir net neketina kvailinti. Kontrolė ir reikalavimai turėti 0,3 % koncentraciją kitose įstatymo nuostatose lieka. Čia kalbama apie vieną dalyką, kad šalys narės... Pas mus yra parašyta, kad jeigu yra privalomos patikros laukuose, laukų patikrų protokolai yra lydimasis derliaus dokumentas. Ne visos šalys šitą instrumentą naudoja, ne visos šalys tikrina. Produkcijos koncentracijos kontrolė išlieka ir ji nesilpninta, jokių būdu. Tai nėra čia prieštaravimo. Čia yra vieno dokumento atsisakymo klausimas. Jeigu jų šalys neturi, tai iš kur gaus importuotojas? Niekaip.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė. Jos salėje nematau. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Noriu paklausti dėl ūkinių subjektų, kurie galės atsivežti iki 6 kilogramų kanapių. Iš tikrųjų kokie tie ūkio subjektai, kaip jie galės tais 6 kilogramais disponuoti? Ar tikrai nebus taip, kad bus prisidengiama, sukuriama įmonė visai neteisėtai gabens, kad ir nedidelį kiekį, bet sugebės tas kanapes, kurios jau yra priskiriamos narkotikams, turi narkotinių

medžiagų savybių... Ir taip mes leisime tokį platinimą, legalų platinimą nelegaliais tikslais. Ar jūs įvertinote tas rizikas ir ar su kitomis institucijomis, tarnybomis apie tai pasitarėte priimdami, siūlydami tokius sprendimus?

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Labai tinkamas klausimas. Dabar pagal galiojančią nuostatą turi būti veislė, kurią įsiveži, ji turi būti įregistruota, ji turi būti registre. Pilkoji zona atsiranda tada, kai veislė dar nėra registruota, dar vyksta jos selekcija ir auginimas. Viskas būtų gerai, jeigu nebūtų karo Ukrainoje, šitame konkrečiame kontekste. Kadangi Ukrainos mokslinis institutas paprašė mūsų mokslininkų, šiuo atveju konkrečiai kalbu apie (...), bet tokius tyrimus atlieka, gali būti mūsų Augalininkystės tarnyba, gali Vytauto Didžiojo universitetas tokius dalykus daryti.

Jūs visiškai teisi teigdamas, ar nebus piktnaudžiavimo. Ką aš truputį sakiau ir pristatydamas, ir dabar tai noriu išplėsti. Poįstatyminiuose aktuose galima nurodyti net ir institutą. Ir aš išipareigoju tai padaryti, kad būtų nurodytos tam tikros įstaigos, kurios galėtų tik įsivežti, ir to užtektų. Nes prisigaminti kažkokių didelių narkotinių medžiagų iš 6 kilogramų sėklų... Ne tenai yra ta didžiausia koncentracija, ne sėklose, žieduose yra. Tai šiuo atveju tos rizikos nedaug. Čia klausimas yra apie neregistruotos veislės auginimą moksliniais tikslais, ne daugiau, jokių būdu ne komerciniais, ne pardavimo ir panašiai. Ir tas sankcijas galima numatyti už tos nuostatos nesilaikymą.

PIRMININKAS. Labai ačiū, ministre. V. Targamadzės salėje nematau, K. Mažeikos taip pat. Klausia A. Skardžius. Artūrai, klausite?

A. SKARDŽIUS (MSNG). Taip. Aš vis dėlto norėčiau paklausti, gerbiamas ministre, kokie lūkesčiai yra ir kaip jūs kovosite su tais augintojais? Aš už tai, kad plėstume kultūrų įvairovę ir papildomas pajamas, bet kaip jūs kovosite su tais, kurie augins kitam tikslui, ne pluoštui, o būtent svaiginimosi priemonei? Vis dėlto turbūt yra numatyta ir prevencinės priemonės, yra suplanuota, kaip tai darysite nuo sėklų įvežimo iki derliaus nuėmimo, turbūt iki pačios produkcijos realizavimo. Tai aš klausydamasis jūsų atsakymų ir gerbiamo A. Verygos, ir kitų kolegų, taip pat turiu tokių pat nuogastavimų, kad atidarę duris po to jau jų nebeužtrenksite.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Matote, už kanapių ar kitų narkotinių medžiagų auginimą yra baudžiamoji atsakomybė. Čia viena prevencija ir apie tai net nėra kalbos.

Kita prevencija, jeigu leisite truputį išplėsti atsakymą, čia ne dėl to, kad norėčiau pasakyti kažką netinkamo, bet didžiausia prevencija dėl pluoštinių kanapių yra mūsų klimatas. Nepakankama šiluma ir nepakankamas saulės kiekis šitos medžiagos neužaugina. Visos kitos prevencinės priemonės dabartiniame įstatyme yra numatytos. Viena iš jų – gali būti auginamos tik registruotos veislės. Ir čia dėl to atsiranda ta 6 kilogramų išimtis, nes šiaip pagal nutylėjimą tu negali įvežti neregistruotos veislės. Tai aš pripažįstu, šiuo įstatymu mes šiek tiek didiname riziką, bet, kaip sakiau, ją galima valdyti teisės aktais, nurodant, kas gali įsivežti iki tų 6 kilogramų. Ir kita rizika yra 6 kilogramai, kurie nėra tas kiekis, tu hektaro neužsėsi.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už nenori kalbėti niekas. Prieš – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš tik noriu priminti jums ne tokią seną istoriją, batalijas dėl Pluoštinių kanapių įstatymo. Jos vyko čia, Seime, kai šitas įstatymas buvo priimamas. Buvo žadama, kad pluoštinės kanapės bus naudojamos rūbų gamybai, bus statomi namai, automobilių panelės, nežinau, – viskas bus gaminama iš pluošto. Finalas yra toks, kad Lietuvoje labai rasite kombainą, kuris tą pluoštą galėtų nuimti, nes jis yra labai tvirtas. Ir iš visos šitos istorijos – kaip toje lietuviškoje pasakoje, kai kalvio mokinyš labai gyrėsi, kad jis nukals noragą. Jis tol kalė, kol galiausiai išėjo tikrai pašnypštimas, kai tą geležies gabalą įmetė į vandenį.

Šiandien vyksta jau gudravimai – kanapės yra auginamos visai nebe pluoštui. O iš esmės bandant rasti bet kokią spragą ir apeiti realiai normalius tyrimus, kurie leistų jas arba normaliai įforminti kaip neįprastą, netradicinį maistą ir priskirti prie maisto produktų, čia kalbame apie tuos visokius aliejus ir panašiai, kurie yra skirti ne gydymui, arba atlikti normalius tyrimus ir juos pripažinti kaip farmacinius produktus, atlikus normaliai visus įvertinimus. Dabar yra bandoma sukurti kažkokią pilką zoną. Žmonėms yra aiškinama, kad yra parduodami neva kosmetikos produktai, pavyzdžiui, aliejus, kurį žmonės geria arba naudoja kaip lašus ir panašiai. Žodžiu, yra išsidirbinėjimas. Jau mūsų tarnybos dabar... Patikėkite, kolegos, jeigu netikite, pasikvieskite į

komitetą, jums ir Maisto ir veterinarijos tarnyba tą pasakys, ir Narkotikų departamentas, yra betvarkė su kontrole. Mes prie tos betvarkės kūrimo ir toliau prisidedame kurdami, dar plėsdami kažkokią pilką zoną. Tai aš tikrai kviečiu nepalaikyti šito įstatymo, nes ir 6 kilogramai yra naudojami selekcijai, iš esmės išvedimui.

PIRMININKAS. Laikas. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Balsavo 54 Seimo nariai: už – 38, prieš – 7, susilaikė 9. Įstatymo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Kaimo reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma... Dėl komitetų, Aurelijau? Per šoninį mikrofoną – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Taip, norėčiau pasiūlyti kaip papildomą komitetą Sveikatos reikalų komitetą.

PIRMININKAS. Statutinis siūlymas, balsuojame. Kas pritariate Sveikatos reikalų komitetui kaip papildomam, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, – arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 30, prieš – 9, susilaikė 16. Pritarta. Papildomu komitetu skiriamas Sveikatos reikalų komitetas.

Siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Galime? (*Balsai salėje*) 2024 metais, gerbiamas Antanai. Galime pritarti tada? Gera, pritariame.

16.49 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3646 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3646. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Pateikimas. Kadangi balsuoti skirtas laikas baigėsi, tai posėdžio pirmininko įgaliojimais pratęsiu tol, kol apsvaistysime visus klausimus: šitą ir be šito dar du klausimai likę. Tai svarstysime. (*Balsai salėje*) Pabalsuosime pasakui, kai pristatys klausimą. Prašau, gerbiamas Vytatai.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Garbusis Seime, drauge su krašto apsaugos ministru, Seimo nariu L. Kasčiūnu, teikiame tokią įstatymo pataisą. Tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kuriame prašome pakeisti straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip: „524 straipsnis. Nacistinių, komunistinių simbolių, totalitarinių ar autoritarinių režimų simbolių gabenimas (ši žodį įrašome), platinimas ar demonstravimas.“

Šio įstatymo pakeitimo esmė yra labai paprasta. Pastaruoju metu yra fiksuojami atvejai, kai pasienyje muitinė, sustabdžiusi kokį nors tikrintiną automobilį ar kokią kitą transporto priemonę, randa jame leidinių ar kokių nors kitų prekių, kuriose yra aiškiai propagandinio turinio ženklai, kurie yra to paties kodekso draudžiami. Aiškinant tiems vežėjams, kad tai yra ne platinimo tikslais, muitinė kaip ir susiriša rankas, kreipiasi į Žurnalistų etikos komisiją, kreipiasi į kitas instancijas. Visi priejo prie išvados, kad reikia pakeisti šį įstatymą pridėdant būtent tą nuostatą, kad ne tik platinimas turėtų būti baustinas, bet ir gabenimas. Tai reiškia, kad įvežti į Lietuvos Respublikos teritoriją tokių dalykų nebūtų galima arba gabenti, išskyrus atvejus, kurie yra numatyti to paties įstatymo 524 straipsnio 3 dalyje, kurioje yra numatytos išimtys dėl tokių dalykų, kai jie yra skirti informuoti apie istorinius, dabarties įvykius, apie įvairiausius režimus, švietimo, mokslo, meno kolekcionavimo tikslais. Žodžiu, iš esmės niekas čia nesikeistų, išskyrus tai, kad tie draudžiami ir nepageidautini Lietuvos teritorijoje ženklai nebūtų gabenami per mūsų valstybę.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų klausti nori penki Seimo nariai. Pirmoji klausia A. Jakavonytė.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Aš gal ne tiek klausimą, kiek pritarimą. Atsižvelgiant į geopolitinę situaciją ir nacionaliniam saugumui kylančius iššūkius, norint užkirsti kelią įvairioms provokacijoms ir bandymams propaguoti *ruskij mir* ideologiją, labai svarbus ir savalaikis yra Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimas, kuriuo siekiama administracinę atsakomybę taikyti už nacistinių, komunistinių simbolių, totalitarinių ir autoritarinių režimų simbolių gabenimą platinimo tikslais.

Kadangi pati vieną tokių veikėją, kuris nešiojo sovietinę simboliką, esu pridavusi policijai, po to kreipiausi į policiją ir paklausiau, kiek per 2023 metus buvo nubausta tokių asmenų. Pateikė informaciją, kad vien per 2023 metus pagal Administracinių nusižengimų kodeksą 400 asmenų buvo surašytos administracinės baudos už sovietinės simbolikos nešiojimą. Todėl pritariu, kad būtų nustatyta atsakomybė už leidinių, prekių gabenimą platinimo tikslais. Norėčiau paklausti...

PIRMININKAS. Laikas!

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). ...ar ne per mažos baudos dabar siūlomos? Gal reikėtų didesnių baudų? Kokia jūsų nuomonė?

PIRMININKAS. Minutė skiriama klausti, ne pasisakyti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Šiuo įstatymo projektu yra tiesiog išplečiama pati kategorija – tų draudžiamų veiksmų platinimas. O dėl baudų čia būtų kitas žingsnis. Jūs galite tikrai registruoti siūlymą. Tas komitetas, kuriam teks šio straipsnio svarstymas, tai, matyt, ir apsvarys.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Jeigu aš dabar atsiversčiau bet kurią feisbuko sendaikčių grupę, pasižiūrėčiau, pasivaikščiočiau po turgus, kuriuose yra parduodami sendaikčiai, tai iš tiesų ten yra labai daug įvairios nacistinės simbolikos, įvairių komunistinių organizacijų simbolių, kitų dalykų. Aš žinau, kad yra draudžiama prekiauti, bet ta prekyba iš tiesų vyksta. Ar yra atliekama kokia nors kontrolė? Kas užsiima šia kontrole, kad būtų sustabdyta prekyba šiais daiktais?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Na, kontrole gali ir privalo užsiimti turbūt kiekvienas Seimo narys, vykdamas parlamentinę kontrolę. Jums tai yra tikrai ne tik teisė, bet ir pareiga, kaip ir man, kaip ir kiekvienam. Aš sutinku, kad ta nuostata, mano anksčiau paminėta, tai yra šio įstatymo 3 dalis, tiksliau, 524 straipsnis numato būtent tą išimtį. Aš suprantu, kai yra muziejuose, kai yra švietimo įstaigose ar dar kur nors švietimo tikslais tos išimtys taikomos, bet jums visiškai pritariu, kad pardavimas sendaikčių turguose atrodo, švelniai tariant, nesuvokiamai. Manau, čia bus kitas žingsnis, turėtume kaip nors apriboti tą dalinimąsi. Vilniuje yra savaitgaliais vykstantis turgus ir panašiai. Iš tikrųjų tai yra netoleruotina.

Beje, kai kuriems ženklams nėra taikoma išimtis, pavyzdžiui, toms dviejų spalvų Georgijaus juostelėms. Jie negali tų dalykų parduoti. Kolekcionieriai, kurie renka, savo reikmėms gal ir galėtų turėti, bet platinti parduodant – visiškai jums pritariu. Jeigu jūs registruotumėte tokią įstatymo pataisą (nors jūs neklausote, nes turbūt įdomu tik paklausti, o ne klausyti), tai aš taip pat prisidėčiau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū kandidatui į Prezidentus A. Mazuroniui už suteiktą žodį. (*Juokas salėje*) Gerbiamas pranešėjau, jūs aukštosios kultūros atstovas. Jau čia prieš kiek metų buvo tų visokių *durnysčių* Klaipėdoje, kai dėl svastikų gaudė, sodino. Latviai laisvai parduoda saulės ženklus, svastikas ir visus kitus ženkliukus. Nereikia bijoti.

Jums klausimas. Ko jūs bijote? Ar tokia silpna jūsų valdžia, kad reikia bijoti kažkokių ženkliukų, ženklų, literatūros ar ko? Čia tik silpnas gali to bijoti. O jeigu tu nebijai, kaip sužinosi, kas yra blogis, kas yra gėris? Jūs leiskite viską, kaip 1990 metais, nebuvo jūsų politikų, nebuvo cenzūros. Ir niekas nesugriuvo. Kaip tik atgimė Lietuva, kuria dabar džiaugiatės. Kuo džiaugsimės toliau, jeigu jūs viską uždrausite?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo nary, tikrai nei aš, nei kas nors iš sveiko proto žmonių tų ženkliukų nebijo, bet reikia bijoti tokių kaip jūs, kurie skleidžia visiškai prokremliską propagandą ir taip skaldo mūsų visuomenę. Aš nesu tikras, kad jūs nesuvokiate ir kad jūs esate naivus. Šiuo metu vyksta žudikiškas karas, sukeltas fašistinės Rusijos, žudantis ir naikinantis kol kas visa, kas gyva, Ukrainos teritorijoje, taip pat visas kultūrinės sritis ir taip toliau. Visi šitie ženklai, kuriuos jūs norite palikti laisvai skraidyti po Lietuvą, tai nėra vien ženklai, tai yra ir leidiniai, tai yra neva mokymo priemonės, sakykim, literatūra, kurią perskaičius žmonės pradeda galvoti lygiai kaip jūs. Tai yra didžiausias pavojus mūsų nacionaliniam saugumui.

Taigi, šiuo metu, vykstant karui ir apskritai turint mintyje tuos kaimynus, kurie šimtmečiais engė mūsų valstybę ir mūsų žmones, kurie korė, žudė, prievartavo, jų ženklų turi būti mūsų kultūroje kuo mažiau. Mes nebijome nei tos muzikos, iš ten ateinančios, ir taip toliau, nei literatūros, kaip čia bandė kažkas aiškinti, kad mes uždraudžiame. Ne, tiesiog visa tai yra skiriama tam, kad

mes taptume *ruskij mir* dalimi, ar ne? Šito mes, Lietuva, kaip valstybė, negalime sau leisti ir dėl mūsų, ir dėl mūsų visų vaikų ateities, saugumo ir padorumo. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, pritarsiu šiam projektui ir įstatymo galiojimo pratęsimui, tačiau išimtys visada sukelia tokių abejonių, pasvarstymų. Ir čia nemažai yra tų išimčių, pavyzdžiui, kolekcininkai. Kas tą identifikuoti, jūsų nuomone, turi, ar policija, ar muitinė, ar visi drauge, nes kiekvienas koks propagandistas ar kitas, kuris gabena tuos žymenis, tuoj sakys, kad aš esu koks kolekcininkas. Kaip čia padaryti, kad filtruojama būtų visa tai? Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Labai geras pastebėjimas. Tas mūsų pasiūlymas, draudžiantis gabenti, ir išbraukia tą išimtį, kad tie žmonės, kurie sako, kad jie yra kolekcionieriai ar mokslininkai, ar dar kokie nors veikėjai, kurie patenka į išimtį, turi įrodyti tai. Dabar gi, kai žmogus veža per Lietuvos teritoriją, sako, aš jo neplatinu ir aš niekam jo nerodysiu, ar ne? Bet jis įveža ir tada jau niekas nebesukontroliuos, kur ir kokiais tikslais jis tuos dalykus gali platinti, gali neplatinti, gali parduoti ir panašiai. Bet greičiausiai tiems žmonėms, kurie veža tokius dalykus, tokius leidinius, kuriuose yra skatinama nesantaika, nepasitikėjimas mūsų valstybe ir to *ruskij mir* propaganda, kas čia kartais Seime atsitinka, kaip ką tik, prieš 10 minučių, reikia tiesiog užkardyti šaknis, kad paskui nereikėtų gailėtis, kad mes ko nors nepadarėme.

Dar kartą kartoju – šis įstatymo projektas buvo derintas ir diskutuotas būtent su tomis institucijomis, kurios ir turi kontroliuoti: ir su Muitinės departamentu, ir žurnalistų etikos inspektoriumi, kuris taip pat padeda nustatyti, ar tai yra propagandinis leidinys, ar ne. Sustabdyti tokio siuntinio ar siuntos muitinė negali, nes gabenti niekas nebuvo uždraudęs. Tikiuosi, kad tai padės. Dėl pačių tų išimčių, dar kartą kartoju, kaip ir kolegė L. Girskienė kalbėjo, iš tikrųjų mums reikėtų dar sugrįžti ir tuos pardavinėtojus, kurie save pristato kaip kolekcionierius, taip pat reikėtų sudrausminti, nes ten galima atrasti visko.

PIRMININKAS. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, išklausių gražų Kultūros komiteto pirmininko pristatymą ir jo atsakymus į kolegų Seimo narių klausimus, nelieta kito, kaip tik palaikyti šį siūlymą. Turbūt po to seks knygų deginimas Seimo vidiniame kieme, o galbūt mūsų Nepriklausomybės aikštėje, kolegai V. Valkiūnui bus uždėtas apynasris. Jau Prezidentui bandėte uždėti apykoję ar apynasrį – bent jau Prezidentas taip komentavo jūsų veiksmus. Kas toliau, kolegos? Lietuvos simboliai, fašistinės Vokietijos simboliai. Tas pats, kas Tibete. Karas vyksta ne tik Ukrainoje – karas vyksta Palestinoje, tai gal uždrausime mes visus simbolius? Gerbiamas Kultūros komiteto pirmininke, tiesiog neišleiskite už savo kompetencijos ribų ir nebandykite stumti Seimo ten, kur nevalia, nes kitas žingsnis nenusipėjamas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū A. Mazuroniui. Čia girdėjome labai tokią aršią retoriką prieš tai, tokią piktą retoriką, tai jei tokiems žmonėms išduotą licenciją žudyti, jie būtų geri budeliai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 46 Seimo nariai: už – 43, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Kaip papildomą siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 20 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Taip, gerbiamas posėdžio pirmininke, atkreipiu dėmesį, kad pilietis, kuris dabar ką tik išėjo iš salės, aiškiai kalbėjo prieš, todėl kitam suteikti žodį taip pat kalbėti prieš nebuvo visiškai teisinga. Bet, kita vertus, labai gerai, kad tie žmonės save identifikuoja ir tikrai atsiskleidžia. Tas marazmas, ką šneka apie deginamas knygas, ir bandymas vėl pritraukti

šios dienos aktualijas prie kažkokių nacistinių įvykių ir panašiai dar kartą parodo, kad jie sąmoningai tai daro, sąmoningai sumaišo kažkokią istorinę tiesą su dabarties melais, kuriuos skleidžia Rusijos propagandistai, ir prisideda prie šitos žvėriškos ir žudikiškos propagandos, kuri Lietuvos valstybei yra pavojinga. Aš tiesiog kreipiuosi į sveiko proto žmones, ypač tuos, kurie klauso šiandien ir girdi, vis dėlto pagalvokite, ar tikrai tokie tekstai, kurie sklinda iš kolegų Seimo narių, šiandien atitinka Lietuvos nacionalinio saugumo koncepciją. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir E. Zingeris – trumpa replika per šoninį mikrofoną.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Dėkui. Aš buvau užsirašęs kalbėti už. Prieš mane kalbėjęs mielas kolega kalbėjo prieš, jis buvo užsirašęs už, todėl aš turėčiau teisę pasakyti, kad pirmiausia jo replika pritrenkianti. Kad vyksta karas Palestinoje, neatitinka tikrovės. Vyksta Izraelio užpuolimas ir atsakymas į šį užpuolimą prieš teroristinę organizaciją „ Hamas“, kuri yra Lietuvos valstybės paskelbta teroristine, tarptautiniu teroristiniu tinklu, žudo nekaltus žmones teroristinė organizacija „ Hamas“.

Antras dalykas. Dėl šito įstatymo. Jis yra pavėluotas, jį būtina priimti, nes šitoje sferoje tai atitinka tą, ką mes paskelbėme kovo 11 dieną, kad Lietuva kitokia negu LTSR laikais. Yra turinys kovo 11 dienos. Ačiū.

17.06 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3648 (pateikimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-13 klausimas – Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3648. Pranešėjas – A. Kupčinskas. Pateikimas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, noriu jums trumpai pristatyti Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo pakeitimo projektą. Pagrindinė esmė ir idėja yra ta, kad nebūtų piktnaudžiaujama rekonstrukcijos sąvokomis. Žinote, kad infrastruktūros mokestis mokamas nuo kvadratūros, iš savivaldybės tarybos nustatyto tarifo dydžio dauginamas būtent bendrasis plotas. Pastebima atvejų, kai rekonstruojamas namas arba buvusio seno vietoje statomas naujas ir mokamas infrastruktūros įmokos skirtumas, tačiau dažnai siekiama išvengti šio mokesčio, paliekamas vienas pamatas, koks nors nedidelis, ir ant jo atsiranda visai nauja statyba. Todėl siūloma suvienodinti sąvokas, kad tiek naujos statybos, tiek rekonstrukcijos atveju, jeigu plotas padidėjo kelis kartus, būtų mokamas skirtumas kaip ir rekonstrukcijos atveju. Suvienodinti šitas sąvokas: „rekonstrukcijos“ ir „naujos statybos“. Laukčiau klausimų ir atsakčiau į juos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausimų nėra. Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto. Taip pat niekas nenori kalbėti. Balsuojame, kas pritaria... Ar bendru sutarimu gal galime? Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Galime pritarti? Galime, pritarta. Papildomu komitetu siūloma skirti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Siūloma svarstyti 2024 metų rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.08 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3653 (pateikimas)

Paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas yra 2-14 klausimas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3653. Pranešėjas – M. Skritulskas.

M. SKRITULSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, projektą paskatino parengti neseniai įvykęs įvykis Kunigiškėse, kuomet, kaip įtariama, buvo nunuodyta net 17 gyvūnų. Ne vien šitoje vietoje tokie reiškiniai vyksta, bet dažnu atveju vyksta visoje Lietuvoje, jie yra gana nereti. Kiek teko kalbėtis su veterinarais, tokių atvejų dažnėja. Motyvų būna įvairių. Būna, kad susipyksta, susiki-virčija kaimynai, keršto sumetimais, deja, pasitelkia nuodus ir nunuodija kaimyno augintinius. Yra ir tokių, kurie šiaip nemėgsta gyvūnų. Todėl aš siūlyčiau praplėsti žiauraus elgesio sąvoką: numatyti, kad laikyti gyvūnams prieinamoje vietoje nuodus ir juos paskleisti viešose vietose...

PIRMININKAS. Labai dėkui. Užsirašęs paklausti K. Mažeika, jo salėje nematau. Pasisakymai dėl motyvų. Prieš irgi K. Mažeika užsirašęs, bet jo salėje vis dar nematau. Už įstatymo projektą – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Aš manau, kad M. Skritulskas teikia gerą pasiūlymą, reikia jį palaikyti, nes čia buvo negarsių komentarų, kad seniai reikėjo šį įstatymą priimti. Taigi palaikome M. Skritulską ir kad būtų tvarka.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Yra norinčių balsuoti. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate arba prieš, arba susilaikote, arba iš salės išeinate, vandens atsigeriate, kavos. (*Balsai salėje*) Gerai, priminsiu.

Balsavo 47 Seimo nariai: už – 44, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymo projektui pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Prieš baigiant šios dienos posėdį, trumpa informacija. Šeštadienį šioje salėje vyks demokratijos žinių konkursas ir salėje bus daug žmonių. Todėl toks primygtinis prašymas susitvarkyti savo vietas ir pasiimti daiktus, jei nenorite, kad žmonės, kurie sėdės jūsų vietoje šeštadienį, koku nors būdu ką nors su jais padarytų. (*Balsai salėje*) Turi visi visokių teisių šioje salėje.

Tvarka. Paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas. Registruojamės, žinoma.

Užsiregistravo 43 Seimo nariai.

Gegužės 9 dienos Seimo vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adomaitis Kasparas 40, 41, 42, 43, 67, 70, 103, 125,
126, 137, 138, 188, 197, 204, 210, 228, 263, 268, 274,
353, 356, 365, 448, 449
Akelaitys Mindaugas 254
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 164, 208, 333
Andriukaitis Vytenis Povilas 405
Anušauskas Arvydas 33, 124, 126, 128, 129, 130, 162,
184, 188, 195, 197, 288, 364
Armonaitė Aušrinė 60, 170, 181, 195, 201, 202, 209,
210, 216, 271, 272, 273, 274, 423
Asanavičiūtė Dalia 133, 134, 139, 140, 141, 142
Auštrevičius Petras 409, 410
Ažubalis Audronius 207, 226, 227, 228, 229, 230, 297,
298, 299, 301, 304

Ą

Ąžuolas Valius 38, 42, 62, 88, 90, 100, 106, 112, 114,
116, 117, 118, 126, 142, 171, 172, 177, 178, 216, 227,
238, 239, 244, 249, 267, 287, 295, 296, 298, 299, 302,
311, 341, 344, 355, 356, 366, 378, 379, 383, 419, 443

B

Bagdonas Andrius 35, 36, 39, 40, 117, 131, 132, 133,
134, 144, 167, 189, 190, 204, 220, 234, 235, 244, 264,
265, 266, 267, 275, 289, 290, 436
Bakas Vytautas 146, 147, 161, 162, 163, 164, 165, 230,
231, 278, 282, 284, 285, 394, 395, 430
Balčytis Zigmantas 33, 61, 78, 176
Bartašytė Milda 408
Bartoševičius Kristijonas 278
Baškienė Rima 59, 67, 71, 111, 113, 180, 434
Baublys Juozas 85, 86, 87, 324, 437
Belickas Eimantas 408
Bethovenas Liudvigas van (Beethoven Ludwig van) 396
Bičiūnas Tomas 63, 335
Bieliauskienė Dalia 420
Bilotaitė Agnė 57, 176, 185, 186, 187, 308, 422
Birutis Šarūnas 408
Budbergytė Rasa 88
Bukauskas Valentinas 124
Burokienė Guoda 46, 100, 225, 237, 239, 240, 265, 344
Butkevičienė Eglė 254
Butkevičius Algirdas 50, 90, 217, 422, 423
Butusovas Jurijus (Butusov Jurij) 177
Buzanas Baris (Buzan Barry) 303

C

Cichanouskaja Sviatlana (Cichanouskaja Sviatlana) 302
Cirtautas Alius 292

Č

Čepononis Antanas 150, 151, 215, 365, 366
Čimbaras Petras 89
Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 407
Čmilytė-Nielsen Viktorija 31, 55, 88, 145, 202, 203,
204, 277, 396, 397, 405, 408

D

Danielė Morgana 253, 275, 329, 412, 413, 416
Degutienė Irena 381
Deloras Žakas Liusjenas Žanas
(Delors Jacques Lucien Jean) 406
Dobrowolska Ewelina 108, 131, 134, 265
Dulkys Arūnas 59, 61, 62, 63, 174, 418, 419, 421, 422,
424, 426, 444
Dumbrava Algimantas 155, 174, 351, 422
Džiugelis Justas 90, 352

E

Ekas Umbertas (Eco Umberto) 164, 283, 286
Engelsas Frydrichas (Engels Friedrich) 415

F

Fiodorovas Viktoras 88, 235, 430

G

Gailius Tomas 282
Gaižauskas Dainius 123, 130, 146, 147, 163, 164, 228,
279, 283, 284, 285, 286
Gedvilas Aidas 33, 34, 60, 105, 124, 126, 129, 138, 174,
195, 252, 308
Gedvilienė Aistė 42, 89, 90, 103, 104, 105, 106, 107,
111, 139, 151, 152, 167, 169, 170, 171, 330, 365
Gentvilas Eugenijus 31, 32, 55, 68, 94, 111, 113, 114,
115, 163, 164, 189, 200, 204, 205, 206, 207, 230, 233,
277, 282, 286, 296, 297, 298, 299, 300, 305, 313
Gentvilas Simonas 41, 42, 57, 59, 60, 81, 82, 83, 87,
114, 171, 175, 176, 181, 215, 262, 308, 309, 339, 365,
366, 421, 424, 425, 439, 446, 448, 449, 454
Gerasimavičius Tomas 282
Gerneris Robertas (Gerner Robert) 338
Giniotas Petras 211, 212, 213
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 243
Girskienė Ligita 130, 163, 164, 178, 199, 252, 355, 366,
447, 449, 459, 460
Glaveckai 337
Glaveckas Kęstutis 336, 337, 338, 339, 340, 341
Gorbačiovas Michailas (Gorbačov Michail) 212, 338
Gražulis Petras 102
Griškevičius Domas 97, 110, 148, 155, 313, 317, 366
Gudaitis Romas 339

Gudauskas Jonas 81, 82, 301
Gudauskas Konstantinas 398

H

Haase Irena 90, 103, 219, 225, 231, 255, 256, 257, 275,
291, 293, 343, 346, 347, 349, 350, 351, 352, 353, 439,
440, 441
Hebreusas Tedras Adanomas
(Ghebreyesus Tedros Adhanom) 426
Hipokratas (Hippokratēs) 413, 415
Hitleris Adolfas (Hitler Adolf) 404

I

Idzelis Linas 442

J

Jakavonytė Angelė 82, 148, 151, 159, 192, 208, 227,
458, 459
Jakštas Gintautas 54
Januševičius Karolis 64, 79
Jarutis Jonas 31, 66, 67, 68, 90, 91, 128, 138, 143, 145,
148, 163, 197, 226, 227, 228, 229, 230, 295, 296, 297,
298, 299, 300, 301, 302, 313, 330
Jauniškis Darius 162
Jelcinas Borisas (Jelcin Boris) 212, 214
Jonauskas Linas 106, 145, 148
Jovaiša Eugenijus 365
Jovaiša Sergejus 88, 89, 100, 153, 241, 266, 318, 414
Jucytė Elena 213
Jucius Juozas 213
Juozapaitis Vytautas 94, 178, 200, 458, 459, 460
Jurgelevičius Darius 282
Juška Ričardas 255, 261, 262, 263, 440, 441

K

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 90, 133, 251, 253, 254,
262, 263, 264, 371, 436, 441
Kairys Simonas 62, 177, 178, 185, 198, 199, 200, 386,
387, 388
Kanopa Vidmantas 227
Kantas Imanuelis (Kant Immanuel) 414, 415
Karbauskis Ramūnas 31, 32, 206
Karveliai 213
Karvelis Juozas 153, 211, 213, 214
Karvelis Vytautas 213
Kasčiūnas Laurynas 34, 57, 120, 123, 124, 125, 126,
127, 128, 129, 130, 174, 185, 188, 194, 195, 196, 197,
210, 307, 442, 443, 458
Kepenis Dainius 37, 46, 49, 53, 59, 63, 168, 176, 307,
418, 419, 425
Kindurys Gintautas 90, 268, 336

Kirkilas Gediminas 211
Klympuš-Cincadzė Ivana
(Klympuš-Cincadze Ivanna) 401
Kreivys Dainius 58, 65, 68, 69, 70, 246, 250, 251, 252,
308, 310, 349, 424
Kubilienė Asta 253, 412, 413, 416, 417, 451
Kubilius Andrius 126, 403, 405
Kukuraitis Linas 232, 236, 241, 242, 313, 314, 315, 316,
326, 327, 328, 329, 330
Kupčinskas Andrius 31, 288, 344, 351, 391, 392, 461
Kuzmickienė Paulė 42, 71, 72, 352
Kvietkauskas Mindaugas 387

L

Labasauskas Andrius 205
Landsbergis Gabrielius 34, 164, 173, 205
Landsbergis Vytautas 126, 401, 403
Leiputė Orinta 58, 90, 124, 174, 310, 423
Lejen Ursula fon der (Leyen Ursula von der) 396, 397,
400, 403, 404
Leninas Vladimiras (Lenin Vladimir) 415
Leščinskas Arvydas Kostas 337
Leta Enrikas (Letta Enrico) 423
Lydeka Arminas 225
Lingė Mindaugas 94, 149, 156, 223, 236, 239, 240, 242,
243, 305, 319
Lopata Raimundas 37, 111, 299, 313
Lubys Bronislovas 212, 213
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 126,
284, 298, 399

M

Mačiukaitė-Žvinienė Saulė 374, 378, 379, 380
Makauskas Jonas 64, 79
Maldeikis Matas 164, 430
Marcinkevičius Justinas 118
Marksas Karlas (Marx Karl) 415
Martinkus Algimantas 282
Masiulis Kęstutis 32, 54, 64, 102, 141, 142, 143, 147,
148, 163, 165, 187, 189, 190, 284, 285, 303, 320, 322,
332, 333, 394, 411, 414, 415
Maskaliovienė Loreta 385
Matelis Bronislovas 280, 283, 344
Matijošaitis Marius 140, 153, 186, 193, 256, 374
Matulas Antanas 92, 93, 98, 99, 100, 101, 102, 305, 415,
416, 438
Mazuronis Andrius 164, 246, 259, 300, 313, 427, 441,
442, 448, 451, 452, 459, 460
Mažeika Kęstutis 43, 52, 61, 82, 83, 87, 104, 107, 153,
167, 168, 171, 172, 173, 243, 252, 276, 306, 309, 372,
373, 420, 429, 431, 432, 457, 462

Mažeika Vaidotas 284
 Mickus Jonas 335
 Miliūtė Rūta 240, 241, 279, 331, 332, 333
 Mitalas Vytautas 32, 37, 38, 64, 145, 146, 165, 166, 167, 181, 209, 229, 234, 296, 297, 298, 299, 300, 341, 342, 396, 410, 437
 Mogenienė Laima 145, 370
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 89, 120, 180, 197, 246, 264, 265, 374, 396, 400, 401, 403

N

Nagienė Judita 364
 Nagienė Laima 51, 70, 71, 72, 75, 76, 77, 80, 84, 106, 115, 127, 132, 136, 140, 175, 193, 204, 221, 236, 250, 259, 316, 320, 325, 330, 331, 335, 366, 382, 385, 392, 433, 447, 456
 Narkevič Jaroslav 77
 Nausėda Gitanas 281, 338
 Navickas Andrius 231, 329, 346, 431
 Navickas Kęstutis 81, 82, 173, 178, 282, 311, 372, 373, 419, 420, 441, 455, 456, 457
 Navickienė Monika 58, 115, 175, 176, 242, 381, 382, 383, 384, 385, 390, 420, 424
 Niewierowicz Jarek 64
 Norkienė Aušrinė 88, 102, 277, 278, 306

O

Olivjė Liusjenas (Olivier Lucien) 389
 Orbanas Viktoras (Orbán Viktor) 125, 126, 407
 Ošmianskienė Monika 110, 111, 117, 151, 154, 206, 342, 384, 385, 390

P

Pakarklytė Ieva 90, 140, 141, 143, 144, 168, 170, 183
 Palionis Andrius 89
 Paluckas Gintautas 32, 33, 59, 69, 94, 97, 287, 435, 436
 Pancerovas Dovydas 164
 Paulikas Rimantas 178
 Pavilionis Žygimantas 296, 297, 298, 299, 300, 301, 344, 404
 Penkauskaitė Žibutė 214
 Petrašiūnas Rokas 282
 Petrauskienė Rasa 427, 428, 429, 430, 432
 Petrošius Audrius 155, 219, 235, 255, 289, 294, 300, 369, 434
 Pietkiewicz Beata 176
 Plečkaitis Vytautas Petras 213, 214
 Pociūnienė Liuda 259
 Pocius Arvydas 93, 100, 184, 296, 301, 307, 411, 442
 Pranckietis Viktoras 82, 83, 106, 107, 116, 152, 172, 180, 188, 192, 226, 227, 229, 232, 260, 301, 302, 344, 357

Prodis Romanas (Prodi Roman) 399, 400
 Prunskienė Kazimira Danutė 338
 Prūsaitis Saulius 200
 Puidokas Mindaugas 56, 162, 163, 295, 303, 370, 444
 Pupinis Edmundas 45, 52, 70, 71, 72, 74, 75, 77, 106, 109, 110, 117, 125, 133, 152, 165, 166, 170, 184, 185, 186, 193, 203, 223, 268, 290, 315, 324, 326, 327, 334, 353, 358, 359, 360, 361, 362, 365, 383, 418, 428
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 125, 177, 297, 298, 299, 398, 402, 403, 404

R

Rakutis Valdas 129, 143, 190, 196, 226, 227, 235, 290, 301, 320, 443
 Rasburskis Nerijus 282
 Rasimas, žr. Rasimavičius Liudvikas Narcizas 153, 211, 212, 213, 214
 Rasimavičius (Rasimas) Liudvikas Narcizas 153, 211, 212, 213, 214
 Raskevičius Tomas Vytautas 38, 57, 170, 186, 203, 205, 208, 231, 346, 450, 451, 452
 Raulinaitytė Loreta 406
 Razma Jurgis 56, 57, 78, 88, 89, 92, 93, 97, 105, 143, 146, 153, 154, 165, 211, 222, 230, 277, 278, 280, 287, 304, 317, 321, 325, 326, 329, 336, 337, 356, 357, 370, 395, 421, 427, 443, 444, 451, 452, 455
 Rubinis Nurielis (Roubini Nouriel) 50
 Rudelienė Edita 110, 189, 190, 252, 267, 268, 324, 325, 326, 328, 379, 386, 388, 434
 Ruokytė-Jonsson Liana 207, 387
 Rutkelytė Rūta 341

S

Sabatauskas Julius 66, 120, 137, 162, 342, 393
 Sadūnaitė Felicija Nijolė 55, 56, 91, 118, 192, 381
 Sadūnaitė Marija 381
 Sadūnas Jonas Aloyzas 381
 Saudargas Paulius 31, 35, 36, 93, 180, 209, 211, 277, 290, 337, 352, 353
 Savickas Lukas 292, 296, 297, 298, 299, 300, 303, 322, 395, 424
 Sejonienė Jurgita 101, 244, 253, 254, 414, 417, 418
 Semeška Vilius 34, 35, 86, 139, 140, 143, 144, 157, 162, 182, 199, 206, 217, 221, 229, 268, 287, 316, 363, 429, 438
 Sinkevičius Evaldas 406
 Sinkevičius Virginijus 65
 Sysas Algirdas 55, 85, 86, 112, 114, 131, 187, 233, 234, 238, 239, 259, 260, 267, 271, 273, 274, 275, 309, 314, 328, 348, 374, 383, 391, 392, 393, 420, 438, 455, 456
 Skaistė Gintarė 57, 61, 63, 84, 85, 308, 309, 310, 311, 318, 423, 445, 446

Skardžius Artūras 34, 35, 41, 43, 56, 58, 69, 89, 93, 105, 113, 128, 136, 141, 144, 164, 165, 167, 170, 175, 176, 195, 202, 250, 251, 281, 282, 305, 306, 310, 349, 370, 392, 420, 421, 457, 460
 Skritulskas Mindaugas 90, 461, 462
 Skuodis Marius 57, 61
 Skvernelis Saulius 46, 88, 123, 126, 308, 313, 317
 Sladkevičius Vincentas 407
 Slušnys Linas 34, 35, 95, 96, 99, 222, 232, 271, 273, 276, 316, 412, 414, 416
 Sokratas (Sōkratēs) 49
 Sorosas, Šorošas Džordžas (Soros George) 267
 Starkevičius Kazys 34, 39, 40, 64, 74, 75, 76, 180, 183, 216, 227, 229, 232, 290, 301, 348, 349, 351, 363, 394, 395
 Stoltenbergas Jensas (Stoltenberg Jens) 399
 Stončaitis Algirdas 155, 165, 166, 167, 168, 170, 172, 305, 307, 308, 317, 318, 320, 321, 322, 324, 325, 326, 333, 373, 391, 394, 439, 440
 Surplys Giedrius 32, 34, 225
 Sviftas Džonatanas (Swift Jonathan) 340

Š

Šakalienė Dovilė 93, 127, 145, 146, 147, 148, 165, 280, 281, 350
 Šalaševičiūtė Rimantė 315, 426
 Šarnickas Robertas 46, 57, 63, 94, 112, 113, 114, 115, 118, 177, 198, 207, 209, 269, 270, 309, 315, 383, 389, 424, 434
 Šilinskas Vytautas 257, 259, 260
 Šimašius Remigijus 207
 Šimonytė Ingrida 57, 101, 173, 175, 177, 286, 300
 Širinskienė Agnė 65, 66, 67, 88, 89, 92, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 105, 109, 132, 146, 147, 153, 206, 207, 234, 255, 261, 262, 263, 272, 277, 278, 286, 300, 303, 414, 415, 416, 417, 437, 440, 441, 450, 454, 456
 Šiugždinienė Jurgita 47, 49, 53, 269, 270, 320, 321, 335
 Šiurkus Martynas 112
 Štetenas Kristijanas fon (Stetten Christian von) 269
 Šumanas Roberas, Šumanas Robertas (Schuman Robert) 396, 410
 Šumanas Robertas, žr. Šumanas Roberas 396, 410

T

Tamašunienė Rita 47, 51, 52, 53, 77, 78, 215, 219, 221, 230, 240, 241, 277, 278, 311, 312, 317, 335, 370, 377, 388, 433, 456

Tapinas Andrius Balys 99
 Targamadžė Vilija 44, 46, 47, 54, 57, 103, 189, 191, 321, 334, 335, 336, 379, 457
 Tomilinas Tomas 63, 72, 73, 74, 75, 76, 110, 113, 114, 135, 136, 137, 138, 142, 230, 241, 242, 243, 304, 348, 353, 354, 382, 383, 384, 394
 Trampas Donaldas (Trump Donald) 126
 Tumėnas Stasys 94, 107, 206, 208, 269, 321, 331, 332, 334, 387, 460

U

Urbanavičienė Daina 387
 Urbanavičius Justinas 141, 196, 267, 268, 275, 415
 Urbonienė Ieva, žr. Kačinskaitė-Urbonienė 90, 133, 251, 253, 254, 262, 263, 264, 371, 436, 441

V

Vaišvila Zigmas 164
 Vaitkus Romualdas 40, 41, 103, 200, 268
 Valionis Antanas 408
 Valionytė Birutė 214, 341
 Valkiūnas Valdemaras 35, 87, 100, 106, 163, 200, 259, 267, 274, 319, 349, 352, 432, 446, 448, 451, 452, 454, 459, 460, 462
 Varkalys Jonas 90, 102, 236, 319, 320, 321, 346, 347, 348, 352
 Varžgalys Juozas 324
 Veryga Aurelijus 57, 95, 96, 105, 128, 137, 173, 220, 221, 222, 223, 232, 271, 273, 274, 275, 307, 310, 413, 414, 415, 436, 443, 445, 451, 456, 457, 458
 Vilkauskas Kęstutis 61, 69, 75, 78, 86, 132, 167, 175, 198, 204, 250, 266, 268, 270, 306, 308, 314, 328, 387, 425, 429, 430, 432, 433, 434
 Vinkus Antanas 55, 60, 69, 70, 71, 91, 92, 94, 134, 177, 191, 192, 234, 310, 380, 420
 Vyšniauskas Andrius 104, 105, 107, 116, 142, 145, 146, 148, 160, 168, 169, 219, 317, 322, 342, 413

Z

Zedelytė-Kaminskė Aistė 390, 391, 392
 Zingeris Emanuelis 270, 302, 303, 392, 415, 437, 461

Ž

Žemaitaitis Remigijus 31, 88, 89, 356, 357, 368, 370, 444
 Žymančius Adrijus 282
 Žukauskas Artūras 54, 88, 91, 92, 99, 101, 102, 103, 191, 290, 371, 393, 431

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji sesija
2024 m. balandžio 11 d. – gegužės 9 d.
360–373 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2025 02 26. 47,9 apsk. leid. 1.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2025-0360-2
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*

